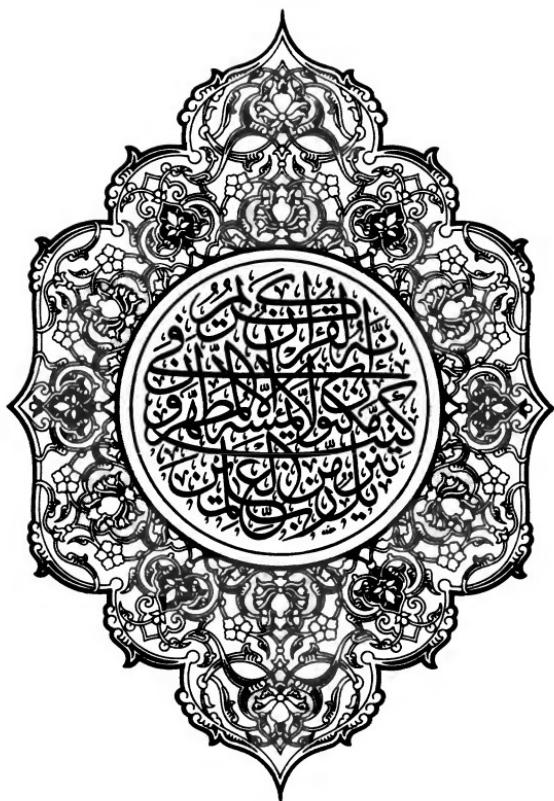

الْمُرْسَلُونَ

وَرِجْسَكَةٌ مُعَايَنَةٌ إِلَى
الْأَغْوَى الْإِرْلَانْدِيَّةِ
الْأَنْتِيَّةِ

لِلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Aya somi yogo ko kini tomboken sangkai a Qur'an a sesela an agoso
kiya iranona ko manga Ma'ana niyan na so peshakodo ko dowa a
Haram – sii sa Makkah ago sa Madinah – asi King Fahd bin Abdul Aziz
Al Saud a dato sa Kingdom of Saudi Arabia.

تَقْرِيْبُ الْأَنْجِيلِيَّةِ هَذَا الصَّحِّاحُ لِتَسْهِيفِ وَزِيَادَةِ مَعْنَاهِ
صَاحِبُ الْمُؤْمِنِيَّةِ الْمُهَاجِرُونَ الْمُلَكُ الْمُهَمَّدُ بْنُ الْأَنْوَارِ الْمُعَذِّبُ
بِلِكَ الْمُلَكُ كَمَرِيْكَةِ الشَّوَّدَيْتَةِ

(ح) مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف ، ١٤٢٢ هـ
فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر
القرآن الكريم وترجمة معانيه إلى اللغة الإيرانية الفلبينية -
المدينة المنورة .

١٠٨٨ ص ، ١٤ × ٢١ سم
ردمك : ٩ - ٣٤ - ٨٤٧ - ٩٩٦٠
١ - القرآن - ترجم - اللغة الفلبينية - ترجم
دبيوي ٤٩٩,٢١٨٢٤١
٢٢/٠٠٥٠

رقم الإيداع : ٢٢/٠٠٥٠
ردمك : ٩ - ٣٤ - ٨٤٧ - ٩٩٦٠

So Qur'an al Karim

ago so Kiya pema ana
iron Ko basa
a iranon sa pilimpinas.

Iniranon i:
SHEIK ABDULAZIZ GUROALIM SAROMANTANG

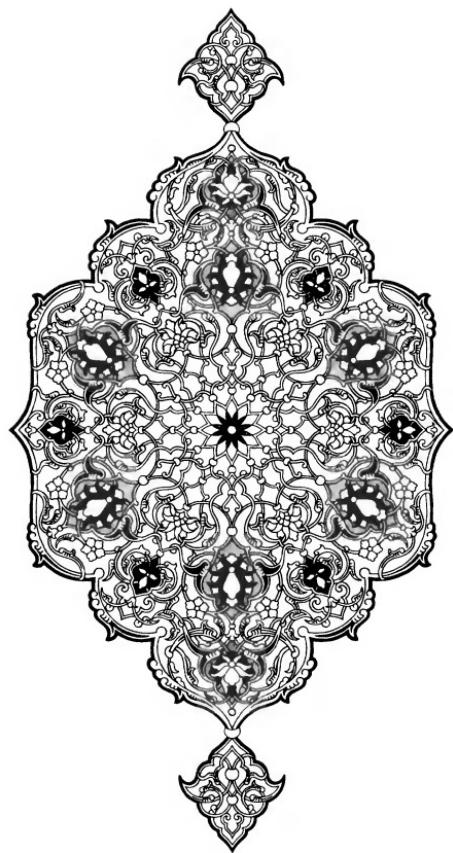
KING FAHD COMPLEX FOR THE PRINTING
OF THE HOLY QUR'AN
Madinah, K.S.A.

مُجْمِعُ الْمَلَكِ فِي هَذَا الْطَّبَاعَ لِلصَّحْفَ الشَّرْقِيِّ

Mojamma al Malic Fahd ko kipetomboken ko Qur'an a sesela'an

مقدمة

مقدمة معالي الشيخ : صالح بن عبد العزيز آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين ، القائل في كتابه الكريم :
﴿... فَدَجَاهَ كُمَّ مِنْ أَنْوَرٍ وَكَتَبَ مَيْتٌ﴾ .
والصلاوة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين ، نبينا محمد ، القائل :
« خَيْرُكُمْ مَنْ تَعْلَمَ الْقُرْآنَ وَعَلَمَهُ » .
أما بعد :

إنفاذًا لتوجيهات خادم الحرمين الشريفين ، الملك فهد بن عبد العزيز آل سعود ، حفظه الله ، بالعناية بكتاب الله ، والعمل على تيسير نشره ، وتوزيعه بين المسلمين ، في مشارق الأرض ومغاربها ، وتفسيره ، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم .

إيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة تسهيلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية ، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله ﷺ : « يَلْفُغُوا عَنِي وَلَوْ آتَيْهُ » .

خدمة لإخواننا الناطقين باللغة الإيرانية يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة باللغة الإيرانية إحدى لغات الفلبين التي قام بها الشيخ عبد العزيز غرو عالم سارو متنانج ، وراجعها من قبل المجمع كل من : الشيخ عبدالله حاج علي منيب والشيخ فاروق سعد الدين عبد الرشيد . وفي هذا المقام إنا لنشكر مؤسسة الشيخ عبد العزيز غرو عالم سارو متنانج لإذنها للمجمع بإعادة طبعها .

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن

يكون خالصاً لوجهه الكريم ، وأن ينفع به الناس .

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون
قادرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز ، وأن
المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما يبلغه علم المترجم في فهم
كتاب الله الكريم ، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كلهم من خطأ ونقص .
ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يواقي مجمع الملك فهد لطباعة
المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة
للافاده من الاستدراكات في الطبعات القادمة إن شاء الله .

والله الموفق ، وهو الهادي إلى سواء السبيل ، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع

العليم

Pamkasan

Inisorat o maporo l Pangkatan a Sheikh: a si Salih Bin Abdul Aziz Al-Alshiek, a Wazer ko So-on Al-Islamia Wal-Awqaf Wadda'wa Wal-Irshad, a Olowan a Tomitikai Langon sa Al-Majammah.

so Titho a Podi na Ruk o Allah a Kadnan o langowan o Ka-adun, a Kikatharo si-i ko Kitab iyan a Susula-an:

﴿...فَذَكَرَ اللَّهُ نُورٌ وَكِتَابٌ مَيْتٌ﴾ .

aya ma-ananiyan: Sabnar a miyaka o ma Rekano a ponon ko Allah so Sindao a Maliwanag, go so Kitab a Qur'an a Marayag.

go so Salawat na go so Sananga Kalilintad na San ko Pangolo o mga Nabi na go so mga Sogo o Allah, agiyoto so Nabitano a Mohammad, a khikatharo ko:

«خَيْرُكُمْ مَنْ تَعْلَمَ الْقُرْآنَ وَعَلِمَهُ»

aya ma-ananiyan: aya Mapiya rukano na so Tao a piyaganad iyan so Qur'an na Sarta a ini pamangundao niyan.

na si-i ko oriya nanan:

na so King golalanun ko mga Sogoan o Dato a so **Khadim Al-Haramain Was Sharifain a si AL-Malik Fahd bin Abdul Aziz Al-Saud**, siyapun sukanian o Allah, makapantag ko kasiyapa ko Kitab o Allah a so Qur'an, go so kang galbuka ko kalbod a kaphaka dayamang iyan, na go kapumbumbaraon ko dolondolongan o mga Moslim sa Subangan Sudunan ko liyawao lopa, goso Kapthafsiraon Diron kapma-anai, nago kiptogalinun

ko mga ma-ana niyan ko pimbarang a mga Basa sa Donya.

go paratiya pun a Wazarat AL-So-on Al-Islamia Wal-Awqaf Wadda'wa Wal-Irshad sa Al-Mamlakat Al Arabia Al-Saudia ko ka khakailangana ko kiptogalinun ko mga Ma-ana o Al-Qur'an Al-Karim si-i ko kalangolangowan o mga Basa sa Donya na didun Mipundarainon ka para malbod so kapkasabotaon o mga Moslim a aya basa iran na Kuna oba Basa a Arab, go so kapaka moayan o kapanampai a isosogo rukitano si-i anan ko katharoo Nabitano ﷺ:

«بَلَغُوا عَنِّي وَلَنْ آتِهِ»

Aya ma-ananiyan: Panampai niyo Rakun so mini talingomako Rukano sa apiyabo sasatiman a Ayat.

GoPanakanawan ko mga pagaritano a khi Basa ko Basa a Muranao (Iranon) na iphaka piya a ginawa a Mojammah Al-Malik Fahd a Putombok ko Qur'an a Susula-an sa Al-Madinah Al-Munawwarah so Kipaladniyan kom Batiyaon a Susula-an si-i sa giyang kai a Qur'an a Initogalin ko Basa a Muranao (Iranon) sa Pilimpinas, a Ping gal buk i **Al-Shiek Abdul Aziz Guro wa Alim Saromantang**, go inimpidan anan a maka phapasod sa Al-Mojammah ko omani isa ki **Al-Shiek Abdullah Hadji Ali Monib**, a go si **Al-Shiek Faruok Sa'doddin Abdul Rashid**.

go si-i sa giyang kai a darpa na matamata-an a Sukami na phanalamatan ami so Mo-assasah i **Al-Shiek Abdul Aziz Guro wa Alim saromantang** ko kiya bugai niyan sa Idin sa Al-Mujammah macasabap kokini tombok non pharoman.

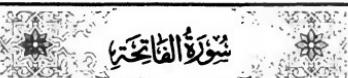
na go phanalamatan ami so Allah ko kiya bugai niyan sa Tawfiq ko kiya Pasad a giyang kai a Galbuk a Mala a

so pang ninta badun a baloi niyan a tolabos si-i rukaniyan a Allah a Maginawa na go macang gai a gona ko mga manosiya.

na matamata-an a sukami na magugudam ami a mata-an a giyan kai a kini togalinun sa mga ma-ana a giyang kai a Al-Qur'an Al-Karim-sa apiyapun i kiya panamariron mimpid-na mababaloi dun a di niyan makakawa so thito a mapumama-ana o Qur'an a Susula-an a so thithothitho dun a mang gogonanao o katharo sa Qur'an anan a Mo'jizat, go so mga ma-ana a so pukhi bugai ang kanan a kinitogalinunon na badun anan giyanan i taman a miya oma pandapat o ilmo o tomiyogalinon ko sabot iyan ko Kitab o Allah a Susula-an, go pukhi sogaton so nganin a pukhi sogat ko galbuk o Manosiya langolangon a pud ko karibat na go so kap khakorangiron.

na misabap san na pang nin ami ko langowan a puphaka batiya sa giyang kai a initogalin sa basa Muranaao a kapaki sabotiniyan si-i sa Mojammah Al-Malik Fahd Litiba-at Al-Moshaf Al-Sharif bil Madinah Al-Monawwarah ko Khato oniyanon a pud ko Ribat odi na sobra ka para miyoman ko ipagimpidon ko kithomboknon shasaroman ko phaka talingoma a masa o miyog so Allah.

so Allah i pumbugai sa Taofiq go sukaniyan i putoro ko lalan a Mathitho, Hai Allah na tarima-angka rukami ka matamata-an a Suka na thithothitho a puphakanug a go thithothitho a matao.

Surah Al-Fatiha-1

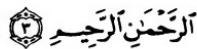
1. Si-i ko ngaran o Allah, a Ma-salinggagao, a Makalimo-on.

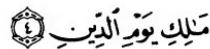
2. So Bantogan na ruk o Allah, a Kadnan o manga Kaadun;

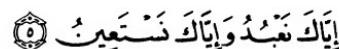
3. A Masalinggagao, a Makalimo-on;

4. A Phapa-ar ko Alongan a Kapamalas.

5. Suka bo i Phushowasowatun Nami, go Suka bo i Phanguniyan Nami sa tabang.

6. Nggonana-owa Kamingka ko okit a Maka-o ontol,

7. So okit o siran a ini Kalimo o Ka siran, salakao ko Kiyararangitan Ka siran^[1], go salakao ko Mithataridadag^[2].

[1] go dika ming ka baloya a pud ko manga tao a miyokit ko lalan a puka rarangitan ka siran a siranoto so kiya tokawaniran so bunar na dairan golalanun, go siran so mga Yahodi.

[2] go dika ming ka mbaloya a pud ko mithataridadag, a siranoto so da matoro ko lalan na dairan mato-on so lalan, go siranoto so manga christian.

Surah Al-Baqarah-2

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. Kati-i so Kitab; a da-a sangka a madadalumon, a Torowan, ko Khipanananggila;

3. A siran na Paparatiyayaan nir-an so da Mapayag, go Ipupha-mayandug iran so Sambayang, go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na ipupha-mumugai ran;

4. Go siran na Paparatiyayaan nir-an so (Kitab a) Initoron Ruka (Ya Muhammad), go so Initoron ko Miya-onsa an Ka, go so Akhirat na siran na tatangkudun nir-an.

5. Siran man i Thatakna ko Torowan, a pho-on ko Kadnan nir-an, go siran man i Phamakasulang sa Maliwanag.

6. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya, na mulagid kiran o Piyaka-iktiyar Ka siran antawa-a Dangka siran Pakaiktiyara; ka di siran bo Pharatiyaya.

7. Tiyotopan o Allah so manga poso iran go so kanug iran, na

سُورَةُ الْبَقْرَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْهُدَى

ذَلِكَ الْكِتَابُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ فِيهِ هُدَىٰ

لِلْمُتَّقِينَ

الَّذِينَ يُقْرِئُونَ بِالْقُرْآنِ وَيُعَمِّلُونَ الصَّلَاةَ وَمَا

رَزَقْنَاهُمْ يُفْعَلُونَ

وَالَّذِينَ يُقْرِئُونَ مَا أُنزَلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزَلَ مِنْ

فِيْكَ وَبِإِلَّا خَرَجَ هُمُّ يُفْقَدُونَ

أُولَئِكَ عَلَىٰ هُدَىٰ مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُّ

الْمُفْلِحُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ

أَنْذَرْنَاهُمْ أَمْ لَمْ نُنذِّرْنَاهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

خَتَمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ

kiyatagowan so manga kailai ran sa pilus; go adun a bagiyan niran a siksa a lubi a mala.

8. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i Tharo: Sa Piyaratiyaya mi so Allah a go so Alongan a Maori; a kuna a ba siran Mapaparatiyaya.

9. Pulimpangun niran so Allah go so Miyamaratiyaya, na da-a Pu-khalimpang iran a rowar ko manga ginawa iran, sa di ran mai-inungka!

10. Katatagowan so manga poso iran sa gudamun; na inomanan sir-an o allah sa gudamun: Go adun a bagiyan niran a siksa a Malipodus, sabap ko Kiyapamokhag iran.

11. Go amai ka Pitharo kiran: A di kano Phaminasa ko Lopa, na Tharo-on niran: A sukami na giyaboo a Kapuphangompiya mi!

12. Tanodan, ka Mata-an! A siran i Puphamaminasa, na ogaid na di ran Mai-inungka.

13. Go amai ka Pitharo kiran: A Paratiyaya kano sa lagid o Kiyaparatiyaya o (saba-ad ko) manga Manosiya: Na Tharo-on niran: A ino kami Pharatiyaya sa lagid o Kiya-paratiyaya o manga lalong?-Tanolan, ka Mata-an! A siran i manga lalong, na ogaid na di ran katawan.

وَعَلَىٰ أَبْصَرِهِمْ غُشْوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ إِنَّمَا بِاللَّهِ
وَبِإِلَيْهِ الْأُخْرُ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ

يُخَدِّعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا
يُخَدِّعُونَ إِلَّا أَنفُسُهُمْ
وَمَا يَشْعُرُونَ

فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَرَادُهُمُ اللَّهُ مَرَضًا
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا
يَكْنِدُونَ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تَفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ
قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُضْلِلُونَ

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُغْسِدُونَ وَلَكِنْ
لَا يَشْعُرُونَ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ إِنَّمَا آمَنُوا كَمَّا آمَنَ النَّاسُ
قَالُوا أَتُؤْمِنُ كَمَّا آمَنَ أَسْفَهَاهُمْ أَلَا إِنَّهُمْ
هُمُ الْسَّفَهَاءُ وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ

14. Go igira-a minitho-onan iran so Miyamaratiyaya, na Tharo-on niran: A Miyaratiyaya kami; na igira-a miyakandod siran ko manga Olowan niran, na Tharo-on niran: A Mata-an! A sukami na pud iyo: go aya bo oto a kowan na giya di siran kapagizawizawa.

15. so Allah imbalal kiran ko di-i ra kapagizawizawa ko miya maratiyaya, go tataalikun Niyan kiran ko gi-i ran Kandarowaka; a gi-i siran Muromparompak.

16. Siran man so inipamasa iran ko kadadag so Torowan: Na da makalaba so Kiyandagang iran, go da siran makakudug sa ontol.,

17. Aya ropa-an niran na lagid o miniyag sa Apoi; na kagiya a kasindawan niyan so muliliyotaon, na piyadung o Allah so Sindao kiran go inibagak Iyan siran ko manga lilibotung. Na di siran Phakailai.

18. (Siran) na manga Bungul, manga Omao, manga Bota, na siran na di siran ndun phakandod.

19. O di na lagid o miyasogat a mabagur a Oran a pho-on ko kawang: A kadadaluman sa manga lilibotung, go Dalundug go Kilat: Pukhi-olun niran so manga Tindoro iran ko manga Tangila iran pho-on

وَإِذَا قَوُا الَّذِينَ إِمْنَأْوَأَلَوْأَاءَمَنَّا
وَإِذَا أَخْلَوْا إِلَى شَيْطَنِهِمْ قَالُوا إِنَّا
مَعَكُمْ إِنَّمَا نَخْنُ مُسْتَهْزِئُونَ
﴿١٤﴾

اللَّهُ يَسْتَهِزُ بِهِمْ وَيَسْدُهُمْ فِي طُغْيَتِهِمْ
يَعْمَهُونَ
﴿١٥﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْرَوُا الْضَّلَالَةَ
بِالْهُدَى فَمَا رَحِتَ بِجَنَاحِهِمْ
وَمَا كَانُوا مُهَتَّدِينَ
﴿١٦﴾

مَثَلُهُمْ كَمِثْلِ الَّذِي أَسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا
أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ دَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ
وَرَكَّهُمْ فِي ظُلْمَتِ لَا يَبْصِرُونَ
﴿١٧﴾

صُمُّ بِكُمْ عُمَّى فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ
﴿١٨﴾

أَوْ كَصَبَبَ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلْمَتُ
وَرَعْدٌ وَرُقْبٌ يَجْعَلُونَ أَصْنَاعَهُمْ فِي إِذَا هُنْ
مِنَ الصَّوْعَاقِ حَدَّرَ الْمَوْتَ وَاللَّهُ يُحِيطُ
بِالْكُفَّارِ
﴿١٩﴾

ko manga Parti, ka kaluk iran ko Kapatai. Na so Allah na Katatang-kalan Niyan so da Pamaratiyaya!

20. Maito bo na so Kilat na masinggaot Iyan so manga kailairan; oman Niyan siran Kasindawan, na makalalakao siran non, na igiraa Mikhunum kiram, na makathan-gun siran. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khailang Iyan so Kanug iran go so manga Kailai ran; ka Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

21. Hai manga Manosiya! Shwasowata niyo so Kadnan niyo, a so Miyadun rukano a go so miyangga-o ona an niyo, kaangkano Makapanananggila;

22. So Inadun Niyan rukano so Lopa a miyakayat, go so Langit a atup; a go Piyakatoron Niyan a pho-on ko Kawang so ig; na ini sabap Iyan non a Kiyapakagumawa Niyan ko manga Onga a Pagupur rukano; na di kano Phangumba-al sa manga saginda o Allah a sukanon katawan niyo (a da-a saginda Niyan).

23. Na o ba kano shasangka ko (Qur-an a) Initoron Nami ko Oripun Nami, na mba-as kano sa Surah a lagid Iyan; go tawaga niyo so manga Katohanan niyo (a mama-katabang rukano) a salakao ko Allah, amaika sukanon i manga bunar.

يَكَادُ الْبَرْقُ يَنْخْطِفُ أَبْصَرُهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ
لَهُمْ مَسْوَافَيْهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ فَأَمُوا
وَلَوْشَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ
وَأَبْصَرَهُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ عَ
قَدِيرٌ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَعْبُدُ وَأَرْبُكُمُ الَّذِي
خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَتَفَقَّهُونَ

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَشًا
وَالسَّمَاءَ بَنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَآءً
فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الْمُثَرَّاتِ رِزْقًا لَكُمْ
فَلَا تَجْنَبُوا لِلَّهِ أَنَّدَادًا وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ

وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا زَلَّنَا عَلَى
عَبْدِنَا فَأُنْوِيْلُو سُورَةً مِنْ مِثْلِهِ وَأَدْعُوا
شَهَادَاتِكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ

24. Na amai ka di niyo Manggolaola-go di niyo dun Mapunggolao-la-na Pananggila-i niyo so Apoi aaya itagon niyan na so manga Mansosiya a go so manga Ator,-a ini thiayakap ko di Phamaratiyaya.

25. Na Puphamanotholangka ko siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a Mata-an! A adun a bagiyan nirana manga Sorga, A Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig. Oman siran ro-o natan sa Onga a Pagupur, na Tharo-on nir-an: A giyai so (lagid o) inunat rukutano a miya-ona, na Phagowitun kiran noto a makapushasaginda-i: go adun a bagiyan nirana ro-o a manga Karoma a manga Soti; sa ron siran non ndun Makakakal.

26. Mata-an! A so Allah na di Niyan phakamawagun so kambaal sa ibarat, apiya rungit go so lawanon. Na so puman so siran a Miyamaratiyaya na katawan nirana Mata-an! A Sukaniyan so Bunar,a pho-on ko Kadnan nirana; na so puman so da Pamaratiyaya na gi-iran Tharo-on: A antona-a i a antapan o Allah sangka-i a ibarat? Madakul a Pundadagun Niyan sa sabap saya, go madakul a Puthoro-on Niyan sa sabap saya; na da-a ndadagun iyan sa sabap saya, a rowar ko manga songklid,-

فَإِنْ لَمْ تَقْعُلُوا وَلَنْ تَقْعُلُوا فَأَنْتُمْ
النَّارُ أَلَّىٰ وَقُوَدُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ
أُعِدَّتْ لِلْكُفَّارِ ﴿٤٦﴾

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ أَنَّهُمْ جَنَّاتٍ
تَحْكَمُهَا الْأَنْهَارُ كُلُّ مَارِزُوفٍ مِّنْهَا
مِنْ شَمْرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي
رُزِقْنَا مِنْ قَبْلٍ وَأُتُونَاهُ
وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَهُمْ
فِيهَا حَلِيلُوْنَ ﴿٤٧﴾

﴿ إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَخِنُ بِهِ أَنْ يَضْرِبَ
مَثَلًا مَا بَعْوَذَهُ فَمَا فَوَقَهَا فَأَمَّا
الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ
الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا
فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهِذَا
مَثَلًا يُضْلِلُ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي
بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضْلِلُ بِهِ إِلَّا
الْفَاسِقِينَ ﴾٤٨﴾

27. Siran na Puphamarungkasun niran so diyandi o Allah ko oriyano o kiya-ilot iyan, go Puphanuphudun niran so ini Sogo o Allah a kapak-khakamputa-a on, go Puphaminasa siran ko Lopa: Na siran man na siran so manga logi.

28. Andamanaya idi niyo Kapharatiyaya-a ko Allah?-A aya butad iyo na Ma-atai, na Inoyag kano Niyan; oriyano niyan na Mbono-on kano Niyan, na oriyano niyan na Pagoyagun kano Niyan (ko Akhirat); oriyano niyan na Ron kano bo Phakandoda.

29. Sukaniyan so Inadun Niyan a ruk iyo so madadalum ko Lopa langon; oriyano niyan na siyangor Iyan so Langit, na Pithaong Iyan Siran Phiyapiya a Pito a manga Langit; go Sukaniyan na so lango-wan taman na katawan Niyan.

30. Na gowani, na Pitharo o Kadnan Ka ko manga Malaikat: A Mata-an! A Sakun na Magumba-al Ako si-i ko Lopa sa Khalifa. Na Pitharo iran: A ino Ka on Pagumba-al sa tao a Phaminasa-on go Phamakaragirai ron ko manga rogo?-A Sukami na Iputhasbik Ami so Podingka go Pushotin Nami Suka? Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na katawan Ko so di niyo katawan.

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ
مِيقَاتِهِ وَيَنْقُطُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ
يُوَصِّلَ وَيَنْهَا وَرَكِنَ فِي الْأَرْضِ
أُولَئِكَ هُمُ الْخَسِيرُونَ

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ
أَمْوَاتًا فَأَخْيَثْتُمْ ثُمَّ يُمْبَثِثُكُمْ
ثُمَّ يُحْيِيْكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ
جَبَّرَ عَاثِمَ أَسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ
فَسَوَّهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ

وَإِذَا قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ
فِي الْأَرْضِ حَلِيقَةً قَالُوا أَنْجَعْلُ فِيهَا
مَنْ يُقْسِدُ فِيهَا وَيَسْقِطُ الدَّمَاءَ وَنَحْنُ
سُيُّونُ حَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي
أَعْلَمُ مَا لَا نَعْلَمُونَ

31. Na Inindao Niyan ko Adam so manga ngaran langon; oriyan niyan na siyandig Iyan siran ko manga Malaikat, na Pitharo Iyan: A Panothola niyo Rakun so manga Ngaran na-i o ba Sukano i manga bunar.

32. Pitharo Iran: A Soti Ka: Da-a Kata-o Ami, a rowar ko Inindaong-ka Rukami: Mata-an! A Suka bo i Mata-o a Maongangun.

33. Pitharo (o Allah): Hai Adam! Panotholangka kiran so manga Ngaran niran. Na kagiya a Mapanothol Iyan kiran so manga Ngaran iran, na Pitharo (o Allah): Ba Ko Rukano da Tharowa a Mata-an! A katawan Ko so Mapagu-uma ko manga Langit a go so Lopa, go katawan Ko so Papayagun niyo go so Paguuma-an niyo?

34. Na gowani, na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A Pangalimba-ba-an Kano ko Adam: Na Miyangalimbaba-an siran: Inonta so Iblis: Ka somiyangka go Mimaratabat: Na miyapud ko da Pamariatiyaya.

35. Go Pitharo Ami: A Hai Adam! Babalingka Suka a go si Karomangka ko Sorga; go Kangkano Ron sa Kapangondaya sa sadun sa kabaya Iyo; go di Kano pagobai sangka-i a Kayo, ka mbalo Kano a pud ko da Pamaginontolan.

وَعَلِمَ إِدَمُ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ
عَلَى الْمَلَكِ كَيْفَ قَالَ أَنِّي شُوْفَتُ بِإِسْمَهُ
هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُ صَدِيقِيَّ

٣١

قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَمْتَنَا
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

٣٢

قَالَ يَقَادُمُ أَنِّي تَهُمُ بِإِسْمَاهُمْ فَلَمَّا
أَنْبَاهُمْ بِإِسْمَاهُمْ قَالَ اللَّهُ أَقْلَلَ لَكُمْ إِنِّي
أَغْلَمُ عَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ
مَا نَبْدُونَ وَمَا كَنْتُ تَكْنُونَ

٣٣

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَكِ كَيْفَ أَسْجُدُ وَالْأَدَمَ
فَسَجَدَ وَإِلَّا إِنِّي سَأَبَيْ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ
مِنَ الْكَافِرِينَ

٣٤

وَقُلْنَا يَقَادُمُ أَسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ
وَكُلَا مِنْهَا رَغْدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا نَقْرَبَا
هَذِهِ الشَّجَرَةِ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ

٣٥

36. Na Miyapokas siran ro-o o Shaitan, go Miyapaka-awa iyan Siran ko butad Iran. Na Pitharo Ami: A tupad Kano, sa so sabaad Rukano na ridowai o saba-ad. Go adun a bagiyan Niyo ko Lopa a Kaputhakna-an go Kaoyagan, taman ko masa (o Kapatai).

37. Na adun a Miyasowa o Adam a pho-on ko Kadnan Niyan a manga Katharo, na Piyakataobat Iyan Sukaniyan; ka Mataan! A Sukaniyan so Puphanarima ko Tabant, a Makalimo-on.

38. Pitharo Ami: A tupad Kano pho-on ko Sorga langon; na amai ka adun a Makatalingoma Rukano a pho-on Rakun a Torowan, na sadun sa Monot ko Torowan Ko, na da-a Pangandam Iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

39. Na so siran a da Pamaratiyaya go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka; sa ron siran non ndun Makakakal.

40. Hai manga Moriyatao o Israil! Tatadumi niyo so Limo Akun a so ini Pangalimo Akun rukano, go tomana niyo so diyandi Akun rukano ka tomanun Ko so diyandi rukano, go Sakun bo i Kalukun niyo.

41. Go Paratiyaya-a niyo so (Qur-an a) Initoron Nakun a To-

فَأَرْلَهُمَا الشَّيْطَنُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا
مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا أَهْبِطُوا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ
عَدُوُّكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْفِرُونَ مُتَعِّشُونَ

إِلَيْهِمْ [٣٧]

فَلَنَقَّءَ اَدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَمَذَتِ فَنَابَ عَلَيْهِ
إِنَّهُ هُوَ الْوَالَّدُ الْحَمِيمُ

[٣٨]

قُلْنَا أَهْبِطُوكُمْ مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَكُمْ
مِنْ هُدًى فَمَنْ تَبِعُ هُدًى اَدَى فَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزُنُونَ

[٣٩]

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِغَايَتِنَا اُولَئِكَ
أَصْحَبُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَلِدُونَ

[٤٠]

يَنْبَئُ إِنْسَنٌ بِلَمْ أَذْكُرُ أَنْعَمَتِي الَّتِي أَنْعَمْتُ
عَلَيْنَاهُ وَأَنْفُو أَعْهَدْتِي أَوْ فِي تَهْدِيَتِكُمْ
وَإِنَّمَا فَازَ هَبُونَ

[٤١]

وَإِمْنَاؤِمَّا آنَزَلْتُ مُصَدِّقًا لِمَا

miyanto ko Matatangan niyo, go di sukano i paganai a di ron Pharatiyyaya, go di niyo Phamasaan so manga Ayat Akun sa arga a maito; go Sakun bo i Kalukun niyo.

42. Go di niyo khumbotun ko bunar so ribat, go di niyo Phagma-a so bunar a sukano na katawan niyo.

43. Go Pamayandugun niyo so Sambayang; go tonaya niyo so Zakat; go Roko kano a pud ko Puphororoko.

44. Ino niyo Pushogo-on ko manga Manosiya so mapiya, na Pakalilipatan niyo so manga ginawa niyo, a sukano na Kapuphangadi-an niyo so Kitab? Ba da-a manga sabot iyo?

45. Na Panguni kano sa tabang sa nggolalan ko Kapantang a go so Kashambayang: Na Mataan naya! A titho a marugun, inonta bo ko Khipangangalimbaba-an (ko Allah),-

46. A siran na tatangkudun nirān a Mata-an! A siran na Miputho-ona iran so Kadnan nirān, go Mata-an! A siran na Ron siran Phamakan-dod.

47. Hai manga Moriyatao o Israil! Tadumi niyo so Limo Akun a so ini Pangalimo Akun rukano, go Mata-an! A Sakun na inilubi Ko

مَعْكُمْ وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرِيْهِ وَلَا
نَشَرُوا بِهِ ثَنَانًا قَلِيلًا وَإِنَّمَا
فَاعْتَقُونَ ﴿٤١﴾

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَطْلِ وَتَكْتُمُوا
الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكُورَةَ وَأَذْكُرُوا
مَعَ الْزَّكِيرِينَ ﴿٤٣﴾

* أَتَأْمَرُونَ النَّاسَ بِالْإِيمَانِ وَتَنْسَوْنَ
أَنفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَنْتَلُونَ الْكِتَابَ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٤﴾

وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا
كَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْمُشْعِينَ ﴿٤٥﴾

الَّذِينَ يُظْهِنُونَ أَهْمَمَ مُلْقَوَارِيهِمْ وَأَنْتُمْ
إِلَيْهِ رَجِيعُونَ ﴿٤٦﴾

يَنْهَى إِنْزَهَ يَلَى ذَكْرِهِ نَعْمَى أَلَّا يَأْتِي
عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَلَّتُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾

sukano ko manga Ka-adun (ko miya-on a masa).

48. Go Kalukun niyo so gawii a da-a Khiyogop o isa ginawa ko isa ginawa a maito bo go da-a Khatarima-on a Safa-at, go da-a khakowan a sambi, go di siran Khatabangan.

49. Na gowani na siyabut Ami sukano ko pagtao o Pir-aon: A irar-asai ran rukano so marata a siksa, ka Puphanombali-in niran so manga Wata iyo a manga Mama na Phulamba-an niran so manga Babai rukano; na adun a matatago ro-o man a tiyoba a pho-on ko Kadnan niyo a lubi a Mala.

50. Na gowani na sirai Ami rukano so Kalodan na siyabut Ami sukano na Inulud Ami so Pagtao o Pir-aon a sukano na kababantayan niyo.

51. Go gowani na Miyakiphasa-da Kami ko Musa sa pat polo gawi-i, oriyan niyan na kinowa niyo so Sapi (a Katohanhan) ko oriyan niyan, na sukano na Miyakanggolaola kano sa di ontol.

52. Oriyan niyan na Pimaapan Nami sukano ko oriyan noto; ka-angkano Makapanalamat.

53. Na gowani na inibugai Ami ko Musa so Kitab go so Padoman: Ka-angkano Mamaka-ontol.

وَأَنْقُوا يَوْمًا لَا تَجِدُونَ نَفْسَيْ شَيْئًا
وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا
عَذَّلٌ وَلَا هُمْ يُنَصَّرُونَ ﴿٤٨﴾

وَإِذْ جَعَلْنَاكُمْ مِنَ الْأَلْفَرَعَونَ
يَسُومُونَكُمْ شَوَّالَ الْعَذَابِ يُدْعَوْنَ
أَنْتَاهَا كُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَ كُمْ وَفِي
ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٤٩﴾

وَإِذْ فَرَقْنَا إِلَيْكُمُ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكُمْ
وَأَغْرَقْنَا إِلَى الْفَرْعَوْنَ وَأَنْشَأْنَا
نَظَارَوْنَ ﴿٥٠﴾

وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَى أَزْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ
أَخْخَذْنَاهُمُ الْعَجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَنْشَأْنَا
ظَلَالَمُورَكَ ﴿٥١﴾

ثُمَّ عَفَوْنَأَعْنَكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ لَعْلَكُمْ
تَشْكِرُونَ ﴿٥٢﴾

وَإِذْ أَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ
لَعْلَكُمْ تَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٣﴾

54. Go gowani na Pitharo o Musa ko Pagtao Niyan: A Hai Pagtao Akun! Mata-an! A sukano na Miyabinasa niyo so manga ginawa niyo sa kiyakowa-a niyo ko Sapi (a Katohanhan): Na Thaobat kano ko Miyadun rukano, sa Bonowa o da Makashala so Miyakashala rukano; giyoto man i mapiya rukano si-i ko Kadnan niyo. Na Piyakataobat kano Niyan: Ka Mata-an! A Sukaniyan so Puphanarima ko Tao bat, a Makalimo-on.

55. Go gowani na Pitharo iyo: A Hai Musa! Diyami Suka dun Pharatiyaya-an taman sa di Ami mailai so Allah a Mapayag, na Piyolang kano o Parti a sukano na kababatayan niyo.

56. Oriyan niyan na Inoyag Ami sukano ko oriyan o Kiyapatai niyo: Ka-angkano Makapanalamat.

57. Go ini Payong Ami rukano so Gabon go Piyakatoron Ami rukano so Manna go so (Papanok a) Salwa, (sa Pitharo Ami a:) Kangkano ko manga pipiya a ini Pagupur Ami rukano: Na da Kami ran kabinasi, na ogaid na so manga ginawa iran i Kiyabinasaan nirani.

58. Go gowani na Pitharo Ami: A solud kano sangka-i a Ingud (a Baital Muqaddas), na Kangkano ron sa sadun sa kabaya iyo sa kapan gondaya; go solud kano ko Pin-

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَنْقُومُ إِنَّكُمْ
ظَلَمْنُّمْ أَنْفُسَكُمْ بِاِتْخَادِكُمُ الْعِجْلَ
فَتُؤْتُوا إِلَيْهِ بَارِيْكُمْ فَأَفْلَوْا أَنْفُسَكُمْ
ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِيْكُمْ فَنَابَ
عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ النَّوَابُ الرَّحِيمُ

٤٦

وَإِذْ قُلْتُمْ يَمُوسَى لَنْ تُؤْمِنَ لَكَ حَقّ
نَرَى اللَّهُ جَهَرَةً فَأَخْذَتُكُمُ الصَّاعِدَةَ
وَأَنْشَمْتُ نَظَرُونَ

٤٧

ثُمَّ بَعْثَتْنَاكُمْ مِّنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَشَكُّرُونَ

٤٨

وَظَلَلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنْزَلْنَا
عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلُوَى كُلُّهُ مِنْ
طَيْبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَّمْنَا
وَلَكُنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

٤٩

وَإِذْ قُلْنَا أَدْخُلُوا هَذِهِ الْقَرِبَةَ فَكُلُّهُ
مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغْدًا وَأَدْخُلُوا
الْبَابَ سُجْدًا وَقُلُّوا حَمْدَةً ثُمَّ فَلَكُمْ

to sa Pangangalimbaba-an kano, go Tharo kano sa Phakaponas sa Dosa, ka Napin Nami rukano so manga Kasalaan niyo go omanan Nami (sa balas) so Miphipyapiya.

59. Na siyambiyen o siran a da Pamaginontolan sa Katharo a salakao ko Pitharo kiran; na Piyakatoronan Nami so siran a da Pamaginontolan sa siksa a pho-on ko Langit, sabap ko Kiyapanongklid iran.

60. Na gowani na ini Panguni sa inomun o Musa so pagtao Niyan; na Pitharo Ami: A Buntolun Ka so Badas Ka ko Ator (na inibuntol Iyan non). Na Miyakambowaton so sapolo a go dowa a Bowalan. Na Sabunar a kiyatokawan o omani isa ka Sagoromppong so Saguba iran. (Go Pitharo Ami:) Kangkano go inom kano ko Pagupur o Allah, go di kano Phangalandada ko Lopa a Puphamakakaid kano.

61. Na gowani na Pitharo iyo: A Hai Musa! Diyami dun Khitigur so Pangunungkun a sasason; na Panguniyangka rukami ko Kadnan Ka a Pakagumawan kami Niyan sa pud ko puphakatho-on o Lopa, -a lulutha-an non, go Sikowa-on, go lasona-on, go kodalis on, go tiboyas on. Pitharo (o Musa): Ino niyo pushambiya ko korang so mapiya? Tana kano sa Bandar a Ingud, ka Mata-an! A khakoa niyo so Piyan-

خَطَّيْتُكُمْ وَسَنَرِيْدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾

فَبَدَلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَلَا يَغِيرُ
الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ
ظَلَمُوا رِجْرَانِ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا
يَفْسُدُونَ ﴿٥٩﴾

﴿ وَإِذَا سَتَسْقَى مُوسَى لِقَوْمِهِ
فَقُلْنَا أَضْرِبْ لِعَصَالَكَ الْحَجَرَ
فَأَنْفَجَرَتْ مِنْهُ أَثْنَاعَشَرَةَ عَيْنًا
قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنْثَاهِيْسَ مَشْرِبَهُمْ
كُلُّهُوا شَرُبُوا مِنْ تِرْزُقِ اللَّهِ وَلَا
تَعْنَوْفُ الْأَرْضَ مُفْسِدِينَ ﴾٦٠﴾

وَإِذْ قَلَّتْهُمْ يَمُوْيَنِ لَنْ تَصِيرَ عَلَى
طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَارَبَكَ يُخْرِجَ
لَنَاهِمَّا أُثْنِيْتَ الْأَرْضَ مِنْ بَقْلَاهَا
وَفَتَّاهِمَّا وَفُؤْمَهَا وَعَدَسَهَا وَبَصَلَهَا
قَالَ أَتَسْتَبِدُ لَوْكَ الَّذِي هُوَ أَذْنَ
بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ أَهْبِطُوا مِصْرَانِ
لَكُمْ مَآسَأَلَمْ وَضَرِبَتْ عَلَيْهِمْ
الْأَلْلَهُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُ وَيَعْصَبُ

guni niyo! Na Miyaadun kiran so Kahina-an go so Kapakarondan; go Miyakakholog siran sa Rarangit a pho-on ko Allah. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na da iran Paratiyaya so manga Ayat o Allah go Puphamono-on niran so manga Nabi sa di ontol. Giyoto man na sabap ko Kiyandarowaka iran go so Kiyapumalawani ran.

62. Mata-an! A so siran a Miya-mariyaya, go siran a manga Yahudi, go so manga Christian, go so manga Sabi-in, -na sa dun sa Maratiyaya-on ko Allah go so Alongan a Maori, go Nggalubuk sa mapiya, na adun a bagiyan niyan a balas kiran sii ko kaduna niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

63. Na gowani na tiyarima Ami so diyandi iyo ko Kiniporoon Nami ko Kaporowan niyo ko Palao: (Go Pitharo Ami:) Kupiti niyo so inibugai Ami rukano Shabunsabunar go tatadumi niyo so madadalumon: Ka-an kano Makapanananggila.

64. Oriyan niyan na tomiyalikhod kano ko oriyan noto: Na o da so Gagao rukano o Allah go so Limo Iyan, na miyabaloj kano dun a pud ko Miyangalologi.

65. Na Sabunsabunar a Kiyatokawan niyo so Mimamalawani rukano si-i ko Alongan a Sapo: Na

مِنَ الَّهُذِلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ
يَعَايِثُتْ أَللَّهُ وَيَقْتُلُونَكَ أَلَّا يَكِنْ يَعِيشُ
الْحَقُّ ذَلِكَ إِنَّمَا يَعَصُّوْكَ وَكَانُوا
يَعْتَدُونَ

٦٣

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا
وَالْمُسْدَرِي وَالصَّابِرِيْنَ مِنَ امَانَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمَ أَلَّا خَرَ وَعَمِلَ صَلِحًا
فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزُنُونَ

٦٤

وَإِذَا خَدَنَا مِيقَاتَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمْ
الظُّورَ خُذُوا مَاءَ اتَّبَعْتُكُمْ بِقُوَّةٍ
وَإِذْ كُرُوا مَاءِ فِيْ لَعْلَكُمْ تَقْنُونَ

٦٥

ثُمَّ تَوَلَّتُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَلَوْلَا
فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُهُ لَكُنْتُمْ
مِنَ الْخَسِيرِيْنَ

٦٦

وَلَقَدْ عَلِمْتُ الَّذِينَ أَعْتَدَدْ قَوْمَكُمْ فِي
السَّبَبَتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُنُوا فِرَدَّةً

Pitharo Ami kiran: A mbaloii kano a manga Amo, a Miyamakadapanas.

66. Na biyaloi Ami Sukaniyan a poringana ko masa niyan go so oriyan niyan, go thoma ko Khipananggila.

67. Na gowanina Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: A mataan! A so Allah na Isosogo Iyan rukano a Kasombali iyo sa Sapi. Na Pitharo iran: Aino Kamingka khowa-a kasablawan? Pitharo Iyan: A Mulindong Ako ko Allah o ba Ako Ma-adun a pud ko da-a manga Mulung iyan!

68. Pitharo iran: A Panguniyang-ka rukami ko Kadnan Ka a Payagun Niyan rukami o antonao-non (a Sapi)! Pitharo Iyan: A Mata-an! A so Allah na Putharo-on Niyan: A Mata-an! A sukaniyan na Sapi a di Matowa go di Mangoda, katatangkaan ko pagulutan noto: Na Nggoalola-a niyo so Isosogo rukano!

69. Pitharo iran: A Panguniyang-ka Rukami ko Kadnan Ka a Payagun Niyan rukami o antona-a i waruna niyan. Pitharo (o Musa): Mata-an a so Allah na Putharo-on Niyan: A Mata-an! A sukaniyan na Sapi a binaning, a maloto so waruna niyan, a Phakabimban ko Phuphamakailai ron!

خَسِئَنَ
٦٥

فَعَلَّمْنَاهَا كُلًا لِّمَا يَدْعُهَا وَمَا
خَلَقَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلنَّذِيرِينَ
٦٦

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِرَبِّهِ إِنَّ اللَّهَ
يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَهُ فَالْأُولَاءِ نَحْنُ نَعْذِذُ
هُنُّوا فَقَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ
الْجَاهِلِينَ
٦٧

فَالْأُولَاءِ أَدْعُ لَنَارَ رَبِّكَ يُتَّبِّعُنَ لَّنَمَاهِيَ قَالَ
إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَهُ لَا فَارِضٌ وَلَا يُكَرِّهُ
عَوَانَ بَيْتَ ذَلِكَ فَاقْعُلُوا
مَائُونَ مَرْوُونَ
٦٨

فَالْأُولَاءِ أَدْعُ لَنَارَ رَبِّكَ يُتَّبِّعُنَ لَّنَمَاهِيَ
لَوْنُهَا قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَهُ
صَفَرَاءَ فَاقْعُلُ لَوْنُهَا أَسْرَ
النَّذِيرِينَ
٦٩

70. Pitharo iran: A Panguniyang-ka rukami ko Kadnan Ka a Payagun Niyan rukami o antonao-non a Sapi: Ka Mata-an! A so manga Sapi na miyakapulilingowa rukami: Na Mata-an! A sukami na Omiyog so Allah, na Mato-on nami dun.

71. Pitharo (o Musa): Mata-an! A so Allah na Putharo-on Niyan: A Mata-an! A sukaniyan na Sapi a da marasai sa ba Pundado ko Lopa go di iphamakaig ko manga Pangoma-an; da-a Pa-awing iyan da-a Palang iyan. Pitharo iran: A imanto na Minitalingomangka so bunar. Na siyombali iran noto, go maito bo na di ran Mapunggolaola.

72. Na gowani ko Mamono so isa rukano sa tao na inisushundula iyo to: Na so Allah i Miyayag ko Pagu-uma-an niyo.

73. Na Pitharo Ami: A Papusun niyo ron so saba-ad ko Sapi. Lagid man noto a Kapagoyaga o Allah ko Miyamatai go Puphaki-ilai Niyan rukano so manga Tanda Iyan: Ka-an niyo gi-i manggudaguda.

74. Oriyan niyan na mithugas so manga poso iyo ko oriyan noto: Na sukaniyan na lagid o Ator o di na lawanon sa katugas. Ka Mata-an! A so saba-ad ko Ator na Sabunar a so Puphakambowaton so manga Lawasaig; go Mata-an! A so saba-adon na Sabunar a so Pukhabungkag na

فَالْوَادِعُ لَنَارِكَ يُبَيِّنُ لَنَامَاهِي
إِنَّ الْبَقَرَ شَتَبَهُ عَلَيْنَا وَإِنَّا
إِنْ شَاءَ اللَّهُ لَمْ يَهْتَدُونَ

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا دَلَلٌ شَيْءٌ
الْأَرْضَ وَلَا سَقِيَ الْمَرْأَةُ مُسَلَّمَةً لَا
شَيْئَةٌ فِيهَا قَاتَلُوا أَنْتَ حِجَّتَ بِالْحَقِّ
فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ

وَإِذْ فَتَلَتْ نُفَسَّا فَادْرَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ
مُخْرِجٌ مَا كُنْتُمْ تَكْنُونَ

فَقُلْنَا أَضْرِبُوهُ بِعَصْمَهَا كَذَلِكَ يُحِي
اللَّهُ الْمَوْتَىٰ وَرِيزِكُمْ إِيَّنِيهِ
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

ثُمَّ قَسْتَ فُلُوِّكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهَيَ
كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدَّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ
الْحِجَارَةِ لَمَا يَنْفَجِرُ مِنْهُ الْأَنْهَرُ
وَإِنَّ مِنْهَا الْمَايِشَقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ
الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشِيشَةٍ

Puphakagumao ron so ig: go Mata-an! A so saba-adon na Sabunar a so Pukhaolog sa pho-on ko kaluk ko Allah. Na kuna a ba kalilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

75. A ti i-inamun niyo a Kapariyaya-a iran rukano? -A Sabunar a adun a salompok kirian a Puphamakinugun niran so Katharo o Allah, na oriyan niyan na Puphamagalinun niran ko oriyan o Kiyasabota iran non a siran na katawan niran.

76. Go igira-a minitho-on a iran so Miyamaratiyaya, na Tharo-on niran: A Miyaratiyaya kami: Na igira-a miyakandod so saba-ad kirian ko saba-ad, na Tharo-on niran: A ino niyo kirian Puphanonotholana so Piyakitokawan rukano o Allah, a khikarina iran rukano to si-i ko Kadnan niyo? -Bada-a manga Sabot iyo?

77. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so isosolun niran go so Papayagun niran?

78. Na adun a pud kirian a manga Ommi, a da-a katawan niran ko Kitab, a rowar ko manga Siyarangkoni, go da (a katawan niran) inonta na Puphagantangan siran.

79. Na so sangat a siksa na bagiyan o siran a Ipuphanorat iran ko Kitab so manga lima iran, (adi iran

اللَّهُ وَمَا أَنَّ اللَّهَ يَغْفِلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ

أَفَنَظَمْتُمُونَ أَنَّ يُوْمَئِلُوكُمْ وَقَدْ كَانَ
فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَمَّ اللَّهِ
ثُمَّ يُحَرِّقُونَهُ وَمِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوا
وَهُمْ يَعْلَمُونَ

وَإِذَا الْقُوَّاتُ الَّذِينَ إِمَّا نَفَّلُوا إِمَّا
وَإِذَا أَخْلَأْنَا بَعْضَهُمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا
أَنْحَدَنَا اللَّهُ بِمَا فَاتَ حَالَهُ عَلَيْكُمْ
لِيُحَاجِجُوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ

أَوْ لَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ
مَا يُشَرُّكُ وَمَا يَعْلَمُونَ

وَمِنْهُمْ أُمِّيَّوْنَ لَا يَعْلَمُونَ
الْكِتَابُ إِلَّا أَمَانِيًّا وَإِنَّهُمْ
إِلَّا يُظْلَمُونَ

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْنِبُونَ الْكِتَابَ
بِأَيْدِيهِمْ شَمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدَ اللَّهِ

mbaba-a-sun), oriyan niyan na gi-i ran Tharo-on: A giya-i na pho-on ko Allah, ka kagiya a ipuphamasa iran noto sa arga a maito!- Na sangat a siksa a bagiyan niran po-on ko Kinipanoratun non o manga lima iran, go sangat a siksa a bagiyan niran po-on ko gi-i ran non khisokatun.

80. Go Pitharo iran: A da dun a kakhasukho a rukami o Apoi inonta bo ko manga Alongan a mabibilang: Tharowangka (Ya Muhammad): Ba kano miyakakowa si-i ko Allah sa diyandi, na di Pundorat so Allah ko diyandi Iyan? Antawa-a gi-i niyo Tharoon makapantag ko Allah so da-a mulung iyo ron?

81. Owai man, sa dun sa Nggalubuk sa marata, go katangkali su-kaniyan o kasalaan niyan, -na siran man i manga tao ko Naraka: Sa ron siran non ndun Makakakal.

82. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk Iran so manga pipiya, na siran man i manga tao ko Sorga: Sa ron siran non ndun Makakakal.

83. Na gowani na Tiyarima Ami so mailot a diyandi o manga Moriyatao o Israil (go Pitharo Ami:) Da-a Pushowasowata niyo a inonta so Allah; go (Phiyapiya i niyo) so mbala a Lokus sa tanto a Kaphiapiya go so adun a Katotonganai ron, go so manga Wata a ilo go so

لِيَشْرُوأْيَهُ ثَمَنًا قِيلَ لَفَوْيَلْ
لَهُمْ مِمَّا كَنَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَتَيْلَ
لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ

٧٩

وَقَالُوا إِنَّمَا تَمَسَّنَا الْتَّارِ إِلَّا أَرَيْكَامًا
مَعْدُودَةً قُلْ أَمَّا نَحْنُ ثُمَّ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا
فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ نَفُولُونَ
عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

٨٠

بَلِّيْ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَاتَهُ وَاحْصَطَ
إِلَيْهِ حَظِيَّتَهُ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ
الْتَّارِهِمْ فِيهَا خَلِدُونَ

٨١

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
خَلِدُونَ

٨٢

وَإِذَا حَدَّنَا مِيقَاتِنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ لَا
تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا
وَذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى
وَالْمَسْكِينِ وَقُوْلُوا لِلنَّاسِ
حُسْنَا وَأَقْسُمُوا الصَّلَاةَ وَءَاثُوا

manga Miskin; go Tharo kano ko manga Manosiya sa Mapiya; go Pamayandugun niyo so Sambayang; go tonaya niyo so Zakat. Oriyan niyan na Mimbarapaling kano, inonta so maito a pud rukano, a sukano na tomatalikhod kano.

84. Na gowani na Tiyarima Ami so mailot a diyandi iyo: Sa di niyo phamakaragira-in so manga rogo (o saba-ad) rukano, go di niyo mbogaan so saba-ad rukano ko manga Ingud iyo: Na oriyan niyan na miyagikral kano, a sukano na kashasaksi-an niyo.

85. Oriyan niyan na sukano wai, na Puphamono-on niyo so saba-ad rukano, go Puphakaawa-an niyo so isa ka Sagorompong rukano ko manga Ingud iran; gi-i niyo Thatabanga-an kiran so dosa, go so Kapakipuriridowai; na amai ka adun a minioma iran rukano a manga biyag, na Phaga-onun niyo siran (a Tamok), a sukanian na Kiyaram rukano so kapaka-awa-a kiran. Ino a Paparatiyaya-an niyo so saba-ad ko Kitab, na Phagongkirun niyo so saba-ad? Na da-a balas ko tao a Punggolaola ro-o a pud rukano a rowar ko Kahina-an ko Kaoyagoyag ko Doniya, go so Alongan a Qiyamah na Phakandodun siran ko Minitaralo a siksa. Na kuna a ba Kalilipati o Allah so gi-i niyo Nggo-laola-an.

الرَّكْوَةُ ثُمَّ تَوَيَّثُ إِلَّا قَبِيلَةً
مِنْكُمْ وَأَشْهُدُ مُعْرِضُونَ

وَإِذَا أَخْذَنَا مِنْتَقَمَكُمْ لَا سَفِكُونَ
دِمَاءَكُمْ وَلَا شُخْرِجُونَ أَنْفَسَكُمْ
مِنْ دِيَرِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ
تَشَهِّدُونَ

ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتَلُونَ
أَنْفَسَكُمْ وَشُخْرِجُونَ فَرِيقًا مِنْكُمْ
مِنْ دِيَرِهِمْ نَظَاهِرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْأَئْمَامِ
وَالْمُدْوَانِ وَإِنْ يَأْتُوكُمْ أَسْرَارِي
تَفَدَّوْهُمْ وَهُوَ حَرَمٌ عَلَيْكُمْ
إِخْرَاجُهُمْ أَفْتَوِي مُنْوَنَ بِعَصِّ
الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِعَصِّ
فَمَا جَزَاءُهُمْ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ
مِنْكُمْ إِلَّا خَرَقُوا فِي الْحَيَاةِ
الَّذِينَا وَبِوْمَ الْقِيمَةِ يُرَدُّونَ إِلَى
أَشَدِ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا
تَعْمَلُونَ

86. Siran man so ini Pamasa iran ko Kaoyagoyag ko Donya so Akhirat: Na di kiran Phagukhapukhapun so siksa go di siran khatabangan.

87. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab go Piyakathondotondog Ami ko oriyaniyan so manga Sogo; go ini bugai Ami ko Isa a Wata o Maryam so manga Rarayag a Karina go ini bagur Ami Ron so (Jibril a) Niyawa Soti. Ino a oman i Makatalingoma rukano a Sogo na sabap sa di khabaya-an o manga ginawa niyo, na Pumaratabatan niyo? -Na adun a isa ka Sagorompung a Piyakambo-khag iyo, go adun a isa ka Sagorompung a Puphamono-on niyo!

88. Go Pitharo iran (sa Kapamagompak): A so manga poso ami na khikapupuno. Na kuna, ka Pimorka-an siran o Allah sabap ko da iran Kaparatiyaya: Ka miyaka-ito ito a Paratiyaya iran.

89. Go kagiya a adun a Miyakatalingoma kiran a Kitab a pho-on ko Allah, a Tomiyanto ko Kitab a shisi-i kiran, -a aya butad iran sa paganai na Puphangunin niran a Kapugusa iran ko da Pamaratiyaya, -na kagiya a Makatalingoma kiran so (Muhammad a) miyakilala iran, na Inongkir iran noto na so Morka o Allah na san ko da Pamaratiyaya.

أُولَئِكَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا اللَّهَ يَوْمَ الْحِيَاةِ الدُّنْيَا
بِالْآخِرَةِ فَلَا يُعْلَمُ بِعَنْهُمُ الْعَذَابُ
وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ

وَلَقَدْ أَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا
مِنْ بَعْدِهِ بِإِلَرْسَلٍ وَأَتَيْنَا عِيسَى ابْنَ
مَرْيَمَ أَبْيَتِنَتْ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدْسِ
أَفَكُلَّمَا جَاءَهُ كُنْ رَسُولٌ بِمَا لَا يَهْوَى
أَنفُسُكُمْ أَسْتَكْبِرُمْ فَقَرِيقًا كَذَبُمْ
وَفَرِيقًا نَقْنُلُونَ

وَقَالُوا قُلُّنَا عَلَفْتُ بِكَلَّعَنْهُمْ اللَّهُ
يَكْفِرُهُمْ فَقَلِيلًا مَا يُمْسِنُونَ

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلِ
يَسْقَفِتُهُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا
فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا
بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ

90. Mikhatarata so Piphasa-an nirana ko manga ginawa iran, a so di ran Kapaparatiyaya ko Initoron o Allah, kadungki sa Kiputhoronun o Allah ko Limo Iyan ko kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan: Na miyakholokog siran sa Rarangit rakhush o isa Rarangit. Na adun a bagiyan o da Pamaratiyaya-a siksa a Phakahina.

91. Na igira-a Pitharo kiran: A Paratiyaya-a niyo so (Kitab a) Initoron o Allah, na Tharo-on nirana: A Paparatiyaya-an nami so (Kitab a) Initoron rukami: Na di ran Paratiyaya-an so salakao ron, a Sukaniyan so bunar a Tomiyanto ko Kitab a shisi-i kiran. Tharowangka kiran (Ya Muhammad): Ino niyo Puphamonowa so manga Nabi o Allah gowani, o sukano na Maparatiyaya kano?

92. Na Sabunsabunar a Minitalingoma rukano o Musa so manga Rarayag a Karina; oriyan niyan na kinowa niyo so Sapi (a Katohanhan) ko oriyan niyan, sa sukano na Miyakanggolaola kano sa di ontol.

93. Na gowani na Tiyarima Ami so diyandi iyo ko Kiniporoon Nami ko Kaporowan niyo ko Palao (go Pitharo Ami:) Kupiti niyo so inibugai Ami rukano Shabunsabunar, go Pamakinuga niyo: Na Pitharo iran: A Piyamakinugami, go siyangka ami: Na Piyakasunup kiran ko

يُشَكِّمَا أَشْرَقَوْا بِهِ أَنفُسَهُمْ أَن
يَكُنْفُرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ بَعْنَاهُ أَن
يُنَزِّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنِ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ فَبَاءَ وَيَغْضِبُ عَلَى عَصَبَيْ
وَالْكُفَّارِ إِنَّ عَذَابَ رَحْمَةٍ مُّهِيْتٍ ١٦

وَإِذَا أَقْيلَ لَهُمْ مَا آمَنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
فَالَّذِي أَنْزَلْنَا بِمَا أَنْزَلَ عَلَيْنَا
وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَأَوْا هُوَ الْحَقُّ
مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ تَقْنَلُونَ
أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلِ إِنْ كُنْتُمْ
مُّؤْمِنِينَ ١٧

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَى
بِالْبَيِّنَاتِ إِنَّمَا أَخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ
بَعْدِهِ وَأَنْثَمْتُمْ ظَلَّامُوكَ ١٨

وَإِذَا أَخَذْنَا مِنْتَقْكُمْ وَرَفَعْنَا
فَوْقَكُمُ الظُّورَ حَذْدُوا مَا
أَتَيْنَتُكُمْ بِقُوَّةٍ وَأَسْمَعْنَا
قَائِلُوْا سِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَشْرَبْنَا فِي
قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُثْرَهِمْ

manga poso iran so (kabaya sa Kasimba) sa Sapi sabap ko Kiyaongkir iran. Tharowangka: A Mi-kharatarata so Ipushogo rukano o Paratiyaya niyo o sukano na Khipaparatiya!

94. Tharowangka: A o Miyanadun a ruk iyo so Ingud a Maori, si-i ko Allah, sa Tolabos, a di ron pud so manga Manosiya, na shingayo a niyo so Kapatai, o sukano na Mumamata-an kano.

95. Na di ran ndun noto shingayo-on sa tanitiyasa, sabap ko (dosa a) Mini-on a manga lima iran. Na so Allah i lubi a Mata-o ko da Pamaginontolan.

96. Na Ibut ka mato-on Ka siran ndun, a lubi a mala i inam ko manga Manosiya ko Kaoyagoyag, go lubi (mala-i inam) a di so Miyanakoto: Makangananguna so pishakatawan kirana o ba bo Makaphagomor sa Sanggibo ragon: Na di sukaniyan mipakawatan ko siksa o Kapakapagomor iyan (sa Sanggibo ragon). Na so Allah i lubi a Phagilai ko gi-i ran Nggolaola-an.

97. Tharowangka: A sa dun sa mabaloi a ridowai o Jibril!- Na Mata-an! A Sukaniyan na Initoron Niyan so Qur-an ko poso o Ka (Ya Muhammad), sabap sa Sogowan o Allah, a Tomiyanto ko Kitab a Miya-onan Niyan, go Torowan

قُلْ يَشْكُمْ أَيْمُرُكُمْ بِهِ
إِيمَنُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ١٣

قُلْ إِنْ كَانَ لَكُمُ الدَّارُ الْآخِرَةُ
عِنَّدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِّنْ دُونِ النَّاسِ
فَتَمَنُوا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ
صَدِيقِينَ ١٤

وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا مَا فَدَمْتُ أَيْدِيهِمْ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ١٥

وَلَنْ يَجِدُهُمْ أَحْرَصُ النَّاسِ عَلَى
حَيَاةٍ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يُوَدُّ
أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمِّرُ أَلْفَ سَنَةً وَمَا هُوَ
بِمُرْزَحِهِ مِنَ الْعَدَابِ أَنْ يُعَمِّرَ
وَاللَّهُ بِصَرِيرٍ يَعْمَلُونَ ١٦

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ
فَإِنَّمَا نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ يَإِذْنِ اللَّهِ
مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى
وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ١٧

go Thothol a mapiya a bagiyan o Miyamaratiyaya,-

98. Sa dun sa mabaloi a ridowai o Allah a go so manga Malaikat Iyan go so manga Sogo Iyan, go so Jibirl, go so Mikail,- na Mata-an! A so Allah na ridowai o da Pamaratiyaya.

99. Na Sabunsabunar a Tiyorongan Nami Suka (Ya Muhammad) sa manga Ayat a manga Rarayag; na da-a Magongkiron a rowar ko manga songklid.

100. Ino a oman siran Makin-diyandi, sa isa a diyandi na ibowang, o isa kiran ka Sagorompung?-Kuna, ka kadakulan kiran na di Mapaparatiyaya.

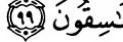
101. Na kagiya a adun a Miya-katalingoma kiran a Sogo a pho-on ko Allah, a Tomiyanto ko Kitab a shisi-i kiran, na i nibowang o isa ka Sagorompung a pud ko siran a bigan ko Kitab, so Kitab o Allah ko tampar ko manga likod iran, lagid o ba iran ndi katawi!

102. Go Inonotan nirana Pumbatiya-an o manga Shaitan ko Kandadato o Sulaiman: Na kuna a ba Mikhapir so Sulaiman, na ogaid na so manga Shaitan i Mikhapir, ka ipuphangundao iran ko manga Manosiya so Sihir, go so Initoron ko dowa Malaikat sa Ingud a Babil

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِّلَّهِ وَمَا تِبْيَكُتُهُ
وَرُسُلِهِ وَجَاهِيلَ وَمِنْكُنُلْ فَإِنَّ
اللَّهَ عَدُوُّ لِلْكَفَرِينَ

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
وَمَا يَكُفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ

أَوْ كُلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا اتَّبَعُوهُ
فَرِيقٌ مِّنْهُمْ بِلَأْكُورُهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ
مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ بَذَلَ فَرِيقٌ مِّنَ
الَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ كَتَبَ اللَّهُ
وَرَآءَ ظُهُورَهُمْ كَانُوكُمْ
لَا يَعْلَمُونَ

وَاتَّبَعُوا مَا تَنَاهَى الشَّيَاطِينُ عَنْ مُلْكِ
سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ
وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا
يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا أَنْزَلَ عَلَى
الْمَلَكَيْنِ بِإِبْرَاهِيمَ هَرُوتَ وَمَرْوُتَ

so Harut a go so Marut. Na da-a Pagundao-wan niran non a isa bo o di ran Matharo: A Mata-an! A su-kami na matag tupung; na di ka Pukhapir. Na Puphaganadun niran sa dowa oto so Pukhasabapan sa gi-i ran Kapakambulaga ko tao a go so Karoma niyan. Na da-a Khabinasa-an niran non a isa bo inonta a sabap sa idin o Allah. Na Mapuphaganad iran so Phakabinasa kir-an, go di kiran Phakaompiya. Na Sabunsabunar a kiyatokawan niran a Mata-an a so tao a miyatomo iyan noto na da-a bagiyan niyan ko Akhirat a Kamapiya-an. Na Mata-an a Mikharatarata so Piphasa-an niran ko manga ginawa iran, o siran na katawi ran!

103. Na o ba siran ndun Miyaratiyaya na go siran Miyananggila, na Matatangkud a so balas a phonon ko Allah na aya thomo, o siran na katawi ran!

104. Hai Miyamaratiyaya! Di niyo Putharowa (ko Nabi) so Raina, aya Tharowa niyo na Unzurna^[1]; go Pamakinuga niyo: Na adun a bagiyan o da Pamaratiyaya a siksa a Malipudus.

105. Di khabayan-an o da Pamaratiyaya a pud ko adun a Kitab

وَمَا يَعْلَمُانِ مِنْ أَحَدٍ حَقَّ يَقُولَا إِنَّمَا
نَحْنُ قَنْتَنَةٌ فَلَا تَكُفِّرُونَ فَيَتَعَلَّمُونَ
مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمُرْءَ
وَرَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ
أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا
يَصْرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ
عَلِمُوا لَمَنِ أَشْرَبَهُ مَالَهُ فِي
الآخِرَةِ مِنْ خَلْقِهِ وَلَيَسَّرَ
مَا شَرَّوْا إِلَيْهِ أَنْفُسُهُمْ لَوْكَانُوا
يَعْلَمُونَ

١٤٥

وَلَوْ أَنَّهُمْ أَمْنُوا وَأَتَقَوْا لِمَثُوبَةٍ
مِنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ

١٤٦

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ إِذَا مَنُوا لَا يَغُلوُا
رَعِنَّا وَقُولُوا أَنْظَرْنَا وَأَسْمَعْنَا
وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ

١٤٧

مَا يَوْدُ اللَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ
الْكِتَبِ وَلَا الْمُشْرِكُونَ أَنْ يُنَزَّلَ

[1] di niyo Putharowa ko Nabi ﷺ ilayangka so butad ami go pulombatingka rukami ka anami sabota so dingkataro-on, go aya tharowa niyo sambi anan: ilaya kamingka go so butad ami.

ian, go so Miyamanakoto, so Kiputhoronun rukano ko mapiya a pho-on ko Kadnan niyo. Na so Allah na Ipuphamili Iyan so Limo Iyan ko tao a kabaya Iyan-ka so Allah i khiruk ko Gagao a lubi a Mala.

106. Sa dun sa iputharug Ami (a Kokoman) a Ayat o di na Pakilipatan Nami Sukaniyan, na Pumbugai Kami sa Mapiya a di Sukaniyan o di na so lagid iyan: Bangkadi katawi a Mata-an! A so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan?

107. Bangkadi katawi a Mata-an! A so Allah i Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa? Na da-a bagiyan niyo a salakao ko Allah a Panarigan go Phakatabang.

108. Ba niyo pun kabaya a Manguni kano ko Sogo rukano lagid o Kiyapanguni-i ko Musa gowani? Na sa tao a shambi-in niyan ko Kaongkir so Paratiyaya, na Sabunar a Miyapokas ko ontol a lalan.

109. Miyashinanin o Madakul ko adun a Kitab iyan a oba kano iran bo Maphakakaso i oriyano o Kiyaparatiyaya niyo, ko Kakakapir iyo, Kadunki a pho-on ko manga ginawa iran, ko oriyano o Kiyapayag kiran o bunar: Na Puma-ap kano go Dapaya niyo, taman sa italingoma o

عَلَيْنَا كُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (٦٥)

﴿ مَنْ نَسَخَ مِنْ آيَةٍ أُولَئِنَّهَا نَاتٍ
مُخَيَّرٌ مِنْهَا أَوْ مِثْلَهَا إِنَّمَا تَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴾ (٦٦)

إِنَّمَا تَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مِلْكُ الْأَسْمَاءِ وَ
وَالْأَرْضُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ
مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (٦٧)

أَمْ تُرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ
كَمَا سُئِلَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ
يَتَبَدَّلُ الْكُفَّارُ إِلَّا يَأْمِنُ فَقَدْ ضَلَّ
سَوَاءَ السَّبِيلُ (٦٨)

وَدَكَيْشِرِمْتُ أَهْمِلِ الْكِتَابِ
لَوْيِرِدُوكُمْ مِنْ بَعْدِ اِيمَانِكُمْ
كُفَّارًا حَسَدَ أَمْنَ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ
مِنْ بَعْدِ مَا بَيْنَ لَهُمُ الْحَقُّ فَاعْغَفُوهُ
وَاصْفَحُوهُ حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِآثَارِهِ عَلَيْهِنَّ أَلَّهُ

Allah so Sogowan Niyan; Mata-an! A so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

110. Na Pamayandugun niyo so Sambayang go tonaya niyo so Zakat: Ka sa dun sa iyona niyo a ruk o manga ginawa niyo a mapiya, na Khato-on niyo to si-i ko Allah: Ka Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo Nggolaolaan na Phagila-in Niyan.

111. Na Pitharo iran: A da dun a Phakasolud ko Sorga a rowar ko mimbaloi a manga Yahodi o di na manga Christian. Giyoto na manga ongaya iran. Tharowangka: A bu-gan niyo i Karina niyo o sukano i manga bunar.

112. Aya bunar,- na sa dun sa Imbayorantang iyan a ginawa niyan ko Allah a sukanian na Phipiapiya, -na adun a bagiyan niyan a balas rukaniyan si-i ko Kadnan niyan; go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

113. Na Pitharo o manga Yahudi: A da so manga Nasrani ko Agama ontol; go Pitharo o manga Christian: A da so manga Yahodi ko Agama ontol. A siran na Kapuphangadi-an nirana so Kitab. Ishananan a Pitharo o siran a da-a manga mulung iyan so lagid o Katharo iran; Na so Allah i Kho-

عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَاعْمَلُوا الْرَّحْكَةَ
وَمَا نَقْدِمُوا لِنَفْسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ يَحْدُدُهُ
عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ

بَصِيرٌ

وَقَالُوا إِنَّ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَامَ كَانَ
هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ تِلْكَ أَمَانِيهِمْ
فُلَّهَا تُؤْتَ بَرَهَنَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بَلَىٰ مِنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ
فَلَهُ أَخْرَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا حَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَىٰ عَلَىٰ
شَيْءٍ وَقَالَتِ النَّصَارَىٰ لَيْسَتِ الْيَهُودُ
عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الْكِتَابَ كَذَلِكَ
قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلُ قَوْلِهِمْ فَاللَّهُ
يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

kom kiran ko Alongan a Qiyamah ko di iran Phagayonayonan.

114. Na ba adun a lawan a Darowaka ko tao a ini panapar iyan so Manga Masjid o Allah, ko Kapukha-aloi ron o ngaran Niyan? -go Piyanamaran niyan Nggalubuk a Kagunukiron? Siran man na da-a Phamakasolud kirana non a ba di Puphangga-aluk^[1]. Adun a bagiyan nirana ko Doniya a Kahina-an, go adun a bagiyan nirana ko Akhirat a siksa a lubi a Mala.

115. Na ruk o Allah so Subangan go so Sudupan: Na apiya anda kano pakasangora, na ro-o dun so Puphangadapan ko Allah. Mata-an! A so Allah na Rangkom^[2], a Mata-o.

116. Na Pitharo iran: A kominowa so Allah sa Wata Iyan: Soti Sukaniyan. -Kuna, ka ruk Iyan so nganin a shisi-i ko manga Langit go so Lopa: Tanan non Puphangonganotan.

117. Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa: Na igira-a adun a Ipunggolalan Niyan a showa-an, na aya bo a Putharoon Niyan non: Na KON^[3], na Khaadun.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا أَسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي حَرَابِهَا
أُولَئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا
إِلَّا حَآءِفِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خَزْنٌ
وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

وَلِلَّهِ الْمَسْرُفُ وَالْمَغْرُبُ فَإِنَّمَا تُولَّوْا
فَثُمَّ وَجَهَ اللَّهُ إِلَيْهِ أَبَّ اللَّهِ وَاسْعَ
عَلَيْهِ

وَقَالُوا أَخْنَدَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَدَهُ
بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّهُ لَهُ
قَنِينُونَ

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَى
أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

[1] Siranoto so mga songkulid a di khapakai ko butad iran oba siran pusholud ko mga Masjid inonta o aya mambubutad iran na pupa manga alukun go puphangga awan sa siksa.

[2] Maolad so Limo iyan ko manga Oripun iyan.

[3] Ma-adunka.

118. Na Pitharo o siran a da-a manga mulung iyan: A ino kami di Pumbitiyara-in o Allah? O di na adun a Makatalingoma rukami a Tanda? Ishanaya a Pitharo o siran a Miya-onan an nirana so lagid o Katharo iran. Miyakandatar so manga poso iran. Sabunar a Piyayag Ami so manga Tanda ko pagtao a Khitotomangkud.

119. Mata-an! A Siyogo Ami Suka (Ya Muhammad) ka-an Mapayag so bunar a Puphamanothol ko Mapiya go Puphamakaiktiyar: Na kuna a ba Ruka Pagisha-an so manga tao ko (Naraka) Jahim.

120. Na di Ruka dun Khasowat so manga Yahodi go so manga Christian taman sa Dingka Onutan so okit iran. Tharowangka: A Mata-an! A so Torowan o Allah, -na Sukaniyan so Torowan. Na Ibut ka o Onotingka so manga kabaya iran a ribat ko oriyen o Kiyapakatalingoma Ruka o Kata-o, na da-a mambagiyen Ka a pho-on ko Allah a Panarigan go da-a Phananabang.

121. So siran noto a inibugai Ami kiran so Kitab a Puphangadi-an nirana ko ontol a Kapangadi iron: Na siran man i Mapaparatiyaya-on: Na sa dun sa di ron Maratiyaya, -na siran man na siran so manga logi.

122. Hai manga Moriyatao o Israil! Tatadumi niyo so Limo Akun a

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا
الَّهُ أَوْتَأْتَنَا إِيمَانَهُ كَذَلِكَ قَالَ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مَثْلُ قَوْلِهِمْ
تَشَبَّهُتْ قُوَّبُهُمْ قَدْ بَيَّنَا أَلَا يَتَ
لِقُومٍ يُوقِنُونَ

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِّرًا وَنَذِيرًا
وَلَا تُشْكِلْ عَنْ أَحَبِّ الْجَحِيمِ

وَلَنْ تَرْضِيَ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا الصَّرَائِقَ حَتَّى
تَتَّبَعَ مِلَّهُمْ قُلْ إِنَّ هَذِيَ اللَّهُ هُوَ أَهْمَدُ
وَلَئِنْ أَتَيْتُمْ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكُمْ
مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ
وَلَا نَصِيرُ

الَّذِينَ أَنْتَنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتَلَوَّنُهُ حَتَّى
تَلَوِّنَهُ إِنَّمَا أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرُ بِهِ
فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّاهِرُونَ

يَبْنَى إِسْرَئِيلَ أَذْكُرُوا نِعْمَتِي أَلَّا نَعْمَلْ

so ini Pangalimo Akun rukano, go Mata-an! A Sakun na inilubi Ko sukano ko manga Kaadun (ko masa niyo).

123. Go kalukun niyo so gawii a da-a Khiyogop o isa ginawa ko isa ginawa a maito bo, go da-a khatarima-on a sambi^[1] go da-a Phakanggai ron a gona a Safa-at go di siran Khatabangan.

124. Na gowani na adun a ini tupung ko Ibrahim o Kadnan Niyan a manga Katharo, na Tiyarotop Iyan noto: Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na mbalowin Nakun Suka ko manga Manosiya a Khao-notan. Na Pitharo (o Ibrahim): A go so pun so manga Moriyatao Akun! Pitharo (o Allah): A di ishampai so diyandi Akun ko da Pamaginontolan.

125. Na gowani na biyaloi Ami so Baitullah a Kalimodan o manga Manosiya go Panarigan; na kowa kano ko Tinindugan o Ibrahim sa gi-i Shambayangan; na ini Sogo Ami ko Ibrahim a go so Ismail, a Sotiya Iran so Walai Akun a bagiyan o gi-i Thatawaf, go so Puphamagi' itikaf, go so Puphuroroko, a Puphamanojiod.

126. Na gowani na Pitharo o Ibrahim: A Kadnan Ko, Baloyang-

عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

وَأَنَّقُوا يَوْمًا لَا يَجِدُونِي نَفْسٌ شَيْئًا
وَلَا يُقْبِلُ مِنْهَا عَذَابٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَعَةٌ
وَلَا هُمْ بِنَصْرٍ وَنَ

وَإِذْ أَبْتَلَ إِبْرَاهِيمَ رَبِّهِ بِكَلِمَاتٍ
فَأَتَهُمْ فَقَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا
قَالَ وَمَنْ دُرِّيَ فَقَالَ لَا يَنْأِي عَهْدِي
الظَّالِمِينَ

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَأَنَا
وَأَخْحُذُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصْلَىٰ
وَعَهَدْنَا إِلَيْهِمْ وَإِنْ سَعَيْلَ
طَهْرًا بَيْقِ الظَّاهِيفَينَ وَالْعَدِيقَينَ
وَأَرْكَعَ السَّجُودَ

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّي أَجْعَلْ هَذَا بَلَدًا
ءَامِنًا وَأَرْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الشَّرَبَاتِ مَنْ مَاءَ مِنْ

[1] Sanggar a kilidas iyan pho-on ko siksa.

ka ini a Ingud a Panarigan, go Riskhi-ingka so tao ron ko manga Onga, -a so Miyamaratiyaya kiran ko Allah go so Alongan a Maori. Pitharo (o Allah): A go so Tao a da Paratiyaya, -ka Phakasawitun Ko sukaniyan sa maito (ko Doniya) oriyen niyan na Pakaphangubongungko ko siksa ko Naraka, -a Mikhatarata a khabolosan!

127. Na gowani ko Ipuphoro o Ibrahim so manga onayan o Baitullah go so Ismail: (Na Pitharo Iran): Kadnan Nami! Tarima-angka Rukami ya-i: Ka Mata-an! A Suka na Suka so Puphakanug, a Mata-o.

128. Kadnan Nami! Go baloya Kamingka a dowa, a Mbabayoran-tang Ruka, go so saba-ad ko manga Moriyatao Ami, a pagtao a Mbabayorantang Ruka; go Pakisowa-an Ka Rukami so manga okit Ami; go Pakataobata Kamingka; ka Mata-an! A Suka so Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

129. Kadnan Nami! go Pakatin-dusingka Siran sa Sogo a pud kiran, a Kapuphangadi-an Niyan kiran so manga Ayat Ka go Mindao Niyan kiran so Kitab go so Hadith, go Makasoti Kiran: Ka Mata-an! A Suka na Suka so Domada-ag, a Maongangun.

130. Na ba adun a khagowad ko okit o Ibrahim a rowar ko tao a

مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمْتَعَهُ فَقِيلَ لَهُمْ أَضْطَرْهُ إِلَى عَذَابٍ أَلَّا تَرَوْنَ مَصِيرَهُ

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمَ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبِّنَا نَبْلَهُ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمَنْ دُرَّبَنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَبَثَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

رَبَّنَا وَأَبْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مُّنْهَمْ يَنْتُوا عَلَيْهِمْ ءَايَتِكَ وَيَعْلَمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

وَمَنْ يَرْعَبُ عَنِ مَلَكَةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَنْ

Liyalang iyan a ginawa niyan? Na Sabunsabunar a Tinindos Ami Sukaniyan sa Doniya: Go Mata-an! A Sukaniyan si-i sa Akhirat na pud dun ko manga Bilangatao.

131. Gowani! Na Pitharo-on o Kadnan Niyan: A Mbayorantang Ka: Na Pitharo Iyan: A Mimbayorantang Ako ko Kadnan o manga Ka-adun.

132. Na ini Thanan noto o Ibrahim ko manga Wata Iyan, go so Yaqoub; (Pitharo Iyan:) Hai manga Wata Ko! Mata-an! A so Allah na Tinindos Iyan Rukano so Dinul Islam; na o ba Kano Mamatai sa di Kano Makambabayorantang (ko Allah).

133. Ba kano khipakadadarpa gowani ko makarani ko Yaqoub so Kapatai? A sa maoto, na Pitharo Iyan ko manga Wata Iyan: Antona-a i Shimba-an Niyo ko oriyan Ko? Na Pitharo Iran: A aya Shimba-an Nami na so Tohan Ka go Tohan o manga Lokus Ka, -a so Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, -a Tohan a isa isa: Go Sukami na ron Kami Mbabayorantang.

134. Giyoto man na pagtao a miya-ipos dun; a ruk Iyan so Pinggalubuk Iyan, go ruk iyo so Pinggalubuk iyo! Na di rukano ipagisha so Pinggolaola Iran!

سَفَهَ نَفْسَهُ وَلَقَدْ أَضْطَفَنَتْهُ فِي الدُّنْيَا
وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ

(١٣)

إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلَمْتُ
لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

(١٤)

وَوَصَّىٰ بِهَا إِبْرَاهِيمَ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ
يَبْنَيَ إِنَّ اللَّهَ أَضْطَفَكُمْ أَنْتُمُ الظَّانِينَ
فَلَا تَمُؤْمِنُ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

(١٥)

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ
الْمَوْتَ إِذْ قَالَ لِتَنِيهِ مَا نَعْبُدُونَ
مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَهُ
أَبَابَا يَكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ
وَإِسْحَاقَ إِلَهًا وَحْدًا وَنَحْنُ لَهُ
مُسْلِمُونَ

(١٦)

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ دَخَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُشَ�ؤُنَ عَمَّا كَانُوا
يَعْمَلُونَ

(١٧)

135. Na Pitharo iran: A mbaloi kano a manga Yahodi o di na manga Christian ka-angkano Matoro. Tharowangka: A kuna! (Ka aya Pagonotan nami na) so okit o Ibrahim a Shasalimbotawan, go di pud ko manga Pananakoto.

136. Tharowa niyo: A Piyaratiyaya mi so Allah, go so (Qur-an a) Initoron rukami, go so Initoron ko Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub, go so manga Moriyatao Niyan, go so inibugai ko Musa go so Isa, go so inibugai ko manga Nabi a pho-on ko Kadnan niran: Da-a shalbo-on nami Kiran a isa bo: Go sukami na Ron Kami Mbabayorantang.

137. Na amai ka Paratiyayaan niran so Piyaratiyaya Niyo Sukaniyan, na Sabunar a Matoro siran; na o Talikhod siran, na siran ndun i miyatago ko Kashoransorang; na Pulindingung Ka kiran ndun o Allah, ka Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

138. (Onoti niyo so) okit o Allah: Ka ba-adun a lubi a Mapiya a di so Allah i okit? Go Sukami na aya Mi Sukaniyan gi-i Showasowatun.

139. Tharowangka: A ino kano Rukami gi-i Pakiphawala makapan>tag ko Allah, a Sukaniyan so Kadnan Nami go Kadnan niyo; na ruk Ami so manga Galubuk Ami na ruk

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى
تَهْتَدُوا قُلْ بِلَ مَلَةٌ إِنَّ رَبَّهُمْ حَنِيفٌ
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشَرِّكِينَ

فُلُوَّاءَ أَمَّةٌ بِإِلَهٍ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا
أُنزِلَ إِلَيْنَا إِنَّ رَبَّهُمْ وَإِنْتَعِيلَ وَإِنْسَحَقَ
وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى
وَعِيسَى وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ
لَا فَرَقَ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُمْ
مُسْلِمُونَ

فَإِنَّمَا مُؤْمِنُنَا مَنْ آمَنَ بِهِ فَقَدْ
آهَتَدَ وَأُولَئِنَّ نُولَّوْ إِنَّمَا هُمْ فِي شَقَاقٍ
فَسَيَكْفِيكُمْ هُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ

الْمَكِيلُ

صَبَغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنَ مِنْ اللَّهِ
صَبَغَةَ وَنَحْنُ لَهُ عَدِيدُونَ

١٣٧

قُلْ أَتُحَاجِجُنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا
وَرَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَلْنَا وَلَكُمْ
أَعْمَلُكُمْ وَنَحْنُ لَهُمْ مُخْلِصُونَ

١٣٨

yo so manga Galubuk iyo; go Su-kami na Ron Kami Thotolabos?

140. Ino niyo gi-i Tharowa: A Mata-an! A so Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub go so manga Moriyatao Niyan na siran na manga Yahodi o di na manga Chrisitan? Tharowangka: A ba su-kano i lubi a Mata-o antawa-a so Allah? Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a miyaguma sa Kashasaksian niyan pho-on ko Allah? Ka kuna a ba Kalilipati o Allah so gii niyo Nggolaola-an!

141. Giyoto man na pagtao a miya-ipos dun; a bagiyan niyan so Pinggalubuk iyan, na bagiyan niyo so Pinggalubuk iyo! Go di rukano ipagisha so Pinggolaola iran:

142. Putharo-on o manga lalong ko manga Manosiya: A antona-a i miyaka-alin kirin ko Pukhibulatun niran a so thatakna-an niran? Tharowangka (Ya Muhammad): A ruk o Allah so Subangan a go so Sudupan: Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan ko okit a Maka-o ontol.

143. Na lagid oto a biyaloi Ami sukano a pagtao a pishokodan, ka-angkano mabaloi a manga saksi ko manga Manosiya, go mabaloi so Sogo a saksi rukano; na da-a inibaloji Ami ko Kiblat a so Pithakna-an Ka Sukaniyan, inonta na-a Nami Mapunto so Magonot ko Sogo ko

أَمْنَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ
وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُؤُدًا أَوْ نَصَارَىٰ
قُلْ إِنَّمَا تُعَلَّمُ أُمُّ الْلَّهِ وَمَنْ أَظْلَمُ مِنَ
كَتَمَ شَهَدَةَ عِنْدَهُ مِنْ اللَّهِ وَمَا
الَّهُ يُغَنِّلِ عَمَّا تَعْمَلُونَ

١٤٠

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ
مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْتَأْنُونَ عَمَّا كَانُوا
يَعْمَلُونَ

١٤١

سَيَقُولُ الْسُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ
مَا وَلَهُمْ عَنْ قِيلَنَّهُمْ أَتَيْ كَافُؤُ عَلَيْهِمَا
قُلْ لَلَّهُ أَلْمَشْرُقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ
يَشَاءُ إِلَى صِرَاطِ مُسْتَقِيمٍ

١٤٢

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا
لِنَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ
الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا
الْقِبْلَةَ أَتَيْ كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ
يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِنَ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ

tao a Pumbashowi ko Kakakapiriron. Na Mata-an naya a miyabaloitonganai a marugun, inonta bo ko siran a Tiyoro o Allah. Na da ko Allah i ba Niyan ilanga so Paratiyaya niyo. Ka Mata-an! A so Allah na tanto a Mala i Gagao ko manga Manosiya, a Makalimo-on.

144. Sabunar a Pukhailai Ami so Kapukhatingur o Paras Ka ko Langit: Na Phakasangorun Nami Suka dun ko Kiblat a Pukhababaya-an Ka Sukaniyan. Na sangorun Ka a Paras Ka ko Tampar sa Masjid Al-Haram: Apiya anda kano matago, na Pushangorun Niyo so manga Paras Iyo ko Katatamparan non. Na Mata-an! A so siran a Tiyoranon ko Kitab na katawan nirannan a Mata-an! A sukaniyan so bunar a pho-on ko Kadnan nirannan. Na kuna a ba kalilipati o Allah so gi-i ran Nggolaola-an.

145. Na Ibut ka apiya pun Mitalingomangka ko siran noto a Tiyoranon ko Kitab so langowan o Tanda, na di ran ndun onotaŋ so Pukhibulatun Ka; na go da Ruka i Bangka Onoti so Pukhibulatun nirian, go da ko saba-ad kirani ba onot ko Pukhibulatun o saba-ad. Na Ibut ka o Onotingka so manga kabaya iran a ribat,-ko oriyan o Kiyapakatalingoma Ruka o Kata-o, na Mata-an! A Suka na sa maoto na pud dun ko da Pamaginontolan.

وَإِنْ كَانَتْ لَكِبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ
هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضْبِغَ
إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِإِيمَانِكُمْ
لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ

فَدَنَرَى تَقْلِبَ وَجْهَكَ فِي السَّمَاءِ
فَلَلْوَلِيْسْتَكَ قِبْلَةً تَرْضَهَا فَوْلَ
وَجْهَكَ شَطَرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوْلُوا وَجْهَكُمْ سَطَرَهُ
وَإِنَّ الَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ لِيَعْلَمُونَ
أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِيَنْفِلِ
عَمَّا يَعْمَلُونَ

وَلَيْسَ أَتَيْتَ الَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ
إِيَّاهِ مَا سِعْوَاقِلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِسَابِعِ
قِيلَمِهِمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِسَابِعِ قِيلَمِهِمْ
بَعْضٌ وَلَيْسَ أَتَبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ
مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ
إِنَّكَ إِذَا مِنَ الظَّالِمِينَ

146. So siran noto a inibugai Ami kiran so Kitab na makikilala iran (so Muhammad) sa lagid o kakiki-lala-a iran ko manga Wata iran; na Mata-an! A adun a isa kiran ka Sagorompong a paguuma-an nirar so bunar a siran na katawan nirar.

147. So Bunar na pho-on ko Kadnan Ka; na o ba Ka dun mabaloi a pud ko Pukhaka-alangalangan.

148. Na adun a ruk o oman i isa a Puphangadapun a sukanian i Puphangadapon; na Pagoradoradi niyo so manga Pipiya. Ka apiya anda kano matago, na Phakataling-goma-an kano dun o Allah langon. Mata-an! A so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

149. Na apiya anda Ka Makasong, na Phagadapun Ka so Paras Ka ko Tampar ko Masjid Al-Haram; ka Mata-an! A Sukaniyan so titho a Bunar a pho-on ko Kadnan Ka. Na kuna a ba kalilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

150. Go apiya anda Ka Makasong, na Phagadapun Ka so Paras Ka ko tampar ko Masjid Al-Haram; go apiya anda kano matago, na Phagadapun niyo so manga Paras Iyo ko katatamparan non: Ka-an da-a khabaloi ko manga Manosiya a Karina iran Rukano, inonta so siran a da kiran Pamaginontolan; na di Niyo siran khalukun, go Sa-

الَّذِينَ أَتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا
يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَلَنْ فِي قَاتِلِهِمْ
لِيَكُنُّوا أَلْحَقُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَ
مِنَ الْمُمْتَرِينَ

وَلِكُلِّ وِجْهٍ هُوَ مُولِيهِ فَاسْتَبِقُوا
الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ
بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوْلَ وَجْهَكَ
شَطَرُ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لِلْحَقِّ
مِنْ رَبِّكَ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا
تَعْمَلُونَ

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوْلَ وَجْهَكَ شَطَرَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوْلُوا
وَجُوهُكُمْ شَطَرُهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ
عَلَيْكُمْ شُجَّهٌ إِلَّا الَّذِينَ كَظَمُوا مِنْهُمْ
فَلَا تَخْشُوْهُمْ وَأَخْشُوْنِي وَلَا تَمْنَعُّتِي
عَلَيْكُمْ وَعَلَّمْكُمْ نَهَّدُونَ

kun i kalukun Niyo; ka ana Kun Matarotop so Limo Akun Rukano, go Angkano Matoro;

151. Lagid aya a Kiyasogo i Ami Rukano sa Sogo a pud Rukano, a Pukhabatiya Iyan Rukano so manga Ayat Ami, go Pukhasoti Kano Niyian, go Pukhindao Niyan Rukano so Kitab a go so Hadith, go Pukhindao Niyan Rukano so di niyo katawan.

152. Na Tatadumi Ako Niyo; ka Tataduman Ko Sukano. Go Panalamat Kano Rakun, go di Kano Pagongkir.

153. Hai Miyamaratiyaya! Panguni Kano sa Tabang sa Nggolalan ko Kapantang go so Kashambayang: Ka Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang-Iyan so) manga Papantang.

154. Go di Niyo Putharowa ko tao a Khapurang sa lalan ko Allah: I Miyamatai. Kuna, ka manga Oyagoyag, na ogaid na di Niyo katawan.

155. Na Mata-an ndun a Puthupungan Nami Sukano sa Shai a kaluk go Kaor, go so Kapukhakorangi ko manga Tamok go so manga ginawa go so manga Onga, na Pu phamanotholingka sa mapiya so manga Papantang,-

كَمَا أَرَسْلَنَا فِيْكُمْ رَسُولًا
مِنْكُمْ يَتَوَلَّ أَعْلَمُكُمْ إِيمَانًا
وَإِنَّكُمْ وَعْلَمُكُمُ الْكِتَابَ
وَالْحَكْمَةَ وَعِلْمُكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا
عَلَمُونَ ﴿١٥١﴾

فَإِذْ كُرُونَى أَذْكُرْكُمْ وَأَشْكُرُوكُمْ
وَلَا تَكُفُرُونَ ﴿١٥٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَسْتَعِنُو بِالصَّبْرِ
وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٣﴾

وَلَا نَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنَ لَا
تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾

وَلَنَبْلُونَكُمْ بِئْنَىٰ مِنَ الْحُقُوفِ وَالْجُوعِ
وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ
وَالْمَرَاثٍ وَبَشِّرُ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾

156. A Siran na igira-a Miyasogat Siran a Tiyoba: Na Tharo-on Niran: A Mata-an! A Sukami na Kapa-ar o Allah, go Mata-an! A Sukami na Ron Kami Ron Phakan-dod:-

157. Siran man i Kiyapatotan ko manga Ma-ap^[1] a pho-on ko Kadnan Niran, a go Limo, go Siran man na siran i Miyamakakudug ko Ontol.

158. Mata-an! A giya Safa go giya Marwa na pud ko manga Tanda o Allah. Na sa tao a Munaik Hajji ko Baitullah o di na Magomra, na da-a dosa niyan ko kapagloyan niyan sa dowan nan. Na sa dun sa Nggolaola sa da-on Paliyogatun a mapiya,-na Mata-an! A so Allah i Mbalason a Mata-o.

159. Mata-an! A siran a Puphaguma-an niran so Initoron Ami a manga Karina, go Torowan, ko oriyan o Kiyapayaga Mi ron ko manga Manosiya si-i ko Kitab,-na siran man na Pumorka-an siran o Allah, go Ipamaninta siran o Phamakasinta,-

160. Inonta bo so siran a Mithataobat go Miphipyapiya go Piyayag iran (so Piyamaguma iran): Ka siran man na Phakataobatun Ko siran; ka Sakun so Puphanarima ko Tao-bat, -a Makalimo-on.

الَّذِينَ إِذَا أَصْبَتُهُم مُّصِيبَةً قَالُوا
إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَجِعُونَ [٦٥]

أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّنْ رَبِّهِمْ
وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُهَدِّدُونَ [٦٦]

إِنَّ الْأَصَفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَابِ اللَّهِ
فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ أَعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْهِ أَنْ يَطَوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَعَّ
خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ سَاءِكُمْ عَلَيْمٌ [٦٧]

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ
وَالْمُهَدِّدَ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَكُمُ اللَّهُ أَعْلَمُ
الْكِتَابُ أُولَئِكَ يَأْتِيهِمُ اللَّهُ وَيَلَّعِبُهُمْ
اللَّعْنُونَ [٦٨]

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُوا
فَأُولَئِكَ أَنُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا أَتَوَّبُ
الرَّحِيمُ [٦٩]

[1] ana bagianiran a po-on ko kadnaniran a bantogan.

161. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya, go Miyamatai siran sa kapapantagan siran a manga Kapir,-na siran man na Miyatangkud kiran so Morka o Allah, go so manga Malaikat, go so manga Manosiya sa kasamasama iran;

162. Kakal siran non ndun: Sa di kiran kababasan so siksa, go di kiran khata-alik.

163. Na so Tohan niyo na Tohan a isa isa: Da-a Tohan inonta Sukaniyan, a Masalinggagao, a Makalimoon.

164. Mata-an! A adun a matata-go ko Kiya-aduna ko manga Langit go so Lopa; go so gi-i kapakashambi o Gagawi-i a go so Daondao; go so manga Kapal a Puphamangutas ko Kalodan sabap ko nganin a Phakkanggai a gona ko manga Manosiya; go so Kiyapakatorona o Allah pho-on ko Kawang ko ig, na ini Oyag Iyan noto ko Lopa ko oriyan o Kiyapatai Niyan; go Biyarumbad Iyan ro-o so oman i Baraniyawa; go so Kapukha-alinalin o manga ndo, go so Gabon a Paonotonot ko pagulutan o Langit a go so Lopa;-a titho a manga Tanda ko pagtao a Punggudaguda-an nirana.

165. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a Puphangumba-al sa salakao ko Allah a manga Barahala^[1], a Pukhababaya-an nirana

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَا تُؤْمِنُهُمْ كُفَّارٌ أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ لَقْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلِئَكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

(١٦١)

خَلِدِينَ فِيهَا لَا يُعْصَفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنَظَّرُونَ

(١٦٢)

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَآخْتِلَافِ الْأَيَلِ وَالنَّهَارِ وَالْقَلْبِ الَّتِي تَجْزِيرِي فِي الْبَحْرِ مَا يَنْتَفِعُ النَّاسُ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَخِيَّ بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيحِ وَالسَّحَابِ الْمَسْحَرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَكَيْنَتِ لِقَوْمٍ يَعْقُلُونَ

(١٦٣)

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَخَذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا إِيمَانُهُمْ كَحْتَ اللَّهَ وَالنَّاسَ إِمْنَانًا أَشَدُ حُبًا لِلَّهِ وَلَوْلَرَى الَّذِينَ

[1] a tao a Puphangumba-al sa salakao ko Allah a manga katohanana.

siran lagid o Kapukhababaya-i ko Allah. Na so Miyamaratiyaya na tanto a Kapukhababaya-i Ran ko Allah. Na o mailai o siran a da pamaginontolan, ko masa a kasandungi ran ko siksa: Na Mata-an! A so Bagur na ruk o Allah langon, go Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa.

166. Masa a taplisun o siran a Inonotan so Miyamangonot kiran: Ka kasandungan niran so siksa, go Pakanggigintasa-an siran o Kiakhokoyapta-an niran^[1].

167. Na Tharo-on o siran a Miyamangonot: A o ba-adun bo a Kaphakakasoi tano (sa Donya), ka Taplisun tano siran, sa lagid o Kiyataplya iran rukutano. Lagid oto a Kaphaki-ila-in kiran o Allah ko manga Galubuk iran a Mipushusundit iran. Go di siran Phamakaawa ko Naraka.

168. Hai manga Manosiya! Kangkano ko nganin a matatago ko Lopa, a Halal a mapiya; go di niyo Pagonoti so manga okit o Shaitan, ka Mata-an! A sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

169. Aya bo a Ipushogo iyan rukano na so marata go so Pakasisingai, go so Kiphagangkobun niyo ko Allah ko di niyo katawan.

ظَلَمُوا إِذْ بَرَزُونَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ
جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ

(١٦٥)

إِذْ تَبَرَّا الَّذِينَ أَتَبْعَيْوْا مِنَ الَّذِينَ
أَتَبْعَيْوْا وَرَأَوْا الْعَذَابَ وَنَقَطَتْ
بِهِمُ الْأَسْبَابُ

(١٦٦)

وَقَالَ الَّذِينَ أَتَبْعَيْوْا لَوْا كَمَا كَرَّهَ
فَنَتَبَرَّا مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّهُ وَأَمْنَى كَذَلِكَ
يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَلَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ
وَمَا هُمْ بِخَرِيجِينَ مِنَ النَّارِ

(١٦٧)

يَتَأْيِهَا النَّاسُ كُلُّا مَمَّا فِي الْأَرْضِ
حَلَالًا طَبِيبًا وَلَا تَأْتِي مُخْطُوتَ
الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

(١٦٨)

إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوُءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنَّ
تَنْهَوْا عَنِ الْأَنْعَمِ مَا لَمْ يَنْعَمُوا

(١٦٩)

[1] go manga tutupud dun so kalango langowan a gakot o manga kiya kokoyamputa aniran si-i sa Donya.

170. Na igira-a Pitharo kiran: A Onoti niyo so (Qur-an a) Initoron o Allah: Na Tharo-on niram: A di! Ka aya Pagonotan nami na so okit a miyato-on nami ron so manga lokus ami. Ati apiya pun so manga lokus iran na da-a Sabot iran a maito bo go di siran Maka-o ontol (na aya iran ndun phagonotan)?

171. Na aya ropa-an o siran a da Pamaratiyaya na lagid o ropa-an o tao a Puphang-i niyan so da-a Khanug iyan, a rowar sa Kapananalalo a go Kapananawag: (Siran na) manga Bungul, manga Omao, manga Bota, na siran na di Phamanabot.

172. Hai so Miyamaratiyaya! Kangkano ko manga Pipiya ko ini Riskhi Ami rukano, go Panalamati Niyo so Allah, o sukano na Sukan niyan bo i Pushowasowatun niyo.

173. Aya dun a Kiyaram Iyan rukano na so Miyatai (a da Masombali), go so Rogo, go so sapo a Baboi, go so nganin a ini Panambai ko salakao ko Allah. Na sa taq a Kasungutan, a kuna a ba Puphanganiyaya, go di Malawani,-na da-a dosa niyan non. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

174. Mata-an! A so siran a Puphanguma-an niram so Initoron o Allah a pud ko Kitab, go ipupahama sa iran oto sa arga a maito,-na

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَتَبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا
بَلْ نَتَبَعُ مَا الْفَنَادِيلِ
كَاتِبَ إِبَابَاتِهِمْ لَا يَعْقِلُونَ
شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ

وَمِنْ أَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا كَثِيرًا لِّلَّذِي
يَتَعَقَّبُ إِيمَانَهُمْ لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً
صُمُّ بِكُمْ عُمُّ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُّ مُؤْمِنٍ
طَبِيتْ مَارَزَنَكُمْ وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ إِنَّ
كُلُّ نَعْمَانٍ إِيَاهُ تَعْبُدُونَ

إِنَّمَا حَرَمَ عَلَيْكُمْ أَمْيَتَةَ وَالدَّمَ
وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهْلَكَ بِهِ لِغَنِيمَةِ اللَّهِ
فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغِعٍ وَلَا عَادِ فَلَا إِنْهَامٌ
عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ
الْكِتَابِ وَيَشْرُكُونَ بِهِ مُنَافِقِيًّا

siran man na da-a Pukhakan niran a pukhatago ko manga Tiyan niran a rowar ko Apoi; go di siran Ipumbitiyara-i o Allah ko Alongan a Qiayamah, go di Niyan siran Shotin: Go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

175. Siran man so ini Pamasa iran ko Kadadag so Torowan go (ini Pamassa iran ko) siksa so Mapap. Na sayana siran a Madurus ko Apoi!

176. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na Initoron Niyan so Kitab a rakhus o Bunar. Na Mata-an! A so siran a da siran Pagayonayon ko Kitab na titho a miyatago ko Kasosorang a Mawatan (ko bunar).

177. Kuna a ba Kaphiyapiya so Khiphagadapun niyo ko manga Paras iyo ko tampar ko Subangan go so Sudupan; na ogaid na aya Miphiyapiya- na so tao a Miyaratiyaya ko Allah go so Alongan a Maori, go so manga Malaikat, go so manga Kitab, go so manga Nabi; go bigan Niyan ko tamok Iyan, ko Kapukhababayai niyan non, go so manga Tonganai niyan, go so manga Wata a ilo, go so manga Miskin, go so gi-i Mulayalayag^[1], go so Puphamamanguni, go so Puphamanga-on sa ginawa niyan; go ini

أُولَئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا
النَّارُ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمًا
فِي سَمَاءٍ وَلَا يُزَكِّيْهِمْ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

أُولَئِكَ الَّذِينَ آشَرُوا الضَّلَالَةَ
بِأَهْدَى وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا
أَصْبَرْتُهُمْ عَلَى النَّارِ

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ تَرَأَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ
وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ
شَقَاقٌ بَعْدٌ

﴿لَيْسَ الِّرَّبُّ أَنْ تُؤْلُوا وُجُوهَكُمْ قِيلَ
الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ وَلَكُنَّ الِّرَّبُّ مَنْ أَمَّنَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمَ الْأَخِرُ وَالْمَلِئَكَةُ
وَالْكِتَابُ وَالنَّبِيُّنَ وَإِنَّ الْمَالَ عَلَى
حُبِّهِ دَوِيُّ الْفَرْرَدِ وَالْيَتَمَّيِ
وَالْمَسْكِينَ وَأَبْنَ السَّبِيلِ وَالسَّاَبِلَينَ
وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الْصَّلَاةَ وَإِنَّ
الرَّزْكَوَةَ وَالْمُؤْفُوتَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا
عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ﴾

[1] go so Gi-i Mulayalayag a maka khakadiat a miya kawang sa Latan.

Pamayandug iyan so Sambayang, go tiyonai niyan so Zakat; go Puthomanun niran so diyandi iran igira-a Miyakindiyandi siran; go manga Papantang ko Masakit, go so Kapakathatalogudam, go so Masa a Kapanananggolo o Kambonowai. Na siran man so Miyaman-gimbunar, go siran man na siran so Miyamananggila.

178. Hai so Miyamaratiyaya! Ini Paliyogat rukano so Kakitasi ko Miyangabobono: So Maradika na (ikitas ko) Maradika, go so Oripun na Oripun, go so Babai na Babai. Na sa tao a adun a Puma-apun non a Shai ko Pagari niyan, na Pakao-notun ko Adat a mapiya, go tonia-in ko Mima-ap (so diyat) sa Phiyapiya-an. Giyanan i Piluboluboden non a pho-on ko Kadnan niyo go Limo. Na sa tao a Mbago sa rido ko oriyan noto na adun a bagiyan niyan a siksa a Malipudus.

179. Na adun a ruk iyo si-i ko Kakitas a Kaoyagoyag, Hai adun a manga Sabot iyan; ka-angkano Makapananggila.

180. Ini Paliyogat rukano, a igira-a miyakarani ko isa rukano so Kapatai, amai ka Phakabagak sa Tamok, so Khithananun ko bagiyan o dowa Lokus go so manga dasasug, si-i ko Adat a mapiya; Kabunar ko Khipanananggila.

وَجِئْنَاهُ أَلَّا يَسْأَلُ إِلَيْكَ الَّذِينَ صَدَقُوا
وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُنَّفَّعُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتُبَ عَلَيْكُمْ
الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِ إِنَّمَا الْحُرْمَةُ لِلْأَبْرَارِ
إِنَّمَا الْأَذْيَى بِالْأَذْيَى فَمَنْ عُنِيَ لَهُ مِنْ
أَخْيَهِ شَيْءٌ فَإِنَّمَا يَعْلَمُ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءُ إِلَيْهِ
بِإِحْسَانٍ ذَلِكَ تَحْفِيقٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ
وَرَحْمَةٌ فَمَنْ أَعْنَدَهُ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ يَتَأْوِلُ إِلَيْ
الْأَلَّا بَلْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

كُتُبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَاضَرَ أَحَدُكُمْ
الْمُوْتُ إِنْ تَرَكَ حَيَّاً أَوْ وَصِيَّةً
لِلْوَالَّدَيْنِ وَالْأَقْرَبَيْنَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا
عَلَى الْمُتَّقِينَ

181. Na sa tao a sambiyan niyan ko oriyan o Kiyanuga niyan non, na so Dosa-on na si-i bo ko manga tao a Phamanambi-on. Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

182. Na sa tao a adun a kawan niyan ko Mithanan a karibat o di na Kandosa, na go niyan siran Mata-nor, na da-a Dosa niyan non: Ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

183. Hai so Miyamaratiyaya! Ini Paliyogat Rukano so Powasa lagid o Kinipaliyogatun non ko siran a Miya-onsa an niyo, ka-angkano Ma-kapananggila,-

184. Si-i ko manga Alongan a mabibilang; na sa tao a kapantagan rukano a Pukhasakit, o di na shisi-i sa lakawan, na (go Makaboka na bayadi niyan) so kadakul o. (Ki-yaboka-an niyan si-i ko) manga Alongan a salakao. Na adun a ini Paliyogat ko siran a di ron Phamakaga a Pidiya, a Pangungunkun o Miskin. Na sa dun sa Nggolaola sa da-on Paliyogatun a mapiya,- na giyoto i tomo-on. Na so Kaphowasa niyo i tomo rukano, o sukanu na katawi niyo.

185. So Olanolan a Ramadhan na ron minipantag a Kinitoronun ko Qur-an, a Torowan ko manga Manosiya, go manga Rarayag a Karina a Torowan go Padoman.

فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ، فَإِنَّهَا إِثْمٌ عَلَى الَّذِينَ يَبْدِلُونَهُ^{وَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ عَلِيْمٌ}
﴿١٨١﴾

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُؤْصَنِ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا
فَأَصْلَحَ بِنَهْمٍ فَلَا إِثْمٌ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ
عَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿١٨٢﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتُبَ عَلَيْكُمْ
الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
﴿١٨٣﴾

أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ
مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَةٌ مِنْ أَيَّامٍ
أُخْرَى وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ
طَعَامٌ وَسِكِينٌ فَمَنْ تَطَوعَ خَيْرًا فَهُوَ
خَيْرٌ لَهُ وَأَنَّ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
﴿١٨٤﴾

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ
الْقُرْءَانُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ
مِنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهَدَ

Na sa tao a roma-ot rukano ko Olanolan a Ramadhan na Phowasa-on, na sa tao a kapantagan a Pukhasakit, o di na shisi-i sa lakanwan, na (go Makaboka na bayadi niyan) so kadakul o (kiyaboka-an niyan si-i ko) manga Alongan a salakao. Kabaya rukano o Allah so malbod; na di Niyan rukano kabaya so Marugun. Go a niyo Matarotop so bilangan, go a niyo Mashulasula so Allah sa Kiyatorowa Niyan rukano; go angkano Makapanalamat.

186. Go igira-a ini-ishaa Ako Ruka o manga Oripun Ko, na Mata-an! A Sakun na Marani: Tharima-an Ko so Panguni o Phanguni igira-a Miyanguni Rakun: Na Tarima-a Ko iran, go Paratiyaya-a Ko iran: Ka-an siran Makaontol.

187. Kiyalal rukano, ko Gagawi-i ko Powasa, so Kapamakaya niyo ko manga Karoma niyo. Ka siran na Nditarun niyo na sukano na Nditarun niran. Katawan o Allah a Mata-an! A sukano na Miyadorat iyo a ginawa niyo; na Piyakataobat kano Niyan go Pima-apan kano Niyan; na imanto na Pakipurorada kano kirana, go mbabanoga niyo so Pithakdir rukano o Allah, go Kangkano go inom kano, taman sa mapayag rukano so goris a mapoti ko goris a maitum a Fajar; oriyan niyan na tarotopa niyo so Kathigur sa taman ko Gagawi-i; go di kano

مِنْكُمُ الْشَّهْرُ فَلَيَصُمُّهُ وَمَنْ كَانَ
مَرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعَدَهُ مِنْ
أَيَّامٍ أُخْرَىٰ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ
الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ
وَلَتُكُمُوا الْعَدَةَ وَلَا تَكُبُرُوا
اللَّهُ عَلَىٰ مَا هَدَكُمْ وَلَا عَلَىٰكُمْ
شَكُورٌ

وَإِذَا سَأَلَكُمْ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي
فَرِیبٌ أَحِبُّ دُعَوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ
فَلَيَسْتَحِبُّوا لِي وَلَيُؤْمِنُوا
لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ

أَحْلَلَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثَ
إِلَى نِسَاءِكُمْ هُنَّ لِيَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ
لِيَاسٌ لَهُنَّ عِلْمَ اللَّهِ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ
تَخْتَالُونَ أَنفُسَكُمْ فَتَابَ
عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَأَلَّنَّ بَشِّرُوهُنَّ
وَأَبْغُوْمَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوْا
وَأَشْرَبُوا حَقًّا يَتَبَيَّنُ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبَيْضُ
مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجَرِ ثُمَّ أَتَمُوا
الصِّيَامَ إِلَى الْآتِيلِ وَلَا تَبْشِرُوهُنَّ
وَأَنْتُمْ عَدِكُفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ تِلَكَ

حُمُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرِبُوهَا كَذَلِكَ
يُبَيِّنُ اللَّهُ مَا يَتَّهِي لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ

وَلَا تَأْكُلُ أَمْوَالَكُمْ بِيَنْكُمْ بِالْبَطْلِ
وَتَدْلُوْا بِهَا إِلَى الْحُكَمَاءِ
لِتَأْكُلُوا فِرَقَيْمَانْ أَمْوَالَ النَّاسِ
بِالْإِثْمِ وَأَسْتُمْ تَعْلَمُونَ

* يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهِيلَةِ قُلْ هَيْ
مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجَّ وَلَيْسَ الْبِرُّ
بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا
وَلَكِنَّ الْبِرَّ مِنْ أَتَقَّ وَأَتُوا
الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَأَتَقُوا
اللَّهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ
وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُعْتَدِينَ

kiran Pakiphurorada a Magi-itikaf kano ko manga Masjid. Giyoto i manga taman o Allah: Na di niyo Pagobaya. Lagid a nan a Puphaya-gun o Allah so manga Ayat Iyan ko manga Manosiya: Ka-an siran Makapananggila.

188. Go di niyo Pagaraba so manga Tamok o saba-ad rukano sa mokit sa Kapanalimbot, go di niyo thundanun ko manga Kokoman, ka kha-arab iyo so saba-ad ko manga Tamok o manga Manosiya sa mokit sa Dosa a sukano na kawatan niyo.

189. Ipagisha iran Ruka so (gona ko) manga sinaribolan. Tharowangka: A giyanan na manga to-os ko manga Wakto o manga Manosiya, go so Kapunaik Hajji. Na kuna a ba Kaphiyapiya so kasolud iyo ko manga Walai si-i ko manga oriyan niyan: Na ogaid na aya Miphiyapiya na so tao a Miyananggila. Na solud kano ko manga Walai si-i ko manga Paitao niyan: Go kalukun niyo so Allah: Ka angkano makasulang sa Maliwanag.

190. Na Pakimbonowai kano sa makapantag ko lalan o Allah ko siran a Puphamono rukano, go di kano Phumalawani; ka Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so manga Malawani.

191. Go bonowa niyo siran apiya anda niyo siran Mato-on, go Pakawa-a niyo siran sa sadun sa Kiyapaka-awa-a iran rukano; Ka so Kapanakoto na lawan ko Kapamono nadi kano kirian pakipumbonowaisa Masjid Al-Haram, taman sadi siran rukano ron makimbonowai; na amai ka makimbonowai siran rukano, na bonowa niyo siran. Lagid oto a balas ko da Pamaratiyaya.

192. Na amai ka gomunuk siran (Manakoto), na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

193. Na Pakimbonowai kano kirian taman sa da-a Ma-adun a Kapanakoto, go Ma-adun so Agama (okit ko Kapaginutao) a ruko Allah; na amai ka gomunuk siran, na da-a rido inonta ko da Pamaginontolan.

194. So Olanolan a Paga-adatan na Pantag o Olanolan a Paga-adatan,- go so Khipaga-adatan,- na Makapukhikitasa. Na sa tao a Pangorawan kano niyan na Atowi niyo sukaniyan sa lagid o Kiyapangorawi niyan rukano. Go Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Khipanananggila.

195. Na Nggasto kano ko lalan ko Allah, go di niyo Pagunata a ginawa niyo ko kabinasa; go Phiayapiya kano; ka Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Miphipyapiya.

وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ تَعْقِمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِنْ
حَيْثُ أَخْرِجُوكُمْ وَالثَّالِثَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَاتِلِ
وَلَا تُقْتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى
يُقْتَلُوكُمْ فِيهِ فَإِنْ قُتِلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ
كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكُفَّارِ

١٩١

فَإِنْ آتَهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ

١٩٢

وَقَتَلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونُ
الَّذِينَ لَهُ طُورٌ فَإِنْ آتَهُمْ فَلَا عُدُونَ إِلَّا
عَلَى الظَّالِمِينَ

١٩٣

الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَتُ
قَصَاصٌ مِّنْ أَعْنَدِي عَيْنِكُمْ فَأَعْنَدُوا
عَلَيْهِ يُمْثَلُ مَا أَعْنَدَى عَلَيْنِكُمْ وَأَتَقْوَ اللَّهَ
وَأَغْمَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُنْتَقِينَ

١٩٤

وَأَنْفَقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُنْقُوا بِيَدِي كُوْ
إِلَى الْتَّهْلِكَةِ وَأَحْسَنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُحْسِنِينَ

١٩٥

196. Na tarotopa niyo so Kapunaik Hajji go so Omra a ruk o Allah. Na amai ka kabalambanan kano, na (bugan niyo) so malbod ko manga Pamumugayan^[1], go di niyo Pagopawi so manga Olo niyo taman sa di iraot so manga Pamumugayan ko darpa iyan. Na sa tao a kapan>tagan a Pukhasakit rukano, o di na adun a sakit ko Olo niyan, na (Paliyogaton) so Pidiya a Kaphowasa, o di na Kashaduka, o di na Kasombali (sa Kambing); na amai ka Somarig kano, na sa tao a Mapili iyan so Omra ko ona-an o Kapunaik Hajji, na (Paliyogaton) so malbod ko manga Pamumugayan, na sa tao a di makato-on, na Phowasa sa tulo Alongan si-i ko Kapunaik Hajji go Pito (Alongan) igira-a Miyakabaling kano, giyoto na sapolo a tarotop. Giyoto na si-i ko tao a da mabaloi so Purun niyan o ba Khibabaling ko (obai a) Masjid Al-Haram. Na kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

197. So Kapunaik Hajji na manga Olanolan a Khikapupunto. Na sa tao a Magikram ro-o ko Kapunaik Hajji, na da-a Kapamakai sa Babai, go da-a Kandarowaka, go da-a Kaphapawala si-i ko (Kapagi-ikram ko) Kapunaik Hajji. Na sa dun sa Mapunggolaola niyo a mapiya, na

وَأَتَمُوا الْحَجَّ وَالْعُمَرَةَ لِلَّهِ إِنَّ أَخْصَرُهُمْ قَاتِلُونَ
أَسْتَيْسِرُ مِنَ الْهَدِيِّ وَلَا تَحْلِقُوا رُؤُسُكُمْ
حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْهَدِيِّ مُحَمَّدًا فَإِنَّ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا
أَوْ بِهِ أَذَىٰ مِنْ رَأْسِهِ فَقَدْ يَهْدِي مِنْ صِيَامٍ
أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ سُكُنًا فَإِذَا آتَمْنُمْ فَمَنْ تَمَّنَ
بِالْعُمَرَةِ إِلَيْهِ الْحَجَّ فَمَا أَسْتَيْسِرُ مِنَ الْهَدِيِّ فَإِنَّ
لَمْ يَحْدِدْ فَصِيَامٌ ثَلَاثَةُ أَيَّامٍ فِي الْحَجَّ وَسَبْعَةٌ
إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةً كَامِلَةً ذَلِكَ لِمَنْ
لَمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِيَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامُ وَأَتَقْرَأُوكُمْ اللَّهَ وَاعْلَمُو أَنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ

١٩٧

[1] go minipaliyogaton so kasombali sa kalubodanon a pud ko manga ayam a Pamumugayan.

الْحَجَّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَتْ مِنْ فَرْضٍ
فِيهِتْ الْحَجَّ فَلَارْفَثَ وَلَا فُسُوقَ
وَلَا حِدَالَ فِي الْحَجَّ وَمَا نَفَعَهُ
مِنْ حَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَتَرَزُّدُوا
فَإِنَّهُ خَيْرُ الْزَادِ الْقَوْيَ وَأَتَقْرَأُوكُمْ

katawan sukaniyan o Allah. Na Pulo kano, na Mata-an! A aya mapiya Loto na so Kapananggila. Go Kalukun Ako niyo, Hai adun a manga Sabot iyan.

198. Da-a Dosa niyo ko Kambabanog iyo sa Limo a pho-on ko Kadnan niyo. Na amai ka gomanat kano sa Arafat, na Pushabota niyo so Allah ko obai o Masar Al-Haram, go Pushabota niyo Sukaniyan sa Kiyanggonana-owa Niyan rukano, ka Mata-an! A aya butad iyo ko ona-an naya, na pud dun ko Miyan gadadadag.

199. Oriyan niyan na ganat kano sa sadun sa Pungganatan o manga Manosiya, go Panguni kano sa Ma-ap ko Allah. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

200. Na amai ka mapasad iyo so manga okit iyo ko Kapunaik Hajji, na Tatadumi niyo so Allah, lagid o Katatadumi niyo ko manga Lokus iyo,-o di na lawanon a Kapananadum. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i Tharo: Sa Kadnan Nami! Bugi Kamingka si-i sa Doniya! Na da-a bagiyan niyan ko Akhirat a Kamapiya-an.

201. Na adun a pud kiran a gi-i Tharo: Sa Kadnan Nami! Bugi Kamingka si-i sa Doniya sa Mapiya go sa Akhirat sa Mapiya, go Lidasun Kamingka ko siksa ko Naraka!

يَتَأْوِي إِلَى الْأَنْبِيبِ

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ
تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ
فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْ عَرَقَتِ
فَادْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ
الْحَرَامِ وَادْكُرُوهُ كَمَا
هَدَنَاكُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ
لِمِنَ الظَّالَمِينَ

ثُمَّ أَفْيِضُوا مِنْ حَيْثُ أَفْكَاضُ
النَّاسُ وَأَسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِذْ
اللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ

فَإِذَا أَفَضَيْتُمْ مَنَسِكَكُمْ
فَادْكُرُوا اللَّهَ كَذَكْرُكُمْ بَآبَاءَكُمْ
أَوْ أَشَدَّ ذَكْرًا فِيمَنِ النَّاسِ
مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا إِنَّا فِي الدِّينِ كَاوْمَا
لَهُ دِرْ الأَخْرَةِ مِنْ خَلْقِي

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا إِنَّا فِي
الدِّينِ كَا حَسَنَةٌ وَفِي الْأَخْرَةِ
حَسَنَةٌ وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

202. Siran man na adun a bagiyan niran a Kapiya-an po-on ko Pinggalubuk iran; na so Allah na Maga-an i Kapamagitong.

أَوْلَئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مَّقْتَسَبُواْ أَوَّلَهُمْ
سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

203. Na Pushabota niyo so Allah si-i ko manga Alongan a Mabibilang. Na sa tao a Magalokalok (gomamat sa Mina) ko dowa Alongan, na da-a Dosa niyan, na sa tao a Makaori, na da-a Dosa niyan si-i ko tao a Miyananggila. Na Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A sukanano na Ron kano Pulimoda.

وَأَذْكُرُواْ اللَّهَ فِي أَيَّامٍ
مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعْجَلَ فِي يَوْمَيْنِ
فَلَا إِثْمَاعَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَاعَ
عَلَيْهِ لَمَّا لَمْ يَتَقَرَّ وَأَتَقْوَ اللَّهَ وَأَعْلَمُوا
أَنَّهُمْ إِلَيْهِ يُحْسِنُونَ ﴿٢٠٣﴾

204. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a Pukhasowat Ka o Katharo iyan si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go gi-i niyan Shaksi-in so Allah ko madadalum ko poso iyan; (Takinoba) a sukanian i lubi a Pawal.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعِجِّبُكَ قَوْلُهُ رِفْ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشَهِّدُ اللَّهَ عَلَىٰ مَا فِ
قِلِّهِ وَهُوَ أَذَلُّ الْخَاصَامِ ﴿٢٠٤﴾

205. Na igira-a Miyakatalikhod, na lomalakao ko Lopa ka Mamina-sa-on go Purarata-an niyan so manga Pur go so manga Wata a Pangangayamun. Na so Allah na di Niyan Khababayaan so Kapaminaso.

وَإِذَا تَوَلَّ سَكَنَ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ
فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرَثَ وَالشَّلْوَةَ وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ ﴿٢٠٥﴾

206. Na igira-a Pitharo-on: A Kalukun ka so Allah, na awidan sukanian o Maratabat si-i ko Dosa. Na aya dun a Khabolosan niyan na so Naraka Jahannam;- a Mikharatarata a Darpa!

وَإِذَا قِيلَ لَهُ أَنْتَ اللَّهُ أَخْذَتْهُ الْعَرَةُ
بِالْإِلَامِ فَحَسِبَهُ جَهَنَّمُ وَلَيَسَ
الْمَهَادُ ﴿٢٠٦﴾

207. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i niyan Phasaan a ginawa niyan ka tontot ko manga Ikasosowat o Allah; na so Allah na Makapudi-in ko manga Oripun Niyan.

وَمِنَ الظَّالِمِينَ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ
أَبْتِغَاةً مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ
رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ

208. Hai so Miyamaratiyaya! Sulud kano ko Islam sa Kalangolan-gowan Niyan; go di niyo khuduga so manga okit o Shaitan; Ka Mata-an! A Sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

يَأَيُّهَا الَّذِينَ إِمَّا تُؤْمِنُوا أَدْخُلُوهُ
فِي السَّلَامِ كَآفَّةً وَلَا تَنْهِيُوهُ
خُطُوطَ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُثُّرٌ
عَدُوٌّ مُّبِينٌ

209. Na amai ka somilai kano ko oriyen o Kiyapakatalingoma rukanno o manga Rarayag a Karina, na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

فَإِنْ رَلَّتُمُ مِّنْ بَعْدِمَا
جَاءَتْكُمُ الْبَيِّنَاتُ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ

210. Ba-adun a Punaya-on niran a rowar ko Kapakatalingoma kirian o Allah a Maporo ago Mala si-i ko bontal a domadaiton sabap ko Kala iyan a matatago ko miyagungkapungkap a gabon, go so manga Malaikat go mitaman so Kokoman? Ka si-i bo Phakandoda ko Allah so manga Kokoman.

هَلْ يَظْرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ
ظُلْلَلٌ مِّنَ الْفَمَاءِ وَالْمَلَائِكَةُ
وَقَضَى الْأَمْرُ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُمُورُ

211. Isha-an Ka ko manga Moriyatao o Israil o pira i ini bugai Ami kiran a Tanda a Marayag. Na sa tao a sambiyan niyan so Limo o Allah ko oriyen o Kiyapakatalingoma niyan non, na Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

سَلَّلَ بَنِي إِسْرَائِيلَ كُمَّا أَتَيْنَاهُمْ مِّنْ
إِيمَانٍ ثُمَّ وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِمَا
جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

212. Pipharasan ko siran a da Pamaratiyaya so Kaoyagoyag ko Doniya, go Puphamagurugan niran so Miyamaratiyaya. Na so siran a Miyamananggila na Makaombao kiran ko Alongan a Qiyamah; ka so Allah na Puriskhiyan Niyan so tao a kabaya Iyan sa di Khasar a Pandapat.

213. Miya-adun so Manosiya ko okit a isa, na Siyogo o Allah so manga Nabi a Puphamanothol ko Mapiya go Puphamakaiktiyar; go Piyakatoron Niyan a babid iran so Kitab a Bunar, ka-an Niyan Makokom so manga Manosiya ko di iran Phagayonayonan; na da-a Somiyorangon a rowar ko siranoto a bigan non ko oriyan o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina, Kadungki ko siran (a Miyamaratiyaya). Na Tiyoro o Allah so Miyamaratiyaya, si-i ko da iran Pagayonayoni ko Bunar, sabap sa idin Niyan, ka so Allah na Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan ko lalan a Matitho.

214. Ba niyo tiyarima a Phakasolud kano ko Sorga a da rukano Makatalingoma so lagid o (Miyakatalingoma ko) siranoto a miya-i pos ko Miya-onsa an niyo? A Minisogat kiran so masikot go so karomasa-yan, go Miya-aroraya siran taman sagi-i Matharoo Sogo a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan: A anda so Tabang o Allah? Tanodan! Ka

رِّبِّنَّ لِلَّذِينَ كَفَرُوا أَعْيُوهُ الَّذِي نَا
وَسَخْرُونَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ
أَتَقْوَا فَوْهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةَ وَاللَّهُ يَرْزُقُ
مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ
النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ
عَلَيْهِمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحُكُمَ بَيْنَ
النَّاسِ فِيمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ
فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِمَا
جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ بَعْدًا بَيْنَهُمْ فَهَدَى
اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لَمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مَن
الْحَقُّ يَإِذْنَهُ وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَى
صَرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

أَمْ حَسِبُوكُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا
يَأْتِكُم مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ
مَسْتَهِمُ الْأَبْسَاءُ وَالصَّرَاءُ وَزُلْزُلُوا حَتَّى
يَقُولُ الْأَرْسَلُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ وَمَنْ
نَصَرَ اللَّهَ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ فَرِيقٌ

Mata-an! A so Tabang o Allah na marani!

215. Ipagisha iran Ruka o antona-a i Kaphamumugai ran. Na Tharowangka: A sa dun sa Iphamumugai niyo a Mapiya, na bagiyan o mbala a Lokus go so manga Dadashug go so manga Wata a ilo go so manga Miskin go so Gi-i Mulayalayag a maka khakadiat a miya kawang sa Lalan. Na sa dun sa Nggolaola-an niyo a Mapiya,- na Mata-an! A so Allah na katawan Niyen noto.

216. Ini Paliyogat rukano so Kapakimbonowai (ko manga kapir), a sukanian na ipukhagowad iyo, Na thatana a adun a ipukhagowad iyo a aya rukano Mapiya, go thatana a adun a Pukhababaya-an niyo a aya rukano Marata. Na so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o.

217. Ipagisha iran Ruka (Ya Muhammad) so Olanolan a Paga-adatan so Kambonowai ron. Na Tharowangka: A so Kambonowai ron na mala a Dosa; go so Kaalangi ko lalan o Allah, go so Kaongkira on, go so (ka-alangi ko) Masjid Al-Haram, go so Kapaka-awa-a on ko tao ron; na lawan ro-o a Mala (a Dosa) si-i ko Allah go so Kapakan-koto na lawan a Mala (a Dosa) a di so Kapamono. Na di siran nggunuk sa Kapuphamonowa iran rukano

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ قُلْ مَا
أَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلَّهِ الْدِينُ وَالْأَقْرَبُينَ
وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينُ وَآتَيْنَا السَّكِيلَ وَمَا
نَفَعُوا مِنْ خَيْرٍ فِإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ عَلَيْهِمْ

كُتُبَ عَلَيْكُمْ أَلْقَاتُمْ وَهُوَ كُنْدَرٌ لَكُمْ
وَعَسَى أَن تَكُرُهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ
لَكُمْ وَعَسَى أَن تُحِبُّو شَيْئًا وَهُوَ
شَرٌّ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٌ فِيهِ
قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدُّعَنْ سَبِيلٍ
اللَّهُ وَكُفَّرُهُ هُوَ أَكْبَرٌ وَالْمَسْجِدُ الْحَرَامُ
وَالْخَرَاجُ أَهْلُهُ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ
وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَرَأُونَ
يُقَتَّلُونَكُمْ حَتَّىٰ يُرْدُو كُمْ عَنِ دِينِكُمْ
إِنْ أَسْتَطِعُو أَوَ مَنْ يَرْتَدِدُ مِنْكُمْ
عَنِ دِينِهِ فَإِمْتُ وَهُوَ كَافِرٌ

فَأُولَئِكَ حِيطَتْ أَعْمَلَهُمْ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ أَصْبَحُ النَّارَ
هُمْ فِيهَا خَذِيلُونَ

taman sa di kano iran mapakaawa-ko Agama niyo o Khagaga iran. Na sa tao a mawa rukano ko Agama niyan na go Matai a kapantagan a sukanian na di Mapaparatiyaya, na siran man na Miya-ilang so manga Galubuk iran si-i sa Doniya go sa Akhirat; ka siran man i manga tao ko Naraka sa ron siran non ndun Makakakal.

218. Mata-an! A so siran a Miya-maratiyaya go Miyamanogalin sa Ingud go Miyamanagontaman si-i ko lalan o Allah,- na siran man i Phaka-arap ko Limo o Allah: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

219. Ipagisha iran Ruka so Pakaburug go so Kandarmut. Na Tharowangka: A adun a madadalum sa dowa oto a Dosa a Mala, go manga gona, a ruk o manga Manosiya; na so Dosa sa dowa oto na Mala a di so gona-on. na Ipagisha iran Ruka o antona-a i Iphamumugai ran; na Tharowangka: A so Khalawan (ko Hadiyat iyo). Lagid aya a Kaphuphayaga rukano o Allah ko manga Ayat: Kan-an niyo Mapuphamimikiran-.

220. Si-i sa Doniya go sa Akhirat. Go Ipagisha iran Ruka so manga Wata a ilo. Na Tharowangka: A so Kaompiya i kiran na aya Mapiya; na o Pakishaog kano kiran (sa Kaoyagan), na manga Pagari niyo siran (ko Agama); ka so Allah na

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا
وَجَاهُدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ
يَرْجُونَ رَحْمَةَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَفُورٌ
رَّحِيمٌ

﴿ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَنِيرِ
قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ
وَإِثْمُهُمَا أَكْثَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا
وَيَسْأَلُونَكَ مَا دَيْنِفِقُونَ قُلْ الْعَفْوُ
كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَتِ
لَمَّا كُمْ تَنَفَّكُرُونَ ﴾

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ
الْيَتَامَىٰ قُلْ إِصْلَاحٌ لَهُمْ حِيَزٌ وَان
تَخَالِطُهُمْ فَإِخْوَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ

Matutundo Iyan so Puphaminasa ko Puphangompiya. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a Kaphakarugunan kano Niyan: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

221. Na di niyo Phangaromaa so manga Pananakoto a manga Babai, taman sa di siran Maratiyaya: Ka Mata-an a so Oripun a Babai a Miyaratiyaya na tomo a di so Pananakoto a Babai, apiya pun Masowat kano niyan. Go di niyo Pakiphangaroma-an ko manga Pananakoto (so Miyamaratiyaya a Babai) taman sa di siran Maratiyaya: Ka Mata-an a so Oripun a Mama a Miyaratiyaya na tomo a di so Pananakoto a Mama, apiya pun Masowat kano niyan. Siran man na Iputhawag iran so Naraka. Na so Allah na Iputhawag Iyan so Sorga a go so Ma-ap sabap sa idin Niyan, go Puphayagun Niyan so manga Ayat Iyan ko manga Manosiya: Ka-an nirana Pukhatadumi.

222. Na Ipagisha iran Ruka so Haid. Na Tharowangka: A sukanian na marshik: Na Gunuki niyo Mamakai so manga Babai ko masa o Haid, go di kano kiran pagobai sa (Kandima) taman sa di siran Makashoti. Na amai ka Makashoti siran, na songkano kiran sa sadun sa Sogowan rukano o Allah. Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga Barataobat go Pukhababaya-an Niyan so manga Barasoti.

لَا أَغْنِتُكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّىٰ يُؤْمِنْنَ
وَلَا مَأْمُونَكُمْ حَيْثُمْ مُشْرِكَاتٍ وَلَوْ
أَعْجَبْتُكُمْ وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ
حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا وَلَعِبْدٌ مُؤْمِنٌ حَيْثُمْ
مُشْرِكٌ وَلَوْ أَعْجَبْتُكُمْ أُولَئِكَ يَدْعُونَ
إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ
وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَبِمِنْ أَيْمَانِهِ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

وَسَأَلُوكُنَا عَنِ الْمَحِيطِ قُلْ هُوَ ذَلِي
فَأَعْزِلُ لِوَالنِّسَاءِ فِي الْمَحِيطِ
وَلَا نَقْرُبُهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرُنَّ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ
فَأُنْوَهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمْرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُوَّاَدِينَ وَيَحِبُّ
الْمُتَطَهِّرِينَ

223. So manga Karoma niyo na Babasoka iyo; na songkano ko Babasoka iyo sa sadun sa kabaya iyo; go ona-an niyo so ruk o manga ginawa niyo; na Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A sukano na Miputho-on a iyo Sukaniyan, na Puphanotholingka sa Mapiya so Miyamaratiyaya.

224. Na di niyo mbaloya so (kashapa ko) Allah makapantag ko manga Sapa iyo a balamban o Kapuphiyapiya niyo, go so Kaphanggononotan niyo, go so Kathanora niyo ko manga Manosiya; ka so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

225. Di rukano ishiksa o Allah so da mbaba-a ko manga Sapa iyo, na ogaid na ishiksa Iyan rukano so Pimbaba o manga poso iyo; ka so Allah na Manapi, a Matigur.

226. Bagiyan o siran a Pishapan-an nirana (sa di ran Phamaka-in) so manga Karoma iran, so kanayao sa pat Olan; na amai ka indod iran, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

227. Na amai ka tanton nirana so Kambulag, na Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

228. So Piyamanalak na magun-gu nirana so manga ginawa iran ko (Masa o) tulo a Haid. Na di kiran khapakai i ba iran Paguma-a so

إِنَّا مُؤْمِنُونَ حَرَثْ لَكُمْ فَأَتُوا حَرَثَكُمْ أَنَّ شَيْئَمْ وَقَدْ مَوْا لِأَنْفُسِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُو مَا أَنَّكُمْ مَلَاقُوهُ وَبَشِّرْ الْمُؤْمِنِينَ

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عَرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبْرُوا وَتَعْنَوْا وَتَصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللهُ سَمِيعٌ عَلَيْهِ

لَا يَوْا خَذُوكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكُنْ يُوَا خَذُوكُمْ إِمَّا كَسَبْتُ قُلُوبَكُمْ وَاللهُ عَفُورٌ حَلِيمٌ

لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نَسَائِهِمْ تَرْبُصُ أَزْيَعَةٌ أَشْهَرُ فَإِنَّمَا وَقِيَانَ اللَّهَ عَفُورٌ حَرِيمٌ

وَإِنَّ عَزِيزًا الظَّلَّانَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلَيْهِ

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَرْبَصُنَ بِأَنْفُسِهِنَ ثَلَاثَةَ قِرْوَاءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْ

Inadun o Allah ko manga Tiyan niran, o siran na Paparatiyaya-a iran so Allah go so Alongan a Maori. Na so manga karoma iran i Kapapatotan ko Kabalingi kiran sangkoto (a Masa), o kabaya iran so Kathanora. Na adun a bagiyan niran a kabunar a lagid o Kabunar kiran (o manga Mama) si-i ko Adat a Mapiya; go adun a bagiyan o manga Mama a Miyo-ombao iran ko manga Babai. Na so Allah na Mabagur, a Macingangun.

229. So Kambulag (a adun a Kambalinganan-on) na makadowa: Na balingi niyo siran ko Adat a Mapiya, o di na botawani niyo siran ko okit a Mapiya. Na di rukano khapakai, o ba kano kowa ko (Butang a) minibugai niyo kiran sa maito bo, inonta o ba iran khawanun a dowa so di ran Kaontola ko manga taman o Allah. Na amai ka ikhawan niyo so di iran Kaontola ko manga taman o Allah na da-a Dosa iran ko kitundan non o Babai. Giyoto i manga taman o Allah; na di niyo to Pulawani ka sa tao a lawanan niyan so manga taman o Allah, na siran man na siran so manga Darowaka.

230. Na amai ka Imbulag iyan (sa ika tulo), na di ron khapakai ko oriyen noto, taman sa di Makipanggaroma sa Karoma a salakao ron na amai ka Imbulag o Miyangaroma (a ika dowa) na da-a Dosa iran ko

مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْضِهِ مِنْ إِنْ كَانَ كُنْ يُوقَنُ
بِاللَّهِ وَإِلَيْهِ الْأَخْرُ وَمَعْوِلَهُنَّ أَعْلَى رِزْقِهِنَّ
فِي ذَلِكَ إِنَّ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مُشْلَّهُونَ
الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرَّجَالِ عَلَيْهِنَّ
دَرْجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

الظَّلَقُ مَرَقَانٌ فَإِمْسَاكٌ يَمْرُرُ فِي
أَوْتَرِ سِرِّيْحٍ بِإِحْسَنٍ وَلَا يَمْلِلُ لَكُمْ أَنْ
تَأْخُذُوا مِمَّا أَتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ
يَخَافُوا أَلَا يُقْيِمُوا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خَفْتُمْ
أَلَا يُقْيِمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا
فِيهَا أَفْدَتْ بِهِ تِلْكَ حُدُودَ اللَّهِ فَلَا
يَعْتَدُوْهَا وَمَنْ يَعْدَ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ

فَإِنْ طَلَقَهَا فَلَا تَحْلُلْ لَهُ مِنْ بَعْدِ حَرَثٍ
تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ فَإِنْ طَلَقَهَا فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْهِمَا أَنْ يَرْجِعُاهَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقْيِمَا
حُدُودَ اللَّهِ وَتِلْكَ حُدُودَ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا

لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

kikasowin niran (ko Kakhawing), amai ka maguda iran a Khaontol iran so manga taman o Allah. Na giyaya i manga taman o Allah, a Puphayagun Niyan ko pagtao a Khisasabot.

231. Na igira-a Inimbulag iyo so manga Babai, na go siran puraotun ko idda iran, na Balingi niyo siran si-i ko Adat a Mapiya o di na botawani niyo siran si-i ko Adat a Mapiya; go di niyo siran Mbalingi sa Kapakipurasaya, ka Makapumbaba kano; na sa tao a Nggolaola ro-o, na Sabunar a Miyabinasa niyan a ginawa niyan. Na di niyo mbaloya so manga Ayat o Allah a Kasandagan, go Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, go so Initoron Niyan rukano a Kitab go Ongangun, a Ipuphanguthoma Niyan rukano to. Na Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mataan! A so Allah na katawan Niyan so langowan taman.

232. Na igira-a Inimbulag iyo so manga Babai, na go siran raotun ko idda iran, na di niyo siran Paguruna ko Kapakiphangaroma iran ko manga Karoma iran, igira-a Miyagayon siran ko Adat a Mapiya. Giyoto na Iphagundao to ko tao a pud rukano, a Paparatiyaya-an niyan so Allah go so Alongan a Maori. Giyoto man i lubi a Phakaompiya rukano go lubi a Phaka-

وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَلْيَغْنِ أَجَلَهُنَّ
فَأَنْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِحُوهُنَّ
بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُنْسِكُوهُنَّ ضَرَارًا تَعْنِدُهُ
وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا
تَنْخَذُوا إِمَاءَ إِنْتَ اللَّهُ هُمْ زَوْجُوكُمْ كُرُوا
يَغْمَتَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ
الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةُ يَعْظِلُكُمْ بِمِسْوَاتِقُوا
اللَّهُ وَأَعْلَمُ بِأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

٣٧

وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَلْيَغْنِ أَجَلَهُنَّ فَلَا
تَعْضِلُوهُنَّ أَنْ يَنْكَحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا
تَرَاضُوا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ يُوعَظِيهِ
مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
ذَلِكُمْ أَزْكَى لَكُمْ وَأَطْهَرُكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ

٣٨

soti. Na so Allah i Mata-o, na su-kano idi manga Tata-o.

233. Na so manga Ina na Pakasosowa iran so manga Wata iran sa dowa ragon a tarotop a dowa oto, si-i ko tao a kabaya iyan a Katarotopa niyan ko Kapakasoso. Na Paliyogat ko Ama so Pagupur kiran go so nditarun niran si-i ko Adat a Mapiya. Da-a Iphaliyogat ko Baraniyawa a rowar ko Khagaga niyan. Di Rasa-in so Ina sa sabap ko Wata iyan. go di Pakarugunan so Ama sa sabap ko Wata iyan, na Paliyogat ko Waris (ko Ama) so lagid oto. Na amai ka kabaya iran a Kapakagunukaon Somoso. sa Piyagayonan niran, go Kiyapagodasa-an, na da-a Dosa iran non. Na amai ka kabaya iyo so Kapakasosowa niyo ko manga Wata iyo (ko salakao ko manga Ina iran), na da-a Dosa niyo, igira-a minibugai niyo kiran so tundan niyo kiran, si-i ko Adat a Mapiya. Na Kalukun niyo so Allah go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Phagila-i Niyan.

234. Na so Phamatai rukano a adun a Khibagak iran a manga Karoma , na Magun - guniran so manga ginawa iran sa pat Olan go sapol (Gawi-i): Na amai ka iraot siran ko idda iran, na da-a Dosa niyo ko Kinggolalanun niran ko shisi-i sa ginawa iran si-i ko Adat

وَالْوَلِدَاتُ يَرْضَعُنَّ أُولَدَهُنَّ
حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُمَكِّنْ الْرَّضَاةَ
وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكَسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ
لَا تَكْلُفْ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضْكَرَ
وَلَدَةٌ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ
وَعَلَى الْأُوْرَاثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ
أَرَادَ افْصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَشَاءُوا
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدُوكُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوهَا
أُولَدَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَمْتُمْ مَا
أَئْتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْقُلُوا اللَّهُ وَأَعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

وَالَّذِينَ يُتَوَقَّنُونَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَرْوَاجَ
يَرْبَصُونَ بِأَنفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ
وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغُنَّ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنفُسِهِنَّ
بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا يَعْمَلُونَ حَسِيرٌ

a Mapiya. Na so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

235. Na da-a Dosa niyo si-i ko ini Pangilat iyo a garai ko manga Babai (a Balo) o di na Piyagunus iyo si-i ko manga ginawa niyo. Katawan o Allah a Mata-an a sukano na pukharum iyo siran: Na ogaid na di kano kirān Pakipuphasada sa Massolun inonta o aya Tharo a niyo na Katharo a Patot, go di niyo Phakatana-a so Katangkud o Kakhawing taman sa di iraot so idda ko tatalikan non. Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga ginawa niyo, na iktiyari niyo Sukaniyan; go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Manapi, a Matigur.

236. Da-a Dosa niyo amai ka Imbulag iyo so manga Babai ko da niyo kirān pun Kapamakaya go da pun a Miyapayag iyo kirān a Butang; na bugi niyo siran sa Iphakapiya ginawa iran, Paliyogat ko Kawasa so pantag o Guus iyan, go Paliyogat ko Kasisimpitan so Pantag o Gu-us iyan;- a Pamumugayan si-i ko Adat a Mapiya kabunar ko Miphipyapiya.

237. Na amai ka Imbulag iyo siran ko da niyo kirān pun Kapamakaya, a Sabunar a adun a Miyapayag iyo kirān a Butang, na (Bugan niyo kirān) so sabagi ko

وَلَاجْنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَضْنَا لَهُمْ
مِنْ خَطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَنْتُمْ
فِي أَنفُسِكُمْ عِلْمٌ اللَّهُ أَنْتُمْ
سَتَذَكَّرُونَهُنَّ وَلَكِنْ لَا تُؤَدِّعُوهُنَّ
سِرًا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا
وَلَا تَعْزِمُوا عَقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى
يَبْلُغَ الْكِنَبُ أَجَلُهُ وَأَعْلَمُو أَنَّ اللَّهَ
يَعْلَمُ مَا فِي أَنفُسِكُمْ فَاصْحَدُرُوهُ
وَأَعْلَمُو أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ

لَاجْنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ
تَمْسُهُنَّ أَوْ تَنْفِرُصُوا لَهُنَّ فَرِيضَةٌ
وَمَتَعُوهُنَّ عَلَىٰ لَوْسِعٍ قَدْرُهُ وَعَلَىٰ
الْمُفْتَرِ قَدْرُهُ مَتَعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًا
عَلَى الْمُحْسِنِينَ

وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ
وَقَدْ فَرَضْنَا لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ
مَا فَرَضْنَا إِلَّا أَنْ يَعْقُولُنَّ أَوْ يَعْفُوا

Miyapayag iyo^[1], inonta o Puma-ap siran o di na Muma-ap so shisi-i sa tangan niyan so Katangkud o Kapangaroma; na so Kapuma-ap iyo na aya marani ko Kapangongonotan. Na di niyo Phakalipati so Kiapakadiyadiya rukano. Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo Nggolaolan na Phagila-in Niyan.

238. Siyapa niyo so manga Sambayang, go so Sambayang (a Asar) a Milulubi; go Pamayandugun niyo a ruk o Allah sa titho a Kapuphangonganotan niyo.

239. Na amai ka Khawan kano, na (Shambayang kano a) a phulalakao kano, o di na Khokoda kano, na amai ka Somarig kano, na Sabota niyo so Allah (sa Shambayang kano) sa mana-a so Inindao Niyan rukano, a di niyo katawan.

240. Na so siran a Phamatai rukano go adun a khaganatan nirana manga Karoma na Thananun nirana adun a bagiyan o manga Karoma iran a Pagupur sa taman ko Saragon sa di siran Pakaliyon; na amai ka lomiyo siran, na da-a Dosa niyo si-i ko Kininggolalanun nirana ko shisi-i sa ginawa iran, a Adat a Mapiya. Na so Allah na Mabagur, a Maongangun.

الَّذِي يَبْدِئُهُ عَقْدَهُ أَنْتَكَاهُ وَأَنْ تَعْفُواً أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ

بَصِيرٌ

حَفِظُوا عَلَى الصَّلَاةِ وَالصَّلَاةُ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَنِيتِينَ

فَإِنْ خَفْتُمْ فِي جَالًا أُورِجَبَانًا فِي ذَآمِنْتُمْ فَادْعُوهُ رَوْأَلَهَ كَمَا عَلَمْتُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّونَ مِنْكُمْ وَيَدْرُونَ أَزْوَاجًا وَصَيَّةً لَأَزْوَاجِهِمْ مَتَّعًا إِلَى الْحَوْلِ عَيْرًا إِخْرَاجٍ فَإِنْ حَرَجَنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْتُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ مِنْ مَعْرُوفٍ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

[1] na miya Wajib rukano so kibganiyo kiran ko midiya ko Mahar a Kiyaopakatan.

241. Na adun a bagiyan o Piyanalak a Pamumugayan si-i ko Adat a Mapiya; kabunar ko Khipanananggila.

وَلِمُطْلَقَتِ مَتَعٍ بِالْمَعْرُوفِ حَقًا
عَلَى الْمُمْكِنِ

242. Lagid oto a Kapuphayaga rukano o Allah ko manga Ayat Iyan: Ka-an niyo gi-i Manggudaguda.

كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ كُلُّمَا
إِيَّاهُ تَعْقِلُونَ

243. Bangka da katokawi so siran a Miyamangawa ko manga Ingud iran, a siran na baribo ribo, sa Pangali ko Kapatai? Na Pitharo kiran o Allah: A Miyamatai kano: Oriyan niyan na Inoyag Iyan siran. Mata-an! A so Allah i titlo a Mala i Gagao ko manga Manosiya, na ogaid na kadakulan ko manga Manosiya a di siran Phanalamat.

* أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ
دِيَرِهِمْ وَهُمْ أَلْوَفُ حَدَرَ الْمَوْتِ
فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُؤْتَوْثَمٌ أَحِيلُّهُمْ
إِلَى اللَّهِ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَشْكُرُونَ

244. Na Pakimbonowai kano sa lalan ko Allah, go tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

وَفَتَأْتُوْنَ فِي سَيِّلٍ أَلَّهُ وَاعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ
سَيِّعُ عَلَيْهِ

245. Sa dun sa tao a Pagotangan niyan so Allah sa otang a Mapiya, na Puthakutakupun Niyan non sa Kathakutakup a madakul, ka so Allah i Pushikot go Pulowag, go Ron kano Phamakandoda.

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا
فَيُضَعِّفُهُ اللَّهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ
يَقْرِضُ وَبِقُضَطٍ وَإِلَيْهِ
رُجُعُونَ

246. Bangka da katokawi so manga Nakoda ko manga Moriyatiao o Israil a Miya-oriyan o Musa? Gowani na Pitharo iran ko Nabi ran a (Sama-on): A Pakatindugi Kamingka sa Datu, ka Makimbo-

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلِلَادِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ
مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذَا قَاتَلُوا لِنِعِيَ لَهُمْ
أَبْعَثْتَ لَنَا مَلَكًا فَنَفَتَلَ فِي سَيِّلٍ
اللَّهُ قَالَ هَلْ عَسِيْتُمْ إِنْ كَتَبَ

nowai kami sa lalan ko Allah. Pitharo Iyan: A o ba badun amai ka Ipaliyogat rukano so Kambonowai, na di kano bo Makimbonowai? Pitharo iran: A ino kami di Pakipumbonowai sa lalan ko Allah a Sabunar a Piyaka-awa kami ko manga Ingud ami go (Pirabai) so manga Wata ami? Na gowani a Ipaliyogat kiran so Kambonowai, na Tomiyalikhod siran, inonta so maito (a Mithalimbagak) kiran. Na so Allah na katawan Niyan so da Pamaginontolan.

247. Na Pitharo kiran o Nabi ran: A Mata-an! A so Allah na Piyakatindug Iyan rukano so Talut a Datu. Pitharo iran: A andamanaya i Kakhapatoton o Kapundato i Niyan rukami a sukami i titho a Kapapatotan ko Kadatu a di Sukaniyan, go da bugi sa Kakawasa-an a Tamok? Pitharo Iyan: A Mata-an! A so Allah na Tinindos Iyan rukano Sukaniyan, go Piyakalawan Niyan sa kala ko Kata-o go so Lawas: Na so Allah na mbugan Niyan ko Kapa-ar Iyan so tao a kabaya Iyan. Na so Allah na Maginawa, a Mata-o.

248. Na Pitharo kiran o Nabi ran: A Mata-an! A aya Tanda o Kadatu Iyan na Makatalingoma rukano so Kaban a katatagowan sa Sarig, a pho-on ko Kadnan niyo, go so manga lamba ko Paninggalan o Musa go So Haroun, a Phagawidan

عَيْنِكُمْ أَفْتَالٌ لَا نَقْتُلُ أَقْاتَالُو
وَمَا لَنَا أَلَا نَفْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَقَدْ أُخْرَجْنَا مِنْ دِيْرِنَا وَأَبْنَائِنَا
فَلَمَّا كُتِبَ عَيْنِهِمْ أَفْتَالٌ تَوَلَّوْنَا
إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلَيْهِ مِنْ
بِالظَّالِمِينَ

وَقَالَ لَهُمْ نَيْتُهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ
لَكُمْ طَائُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى
يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ
أَحْقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعْكَةً
مِنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ أَضْطَفَنَاهُ
عَيْنِكُمْ وَزَادَهُ بُسْطَةً فِي
الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُوْقِنُ
مُلْكَهُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
وَاسْعُ عَلَيْهِ

وَقَالَ لَهُمْ نَيْتُهُمْ إِنَّ إِيمَانَهُ
مُلْكِهِ أَنْ يَأْنِيَكُمْ أَثَابُوكُمْ
فِيهِ سَكِينَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ
وَبَقِيَّةٌ مِمَّا تَرَكَ إِلَّا مُؤْسَىٰ

Sukaniyan o manga Malaikat. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda a bagiyan niyo o sukano na Mapaparatiyaya.

249. Na kagiya a lomiyo so Talut a rakhus o manga Tantara Iyan, na Pitharo Iyan: A Mata-an! A so Allah na adun a ithupung Iyan rukano a Lawasaig: Na sa tao a Minomon, na di Rakun pud: Na sa tao a di ron Toma-am na Mata-an! A sukaniyan na pud Rakun: Inonta so tao a isandok iyan sa sasandok so lima niyan. Na Miyamanginom siran non, inonta so maito a pud kirian. Na kagiya a Maripag iyan noto, - Sukaniyan a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan,-na Pitharo iran: A da-a Kaphaka-ato tano sa Alongan na-i ko Jalut a go so manga Tantara iyan. Na Pitharo o siran a Tatang-kudun niran a Mata-an! A siran na Miputhona iran so Allah: A madakul a pagtao a maito a Miyakapus sa pagtao a madakul sa sabap sa idin o Allah, ka so Allah na babid o (Tabang Iyan so) manga Papan-tang.

250. Na gowani a Makipurayara siran ko Jalut a go so manga Tantara iyan, na Pitharo iran: A Kad-nan Nami! Samporna Angka Rukami so Kapantang go Pakabu-kunangka so manga Parapara Mi: Go Tabangi Kamingka ko pagtao a da Pamaratiyaya.

وَإِمَّا هُرُونَ تَخْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذَّةً لَّكُمْ
إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

فَلَمَّا فَصَلَ طَلْوُتٌ بِالْجُنُودِ قَالَ
إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيَكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ
شَرَبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ
يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنْ أَغْرَى
عِرْفَةَ بِيَدِهِ فَشَرَبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا
مِنْهُمْ فَلَمَّا جَاءُوهُ هُوَ وَالَّذِينَ
أَمْنُوا مَعَهُ كَافُولًا لَا طَاقَةَ لَنَا
الْيَوْمَ يَجْلُوتُ وَجْهُوْدِهِ قَالَ
الَّذِينَ يَظْلُونَ أَنَّهُمْ مُلْكُوْلُهُ
كَمْ مَنْ فَشَّةٌ قَلِيلَةٌ غَلَبَتْ
فَشَّةٌ كَثِيرَةٌ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ
الصَّابِرِينَ

وَلَمَّا بَرَزَ الْجَلُوتُ وَجْهُوْدِهِ
فَالْوَارِيَّكَ آفَرَعَ عَلَيْنَا صَبَرَّا
وَشَّيَّتَ أَقْدَامَنَا وَأَنْصَرَنَا عَلَى
الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

251. Na Miyapugus iran so pagtao o Jalut sabap sa idin o Allah; go Miyabono o Dawood so Jalut; go inibugai Ron o Allah so Kadatu go so Ongangun go Inindao Niyan non so nganin a kabaya Iyan. Na o da runa o Allah so manga Manosiya so saba-ad kiran sa Minggolalan ko saba-ad, na Miyabinasa dun so Lopa: Na ogaid na so Allah na Mala i Gagao ko manga ka-adun.

252. Giyoto man so manga Tanda o Allah: A Puphangadian Ami Ruka oto (Ya Muhammad) a aya butad Iyan na Bunar: Na Mata-an! A Suka na pud dun ko manga Sogo (o Allah).

253. Giyoto man so manga Sogo a ini Lubi Ami so Saba-ad Kiran ko saba-ad: Pud Kiran so Inimbitiyara-i o Allah; go ini Poro Iyan so saba-ad Kiran sa manga Daradat; na inibugai Ami ko Isa a Wata o Maryam so manga Rarayag a Karina, go ini Bagur Ami Ron so Roh Al-Qoddos (so Jibril). Na o kabaya o Allah, na da-a Makambobono ko siran a Miya-oriyan niran, si-i ko oriyan o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina, na ogaid na Mishoransorang siran, Ka-adun a pud kiran a tao a Miyaratayaya go adun a pud kiran a tao a Miyongkir. Na o kabaya o Allah, na da-a Makambobono kiran; na ogaid na so Allah na Punggolaolan Niyan so nganin a kabaya Iyan.

فَهَرَبُوهُمْ بِذِنْبِ اللَّهِ وَقَاتَلُ
دَاوِدُ جَالُوتَ وَمَا تَكَلَّهُ اللَّهُ
الْمُلْكُ وَالْحِكْمَةُ وَعَلَمَهُ
مَكَايِشَهُ وَلَوْلَا دَفَعَ اللَّهُ أَنَّاسَ
بَعْضَهُمْ بِعَيْنِ لَفَسَدَتِ
الْأَرْضُ وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو
فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ

تِلْكَ هُمْ أَيَّدَتِ الْأَنْوَافُ
عَيْنَكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لِمِنَ
الْمُرْسَلِينَ

♦ تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَلَّنَا بَعْضَهُمْ عَلَى
بَعْضِ مِنْهُمْ مَنْ كَلَمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ
دَرَجَتٍ وَأَتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ
الْبَيْتَ وَأَيَّدَنَاهُ بِرُوحِ الْمَقْدِسِ
وَلَوْشَاءَ اللَّهِ مَا أَفْتَلَ الَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ مَنْ بَعْدَ مَا جَاءَتْهُمُ
الْأَبْيَانُ وَلَكِنَّ أَخْتَفَوْا فَمِنْهُمْ مَنْ
مَآمِنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْشَاءَ اللَّهِ مَا
أَفْتَلَهُ أَوْلَكِنَّ اللَّهَ يَقْعُلُ
مَأْرُيْدُ

254. Hai so Miyamaratiyaya! Pamumugai kano ko inibugai Ami Rukano, ko da pun Kapakatalingoma o Gawi-i a da-a Kaphasa-i ron, go da-a Kambobolayoka-on go da-a Kapamagaluba-on. Na so da Pamaratiyaya-na siran so da Pamaginontolan.

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفَقُوا مِمَّا
رَزَقْنَاهُم مِّنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمَ الْحِجَّةِ
فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفْعَةٌ وَالْكَافِرُونَ
هُمُ الظَّالِمُونَ

255. So Allah! Da-a Patot a Pushowasowatun a inonta Sukaniyan,-a Oyagoyag, a Thatandingan; di Khatalingoma-an a toratod go torog. Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisis-i ko Lopa. Badun a tao a Makaphanapa-at sa Hadapan Niyan inonta o sabap sa idin Niyan? Katawan Niyan so nganin a Khabolosan nirana go so nganin a Kiya-iposan nirana. Na da-a shushushubun nirana maito bo ko Kata-o Niyan inonta bo ko nganin a kabaya Iyan. Miyarangkom o Korsi. Iyan so manga Langit a go so Lopa, go di Ron Khipunud so siyap Iyan sa dowa oto, go Sukaniyan so Maporo, a Lubi a Mala.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَقُّ الْقَيْمُونُ
لَا تَأْخُذْهُ سِنَةٌ وَلَا فُؤُمٌ لَهُ مَا فِي
السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ ذَا الَّذِي
يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ
بِشَئِيرَ مَنْ عِلْمُهُ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسَعَ
كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضُ وَلَا يَنْهَا
حَفَظُهُمْ أَوْهُوَ أَعْلَى الْعَظِيمِ

256. Da-a Kapanugul ko Agama: Ka Sabunar a Minisunggai so Ontol ko Ribat: Na sa dun sa Ongkirun niyan so manga tagot a Paratiyaya-an niyan so Allah na Sabunar a Miyakakaput sa Rambit a Mabagur, a da-a ikhathupud iyan, Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ بَيَّنَ الرَّسُولُ
مِنَ الْفَيْنِ فَمَنْ يَكْفُرُ بِالظَّاغُونَ
وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدْ أَسْتَمْسَكَ
بِالْعِرْوَةِ الْوُثْقَى لَا أَنْفَصَامَ هَذَا وَاللَّهُ
سَيِّعُ عِلْمُهُ

257. So Allah i Panarigan o Miyamaratiyaya: Phaka-awa-an Ni-

اللَّهُ وَلِلَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ

yan siran pho-on ko manga Lilibotung ka Phakasongun Niyan siran ko Maliwanag. Na so da Pamaratiyaya na aya manga Panarigan nir-an na so manga Tagot: A Puphamaka-awa-an nir-an siran pho-on ko Maliwanag ka Puphamakasongun nir-an siran ko manga Lilibotung. Na siran man i manga tao ko Naraka, sa ron siran non ndun Makakakal.

258. Bangka da katokawi so (Namrod a) Miyakiphawala ko Ibrahim Makapantag ko Kadnan Niyan, sa Kinibugan non o Allah ko Kadatu? Gowani a Tharo-on o Ibrahim: A aya Kadnan Ko na so Puphangoyag go Puphakapatai. Na Pitharo iyan: A sakun na Puphakaoyag Ako go Phphakapatai Ako. Pitharo o Ibrahim: Na Mata-an! A so Allah na Puphakasongun Niyan so Alongan pho-on ko Subangan (si-i sa Sudupan): Na Pakasongangka Sukaniyan pho-on sa Sudupan (si-i sa Subangan). Na Biyabungan so da Paratiyaya. Na so Allah na di Niyan Punggonanaon so pagtao a da Pamaginontolan.

259. Go so (Uzair a) somiyagad ko (Baital Muqaddas a) Ingud a Miyangaguguba so manga Walai ron, Pitharo iyan: A andamanaya i Kakhaoyaga si-i o Allah, ko oriyan o Kiyapatai niyan? Na Biyono sukaniyan o Allah sa Magatos Ragon, oriyan niyan na Inoyag Iyan

مِنَ الظُّلْمَتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا أَوْ لَيَسَّأُهُمْ أَطْلَعُوهُ
يُخْرِجُوهُم مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلْمَتِ
أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
 حَلِيلُوْنَ

اللَّمْ تَرَى إِلَى الَّذِي حَاجَ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِيعِ
أَنَّهَا أَتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ
رَبِّ الَّذِي يُحِيٌّ وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا
أَحْيِي وَأَمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ
يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأَتَ بِهَا
مِنَ الْمَغْرِبِ فَبَهَتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ
 لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْبَةِ وَهِيَ خَاوِيَةٌ
عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّهُ يُحِيٌّ هَذِهِ الْأَرْضُ
بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةً عَامِيَّةً
بَعْثَهُ، قَالَ كَمْ لَيْتَ قَالَ لَيْتُ يَوْمًا
أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَيْتَ مِائَةً

bo. Na Pitharo (o Allah): Ai Kiyathaingka (Hai Uzair)? Pitharo iyan: Aya Kiyathai akun na Salongan o di na saba-ad sa Salongan. Pitharo (o Allah): A kuna, ka aya Kiyathaingka na Miyakamagatos Ragon; na ilayangka so Pangnungkun ka go so Inomun ka, ka da Phaparin; go ilayangka so Himar ka: Ka kagiya a mbalowin Nami suka a nana-o o manga Manosiya, go ilayangka so manga tolan, o andamanaya i gi-i Ami ron kapakatho-oto ora-a, oriyan niyan na Pumbongkosan Nami sa Sapo. Na kagiya a Mapayagon noto, na Pitharo iyan: A tiyangkud akun a Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

260. Na gowani na Pitharo o Ibrahim: Kadnan Ko! Paki-ila-in Ka Rakun o andamanaya i Kapagoyagangka ko Miyamatai. Pitharo (o Allah): Ba Ka di Pharatiyaya? Pitharo Iyan: Owai! (Mapaparatiyaya Ko) na ogaid na adun Thatana so Pamikiran Ko. Pitharo (o Allah): Na kowa Ka sa pat ko manga Papanok; na Tathadangka ko Katimo iran Ruka; oriyan niyan na Tagowingka-on so oman i isa Palao sa saba-ad, oriyan niyan na Talowingka siran: Ka Mamakatalingoma siran Ruka sa Maga-an. Na Tangkudangka a Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongan-gun.

عَامِرٌ فَانْظُرْ إِلَى طَعَامِكَ
وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهُ وَأَنْظُرْ إِلَى
حِمَارِكَ وَلَا جَعَلَكَ ءَايَةً
لِلنَّاسِ وَأَنْظُرْ إِلَى الْعِظَامِ
كَيْفَ نُنْشِرُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا
لَحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ
اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرْنِي كَيْفَ
تُحِي الْمَوْقَى قَالَ أَوْلَمْ تَوْمَنْ قَالَ بَلَى
وَلَدُكَ لِتَطْمِينَ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ
أَرْبَعَةَ مِنَ الظَّنِيرِ فَصُرْهُنَ إِلَيْكَ ثُمَّ
أَجْعَلْ عَلَى كُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَ جُزْءَ أَثْمَرَ
أَدْعُهُنَ يَأْتِينَكَ سَعِيًّا وَأَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ

261. Aya ropa-an o siran a gi-i siran Nggasto ko manga Tamok iran si-i ko lalan ko Allah na lagid o satiman a od: A Mitho sa Pito Sawai, shisi-i ko oman i sawai ron so Magatos a od. Na so Allah na Puthakutakupun Niyan ko tao a kabaya Iyan: Ka so Allah na Maginawa, a Mata-o.

262. Siran a gi-i ran Nggaston so manga Tamok iran si-i ko lalan o Allah, oriyan niyan na di ran Thondogun so Kiyapamumugai ran a Kashalibantog go Kapanakit sa ginawa, na adun a bagiyan nirana balas kirana si-i ko Kadnan nirana: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

263. So Katharo a Mapiya go so Kapuma-ap na tomo a di so Saduka a Pukhatondog a kapanakit sa Ginawa. Na so Allah na Kawasa, a Matigur.

264. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo mbinasa-an ko manga Saduka niyo so Kashalibantog go so Kapanakit sa Ginawa, - lagid o Puphamumugai ko tamok iyan sa Kapaki-ilaila-in ko manga Manosiya, go di niyan Paparatiyaya-an so Allah go so Alongan a Maori. Na aya ropa-an niyan na lagid o Ator a matilak, a Kaliliyawawan sa botha: A miyasogat sukanian a Mabagur a Oran, na miyalamba iyan non so matugas.

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَ سَبْعَ سَنَابِلًا فِي كُلِّ سَبْلَةٍ مَائَةُ حَبَّةٍ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلَيْهِ

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يَتَبَعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنَا وَلَا أَذْى لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا حَقُّ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزُنُونَ

َقُولٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ حَيْرَانٌ صَدَقَةٌ يَتَبَعُهَا أَذْى وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا نُنْظِلُهُمْ صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنْ وَالْأَذْى كَذَلِكَ يُنْفِقُ مَا لَهُ رِثَاءُ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمَ أَلَا خَرْفَمَثُلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانِ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَاصَابَهُ وَأَبْلَى فَرَكَهُ صَلَدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ إِمَّا كَسْبُهُ أَوْ اللَّهُ لَا يَهْدِي الْفَوْقَ الْكَفَرِينَ

Na da-a Khaparoli ran a maito bo ko Pinggalubuk iran. Na so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaratiyaya.

265. Na aya ropa-an o siran a Puphamumugai ko manga Tamok iran, sa singanin ko manga Kasosowat o Allah go so Kathatana o manga Ginawa iran, na lagid o Pamomolan, ko Lopa a Tambo: A Miyasogat a Mabagur a Oran na Minibugai niyan so Onga niyan sa dowa takup, na apiya pun da masogat a Mabagur a Oran, ka Tarintik bo. Ka so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Phagila-in Niyan.

266. Bakhabaya i o isa rukano a adun a mambagiyaniyan niyan a Pamomolan a manga Qormah a go manga Anggor a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig, mambagiyaniyan niyan ro-o so Pishoson a manga Onga, a Miyakatalingoma-on so Kalokus, go adun a manga Moriyatao niyan a manga lulumukna Miyasogat oto a Sobosobo, a kadadaluman sa Apoi, na Miyatotong? Lagid aya a Kapuphayaga rukano o Allah ko manga Tanda; ka-angkano Makapuphamimikiran.

267. Hai so Miyamaratiyaya! Puphamumugai kano ko manga Pipiya ko Miyasokat iyo, go so Piyakagu-mao Ami rukano a pho-on ko Lopa, go di niyo Puthibaba-a so

وَمِثْلُ الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ
أَبْيَكَاهُ مَرْضَاتٍ اللَّهُ وَتَبِعِيتَانِ
أَنفُسِهِمْ كَمْثُلَ جَنَاحَةٍ بِرَبْوَةٍ
أَصَابَهَا وَأَبْلَى فَغَاثَ أَكْلَهَا
ضِعْفَيْنِ فَإِنْ لَمْ يُصْبِحَا وَأَبْلَى^{٢٦٥}
فَطَلْلٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

أَيُودُ أَحَدًا كُمْ أَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَاحٌ
مِنْ نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الشَّمَدَاتِ
وَأَصَابَهَا الْكِبْرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعْفَاءُ
فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْرَقَتْ
كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَتِ
لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفَقُوا مِنْ طَبِيعَتِ
مَا كَسَبُوكُمْ وَمِمَّا أَخْرَجَنَا لَكُمْ مِنَ
الْأَرْضِ وَلَا تَيْمِمُوا الْحَيَثَ مِنْهُ

Marata-on, a Iphamumugai niyo, ka da rukano i ba niyo to kowa-a inonta o ba kano ron Phipipidung. Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Kawasa, a Puphodin.

268. So Shaitan na Ipuphangangaluk iyan rukano so Kamiskin go Ipushogo iyan rukano so Pakasisingai. Na so Allah na didiyandi-an kano Niyan sa Maap a pho-on Rukaniyan go Limo. Na so Allah na Maginawa, a Mata-o.

269. Imbugai Niyan so Ongangun ko tao a kabaya Iyan; na sa tao a bugan ko Ongangun na Sabunar a Kiyabugan sa Mapiya a madakul; na da-a Phakatanodon a inonta so manga Papantas i Akal.

270. Na sa dun sa Ipamumugai niyo a Pamumugayan o di na Ishamaya iyo a Samaya, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto. Na da-a bagiyan o da Pamaginontolan a manga Tabanga.

271. Amai ka Payagun niyo so manga Saduka, na Mapiya dun noto, na amai ka Paguma-an niyo to, go ibugai niyo to ko Khikarurugunan, na guyoto i Mapiya rukano: Go Makaponas rukano ko sabaad ko manga Dosa niyo. Na so Allah na so gi-i niyo Nggolaolaan na Kaip Iyan.

272. Kuna a ba Ruka Paliyogat, so Katoro iran, na ogaid na so

ثُنِفَقُونَ وَلَسْتُمْ بِتَاجِزِيهِ إِلَّا أَنْ
تَقْعِضُوا فِيهِ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ
حَمِيدٌ

الشَّيْطَانُ يَعْدُكُمُ الْفَقْرَوَيْأَمْرُكُمْ
بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يَعْدُكُمْ مَغْفِرَةً
مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلَيْهِ

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ
يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ حِكْمَةً
كَثِيرًا وَمَا يَدْعُ كُرَّا لَا أُوتُوا
الْأَلْئَبِ

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ
نَذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ وَمَا
لِظَالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

إِنْ تُبْدِوا الصَّدَقَاتِ فَنِعْمَاهُ
وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءُ
فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَمِنْ كُفْرٍ عَنْكُمْ
مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
حَمِيدٌ

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَىٰ نَهْمَةٌ

Allah i Thoro ko tao a kabaya Iyan. Na sa dun sa Mipuphamumugai niyo a Mapiya na ruk o manga Ginawa niyo, na di kano Phamumugai sa makaliyo ko singanin ko Kasosowat o Allah. Na sa dun sa Mipuphamumugai niyo a Mapiya, na khitoman rukano sa Tarotop, a sukano na di kano kasalimbotan.

273. (So manga Saduka) na bagiyan o Khikarurugunan, a siran na Miyangatatarongko ko lalan ko Allah, a di siran Phakatayod ndadala-kao ko Lopa, arangan kirian o di kirian Mata-o na manga Kawasa sabap ko kagugun - guna ko ginawa, Khikilalangka kirian so manga to-os iran: A di siran Phamanguni ko manga Manosiya sa marusurus. Na sa dun sa Mipuphamumugai niyo a Mapiya, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto.

274. So siran a Puphamumugai siran ko manga Tamok iran si-i ko Gagawi-i go so Daondao, Masolun go Mapayag, na adun a bagiyan niran a balas kirian si-i ko Kadnan niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

275. So siran a Pukhun niran so Piriba-an na di siran Makatindug inonta so lagid o Kapakatindug o Ipuphamapus sukanian o Shaitan po-on sa Buthang. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na

وَلَا كَيْنَ اللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَا نَسْكِنُ
وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا أَبْتِغَاءَ وَجْهِ
اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوفَّ
إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أَخْصَرُوا فِ
سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِعُونَ
ضَرَبًا فِي الْأَرْضِ يَخْسِبُهُمْ
الْجَاهِلُ أَغْنِيَاهُ مِنْ التَّعْفُ
تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَهُمْ لَا يَسْتَعْلُونَ
النَّاسُ إِلَمْ يَحْكُمُوا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ
خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِالْيَقِنِ
وَالنَّهَارِ سِرًا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ
أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزُنُونَ

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَعْمَلُونَ
إِلَّا كَمَا يَقُولُ الَّذِي يَتَخَبَّطُ
الشَّيْطَانُ مِنَ الْمُسِّنِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَاتُلُوا
إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَ اللَّهُ الْبَيْعَ

Pitharo iran: A so Kaphasa-i na lagid bo o Kapuriba, na Piyakai o Allah so Kaphasa-i na ini Sapar Iyan so Kapuriba. Na sa tao a adun a Makatalingoma-on a Thoma a pho-on ko Kadnan Niyan, na go gunuk (Muriba), na ruk iran so miya-ipos; na so Khasowa iyan na si-i Matitimo ko Allah; na sa tao a mbalinganan niyan na siran man i manga tao ko Naraka: Sa ron siran non ndun Makakakal.

276. Pagantiyorun o Allah so Riba, na Phakaoshorun Niyan so manga Saduka: Ka so Allah na di Niyan khabaya-an so langowan o Miyongkir a Baradosa.

277. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, go ini Pamayandug iran so Sambayang go Tiyonai ran so Zakat, na adun a bagiyan nirana Balas kiran si-i ko Kadnan nirana: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

278. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah, go rundanan niyo so miyalamba ko Piriba-an o sukano na Khipaparatiyaya.

279. Na amai ka di niyo to Nggo-laola-an, na Tangkuda niyo a adun a Gobat a pho-on ko Allah go so Sogo Iyan: Na o Thaobat kano, na ruk iyo so manga Watang o manga

وَحَرَمَ الْرِّبُوا فَمَنْ جَاءَهُ مُوَعِظَةً مِّنْ رَّبِّهِ فَأَنْهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَيْهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَلِيلُونَ

يَمْحَقُ اللَّهُ أَرْبَوَا وَيُبَرِّي الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كُفَّارٍ أَشِيم

إِنَّ الَّذِينَ إِنَّمَا يُؤْمِنُونَ وَعَمِلُوا الصَّدَقَاتِ وَأَقَامُوا الْأَصْلَوَةَ وَأَتُوا الزَّكُوَةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَرْفُ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزُنُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ إِنَّمَا آتَيْنَاكُمُ الْأَنْوَارَ وَدَرُوا مَابِقَ مِنَ الْرِّبَوَا إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأَذْنُو بِحَرْبٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا

Tamok iyo: Sa di kano Makasalim-bot, go di kano Kasalimbotan.

280. Na amai ka-adun a (Mababayad a) Karurugunan, na manayao sa taman sa Kalowagan. Na so Kishaduka-an niyo ron, i Mapiya rukano o sukano na Katawi niyo.

281. Na Kalukun niyo so Gawi-i a Phakandodun kano ron si-i ko Allah. Oriyan niyan na itoman sa Tarotop ko oman i Baraniyawa so Pinggalubuk iyan, sa di siran Kasa-limbotan.

282. Hai so Miyamaratiyaya! Na igira-a Mindodolona kano sa Bayadan si-i ko ta-alik a Miyapunto, na Soratun niyo sukaniyan go Soratun rukano o Panonorat sa Kapaginontolan: Go di Pagunda so Panonorat ko Kisoratun Niyan non: Mana-a so Inindao ron o Allah, na Soratun niyan. Na kuduga o Mababayad, go Kalukun niyan so Allah a Kadnan niyan, go da-a Khoranga niyan non a maito bo. Na amai ka so Mababayad na korang i Sabot, o di na malobai, o di na di niyan khagaga komudug, na kudugun o Wali ron sa Kapaginontolan. Na Pakishaksi-i niyo sa dowa-a Saksi, ko manga Mama rukano, na amai ka da-a Kapantagan a dowa-a Mama, na isa a Mama a go dowa-a Babai, ko Khasowat kano ron, a manga Saksi, ka o Khalipat so isa Kiran, na Mapakatadum o isa kirana so pud

نَّظَمُونَ
١٣٩

وَإِنْ كَانَ ذُؤْعْسَرَةً فَنَظَرَةً إِلَى
مَيْسَرَةً وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرَكُمْ
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
١٤٠

وَأَتَقْفَوْا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ مِمَّ
تُوقَنُّ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ
١٤١

يَتَأْيِهَا الَّذِينَ مَأْمُونُوا إِذَا أَتَاهُنْ
بِدِينِهِنَّ أَجْحَلٌ مُسْكَنٌ فَأَشْتَبُوهُ
وَلَيَكْتُبَ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ
وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلِمَهُ
الَّهُ فَلَيَكْتُبْ وَلَيُمْلِلَ الَّذِي عَلَيْهِ
الْحَقُّ وَلَيُسْقِطَ الَّهُ رَبُّهُ وَلَا يَبْخَسَ مِنْهُ
شَيْئًا فَإِنَّ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ
سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِعُ
أَنْ يُمْلِلَ هُوَ فَلَيُمْلِلَ وَلَيُهُدَى بِالْعَدْلِ
وَأَسْتَهِنُّ شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ
فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ
وَأَمْرَأٌ كَانَ وَمَنْ تَرَضَوْنَ مِنَ الشَّهِيدَاءِ
أَنْ تَضَلَّ إِحْدَاهُمَا فَذَكِّرْ
إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى وَلَا يَأْبَ الشَّهِيدَاءِ إِذَا
مَادُعُوا وَلَا سَمُونَ أَنْ تَكْبُوْهُ صَغِيرًا

ian. Na di Pagunda so manga Sak-si igira-a Tiyawag siran. Na o badun a Indarainon niyo ko Kisoratun niyo ron maito sa Mala: Taman ko Ta-alikon: Guyoto man i lubi a Kapaginontolan si-i ko Allah, go lubi a Phakatabang ko Kipamayan-dugun ko Kashaksi, go lubi a Marani ko di niyo Kapakashangka inonta o Makaokit sa Kandagang a makamomowayan a khatangan niyo to, ka da-a Dosa niyo ko di niyo ron Kisoratun. Na Pakishaksi kano igira-a Puphapasa-i kano; go di Pumarata-an so Panonorat go so Saksi. Na amai ka Nggolaola-an niyo to, na Mata-an naya! A Dosa niyo. Na Kalukun niyo so Allah; ka Phagunda-on kano o Allah. Na so Allah na so langowan taman na katawan Niyan.

283. Na o kapantagi kano sa lakawan, go da-a khato-on niyo a Panonorat, na so manga Sanda a Matatangan. Na amai ka Sarigan o saba-ad rukano so saba-ad, na tonaya o Siyargan so ini Sarigon, go Kalukun niyan so Allah a Kadnan niyan. Na di niyo Phaguma-a so Kashaksi; ka sa dun sa Magumalon,-na Mata-an! A sukanian na Baradosa so poso iyan. Na so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na katawan Niyan.

284. Ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shishi-i ko Lopa. Na o Payaga niyo so shisi-i

أَوْكَبَيْرًا إِلَى أَجْلِهِ ذَلِكُمْ أَقْسَطُ
عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَدَةِ وَأَذَقَ أَلَا
تَرْتَابُوا إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجْرِيَةً حَاضِرَةً
تُدِيرُونَهَا بِيَنْكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ أَلَا تَكْنُبُوهَا وَأَشْهِدُوا
إِذَا تَبَيَّنَهُمْ وَلَا يُضْلِلُوكُمْ وَلَا
شَهِيدُوا إِنْ تَفْعَلُوا فَإِنَّهُ فُسُوقٌ
بِكُمْ وَأَنَّ قُوَّالَهُ وَيُعَلِّمُكُمْ
اللَّهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلَيْهِ

وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا
كَاتِبًا فَهُنَّ مَقْبُوضَةٌ فَإِنْ أَمِنَ
بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلِمَوْدِ الَّذِي أَوْتَمَ
أَمْنَتْهُ وَلِسَقِّ اللَّهَ رَبِّهِ وَلَا تَكْتُمُوا
الشَّهَدَةَ وَمَنْ يَكْنِي ثُمَّهَا فَإِنَّهُ
ءَاشِمٌ قَبِيلَهُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ عَمَلَوْنَ
عَلَيْهِ

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ
تُبَدِّلُوا مَا فِي أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ

ko manga ginawa niyo o di na Pagu-ma-an niyo to, na Phamagittongun rukano to o Allah. Na Puna-napiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

285. Piyaratiyaya o Rasul so Initoronon a pho-on ko Kadnan Niyan, go so Miyamaratiyaya. Oman i isa kiran na Piyaratiyaya Niyan so Allah, go so manga Malaikat Iyan, go so manga Kitab Iyan, go so manga Sogo Iyan. Da-a imbida Ami a isa bo ko manga Sogo Iyan. Na Pitharo iran: A Piyamakinug Ami, go Inonotan Nami: Na Puma-api Kamingka, Kadnan Nami, ka Suka i Khabolosan.

286. Da-a iphaliyogat o Allah ko Baraniyawa, a rowar ko Khagaga niyan. Ruk iyan so Miyanggalubuk iyan (a Mapiya), go ithana - on so Miyanggalubuk iyan (a Marata). Kadnan Nami! Di Kamingka Shala-a o Malipat Kami o di na Maribat Kami; Kadnan Nami! Go di Kamingka Phaka-awida sa Mapunud lagid o Kiyapaki-awidingka-on ko siran a Miya-onan Nami; Kadnan Nami! Go di Kamingka Phaka-awida sa Diyami Khagaga. Na Puma-api Kamingka, go Napi-i Kamingka: Go Kalimo-on Kamingka. Suka i Kadnan Nami; na Tabangi Kamingka sa Kada-agaa Mi ko pagtao a da Pamaratiyaya.

يُحَاسِبُكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَعْقِرُ لَمَنْ يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ

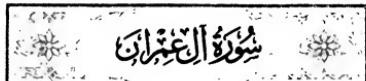

إِنَّمَا أَنْزَلْنَا إِلَيْهِ مِنْ رِّبَّهِ
وَالْمُؤْمِنُونَ كُلُّهُمْ بِاللَّهِ وَمَلِكِكُنَّهِ
وَكُلُّهُمْ وَرَسُولُهُ لَا نَفِقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْ
رَسُولِهِ وَرَسُولِهِ وَقَاتَلُوا سَيِّئَاتِهِنَّا
غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا
مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا أَكْتَسَبَتْ رَبُّنَا
ثُوَّابُنَا إِنَّ نَسِينَا أَوْ أَخْطَلَنَا رَبُّنَا
وَلَا تَحِيلُّ عَلَيْنَا إِنْ صَرَّا كَمَا حَمَلْتُمْ
عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبُّنَا وَلَا تَحِيلُّنَا
مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَأَعْفُ عَنَّا
وَأَغْفِرْ لَنَا وَأَرْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا
فَأَنْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ

Surah Ali-Imran-3

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo- on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i
Mata-o ko Paka-a antapan Niyan
non.

2. So Allah! Da-a Tohan a inonta
Sukaniyan,-a Oyagoyag, a Thatan-
dingan.

3. Piyakatoron Niyan Ruka (Ya
Muhammad) So Kitab, a Bunar, a
Tomatanto ko Kitab a Miya-onan
Niyan; go Piyakatoron Niyan so
Taurat go so Injeel:

4. A Miya-onan, a Torowan ko
manga Manosiya, go Piyakatoron
Niyan so Padoman. Mata-an! A
siran a da Pamaratiyaya ko manga
Ayat o Allah na adun a bagiyan
niran a siksa a Sangat, Na so Allah
na Mabagur, a Phapa-ar ko Kanda-
danug.

5. Mata-an! A so Allah, na da-a
Makaphaguma-on a maito bo si-i
ko Lopa go da si-i ko Langit.

6. Sukaniyan i gi-i rukano Mbon-
tal si-i ko manga Tiyan sa sadun sa
kabaya Iyan. Da-a Tohan a inonta
Sukaniyan, a Mabagur, a Maongan-
gun.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آلَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَقُّ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَقُّ

نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابُ بِالْعِقْدِ مُصَدِّقًا مَا
بَيْنَ يَدِيهِ وَأَنْزَلَ الْتَّورَةَ وَالْإِنْجِيلَ

مِنْ قَبْلُ هَذِهِ لِتَأْسِيسِ وَأَنْزَلَ الْفُرْقَانَ
إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِغْرَىٰ بِيَوْمٍ لَهُمْ عَذَابٌ
شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو أَنْبَاتٍ

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفِي عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ
وَلَا فِي السَّمَاوَاتِ

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُ كُلَّمَا فِي الْأَرْضِ وَكَيْفَ
يَشَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

7. Sukaniyan so Tomiyoron Ruka ko Kitab: So saba-adon na manga Ayat a manga Rarayag; a guyoto i Onayan o Kitab: Go adun a pud a Makaphulilingowa. Na so puman so siran a katatagowan so manga poso iran sa anganganan na Phagonotan niran so minilingo ron, ka tontot ko samok, go tontot ko Kha-akiran non; na da-a Mata-o ko Kha-akiran non a inonta so Allah. Na so mithatakna ko Kata-o na giiran Tharo-on: A Piyaratiyaya Mi oto; ka palaya pho-on ko Kadnan Nami: Na da-a Phakasaboton a ro-war ko manga Papantas i Akal.

8. Kadnan Nami! Dingka Phalinga so manga poso Ami ko oriyan o masa a Kiyatoro Angka Rukami, go bugi Kamingka a pho-on ko Hadapan Ka sa Limo; Mata-an! A Suka na Suka so tanto a Phphamumugai.

9. Kadnan Nami! Mata-an! A Suka i Mulimod ko manga Manosiya si-i ko Gawi-i a da-a sangka a Madadalumon; Mata-an! A so Allah na di Pundorat ko wakto o diyandi.

10. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya,- na da dun a Miliinding kiran o manga Tamok iran a go so manga Wata iran ko (siksa o) Allah a maito bo: Ka siran man na siran i itagon o Apoi.

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ مَا يَتَّبِعُ
حُكْمَكُمْتُ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَآخُرُ
مُتَشَبِّهُتُ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَرَبَ
فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَبَّهَ مِنْهُ أَبْيَانَ الْفَتَنَةِ
وَأَبْيَانَةَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلُهُ
إِلَّا اللَّهُ وَالرَّسُولُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ
إِمَّا مَا يَهِيَ كُلُّ مَنْ عِنْدَ رِبِّنَا وَمَا يَدْعُ
إِلَّا أُولُوا الْأَلْبَابِ

رَبَّنَا لَا تُغْرِي قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا وَهُنَّ
لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

٨

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَّارِبَّ
فِيهِ إِنَّكَ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْعِيَادَ

٩

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ
أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
وَأُولَئِكَ هُنُّ وَقُودُ النَّارِ

١٠

11. Lagid o Adat o pagtao o Pir-aon, a go so Miya-onan an niran: A piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na Bininasa siran o Allah sabap ko manga Dosa iran. Na so Allah na mailot i Kandadanug.

كَدَأْبٍ إِلَى فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
كَذَبُواْ بِيَقِنِتِنَا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُوْبِرِهِمْ وَاللَّهُ
شَدِيدُ الْعِقَابِ

﴿١١﴾

12. Tharowangka ko siran a da Pamaratiyaya: A Nda-agun kano dun go thimo-on kano ko Naraka Jahannam,- a Mikharatarata a darpa!

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُواْ سُتْغَلْبُونَ
وَتُحْشَرُونَ إِلَى جَهَنَّمَ وَبِئْسَ
الْمِهَادُ

﴿١٢﴾

13. Sabunar a adun a Tanda iyo si-i ko dowa pagtao a Miyakambaratumowa: Adun a isa a pagtao a gi-i Makimbonowai sa lalan ko Allah, go adun a salakao ron a Kapir; a Pukhailai ran siran a Katatakupan siran ko Kailai a Mata. Na so Allah na ipumbagur Iyan so Tabang Iyan ko tao a kabaya Iyan. Mata-an! A matatago ro-o man so tithe a Thoma ko adun a manga Kailai niyan.

قَدْ كَانَ لَكُمْ إِيمَانٌ فِي فَتَنَّنِ التَّقَتَّا
فَمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَآخْرَى كَافَرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مُشْتَهِيْهِمْ
رَأَى أَعْيُنَ اللَّهِ يُؤْيِدُنَصِرِهِ
مَنْ يَشَاءُ إِنَّمَا فِي ذَلِكَ لِمَبْرَةٌ
لَا يُؤْلِفُ الْأَبْصَرُ

﴿١٣﴾

14. Ini barayat ko manga Manosiya so kabaya ko Pukhakababaya-an: A manga Babai go manga Wata; go manga Kakawasa-an a Piyanimo a Bolawan a go Pirak; go manga Koda a Khitatanda-an; go manga Pangangayamun go manga Babasoka. Giyoto man na matag sagad a Kapiiya ginawa ko Kaoyagoyag sa Doniya; na so Allah na ron so Mapiya a Khandodan.

رُّبِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنْ
الْإِسْكَاءِ وَالْبَيْنَ وَالْفَنَّطِيرِ الْمُقَطَّرَةِ
مِنْ الدَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ
الْمُسُومَةِ وَالْأَنْعَمِ وَالْحَرْثُ
ذَلِكَ مَتَّعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ
عِنْدُهُ مُحْسِنُ الْمَعَابِ

﴿١٤﴾

15. Tharowangka: A ba Ko ru-kano Phanothola so Mapiya a di

قُلْ أَوْنِشُكُمْ بِخَيْرٍ مِنْ ذَلِكُمْ

﴿١٥﴾

giyoto? Adun a bagiyan o siran a Miyamananggila si-i ko Kadnan niran a manga Sorga, a Puphamangondas ko Kababa-an niyan so manga Lawasaig; a Kakal siran non; go manga Karoma a manga Soti, go Kasosowat a pho-on ko Allah. Na so Allah na Phagila-in Niyan so manga Oripun Niyan,-

16. Siran na gi-i ran tharo-on: A Kadnan Nami! Mata-an! A Miyaratiyaya Kami: Na Napiyangka rukami, so manga Dosa mi, go Pakalidasa Kamingka ko siksa ko Naraka;-

17. A manga Papantang, go Miyamangimbunar go Puphamangongonotan; go Puphamamumugai; go Puphamanguni sa Ma-ap ko Kapukhakalibabas iyan.

18. Pishaksi-an o Allah; a Mata-an naya! A da-a patot a Pushowasowatun a inonta Sukaniyan; Go (Pishaksi-an o) manga Malaikat, go so adun a manga Kata-o Niyan, a Mamamayandug ko Kapaginontolan. Da-a Patot a Pushowasowatun a Inonta Sukaniyan, a Mabagur, a Maongangun.

19. Mata-an! A aya okit ko Kapaginutao si-i ko Allah na so Islam: Na kuna a ba da Pagayonayon so Piyamugan ko Kitab inonta bo ko oriyen o Kiyapakatalingoma kiran o Kata-o, ka Mindudungkiya siran.

لِلَّذِينَ آتَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَاحَتْ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَلِيلِهَا فِيهَا
وَأَزْوَاجٌ مُطْهَكَةٌ وَرَضُونَ^{١٥} مَنْ
اللَّهُ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعَبَادِ ١٥

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبِّنَا إِنَّا أَمْنَاكَا
فَأَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا
عَذَابَ النَّارِ ١٦

الْفَحْشَرِينَ وَالْعَكْدِيفِينَ
وَالْقَدْنِيتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ
وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ ١٧

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ
لَا إِلَهُ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ١٨

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ اللَّهِ أَلْسُلْمُ وَمَا
أَخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا
مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمْ أَعْلَمُ بِعِيَاضَتِهِمْ
وَمَنْ يَكْفُرُ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ

سَرِيعُ الْحِسَابِ ١٦

Na sa tao a Ongkirun niyan so manga Ayat o Allah, na Mata-an! A so Allah na maga-an i Kapamagitong.

20. Na amai ka Pamawalun Ka iran, na Tharowangka: A ini Mbayorantang Akun so Ginawa Ko ko Allah go so tao a Miyonot Rakun. Na Tharowangka ko siran a Piyamugan ko Kitab a go so manga Ummi: A ino Mimbayorantang kano? Na o Mimbayorantang siran, na Sabunar a Matoro siran, na o talikhod siran, na aya bo a Paliyogat Ruka na so Kisampai (o Sogowan); ka so Allah na Phagila-in Niyan so manga Oripun Niyan.

21. Mata-an! A so siran a di Mapaparatiyaya ko manga Ayat o Allah, go Puphamono-on niran so manga Nabi sa di Patot, go Puphamono-on niran so Puphamanogo ko Kapaginontolan ko manga Manosiya, na Puphamanotholangka kiran so siksa a Malipudus.

22. Siran man so Miya-ilang so manga Galubuk iran si-i sa Doniya go sa Akhirat, go da-a bagiyan niran a Phamakatabang.

23. Bangka da katokawi so siran a bigan siran sa Kipantag ko Kitab? A iputhawag kiran so Kitab o Allah, ka-an Niyan siran Makokom, orian niyan na Puthalikhod so sal-

فَإِنْ حَاجُوكَ فَقُلْ أَسْمَتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنْ
اتَّبَعَنِي وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
وَالْأَمِينِكُمْ أَسْلَمُمْ فَإِنْ أَسْلَمُوا
فَقَدْ أَهْكَدُوا وَإِنْ تَوَلُّوْ فَإِنَّا
عَلَيْكَ أَبْلَغُ وَاللَّهُ بِصَمِيرٍ بِالْعِبَادِ ٢٠

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّنَ بِغَيْرِ حِقْ
وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ
بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ
بِعَذَابِ أَلِيمٍ ٢١

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَيَطَتْ أَعْمَالُهُمْ
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا هُمْ
مِنْ نَصَارَى ٢٢

أَلَّا تَرَى إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبَهُمْ
الْكِتَابِ يَدْعُونَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمْ
بِيَنْهُمْ ثُمَّ يَوْمَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ

ompok kiran a siran na Somasangka siran.

وَهُمْ مُعِرِضُونَ ﴿٢٣﴾

24. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Pitharo iran: A da dun a kakhasukho a rukami o Apoi a rowar ko manga Alongan a mai-itong: Na Miyakalimpang kiran ko okit iran ko Kapaginutao so Pimbaba-as iran a Kabokhag.

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا تَمْسَكُنَا أَنَّا نَارٌ
إِلَّا أَيَامًا مَعْدُودَاتٍ وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا
كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾

25. Na antona-a i khasowa iran amai ka Limodun Nami siran ko Gawi-i a da-a sangka a Madadalumon, go itoman sa Tarotop ko oman i Baraniyawa so Pinggalubuk iran, sa di siran Kasalimbotan?

فَكَيْفَ إِذَا جَعَنْتُهُمْ لِيَوْمٍ لَرَبِّ فِيهِ
وَوَقَيْتَ كُلُّ نَقِيسٍ مَا كَسَبُوكَ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

26. Tharowangka: Ya Allah! A Khiruk ko Kadatu, Ipumbaingka so Kadatu ko tao a kabaya-a Ka, go Puphokasun Ka so Kadatu ko tao a kabaya-a Ka: Go Ipuphoro o Ka so tao a kabaya-a Ka, go Ipumbaba-a Ka so tao a kabaya-a Ka; Shisi-i sa tangan Ka so Mapiya. Mata-an! A Suka i Gaos ko langowan taman.

قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ
مَنْ شَاءَ وَتُنْزِعُ الْمُلْكَ مَمَنْ شَاءَ
وَشَرِّعْ مَنْ شَاءَ وَتُنْزِلُ مَنْ شَاءَ بِرِدْكَ
الْخَيْرِ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾

27. Puphakasoludun Ka so Gagawi-i ko Daondao, go Puphakasoludun Ka so Daondao ko Gagawi-i; go Puphakagumaon Ka so Oyagoyag pho-on ko Miyatai, go Puphakaguma-on Ka so Miyatai pho-on ko Oyagoyag; go Puriskhiyan Ka so tao a kabaya-a Ka, sa di Khasar a Pandapat.

تُولِّي الْيَمَنَ فِي الْهَارِ وَتُولِّي الْهَارَ فِي
الْأَيَّلِ وَتُخْرِجُ الْمَعِيَّ مِنَ الْمَيَّتِ
وَتُخْرِجُ الْمَيَّتَ مِنَ الْمَعِيَّ وَتَرْزُقُ مَنْ شَاءَ
بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾

28. Di khowa-a o Miyamari-tyaya so da Pamaratiyaya a manga Panarigan a salakao ko Miyamari-tyaya: Ka sa tao a Nggolaola ro-o, na da ko (Agama o) Allah sa maito bo: Inonta o ba niyo siran Khalukun, sa titho a Kaluk. Na Pakipuphangali-an rukano o Allah a Ginawa Niyan; na si-i ko Allah so khandodan.

29. Tharowangka: A o Paguma-a niyo so shisi-i ko manga rarub iyo o di na Payagun niyo sukanian, na katawan ndun noto o Allah; Go katawan Niyan so nganin a shisi-i ko manga Langit, go so shisi-i ko Lopa. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

30. Si-i ko Gawi-i a mato-on o oman i Baraniyawa so Pingalubuk iyan a Mapiya a mimasa, go so Pinggalubuk iyan a marata, na Mandingan dingan niyan a o ba bo khaluti (so marata) a go sukanian sa lut a mawatan. Na Pakipuphangali-an rukano o Allah a Ginawa Niyan. Na so Allah na Mala i Gagao ko manga Orípun Niyan.

31. Tharowangka (Ya Muhammad): A o sukano na khabaya-an niyo so Allah, na Onoti Ako niyo: Ka kababaya-an kano o Allah go napi Niyan rukano so manga Dosa niyo: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

لَا يَتَحْذِفُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَفَرِينَ أَوْلَاهُمْ مِنْ
دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَإِنَّهُ
مِنَ اللَّهِ فِي شَقَاءٍ إِلَّا أَنْ تَسْتَعْوِدُهُمْ
نَفْسَهُمْ وَيُحِدِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسُهُمْ
وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ

قُلْ إِنْ تَخْوُفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ
أَوْبَدُوهُ يَعْلَمُ اللَّهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي
السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

يَوْمَ تَحْدُكُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ
مُخْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تُوَدُّ لَوْلَى
بَيْنَهَا وَبَيْنَهُهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحِدِّرُكُمْ
اللَّهُ نَفْسُهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُجْبِيُونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي
يُحِبِّكُمُ اللَّهُ وَيَعْرِلُكُمْ ذُوبَكُمْ
وَاللَّهُ أَغْفُرُ رَحِيمٌ

32. Tharowangka: A Onoti niyo so Allah a go so Rasul: Na o tali-khud siran, na Mata-an! A so Allah na di Niyan Khabaya-an so da Pamaratiyaya.

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِن تَوَلُّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الظَّفَّارِينَ

٢٣

33. Mata-an! A so Allah na tinindos Iyan so Adam go so Nuh, go so Mbawata-an o Ibrahim, go so Mbawata-an o Imran ko manga Ka-adun (si-i ko masa iran),-

إِنَّ اللَّهَ أَصْطَفَنَّ مَادَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ

٢٤

34. Manga Moriyatao, a so saba-adon na pho-on ko saba-ad: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللهُ سَيِّعُ عَلِيِّمُ

٢٥

35. Gowani na Pitharo (o Han-nato a) Karoma o Imran: A Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na ini Shamaya Akun a Phaladun Nakun Ruka so shisi-i sa Tiyan Nakun sa da-a sangkot iyan: Na Tarima-angka Rakun: Ka Mata-an! A Suka so Puphakanug, a Mata-o.

إِذْ قَاتَلَتْ أَمْرَاتُ عِمْرَانَ رَبَّ إِنِّي نَدَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِ مُحَرَّرٍ فَتَقْبَلَ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ أَلْسَمِعُ الْعَلِيمُ

٢٦

36. Na gowani a Imbawata Iyan, na Pitharo Iyan: A Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na Inimbawata Akun Sukaniyan na Babai! Na so Allah i lubi a Mata-o ko Inimbawata-na da ko Mama i ba lagid o Babai. Na Mata-an! A Sakun na inibutho Akun non so Maryam, go Mata-an! a Sakun na Ipulindong Akun Ruka a go so manga Moriyatao Niyan ko Shaitan, a Pimorkaan.

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَاتَلَتْ رَبَّ إِنِّي وَضَعَتْهَا أَنْشَ وَاللهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ وَلَيْسَ اللَّهُ كَالْأَنْشَ وَإِنِّي سَمِّيَّهَا مَرِيمٌ وَإِنِّي أُعِيدُهَا إِلَكَ وَذُرِّيَّهَا مِنَ الشَّيْطَانِ

الْجَيْمِ

37. Na Tiyarima o Kadnan Niyan sa Katarima-a Mapiya: Go Piayakatho Iyan sa katho a Mapiya: Na tiyagikor Sukaniyan o Zakariya. Na oman non somolud so Zakariya ko Mihrab, na Makato-on non sa pagupur. Na Pitharo Iyan: A Hai Maryam! Andangka dun na-i Miyakowa? Pitharo Iyan: A giyaya na pho-on ko Allah: Mata-an! a so Allah na Puriskhiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, sa di khaoma kira-kira.

38. Ro-o dun Miyanguni so Zakariya ko Kadnan Niyan, sa Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Bugi Akongka a pho-on Ruka sa Moriyatao a Soti: Mata-an! A Suka i Puphakanug ko Panguni!

39. Na Tiyawag Sukaniyan o Malaikat: A Sukaniyan na tomitindug a gi-i Shambayang ko Mihrab: Mata-an! A so Allah na Pakiphanothol Iyan Ruka (a Ipumbawata-a Ka) so Yahya, a tomatanto ko Katharo a pho-on ko Allah, go Nakoda, go Pindiyara, go Nabi,- a pud ko Minggagalubuk sa manga Pipiya.

40. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Andamanaya i Kakha-adun Rakun o Wata, a Sabunar a riyao Ako o kalokus, go so Karoma Ko na Baluk? Pitharo o Malaikat: A giyoto dun man, ka so Allah na Punggolaola-an Niyan so kabaya Iyan.

فَنَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا
بِنَاتَّا حَسَنًا وَكَلَّهَا زَكِيرِيَاً كُلَّمَا دَخَلَ
عَنْتَهَا زَكِيرِيَا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا
رِزْقًا قَالَ يَنْهَا مَنْ أَنَّ لَكَ هَذَا فَأَلَّتْ
هُوَ مَنْ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ
بِغَيْرِ حِسَابٍ

٢٧

هُنَالِكَ دَعَازَكَ رَبِّيَارِيَهُ قَالَ رَبِّيَ
هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِيَّهُ طَيْبَهُ إِنَّكَ
سَيِّعُ الدُّعَاءِ

٢٨

فَنَادَهُ الْمَلَائِكَهُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي
فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَعْيَى مُصَدِّقاً
بِكَلِمَاتِهِ مِنَ اللَّهِ وَسِيدَ الْأَوَّلِيَّاتِ
وَنَبِيَّاً مِنَ الصَّلَاحِينَ

٢٩

قَالَ رَبِّيَ أَنَّ يَكُونُ لِي عُلَمٌ وَقَدْ بَلَغَنِي
الْكِبَرُ وَأَمْرَأٌ عَاقِرٌ قَالَ كَذَلِكَ
الَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ

٣٠

41. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Bugi Akongka sa nana-o! Pitharo (o Malaikat): A aya Nana-ongka na Dingka Mipumbitiyara-i so manga Manosiya sa tulo Alongan inonta o Kapurowayat. Na Pushabotangka so Kadnan Ka sa madakul, go Puthasbik Ka si-i Ko Kagabi gabi go so Kapita pita.

قَالَ رَبِّيْ أَجْعَلَ لِيْ مَا يَأْتُكَ
أَلَا تَكُلُّ الْأَنَاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا
رَمَّازًا وَذُكْرَبَكَ كَثِيرًا وَسَيِّئَ
بِالْعَشِيِّ وَالْأَبْكَرَ

42. Na gowani na Pitharo o Malaikat: A Hai Maryam! Mata-an! A so Allah na Tinindos Ka Niyan go Siyoti Ka Niyan- go Tinindos Ka Niyan ko manga Babai ko manga Ka-adun.

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَعْرِيمُ إِنَّ اللَّهَ
أَصْطَفَنَاكِ وَظَهَرَكِ وَأَصْطَفَنَاكِ
عَلَىٰ نِسَاءِ الْعَنَمِينَ

43. Hai Maryam! Pangongonongan Ka ko Kadnan Ka: Go Sojiod Ka, go Phuroko Ka a pud ko Puphororoko.

يَعْرِيمُ أَقْتُلُكَ وَأَسْجُدُ لَكَ وَأَرْكَعُ
مَعَ الْرَّكِيعَينَ

44. Giyoto man na pud ko manga Tohol a gaib, a Iphagilaham Ami Ruka (Ya Muhammad): Ka di Ka kiran Makamamasa gowani ko ipuphangithog iran so manga Pansom iran (ka Pagila-in), o antawa-a kiran i Makatagikor ko Mar-yam: Go di Ka kiran Makamamasa gowani ko Puphangasasawal siran.

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ تُوحِيدُ إِلَيْكَ
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْدَمَهُمْ
أَيْمَهُمْ يَكْفُلُ مَرِيمَ وَمَا كُنْتَ
لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْصِمُونَ

45. Gowani na Pitharo o Malaikat: A Hai Maryam! Mata-an! A so Allah na adun a Pakiphanothol Iyan Ruka a Katharo a pho-on Rukaniyan: A aya ngaran Niyan na Al-Massih Isa a Wata o Mar-yam, a Mala i Munang si-i sa Do-

إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَعْرِيمُ إِنَّ اللَّهَ
يُبَشِّرُكِ بِكَلْمَةٍ مِنْهُ أَسْمُهُ الْمَسِيحُ
عِيسَى ابْنُ مُرِيمٍ وَجِئَهُ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقْرَبِينَ

niya a go sa Akhirat go pud ko manga rarani ko Allah;

46. Go Mipumbitiyara-i Niyan so manga Manosiya si-i ko Saloyota go so Kakhasad Iyan. Go pud ko manga Bilangatao.

47. Pitharo (o Maryam): Kadnan Ko! Andamanaya i Kakha-adun Rakun o Wata a da-a Miyakakhubot Rakun a Mama? Pitharo (o Malaikat): Giyoto dun man: Ka so Allah na Phagadun nun Niyan so nganin a kabaya Iyan: Igira-a Ipunggolalan Niyan so kabaya Iyan, na aya bo a Putharo-on Niyan non, na Kon, na Kha-adun!

48. Go Ipagundao Niyan non so kasorat go so Ongangun go so Taurat go so Injeel,

49. Go Sogo ko manga Moriyatiao o Israil: (Na Pitharo Iyan:) Mata-an! A Sakun na Sabunar a adun a Minitalingoma Ko rukano a Tanda a phoon ko Kadnan niyo, ka Mata-an! A Sakun na Khambalan Ko rukano so Botha, a lagid o bontal a Papanok, na Iyopun Ko Sukaniyan, na Mbaloj a Papanok sabap sa idin o Allah: Go pukhapiya Ko so Bota, goso Puphanggalun, go Pukhaoyag Akun so Miyamatai, sa sabap sa idin o Allah; go Maphanothol Akun rukano so Pukhakan niyo, go so mbubutusun niyo ko manga Walai niyo.

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا
وَمِنَ الشَّالِحِينَ

قَالَتْ رَبِّي أَنِّي يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَئِنْ
يَمْسَسْنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَعْلَمُ
مَا يَسْأَءُ إِلَى اعْصَمِي أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ مَنْ
فَيَكُونُ

وَيَعْلَمُهُ الْكِتَابُ وَالْحِكْمَةُ
وَالنَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلُ

وَرَسُولًا إِلَيْيَّا بْنَ إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جَسَّمْتُكُمْ
بِتَائِيَّةٍ مِنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ
مِنَ الطَّيْنِ كَهْنَةَ الطَّيْرِ فَأَنْفَخُ
فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا يَأْذِنُ اللَّهُ وَأَبْرِئُ
الْأَكْيَمَهُ وَالْأَبْرَصَ وَأَنْجِيَ الْمَوْقَنَ
يَأْذِنُ اللَّهُ وَأَنْشِئُكُمْ بِمَا تَأْكُونُ وَمَا
تَدَخَّرُونَ فِي يُوْتِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

Mata-an! A adun a matatago saya man a titho a nana-o niyo o sukano na Khipaparatiyaya;

50. Go tomatanto ko Miyaona-an Ko a Taurat; go Phaka-in Ko rukano so saba-ad ko ini Sapar rukano; go adun a Minitalingoma Ko rukano a Tanda a pho-on ko Kadnan niyo. Na Kalukun niyo so Allah, go Onoti Ako niyo.

وَمُصْكِدًا لِّلْمَابِتَنِ يَدَىٰ مِنْ
الْوَرَدَةِ وَلِأَجْلَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي
حُرِمَ عَلَيْكُمْ وَجَنَّتُكُمْ بِغَايَةِ مِنْ
رَّبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونَ ﴿٥٠﴾

51. Mata-an! A so Allah i Kad-nan Ko go Kadnan niyo; na Sho-wasowata niyo Sukaniyan. Giyaya i okit a ontol.

إِنَّ اللَّهَ رَبِّ وَرَبِّكُمْ فَاعْبُدُوهُ
هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٥١﴾

52. Na kagiya a maguda kiran o Isa so da Kaparatiyaya, na Pitharo Iyan: Antawa-a i manga Tabanga Akun si-i ko Allah? Pitharo o manga Hawariyyon: A Sukami i manga Tabanga o Allah: Piyaratiyaya Mi so Allah, na Shaksi-ingka a Mata-an! A Sukami na Mimborantang Kami (Ron).

* فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَى مِنْهُمُ الْكُفَّارَ
قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ
الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ إِمَّا
بِاللَّهِ وَآشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾

53. Kadnan Nami! Piyaratiyaya Mi so Initoron Ka, go Inonotan Nami so Sogo; na Pakisoratun Kamingka a pud ko manga Saksi.

رَبِّنَا إِمَّا آتَيْنَا أَنْوَلَاتَ وَاتَّبَعَنَا
الرَّسُولَ فَأَكَتْبَنَا مَعَ
الشَّهِيدِينَ ﴿٥٣﴾

54. Na Miyagikmat siran, na Biyadalan o Allah so ikmat iran, ka so Allah i lawan ko manga bara-ikmat.

وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرٌ
الْمَنْكِرِينَ ﴿٥٤﴾

55. Gowani na Pitharo o Allah: Hai Isa! Mata-an! a Sakun na Than-

إِذْ قَالَ اللَّهُ يَعِيسَى إِنِّي مُتَوَفِّيٌّكَ

ganun Akun Suka go Iphoro Akun Suka si-i ko Hadapan Ko go Shotingko Suka pho-on ko siran a da Pamaratiyaya; go Mbalowingko so siran a Miyamangonot Ruka a Ma-kaombao ko siran a da Pamara-tiyaya, taman ko Alongan a Qiyamah: Oriyan niyan na Sakun i Khandodan niyo, na Kokomun Ko Sukano ko nganin a da kano ron Pagayonayon.

56. Na so puman so siran a da Pamaratiyaya, na siksa-an Ko siran sa siksa a sangat si-i sa Doniya go sa Akhirat, go da-a Phamakatabang kiran.

57. Na so puman so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na itoman Niyan kiran so manga Balas kiran; na so Allah na di Niyan Khabaya-an so da Pamaginontolan.

58. Giyaya na Puphanotholun Nami Ruka a pud ko manga Ayat go so Pananadum a Kokoman.

59. Mata-an! A aya lagid o Isa si-i ko Allah na lagid o Adam; a Inadun Niyan a pho-on sa Botha, oriyan niyan na Pitharo Iyan non: So Kon. Na Miya-adun.

60. (Giyaya) so Bunar a pho-on ko Kadnan Ka; na di Ka Phangu-pud ko Pukhakadowadowa-an.

وَرَأْفُوكَ إِلَىٰ وَمُظْهِرُكَ مِنَ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَيَعْمَلُ الَّذِينَ أَتَيْتُكُمْ فَوْقَ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ
إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ
فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْلِفُونَ

فَإِنَّمَا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأُغْدِيَهُمْ عَذَابًا
شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَمَا
لَهُمْ مِنْ نَصِيرٍ

وَإِنَّمَا الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَكِلُوا
الصَّلِحَاتِ فَيُؤْفَقُهُمْ أَجُورُهُمْ
وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ

ذَلِكَ نَتْلُوُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ
وَالَّذِي كَرِيمٌ

إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلَ إِادَمَ
خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ
فَيَكُونُ

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونُ مِنَ الْمُمْتَنَينَ

61. Na sa tao a Mamawal Ruka on, ko oriyan o Kiyapakatalingoma Ruka o Kata-o, na Tharowangka: A songkano si-i! Ka Tawagun tano so manga Wata Ami go so manga Wata iyo, go so manga Babai Rukami go so manga Babai rukano, go so manga Ginawa Mi go so manga Ginawa niyo: Oriyan niyan na Mangangarapan tano, sa balowin Tano a so Morka o Allah na itomparak Iyan ko manga Bokhag!

62. Mata-an naya! A Sukaniyan ndun so manga Tothol a Bunar: Go da-a Tohan a inonta so Allah; na Mata-an! A so Allah na titho a Sukaniyan so Mabagur, a Maon-gangun.

63. Na amai ka tomalikhod siran, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so Puphamaminasa.

64. Tharowangka: Hai manga tao a Tiyorongan ko Kitab! Songkano ko Katharo a ndatadatar Tano ron: A da-a Pushowasowatun Tano a salakao ko Allah; go da-a Isakoto Tano Ron a maito bo; go di Khowa-a o saba-ad rukutano so saba-ad, a manga Katohanhan a salakao ko Allah. Na o talikhod siran, na Tharowa niyo. A shaksi-i niyo a Mata-an! A Sukami na Mbabayor-antang Kami (ko Allah).

65. Hai manga tao a Tiyorongan ko Kitab! Ino niyo gi-i Phapawala-i

فَمَنْ حَاجَكَ فِيهِ مِنْ أَعْدَادِ مَا جَاءَكَ مِنْ
الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَى نَدْعُ بَنَاءَنَا
وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا
وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَرْتَهِلْ فَنَجْعَلْ
لَغَنَتَ اللَّهُ عَلَى الْكَذَّابِينَ ﴿٦١﴾

إِنَّ هَذَا الْهُوَ الْقَصْصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٌ
إِلَّا اللَّهُ وَلَكَ اللَّهُ لَهُ الْعِزَّةُ
الْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ مَا يَمْسِدُ
إِنَّمَا يَنْهَا عَنِ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٣﴾

قَلْ يَأْهَلَ الْكِتَابِ تَعَالَى إِنَّ كَلْمَةَ
سَوَامِينَنَا وَبَيْنَنَا لَا نَعْبُدُ إِلَّا اللَّهُ
وَلَا نُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذُ
بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنَّ
تَوَلَّوْا فَقُولُوا أَشْهَدُوا إِنَّا
مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾

يَأْهَلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُونَ فِي

so Makapantag ko Ibrahim, a da Toronun so Taurat a go so Injeel inonta ko oriyen niyan? Ba da-a manga Sabot iyo?

66. Ino kano wai! A sukano na siran naya na Puphamawalun niyo ko adun a Kata-o niyo ron! Na go niyo wai gi-i Phapawala-i so da-a Mulung iyo ron? A so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o!

67. Da ko butad o Ibrahim iba Yahodi go kuna a ba Christian; na ogaid na sukanian na Tomataliya-duk ko Bunar, a Mbabayorantang, na da Mabaloi a pud ko manga Pananakoto.

68. Mata-an! A aya patot a marani ko manga Manosiya ko Ibrahim, na Sabunar a so siran a Miyamangonoton, go giyangkai a Nabi (a so Muhammad) go so Miyamaratiyaya: Na so Allah i Somiciyap ko Miyamaratiyaya.

69. Miyandingandingan o isa ka Sagorompung ko Tiyorongan ko Kitab a o ba kano iran bo Khadadag. Na da-a Khadadag iran, a rowar ko manga ginawa iran, sa di iran maiinungka!

70. Hai manga tao a Tiyorongan ko Kitab! Ino niyo Phagongkira so manga Ayat o Allah a sukano na Kashasaksi-an niyo?

إِبْرَاهِيمَ وَمَا أَنْزَلَتِ الْتُّورَةُ
وَالْإِنْجِيلُ إِلَامٌ بَعْدِهِ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ ﴿٦﴾

هَتَّأَنْتُمْ هَنُولَاءَ حَجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ
بِهِ عِلْمٌ قَلَمْ تُحَاجَوْنَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ
بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمَ يَهُودِيًّا وَلَا نَصَارَائِيًّا
وَلَكِنَّ كَاتَ حَيْقَانَ مُسْلِمًا وَمَا كَانَ
مِنَ الْمُشَرِّكِينَ ﴿٧﴾

إِنَّ أَوَّلَ النَّاسِ بِإِيمَانِ إِبْرَاهِيمَ لِلَّذِينَ
اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

وَدَّتْ طَاغِيَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
لَوْيَضُلُونَكُمْ وَمَا يَضُلُونَ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ
وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَمْ تَكُفُرُونَ بِيَقِنَتِ
اللَّهُ وَأَنْتُمْ شَهَدُونَ ﴿١٠﴾

71. Hai manga tao a Tiyorongan ko Kitab! Ino niyo Pukhumbotun ko Bunar so ribat, go niyo Pupha-guma-a so Bunar, a sukanan kawatan niyo?

72. Na Pitharo o isa ka Sagor-ompong ko Tiyorongan ko Kitab: A Paratiyaya-a niyo so Initoron ko Miyamaratiyaya, ko awal o Kadaondao, na Ongkira niyo ko akir iran; ka-an siran mamakakasoi;

73. Go da-a Pharatiyaya-an niyo a rowar ko tao a Miyonot ko okit iyo. Tharowangka: A Mata-an! A aya Torowan na so Torowan o Allah: (Go di kano Pharatiyaya) sa badun a kabugan a isa bo sa lagid o ini bugai rukano? O di na ba-adun a Makapamawal kirani-rukano si-i ko Kadnan niyo? Tharowangka: A Mata-an! A so Kakawasa-an na shisi-i sa tangan o Allah: Ipumbugai Niyani ko tao a kabaya Iyan: Ka so Allah na Maginawa, a Mata-o.

74. Ipuphamili Iyan so Limo Iyan ko tao a kabaya Iyan; ka so Allah i Khiruk ko Kakawasa-an a Mala.

75. Na adun a pud ko Tiyorongan sa Kitab a tao, a amai ka sarigan ka sa Tamok a madakul, na tonain niyan Ruka; go adun a pud kiran a tao, a amai ka sarigan Ka sa salad a Dinar, na di niyan Ruka Thona-in inonta ko Kathaithai a Katitindugan-

يَأَهْلَ الْكِتَابِ لَمْ تَلِسُونَ الْحَقَّ
بِالْبَطْلِ وَتَكْنُونُ الْحَقَّ وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ

٧١

وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِذَا مُؤْمِنُوا
بِالَّذِي أُنزِلَ عَلَى الَّذِينَ إِذَا مُؤْمِنُوا وَجَهَ
النَّهَارِ وَأَكْفَرُوا أَخِرَهُ لِعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ

٧٢

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنَّ
الْهُدَى هُدَى اللَّهِ أَنَّ يُوقَنَ أَحَدٌ مُّشَكِّلٌ
مَا أُوتِيسَ مِنْهُ وَمَحَاجِجُهُ عَنْ دِرِيَّتِكُمْ قُلْ إِنَّ
الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلَيْهِ

٧٣

يَعْنِصُ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
دُوَّالْفَضْلِ الْعَظِيمِ

٧٤

* وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنَهُ
يُقْنَاطِرِيْ يُؤْدَهُ إِلَيْكَ وَمَنْهُمْ مَنْ إِنْ
تَأْمَنَهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤْدَهُ إِلَيْكَ إِلَّا مَادَمْتَ
عَلَيْهِ قَائِمًا ذِلْكَ بِأَنَّهُمْ قَاتُلُوْنَسْ عَلَيْنَا

gka-on, giyoto na sabap sa Mata-an! A siran na Pitharo iran: A da-a okit a Kakhadosa mi si-i ko manga Ummi. Na Iphagangkob iran ko Allah so Kabokhag, a siran na katanwan niyan (a siran na manga bo-khag).

76. Owai na-sa dun sa tao a Ito-man niyan so diyandi iyan go Man-anggila,- na Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Khipanananggila.

77. Mata-an! A so siran a Ipu-phamasa iran so diyandi o Allah a go so manga Sapa iran sa arga a maito, na siran man na da-a Kipantag iran ko Akhirat: Go di siran Imbitiyara-i o Allah go di Niyan siran ila-in ko Alongan a Qiyamah, go di Niyan siran Sotin: Go adun a bagiyan nirana siksa a Malipudus.

78. Na Mata-an! A adun a pud kirana salompok a ipuphamagalina nirana so manga dila iran ko Kitab: Ka-an niyo to Tarima-a sa pud ko Kitab, akuna a ba oto pud ko Kitab; go gi-i ran Tharo-on: A Guyoto na pho-on ko hadapan o Allah, a kuna a ba oto pho-on ko Hadapan o Allah: Ka Iphagangkob iran ko Allah so kabokhag, a siran na katanwan nirana (a siran na manga bo-khag)!

79. Di patot ko Manosiya, a ibugai ron o Allah so Kitab; go so

فِي الْأُمَّةِ سَكِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ٧٦

بَلِّي مَنْ أَوْقَى بِعَهْدِهِ، وَاتَّقَى فَإِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ٧٧

إِنَّ الَّذِينَ يَشْرُكُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَنَتِهِمْ
ثُمَّنَا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَا خَلَقَ لَهُمْ فِي
الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا
يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا
يُزَكِّيْهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ
٧٨ أَلِيمٌ

وَإِنَّ مِنْهُمْ لِفَرِيقًا يَأْلَوْنَ أَسْتَهْمِ
بِالْكِتَبِ لِتَحْسِبُوهُ مِنَ الْكِتَبِ
وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَبِ وَيَقُولُونَ
هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ٧٩

مَا كَانَ لِشَرِّ آنِيَةٍ اللَّهُ الْكِتَبَ

Ongangun, go so Kananabi-i, iba sa oriyaniyan na Tharo-on Niyan ko manga Manosiya: a Mbalo'i kano a manga oripun ko a sambi o Allah: Na ogaid na (aya Tharo-on Niyan na:) Mbalo'i kano a manga Olama sabap ko sukano na Ipuphangundao niyo so Kitab: Go sabap ko sukano na Puphangadi-an niyo.

80. Go (Di patot) o ba Niyan rukano Sogo-on a kakowa-a niyo ko manga Malaikat go so manga Nabi a manga Katohanhan; ka ino Niyan rukano Shogo-on so Kaongkir ko oriyaniyan o Masa a Kambabayorantang iyo?

81. Na gowani a mba-alan o Allah so diyandi ko manga Nabi, na (Pitharo Iyan:) Ibut ka so ini bugai Akun Rukano a Kitab a go Ongangun; na sa oriyaniyan na adun a Phakatalingoma Rukano a Sogo, a tomatanto ko Matatangan Niyo (sukaniyan so Muhammad) na Paratiyaya-a Niyo dun go Tabangi Niyo dun Sukaniyan. Pitharo Iyan: Ino Miyayon Kano, go Tiyarima Iyo angkoto a diyandi Akun? Pitharo Iran: A Miyayon Kami. Na Pitharo Iyan: A Shaksi-i Niyo, go Sakun na pud Iyo a pud ko manga saksi.

82. Na sa dun sa tomalikhod ko oriyaniyan noto, na siran man na siran i manga songklid.

وَالْحُكْمُ وَالثِّبَوَةُ ثُمَّ يَقُولُ لِلْكَاسِ
كُوئُنَا عَبْكَادَالِيٰ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ
كُوئُنَا رَبِّنَعَنْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَنْجُذُوا الْمُلْكَةَ
وَالنِّبِيَّنَ أَرْبَابًا أَيَا مَرْكُمْ إِلَّا كُفِيْرٌ بَعْدَ
إِذَا نَأْتُمُ مُسْلِمُونَ

وَإِذَا أَخَذَ اللَّهُ مِيقَاتَ النِّبِيَّنَ لَمَّا
أَتَيْتُمُّهُمْ مِنْ كِتَابٍ وَجَعَكُمْ
شَرَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لَّهَا
مَعَكُمْ لَتَؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ
أَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَى ذَلِكُمْ إِصْرِيٰ
قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ فَأَشَهَدُوا وَأَنَا
مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ

فَمَنْ تَوَلَّ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْفَدِيسُونَ

83. Ba so salakao ko Agama o Allah i Pumbabanogun niran?- A (si-i ko Allah) Mimborantang so matatago ko manga Langit go so Lopa, sa Kapangonganotan go tugal, go Ron siran Phamakandoda.

84. Tharowangka: A Piyaratiyaya Mi so Allah, go so (Qur-an) Initoron Rukami go so Initoron ko Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub, go so manga Moriran a tao, goso inibugai ko Musa, go so Isa, go so manga Nabi, a pho-on ko Kadnan Nirian: Da-a imbida Ami Kiran a isa bo, go Sukami na Ron Kami Mimborantang.

85. Na sa dun sa mbabanog sa salakao ko Islam a okit ko Kapaginutao, na da dun a Khatarima a pho-on rukaniyan; go sukaniyan si-i sa Akhirat na pud dun ko manga logi (a manga tao ko Naraka).

86. Andamanaya i Kapunggonanaowa o Allah ko pagtao a Miyamangongkir ko oriyano o Kiyaparatiyaya iran go Kiyashaksi-an nirian a Mata-an! A so Sogo na Bunar go Miyakatalingoma kiran so manga Rarayag a Karina? Na so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaginontolan.

87. Siran man na aya Balas kiran na Mata-an! A mitomparak kiran so Morka o Allah, go so manga Ma-

أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ
أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
طَوْعًا وَكَرْهًا إِلَيْهِ
يُرْجَعُونَ

قُلْ إِنَّا مَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا
أُنْزِلَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ
وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ
وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَالنَّبِيُّونَ
مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

وَمَنْ يَتَّبِعَ غَيْرَ الْإِسْلَامَ دِينًا فَلَنْ يُفْلِتَ
مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِيرِينَ

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ
إِيمَانِهِمْ وَشَهَدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ
وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

أُولَئِكَ جَرَأُوهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةً
اللَّهُ وَالْمَلَائِكَةُ وَالنَّاسُ أَجْمَعُونَ

laikat, go so manga Manosiya a kasama sama iran; -

88. Makakakal siran non; di kir-an Mapagukhapukhap so siksa, go di kiran Mapthata-alik;-

89. Inonta bo so siran a Mitha-taobat ko oriyen noto, go Miphipi-yapiya; ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

90. Mata-an! A so siran a Miya-mangongkir ko oriyen o Kiyaparatiyaya iran, oriyen niyan na Piyagomanomanan nirana so Kaongkir,- na di dun Matarima so Taobat iran; ka siran man na siran so Miyangadadadag.

91. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya, a Miyamatai ko di ran Kapaparatiyaya,- na da dun a Matarima a pho-on ko nggagaisa kiran a makapuno ko Lopa a bolawan, o a-onunon. Na siran man na adun a bagiyan nirana siksa a Malipudus, go da-a Mamakatabang kiran.

92. Di kano dun iraot ko mapiya taman sa di kano nggasto ko Pukhababaya-an niyo; na sa dun sa Manggasto niyo a nganin o nganin, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto.

93. Langowan o Pangunungkun na Miyabaloi a Halal ko manga

خَلِدِينَ فِيهَا لَا يُنْهَفُ عَنْهُمْ أَعْذَابٌ
وَلَا هُمْ يُنَظَّرُونَ

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا
إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ
أَزْدَادُوا كُفْرًا لَّنْ تُقْبَلَ تُوبَتُهُمْ
وَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَا تُؤْمِنُهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ
يُقْبَلَ مِنْ أَحَدٍ هُمْ مِلْءُ الْأَرْضِ
ذَهَبَا وَلَوْ أَفْتَدَيْتَهُمْ أُولَئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَصِيرٍ

لَنْ نَشَأُ لِلرَّحْمَةِ شُفَقُوا مَا تُحِبُّونَ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ
عَلِيمٌ

* كُلُّ الْطَّعَامِ كَانَ حَلَالًَ بَيْنَ

Moriyatao o Israil, inonta so Kiyaram o Israil sa ginawa Niyan, ko da pun Kitoronun ko Taurat. Tharowangka: A bayanun niyo so Taurat na go niyo Batiya-a o sukano i manga Bunar.

94. Na sa dun sa itumpo niyan ko Allah so Kabokhag ko oriyano noto, na siran man na siran so da Pamanigontolan.

95. Tharowangka: A Bunar so Allah: Na kuduga niyo so okit o Ibrahim, a Maka-o ontol; na da Mabaloi a pud ko manga Pananakoto.

96. Mata-an! A Aya Paganai a Walai a Mbala-in a ruk o manga Manosiya na so (Al-Masjid Al-Haram a) matatago sa Makkah: A Babarakatun go Torowan ko manga Ka-adun:

97. Katatagowan sa manga Tanda a manga Rarayag; a so Tinindungan o Ibrahim; na sa dun sa Makasoludon na miyalaboi a Somasarig; na Paliyogat o Allah ko manga Manosiya so Kapunaik Hajji ko Baitullah,-ko tao a Phakagaos ko okiton; na sa tao a Mongkir, na Mata-an! A so Allah na Kawasa ko manga Ka-adun.

98. Tharowangka: Hai manga tao a Tiyorongan ko Kitab! Ino niyo di Pharatiyaya-a so manga Ayat o

إِسْرَئِيلَ إِلَّا مَاحْرَمَ إِسْرَئِيلُ عَلَىٰ
نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التُّورَةُ قُلْ
فَأَتُوا بِالْتُّورَةِ فَاتَّلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ
صَدِيقِينَ

فَمَنِ افْتَرَىٰ عَلَىٰ اللَّهِ الْكَذَبَ مِنْ بَعْدِ
ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبَعُوا مِلَّةً إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لِلَّذِي يَكْتَبُ
مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ

فِيهِ مَا يَنْتَهِي بِنَتَّنُ مَقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ
دَخَلَهُ كَانَ مَأْمُونًا وَلَهُ عَلَى النَّاسِ حِجَّ
الْبَيْتَ مَنْ أَسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ
كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَمَّا تَكُفُّرُونَ يَعْيَى

Allah, a so Allah i Saksi ko gi-i niyo Nggolaola-an?

اللَّهُ وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا تَصْنَعُونَ ﴿١٨﴾

99. Tharowangka: Hai manga tao a Tiyorongan ko Kitab! Ino niyo Puphangalangi ko lalan o Allah, so tao a Miyaratiyaya, a iphuloloba iyo sa lalan a bukhog, a sukan i manga saksi-on? Na kuna a ba kakilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

100. Hai so Miyamaratiyaya! Amai ka Onotan niyo so isa ka Sagorompung ko siran a piyamugan ko Kitab, na Mapakakasoi kano iran ko oriyan o Kiyaparatiyaya niyo ko Kakakapiri!

101. Na andamanaya i Kapukhapisir iyo a sukan na Kapuphangadian rukano so manga Ayat o Allah, go shisi-i rukano so Sogo Iyan? Na sa dun sa kupitan niyan so (Kitab o) Allah na Sabunar a Miyatoro ko lalan a Matitho.

102. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah sa titho a Kaluk Rukaniyan, na oba kano Mamatai sa di kano Ron Makambabayorantang.

103. Go kupiti niyo so Tali o Allah sa kasamasama niyo, go di kano Pumbulabulag; go Tadumi niyo so Limo rukano o Allah; go wani ko Miriridowai kano na tini-mo Iyan so manga poso iyo, na

فُلْيَاتَاهُ الْكِتَابِ لَمْ تَصُدُّوْنَ عَنْ
سَيِّلِ اللَّهِ مِنْ أَمَنَّ بَعْثَةً عَوْجَأَ
وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ وَمَا اللَّهُ بِغَنِيلٍ عَمَّا
تَصْنَعُونَ ﴿١٩﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا فَرِيقًا
مِنَ الَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ بِرَدُورُكُمْ بَعْدَ
إِيمَانِكُمْ كُفَّارٍ ﴿٢٠﴾

وَكَيْفَ تَكُفُّرُونَ وَأَنْتُمْ شَتَّى عَلَيْكُمْ
إِيَّاُنَّ اللَّهَ وَفِيْكُمْ رَسُولُهُ وَمَنْ
يَعْنَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطِ
مُسْتَقِيمٍ ﴿٢١﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَتَقْوَا اللَّهَ حَقَّ تَقْانِيهِ
وَلَا يَمْنُونُ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٢٢﴾

وَأَعْنَصِمُو بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا
تَفْرَوْهُ وَإِذْ كُرُوا نَعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءَ فَالَّذِينَ قُلُوبُكُمْ
فَاصْبَحُتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْرَانًا وَكُنْتُمْ عَلَى

Miyabaloi kano sa sabap ko Limo Iyan, a Magari-ari; go Miyatago kano ko Thuba-an o landung a Apoi, na Siyabut kano Niyan non. Lagid anan a Kapuphakaliwanaga rukano o Allah ko manga Tanda Iyan: Ka-angkano makakudug sa Ontol.

104. Na mbaloi so isa rukano ka Sagorompong a Ipuphanolon niram so Mapiya, go Ipushogo iran so okit a Mapiya, go Ipushapar iran so Marata: Na siran man na siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

105. Na oba kano mabalo i a lagid o siran a Mimbulabulag siran go da siran Pagayonayon ko oriyana o Kiyapakatalingoma kirana o manga Rarayag a Karina: Na siran man na adun a bagiyan niram a siksa a lubi a Mala,-

106. Si-i ko Gawi-i a adun a Makatataid a manga Paras, go adun a Makaitumitum a manga Paras: Na so puman so siran noto a Miyakaitumitum so manga Paras iran, na (Tharo-on kirana:) Ino kano Pagongkir ko oriyana o Kiyaparatiyaya niyo? Na Ta-ami niyo so siksa sabap ko Kiya-ongkir iyo.

107. Na so puman so siran noto a Miyamakataitaid so manga Paras iran,-na matago ko (Sorga a) Limo o Allah: Sa ron Siran non ndun Makakakal.

شَفَا حُفْرَةً مِنَ النَّارِ فَأَنْذَكَهُ مِنْهَا
كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ مَا يَتَوَهَّمُونَ لَعَلَّكُمْ
تَهَدُّونَ

١٢٣

وَلَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ
وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَا عَنِ الْمُنْكَرِ
وَأَوْلَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

١٠١

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَفَرُوا وَأَخْتَلُفُوا
مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأَوْلَئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ

١٥

يَوْمَ تَبَيَّنُ شُوَجُوهُهُمْ وَتَسْرُدُ شُوَجُوهُهُمْ فَإِنَّمَا^{١٧}
الَّذِينَ أَسْوَدَتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرُهُمْ بَعْدَ
إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتمُ

تَكَفَّرُونَ

١٦

وَأَمَّا الَّذِينَ آتَيْصَتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةٍ
الَّهُ هُمْ فِيهَا خَلِيلُونَ

١٧

108. Giyaya man so manga Ayat o Allah: A Puphangadi-an Ami Rukaya si-i ko Bunar: Na di Kabaya o Allah o ba Niyan Kasalimboti so manga ka-adun.

تَلِكَمَا أَيْتُ اللَّهُ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا
اللَّهُ بِرِيدٍ ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٨﴾

109. Na ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit go so nganin a shisi-i ko Lopa: Na si-i bo Phakandoda ko Allah so Pukhakao-laola.

وَلَلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿١٩﴾

110. Miya-adun kano a Mapiya a pagtao, a Piyakagumao ko manga Manosiya, a Ipushogo iyo so okit a Mapiya, go Ipushapar iyo so Marata, go Paparatiyaya-an niyo so Allah. Na o Maratiyaya so Tiyorongan ko Kitab, na Mata-an! A adun a Mapiya a bagiyan niran: So saba-ad kiran na Mapaparatiyaya, na so kadakulan kiran na manga songklid.

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجْتُ لِلنَّاسِ
تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا
ءَامَنَ أَهْلُ الْكِتَابُ لَكَانُ خَيْرًا
لَهُمْ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ
وَأَكْثَرُهُمُ الْفَسِيقُونَ ﴿٢٠﴾

111. Da dun a Khibinasa iran rukano, a rowar sa sakit a ginawa; na o Pakimbonowai siran rukano, na Thalikhodan kano iran, oriyan niyan na di siran Khatabangan.

لَن يُصْرُكُمْ إِلَّا أَذًىٰ وَإِنْ
يُقْتَلُوكُمْ يُوْلُوكُمْ أَلَادَبَارُهُمْ
لَا يُنْصَرُونَ ﴿٢١﴾

112. Minikolob kiran so Kahina-an apiya anda siran Pukhato-on, inonta bo sa (komupit) ko tali a pho-on ko Allah go so Tali a pho-on ko manga Manosiya; go adun a Miyatangkud kiran a Rarangit a pho-on ko Allah, go Minikolob kiran so Kapakarondan. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na

ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الدَّلْهُ أَيْنَ مَا نَقْفُوا إِلَّا
يُحَبِّلُ مِنَ اللَّهِ وَحْبَلٌ مِنَ النَّاسِ وَبَاءُوا
بِغَصَبٍ مِنَ اللَّهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ
الْمَسْكَنَةُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا
يَكْفُرُونَ بِعِيَادَتِ اللَّهِ وَيَقْتَلُونَ
الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ذَلِكَ بِمَا عَصَمُوا

Miyabaloj siran a Mo-ongkir ko manga Ayat o Allah, go Puphamono-on nirang so manga Nabi sa di ontol; giyoto man na sabap ko Kiyandarowaka iran go Miyabaloj siran a Mimamalawani.

113. Kuna a ba siran Mulagilagid: Ka-adun a pud ko Tiyorongan ko Kitab a pagtao a Mo-ontol; a Puphangadi-an nirang so manga Ayat o Allah ko manga oras ko Kagagawi-i, a siran na Puphamano-dod siran.

114. Paparatiyaya-an nirang so Allah a go so Alongan a Maori; go Ipushogo iran so okit a Mapiya, go Ipushapar iran so Marata; go Pu-phagoradorad siran ko manga Pipiya: Na siran man na pud ko manga Bilangatao.

115. Na sa dun sa Nggolaola-an nirang a Mapiya, na di kirang ndun noto Mapapas; ka so Allah na katabawan Niyan so Khipanananggila.

116. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya,-na da dun a Mili-ning kirang o manga Tamok iran go so manga Wata iran ko (siksa o) Allah a maito bo: Ka siran man i manga tao ko Naraka,-sa ron siran non ndun Makakakal.

117. Aya ibarat o Ipuphamumugai ran sangkai a Kaoyagoyag sa Doniya na lagid o ndo a katatago-

وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١﴾

لَيَسُوا سَوَاءً مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أَمْ
قَائِمَةً يَتَّلَوْنَ إِيمَانَهُمْ أَنَّهُمْ أَلَّا
وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١٢﴾

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَآتَيْوْهُمْ أَلَّا يَخْرِجُ
وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَا عَنِ
الْمُنْكَرِ وَيُسَرِّعُونَ فِي الْحَيَاتِ
وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّابِرِينَ ﴿١٣﴾

وَمَا يَفْعَلُوْمَانِ حَبْرٍ فَلَنْ يُكْثِرُوهُ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُنْقَيِّرِ ﴿١٤﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ
أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ التَّارِيْخِ فِيهَا
خَلِيلُوْنَ ﴿١٥﴾

مَثَلُ مَا يُنْفِقُوْنَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الْدُّنْيَا
كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرْأَاصَابَتْ حَرَثَ

wan sa Mayo: A minisogat ko pur o pagtao a siyalimbotan niran so manga ginawa iran na Miyabinasa niyan noto: Na da siran Salimboti o Allah, na ogaid na so manga ginawa iran i Pushalimbotan niran.

قَوْمٌ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُمْ
ظَلَمُوكُمْ اللَّهُ وَلِكُنَّ أَنفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ

118. Hai so Miyamaratiyaya! Di kano khowa sa manga. Bolayoka ko salakao rukano: Ka di iran rukano khukusan so Kapaminasa. Na Mashiisinganin niran so Kapakandamar iyo: Sabunar a Miyapayag so Rarangit a pho-on ko manga ngari iran: Na so Pagu-uma-an o manga rarub iran i lubi a Mala. Sabunar a Piyakarayag Ami rukano so manga Tanda, o sukano na Punggudaguda-an niyo.

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَنْخُذُوا إِطَانَةً
مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُوَامًا
عَيْنُمْ قَدْ بَدَّتِ الْبَغْصَاءَ مِنْ أَفُوَاهِهِمْ
وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَا
لَكُمُ الْآيَتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ

119. Ino kano wai! A sukano na Pukhababaya-an niyo siran, na di kano iran Khababaya-an,-go Paparatiyaya-an niyo so Kitab sa Kalangolangowan Niyan. Na igira-a Minitho-ona kano iran, na Tharoon niran: A Miyaratiyaya kami: Na igira-a miyakasibai siran, na Pangukhubun niran makapantag rukano so manga kumur iran po-on sa otug. Tharowangka: A Mamatai kano sabap ko otug iyo; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

هَتَّاَتُمْ أُولَئِنَّى تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ
وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا الْقَوْمُ
قَاتُلُوا إِمَانًا وَإِذَا خَلُوا عَصُوا عَلَيْكُمْ
أَلَا نَأْمَلَ مِنَ الْعَيْنِيَظِ قُلْ مُؤْمِنُوا بِعِنْدِكُمْ
إِنَّ اللَّهَ عَلَيْمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

120. O Masogat kano a Mapiya, na ikharata a ginawa iran; na o Masogat kano a Marata, na ipakapiya a ginawa iran. Na o Phantang

إِنْ تَمْسَكُمْ حَسَنَةً سُوءُهُمْ وَإِنْ
تُصِبُّكُمْ سَيِّئَةً يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ
تَصْبِرُو وَأَتَقْوُ لَا يَضْرُكُمْ

kano go Mananggila kano, na da-a Mibinasa rukano o tipo iran a maito bo; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i ran Nggolala-an.

121. Na gowani na Miyangabala-ga Ka a pho-on ko Walaingka ka Phakadarupa-an Ka so Miyamaratiyaya ko manga Darpa ko Kambonwai: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o:

122. Gowani a Manggudaguda o dowa lompek rukano a kakhaluk iran; na so Allah i Tomiyabang kiran, na so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

123. Na Sabunsabunar a Tiabangan kano o Allah si-i sa Badr, a sukano na Mitatanan; na Kalukun niyo so Allah; ka-angkano Makapanalamat.

124. Gowani na Gi-ingka Tharoon ko Miyamaratiyaya: A ba rukano di Phakatiyokop so Panabang rukano o Kadnan niyo a Tulonggibo a manga Malaikat a Piyamakatoron?

125. Owai,-amai ka Makatigur kano, go Mananggila kano, na go kano iran Matukao Gomobat sangkai a masa iran, na Phanabangan kano o Kadnan niyo sa Limanggibo a manga Malaikat a manga Biyaka-sa.

كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ
مُحِيطٌ

وَإِذْ عَذَّبْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوَّئُ
الْمُؤْمِنِينَ مَقْعِدَ الْقَتَالِ وَاللَّهُ
سَيِّعُ عَلَيْهِ
١٢١

إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ
تَفْشِلَا وَاللَّهُ وِلِيهِمَا وَعَلَى اللَّهِ فَلَيَسْتَوْكِلُ
الْمُؤْمِنُونَ
١٢٢

وَلَقَدْ نَصَرَكُمْ اللَّهُ بِسَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذَلَّةٌ
فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعْلَكُمْ تَشَكُّرُونَ
١٢٣

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَنَّ يَكْفِيكُمْ أَنْ
يُبَدِّلُوكُمْ بِلَذْنَةٍ إِلَيْهِمْ مِنْ
الْمَلِئَكَةِ مُنْزَلِينَ
١٢٤

بَلَّ إِنْ تَصِيرُوا وَتَقُولُوا وَيَأْتُوكُمْ مَنْ
فَوْهِمْ هَذَا يُمْدِدُكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةَ
إِلَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوَّمِينَ
١٢٥

126. Na da-a inimba-al o Allah ko Panabang a rowar sa Pangoyat rukano, go an Thatana so manga poso iyo sa sabap Rukaniyan: Na da ko Panabang inonta na si-i bo pho-on ko Hadapan o Allah, a Mabagur, a Maongangun:

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَى لِكُمْ وَلَنَظَمَنَّ
فُلُونَكُمْ بِهِ وَمَا أَنْصَرْتُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

127. Ka mbinasa-an Niyan so saba-ad ko siran a da Pamaratiyaya o di na Phakaito-on Niyan siran, ka-an siran mamakandod, a da-a Miyambatas iran.

لِيَقْطَعَ طَرَقًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْتَمُونَ
فَيَنْقِلِبُوا حَلَبِينَ

128. Da-a Kapa-ar Ka, ko Khawsowa a maito bo: O Phakataobata Niyan siran, o di na siksa-an Niyan siran; ka Mata-an! A siran na da Pamaginontolan.

لَيْسَ لَكُمْ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ
أَوْ يُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَلَمُونَ

129. Na ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so nganin a shisi-i ko Lopa. Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan; ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

وَلَلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
يَعْفُرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَعْدِبُ مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ

130. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khana so Piriba-an, a Pukhatakup a gi-i Mathakutakup; go Kalukun niyo so Allah; ka-angkano Makasulang sa Maliwanag.

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا
الرِّبَوْ أَصْنَعَنَا مَضْرِعَةً وَأَنْقُوَ اللَّهَ
لَكُمْ نُفْلِحُونَ

131. Na Pananggila-i niyo so Apoi, a so ini Thiyagar ko da Pamaratiyaya:

وَأَنْقُوَ النَّارَ الَّتِي أَعَدَتْ لِلْكُفَّارِ

132. Go Onoti niyo so Allah go so Sogo; ka-angkano Mipangalimo.

133. Na Pamakoti niyo so Ma-ap a pho-on ko Kadnan niyo, go so Sorga a aya Kabulang Iyan na so Kabulang o manga Langit a go so Lopa, a ini Thiyagar ko Miyama-nanggila,-

134. Siran na Puphamumugai sir-an, ko Kapakadada ya, a go so Masikot; go itatakunul iran a ginawa iran ko Gani, go manga Nanapi ko manga Manosiya;-ka so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Miphipi-yapiya;-

135. Go siran na igira-a Miyakanggolaola siran sa Pakasingai, o di na Kasalimbotan niran so manga ginawa iran, na Kataduman niran so Allah, na Manguni siran non sa Ma-ap makapantag ko manga Dosa iran,-ka ba-adun a Phakada ko manga Dosa a rowar ko Allah?-Go di iran Thatapun so Pinggolaola iran (a marata) a siran na katawan niran.

136. Siran man na adun a Balas kiran a Ma-ap a pho-on ko Kadnan niran, go manga Sorga a Pupha-mangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig,-a Makakakal siran non: A Miyakapiyapiya a Balas ko manga Bara-amal!

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ

وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّنْ
رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ
وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ

الَّذِينَ يُفَعِّلُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَاءِ
وَالْكَاظِمِينَ الْفَحِيلَ وَالْمَافِينَ
عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ
الْمُحْسِنِينَ

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَنِحْشَةً أَوْظَلَمُوا
أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَأَسْفَقُوهُ
لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَقْفِرُ الذُّنُوبَ بِإِلَّا
اللَّهُ وَلَمْ يُصِرْ وَأَعْلَمَ مَا فَعَلُوا وَهُمْ
يَعْلَمُونَ

أُولَئِكَ جَزَاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِّنْ رَبِّهِمْ
وَجَنَّتُمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَلِيلِينَ فِيهَا وَيَعْمَلُونَ أَجْرًا
الْعَمَلِينَ

137. Sabunar a Miya-ipos ko Miya-onan niyo o Piyanga-o okitan: Na ndalakao kano si-i ko Lopa, na Pagilailaya niyo o antona-a i Miyambutad o Kiya-akiran ko Piyamakambokhag iran (so manga Rasul).

138. Giyaya na osayan ko manga Manosiya, go Torowan go Thoma ko Miyamananggila!

139. Na di kano Khaloba-i, go di kano Pumboko: Ka sukano i Maporo o sukano na Khipaparatiyaya.

140. O Masogat kano a Pali, na Sabunar a Miyasogat so pagtao a Pali a ishan niyan, Na giyoto man so manga Alongan a gi-i Ami oto Pakashambisambi-in ko lut-lut o manga Manosiya: Go kagiya a Phunto-on o Allah so siran a Miyamaratiyaya, go Mbalowin Niyan so saba-ad rukano a manga Shahid. Na so Allah na di Niyan Khabaya-an so da Pamaginontolan;

141. Go kagiya Shotin o Allah so siran a Miyamaratiyaya go Mbina-sa-an Niyan so manga Kapir.

142. Ba niyo tatarima-a sa Phakasolud kano ko Sorga a da pun Mapunto o Allah so siran a Miyamanagontaman rukano go da Niyan pun Mapunto so manga Papantang?

قَدْخَلْتَ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَّ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَيْقَبَةُ الْمُكَذِّبِينَ

هَذَا آيَاتٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ

وَلَا تَهْنُوا وَلَا تَحْزَرُوا وَإِنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

إِنْ يَمْسِكُكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِثْلُهُ وَتَلَقَّ الْأَيَّامُ نُذَا وَلَهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ أَمْنُوا وَيَعْلَمَ مِنْكُمْ شُهَدَاءُ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ

وَلِيُمْحَصَ اللَّهُ الَّذِينَ أَمْنُوا وَيَمْحَقَ الْكُفَّارِ

أَمْ حَسِبُوكُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الْعَصَابِرِ

143. Na Sabunsabunar a sukano na gi-i niyo Shingayo-on so Kapatai ko da niyo ron pun Kitumo: Na Sabunar a Miya-ilai niyo to a sukano na Kababantayan niyo!

144. Na da ko Muhammad inonta na Sogo: A Sabunar a Miya-ipos ko Miya-on a Niyan so manga Sogo. Ino amai ka Matai o di na Mapurang, Pumbaklid kano ko Kakakapir iyo? Na sa dun sa Mbakulid ko Kakakapiri ron, na da dun a Mibinasa niyan ko Allah a maito bo; na Mbalasan ndun o Allah so Miyamanalamat.

145. Na da-a Baraniyawa a ba Matai inonta o sabap sa idin o Allah, ko Misosorat a Adiyal: Na sa dun sa kabaya iyan so Balas sa Doniya, na Mbugan Nami ron; go sa dun sa kabaya iyan so Balas ko Akhirat, na Mbugan Nami ron. Na Mbalasan Nami dun so Miyamanalamat.

146. Na madakul a Nabi a Miakimbonowai, a biyabid o Sagorompong a madakul? Na da siran kaloba-i sabap ko Minisogat kiran (a Tiyoba) si-i ko lalan o Allah, go da siran Lunguk go da siran Sangkop. Na so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga Papantang.

147. Na da-a miyabaloj a Katharo iran a rowar sa gi-i ran katharowa: Sa Kadnan Nami! Ma-

وَلَقَدْ كُنْتُ تَمُونَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ
تَلْقَهُ فَقَدْ رَأَيْتُهُ وَأَنْتَ لَنْ تُظْرَفُ

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ
الرُّسُلُ أَفَيْنَ مَاتَ أَوْ قُتِلَ أَنْقَلَبْتُمْ
عَلَىٰ أَعْقَدِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَيْبِهِ
فَلَنْ يُضْرِبَ اللَّهُ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ

الشَّاكِرِينَ

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ
اللَّهِ كُنْدِبَامُؤْجَلاً وَمَنْ يُرِدُ ثَوَابَ
الْدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدُ ثَوَابَ
الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِي
الشَّاكِرِينَ

وَكَانَ مِنْ شَيْءٍ قَتَلَ مُحَمَّدَ رَبِيعُونَ كَثِيرٌ
فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابُوهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا
ضَعُفُوا وَمَا أَسْتَكَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
الصَّابِرِينَ

وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ إِلَّا أَنْ قَاتُلُوا رَبَّنَا
أَغْفِرْ لَنَا دُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا

وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَأَنْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ

apangka rukami so manga Dosa Mi go so Minipumalawani Ami si-i ko okit Ami: Go Pakabukunangka so manga Parapara Mi, go Tabangi Kamingka ko pagtao a da Pamaratiyaya.

فَإِنَّهُمْ أَللَّهُ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَحْسَنَ تَوَابِ
الآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

148. Na inibugai kiran o Allah so Balas sa Doniya, go so Mapiya a Balas sa Akhirat. Ka so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Mipiphipiyyapiya.

يَتَائِيْهَا الَّذِيْنَ إِمَّا نَّفَعَوْا
الَّذِيْنَ كَفَرُوا إِنْ دُّوْلَكُمْ عَلَى
أَعْقَبِكُمْ فَتَنَقِّبُوْا خَسِيرِينَ

149. Hai so Miyamaratiyaya! Amai ka Onotan niyo so siran a da Pamaratiyaya, na Maphakandod kano iran ko Kakakapiri rukano, na Khabaklid kano a Miyangalologi.

150. Kuna, ka so Allah i Tomatabang rukano, na Sukaniyan i Taralbi a Mapiya ko Puphamanabang.

151. Ithumo Ami dun ko manga poso o siran a da Pamaratiyaya so Kaluk sabap ko Kinisakoton niran ko Allah, ko da-a Initoron Niyan non a Katantowan: Go Darpa iran so Naraka: A Mikharatarata a Darpa o da Pamaginontolan!

152. Na Sabunsabunar a Tioman rukano o Allah so Diyandi Iyan gowani ko Puphamono-on niyo siran sabap sa idin Niyan,-taman ko Kotika a Kiya-alapi rukano, go da kano Pagayonayon ko Sogowan, na Siyorang iyo ko oriyan o Kiyapaki-ila-in Niyan rukano ko

بِكِّلِ اللَّهِ مَوْلَانِكُمْ وَهُوَ خَيْرُ
النَّصِيرِينَ

سَنُنْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِيْنَ كَفَرُوا
الرُّغْبَ بِمَا آشَرَكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ
يُنَزَّلِ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا وَهُمْ
النَّاكَارُ وَبِئْسَ مَثَوْيَ
الظَّالِمِينَ

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدُهُ
إِذَا تَحْسُونَهُمْ بِإِذْنِهِ حَتَّىْ إِذَا
فَشَلَّتْمُ وَتَنَزَّعْتُمْ فِي الْأَمْرِ
وَعَصَيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا أَرَيْتُمْ
ثُجْبُونَ مِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ

Pukhababaya-an niyo. Na adun a pud rukano a tao a kabaya iyan so Doniya go adun a pud rukano a tao a kabaya iran so Akhirat. Oriyan niyan na Piyakitalikhodan Niyan rukano so siran noto ka Thupungan kano Niyan. Na Sabunsabunar a Pima-apan kano Niyan: Ka so Allah i Mala i Gagao ko Miyamara-tiyaya.

153. Gowani ko Puphamanakudug kano, na da-a Pulilinga-in niyo a isa bo, a so Rasul na Puthalowan kano Niyan si-i ko Talikhodan niyo. Na Biyalasan kano Niyan sa Boko sabap sa Kiyapakamboko (o Rasul) ka-an niyo di Mipumboko so Miyalupas rukano, go so Minisogat rukano (a Tiyoba). Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo Nggolaolan.

154. Oriyan niyan na Piyakator-onan kano Niyan ko oriyan o Boko sa Sarig a Toratod, a Pukhikolob ko isa rukano ka Sagorompong, go adun a isa ka Sagorompong a Sabunar a Miyapakandamar siran o manga ginawa iran, sa Ipuphagarangan niran so Allah sa kuna a babunar-arangan a kada-a Mulung. Gi-i ran Tharo-on: Ba-adun a Kapa-ar tano ko Khasowa a maitobo? Tharowangka: A Mata-an! A so Khasowa na palaya Kapa-ar o Allah. Pagu-uma-an niran ko manga ginawa iran so di iran Ruka Phayagun. Gi-i ran Tharo-on: A opama

الَّذِينَ كُمْ مَنْ يُرِيدُ
الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ
لِبَيْتِكُمْ وَلَقَدْ عَفَ عَنْكُمْ
وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٦﴾

إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَكُونُونَ
عَلَى أَحَدٍ وَالرَّسُولُ
يَدْعُوكُمْ فِي أَخْرَى كُمْ
فَأَثْبَكُمْ عَمَّا يَغْمِلُكُمْ لِكَيْلًا
تَحْرِزُونَ عَلَى مَا فَاتَكُمْ
وَلَمَّا أَصْبَكُمْ وَاللَّهُ خَيْرٌ
بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٧﴾

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمَّ أَمْنَةً
تَعَاسَأْ يَعْشَى طَائِفَةً مِنْكُمْ
وَطَائِفَةً قَدْ أَهْمَمْتُهُمْ أَنْفُسُهُمْ
يَظْلَمُونَ بِاللَّهِ غَيْرُ الْحَقِّ ظُنَّ الْجَهَلِيَّةِ
يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ
قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلُّهُ لِلَّهِ يُحَكِّمُ فِي أَنْفُسِهِمْ
مَا لَا يَرِدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْكَانَ لَنَا
مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ «مَا قُتِلَنَا هُنَّا قُلْ لَوْكَنْتُمْ
فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرْزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمْ
الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ وَلَيَبْتَلِي اللَّهُ مَا فِي

ka-adun a Kapa-ar tano ko Khasowa a maito bo, na da-a Ma bono rukutano si-i. Tharowangka: A apiya matatago kano ko manga Walai niyo, na Phakaliyo dun so siran a Miyatangkud kiran so Kabono si-i ko Phangakukulitan niran; ka kagiya a Thupungan o Allah so shisi-i ko manga rarub iyo go kagiya a phunto-on Niyan so shisi-i ko manga poso iyo. Na so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

155. Mata-an! A so siran a Miyamalagoi rukano ko Alongan a Kiapak ambaratumowa a dowa Madakul,- na aya bo a Kiyagawiya kiran o Shaitan, na sabap ko saba-ad ko (Dosa a) Miyanggalubuk iran. Na Sabunsabunar a Pima-apan siran o Allah: Ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Matigur.

156. Hai so Miyamaratiyaya! O ba kano mabaloi a lagid o siran a da Pamaratiyaya, go gi-i ran Tharo-on ko manga Pagari ran, igira-a Mindadalakao siran ko Lopa o di na Miphurang siran: A o shisi-i siran rukutano, na da-a Mamatai kiran, go da-a manga Bobono kiran; ka kagiya a Mbalowin noto o Allah a Kashundit si-i ko manga poso iran. Na so Allah i Puphangoyag go Pushabap ko Kapatai, go so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Phagila-in Niyan.

صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحَّصَ مَا فِي
قُلُوبِكُمْ وَأَنَّهُ عَلَيْهِمْ بِذَاتِ
الْصُّدُورِ

105

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَّقْرِيبَةِ
الْجَمِيعُونَ إِنَّمَا أَسْتَرَنَا لَهُمُ الشَّيْطَانُ
بِعَضُّ مَا كَسْبُوا وَلَقَدْ عَفَ اللَّهُ
عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ

106

يَتَاهُ إِلَيْهَا الَّذِينَ أَمْنَوْا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ
كَفَرُوا وَأَقْلَوْا لِحَوْنَاهُمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي
الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا أَغْرَى لَوْ كَانُوا عِنْدَ نَاسًا
مَا تَوَلُّوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ
حَسَرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَيَعْلَمُ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

107

وَلَيْنَ قُتِلُّتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتَّمَّثُ
لَمْ يُغْفَرَهُ مِنَ اللَّهِ وَرَحْمَةُ خَيْرٍ مَّا
يَجْعَلُونَ

١٥٧

وَلَيْنَ مُتَّمَّثُ أَوْ قُتِلُّتُمْ لَا إِلَهَ
مُخْسِرُونَ

١٥٨

فِيمَا رَحْمَةٌ مِّنَ اللَّهِ لَيْنَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ
فَطَّاعَ عَلِيِّطَ الْقَلْبِ لَا فَضُولٌ مِّنْ حَوْلِكَ
فَأَعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرُ لَهُمْ وَشَاءُوا رُهْمٌ
فِي الْأَمْرِ إِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ
اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ

١٥٩

157. Na Ibut o Mapurang kano, sa lalan o Allah, o di na Matai kano, na Mata-an a so Ma-ap a pho-on ko Allah go so Limo na tomo a di so Puphanimo - on niran (a Kakawasa-an).

158. Na Ibut o Matai kano, o di na Mapurang kano, na si-i dun ko Allah i Pulimodan rukano.

159. Na sabap ko Limo a pho-on ko Allah na Kiyapakananaowan Ka siran. Na o Miyabaloi Ka a Makras, a matugas i poso, na Giyanatan Ka iran ndun ko Muliliyota Ruka: Na Puma-apingka siran, go Pangunin Ka siran sa kada a Dosa iran; go Pakipuphagodasa Ka kiran ko Punggolaola-an. Na amai ka Matukhus Ka (so Showa-an), na Saringingka so Allah. Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Khisasarigon.

160. Amai ka Tabangan kano o Allah, na da-a Makapugus rukano: Na o di kano Niyan Tabangi, na antawa-a san, i Makatabang rukano ko oriyan niyan? Na so bo so Allah, i Sarigi o Miyamaratiyaya.

161. Na di patot ko Nabi i ba Ndonsiyan. Na sa dun sa Ndonsiyan, na ka-awidan niyan so ini Ndonsiyan niyan ko Alongan a Qiyamah, oriyan niyan na itoman sa Tarotop ko oman i Baraniyawa so Pinggolaola niyan,- sa di siran Kasalimbotan,-

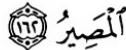
إِنَّ يَصْرُكُمُ اللَّهُ فَلَا يَعْلَبَ لَكُمْ وَإِنْ
يَخْذُلَكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَصْرُكُمْ
مِّنْ بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلَيَتَوَكَّلَ
الْمُؤْمِنُونَ

١٦٠

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغْلِلَ وَمَنْ يَغْلِلْ يَا تَ
يُمَاءِلَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ثُمَّ تَوَفَّ كُلُّ
نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

١٦١

أَفَمَنْ أَتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمْ بَاءَ سَخَطِ
مِنَ اللَّهِ وَمَا وَلَهُ جَهَنَّمُ فِي شَسَّ
الْمَصِيرُ

162. Ino so tao a Kidugiyan so Kasosowat o Allah ba lagid o tao a Miyakakholokhog sa Rarangit a pho-on ko Allah, go darpa iyan so Naraka Jahannam?- A Mikharatarata a khabolosan!

163. Siran (a Miyamangudug ko Kasosowat o Allah) i adun a manga Daradat iyan si-i ko Allah, na so Allah na Phagila-in Niyan so gi-i ran Nggolaola-an.

164. Sabunsabunar a ini Kalimo o Allah so Miyamaratiyaya gowani a Pakatindugan Niyan siran sa Sogo a pud ko manga ginawa iran, a Kapuphangadian Niyan kir'an so manga Ayat Iyan, go Puphakasoti kir'an, go Makapuphangundao kir'an ko Kitab go so Hadith ka Mata-an! A miyabaloj siran sa Paganai, a titho a matatago ko Kadadag a Mapayag.

165. Ino a kagiya a Masogat kano a Tiyoba, a Sabunar a minisogat iyo kir'an so katatakupan noto, na Pitharo iyo: A ino wai Mapunggolaola?. Tharowangka: A sukanian na pho-on ko manga ginawa niyo (ka sabap ko kiyasoranga niyo ko Sogowan o Rasul): Mata-an! A so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

هُمْ دَرَجَتُ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ مَّا
يَعْمَلُونَ

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ
فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتَلَوَّ عَلَيْهِمْ
ءَيْتَهُ وَيُرَكِّبُهُمْ وَيُعَلِّمُهُمْ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا
مِنْ قَبْلِ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

أَوْلَمَّا أَصَبَّتُكُمْ مُّصِيبَةً قَدْ أَصَبَّتُمْ
مِّثْلَهَا قُلْمَنْ أَنَّ هَذَا قُلْمَنْ عِنْدَ
أَنفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ

166. Na so Tiyoba a Minisogat rukano ko Gawi-i a Kiyapakambaratumowa a dowa madakul, na sabap sa idin o Allah, go a Niyan Mapunto so Miyamaratiyaya,-

167. Go a Niyan Mapunto so siran a Mimomonapik. Na Pitharo kiran: A songkano si-i, na Pakimbonowai kano sa lalan ko Allah, o di na Pangurun kano. Na Pitharo iran: A o katawi ami i Kapakimbonowai, na Mata-an a Monot kami rukano. Siran si-i ko Kakakapiri sa Alongan noto na lubi a marani siran non a di so Paratiyaya, gi-i ran Pakitharo ko manga ngari iran so da ko manga poso iran. Na so Allah i lubi a Mata-o ko Pagu-uma-an niran.

168. Siran na Pitharo iran ko manga Pagari ran a Mithatalimbagak: A o inonotan kami ran, na di siran manga Bobono. Tharowangka: A runa niyo so manga ginawa niyo ko Kapatai, o sukano i manga bunar.

169. Na Dingka dun Tharima-a so siran a Miyangapupurang sa lalan ko Allah i ba Miyamatai. Kuna, ka manga Oyagoyag, si-i ko Kadnan niran a Puphagupurun siran;

170. Mabababaya siran sabap ko Kiyabugi kiran o Allah ko Kakwasaa-an Niyan: Go Pukhababaya siran sabap ko siran noto a da siran pun

وَمَا أَصْبَحْتُكُمْ يَوْمَ التَّقْرِيبَ الْجَمِيعَنَ فَإِذَا ذَرْتُمْ
اللَّهُ وَلِيَعْلَمُ الْمُؤْمِنِينَ

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْ
فَتَنَزَّلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ أَدْفَعُوا قَالُوا
لَوْنَعَلَمْ قَاتِلًا لَا تَبْعَذْنَاكُمْ هُمْ
لِلْكُفَّارِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَنِ
يَقُولُونَ يَا فَوَاهُمْ مَا لَيْسَ فِي
قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ

الَّذِينَ قَاتَلُوا لِإِخْرَاجِهِمْ وَقَعَدُوا أَوْ
أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ فَادْرِءُ وَأَعْنَ
أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ
صَدِيقِينَ

وَلَا تَحْسَبَنَ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ

فَرِحِينَ بِمَا أَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحِقُوهُمْ مَنْ

kiran raotun, a pud ko Kiyaganatan niran, da-a Pangandam iran, go da-a Mimboke iran (ko Alongan a Maori).

خَلْفِهِمْ أَلَاخَوْفُ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْرُثُونَ

171. Pukhababaya siran sabap ko Limo a pho-on ko Allah a go Gagao, ka Mata-an! A so Allah na di Niyang Pagilangun so Balas ko Miyamaratiyaya.

172. Siran na tiyarima iran so Allah go so Rasul, ko oriyan o Kinisogat kiran o Pali, na adun a bagiyan o Miphipiyyapiya kiran go Miyamananggila a Balas a lubi a Mala;-

173. Siran na Pitharo kiran o manga Manosiya: A Mata-an a so manga Manosiya na Sabunar a Pithampotampongan kano iran: Na Kalukun niyo siran: Na ba kiran ndun miyakaoman sa Paratiyaya: Go Pitharo iran: A Angkosan Kami o Allah, go Miyakapiyapiya a Sasarijan.

174. Na Miyakambalingan siran sabap ko Limo a pho-on ko Allah a go Gagao: Sa da siran Masukho a marata: Go Kiyaonotan niran so Ikasosowat o Allah: Ka so Allah i Khiruk ko Gagao a lubi a Mala.

175. Mata-an Guyoto dun man so Shaitan a Ipuphangangaluk iyan so

يَسْتَشْرِفُونَ بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ

وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ

الَّذِينَ أَسْتَحْبَأْتُمُ اللَّهُ وَالرَّسُولُ مِنْ
بَعْدِ مَا أَصَابُوكُمْ فَرَحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا
مِنْهُمْ وَأَنَقُوا أَجْرًا عَظِيمًا

الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ إِنَّ النَّاسَ قَدْ
جَمِعُوكُمْ كُمْ فَأَخْشَوْهُمْ فَزَادُهُمْ إِيمَانًا
وَقَاتُلُوكُمْ إِنَّ اللَّهَ وَرَبُّكُمْ

الْوَكِيلُ

فَأَنْقَلَبُوكُمْ بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ
يَمْسِكُوكُمْ سُوءٌ وَأَنَّهُمْ رَضُونَ اللَّهَ
وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ

إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُغَوِّفُ أَوْلَيَاءَهُ

mga Tabanga iyan: Na di niyo siran Khalukun, go Kalukun Nako niyo, o sukano na Mapaparatiyaya.

176. Na o ba Ka Mapakamboko o siran a Puphagoradorad ko Kakakapiri: Ka Mata-an! A siran na da dun a Mibinasa iran ko Allah a maito bo: Kabaya o Allah a da-a Misunggai Niyan a bagiyan nirana Kipantag si-i ko Akhirat, go adun a bagiyan nirana siksa a lubi a Mala.

177. Mata-an! A so siran a ini Pamasa iran ko Kakhapir so Paratiyaya,- na da dun a Mibinasa iran ko Allah a maito bo, go adun a bagiyan nirana siksa a Malipudus.

178. Na di dun Thangkapa o siran a da Pamaratiyaya o ba so Kapakalalanata Mi kiran na ba aya Mapiya ko manga ginawa iran: Ka aya bo a Kapakalalanata Mi kiran na-an siran Makapuphamagoman sa Dosa: Ka adun a bagiyan nirana siksa a Phakahina.

179. Da ko butad o Allah i ba Niyan ndarainonun so Miyamari-tiyaya ko mambubutad iyo, taman sa di Niyan Misunggai so Marata pho-on ko Maþiya. Go da ko butad o Allah i ba Niyan rukano Pakitokawi so Migagaib, na ogaid na so Allah na Puphamili ko manga Sogo Iyan sa kabaya Iyan. Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so manga Sogo Iyan: Ka o Paratiyaya kano go

فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونَ إِنْ كُنْتُمْ
مُّؤْمِنِينَ

وَلَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَرِّعُونَ فِي الْكُفَّارِ
إِنَّهُمْ لَنْ يَصْرُوَا إِلَّا شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا
يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ

إِنَّ الَّذِينَ أَشْرَكُوا إِلَهًا مِّنْ
أَنْ يُشْرُكُوا إِلَهًا شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ

وَلَا يَحْسَبُنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَنَّمَلُ لَهُمْ
خَيْرٌ لِأَنَّفُسِهِمْ إِنَّمَا أَنَّمَلُ لَهُمْ لِرَدَادِهِ
إِشْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

مَا كَانَ اللَّهُ لِيَدْرِي الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ
عَلَيْهِ حَقٌّ يَمِيزُ الْحَقِيقَةَ مِنَ الظَّاهِرَةِ وَمَا
كَانَ اللَّهُ لِيُطْلَعُكُمْ عَلَىٰ أَعْيُنِكُمْ وَلَكُنَّ اللَّهُ
يَعْلَمُ مِنْ رُّسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ فَقَاتَمُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَسْقُوا فَلَكُمْ
أَجْرٌ عَظِيمٌ

kano Pananggila, na adun a bagiyan niyo a Balas a lubi a Mala.

180. Na di Thangkapa o siran a ipulilikut iran so inibugai kiran o Allah ko Kakawasa-an Niyan, i ba kiran noto Mapiya: Kuna, ka Marata kiran noto: Ka ithogor kiran ndun so ini Puligut iran si-i ko Alongan a Qiyamah. Na ruk o Allah so manga Paninggalan ko manga Langit go so Lopa; na so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

181. Sabunsabunar a Miyanug o Allah so Katharo o siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na Pukhamurmuran na sukami i manga Kawasa!- Ishorat ami dun so Pitharo iran go so Kiyapamonowa iran ko manga Nabi sa di Ontol, go Putharo-on Nami: A Ta-ami niyo so siksa a Phakatotong!

182. Giyoto man na sabap ko mini-on a manga lima niyo (a Dosa): Ka Mata-an! A so Allah na kuna a ba Salimbot ko manga Oripun Niyan.

183. Siran na Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na ini Sogo Iyan rukami a da-a Pharatiyaya - an nami a Sogo taman sa dikami Niyan Kawitan sa Qorban a kun sukanian o Apoi. Tharowangka: A Sabunar a Minitalingoma rukano o manga Rasul a Miyaona an Ko, so

وَلَا يَحْسِنُ الَّذِينَ يَتَخْلُونَ بِمَا أَتَهُمْ
اللَّهُ مِنْ قَضَائِهِ هُوَ خَيْرٌ لَهُمْ بَلْ هُوَ سُرْ
لَهُمْ سَيِطُوقُونَ مَا بَخْلُوا بِهِ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ وَلَلَّهُ مِنْدُثُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَمَّا تَعْمَلُونَ حَمِيرٌ

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ
فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَكَنَكُتُبُ مَا قَالُوا
وَقَاتَلُهُمُ الْأَنْيَاءُ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ
ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ

ذَلِكَ بِمَا فَدَدَ مَتَ آتَيْتَكُمْ وَإِنَّ اللَّهَ
لَيَسِ بِظَلَامٍ لِلْعَسِيدِ

manga Rarayag a Karina a go so Pitharo iyo: Na ino niyo siran Phammonowa, o sukano na Mumamata-an kano?

184. Na o Pakambokhaga Ka iran, na Sabunar a Piyakambokhag mambo so manga Sogo a Miya-onan Ka, a Minitalingoma Iran so manga Rarayag a Karina, go so manga Kitab, go so Kitab a Miya-kabugai sa Sindao.

185. Oman i Baraniyawa na Phakata-am sa Kapatai: Na ithoman rukano dun sa Tarotop so manga Balas rukano si-i ko Alongan a Qiyamah. Na sa dun sa Pakawatanun ko Naraka go Pakasoludun ko Sorga na Sabunar a Miyagontong: Ka da ko Kaoyagoyag ko Doniya inonta na matag sagad a Kabimbanan a Phakalimpang.

186. Thiyoba-an kano dun si-i ko manga Tamok iyo go so manga ginawa niyo; go Mata-an a adun a Khanug iyo a Phakapo-on ko siran a Piyamugan ko Kitab a Miya-onan niyo, go Phakapo-on ko siran a Miyamanakoto a ringasa a mada-kul. Na o Phantangkano, go Mananggila kano,- na Mata-an! A giyoto man i Pamotosan o manga Olaola.

187. Gowani a Tarima-an o Allah so Mailot a diyandi ko siran a Piyamugan ko Kitab, na (Pitharo

صَدِيقِيْنَ
صَدِيقِيْنَ

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ رُسُلِّيْنَ مِنْ
فَبِلَكَ جَاءَهُ وَبِالْبَيِّنَاتِ وَالْزُّبُرِ
وَالْكِتَابِ الْمُنَبِّرِ

كُلُّ نَفْسٍ ذَاقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا
تُؤْفَقُ أُجُورُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
فَمَنْ رَحِنَ عَنِ الْكِتَابِ وَأَذْخَلَ
الْجَنَّةَ فَقَدْ فَارَّ وَمَا الْحَيَاةُ إِلَّا
إِلَامَتُعَنِّ الْغُرُورِ

* لَتَبْلُوكُ بِ فِي آمُولِكُمْ
وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَشْمَعُنَّ مِنَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ
وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذَى
كَثِيرًا وَإِنْ تَصِيرُوا وَتَسْقُو فَإِنَّ
ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ

وَإِذَا خَذَ اللَّهَ مِيقَاتَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ لَبِيَّنَهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكُونُونَهُ

Iyan:) Mata-an a Payaga niyo dun noto ko manga Manosiya, go di niyo to Phaguma-a; na ini lubad iran ko orian o manga likod iran, go ini Pamasa iran sa arga a maito! Na Miyakaratarata so Piyamasa-an niran non!

فَنَبَذُوهُ وَرَأَهُ ظَهُورُهُمْ وَأَشْتَرَوْهُ
مَنَا قَلِيلًا فِتْنَسَ مَا يَشْتَرُونَ

188. Dingka dun thangkapa so siran a ishosonor iran so Miyanggolaola iran, go Pukhababaya-an nir-an a Kipumbantogun kiran ko da iran Manggolaola,- na Dingka siran ndun Thangkapa ko Kapakawatan ko siksa. Na adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

189. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa; ka so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

190. Mata-an! A adun a matata-go ko Kiya-aduna ko manga Langit go so Lopa, go so gi-i Kapakashambi o Gagawi-i a go so Daondao,- a titho a manga Tanda a ruk o adun a manga Sabot iyan,-

191. A siran na Tataduman niran so Allah, a Gomaganat siran, sa Mo-ontod siran, sa Mi-iga siran, go Puphamimikiranun niran so Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa, (gi-i ran Tharo-on:) Kad-nan Nami! Dangka ini Aduna sa ba ilang! Miyasoti Soti Ka! Na Pakalidasa Kamingka ko siksa ko Naraka.

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْهُ
وَيُجْبِئُونَ أَنْ يُخْمَدُوا إِنَّمَا يَفْعَلُونَ
فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَقَارَنَةِ مِنَ الْعَذَابِ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

وَإِلَهٌ مُلِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالله
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

إِنَّهُ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَآخْتِلَفُ الْأَيْلُلُ وَالنَّهَارُ لَا يَنْتَزِعُ لِيُؤْلِي
الْأَلَبَبِ

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيمًا وَقُمُودًا
وَعَلَى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا
بَنِطَلًا سُبْحَنَكَ فَقَنَاعَذَابَ النَّارِ

192. Kadnan Nami! Mata-an! A Suka na sa dun sa Pakasoludun Ka ko Naraka, na Sabunar a Piyakarondan Ka sukaniyan, ka da-a bagiyan o da Pamaginontolan a manga Tabanga!

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلُ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ
وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ

193. Kadnan Nami! Mata-an! A Sukami na adun a Piyamakinug Ami a Puphananawag a Ipuphananawag Iyan so Paratiyaya: Sa Paratiyaya-a niyo so Kadnan niyo, na Piyaratiyaya Mi. Kadnan Nami! Napiyangka Rukami so manga Dosa Mi, go Pokasangka Rukami so manga karata-an Nami, go Tanganan Kamingka a pud ko Miphipiayapiya.

رَبَّنَا إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًّا بِنَادِيٍّ
لِلإِيمَانِ أَنَّ مَا مِنْ أَمْنَأُ بِرِبِّكُمْ فَعَامَّنَا
رَبَّنَا فَأَغْفِرْنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْنَا
سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَتْرَابِ

194. Kadnan Nami! Go bugan Ka Rukami so inidiyandi-i Ka Rukami a Minggolalan ko manga Sogo o Ka, go di Kamingka Phakarondana si-i ko Alongan a Qiyamah: Ka Mata-an! A Suka na di Ka Pundorat ko wakto o diyandi.

رَبَّنَا وَإِنَّا مَا وَعَدْنَا عَلَى رُسُلِكَ
وَلَا خَرَقْنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّكَ لَا تَخْلِفُ
الْمَعْدَدَ

195. Na inisumbag kiran o Kadnan niran: A Mata-an! A Sakun na di Ko Pagilangun so Galubuk o Minggalubuk rukano, a Mama o di na Babai: So saba-ad rukano, na pho-on ko saba-ad: Na so siran a Miyamanogalin, go Piyamakaawa ko manga Ingud iran, go riningga-sa siran makapantag ko lalan akun, go Miyakimbonowai siran go Miyapurang siran,- na Phokasun Ko kiran ndun so manga Karata-an

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنَّ لَا أُضِيعُ
عَمَلَ عَمِيلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذِكْرٍ أَوْ أُنْشِيءٍ
بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا
وَأَخْرَجُوا مِنْ دِيَرِهِمْ وَأَوْدُوا فِي سَكِيلٍ
وَقَتَلُوا وَقُتِلُوا لَا كَفَرْنَ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَلَا دُخْلَنَهُمْ جَنَّتٍ
بَحْرٍ مِنْ تَحْتِهَا أَلَّا نَهْرُّ تَوَابًا مِنْ

niran, go Phakasoludun Ko siran ndun ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig; - Balas a pho-on ko Hadapan o Allah, ka so Allah na Ron so Mapiya a Balas.

عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ مُحَسِّنُ التَّوَابِ ﴿١٩﴾

196. O ba Ka Malimpang o gi-i kashorombaling o siran a da Pamariyaya si-i ko manga Ingud:

لَا يَغْرِنَكَ تَقْلِبُ الَّذِينَ كَفَرُوا

197. Matag sagad a Kapiiya ginawa a maito: Oriyan niyan na aya darpa iran na so Naraka Jahan-nam: A Mikharatarata a kaduna!

فِي الْبَلْدَةِ ﴿٢٠﴾

مَتَّعْ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ

الْمَهَادُ ﴿٢١﴾

198. Ogaid na so siran a Miyan-gongonotan ko Kadnan niran, na adun a bagiyan niran a manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig; kakal siran ro-o,- a Pananakawan a pho-on ko Hadapan o Allah; na so shisi-i ko Allah na aya Mapiya a bagiyan o Miphipyapiya.

لَكِنَّ الَّذِينَ أَتَقْوَى رَبَّهِمْ لَهُمْ جَنَّتُ

تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَرُ خَلِيلِهِنَّ فِيهَا

نُرُولًا مَّنْ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ

خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ ﴿٢٢﴾

199. Na Mata-an! A adun a pud ko Tiyoronan ko Kitab, a tao a titho a Khipaparatiyaya ko Allah, go so Initoron rukano, go so Initoron kirian, Mangangalimbaba-an siran ko Allah: Di iran iphamasa so manga Ayat o Allah sa arga a maito! Na siran man na adun a bagiyan niran a Balas kirian si-i ko Kadnan niran: Mata-an! A so Allah na Magaan iitongan.

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ

بِاللَّهِ وَمَا أَنْزَلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ إِلَيْهِمْ

خَشِيعَنَّ لِلَّهِ لَا يَسْتَرُونَ بِعَايَاتِ اللَّهِ

ثُمَّنَا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَهُمْ

أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ

سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٣﴾

200. Hai so Miyamaratiyaya Phantang kano; go Pakithobayowa kano sa Kapantang; go Pakitham-buda kano; go Kalukun niyo so Allah, ka-angkano Makada-ag.

يَتَأْيِهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا صَبَرُوا
وَصَارُوا وَرَأَيْطُوا وَأَتَقْوَاهُ
لَعَلَّكُمْ تُفَلِّحُونَ ﴿٢٠٠﴾

Surah Al-Nisa-4

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai manga Manosiya! Kalukun niyo so Kadnan niyo, a so Inadun kano Niyan a pho-on ko (Adam a) ginawa a isa, go Inadun Niyan a pho-on Rukaniyan so Karoma Niyan, go Miyabumbad pho-on sa dowa oto sa manga Mama a madakul go manga Babai,-na Kalukun niyo so Allah, a so gi-i kano Makaphapanguniya sa sabap Rukaniyan, go (Kalukun niyo o ba niyo matuphud) so manga Kathotonganaya: Mata-an! A so Allah na tatap a Totongowan kano Niyan.

2. Na bugan niyo ko manga Wata a ilo so manga Tamok iran, go di niyo Pushambiya ko marata so Mapiya; go di niyo Pagaraba so manga Tamok iran a mirakhus ko manga Tamok iyo. Mata-an naya! A sukanian na miyabaloi a Dosa a Mala.

3. Na amai ka ikhawan niyo o ba kano di Makapaginontolan ko man-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَتَأْيِهَا أَنَّاسٌ أَتَقْوَاهُمُ اللَّهُ خَلَقَهُمْ مِنْ
نَفْسٍ وَجَدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهَا
رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَأَتَقْوَاهُ اللَّهُ الَّذِي
شَاءَ لَوْنَ بِهِ وَأَلْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ
رَقِيبًا ﴿١﴾

وَإِنْ أُولَئِنَّمْ نَعَمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَبْدِلُوا الْخَيْثَ
بِالظَّيْثَ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِنَّ أَمْوَالَكُمْ
إِنَّهُ كَانَ حُبَّاً كَيْرًا ﴿٢﴾

وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَا تُقْسِطُوا فِي الْيَمَنِي فَأَنْكِحُوهُ

ga Wata a ilo, na Pangaroma kano ko Mapiya rukano ko manga Babai, sa dowa, o di na tulo, o di na pat (na di niyo Pulawani); na amai ka ikhawan niyo o ba kano di Makapaginontolan, na sakatao, o di na so manga Sandil iyo. Guyoto man i Marani a di niyo Kapaka-aniyaya.

مَاطَابَ لِكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مُتَّنِي وَثَلَاثَةٌ
وَرَبِيعٌ فَإِنَّ خَفْتُمُ الْأَنْدَلُوْفَ وَجِهَةً
أَوْ مَا مَكَّتُ أَيْمَنَكُمْ ذَلِكَ أَذْنَانُ
الْأَلَّا تَعُولُوا

4. Na bugan niyo ko manga Babai so manga Butang kiran a Pamugayan a miyapunto; na amai ka Mapiya sa ginawa iran a Kapakkowa niyo ron, na Paroliya niyo sa Mapiya a da-a Marugun non.

وَأَتُوْا النِّسَاءَ صَدْقَتِهِنَّ بِخَلْهَةٍ فَإِنْ طَبَنَ
لِكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ فَسَافَلُوهُ
هَنِيْسَامِرِيْتَنَ

5. Na di niyo mbugan ko manga lalong, so manga^[1] Tamok iran rukano, a so biyaloi kano o Allah a Thatandingan non, go Pagupura niyo siran non go Pakanditara niyo siran non, go Tharowa niyo kiran so Katharo a Mapiya.

وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ
لَكُمْ قِدَمًا وَأَزْوَجُهُمْ فِيهَا وَأَكْسُوْهُمْ
وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَغْرِبًا

6. Na tupungi niyo so manga Wata a ilo taman sa o pabila a iraot siran ko Kapangaroma; na o Khailai niyo siran sa Kabilangatao, na bugan niyo kiran so manga Tamok iran; go di niyo Pharoliya sa Kapamagola, go Kapamakot, (sa Kaluk) sa Kapakala iran. Na sa tao a kaptangan a Kawasa (ko manga Wali), na gung-guna niyan a ginawa niyan (ko Tamok o ilo), go sa tao a Kapantagan a kasisikotan, na Paroli ron sa so Pantag o Galubuk

وَأَبْنَيْنَا الْيَنْدَى حَتَّى إِذَا بَلَغُوا الْتَّكَاحَ فَإِنْ
أَنْسَمْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ
وَلَا تَأْكُلُوهُ إِنْ سَرَاقُوا بِدَارًا أَنْ يَكْبُرُوا
وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلَيَسْتَعِفْ فَوْ وَمَنْ كَانَ
فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ
إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهِدُوْا عَلَيْهِمْ وَلَكُنْ
بِاللَّهِ حَسِيبًا

[1] manga ito i sabot.

ian. Na o Pabila a ibugai niyo kiran so manga Tamok iran, na Pakishaksi-i niyo siran: Ka so Allah na Makatatarotop a Pagi-itong.

7. Adun a kipantag o manga Mama ko Kiyaganatan o mbala a Lokus go so manga dasasug, go adun a kipantag o manga Babai ko Kiyagantan o mbala a Lokus a go so manga dasasug, ko kaito iyan o di na Madakul,- kipantag a Madi-diyangka.

8. Na o Pabila makadarpa ko Kapumbagibagi so manga Tonganai, go so manga ilo, go so manga Miskin, na bugi niyo siran non, go Tharowa niyo kiran so Katharo a Mapiya.

9. Na Kalukun o siran o adun a Khaganatan nirana ko oriyan nirana manga Moriyatao a manga lulumuk a ipukhawan nirana siran: Na Kalukun nirana so Allah, go Tharo siran sa Katharo a Matitho.

10. Mata-an! A so siran a Phagarabun nirana so manga Tamok o manga Wata a ilo sa Kapanalimbot, na aya dun a Pukha-arab iran a Pukhatago ko manga Tiyan nirana Apoi: Go Makasolud siran ndun ko Kadug!

11. Isosogo rukano o Allah si-i ko manga Wata iyo: A bagiyan o isa Mama, so lagid o kipantag o dowa

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مَمَاتِرَكَ الْوَلَدَانَ
وَالْأَقْرَبُونَ وَالنِّسَاء نَصِيبٌ مَمَاتِرَكَ
الْوَلَدَانَ وَالْأَقْرَبُونَ كَمَا قَالَ مِنْهُ
أَوْكَرْ نَصِيبًا مَفْرُوضًا

٧

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُوا الْقُرْبَى
وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُمْ
مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا

٨

وَلَيَخْشَى الَّذِينَ لَوْتَرُوكُونَ مِنْ خَلْفِهِمْ
دُرْيَةً ضَعَلَفًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلَيَسْتَقْوِا
الله وَلَيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

٩

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى
ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا
وَسَيَضْلُّونَ سَعِيرًا

١٠

يُوصِيُكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلَّذِكَرِ
مِثْلُ حَظِ الْأُنْثَيَيْنِ إِنَّ كُنْ نِسَاء

Babai: Na amai ka siran na manga Babai, a (dowa o di na) kalawan so dowa, na bagiyan niram so dowa ko tulo bagi ko Miniganat iyan; na amai ka sakatao, na bagiyan niyan so Midiya (ko Tamok). Na bagiyan o mbala a Lokus iyan, ruk o oman i isa kiram so ika num bagi ko Miniganat iyan, amai ka adun a Wata iyan; na amai ka da-a Wata iyan, go Kapangowarisi sukaniyan o mbala a Lokus iyan, na bagiyan o Ina iyan so ika tulo bagi; na amai ka adun a manga Pagari niyan na bagiyan o Ina iyan so ika num bagi; ko oriyan o Wasiyat a iputhanan niyan noto o di na bayadan. So manga Lokus iyo go so manga Wata iyo na di niyo katawan o antawa-a kiram i marani rukano a Makanggai a gona. Kaphara-il a pho-on ko Allah; Mata-an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maongangun.

12. Na bagiyan niyo so Midiya (ko Tamok) ko Kiyaganatan o manga Karoma niyo (a manga babai), amai ka da-a Wata iran; na amai ka-adun a Wata iran, na bagiya niyo so ika pat bagi, ko Kiyaganatan niram ko oriyan o Wasiyat a iputhanan niram noto o di na bayadan. Na bagiyan niram so ika pat bagi, ko Miniganat iyo, amai ka da-a Wata iyo; na amai ka-adun a Wata iyo, na bagiyan niram so ika walo bagi; ko Miniganat iyo ko oriyan o Wasiyat a iputhanan niyo sukaniyan o di na bayadan. Na amai ka-adun a Mama

فَوْقَ أَثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلَاثًا مَاتَرَكَ وَإِنْ
كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا الْتِصْفَ
وَلَا بَوْيَهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ
مَيَاتَرَكٌ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ
وَلَدٌ وَوَرَنَهُ أَبُواهُ فَلِأُمِّهِ الْثُلُثَ
كَانَ لَهُ إِحْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ
وَصِيَّةٌ يُوصَى بِهَا آؤَدِينَ إَبَابُوكُمْ
وَأَبَابُوكُمْ لَا تَدْرُونَ أَقْرَبُ لَكُوْ
نَفَعًا فِي ضَكَّةٍ مِنْ اللَّوْءِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١﴾

﴿ وَكُمْ نِصْفُ مَاتَرَكَ
آزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ
فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ الْرُّبْعُ
مَيَاتَرَكٌ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ
يُوصَى بِهَا آؤَدِينَ وَلَهُنَّ
الْرُّبْعُ مَيَاتَرَكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ
لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ
وَلَدٌ فَلَهُنَّ الْثُلُثُ مَيَاتَرَكٌ
مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوْصَوْنَ بِهَا
آؤَدِينَ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ

a Phangowarisan a da-a Lokus iyan go da-a Wata iyan, o di na Babai na adun a Pagari niyan a Mama o di na Pagari a Babai, na bagiyan o oman i isa kiran so ika num bagi; na amai ka siran na madakul a di guyoto, na Makathompotompok siran ko ika tulo bagi, ko oriyen o Wasiyat a iputhanan niyan sukanian o di na bayadan; sa di Makamorala. Wasiyat a pho-on ko Allah; na so Allah na Mata-o, a Matigur.

13. Guyoto man i manga taman o Allah: Na sa dun sa Monot ko Allah a go so Sogo Iyan na Phaka-soludun Niyan ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig, kakal siran non. Na guyoto man so Ontong a Mala.

14. Na sa dun sa Sorangun niyan so Allah a go so Sogo Iyan go lomupas ko manga taman Niyan na Pakasoludun Niyan ko Naraka, sa kakalon ndun: Go adun a bagiyan niyan a siksa a Phakahina.

15. Na so siran a Masogok iran so Kashina a pud ko manga Karoma niyo, na Pakishaksi-i niyo siran sa pat a pud rukano; na amai ka Kashaksi-an siran, na Kalabosowa niyo siran ko manga Walai taman sa raotun siran o Kapatai, o di na sunggayan siran o Allah sa okit (a salakao).

كَلَّهُ أَوْ امْرَأً وَلَهُ أَحَدٌ أَوْ أُخْتٌ
فَلِكُلٍّ وَاحِدٌ مِنْهُمَا السُّدُسُ فَإِنْ
كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ
شَرَكَاءٌ فِي الْتِلْكٍ مِنْ بَعْدِ
وَصِيَّةٍ يُوصَىٰ بِهَا أَوْ دِينٍ عِزَّ
مُضَارٍ وَصِيَّةٍ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلَيْهِ
حَلِيمٌ

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِعِ
الَّهُ وَرَسُولَهُ يُدْخِلُهُ جَنَّتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَرُ
خَلِيلِينَ فِيهَا وَذَلِكَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ

وَمَنْ يَعْصِيَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخَلُهُ نَارًا
خَلِيلًا فِيهَا وَاللَّهُ عَذَابُ
مُهِيمٌ

وَالَّتِي يَأْتِيَنَّ الْفَتْحَسَةَ مِنْ
نِسَاءٍ كُمْ فَأَسْتَهِدُوا عَلَيْهِنَّ
أَرْبَعَةَ مِنْ كُمْ فَإِنْ شَهَدُوا
فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّىٰ
يَتَوَفَّهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ عَلَيْهِنَّ
سِيِّلًا

16. Na so dowaa katao a Makasogok siran (sa Kashina) a pudrukano, na ringasa-a niyo siran. Na o Thaobat siran na go siran Phiyapiya, na gunuki niyo siran; Mata-an! A so Allah na tatap a Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

وَالَّذِينَ يَأْتِيْنَهَا مِنْكُمْ فَقَاتُوهُمْ
فَإِنْ تَابُوا وَأَصْلَحَا فَأَغْرِضُوهُ
عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَابًا
رَّحِيمًا

١٦

17. Aya bo a Taobat a Mata-tangkud ko Allah (a Katharima-a Niyon non) na so ruk o siran a gi-i ran Manggolaola so marata sabap ko di Kata-o oriyan niyan na Pushambot siran Thaobat; na siran man na Pakataobatun siran o Allah: Ka so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ
السُّوءَ بِهَمْلَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ
فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا

١٧

18. Na da-a Taobat (a Khatarima) a ruk o siran a gi-i ran Manggolaola so manga rarata, taman sa amai ka Miyakarani ko isa kiran so Kapatai, na Tharo-on niyan: A Mata-an! A sakun na Mithaobat ako imanto; go da (a Taobat a Khatarima) ko siran a Phamatai ko Kakakapir iran: Ka siran man na Pithiyagaran Nami siran sa siksa-a Malipudus.

وَلَيَسَّرَ اللَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ
السَّيِّئَاتِ حَقًّا إِذَا حَاضَرَ أَحَدُهُمْ
الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تَبَّتْ أُنْفُنَ وَلَا
الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ
أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا

١٨

19. Hai so Miyamaratiyaya! Di Rukano khapakai so Kapangowarsi Niyo ko manga Babai sa tugul. Na di Niyo siran paguruna (ko Kaphakiphangaroma iran) sabap ko kakhowa-a Niyo ko saba-ad ko minibugai niyo kiran (a Butang), inonta o makasogok siran sa Pakasingai a Mapayag; go pakipagoga-

يَأْتِيهَا الَّذِينَ أَمْنُوا لَا يَجْلِلُ لَكُمْ
أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرَّهَاهُ وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ
لِتَذَهَّبُوا بِعَيْنِ مَا آتَيْنَاهُمْ هُنَّ إِلَّا
أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَحْشَةٍ مُّبِينَةٍ وَعَاسِرُوهُنَّ
بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهُوكُمْ هُنَّ فَسَارِ

أَن تَكْرِهُوا شِيئاً وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ
خَيْرًا كَثِيرًا

napa Kano kiran ko Adat a Mapiya. Na amai ka ikhagowad Iyo siran na (Thigur Kano ka) adun a ikhagowad Iyo a shai, a thagowan o Allah sukaniyan sa Mapiya a madakul.

20. Na amai ka kabaya Iyo so kisambi o isa a Karoma ko Darpa o isa a Karoma, go adun a minibugai Niyo ko isa kiran a Tamok a madakul (a Butang), na di Kano ron khowa sa maito bo: Ati khowa Kano ron sa Kapanganiyaya go Dosa a Mapayag?

21. Na andamanaya i kakhowa Niyo ron a Sabunar a Miyapamakai o saba-ad Rukano so saba-ad, go Miyakakowa siran Rukano sa diyandi a mailot?

22. Na di Niyo Phangaroma-a so Miyapangaroma o manga Ama Iyo ko manga Babai,- inonta so andang a miya-ipos: Ka Mata-an naya! A miyaloi a Pakassingai go raran-git,- go Miyakaratarata a okit.

23. Kiyaram Rukano so (Kanganroma-a Niyo ko):- Manga Ina Iyo, go so manga Wata Iyo, go so manga Babai Niyo; go so manga Babai o Ama Iyo, go so manga Pagari o Ina Iyo; go so manga Wata o Pagari a Mama, go so manga Wata o pagari a Babai; go so manga Ina Iyo, a so Miyapakasoso kano iran, go so manga Babai Niyo ko

وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَسْتَبَدَ الْرَّوْحَ
مَكَانَ رَوْحَ وَمَانِيَّتَهُ
إِحْدَادَهُنَّ قَنْطَارًا فَلَا تَأْخُذُوهَا
مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَهُ بُهْتَنَّا
وَإِثْمَامِيَّتَهَا

وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى
بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَآخَذُكَ
مِنْكُمْ مِنْشَقَاعِيَّظَا

وَلَا نَكِحُوا مَانِكَحَ إِبَاؤُكُمْ
مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّهُ
كَانَ فَحْشَةً وَمَقْتَوْسَاءً
سَيِّلًا

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ
وَبَنَائُكُمْ وَأَخْوَاتُكُمْ وَعَمَّتُكُمْ
وَخَدْلَتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخْ وَبَنَاثُ
الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمْ الَّتِي
أَرْضَعْتُكُمْ وَأَخْوَاتُكُمْ مِنْ
الرَّضَعَةِ وَأُمَّهَاتُ نَسَاءِكُمْ

Sosowan; go so manga Ina a manga Karoma Niyo; go so manga Patalilowan Niyo a so Phagoyagun Niyo, a pho-on ko manga Karoma Niyo a so Kiyasoludan Niyo siran,- na o da Niyo siran Kasoludi na da-a Dosa Niyo ron;-go so Miyapangaroma o manga Wata Iyo a so titho Niyo a manga Wata; go so Kapakando-waya-a Niyo ko Magari, inonta so andang a miyaipos; Mata-an! A so Allah na tatap a Manapi, a Makalimo-on;-

24. Go (Kiyaram Rukano) so adun a manga Karoma Niyan ko manga Babai, inonta so Miyakhapa-ar o manga tangan Niyo: Sogowan Rukano aya o Allah: Na piyakai Rukano so salakao ro-o, ka-an Niyo ron mimbabanog so manga Tamok Iyo,- sa titho kano a Phamangaroma, kuna a ba kano Pushisina. Na sa dun sa shawitan Niyo kiran, na bugan niyo kiran so manga Mahar iran a miyapunto; na da-a Dosa Niyo ko Pirilaiyan Niyo sukaniyan, ko oriyen o kiyapunto iran, Mata-an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maongangun.

25. Na sa dun sa di Phakabaog Rukano sa Kakawasa-an a Mipangaroma Niyan ko manga Pipiya a tao a Miyamaratiyaya, na si-i (Pangaroma) ko Miyakhapa-ar o manga tangan Niyo a manga Oripun Niyo a Miyamaratiyaya: Na so Allah na katawan Niyan so Paratiyaya Niyo.

وَرَبِّكُمْ الَّذِي فِي
حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَاءِكُمْ
الَّذِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ إِنَّ لَمْ تَكُونُوا
دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ وَحَلَّ إِلَيْأُبْنَاءِكُمْ
الَّذِينَ مِنْ أَصْلَحْتُمْ وَأَنَّ
تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأَخْتَيْرِ إِلَّا مَا
قَدْ سَلَفَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا
رَحِيمًا

وَالْمُحْصَنَتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
وَأُحْلِلَكُمْ مَا وَرَأَتُمْ ذَلِكُمْ أَنَّ
تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ عَيْرَ
مُسْفِرِينَ فَمَا أَسْتَمْتَعْ بِهِ
مِنْهُنَّ فَقَاتُوهُنَّ أُجُورُهُنَّ بِفَرِيْضَةٌ
وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَضَيْتُمْ بِهِ
مِنْ بَعْدِ الْفَرِيْضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيْمًا
حَكِيمًا

وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ
يَنْكِحَ الْمُحْصَنَتِ الْمُؤْمِنَتِ
فَمِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتَيَّبِكُمْ
الْمُؤْمِنَتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ
بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَإِنِّكُمْ حُوْنَ بِإِدْنِ

So saba-ad Rukano na pho-on ko saba-ad: Na Pamangaroma Kano kiran sa idin o Wali kiran, go bugan Niyo kiran so manga Mahar iran, si-i ko Adat a Mapiya: A manga Pati-is, a kuna a ba manga Pashisina, go di Phamangowa sa manga Bolayoka ko Kashina: Na amai ka Mapangaroma siran, na go siran Makasogok sa Kashina, na itana kiran so Midiya (ko Tamok) ko Kasala-an o manga Maradika ko siksa. Giyoto man na si-i ko tao a ini Kaluk iyan so Kashina a pud Rukano; na so Kaphantang Iyo i tomo Rukano. Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

26. Kabaya o Allah ka phayagun Niyan Rukano go Thoro-on Kano Niyan ko manga okit o siran a Miya-onsa an Niyo; go Phakataobatun Kano Niyan: Ka so Allah na Mata-o, a Maongangun.

27. Na so Allah na kabaya Iyan a Pakataobatun Kano Niyan, na kabaya o siran a Pangonganotan niran so manga kabaya a makasilai Kano,- sa kapakasilai a mala.

28. Kabaya o Allah a Pakakhanpan Kano Niyan: Ka Inadun so Manosiya a malobai.

29. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo pagaraba so manga Tamok Iyo ko ndolondolonan Niyo sa mokit sa di Ontol: Inonta o mabaloi a

أَهْلِهِنَّ وَأَئُوْهُنَّ بِأُجُورِهِنَّ
بِالْمَعْرُوفِ مُحَصَّنَتٍ غَيْرُ مَسْفِحَتٍ
وَلَا مُنْجَذَاتٍ أَخْدَانٍ فَإِذَا أَحْسَنَ
فَإِنْ أَتَيْتَ بِيَقْرَبَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ
مَا عَلَى الْمُحَصَّنَتِ مِنَ الْمَذَابِ
ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنْتَ مِنْكُمْ وَأَنْ
تَصْبِرُوا خَدِيرَ لَكُمْ وَاللَّهُ عَفُورٌ
رَّحِيمٌ

يُرِيدُ اللَّهُ لِبَيْنِ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ
سُنَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ
عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ
وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَسَاءَلُونَ الشَّهَوَاتِ
أَنْ يَقِيلُوا مِيلًا عَظِيمًا

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخْفِفَ عَنْكُمْ وَخُلُقَ
الْإِلَاسِنُ ضَعِيفًا

يَأَيُّهَا الَّذِينَ إِمَّا نُؤَاكِلُهُمْ
أَمْ وَلَكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْبَطْلِ إِلَّا أَنَّ

kandagang a pagayonian Niyo: Go di Niyo Mbonowa so manga Gina-wa Niyo: Mata-an! A so Allah na tatap a mala Rukano i Limo!

30. Na sa dun sa Nggolaola ro-o sa Kapumalawani go Kapangan-nyaya,- na Pakasoludun Nami dun ko Naraka: Ka miyabalo i oto ko Allah a malbod.

31. Amai ka Pakawatanan Niyo so manga ala ko ini Sapar Rukano, na pokasun Nami Rukano so manga i ito a manga Dosa Niyo, go Pakasoludun Nami Sukano ko Khasoludan a Mapiya.

32. Na diniyo Pundingan dinga na so Kiyapakalubiya o Allah ko saba-ad Rukano ko saba-ad: Adun a bagiyan o manga Mama a kipantag ko Pinggalubuk iran, na adun a bagiyan o manga Babai a kipantag ko Pinggalubuk iran: Na Panguni Kano ko Allah ko Kakaya-an Niyan. Mata-an! A so Allah na tatap a so langowan taman na katawan Niyan.

33. Na oman i isa, na biyaloi Ami a manga Waris ko Miniganat o Mbala a Lokus a go so manga dasdasug. Na so siran a miyabalu s o manga Sapa Iyo, na bugan Niyo kirin so kipantag iran. Mata-an! A so Allah na mababaloi ko langowan taman a saksi.

تَكُونَ تِجْرِيرًا عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ
وَلَا نَقْتُلُ أَنفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ يَعْلَمُ

رَحِيمًا

وَمَنْ يَعْمَلْ ذَلِكَ عُدُوانًا وَظُلْمًا
فَسَوْفَ نُصْبِلِهِ نَارًا وَكَانَ
ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

إِنْ تَجْتَبِيُوا كَبَآءِرَ مَا نَهَنُونَ عَنْهُ
تُكَفِّرُ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ
وَنُؤْخِلُكُمْ مُّدْخَلًا كَرِيمًا

وَلَا تَنْمِنُوا مَا فَضَلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ
عَلَى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ قَمَّا
أَكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا
أَكْنَسَنَنَّ وَسَعَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيهِمَا

وَلِكُلِّ جَعْلَنَا مَوْلَى مَمَّا رَكَّ
الْوَلَدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَالَّذِينَ
عَدَدَتْ أَيْمَانُكُمْ فَعَلُوْهُمْ
نَصِيبَهُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدًا

٣٣

34. So manga Mama i Pakathatandinganun ko manga Babai, sabap ko Kiyapakalubiya o Allah ko saba-ad kiran ko saba-ad, go sabap ko Kiyanggastowa iran ko manga Tamok iran. Na aya manga Bilangatao a Babai na so Puphamangonganotan, a Khisisiyapun niran sa masolun so Piyakisiyap o Allah. Na so manga Babai a ikhawan Niyo so karikor iran na Panguthoma-i Niyo siran, go awa-i Niyo siran ko manga iga-an, go danuga Niyo siran; na amai ka Pangonotan Kano iran, na di Niyo siran Pumbabanogi sa okit (a salakao): Mata-an! A so Allah na tatap a Maporo, a lubi a Mala.

35. Na amai ka ikhawan Niyo so di kaphagayon o Kharoma-i, na Sogo Kano sa Kokoman, a pud ko Tonganai o Mama, go Kokoman a pud ko Tonganai o Babai; na o kabaya iran so Katatanor, na Pakaphagayonun siran o Allah: Mata-an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maka Kakaip.

36. Na Showasowata Niyo so Allah, go di Niyo Phanakoton Sukaniyan sa maito bo; go (Phiyapiya i Niyo) so Mbala a Lokus, sa tanto a Kaphiyapiyago so manga Tonganai, go so manga Wata a ilo, go so manga Miskin, go so Siringan a Madashug, go so Siringan a mawatan, go so ingapuda a Mipago-obai, go so Gi-i Mulayalayag a maka

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ إِمَّا
فَضَلَّلَ اللَّهَ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَّإِمَّا
أَنْفَقُوا مِمَّا أَمْوَالَهُمْ فَالظَّلِيلُ حَدَثٌ
قَدْ نَزَّلْتَ حَدِيفَةً لِلْغَيْبِ بِمَا
حَفِظَ اللَّهُ وَالَّذِي تَخَافُونَ نُشَوَّهُنَّ
فَعَظُوهُنَّ وَأَهْبَجُوهُنَّ فِي
الْمُضَارِعِ وَأَضْرَبُوهُنَّ فَإِنْ
أَطْعَنْتُكُمْ فَلَا يَنْعُوْا عَلَيْنَا
سَيِّلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْنَا^{٢٥}
كَفِيرًا

وَإِنْ خَفَقْتُمْ شِقَاقَ بَيْنَهُمَا فَابْعَثُوهُمَا
حَكَمًا مِنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِنْ أَهْلِهِمَا
إِنْ يُرِيدُوا إِلَّا صَلَحًا وَقَوْقَةُ اللَّهِ بَيْنَهُمَا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْمًا خَيْرًا^{٢٦}

﴿ وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ
شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَنَا وَبِذِي
الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ
وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَى وَالْجَارِ الْجُنُبِ
وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَأَبْنَى
الْتَّسِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ

khakadiat a miya kawang sa Lalan, go so Miyakhapa-ar o manga Tangan Niyo: Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so tao a aya butad iyan na Takabor, a Masali-bantogun;-

37. Siran na manga liligut go Ipushogo iran ko manga Manosiya so kapuligut, go Puphaguma-an nir-an so inibugai kir'an o Allah ko Kakawasa-an Niyan; na Pithiyagar-an Nami, so da Pamaratiyaya, sa siksa a Phakahina;-

38. Go siran na Ipuphamumugai ran so manga Tamok iran, sa Kappaki-ilaila-in ko manga Manosiya, na di iran Paparatiyaya-an so Allah go so Alongan a Maori: Na sa dun sa tao a mabaloi so Shaitan a ingapuda iyan, na miyakaratarata a ingapuda!

39. Na antona-a i Phakakaid kir-an o Piyaratiyaya iran so Allah go so Alongan a Maori, go Miyamumugai siran ko ini Riskhi kir'an o Allah? Na tatap a so Allah na katawan Niyan siran.

40. Mata-an! A so Allah na da-a Paganiyaya-an Niyan a timbang bo o Kolpong: Na o mabaloi a Mapiya, na Puthakutakupun Niyan su-kaniyan, go Mbugai a pho-on ko Hadapan Niyan sa Balas a lubi a Mala.

اللَّهُ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا
فَخُورًا ﴿٢٧﴾

الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ
بِالْبُخْلِ وَيَكْسِبُونَ
مَآءَاتَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدَنَا
لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿٢٨﴾

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِثَاءً
النَّاسَ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنْ أَشَيْطَنُ لَهُ قَرِيبًا
فَسَاءَ قَرِيبًا ﴿٢٩﴾

وَمَاذَا أَعْنِيْهِمْ لَوْمَةً مَنْ أَنْوَى إِلَيْهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ
اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٠﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يِظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكُ
حَسَنَةً يُضَعِّفُهَا وَمَنْ يُؤْتَ مِنَ الْدَّهْنَةِ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣١﴾

41. Na andamanaya i Khasowa amai ka Pakatindugan Nami so Oman i pagtao sa saksi, go Pakatindugan Nami Suka (Ya Muhammad) ko siran naya a saksi!

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدِينَ
وَجِئْنَاكُمْ عَلَى هُنُولَاءَ شَهِيدِيْنَ ﴿١١﴾

42. Sa Alongan noto na Mashin-gayo o siran a da pamaratiyaya go Miyamanangka ko Rasul a o ba siran bo khilagid ko Lopa: Na da-a Maphaguma iran ko Allah a Miyanggolaola!

يَوْمَئِذٍ يَوْدُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَمُوا
أَرَسُولًا لَّوْ تَسْوَى بِهِمُ الْأَرْضُ وَلَا يَكُنُونَ
الْحَدِيثًا ﴿٤٢﴾

43. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo Punggolaola-a so Sambayang ko Kabuburug Iyo, taman sa di Niyo katanodan so Putharo-on Niyo,- go o ba Kano Madidiyonob, inonta o ba Kano Lomalayag, taman sa di kano Makaphaigo. Na o Kapantagi Kano a Pukhakasakit, o di na shisi-i sa lakawan, o di na Miyakaoma so isa Rukano a phon ko Diyamban, o di na Minipurorada Iyo so manga Babai, go da-a Miyato-on Niyo a ig, na Thayamom Kano sa Botha a Soti, na sapowa Niyo ron so manga Paras Iyo go so manga Lima Niyo. Mata-an! A so Allah na tatap a Mama-apun, a Manapi.

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا
الْأَصْلَوَةَ وَأَنْتُمْ سُكَّرَى حَتَّى تَعْلَمُوا
مَا نَقْوُلُونَ وَلَا جُنْبَلًا إِلَّا أَعْبَرِي سَيِّلٍ
حَتَّى تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَنَى
سَفَرٍ أَوْ جَاهَةً أَحَدٌ مِّنْكُمْ مِّنَ الْغَ�بِطِ
أَوْ لَمْسَنُ النِّسَاءَ فَلَمْ يَحْدُثْ وَمَا مَأْتَ
فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَبَّيْنَا فَامْسَحُوا
بِمُجْوِهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا
عَفْرَارًا ﴿٤٣﴾

44. Bangkada katokawi so siran a Piyamugan sa kipantag ko Kitab? A ipuphamasa iran ko Kadadag, go khabaya-an nirana Mapokas Kano ko lalan.

الْأَمْرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبَهُ مِنَ
الْكِتَابِ يَشْرُونَ الْأَصْلَلَةَ وَيُرِيدُونَ
أَنْ تَضْلِلُوا السَّيِّلَ ﴿٤٤﴾

45. Na so Allah i lubi a Mata-o ko manga Ridowai Niyo: Go Makatatarotop so Allah a Panarigan, go Makatatarotop so Allah a Puphanabang.

46. Adun a pud ko siran a manga Yahodi a Puphamagalinun niran so manga Katharo ko Khipaka-a antapan non, go gi-i ran Tharo-on: A Miyanug ami go Siyangka ami; na Pamakinukha da-a Phamakinugon; sabotang ka so pupaka po-on rukami, go pakasabotaka mingka; a Kapamibid ko manga dila iran go Kapanotiya ko Agama. Na opama ka Mata-an! A siran na aya Pitharo iran: Na Miyanug ami go Inonutan nami; go Pakinugangka; go ilaya kamingka: Na Mata-an a aya kirian Mapiya, go aya ontol; na ogaid na Pimorka-an siran o Allah sabap ko Kiya-ongkir iran; ka da-a Mapaparatiyaya kirian a rowar ko maito.

47. Hai Piyamugan ko Kitab! Paratiyaya-a niyo so (Qur-an a) Initoron Nami, a tomatanto ko Kitab a shisi-i rukano, ko da-a Mi pun kapunasa ko manga Paras a tingur-un Nami ko manga talikhodan niyan, o di na Pumorka-an Nami siran lagid o Kiyapumorka-i Ami ko Mimbabaloi a Amo, ka aya butad o Sogowan o Allah na Mapung-golaola.

48. Mata-an! A so Allah na di Niyen Punapin so Kapakisakotowi

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَاءِكُمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَلِيًّا
وَكَفَىٰ بِاللَّهِ نَصِيرًا ﴿٦٧﴾

مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّقُونَ الْكَلْمَ عَنْ
مَوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا
وَأَسْمَعَ عَيْرَ مُسْمَعَ وَرَأَيْنَا
بِالسِّنَهِمْ وَطَعَنَ فِي الْدِينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ
قَاتُلُوا سَمِعْنَا وَأَطْعَنَاهُمْ وَأَسْمَعَ
خَيْرَهُمْ وَأَقْوَمْ وَلَكِنْ لَعْنَهُمُ اللَّهُ
يُكَفِّرُهُمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أَتُوْا الْكِتَابَ إِذْمَنُوا
بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ
أَنْ تَنْظِمَ وُجُوهًا فَنَزَّدَهَا عَلَىَّ
أَذْبَارِهَا أَوْ تَلْعَنْهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ
السَّبَتٍ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٦٩﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشَرِّكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ

Ron; na Punapin Niyan so salakao ro-o, si-i ko tao a kabaya Iyan; na sa tao a Pakisakotowan niyan so Allah na Sabunar a Miyakamba-al sa Dosa a lubi a Mala.

49. Bangka da katokawi so siran a Pumbalowin nirana Soti so manga Ginawa iran? Kunaka so Allah i Shoti ko tao a kabaya Iyan. Na di siran Kasalimbotan sa maito bo.

50. Pamimikiranangka! O andamanaya i Kiphagangkobun nirana Allah ko Kabokhag! Na khasana-an ndun noto a Dosa a Mapayag!

51. Bangka da katokawi so siran a Piyamugan sa kipantag ko Kitab? A Paparatiyaya-an nirana so manga Barahala go so Tagot, go gi-i ran Tharo-on ko siran a da pamaratiyaya a siran i lubi a Miyatoro sa lalan a di so siran noto a Miyamaratiyaya!

52. Siran man so Pimorka-an siran o Allah: Na sa dun sa Pumorka-an o Allah, na Dingka dun Miton, sa Makatabangon.

53. Opama ka adun a kipantag iran ko Kapa-ar? na sa maoto na da-a ibugai ran ko manga Manosiya a ishan bo o puso o od a Qormah.

54. Ino iran ndungkin ko Manosiya so inibugai kiran o Allah ko Kalbihan Niyan? Na Sabunar a in-

ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ وَمَن يُشْرِكُ بِاللَّهِ فَقَدْ أَفْرَى إِلَيْهَا عَظِيمًا

الَّمَّ تَرَى إِلَى الَّذِينَ يُرْكُونَ أَنفُسَهُمْ بِإِلَهٍ مِّنْ رَّبِّهِمْ لَا يُظْلَمُونَ فَتَيَّلًا

انْظُرْ كَيْفَ يَقْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَبِيرِ وَكَفَى بِهِمْ عَمَّا مِنَّا

الَّمَّ تَرَى إِلَى الَّذِينَ أَوْتُوا نَصِيبَهُمْ أَكْتَبْتُ لَهُمْ مِّنْ أَنْفُسِهِمْ بِالْجَبَرِ وَالظَّغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَى مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَيِّلًا

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنْهُمُ اللَّهُ وَمَن يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ يَحْدَدَهُ نَصِيرًا

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَآتُوهُنَّ أَنَاسٌ نَّقِيرًا

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا أَمْلَأْنَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ أَنْتَنَا مَالَ إِبْرَاهِيمَ

ibugai Ami ko Moriyatao o Ibrahim so Kitab go so Ongangun, go bigan Nami Siran sa Kadato a lubi a Mala.

55. Na so saba-ad Kiran na Miyaratiyaya-on, na so saba-ad Kiran na Inongkir iran Sukaniyan: Na Ka-a angkosan siran o Naraka Jahannam a Pushokhayao (a kadtug).

56. Mata-an! A so da Pamaratiyaya ko manga Ayat Ami, na Pakapagubongun Nami siran ko Apoi: Na oman Matotong so manga Kobal iran, na sambiyan Nami kirin sa manga kobal a salakao rukaniyan, ka-an niran Pukhata-ami so siksa: Mata-an! A so Allah na tatap a Mabagur, a Maongangun.

57. Na so siran a Miyamariyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na Pakasoludun Nami Siran ndun ko manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig,-a kakal Siran non sa dayon sa dayon: Adun a bagiyan Nirian ro-o a manga Darodopa a manga Soti: Go Pakasoludun Nami Siran ko Kasisirongan a tatap.

58. Mata-an! A so Allah na Isosogo Iyan Rukano so kibugan Niyo ko manga Sarig ko khiruk on; na igira-a Khokomun Niyo so manga Manosiya, na Kokomun Niyo so

الْكِتَبَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنَّهُمْ مُلَكُّا
عَظِيمًا

فَيَوْمَ هُمْ مَنْ أَمْنَ بِهِ وَمَنْ هُمْ مَنْ صَدَّعَنَّهُ
وَكَفَى بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِثْنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ
نَارًا كَمَا نَصَبَتْ جُلُودُهُمْ بَدَلَنَاهُمْ جُلُودًا
غَيْرَهَا لِيَدُوْ فَوْأَلِعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّتِ بَرَىٰ مِنْ تَحْمِلَها
الآتَاهُنَّ خَلِيلِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا
أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَنَدْخِلُهُمْ ظَلَّا
ظَلِيلًا

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا إِلَيْهِ
إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ
أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعْمَاءِ عَظُمُكُمْ بِهِ

ontol: Mata-an! A so Allah na sayana a Mapiya so Ipuphangundao Niyang Rukano to! Mata-an! A so Allah na tatap a Puphakanug, a Puphakailai.

59. Hai so Miyamaratiyaya! Onoti Niyo so Allah, go Onoti Niyo so Rasul, go so Bubugan sa Kapa-ar ko Showa-an a pud Rukano. Na amai ka manga sasawal Kano ko isa a Shai, na ndodun Niyo to ko (Kitab o) Allah go so Rasul, o Sukano na Paparatiyaya-a Niyo so Allah go so Alongan a Maori: Giyoto man i tomo, go lubi a Mapiya a khabolosan.

60. Bangka da katokawi so siran a ipundaowa iran a Mata-an! A siran na Piyaratiyaya iran so Initoron Ruka go so Initoron ko Miyaona an Ka? Kabaya iran a si-i siran Puphakikokom ko Tagot, a Sabunar a ini Sogo kiran a Kaongkira iran non. Na kabaya o Shaitan a Madadag iyan siran sa Kadadag a Mawatan.

61. Na igira-a Pitharo kiran: A songkano si-i ko (Kitab a) Initoron o Allah, go si-i ko Rasul: Na Mailaingka so manga monapik a Talikhodan Ka iran sa titho a katalikhod.

62. Na antona aya, a igira-a Miyasogat siran a Tiyoba, sabap ko ini-on a manga Lima iran (a

إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطْبَعُوا اللَّهَ وَأَطْبَعُوا
الرَّسُولَ وَأُولَئِكُمْ مِنْهُمْ فَإِنَّ نَزَّلْنَا عَنْهُمْ
شَيْءًا فَرَدَوْهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنَّا كُنَّا
تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنَّمَا الْآخِرُ ذَلِكَ خَيْرٌ
وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

أَللَّهُ تَرَى إِلَى الَّذِينَ يَرْعَمُونَ أَنَّهُمْ
آمَنُوا إِيمَانًا أَنْزَلَ إِلَيْكَ وَمَا أَنْزَلَ مِنْ
قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَيْ
الْأَطْغَوْتِ وَقَدْ أَمْرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ
وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضْلِلُهُمْ ضَلَالًا
بَعِيدًا

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ
اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَذِّقِينَ
يَصْدُدُونَ عَنْكَ صُدُودًا

فَكَيْفَ إِذَا أَصَبَّتْهُمْ مُصِيبَةً
بِمَا قَدَّمَتْ أَيَّدِيهِمْ ثُمَّ جَاءَهُمْ وَكَ

Dosa)? Na oriyen niyan na Phakao-ma siran Ruka, sa gi-i siran Shapa: Sa Ibut ko Allah ka da-a antap ami a rowar ko Kaphiyapiya go kapaga-ayonayon!

63. Siran man so katawan o Allah so shisi-i ko manga poso iran; na Dapayangka kiran, go Pangutho-maingka siran, go Tharo Ingka siran si-i ko manga ginawa iran sa Katharo a Tomotogatuk.

64. Na da ko Kiyasogo Ami ko Sogo, inonta na-an Kaonoti, sa sabap sa Idin o Allah. Na opama ka Mata-an! A siran gowani ko Kasalimbutan niran so manga ginawa iran, na Miyakaoma siran Ruka na Miyanguni siran sa Ma-ap ko Allah, go ini Panguni siran sa Ma-ap o Rasul, na Mata-an a Khato-on nir-an so Allah a Puphanarima ko Tao-bat, a Makalimo-on.

65. Na kuna, ka Ibut ko Kadnan Ka, ka di siran Khabaloi a Mapa-paratiyaya, taman sa di siran Ruka Makikokom ko simokut iran, oriyen niyan na da-a maguda iran ko manga ginawa iran a sangka ko ini Kokom Ka, go Mbayorantang siran sa titho a Kambayorantang.

66. Na opama o Mata-an! A Sukami na ini Paliyogat Ami kiran a Bonowa niyo so manga ginawa Niyo o di na awa kano ko manga Ingud iyo, na da-a Nggolaola kiran

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّا أَرْدَنَا إِلَّا إِحْسَنًا
وَتَوَفَّيْقًا

أَوْلَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي
قُلُوبِهِمْ فَأَعْرَضُ عَنْهُمْ وَعَظَمُهُمْ
وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنفُسِهِمْ قَوْلًا
بَلِّيغًا

وَمَا آرَى سَلَنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِتُكَاعَ
بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ طَلَّمُوا
أَنفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفِرُوا
اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْكَ لَهُمُ الرَّسُولُ
لَوْجَدُوا اللَّهَ تَوَابًا رَّحِيمًا

فَلَا وَرِبَّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ
يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بِنَهْدَمْ
لَا يَحْدُثُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مَّا
فَضَيَّتْ وَسَلَمُوا أَسْلِيمًا

وَلَوْ أَنَا كَبَّبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ أَفْتَلُوا
أَنفُسَهُمْ أَوْ أَخْرُجُوهُمْ مِنْ دِيْنِكُمْ مَا
فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ وَلَوْ أَتَهُمْ فَعَلُوا

non a rowar ko maito kiran: Na opama ka Mata-an! A siran na Pinggolaola iran so Ipuphanguthoma kiran noto, na Mata-an! A Miyabaloi a Mapiya a bagiyan nir-an, go tanto a iputhakna (o Paratiyaya iran);

67. Na o guyoto (i Pinggolaola iran) na bugan nami siran ndun pho-on ko Hadapan Nami sa Balas a lubi a Mala;

68. Go toro-on Nami siran ndun sa lalan a Matitho.

69. Na sa tao a Onotan niyan so Allah go so Rasul na siran man i pud o siran a ini Kalimo siran o Allah,- a manga Nabi, go Miyaman-gimbunar, go manga Shahid, go manga Bilangatao: Na Miyakapiyapiya Siran man a Bolayoka!

70. Guyoto man so Kapakalubi a pho-on ko Allah: Na Makatataro-top so Allah a Mata-o.

71. Hai so Miyamaratiyaya! Pagiyyasa-a Niyo so iktiyar Iyo, na sorong Kano sa Kashalompok o di na sorong Kano sa Kashamasama.

72. Na Mata-an! A adun a pud Rukano a tao a titlo a Puphulombat: Na o masogat Kano a Tiyoba, na Putharo-on niyan: A Sabunar a Inikalimo ako o Allah gowani a da ako kiran mapud a Miyakamasa.

مَا يُؤْعَذُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَشَدَّ
تَنْتِيئًا

وَإِذَا أَذَّلَّتْهُمْ مِّنْ لَدُنَّا أَجْرًا
عَظِيمًا

وَلَهُدَّتْهُمْ صَرَطًا مُّسْتَقِيمًا

وَمَنْ يُطِعَ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ
الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِّنَ الْبَرِّينَ
وَالصَّدِيقِينَ وَالشَّهِداءَ وَالصَّابِرِينَ
وَحُسْنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا

ذَلِكَ الْفَضْلُ مِنْ اللَّهِ وَكَفَى
بِاللَّهِ عَلِيهِمَا

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ
فَأَنْفِرُوا أَثْيَارِ أَوْ أَنْفِرُوا جَمِيعًا

وَإِنَّ مِنْ كُلِّ أَنْ يُبَطِّنَ فَإِنَّ أَصَبَتْكُمْ
مُّصِيبَةً قَالَ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ إِذَا مَا كُنْ
مَعَهُمْ شَهِيدًا

73. Na Ibut o Masogat Kano a Limo a pho-on ko Allah, na Putharo-on niyan ndun-a lagid o ba da-a Miya-adun ko lut Iyo a go so lut Iyan a Kanggiginawa-i ah! O ba ako kiran bo Miyapud; ka Magontong ako sa Ontong a Mala!

74. Na Pakimbonowai sa lalan ko Allah so siran a Puphasa-an niran so Kaoyagoyag ko doniya ko Akhirat. Ka sa dun sa Makimbonowai sa lalan ko Allah,- na go Mapurang o di na Makapugusna mbugan Nami dun sukaniyan sa Balas a lubi a Mala.

75. Na ino kano di Pakipumbo-nowai sa lalan ko Allah go so (Kalindinga ko) manga Lolobai ko manga Mama, go so manga Babai; go so manga Wata?- A siran na gi-i ran Tharo-on: Kadnan Nami! Pakawa-a Kamingka sangka-i a Ingud, a Tanganiyaya so tao ron; go sunggai Kamingka sa pho-on ko hadapan Ka sa Panarigan; go sungai Kamingka sa pho-on ko Hadapan Ka sa Phananabang!

76. So siran a Miyamaratiyaya na gi-i Siran Makimbonowai sa lalan ko Allah, na so siran a da Pamaratiyaya na gi-i siran Makimbonowai sa lalan ko Tagot: Na Pakimbonowai Kano ko manga Tabanga o Shaitan: Mata-an! A so tipo o Shaitan na butad iyan na Malobai.

وَلِئِنْ أَصْبَكُمْ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ لِيَقُولُنَّ
كَانَ لَمْ تَكُنْ يَبْتَهِمْ وَبَيْنَهُمْ مَوَدَّةٌ
يَنْأِيَتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَفَوْزٌ فَوْزًا
عَظِيمًا

فَإِنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ
يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
بِالآخِرَةِ وَمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ فَقُتُلَ أَوْ يُغْلَبُ فَسُوفَ تُؤْتَيْهِ
أَجْرًا عَظِيمًا

وَمَا الْكُفَّارُ لَا يَعْتَدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ
وَالْوَلَدَنَ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرَجْنَا مِنْ
هَذِهِ الْقَرْيَةِ أَظَالِلِي أَهْلَهَا وَاجْعَلْنَا مِنَ
لَدُنْكَ وَلَيْاً وَاجْعَلْنَا مِنْ لَدُنْكَ
نَصِيرًا

الَّذِينَ آمَنُوا يُقْتَلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا يُقْتَلُونَ فِي سَبِيلِ الظُّلْمِ
فَقَاتَلُوا أَوْلَادَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ
الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا

77. Bangka da katokawi so siran a Pitharo kiran: A Gunggun na niyo so manga Barokan niyo, go Pamayandugun Niyo so Sambayang go bugan Niyo so Zakat? Na kagiya a Ipaliyogat kiran so Kambonowai, na sa maoto? Na adun a isa kiran ka Sagorompong a Ipukhalkuk iran so manga Manosiya-lagid o Kaluk ko Allah o di na lawanon a Kaluk: Go Pitharo iran: Kadnan Nami! Inongka rukami Phaliyogatun so Kambonowai? Inongka rukami da sundodun sa ta-alik a marani? Tharowangka: A so gona ko Doniya na maito: Na so Akhirat i tomo a bagiyan o tao a Miyananggila: Go di kano Khasalimbotan sa maito bo!

78. Apiya anda kano matago, na Puraotun kano o Kapatai, go apiya matago kano ko manga Kota a manga Poporo! Na o Masogat siran a Mapiya, na Putharo-on niran: A giya-i na pho-on ko Hadapan o Allah; na o Masogat siran a Marata, na Putharo-on niran: A giya-i na pho-on ko Hadapan Ka. Tharowangka: A palaya pho-on ko Hadapan o Allah. Na antona-a siran naya a pagtao, a Marugun a Kapukhasaboti ran ko Pukhaolaola?

79. Sa dun sa Misogat Ruka a Mapiya, na pho-on ko Allah; go sa dun sa Misogat Ruka a Marata, na pho-on ko Ginawangka. Na Siyoga Ami Suka (Ya Muhammad) ko

الَّتِي رَأَى إِلَى الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ كُفُوا إِنَّهُمْ يَكُنُّ
وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَإِذَا أَرْزَكُوهُ فَلَا مَا كُنْتَ
عَلَيْهِمْ أَفْنَانَ إِذَا وَرَيْتُمْ مِنْهُمْ يَخْشَونَ النَّاسَ
كَخْشَيَةَ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبُّنَا لَرَبُّ
كُنْبَتْ عَلَيْنَا الْفَنَالَ لَوْلَا أَخْرَنَنَا إِلَيْهِ
أَجَلٌ قَرِيبٌ قُلْ مَنْعِ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالآخِرَةُ
خَيْرٌ مِنْ أَنْفَقَ وَلَا ظُلْمُونَ فَنِيلًا

أَئِنَّمَا تَكُونُوا يُدْرِكُكُمُ الْمَوْتُ وَلَا كُنُّمُ
فِي بُرُوجٍ مُشَيَّدَةٍ وَإِنْ تُصْبِهُمْ حَسَنَةٌ
يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصْبِهُمْ
سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلُّ مِنْ
عِنْدِ اللَّهِ فَمَا هُوَ لِأَقْوَمٍ لَا يَكَادُونَ
يَفْقَهُونَ حَدِيثًا

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَإِنَّ اللَّهَ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ
سَيِّئَةٍ فَإِنَّ تَفْسِيكَ وَأَرْسَلَنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا
وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا

manga Manosiya a Sogo. Na Makatatarotop so Allah a saksi.

80. Sa tao a Onotan niyan so Rasul, na Sabunar a Kiya-onutan niyan so Allah: Go sa tao a tomali-khod, na kuna a ba Ami Suka Siyoga a somisiyap kiran.

81. Na gi-i ran Tharo-on: A Kapanunganonatan; na igira-a Miyakaliyo siran pho-on ko Hadapan Ka, na Mbabasagawi-i Magantangan so isa kiran ka Sagorompung sa salakao ko Gi-ingka Tharo-on. Na so Allah na Puphakisorat Iyan so gi-i ran babasagawi-iyen Magantangan: Na Dapayangka kiran, go Sarigingka so Allah, ka Khasana-an so Allah a Sasarigan.

82. Ino iran ndi Punggudaguda-a so Qur-an? A opama ka Miya-adun a pho-on ko Hadapan o salakao ko Allah, na Mata-an a makato-on siran non sa shoransorang a madakul.

83. Na igira-a adun a Miyakatalingoma kiran a Miyasowa a Kali-lintad o di na Kaluk, na ipamalata iran sukanian. Na o Piyakandod iran noto si-i ko Rasul, go si-i ko Makakhakapa-ar ko showa-an a pud kiran, na Mata-an! A Katokawan noto o siran a Puphangudugon a pho-on kiran. Na o da so Gagao Rukano o Allah go so Limo Iyan, na Kiya-onutan Niyo dun so Shaitan inonta so maito.

مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ
تَوَلَّ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا

وَيَقُولُونَ طَاغَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ
عِنْدِكَ بَيْتَ طَاغِيَةٍ مِّنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي
تَقُولُ وَاللَّهُ يُكْتُبُ مَا يُبَيِّنُ
فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ
وَكِيلًا

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْكَانِ مِنْ عِنْدِ
غَيْرِ اللَّهِ لَوْجَدُوا فِيهِ أَخْلَافًا
كَثِيرًا

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِّنْ أَنْ أَمْنِ
أَوْ أَلْحَقُوهُ فَذَاقُوا بِهِ وَلَوْرَدُوهُ إِلَى
الرَّسُولِ وَإِلَّا أُولَئِكَ أَلْأَمِ مِنْهُمْ
لَعِلْمُهُ الَّذِينَ يَسْتَبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا
فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةً لَا تَبْغُونَ
الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا

84. Na Pakimbonowai Ka sa la-lan ko Allah- ka da-a Ipapaliyogat Ruka a rowar sa Ginawangkago Pangoyatingka so Miyamaratiyaya. Na Matatangkud a so Allah na Pagurunun Niyan so Bagur os siran a da Pamaratiyaya; ka so Allah i tanto a Mabagur go tanto a Phaniksa.

85. Sa dun sa Mangongogopan sa Kapangongogopan a Mapiya na adun a Kipantag iyan non: Go sa dun sa Mangongogopan sa Kapan-gongogopan a Marata, na adun a bagiyan niyan non: Na tatap a so Allah na so langowan taman na Magagaga Niyan.

86. Na igira a Siyalam kano sa isa a Salam, na Salam kano sa law-anon sa kapiya, o di na Pakakasoya Niyo sukanian. Mata-an! A so Allah na tatap a so langowan taman na Mai-itong Iyan.

87. So Allah! Da-a Tohan a in-onta Sukaniyan: Pulimodun Kano Niyan ndun si-i ko Alongan a Qiymah, a da-a sangka a madadalumon. Na ba-adun a makalawan ko Allah a Bunar i Katharo?

88. Na in o kano khadowa Lom-pok makapantag ko manga Monapik? A so Allah na Piyato Iyan siran sabap ko Pinggalubuk iran. Ba niyo khabaya-i a Matoro Iyo so tao a Diyadag o Allah? A sa dun sa Da-

فَقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تَكْفُرُ
إِلَّا نَفْسَكَ وَحْرَضَ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ
أَنْ يَكْفُرَ بِأَسْدَى الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ
أَشَدُّ بِأَسْأَى وَأَشَدُّ تَكْيِلاً

مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنَ لَّهُ
نَصِيبٌ مِنْهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً
يَكُنَ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ مُّقِيمًا

وَإِذَا حَيْتُمْ بِنَحْيَةٍ فَحَيُوا بِأَحْسَنِ مِنْهَا
أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
حَسِيبًا

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يَجْمِعُكُمْ إِلَى يَوْمٍ
الْقِيَمَةُ لِرَبِّ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنْ
اللَّهِ حَدِيثًا

* فَمَا كُنُتُ فِي الْمُنْذَرِيْقِينَ فَشَتَّيْنَ وَاللَّهُ
أَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا أَتَرْيُدُونَ أَنْ
تَهْدُوا مِنْ أَضَلَّ اللَّهَ وَمَنْ يُضْلِلَ اللَّهَ
فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا

dagun o Allah, na Dingka dun Mito-on sa lalan.

89. Miyashingo iran a oba Kano bo Pagongkir, sa lagid o Kiya-Ongkir iran, na mabaloi Kano a Mulagilagid: Na di Kano kiran khowa sa manga Panarigan taman sa di siran tomogalin ko lalan o Allah. Na o talikhod siran, na Pamiyaga Niyo siran go Pamonowa Niyo siran apiya anda Niyo siran mato-on; go di Kano kiran khowa sa Panarigan go Tabanga;-

90. Inonta so siran a Magapas ko pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran, o di na Miyakaoma siran Rukano a ini gagut o manga rarub iran o ba siran Rukano Pakimbonowai o di na ba siran Pakimbonowai ko pagtao iran. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a Kaphakipangarasiyan Kano Niyan kiran, na Makimbonowai siran Rukano dun: Na o awata Kano iran a di siran Rukano Makimbonowai, go idolon niran Rukano so Kalilintad, na da-a ini sunggai Rukano o Allah a okit kiran (ko Kapakimbonowai).

91. Khato-on Niyo dun a manga pud a tao a kabaya iran a Kapakasariga iran Rukano go so Kapa-kasariga iran ko pagtao iran: Oman siran Pakandodun ko Kapanakoto, na mapato siran non: Na o di Kano iran awata go di iran Rukano idolon so Kalilintad go di iran

وَذُوَّلُوْتَكُفُرُوْنَ كَمَا كَفَرُوْا فَتَكُوْنُوْنَ
سَوَاءٌ فَلَا تَتَّخِذُوْهُمْ أُولَائِهَ حَقَّ
يُهَا جَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلُّوْا
فَخُذُّهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ
وَجَدُّهُمْ وَلَا تَنْتَخِذُوْهُمْ مِنْهُمْ
وَلِيَّاً وَلَا أَصِيرَأً

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ يَنْكِنُوكُمْ وَيَنْهَا
مِنْشَقٌ أَوْ جَاهَةٌ وَكُمْ حَصَرَتْ صُدُورُهُمْ
أَنْ يُقْتَلُوكُمْ أَوْ يُعَذِّلُوكُمْ أَوْ مُؤْمِنُوكُمْ وَلَوْ شَاءَ
اللَّهُ لَسَلَطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَنْتُوكُمْ فَإِنْ
أَعْتَزُلُوكُمْ فَلَمْ يُقْتَلُوكُمْ وَالْقُوَّا إِلَيْكُمْ
السَّلَامُ فَاجْعَلِ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ
سَبِيلًا

سَتَجِدُوْنَهُمْ أَخْرَيْنَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمُنُوكُمْ
وَيَأْمُنُوا قَوْمَهُمْ كُلَّ مَا رُدُّوا إِلَى الْفَنَّةِ
أَرْكَسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَلَيَقُولُوا
إِلَيْكُمُ السَّلَامُ وَيَكْفُوْهُ أَيْدِيهِمْ
فَخُذُّهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ

(Rukano) runun so manga Barokan niran, na Pamiyaga Niyo siran go Pamonowa Niyo siran sa sadun sa Kapukhaporowi Niyo kiran: Ka Sukano man na singgayan Nami Sukano kiran sa karina a Mapayag.

ثَقْفَتُمُوهُمْ وَأُولَئِكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَنًا مُّبِينًا ﴿١١﴾

92. Na da mapatot ko Miyaratiyaya i ba Pamono sa Miyaratiyaya; inonta o karibat, na sa tao a Makabono sa Miyaratiyaya a da mbaba-a, na Makaphumaradika sa isa a Oripun a Miyaratiyaya, go diyat a ibugai ko Tonganai o Miyabono, inonta o ba iran non Shaduka-an. Na amai ka (so Miyabono na) pud ko pagtao a ridowai Niyo, a sukanian na Mapaparatiyaya, na Makaphumaradika (so Miyamono) sa isa a Oripun a Mapaparatiyaya. Na amai ka (so Miyabono na) pud ko pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran, na Diyat a ibugai ko Tonganai niyan, go Kapumaradika sa isa a Oripun a Mapaparatiyaya. Na sa tao a da-a mato-on niyan (a Oripun) na Kaphowasa sa dowa Olan a makathondog a dowa oto: Kathaobat a pho-on ko Allah: Na tatap a so Allah na Mata-o, a Maongangun.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا حَاطَّاً وَمَنْ قَاتَلَ مُؤْمِنًا خَطَا فَتَحَرِّرُ رَبَّهُ مُؤْمِنَةٌ وَدِيَةٌ مُّسْلَمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَضْكُدَ قُوَّا فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوِّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحَرِّرُ رَبَّهُ مُؤْمِنَةٌ وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مَيْشَقٌ فِدِيَةٌ مُّسْلَمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ وَتَحَرِّرُ رَبَّهُ مُؤْمِنَةٌ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنَ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٢﴾

93. Na sa tao a Mamono sa Miyaratiyaya a pimbaba iyan, na aya balas iyan na so Naraka Jahan-nam, kakal ro-o: Go Kararangitan o Allah sukanian go Pumorka-an Niyan, go Thitiyagaran Niyan sa siksa a Mala.

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَاجْرَأَوْهُ جَهَنَّمَ حَذِيرَةً فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعْنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿١٣﴾

94. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a lomiyalakao Kano sa lalan ko Allah, na pangamad Kano, go di Niyo Putharowa ko tao a ini alao niyan Rukano so Salaam: I kuna a ba ka Mapaparatiyaya! Sa tontot Iyo ko Ka-adilan ko Kaoyagoyag ko Doniya: Ka si-i ko Allah so manga Taban a madakul. Giyoto man i Miyambutad Iyo sa paganai, na ini Kalimo Kano o Allah: Na pangamad Kano. Mata-an! A so Allah na so gi-i Niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

95. Di magishan so khigugunuk ko Miyamaratiyaya a da-a manga ongun niran, go so Miphupurang sa lalan ko Allah a murakhus so manga Tamok Iran a go so manga Ginawa iran. Piyakalubi o Allah so Miphupurang a murakhus so manga Tamok iran a go so manga Ginawa iran ko khigugunuk sa Pangkatan. Na oman i isa kiran na ini diyandi-on o Allah so Mapiya: Go Piyakalubi o Allah so Miyamanagontaman ko khigugunuk sa Balas a Mala,-

96. Manga Pangkatan a pho-on Rukaniyan go Ma-ap go Limo. Na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

97. Mata-an! A so siran a Biyono siran o manga Malaikat a inaniyaya iran so manga ginawa iran, na Pitharo o manga Malaikat: A anto-

يَنَاهُهَا الَّذِينَ ءاْمَنُوا اذَا ضَرَبُوكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَتَسُوا وَلَا نَقُولُ اِلَيْنَاهُنَّ الْفَقِيرُونَ إِلَيْكُمُ اَسْلَمُ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ عَرْضَ الْحَيَاةِ الْدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمٌ كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ فَمَنْ بِاللَّهِ عَلَيْكُمْ فَقْبَلَهُمْ اِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا يَعْمَلُونَ خَيْرًا

لَا يَسْتَوِي الْقَعْدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِمْ اُولَئِكَ الظَّرَرُ وَالْمَجْهُدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فَضَلَّ اللَّهُ الْمَجْهُدُونَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ عَلَى الْقَعْدِينَ دَرَجَةً وَكَلَّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى وَفَضَلَّ اللَّهُ الْمَجْهُدُونَ عَلَى الْقَعْدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا

١٥

دَرَجَتِتْ مَنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمُونَ أَنفُسُهُمْ قَالُوا فِيمَا كُنُّمْ قَالُوا إِنَّا مُسْتَضْعِفُونَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ

١٦

na-a i Miyambutad iyo? Pitharo iran: A aya butad ami na manga lolobai si-i ko Lopa. Pitharo o manga Malaikat: a ba da mabaloi so Lopa o Allah a maolad ka-angkano ron makatogalin? Na siran man na aya dun a darpa iran na so Naraka Jahannam,- na Mikharatarata a khabolosan!-

98. Tabiya bo ko manga lolobai ko manga Mama, go so manga Babai, go so manga Wata-a di siran Phakagaga Magantangan (sa Kapanaliyo iran), go di siran Phakato-on sa lalan.

99. Na siran man na Matatangkud a so Allah na Phuma-apan Niyen siran: ka aya butad o Allah na mama-apun, a Mana-pi.

100. Na sa dun sa tomogalin ko lalan o Allah, na Phakato-on si-i ko Lopa sa Kha-apasan a madakul, go daya-an: Na sa tao a lomiyo a phoon ko Walai niyan a Thogalin ko Allah go so Sogo Iyan, oriyan niyan na raotun sukanian o Kapatai, na Mata-an a Miyatangkud so Balas Rukaniyan si-i ko Allah: Ka aya butad o Allah na Manapi, a Makalimo-on.

101. Na igira-a Milayalayag Kano si-i ko Lopa, na da-a Dosa Niyo ko Kakasara Niyo ko Sambayang amai ka ikhawan Niyo o ba Kano Kamarata-i o siran a da Pa-

أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ فَهُنَّا جُرُوا فِيهَا قَوْلَتِكَ
مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْجَاهَلِ وَالْيَسَاءَ
وَالْوَلَدُونَ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ
سَبِيلًا

فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَن يَغْفُورَ عَنْهُمْ وَكَانَ
الَّهُ عَفْوًا عَنْهُمْ

* وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَحْدِثُ
الْأَرْضَ مُرْدَخًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ
مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ
يُدْرِكُهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ
الَّهُ عَفْوًا عَنْهُمْ

وَإِذَا صَرَّتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ مُنْجَعٌ
أَنْ نَقْصُرُ وَأَنْ إِنَّ الصَّلَاةَ إِنْ خَفِمْتُمْ أَنْ يَقْنِنُكُمْ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ الْكُفَّارِ كَانُوا لَكُمْ عُدُوًّا

مُهِينًا
١٢١

maratiyaya: Mata-an! A so da Pamaratiyaya na Miyabaloi siran a ridowai Niyo a Mapayag.

102. Na igira-a shisi-i Ka kiran, na Gongka siran Phagimami ko Sambayang, na tindug so Salompok kiran sa pud Ka, go kukupiti ran so manga Goma-an niran: Na amai ka Makasodod siran, na kadun siran ko talikhodan Niyo. Na talingoma so Salompok a salakao a da Makashambayang na Shambayang siran sa pud Ka, go kukupiti ran so iktiyar iran, go so manga Goma-an niran: Miyashinganin o siran a da Pamaratiyaya, a oba Niyo bo Khaliwati so manga Goma-an Niyo go so manga Kasangkapan Niyo, na Gobatun Kano iran sa Kagobat a makaisa. Na da-a Dosa Niyo amai ka khasakitan Kano ko Oran o di na Pukhasakit Kano ko Kibutadun Niyo ko manga goma-an Niyo; na kupiti Niyo so iktiyar Iyo. Mata-an! A so Allah na Pithiyagaran Niyan so da Pamaratiyaya sa siksa a Phakahina.

103. Na igira-a miningolalan Niyo so Sambayang, na Tatadum Niyo so Allah, ko Katitindug, go Kao-on-tod, go so Kai-iga Iyo; na igira-a lominintad Kano, na samporna-a Niyo so Sambayang: Mata-an! A so Sambayang na miyabaloi ko Miyamaratiyaya a Paliyogat a miphopowakto.

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَاقْرَبْتَ لَهُمْ
الصَّلَاةَ فَلَنَقْعُمْ طَائِفَةً مِنْهُمْ مَعَكَ
وَلَيَأْخُذُوا أَسْلِحَتِهِمْ فَإِذَا سَجَدُوا
فَلَيُكُوْنُوا مِنْ وَرَاءِكُمْ وَلَتَأْتِ
طَائِفَةً أُخْرَى لَمْ يُصْلَوُ
فَلَيُصْلَوُ مَعَكَ وَلَيَأْخُذُوا حِدْرَهُمْ
وَأَسْلِحَتِهِمْ وَدَالِلَّذِينَ كَفَرُوا
لَوْ تَفْعَلُوا عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ
وَأَمْتَعْتُكُمْ فَيَمْلَئُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً
وَإِحْدَادًا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ
بِكُمْ أَذْيَى مِنْ مَطْرِدٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَى
أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتِكُمْ وَخُذُوا
حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعْدَ لِلْكُفَّارِ بِنَعَذَابًا
مُهِينًا
١٢٢

فَإِذَا قَصَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا
اللَّهَ قِيمًا وَقَعْدَةً عَلَى جُنُوبِكُمْ
فَإِذَا أَطْمَأْنَتُمْ فَاقْمِوْا الصَّلَاةَ إِنَّ
الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كَتِبَتْ
مَوْقُوتًا
١٢٣

104. Na di Kano pulokha sa gi-i kambabanoga ko pagtao (o ridowai Niyo): Ka o makathatalogudam Kano, na Mata-an! A siran na Makathatalogudam sa lagid o Kapakathatalogudam Iyo; go Kha-arap Iyo ko Allah, so di iran kha-arap. Na aya butad o Allah na Mata-o, a Maongangun.

105. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab a (Miyakapayag ko) Bunar, ka-an Ka Mikokom ko manga Manosiya, so Piyakikunal Ruka o Allah: Na o ba Ka mabaloi a manandig ko Mamakadodorata;

106. Go Panguni Ka sa Ma-ap ko Allah; Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Manapi, a Makalimo-on.

107. Go di Ka Pakipuphapawala sa linding ko siran a Pundoratun niran so manga ginawa iran; Mata-an! A so Allah na di Niyen khabaya-an so tao a aya butad iyan na Makadodorata a Baradosa;

108. Puphanguma siran ko manga Manosiya, na di siran Phaguma ko Allah, a Sukaniyan na katawan Niyen siran gowani a gi-i ran mbabasagawi-inan Magantangan, so di Phakasowat a Katharo: Na so Allah na tatap a so gi-i ran Nggolaola-an na katawan Niyen.

وَلَا تَهْنُوْفِي أَبْتِغَاءَ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا
تَالَّمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا
تَالَّمُوا وَرَجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا
يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيًّا حَكِيمًا

إِنَّا أَنَزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ
بَيْنَ النَّاسِ إِنَّا أَرْنَاكَ اللَّهَ وَلَا تَكُنْ
لِّلْخَائِبِينَ خَصِيمًا

وَأَسْتَغْفِرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا
رَّحِيمًا

وَلَا يُجَدِّلُ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَارُونَ
أَنفُسُهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ
خَوَافِيًّا أَئِيمَّا

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ
مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعْهُمْ إِذَا دُبَيَّثُونَ مَا لَا
يَرْضَى مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ

مُحِيطًا

109. Ah! Na sukano wai na Miyakiphapawala kano sa linding kirian si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya; na antawa-onon i Makapawal ko Allah sa linding kirian ko Alongan a Qiyamah, ba-adun a tao a khabaloi a Khasarigan niran?

110. Na sa tao a Makanggolaola sa Marata o di na ma-aniyaya niyan a ginawa niyan oriyan niyan na Manguni sa Ma-ap ko Allah, na Khato-on niyan so Allah a Manapi, a Makalimo-on.

111. Na sa tao a Nggalubuk sa Dosa. Na aya dun a gi-i niyan Mnggalubuk sa Dosa na so ginawa niyan: Katatap a so Allah na Mata-o, a Maongangun.

112. Na sa tao a Nggalubuk sa Kasala-an o di na Dosa oriyan niyan na idi-il iyan noto ko di sala, na Sabunar a miyaka-awid sa Tumpo go Dosa a Mapayag.

113. Na o da so Gagao Ruka o Allah go so Limo Iyan, na Mata-an a Piyagungutan o salompok kirian a Kandadaga iran Ruka. Na da-a Khadadag iran a rowar ko manga ginawa iran, go da-a Khibinasa iran Ruka a maito bo. Na Piyakatoron Ruka o Allah so Kitab go so Ongangun go Inindao Niyan Ruka so Dingka katawan: Ka aya butad o Gagao Ruka o Allah na Mala.

هَتَأْنُمُ هَوْلَاءِ جَدَلْمَ عَنْهُمْ فِي
الْحَيَاةِ الَّذِيَا فَمَنْ يُجَدِّلُ اللَّهَ
عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ
عَلَيْهِمْ وَكَيْلًا

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ
يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا
رَّحِيمًا

وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَى
نَفْسِهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلَيْهِ حَكِيمًا

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثَمَرْ بِهِ
بِرَيْثَا فَقَدْ أَحْتَمَ بِهِتَنَّا وَإِثْمًا
مُّبِينًا

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ
لَمَّا تَطَافَكَهُمْ مِنْهُمْ أَنْ
يُضْلُوكَ وَمَا يُضْلُوكَ إِلَّا أَنْفَسُوهُمْ
وَمَا يَضُرُونَكَ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْزَلَ اللَّهُ
عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَعَلَيْكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ وَكَانَ
فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا

114. Da-a Mapiya a matatago ko madakul ko Bitiyara iran: Inonta sa tao a Somiyogo sa Kashaduka o di na Adat a Mapiya o di na so Kaphuthanora ko manga Manosiya: Na sa dun sa Nggolaola ro-o, sa singan-in ko manga Kasosowat o Allah, na Mbugan Nami dun sa Balas a Mala.

115. Na sa dun sa Sorangun niyan so Rasul ko oriyan o Kiyapayagan o Torowan, go Komudug sa salak ao ko okit o Miyamaratiyya, na Paka-antapun Nami Sukaniyan ko inantapan niyan, go Pakasoludun Nami sukaniyan ko Naraka Jahannam,-a Mikharatarata a khabolosan!

116. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punapin so Kapakisakoto wi Ron; na Punapin Niyan so salakao ro-o si-i ko tao a kabaya Iyan: Na sa dun sa tao a Pakisakotowan niyan so Allah, na Sabunar a Miudadag sa Kadadag a mawatan.

117. Da ko Pushimba-an nirana salakao ko Allah, inonta na manga Babai (A Barahala): Go da ko Pushimba-an nirana inonta na Shaitan a gi-i mbinasa!

118. Pimorka-an sukanian o Allah, na Pitharo iran: A Mata-an a khowa ko dun ko manga Oripun Ka sa Kipantag a Mapupunto;

﴿لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نَجْوَتِهِمْ
إِلَّا مَنْ أَمْرَى صِدْقَةً أَوْ مَعْرُوفٍ
أَوْ إِصْلَاحَ بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ يَفْعَلْ
ذَلِكَ أَبْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ
تُؤْتَنِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا﴾

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا نَبَيَّنَ
لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ
نُوَلَّهُ مَا تَوَلَّ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ
وَسَاءَتْ مَصِيرًا

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرِكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا
دُونَكُ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكُ
بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

إِنَّ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا إِنَّا
وَإِنَّ يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا
مَرِيدًا

لَعْنَةُ اللَّهِ وَقَاتَ لَا تَخَذَنَ
مِنْ عَبْدَكَ نَصِيبًا مَفْرُوضًا

119. Go Mata-an ka Dadagun ko siran ndun, go igudi akun ndun ko manga poso iran so ribat; go Sogo-on ko siran ndun na pamotolun niyan ndun so manga Tangila o manga Ayam, go Sogo-on ko siran ndun na Pamagalinun nirana ndun so manga Ka-adun o Allah. Na sa dun sa tao a kowa-an niyan so Shaitan a Panarigan a salakao ko Allah, na Sabunar a Miyalogi sa Kalogi a Mapayag.

120. Pumbungan niyan siran sa pasad, go ipunggudi iran ko manga poso iran so ribat; na da-a ipumbugai kirana Pasad o Shaitan a rowar sa limpangan.

121. Siran man na Darpa iran so Naraka Jahannam, go da-a Khaton nirana a Milidason.

122. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya,-na Phakasoludun Nami siran ndun ko manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig,- kakal siran ro-o sa dayon sa dayon. Diyandi o Allah a di Pundorat, na ba-adun a Makalawan a Bunar ko Allah sa Katharo?

123. Kuna a ba si-i ko manga ongaya iyo, go kuna a ba si-i ko manga ongaya o adun a Kitab iyan: Ka sadun sa Nggalubuk sa Marata, na imbadalon. Go da-a mato-on niyan a salakao ko Allah a Panarigan, go Tabanga.

وَلَا أُضْلِنَّهُمْ وَلَا يُمْنِيَّهُمْ وَلَا أُمْرِنَّهُمْ
فَلَيَبْتَكِنَ مَنْ هَذَانَ الْأَقْطَمِ
وَلَا أُمْرِنَّهُمْ فَلَيَعْنِزَ خَلْقَ اللَّهِ
وَمَنْ يَسْعِدُ الشَّيْطَانَ وَلَيَأْمِنَ
دُونَ اللَّهِ فَقَدْ حَسِرَ حُسْرَانًا
مُّبِينًا

يَعِدُهُمْ وَيُمْنِيَّهُمْ وَمَا يَعِدُهُمْ
الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا

١٢٠

أُولَئِكَ مَوْلَاهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ
عَنْهَا مَحِيصًا

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّلَاةَ حَتَّىٰ سَنُدَ خَلُّهُمْ جَنَّتِ
تَخْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَرُ خَلِيلِينَ
فِيهَا أَبْدًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ
مِنَ اللَّهِ قِيلًا

١٢١

لَيْسَ بِإِيمَانِكُمْ وَلَا أَمَانَةِ أَهْلِ
الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلُ سُوءًا يُجْزَ
بِهِ وَلَا يَحْدُلَهُ مَنْ دُونَ اللَّهِ وَلَيَأَ
وَلَا نَصِيرًا

١٢٢

124. Na sa tao a Nggalubuk ko manga Pipiya,- Mama o di na Babai- a sukanian na Mapaparatiyaya, na siran man i Phamakasolud ko Sorga, go da-a Masalimbott kiran a ishan bo o puso o od a Qormah.

125. Na ba-adun a tao a Makalawan sa Kapiya i okit ko Kapaginutao ko tao a ini Shalimbotawan niyan a ginawa niyan si-i ko Allah, a sukanian na Phipiyapiya, go kidugiyani so okit o Ibrahim a tomataliyadok ko Bunar? Na Kinowa o Allah so Ibrahim a Bolayoka.

126. Na ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa: Ka aya butad o Allah na katawan Niyan so langowan taman.

127. Na Pakiphagosai ran Ruka so Makapantag ko manga Babai Tharowangka: A so Allah na Puphagosa-in Niyan Rukano so Makapantag kiran: Go so Kapuphangadi-an Rukano ko Kitab, Makapantag ko manga ilo ko manga Babai a siran na di Niyo kiran imbugai so Miyatangkud a ruk iran, go Pukababaya aniyoso kapangaroma-a niyo kiran, Go so manga lolobai ko manga Wata: Go so Kathandingana Niyo ko manga ilo sa Kapaginontolan. Na sa dun sa Manggolaola Niyo a Mapiya, na Mataan! A so Allah na tatap a katawan Niyan noto.

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الْأَصْنَافِ حَتَّىٰ مِنْ
ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ
بَقِيرًا

وَمَنْ أَحَسَنْ دِيَنًا مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ
لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةً إِبْرَاهِيمَ
حَنِيفًا وَأَنْذَرَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

وَيَسْتَغْفِرُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ
يُقْتَيِّكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُشَتَّلُ
عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتَمَّ
النِّسَاءُ الَّتِي لَا تَوْتُهُنَّ مَا كُنْتَ
لَهُنَّ وَرَغْبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ
وَالْمُسْتَضْعِفُونَ مِنَ الْوِلَادَةِ
وَأَنْ تَقْوِمُوا لِلِّيَتَمَّ بِالْقِسْطِ وَمَا
تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ
عَلِيمًا

128. Na amai ka adun a Babai a inikawan niyan ko Karoma niyan so Karupo iron o di na so kariumung iyan, na da-a Dosa iran o mba-al siran sa Pasad ko katatanor; na so Kaphasada i tomo (a di so Kambulag); ka Wara-an o manga ginawa so kala-a inam a sarta a Kaligut. Na amai ka Phiyapiya kano go Mananggila kano, na Mata-an! A so Allah na tatap a so gi-i niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

129. Na di niyo dun Magaga i ba niyo Mapakathimbang so manga Karoma Niyo, apiya i Kapanagon-taman Niyo: Na di Kano Pushoramig sa tanto a Kashoramig, sa indarainon Niyo so Karoma Niyo sa lagid o ma-a alangalang. Na o Phapasada kano, go Mananggila kano, na Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Manapi, a Makalimo-on.

130. Na amai ka Mbulag siran, na mbigan o Allah so oman i isa kiran ko Kakawasa-an Niyan: Ka aya butad o Allah na Maginawa, a Maongangun.

131. Na ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go shisi-i ko Lopa. Na Sabunsabunar a ini Sogo Ami ko siran a bigan ko Kitab ko Miyaona an Niyo, a go sukano a Onoti Niyo so Allah. Na o di Kano Paratiyyaya, na Mata-an! A ruk o Allah

وَإِنْ أُمَّرَأً خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا
أَوْ إِغْرَاصًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهَا أَنْ
يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صَلْحًا وَالصَّلْحُ خَيْرٌ
وَأَحْبَرَتْ أَلْأَنْفُسُ الشُّجْنَ وَإِنْ
تُحْسِنُوا وَتَقْتُلُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ
يَعْلَمُ مَا يَعْمَلُونَ خَيْرًا

وَلَنْ تَسْتَطِعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ
الْإِنْسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمْلِئُوا
كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُّوهَا كَالْمُعْلَقَةِ
وَإِنْ تُصْلِحُوهُمْ وَتَقْتُلُوهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَفُورًا رَّحِيمًا

وَإِنْ يَنْفَرُ قَاتِلُونَ اللَّهُ كُلَّا مِنْ
سَعْيِهِ وَكَانَ اللَّهُ وَسِعًا حَكِيمًا

وَلَلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَلَقَدْ وَصَّيَنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ
قَبْلِكُمْ وَإِنَّا كُمْ أَنَّا تَقْتُلُونَا اللَّهُ وَإِنْ
تَكْفُرُو أَفَإِنَّ اللَّهَ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي

آلَّا أَرْضٌ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣﴾

so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa, go aya butad o Allah na da-a Mapushinganin Niyan, a Puphodin.

132. Go ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa, go Kiyasana-an so Allah a Sasari-gan.

133. O Kabaya Iyan, na Khailang kano Niyan, Hai manga Manosiya! Go Phaka-adun sa manga salakao; ka aya butad o Allah na Khagaga Niyan noto.

134. Na sa tao a aya kabaya iyan na so Balas sa Doniya, na si-i ko Allah so Balas sa Doniya a go sa Akhirat: Ka aya butad o Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

135. Hai so Miyamaratiyaya! mbaloi Kano a Khipamamayandug ko Kapaginontolan, a manga saksi Makapantag ko Allah, apiya pun si-i Phakatana ko manga Ginawa Niyo, o di na so Mbala a Lokus, go so manga Dadasug, amai ka (so Pushaksi-an na) Kawasa o di na Miskin: Na so Allah i mona sa dowa oto. Na di Niyo Pagonoti so kabaya a ribat, ka Makasilai Kano, na amai ka Pamingigun Niyo o di na munda Kano, na Mata-an! A so Allah na tatap a so gi-i Niyo Ngo-laola-an na Kaip Iyan.

136. Hai so Miyamaratiyaya! Paratiyaya-a Niyo so Allah go so

وَلَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ﴿١٣﴾

وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٣﴾

إِنِّي شَايِئُ دِهْبَاتٍ كُمْ أَهِبُّهَا النَّاسُ
وَيَأْتِيَتِ بِتَاحِرِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ ذَلِكَ
قَدِيرًا ﴿١٣﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ
ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ
سَمِيعًا يَصِيرًا ﴿١٣﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُنُوا فَوَّهِمْنَ
بِالْقُسْطِ شُهَدَاءَ اللَّهِ وَلَوْلَعَلَّ أَنْفُسَكُمْ
أُوْلَوْلَدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ إِنْ يَكُنْ عَنْهُنَّ
أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا فَلَا تَشْبِعُوهُ
أَهْمَوْيَ أَنْ تَعْدُلُوا وَإِنْ تَلُوْا
أَوْ تَعْرُضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَيْرًا ﴿١٣﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِمْنَاؤُهُمْ بِاللَّهِ

Sogo Iyan, go so Kitab a so Initoron Niyan ko Sogo Iyan go so Kitab a so Initoron Niyan gowani. Na sa dun sa di Maratiyaya ko Allah, go so manga Malaikat Iyan, go so manga Kitab Iyan, go so manga Sogo Iyan, go so Alongan a Maori, na Sabunar a Miyadadag sa Kada-dag a Mawatan.

137. Mata-an! A so Miyamaratiyaya, oriyan niyan na Miyamangongkir, oriyan niyan na Miyamaratiyaya, oriyan niyan na Miyamangongkir, oriyan niyan na Piyakaoshor iran so Kaongkir,-na di Patot ko Allah i ba Niyan siran Napi-i go ba Niyan siran Nggonana-owa sa lalan.

138. Puphanotholangka ko manga Monapik a Mata-an! A adun a bagiyan nirana siksa a Malipudus;-

139. A siran na Pukhowa-an nirana so da Pamaratiyaya a manga Panarigan a inilubi ran ko Miyamaratiyaya: Ba iran Pushinganina si-i kiran noto so Munang? Na Mata-an! A so Munang na ruk o Allah langon.

140. Na Sabunar a Initoron Niyan rukano ko Kitab, a amai ka Manug iyo so manga Ayat o Allah a Phagongkirun Sukaniyan go gi-i Shomanun, na di Kano Pagontod ko obai ran taman sa di siran to-mupas ko Bitiyara a salakao ruka-

وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ
عَلَى رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي
أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ
وَمَا تَبَيَّنَ كَتَبُهُ وَكَثِيرٌ
وَرُسُلُهُ وَآتَيْهِمْ وَآتَيْهُمْ
الْآخِرَ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ آمَنُوا
ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ آزَدُوا كُفَّارًا لَّمْ يَكُنْ اللَّهُ
لِيغُفرُ لَهُمْ وَلَا لِيَهُمْ سَيِّلًا

بَشِّرِ الْمُتَنَفِّقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

الَّذِينَ يَتَحَدَّدُونَ الْكَافِرِينَ أَوْ لِيَاءَ مِنْ
دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَبْيَنُوا غَوْنَتْ عِنْدَهُمْ
الْعِزَّةُ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنِ اذَا
سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يُكْفِرُهَا وَيُسْهِرُهَا
فَلَا نَقْعُدُ وَمَعْهُمْ حَقَّ يَحْوَضُوا فِي
حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّمَا ذَهَبُوهُ إِنَّ اللَّهَ

niyan: Mata-an! A sukano na sa maoto na ishan niran. Mata-an! A so Allah na Thimo-on Niyan so manga Monapik go so manga Kapir- si-i ko Naraka Jahannam langan:-

141. Siran na dadara-an Kano iran: Na o adun a Mambagiyayan Niyo a Da-ag a pho-on ko Allah, na Tharo-on niran: A ba kami Niyo di manga pud?- Na o adun a mambagiyayan o da Pamaratiyaya a Kapakataban, na Tharo-on niran: A ba ami Sukano da Mapakapugus, go ba ami Sukano da Malinding ko Miyamaratiyaya? Na so Allah na Khokomun kano Niyan ko Alongan A Qiyamah. Na da dun a isunggai o Allah ko da Pamaratiyaya ko Miyamaratiyaya a okit.

142. Mata-an! A so manga Monapik- na Pulimpangun niran so Allah, a Sukaniyan i Mbadal ko Limpangan niran: Igira-a Tominindug siran ko Sambayang, na Tomindug siran a Khibobokulun, Maki-ilaila-in siran ko manga Mansosiya, sa di iran Tataduman so Allah inonta so maito;

143. Ma-a alangalang siran ko pagulutan noto- da siran ko sira-naya (a Miyamaratiyaya) go da siran ko siran noto (a manga Kapir). Na sa dun sa Dadagun o Allah,- na Dingka dun mito-on sa lalan.

جَامِعُ الْمُتَّفِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ
جَمِيعًا

الَّذِينَ يَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ
مِّنَ اللَّهِ قَاتُلُوا أَلَّمْ تَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ
كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَاتُلُوا أَلَّمْ
نَسْتَحِدُ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعُكُمْ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَخْكُمُ مَا يَشَاءُ
أَلْقِيَتُمْهُ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ سَيِّلًا

إِنَّ الْمُتَّفِقِينَ يُخَذِّلُونَ اللَّهَ وَهُوَ
خَدِيرُهُمْ وَإِذَا قَاتُلُوا إِلَى الْأَصْلَوَةِ
قَاتُلُوا كُسَالَىٰ بُرُآءَ وَنَاسَ وَلَا
يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا

مَذَبَّذَةٌ بَيْنَ يَدَيْكَ لَا إِلَى هَوْلَاءِ وَلَا
إِلَى هَوْلَاءِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَنَّ تَحْدَلُهُ

سَيِّلًا

144. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo khowa-a so da Pamaratiyaya a manga Panarigan a ilubi niyo ko Miyamaratiyaya: Ba niyo kabaya a sunggayan niyo so Allah sa Karina rukano a Mapayag?

145. Mata-an! A so manga Mon-apik na si-i ko Darpa a Pithamanan a mababa ko Naraka: Go Dingka siran ndun Mito-on sa Phanana-bang;-

146. Inonta so siran a Mithataobat, go Miphipiyyapiya, go kipitan niran so (Kitab o) Allah, go Tiyolabos iran so okit iran ko Kapaginutao a ruk o Allah: Na siran man i pud o Miyamaratiyaya. Na mbugan ndun o Allah so Miyamaratiyaya sa Balas a Mala.

147. Di Punggolaola-an o Allah i ba Kano Niyan siksa-a, o Panalamat Kano go Maratiyaya Kano: Ka aya butad o Allah na Masalamatun, a Mata-o.

148. Di Khabaya-an o Allah so kipakatanogun ko Marata a Katharo, inonta so tao a Kiyasalimbotan; ka aya butad o Allah na Puphakanug, a Mata-o.

149. O payaga Niyo so Mapiya o di na paguma-an Niyo sukaniyan o di na Muma-ap Kano ko Marata, na Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Mama-apun, a Phakagaga.

يَكَاهِهَا الَّذِينَ أَمْوَالَانَنْجَدُوا
الْكُفَّارُ إِنَّمَا يَأْتِيَهُمْ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ
أَتَرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا اللَّهَ عَلَيْكُمْ
سُلْطَانًا مِنْنَا
١٤٤

إِنَّ الظَّاهِقَيْنِ فِي الدَّرُكِ الْأَسْفَلِ مِنَ
النَّارِ وَلَنْ يَحْدَلَ لَهُمْ نَصِيرًا
١٤٥

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا
وَأَعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ
فَأُولَئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ
يُؤْتَ إِلَيْهِمْ مِنَ اللَّهِ الْأَجْرُ عَظِيمًا
١٤٦

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعْدَ إِيمَانِهِ
إِنْ شَكَرْتُمْ وَأَمْنَسْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ
شَاكِرًا عَلَيْمًا
١٤٧

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهَرُ بِالسُّوءِ مِنَ
الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلَمَ وَكَانَ اللَّهُ سَيِّعًا
عَلَيْمًا
١٤٨

إِنْ يُبْدُوا خَيْرًا أَوْ كُنْفُوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ
سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوا قَدِيرًا
١٤٩

150. Mata-an! A so da Pamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan, go kabaya iran a Pakambida-an niran so Allah go so manga Sogo Iyan, go gi-i ran Tharo-on: A Paratiyaya-an nami so saba-ad go o Ongkirun nami so saba-ad: Go kabaya iran a Makamba-al siran ko Pagulutan noto sa okit,-

151. Siran man na siran so da Pamaratiyaya a titho; na Pithiyagar-an Nami so da Pamaratiyaya sa siksa a Phakahina.

152. Na so Miyamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan go da-a inibida iran a isa bo ko siran noto (a manga Rasul), na siran man na imbugai Niyan kiran ndun so manga Balas kiran: Ka aya butad o Allah na Manapi, a Makalaimo-on.

153. Phangunin Ruka (Ya Muhammad) o Tiyorongan ko Kitab a Pakatorongan Ka siran sa Kitab a pho-on ko Langit: Na Sabunar a Piyanguni ran ko Musa so Mala a di guyoto, sa Pitharo iran: A Pakilain Ka rukami so Allah sa Mapayag, na Piyolang siran o Luthi sabap ko Kiyandarowaka iran. Oriyan niyan na kinowa iran so Sapi (a katohanan) ko oriyana o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina; na Pima-ap Ami kiran noto; go bigan Nami so Musa sa Karina a Marayag.

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَيُرِيدُونَ أَنْ يُطْرِقُوا بَيْنَ أَنَّهُ
وَرَسُولِهِ، وَيَقُولُونَ تُؤْمِنُ بِعَصِّ
وَنَكْفُرُ بِعَصِّ وَيُرِيدُونَ أَنْ
يَتَخَذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سِيِّلًا

أُولَئِكَ هُمُ الْكَفَرُونَ حَقًا وَأَعْتَدْنَا

لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا

١٥١

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَآتَمُّ يُفَرِّقُوا
بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَئِكَ سَوْفَ
يُؤْتَيْهِمْ أَجُورَهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا
رَّحِيمًا

١٥٢

يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ
كِتَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَى
أَكْثَرَهُمْ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرْنَا اللَّهَ جَهَرًا
فَأَخَذَهُمْ أَصْنَعَةً بِظُلْمٍ لَهُمْ
أَخْدُوا أَلْعَجَلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمْ
الَّذِينَ قَعَدُوا عَنْ ذَلِكَ وَأَتَيْنَا مُوسَى
سُلْطَانًا مُهِينًا

١٥٣

154. Go ini Poro Ami ko Kaporowan niran so Palao sabap ko Kinindiyandi-in kiran; go Pitharo Ami kiran: A solud kano ko Pinto (o Baital Muqaddas) sa Pangangalimbaba-an kano; go Pitharo Ami kiran: A di kano Phumalawani ko Alongan a Sapto. Na kominowa Kami kiran sa diyandi a Mapunud.

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الْطُّورَ بِمِثْقَلِهِمْ وَقُلْنَا
هُمْ أَذْهَلُوا الْبَابَ بِعُجْدًا وَقُلْنَا لَهُمْ
لَا تَعْدُوا فِي السَّبَّتِ وَلَا خَذَنَاهُمْ مِثْقَلًا
عَلَيْهَا

١٥٤

155. Na (Pimorka-an Nami siran) sabap ko Kiyabarungkasa iran ko diyandi iran; go so Kiyaongkira iran ko manga Ayat o Allah; go so Kiyabonowa iran ko manga Nabi sa di ontol; go so Kiyatharowa iran: Sa so manga poso ami na Mapupuno;- kuna, ka Piyatri o Allah sukaniany sabap ko Kiya-ongkir iran, ka da-a Mapaparatiyaya kiran a rowar ko maito;-

فِيمَا نَقْضَيْهِمْ مِثْقَلُهُمْ وَكُفُرُهُمْ يَأْتِيَنَّ
اللَّهُ وَقَاتِلُهُمُ الْأَنْيَاءِ بِغَيْرِ حِقٍّ وَقَوْلُهُمْ
قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفُرِهِمْ
فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا

١٥٥

156. Go sabap ko Kiya-ongkir iran; go so Kiyatharowa iran ko Maryam ko tumpo a Mala;

وَيَكُفُرُهُمْ وَقَوْلُهُمْ عَلَى مَرِيمَ مُهَمَّةً
عَظِيمًا

١٥٦

157. Go so Katharo iran: Sa Mata-an! A Miyapatai ami so Al-Masih Isa a Wata o Maryam, a sogo o Allah;- a da iran Mapatai, go da iran Masola Sukaniyan, ogaid na Piyakalingo siran, na Mata-an! A siran a da-on Pagayonayon na miyatago siran ndun ko Angangan Rukaniyan, da-a katawi ran non a rowar sa Kaonot sa arangan, ka Mata-tangkud a da iran Mabono Sukaniyan:-

وَقَوْلُهُمْ إِنَّا قَاتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ
مَرِيمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَاتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ
وَلَذِكْرِنَّ شِهَادَةَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أَخْنَفُوا فِيهِ
لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا أَنْبَاعُ
الْأَطْلَنِ وَمَا قَاتَلُوهُ يَقِينًا

١٥٧

158. Kuna, ka ini Poro Sukaniyan o Allah si-i ko Hadapan Niyan; ka aya butad o Allah na Mabagur, a Maongangun;-

بَلْ رَفِعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
حَكِيمًا

159. Go da (a isa bo) ko Tiyoranon ko Kitab a ba-on ndi Paratiyaya ko da Niyan pun Kapatai; go sa Alongan a Qiyamah na mabaloi kiran a Saksi;-

وَإِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا يَرْؤُ مِنْ نَّاهِيَةِ
قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ
شَهِيدًا

160. Na sabap ko da Kapaginontolan o siran a manga Yahodi na Kiyaram Ami kiran so manga Pipiya a Kiyalal kiran;- go sabap ko Kiyapangalang iran ko lalan o Allah sa Madakul;-

فَيُظْلَمُونَ مَنْ أَنْذَنَ هَادِئًا حَرَمَ مِنْ أَعْلَامِهِمْ
طَبَّيْتِ أَجْلَتْ لَهُمْ وَبَصَدَ هُمْ عَنْ
سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا

161. Go so Kapuphakaya iran ko Kapuriba, a Sabunar a ini Sapar kiran noto; go so Kaphagaraba iran ko manga Tamok o manga Manosiya sa di ontol;- na Pithiyagaran Nami so da kiran Pamaratiyaya sa siksa a Malipudus.

وَأَخْذِهِمْ أَلْيَوْ أَوْ قَدْ هُوَ أَعْنَهُ وَأَكْلُوهُمْ
أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَطْلِ وَأَعْنَدُنَا لِلْكَفَرِينَ
مِنْهُمْ عَدَابًا أَلِيمًا

162. Ogaid na so Mithatakna ko Kata-o a pud kiran, go so Miyamaratiyaya, na Paparatiyaya-an nirana so (Kitab a) Initoron Ruka (Ya Muhammad) go so Initoron ko Miya-onsa an Ka: Go Ipuphamayan-dug iran so Sambyang go Puthona-in nirana so Zakat go Paparatiyaya-an nirana so Allah go so Alongan a Maori: Na siran man na Mbugan Nami siran ndun sa Balas a Mala.

لَذِكْنِ الرَّسُولُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ
وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا
أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقْرِئِينَ الْصَّلَاةَ
وَالْمُؤْمِنُونَ أَلَّا كَوَافِرُهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَئِكَ سَنُوتِهِمْ
أَجْرًا عَظِيمًا

163. Mata-an! A Sukami na Inilahaman Nami Suka (Ya Muhammad), sa lagid o Kiyailahami Ami ko Nuh go so manga Nabi ko Miyao-riyan Niyan: Go Inilahaman Nami so Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub, go so Mba-wata-an Niyan, go so Isa, go so Ayyub, go so Yunus, go so Haroun, go so Sulaiman, go inibugai Ami ko Dawood so Zaboor.

164. Go (Somiyogo Kami sa) manga Sogo a andang a Miyapano-thol Ami Siran Ruka gowani; go manga Sogo a da-a Mi Siran Ruka Mapano-thol;- na Inimbitiyara-i o Allah so Musa sa Samporna a Kam-bitiyara-i;-

165. Manga Sogo a Puphamano-thol sa Mapiya go Puphamakaik-tiyar, ka-an nda-a khabaloi a Daowa omanga Manosiya, si-i ko Allah, ko oriyan o manga Sogo: Kaaya butad o Allah na Mabagur, a Maongangun.

166. Ogaid na so Allah na Shasaksi-an Niyan so Initordon Niyan Ruka (Ya Muhammad) a Initordon Niyan si-i ko Kata-o Niyan go so manga Malaikat na Shasaksi-an Nirian: Na Khasana-an so Allah a Saksi.

167. Mata-an! A so da Pamaratitiyaya go Miyangalang siran ko lalan o Allah, Na Sabunar a

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى
نُوحٍ وَالنَّبِيِّنَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى
إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ
وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ وَعِيسَى
وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَهَدْرُونَ وَسُلَيْمَانَ
وَمَا أَنَّا نَذِرُ دَارُوا دَرْبُرَا

وَرَسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلٍ
وَرَسُلًا لَمْ نَقْصُصْنَاهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ
الَّهُمَّ مُوسَى تَكَلِّمِي

رَسُلًا مُّشَرِّينَ وَمُنْذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونُ
لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ
الَّهُمَّ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

لَكِنَّ اللَّهَ يَسْهُدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ
أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ وَالْمَلَائِكَةُ
يَسْهُدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ
الَّهِ قَدْ ضَلَّلُوا أَضَلَّلَابَعِيدًا

Miyadadag siran, sa Kadadag a Mawatan.

168. Mata-an! A so da Pamariyaya go da Pamaginontolan,-na da Mapatot ko Allah i ba Niyan siran Napi-i go ba Niyan siran Torowa sa lalan-

169. Inonta so lalan ko Naraka Jahannam, sa kakal siran non sa dayon sa dayon. Na Miyabaloi oto si-i ko Allah a malbod.

170. Hai manga Manosiya! Sabunar a Minitalingoma rukano o Sogo so Bunar a pho-on ko Kadnan niyo: Na Paratiyaya-a Niyo: Ka aya rukano Mapiya. Na o di niyo Paratiyaya-a, na Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa: Ka aya butad o Allah na Mata-o, a Maongangun.

171. Hai Tiyorongan ko Kitab! Di niyo Phanongkili so Agama niyo: Go da-a Putharowa niyo Makapan-tag ko Allah a rowar ko Bunar. So Al-Masih Isa a Wata o Maryam na matag Sogo o Allah, go Katharo Iyan, na initumo Niyan ko Marayam, go Niyawa a pho-on Rukaniyan: Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so manga Sogo Iyan. Na di Niyo Putharowa a tulo (a Tohan): Gunuki niyo: Ka aya rukano Mapiya: So Allah na aya bo Tohan a Isa Isa: Mawatan non o ba-adun a mabaloi a Wata Iyan. Ruk Iyan so shisi-i ko

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنْ أَنَّ اللَّهَ
يُغَفِّرَ لَهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ طَرِيقًا ﴿١٦٢﴾

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَلَدِينَ فِيهَا أَبَدًا
وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٦٣﴾

يَأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الرَّسُولُ
بِالْحَقِّ إِنَّمَا تُكَفِّرُونَ فَقَاتَمُوا حِيرَالْكُمْ
وَإِنْ تَكُفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ مَعَ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلَيْهِ حِكْمَةً ﴿١٦٤﴾

يَتَأْهِلَ الْكِتَابُ لَا تَقْلُوْنِي
دِينِكُمْ وَلَا تَقْلُوْنِي عَلَى اللَّهِ إِلَّا
الْحَقُّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ
رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَقْنَهَا إِلَى
مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِّنْهُ فَقَاتَمُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَلَا تَقْلُوْنِي ثَلَاثَةٌ أَنْتُهُوا خِيرَالْكُمْ
إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهٌ وَحْدَهُ سُبْحَانَهُ وَأَنَّ
يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ لَّهُمَا مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ
وَكَيْلًا ﴿١٦٥﴾

manga Langit go so shisi-i ko Lopa.
Na Kiyasan-aan so Allah a Sasarigan.

172. Di dun iphunama o Al-Masih a kababaloj Niyan a Oripun o Allah, go di iphunama o manga Malaikat a manga dasasug: Ka sa dun sa Ipunama niyan so Kao-oripun niron o Allah go Mumaratabat,- na timo-on Niyan siran ndun si-i ko Hadapan Niyan langon.

173. Na so puman so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na ithoman Niyan Kiran sa Tarotop so manga Balas Kiran,- go omanan Niyan Siran ko Kakaya-an Niyan: Na so puman so Minanama go Mimamaratabat, na shiksa-an Niyan siran sa siksa a Malipudus; go da-a Mato-on nirana bagiyan nirana salakao ko Allah, a Panarigan go da-a Phananabang.

174. Hai manga Manosiya! Sabunar a adun a Miyakaoma Rukano a Karina a pho-on ko Kadnan Niyo: Go Piyakatororan Nami Sukano sa Sindao a Maliwanag.

175. Na so puman so Miyamaratiyaya ko Allah, go Tikhus iran non,-na Pakasoludun Niyan siran ndun ko Limo a pho-on Rukaniyan go Kakaya-an, go Thoro-on Niyan siran si-i Rukaniyan ko lalan a Matitho.

لَنْ يَسْتَكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ
عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا الْمَلِكَ كَمَا مَرَبُونَ
وَمَنْ يَسْتَكِفَ عَنْ عِبَادَتِهِ
وَيَسْتَكِفُ فِي حُشْرَهُمْ إِلَيْهِ
جَمِيعًا

فَإِمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فَيُؤْفَقُهُمْ أَجُورُهُمْ
وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَإِمَّا الَّذِينَ
أَسْتَكَفُوا وَأَسْتَكَبُرُوا فَيَعْدَ بِهِمْ
عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَحْدُونَ لَهُمْ مِنْ
دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَنٌ مِنْ رَبِّكُمْ
وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ تُورًا مَبِينًا

فَإِمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ
وَأَعْصَمُوا بِهِ، فَسَكُونٌ خَلُوهُ فِي
رَحْمَةِ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ
صَرَاطًا مُسْتَقِيمًا

176. Phaki-osai siran Ruka: (Ya Muhammad). Tharowangka: A so Allah na Phagosa-in Niyan rukano so Makapantag ko da-a Lokus Iyan go da-a Moriyatao niyan. Amai ka so Mama na Matai, a da-a Wata iran, na adun a Babai niyan na bagiyan niyan so Midiya (ko Tamok) ko Miniganat iyan: Go suka-niyan (a Mama) na Khawarisan niyan (so Kiyaganatan o Babai niyan) o da-a Wata iran: Na amai ka dowa a Babai, na bagiyan niyan so dowa ko tulo ba-ad ko Miniganat iyan: Na amai ka siran na Magari-ari a manga Mama go manga Babai, na Bagiyan o isa a Mama so lagid o kipantag o dowa a Babai. Puphakarayagun rukano o Allah, ka o ba kano Madadag. Na so Allah na so langowan taman na Katawan Niyan.

يَسْتَغْفِرُونَكَ قُلِ اللَّهُمَّ يَقْتِيلُكُمْ
فِي الْكَلَدَةِ إِنَّ أَمْرَهُ أَهْلَكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ
وَلَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفٌ مَّا تَرَكَ وَهُوَ
يَرِثُهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتْ
أُشْتَرَتْ فَلَهُمَا الْثُلُثُانِ مِمَّا تَرَكَ وَإِنْ
كَانُوا أَخْوَهُ رِجَالًا وَنِسَاءً فَلَلَّهُ كُمْ
مِّثْلُ حَظِّ الْأَنْثِيَنَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
أَنْ تَضْلُلُوا وَاللَّهُ يُكَلِّ شَيْءٍ عَلَيْمٌ

(١٧)

Surah Al-Maidah-5

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. Hai so Miyamaratiyaya! Tomanun niyo so manga diyandi (a maka-o ontol). Piyakai rukano so Binatang a manga Ayam, inonta so Pukhabatiya rukano: Liyo ko piyakai niyo ko Kapanganop ko kapagi-ikram iyo: Na Mata-an! A so Allah na Ipukhokom Iyan so kabaya Iyan.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَتَآلَّهُ الَّذِينَ إِمْنَوْا وَأَفْوَى بِالْعُقُودَ
أَحْلَتْ لَكُمْ بِهِمَةً الْأَغْنَمِ إِلَّا مَا سَلَّى
عَلَيْكُمْ عَدْلٌ صَبِيدَ وَأَنْتُمْ حَرَمٌ
اللَّهُ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ

(١)

2. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Pundarowaka-i so manga Tanda o Allah, go so Olanolan a Pagadatan, go so manga Pamumugayan, go so manga to-os, go so Puphamanong ko Walai a Pagadatan, a Pumbabanog siran sa Risiki a pho-on ko Kadnan niran go Kasosowat. Na amai ka makaipos kano (ko Kapagikram) na Pangnop kano (o kabaya iyo), na o ba rukano makagawi so rarangit ko pagtao sa kiyalangi ran rukano ko Masjid Al-Haram ko kapakamba-al iyo sa rido. Na thatabanga kano ko mapiya, go so Kapananggila, go di kano Puthatabanga ko dosa go so Kapuriridowai: Go kalukun niyo so Allah: Ka Mata-an! A so Allah na mailot i kandadanug.

3. Hiyaram rukano so (kakana ko) Miyatai (a da Masombali), go so rogo (a tomiyoga), go so Sapo o Baboi, go so ini Panambai ko salakao ko Allah; go so Miyapukul, go so Bintol, go so Miyaolog, go so Sinidong; go so Piyagudasan o Binatang a Mawarao, inonta so Miasombali iyo (a riya-utan sa Niyawa), go so Siyombali makapantag ko manga Barahala, go so Kipurimaru niyo ko manga Azlam: Guyoto man na kapanongklid. Sa Alongan na-i na kiyada-an sa panginam so da Pamaratiyaya (ko kabinasa-a) ko Agama niyo: Na di niyo siran khalkun, na Sakun i kalukun niyo. Sa Alongan nai-na Tiyarotop Akun ru-

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يُحْلُوا شَعْبَرَ
اللَّهُ وَلَا الشَّهْرُ الْحَرَامُ وَلَا أَهْدَى وَلَا
الْقَاتِلَدُ وَلَا إِمَانُ الْبَيْتِ الْحَرَامَ يَنْبَغِونَ
فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرَضِوْنَاوِإِذَا حَلَّتُمْ
فَاصْطَادُوْا وَلَا يَجْرِيْ مَنْكُمْ شَيْئًا فَوْمِ
أَنْ صَدُّوْكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
أَنْ تَعْتَدُوْا وَتَعَاوِنُوْا عَلَى الْبَرِّ وَالْنَّقْوَى
وَلَا نَعَاوِنُوْا عَلَى الْإِثْرِ وَالْمَدْوَنِ وَاتَّقُوا
اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

حِرْمَةٌ عَلَيْكُمُ الْمِيَةُ وَالدَّمُ وَلَكُمُ
الْخِزْرِ وَمَا أَهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَفَّةُ
وَالْمَوْقَدَةُ وَالْمَرْدِيَةُ وَالنَّطِيْحَةُ وَمَا
أَكَلَ السَّبْعُ إِلَّا مَا ذَكَرْتُمْ وَمَا ذَبَحَ عَلَى
النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقِيمُوا بِالْأَزْكَرِ
ذَلِكُمْ فِسْقٌ الْيَوْمَ بَيْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْ دِيْنِكُمْ فَلَا تَخْشُوْهُمْ وَأَخْشُوْنَ
الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِيْنَكُمْ وَأَتَمَّتُ
عَلَيْكُمْ نُعْمَى وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ
دِيْنًا فَمَنِ اضْطَرَّ فِي مُنْحَصَّةٍ غَيْرَ

kano so okit iyo ko Kapaginutao, go Siyamporna Akun rukano so Limo Akun; go pinili Akun rukano so Islam a Agama (a okit ko Kapaginutao). Na sa tao a kasungutan ko Ongos, a kuna a ba mithibaba ndosa, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

4. Ipagisha iran Rka o antona-a i piyakai kiran. Tharowangka: A piyakai rukano so manga pipiya: Go so Minipangundao niyo ko Puphamakapali a bababusun niyo a Pukhipangundao niyo kiran so ini Pangundao rukano o Allah: Na kangkano ko miyadakup iran rukano, go aloya niyo ron so ngaran o Allah: Go kalukun niyo so Allah; Mata-an! A so Allah na maga-an i Kapagitong.

5. Sa Alongan na-i na piyakai rukano so manga pipiya. Na so siyombali o siran a bigan ko Kitab na Halal rukano, go so siyombali iyo na Halal kiran; go (Piyakai rukano) so manga Bilangatao ko Miya maratiyaya a manga bai, go so manga bilangatao ko manga bai ko siran a bigan ko Kitab, ko miyona an niyo,- igira minibugai niyokiran so manga Mahar iran, sa titho kano a miya mangaroma a kuna a ba kano Pushisina sa Mapayag, go kuna a ba kano pha-mangowa sa manga bolayoka ko Kashina a masolun. Na sa dun sa Khapir ko orian o Paratiyaya, na Sabunar a

مُتَجَانِفٍ لِّإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ
رَّحِيمٌ

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أَحِلَّ لَهُمْ قُلْ أَحِلَّ لَكُمْ
الظَّبَابُ وَمَا عَلِمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِ
مُكَلِّبُنَّ تَعْمَلُوهُنَّ مَا عَلِمْتُمْ كُمْ اللَّهُ فَكُلُّوْا
مِمَّا أَمْسَكَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَآذُرُوا أَسْمَ اللَّهِ
عَلَيْهِ وَأَنْقُوا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحَسَابِ

الْيَوْمَ أَحِلَّ لَكُمُ الطَّيْبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ
لَهُمْ وَالْمُحْصَنَتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَتُ
مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا
ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ مُحْصَنِينَ عَيْرَ
مُسْفِحِينَ وَلَا مُتَخَذِّلَى أَخْدَانَ
وَمَنْ يَكْفُرُ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَطَ
عَمَلهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِيرِ

miyailang so galubuk iyan, go sukaniyan si-i sa Akhirat na pud ko Miyangalologi (a manga tao ko Naraka).

6. Hai so Miyamaratiyaya! Igira ithindug iyo so Sambayang, na onabi niyo so manga Paras iyo, go so manga lima niyo taman ko manga siko; go sapowa niyo so manga Olo niyo; go (onabi niyo) so manga ai niyo taman ko dowa boko a ai. Na amai ka madidiyonob kano, na Phaigo kano. Na o Pukhakasakit kano, o di na kapantagan kano sa lakawan, o di na miyakaoma so isa rukano a pho-on ko diyamban, o di na minipurorada iyo so manga Babai, go da-a khato-on niyo a ig, na thayamom kano sa botha a Soti, na sapowa niyo ron so manga Paras iyo, go so manga Lima niyo. Kuna a ba kabaya o Allah i ba kano Niyan sunggai sa marugun, na ogaid na aya kabaya Iyan na-an kano Niyan Masoti, go a Niyan Matarotop so Limo iyan rukano, ka-an kano Makapanalamat.

7. Na Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, go so diyandi Iyan, a so ini diyandi Iyan rukano, gowani ko Tharo-on niyo: A Piyamakinug Ami go Inonotan nami: Na kalukun niyo so Allah; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub (a manga pamikiran).

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ إِمَّا نَوَّا إِذَا قُمْتُمْ
إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ
وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَاقِقِ وَأَمْسَحُوا
رُءُوسَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى
الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَطَهَرُوا
وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ
أَحَدٌ مِّنْكُمْ مِّنَ النَّاَبِطِ أَوْ لَمْسَتُمْ
النِّسَاءَ فَلَمْ تَحْدُوا مَاءَ فَتَيَمِّمُوا
صَعِيدًا طَيْبًا فَأَمْسَحُوا
بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ مِّنْهُ
مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ
مِّنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ
وَلِيُسْتَمِّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ
شَكُورُونَ ﴿٦﴾

وَأَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
وَمِنْ شَفَقَةِ الَّذِي وَاثَقُوكُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ
سَمِعْنَا وَأَطْعَنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾

8. Hai so Miyamaratiyaya! Mbaloi kano a Khipamamayandug ko (manga kabunar o) Allah, a manga saksi kano ko Kapaginontolan, na o ba rukano makagawi so rarangit ko pagtao ko di niyo Kapakapaginontolan. Paginontolan kano: Ka guyoto i lubi a marani ko Kapan-gongonotan: Na kalukun niyo so Allah. Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

9. Ini diyandi o Allah ko siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a adun a bagiyan niran a Ma-ap go Balas a lubi a Mala.

10. Na so da Pamaratiyaya go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka Jahim.

11. Hai so Miyamaratiyaya! Tadumi niyo so Limo rukano o Allah gowani ko mapamikir o pagtao a Pagolangun niran rukano so manga barokan niran, na inurun Niyan rukano so manga barokan niran: Go kalukun niyo so Allah. Na so bo so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

12. Na Sabunsabunar a inumbalan o Allah so diyandi ko manga Moriyatao o Israil, go Piyakatindungan Nami siran sa sapolu a go dowa

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُوْنُوا فَوَّهِمْنَ
لِلَّهِ شَهَدَةً بِالْقِسْطِ وَلَا
يَجِرِمَنَكُمْ شَنَعًا قَوْمٍ عَلَىٰ
الَّا تَعْدُلُوا أَعْدُلُوا هُوَ أَقْرَبُ
لِلتَّقْوَىٰ وَأَنَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ
بِمَا عَمِلُونَ ﴿٨﴾

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿٩﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا إِنَّنِيَّ
أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّمِ ﴿١٠﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا
نَعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ
أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيهِمْ فَكَفَّ
أَيْدِيهِمْ عَنْكُمْ وَأَنْقُوا اللَّهَ وَعَلَىٰ
اللَّهِ فَلِيَسْتُوْكُلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

* وَلَقَدْ أَخْذَ اللَّهُ مِيقَاتَ بَنِيٍّ
إِسْرَائِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمْ أُشْرِقَّ

Nakoda. Na Pitharo o Allah: A Mata-an! A Sakun na babid iyo: Na Ibut ka o Pamayandugun niyo so Sambayang, go tona-in niyo so Zakat, go Paratiyaya-an niyo so manga Sogo Akun, go babidun niyo Siran, go Pagotangan niyo so Allah sa otang a mapiya, na Mata-an a lalasun Ko rukano dun so manga dosa niyo, go Mata-an a pakasoludun Ko sukano dun ko manga Soraga a Puphamangondas ko kababaa-an niyan so manga Lawasaig; na sa dun sa Mongkir rukano, ko oriyan noto, na Sabunar a miyapokas ko ontol a lalan.

13. Na sabap ko kiyabarungkasa iran ko diyandi kirin, na Pimorkaan Nami siran, go biyaloi Ami so manga poso iran a manga tutugas: Puphamagalinun niran so manga Katharo ko manga darpa iyan, go Piyakalipatan niran so Ontong a pud ko ini Sogo kirin; na di khada a Kapukhatokawingka ko Kandon-siyan a puphakapo-on kirin-inonta so maito kirin-na Puma-apingka siran, go Dapayangka: Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Miphipyapiya.

14. Na sabap sa siran na Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na manga Christian, na inumba-alan Nami so diyandi kirin, na piyakalipatan niran so Ontong a pud ko ini Sogo kirin: Na Inadun Nami kirin so rido go so rarangit sa taman ko

عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي
مَعَكُمْ لَيْنَ أَقْتَمْ أَصْكَلَةَ
وَأَتَيْتُمُ الرَّكْوَةَ وَأَمْنَثُمُ رِسْلَى
وَعَزَّزْتُمُوهُمْ وَأَفْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا
حَسَنَا لَا كَفَرْنَ عَنْكُمْ
سَيِّفَاتُكُمْ وَلَا دُخَانَكُمْ جَنَّتِ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَرُ فَمَنْ
كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ
فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءُ السَّبِيلِ
١٥

فِيمَا نَقْضُهُمْ مِنْ شَهْمٍ لَعْنَهُمْ
وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَسِيَّةً
يُخْرِقُونَ الْكَلَمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ
وَنَسُوا حَظَّاً مَمَّا ذَكَرُوا إِلَيْهِ وَلَا
نَرَأُلْ نَطَلْعُ عَلَىٰ حَلَائِهِ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا
مِنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ
١٦

وَمِنَ الَّذِينَ قَاتَلُوا إِنَّا نَصْدِرُ
أَحَدَنَا مِنْ شَهْمٍ فَسُوَاحَ حَظَّاً مَمَّا
ذَكَرُوا إِلَيْهِ فَأَغْرَقْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ
وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ

Alongan a Qiyamah. Na Phanotholun kiran ndun o Allah so siyowa iran.

15. Hai Tiyorongan ko Kitab! Sabunar a miyakaoma rukano so Sogo Ami, a Puphagosai rukano ko madakul ko piyaguma iyo ko Kitab, go adun a pulupasun niyan a madakul: Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a pho-on ko Allah a Sindao a go Kitab a Miyakaosai (a giya Quran naya),-

16. Puthoro-on o Allah sa sabap ro-o so tao a komidug ko Kasosowat Iyan, ko manga okit ko Kali-lintad, go Puphakatogalinun Niyan siran pho-on ko manga lilibotung, si-i ko Maliwanag, - sabap sa idin Niyan, go Puthoro-on Niyan siran ko okit a Ontol.

17. Sabunsabunar a Miyakapir so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na so dun so Al-Massih a Wata o Maryam. Tharowangka: Na ba-adun a tao a adun a Mapukhapa-ar iyan ko Allah a mai-to bo, amai ka kabaya Iyan a bina-sa-an Niyan so Al-Massih a Wata o Maryam, go so Ina Iyan, go so tao ko Lopa sa kalangolangowan niyan? Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowa oto. Puphangadun sa sadun sa kabaya Iyan. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

وَسَوْفَ يُنَتَّهِمُ اللَّهُ بِمَا
كَانُوا يَصْنَعُونَ
١٥

يَأَهْلَ الْكِتَبِ قَدْ
جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يَبِينُ لَكُمْ
كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تَحْفَرُونَ
مِنَ الْكِتَبِ وَيَعْفُوَنَّ
كَثِيرٌ قَدْ جَاءَكُمْ مِنْ
اللَّهِ نُورٌ وَكِتَبٌ مُّبَيِّنٌ
١٦

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنْ أَتَى
رِضْوَانَهُ سُبْلَ السَّلَامِ
وَيُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلْمَاتِ
إِلَى النُّورِ يَادِنَهُ وَيَهْدِيهِمْ
إِلَى صِرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ
١٧

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ
هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ
يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنَّ أَرَادَ
أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ
وَأَمْكَنَهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَإِلَهُ مُلَكُ الْسَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
١٨

18. Na Pitharo o manga Yahodi go so manga Christian: A sukami na manga Wata o Allah, go Pukhakababaya-an Niyan. Tharowangka: Ino kano Niyan shiksa-a sabap ko manga Dosa niyo? Kuna, ka sukanan na Manosiya,- a pud ko Inadun Niyan: Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan: Ka ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, go so pagulutan a dowan-an: Go Sukaniyan ikhandodan.

19. Hai Tiyorongan ko Kitab! Sabunar a Miyakaoma rukano so Sogo Ami, a Puphagosai rukano (ko bitikan o Agama) ko kiyarintas o manga Sogo, ka oba niyo Matharo: I da-a Miyakaoma rukamia Puphamanothol sa Mapiya, go Puphamakaiktiyar: Na Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Puphamanothol sa Mapiya go Puphamakaiktiyar. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

20. Na gowani na Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: Hai pagtao Akun! Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, gowani ko porotan kano Niyan sa manga Nabi, go biyaloi kano Niyan a manga Dato, go ini bugai Niyan rukano so da-a bigan Niyan non a isa bo ko manga Kadun.

21. Hai pagtao Akun! Solud kano (sa Baital Moqaddas a) lopa

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى مَنْ أَبْتَأَ
اللَّهُ وَأَحْبَطَهُ قُلْ فَلَمْ يَعْدُكُمْ
بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مَّنْ خَلَقَ
يَعْفُرُ لَعْنَ يَشَاءُ وَيَعْذِبُ مَنْ يَشَاءُ
وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا يَنْهَا مَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

يَأَهْلَ الْكِتَابِ مَدْجَاهُكُمْ رَسُولُنَا يَسُوسُ
لَكُمْ عَلَىٰ فِرْتَةٍ مِّنَ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا
مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ
بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
فَدِيرٌ

وَإِذَا قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَنْقُوْمِ
أَذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
جَعَلَ فِيْكُمْ أَنْبِيَاءً وَجَعَلَكُمْ
مُّلُوكًا وَأَنْشَكُمْ مَا أَمْرَمْتُ أَهْدَا
مِنَ الْعَالَمَيْنَ

يَقُوْمِ أَدْخُلُوْا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي

a Soti a so tiyangkud o Allah a ruk iyo, go di kano pumbashowi ko manga talikhodan niyo, ka makaka-soi kano a Miyangalologi.

كَنْبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْنَدُو عَلَىَّ أَذْبَارِكُمْ
فَنَنْقَلِبُوا حَسِيرِينَ ﴿٢١﴾

22. Pitharo iran: Hai Musa! Mata-an! A adun a matatago-on a pagtao a Puphamamundug: Go Mata-an! A sukami na di kami ron ndun sholud taman sa di siran non mawa: Na o awa siran non, na Mata-an! A sukami na phamanolud kami ron.

فَالْوَالِيَّمُوسَىٰ إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَارِينَ وَإِنَّا
لَن نَدْخُلَهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّ
يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَخْلُونَ ﴿٢٢﴾

23. Pitharo o dowa Mama a pud ko siran a ma-alukun (ko Allah) a ini Kalimo siran o Allah: Soludi niyo siran ko Pinto: Ka o solud kano ron, na Mata-an! A sukano i Phamakada-ag; go so bo so Allah i sarigi niyo o sukano na Mapaparatiyaya kano.

قَالَ رَجُلًا مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ
أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا أَدْخُلُوهُمْ
الْبَابَ فَإِذَا دَخَلُتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ
غَلِيلُونَ وَعَلَىَّ اللَّهِ فَتْوَكِلُوا إِنْ كُنْتُمْ
مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

24. Pitharo iran: Hai Musa! Mata-an! A sukami na di kami ron ndun sholud, sa dayon sa kakakaduni ran non, na lalakao Ka, Suka a go so Kadnan Ka, na Pakimbonowai Kano (kiran), ka Mata-an! A sukami na si-i kami dun kakadun.

فَالْوَالِيَّمُوسَىٰ إِنَّا نَدْخُلُهَا أَبْدَأَمًا
دَامُوا فِيهَا فَإِذَ هَبَّ أَنَّتَ وَرِبُّكَ
فَقَتَلَلَا إِنَّا هُنَّا فَعَدُونَ ﴿٢٤﴾

25. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na da-a Mipa-pa-ar Akun a rowar ko ginawa Ko a go so Pagari Ko: Na Pakashung-gaya-a Kamingka a go so pagtao a manga songklid!

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي
وَأَخِي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَفْرَقَ
بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمَ
الْفَسِيقِينَ ﴿٢٥﴾

26. Pitharo (o Allah): Na Mata-an! A ini sapar kiran sa pat polo ragon: Na Pukhata-ata-ap siran ko Lopa: Na Dingka Pumboko-on so pagtao a manga songklid.

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً
يَتَهُوَّتُ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسُ عَلَى
الْقَوْمِ الْفَسِيقِينَ ﴿٢٦﴾

27. Na Pangadi-ingka kiran so Totholan ko dowa Wata o Adam si-i ko bunar; gowani a Khorban siran sa Korban: Na tiyrima so pho-on ko isa sa dowa oto, na da tarima-a so pho-on ko pud iyan. Na Pitharo (o Qabil): A Mbono-on ko Suka dun. Pitharo (o Habil): A aya bo a Tharima-an o Allah na so pho-on ko Miyamangonganotan (ko Allah);

وَاتَّلَ عَلَيْهِمْ نَبَأً أَبْنَى إِدَمَ بِالْحَقِّ
إِذْ قَرَرَ بَأْقُرَبَانَا فَنَقْتُلُ مِنْ أَهْدِهِمَا
وَلَمْ يُنَقْبَلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَا فَنَلَّكَ
قَالَ إِنَّمَا يَنْقَبِلُ اللَّهُ مِنَ الْمُنَقِّبِينَ ﴿٢٧﴾

28. Ibut o Olangangka rakun a barokan ka, ka Mbono-on na kongka, o ba ko ruka Olanga a barokan nakun sa ba ko suka bonowa: Ka Mata-an! A sakun na ikhaluk akun so Allah, a Kadnan o manga Kadun.

لِئِنْ بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِنَقْتُلَنِي مَا آنَا
بِبَاسِطٍ يَدِي إِنِّي لَا أَقْتُلُكَ إِنِّي
أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾

29. Mata-an! A sakun na tomo-on ko a mikholokog ka so Dosa ko, go so Dosangka, na mabaloi ka a pud ko manga tao ko Naraka, ka giyoto i balas ko da Pamaginontolan.

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوأْ يَأْتِيَ وَإِنِّي كَفَكُونَ
مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَءٌ
الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾

30. Na ini Pangoyaton o napso niyan a Kiyabonowa niyan ko Pagarri niyan: Na Biyono iyan, na miyaloi a pud ko Miyangalologi.

فَطَوَعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتَلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ
فَأَصَبَّحَ مِنَ الْخَسِيرِينَ ﴿٣٠﴾

31. Na Somiyogo so Allah sa Kakowak, a mangokai ko Lopa, ka phaki-ilai niyan non o andamanaya i katamboni niyan ko Bangkai i Pagari niyan. Pitharo i Qabil: Hai dowan dowan Nako! Ino ko da magaga a mabaloi ako a lagid angkai a Kakowak, a katambonan ko so Bangkai o Pagari ko? Na mimbaloi a pud ko Miyamakashundit.

32. Sabap a makapantag ro-o: Na tiyangkud Ami ko manga Moriyatao o Israil a Mata-an! A sa dun sa Mono ko tao a da Pamono sa tao, o di na da Paminasa ko Lopa, na lagid o ba niyan Biyono so manga Manosiya langon: Na sa dun sa kasabapan sa Kaoyag o tao, na lagid o ba-on mini-sabap a Kiayoyag o manga Manosiya langon. Na Sabunsabunar a mini-oma kiran o manga Sogo Ami so manga rarayag a karina, oriyan niyan na Mata-an! A madakul kiran ko oriyan noto a titho a Mimamalawani ko Lopa.

33. Aya dun a imbadal ko siran a romido ko Allah a go so Sogo Iyan, go manamar nggalubuk ko Lopa sa Kapaminasa: Na so Kapamonowa kiran, o di na so Kasola-a kiran, o di na so kapamotoli ko manga barokan nirana go so manga ai ran sa di makapagonod, o di na so kitaogun kiran ko Lopa: Goyoto man i bagiyan nirana Kahina-an sa Doniya, go adun a bagiyan nirana sa Akhirat a siksa a Mala;

فَبَعَثَ اللَّهُ عَزَّلِيَّاً يَحْثُثُ فِي الْأَرْضِ
لِيرِيهِ كَيْفَ يُورِي سَوْءَةً أَخِيهِ
قَالَ يَنْوَلِقَ أَعْجَزَتْ أَنَّ أَكُونَ مُشْلَّاً
هَذَا الْفَرَابِ فَأَوْرِي سَوْءَةً أَخِي
فَاصْبَحَ مِنَ النَّذِيمِينَ

٢١

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِي
إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَاتَلَ نَفْسًا بِعِيرٍ
نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ
فَكَانَ اقْتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا
وَمَنْ أَخْيَا هَا فَكَانَهَا أَخْيَا
النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا
مِنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ
لُمُّسْرِفُونَ

٢٢

إِنَّمَا جَرَأُوا أَنَّهُنَّ يُحَارِبُونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ وَيَسْعُونَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا
أَنْ يُقْتَلُوا أَوْ يُصْلَبُوا أَوْ تُقْطَعَ
أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خَلَافٍ
أَوْ يُنْفَوُا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ
لَهُمْ خَرْزٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي
الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

٢٣

34. Inonta so siran a Mithaobat ko da niyo kiran pun kagaga-a (dомакуп): Na tangkuda niyo, a Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

35. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah, go Puloba-an niyo so Mipakarani niyo Ron, go Panagontaman kano ko lalan Niyan: Ka-an kano Makasulang sa Maliwanag.

36. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya,- na apiya pun. Mata-an! A pakimbagiyan kiran so nganin a shisi-i ko Lopa langon, go dorogun a lagid iyan, ka-an nirana noto miya-on (sa ginawa iran) phoon ko siksa ko Alongan a Qiyamah, na di kiran Mata-rima. Go adun a bagiyan nirana siksa a Malipudus.

37. Kabaya iran a kapaka-awa iran ko Naraka, na di siran non ndun mamaka-awa: Go adun a bagiyan nirana siksa a Tatap.

38. Na so tukhao a Mama, go so tukhao a Babai, na Potoli niyo so manga barokan nirana: Ka balas ko Pinggolaola iran, a danug a Thoma a pho-on ko Allah, ka so Allah na Mabagur, a Maongangun.

39. Na sa tao a Thaobat ko orian o kiyapakasalimbota iyan, go phiyapiya, na Mata-an! A so Allah na Phakataobatun Niyan; ka Mata-

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوهُ
عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ
رَّحِيمٌ

يَتَأْكِلُهَا الَّذِينَ إِمَّا تَقْوَى اللَّهَ
وَإِنْ تَغْنُمُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةُ وَجَهَدُوا
فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْاْتَ لَهُمْ مَا فِي
الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلُهُ مَعَكُمْ
لِيَقْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابٍ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
مَا نَقْبَلَ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

يُرِيدُونَ أَنْ يَخْرُجُوا مِنَ الْمَارِدِ وَمَا
هُمْ بِخَرِيجٍ مِّنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ
مُّقِيمٌ

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقةُ فَاقْطَعُوا
أَيْدِيهِمْ جَزاءً بِمَا كَسَبُوا كُلًا
مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ حَكِيمٌ

فَنَّ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَاصْلَحَ
فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ

an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

40. Bangkadi katawi a Mata-an! A so Allah i Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa? Shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan, go Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan: Ka so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

41. Hai Rasul! O ba Ka Mapakamboko o siran a Puphagoradorad ko Kakhapir: A siran na Pitharo iran: A Miyaratiyaya kami sa si-bo ko manga ngari iran na di Mapaparatiyaya so manga poso iran; go pud ko siran a manga Yahodi, - a Puphamakinug siran sa pantag a Kapamamokhag, - a ipuphamakinug iran so pagtao a salakao a da siran Ruka makasong. Na Puphamagali-nun niran so manga Katharo ko manga darpa iyan (ko oriyan niyan): Gi-iran Tharo-on: A o mitalingoma rukano wa-i, na kupiti niyo sukaniyan, na o di rukano wa-i mitalingoma, na pagiktiyari niyo! Na sa dun sa kabaya o Allah a kadadag iyan, na da dun a Makhapa-ar Ka-on ko Allah a maito bo. Siran man so di kabaya o Allah o ba Niyan masoti so manga poso iran. Adun a bagiyan niran sa Doniya a Kahina-an, go adun a bagiyan niran sa Akhirat a siksa a Mala.

42. Puphamakinug siran sa pantag a Kapamamokhag, manga bo-

عَفْوُرَ رَحِيمٌ

الَّتِي تَعْلَمَ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكٌ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ يَعْذِبُ مَنْ
يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

سَمَّاعُوكَ لِلْكَذِبِ
سَمَّاعُوكَ لِقَوْمٍ أَخْرَىٰ لَمْ
يَأْتُوكُمْ حُكْمُونَ الْكَلَمُ مِنْ بَعْدِ
مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنَّا أُوتِينَّا
هَذَا فَخَدُودٌ وَإِنَّ لَمْ تُؤْتُوهُ فَأَحَدُوا
وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فَتَنَّهُ فَلَنْ تَمْلِكَ
لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أَوْ لَهُكَ الَّذِينَ
لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ
فِي الدُّنْيَا خَرَقٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ
عَذَابٌ عَظِيمٌ

سَمَّاعُوكَ لِلْكَذِبِ أَكَلُونَ

sao sa Haram. Na o makaoma siran Ruka, na Kokomangka siran, o di na Talikhodingka siran. Na o Talikhodingka siran, na da dun a Mibinasa iran Ruka a maito bo. Na o Khokomangka (siran) na Kokomun Ka kiran so Ontol. Na Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga o Ontol.

43. Na andamanaya i Kaphakikokom iran Ruka a shisi-i kiran so Taurat a matatago-on so Kokoman o Allah? Oriyan niyan na thalikhod siran bo ko oriyan noto; ka di siran Mapaparatiyaya.

44. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami so Taurat a katatagowan sa Torowan go Sindao: A Ipuphangokom Sukaniyan o manga Nabi, a so Mimbabayorantang (ko Allah), ko siran a manga Yahodi go (Ipuphangokom o) manga Barasimba go so manga Olama (kiran): Sabap ko Piyakisiyap kiran a Kitab o Allah, go miyaloi siran non a manga Saksi: Na di niyo khalukun so manga Manosiya, ka Sakun i kalukun niyo, go di niyo phamasa-an so manga Ayat Akun sa arga a maito. Na sa dun sa di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga Kapir.

45. Na ini Paliyogat Ami kiran si i ko Taurat: A Mata-an! A so Niyawa na (Kitasan sa) Niyawa, go so Mata na Mata, go so Ngirong na

لِلْسُّجْنَتِ إِنْ جَاءَكُمْ فَأَحْكُمْ بِيَنْهُمْ
أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ وَإِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ
فَكَانَ يَصْرُوُكَ شَيْعًا وَإِنْ حَكَمْتَ
فَأَحْكُمْ بِيَنْهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّورَةُ فِيهَا
حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّنَّ مِنْ بَعْدِ
ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ
بِالْمُؤْمِنِينَ

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّورَةَ فِيهَا هُدًى وَرُوْءٌ
يَحْكُمُهُ فِيهَا الْبَيِّنُونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا
لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّنِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ
بِمَا أَسْتَحْفَظُوْا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ
وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا
تَخْشُوْا النَّكَاسَ وَأَخْشُونَ وَلَا
شَرُّ رُؤْيَايَتِي ثُمَّ نَأْقِلُهُ وَمَنْ لَمْ
يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْكَفَرُونَ

وَكَيْنَانَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ
بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ

Ngirong, go so Tangila na Tangila, go so Ngipun na Ngipun, go so manga Pali na makapukhikitasa. Na sa tao a rundanun niyan (so Kitas) na guyoto na khilalas iyan ko Dosa; na sa tao a di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga salimbot.

46. Na Piyakatondog Ami ko manga raraq iran so Isa a Wata o Maryam, a Miyakatanto ko miyaona a Niyan a Taurat: Go ini bugai Ami Ron so Injil: A katatagowan sa Torowan go Sindao, go Miyakatanto ko Miyaona an Niyan a Taurat: Go Torowan go Undao a ruk o Miyamananggila.

47. Na Kokomun o Tiyorongan ko Injil so Initoron o Allah a madadalumon. Na sa dun sa di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga songklid.

48. Na Initoron Nami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab ka-an Mapayag so Bunar, a Miyakatanto ko Miyaona an Niyan a Kitab, go miyakashaksi-on: Na Kokomun Ka kiran so Initoron o Allah, go Dingka Phangonoti so manga kabaya iran, a makaliliyo ko Miyakatalingoma Ruka a Bunar. Oman i isa rukano na singgayan Nami sa Bitikan go okit. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khabaloi kano

وَالْأَنفَ بِالْأَنفِ وَالْأَذْنَ بِالْأَذْنِ
وَالسِّنَ بِالسِّنِ وَالجُرُوحَ قِصَاصٌ
فَمَنْ تَصْدِقَ بِهِ فَهُوَ كَفَارَةٌ
لَهُ وَمَنْ لَرَحِمَكُمْ يُمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

وَقَفَيْنَا عَلَىٰ إِثْرِهِمْ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ
مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ
وَإِنَّهُمْ لَا يُنْهِيْلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ
وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ
وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ

وَلَيَخْكُرُ أَهْلُ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ
وَمَنْ لَرَحِمَكُمْ يُمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا
لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ
وَمَهِيمَنًا عَلَيْهِ فَاحْكُمْ بِمَا يَنْهَا رِبِّكُمْ
أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَبَعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا
جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّي جَعَلْنَا مِنْكُمْ
شَرِعَةً وَمِنْهَا جَاءَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَجِدَةً وَلَكُنْ

Niyan ko okit a isa, na ogaid na (Piyakambidabida kano Niyan ka) angkano Niyan katupungi ko ini bugai Niyan rukano: Na Pagoradoradi niyo so manga pipiya. Na si-i bo ko Allah so khandodan niyo langon; na Phanotholun Niyan rukano so da niyo Pagayonayoni;

لَيَبْلُوكُمْ فِي مَا ءاتَنَّكُمْ فَاسْتَقْوَأْخِيرَتٍ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَيِّثُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْلِقُونَ ﴿١٨﴾

49. Na Kokomun Ka kiran so Initoron o Allah, go Dingka Phanganoti so manga kabaya iran, go Iktiyaringka siran o ba Ka iran Mapokas ko saba-ad ko Initoron Ruka o Allah. Na o talikhod siran, na Tangkudangka a aya dun a kabaya o Allah na ishogat Iyan kiran so saba-ad ko manga Dosa iran. Na Mata-an! A madakul ko manga Manosiya a titho a manga Songklid.

وَإِنْ أَخْكُمْ بِيَنْهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَنْتَعِيْأَهُوَاءَهُمْ وَأَهْذِرْهُمْ أَنْ يَقْتُلُواكَ عَنْ بَعْضٍ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِنْ تَوَلُّا فَاقْعُمْ أَنْهَايِرِيدَ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَلَا كَيْرَامَنَ النَّاسِ لَفَسِقُونَ ﴿١٩﴾

50. Ba so Kokoman ko masa a kada-a mulung i phuloloba-an nir-an? Go ba-adun a lawan o Allah sa kapiya i Kokoman ko pagtao a khitotomangkud?

أَفَحُكْمُ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنَ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقَنُونَ ﴿٢٠﴾

51. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so manga Yahodi a go so manga Christian a manga Panarigan: So saba-ad kiran i manga Panarigan o saba-ad. Na sa dun sa pud rukano a somarig kiran na Mata-an! A sukaniyan na pud kir-an. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaginontolan.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَنْخِذُوا الْيَهُودَ وَالْأَنْصَارَى أَوْلِيَاءَهُمْ وَمَنْ أَوْلَيَهُ بَعْضَ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾

52. Na Mailangka so siran a katatagowan so manga poso iran sa gudamun-a puphamagapas siran kiran, a gi-i ran Tharo-on: A ipukhaluk ami o ba kami masogat o Khisalimbago a Marugun. Na Matatangkud a so Allah na imbugai Niyan so Kapakada-ag, o di na Sogowan a pho-on ko Hadapan Niyan. Na mabaloi siran makapanttag ko piyaguma iran ko manga ginawa iran a Mamakashundit.

53. Na Tharo-on o siran a Miyamaratiyaya: A ba siran naya so Inishapa iran ko Allah, so Pithamanan o manga Sapa iran sa Mata-an! A siran na pud iyo dun? Miya-ilang so manga galubuk iran, na miyabaloj siran a manga Logi.

54. Hai so Miyamaratiyaya! Sa dun sa mawa rukano ko Agama niyan, na shambiyani ndun o Allah sa pagtao a Pukhababaya-an Niyan siran go Pukhababaya-an nirani Sukaniyan,- a Mangangalimbaba-an ko Miyamaratiyaya, a thutugas ko da-Pamaratiyaya, a Mananagontaman ko lalan o Allah, go da-a ikhaluk iran a Panginsoya o Puphanginsoya. Giyoto man so Gagao o Allah, A mibugai Niyan ko tao a kabaya Iyan. Na so Allah na Maginawa, a Mata-o.

55. Aya bo a Panarigan niyo na so Allah, go so Sogo Iyan, go so

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يَسْرِعُونَ
فِيهِمْ يَقُولُونَ خَشِّيَ أَنْ تُصِيبَنَا دَاءٌ
فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفُتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِّنْ
عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا أَسْرَوْا
فِي أَنفُسِهِمْ نَذِيرٌ

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَهْتَوْلَاءَ الَّذِينَ أَفْسَمُوا
بِاللَّهِ جَهَدَ أَيْمَنَهُمْ إِنَّهُمْ لَعْنَكُمْ حَاطَتْ
أَعْمَلُهُمْ فَاصْبَحُوا حَاسِرِينَ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنِ الدِّينِ
فَسَوْفَ يَأْتِيَ اللَّهُ بِقَوْمٍ يُخْبِرُهُمْ وَيُخْبِرُهُمْ أَذْلَلَةٌ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعْزَرَةٌ عَلَى الْكُفَّارِ
يُجْهَدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَجْنَاحُونَ
لَوْمَةٌ لَا يُمِّدُ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ
يَشَاءُ وَاللَّهُ وَسِعٌ عَلَيْهِ

إِنَّمَا أَوْلَئِكُمْ أَنَّهُمْ أَنْصَارُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ

siran a Miyamaratiyaya,-a so Ipu-phamayandug iran so Sambayang go Puthona-in niran so Zakat, a siran na Puphuroroko.

56. Na sa dun sa Manarig ko Allah, go so Sogo Iyan, go so siran a Miyamaratiyaya,-na Mata-an! A so Tampil ko Allah na siran i Phamakada-ag.

57. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so siran a kinowa iran so Agama niyo a kasandagan go gitagita a pud ko siran a bigan ko Kitab ko Miya-onan niyo, go so da Pamaratiyaya, a manga Panari-gan; go kalukun niyo so Allah, o sukano na Khipaparatiyaya.

58. Na igira-a ini Pananawag iyo so Sambayang, na balowin niran a kasandagan go kakayad; giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a da-a manga Sabot iyan.

59. Tharowangka: Hai Tiyoran nan ko Kitab! Ba adun a isisilid iyo rukami a rowar sa Kapaparatiyaya Ami ko Allah, a go so Initoron Rukami, go so Initoron gowani, Na Mata-an! A kadakulan rukano na manga Songklid?

60. Tharowangka: Ba Ko sukano Phanotholi sa marata a di giyoto a balas, si-i ko Hadapan o Allah? So tao a Pimorka-an sukanian o Allah, go Kiyararangitan Niyan, go

يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُنُوْثُونَ الْزَكُوْنَةَ
وَهُمْ لَا يَكُونُونَ ٥٥

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ
حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَلِيْلُوْنَ ٥٦

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَأَنْتَ حَذَّرُوا إِنَّ الَّذِينَ آتَيْتَهُمْ
دِيْنَهُمْ هُرُزُوا وَلَعِبَّا مِنَ الَّذِينَ أَوْتُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكُفَارُ أُولَئِكَ وَأَنَّهُمْ
اللَّهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِيْنَ ٥٧

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ أَتَخْذُدُوهَا هُرُزُوا وَلَعِبَّا
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُوْنَ ٥٨

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَقْمِيْنَ مِنَ الْآَنَّ
مَاءْمَنًا بِاللَّهِ وَمَا أَنْزَلَ إِلَيْنَا وَمَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِ
وَأَنَّكُمْ فَسِقُوْنَ ٥٩

قُلْ هَلْ أَنْتُمْ كُمْ بِشَرِّ مِنْ ذَلِكَ مُؤْبَاهَ عِنْدَ
اللَّهِ مَنْ لَعْنَهُ اللَّهُ وَعَصَبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ
مِنْهُمُ الْقَرْدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبْدَ الظَّغُوْتَ

biyaloi Niyan siran a manga Amo, go manga Baboi, go Miyangongo-notan ko Tagot,- siran man i tanto a marata ibutad, go miya-awatawat ko Ontol a lalan!

61. Na igira-a miyakaoma siran Rukano, na Tharo-on nirana: A Miyaratiyyaya kami: A Sabunar a somiyolud siran a di Mapaparatiyyaya, go Sabunar a siran na lominiyo siran na maoto dun. Na so Allah i lubi a Mata-o ko Paguma-an nirana.

62. Go Pukhailaingka a madakul kirana, a Puphamagarabaya ko Dosa, go so Kapumalawani, go so Kapukhana iran ko Haram. Na miyakaratarata dun so gi-i ran Ngcolaola-an.

63. Ino kirana ndi shaparun o manga Barasimba go so manga Olama (kirana) so gi-i ran Katharowa ko Dosa, go so Kapukhana iran ko Haram? Miyakaratarata dun so Pushowa-an nirana.

64. Na Pitharo o manga Yahodi: A so Lima o Allah na Mapapatong. Na miyapatong so manga lima iran go Pimorka-an siran sabap ko Katharo iran. Kuna, ka so Mbala a Lima o Allah na Makapangongondaya: Pumbugai sa sadun sa kabaya Iyan. Na Mata-an a ba dun Puphakaoman ko madakul a pud kirana so Initoran Ruka a pho-on

أَوْلَئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ عَنْ سَوَاءٍ
السَّبِيلِ
وَإِذَا جَاءَهُمْ كُمْ فَالْمُؤْمِنَاتِ وَقَدَّ خَلُوا
بِالْكُفَّارِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
كَانُوا يَكْتُمُونَ
١١

وَرَى كَثِيرًا مِّنْهُمْ يَسْرِعُونَ فِي الْأَثْرَ
وَالْعُدُونَ وَأَكَلُوهُمُ الْسُّحْنَ
لِئَسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
١٢

لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبِّنِيُّونَ وَالْأَحْجَارُ عَنْ
قَوْطِيلِ الْأَثْرَ وَأَكَلُوهُمُ الْسُّحْنَ لَيُسَسَّ
مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ
١٣

وَقَالَتِ الْيَهُودِ يَدِ اللَّهِ مَعْلُوَةٌ عَلَّتْ أَيْدِيهِمْ
وَلَعِنُوا بِمَا قَالُوا بِلِ يَدِهِ مُبْسُوتَانِ يُنْفِقُ
كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَ كَيْرًا مِّنْهُمْ مَا
أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رِبِّكَ طَغَيْنَا وَكُفَّرُوا أَلْقَيْنَا
بِنَحْنُمُ الْعَدُوَّةَ وَالْبَعْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِسْمَةِ
كُلُّمَا أَوْفَدْنَا نَارًا لِّلْحَرْبِ أَطْفَاهَا اللَّهُ

ko Kadnan Ka sa Kapangakowala go kaongkir. Na inolog Ami kiran so rido go so Rarangit taman ko Alongan a Qiyamah. Na oman siran miyag sa Apoi ko Kapakipuridowai, na Padungun sukaniyan o Allah; go mananamar siran nggalubuk ko Lopa sa Kapaminasa. Na so Allah na di Niyan Khabaya-an so Puphamaminasa.

65. Na opama ka Mata-an! A so Tiyoronan ko Kitab na Miyaratiyaya siran go Miyananggila siran, na lalasun Nami kiran ndun so manga Dosa iran go Pakasoludun Nami siran ndun ko manga Sorga a Pakadarandang.

66. Na opama ka Mata-an! A siran na ini pamayandug iran so Taurat, go so Injil, go so (Qur-an a) Initoron kiran a pho-on ko Kadnan nirana, na Mata-an! A Makapangondaya siran Koman ko pho-on ko kaporowan nirana, go so pho-on ko kababa-an o manga Ai ran. Adun a pud kiran a pagtao a Mowntol: Na madakul kiran a Mikharata-rata a gi-i ran Nggolaola-an.

67. Hai Rasul! Sampa-in Ka so Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka. Na Odingka Nggolaola-a, na Dangka misampai so Sogowan Niyan. Na so Allah na Lilindingun Ka Niyan ko manga Manosiya. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaratiyaya.

وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادُوا وَلَهُ
لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ

وَلَوْا نَأَهْلَ الْكِتَابَ إِمَانُهُ
وَأَنَّقُولُ لَكَفَرَنَعَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَا دَخَلْنَاهُمْ جَنَّتَ النَّعِيمِ

وَلَوْأَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَأَلَّا يُنْجِيلَ وَمَا
أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَا كَلُوَانِمْ
فَوْقَهُمْ وَمَنْ تَحْتَ أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أَمْمَةٌ
مُفْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءَ مَا
يَعْمَلُونَ

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ
مِنْ رَبِّكَ وَإِنَّ لَدَنَفَعَ فَمَا بَلَّغَتَ
رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ
مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

68. Tharowangka: Hai Tiyoran nan ko Kitab! Da-a kaputhindugan niyo a maito bo (ko Agama o Allah) taman sa di niyo Ipamayandug so Taurat, go so Injil, go so (Qur-an a) Initioron rukano a pho-on ko Kadnan niyo. Na mata-an a ba dun puphakaoman ko madakul a pud kiran so Initioron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka, sa Kapangakowala go Kaongkir. Na Dingka Pumboko-on so pagtao a da Pamaratiyaya.

69. Mata-an! A so siran a Miamaratiyaya, go so manga Yahodi, go so manga Sabi-on, go so manga Christian,- na sa dun sa Maratiyaya-on ko Allah, go so Alongan a Maori, go ngalubuk sa mapiya,- na da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko alongan a Maori).

70. Sabunsabunar a inumba-alan Nami so diyandi ko manga Moriyatao o Israil go Siyogo-an Nami siran sa manga Sogo. Na oman ndun na Mitalingoma kiran o Sogo so di Khabaya-an o manga ginawa iran, na adun a isa ka Sagorompung (ko manga Rasul) a Piyakambo-khag iran, go adun a isa ka Sagorompung a Puphamono-on nirana.

71. Na aya tarima iran na da-a Phakambowat a tiyoba; na mimbot a bungul siran; oriyan niyan na Piyakataobat siran o Allah; oriyan niyan na mimbota bungul siran so

قُلْ يَأَهِلُ الْكِتَبُ لَسْمَ عَلَىٰ شَفَعٍ حَتَّىٰ
تُقِيمُوا الْتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أَنْزَلَ
إِلَيْكُمْ مِنْ رِبِّكُمْ وَلَيَزِدَ كَثِيرًا
مِنْهُمْ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنْ رِبِّكَ طَفِيفًا
وَكُفَّرُ أَفَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكُفَّارِ
٦٧

إِنَّ الَّذِينَ إِمْنَوْا وَالَّذِينَ هَادُوا
وَالصَّابِرُونَ وَالنَّصَارَىٰ مَنْ إِمَنَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَلِحًا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزُنُونَ
٦٨

لَقَدْ أَخَذْنَا مِنْكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ
وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رُسُلًا كُلُّ مَاجَاهَ هُمْ
رَسُولُ بِمَا لَانَهُوَ أَنفُسُهُمْ فَرِيقًا
كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتَلُونَ
٦٩

وَحَسِبُوا أَلَا كُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا
وَصَمُوأَشَمْ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ
عَمُوا وَصَمُوا كَيْدُهُمْ وَاللَّهُ

madakul kiran. Na so Allah na Phagila-in Niyan so gi-i ran Nggo-laola-an.

72. Sabunsabunar a Miyakapir so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na so dun so Al-Massih a Wata o Maryam. Na Pitharo o Al-Massih: Hai manga Moriyatao o Israil! Shimba-a niyo so Allah, a Kadnan Ko go Kadnan niyo. Mata-an naya! A sa dun sa Mumba-al sa Sakoto o Allah,-na Sabunar a Kiyaramon o Allah so Sorga, go darpa iyan so Naraka. Na da-a bagiyan o manga Darowaka a Phamakatabang.

73. Sabunsabunar a Miyakapir so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na ikatulo ko tulo (a manga Tohan): Na da-a Tohan inonta so Tohan a Isa Isa. Na o di ran gunuki so gi-i ran Tharo-on, na khasogat dun so siran a da kiran Pamaratiyaya a siksa a Malipudus.

74. Ino siran ndi Puthaobat ko Allah, go siran non Panguni sa Ma-ap? A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

75. So Al-Massih a Wata o Maryam na matag Sogo; a andang a miya-ipos ko miya-onan Niyan so manga Sogo. Na so Ina Iyan na Mangingimbunar. Aya butad Iran na Pukhan Siran ko Pangunungkun. Ilayangka o andamanaya i Kapu-

بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ
الْمَسِيحُ ابْنُ مَرِيَمٍ وَقَالَ الْمَسِيحُ
يَدْبَغُ إِسْرَئِيلَ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي
وَرَبُّكُمْ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكُ بِاللَّهِ فَقَدْ
حَرَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَا وَلَهُ النَّارُ
وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

٧٣

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ
ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهٌ
وَاحِدٌ وَإِنَّ لَهُمْ بِهَا عَمَّا يَقُولُونَ
لِيَمْسَنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

٧٤

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ
وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللَّهُ عَفُورٌ
رَّحِيمٌ

٧٥

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرِيَمَ إِلَّا رَسُولٌ
قَدْ خَلَقَ مِنْ قَبْلِهِ أَرْسَلُ وَأَمَّهُ
صَدِيقَةً كَانَ أَيْكُلَانِ
الْطَّعَامَ أَنْظَرَ كَيْفَ بُشِّرَ

phakarayaga Mi kiran ko manga Tanda; taros a Ilayangka o anda-manaya i Kaputhalikhod iran!

76. Tharowangka: Ino niyo Pushimba-a, a salakao ko Allah, so da-a Mipapa-ar iyan rukano a Kabinasa go Ompiya? Na so Allah,- na Sukaniany so Puphakanug, a Mata-o.

77. Tharowangka: Hai Tiyoran nan ko Kitab! Di niyo Phanongkirun ko Agama niyo so di Bunar, go di niyo Pagonoti so manga kabaya o pagtao a andang a Miyangadadag gowani,- go Miyakadadag siran sa madakul, go Miyapokas siran ko Ontol a lalan.

78. Kiyamorka-an so da Pamaratiyaya ko manga Moriyatao o Israil, a Minggolalan ko Katharo o Da-wood a go so Isa a Wata o Maryam: Giyoto man na sabap ko Kiyandarowaka iran go so Kiyapumalawani ran.

79. Aya butad iran na da iran Thatapaosa-i so marata a Pinggolaola iran: Na Miyakaratarata dun so Pinggolaola iran.

80. Puphakailai Ka sa madakul a pud kiran a Puphanarig ko siran a da Pamaratiyaya. Na Mikharatara-ta dun so minibugai kiran o manga ginawa iran a ini Kararangit kiran o Allah, go si-i ko siksa na siran na Kakal siran non.

لَهُمْ أَلَايَتِ شَمَّاً نُظْرَأَنَّ
يُؤْفَكُونَ

٧٥

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا
يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًا وَلَا نَعَّا وَاللَّهُ
هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

٧٦

قُلْ يَأَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوْنَ فِي
دِينِكُمْ عَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُونَ
آهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلَّوْ مِنْ قَبْلٍ
وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا عَنْ
سَوَاءِ الْسَّبِيلِ

٧٧

لَعْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى إِسْكَانِ دَاؤِدَ وَعِيسَى أَبْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ

٧٨

كَانُوا لَا يَتَّهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوْهُ لِئَسْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

٧٩

تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَتَوَلَّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنفُسُهُمْ أَن سَخَطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ

٨٠

81. Obama ka Piyaratiyaya iran so Allah, go so Nabi, go so (Qur-an a) Initoron si-i rukaniyan, na di ran siran makowa a manga Panarigan, na ogaid na madakul kiran a manga Songklid.

وَلَوْكَائُونِيُّ مُتُورٍ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ
وَمَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ مَا أَنْخَذُوهُمْ
أُولَيَاءٌ وَلَكِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ
فَدِسْقُورٌ

82. Khatundo o Ka dun a tanto a mailot ko manga Manosiya i Kapakipuridowai ko Miyamaratiyaya so manga Yahodi go so siran a Miyamanakoto; go Khatundo o Ka dun a lubi a marani kiran i Kapakinggianawai ko siran a Miyamaratiyaya so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na manga Christian: Giyoto man na sabap sa Mata-an! A adun a pud kiran a manga Olama go manga Barasimba go Mata-an! A siran na di siran Phanakabor.

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَوَةً لِلَّذِينَ
إِمَانُوا إِلَيْهُودٍ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا
وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَوْدَةً لِلَّذِينَ
إِمَانُوا إِلَيْهِنَّ قَالُوا إِنَّا نَصْرَى
ذَلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ قَسِيسِينَ
وَرُهْبَانًا وَأَنَّهُمْ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ

83. Go igira-a Miyanug iran so Initoron ko Rasul, na Mailaingka so manga mata iran a Purarayasan a «Lo,» sabap ko Kiyakilala-a iran ko Bunar: Sa gi-i ran Tharo-on: Kadnan nami! Miyaratiyaya kami; na Soratun Kamingka a pud ko manga saksi;

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ رَسُولٌ مُّرَّأً
أَعْيُنُهُمْ تَفَيَّضُ مِنْ الدَّمْعِ مِمَّا
عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَمَّا
فَأَكْتَبْنَا مَعَ الشَّهِيدِينَ

84. Go andamanaya idi ami Kapparatiyaya-a ko Allah go so Miakaoma rukami a Bunar, a mai-inam ami a Kapakasoluda rukami o Kadnan nami (ko Sorga) a pud ko pagtao a manga Bilangatao?

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنْ
الْحَقِّ وَنَطَعْمَ أَنْ يُدْخِلَنَا بَيْنَ
الْقَوْمَ الْأَصْلَاحِينَ

85. Na ini balas kiran o Allah sabap ko Katharo iran so manga

فَأَتَبْهُمُ اللَّهُ بِمَا فَلَوْ جَنَّتِ

Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig,- makakakal siran ro-o. Na guyoto man i balas ko Miphipiyapiya.

86. Na so siran a da Pamaratiyaya go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami,- na siran man i manga tao ko Somoshokhayao a Kadug.

87. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Kharama so manga pipiya a Kiyalal rukano o Allah, go di kano Pumalawani: Mata-an! A so Allah na di Niyan Khabaya-an so manga Malawani.

88. Na kangkano ko ini Pagupur rukano o Allah, a Halal a Mapiya; go Kalukun niyo so Allah, a so sukano na aya niyo Sukaniyan Paratiyaya-an.

89. Di rukano ishiksa o Allah so da mbaba-a ko manga Sapa iyo, na ogaid na ishiksa Iyan rukano so Kiyathibaba iyo Shapa: Na aya runding iyan, na so Kapakakana ko sapolo a manga Miskin, ko katatangka-an ko Puphakikan niyo ko ta-alok rukano; o di na so Kapakanditara kirana; o di na Kapumaradika sa Oripun. Na sa tao a di ron phakaba-og, na Kaphowasa sa tulo Alongan. Guyoto man i runding o manga Sapa iyo igira Mishapa kano. Na siyapa niyo so manga Sapa iyo. Lagid aya a Kapuphago-

تَجْرِي مِنْ تَحْتَهَا الْأَنْهَرُ خَلَدِينَ فِيهَا
وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ٤٥

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَبُوا بِعِيَاتِنَا
أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَاحِيمِ ٤٦

يَأَيُّهَا الَّذِينَ مَامُنُوا لَا يَحْرِمُونَ أَطْيَابَ
مَا أَحَلَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ
لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ٤٧

وَلَكُوْمَاتَارَزَقْكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا
وَأَنْقُوا اللَّهُ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ
مُؤْمِنُونَ ٤٨

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِالْغَنْوِي فَإِيمَانُكُمْ
وَلَنْكُنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَدَدْتُمُ الْأَيْمَنَ
فَكَفَرُهُمْ بِإِطْعَامِ عَشَرَةِ مَسْكِينَ مِنْ
أَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ أَهْلِيْكُمْ أَوْ
كَسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقْبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَحْدَدْ
فَضَيَّامٌ ثَلَاثَةُ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفَرَةٌ
أَيْمَانُكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَأَحْفَظْتُمْ
أَيْمَانُكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ إِيمَانَهُ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ٤٩

saya rukano o Allah ko manga Ayat Iyan, ka-angkano Makapanalamat.

90. Hai so Miyamaratiyaya! Aya bo a (antap) o Pakaburug go so Kandarmut, go so manga Barahala, go so manga Kapurimar, na marshik,- ka pud ko galubuk o Shaitan: Na pakawatani niyo sukanian, ka-angkano Makada-ag.

91. Aya bo a ongaya o Shaitan na mitana iyan rukano so rido, go so Rarangit, si-i ko Pakaburug go so Kandarmut, go ka-alangan kano niyan ko Tadum ko Allah, go so Sambayang: Na una sukano ginukan niyo?

92. Go Onoti niyo so Allah, go Onoti niyo so Rasul, go Pagiktiyar kano: Na o talikhod kano, na tangkuda niyo a aya bo a Paliyogat ko Sogo Ami na so Kapamakasampai a Mapayag.

93. Da ko siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya i Dosa si-i ko Miyakan niran (gowani), igira-a Miyananggila siran, go Miyaratiyaya siran, go Pinggalubuk iran so manga Pipiya,- oriyan niyan na Miyananggila siran go Miyaratiyaya siran,- oriyan niyan na Miyananggila siran go Miphiyapiya siran. Na so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Miphiyapiya.

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَرْقُ وَالْمَبِيرُ
وَالْأَصْبَابُ وَالْأَزْلَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ
الشَّيْطَنِ فَاجْتَبَوْهُ لَعْلَكُمْ تُقْلِدُهُونَ

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَنُ أَنْ يُوقَعَ بِيَنْتَكُمْ
الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ
وَيَصْدِكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الْأَصْلَوَةِ فَهُمْ
أَنَّمُّ مُنْهَوْنَ

وَأَطْبِعُوا لِلَّهِ وَأَطْبِعُوا الرَّسُولَ وَأَحْذَرُوا
فَإِنْ تَوَلَّتُمْ فَقَاعِلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا
الْبَلْغُ الْمُبِينُ

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّلَاحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعَمُوا إِذَا مَا
أَتَقْوَاهُ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّلَاحَاتِ
ثُمَّ أَتَقْوَاهُ آمَنُوا مِمَّ أَتَقْوَاهُ وَأَحْسَنُوا إِلَهَ
يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

94. Hai so Miyamaratiyaya! Thiyoba-an kano dun o Allah si-i ko shai a pud ko Puphanganopun a pukhakawa sukaniyan o manga barokan niyo, go so manga Subat iyo, ka-an mapunto o Allah so tao a ma-aluk Rukaniyan a Masolun: Na sa dun sa Mumalawani ko oriyano noto, na adun a bagiyan niyan a siksa a Malipudus.

95. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Mbonowa so Puphanganopun ko Kapagi-ikram iyo, Na sa dun sa Mono-on rukano a thibaba-an niyan, na aya khibayad iyan na so lagid o Miyapatai niyan ko manga Ayam, Khakokom sukaniyan o dowa a Maontol rukano; a Pamumugayan a ishampai sa Kaaba, o di na Kiparat a Pangunungkun o manga Miskin; o di na kabaloyanan noto a Kaphowasa: Ka-an niyan kata-ami so karata o Siyowa iyan. Pima-ap o Allah so miya-ipos: Na sa dun sa pharomanan niyan noto na indanugon o Allah. Na so Allah na Mabagur, a Phapa-ar ko Kandadanug.

96. Kiyalal rukano so Kathogus ko Kalodan go so Pangunungkunon,- a Pagupur rukano a go so Puphulayalayag; na Kiyaram rukano so Kapanganop ko Kalopa-an ko Masa a Kapagi-ikram iyo. Na kalukun niyo so Allah, a so Ron kano Pulimoda.

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللَّهُ يُشَقِّ
مِنَ الصَّيْدِ تَالُّهُ أَدِيهِكُمْ وَرَمَاحُكُمْ
لِعِلْمَ اللَّهِ مَنْ يَحْفَظُ بِالْغَيْبِ فَمَنْ أَعْنَدَ
بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٦﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَنْقُلوُ الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ
حُرُومٌ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُّتَعَمِّدٌ فَجَزَاءٌ مِّثْلُ
مَا قَاتَلَ مِنَ النَّعْمَ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَاعْدَلٍ مِّنْكُمْ
هَذَا يَأْبِلُعَ الْكَعْبَةَ أَوْ كَفْرَةَ طَعَامَ
مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكَ صِيَامًا مَالِدُوقَ
وَبَالْأَمْرِ عَفَافُ اللَّهِ عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ
فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ
ذُو أَنْتَقَامٍ ﴿١٧﴾

أَحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَعًا
لَكُمْ وَلِلشَّيْرَاءِ وَحِرْمَةٌ عَلَيْكُمْ صَيْدُ
الْبَرِّ مَادْمَدْ حُرْمَةٌ وَأَنْقُوَالَهُ
الَّذِي تَسْتَهِنُونَ ﴿١٨﴾

97. Biyaloi o Allah so Kaaba, a so Walai a Paga-adatan, a Makapamayandug ko (Kapiya-an o) manga Manosiya, go so Olanolan a Paga-adatan, go so manga Pamumugayan, go so manga to-os: Giyoto man na-a niyo katokawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa, go Mata-an! A so Allah na so langowan taman na katawan Niyan,

98. Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa, go Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

99. Da-a Paliyogat ko Rasul a rowar ko Kapamakasampai (o Sogowan non). Na so Allah na katawan Niyan so Papayagun niyo a go so Pagu-uma-an niyo.

100. Tharowangka: A di magishan so marata a go so Mapiya, apiya i Kiyasowata Ruka o kadakul o marata; na kalukun niyo so Allah, hai manga papantas i Akal; ka-an kano Makasulang sa Maliwanag.

101. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Phagisha-an so nganinanin, a o Payaga rukano, na Makaringasa rukano. Na o aya Kiphagisha-an niyo ron na so Masa a Kiputhoroun ko Qur-an, na Khapayag rukano; na Pima-ap oto o Allah: Ka so Allah na Manapi, a Matigur.

﴿ جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِصْمًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرُ الْحَرَامُ وَالْهَدَى وَالْقَلْنَدِ ذَلِكَ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴾

أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ
وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

﴿ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا أَلَّا يَلْعَبُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴾

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَيْثُ وَالظَّلِيبُ
وَلَا أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَيْثِ فَاتَّقُوا
اللَّهَ يَتَأْوِلُ إِلَّا لَبَبِ لَعْلَكُمْ
تُفْلِحُونَ

يَكُنْ يَهَا الْيَتِينَ إِذَا مَنُوا لَا سَلَوْنَا
عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبَدِّلَ لَكُمْ تَسْوِكُمْ
وَإِنْ تَسْتَلُو عَنْهَا حِينَ يُنْزَلُ
الْقُرْءَانُ إِنْ تُبَدِّلَ لَكُمْ عَمَّا أَنْهَا
وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ

102. Sabunar a ini isha oto o pagtao a miya-onan niyo, oriyan niyan na miyabloi siran sa sabap ro-o a manga Kapir.

فَذَسَّ الْهَا قَوْمٌ مِّنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ
أَصْبَحُوا بِهَا كُفَّارِيْنَ ١٢٣

103. Da-a ini sunggai o Allah a Bahira: a giyo to so Ayam a pupotolan so tangila niyan igira mimba-wata sa madakul, go da a Saiba a giyoto so ayam a ipusunggai parabo ko manga barahalla, go da a Wasi-lah: a giyo to so ayam a oman bawata na babai, go da-a Ham: a giyoto so Mama a Pud ko Oonta igira inimbawata a pho-on kombawa-ta-anian so madakul a Oonta. na ogaid na siran a da Pamaratiyaya na ipthagangkob iran ko Allah so kabokhag; na kadakulan kiran na da-a manga Sabot iyan.

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَابِقَةٍ وَلَا
وَصِيلَةٍ وَلَا حَامِرٍ وَلَا كِنْ أَلَّذِينَ كَفَرُوا
يَقْرَئُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَأَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْقِلُونَ ١٢٣

104. Na igira-a Pitharo kiran: A songkano si-i ko (Kokoman a) In-itoron o Allah; go si-i ko Sogo: Na Tharo-on nirana: A kiyatarotopan kami o kupid a kiyato-onan nami ko manga lokus ami. Ati apiya aya butad o manga lokus iran na da-a manga Mulung iran a maito bo go di siran maka-o Ontol (ko bunar)?

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ
وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسِبْنَا مَا وَجَدْنَا
عَلَيْهِ إِنَّا أَوْلَادَنَا أَوْلَوْكَانَاءِ ابْنَاؤُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ١٢٤

105. Hai so Miyamaratiyaya! Siyapa niyo so manga ginawa niyo: Da-a khabinasa rukano o tao a Miyadadag o Matoro kano. Si-i kano bo phakandod ko Allah langon: Na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسُكُمْ
لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ صَلَّى إِذَا أَهْتَدَيْتُمْ
إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيَنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ١٢٥

106. Hai so Miyamaratiyaya! Pakishaksi kano amai ka makarani ko isa rukano so Kapatai, ko masa a Kaputhanan,- sa dowa Katao a manga o Ontol a pud rukano, o di na dowa a salakao a di rukano pud amai ka sukano na gi-i kano ndadalakao ko Lopa, na miyasogat kano o khisogat a Kapatai. Runa niyo siran ko oriyan o Sambayang, na Shapa siran ko Allah: O ba kano shasangka sa (Tharo-on nirana:) Di ami aya iphamasa sa arga apiya mi tonganai: Go di ami Phaguma-an so kashaksi ko Allah: Ka Mata-an! A sukami na o sowa-a mi oto, na khapud kami dun ko manga Baradosa!

107. Na o katokawi a Mata-an! A giya dowa oto na miyatangkud a Mindosa, na so dowa salakao i makatindug ko tindug a dowa oto,- a pud kosiran a kiyapatotan (ko Kathanan) a dowa a madashug (o Miyatai): Na Shapa siran ko Allah: Sa Mata-an! a so kiyashaksi ami na bunar a di so kiyashaksi. iran a dowa, go da kami pamagoman: Ka Mata-an! A sukami na o sowa-a mi oto, na khapud kami dun ko da Pamaginontolan!

108. Giyoto man i marani a kitomanun nirana ko kashaksi si-i ko Kaontol iyan: O di na ikaluk iran so di Katarima o Kashapa (a dowa oto) ko oriyan o Kashapa iran (a manga Waris). Na kalukun niyo so

يَأَيُّهَا الَّذِينَ إِمْنَوْا شَهَدَةً بَيْنَكُمْ إِذَا
حَضَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتَ حِينَ الْوَصِيَّةِ
أَشْهَدَنَّ ذَوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ أَوْ أَخْرَانِ مِنْ
عِبَرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبَتُمْ فِي الْأَرْضِ
فَأَصْبَبْتُكُمْ مُّصَبِّبَةً لِّلْمَوْتِ
تَحْبِسُونَهُمَا مِنْ بَعْدَ الْصَّلَاةِ
فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنَّ أَرْبَتُمْ لَا يَشْرِي
بِهِ شَهَادَةً لَوْ كَانَ ذَاقُوا فِي وَلَانَكُتُ
شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذَا لَمْنَا الْأَثِيمَينَ

١٦٣

فَإِنْ عَزَّ عَلَىٰ أَنْ هُمْ أَسْتَحْقَقَا إِثْمَافَخَارَانَ
يَقُولُونَ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ أَسْتَحْقَقُ
عَلَيْهِمُ الْأَوْلَيْنَ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ
لَشَهَادَتِهِمَا حَقًّا مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا
أَعْنَدَنَا إِنَّا إِذَا لَمْنَا الظَّالِمِينَ

١٦٤

ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ
وَجْهِهِمَا أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيْمَانُهُمْ بَعْدَ
أَيْمَانِهِمْ وَأَنْفُوَالَّهُ وَأَسْمَعُوا أَوَّلَهُ
لَا يَهِدِي الْقَوْمَ الْفَسِيقِينَ

١٦٥

Allah, go Pamakinuga niyo: Ka so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga Songklid.

109. Si-i ko Alongan a Kalimoda o Allah ko manga Rasul, na Tharo-on Niyan: Antona-a i ini sumbag rukano (o pagtao Niyo)? Tharo-on niran: A da-a Kata-o Ami: Mata-an! A Suka na Suka i Mata-o ko manga Sosolun.

110. Gowani na Pitharo o Allah: Hai Isa a Wata o Maryam! Tadumingga so Limo Akun Ruka a go si Ina Aka, gowani ko Ibagur Akun Ruka so Niyawa Soti (a so Jibril) a Gi-ingka Mimbitiyara-i so manga Manosiya ko Saloyota go so Kiakhasad Ka; go gowani ko Indao Akun ruka so kashorat go so Ongangun, go so Taurat go so Injil; go gowani ko Puphakamba-al Ka ko Lipao, sa lagid o bontal o Papanok, sabap sa idin Nakun, na Phagiypun Ka oto, na gi-i mbaloi a Papanok sabap sa idin Nakun, go Pukhapiyangka so Bota, go so Pupanggalun, sabap sa idin Nakun; go gowani ko Pukhaoyag Ka so Miyamatai, sabap sa idin Nakun; go gowani ko Lindingun Nakun Suka ko manga Moriyatao o Israil gowani a Miyomangka kiran so manga Rarayag a Karina, na Pitharo o siran a da kiran Pamaratiyaya: A da-a salakao saya a rowar sa Balik Mata a Mapayag.

يَوْمَ يَجْمِعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أَجْبَتُمُ الْأَعْلَمُ لَنَا إِنَّكُمْ أَنْتُمْ عَلَّمْتُمُ الْغُيُوبَ

إِذْ قَالَ اللَّهُ يَعْلَمْسَى إِنْ مَرِيمَ أَذْكُرْ
نَعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَى وَالدَّيْتَكَ إِذْ
أَيَّدْتُكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ
فِي الْمَهَدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَمْتُكَ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالْتَّوْرِيدَ
وَإِلَيْخِيلَ وَإِذْ تَخَلَّقُ مِنَ الظَّبَرِينَ
كَهْيَةَ الظَّبَرِ يَأْذِنِي فَتَنَفَّخُ فِيهَا
فَتَكُونُ طَيْرًا يَأْذِنِي وَتُبَرِّئُ
الْأَكْنَمَهَ وَالْأَبْرَصَ يَأْذِنِي وَإِذْ
تُخْرِجُ الْمَوْقَنَ يَأْذِنِي وَإِذْ كَفَّتْ
بَنِي إِسْرَاءِيلَ عَنْكَ إِذْ جَشَّتُهُمْ
بِالْبَيْتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنَّ
هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ

وَإِذَا حَيْتَ إِلَى الْحَوَارِيْوَاتِ قَالُوا إِنَّا آمَنُوا
بِرَبِّنَا وَرَسُولِهِ فَقَالُوا أَمَنَّا وَأَشْهَدَنَا
مُسْلِمُونَ

111. Go gowani na ini ilaham Akun ko manga Hawari-in a Paratiyaya-a Ko niyo go so Sogo Akun: Na Pitharo iran: A Miyaratiyaya kami, na Shaksi Ingka a Mata-an! A Sukami na Mimbabayorantang (Ruka).

112. Gowani na Pitharo o manga Hawari-on: Hai Isa a Wata o Maryam! Ino Khagaga o Kadnan Ka a Pakatoronan kami Niyan sa Dolang a pho-on ko Kawang? Pitharo Iyan: Kalukun niyo so Allah, o sukano na Khipaparatiyaya.

113. Pitharo iran: A kabaya ami a Makakan kami ron go thakna so manga poso ami, go katokawan nami a Sabunar a Pimata-anan Kamingka; go mabaloi kami a pud ko manga saksi.

114. Pitharo o Isa a Wata o Maryam: Ya Allah! A Kadnan Nami Pakatoroni Kamingka sa Dolang, a pho-on ko Kawang, a mabaloi Rukami a gi-i Khalamilamiyen a ruk o miya-onna Rukami a go so khaori Rukami go Tanda a pho-on Ruka; go Riskhi-i Kamingka, ka Suka i Taralbi a mapiya ko Puphamugai sa Riskhi.

115. Pitharo o Allah: Mata-an! A Sakun na Ithoron Nakun Rukano a nan: Na sa dun sa Mongkir Rukano ko oriyen noto, na Mata-an! A Sakun na Shiksa-an Ko sukanian sa

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيْوَاتِ يَعِيْسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِعُ رَبُّكَ أَنْ يُنَزِّلَ عَلَيْنَا مَا يِدَّهُ مِنَ السَّمَاءِ قَالَ أَتَقْوَ أَنَّهُ اللَّهُ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

قَالَ ابْنُ مَرْيَمَ إِنَّا نَأْكُلُ مِنْهَا وَنَطْمِئِنَّ
فَلْوُبُّكَا وَنَعْلَمُ أَنَّهُ قَدْ صَدَقْتَنَا
وَنَكُونُ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ

قَالَ يَعِيْسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبِّنَا أَنْزَلَ عَلَيْنَا
مَا يِدَّهُ مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيْدًا
لَا وَلَنَا وَآخِرًا وَإِنَّهُ مِنْكَ وَأَرْزَقَنَا
وَأَنَّتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنْزِلُهُ عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرُ
بَعْدُ مِنْكُمْ فَإِنَّ أَعْذَبْهُ عَذَابًا لَا أَعْذَبْهُ
أَحَدًا مِنَ الْعَلَمِينَ

Siksa a da-a Shiksa-an Ko ron a isa bo ko manga Ka-adun.

116. Na so masa a Tharo-on o Allah: Hai Isa a Wata o Maryam! Bangka Pitharo ko manga Manosiya, a baloya Ko niyo a go si Ina a dowa Tohan a salakao ko Allah? Na Tharo-on Niyan: Soti Ka (Ya Rabbi)! Di Rakun Patot. O Sakun na Pitharo Akun noto, na Sabunar a katawan Ka Sukaniyan. Katawan Ka so shisi-i sa Ginawa Ko, na di Ko katawan so shisi-i sa Ginawangka. Mata-an! A Suka na Suka i Mata-o ko manga Sosolun.

117. Da-a Pitharo Akun kiran a rowar ko ini Sogo o Ka Rakun Sukaniyan: A giya Kashowasowata niyo ko Allah, a Kadnan Ko go Kadnan niyo; na miyabaloi Ako kiran a saksi ko kashisi-i Akun kiran; na kagiya a tanganun na Kongka, na Suka bo i Makatotonggo kiran; ka Suka i Saksi ko langowan taman.

118. O Siksa-angka siran, na Mata-an! A siran na manga Oripun Ka: Na o Napi-ingka siran, na Mata-an! A Suka na Suka so Mabagur, a Maongangun.

119. Putharo-on o Allah: Giyaya so Alongan a Phakanggai a gona ko Miyamangimbunar so Kiyapangimbunar iran: Adun a bagiyan nirana manga Sorga, a Puphamangondas

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَنْعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ إِنَّكَ أَنْتَ
قُلْتَ لِلنَّاسِ أَتَخْذُونِي وَأَنْتَ إِلَهٌ مِّنْ
مِّنْ دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ
لِي إِنْ أَقُولُ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ إِنْ كُنْتُ
قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعَلَّمُ مَا فِي نَفْسِي
وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمْ

الْعَيْوبِ

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمْرَنِي بِهِ إِنْ أَعْبُدُوا
اللَّهَ رَبِّي وَرَبِّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا
مَادْمُتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتَ أَنْتَ
الرَّقِيبُ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ

إِنْ تُعْذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عَبَادُكَ وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ
فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمٌ يَنْفَعُ الصَّابِرِينَ صِدْقُهُمْ
لَهُمْ جَنَّاتٌ مَّجْرَىٰ مِنْ خَمْرَهَا الْأَنْهَارُ
خَلِيلِينَ فِيهَا أَبَدٌ أَرْضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضِيَ عَنْهُمْ

ko kababa-an niyan so manga Law-asaig,- Makakakal siran non sa day-on sa dayon: Miyasowat kiran so Allah, na Miyasowat siran non mambo: Giyoto man so Da-ag a Mala.

120. Ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa, go so Madadalum ro-o; na Suka- niyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

Surah Al-An'Am-6

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a so Miyadun ko manga Langit go so Lopa, go Miyadun ko manga Lilibotung a go so Sindao. Oriyan naya na siran a Miyamangongkir na so Kadnan niran na Phurimbangun niran.

2. Sukaniyan so Miyadun rukano pho-on sa Lipao, oriyan niyan na diniyangka Iyan so Adiyal. Na so Adiyal na miyapunto si-i rukaniyan; oriyan naya na sukano na shasangka kano!

3. Go Sukaniyan so Allah (a Patot a Pushimba-an) si-i ko manga Langit go so Lopa. Katawan Niyan so isosolun niyo, go so ipapayag iyo, go katawan Niyan so gi-i niyo nggalubukun.

ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

اللَّهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلْمَةَ وَالنُّورَ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدُونَ

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَى
أَجَلًا وَأَجَلٌ مُسَمٌّ عِنْدَهُ تِمَانُتُمْ
تَمَرُونَ

وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ
سِرَّكُمْ وَجَهَرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكُسِّبُونَ

4. Na da-a Phakatalingoma kiran a Ayat a pud ko manga Ayat o Kadnan niran, a ba iran noto di tatalikhodi.

5. Na Sabunar a Piyakambokhag iran so Bunar ko Kiyapakaoma Niyan kiran: Na Phakatalingoma kiran ndun so manga Totholan ko Piyamagompat iran Sukaniyan (a siksa).

6. Ba iran nda Mailai a madakul a bininasa Mi ko miyaona a niran a pagtao? A Piyakikhapa-ar Ami kiran ko Lopa, so da-a Mi rukano Phakikhapa-arun, go Biyotawan Nami kiran so oran a Marugus, go biyaloi Ami so manga Lawasaig a Puphamangondas ko kababa-an niran: Na bininasa Mi siran sabap ko manga Dosa iran, go Miyadun Kami ko oriyan niran sa pagtao a manga salakao.

7. Na opama ka Tiyorongan Nami Suka sa Kitab a matatago sa Karatas, go iran non minisukho so manga lima iran, na Putharo-on ndun o siran a da Pamaratiyaya: A da-a salakao saya o rowar sa Salamangka a Mapayag!

8. Na Pitharo iran: A ino da Pakatoroni Sukaniyan sa Malaikat? Na o Tomiyoron Kami sa Malaikat, na minitaman ndun so khasowa, oriyan niyan na di kiran Maputhata-alik.

وَمَا تَأْتِيهِم مِّنْهُ أَيْقَنٌ مِّنْهُ أَيْمَنٌ رَّبُّهُمْ
إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ

فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَاجَأَهُمْ بِهِ سُوفَ
يَأْتِيهِمْ أَنْبُوْمَا كَانُوا يُهِيِّئُونَ

أَلَمْ يَرُوا كَمْ أَهْلَكَنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنْ قَرْنَى
مَكَّنَهُمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ نُمْكِنْ لَكُمْ
وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ مَدَارًا وَجَعَلْنَا
الْأَنْهَرَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكَنَاهُمْ
يُدْنُوْهُمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنَانَ
أَخْرَيْنَ

وَلَوْنَزَلَنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَاسٍ فَلَمْسُوهُ
يَا يَدِهِمْ لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا
سِحْرٌ مُّبِينٌ

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْأَنْزَلَنَا
مَلَكًا لَقُبْصِيَ الْأَمْرُ شَدَّ لَا يُنَظَّرُونَ

9. Na opama ka baloya Mi so Sogo a Malaikat, na matatangkud a khabaloi Ami Sukaniyan a Mama, na Mata-an a ba Ami siran ndun kharimboti sa lagid o karirimboti kiran.

10. Na Sabunsabunar a adun a Piyamagompat a manga Sogo ko Miya-on a Ka; na Kiyatangkalan so siran a Miyamagurug kiran o Piyamagompat iran (a siksa).

11. Tharowangka: A ndalakao kano ko Lopa, na go niyo Pagilailaya oantona-a i Miyambutad o kiya-akiran ko Miyamanaplis (ko Bunar).

12. Tharowangka: Antawa-a i Khiruk ko nganin a shisi-i ko manga Langit a go so Lopa? Tharowangka: A ruk o Allah Tiyangkud Iyan ko Ginawa Niyan so Kapan-galimo. Pulimodun kano Niyan ndun ko Alongan a Qiyamah, a da-a sangka-a madadalumon. So siran a liyogi ran so manga ginawa iran, na siran idi Khipaparatiyaya.

13. Na ruk Iyan so nganin a miyakakadun ko Gagawi-i a go so Daondao; go Sukaniyan so Pupha-kanug; a Mata-o.

14. Tharowangka: Ba-adun a salakao ko Allah a khakowa Ko a Panarigan, a Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa? A Sukaniyan i

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا
وَلِلْبَسْتَأْعِلَّهُمْ مَا يَنْسِيُونَ ﴿١﴾

وَلَقَدِ اسْتَهِزَ بِرُسُلِنَا مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ
بِالَّذِينَ سَخَرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا
بِهِ يَسْتَهِزُونَ ﴿٢﴾

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَنِّيْبَةُ
الْمُكَدِّيْنَ ﴿٣﴾

قُلْ لِمَنْ مَاتَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
قُلْ لِلَّهِ كُنْتَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ
لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ
لَارِبَّ فِيهِ الَّذِينَ حَسِرُوا
أَنفُسُهُمْ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٤﴾

وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي أَيْلَلٍ وَالنَّهَارِ وَهُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٥﴾

قُلْ أَغْبَرَ اللَّهُ أَنْجَدَ وَلِيًّا فَاطِرُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي

Puphagupur na di Maphagupur. Tharowangka: A Mata-an! A ini Sogo Rakun a kabaloi Akun a Paganai a tao a Mimbayorantang (ko Allah), na Dingka dun mbaloya a Ginawangka a pud ko manga Pananakoto.

15. Tharowangka: A Mata-an! A sakun na ikhaluk Akun amai ka sangka-an Ko so Kadnan Ko, so siksa ko Alongan a lubi a Mala.

16. Sa dun sa pakalidasun ro-o sa Alongan noto, na Sabunar a ini Kalimo Sukaniyan (o Allah); ka giyoto man so Da-ag a Mapayag.

17. Na o Sogati Ka o Alah sa Morala, na da-a phakapokason a rowar Rukaniyan; na o Sogati Ka Niyen sa Mapiya, na Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

18. Go Sukaniyan so Phakagaga, a Maka-o ombao ko manga Oripun Niyen; go Sukaniyan so Maongan-gun, a Kaip.

19. Tharowangka (Ya Muhammad): Antona-a shai i mala-a saksi? Tharowangka: A so Allah a saksi Rakun a go si-i rukano; go ini Ilaham Rakun angka-i a Qur-an, ka-an Akun rukano aya Mipamaka-iktiyar; a go sa dun sa raotun Niyen. Ba Mata-an! a sukano na Pushaksian niyo a Mata-an! A adun a pud o Allah a manga Tohan a sal-

أَمْرَتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ آتَيْتَ
وَلَا تَكُونَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

قُلْ إِنَّ الْحَافِلَ إِنْ عَصَيْتَ رَبَّكَ عَذَابَ
يَوْمٍ عَظِيمٍ

مَنْ يُصْرَفَ عَنْهُ يَوْمٌ ذِي فَقْدَرٍ حَمَّهُ
وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ

وَإِنْ يَمْسِكَ اللَّهُ بِضُرِّ فَلَا كَاشِفَ
لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمْسِكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ

وَهُوَ الْفَاعِلُ فَوْقَ عِبَادَةِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ

قُلْ أَئُلَّا شَنِئَ أَكْبَرُ شَهَدَةً قُلْ اللَّهُ شَهِيدٌ بِيَنِي
وَبِيَنْكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيْهِ أَنَّهُ أَقْرَأَ إِلَيْهِ رُكْمَ
بِهِ وَمَنْ بَلَغَ أَيْنَكُمْ لَتَشَهَّدُونَ أَنَّ مَعَ
اللَّهِ أَلَّهُ أُخْرَىٰ قُلْ لَا أَشَهَّدُ مَنْ أَنَّمَا
هُوَ إِلَهٌ وَجْدٌ وَإِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا
تَشْرِكُونَ

akao? Tharowangka: A di Ko Pushaksian! Tharowangka: A Mata-an! A Sukaniyan bo i Tohan a Isa Isa, go Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Ipuphanakoto niyo.

20. Na so Siran a ini bugai Ami kiran so Kitab na makikilala iran (so Muhammad) lagid o kakililala a iran ko manga Wata iran. So liyogi ran so manga ginawa iran, na siran idi Khipaparatiyaya.

21. Na ba-adun a tao a lawan a salimbot a di so tao a Inangkob iyan so Allah sa kabokhag, o di na Piyakambokhag iyan so manga Ayat Iyan? Mata-an naya! A di Phakada-ag so manga Salimbot.

22. Na si-i ko Alongan a Kali moda Mi kiran langon: Oriyan niyan na Tharo-on Nami ko siran a Miyamanakoto: A anda so ini Pamanaakoto niyo a siran na sukano a itutugo niyo (a manga sakotowa o Allah)?

23. Oriyan naya na da-a mabaloi a rason nirana rowar sa Katharowa iran: Sa Ibut ko Allah a Kadnan Nami, ka kuna a ba kami manga Pananakoto.

24. Pamimikiranangka! O Andamanaya i Kapakapumbokhaga iran ko manga ginawa iran! Go mailang kiran so ini Pangangkob iran (ko Allah).

الَّذِينَ أَتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرُفُونَهُ كَمَا
يَعْرُفُونَ أَبْنَاءَ هُمُ الَّذِينَ حَسِرُوا أَنفُسَهُمْ
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أَوْ كَذِبَ بِتَائِبَةٍ إِنَّهُ لَا يُقْلِعُ
الظَّالِمُونَ

وَيَوْمَ نَحْشِرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ
أَشْرَكُوا إِلَيْنَا شَرَكًا وَكُمُ الَّذِينَ كُنْتُمْ
تَرْعَمُونَ

ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فَتَنَنَاهُمْ إِلَّا أَنَّ قَاتِلُوا أَوْ اللَّهَ
رَبِّنَا مَا كَانُوا مُشْرِكِينَ

أَنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَى أَنفُسِهِمْ وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

25. Na adun a pud kiran a Puphamakinugun Ka niyan; na Tiyagowan Nami so manga poso iran sa manga pilus, ka-an nirran noto di Khasabot, go (Tiyagowan Nami) so manga Tangila iran sa Kabungul; na apiya mailai ran so langowan o Tanda, na di ran noto Paratiyaya-an; taman sa igira a Miyakaoma siran Ruka, na Puphamawalun Ka iran; gi-i Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A da-a salakao saya a rowar sa manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona.

26. Na siran na ipuphanapar iran Sukaniyan (a Qur-an), go Phagawatun nirran Sukaniyan; na da-a Pukhabinasa-an nirran a rowar ko manga ginawa iran, sa di iran Mai-inungka.

27. Na o Mailaingka so masa a Katarongkowa kiran ko Naraka! Na Matharo iran: A hai o ba tano bo Phakakasoya (ko Doniya)! Ka di tano Pakambokhagun so manga Ayat o Kadnan tano, go mabaloi tano a pud ko Miyamaratiyaya!

28. Kuna, ka Puphayag kiran so Piayguma iran sa Paganai. Na o Pakakasoya siran, na Pagundodan nirran ndun so ini Sapar kiran, ka Mata-an! A siran na titlo a manga Bokhag.

29. Na Pitharo iran: A da-a Kaoyagoyag a rowar ko Kaoya-

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَحِي عَلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَيْكَ
قُلُوبَهُمْ أَكْثَرَهُ أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي هَذَا لِمَنْ
وَقَرَأَ وَإِنْ يَرَوْا كُلَّاً بِإِيمَانٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا
حَتَّىٰ إِذَا جَاءُهُمْ وَلَمْ يُجْنِدُ لُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ
كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا سَطِيرٌ الْأَوَّلُونَ
٢٥

وَهُمْ يَنْهَانَ عَنْهُ وَيَنْتَهُونَ عَنْهُ وَإِنْ
يُهَلِّكُونَ إِلَّا لِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ
٢٦

وَلَوْ تَرَىٰ إِذَا قَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا إِنَّا نَرَدُ
وَلَا نَكَدِّبُ بِثَائِتِ رِسَاتِنَا وَلَا كُونَ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
٢٧

بَلْ بَدَأَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفِنُونَ مِنْ قَبْلِ وَلَوْ
رُدُّوا لِعَادُ وَالْمَانُوْهُ وَعَنْهُ
وَلَأَتَهُمْ لَكَذِبُونَ
٢٨

وَقَالُوا إِنَّهُ إِلَّا حِيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ
٢٩

goyag tano ko Doniya, go di tano Pagoyagun (ko oriyen o Kapatai).

30. Na o Mailaingka so masa a Kapakatinduga kiran ko Hadapan o Kadnan niran! A Tharo-on Niyan: A ba ini di Bunar? Na Tharo-on niran: A ungkai no di, Ibut ko Kadnan nami (ka Bunar dun)! Tharo-on Niyan: Na Ta-ami niyo so siksa, sabap ko Kiya-ongkir iyo.

31. Sabunar a Miyalogi so siran a Piyakambokhag iran so Kimbaratumowa-an ko Allah,- taman sa amai ka makaoma kiran so Bangkit a Mitalumba, na Matharo iran: A hai Miyakasundit tano! Sa kiyandarainon tano ko Doniya; a siran na ka-a awidan niran so manga dosa iran si-i ko manga likod iran; tanodan ka Miyakaratarata a ka-a awidi ran non.

32. Na da ko Kaoyagoyag ko Doniya inonta na matag Katumbangan go Kabimbanan; na Mata-tangkud a so Ingud a Maori i taralbi a Mapiya, ko siran a Khipanananggila. Ba da-a manga Sabot iyo?

33. Sabunar a katawan Nami a Mata-an naya! A Mapakapumboko Ka dun o Katharo iran: Na Mata-an! A siran na kuna a ba Ka iran di Bubunara: Na ogaid na so da Paganinontolan na so manga Ayat o Allah na sasangka-an niran.

بِمَبْعَثَتِهِنَّ ٢١

وَلَوْ تَرَى إِذْ وَقَفُوا عَلَى رَبِّهِمْ قَالَ الَّذِيْسَ
هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَى وَرَبِّنَا قَالَ فَلُوْقُوا
الْعَذَابُ بِمَا كُسْتُمْ تَكْفُرُونَ ٢٢

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِلِقَاءَ اللَّهِ حَقَّ إِذَا
جَاءَهُمُ الْأَسَاطِعَةُ بَعْدَهُ قَالُوا يَحْسَنُنَا
عَلَى مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أُوزَارَهُمْ
عَلَى ظُهُورِهِمْ أَلَّا سَاءَ مَا يَرِزُونَ ٢٣

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعْبٌ وَلَهُوَ
وَلِلَّهِ أَلْأَخْرَجُهُ خَيْرُ الَّذِينَ يَنْقُولُونَ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ٢٤

قَدْ نَلَمَ إِنَّهُ لِيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ
لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَ الظَّالِمِينَ
يَأْتِيَنَّ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ ٢٥

34. Na Sabunsabunar a Piyakambokhag so manga Sogo ko Miyaona an Ka: Na Miphantang Siran ko Kiyapakambokhaga Kiran, go so Kiyaringasa-a Kiran, taman ko Kiyapakatalingoma Kiran o tabang Ami: Ka da-a Phakasambi ko manga Katharo o Allah. Na Sabunsa-bunar a adun a Miyakaoma Ruka ko manga Totholan ko manga Sogo.

35. Na o ba Ruka Minirugun so kiyatalikhod iran, na o Khagagangka na Puloloba Ka sa okita ko Lopa o di na Towak ko Langit a kasabapan sa Kabugingka kirin sa Tanda,- na o kabaya o Allah, na Mata-an a Khatimo Iyan siran ko Torowan: Na o ba Ka mabaloi a pud ko da-a manga Mulung iyan!

36. Aya bo a Tharima (ko Ipu-phanolon Ka) na so Puphamakinugon: Na so Miyamatai, na Pagoyagun siran o Allah; oriyan niyan na Ron siran Phakandoda.

37. Na Pitharo iran: Ino da Toroni Sukaniyan sa Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Tharowangka: A Mata-an! A so Allah na Gaos Iyan a Kapakatoron Niyan sa Tanda: Na ogaid na kadakulan kirin a di manga Tata-o.

38. Na da-a Binatang ko Lopa, go da-a Papanok a iphulantap iyan so mbala a Papak iyan, a ba di

وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّنْ قَبْلِكَ فَصَدَرُوا
عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا وَلَوْلَا حَقًّا لَّهُمْ نَصَرُنا
وَلَا مُبَدِّلٌ لِّكَلْمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكُ
مِنْ نَّيَّابِ الْمُرْسَلِينَ

٢٤

وَإِنْ كَانَ كُبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ
أَسْتَطَعْتُ أَنْ تَبْنَغِي نَفَقَافِ الْأَرْضِ
أَوْ سُلْمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيهِمْ ثَائِبَةٌ
وَلَوْشَاءُ اللَّهِ لَجَمْعُهُمْ عَلَى الْهُدَىٰ
فَلَا تَكُونُنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ

٢٥

إِنَّمَا يَسْتَحِبُّ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ
وَالْمُؤْمِنُ يَعْثِمُهُمُ اللَّهُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ

٢٦

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّنْ رَّبِّهِ
قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يُنْزِلَ آيَةً
وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

٢٧

وَمَا مِنْ دَآبَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَيْرٌ
يَجْنَاحِيهِ إِلَّا أَمْمَ أَمْتَالُكُمْ مَّا فَرَّطْنَا

manga pagtao a manga lagid iyo. Da-a Linipha Ami ko Kitab a maito bo, orian niyan na si-i siran Puli-moda ko Kadnan niran.

39. Na so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami na manga Bungul go manga Omao,- a mata-tago ko manga Lilibotung: Sa dun sa kabaya o Allah (a Kadadag iyan) na Ndadagun Niyan: Go sa dun sa kabaya Iyan (a Katoro iyan) na Thago-on Niyan ko lalan a Makao ontol.

40. Tharowangka: Aiguda iyo amai ka Makatalingoma rukano so siksa o Allah, o di na Makatalingoma rukano so Bangkit, ba adun a salakao ko Allah a Kaphanguniyan niyo?- O sukano i manga Bunar!

41. Kuna,- ka Sukaniyan bo i Kaphanguniyan niyo, na pakasulangung kano niyan sa maliwanag po-on ko tiyoba a mala a mini talumba rukano o kabaya Iyan, na Kalipatan niyo so Ipuphamanakoto niyo ron!

42. Go Sabunsabunar a Siyogowan Nami so manga pagtao ko Miya ona an Ka, na Piyakadansal Ami kirian so masikot, go so Kapakathatalogudam, ka-an siran Makapangalimbaba-an.

43. Na ino siran nda Pangalimbaba-an gowani ko Makaoma kirian

فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ عُشْرَةً إِلَى رَبِّهِمْ
يُحَشِّرُونَ

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا إِنَّا يَتَنَاهُمْ وَبَعْضُكُمْ فِي
الظُّلْمِ لَمَّا مَنَ يَشَا اللَّهُ يُصْلِلُهُ وَمَنْ
يَشَا يَجْعَلُهُ عَلَى صِرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ

٢٣

فُلَّ أَرْءَيْتُكُمْ إِنْ أَتَنَّكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ
أَتَنَّكُمْ أَسْأَعَةً أَعْيَ اللَّهُ تَدْعُونَ إِنْ
كُنْتُمْ صَدِيقِينَ

٢٤

بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ
إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ

٢٥

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِكَ
فَآخِذُنَّهُمْ بِالْبَاسِطَةِ وَالْأَضْرَاءِ لَعَلَّهُمْ
يَنْزَعُونَ

٢٦

فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بِأَسْنَانٍ تَضَرَّعُوا لَكِنْ

so siksa Ami? Na ogaid na ba dun tomigas so manga poso iran, go Pipharasan kiran o Shaitan so Ping-golaola iran (a manga rarata).

44. Na kagiya a pakalipatan nir-an so sabap a Kiyapakataduma kir-an, na lika-an Nami kiran so manga Pinto o langowan taman, taman sa kagiya-a ba siran ndun Miyasonor ko kiyabugi kiran, na siniksa Ami siran sa Minalumbu, na sa maoto na siran na kiyada-an siran sa Panginam!

45. Na Miyathiphad so kaposan o pagtao a da Pamaginontolan. Na so Podi na ruk o Allah a Kadnan o manga Ka-adun.

46. Tharowangka: Aiguda iyo, amai ka kowa-an o Allah so Kanug iyo go so manga Kailai niyo, go Parukatun Niyan so manga poso iyo, ba adun a Tohan a salakao ko Allah a Mibugai niyan rukanoto? Pamimikiranangka so ropa-an a gi-i Ami kashalinsalina Magosai ko manga Ayat; na oriyan niyan na siran na Puthalikhodan niran.

47. Tharowangka: Aiguda iyo, amai ka Makatalingoma rukano so siksa o Allah a Mitalumba, o di na Mapayag, ba-adun a khabinasa a rowar ko pagtao a da Pamaginontolan?

48. Na da-a Kiyasogo Ami ko manga Sogo a rowar sa Kapupha-

قَسْتَ قُلُوبَهُمْ وَرَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَنُ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِرُوا بِهِ فَتَحَنَّا
عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَقٍّ هَتَّى إِذَا
فَرَحُوا بِمَا أَتَوْا الْخَذْنَتُهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ
مُّبَلِّسُونَ

فَقُطِعَ دَأِبُّ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ
لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَخْذَ اللَّهُ سَعْكُمْ
وَأَبْصَرَكُمْ وَخَمْ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ مَنْ إِنَّ اللَّهَ
غَيرَ اللَّهِ بِيَأْتِيكُمْ بِمَا نَظَرْتُ كَيْفَ
نُصَرِّفُ أَلَّا يَتَّمَّ ثُمَّهُمْ يَصِدِّقُونَ

قُلْ أَرَءَيْتُكُمْ إِنْ أَنْتُمْ عَذَابُ اللَّهِ
بَغْتَةً أَوْ جَهَرًا هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمُ
الظَّالِمُونَ

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ

manothol Iran sa Mapiya go giya Kaphuphamaki-iktiyar Iran ko Marata: Na sa dun sa Maratiyaya go Mbilangatao,- na da-a Pangan-dam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

49. Na so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami,- na khasogat siran o siksa, sabap ko da iran Kapangonganotan.

50. Tharowangka: A di Ko rukano Putharo-on i shisi-i Rakun so Khitatagowan ko manga Kakawa-sa-an o Allah, go di Ko katawan so Migagaib, go di Ko rukano Putharo-on i Mata-an! A Sakun na Malaikat. Da-a khudugun Ko a rowar ko Iphagilaham Rakun. Tharowangka: A ba magishan so Bota a go so Puphakailai? Ino kano di Phamimikiran?

51. Na Paki-iktiyaringka ini ko siran a ika-aluk iran so Kapulimoda kiran ko Kadnan niran: A da-a khakowa iran a salakao ko Allah a Panarigan go da-a Phangongogopan: Kan-an siran Makapananggila.

52. Go Dingka mbowangun so siran a Pushimba-an niran so Kadnan niran ko Kapita-pita go so Kagabi-gabi, a singanin niran ko Kasosowat o Allah. Na da-a Paliyogat Ruka ko Kapuphamagitonga kiran a maito bo, go da-a Paliyogat kiran ko Kapuphamagi-

وَمُنْذِرِينَ فَمَنْ ءَامَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمْسِهُمُ الْعَذَابُ
بِمَا كَانُوا يَفْسُدُونَ

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ
وَلَا يَأْتِيَنِي الْغَيْبُ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي
مَلَكٌ إِنْ أَتَيْتُ إِلَيْهِ مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ قُلْ
هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْأَبْصَرُ
أَفَلَا تَنْفَكُرُونَ

وَأَنذِرْهُمُ الَّذِينَ يَخْافُونَ أَنْ يُخْشِرُوا
إِلَيْرَبِيهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيُّ
وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَيْهِمْ يَنْقُونَ

وَلَا تَقْطُرُ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدْوَةِ
وَالْعَشَيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ
حِسَابٍ هُمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابٍ
عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَقَطْرُهُمْ فَنَكُونَ
مِنَ الظَّالِمِينَ

tonga Ruka a maito bo, ka mis-abap ko Kibowangun Ka kiran, a sabap a Kabaloingka a pud ko da Pamaginontolan.

53. Na lagid aya a Kiyatiyoba Ami ko saba-ad kiran sabap ko saba-ad, ka-aniran Matharo: A ba siran naya so ini Kalimo siran o Allah kondolondolongan tano? Ba di so Allah i Mata-o ko Miyama-nalamat?

54. Na igira-a Miyakaoma Ruka so siran a Paparatiyaya-an nirau so manga Ayat Ami, na Tharowangka: A so Kalilinatad na si-i rukano: Tiyangkud o Kadnan niyo ko Gina-wa Niyan so Kapangalimo: Mata-an naya! A sa dun sa Miyakanggolaola rukano sa marata si-i ko di Katao, oriyan niyan na Mithabat ko oriyan niyan, go Miphiyapiya, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

55. Na lagid aya a gi-i Ami Ka-shumpada magosai ko manga Ayat: Go an Mapayag so okit o manga Baradosa.

56. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na ini Sapar Rakun so Ka-showasowata Ko ko siran a Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah. Tharowangka: A di Akun Pagonotan so manga kabaya iyo a ribat: Ka Miyadadag Ako dun, o siyowa Akun noto, go kuna a ba Ako pud ko Miyamakaontol.

وَكَذَلِكَ فَتَنَابَضُهُمْ بَعْضٌ
لَّيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مِنْ أَنَّ اللَّهَ عَلَيْهِمْ
مِّنْ يَبْشِرُنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَغْنَمْ
بِاللَّهِ كَرِيمٌ

وَإِذَا جَاءَهُمُ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِعَايَتِنَا
فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىَّ
نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ
مِنْكُمْ سُوءًا بِمَهْلَكَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ
بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَكَذَلِكَ تُفَصِّلُ الْآيَاتِ وَلِتَسْتَبِينَ
سَبِيلَ الْمُجْرِمِينَ

قُلْ إِنِّي نُهِيَتُ أَنْ أَعْمَدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لَا أَنْتَمْ أَهْوَاءُ كُلَّ
ضَلَالٍ إِذَاً وَمَا أَنْأَمْتَ
الْمُهَمَّاتِ

٥١

57. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na Thatakna ko Marayag a Karina a pho-on ko Kadnan Ko, a Piyakambokhag iyo Sukaniyan. Kuna a ba Rakun shisi-i so Puphagalokalokan niyo (a siksa). Da ko Kokoman noto inonta na ruk o Allah: Ipukhokom Iyan so Bunar, go Sukaniyan i Taralbi a Mapiya ko manga Kokoman.

58. Tharowangka: A opama ka Mata-an! A shisi-i Rakun so Phagalovalokan niyo, na Minitaman ndun so Khasowa ko lut Akun a go so lut iyo, Na so Allah na katawan niyan so da Pamaginontolan.

59. Na shisi-i Rukaniyan so manga Gonsi o Migagaib, da-a Mata-oron a Rowar Rukaniyan. Go katawan Niyan so shisi-i ko Kalopa-an go so Kalodan. Go da-a khaolog, a Raon a ba Niyan ndi katawi sukanian: Go da-a Od a matatago ko manga Lilibotung ko Lopa, go da-a Mawasa go da-a Mamara, a ba di matatago ko Kitab a Mapayag (so Lauh Mahful).

60. Go sukanian so Puthangan rukano ko Gagawi-i, (ko kaputhoroga rukano), go katawan Niyan so Miyapasad iyo ko daondao: Oriyan niyan na Puphakagogona-on kano Niyan ro-o; ka-an mapopos so tatalik a miyapunto; oriyan niyan na si-i Rukaniyan so Khandodan ni-

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيْنَهُ مِنْ رَبِّي وَكَذَّبْتُهُ
بِهِ، مَا عِنِّي مَا دَسْتَعْجِلُونَ بِهِ
إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ يَقْصُدُ الْحَقَّ وَهُوَ حَرِيرٌ
الْفَلَصِيلَانَ

٥٧

قُلْ لَوْأَنَّ عِنِّي مَا دَسْتَعْجِلُونَ بِهِ
لَقُضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ
وَأَللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ

٥٨

وَعِنْهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا
إِلَّا هُوَ بِهِ مَافِ الْبَرِّ وَالْبَرِّ وَمَا
سَقْطٌ مِنْ وَرْقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا
وَلَا حَبَّةٌ فِي ظُلْمَتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٌ
وَلَا يَأْسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

٥٩

وَهُوَ اللَّهُ يَتَوَفَّكُمْ بِالنِّيلِ وَيَعْلَمُ
مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ
لِيُقْضَى أَجْلُ مُسَمَّى ثُمَّ إِلَيْهِ
مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يَنْتَكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ

٦٠

yan; oriyan niyan na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo.

61. Go Sukaniyan so phakaba-as, a Kaporowan o manga Oripun Niyan, go Pushogowan kano Niyan sa (manga Malaikat a) khisisiyap (rukano). Taman sa igira-a miyakaoma ko isa rukano so Kapatai, na tanganun sukaniyan o manga Sogo Ami (a manga Malaikat), a siran na di siran Puphasipasin.

62. Oriyan niyan na pakakasowin siran ko Allah, a Kadnan niran a Bunar: Tanodan ka ruk Iyan so Kokoman, go Skaniyan i lubi a maga-an ko manga pagi-itong.

63. Tharowangka: Ba adun a Phakasabut rukano ko manga Lilibotung ko Kalopa-an go so Kaldan, a Kaphangangarapanan niyo sukaniyan sa Mapayag a Kapangalimbaba-an a go Masolun (Maputharo iyo a:) Ibut o Sabuta kami Niyan si-i, na khabaloi kami dun a pud ko Miyamanalamat?

64. Tharowangka: A so Allah na Pushabutun kano Niyan non, go so langowan o boko: Oriyan niyan na sukano na Ipuphanakoto niyo!

65. Tharowangka: A Sukaniyan so Phakagaga sa Katalingoma-i Niyan rukano sa siksa, a pho-on ko Kaporowan niyo o di na pho-on ko kababa-an o manga ai niyo, o di na

وَهُوَ الْفَالِحُ فَوْقَ عِبَادَةِ وَيَرِسِّلُ
عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ
الْمَوْتُ تَوْفِتُهُ رُسْلَنَا وَهُمْ
لَا يُفِرِّطُونَ

﴿٦﴾

ثُمَّ رُدُوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقُّ أَلَا لَهُ
الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْعَى الْحَسِينَ

﴿٦﴾

قُلْ مَنْ يُنْجِي كُمْ مِنْ ظُلْمَتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ
تَدْعُونَهُ نَصْرًا وَخَفْيَةً لِئَنَّ أَجَنَّبَنَا مِنْ
هَذِهِ لَتَكُونُنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ

﴿٦﴾

قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُنْجِي كُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبَلَاءِ
ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ

﴿٦﴾

قُلْ هُوَ الْفَالِحُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا
مِنْ فَوْقَ كُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ
أَوْ بِلَسْكُمْ شِيعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ

Pakarimbotan kano Niyan, sa Kapatithinduga-go Pakitintiman Niyan ko saba-ad rukano so Bagur o saba-ad. Pamimikiranangka so ropa-an a gi-i Ami Kashalinsalina Magosai ko manga Ayat, ka-an nir-an Kasaboti.

66. Na Piyakambokhagaya o Pagtaongka, a Sukaniyan so Bunar. Tharowangka: A kuna a ba kano Rakun Sasarigun;

67. Oman i Tothol na adun a Pukhatana-an niyan, na katokawan niyo bo.

68. Na igira-a Miya-ilaingka so siran a Puphagishawishao ko manga Ayat Ami, na Talikhodingka siran taman sa di aya Pagishawisha-on nir-an na Tothol a salakao ron. Na o Malipat Ka o Shaitan, na di Ka Pagontod ko oriyan o Kapakata-dum Ka, a pud o pagtao a da Pamaginontolan.

69. Na da-a Paliyogat ko siran a Khipanananggila ko Kapuphamagitunga kirian a maito bo, na ogaid na Pananadum, ka-an siran Makapananggila.

70. Na Ganatingka so siran a biyaloi ran so Agama iran a Katumbangan go Kabimbanan, go Miayalimpang siran o Kaoyagoyag ko Donya. Na Pamakitadumingka a Qur-an nai: Ka oba adun a kabina-

بَعْضٌ أَنْظَرَ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لَعَهُمْ
يَقْهُورُونَ ﴿٦﴾

وَكَذَّبَ بِهِ فَوْمُكَ وَهُوَ الْعَقِيقُ قُلْ لَتَسْتُ
عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿٦﴾

لِكُلِّ نَبَأٍ مُّسْتَقْرِئٌ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٧﴾

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخْوُضُونَ فِي إِيمَانِنَا
فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّى يَخْوُضُوا فِي حَدِيثٍ
غَيْرِهِ وَمَا يُنِسِّيْنَكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَنْقُدْ
بَعْدَ الْذِكْرِيَّ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٨﴾

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَقْوَى مِنْ حِسَابِهِمْ
مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرَى لَعَهُمْ
يَنْقُوتُ ﴿٩﴾

وَذَرِ الَّذِينَ أَنْهَكُذُوا دِينَهُمْ لَعْبًا
وَلَهُوَ أَعْرِزُهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا
وَذَكَرِيهِ أَنْ تُبَشِّلَ نَفْسُ بِمَا
كَسَبَتْ لَيْسَ هَامًا مِنْ دُورِ اللَّهِ وَلِيٌّ

sa-an a ginawa sa sabap ko pishokat iyan: Da-a bagiyan niyan a salakao ko Allah a Panarigan go da-a Phangalubalub: Na-apiya iya-on niyan (sa ginawa niyan) so langowan o ipaga-on na di ron Matarima: Siran man so kiyabinasa-an sabap ko Pishokat iran: Na bagiyan niran so inomun a Phulikabo a ig go so siksa a Malipudus: Sabap ko da iran Keparatiyaya.

71. Tharowangka (Ya Muhammad): Ino Ami Shimba-a a salakao ko Allah,- so di Rukami Phakanggai a gona go di Rukami Phakamorala,- go ba Kami pumbaklid ko manga talikhodan Nami ko oriyan o masa a Kiyatorowa Rukami o Allah? - Lagid o diyadag sukaniyan o Shaitan si-i ko Lopa, a pukhata-ataap, adun a manga Bolayoka iyan a Puthawagun niran si-i ko Torowan, Sa songka rukami. Tharowangka: A Mata-an! A so Torowan o Allah na giyoto i Torowan, na ini Sogo Rukami a Kambayorantang Ami ko Kadnan o manga Ka-adun; -

72. Go giya kipamayandugun niyo ko Sambayang go Onoti niyo Sukaniyan: Na Sukaniyan so Ron kano Pulimoda.

73. Go Sukaniyan so (Allah a) Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko Bunar: Na si-i ko Alongan a Tharo-on Niyan: So Kon, na Kha-adun. Aya Katharo

وَلَا شَفِيعٌ وَإِن تَعْدُلْ كُلَّ عَذَابٍ
لَا يُؤْخَذُ مِنْهُ إِلَّا ذِكْرُ الَّذِينَ أُبْسِلُوا
بِمَا كَسَبُوا هُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيرٍ
وَعَذَابٌ أَلِيمٌ مَا كَانُوا
يَكْفُرُونَ

(٧)

قُلْ أَنَّدَعُوا مِنْ دُورِنَ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا
وَلَا يَضُرُّنَا وَنَرُدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ
هَدَنَا اللَّهُ كَذِلِّي أَسْتَهْوَتْهُ الشَّيْطَنُ
فِي الْأَرْضِ حِيرَانٌ لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ
إِلَى الْهُدَىٰ أَتَيْنَا قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ
هُوَ الْهُدَىٰ وَأَنَّ رَأْسَ النَّاسِ لِرَبِّ
الْعَلَمِينَ

(٧١)

وَأَنَّ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَأَنَّ قُوَّةً وَهُوَ
الَّذِي إِلَيْهِ يُحْشَرُونَ

(٧٢)

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ
فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمَلَكُ

Iyan na so Bunar. Na ruk Iyan so Kapa-ar ko Alongan a Kaiyopa ko Pariyop o Sang-gakala. Katawan Niyan so Gaib a go so Mapayag. Go Sukaniyan so Maongangun, a Kaip.

يَوْمَ يُنَفَّحُ فِي الْصُّورِ عَذْلُمُ الْغَيْبِ
وَالشَّهَدَةُ وَهُوَ الْحَكِيمُ
الْحَمْدُ لِلَّهِ

وَإِذَا قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ مَازِرَ أَتَتَّخِذُ
أَصْنَامًا لِلَّهِ إِنِّي أَرِنَكَ وَقَوْمَكَ
فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

74. Na gowani na Pitharo o Ibrahim ko Ama Iyan a Azar: Ino ka Puphangumba-al sa manga Barahala a manga Katohanhan? Mata-an! A Sakun na Pukhailai Akun suka go so pagtaongka ko Kadadag a Mapayag.

وَكَذَلِكَ نُرِيَ إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ
مِنَ الْمُؤْرِيقِينَ

75. Na lagid aya a Kapuphaki-ilain Nami ko Ibrahim ko Mala a Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa, ka-an mabaloi a pud ko Mithotomangkud.

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ أَيْلُرَمَ كَوْكَبًا قَالَ هَذَا
رَبِّيْ فَلَمَّا أَفْلَقَ قَالَ لَا أَحِبُّ
الْآفَلَيْنَ

76. Na kagiya a Makalibotung Rukaniyan so Gagawi-i, na miyakailai sa Bito-on: Na Miyatharo Iyan: A giyaya i Kadnan Ko. Na kagiya a Somudup, na Miyatharo Iyan: A di Ko khabaya-an so Puphamanudup.

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بِأَزْغَانَ قَالَ هَذَا
رَبِّيْ فَلَمَّا أَفْلَقَ قَالَ لَيْلَنْ لَمْ يَهْدِ فِي رَبِّيْ
لَا كُونَتْ مِنَ الْقَوْمِ
الْصَّالِحِينَ

77. Na kagiya a mailai Niyan so Olan a Pushubang, na Miyatharo Iyan: A giyaya i Kadnan Ko. Na kagiya a Somudup, na Miyatharo Iyan: A Ibut o di Ako Torowa o Kadnan Ko, na khabaloi ako dun a pud ko pagtao a Miyangadadadag.

78. Na kagiya a mailai Niyan so Alongan a Pushubang, na Miyatharo Iyan: A giyaya i Kadnan Ko; ka giyaya i Mala. Na kagiya a Somudup, na Miyatharo Iyan: A hai pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Ipuphamanakoto niyo.

79. Mata-an! A Sakun, na ini Bantak Akun so Hadap Akun ko (Allah a) Mimba-as ko manga Langit go so Lopa, a Mbabayorantang Ako, go di Ako pud ko manga Pananakoto.

80. Na Miyakiphawala-on so pagtao Niyan. Pitharo Iyan: A ino kano Rakun gi-i Pakiphawala, makapantag ko Allah, a Sabunar a Tiyoro Ako Niyan? Na da-a Ikhaluk Akun ko Ipushakoto niyo Rukaniyan a maito bo: Inonta sa kabaya o Kadnan Ko. Mararangkom o Kadnan Ko a Kata-o so langowan taman. Ino kano di Phananadum?

81. Na andamanaya i kikhalukun Ko ko Ipuphanakoto niyo, na di niyo ikhaluk a Mata-an! A sukanon na Piyakisakotowan niyo so Allah ko da-a Initoron Niyan rukano ron a karina? Na anda ko dowa ka Sagorompung i Kiyapatotan ko Sarig? O sukanon na katawi niyo.

82. So Miyamaratiyaya go da iran kumbotun ko Paratiyaya iran

فَلَمَّا رَأَهُ الْشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هَذَا دَارِي
هَذَا أَكَعْبُرْ فَلَمَّا آفَلَتْ قَالَ يَنْقُومُ إِنِّي

بِرِّي مُمْتَانُ شَرِّكُونَ

إِنِّي وَجَهْتُ وَجْهِي لِلَّذِي قَطَرَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا
وَمَا أَنْفَمْتُ مُسْرِكِينَ

وَحَاجَهُ دُوَّمَهُ، قَالَ أَتَحْتَجُونِي فِي اللَّهِ
وَقَدْ هَدَنِي وَلَا أَخَافُ
مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي
شَيْئًا وَسَعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا
أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ

وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشَرَكْتُهُمْ وَلَا
تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشَرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ
يُنَزِّلْ بِهِ، عَلَيْكُمْ سُلْطَانُنَا فَأَنِّي
الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالآمِنِ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ

الَّذِينَ إِمْنَوْا وَلَمْ يَلِسُوا إِيمَنَهُمْ

so Kapanakoto, na siran man i Kiyapatotan ko Sarig, go siran i Miyamakaontol.

83. Na guyoto i karina Mi, a ini bugai Ami oto ko Ibrahim makapantag ko pagtao Niyan: Ipuphoro Ami ko manga Daradat so tao a kabaya Ami: Mata-an! A so Kadnan Ka na Maongangun, a Mata-o.

84. Na ini bugai Ami Ron so Ishaq go so Yaqoub: Oman i isa Kiran na Tiyoro Ami: Go so Nuh, na Tiyoro Ami ko Miya-onan Niyan, na pud ko Moriyatao Niyan so Dawood go so Solaiman, go so Ayyub, go so Yusuf, go so Musa, go so Haroon: Na lagid aya a Kambalasi Ami ko Miphipiayapiya:

85. Go so Zakariya go so Yahya, go so Isa go so Ilyas: Oman i isa Kiran na pud ko manga Bilangatao:

86. Go so Ismail, go so Al-Yasha, go so Younus, go so Lut: Na oman i isa Kiran na ini lubi Ami ko manga Ka-adun (ko masa iran):

87. Go so saba-ad ko manga lokus Iran, go so manga Moriran a tao, go so manga Pagari ran: Na Pinili Ami Siran, go Tiyoro Ami Siran ko okit a Maka-o ontol.

88. Giyaya man so Torowan o Allah: A Thoro-on Niyan sa sabap Rukaniyan so tao a kabaya Iyan, ko

بِظُلْمٍ أَوْ لِتِكَ لَهُمُ الْأَذْنُونَ وَهُمْ
مُّهْتَدُونَ

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا إِنَّهَا إِنْرَاهِيمَ عَلَىٰ
قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَتِ مَنْ دَشَأَ إِنَّ
رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلَيْهِ

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
كُلَّا هَدَيْنَا وَنُوحاً هَدَيْنَا مِنْ
قَبْلٍ وَمِنْ دُرْبِيْتِهِ دَاؤُدَ وَسَلِيمَنَ
وَأَيُوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَى وَهَرُونَ
وَكَذَلِكَ بَخْرِي الْمُحْسِنِينَ

وَزَكْرِيَا وَيَحْيَى وَعِيسَى وَإِلَيَّاسَ كُلُّ
مِنَ الصَّالِحِينَ

وَإِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَيُوْسَى وَلُوطًا
وَكُلَّا لَفَضَلَنَا عَلَى الْعَالَمِينَ

وَمِنْ أَبَابِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَإِخْوَنِهِمْ
وَاجْنِيْتِهِمْ وَهَدَيْنَهُمْ إِلَى صَرَاطِ
مُسْتَقِيمٍ

ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ وَلَوْأَشْرَكُوا لَهُ بِطَ عَنْهُمْ

manga Oripun Niyan. Na opama ka Miyanakoto Siran, na Miya-ilang Kiran ndun so Pingalubuk Iran.

مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

89. Siran man so ini bugai Ami Kiran so Kitab, go so Ongangun, go so Kananabi-i: Na amai ka Ongkir-un naya o Siranaya, na Sabunar a ini Sarig Ami aya sa pagtao a kuna aba iran naya di Paparatiyaya-a.

90. Siran man so Tiyoro o Allah: Na so Torowan Kiran i Onotingka Sukaniyan; Tharowangka: A da-a Phanguningko rukano saya a sokai: Da-a salakao Rukaniyan a rowar sa undao ko manga Ka-adun.

91. Na da iran Sula-an ko Allah so titho a Kala Iyan gowani ko Tharo-on niran: A da-a Initoron o Allah ko Manosiya a maito bo: Tharowangka: A antawa-o non i Tomiyoron ko Kitab a so Minahoma Sukaniyan o Musa?- A Sindao a go Torowan ko manga Manosiya: Ipuphanorat iyo to ko manga Dap-tar na Puphayagun niyo to, na madakul a Puphaguma-an niyo ron: Na Minindao rukano so di niyo katawan, sukano go di katawan o manga lokus iyo. Tharowangka: A so Allah (i Tomiyoron non): Oriyan niyan na Ganatingka siran ko gi-i ran kandadab a Mabibimban siran.

92. Na giyangkaya a (a Qur-an) na Kitab a Initoron Nami Sukaniyan, a ndadakulan o mapiya, a

أُولَئِكَ الَّذِينَ إِنَّهُم مُّنْهَمُونَ
وَالنُّبُوَّةُ فِي كُفَّرِهَا هُوَ لَهُمْ فَقْدٌ وَكُنَّا
بِهَا قَوْمًا مَّا يُسُواهَا إِنَّكُفَّرِينَ

٨٩

أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فِيهِمْ مُّهَدَّدُهُمْ
أَفَتَدِهُ قُلْ لَا أَسْتَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا
إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ

٩٠

وَمَا قَدَرُوا اللَّهُ حَقَّ قَدْرِهِ إِذَا قَالُوا مَا أَنْزَلَ
اللَّهُ عَلَىٰ بَشَرٍ مِّنْ شَيْءٍ قُلْ مَنْ أَنْزَلَ
الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَىٰ نُورًا
وَهُدًى لِلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ
مُبَدِّدُهَا وَخَفْفُونَ كَثِيرًا وَعِلْمَتُهُ
مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَتَتْهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ اللَّهُ
ثُمَّذَرُهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ

٩١

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارِكٌ مُّصَدِّقٌ
الَّذِي بَيْنَ يَدِيهِ وَلَنْذِرَ آمَّ الْقُرْآنِ وَمَنْ

Miyakatanto ko Miya-onan niyan: Go an Ka Mipamaka-iktiyar ko (tao sa Makkah a) Pompongan o manga Ingud a go so makaliliyoton. Na so Miyamaratiyaya ko Akhirat na Paparatiyaya-an nirana naya, go siran na so Sambayang iran na sisayapun nirana.

93. Na ba-adun a tao a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iran so Allah sa Kabokhag, o di na Pitharo iran: A Inilahaman nako, a da-a ini Ilahamon a maito bo, go so tao a Pitharo iran: A Phakatoron Ako sa lagid o Initoron o Allah? Na opama ka Mailaingka amai ka so da Pamaginontolan na matago ko manga Kaburug ko Kapatai!- A so manga Malaikat na o Olangun nirana so manga Barokan Nirana, (sa gi-i ran Tharo-on a:) Pakaliyowa niyo so manga Niyawa niyo: Sa Alongan na-i na imbadal rukano so siksa a Kahina-an,- sabap ko sukano na Ipuphangangkob iyo ko Allah so di Bunar, go sukano na so manga Ayat Iyan na Puphumaratabatan niyo!

94. Na (Tharo-on kirana:) Sabunsabunar a Miyakaoma kano Rukami a manga tawantawan lagid o Kiya-aduna Mi rukano ko pag-nai a kiya-okitan: Na kiyaganatan niyo (sa doniya) so inibugai Ami rukano ko tampar ko manga talikhodan niyo: Na da-a khailai Ami a pud iyo ko manga Panandigan niyo

حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ
بِهِ وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

١١

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ فَتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ
قَالَ أُوْحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحِي إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ
قَالَ سَأْنِيلُ مِثْلَ مَا أَنَّ اللَّهَ وَلَوْ تَرَى إِذ
الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ
وَالْمَلَائِكَةُ يَأْسِطُو أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوهُ
أَنفُسَكُمْ الْيَوْمَ تُبَعَّذَوْنَ عَذَابَ
الْهُنُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ عِزَّ
الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنِ الْإِيمَانِ
سَتَكُرُونَ

١٢

وَلَقَدْ جِئْتُمُوكُافِرَدَى كَمَا خَلَقْنَاكُمْ
أَوْلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا حَوَلَنَّكُمْ وَرَأَيْ
ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَى مَعَكُمْ
شُفَاعَاءِكُمْ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَهْمَمْ
فِي كُمْ شَرِكُوا لَقَدْ نَقْطَعَ بَيْنَكُمْ

a siran so initugo niyo sa Mata-an! A siran na manga sakotowa siran rukano o Allah: Sabunsabunar a miyangapupuka so kiyakhokoyaputa-an niyo, go Miya-ilang rukano so initugo niyo (a phamakaogop rukano)!

95. Mata-an! A so Allah i di-i makambatukad ko manga od go so od a Qormah. Puphakagumaon Niyan so Oyagoyag a pho-on ko Miyatai, go Puphakagumaon Niyan so Miyatai a pho-on ko Oyagoyag. Giyoto man so Allah: Na andamanya i Kaputhalikhod iyo?

96. Miyadun ko Kapipita: Go biyaloi Niyan so Gagawi-i a idudukha, go so Alongan go so Olan a ipuphagitong: Giyoto man i Takus o (Allah a) Mabagur, a Mata-o.

97. Go Sukaniyan so Miyadun rukano ko manga Bito-on, ka-a niyo gi-i Mipunana-o ko manga Libilotung ko Kalopa-an a go so Kallodan: Sabunar a Pishumpad Ami magosai so manga Ayat ko pagtao a tatakikun niran.

98. Go Sukaniyan so Miyadun rukano pho-on ko ginawa a isa (a giyoto so Adam): Na adun a kaputhakna-an go adun a Kapumbutadan: Sabunar a Pishumpad Ami magosai so manga Ayat ko pagtao a Khisasabot.

وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ
تَرْعَمُونَ

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبَّ وَالنَّوْمَ يُخْرِجُ
الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيَّ
ذَلِكُمُ اللَّهُ فَانِّي تُؤْكِلُونَ

فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ الْأَيَّلَ سَكَانًا
وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَلِكَ قَدْرِيُّ
الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا
بِهَا فِي ظُلْمَتِ الْأَرْضِ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَلَّنَا
الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ
فَمَسَقَرُوكُمْ وَمُسْتَوْدِعٌ قَدْ فَصَلَّنَا آيَاتِ
لِقَوْمٍ يَقْهُونَ

99. Go Sukaniyan so Piyakator-on Niyan a pho-on ko Kawang so Ig: Na Piyakagumao Ami sa sabap rukaniyan so Mbarambarang a Mangunguto: Na adun a Piyakagumao Ami ron a Gadong, na Puphakagumawan Ami sukaniyan sa Onga a Mapipingi; go Puphakapo-on ko Qormah a pho-on ko Tandok iyan a manga Talintang a ma-a ampir: Go so manga Pamomolan a manga Anggor, go Zayton, go Dalimah, Makapushasaropa-i go di Makapushasaropa-i: Pagilailaya niyo so Onga niyan igira Miyonga, go so Kapakatowa niyan. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Mapaparatiyaya.

100. Na biyaloi ran a manga Sakotowa o Allah so manga Jinn, a Inadun Niyan siran; go tiyakayan niran sa manga Wata a Mama go manga Wata a Babai a kuna a ba Kata-o. Soti Sukaniyan! Go Mapor a Ka-a awat Iyan ko Phuro-pa-an niran non!

101. Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa: Andamanaya i Kumpawata Iyan a da-a Darodopa Iyan? Go aya Miyadun ko langowan taman, go Sukaniyan i Mata-o ko langowan taman.

102. Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo! Da-a Tohan a inonta Sukaniyan, a Miyadun ko langowan

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَا يَرِيدُ
فَأَخْرَجَنَا بِهِ، نَبَاتٌ كُلُّ شَيْءٍ فَأَخْرَجَنَا
مِنْهُ خَصْرًا لَخْرُجَ مِنْهُ حَبَّا
مُدَرَّا كَبَّا وَمِنَ النَّعْلِ مِنْ طَلْعِهَا
قَنْوَانٌ دَائِنَةٌ وَجَنَّتٌ مِنْ أَعْنَابٍ
وَالرَّيْتُونَ وَالرَّمَانَ مُسْتَبَّهَا وَغَيْرُ مُسْتَبَّهٍ
أَنْظُرُوا إِلَى شَمْرٍ إِذَا أَثْمَرَ وَيَعْهَدَانَ فِي
ذَلِكُمْ لَا يَدْرِي لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ لِلْجِنِّ وَخَلْقَهُمْ وَخَرْقُوا
لَهُ بَيْنَنَ وَبَنْتَ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَكْنَهُ
وَتَعَلَّلُ عَمَّا يَصْفُوْتَ

بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنَّ يَكُونُ لَهُ
وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ صَعْجَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ
شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

ذَلِكُمْ أَنَّ اللَّهَ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ

taman: Na Showasowata niyo Sukaniyan: Go Sukaniyan i Toma-tanggong ko langowan taman.

103. Di khatundo^[1] Sukaniyan o manga Kailai, na Sukaniyan na Matutundo^[2] Iyan so manga Kailai: Go Sukaniyan i lambas i Kata-o, a Kaip.

104. Sabunar a adun a Miyakao-ma rukano, a manga Karina, a pho-on ko Kadnan niyo: Na sa dun sa Minungka-on, na Kapiya-an o gina-wa niyan; na sa di ron Maginungka, na ikabinasa niyan: Na kuna a ba Sakun i Somisiyap rukano.

105. Na lagid aya a gi-i Ami Kashalinsalina magosai ko manga Ayat: Go kagiya o ba iran Matharo: A Kiyapangadi-an Ka, go kagiya ana Mi oto Mapakarayag ko pagtao a manga Tata-o.

106. Kudugangka so ini Ilaham Ruka a pho-on ko Kadnan Ka: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Go Talikhodingka so manga Pananakoto.

107. Na a kabaya o Allah, na di siran Makapanakoto: Na da Ami Suka punto'a a somisiyap kirian, go kuna a ba siran Ruka Paki-a akon.

وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكَيْلٌ

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَرُ وَهُوَ يُدْرِكُ
الْأَبْصَرَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْغَيْرُ

قَدْ جَاءَكُمْ بِصَارُورٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ
فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِّيَ فَعَلَيْهِا وَمَا آتَانَا
عَلَيْكُمْ حَفْظٌ

وَكَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْأَيَّاتِ وَلِيَعُولُوا
دَرَسْتَ وَلَيُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَلْمُونَ

أَبْيَعُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشَرِّكِينَ

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكَهُ وَمَا جَعَلَنَا
عَلَيْهِمْ حَفِظًا وَمَا آتَنَا عَلَيْهِمْ
بِوَكِيلٍ

[1] Di khaganggaman.

[2] kaganggaman.

108. Na di niyo Pundadaora-i so siran a Pushimba-an niran a salakao ko Allah, ka Ndadaora-an niran so Allah sa Kapumalawani sabap ko di Kata-o. Lagid aya a kiyapharasi Ami ko oman i pagtao ko galubuk iran. Oriyan niyan na so bo so Kadnan niran i khandodan niran, na Phanotholun Niyan kirian so Pinggolaola iran.

109. Na Mishasapa siran ko Allah ko Pithamanan o manga Sapa iran, sa Mata-an a o adun a Ma-kaoma kirian a Tanda, na Pharatiyaya-an niran ndun noto. Tharowangka: A so manga Tanda na si-i bo ko Allah: Na antawa-a i Maphakatokao kano niyan sa Mata-an naya! A o Makatalingoma na di ran Pharatiyaya-an?

110. Na Mbangkiringun Ami so manga poso iran, go so manga Kai-lai ran, lagid o da iran non Kaparatiyaya-a ko paganai a kiya-okitan: Go mbotawanian Ami siran ko Kadadag iran, a gi-i siran Muromparompak.

111. Na opama ka Mata-an! A Sukami na Piyakatoron Ami kirian so manga Malaikat, go Minimbityara-i siran o Miyamatai, go tini-mo Ami kirian so langowan taman a Minipagadapa (iran), na di siran ndun Maratiyaya, inonta o kabaya o Allah. Na ogaid na kadakulan kirian na di manga Tata-o.

وَلَا تَسْبُوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ فَيُسَبِّوُ اللَّهَ عَدُوًا لَّا يَعْرِفُونَ كَذَلِكَ
رَبِّنَا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ شَيْءًا إِلَى رَبِّهِمْ
مَّرَّ جُهُّهُمْ فَيُتَشَهَّدُونَ بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ

١٨

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهَدَ أَيْمَنَهُمْ لَيْنَ
جَاءَهُمْ مَا يَهْدِي لَيْوَمَنَّ هَاجَلَ إِنَّمَا
الْأَيْمَنَ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشَعِّرُهُمْ
أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ

١٩

وَنَقْلِبُ أَفْئَدُهُمْ وَأَبْصَرُهُمْ كَمَا لَوْ
يُؤْمِنُوا بِهِ أَوْلَ مَرَّةً وَنَذَرُهُمْ
فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَلُونَ

٢٠

* وَلَوْ أَنَّا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَكَيَّةَ
وَكَلَّمُهُمُ الْمَوْنَ وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ
فَلَمَّا كَانُوا يُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ
وَلِكُنَّ أَكْثَرُهُمْ يَجْهَلُونَ

٢١

112. Na lagid aya a Kiyasungga-i Ami ko oman i Nabi sa ridowai,- a manga Shaitan ko manga Man- osiya go so manga Jinn, a Ipupha- modiyok o saba-ad kiram ko saba- ad so inirmasan a Katharo, ka-an siran maikmat. Na o kabaya o Kadnan Ka, na di ran noto Manggolaola: Na Botawaningka siran a goso gi-i ran mbaba-asun;

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُواً
شَيَاطِينَ الْإِنْسَانِ وَالْجِنِّ يُوحِي
بَعْضُهُمُ إِلَى بَعْضٍ زُجْرَفَ
الْقَوْلُ عُزُورًا وَلَوْشَاءَ رَبِّكَ مَا فَاعَلُوهُ
فَذَرْهُمْ وَمَا يَقْرُونَ

١١٢

113. Ka-an non mitaliyadok so manga poso o siran a di phamaratiyaya ko Akhirat: Go an siran non Masowat, go a niran gi-i Manggolaola so siran na gi-i ran Nggolaola-an (a dosa).

وَلَا تَصْنَعْ إِلَيْهِ أَفْعَدَةُ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالآخِرَةِ وَلِيَرْضُوا
وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُفْتَرُونَ

١١٣

114. (Tharowangka a:) Ba-adun a salakao ko Allah a Pumbabanogun Akun a Kokoman?- A Sukaniyan so Tomiyoron rukano ko Kitab, a Kattatarotopan sa osayan. Na so siran a bigan Ami ko Kitab, na katawan niran, a Mata-an! (a giya Qur-an naya na) Initoron a pho-on ko Kadnan Ka a Bunar. Na Dingka dun mbaloya a Ginawangka a pud ko Pukhakadowadawa-an.

أَفَغَيِرَ اللَّهُ أَبْتَغَى حَكْمًا وَهُوَ أَلَّا
أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا
وَالَّذِينَ مَا تَيَّنَّهُمُ الْكِتَابُ يَعْلَمُونَ
أَنَّهُ مُنْزَلٌ مِّنْ رَبِّكَ بِالْحِقْوَنَ فَلَا تَكُونُنَّ
مِنَ الْمُمْتَنَنِ

١١٤

115. Na Miyasamporna so Katharo o Kadnan Ka a Bunar a go Ontol: Da-a Phakasambi ko manga Katharo Iyan: Go Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

وَتَمَتَّ كَلِمَتَ رَبِّكَ صَدِقًا وَعَدْلًا
لَا مُبْدِلَ لِكَلِمَتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ

١١٥

116. Na amai ka Onutan Ka so kadakulan ko tao ko Lopa, na khapokas Ka iran ko lalan o Allah; ka

إِنْ تُطِعَ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ
يُضْلُلُوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ

da-a Phagonotan niran a rowar ko arangan: Go ba siran ndun di-i pangusar.

117. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a Mapopokas ko lalan Niyan: Go Sukaniyan i Mata-o ko Khipakao ontol.

118. Na kangkano ko miya-aloi ron so ngaran o Allah, o sukano na so manga Ayat Iyan i Paparatiyaya-an niyo.

119. Na antona-a i sikap iyo (a maka-u urun rukano) sa di niyo kakhan ko miya-aloi ron so ngaran o Allah, a Sabunar a Pishumpad Iyan rukano Magosai so Kiyaram Iyan rukano inonta so kiyasungutan kano ron? Na Mata-an! A madakul a tanto a Puphamakadadag sabap ko manga kabaya iran a ribat a kuna a ba Kata-o. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko manga Malawani.

120. Na ganati niyo so Mapayag a Dosa, go so Masolunon: Mata-an! A siran a gi-i shokat ko Dosa na Imbalas kiran ndun so Pishokat iran.

121. Na di kano khan ko da-on ma-aloi so ngaran o Allah: Ka Mata-an naya! A titho a Kandarowaka. Na Mata-an! A so manga Shaitan na titho a Puphamodiyokun

إِلَّا الظَّنُّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضْلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهَتَّدِينَ

فَكُلُّوا مَا ذَكَرَ أَسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِعَائِتَتِهِ مُؤْمِنِينَ

وَمَا لَكُمْ إِلَّا تَأْكُلُوا مَا ذَكَرَ أَسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَلَ لَكُمْ مَاحِرَمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا أَضْطُرَرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ كَثِيرًا يَضْلُّونَ بِأَهْوَاهِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِّينَ

وَذَرُوا أَظَاهِرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ

وَلَا تَأْكُلُوا مَا لَمْ يَذْكُرْ أَسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لِفَسْقٌ وَإِنَّ الْشَّيَطِينَ لَيُوَحِّنُ إِلَى أَوْلَيَاءِهِمْ لِيُجَدِّلُوكُمْ وَإِنَّ

niran so manga Salinggogopa iran, ka-an kano iran Mapuphamawal. Na amai ka Onotan niyo siran, na Mata-an! A sukano na titho a manga Pananakoto.

122. Ino so tao a aya butad iran na Ma-atai, na Inoyag Ami sukanian, go singgayan Ami sa Sindao a sabap a Pukhilalakao niyan ko manga Manosiya, ba lagid o tao a maka-i ibarat sukanian sa matatago ko manga Lilibotung, a di ron Phaka-awa? Lagid aya a kiyapharasi Ami ko da Pamaratiyaya ko Pinggolaola iran

123. Go lagid aya a Kiyasunggai Ami ko oman i Ingud, sa manga ala ko manga rarataon i Ongar, ka-an siran non Makapuphantangan sa marata: Na da-a Kapuphantanganan iran sa marata a rowar ko manga ginawa iran, sa di iran Mai-inungka.

124. Na igira adun a Miyakaoma kiran a Tanda, na Tharo-on niran: A di ami dun Pharatiyaya-an taman sa di kami kabugan sa lagid o ini bugai ko manga Sogo o Allah. So Allah i Mata-o sa sadun sa Ipukhidiya Niyan ko Sogowan Niyan. Na khasogat dun so siran a Mimamarata i ongar a kapakaito, si-i ko Allah, go siksa-a sangat, sabap ko Kiyapagantangan niran sa marata.

أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ

أَوَ مَنْ كَانَ مِنَ الْمُسْتَأْفِحِينَ وَجَعَلَنَا لَهُ
نُورًا يَمْشِي بِهِ فَإِنَّ النَّاسَ كَمَنْ مَثَلُهُ
فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا كَذَلِكَ
رُزِّيْنَ لِلْكَفَّارِينَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ

١٢٣

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَبَرَ
مُجْرِمِهَا لِيمَكُرُوْفُ فِيهَا وَمَا
يَمْكُرُوْنَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ
وَمَا يَشْعُرُوْنَ

١٢٤

وَإِذَا جَاءَهُمْ رَأْيَهُمْ قَالُوا نَنْقُمُ مَنْ حَتَّىٰ
نُقْنُقَ مُشْلَّ مَا أُولَئِي رُسُلُ اللَّهِ أَعْلَمُ
حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيِّصِيبُ
الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَفَارٌ عِنْدَ اللَّهِ
وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُوْنَ

١٢٥

125. Na sa dun sa kabaya o Allah a Katorowa Niyan non,- na phakalowagun Niyan so rarub iyan ko Kambayorantang; go sa dun sa kabaya Iyan a Kadadaga Niyan non,- na mbaloi Niyan so Rarub iyan a magugut a masimpit, lagid o ba Puphanakudug ko Kawang: Lagid oto a kipushunggain, o Allah ko siksa ko siran a di Mapararatiyaya.

فَمَنْ يُرِدُ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يُشَحِّ صَدْرَهُ
لِإِلَسْلَمٍ وَمَنْ يُرِدُ أَنْ يُضْلِلَهُ يَجْعَلُ
صَدْرَهُ ضَيْقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا
يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ
يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ

126. Na giyangkai (a Islam) i lalan o Kadnan Ka, a Maka-o ontol: Sabunar a Pishumpad Ami Magosai so manga Ayat ko pagtao a Khipakatatadum.

وَهَذَا صَرْطُرِبِكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَصَّلَنَا
الآيَاتِ لِقَوْمٍ يَدْكُونَ

127. Bagiyan niran so Ingud a Kalilintad si-i ko Kadnan niran: Go Sukaniyan i Panarigan niran, sabap ko Pinggolaola iran (a mapiya).

لَهُمْ دَارُ السَّلَمِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ
وَلِيَهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

128. Na si-i ko Gawi-i a Kalimoda Niyan kiran langon, (na Tharo-on Niyan): Hai Malilimod a manga Jinn! Sabunar a madakul a liyalong iyo ko manga Manosiya. Na Tharo-on o manga Salinggogopa iran a pud ko manga Manosiya: Kadnan nami! Kiyasawitan o saba-ad rukami so saba-ad: Na ini sampai kami ko diyandi ami-a so ini diyandi-i Karukami. Tharo-on Niyan: A so Apoi i darpa iyo: Makakakal kano ron ndun, inonta sa kabaya o Allah. Mata-an! A so Kadnan Ka na Maongangun, a Mata-o.

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا يَمْعَشُرُ الْجِنَّةَ
فَدِأْسَتَكَرَّرَتْ مِنْ أَنَّ إِنْسَ وَقَالَ
أُولِيَّاً وَهُمْ مِنَ الْإِنْسِ رَبِّنَا أَسْتَمْعَ
بَعْضُنَا بَعْضٍ وَبَلَغَنَا أَجْلَنَا الَّذِي
أَجْلَتْ لَنَا قَالَ النَّارُ مَوْنَكُمْ خَلِيلُ
فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ
عَلَيْهِ

129. Na guyaya i gi-i Ami Kappa-kkhapa-arun ko saba-ad ko manga Darowaka ko saba-ad, sabap ko Pishokat iran.

130. Hai kasamasama o manga Jinn go manga Manosiya! Ba da-a Miyakatalingoma rukano a manga Sogo a pud rukano, a Mapuphanothol iran rukano so manga Ayat Akun, go Mipuphamaka-iktiyar iran rukano so kitumo ko Alongan niyo wai? Tharo-on niran: Pishaksi-an nami a sala so manga ginawa mi. Na Miyakalimpang kiran so Kaoya-goyag ko Donya. Na shaksi-an nir-an a ginawa iran sa Mata-an! A siran na da Pamaratiyaya.

131. Giyoto man na Mata-an! A da ko butad o Kadnan Ka o ba Niyan binasa-a so manga Ingud sabap ko Kiyandarowaka, a ba so tao ron na di maka-i inungka.

132. Na ruk o oman i isa so manga Daradat ko Pinggolaola iran: Ka da ko Kadnan Ka i ba Niyan kalilipati so gi-i ran Nggo-laola-an.

133. Na so Kadnan Ka i Kawasa, a khiruk ko Limo: O kabaya Iyan, na khailang kano Niyan, go Phakasambi (sa pagtao) ko oriyan niyo sa sadun sa kabaya Iyan, ishan o Kiaduna Niyan rukano a miyakapo-on ko Moriyatao o pagtao a salakao.

وَكَذَلِكَ نُولِي بَعْضَ الظَّالَمِينَ بَعْضًا
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

يَمْعَشُ الْجِنُّ وَأَلْإِنْسُ الْمَيَاتُكُمْ
رَسُّلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ مَا يَنْتَقِي
وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمَكُمْ هَذَا قَالُوا
شَهِدْنَا عَلَى أَنفُسِنَا وَغَرَّنَاهُمُ الْحَيَاةُ
الْأَذْنِيَا وَسَهَدُوا عَلَى أَنفُسِهِمْ أَنْهُمْ
كَانُوا كَافِرِينَ

ذَلِكَ أَنَّ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرْيَ
بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَلَقُونَ

وَلِكُلِّ دَرَجَتٍ مِّمَّا كُلُّوا وَمَا
رَبُّكَ يَغْفِلُ عَمَّا يَعْمَلُونَ

وَرَبُّكَ الْغَفِيْرُ دُوَالرَّحْمَةُ إِنْ يَشَاءُ
يُذْهِبُكُمْ وَيَسْتَحْلِفُ مِنْ
بَعْدِكُمْ مَا يَاشَاءُ كَمَا
أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَّةٍ فَوْمٍ
ءَخْرِيْكَ

134. Mata-an! A so diyandi ru-kano na Phakatalingoma dun: Go di niyo dun kapalagoyan.

إِنَّ مَا تُوعَدُونَ لَتَرَىٰ وَمَا أَنْشَأْتُ
بِمُعْجِزِيٍّ ﴿١٣٥﴾

135. Tharowangka (Ya Muhammad): Hai pagtao Akun! Nggalubuk kano sa sadun sa kapasang iyo: Ka Mata-an! A Punggalubuk Ako mambo: Na katokawan niyo bo o antawa-a i khabaloi a ruk iyan so Mababantog a Ingud: Mata-an naya! A di Phakasulang sa Maliwanag so da Pamaginontolan.

قُلْ يَقُولُ مَنْ أَعْمَلَ أَعْمَالًا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنَّمَا
عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ
مَنْ تَكُونُتُ لَهُ عَيْنَهُ الدَّارِ إِنَّهُ
لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿١٣٥﴾

136. Na singgayan niran so Allah ko Inadun Niyan a manga Purpuran go manga Ayam, sa kipantag: Na Pitharo iran: A giyaya na bagiyan o Allah si-i ko tugo iran a kabokhag: Go giyaya na bagiyan o Ipuphamanakoto ami! Na so miyaloi a bagiyan o Ipuphamanakoto iran na di ipuraot ko Allah, na so miyaloi a bagiyan o Allah na ipuraot ko Ipuphamanakoto iran! Mikharatarata so Ipukhokom iran!

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَاهُ مِنْ الْحَرْثِ
وَالْأَنْعَمِ نَصِيبًا فَالْأُولَاهُنَّذَا
لِلَّهِ بِرَزْغِهِمْ وَهَذَا الشَّرُكَانِيَا فَمَا
كَانَ لِشَرِكَةِ أَيْهُمْ فَلَا
يَصِلُّ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ اللَّهُ
فَهُوَ يَصِلُّ إِلَى شَرِكَةِ أَيْهُمْ
سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾

137. Na lagid aya a Kiyapharasi Niyan ko madakul ko manga Pananakoto, ko Kapumbonowa ko manga Wata iran o Ipuphamanakoto iran, ka-aniran siran Mabinasa, go a niran siran karimboti ko Agama iran. na opama ka kabaya o Allah, na di ran noto Manggolaola: Na Botawaningka siran a go so giiran Mbaba-asun a Kabokhag.

وَكَذَلِكَ زَيْنَبُ لِكَثِيرٍ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَاتَلَ
أَوْلَادِهِمْ شَرِكَةً أَوْهُمْ
لِرِبَوْهُمْ وَلِيَلِسْوُأَعْيَهُمْ
دِينُهُمْ وَلَوْشَاءَ اللَّهُ مَاعْلُوْهُ
فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٧﴾

138. Na Pitharo iran: A giya manga Ayam ai go giya Purpuran na-i na ini sapar, da-a Phakakan non a inonta so kabaya ami-si-i ko tugo iran a Kabokhaggo manga Ayam a ini sapar so karorani ko manga likod iyan, go manga Ayam a di ran non Pagalowin so ngaran o Allah;- a Ipuphangangkobon: Mbadalan Niyan siran ndun ko Ipu-phangangkob iran non.

139. Go Pitharo iran: A so Matatago ko manga tiyan a ungkai a manga Ayam na kabisa o manga Mama rukutano, na Kiyaram ko manga Karoma tano; na amai ka mabaloi a Ma-atai, na tompotompok siran non. Mbadalan Niyan siran ko ini ropa iran (a Kabokhag): Mata-an! A Sukaniyan na Maongangun, a Mata-o.

140. Sabunar a miyalogi so siran a Piyamono iran so manga Wata iran, sa Kalalalongan, kuna a ba Kata-o, go Kiyaram iran so Pagupur kiran o Allah, a ini angkob ko Allah. Sabunar a Miyadadag siran go da siran makakudug sa Ontol.

141. Na Sukaniyan so (Allah a) Miyadun ko manga Sapad, a gi-i Mitha-ata-ar, go di Miputha-ata-ar, go so Qormah go so Purpuran, a mbidabida a Kapukhana-on: Go Zayton, go so Dalima a Makapushasaropa-i, go di makapushasaropa-i: Kang-kano ko Onga niyan igira-a

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَمٌ وَحَرَثُ حَجَرٌ
لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءَ بِرَغْبَتِهِمْ
وَأَنْعَمٌ حَرَثٌ مَّتْظَهُورٌ هَا وَأَنْعَمٌ
لَا يَدْكُونَ أَسْرَالَ اللَّهِ عَلَيْهَا أَفْرَادَ عَلَيْهِ
سَيْجَرِيهِمْ بِمَا كَانُوا
يَفْرُوتُونَ

١٧٤

وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَمِ
خَالِصَةٌ لِذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَى
أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُنْ مَيْتَةً فَهُمْ
فِيهِ شُرَكَاءٌ سَيْجَرِيهِمْ وَصَفْهُمْ
إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلَيْهِ

١٣٩

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَاتَلُوا أَوْلَادَهُمْ
سَفَهُهَا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَمُوا مَارِزَقَهُمْ
اللَّهُ أَفْرَأَ إِلَيْهِ قَدْ ضَلَّوْا وَمَا
كَانُوا مُهْتَدِينَ

١٤٠

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّتِ مَعْرُوفَتِ
وَغَيْرِ مَعْرُوفَتِ وَأَنْتَخَلَ وَالزَّعَ
مُخْلِفًا أَكُلُهُ وَأَلْزَيْتُونَ
وَالْمَارَ مُتَشَكِّهًا وَغَيْرِ مُتَشَكِّهٍ
كُلُّوْمِنْ شَمَرٍ إِذَا أَثْمَرَ وَمَا تَوَ

Miyonga, go tonaya niyo so Zakat iyan ko Alongan a Kapuragonaon; go di kano Puthabowakar: Ka Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan Khabaya-an so manga Tabowakar.

142. Go (Inadun Niyan) so saba-ad ko manga Ayam a Pukharoran go di Kharoranan: Kangkano ko Pagupur rukano o Allah, go di niyo khuduga so manga okit o Shaitan: Mata-an! A sukaniyan na rido-wai niyo a Mapayag.

143. Walo anggaganapa: Si-i ko Bilibili a dowa, go si-i ko Kambing a dowa; Tharowangka: A ba so dowa Mama i ini sapar iyan, antawa-a so dowa Babai, antawa-a so Miyarangkom sukanian o manga tiyan o dowa Babai? Panothola niyo Rakun si-i ko Kata-o, o sukania na manga Bunar:

144. Go si-i ko Onta a dowa, go si-i ko Sapi a dowa; Tharowangka: A ba so dowa Mama i ini sapar Iyan, antawa-a so dowa Babai, antawa-a so Miyarangkom sukanian o manga tiyan o manga Babai? Antawa-a ba kano khipakadadarpa gowani a Isogo rukano aya o Allah? Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a Inangkob iyan so Allah sa Kabokhag, ka-an niyan Madadag so manga Manosiya sa kuna a ba Kata-o? Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaginontolan.

حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُنَزِّهُ مِنْ
إِنَّمَّا لَا يُحِبُّ الْمُسَرِّفِينَ

وَمِنْ الْأَنْعَمِ حَمُولَةً وَفَرَشًا
كُلُّوا إِمَّا رِزْقُكُمْ اللَّهُ وَلَا تَنْتَهِيُوا
خُطُوطَ الشَّيْطَانِ إِنَّمَّا لَكُمْ دُدُوٌّ
مُّبِينٌ

ثَمَنَيْنِيَةً أَذْوَاجٌ مِّنْ الْأَصْنَافِ اثْتَيْنِ
وَمِنْ الْمَعْزَ اثْتَيْنِ قُلْءَ الْذَّكَرَيْنِ
حَرَمٌ أَمْ الْأَنْثَيْنِ أَمَا أَشْتَمَلَتْ
عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأَنْثَيْنِ نَسْعَوْنِ يَعْلَمُ
إِنْ كُنْتُمْ صَدِيقِنَ

وَمِنْ الْإِلَيْلِ اثْتَيْنِ وَمِنْ الْبَقَرِ اثْتَيْنِ
قُلْءَ الْذَّكَرَيْنِ حَرَمٌ أَمْ الْأَنْثَيْنِ
أَمَا أَشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأَنْثَيْنِ
أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ
وَصَحَّكُمُ اللَّهُ بِهَذَا فَمَنْ أَظْلَمَ
مِنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِيُضْلِلَ
النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

145. Tharowangka (Ya Muhammad): A da-a Khato-on Koko ini Ilaham Rakun a ini sapar ko khan a kakan niyan non, inonta o mabalo i Miyatai, o di na rogo a tomiyoga, o di na Sapo o Baboi,- ka Mata-an! A sukanian na marshik- o di na Kandarowaka, a ini Panambai oto ko salakao ko Allah. Na sa dun sa kasungutan, a kuna a ba Darowaka, go di Malawani,- na Mata-an! A so Kadnan Ka na Manapi, a Makalimo-on.

146. Na Kiyaram Ami ko siran a manga Yahodi so oman i adun a kanoko niyan, go so Sapi go so Kambing, na Kiyaram Ami kirian so manga sibo a dowa oto, inonta so ka-a awidan o manga likod a dowa oto, o di na so manga tinai, o di na so minilo-ok ko tolani: Giyoto man i ini badal Ami kirian sabap ko Kiyandarowaka iran: Na Mata-an! a Sukami i titho a manga Bunar.

147. Na Opakambokhaga Ka iran, na Tharowangka: A so Kadnan niyo i Khiruk ko Limo a Rang-kom; go da-a Phakarun ko siksa Iyan ko pagtao a manga rarata i Ongar.

148. Putharo-on o siran a Miyamanakoto: A opama ka kabaya o Allah, na di kami Makapanakoto, go di Makapanakoto so manga lokus ami; go da-a Misapar ami a maito bo. Lagid oto a Kiyapakam-

قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى
طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَن يَكُونَ
مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمًا
خَنَزِيرًا فَإِنَّهُ رَجُسٌ أَوْ فِسْقًا أَهْلَ
لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ أَضْطَرَ عَبْدَ بَاغٍ
وَلَا عَابِرٌ فَإِنَّ رَبَّكَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ
١٤٥

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَمَ مِنَ
كُلِّ ذِي ظُفْرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ
وَالْفَنَمِ حَرَمَ مِنْ أَعْلَاهُمْ شُحُومُهُمَا
إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوْ الْحَوَافِ
أَوْ مَا أَخْتَلَطَ بِعَظِيمٍ ذَلِكَ جَزِيلُهُمْ
بِغَيْرِهِمْ وَإِنَّا الصَّدِيقُونَ
١٤٦

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو
رَحْمَةٍ وَاسْعَةٍ وَلَا يَرْدُدُ بِأَسْمَهُ عَنِ
الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا
أَشْرَكَنَا وَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَوْلَاهُ مِنَ
مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَبَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ

عِنْدَكُم مِّنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَنْبِغُوا إِلَّا الظَّنُّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا
تَخْرُصُونَ

١٤٨

bokhaga o siran a Miya-on a niran (ko manga Sogo), taman sa Kiyata-aman niran so siksa Ami. Tharowangka: A ba-adun a shisi-i rukano a Kata-o? Na guma-on niyo Rukami oto. Da-a Phagonotan niyo a rowar ko arangan: Ka ba kano dun gi-i Pangusar.

149. Tharowangka: Na ruk o Allah so Karina a Tarotop: Na o kabaya Iyan, na Mata-an a Khatoro kano Niyan langon.

150. Tharowangka: A Pakadar-pa-a niyo i manga saksi iyo a siran so Pushaksi-an niran a Mata-an! A so Allah na Kiyaram Iyan naya. Na o shaksi-i ran, na dingka siran mba-bida a kashaksi: Go Dingka Pagonoti so manga kabaya o siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, go siran na di ran Paparatiyaya-an so Akhirat: A siran na so Kadnan niran na Phurimbangun niran.

151. Tharowangka: A songkano si-i, ka Batiya-angko so Kiyaram rukano o Kadnan niyo: Di niyo Phanakoton (so Allah) sa maito bo; go (Phiyapiya i niyo) so Mbala a lokus sa tanto a Kaphiyapiya; go di niyo Mbonowa so manga Wata iyo sa po-on ko Kamiskin;- ka Sukami i Puphangupur rukano a go so siran;- go di kano pagobai ko manga pakasingai, so Mapapayagon go so Misosolun; go di niyo Mbo-

قُلْ فِيلَهُ الْحُجَّةُ الْبَيِّنَةُ فَلَوْ شَاءَ
لَهُدَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ

١٤٩

قُلْ هَلْمَ شَهَدَأَكُمُ الَّذِينَ يَشَهِّدُونَ
أَنَّ اللَّهَ حَرَمَ هَذَا إِنْ شَهِدُوا فَلَا
تَشَهِّدُ مَعَهُمْ وَلَا تَنْبِغُ أَهْوَاءَ
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِأَيْمَانِنَا وَالَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالآخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ
يَعْدُلُونَ

١٥٠

قُلْ تَعَالَى أَتَلُ مَا حَرَمَ رَبُّكُمْ
عَلَيْكُمُ الْأَلَّا شَرِكُوا بِهِ شَيْئًا
وَبِالْوَلَدِينَ إِحْسَنَا وَلَا تَقْتُلُوْا
أُولَادَكُمْ مِّنْ إِمْلَاقٍ
نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا
الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا
بَطَّأَ وَلَا تَقْنُلُوا أَنْفُسَ الَّتِي
حَرَمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَنَّكُمْ

nowa so Baraniyawa, a so ini sapar o Allah, inonta o si-i ko Kabunar: Giyoto man na ini Sogo Iyan rukano to, ka-a niyo Sabota.

152. Go di niyo pagobaya so tamok o ilo, inonta o so kapiya niyan, taman sa iraot ko kakhasad iyan; go tarotopa niyo so kapagasad go so Kathimbang si-i ko Kaontol;- da-a Iphaliyogat Ami ko Baraniyawa, a inonta so Khagaos iyan;- na igira-a Putharo kano, na Paginontolan kano, apiya si-i ko Tonganai (niyo); go so diyandi o Allah na Tomanun niyo: Giyoto man i Kini-sogo-on Niyan rukano ron, ka-an niyo Katanodi.

153. Na Mata-an! A giyaya i lalan Nakun, a Maka-o ontol: Na kuduga niyo Sukaniyan: Go di niyo khuduga so manga pud a lalan: Ka mabulag kano niyan ko lalan Niyan: Giyoto man i Kinisogo-on Niyan rukano ron, ka-angkano Makapananggila.

154. Oriyan niyan na ini bugai Ami ko Musa so Kitab, a Tarotop ko Miphiyapiya, go osayan ko langowan taman,- go Torowan go Limo, ka-an nirana Maparatiyaya so Kiputho-ona an (iran) ko Kadnan nirana.

155. Na giyangkaya (Qur-an) na Kitab a Initoron Ami Sukaniyan a Piyakandakulan sa Mapiya: Na

بِهِ لَعْلَكُمْ تَعْقِلُونَ ١٥١

وَلَا نَقْرِبُوا مَا مَنَّا إِلَيْنَا لَهُ هِيَ
أَحْسَنُ حَنْيٍ يَلْعَلُ أَشَدَهُ وَأَوْفُوا
إِلَيْكُمْ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ
لَا تَكْلِفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا
فَلَتَمْ فَاعْدِلُوهُ وَلَا كَانَ ذَاقُرِينَ
وَعِهْدَ اللَّهِ أَوْفُوا ذِكْرُكُمْ وَصَنْكُمْ
بِهِ لَعْلَكُمْ تَذَكَّرُونَ ١٥٢

وَأَنَّ هَذَا صَرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ فَاتَّبِعُوهُ
وَلَا تَنْبِغِي إِلَيْكُمْ فَنَفَرَ بِكُمْ عَنِ
سَبِيلِهِ ذِكْرُكُمْ وَصَنْكُمْ بِهِ لَعْلَكُمْ
تَنَقْلُونَ ١٥٣

ثُمَّاءَ اتَّيَنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى
الَّذِي أَخْسَنَ وَنَقْصِيًّا لِكُلِّ شَيْءٍ
وَهُدًى وَرَحْمَةً لِلَّهِمَّ يَلْقَأُ رَبِّهِمْ
يُؤْمِنُونَ ١٥٤

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارِكٌ فَاتَّبِعُوهُ
وَأَتَقُوا الْعَلَمَ كُمْ تُرْحَمُونَ ١٥٥

Onoti niyo Sukaniyan, go Panang-gila kano, ka-angkano Mipangalimo:

156. Ka o ba niyo Matharo: A aya bo a Tiyorongan ko Kitab na so dowa pagtao ko Miya-onan an Nami, na Mata-an a Miyabaloi kami a titlo a di Somasabot ko Kapuphangadi iran;

157. O di na o ba niyo Matharo: I opama ka Mata-an! A si-i rukami Initoron so Kitab, na khabaloi kami dun a lubi a Miyatoro a di siran. Na Sabunar a adun a Miyakaoma ru-kano a Karina a pho-on ko Kadnan niyo, - go Torowan go Limo: Na badun a lawan a Darowaka ko tao a Piyakambokhag iyan so manga Ayat o Allah, go tiyalikhodan niyan noto? Imbalas Ami dun ko siran noto a Puphamanalikhod ko manga Ayat Ami, so Marata a siksa, sabap ko Kiyatalikhod iran.

158. Ba-adun a Punaya-on nirana rowar ko Kapakatalingoma kirana manga Malaikat odi na so kapaka talingoma o kadnan ka hai Mohammad ko masa a kakokoma kon dolon dolonan o manga oripun iyan sa Alongan a Qiyamah. O di na so Kapakatalingoma o saba-ad ko manga Tanda o Kadnan Ka (a so kashubang o Alongan sa Sudupan)? Si-i ko Alongan a Kapakatalingoma o saba-ad ko manga Tanda o Kadnan Ka, Na di Makanggai a gona

أَن تَقُولُوا إِنَّمَا أُنْزِلَ الْكِتَابُ عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ

١٥٦

أَوْ تَقُولُوا أَنَّا أَنْزَلَ عَلَيْنَا الْكِتَابَ لَكُنَا أَهْدَى مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ بِسِنَةٍ مِّنْ زَيْنَكُمْ وَهُدَى وَرَحْمَةً فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَّبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَبَّاجِرِيَ الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَنْهُ مَا يَنْتَنِسُوهُ الْعَدَابُ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ

١٥٧

هَلْ يُنْظَرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيهِمُ الْمَأْتِيَّكُهُ أَوْ يَأْتِي رَبُّكَ أَوْ يَأْتِي فَبَعْضُ مَا يَنْتَرِي رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ مَا يَنْتَرِي رَبِّكَ لَا يَنْفَعُنَفَّسًا إِيمَانَهَا لَمْ تُكْنِهُ أَمَانَتَ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانَهَا خَيْرًا قُلْ أَنْتَنَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ

١٥٨

ko ginawa so Paratiyaya niyan, o da Paratiyaya sa Paganai, o di na dang-galubuk ko Paratiyaya niyan sa Mapiya. Tharowangka: A nayao kano: Ka Mata-an! A Sukami na nomanayao Kami (mambo).

159. Mata-an! A so siran a Mis-hisibaya ko Agama iran go Mithitinduga, na da-a labot Ka kiran a maito bo: Ka so khasowa iran na si-i bo (Phakandod) ko Allah: Oriyan niyan na Phanotholun Niyan kiran so Pinggolaola iran.

160. Sa tao a Mitalingoma niyan so Mapiya, na adun a bagiyan niyan a sapolo a manga lagid iyan (a manga pipiya): Go sa ta o a Mitalingoma niyan so marata, na da-a imbalas on a rowar ko lagid iyan: Sa di siran Kasalimbotan.

161. Tharowangka (Ya Muhammad): A Mata-an! A Sakun na Tiyoro Ako o Kadnan Ko ko lalan a Maka-o ontol,- a okit a Makaso-sogat,- a okit o Ibrahim a Maka-o ontol, go kuna a ba Miyabaloi a pud ko manga Pananakoto.

162. Tharowangka: A Mata-an! a so Sambayang Akun go so Simba Ko, go so Kaoyagoyag Akun go so Kapatai Akun, na ruk o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun:

163. Da-a Sakotowa Iyan: Na giyaya i ini Sogo Rakun, go Sakun

إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شَيْعَالَتَ
مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ مَمَّا
يُنَتَّهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرَ أَمْثَالَهَا
وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

قُلْ إِنَّمَا هَذِهِنِي رِزْقٌ إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ
دِينًا قِيَامًا مَلَةً إِنْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحَيَايَ وَمَمَاتِ
لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوْلَ

i Paganai ko Mimbabayorantang (ko Allah).

164. Tharowangka: Ba-adun a salakao ko Allah a Pumbabanogun Ko a Kadnan, a Sukaniyan i Kadnan o langowan taman? Na da-a khasokat o oman i ginawa (a dosa) a ba-on ndi Puthagorar: Go di khaawidan o ma-awid so awid o pud iyan. Oriyan niyan na so bo so Kadnan niyo i Khandodan niyo: Na Phanotholun Niyan rukano so nganin a sukano na di niyo to Phagayonayonan.

165. Go Sukaniyan so Miyadun rukano a manga Khalifah ko Lopa: Go Piyakaombao Niyan so saba-ad rukano, ko Kaporowan o saba-ad sa manga Daradat: Ka thupungan kano Niyan ko ini bugai Niyan rukano: Mata-an! A so Kadnan Ka na Maga-an i Kandadanug: Go Mata-an! A Sukaniyan na titho a Manapi, a Makalimo-on.

Surah Al-A'raf-7

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga gao, a Makalimo-on.

1. Alif, Lam, Mim, Sad. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. (Giya-ungkaya a Qur-an) na Kitab a Initoron Ruka (Ya Muham-

المُسْلِمِينَ

قُلْ أَغْيَرَ اللَّهُ أَيْنِي رَبِّيْاً وَهُوَ ربُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا
تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تُنْزِرُ
وَارِذَةً وَرَدَّ أَخْرَى شَمَّ إِلَى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ
فَيُنَتَّهِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْلِقُونَ

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلِيفَ الْأَرْضِ
وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ تَوْقِيْعَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ
لِيَبْلُوْكُمْ فِي مَا آتَيْتُكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ
الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

١٥٦

سُورَةُ الْأَعْرَافِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمَصَ

كِتَابٌ أُنزِلٌ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي كَدْرِكَ

mad), - na di aya nggagutun a Rarub Ka, - ka-an Ka Mipamaka-iktiyar go Pananadum a ruk o Miyamara-tiyaya.

3. Onoti niyo so (Qur-an a) In-itoron rukano a pho-on ko Kadnan niyo, na di niyo Pagonoti, so sala-kao rukaniyan a manga Panarigan, miyaka-ito ito a kapuphakatadum iyo.

4. Na madakul a Ingud a bininasa Mi, a miyakaoma-on so siksa Ami ko Kagagawi-i, o di na siran na Khitotorogun siran ko Kaotho o Alongan.

5. Na da-a miyabaloi a daowa iran gowani ko makaoma kiran so siksa Ami, a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a manga Darowa-ka.

6. Na Mata-an a pagisha-an Nami dun so manga tao a Siyogowan siran, go pagisha-an Nami dun so manga Sogo.

7. Na Mata-an a Phanotholun Nami kiran ndun (so Pinggolaola iran) si-i ko Kata-o, go kuna a ba Kami di Makadadarpa.

8. Na so Kathimbang sa Alongan noto na Ontol: Na sa dun sa Makapunud so manga Timbang iran, na siran man na siran i Phamakasulang sa Maliwanag:.

حَرَجٌ مِّنْهُ لِتُنذِرَ بِهِ وَذَكْرٌ
لِلْمُؤْمِنِينَ

أَتَيْعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُمْ مِّنْ رِّبَكُمْ وَلَا تَتَبَعُوا
مِنْ دُونِهِ أُولَئِكَ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ

وَكَمْ مِنْ قَرِيبَةٍ أَهْلَكَهَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا
بَيْتَنَا أَوْهُمْ قَائِلُونَ

فَمَا كَانَ دَعَوْنَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلَّا أَنْ
قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ

فَلَنَسْعَنَّ الَّذِينَ أُرْسَلَ إِلَيْهِمْ
وَلَنَسْعَنَّ الْمُرْسَلِينَ

فَلَنَقْصَنَ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ وَمَا كَانَ
غَابِيْنَ

وَأَلَوْزُنْ يَوْمَيْدِ الْحَقِّ فَمَنْ ثَقَلَتْ
مَوَازِيْنُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ

9. Na sa dun sa Makakhap so manga Timbang iyan, na siran man so liyogi ran so manga ginawa iran, sabap ko Kiya-ongkira iran ko manga Ayat ami.

10. Na Sabunsabunar a Piyakakhapa-ar Ami sukano ko Lopa, go singgayan Nami sukano ro-o sa manga Kaoyagan: Na miyakaito ito a Kapuphanalamat iyo!

11. Go Sabunsabunar a Inadun Ami sukano, oriyan niyan na Pimbontalan Nami sukano; oriyan niyan na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A Pangalimbaba-an kano ko Adam, na Miyangalimbaba-an siran; inonta so Iblis; ka da mapud ko Miyamangalimbaba-an.

12. Pitharo (o Allah): A antona-a i miyakarun ruka sa dangka Kanganalimbaba-an sa ko Sogo-on Nakun suka? Pitharo (o Iblis): A sakun i tomo a di so Adam: Ka Inadun Akongka a pho-on sa Apoi, na Inadun Ka Sukaniyan a pho-on sa Lipao.

13. Pitharo (o Allah): A Panokha ka dingka dait: I ba ka si-i di Pumaratabat: Na Awa ka, ka Mataan! A ska na pud ko Miyamakaito.

14. Pitharo (o Iblis): A bugi Akongka sa ta-alik taman ko Alongan a Kaoyaga kirana.

وَمَنْ حَفِظَ مَوَزِّينَهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ
خَسِرُوا أَنفُسُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
يَظْلَمُونَ

وَلَقَدْ مَكَثْتُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا^{١٣}
لَكُمْ فِيهَا مَعِيشٌ قَيْلَامًا تَشْكُرُونَ

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ مِّنْ صَوْرَتِكُمْ فَقَاتَنَا
لِلْمَلَائِكَةِ أَسْجَدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا
إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُنْ مِّنَ السَّاجِدِينَ^{١٤}

فَالَّمَنَعَكَ أَلَا تَسْجُدُ إِذْ أَمَرْتُكَ فَالْأَنْ
خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْنَاهُ مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتُهُ مِنْ
طِينٍ

فَالْأَهِيْطُ مِنْهَا عَمَّا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَكْبَرَ
فِيهَا فَأَخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ^{١٥}

فَالْأَنْظُرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبَعَّثُونَ^{١٦}

15. Pitharo (o Allah): A Mata-an! A suka na pud ko piyangabubugan sa ta-alik.

16. Pitharo (o iblis): Na sabap ko Kiyabaloyangka rakun a dadag, na Mata-an a Bukunangko siran ndun sa ayan ko lalan Ka a Maka-o ontol:

17. Oriyan niyan na Mata-an a Songowangko siran ndun si-i ko kasasangoran niran go si-i ko Tali-khodan niran, go si-i ko manga Kawanan niran go si-i ko manga Diyowang iran: Na dingka Matoton so kadakulan kiran, o ba Panalamat.

18. Pitharo (o Allah): A awa ka pho-on rukaniyan (a Sorga), a Papa-awingun, a ini bowang. Na Mata-an a sa dun sa Monot ruka kiran,- na Mata-an a ipuno Akun sukano dun ko Naraka Jahannam langon.

19. Na (Pitharo o Allah a:) Hai Adam! Babalingka Suka go si Karomangka ko Sorga, na Kangkano sa sadun sa kabaya Iyo a dowa: Na di Kano Pagobai sangka-i a Kayo, ka mbaloi kano a pud ko manga Darowaka.

20. Na Piyangonsi siran o Shaitan, ka-a niyan kiran kasawa-i so idadalong kiran ko Kaya-an Niran: Go Pitharo iyan: A da-a kinisaparun

قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ

قَالَ فِيمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْدِنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ

الْمُسْتَقِيمَ

ثُمَّ لَا تَبِعْهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ
وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِيلِهِمْ وَلَا يَجِدُونَ كُثْرَهُمْ

شَكِيرِينَ

قَالَ أَخْرُجْ مِنْهَا مَذْءُومًا مَدْحُورًا لَمَنْ تَعَكَّرَ
مِنْهُمْ لَا مَلَآنَ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ

١٨

وَيَقَادُهُمْ أَسْكُنَ أَنَّتَ وَرَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلُّا
مِنْ حَيْثُ شِئْتُمْ وَا لَا نَقْرِبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ
فَتَكُونُوا مِنَ الظَّالِمِينَ

١٩

فَوَسُوسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِتُبْدِيَ لَهُمَا
مَا أُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْءَاتِهِمَا وَقَالَ
مَا نَهَاكُمَا رُبِّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنَّ

تَكُونُ مَلَكِينَ أَوْ تَكُونُ مِنَ الْخَانِدِينَ ﴿٢٦﴾

Rukano o Kadnan niyo sangka-i a Kayo, a rowar sa o ba Kano mabaloi a dowa a Malaikat, o di na mabaloi Kano a pud ko Phangaka-kakal (ko sorga).

21. Na Mishapa Kiran: Sa Mata-an! A sakun na pud dun ko Puphamangoyao Rukano sa Mapiya.

22. Na minibaba iyan siran sabap ko ikmat: Na kagiya a Kata-aman Niran so Kayo, na kiyasawa-an Kiran so kaya-an Niran a dowa, na aya miyata-ad iran na giya di-i ran kapanangkir ko ra-on sa Sorga (a Pinditar Iran). Na Tiyawag Siran o Kadnan niran: Ba Ko Rukano da saparun angkanan a Kayo, go ba Ko Rukano da Tharowa: A Mata-an! A so Shaitan na ridowai Niyo a Mapayag?

23. Pitharo Iran: Kadnan Nami! Miyadorat Ami a Ginawa Mi: Na o di Kamingka Napi-i go ka Mingka di Kalimo-on, na Mata-an a khabaloi Kami dun a pud ko Miyangalogi.

24. Pitharo (o Allah): A tupad Kano, sa so saba-ad Rukano na ridowai o saba-ad; go adun a ruk Iyo ko Lopa a Kaputhakna-an go Kaoyagan,- taman ko wakto (o Kapatatai).

25. Pitharo Iyan (pun): A Ron kano Khaoyag, go Ron Kano Phamatai, go Ron Kano Phakagumawa.

وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لِكُلِّ الْمِنَامِ
الْتَّصْحِيحُ ﴿٢٧﴾

فَدَلَّهُمَا بِعُرُورٍ فَلَمَّا دَافَأَ الشَّجَرَةَ بَدَأَ
لَهُمَا سَوْءَةً هُمَا لَوْطَفَقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا
مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَللَّهُ
أَنْهِكُمَا عَنِ تِلْكُمَا الشَّجَرَةَ وَأَقْلَلَكُمَا
إِنَّ السَّيِّطَنَ لِكُلِّ مَاعِدٍ وَمُقْبِلٍ ﴿٢٨﴾

فَالَّرِبَّنَا ظَلَمَنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا
وَتَرَحَّمَنَا لِتَكُونَنَّ مِنَ الْخَسِيرِينَ ﴿٢٩﴾

قَالَ أَهِمُّ طَوَابَ عَضْكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ
وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقْرٌ وَمُتَّعٌ إِلَّا
جَنِينٌ ﴿٣٠﴾

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا
تُخْرَجُونَ ﴿٣١﴾

26. Hai manga Moriyatao o Adam! Sabunar a Tiyorongan Ami Sukano sa nditarun a Puphakarunding ko Kaya-an Niyo, go Ikataid. Na so nditarun a Kapananggila,- na giyoto i tomo. Giyoto man na pud ko manga Tanda o Allah, ka-an siran Puphakatadum!

27. Hai manga Moriyatao o Adam! Di Kano Phakidadag ko Shaitan, lagid o Kiyapaka-awa-a niyan ko dowa a Lokus iyo pho-on ko Sorga, a Phulukasun niyan Kir-an so nditarun niyan: Ka-an niyan kiran Mapaki-ilai so Kaya-an Nir-an: Mata-an! A sukanian na Pukhailai Kano niyan sukanian a go so manga pagtao niyan sa di niyo siran khailai: Mata-an! A biyaloi Ami so manga Shaitan a manga Panarigan o siran a di Mapaparatiyaya.

28. Go igira-a Minggolaola siran sa Pakasingai, na Tharo-on niran: A Miyato-on nami saya so manga Lokus ami; go so Allah na ini Sogo Iyan rukami aya: Tharowangka: A Mata-an! A so Allah na di Niyan Ishogo so Piyamakasingai: Ino niyo Pakiputharo-on ko Allah so da-a Kata-o niyo ron?

29. Tharowangka (Ya Muhammad): A ini Sogo Rakun o Kadnan Ko so Kaontol; go bantakun niyo so manga Hadap iyo (ko Allah) si-i ko oman i Kashambayang, go Sho-

يَبْنِيَءَادَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِيَسَأُّوْرِي
سَوْءَةَ تِكْمَ وَرِيشَأَوْلَيَّاً سَأَنْقُوْيَ ذَلِكَ
خَيْرَ ذَلِكَ مِنْ إِيمَانِ اللَّهِ لَعَاهُمْ
يَدَكُوْنَ

يَبْنِيَءَادَمَ لَا يَفْتَنَنَّكُمُ الشَّيْطَنُ كَمَا
أَخْرَجَ أَبْوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةَ يَنْزَعُ عَنْهُمَا
لِبَاسُهُمَا لِيَهُمَا سَوْءَةَ تِهَمَّا إِنَّهُ
يَرَنُكُمْ هُوَ وَقِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا نُرَوُهُمْ
إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيْطَنَ أَوْلَيَاءَ لِلَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ

وَإِذَا فَعَلُوا فَنَحْشَةً فَالْأُولَاؤْ جَدَنَاعَلَيْهَا
أَبْأَبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمْرَنَا بِهَا فَلَمْ يَأْتِ اللَّهُ
لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ أَنْقُلُونَ عَلَى اللَّهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ

قُلْ أَمَرَ رَبِّيْ بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا
وُجُوهُكُمْ عِنْدَكُلِّ مَسْجِدٍ
وَأَدْعُوهُمْ خَصِّصِينَ لِهِ الَّذِينَ كَمَا

بَدَأْ كُمْ تَعُودُونَ

wasowata niyo Sukaniyan, sa Bobonayona niyo Ron so okit ko Kapgintao: Lagid o kiyapho-oni Niyan rukano (Madun), a Kaphakakasoi niyo.

30. So salompok na Tiyoro Iyan: Go so salompok na Miyatangkud kiran so Kadadag; Mata-an! A siran na kinowa iran so manga Shaitan a manga Panarigan, a salakao ko Allah, aya arangan niran na Mata-an! A siran i Khipaka-o Ontol.

31. Hai manga Moriyatao o Adam! Solota niyo so Mapiya ko nditarun niyo ko oman i wakto a Kapushambayang: Go Kangkano go Inom kano: Go di kano Phanobra, Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khabaya-an so Puphamanobra.

32. Tharowangka: Antawa-a i somiyapar ko (Kanditara ko) Parahiyasan o Allah, a so Inadun Niyan a ruk o manga Oripun Niyan, go so manga pipiya ko Pagupur? Tharowangka: A giyaya na ruk o siran a Miyamaratiyyaya si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, kabisa iran ko Alongan a Qiyamah. Lagid aya a Kapuphagosaya Mi ko manga Ayat ko pagtao a manga Tata-o.

33. Tharowangka: A aya bo a ini Sapar o Kadnan Ko na so Piyamakasingai, so Mapayagon go so Masolun; go so Dosa go so Kapan-

فِرِيقًا هَذِي وَفِرِيقًا حَقًّا عَلَيْهِمْ
الْأَضَلَلَةُ إِنَّهُمْ أَخْذُوا أَشْيَاطِنَ
أَوْ لِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَخْسِبُونَ
أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ

✿ يَبْيَسَ إِدَمَ حَذُوا رِينَتْكُ عنْدَكُ
مَسْجِدٍ وَكُلُّوا أَنْزِبُوا وَلَا سِرِيفُ إِنَّهُ
لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

قُلْ مَنْ حَرَمَ زِيَّةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ
وَالظَّبَابَتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ
أَمْنَوْا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ
الْقِيَمَةِ كَذَلِكَ نَفْصِلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ

قُلْ إِنَّمَا حَرَمَ رَبِّ الْفَوْجَيْشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَمَا بَطَنَ وَإِلَّا مِمَّا لَبَقَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنَّ

garasi sa di Ontol; go so Kipushakoton niyo ko Allah, ko da-a Initoron Niyan non a katantowan; go so gi-i niyo Kapakitharo-on ko Allah ko da-a Katao niyo ron.

34. Na oman i pagtao na adun a diyandi iyan (ko kakhabinasa iran): na a pabila a makaoma so diyandi kirin, na di ran misundod sa isa ka oras, go di ran makutung.

35. Hai manga Moriyatao o Adam! Amai ka Makatalingoma rukano so manga Sogo a pud rukano, a Puphamanotholun Nirar rukano so manga Ayat Akun,- na sa dun sa Mananggila go Phiyapiya,- na da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

36. Na so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go Pimaratabatan nirar,- na siran man i manga tao ko Naraka, sa ron siran non ndun Makakakal.

37. Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa Kabokhag, o di na Piyakambokhag iyan so manga Ayat Iyan? Siran man na ipuraot kirin so kipantag iran ko Kitab: Taman sa a pabila makaoma kirin so manga Sogo Ami a khowa ko manga Niyawa iran, sa Tharo-on nirar: Anda dun so Piyanongganoi niyo a salakao ko Allah? Na Isumbag iran: A miya-ilang siran rukami, na shak-

تُشَرِّكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَنًا وَأَنَّ
نَقُولُ أَعْلَى اللَّهِ مَا لَا يَعْلَمُونَ ٢٣

وَلَكُلِّ أُمَّةٍ أَجْلٌ فَإِذَا جَاءَهُمْ لَا
يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْقَدُونَ ٢٤

يَبْحَثُ إِدَمْ إِمَامَيْنَنَّكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ
يَقْصُدُونَ عَلَيْكُمْ إِيمَانِي فَمَنْ أَنْقَى وَاصْلَحَ
فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْرُبُونَ ٢٥

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا إِيمَانَنَا وَأَسْتَكَبَرُوا
عَنْهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَلِيلُونَ ٢٦

مَنْ أَظْلَمُ مَنِ افْرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أَوْ كَذَبَ بِإِيمَانِهِ أُولَئِكَ يَنَاهُمْ نَصِيبُهُمْ
مِّنَ الْكَذِبِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ رَسُلًا
يَتَوَفَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ
دُورِ اللَّهِ قَالُوا أَضْلَلُوا عَنَّا وَشَيْدُوا
عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كُفَّارِينَ ٢٧

si-an nirana so manga ginawa iran, sa Mata-an! A siran na miyabalo i siran a da Pamaratiyaya.

38. Tharo-on (o Allah): Solud kano a rakhos o manga pagtao a andang a miya-ipos ko Miya-ona an niyo- a manga Jinn a go manga Manosiya,- ko Naraka. Oman i makasolud a pagtao na Ipamaninta iyan so pud iyan, taman sa amai ka Makapuraraota siran ro-o langon, na Tharo-on o Miya-ori kirana Makapantag ko Miya-ona kirana: A Kadnan nami! Siran naya i Domiyadag rukami: Na Talingomaingka siran sa siksa a takup ko Naraka. Tharo-on Niyan: A adun a ruk o oman i isa rukano a takup (ko siksa) Ogaid na di niyo katawan.

39. Na Tharo-on o miya-ona kirana ko miya-ori kirana: A da-a Milalawan niyo rukami; na ta-ami niyo so siksa sabap ko Pinggalubuk iyo (a marata)!

40. Mata-an! A so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go Pimaratabatan nirana noto, na di kirana kaluka-an so manga Pinto o Langit, go di siran Makasolud ko Sorga, taman sa di Makasolud so Onta ko puso o ragom: Na lagid aya a Imbadal Ami ko manga rarata i Ongar.

41. Adun a bagiyan nirana ko Naraka Jahannam, a iga-an go

فَالْأَذْلُؤْ فِي أَمْسِقَدْخَلَتْ مِنْ
قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ
كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَمْنَتْ أَخْنَاحَهُ إِذَا
أَدَارَ كُشُوفَهَا جَمِيعًا قَالَتْ أَخْرَهُمْ
لَا أُولَئِنَّمْ رَبَّنَا هُنَّا أَضْلُلُونَا فَأَتَهُمْ
عَذَابًا صِفَاعًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضَعْفٍ
وَلِكُلِّ لَانْعَلَمُونَ ٢٨

وَقَالَتْ أُولَئِنَّمْ لِأَخْرَهُمْ فَمَا كَانَ
لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فَذُو فُؤُلُوْالْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ٢٩

إِنَّ الَّذِينَ كَذَبُواْ بِعَيْنِنَا وَأَسْتَكَبَرُواْ
عَنْهَا لَا نُفَتِّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِعَ الْجَهَنَّمُ فِي سَعَلْجَاهَاتِ
وَكَذَلِكَ نَجِزِي الْمُجْرِمِينَ ٣٠

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مَهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ

adun a Phamangikolob ko kaporowan niran (a Apoi): Na lagid aya a Imbadal Ami ko manga Darowaka.

42. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya,-da-a Iphaliyogat Ami ko Baraniyawa, a inonta so khagaga niyan,- na siran man i manga tao ko Sorga, sa ron siran non ndun Makakakal.

43. Na iniliyo Ami so matatago komanga rarub iran a dungki;-Puphamangondas ko kababa-an niran so manga Lawasaig;- go Putharo-on niran: So Podi na ruk o Allah, a Tomiyoro rukutano si-i: Ka di tano Matoro, o da tano Torowa o Allah: Sabunsabunar a Mini-oma o manga Sogo o Kadnan tano so Bunar. Na Itawag kiran: A giyanan man so Sorga! A Piyakikhawali rukano, sabap ko Pinggolaola niyo (a Mapiya).

44. Na itawag o manga tao ko Sorga ko manga tao ko Naraka: A Sabunar a Miyato-on Nami so ini diyandi rukami o Kadnan Nami a Bunar: Na ino Miyato-on niyo so ini diyandi rukano o Kadnan niyo a Bunar? Tharo-on niran: A owai; na Ipanananawag o Phananawag ko pagulutan niran: A Mata-an a so Morka o Allah na si-i ko manga Darowaka;-

45. Siran so Puphangalang ko lalan o Allah go Puphuloloba-an

غواشٍ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا
إِلَّا وُسِّعَهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ
الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَلِيلُونَ ﴿٤٢﴾

وَنَزَّعْنَا مِنْهُمْ صُدُورَهُمْ مِنْ عَلَىٰ تَحْرِي
مِنْ تَحْيِيمِ الْأَنْهَرِ وَقَالُوا حَمْدُ لِلَّهِ
الَّذِي هَدَنَا إِلَيْهَا وَمَا كَانَتْ نَهْدِي لَوْلَا
أَنْ هَدَنَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ بِنَ�بِلَقِ
وَنَوْدُوا أَنْ تَلَكُمُ الْجَنَّةَ أُولَئِكُمْ هَا
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

وَنَادَى أَصْحَابُ الْجَنَّةَ أَصْحَابَ الْأَنَارِ أَنْ قَدْ
وَجَدْنَا مَا وَعَدْنَا رَبَّنَا حَفَّا فَهُلْ وَجَدْمُ
مَا وَعَدَ رَبِّكُمْ حَفَّا فَأَلْوَاعَمَ فَأَذَنَ مَوْزِنٌ
بِيَنْهُمْ أَنْ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾

الَّذِينَ يَصْدُونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوْجًا

niran non a kabukhog iyan: Go siran na so Akhirat na o Ongkirun niran.

46. Na ka-alutan siran sa runding, go adun a manga Mama ko liyawao o pagulut a makikilala iran so oman i isa kiran sabap ko manga Tanda iran: na Iputhawag iran ko manga tao ko Sorga: A Kalilintad a si-i Rukano: Da siran non Makasolud, a siran na adun a Panginam iran (sa Kapakasolud iran ko Sorga).

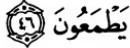
47. Na igira-a miyatingur so manga Kailai ran ko tampar ko manga tao ko Naraka, na Tharo-on niran: Kadnan nami! Di Kammingka mbaloya a pud ko pagtao a manga Darowaka.

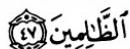
48. Go adun a Thawagun o manga tao ko pagulut a manga Mama a makikilala iran siran sabap ko manga Tanda iran, sa Tharo-on niran: Ino Miyakalinding rukano so piyanimo iyo (a manga Tamok) go so Kiyapanakabor iyo?

49. Ba siran naya so Inishapa iyo sa da-a Phakasampa-in kiran o Allah a Limo? (Tharo-on kiran a:) Solud kano ko Sorga: Da-a Pangan-dam iyo, go da-a Mimboko iyo.

50. Na Itawag o manga tao ko Naraka ko manga tao ko Sorga: Sirayati kami niyo ko ig o di na so

وَهُمْ بِالآخِرَةِ كَفِرُونَ

وَبَيْنَهُمْ حِجَابٌ وَعَلَى الْأَغْرَافِ رِجَالٌ
يَعِرِفُونَ كُلًا إِسْمَهُمْ وَنَادُوا أَصْحَابَ
الْجَنَّةِ أَنْ سَلَمْ عَلَيْكُمْ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ
يَطْمَعُونَ

وَإِذَا صُرِفْتَ أَبْصِرُهُمْ تَلَقَّأَهُمْ أَصْحَابُ
النَّارِ قَوْلًا وَأَرْبَاتًا لَا يَجْعَلُنَا مَعَ الْقَوْمِ

وَنَادَى أَصْحَابُ الْأَغْرَافِ رِجَالًا يَعِرِفُونَهُمْ
يُسَيِّدُهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَى عَنْكُمْ جَمِيعُكُوْنُ
وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْثِرُونَ

أَهْتَؤْلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتَ لَاهِمْ اللَّهُمَّ اللَّهُ
بِرَحْمَةِ أَدْخِلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُوْنُ
وَلَا أَنْتَ مُخْرِزُونَ

وَنَادَى أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ
أَنْ أَفِضُّوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِنَ

ini Pagupur rukano o Allah. Isumbag iran: A Mata-an! A so Allah na ini Sapar Iyan a dowaya ko da Pamaratiyaya;-

رَبُّكُمْ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَمَهُمَا
عَلَى الْكُفَّارِ ﴿١٣﴾

51. Siran na biyaloi ran so Agama iran a Kabimbanan go Katumbangan, go Miyakalimpang kirian so Kaoyagoyag ko Donya. Na sa Alongan nai na Phakalipatan Nami siran, lagid o Kiyapakalipati ran ko kitumo ko Alongan niran na go so Kiyasangka-a iran ko manga Ayat Ami.

الَّذِينَ أَتَخْذَلُوا إِيمَانَهُمْ لَهُوَا وَعَبَّا
وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَأُتْبِيَوْمَ
نَسْنَسَهُمْ كَمَا نَسَسْنَا لِقَاءَ يَوْمَهُ
هَذَا وَمَا كَانُوا بِإِيمَانِنَا
يَجْحَدُونَ ﴿١٤﴾

52. Na Sabunsabunar a bigan Nami siran sa Kitab, a Piyagosai Ami Sukaniyan si-i ko Kata-o,-a Torowan a go Limo ko Pagtao a Mapaparatiyaya.

وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَلَّنَاهُ عَلَىٰ عَلَيْهِ
هُدًىٰ وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥﴾

53. Ba adun a Punaya-on niran a rowar ko pakatana iyan? Si-i ko Alongan a Makatalingoma so pakatana iyan, na Matharo o siran a Miyamakalipaton gowani: A Sabunar a Mini-oma o manga Sogo o Kadnan tano so Bunar. Na ba-adun a manga Panandigan tano ka-an tano iran Masandig? O di na batano phakakasoya (ko Donya)? Ka-an tano Makanggalubuk sa salakao ko Pinggalubuk tano. Sabunar a Miyabinasa iran so manga ginawa iran, go miyakawatan kirian so Piyan-gumba-alan niran a Kabokhag.

هَلْ يُنْظَرُونَ إِلَآ تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِيَنَّهُ
يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ
رُسُلٌ رَّبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلَ لَنَا مِنْ شُفَاعَةٍ
فَيَشْفَعُونَا إِنَّا أَفْرَدُ فَنَعْمَلُ غَيْرَ الَّذِي
كَانَنَا نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٦﴾

54. Mata-an! A aya Kadnan niyo na so Allah, a Miyadun ko manga

إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ

Langit a go so Lopa sa Miyakanum Alongan, oriyan niyan na mithakna ko Aras: Ipundalang Iyan so Gagawi-i ko Daondao, na Puphakiton-dog iyan non sa maga-an: Go (Inadun Niyan) so Alongan, go so Olan, go so manga Bito-on, a Pao-notonot ko Sogowan Niyan. Tandan ka ruk Iyan so Kiyapangadun go so Sogowan; Soti so Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

55. Panguni kano ko Kadnan niyo sa kapangalimbaba-an go Masolun: Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khabaya-an so Puphulalawan.

56. Go di kano Phaminasa ko Lopa, ko oriyan o kiyatanor iyan, go Panguni kano Ron sa Makapan-tag sa kaluk a go Arap: Mata-an! A so Limo o Allah na marani ko Miphipyapiya.

57. Go Sukaniyan so Pumbatawan ko manga ndo a Puphamalata ko ona-an o Limo Iyan: Taman sa igira-a miyaka-awid sa Gabon a Kapupunudan (sa Oran), na ipamaka-ig Ami sukaniyan ko Ingud a miyatayi (so Lopa-on), na Pakatoron-nun Nami ron so ig, na isabap Ami ron a Kapakagumawa Mi ko oman i manga Onga: Lagid aya man a Kaphakagumawa Mi ko Miyamatayi: Ka-angkano Puphakatadum.

وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ أَسْتَوَى
عَلَى الْمَرْبِشِ يُغْشِي الْأَيَّلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ
حَيْثُ شَاءَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ
مُسَخَّرٌ بِأَمْرِهِ وَلَا لِهِ الْخَلْقُ وَلَا الْأَمْرُ
بَتَّارِكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمَيْنَ ﴿٦﴾

أَدْعُوكَمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ
لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٦﴾

وَلَا تُنْسِدُ وَفِي الْأَرْضِ بَعْدَ
إِصْلَاحِهَا وَأَدْعُوكَهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ
رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٦﴾

وَهُوَ الَّذِي يُرِسِّلُ الرِّيحَ بِشَرَابِ
بَيْنَ يَدَيِ رَحْمَتِهِ حَتَّىٰ إِذَا أَفْلَتَ
سَحَابًا يَثْقَلُ الْأَسْفَلَهُ لِبَلَدِ مِيتٍ فَانْزَلَنَا
بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الظَّرَفِ
كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْقَعَ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ ﴿٦﴾

58. Na so Ingud a Mapiya, na Puphakagumao so Mangunguto-on sabap sa idin o Kadnan Niyang: Na so (Ingud a) marata, na da-a Phakagumao ron (a Mangunguto) inonta o kapulogati: Lagid aya a gi-i Ami kashalinsalina Magosai ko manga Tanda ko pagtao a Mananalamat (ko Allah).

59. Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyang, na Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah! Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Mata-an! A ipukhawan Nakun sukano ko siksa ko Alongan a lubi a Mala!

60. Pitharo o manga Nakoda ko pagtao Niyang: A Mata-an! A Pukhailai ami Suka dun ko Kadadag a Mapayag.

61. Pitharo o Nuh: Hai pagtao Akun! Da Rakun so Kadadag: Ogaid na Sakun na Sogo a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun!

62. Ipushampai Akun rukano so manga Sogowan o Kadnan Ko: go Puphanguthoma-an Ko sukano, go Katawan Ko pho-on ko Allah so di niyo katawan.

63. Ino a go kano Phamumusa sa Kiyapakaoma rukano o undao a pho-on ko Kadnan niyo, a Minggolalan ko Mama a pud rukano, ka-

وَالْبَلَدُ الْطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ
وَالَّذِي خَبَثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكَدًا
كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْأَيَّتِ لِقَوْمٍ
يَشْكُونَ

٥٤

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمٍ فَقَالَ يَنْقَوْمِ
أَعْبُدُ وَآتَاهُ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنِّي
أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابٌ يَوْمٌ عَظِيمٌ

٦٣

قَالَ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ قَوْمَهُ هُوَ الظَّالِمُونَ فِي
ضَلَالٍ مُّبِينٍ

٦٤

قَالَ يَنْقَوْمِ لَيْسَ بِي ضَلَالٌ لَّهُ وَلَكِنِّي
رَسُولٌ مِّنْ رَّبِّ الْعَالَمِينَ

٦٥

أَبِلَغُوكُمْ رِسَالَتِ رَبِّي وَأَنْصَحُوكُمْ
وَأَعْلَمُ مِنْكُمْ أَنَّ اللَّهَ مَا لَانَعْلَمُونَ

٦٦

أَوْ عِجَّلْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذَكْرُ مِنْ رَّبِّكُمْ عَلَى
رَجْلِ تِنْكُمْ لِيُنْذِرُوكُمْ وَلَنْ يَنْفَعُوا وَلَعْلَكُمْ

angkano Niyan Mapaka-iktiyar,- go angkano Makapananggila, ka-angkano Mipangalimo?

٢٣ تُرْمِّحُونَ

64. Na Piyak ambokhag iran, na Siyabut Ami Sukaniyan, go so manga pud Iyan ko Kapal: Na inulud Ami so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami. Mata-an! A siran na Miyabaloi siran a pagtao a di Phamakanono!

65. Go (Siyogo Ami ko pagtao a) Ad, so Pagari ran a Hud. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah! Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Ino kano di Phananggila?

66. Pitharo o manga Nakoda a so da Pamaratiyaya ko pagtao Niyan: A Mata-an! A sukami na Pukhailai ami Suka dun ko Kamomondowi! Go Mata-an! A sukami na Sabunar a arangan nami Ruka na pud ko manga Bokhag!

67. Pitharo o Hud: Hai pagtao Akun! Da-a Kamomondowi Rakun, na ogaid na Sakun na Sogo a phonon ko Kadnan o manga Ka-adun!

68. Ipushampai Akun rukano so manga Sogowan o Kadnan Ko: Go Sakun na Puphanguthoma rukano a kasasana-an.

69. Ino a go kano Phamumusa sa Kiyapakaoma rukano o undao a

فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي
الْفُلُكِ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِئَارَتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَيْنِتَ

٦٤ وَإِلَى عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَنْقُومُ
أَعْبُدُ وَأَللهُ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِهِ وَأَفَلَا
تَنْقُونَ

قَالَ الْمَلَائِكَةُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
إِنَّا نَرَنَاكُ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَظُنْكَ
مِنْ الْكَذَّابِينَ

قَالَ يَنْقُومُ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي
رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ

أَبْيَغُوكُمْ رِسْلَاتِ رَبِّي وَأَنْكُمْ
نَاصِحُ أَمِينُ

أَوْعِجْبُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ

pho-on ko Kadnan niyo a Minggolalan ko Mama a pud rukano, ka-angkano Niyan Mapaka-iktiyar? Na Tadumi niyo gowani a balowin kano Niyan a manga Khalifah ko oriyen o pagtao Nuh, go Piyakalawan kano Niyan ko Ka-adun sa Kapanga-ala. Na Tadumi niyo so manga Limo o Allah: Ka-angkano Makasulang sa Maliwanag.

70. Pitharo iran: Ba aya Kiyapakatalingomangka rukami, na an ami Masimba so Allah a Isa Isa Sukaniyan, go an ami kaganati so Pushimba-an o manga lokus ami? Na Talingoma-an Ka rukami so Ipu-phangangaluk Ka rukami, o pud Ka ko manga Bunar!

71. Pitharo (o Hud): A Sabunar a adun a Miyatangkud rukano a pho-on ko Kadnan niyo a siksa go Rarangit: Ino kano Rakun gi-i Pakiphawala Makapantag ko manga ngaran a ini Pamutho niyo ron-sukano go so manga lokus iyo, - a da-a Initoron non o Allah a Katantowan? Na nayao kano: Ka Mata-an! A Sakun na pud iyo, a pud o Khinanayao.

72. Na Siyabut Ami Sukaniyan go so manga pud Iyan, sabap ko Limo a pho-on Rukami, na Tini-phad Ami so Kaposan o siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go di siran Mapaparatiyaya.

عَلَى رَجُلٍ مِّنْكُمْ لِيُنذِرَكُمْ
وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خَلْفَاءً مِّنْ
بَعْدِ قَوْمٍ نُوحَ وَزَادَكُمْ فِي الْخَطَّافِ
بِصَطْلَةً فَأَذْكُرُوا إِلَاهَ اللَّهِ لَعْنَكُمْ
فَلِلَّهِ حُونٌ

قَالُوا أَعْجَشْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ
وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ إِبَّا آوْنَى
فَأَنَّا إِيمَانَقْدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنْ
الصَّادِقِينَ

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِّنْ رَبِّكُمْ
رِجْسٌ وَعَصَبٌ أَنْجَدَ لُونَتِي فِي
أَسْمَاءٍ سَمِّيَّتُوهَا أَنْتُ وَإِبَاؤُكُمْ
مَانَزَلَ اللَّهُ بِهِمَا مِنْ سُلْطَنٍ فَانظُرُوهُ
إِنِّي مَعَكُمْ مِّنَ الْمُنْتَظَرِينَ

فَأَنْجَيْتَهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ دِرَجَةٌ مِّنَّا
وَقَطَعْنَا دَارَ الَّذِينَ كَذَّبُوا إِيمَانَنَا
وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ

73. Go (Siyogo Ami ko pagtao a) Samood so Pagari ran a Salih. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah; ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Karina a pho-on ko Kadnan niyo! Kati-i so Oonta o Allah a nana-o niyo: Na botawani niyo Sukaniyan ko Kapuphangangan Niyan ko Lopa o Allah, go di niyo ron thumon so marata, ka Masogat kano o siksa a Malipudus.

74. Na Tadumi niyo gowani a balowin kano Niyan a manga Khalifah ko oriyan o Ad go Bigan kano Niyan sa Darpa ko Lopa: Gi-i kano Makambabalai ko manga Kaptaran non sa manga Torogan, go Puphanonggirub kano ko manga Palao sa manga Walai; na Tadumi niyo so manga Limo o Allah, go di kano Phaminasa ko Lopa a Mamakakaid kano.

75. Pitharo o manga Nakoda a siran so Miyamanakabor ko pagtao Niyan ko siran a di Pakangangani-nun-a Miyamaratiyaya a pud kiran: A ba niyo Katawi a Mata-an! A so Salih na Siyogo a pho-on ko Kadnan Niyan? Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na so ini Sogo-on na Paparatiyaya-an Nami oto.

76. Pitharo o siran a Miyamanakabor: A Mata-an! A sukami na so Piyaratiyaya niyo to na Inongkir ami.

وَإِلَى شَمْوَدَ أَخَاهُمْ صَدِلْحَافَالْ
يَنْقُومُ أَعْبُدُوا إِلَهًا مَا لَكُمْ مِنْ
إِلَهٌ غَيْرُهُ، قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ
مِنْ رَبِّكُمْ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ
ءَيْهَ فَذَرُوهَا تَأْكُلُ فِي أَرْضِ اللَّهِ
وَلَا تَمْسُوهَا سُوءً فَيَأْخُذُكُمْ عَذَابٌ
آلِمْ

وَأَذْكُرُو إِذْ جَعَلَكُمْ خَلْفَهُمْ مِنْ
بَعْدِ عِكَارٍ وَبَوَأْكُمْ فِي الْأَرْضِ
تَنْجِدُونَ مِنْ سُهُولِهِ كَفُصُورًا
وَتَنْجِنُونَ الْجِبَالَ بِيُوتًا فَأَذْكُرُو
إِلَاهَ اللَّهِ وَلَا تَنْعَثُوا فِي الْأَرْضِ
مُقْسِدِينَ

قَالَ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ أَسْتَكِنَّ بِرَوْا مِنْ
قَوْمِهِ لِلَّذِينَ أَسْتُضْعِفُوا لِمَنْ
أَمَنَّ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُ أَنَّكَ مَلِكًا
مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ، قَالُوا إِنَّا بِمَا
أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ

قَالَ الَّذِينَ أَسْتَكِنَّ بِرَوْا إِنَّا
بِالَّذِي أَمْنَسْنَا بِهِ كَفِرُونَ

77. Na Biyono iran so Onta, go Pimaratabatan niran so Sogowan o Kadnan niran, go Pitharo iran: A hai Salih! Talingoma-an Ka rukami so Ipuphangangaluk Ka rukami, o Suka na pud ko manga Sogo!

78. Na Miyadansal siran o Linog, na Kiyapita-an siran ko manga Ingud iran a Miyamangundur!

79. Na inawa-an Niyan siran, go Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Sabunsabunar a Minisampai Akun rukano so Sogowan o Kadnan Ko: Go Kiyapanguthoma-an Ko suka-no, na ogaid na di niyo Khabaya-an so Puphamanguthoma!

80. Go (Siyogo Ami) so Lut: Gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A ino niyo gi-i nggolaola-a so Piyakasingai a da-a ba-on Minggolaola a Miya-onsa an niyo a isa bo ko manga Ka-adun?

81. Mata-an! A sukano na aya dun a Puphangabaya-an niyo na so manga Mama a sambi o manga Babai: Kuna, ka sukano na pagtao a Mimamalawani.

82. Na da-a ini sumbagon o pagtao Niyan a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa Paka-awa-a niyo siran ko Ingud iyo: Ka Mata-an siran a manga tao a Shosoti!

فَعَقَرُوا الْتَّاقَةَ وَعَسَوْا عَنْ أَمْرِ
رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُصْكِلُونَ أَثْنَيْمَا
تَعْدُنَا إِنْ كُنَّا مِنَ الْمُرْسَلِينَ

فَأَخْذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي
دَارِهِمْ جَنَاحِينَ

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَنْقُومُ لَقَدْ
أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَّحْتُ
كُمْ وَلَكِنَ لَا يَنْهَوْنَ
النَّصِيحَاتِ

وَلُوطًا إِذَا قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ
الْفَحْشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ
مِنْ الْعَلَمِينَ

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ أَرْجَالَ شَهْوَةٍ مِنْ
دُونِ النِّسَاءِ بِلَأَسْمَاءِ
مُسْرِفُونَ

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ
قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مَنْ قَرِيتَكُمْ
إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَنْظَهِرُونَ

83. Na Siyabut Ami Sukaniyan a go so manga Ta-alokon, inonta so Karoma Niyan: Ka miyaloi a pud ko Miyamangibagak (ko siksa).

84. Na Piyakaoran Nami siran sa Oran (a Ator): Na Pamimikiranangka so Miyambutad o kiya-akiran ko manga rarata i Ongar!

85. Go (Siyogo Ami ko) pagtao a Madyan so Pagari ran a Shu'aib. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah; ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Karina a pho-on ko Kadnan niyo! Na Tarotopa niyo so Kapagasad go so Kathimbang, go di niyo khorangi ko manga Manosiya so nganinanin niran; go di kano Phaminasa ko Lopa ko oriyan o Kiyatnor iyan: Giyoto man i Mapiya rukano, o sukano na Khipaparatiaya.

86. Go di kano Phamagayan ko oman i lalan, a Puphangangaluk kano, go Phangalangan niyo ko lalan o Allah so Miyaratiyaya Rukaniyan, go Pumbabanogun niyo ron a kabukhog iyan; go Tadumi niyo gowani ko maito kano, na Piyakadakul kano Niyan. Na Pamimikirana niyo so Miyambutad o kiya-akiran ko Miyamaminasa.

87. Na Mata-an a adun a saba-ad rukano a Piyaratiyaya iran so ini

فَأَنْجَيْتَنَا وَهُلْلَهُ إِلَّا أَمْرُكَمْ كَانَ
مِنَ الْعَذَابِينَ

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَانْظُرْ
كَيْفَ كَانَ عَذِيقَةً
الْمُجْرِمِينَ

وَإِنَّ مَدِينَةَ أَخَاهُمْ شَعِيبًا فَالْأَ
يَقُومُ أَعْبُدُوا لَهُ مَا لَكُمْ
مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَنَّكُمْ بِكِتَّنَةٍ
مِنْ رَبِّكُمْ فَأَوْفُوا الْكَيْلَ
وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ
أَشِيَاءً هُمْ وَلَا نَقْسُدُ وَافِ
الْأَرْضَ بَعْدَ إِصْلَاحَهَا ذَلِكُمْ
خَيْرُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

وَلَا نَقْعُدُ وَإِنَّ كُلَّ صَرَطٍ
تُوعَدُونَ وَتَصْدُورُتَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
مَنْ أَمْرَنَّ بِهِ وَتَبْغُونَهَا
عَوْجًا وَأَذْكَرُوا إِذْ كُنْتُمْ
قَلِيلًا فَكَثُرْكُمْ وَأَنْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَذِيقَةُ الْمُفْسِدِينَ

وَإِنَّ كَانَ طَائِفَةً مِنْكُمْ أَمْتَوْا

Sogo Rakun, go adun a saba-ad a da iran Paratiyaya-a, na Phantang kano taman sa Kokomun tano o Allah: Ka Sukaniyan i taralbi a Mapiya ko manga Kokoman.

بِالَّذِي أَرْسَلْتُ بِهِ وَطَآئِفَةً لَمْ يُؤْمِنُوا
فَاصْبِرُوا هُنَّ يَحْكُمُ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ
خَيْرُ الْحَكَمِينَ ٨٧

قَالَ الْمَلَائِكَةُ الَّذِينَ آسْتَكَبُرُوا مِنْ قَوْمِهِ
لَنُخْرِجَنَّكُمْ يَشْعِيبُ وَالَّذِينَ إِمَّا مَنَّا عَلَى
مِنْ فَرِيَّتَانَا وَإِنْ تَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَولَوْ
كُنَّا كَرِهِينَ ١٣

88. Pitharo o manga Nakoda a so Miyamanakabor ko pagtao Niyan: A Mata-an a Phaka-awa-an nami Suka dun hai Shu'aib! Go so Miyamaratiyaya a pud Ka pho-on ko Ingud ami, inonta o Mata-an a komasoi Kano ko okit tano. Pitharo Iyan: A ti apiya di Ami kabaya?

89. Sabunar a kha-angkob Ami so Allah sa kabokhag, o kasoi Kami ko okit iyo ko oriyen o masa a kiyalupasa Rukami Ron o Allah; go di Rukami khapakai i ba Kami Ron kasoi inonta o kabaya o Allah, a Kadnan Nami. Mararangkom o Kadnan Nami a Kata-o so langowan taman. So bo so Allah i Siyarigan Nami. Kadnan Nami! Kokoma Kamingka a go so pagtao Ami sa Ontol, ka Suka i Taralbi a Mapiya ko manga Kokoman.

قَدْ أَفْتَرَّنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عَدْنَا فِي
مَلَكُوتِكُمْ بَعْدَ إِذْ جَهَنَّمَ اللَّهُ مِنْهَا
وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ
الَّهُ رَبُّنَا وَسَرِيعُ رِبَّنَا كُلُّ شَيْءٍ عَلَى
الَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبِّنَا أَفْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمَنَا
بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَتَحِينَ ١٤

90. Na Pitharo o manga Nakoda a so da Pamaratiyaya ko pagtao Niyan: Ibut amai ka Onotan niyo so Shu'aib, na Mata-an! A sukan sa maoto na Miyangalologi dun!

وَقَالَ الْمَلَائِكَةُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنْ
أَتَبْعَثْنُمْ شُعْبِيًّا إِنَّكُمْ إِذَا الْخَيْرُونَ ١٥

91. Na Miyasogat siran o Linog, na Kiyapita-an siran ko manga Ingud iran a Miyamangundur!

فَأَخْذَهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوْ فِي دَارِهِمْ
جَثَمِينَ ١٦

92. So siran a Piyakambokhag iran so Shu'aib na lagid o ba siran ro-o da Maadun: Siran a Piyakambokhag iran so Shu'aib, na Miyabaloj siran a siran i manga logi!

93. Na Inawa-an Niyan siran, go Pitharo Iyan: Hai Pagtao Akun! Sabunsabunar a Minisampai Akun rukano so manga. Pakawit o Kadnan Ko: Go Piyanguthoma-an Ko sukano, na andamanaya i Kipumboko-on Nakun ko pagtao a da Pamaratiyaya!

94. Na da-a Siyogowan Nami a Ingud sa Nabi, a ba Ami da sogatun ko tao ron so Masikot go so Karomasayan, ka-an siran Makapanga-limbaba-an.

95. Oriyan niyan na siyambiyan Nami so butad a marata sa Mapiya, taman sa Mithagompiya siran, na Pitharo iran: A Sabunar a Minisogat ko manga lokus tano so Karomasayan go so Kapakadada! Na siniksa Ami siran sa Minalumbang, a siran na di ran Mai-inungka.

96. Na opama ka Mata-an! A so tao ko manga Ingud na Miyaratayaya siran go Miyananggila siran, na Puluka-an Nami kiran ndun so manga Kapiya-an a pho-on ko Langit a go so Lopa; na ogaid na kagiya a Piyakambokhag iran (so manga Sogo), na siniksa Ami siran sabap ko Pinggalubuk iran (a Marata).

الَّذِينَ كَذَبُواْ شَعِيبًا كَانَ لَمْ يَغْنُوْ فِيهَا
الَّذِينَ كَذَبُواْ شَعِيبًا كَانُواْ هُمْ
الْخَسِيرُونَ

١٢

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ وَقَالَ يَقُولُ لَهُمْ
أَبَغْدُنُكُمْ رِسَالَتِ رَبِّي وَنَصَّحْتُ
لَكُمْ فَكَيْفَ أَسِى عَلَى قَوْمٍ
كَفِيرِينَ

١٣

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرِيبَةٍ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا
أَخْذَنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ
لَعَلَّهُمْ يَضَرَّعُونَ

١٤

ثُمَّ بَدَّلَنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى
عَفَوْا وَقَالُواْ قَدْ مَسَّ إِبَاءَنَا الْضَّرَّاءُ
وَالسَّرَّاءُ فَأَخْذَنَاهُمْ بِغُلَةٍ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ

١٥

وَلَوْلَآنَ أَهْلَ الْقَرَىٰ إِمَّا مَنَّوْا وَإِنْقَوْا
لَفَنَحَنْ عَلَيْهِمْ بَرَكَتٌ مِنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ وَلِكِنْ كَذَبُواْ فَأَخْذَنَاهُمْ بِمَا
كَانُواْ يَكْسِبُونَ

١٦

97. Ba sasana so manga tao ko manga Ingud sa di kiran Makatalingoma so siksa Ami ko Gagawi-i a siran na Khitotorogun siran?

98. O di na ba sasana so manga tao ko manga Ingud sa di kiran Makatalingoma so siksa Ami ko Daondao a siran na Mabibimban siran?

99. Ba siran sasana (sa Malupas siran) ko siksa o Allah?- Da-a so masana (sa Kalupas) ko siksa o Allah, a rowar ko pagtao a Miyan galologi!

100. Ba da Makanggonana-o ko siran a Puphamangowali ko Lopa ko oriyan o (Kiyabinasa o) tao ron, a o kabaya Ami, na Khisogat Ami kiran (so siksa) sabap ko manga Dosa iran, go khaparkat Ami so manga poso iran na siran na di siran Mamakanug?

101. Giyoto man so manga Ingud a Puphanotholun Nami Ruka so saba-ad ko manga To-tholan non: Na Sabunsabunar a mini-oma kiran o manga Sogo kiran so manga Rarayag a karina: Na da iran Paratiyaya-a so Piyakambokhag iran sa Paganai. Lagid aya a kaputhotopi o Allah ko manga poso o da pamariyaya.

102. Na da-a Miyato-on Nami ko kadakulan kiran a (Katoman sa)

أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرْبَىٰ أَن يَأْتِيهِمْ بِآثَارَنَا^{١٤}
بَيْنَتَا وَهُمْ نَائِمُونَ

أَوَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرْبَىٰ أَن يَأْتِيهِمْ بِآثَارَنَا^{١٥}
ضُحَىًّا وَهُمْ يَلْعَبُونَ

أَفَأَمِنُوا مَكَرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ
مَكَرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْخَيْرُونَ^{١٦}

أَوْ لَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرْثُونَ الْأَرْضَ
مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَوْ شَاءَ أَصَبَّتْهُمْ
بِذُنُوبِهِمْ وَنَطَّبَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ
لَا يَسْمَعُونَ^{١٧}

تِلْكَ الْقُرْبَىٰ نَقْصٌ عَلَيْكَ مِنْ أَبْيَاهَا
وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا
كَانُوا يُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ
قَبْلٍ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ
الْكَافِرِينَ^{١٨}

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ

diyandi: Ka Mata-an a Miyato-on Nami so kadakulan kiran a da dun Pangonganotan.

وَإِنْ وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَسِيقِينَ ١٢٥

103. Oriyan niyan na Siyogo Ami ko kiya-ipos iran so Musa rakhus o manga Tanda Ami ko Pir-aon a go so manga Nakoda ko pagtao niyan, na Siyangka iran noto: Na Pamimi-kiranangka so miyambutad o kiya-bolosan o Miyamaminasa.

لَمْ يَعْشَنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَىٰ يَأْتِنَا إِلَىٰ فَرْعَوْنَ وَهَامَانَ فَظَلَمُوا بَاهَٰ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عِصَبَةُ الْمُفْسِدِينَ ١٢٦

104. Na Pitharo o Musa: Hai Pir-aon! Mata-an! A Sakun na Sogo a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun,-

وَقَالَ مُوسَىٰ يَنْفِرُ عَوْنَٰ إِلَىٰ رَسُولٍ مِّنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ١٤٤

105. Patot a da-a Tharo-ongko Makapantag ko Allah a rowar ko Bunar. Sabunar a adun a Minioma ko rukano a Marayag a Karina a pho-on ko Kadnan niyo: Na Pakao-notangka Rakun so manga Moriyatao o Israil.

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنَّ لَا أَقُولَ عَلَىٰ اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ قَدْ جِئْنَاهُكُمْ بِمَا نَهَىٰ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَزْسِلْ مَعِيَ بَيْقَ إِسْرَائِيلَ ١٥٠

106. Pitharo (o Pir-aon): A o ba adun a Mini-omangka a Tanda, na Guma-on Ka,-o Suka na pud ko manga Bunar.

قَالَ إِنْ كُنْتَ جِئْنَتَ بِإِيمَانِهِ فَأَتِ بِهَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ١٥١

107. Na ini ithog Iyan so Badas Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na (Mimbaloi a) Nipai, a Marayag!

فَآلَقَ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ شُغَبَانٌ مُّبِينٌ ١٥٢

108. Go Tiyonggos Iyan a Lima Niyain, na sa maoto na Sukaniyan na Lominindao ko khibabantai!

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَصَاءٌ لِلنَّظَرِينَ ١٥٨

109. Pitharo o manga Nakoda ko pagtao o Pir-aon: A Mata-an na-i! A titlo a Balik Mata a Mapasang.

110. Kabaya Iyan a Mapaka-awa kano Niyan ko Lopa iyo: Na antona-a i Iphando iyo?

111. Pitharo iran (ko Pir-aon): A Pakanayawangka go si Pagari Niyan; go Sogowingka so manga Ingud sa Kalimod iran-

112. Ka-a niran ruka Mapaka-song so oman i Balik Mata a Mapasang.

113. Na Miyakaoma so manga Balik Mata ko Pir-aon Na Pitharo iran: A Mata-an! A adun a balas rukami o mabaloi kami a sukami i Mamakada-ag!

114. Pitharo iyan: Owai, go Mata-an! A sukanu na pud dun ko manga dadashug (rakun).

115. Pitharo iran: Hai Musa! O Suka i (Mona) Mithog, o di na sukami i (Mona) Mamangithog?

116. Pitharo Iyan: A ithog kano (Mona). Na kagiya Mithog siran, na miyabalik iran so manga Mata o manga Manosiya, go Kiyapakalukan niran siran: Go Miyakamba-al siran sa Balik mata a Mala.

117. Na ini Ilaham Ami ko Musa: A ithogun Ka so Badas Ka:

قَالَ الْمَلَائِكَةِ مِنْ قَوْمٍ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا
لَسَرِّ عَلِيهِمْ
١١٦

يُرِيدُ أَنْ يُغْرِيَهُمْ كَمَنْ أَرَضَكُمْ فَمَاذَا
تَأْمُرُونَ
١١٧

قَالُوا أَنْعِيَةً وَلَحَاظَهُ وَأَرْسَلَ فِي الْمَدَائِنِ
حَسْرَبِينَ
١١٨

يَا تُوكَ بِكُلِّ سَرِّ عَلِيهِ
١١٩

وَجَاءَ السَّرَّارُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ
لَنَا لِأَجْرٍ إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَنَّلِينَ
١٢٠

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَيَمِنَ الْمُقْرَبَيَنَ
١٢١

قَالَ أَيَّدَ مُوسَى إِمَامًا أَنْ تُلْقِي وَإِمَامًا أَنْ
تَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِيَنَ
١٢٢

قَالَ الْقُوَافِلَمَّا الْقَوْأَسَ حَرُوا
أَعْيُنَ النَّاسِ وَأَسْتَرَهُمْ وَجَاءَهُ
سَرِّ عَظِيمٍ
١٢٣

وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ مُوسَى أَنَّ الْقِ
١٢٤

Na sa maoto na Sukaniyan na Liyolok Iyan so ipuphamagakal iran!

عَصَاكُ فِإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿١٦﴾

118. Na Mithakna so Bunar. Na miya-ilang so Pinggalubuk iran.

فَوْقَ الْحُقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

119. Na Miyapugus siran ro-o, go Miyamakandod siran a Miyama-kaito.

فَعُلِّبُوا هُنَالِكَ وَأَنْقَلَبُوا صَغِيرِينَ ﴿١٨﴾

120. Na Miyamangigupha so manga Balik Mata a Makasosodod siran.

وَالْقَى السَّحَرَةُ سَجِدُونَ ﴿١٩﴾

121. Miyatharo iran: a Piyaratiyaya Mi so Kadnan o manga Kadadun,

قَالُوا إِنَّا نَارِبِ الْعَنَائِمِينَ ﴿٢٠﴾

122. A Kadnan o Musa a go so Haroun.

رَبِّ مُوسَى وَهَدَرُونَ ﴿٢١﴾

123. Pitharo o Pir-aon: A Piyaratiyaya niyo Sukaniyan ko da Akun rukano pun Kapando-i? Mata-an! A giya-i na titlo a ikmat a ini ikmat iyo to sangka-i a Ingud ka-a niyo ron Mapaka-awa so tao ron: Na katokawan niyo bo.

قَالَ فَرْعَوْنُ إِنَّمِنْتُ بِهِ قَبْلَ أَنْ إَذَنَ لَكُمْ
إِنَّ هَذَا الْكَرْمَ مَكْرُثُوهُ فِي الْمَدِيْرَةِ
لِنُخْرِجُو مِنْهَا أَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

124. Mata-an a Pakipamotolang-ko dun so manga barokan niyo go so manga ai niyo sa di makapagondon, oriyan niyan na Mata-an a Pakisola-akun sukano dun langon.

لَا قَطَعْنَ أَيْدِيْكُمْ وَلَا جَلَكُمْ مِنْ خَلْفِهِمْ
لَا صَلَبَنَكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٢٣﴾

125. Pitharo Iran: A Mata-an! A Sukami, na si-i Kami bo ko Kadnan Nami Phamangundod:

قَالُوا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿٢٤﴾

126. Na aya bo a indanug ka Rukami na giya Kiyaparatiyaya Ami ko manga Tanda o Kadnan Nami ko Kiyapakaoma Niyan Rukutano! Kadnan Nami! Bugi kammingka sa Kapantang, go Tarima-a Kamingka a Khimbabayorantang (Ruka)!

127. Na Pitharo o manga Nakoda ko pagtao o Pir-ao: A bangka mbotawani so Musa a go so pagtao Niyan, ka-an siran Makapaminasa ko Lopa, go angka Niyan kaganati a go so manga Katohanhan ka? Pitharo iyan: A Pamono-on tano so manga Wata iran a Mama; na lamba-an tano so manga Babai kir-an; ka Mata-an! A sukutano i Maka-o ombao Kiran a Puphaman-garasi.

128. Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: A Panguni kano sa Tabang ko Allah, go Phantang kano: Ka Mata-an! a so Lopa na ruk o Allah, Pakiphangowaliyan Niyan noto ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan; na so (Mapiya-a) khabolosan na bagiyan o Khipanananggila.

129. Pitharo Iran: A riyasai kami, ko Dangka rukami pun Kapakatalingoma, go si-i ko oriyan o Kiypakatalingomangka rukami. Pitharo Iyan: a Mata-tangkud a so Kadnan niyo na mbinasa-an Niyan so ridowai niyo go ishambi kano

وَمَا نَقِمُ مِنْ أَلَّا أَنْتَ أَمَّا إِيَّا يَأْتِ
رِبَّنَا لِمَا جَاءَ تَارِبَتَا فَرَغَ عَلَيْنَا صَبَرَ
وَتَوَفَّنَا مُسْلِمٰيْنَ

وَقَالَ الْمُلَائِمُنْ قَوْمُ فِرْعَوْنَ أَنْذَرَ مُوسَى
وَقَوْمَهُ لِيُقْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرُوكُ
وَإِلَهَنَاكُ قَالَ سُنْقِلَ أَنْتَ هُنْ
وَسَتَّحِيَ نِسَاءَ هُنْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ
قَهْرُونَ

قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ أَسْتَعِينُ بِاللَّهِ
وَأَصْرِرُ إِنَّكُمْ أَلَّا أَرْضَ اللَّهِ يُورِثُهَا
مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعِيْقَةُ
لِلْمُمْقِنِينَ

قَالُوا أُولَئِيْنَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ
بَعْدِ مَا حِتَّنَا قَالَ عَسَى رَبُّكُمْ
أَنْ يُهَلِّكَ عَدُوَّكُمْ
وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ

فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ

Niyan a manga Khalifah ko Lopa; ka-a Niyan Mailai o antona-ai Punggolaola-an niyo.

130. Na Sabunsabunar a ini siksa Ami ko pagtao o Pir-aon so Miya-kapira ragon (a laon): Go so Kiya-khorang o manga Onga ka-an siran Mamakatanod.

131. Na igira-a miyakaoma kiran so Mapiya, na Tharo-on niran: A ruk tano wai-i; na o masogat siran a marata, na isundit iran so sokna a marata ko Musa a go so manga pud Iyan! Tanodan! Ka Mata-an! A so sokna iran a marata na si-i bo phon on ko Allah, na ogaid na so kada-kulan kiran na di ran katawan!

132. Na Pitharo iran: Apiya antona-a i Khitalingomangka rukami a Tanda, a ipulimpang Ka rukami oto, na di ami Suka dun Pharatiyyaya-an.

133. Na Biyotawan Nami kir-an so Lapai: Go so Tarapan, go so Koto, go so manga Babak, go so Rogo: A manga Tanda a Piyamakarayag: Na ba siran ndun Mimaratbat,- go mimbaloi siran a pagtao a manga Baradosa.

134. go masa a kiya paka toron o Siksa ko Pir-awn a go so Pagtao niyan, na Tharo-on niran: Hai Musa! Pangunin Kamingka ko Kadnan Ka sabap ko ini diyandi

وَلَقَدْ أَخْذَنَا إِلَّا فِرْعَوْنَ بِالسِّينِ
وَنَقْصِ مِنَ الْثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَذَكَّرُونَ

١٣٢

فَإِذَا جَاءَهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا نَاهَذُ
وَإِنْ تُصْبِحُهُمْ سَيِّئَةٌ يَطْبَرُوا مِمْوَسَى
وَمَنْ مَعَهُ أَلَا إِنَّمَا طَبَرُوهُمْ عَنْدَ اللَّهِ
وَلِكُنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

١٣٣

وَقَالُوا مَهْمَانَتْنَا بِهِ مِنْ عَائِدَةٍ

لِتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا حَنَّ لَكَ

يُمُؤْمِنِينَ

١٣٤

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الْطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ
وَالْقُمَلَ وَالصَّفَادَعَ وَالدَّمَاءَ يَذِي
مُفْصَلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا فَوْمًا

مُجْرِمِينَ

١٣٥

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الْرِّجْزُ قَالُوا يَمُوسَى
أَدْعُ لَنَا بَرَبَّكَ بِمَا عَاهَدَ عَنْدَكَ لَيْنَ
كَشَفَتْ عَنَّا الْرِّجْزُ لِتُؤْمِنَ لَكَ

Iyan Ruka: Ka Ibut o Pokasangka rukami so siksa, na Mata-an a Paratiyaya-an nami Suka dun, go Mata-an a Sogo-on nami dun a Monot Ruka so manga Moriyatao o Israil.

وَلَنْزِيلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَئِيلَ

١٣٤

135. na si-i ko masa a pakawatanun o Allah kiran pokasun so siksa taman ko ta-alik a siran na riya-ot iran Sukaniyan,- na sa maoto na siran na Mbarungkas siran!

136. Na Siniksa Ami siran: Ka Inulud Ami siran ko Ragat, sabap ko Mata-an! A siran na Piyakambo-khag iran so manga Tanda Ami, go miyabaloj siran a da iran Inungka-a Sukaniyan.

137. Na Piyakipangowaliyan Ami ko pagtao a so siran a di siran Pakanganganinun, so manga Subangan o Lopa go so manga Sudupan Niyan,- a so Piyakathagompiya Mi so dalum iyan. Na Miyatarotop so Katharo o Kadnan Ka a Mapiya ko manga Moriyatao o Israil, sabap ko Kiyaphantang iran; na Piyowalas Ami so Miyapasad o Pir-aoen go so pagtao niyan, go so Pimbabalai ran a manga Poporo.

138. Na Piyakaripag Ami so manga Moriyatao o Israil ko Kalodan. Na Miyatalingoma iran a pagtao a rurutukan nirana so manga Barahala iran. Pitharo iran: Hai

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الْجَرَأَةَ
أَجَلٌ هُمْ بِلَغُوهُ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ

١٣٥

فَانْقَمَنَا عَنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ
بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا أَيَّتَنَا وَكَانُوا عَنْهَا
عَذَّلِينَ

١٣٦

وَأَرْزَقْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا
يُسْتَضْعَفُونَ مَشْرِقَ الْأَرْضِ
وَمَغْرِبَهَا أَلَّى بَرَّ كَانَفَهَا وَتَمَتَّ
كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَى عَلَى بَنِي إِسْرَئِيلَ
بِمَا صَرَّبُوا وَدَمَرَنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ
فِرْعَوْنُ وَQَوْمُهُ وَمَا كَانُوا
يَعْرِشُونَ

١٣٧

وَجَحَزْنَا بِبَنِي إِسْرَئِيلَ الْبَحْرَفَأْتَوْا
عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ
فَالْأُولُو إِيمَانِيَّ أَجْعَلْنَا إِنَّهَا كَاهِلُمْ

Musa! Sunggai Kamingka sa Tohan a lagid o manga Tohan niran. Pitharo Iyan: A Mata-an! A sukanan pagtao a da-a manga Mulung iyo.

139. Mata-an! A siran naya na Miyabinasa so okit iran,-go Miyailang so Pinggalubuk iran.

140. Pitharo Iyan: A ba-adun a salakao ko Allah a Pumbabanogun Ko rukano a Tohan, a Sukaniyan na Piyakalawan kano Niyan ko manga Ka-adun (ko masa niyo)?

141. Go gowani na siyabut Ami sukanan ko pagtao o Pir-aon, a irar-asai ran rukano so marata a siksa, ka Puphamono-on niran so manga Wata iyo a Mama na Phulamba-an niran so manga Babai rukano: Na matatago ro-o man so Tiyoba a pho-on ko Kadnan niyo a lubi a Mala.

142. Na ini diyandi Ami ko Musa so tulo polo Gawi-i, na inomanan Nami oto sa sapol: Na miyaganap so wakto o diyandi o Kadnan Niyan, a pat polo Gawi-i (a Kipumbitiyara-i Niyan non). Na Pitharo o Musa ko Pagari Niyan a Haroun: A Sambi-i Akongka ko pagtao Akun: Go Phiyapiya Ka, go Dingka khu-duga so okit o Puphamaminasa.

143. Na kagiya a maoma o Musa so diyandi Ami (a Kapumbitiyarai),

إِلَهُمْ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ١٧٤

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِرُ مَا هُمْ فِيهِ وَنَطِلُّ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ١٧٥

قَالَ أَغْيَرَ اللَّهُ أَغْيِرْكُمْ إِلَّا هُوَ
فَضَلَّكُمْ عَلَى الْعِلْمِينَ ١٧٦

وَإِذْ أَجْبَيْنَاهُمْ مِنْ إِلَيْ فِرْعَوْنَ
يَسْوُمُونَهُمْ شَوَّهُ الْعَذَابِ يَقْتَلُونَ
أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَهُمْ
وَفِي ذَلِكُمْ بِالْأَكْثَرِ رَبِّكُمْ
عَظِيمٌ ١٧٧

* وَعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً
وَأَتَمَّنَهَا عِشْرَ فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ
أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَى لِرَبِّهِ
هَرُونَ أَخْلَقْنِي فِي قَوْمٍ وَأَصْلِعْ
وَلَا تَنْبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ ١٧٨

وَلَمَّا جَاءَهُ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَلَكَمْهُ رَبُّهُ ١٧٩

na ini Mbitiyarai Sukaniyan o Kadnan Niyan, Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Paki-ilai Ka Rakun, ka Anakun Suka Mapagilailai. Pitharo (o Allah): A Diyakongka dun Khailai; na ogaid na Patungingka so Palao; na o Thatakna ko darpa iyan, na Khailai Akongka. Na kagiya a Mapayag so Tihaya o Kadnan Niyan ko Palao, na miyabaloj Niyan a Miyaropuroput, na Minipapus so Musa a Pipinsanun. Na kagiya a Makatanod na Miyatharo Iyan: Soti Ka (Ya Rabbi)! Mithaobat Ako Ruka, go Sakun i Paganai ko Miyamaratiyaya.

144. Pitharo Iyan: Hai Musa! Mata-an! A Sakun na Tinindos Akun Suka ko manga Manosiya, sabap ko manga Pakawit Akun go so Kinimbitiyara-in Ko Ruka: Na Kupitingka so ini bugai Akun Ruka, go tapi Ka ko Miyamanalamat.

145. Na Inisorat Ami Ron si-i ko manga Ondang Ondang so langowan taman, a Thoma go osayan ko langowan taman: Na (Pitharo Ami Ron a:) Kupitingkaya Shabunsabunar, go Sogo-on Ka ko Pagtaongka a Kupiti ran so lubi ron a Mapiya: Ka Phaki-ilai Ko Rukano dun so Ingud o manga Darowaka,-

146. Phakitalikhodan Ko dun so manga Ayat Akun ko siran a Khipananakabor ko Lopa sa di Ontol:

فَالْرَّبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْنِكَ قَالَ لَنْ
تَرَنِي وَلَكِنْ أَنْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنْ
أَسْتَقْرَ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَنِي فَلَمَّا
بَخَلَ رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكَّةً
وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ
سُبْحَانَكَ بَتُّ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ
الْمُؤْمِنُونَ

فَالْيَهُو سَعَى إِلَيْ أَصْطَفَيْتُكَ عَلَى
النَّاسِ بِرِسْلَتِنِي وَبِكَلِّي فَخُذْ
مَآءَ إِتَّيْكَ وَكُنْ مَنْ
الشَّاكِرُونَ

وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَاحِ مِنْ كُلِّ
شَيْءٍ مَوْعِظَةً وَنَصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ
فَخُذْهَا يَقُوَّةً وَأَمْرَ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا
بِأَحْسَنِهَا سَأُورِيكُمْ دَارَ الْفَسِيقِينَ

سَاصِرِفُ عَنِّي إِيَّكَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ
فِي الْأَرْضِ يَغْيِرُ الْحَقَّ وَإِنْ يَرَوْا

Na o mailai ran so oman i Ayat, na di ran noto Paratiyaya-an; go o Mailai ran so lalan ko Torowan, na di ran noto Khowa-an a lalan; na o Mailai ran so lalan ko Kada-dag, na Khowa-an nirana noto a lalan. Giyoto man na sabap ko Mata-an! A siran na Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, go siran na da iran noto Inungka-a.

147. Na so siran a Piyakambo-khag iran so manga Ayat Ami go so Kitumo ko Akhirat,- na Miya-ilang so manga Galubuk iran: Ba-adun a imbalas kiran a rowar ko Pinggalubuk iran?

148. Na mimba-al so pagtao o Musa ko orian (o Kiyalalakao Niyan), pho-on ko manga Imbolawan nirana, sa Sapi a Lawas iyan, a Mapuphaka-unga: Ba iran da Mailai a Mata-an! A sukanian na di niyan siran Mipumbitiyarai, go di niyan siran Khatoro sa la-lan? Biyaloi ran noto (a Tohan) na Mimbaloi siran a manga Darowaka.

149. Na kagiya a Makashundit siran, go Miya-ilai ran a Mata-an a siran na Sabunar a Miyadadag siran, na Pitharo iran: Ibut ka o di tano Kalimo-on o Kadnan tano go di tano Niyan napi-i, na Mata-an a khabaloi tano dun a pud ko Miyan-galologi.

كُلَّ أَيَّةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِنْ يَرَوْا
سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا
وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ
سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّابُوْا يَكْتَبُونَ
وَكَانُوا عَنْهَا عَذَّلِينَ

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلَقَاءَ
الْآخِرَةِ حَيْطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ
يُجَزِّوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ

وَأَنْخَذَ قَوْمٌ مُوسَىٰ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ
ثُلَّتِهِمْ عِجَالًا جَسَدًا الْمَخْوَرُ
الْمَعْرُوفَ أَنَّهُ لَا يَكُلُّهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ
سَبِيلًا أَنْخَذُوهُ وَكَانُوا
ظَلَّمِينَ

وَلَمَّا سُقِطَ فِتْ أَيْدِيهِمْ وَرَأُوا أَنَّهُمْ
قَدْ ضَلُّوا فَأَلَوْا إِنَّمَا لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا
وَيَغْفِرُ لَنَا أَنَّكُونَنَّ مِنْ
الْخَسِيرِينَ

150. Na kagiya a Makandod so Musa ko pagtao Niyan, a Pukhararangitan a Makamboboko, na Pitharo Iyan: A Mikharatarata a Kiyasambi-i niyo Rakun ko oriyan (o Kiyalalakao Akun): Ino niyo Pagonai so Sogowan o Kadnan niyo? Na ini ithog Iyan so manga Ondang Ondang, sa Kiyaputan Niyan a Olo i Pagari Niyan, sa Punggandurun Niyan sa ginawa Niyan. Pitharo (o Haroun): Wata i Ina! Mata-an! A so pagtao na da-a Ko iran pakangani-na, go maito bo na Mbomo-on Nako iran! Na Dingka Phakapiya-a a ginawa o manga ridowai sa sabap Rakun, go di Akongka mballoya a pud ko pagtao a manga Darowaka.

151. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Napi-i Akongka go so Pagari Ko! Go Pakasoluda Kamingka ko Limo o Ka! Ka Suka i lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo!

152. Mata-an! A so siran a biyaloi ran so Sapi (a Tohan) na Khasogat siran ndun a Rarangit a phon ko Kadnan niryan, go Kahina-an ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na lagid aya a imbadal Ami ko Puphamangumba-al sa Kabokhag.

153. Na so siran a Miyanggalubuk iran so manga rarata, oriyan niyan na Mithaobat siran ko oriyan noto go Miyaratiyaya siran,- na Mata-an! A so Kadnan Ka ko ori-

وَلَمَّا رَأَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضِبُنَّ
أَسْفَاقَ الْمَالِ يُتَسْمَى حَلْقَتُونَ فِي مِنْ بَعْدِهِ
أَعْجَلْتُهُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ وَأَنَّقَ الْأَلْوَاحَ
وَأَخْذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَحْرِهِ إِلَيْهِ قَالَ أَبْنَ أَمَّ
إِنَّ الْقَوْمَ أَسْتَضْعَفُونِي وَكَادُوا
يَقْتُلُونِي فَلَا تُشْمِتُ بِالْأَعْدَاءِ
وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ
١٥٠

قَالَ رَبِّي أَغْفِرْ لِي وَلِأَخِي وَأَدْخِلْنَا
فِي رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ
الْرَّحِيمُونَ
١٥١

إِنَّ الَّذِينَ أَخْذُوا أَعْجَلَ سَيِّنَاهُمْ
غَضِبْ مِنْ رَبِّهِمْ وَذَلَّ فِي الْحَيَاةِ
الَّذِينَا وَكَذَلِكَ نَجَزِي
الْمُفْتَرِينَ
١٥٢

وَالَّذِينَ عَمِلُوا أَسْتِيَاتٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ
بَعْدِهَا وَأَمْوَالًا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا
لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ
١٥٣

yan noto na titho a Manapi, a Makalimo-on.

154. Na kagiya a lomunggao ko Musa so gani, na kinowa Niyan so manga Ondang Ondang: A adun a matatago-on ko ini Soraton a Torowan go Limo a ruk o siran a Ika-aluk iran so Kadnan niran.

155. Na Miyamili so Musa ko pagtao Niyan sa pito polo a Mama si-i ko wakto a diyandi Ami: Na kagiya madansal siran o Linog, na Pitharo Iyan: Kadnan Ko! O ini kabaya-a Ka na Miyabinasangka siran gowani, a go Sakun: Bangka Rukami mbinasa-an so Pinggalubuk o manga lalong Rukami? Da-a salakao saya a rowar sa Tiyoba-a Ka: Ndadagun Ka sa sabap saya so tao a kabaya-a Ka, go Thoro-on Ka so tao a kabaya-a Ka. Suka i Panarigan Nami: Na Napi-i Kamingka go Kalimo-on Ka Mingka; a Suka i Taralbi a Mapiya ko manga Nanaipi.

156. Na Tangkudangka a adun a bagiyan Nami si-i sangkai a Doniya a Mapiya, go si-i sa Akhirat: Mata-an! a Sukami na Mimbalangan Kami Ruka. Pitharo (o Allah): A so siksa Akun na Ishogat Akun noto ko tao a kabaya Akun; go so Limo Akun na langkap ko langowan taman. Na Thangkudun na Kun naya a ruk o siran a Khipananganngila, go Puthonain niran so

وَلَمَّا سَكَنَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ
أَخْذَ اللَّهُ وَلَاحَ وَفِي نُسْخَتِهِ أَهْدَى
وَرَحْمَةً لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ
١٥٤

وَأَخْنَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا
لَمْ يَقِنُنَا فَلَمَّا أَخْذَهُمُ الرَّجْفَةُ
قَالَ رَبِّ لَوْشِنَتْ أَهْلَكَهُمْ مِنْ قَبْلٍ
وَإِنَّى أَتَهْلِكُ كُلَّمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَ إِنْ
هِ إِلَّا فِنَنْتُكَ تُضْلِلُ بِهَا مِنْ تَشَاءُ
وَتَهْدِي مِنْ تَشَاءُ أَنَّ وَلِيَّا فَأَغْفِرْنَا
وَأَرْحَنَا وَأَنَّ خَيْرَ الْغَفَرِينَ
١٥٥

وَأَكْتُبْ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا
حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُدُنَا إِلَيْكَ
قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مِنْ أَشَاءُ
وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ
فَسَأَكْتُبْهَا لِلَّذِينَ يَقُولُونَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكَوَةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِإِيمَانِنَا
١٥٦
يُؤْمِنُونَ

Zakat, go siran na siran na so manga Ayat Ami i Paparatiyaya-an nir-an; -

157. Siran na Phagonotan nir-an so Sogo, a Nabi a Ummi, so Pukhat-to-on nir-an Sukaniyan a Misosorat si-i kiran,- ko Taurat go so Injil;- a Pushogo kiran ko Mapiya go Push-apar kiran ko Marata; go Puphakai kiran ko manga Pipiyago Pushapar kiran ko manga Rarata; go Pupha-kapokas kiran ko manga pupunud iran go so manga rurugun a misa-sanggolai kiran. Na so siran a Miyamaratiyaya-on, go Mishulasula-on, go Miyamanabangon, go Miyaman-gonot ko (Qur-an a) Sindao a so Initioron a Pud Iyan,- na siran man na siran i Phamakasulang sa Mal-iwanag.

158. Tharowangka (Ya Muham-mad): Hai manga Manosiya! Mata-an! A Sakun na Sogo rukano o Allah langon, a so khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa: Da-a Tohan a inonta Suka-niyan: A Puphangoyag go Puphang-imatai. Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so Sogo Iyan, a Nabi a Ummi, a so Mapaparatiyaya ko Allah go so manga Katharo Iyan: Na Onoti niyo Sukaniyan, ka-an-gkano Makakudug sa Ontol.

159. Na adun a pud ko pagtao o Musa a isa ka Sagorompong a Iputhoro iran so Bunar, go o Ontolu-n nir-an Sukaniyan.

الَّذِينَ يَتَبَعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ
الْأَمِينَ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْنُونًا
عِنْدَهُمْ فِي الْتَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ
يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَا
عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمْ
الطَّيِّبَاتِ وَيُحِرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَثَ
وَيَضَعُ عَنْهُمْ أَصْرَهُمْ وَالْأَعْذَلَ
الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ قَالَ الَّذِينَ آمَنُوا
بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا
النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ
إِلَيْكُمْ جِمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحِبِّي
وَيُمِيزُ فَقَامُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ الَّتِي
الْأَمِينِ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَكَلَمَنَتِهِ وَاتَّبَعَهُ لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ

وَمَنْ قَوَمَ مُؤْسَىٰ أَمَّهُ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ
وَيَهُدِّي لَهُمْ

160. Na Pimba-aba-ad Ami siran sa sapolo a go dowa ka lokus a manga pagtao. Na ini Ilaham Ami ko Musa, gowani ko Manguni ron sa ig so pagtao Niyan: A Buntolun Ka so Badas Ka ko Ator: Na Kiyambowatan noto a sapolo a go dowa a Bowalan: Sabunar a Kiyatokawan o oman i isa ka lokus so saguba iran. Na ini sayap Ami kiran so Gabon, go Initoron Ami kiran so Manna go so (Papanok a) Salwa, (na Pitharo Ami kiran a:) Kangkano ko manga Pipiya a ini Pagupur Ami rukano: Na da Kami ran kabinasa-i, na ogaid na giya ginawa iran i Kiyabinasa-an nirana.

161. Na gowani na Pitharo kiran: A Balingkano sangka-i a Ingud (a Baital Moqaddas) go Kangkano ron sa sadun sa kabaya iyo, go Tharo kano sa ikhada a dosa go solud kano ko Paitao sa Kapangalimbabaa-an: Ka Napin Nami rukano so manga Kasala-an niyo; Phagomanoman Nami dun so (Balas ko) Miphipyapiya.

162. Na siyambian o siran a da kiran Pamaginontolan sa Katharo a salakao ko Pitharo kiran; na Piakatoronan Ami siran sa siksa a phoon ko Langit, sabap ko da iran Kapaginontolan.

163. Na isha-an Ka kiran so Ingud a matatago ko marani sa Ragat. Gowani ko Pushorang siran sa Pan-

وَقَطَعْنَاهُمْ أَثْنَيْ عَشَرَةَ أَسْبَاطًا
أَمْمًا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ مُوسَى
إِذَا سَتَّقَهُ قَوْمُهُ أَنْ
أَضْرِبْ بِعَصَاكَ الْجَرَرَ
فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ أَثْنَتَ عَشَرَةَ عَيْنًا
قَدْ عَلِمَ كُلُّ أَنْاسٍ مَشْرِبَهُمْ
وَظَلَّلَنَا عَلَيْهِمْ الْغَمْمَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ
الْمَنْ وَالسَّلَوَى كُلُّهُمْ
طَبِيبَتْ مَارِزَقْنَاهُ كُلُّهُمْ وَمَا
ظَلَمْنَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ أَسْكُنُوهُنَّهُ
الْقَرِبَةَ وَكُلُّهُمْ نَهَا حَيْثُ
شِئْتُمْ وَقُولُوا حَطَّةٌ وَادْخُلُوا
الْبَابَ سُجْدًا فَقِرْلَكُمْ
خَطِيْبَتِكُمْ سَزِيدٌ
الْمُحَسِّنِينَ

فَبَدَلَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا
عِنْ الَّذِيْنَ قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا
عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِنْ أَسْكَنَاهُ
بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ

وَسَأَلَهُمْ عَنِ الْقَرِبَةِ الَّتِيْ كَانَتْ
حَاضِرَةً الْبَحْرِ إِذَا يَعْدُونَ فِي

do ko Alongan a Sapto. Gowani na Puphakatalingoma kiran so manga Suda iran ko Alongan a sapto iran, andadakudakul, na si-i ko Alongan a di ran Sapto, na di kiran Phakatalingoma: Lagid aya man a Kaphuthiyoba Ami kiran, sabap ko da iran Kapangonganotan.

164. Na gowani na Pitharo o isa kiran ka Sagorompong: A ino kano Puphanguthoma sa pagtao a so Allah i Mbinasa kiran o di na shiksa kiran sa siksa a Sangat?- Pitharo iran: A kapamokas sa kataksilan si-i ko Kadnan niyo, go o ba siran Pananggila.

165. Na kagiya a Pakalipatan niran so Inindao kiran, na inilidas Ami so siran a Puphanapar ko Marata; na siniksa Ami so siran a da Pamaginontolan, sa siksa a Sangat, sabap ko Kiyandarowaka iran.

166. Na kagiya a sogokun niran so ini Sapar kiran, na Pitharo Ami kiran: A Mbaloj kano a manga Amo, a Miyamakadapanas.

167. Na gowani na Piyakitokawan o Kadnan Ka a Mata-an a Pakiphangarasiyan Niyan siran ndun, sa taman ko Alongan a Qiayamah, sa tao a Phakisagadan Niyan kiran so Marata a siksa. Mata-an! A so Kadnan Ka na titlo a Maga-an i Kandadanug, go Mata-an! A Sukaniyan na titlo a Manapi, a Makalimo-on.

السَّبَتُ إِذَا تَأْتِيهِمْ حِيَاتَهُمْ
يَوْمَ سَبَتُهُمْ شَرَعًا وَيَوْمٌ
لَا يَسْبِقُونَ لَآتَتِيهِمْ
كَذَلِكَ بَلُوْهُمْ بِمَا كَانُوا
يَفْسُدُونَ

١٦٤

وَإِذَا قَاتَ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لَمْ يَعْظُمُنَّ قُوَّمًا اللَّهُ
مُهْلِكُهُمْ أَوْ عَذَابٌ مِّنْهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا
قَاتُلُوا مَعْذِرَةً إِلَى رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ
يَنْقُضُونَ

١٦٥

فَلَمَّا سُوِّا مَا ذُكِرُوا بِهِ أَنْجَيْنَا الَّذِينَ
يَتَهَوَّنُونَ عَنِ السُّوءِ وَأَخْذَنَا الَّذِينَ
ظَلَمُوا عِذَابًا بِمَا كَانُوا
يَفْسُدُونَ

١٦٦

فَلَمَّا عَتَّأْنَا عَنْ مَا نَهَا عَنْهُ فَلَمَّا هُمْ كُنُوا
قِرَدَةً خَسِيرِينَ

m

وَإِذَا تَذَذَّكَ رَبُّكَ لَيَعْنَمَ عَلَيْهِمْ إِلَى
يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ يَسُوْمُهُمْ سُوءٌ
الْعَدَابُ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ
وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

١٦٧

168. Na Pimba-aba-ad Ami siran ko Lopa a Pishagorompong. Saba-ad kiran so manga bilangatao, na saba-ad kiran na salakao ro-o. Nai-ni tupung Ami kiran so manga pipiya go so manga rarata: Ka-an siran Makambalingan (ko Ontol).

169. Na adun a Minilapis ko kiya-ipos iran a salapis: A Miyakhawali ran so Kitab, a Pukhowa-an niram so Parayasan sangka-i a korang (a Ingud), go gi-i ran Tharo-on: A Punapin rukutano bo. Na o adun a Makatalingoma kiran a Parayasan a lagid iyan, na Khowa-an niram pun noto. Ba kiran da makowa so diyandi ko Kitab, sa da-a Putharawa iran makapantag ko Allah a inonta so Bunar? Go Kiyapangadian niram so Madadalumon. Na so Ingud a Maori i lubi a Mapiya a bagiyan o siran a Khipanananggila. Ba da-a manga Sabot iyo?

170. Na so siran Komukupit ko Kitab go ini Pamayandug iran so Sambayang,- na Mata-an! A Sukami na di Ami Pagilangun so Balas ko Miphipyapiya.

171. Na gowani na inalangalang Ami so Palao ko Kaporowan niram, makasasaibarat Sukaniyan sa Atup, na tiyangkud iran a mata-an naya! A Phakatana kiran ndun: (Na Pitharo Ami a:) Kupiti niyo so ini bugai Ami rukano Shabunsabunar,

وَقَطَعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَمْمًا مِنْهُمْ
الْمُصْلِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ
وَبِالْوَزْنِهِمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيَّئَاتِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرَثُوا
الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ عَرْضَ هَذَا الْآدَمِيَّةِ
وَيَقُولُونَ سَيُغْفِرُ لَنَا وَإِنْ يَأْتِهِمْ عَرْضٌ مِثْلُهُ
يَأْخُذُوهُ إِلَّا يَؤْخُذُ عَلَيْهِمْ مِيشَنَّ الْكِتَابِ
أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا
مَافِيهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالْأُخْرَةِ حَيْرٌ لِلَّذِينَ
يَسْقُونَ أَفْلَاتٍ قَعِلُونَ

وَالَّذِينَ يُمْسِكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ إِنَّا لَأَنْصِبِعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ

﴿ وَإِذْ نَنْقَنَّا الْجَبَلَ فَوَقَهُمْ كَانَهُ ظَلَّةً
وَطَنَّهُ اللَّهُ وَاقِعٌ بَعْدُهُمْ خُذُوا مَاءَ آتَيْتُكُمْ
بِقُوَّةٍ وَذَكْرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَنْقُونَ ﴾

go Tatadumi niyo so Madadalumon; ka-angkano Makapananang-gila.

172. Na gowani na Piyakaliyo o Kadnan Ka pho-on ko manga Moriyatao a Adam- pho-on ko manga likod iran-so manga Moriya-tao iran, na Piyakishksian Niyan kiran a ginawa iran, sa (Pitharo Iyan a:) Ba di Sakun i Kadnan niyo? Pitharo iran: A owai (Suka i Kadnan nami)! Pishaksi-an Nami! Ka o ba niyo Matharo ko Alongan a Qiyamah: I Mata-an! A Sukami na Miyabaloi kami a di Ami aya Katawan.

173. O di na o ba niyo Matharo: A aya bo a Miyanakoto na so manga lokus ami gowani, na Miyabaloi kami a manga Moriyatao ko oriyan niran (na Miyakaonot kami kiran): Inongka rukami Mbinasa-an so Pinggolaola o Minggalubuk sa ribat?

174. Na lagid aya a gi-i Ami Kashumpada Magosai ko manga Ayat; ka-an siran Makambalingan (ko Ontol).

175. Na Pangadi-ingka kiran so Totholan ko (Bal-am Bunu Baorah a) tao a ini bugai Ami ron so manga Ayat Ami, na liyowas iyan noto: Na tiyalokonan sukanikan o Shaitan, na Miyabaloi a pud ko Mithatari-dadag.

وَإِذَا أَخْذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ
ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشَهَدُهُمْ عَلَىٰ
أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا
أَنَّنَا نَقُولُ أَيَّامَ الْقِيَمَةِ إِنَّا كُنَّا
هَذَا عَنِّيْلِينَ

(١٧٣)

أَوْنَقُولُوا إِنَّا شَرَكَاءَ أَبَاؤُنَا مِنْ قَبْلِ
وَكُنَّا دُرْيَّةَ مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَهُمْ لَكُنَّا
بِمَا فَعَلَ الْمُبْطَلُونَ

(١٧٤)

وَكَذَلِكَ نُهَصِّلُ الْأَيَّتِ وَلَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ

(١٧٥)

وَاتَّلُ عَلَيْهِمْ بَنَآ الَّذِيْءَ أَتَيْنَاهُءَأَيَّنَا
فَأَنْسَلَحَ مِنْهَا فَأَتَبَعَهُ الْشَّيْطَانُ
فَكَانَ مِنَ الْفَارِيْنَ

(١٧٦)

176. Na o kabaya Ami, na Mata-an a Maphakaoshor Ami sukanian sa sabap ro-o; na ogaid na sukanian na Mishoramig ko Donya, go Piyangonotan niyan so Nunga iyan. Na aya ibarat iyan na lagid o Aso: A o Pakabasungingka sukanian, na Pakaloloyotun niyan a Dila iyan, o di na dingka khodi-in sukanian, na Pakaloloyotun niyan ndun a Dila iyan. Giyoto man i ibarat o pagtao a so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami; na Panotholangka so manga Tothol, ka-aniran Mapupha-mimikiran.

177. Miyakaratarata a ibarat o pagtao a so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go so manga ginawa iran i Bininasa iran.

178. Sa dun sa Toro-on o Allah,- na sukanian i Khatoro: Go sadun sa Dadagun Niyan,- na siran man na siran i Phangalologi.

179. Na Sabunsabunar a Miadun Kami sa ruk o Naraka Jahan-nam a madakul a pud ko manga Jinn go so manga Manosiya: Adun a manga poso iran na di ran noto Ipunggudaguda, go adun a manga Mata iran na di ran noto Iphangi-lailai, go adun a manga Tangila iran na di ran noto Iphamakinug. Siran man na lagid o manga Ayam,- kuna ka siran i lubi a Miyangadadadag: Siran man na siran so di maka-i inungka.

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ إِلَيْهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّعَنْهُ هَوْنَةً فَشَاءَهُ كَمْثُلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلُ عَلَيْهِ يَلْهَثُ أَقْتَرْعَكَهُ يَلْهَثُ ذَلِكَ مَثْلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا إِيمَانَنَا فَأَقْصَصُ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَّبُوا إِيمَانَنَا وَأَنفُسُهُمْ كَانُوا يُظْلَمُونَ

مَنْ يَهِدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهَدِّدُ وَمَنْ يُضْلِلْ فَإِلَيْكَ هُمُ الْخَسِرُونَ

وَلَقَدْ ذَرَنَا جَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ وَالْإِنْسَانُ لَمْ يَرْكِبْ قُلُوبُهُ لَا يَفْتَهُنَّ بِهَا وَلَمْ أَعْنَ لَا يُصْرِفُنَّ بِهَا وَلَمْ يَأْتِهِمْ أَذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْأَنْعَمِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ

180. Na ruk o Allah so manga ngaran a manga Pipiya: Na Buthon niyo Ron noto; na Ganati niyo so siran a Puphamakasila-in niran so manga ngaran Niyen: Ka imbadal kiran ndun so Pinggolaola iran.

181. Na adun a pud ko Inadun Ami a pagtao a Iputhoro iran so Bunar so Sukaniyan na o Ontolun niran.

182. Na so Miyamanaplis ko manga Ayat Ami, na shagintonun Ami siran (ko Phakabinasa kiran) sa di ran katawan;

183. Go Pakalalanatun Ko siran: Mata-an! A so siksa Akun na Mabagur.

184. Ba iran nda Pamimikirana? A da ko (Muhammad a) Bolayoka Iran i Buthang: Da-a salakao ron a rowar sa Pupha maka-iktiyar a Mapayag.

185. Ba iran nda Mailai so Mala a Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa go so Kiya-aduna o Allah ko langowan taman? Go so Kiyatangkud a Kababaloi a Sabunar a Kiypakarani o diyandi kiran? Na antona-a i Tothol ko oriyan naya i Pharatiyaya-an niran?

186. Sa dun sa Dadagun o Allah, na da-a Makanggonana-o ron: Na Mbotawanan Niyen siran ko Ka-

وَلِلَّهِ الْأَكْمَانُ الْحَسَنَ فَادْعُوهُ بِمَا وَدَرُوا
الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ
سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
(١٨٠)

وَمَنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَيَهْدَى
يَعْدِلُونَ
(١٨١)

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا إِيمَانَنَا سَنَسْتَدِرُ جَهَنَّمَ
مَنْ حَيَثُ لَا يَعْلَمُونَ
(١٨٢)

وَأَمْلَى لَهُمْ إِنَّ كَيْدَى مَتِينٌ
(١٨٣)

أَوْلَمْ يَعْفَكُرُوا مَا يَصَاحِبُهُمْ مِنْ حَيَّةٍ إِنَّ
هُوَ لِإِلَّا نَذِيرٌ مَتِينٌ
(١٨٤)

أَوْلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنَّ عَسَى
أَنْ يَكُونُ فِي أَقْرَبِ أَجَاهِمْ فِي أَيِّ حَدِيثٍ
بَعْدَهُ دِيْوَمُونَ
(١٨٥)

مَنْ يُصْبِلِ اللَّهُ فَكَلَاهَادِيَ لَهُ وَيَنْزَهُمْ
فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَلُونَ
(١٨٦)

pangangakowala iran, a gi-i siran Muromparompak.

187. Iphagisha iran Ruka so Alongan a Qiyamah-o andai Kapakatalingoma niyan? Tharowangka: A Mata-an! A so katawi ron na si-i bo ko Kadnan Ko: Da-a Phakapayag ko wakto Niyan a inonta Sukaniyan. Mapunud ko manga Langit a go so Lopa. Di rukano Makatalingoma o di Mitukao. Ipagisha iran Ruka a lagid o Bangka oto katawi: Tharowangka: A Mata-an! A so katawi ron na si-i bo ko Allah, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katanwan.

188. Tharowangka: A da-a Mipapa-ar Akun a bagiyan o ginawa Ko a Ompiya a go da-a Morala inonta sa kabaya o Allah. Na o adun a katawi Ko ko Damapayag, na Mata-an a pakadakulun Akun so Mapiya, go di Rakun misogat so marata: Sakun na matag Ako Puphamakaiktiyar, go Puphamanothol sa Mapiya ko pagtao a Mapaparatiyya.

189. Sukaniyan so (Allah a) Miyadun rukano pho-on ko (Adam a) isa ginawa, go biyaloi Niyan a Miyakapo-on Rukaniyan so Darodopa Iyan, ka-anon Lilintad. Na kagiya a Pamaka-in Niyan Sukaniyan, na Miyarimbit sa Karimbit a Makhap; na Pukhilalakao Niyan

يَسْتَأْلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مِرْسَهَا قُلْ إِنَّمَا
عِلْمَهُمَا عِنْدَ رِبِّهِ لَا يُحِلُّهُ لَوْقَنِهَا إِلَّا هُوَ قُلْ
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بِغَنَمَةٍ
يَسْتَأْلُونَكَ كَذَنْكَ حَفْنَى عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهُمَا
عِنْدَ اللَّهِ وَلَا كُنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ

قُلْ لَا أَمِيلُكَ لِنَفْسِي نَفَعًا وَلَا ضَرًا إِلَّا مَا
شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ
لَا سَتَكْتَبُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَنَى
إِلَّا مَا لَأَنْتَ بِرُورٍ وَبَشِّرُ لِقَوْمَ
يُؤْمِنُونَ

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَجَهَدَ
وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا
فَلَمَّا تَقْسَمَهَا حَمَلَتْ حَمْلًا حَقِيقِيًّا
فَمَرَرَتْ بِهِ فَلَمَّا أَقْتَلَتْ دَعَوَ اللَّهَ رَبَّهُمَا
لِئِنْ أَتَيْنَا صَلِحًا لَنَكُونَنَّ مِنَ

الشَّكِيرُونَ

noto. Na kagiya a Makapunud, na Minipangangarapan Niran ko Allah, a Kadnan Niran: A Mata-an a o bugi Kamingka sa (Wata a) Mapiya; na Mata-an a mabaloi Kami dun a pud ko Miyamanalamat.

190. Na kagiya a bugan Niyan siran sa (Wata a) Mapiya, na mimba-al Siran sa manga Sakotowa Iyan ko ini bugai Niyan Kiran: Na Maporo so Allah a Ka-a awat Iyan ko Ipushakoto Iran non.

191. Ino Iran Puphakasakotowa (ko Allah) so da-a Khamba-alan niyan a maito bo, ka siran na Pu-phangumba-alan?

192. Go da-a Khagaga iran a tabang kiran, go di ran Khatabangan so manga ginawa iran!

193. Na o Tawagun niyo kiran so Torowan, na di kano iran Khaonotan: Magishan rukano o Tawaga niyo siran antawa-a bakano dun khigugunuk!

194. Mata-an! A so siran a Puhanonganowin niyo a salakao ko Allah, na manga Oripun a manga lagid iyo: Na Tawaga niyo siran, na Pakisumbag kano kiran, o sukano i manga Bunar!

195. Ba-adun a manga ai ran a Pukhilalakao iran? Antawa-a ba-adun a manga Barokan niran a

فَلَمَّا آتَاهُمَا صَلْحًا جَعَلَهُ شُرَكَةً
فِيمَا آتَاهُمَا فَتَعَذَّلُ أَنَّهُ عَمَّا
يُشَرِّكُونَ

أَيُشَرِّكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُوَ مُخْلَقُونَ

وَلَا يَسْطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَقْسَمُهُمْ
يَنْصُرُونَ

وَإِن تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَتَّبِعُوكُمْ
سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ أَدْعُوكُمْ أَمْ أَنْتُمْ
صَمَوْرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ
أَمْثَالُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلَيَسْتَهِجِبُوا
لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَدِيقِينَ

اللَّهُمَّ أَرْجُلَ يَمْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ
يَبْطِشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يَبْصِرُونَ

يَهَا أَمْ لَهُمْ إِذَا ذَهَبُوا
يَسْمَعُونَ يَهَا فَقِيلُ
أَدْعُوا شُرَكَاءَ كُلِّهِمْ كَيْدُونَ فَلَا
يُنْظَرُونَ

Pukhipangawakawa iran? Antawa-a ba-adun a manga Mata iran a Pukhipangilailai ran? Antawa- ba-adun a manga Tangila iran a Mipuphamamakinug iran? Tharowangka: A Panongganoya niyo so Ipuphamanakoto niyo, oriyan niyan na Pagantangani Ako niyo sa marata, na di niyo Rakun Tha-alika!

196. Mata-an! A aya somisiyap Rakun na so Allah, a so Tomiyoron ko Kitab, go Sukaniyan i somisiyap ko manga Bilangatao.

197. Na so siran a Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah, na da-a Khagaga iran a tabang rukano, go di ran Khatabangan so manga ginawa iran.

198. Na o Tawagun niyo kiran so Torowan, na di ran khanug. Na Pukhailaingka siran a tutuntungan Ka iran, a siran na di siran Phamananono.

199. Kupitingka so Kanapi; go Sogo-on Ka so Mapiya; go Talikhodingka so da-a manga Mulung iyan.

200. Na amai ka Khasogat Ka o onsi a pho-on ko Shaitan, na Lindingka ko Allah; Mata-an! A Sukaniyan na Puphakanug, a Mata-o.

201. Mata-an! A siran a Khipanananggila, na igira-a adun a Miyanasogat kiran a Saramat a pho-on

إِنَّ وَلِيَّ اللَّهُ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ
وَهُوَ بِتَوْقِيَّةِ الصَّالِحِينَ

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ
لَا يَسْتَطِعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَا
أَفْسُهُمْ بِنَصْرُونَ

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَسْمَعُوْا
وَتَرَهُمْ يُنْظَرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ
لَا يُبَصِّرُونَ

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرِفَةِ وَأَعْرِضْ عَنِ
الْجَهِيلِيَّاتِ

وَإِمَّا يَزَغَّنَكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ
فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

إِنَّ الَّذِينَ آتَقْوَا إِذَا مَسَّهُمْ طَبْيُّ
مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ

ko Shaitan, na Makatadum siran, na sa maoto na siran na Makapan-gilailai siran!

202. Na so manga Pagariya (o manga Shaitan) na ipumbolog iran siran ko Kadadag, oriyan niyan na di siran Puthangka.

203. Na igira-a da-a Minitalingo-mangka kiran a Tanda, na Tharoon nirang: A Inongka oto da Mipanton? Tharowangka: A aya bo a Phagonotan Ko na so Iphagilaham Rakun a pho-on ko Kadnan Ko: Giyaya na manga Rara yag a Karina a pho-on ko Kadnan niyo, go Torowan, go Limo, a bagiyan o pagtao a Khipaparatiyaya.

204. Na igira-a Pumbatiya-an so Qur-an, na Puphamamakinuga niyo Sukaniyan, go Lilintad kano: Kangkano Mipangalimo.

205. Na Tatadumingka so Kadnan Ka si-i ko Ginawangka, sa Kangalimbaba-an a go Kaluk, go di Matanog a Katharo, si-i ko Kapitapita go so Kagabigabi; go Dingka mbaloya so Ginawangka a pud ko Khikalilipat.

206. Mata-an! A so (manga Ma-laikat a) manga rarani ko Kadnan Ka, nadi ran iphumaratabat a Kapushimba-a iran ko Allah: Go gi-i ran Iphoroporo Sukaniyan, go Ron siran Pangalimbaba-an.

ثُبَّصُرُونَ

وَإِخْوَانَهُمْ يَمْدُونَهُمْ فِي الْفَحْشَةِ
لَا يُفْصِرُونَ

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بِأَيَّةٍ قَالُوا إِنَّا
أَعْبَدْنَاهَا قُلْ إِنَّمَا أَتَيْتُكُمْ مَا يُوْحَى إِلَيْكُمْ
مِّنْ رَّبِّكُمْ هَذَا بَصَارُكُمْ مِّنْ رَّبِّكُمْ
وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

وَإِذَا فَرِيقٌ^{٢٤١} الْقُرْبَةَ أُنْ فَأَسْتَعِمُوا لَهُ
وَأَنْصِتُوا عَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

وَأَذْكُرْ رَبِّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا
وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغَدْرِ
وَالْأَصَالِ وَلَا تَكُنْ مِّنَ الْغَافِلِينَ

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكِنُونَ
عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَيِّحُونَهُ وَلَهُ
يَسْجُدُونَ

Surah Al-anfal-8

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ipagisha iran Ruka so manga
Taban ko Kambonowai. Tharo-
wangka: A so manga Taban na
Kapa-ar o Allah go so Rasul: Na
Kalukun niyo so Allah, go Tanora
niyo so Kaphapantapantagan niyo:
Go Onoti niyo so Allah go so Sogo
Iyan, o sukano na Khipaparatiyaya.

2. Aya bo a titho a Khipapara-
tiyaya na so siran, a igira-a Miya-
aloi so Allah, na Somangkop so
manga poso iran, go igira-a Piyan-
gadi-an kiran so manga Ayat Iyan,
na Makaoman kiran sa Paratiyaya,
go so bo so Kadnan niran i Sasar-
igan niran;

3. Siran na Ipuphamayandug
iran so Sambayang go so saba-ad
ko ini bugai Ami kiran a Ipupha-
mumugai ran:

4. Siran man na siran so Khipa-
paratiyaya a titho: Adun a bagiyan
niran a manga Pangkatan (ko Sor-
ga) si-i ko Kadnan niran, go Ma-ap,
go Pagupur a Mapiya:

5. Lagid o Kiyapakaliyowa Ruka
o Kadnan Ka pho-on ko Walaingka
sabap ko Bunar, na Mata-an! A
adun a Salompok ko Miyamara-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ
وَالرَّسُولُ فَإِنَّقُولُوا اللَّهَ وَأَصْبَلُوا حُوَادَاتَ
بَيْتِكُمْ وَأَطْبِعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّ
كُنْتُ مُؤْمِنًا ﴿١﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذَكَرَ اللَّهُ
وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيهِتْ عَلَيْهِمْ مَا يَتَّهِهُ
زَادَهُمْ إِيمَانًا وَعَلَى رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يُقْيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا
رَزَقَنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾

أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًا لَهُمْ دَرَجَاتٌ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
كَرِيمٌ ﴿٤﴾

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ
وَإِنَّ فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَرِهُونَ ﴿٥﴾

tiyaya a tanto a di siran Kamaman-trangan,

6. Puphamawalungka iran Makapantag ko Bunar ko oriyan o Kiayapayag iran, lagid o ba siran Pundundugun ko Kapatai a siran na Kasasandungan niran.

7. Na gowani ko idiyandi rukano o Allah so isa ko dowa pagtao, a Mata-an naya! A Khataban niyo: Na gi-i niyo Mandingandingan a so da-a Bugur iyan i Masangan niyo, na kabaya o Allah a tanto Niyan so Bunar sabap ko manga Katharo, Iyan, na Thiphadun Niyan so kaposan o da Pamaratiyaya;

8. Ka thanto Niyan so Bunar na Pagilangun Niyan so ribat, apiya di kabaya o manga rarata i Ongar.

9. Gowani ko Puphanguni kano sa Tabang ko Kadnan niyo, na Inisumbag Iyan rukano: A Mata-an! A Sakun na Thabangan Ko sukan sa Sanggibo a manga Malaikat, a Makaputhondotondog.

10. Na da-a kiyabaloya saya o Allah a rowar sa Tothal a iphakapiya ginawa, go anon misabap a Kathatana o manga poso iyo: Na da ko Tabang inonta na si-i bo Phoon ko Allah; Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

يُجَدِّلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا نَبَيَّنَ كَانُوا
يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظَرُونَ

وَإِذْ يَعْدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الظَّاهِفَتَيْنِ أَنَّهَا
لَكُمْ وَتَوَدُّونَكَ أَنَّهَا غَيْرَ ذَاتِ
الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَتَرِيدُ
اللَّهُ أَنْ يُحْقِّقَ الْحَقَّ بِكَلِمَتِهِ وَيَقْطَعَ
دَابِرَ الْكُفَّارِ

لِيُحْقِّقَ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ
الْمُجْرِمُونَ

إِذْ تَسْتَعْيِشُونَ رِبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ
لَكُمْ أَنَّ مُؤْمِنَكُمْ يَأْلَفُ مِنَ الْمُلَائِكَةِ
مُرْدِفِينَ

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشَرَى وَلَتَطْمِئْنَ
بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا أَلَّصَرُ إِلَّا مَنْ عَنْدَ
اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

11. Gowani na Ipukholob Iyan rukano so toratod, a Sarig a pho-on Rukaniyan, go Puthoronan kano Niyan a pho-on ko Kawang sa ig, ka-anon misabap a Kasotiya Niyan rukano, go a Niyan rukano Mailang so Pangangaluk o Shaitan, go a Niyan Matukhus so manga poso iyo, go anon misabap a Kapakabukuna Niyan ko manga Parapara.

12. Gowani na Iphagilaham o Kadnan Ka ko manga Malaikat: A Mata-an! A Sakun na pud iyo: Na Pakabukuna niyo so siran a Miyamaratiyaya: Ithumo Akun ndun ko manga poso o siran a da Pamaratiyaya so kaluk: Na sogata niyo so Kaporowan o manga lig (iran), go sogata niyo kiran so oman i kumur.

13. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Siyorang iran so Allah go so Sogo Iyan: Na sa dun sa Sorangun niyan so Allah go so Sogo Iyan, na Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

14. Giyoto man (so siksa): Na tammi niyo sukanian: Ka Mata-an! A bagiyan o da Pamaratiyaya so siksa ko Naraka.

15. Hai Miyamaratiyaya! Igira Minithumo niyo (ko gi-i Mbonowanayan) so siran a da Pamaratiyaya a Pukhamang siran, na di niyo kiran Thalikhodun so manga likod (iyo).

إِذْ يُغَشِّيْكُمُ النَّعَاسَ أَمْنَةً مِنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَا يَطْهِرُكُمْ بِهِ وَيُدْهِبُ عَنْكُمْ رُجُرُ الشَّيْطَنِ وَلَيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثْبِتَ بِهِ الأَقْدَامَ

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلِئَكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثِبِّتُوا الَّذِينَ مَأْمُونُوا سَلْقَى فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّغْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَافُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَكَارَ اللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ

ذَلِكُمْ فَدُوْهُ وَأَنَّ لِلْكُفَّارِ عَذَابَ النَّارِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ مَأْمُونُوا إِذَا قِسْمُ الَّذِينَ كَفَرُوا رَأَحْفَافًا لَا تُؤْلُمُهُمْ الْأَذْكَارَ

16. Na sa dun sa italikhod iyan kiran sa Alonga noto a likod iyan-inonta a Pulimpang ko Kambonowai, o di na Thapi ko pagtao (a pud iyan)- na Sabunar a miyakakholog sa Rarangit a pho-on ko Allah, go darpa iyan so Naraka Jahan-nam,- a Mikharatarata a khabolosan!

17. Na da niyo siran Mapatai; na ogaid so Allah i Miyakapatai kiran: Go kuna a ba Suka i Miyakasogat gowani a lomubad Ka, na ogaid na so Allah i Somiyogat (kiran): Ka-an Niyan Matiyoba so Miyamaratiyaya sa Tiyoba a Mapiya a pho-on Rukaniyan Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

18. Giyoto dun man, ka Mata-an! A so Allah na Puphakalobain Niyan so antangan a marata o da Pamaratiyaya.

19. Na Ophangniyanio so Hokoman (ko pagulut iyo ago so Muhammad) na sabnar a miyaka oma rekano so Hokoman (a so kiyatabana rekano sa bader) Na o gunuk kano (Mongkir), na giyoto i Mapiya rukano: Na o kasoi kano na komasoii Kami (Tomabang). Na da dun a Milinding rukano o pagtao niyo a maito bo, apiya i kadakul iyan: Ka Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Miyamaratiyaya!

20. Hai Miyamaratiyaya! Onoti niyo so Allah go so Sogo Iyan, go

وَمَنْ يُولَّهُمْ يُوَمِّدُ دُبُرَهُ إِلَامْتَحِرَفًا
لِقَنَالٍ أَوْ مُتَحَرِّزًا إِلَى فَتَةٍ فَقَدَّبَهُ
يَغْضِبُ مِنْ أَنَّ اللَّهَ وَمَا وَلَهُ جَهَنَّمُ
وَيُشَكُّ الْمُصِيرُ

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَاتَلَهُمْ
وَمَارَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ
رَمَى وَلَيُثْبِلِي الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بِلَاءَ
حَسَنَاتِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلَيْهِ

ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوْهِنُ كَيْدِ
الْكُفَّارِ

إِنْ تَسْتَفِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ
الْفَتْحُ وَإِنْ تَنْهَوْا فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ
وَإِنْ تَعُودُوا نَعْدُو لَنْ تَفْنِيَنَا
فَقَاتَكُمْ شَيْئًا وَلَا كُثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ
مَعَ الْمُؤْمِنِينَ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطْبِعُوا اللَّهَ

di niyo Thalikhodi Sukaniyan a su-kano na Pukhanug iyo.

21. Go di niyo showa-a so siran a Pitharo iran: A Piyamakinug ami, a siran na di ran Phamamakinugun:

22. Mata-an! A Miyakaratarata ko manga Binatang si-i ko Allah so manga Bungul a manga Omao,- a siran na da-a manga Sabot iran.

23. Na o katawi o Allah a adun a Matatago kiran a Mapiya, na Mata-an a Pakapamamakinugun Niyan siran: Na apiya pakapamamakinugun Niyan siran, na Thalikhod siran bo a siran na Khisasangka.

24. Hai Miyamaratiyaya! Tari-ma-a niyo so Allah go so Rasul, igira-a Tiyawag kano Niyan ko Phakaoyag rukano; go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Phagulutan Niyan so lut o tao a go so poso iyan, go Mata-an! A Sukaniyan na Ron kano Pulimoda.

25. Go Pananggila-i niyo so Tiyoba, ka di khisogat ko siran a Mindadarowaka rukano sa ba Matabis: Go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

26. Na Tadumi niyo gowani ko maito kano, a di kano Pakanganganinun ko Lopa, Ipukhaluk iyo o ba kano Mabiyag o manga Manosiya; na Piyakapagingud kano Niyan (sa Madinah), go ini Bagur Iyan ruka-

وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلُّ أَعْنَهُ وَأَنْتُمْ
سَمِعُونَ ﴿١٦﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَاتَلُوا سَمِعَةً
وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٧﴾

إِنَّ شَرَ الدُّوَّاٰتِ عِنْدَ اللَّهِ الْأَصْمَمُ
الْشَّكُمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٨﴾

وَلَوْعِلَمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَا سَمِعُوهُمْ
وَلَوْأَسْمَعُوهُمْ لَتَوَلُّو هُمْ
مَعْرِضُونَ ﴿١٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَسْتَجِبْ بِوَاللَّهِ
وَلِرَسُولِ إِذَا دَعَاهُمْ لِمَا يَعْبِدُونَ
وَأَعْلَمُو أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ
الْمَرْءَ وَقَبِيلِهِ وَإِنَّهُ إِلَيْهِ
مُحْسِرُونَ ﴿٢٠﴾

وَأَنْقُوافُتَهُ لَا نُصِيبُنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْكُمْ خَاصَّةً وَأَعْلَمُو أَنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢١﴾

وَأَذْكُرُو إِذَا أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ
فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ أَنْ يَنْخَطِفُوكُمْ
النَّاسُ فَأَوْنَدُوكُمْ وَأَيْدِكُمْ بِنَصْرٍ
وَرَزَقْكُمْ مِنَ الظِّبَابِ لَعَلَّكُمْ

no so Tabang Iyan, go Riniskhiyan kano Niyan ko manga Pipiya: Ka-angkano Makapanalamat.

27. Hai Miyamaratiyaya! Di niyo Pundonsiyani so Allah go so Rasul, go di niyo Pundonsiyani so manga Sarig rukano a sukanan na Katawan niyo.

28. Na Tangkuda niyo a so manga Tamok iyo go so manga Wata iyo na matag tupung; ka Mata-an! A so Allah na adun a shisi-i Rukaniyan a Balas a lubi a Mala.

29. Hai Miyamaratiyaya! O kalukun niyo so Allah, na sunggayan kano Niyan sa Padoman, go lalasun Niyan rukano so manga Dosa niyo, go Napiyan kano Niyan: Ka so Allah i Khiruk ko Limo a lubi a Mala.

30. Na gowani na Puphagantan-ganan Ka sa marata o siran a da Pamaratiyaya, ka Tharongko-on Ka iran, o di na Mbono-on Ka iran, o di na Phaka-awa-an Ka iran. Na Puphagantangan siran sa marata, na Pumbadalan o Allah so antangan nirana, ka so Allah i Makalalawan ko Puphamagantangan sa marata.

31. Na igira-a Biyatiya kirana so manga Ayat Ami, na Tharo-on nirana: A Sabunar a Miyanug ami: Na o kabaya Ami, na Mata-an a Ma-putharo Ami so lagid aya: Ka da-a

شَكُّرُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ
وَالرَّسُولَ وَخُونُوا أَمْنَتِكُمْ وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ

٧٧

وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ
فِتْنَةٌ وَآتَ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ

٧٨

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَنْقُوا اللَّهَ
يَجْعَلْ لَكُمْ فِرْقَانًا وَيُكَفِّرَ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَيُغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمُ

٧٩

وَإِذَا نَكَرْتُكُمْ بِالَّذِينَ كَفَرُوا لِيُنْتُوكُمْ
أَوْ يَقْتُلُوكُمْ أَوْ يُخْرِجُوكُمْ وَيَمْكُرُونَ
وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَمْكُرِينَ

٨٠

وَإِذَا أُتْلِيَ عَلَيْهِمْ مَا أَيْتَنَا قَالُوا فَدَّ
سَمِعْنَا لَوْنَشَاءَ لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا
إِنَّ هَذَا إِلَّا أَسْطِرُ الْأَوَّلِينَ

٨١

salakao saya a rowar sa manga Tothol a Kabokhag o Miyanga-o ona.

32. Na gowani na Pitharo iran: Ya Allah! O giya-i na Sukaniyan so Bunar a pho-on ko Hadapan Ka, na Paka-orani kamingka sa Ator a pho-on ko Kawang, o di na Talin-goma-i Kamingka sa siksa a Mal-ipudus.

33. Na da ko Allah i ban Niyan siran siksa-a a Matatago Ka kiran; go da ko Allah i ba Niyan siran siksa-a a Puphanguni siran sa Ma-ap (ko Allah).

34. Na andamanaya idi kiran kasiksa-a o Allah, a siran na Pu-phangalang siran ko Masjid Al-Haram- a kuna a ba siran i manga Wali ron? Ka da-a manga Wali ron a rowar ko Khipanananggila; na ogaid na so kadakulan kiran na di ran katawan.

35. Na da-a Miyabaloi a Sam-bayang iran si-i sa Baitullah a rowar sa Kapamopoi go kandaopai: Na ta-ami niyo so siksa sabap ko da niyo Kaparatiyaya.

36. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya na gi-i ran nggaston so manga Tamok iran ka-an siran maka-alang ko lalan o Allah, na gi-i ran ndun noto nggaston; na oriyan niyan na pukhabaloi kiran a ka-shundit; oriyan niyan na Punda-

وَإِذْ قَاتُلُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا
هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَامْطِرْ عَلَيْنَا
جِحَادَهُ مِنَ السَّكَنَاءِ أَوْ أَثْتِنَا
بِعَذَابِ الْيَمِّ

وَمَا كَانَ اللَّهُ يُعِذِّبُهُمْ وَأَنَّ
فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعِذِّبُهُمْ وَهُمْ
يَسْتَغْفِرُونَ

وَمَا لَهُمْ أَلْيُعْذِّبُهُمْ اللَّهُ وَهُمْ
يَصْدُورُونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
وَمَا كَانُوا أُولَئِيَّاهُدٍ إِنْ أُولَئِيَّاهُدٌ إِلَّا
الْمُنَقُونَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا
مُكَاءَةً وَتَصْدِيَةً فَذُو قُوَّا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ
لِيَصُدُّوْا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا
ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ
يُعْلَمُوْهُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى جَهَنَّمَ

agun siran: Na siran a da Pamaratiyaya na si-i siran ko Naraka Jahannam Pulimoda;-

37. Ka ishunggai o Allah so marata a Mbulagun ko Mapiya, go ithapi Iyan so marata, so saba-adon ko saba-ad, na Thimo-on Niyan noto langon, na Thago-on Niyan noto ko Naraka Jahannam. Siran man na siran so manga logi.

38. Tharowangka ko siran a da Pamaratiyaya: A o gunuk siran, na Punapin kiran so andang a Miyapipos; na o kasoi ran, na Sabunar a somiyagad so Kiyaokitan o Miyanaga-o ona (a Miyabalo i ladiyawani).

39. Na Pakimbonowai kano kirian taman sa da-a mabaloi a Kapnakoto, go Mabaloi so okit ko Kapagintao a tanan ruk o Allah; na o gunuki ran, na Mata-an! A so Allah na so gi-i ran Nggolaola-an na Phagila-in Niyan.

40. Na o Talikhod siran, na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah i Panarigan niyo- Miyakapiyapiya a Phanarigan go Miyakapiyapiya a Phananabang.

41. Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Miyataban niyo, apiya antona-a, na Mata-an! A ruk o Allah so ikalima-on bagi,- go ruk o Rasul, go ruk o manga Tonganai

يُحشرون

لِيَمْدَأَ اللَّهُ الْخَيْثَ مِنَ الطَّيْبِ وَيَجْعَلَ
الْخَيْثَ بَعْضَهُ عَلَى بَعْضٍ
فِي رَكْعَتِهِ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ
أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا
يُغَفَّرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَمْعُدُوا
فَقَدْ مَضَتْ سُنُّتُ الْأَوَّلِينَ

وَقَاتَلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةً
وَيَكُونُ الَّذِينَ كُلُّهُمْ لِلَّهِ فِي أَنْ
أَنْتَهُوا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ

وَإِنْ تَوْلُوا فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَانِكُمْ
نَعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنَعْمَ النَّصِيرُ

وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا عِنْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ
لِلَّهِ مُحْسِنُهُ وَلِرَسُولِهِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ

Niyan, go so manga ilo, go so manga Miskin, go so Puphulayalayag,- o sukano na Piyaratiyaya niyo so Allah go so Initoran Ami ko Oripun Nami ko Alongan a Kiyapakasunggaya (o Ontol a go so Ribat),- a Alongan a Kiyapakathumo o dowa pagtao (sa Badur). Na so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

42. Gowani na shisi-i kano ko sabala ko Balintad a Marani (sa Madinah), na shisi-i siran ko sabala ko Balintad a Mawatan (sa Madinah), na so isa ka lalakawan (a manga Padagang) na shisi-i ko kababa-an niyo. Na o Miphapasada kano (sa Kaputhalabok iyo), na Pundorat kano dun ko Pasad: Na ogaid na kagiya adun a Pakapunggolalanun o Allah a Sogowan a Miyatangkud a Mapunggolaola; ka-an Thakna a Ka-o ongkir o tao a Miyongkir ko oriyan o Marayag a Karina, go an Thakna a Kapaparatiyaya o tao a Miyaratiyaya ko oriyan o Marayag a Karina. Na Mata-an! A so Allah na titho a Puphakanug, a Mata-o.

43. Gowani na Puphaki-ilai Ruka siran o Allah ko Katotoroga Ruka a maito (siran): Na opama ka Piyaki-ilai Niyan Ruka siran a Madakul (siran), na Mata-an a Ka-alapan kano, go Mata-an a di Kano Magayonayon ko Punggolaola-an: Na ogaid na so Allah na migai sa Kalilintad: Mata-an! a Sukaniyan na

الْتَّبِيِّلُ إِنْ كُثُرْمَاً مَنْ شَاءَ بِاللَّهِ وَمَا
أَنْزَلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ
يَوْمَ النَّقْيَ الْجَمِيعَانِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ قَوِيرٌ ﴿٤٢﴾

إِذَا أَنْتُمْ بِالْعُدُوَّةِ إِلَيْهِنَا وَهُمْ بِالْعُدُوَّةِ
الْفُصُوَّىٰ وَالرَّكْبُ أَسْفَلَ مِنْ كُمْ
وَلَوْ تَوَاعَدُنَّ لَا خَتَّافَتُمْ فِي الْمِعْدَدِ
وَلَا كِنْ لِي قُضِيَ اللَّهُ أَمْرُ أَكَانَ
مَفْعُولًا لِيَهُكَّ مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيْنَةٍ
وَيَحْيَىٰ مَنْ حَيَّ عَنْ بَيْنَةٍ وَإِنَّ
اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلَيْهِ ﴿٤٣﴾

إِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ فِي مَا إِيمَكُ قَلِيلًا
وَلَوْ أَرَيْتُكُمُ كَثِيرًا فَقِيلَتُمْ
وَلَنَتَّعَشَّرُ فِي الْأَمْرِ وَلَا كِنْ اللَّهَ
سَلَمٌ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤٤﴾

katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

44. Na gowani na Puphaki-ilai Niyan Rukano siran ko masa a Kiyapakathumo Niyo, a maito a Kai-ilaya Niyo kiran, na maito a Kai-ilaya iran Rukano: Ka kagiya adun a Pakapunggolalanun o Allah a Sogowan a Miyatangkud a Mapunggolaola. Na si-i bo Phakanda-da ko Allah so mapunggogolaola.

45. Hai Miyamaratiyaya! Igira adun a Minithumo Niyo a Sagorompong (a da Pamaratiyaya), na Pakathana-a Niyo, go Tatadumi niyo so Allah sa Madakul; ka-angkano Makada-ag:

46. Go Onoti Niyo so Allah go so Sogo Iyan; go di Kano Pushoran-sorang, ka ka-lalupan Kano go mada so Bagur Iyo; go Phantang Kano: Ka Mata-an! A so Allah na babid o manga Papantang:

47. Go di Niyo Showa-a so siran a Lominiyo siran ko manga Ingud iran sa Kapangandag go Kapaki-ilaila-in ko manga Manosiya, go Puphangalang siran ko lalan ko Allah: Na so Allah si-i ko gi-i ran Ngcolaola-an na katawan Niyan.

48. Na gowani na Pipharasan kiran o Shaitan so manga Galubuk iran, go Pitharo Iyan: A da-a Phakada-ag rukano sa Alongan na-i ko

وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذَا تَقِيمُونَ فِي
أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقْلِلُكُمْ
فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرَكَانَ
مَقْعُولاً وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٤٦﴾

يَتَابُهَا الَّذِينَ مَأْمُونُوا إِذَا لَقِيْتُمْ فَعَلَةً
فَأَقْبَلُوا وَأَذْكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٧﴾

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنْزَعُوا
فَنَفَشُوا وَنَدَهَ بِرِيحَكُمْ وَاصْبِرُوا
إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٤٨﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِن دِيَرِهِمْ
بَطَرَّاءً وَرِثَاءً النَّاسِ وَيَصُدُّونَ
عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
مُحِيطٌ ﴿٤٩﴾

وَإِذْ زَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ
وَقَالَ لَأَغَالِبَ لَكُمُ الْيَوْمَ مِنْ

manga Manosiya, go Mata-an! A Sakun i Lomilinding rukano: Na kagiya Makambantaya so dowa ka Sagorompung, na Miyangundod ko talikhodan niyan, sa Pitharo iyan: A Mata-an! A sakun na angiyas ako rukano; ka Mata-an! A sakun na Pukhailai akun so di niyo Pukhailai; Mata-an! A sakun na ikhaluk akun so Allah; ka so Allah na mailoti kapaniksa.

49. Gowani na gi-i Tharo-on o manga Monapik go so siran a kata-tagowan so manga poso iran sa Gudamun: A miyaka-ikmat ko siran naya so Agama iran. Na sa dun sa Somarig ko Allah, na Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongan-gun.

50. Na o Mailaingka, so Masa a kathangana o manga Malaikat ko (Niyawa o) da Pamaratiyya, a Puphuroronta-in Nirana so manga Paras iran go so manga likod iran, na (gi-i Ran Tharo-on a:) Ta-ami niyo so siksa a Phakatotong-

51. Giyoto man na sabap ko Mini-onsa o manga lima niyo (a Dosa:) Ka Mata-an! A so Allah na kuna a ba Salimbot ko manga Or-ipun Niyan:

52. Lagid o Sowasowa-i o pagtao o Pir-aon go so Miya-onsa an nirana: A da iran Pratiyyaya-a so manga Ayat o Allah, na siniksa siran o

الْتَّابِسُ وَإِنْفَاقَ جَارِكُمْ فَلَمَّا
تَرَأَءَتِ الْفَتَنَ تَكَبَّصَ عَلَى عَقِبَيْهِ
وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْ كُمْ إِنِّي أَرَى مَا
لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدٌ
الْعِقَابُ

إِذَا كَفُولُ الْمُنَفَّقُونَ وَالَّذِينَ فِي
فُلُوْبِهِمْ مَرْضٌ عَرَهُوا لَهُ دِينُهُمْ
وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ

وَلَوْ تَرَى إِذَا سَوَّفَ الَّذِينَ كَفَرُوا
الْمَلَائِكَةُ يَصْرِيبُونَ وُجُوهَهُمْ
وَأَذْبَرُهُمْ وَذُوقُوا عَذَابًا
الْحَرَيقُ

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِكُمْ وَأَنْ
اللَّهُ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِّلْعَيْدِ

كَدَأْبُ إِلَيْ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَأَخْذَهُمْ

Allah sabap ko manga Dosa iran: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Mailot i kapaniksa:

اللهِ يُدْنِبُهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدٌ
الْعِقَابُ ٥٦

53. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagalinun so Limo a ini Pangalimo Iyan ko pagtao taman sa di ran alinun so shisi-i ko manga ginawa iran: Ka Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

ذَلِكَ يَأْتِ إِنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُنْ مُغْنِاً لِنَعْمَةَ
أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يَعْنِدُوا مَا إِنْفَسَهُمْ
وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلَيْهِ ٥٧

54. Lagid o Sowasowa-i o pagtao o Pir-aon go so siran a Miyaona an niran: A Piyakambokhag iran so manga Ayat o Kadnan niran: Na Bininasa Mi siran sabap ko manga Dosa iran, na inulud Ami so pagtao o Pir-aon: Ka tanan siran manga Darowaka.

كَدَأْبٌ إِلَّا فِرْعَوْنُ وَالَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ كَذَبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَاهْلَكْتَهُمْ
يُدْنِبُهُمْ وَأَغْرَقْتَهُمْ إِلَّا فِرْعَوْنُ
وَكُلُّ كَانُوا ظَلَمِينَ ٥٨

55. Mata-an! A Mikharatarata ko manga Binatang si-i ko Allah so siran a Miyamangongkir: Na siran na di Phamaratiyaya.

إِنَّ شَرَّ الدُّوَابِ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ٥٩

56. Siran so Miniphasada Aka kirana, oriyan niyan na Pumbarung-kasun nirana so Pasad iran ko oman siran Makiphasada, a siran na di siran Phananggila.

الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ نَسِيْهُوْنَ
عَاهَدْهُمْ فِي كُلِّ مَرْأَةٍ وَهُمْ
لَا يَنْقُولُونَ ٦٠

57. Na o Mapugus Ka siran ko Kambonowai, na Baloyangka siran a Thoma, ko tao a Phakatondog kirana, ka-aniran Pukhatadumi.

فَإِمَّا تَنْقِهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِّدُهُمْ
مَنْ خَلَفَهُمْ لِعَلَّهُمْ يَذَكَّرُونَ ٦١

58. Na amai ka Ikhawan Ka ko pagtao so kandorat, na Bokaingka kiran (so Pasad), sa Mapayag: Mata-an! A so Allah na di Niyang Khabaya-an so Mamakadodorata.

59. Na di dun Thangkapa o siran a da Pamaratiyaya o ba siran Miyalipos: Mata-an! A siran na di ran Khalipos.

60. Na Thiyagari Niyo siran sa sadun sa Khagaga Niyo a Bagur, go pudon so Kathiyagara ko manga Koda, a Mipuphangangaluk Iyo to ko ridowai o Allah, go ridowai Niyo, go so manga pud a salakao kiran, a di Niyo siran Katawan, so Allah i Mata-o kiran. Na sa dun sa Manggasto Niyo apiya antona-a si-i ko lalan o Allah, na Khitoman Rukano sa tarotop (so Balas iyan), a Sukano na di Kano Kasalimbotan.

61. Na o Ramig siran ko Kalilintad, na Ramig Ka on (mambo), go Sarisingka so Allah: Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Pupukanug, a Mata-o.

62. Na o ba iran Khabaya-i a Kalimpanga iran Ruka,- na Mata-an! A-a Angkosangka o Allah: Sukaniyan so ini Bagur Iyan Ruka so Tabang Iyan go so Miyamaratiyaya;

63. Go Piyakakhakalayama Iyan so manga poso Iran: Apiya Nggaston Ka so nganin a shisi-i ko Lopa

وَإِمَّا تَخَافَ مِنْ قَوْمٍ خَيْرًا فَلَا يُنْهِي
إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُخَابِثِينَ ﴿٥٩﴾

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبُّوْا إِنَّهُمْ
لَا يَعْجِزُونَ ﴿٦٠﴾

وَأَعْذُّواهُمْ مَا أَسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ
وَمِنْ رِبَاطِ الْعِيلِ تُرْهِبُونَ بِهِ
عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ مِنْ
دُونَهُمْ لَا نَعْلَمُهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
يُوْفَ إِلَيْكُمْ وَآتَنَّمْ لَا ظَلَمُونَ ﴿٦١﴾

وَإِنْ جَنَحُوا لِلسلِّيمِ فَاجْتَنِّهُ لَمَّا وَتَوَكَّلُ
عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٢﴾

وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَعْدُوكُمْ فَإِنَّ
حَسَبَكُمُ اللَّهُ هُوَ الَّذِي أَيْدَكُمْ بِنَصْرِهِ
وَبِإِيمَانِهِنَّ

وَالْفَتَّ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْأَنْفَقْتَ مَا فِي
الْأَرْضِ جَمِيعًا مَا أَفْتَ بَيْنَ

langon, na Dingka Mapakakhakalayama so manga poso iran, na ogaid na so Allah i Miyakapagayonayon kiran: Mata-an! A Sukaniyan na Mabagur, a Maongangun.

64. Hai Nabi! A Angkosan Ka o Allah,- go so tao a Miyonot Ruka a Miyamaratiyaya.

65. Hai Nabi! Pi-isun Ka ko Miyamaratiyaya so Kapakimbonowai. O adun Rukano a dowa polo, a manga Papantang, na Phakapugus siran sa dowa gatos: Na o adun Rukano a Magatos, na Phakapugus Siran sa Sanggibo ko siran a da Pamaratiyaya: Sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a da-a manga Sabot iran.

66. Imanto, na piyakakhapan Kano o Allah, ka katawan Niyan a Mata-an! A matatago Rukano so kalobai: Na o adun Rukano a magatos, a manga Papantang, na Phakapugus siran sa dowa gatos, na o adun Rukano a Sanggibo, na Phakapugus siran sa dowa nggibo, sabap sa idin o Allah: Ka so Allah na babid o (Tabang Iyan so) manga Papantang.

67. Da mapatot ko Nabi i ba adun a kowa-an Niyan ko manga Biyag (a a'on sa ginawa) taman sa di Makapugus ko Lopa. Khabayan Niyo so Parayasan ko Doniya; na so Allah na kabaya Iyan (a

قُلُوبِهِمْ وَلَا كَنَّ أَلَّا هُنَّ يَنْهَا
إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

يَأَيُّهَا الَّتِي حَسِبَكَ اللَّهُ وَمَنْ أَتَبَعَكَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ

يَأَيُّهَا الَّتِي حَرَضَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ
الْقِتَالِ إِن يَكُنْ مِنْكُمْ عَشُورُونَ
صَدِيرُونَ يَعْلَمُوْا مِائَتَيْنِ وَإِن يَكُنْ
مِنْكُمْ مَائَةٌ يَعْلَمُوْا الْفَآمِيَّةَ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَا يَفْقِهُونَ

أَكَنْ خَفَّ أَلَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَكَنْ
فِيْكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مَائَةٌ
صَارَهُ يَعْلَمُوْا مِائَتَيْنِ وَإِن يَكُنْ مِنْكُمْ
أَلَّفُ يَعْلَمُوْا الْفَيْنِ يَإِذِنِ اللَّهِ وَاللَّهُ
مَعَ الصَّابِرِينَ

مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّىٰ
يُشْخَصَ فِي الْأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَضَ
الَّذِينَ وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ

Mambagiyani Niyo) so Akhirat: Na so Allah na Mabagur, a Maongangun.

68. O da so Kitab a pho-on ko Allah a Miya-on, na Khasogat kano dun sabap ko Kinowa niyo a siksa a Mala.

69. Na Kangkano ko Miyataban Niyo, a Halal a Mapiya: Go Kalukun Niyo so Allah: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

70. Hai Nabi! Tharowangka ko tao a shisi-i sa tangan Niyo a manga Biyag: A o adun a katawan o Allah a matatago ko manga poso iyo a Mapiya, na Mbugan kano Niyan sa Mapiya a di so Miyakowa rukano, go Punapiyan kano Niyan: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

71. Na o kabaya iran so kandorata iran Ruka, na Sabunar a diyorat iran so Allah gowani, na piyakida-ag Iyan (Ruka) siran. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

72. Mata-an! a siran a Miyamaratiyaya, go giyanatan Nirian so manga Darpa Iran, go ini Panagon-taman Nirian so manga Tamok Iran go so manga ginawa Iran, si-i ko lalan o Allah, go so siran a Somiyandig Kiran go Tomiyabang Kiran (ko Nabi),- na siran man na so saba-ad Kiran i manga Wali ko saba-ad. Na so Miyamaratiyaya a

لَوْلَا كَتُبَ مِنَ اللَّهِ سَبُقَ لِمَسَكُمْ فِيمَا
أَخْدَمْتُمْ عَذَابَ عَظِيمٍ ﴿٦٨﴾

فَلَكُلُوماً مَا عَنْتُمْ حَلَالًا طِبَابًا وَأَنَّقُوا
اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٩﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ فِي أَنْدِيزْكُمْ تَرَكَ
الْأَسْرَى إِنْ يَعْلَمُ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا
يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مَا أَخْدَمْتُمْ وَيَغْفِرُ
لَكُمْ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٠﴾

وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ
مِنْ قَبْلُ فَأَمْكَنَنَّ مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلَيْهِ
حِكْمَةٌ ﴿٧١﴾

إِنَّ الَّذِينَ أَمْشَأُوا هَاجَرُوا وَجَهَدُوا
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَالَّذِينَ أَوَّلَوْا وَنَصَرُوا أَوْلَئِكَ بَعْضُهُمْ
أَوْلَائِكَ بَعْضٍ وَالَّذِينَ أَمْشَأُوا هَاجَرُوا
مَالَكُمْ مَنْ وَلَيْتُمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ هَاجَرُوا
وَإِنْ أَسْتَأْنَصُرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ

da iran ganati so manga Darpa Iran, na da-a Kipantag iyo ko Kapan-gowali-i kiran a maito bo taman sa di siran tomogalin; na o Panguni siran Rukano sa Tabang Makapantag ko Agama, na Paliyogat Rukano so Katabangi (kiran), inonta a aya iran khasogat so pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran. Na so Allah na Phagila-in Niyan so gi-i Niyo Nggolaola-an.

73. Na so siran a da Pamaratiyaya, na so saba-ad kiran i manga Wali ko saba-ad: O di Niyo to Nggolaola-a, na Khatagowan sa samok so Lopa, go Kapaminasa a Mala.

74. Na so Miyamaratiyaya, go Miyamanogalin, go Miyamanagon-taman ko lalan o Allah, go so siran a Somiyandig kiran go Tomiyabang kiran,- na siran man na siran so Miyamaratiyaya a titlo: Na adun a bagiyan niran a Ma-ap, go Pagupur a Mapiya.

75. Na so Miyamaratiyaya ko oriyen niyan, go Miyamanogalin, go pud iyo a Miyamanagon-taman,- na siran man na pud iyo. Na so Thotonganaya na so saba-ad kiran i lubi a Wali ko saba-ad si-i ko Kitab o Allah. Mata-an! A so Allah na so Langowan taman na katawan Niyan.

الْتَّصْرِيرُ لِأَعْلَى قَوْمًا يَنْتَكُمْ وَيَنْهَا مِيشَقٌ
وَاللَّهُ بِمَا نَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِعِظَمِهِمْ أُولَئِكَ آءَهُمْ بَعْضٌ
إِلَاتَّفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةً فِي
الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَيْرٌ

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَا جَرُوا وَجَهَدُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَنَصَرُوا
أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقَّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدِ وَهَا جَرُوا
وَجَهَدُوا مَعَكُمْ فَأُولَئِكَ مِنْكُمْ وَأُولُوا
الْأَزْحَافِ بَعْضُهُمْ أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ فِي كُنْتَبِ
اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

Surah Al-Taubah (Al-Baraat)-9

سُورَةُ الْتَّوْبَةِ

بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدُوكُمْ
مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١﴾

فَسَيَحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ
وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ
مُحْزِي الْكَافِرِينَ ﴿٢﴾

وَإِذَا نَزَّلَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ
الْحِجَّةِ الْأَكْبَرِ إِنَّ اللَّهَ بَرِيٌّ مِّنَ
الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ فَإِنْ شَتَّمُوهُ حَذِيرٌ
لَّكُمْ وَإِنْ تُوَلِّهُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ
غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَإِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِعِذَابِ الْيَمِينِ ﴿٣﴾

إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا عَاهَدْتُمْ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ
ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْئًا وَلَمْ يُظَاهِرُوا
عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَاتَّمُوا إِلَيْهِمْ عَاهَدَهُمْ إِلَى
مُدَّتِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٤﴾

1. (Guya-i) so Kiyabarungkas o Pasad a pho-on ko Allah go so Sogo Iyan, si-i ko siran a ini Phasada Iyo ko manga Pananakoto:-

2. Na ndalakao Kano ko Lopa (hai manga Mosrik) sa pat Olan, go Tangkuda Niyo a Mata-an! A Sukano na di Niyo khalipos so (siksa o) Allah go Mata-an! A so Allah na Phakaito-on Niyan so manga Kapiro.

3. Na Piyakalangkap a pho-on ko Allah go so Sogo Iyan, ko manga Manosiya ko Alongan a Kapunaik Hajji a Mala,-a Mata-an! A thipud o Allah (so Pasad) ko manga Pananakoto; go (Thipud o) Sogo Iyan. Na o Thaobat kano, na guyoto i Mapiya rukano; na o talikhod kano, na Tangkuda niyo a Mata-an! A sukanan na di niyo khapalagoyan so (siksa o) Allah. Na Panotholangka ko siran a da Pamaratiyaya so siksa a Malipudus.

4. Inonta so siran a ini Phasada Iyo ko manga Pananakoto, oriyan niyan na da-a kiyorang iran Rukan no a maito bo, go da-a Tiyabangan nirana Sorang Rukano a isa bo. Na tarotopa niyo kirana so

diyandi kiran taman ko wakto iran (a Mapupunto): Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Khipanananggila.

5. Na amai ka maipos so manga Olanolan a Khipaga-adatan, na Bonowa Niyo so manga Pananakoto apiya anda Niyo siran Mato-on, go Pamiyaga Niyo siran, go Tarongkowa Niyo siran, go Pamagayani Niyo siran ko oman i Phagokitan; na o Thaobat siran, go Itindug iran so Sambayang go tonain niram so Zakat, na gikasi Niyo so lalan niram: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

6. Na amai ka-adun a sakatao a pud ko manga Mosrik a Manarig Ruka, na Pakasarigangka, taman sa Pamamakinugun niyan so Katharo o Allah; oriyan niyan na sampa-in Ka sukanian ko Phakasarigon. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a di manga Tata-o

7. Andamanaya i Kakhapatot ko manga Pananakoto o diyandi si-i ko Allah go si-i ko Sogo Iyan, inonta so siran a ini diyandi Iyo si-i sa Masjid Al-Haram? Na sa dun sa Kapagi-inontolan niram Rukano, na Pagi, inontolani Niyo siran (mambo): Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Khipanananggila.

فِإِذَا أَنْسَلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرُمُ فَاقْتُلُوا
الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدُوكُمْ وَحْدَهُمْ
وَأَخْرُوْهُمْ وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ
مَرْصَدٍ فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَؤْلَئِكَ هُنَّ فَخُلُوْسٍ إِلَيْهِمْ إِنَّ
اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ
فَلَا يَحْرُجُهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلْمَانَ اللَّهِ ثُمَّ لَيَلْغُهُ
مَا مَنَّهُ ذَلِكَ بِأَبْيَهِمْ قَوْمٌ
لَا يَعْلَمُونَ

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ
عَهْدُهُ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ إِلَّا
الَّذِينَ عَاهَدُهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامَ فَمَا أَسْقَمُوا لَكُمْ فَأَسْقَيْمُوْا
لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ

8. Na andamanaya (i Kapakipuphasada Iyo kiran) a o Mapugus kano iran, na di ran rukano Pagila-in i Kapulolot go Kaphapasada? Ipushowat iran Rukano so manga ngari iran, na Somasangka so manga poso iran; ka so kadakulan kiran na manga songklid.

9. Ini Pamasa iran so manga Ayat o Allah sa arga a maito, go Miyangalang siran ko lalan Rukan niyan: Mata-an! A siran na Miyan karatarata so Pinggolaola iran.

10. Di ran Pagila-in ko Miyaratiyaya so Kapulolot go Kaphapasada! Na siran man na siran so manga Malawani.

11. Na o Thaobat siran, go Ithindug iran so Sambayang go tona-in niran so Zakat,- na manga Pagari Niyo siran ko Agama: Na Puphagosa-in Nami so manga Ayat, ko pagtao a manga Tata-o.

12. Na o Barungkasa iran so manga Sapa iran ko oriyen o Kiapakindiyandi iran, go Phapa-awingun niran so Agama Niyo,- na Pakimbonowai Kano ko manga Nakoda ko Kaongkir: Mata-an! A siran na da-a Kipantag kiran o manga Sapa: Ka-an siran Makagunuk.

13. Ino kano di Pakipumbonowai ko pagtao a Siyogok iran so manga Sapa iran, go Piyagungutan niyan a

كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ
لَا يَرْقِبُوْكُمْ إِلَّا وَلَا ذَمَّةٌ يُرْضِعُونَكُمْ
بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَابَيْ قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ
فَدَسِّقُوتْ

أَشْرَرَوْأَبْيَانِتِ اللَّهَ ثَمَنًا قَلِيلًا
فَصَدُّدُوا عَنْ سَيِّلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ

لَا يَرْقِبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا ذَمَّةٌ
وَأَوْلَئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ

فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَتَوْا
الرَّكْوَةَ فَإِخْرَجْنَكُمْ فِي الَّذِينَ
وَنُفَصِّلُ الْأَيَّاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

وَإِنْ تَكُونُوا أَيْمَنَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ
وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوهُ أَيْمَنَةً
الْكُفَّارُ إِنَّهُمْ لَا يَنْدَلِعُونَ
لَعَلَّهُمْ يَتَهَوَّنُ

الْأَنْفَقِيُّونَ قَوْمًا كَثُرًا
أَيْمَنَهُمْ وَهُكُمْ بِإِخْرَاجِ

Kaphaka-awa-a iran ko Rasul, go siran na Piyangorawan Kano iran ko Paganai a Kiya-okitan? Ino Niyo siran Khalukun? Na so Allah i Patot a Ikhalkul Iyo Sukaniyan, o Su-kano na Khipaparatiyaya!

الرَّسُولُ وَهُمْ بَذُورٍ وَكُنْتُمْ
أَوَّلَ مَرَّةً أَخْشَوْنَهُمْ فَاللَّهُ أَعْلَمُ
أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ١٣

فَتَتَلَوُهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيهِمْ
وَيُخْرِزُهُمْ وَيَنْصُرُكُمْ عَلَيْهِمْ وَيُشَفِّ
صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ ١٤

14. Pakimbonowai kano kirana, ka Shiksa-an siran o Allah sa Punggolalan ko manga Barokan Niyo, go Phakaito-on Niyan siran, go Thabangan Kano Niyan, sa Kadaaga kirana, go Phakapiya-an Niyan so manga Rarub o pagtao a Khipaparatiyaya,

15. Go Pagilangun Niyan so otug ko manga poso iran. Na Phakataobatun o Allah so tao a kabaya Iyan; ka so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

16. Ba Niyo tiyangkap sa Ipundarainon Kano, ka an katokawi o Allah so siranoto a miyamag-iklas ko kiya prang iran, go da siran kowa sa salakao ko Allah go so Sogo Iyan go so Miyamaratiyaya sa manga Panarigan? Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i Niyo Nggolala-an.

17. Da Mapatot ko manga Pananakoto, so Kaputhanosa iran ko manga Masjid o Allah Shasaksi-an niran so manga ginawa iran ko Kaongkir. Siran man na Miya-ilang so manga Galubuk iran: Na so Naraka na siran na Tatap siran non.

وَيُذْهِبُ غَيْظَ قُوْبِهِمْ وَيُثُوبُ
اللَّهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ١٥

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمَ اللَّهُ
الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَلَمْ يَسْتَحْذِدُوا
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ
وَلِيَجْعَلَ اللَّهُ خَيْرًا مَا
عَمَلُوكُ ١٦

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمَلُوا مَسْجِدًا
اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ
أُولَئِكَ حَطَّتْ أَعْمَالُهُمْ وَفِي النَّارِ
هُمْ خَلِيلُونَ ١٧

18. Aya bo (a Patot) a Puthanos ko manga Masjid o Allah na so tao a Piyaratiyaya Niyan so Allah go so Alongan a Maori, go ini Tindug Iyan so Sambayang go Tiyonai Niyan so Zakat, go da-a ini Kaluk Iyan a inonta so Allah. Na Mata-tangkud a siran man i Khabaloi a pud ko Miyamakakudug sa Ontol.

19. Ino Niyo mbaloya so Kapuphakainoma ko Nomanaike go so Kaputhanosa ko Masjid Al-Haram, a lagid o tao a Piyaratiyaya Niyan so Allah go so Alongan a Maori, go Miyanagontaman si-i ko lalan o Allah? Di siran Magishan si-i ko Allah: Ka so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a manga Darowaka.

20. So Miyamaratiyaya, go Miyamanogalin (sa Ingud) go ini Panagontaman niran ko lalan o Allah, so manga Tamok iran go so manga ginawa iran, i Mala i Pangkatan ko Allah: Na siran man na siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

21. Puphanotholan siran o Kadannan Nirana sa Limo a pho-on Rukanian, go Kasosowat, go manga Sorga, a adun a bagiyan niran ro-o a Kapihiya ginawa a Tatap:

22. Makakal siran non sa dayon sa dayon. Mata-an! A so Allah na adun a shisi-i Rukanian a Balas a Mala.

إِنَّمَا يَعْمَلُ مَسِيحُ الدُّنْيَا مَنْ ءَامَنَ
بِاللهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ
وَإِنَّ الزَّكَوةَ وَلَمْ يَنْخُشْ إِلَّا اللَّهُ
فَعَسَى أُولَئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ
الْمُهَتَّدِينَ

(٢٨)

﴿ أَجَعَلْتُمْ سَقَايَةَ الْحَاجَّ وَعِمَارَةَ
الْمَسِيْحِ الْمُحْرَمَ كَمَنَءَامَنَ بِاللهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَجَهَدَ فِي سَبِيلِ اللهِ لَا يُسْتَوِنُ
عِنْدَ اللهِ وَاللهُ لَا يَأْهُدُ الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴾

الَّذِينَ ءَامَنُوا هَاجَرُوا وَجَهَدُوا فِي
سَبِيلِ اللهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفَسِهِمْ أَعْطَاهُمْ
دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللهِ وَأُولَئِكَ هُوَ الْفَائِرُونَ

(٢٩)

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ
وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ لَهُمْ فِيهَا
نَعِيمٌ مُّقِيمٌ

(٣٠)

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ

(٣١)

23. Hai Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so manga lokus iyo go so manga Pagari Niyo a manga Panarigan amai ka Matomo iran so Kaongkir a di so Kaparatiyaya: Na sa dun sa Manarig kiran a pud Rukano, na siran man na siran so da Pamaginontolan.

24. Tharowangka: A o so manga lokus iyo, go so manga Wata iyo, go so manga Pagariniyo, go so manga Karoma niyo, go so manga Tonganai niyo; go so manga Tamok a Miyasokat iyo; go so Dagangan a Ipukhawan niyo so kalupas o wakto niyan: Go so manga Darpa a Massowat Kano ron-na Matomo iyo a di so Allah, go so Sogo Iyan, go so Kaphurang si-i ko lalan Rukaniyan;- na nayawa niyo taman sa italingoma o Allah so Sogowan Niyan (a siksa): Ka so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga Songklid.

25. Sabunsabunar a Tiyabangan Kano o Allah si-i ko manga Thu-mowan a madakul go so Alongan a (Kiyaphurang sa) Hunain: Gowani na Miyasowat Kano o kadakul iyo, na da-a Mininggai Niyan rukano a gona a maito bo: Go Piyakasimpit Rukano o Lopa so Kaolad iyan, oriyan niyan na Tomiyalikhod Kano a Puphamalagoi.

26. Oriyan niyan na Initoron o Allah so Kathatana Iyan si-i ko

يَأَيُّهَا الَّذِينَ إِمْنَوْا لَا تَتَخَذُوا
ءَبَاءَكُمْ وَلِخُونَكُمْ أُولَئِكَ إِنَّ
أَسْتَحِبُّو أَكُفَّرَ عَلَى الْإِيمَانِ
وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ
الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾

قُلْ إِنْ كَانَ كَانَ إِبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ
وَلِخُونَكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعِشْرَتُكُمْ وَأَمْوَالُهَا
أَفَرَفْتُمُوهَا وَتَجَنَّزْتُمُوهَا وَتَخْشَوْنَ كَسَادَهَا
وَمَسَدِكُنْ تَرْضُونَهَا أَحَبِّ إِلَيْكُمْ
مِّنْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجَهَادٍ فِي سَبِيلِهِ
فَتَرَبَّصُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَكُنْ اللَّهُ يَأْمُرُ بِمَا يَرِيدُ وَاللَّهُ
لَا يَهِدِّي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ
كَثِيرٌ وَوِيمَ حَتَّىٰ إِذَا
أَعْجَبَتْكُمْ كُثُرَتْكُمْ فَلَمْ تُفْنِ
عَنْكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ
عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحِبَتْ
ثُمَّ وَلَيْسُمُ مُذَرِّيَنَ ﴿٢٥﴾

شَمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سِكِّينَتَهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَعَلَىٰ

Sogo Iyan go si-i ko Miyamaratiyaya, go Tomiyoron sa manga Tantara a (manga Malaikat) ada Niyo siran Mailai: go siniksa Iyan so siran a da Pamaratiyaya: Na giyoto i Balas ko manga Kapir.

الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جِنُودًا لِّتَرَوْهَا
وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَلِكَ
جَزَاءُ الْكَافِرِينَ

27. Oriyan niyan na Phakataobatun o Allah ko kiya-ipos oto so tao a kabaya Iyan: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَىٰ مَنْ
يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

28. Hai Miyamaratiyaya! Mata-an a so manga Pananakoto na Marshik; na di siran pagobai ko Masjid Al-Haram ko oriyan a ungka-i a ragon niran (a Kiyabarungkas o Pasad). Na o ba Niyo khawanun so Kamiskin, na mbugan kano o Allah ko Kakaya-an Niyan, o kabaya Iyan, Mata-an! A so Allah na Mata-o, a Maongangun.

يَتَأْيِيهَا الَّذِينَ أَمْنَوْا إِنَّمَا
الْمُشْرِكُونَ بِهِمْ فَلَا يَقْرَبُونَا
الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ
هَذَا وَإِنْ خَفْتُمْ عِيلَةً فَسُوفَ
يُغْنِيوكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ إِنْ شَاءَ
إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ حِكْمَةٌ

29. Pakimbonowai Kano ko siran a di Mapaparatiyaya ko Allah, go so Alongan a Maori, go di ran Ishapar so ini Sapar o Allah go so Sogo Iyan, go di siran Magokit ko okit a Bunar, a pud ko siran a bigan ko Kitab, taman sa di siran mugai sa Bowis sa Kathangana-an, a siran na Phapasiyonot siran.

فَئَلُوَّا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحِرِّمُونَ مَا حَرَمَ
اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ
مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
حَقَّ يَعْطُو الْحِرْزَةَ عَنْ يَدِهِمْ
صَغِرُونَ

30. Na Pitharo o manga Yahodi: A so Uzair na Wata o Allah, go Pitharo o manga Christian, A so Al-Masih na Wata o Allah. Giyoto man so Katharo iran ko manga

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيزُ بْنُ الْلَّهِ
وَقَالَتِ الصَّنَدَرِيَ الْمَسِيحُ
أَبْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ

ngari iran; a Ipuphananayan niran ko Katharo o siran a da Pamaratiyaya gowani. Pimorka-an siran o Allah: Andamanaya i Kapuphamokhag iran!

31. Kinowa iran so manga Olama kiran go so manga Barasimba kiran a manga Katohanhan a salakao ko Allah, go so Al-Masih a Wata o Maryam; a da-a ini Sogo Kiran a rowar ko Kasimba-a Iran ko (Allah a) Tohan a Isa Isa: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan. Soti Sukaniyan: Mawatan ko Ipushakoto iran non.

32. Khabaya-an niran so Kpadungana iran ko Sindao o Allah a gi-inggalan ko manga ngari iran, na di Iphangonot o Allah inonta na Tharotopun Niyan so Sindao Niyan, apiya pun di kabaya o manga Kapir.

33. Sukaniyan so (Allah a) Siyogo lyan so Sogo Iyan a rakhus o Torowan go so Agama a bunar, ka Phaki-ombawan Niyan non so manga Agama, sa Kalangolangowan Niyan, apiya di kabaya o manga Pananakoto.

34. Hai Miyamaratiyaya! Mata-an! A madakul ko manga Olama ko manga Yahodi go so manga Olama ko manga Christiyan, a Mata-an a phagarabun niran so manga Tamok o manga Manosiya sa di ontol go Puphangalang siran ko lalan o Al-

يَا أَفْوَاهُهُمْ يُضَّلُّهُنَّ وَلَرَأَيْتَ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلِ قَنَاطِعَهُمْ
الَّهُ أَنَّ يُؤْفَكُونَ ﴿٢﴾

أَنْخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرَهْبَانَهُمْ
أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ
ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أَمْرُوا إِلَّا
لَيَعْبُدُوا إِلَّا هُنَّا وَحْدَاهُ
إِلَهٌ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا
يُشَرِّكُونَ ﴿٣﴾

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ
يَا أَفْوَاهُهُمْ وَيَأْبَى إِلَّا أَنْ يُسْمِمُ
نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَفَرُونَ ﴿٤﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ
وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظَهِّرَهُ عَلَى الْمُنْكَرِ
كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ
الْمُشْرِكُونَ ﴿٥﴾

* يَأْتِيهَا الَّذِينَ أَسْمَوْا إِنَّ كَثِيرًا
مِنْ أَهْبَارَ وَالرُّهْبَانِ يَأْتُهُمْ
أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَطْلِ
وَيَصْدُدُونَ كَعَنْ سَبِيلِ اللَّهِ

lah. Na so siran a Puphanimo-on niran so Bolawan a go Pirak na di ran noto Punggaston ko lalan o Allah: Na Panotholangka kiran so siksa a Malipudus-

35. Si-i ko Alongan a Pakalang-ga-an noto ko Apoi ko Jahannam, na Ipamirinsa oto ko manga Bunung iran, go so manga kilid iran, go so manga likod iran. (Tharo-on kiran a:) Giyaya so Piyanimo iyo a ruk o manga ginawa niyo: Na Tamai niyo so Piyanimo iyo!

36. Mata-an! A so itongan o manga Olanolan (ko Saragon) si-i ko Allah na sapolo a go dowa Olan si-i ko Kitab o Allah si-i ko Alongan a Kiya-aduna Niyan ko manga Langit go so Lopa; a adun a pudon a pat Olan a Khipaga-adatan: Giyoto man so okit a Ontol. Na di Niyo ro-o mbinasa-a so manga ginawa niyo; na Pakimbonowai Kano ko manga Pananakoto langon lagid o gi-i ran Rukano Kapakimbonowai langon. Na Tangkuda Niyo a Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Khipanananggila.

37. Mataan a so Kapphaka oriya (ko kasesela a ko Moharam siiko sapar) na phaka o man. ko Kaongkir: Pukhisabapon a Kapukhadadag o siran a Miyamangongkir: Puphakain niran noto ko saragon, na ipushapar iran noto ko isa a ragon, ka Puphaka-ayonun niran ko iton-

وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الْذَّهَبَ
وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْقُشُونَهَا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ فَبَشِّرُهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

يَوْمَ يُحْمَى عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ
فَتَكُوئُ إِيمَانُهُمْ وَجُرْدُهُمْ
وَظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَرَزْتُمْ
لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ
تَكْنِزُونَ

إِنَّ عَدَّةَ أَشْهُورٍ عِنْدَ اللَّهِ أَثْنَا عَشَرَ
شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا آرَبَكَهُ
حَرَمٌ ذَلِكَ الَّذِينَ الْقِيمُ فَلَا تَظْلِمُوا
فِيهِنَّ أَنفُسَكُمْ وَقَاتَلُوا
الْمُشْرِكِينَ كَافَةً كَمَا
يُقْتَلُونَكُمْ كَافَةً وَأَعْلَمُونَ
اللَّهُ مَعَ الْمُنْتَقِينَ

إِنَّمَا الَّذِي يُرِيكُدُ فِي الْكُثُرِ
يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحْلِلُونَهُ عَامًا
وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لَّذِي وَاعْطُوا عِدَّةَ
مَاحَرَمَ اللَّهُ فَيُحَلِّلُوا مَا حَرَمَ اللَّهُ
رُتْبَتْ لَهُمْ سُوءٌ أَعْمَلُهُمْ وَاللَّهُ

لَا يَهْدِي اللَّهُمَّ الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ إِذَا
قِيلَ لَهُمْ أَنفَرُوا فِي سَيِّلٍ أَنَّا قَاتَلْنَا
إِلَى الْأَرْضِ أَرْضِيْتُمْ بِالْحَيَاةِ
الَّذِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ فَعَامَلْنَاهُ
الْحَيَاةَ الَّذِينَ فِي الْأَخْرَةِ إِلَّا
قَلِيلٌ

إِلَّا اتَّنْفِرُوا يُعَذَّبُوكُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا وَيُسْبَدِّلُ قَوْمًا غَيْرَكُمْ
وَلَا تَتَضَرُّرُوهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ
أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ أَنْفَاثَ
أَشْتَنَ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُونَ
لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ
مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ
عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا
وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ
كَفَرُوا أَسْفَلَ وَكَلِمَةُ

gan o ini Sapar o Allah na Pupha-kain niran so ini Sapar o Allah. Pipharasan kiran so marata ko manga Galubuk iran. Na so Allah na di Niyan Punggonana-on so pag-tao a manga Kapir.

38. Hai Miyamaratiyaya! Ino kano wa-i, a igira-a Pitharo rukano: A sorong kano ko Kambonowai si-i ko lalan o Allah, na ba kano dun ompulak ko Lopa? Ino kano Khassowat ko Kaoyagoyag ko Doniya a di so Akhirat? Na da ko Parayasan ko Kaoyagoyag ko Doniya, ko Kipapantag iyan ko Akhirat inonta na Miyakaito-ito.

39. O di kano sorong ko kambonowai, na shiksa-an kano o Allah sa siksa a Malipudus, go shambi sa pagtao a salakao rukano; na da-a mibinasa niyo Ron a maito bo. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

40. O di niyo Tabangi (so Rasul), na Sabunar a Tiyabangan Sukaniyan o Allah, gowani a Paka-awa-an o siran a da Pamaratiyaya: A ika dowa ko dowa gowani a shisi-i siran a dowa ko Liyang (a Jabal Tur), na sa maoto na gi-i Niyan Tharo-on ko pud Iyan (a so Abu Bakur): Adi ka Pumboko, ka Mata-an! A so Allah na babid Ta (so Tabang Iyan): Na Piyakatoronon o Allah so Ithatana Iyan, go Tiyabangan Niyan sa manga Tantara a da Niyo mailai, go

biyaloi Niyan so Katharo o siran a da Pamaratiyaya a mababa. Na so Katharo o Allah na guyoto i Mapor: Na so Allah na Mabagur, a Maongangun.

41. Sorong kano ko Kambonowai, Makhap sa Mapunud, go Panagontamanun niyo so manga Tamok iyo go so manga ginawa niyo, si-i ko lalan o Allah. Guyoto man i Mapiya Rukano, o sukano na katawi Niyo.

42. O adun a Parayasan (a Khataban) a marani go so Pulalaka-on na Mathangka, na Magonot siran Ruka dun, na ogaid na Piyakawatan kiran o lalan a malayat. Na Pushapa siran ndun ko Allah, sa o Miyakagaga kami, na miyapud kami niyo dun a lominiyo: Pumbinasa-an nirana so manga ginawa iran; na so Allah na katawan Niyan a Mata-an! A siran na titho a manga bokhag.

43. Pima-apan Ka o Allah! Anda sabap i Kiya-idiningka kiran taman sa Mapayag Ruka so siran a Mimamata-an, go katokawan Ka so manga bokhag?

44. Di Ruka Phanguni sa idin so siran a Miyamaratiyaya ko Allah go so Alongan a Maori sa ba iran di Panagontamanun so manga tamok iran go so manga ginawa iran. Na so Allah na katawan Niyan so Khipanananggila.

اللَّهُ هُوَ الْعَلِيُّ وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

أَفِرُّوا خَفَافًا وَثِقَالًا وَجَهِدُوا
بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
ذَلِكُمْ خَيْرُكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

٤١

لَوْكَانَ عَرَضًا فِي بَأْوَسَفَرًا قَاصِدًا
لَا تَبْغُوكَ وَلَا كِنْ بَعْدَتْ عَلَيْهِمُ الشَّفَةُ
وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوْ أَسْتَطَعْنَا^{٤٢}
لَرْجَنَا مَعَكُمْ يُمْلِكُونَ أَنفُسَهُمْ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَذِبُونَ

٤٢

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَا ذَنَتْ لَهُمْ حَقًّا
يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمُ
الْكَذِبِينَ

٤٣

لَا يَسْتَدِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمَ الْآخِرَ أَنْ يُجْهِدُوا
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلَيْهِ
بِالْمُقْرَبِينَ

٤٤

45. Aya bo a Phanguni Ruka sa idin (ko Kathalimbagak) na so siran a di Mapaparatiyaya ko Allah go so Alongan a Maori, go Mishangka so manga poso iran, na siran na mata-ap siran ko Kashasangka iran.

إِنَّمَا يَسْتَغْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَرْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ
فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾

46. Na o Miyabaya siran Lomiyo, na Pithiyagaran niran ndun sa Bagur; na ogaid na da kabayai o Allah so Kapakaliyo iran; na Piakapamokul Iyan siran, na adun a Mitharo: Sa Thalimbagak kano a pud o Mithatalimbagak.

﴿ وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَاعْدَدُ اللَّهِ
عُدَّةً وَلَكِنَ كَيْرَهُ اللَّهُ أَبْيَعَ شَهَمَ
فَشَبَّهُمْ وَقِيلَ أَقْعَدُوا مَعَ
الْقَعْدَيْنَ ﴾

47. O Miyapud siran Rukano Lomiyo, na da-a Khiyoman niran Rukano a rowar sa Kabinasa, go Pulagosakun niran ndun so Pagulutulan Niyo ka Ipumbabanog kano iran sa Samok, go adun a Matatago Rukano a Pakapuphanorimanun niran. Na so Allah na katawan Niyan so manga Darowaka.

لَوْ خَرَجُوكُمْ مَا أَدْوُكُمْ إِلَّا خَلَالًا
وَلَا أَوْصَعُوكُمْ بِعَوْنَوْكُمْ
الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾

48. Sabunsabunar a Pimbabanog iran so Samok gowani, go Pikhulikhulid iran Ruka so manga Bitiyara,- taman sa Miyakaoma so Bunar, go Miyapayag so Sogowan o Allah, a siran na Ikagogowad iran.

لَقَدِ ابْتَغَوُ الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلٍ وَكَلَّوْا
لَكَ الْأُمُورَ حَتَّى جَاءَ الْحُقُّ
وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ
كَرِهُونَ ﴿٤٨﴾

49. Na adun a pud kirin a gi-i Tharo: Sa Idini Akongka (ko Kathalimbagak) go di Akongka Pagologa ko Dosa. Tanodan ka Miyalog siran ko Dosa, na Mata-an! A so Naraka Jahannam na Katatangkan kalan niyan ndun so manga Kapir.

وَمِنْهُمْ مَنْ يَكُوْلُ أَثْدَنَ لِي
وَلَا نَقْتِنِي أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَكَطُوا
وَإِنَّكَ جَهَنَّمَ لَمْحِيطَهُ
بِالْكَافِرِينَ ﴿٤٩﴾

50. O Masogat Ka a Mapiya, na ikhara a ginawa iran; na o Masogat Ka a Tiyoba, na Tharo-on nir-an: A Sabunar a Miyakatoman kami ko galubuk ami gowani, na tomalikhod siran a siran na Pukha-kababaya.

51. Tharowangka: A da dun a Khisogat Rukami a rowar ko Inimasad o Allah a bagiyan Nami: Sukaniyan i Panarigan Nami: Na so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

52. Tharowangka: A da-a Punaya-on niyo Rukami a rowar ko isa ko dowa Mapiya (Kapakataban o di na Kashahid). Na Sukami na nanaya-on Nami rukano so Kasogata rukano o Allah a siksa a pho-on ko Hadapan Niyan, o di na nggolalan ko manga Barokan Nami. Na nayao kano; ka Mata-an! A pud Kami niyo a Khina-nayao.

53. Tharowangka: A Puphamumugai kano sa Onot o di na Tugul: Da dun a Khatarima a pho-on rukano: Mata-an! A sukano na miyalstoi kano a pagtao a manga Songklid.

54. Na da-a Miyagandawali kirana Katarima-a kirana Ipu-phamumugai ran: A rowar sa Mata-an! a siran na da iran Paratiyaya-a so Allah a go so Sogo Iyan; go di ran Ipunggolalan so Sambayang o

إِنْ تُصِبَّكَ حَسَنَةٌ سُوْهَمٌ
وَإِنْ تُصِبَّكَ مُصِيْبَةٌ يَقُولُوا
قَدْ أَخْذَنَا أَمْرًا مِنْ قَبْلٍ وَيَكُولُوا
وَهُمْ فَرِحُونَ ﴿٦٣﴾

قُلْ لَنَّ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ
اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ
فَلَيَسْتَوْ كُلُّ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى
الْحُسَيْنَيْنِ وَمَنْ نَرَبَصَ بِكُمْ أَنْ
يُصِيبَكُمُ اللَّهُ بِعَدَابٍ مِنْ
عِنْدِهِ أَوْ يَأْتِيَنَا فَتَرَبَّصُونَا إِنَّا
مَعَكُمْ مُّتَرَبَّصُونَ ﴿٦٥﴾

قُلْ أَنْفَقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يُنَقِّبَ
مِنْكُمْ إِنَّكُمْ كُلُّكُمْ قَوْمًا
فَتَسْقِيْنَ ﴿٦٦﴾

وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ تَفَقَّهُمْ
إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ
وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ
كُلُّسَالٍ وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ

di siran Khibobokul; go di siran Phamumugai o di siran Magogo-wad.

55. Na o ba Ruka Makabirai so manga Tamok iran go so manga Wata iran: Aya dun a kabaya o Allah na anon Misabap a Kasiksa-a Niyan kiran si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go an Makaliyo so manga Niyawa iran ko di ran Kapaparatiyaya.

56. Na gi-i siran Shapa ko Allah sa Mata-an! A pud Iyo siran ndun; a kuna aba Niyo siran pud: Na ogaid na siran na pagtao a Puphangga-aluk.

57. O Makato-on siran sa Khalingongan, o di na manga Liyang, o di na Khasolukan, na Magapas siran non ndun, a siran na gi-i siran Manishakai.

58. Na adun a pud kiran a tao a gi-i Ka niyan shomanun ko Makapantag ko manga Sadaqa: Na o Kabugi siran non, na Masowat siran, na o di siran non Kabugi, na sa maoto na siran na Ganiganin siran!

59. Na opama ka Mata-an! A siran na Miyasowat siran ko ini bugai kiran o Allah a go so Sogo Iyan, go iran Pitharo: A Ka-a angkosan kami o Allah! Mbugan kami dun o Allah ko Kakaya-an Niyan go so Sogo Iyan: Mata-an! A Suka-

كُرِهُونَ

فَلَا تَعْجِبْكَ أَمْوَالَهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
إِنَّمَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ
الَّذِينَ أَوْتَرَهُنَّ أَنفُسَهُمْ وَهُمْ
كُفَّارُونَ

وَمَنْ خَلَقُوهُنَّ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْ كُثُرٍ
وَمَا هُمْ بِمُنْكُرٍ وَلَا كَيْدُهُمْ قَوْمٌ
يَقْرَؤُونَ

لَوْيَحْدُونَ مَلْجَأً أَوْ مَغْرِبَاتٍ أَوْ
مُدَّحَّلًا لَوْلَا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْهَوُونَ

وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ
أَعْطُوهُمْ أُمْنِيَّهُ رَضْوًا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوهُمْ مِنْهَا إِذَا
هُمْ يَسْخَطُونَ

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَآءَاتَهُمُ اللَّهُ
وَرَسُولُهُ وَقَالُوا لَوْ أَحْسَبْنَا اللَّهَ
سَيِّئَاتِنَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ
إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ

mi na so bo so Allah i Phangangarapanan nami (na guyoto i Mapiya kiran)!

60. So manga Zakat na aya bo a Khibagiyen non na so Pukhaka-murmuran, go so manga Miskin, go so manga Gomagalubukon; go so Pulayamun so manga poso iran (ko bunar); go so Ka-a ona ko Khika-o oripun, go so adun a manga Bayadan niyan; go so si-i ko lalan o Allah, go so Gi-i Mulyalayag a miya kawang sa Lalan: Paliyogat a pho-on ko Allah, na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

61. Na pud kiran so siran a Phuringasa-an nirana so Nabi go giiran Tharo-on: A Sukaniyan na Pananangila. Tharowangka: A Pananangila sa Mapiya a bagiyan niyo: Paparatiyaya-an Niyan so Allah, go Bubunarun Niyan so Miyamaratiyaya, go Limo ko siran a Miyamaratiyaya a pud Rukano. Na so siran a Phuringasa ko Sogo o Allah, na adun a bagiyan nirana siksa a Malipudus.

62. Gi-i siran Rukano Shapa ko Allah; ka-an Kano iran Masowat: A So Allah a go so Sogo Iyan i Paöt a Pushowasowatun nirana, o siran na Khipaparatiyaya.

63. Ba iran ndi katawi a Mata-an naya! A sa dun sa somorang ko

﴿ إِنَّمَا الْصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ
وَالْمَسْكِينِ وَالْعَدِيلِينَ عَلَيْهَا
وَالْمُؤْلَفَةُ لِفُلُوْبِهِمْ وَفِي الرِّقَابِ
وَالغَرِيمِينَ وَفِي سَيِّلِ أُلُّوهِ
وَأَبْنِ السَّيِّلِ فَرِيْضَةً مِّنْ
اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيِّمٌ حَكِيمٌ ﴾

وَمِنْهُمُ الَّذِينَ يُؤْذِنُ اللَّهَ
وَيَقُولُونَ هُوَ أَذْنُنَا قُلْ أَذْنُ خَيْرٍ
لَّكُمْ تَوْمِينٌ بِاللَّهِ وَتَوْمِينٌ
لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةً لِلَّذِينَ
أَمْنَوْا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذِنُونَ رَسُولَ اللَّهِ
لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴾

يَخْلُفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضُوْكُمْ
وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحْقُّ أَنْ يُرْضُوْهُ إِنَّ
كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴾

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ يُحَكِّمُ دِيْنَ اللَّهِ

Allah go so Sogo Iyan. na Mata-an! A bagiyan niyan so Apoi ko Jahan-nam?- Sa Matatap ro-o Guyoto so Kahina-an a Mala.

64. Ipukhawan o manga Monapik o ba adun a Mitoron a Makapantag kiran a Surah, a Mapayag Iyan kiran so shisi-i ko manga poso iran. Tharowangka: A Shagola kano dun Shandag! Ka Mata-an! A so Allah na Phakaguma-on Niyan so Ipukhawan niyo (oba Mapayag).

65. Na Ibut o Isha-ingka siran, na Putharo-on nirana ndun: A sukami na giya-bo a gi-i ami Kapagikayat go kanggitagita. Tharowangka: A ba so Allah, go so manga Ayat Iyan, go so Sogo Iyan, i Diiniyo pagshao shaon?

66. Di kano dun Puphamitowa: A Sabunar a Miyongkir kano ko oriyana Paratiyaya niyo. O Napi-i Ami so saba-ad rukano na shiksan Nami so saba-ad, sabap sa Mata-an! A siran na miyaloi siran a manga Baradosa.

67. So manga Monapik a manga Mama go so manga Monapik a manga Babai, na so saba-ad kiran na pud ko saba-ad: Ipushogo iran so marata, go Ipushapar iran so Mapiya, go gagamakun nirana manga Lima iran (ka di siran Phamumugai). Piyakalipatan nirana Allah; na Piyakalipatan siran mam-

وَرَسُولُهُ فَأَنْتَ لَهُ فَارِجَّهُمْ خَلَدًا
فِيهَا ذَلِكَ الْخَزْنُ الْعَظِيمُ

يَحْذِرُ الْمُنَفِّقُونَ أَنْ تُنَزَّلَ
عَلَيْهِمْ سُورَةٌ نَبِهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ
فَلِأَسْتَهْزَئُ وَلِأَنْتَ اللَّهُ مُخْبِثٌ
مَا تَحْذِرُونَ

وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا
كُنَّا نَخْوَضُ وَلَنَعْبُدُ قُلْ أَيُّ الَّهُ
وَإِيَّاهُ وَرَسُولُهُ كُنَّا
سَهْزَئُونَ

لَا تَعْنِذُ رُوافِدَ كُفَّارَهُمْ بَعْدَ إِيمَانِهِمْ كَيْفَ
نَعْفُ عَنْ طَالِبَةِ مِنْكُمْ نَعْذِذُ
طَالِبَةِ بِإِيمَانِهِمْ كَانُوا
مُجْرِمِينَ

الْمُنَفِّقُونَ وَالْمُنَفِّقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ
بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ
وَيَنْهَاوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ
وَيَقْصِدُونَ أَيْدِيهِمْ سُوَالُهُ
فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَفِّقِينَ هُمْ
الْفَسِيْفِيْرُونَ

bo o Allah. Mata-an! A so manga Monapik na siran so manga Pasik.

68. Ini diyandi o Allah ko manga Monapik a manga Mama go so manga Monapik a manga Babai, go so manga Kapir, so Apoi ko Jahannam: Makakakal siran non: Giyoto i Khabolosan niran: Na Pimorka-an siran o Allah, go adun a bagiyan niran a siksa a Tatap,-

69. Lagid o siran a Miya-onan Niyo: A Miyabaloi siran a lubi a Mabagur a di Sukano, go madakul i manga Tamok go manga Wata (a di Sukano). Na Siyawitan niran so Kipantag iran: Na Siyawitan niyo mambo so Kipantag iyo, lagid o Kiyasawiti o siran a Miya-onan Niyo ko Kipantag iran; go Miyagikayat kano (sa Kabokhag) lagid a Kiyapagikayat iran. Siran man na Miya-ilang so manga Galubuk iran si-i sa Doniya a go si-i sa Akhirat, na siran man na siran so Miyangalologi.

70. Ba kiran nda Makatalingoma so Totholan ko Miya-onan niran? - A pagtao o Nuh, go so Ad, go so Samood; go so pagtao o Ibrahim, go so Khibabaling sa Madyan, go so Miyangababaklid. Miyakatalingoma kiran so manga Sogo kiran rakhush o manga Rarayag a Karina. Na da siran Salimboti o Allah, na ogaid na siran i Somiyalimbot ko manga ginawa iran.

وَعَدَ اللَّهُ الْمُنْفِقِينَ وَالْمُنْفَقَتِ
وَالْكُفَّارُ نَارًا جَهَنَّمَ خَلِدِينَ فِيهَا هِيَ
حَسْبُهُمْ وَلَعَنُهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ
مُّقِيمٌ

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ
مِنْكُمْ قُوَّةً وَأَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا
فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ فَاسْتَمْتَعُ
بِخَلْقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعْتُ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِي
خَاصَّهُمْ أَوْلَئِكَ حِطَّتْ
أَعْمَلُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ
وَأَوْلَئِكَ هُمُ الْحَمِيرُونَ

أَلَّا يَأْتِيهِمْ بَأَلَّا لَذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَوْرَنُوجَ وَعَادٍ وَثَمُودٍ وَقُورٍ
إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابَ مَدْيَنَ
وَالْمُؤْقَنَ كَتَّأَنَتْهُمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيْنَتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيظْلِمَهُمْ
وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ بَظَلِمُونَ

71. Na so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai, na so saba-ad kiran na manga Panarigan o saba-ad: Ipushogo iran so Mapiya, go Ipushapar Iran so marata: Go Iputhindug Iran so Sambayang, go Puthona-in niran so Zakat, go Phagonotan niran so Allah go so Sogo Iyan. Siran man na Ikhalimo siran ndun o Allah: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

72. Di niyandi-an o Allah so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai, sa manga Sorga a Puphamangondas ko Kababa-an Niyan so manga Lawasaig, Makakakal siran ro-o, go manga Darpa a manga Pipiya si-i ko manga Sorga a Tatap. Go Kasosowat a pho-on ko Allah a lawan ro-o pun: Guyoto man na Sukaniyan so Da-ag a Mala.

73. Hai Nabi! Purangangka so manga Kapir a go so manga Mon-apik go Pakatugasingka siran. Na Darpa iran so Naraka Jahannam,-a Mikharatarata a Khabolosan.

74. Gi-siran Shapa ko Allah sa da iran Matharo, go Sabunsabunar a Pitharo iran: So Katharo a Kaongkir, go Miyongkir siran ko oriyen o Kiyambayorantang iran (ko Allah); go Piayagungutan niran so (Kambonowa iran ko Nabi a) da iran Maparoli: Na da-a inipa-awing

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِعِصْمَهُمْ أُولَئِكَ
بَعْضٌ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَا
عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقْسِمُونَ الْأَصْلَوَةَ
وَيَؤْتُونَ الزَّكَوةَ وَيُطْبِعُونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيِّدُهُمْ هُنَّ الَّذِينَ إِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ

وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
جَنَّتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْنِهَا أَلَانَهَرُ
خَلَدِينَ فِيهَا وَمَسَكِنَ طِبَّةَ فِي
جَنَّتٍ عَذِينَ وَرِضْوَانٌ مِنْ اللَّهِ
أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

٦٧

يَا أَيُّهَا الَّذِي جَاهَدَ الْكُفَّارَ
وَالْمُنَفِّقِينَ وَأَغْلَظَ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ
جَهَنَّمُ وَبَشَّرَ الْمَصْبِرَ

٦٨

يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا
كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ
وَهُمْ مُوَلَّا مَرْبَلَوْا وَمَا فَقَمُوا إِلَّا أَنْ
أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ
يَتُوبُوا إِلَيْكُمْ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ يَتَوَلُوا

iran non a rowar sa Kiyabugi kiran o Allah go so Sogo Iyan ko Kakawasa-an Niyan! Na o Thaobat siran, na mabaloi a Mapiya a bagiyan niran; na o Talikhod siran, na shiksa-an siran o Allah sa siksa a Malipudus si-i sa Doniya go sa Akhirat: Na da-a bagiyan niran ko Lopa a Panarigan go Tabanga.

75. Na adun a pud kiran a Miakindiyandi ko Allah, (sa Pitharo iyan a:) Ibut o bugi kami Niyan ko Kakaya-an Niyan, na Mata-an a Shasaduka kami dun, go Mata-an a mabaloi kami dun a pud ko manga Bilangatao.

76. Na kagiya a bugan Niyan siran ko Kakaya-an Niyan, na ini Puligut iran, go Tomiyalikhod siran, a siran na Somasangka siran.

77. Na inakir Iyan siran ko Kapumonapik si-i ko manga poso iran, taman ko Alongan a Kimbaratumo-wa-an niran non: Sabap ko Kiayadorata iran ko Allah, ko ini bugairan non a Pasad, go sabap ko Kiyapamokhag iran.

78. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so isosolun niran go so Puphamagutong-a-an niran, go Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so da Mamangipayag?

يَعْذِّبُهُمْ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَمَا هُمْ بِأَنْظَارٍ
مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللَّهَ لَيْلَتِ
أَتَنَّا مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَدِّقُ لَنْكُونَ
مِنَ الظَّالِمِينَ

فَلَمَّا آتَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُواْهُ
وَتَوَلَّوْهُمْ مُعْرِضُونَ

فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمٍ
يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُواْ اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ
وَبِمَا كَانُواْ يَكْذِبُونَ

أَلَمْ يَعْلَمُواْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ
وَنَجَوْدُهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّمَ
الْغُيُوبَ

79. Siran na gi-i ran Shodi-in so gi-i Khakapiya-an ko Miyamari-tiyaya, makapantag ko manga Sada-ka, go so siran a da-a Khato-on nirana rowar ko (maito a) pukha-ba-og iran,-na Puphamagurugan nirana siran,-na mbadalan o Allah so Kapuphamagurug iran: Go adun a bagiyan nirana siksa a Malipudus.

80. Pangunin Ka siran sa Ma-ap, antawa-a Dingka siran Phangunin sa Ma-ap, na o pangunin Ka siran sa Ma-ap sa makapito polo mak-asoi, na di siran ndun Puma-apo o Allah: Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Inongkir iran so Allah go so Sogo Iyan: Na so Allah na di Niyan Punggonanaon so pagtao a manga Songklid.

81. Miyababaya so Mithatalim-bagak sabap ko kinibagak iran ko Talikhodan o Sogo o Allah: Go ini Kagowad iran o ba iran Mipangan-taman so manga Tamok iran go so manga ginawa iran, si-i ko lalan o Allah: Na Pitharo iran: A di kano Pagonot Phurang ko kakhakayao niyan, Tharowangka: A so Apoi ko Naraka Jahannam i taralbi a Mayao. Opama ka siran na Sasabota iran!

82. Na khala siran sa maito: Na sugad siran sa madakul: Balas ko Miyapasad iran (a manga dosa).

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَوَّعِينَ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ
وَالَّذِينَ لَا يَحْدُثُونَ إِلَّا جُهْدُهُ
فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخْرَةً اللَّهُ مِنْهُمْ وَهُمْ
عَذَابُ أَلِيمٍ

٧٦

أَسْتَغْفِرُهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرُهُمْ إِنْ
تَسْعَفُهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ
لَهُمْ ذَلِكَ بِإِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهِيءُ لِلنَّاسِ
الْفَسَقِينَ

٨٠

فَرَحِ الْمُخْلَفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خَلَفَ
رَسُولَ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجْنَهُوا إِنْ يَأْمُلُهُمْ
وَأَنفُسُهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا نَنْفِرُوْنَ فِي
الْحَرِّ قُلْ تَارِجُهُمْ أَشَدُّ حَرَّ الْوَكَانِ
يَفْقَهُونَ

٨١

فَلَيَضْحَكُوكُوْنَ أَفْلِيلَا وَلَيَبْكُوكُوْنَ أَشْرِيَا جَزَاءً بِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ

٨٢

83. Na opakakasoya Ka o Allah ko saba-ad kiran, na magodas siran Ruka makapantag ko Kapagonot iran lomiyo (ko Kaphurang), na Tharowangka: A di kano Rakun ndun Makaonot lomiyo sa dayon sa dayon, go di kano Rakun ndun Makaogop Makimbonowai ko Ridowai: Mata-an! A sukano na Miyasowat kano ko Ka-o ontod ko Paganai a Kiya-okitan: Na o ontod kano dun a pud o Mithatalimbagak.

84. Na da-a Shambayangingka kiran a isa bo a Miyatai sa dayon sa dayon, go di Ka Thindug ko Kobor iyan; Mata-an! A siran na Inongkir iran so Allah go so Sogo Iyan, go Miyatai siran ko Kasosongklid iran.

85. Na o ba Ka Mabarayat o manga Tamok iran go so manga Wata iran: Aya dun a kabaya o Allah na misabap ro-o a Kasiksa-a Niyan kiran si-i sa Doniya, go Makaliyo so manga Niyawa iran ko Kao-ongkir iran.

86. Na igira-a adun a Initoron a Surah (a Miya-aloi ron:) a Paratiyaya-a niyo so Allah go Phurangkano a pud o Sogo Iyan, na Manguni Ruka sa idin so adun a manga Kakawasa-an niyan kiran, go Tharo-on nirana: A bagakun Kamringka: Ka-an kami mabaloi a pud ko Mithatalimbagak.

فَإِنْ رَجَعُوكُمْ إِلَى طَاغِيَةٍ مِّنْهُمْ فَأَسْتَعْذُنُكُمْ لِمَا تَرْعِيُونَ فَقُلْ لَّمْ تَحْمِلُوا مَعِيَ أَدَاءً إِنَّكُمْ رَضِيْتُمْ بِالْقَعْدَةِ أَوْ مَرَّةً فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَلَفِينَ

وَلَا تُنْصِلُ عَلَى أَحَدٍ مِّنْهُمْ مَا تَأْبِيَ وَلَا تُنْقِمُ عَلَى قَبْرِيَةٍ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللهِ وَرَسُولِهِ وَمَا تُوَلِّهُمْ فَنَسِقُوهُ

وَلَا تُعْجِبُكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِمَا فِي الدُّنْيَا وَتَرْهِقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَفِرُونَ

وَإِذَا أَنْزَلْتَ سُورَةَ أَنَّاءَ مَنْؤُا بِاللَّهِ وَجَهِهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ أَسْتَعْذُنَكَ أُولُو الظَّلَمِ مِنْهُمْ وَقَاتُلُوا أَذْرَنَا تَكُنْ مَعَ الْقَدِيرِينَ

٨٣

87. Miyasowat siran sa Kitatapi iran ko Mithatalimbagak: Na Miaparkat so manga poso iran na siran na di siran Phamakasabot.

88. Ogaid na so Sogo, go so Miyamaratiyaya a pud Iyan, na ini Phurang Iran so manga Tamok Iran go so manga ginawa Iran: Na siran man na bagiyan Niran so manga Pipiya: Go Siran man na Siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

89. Pithiyagaran siran o Allah sa manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig, Makakakal siran non: Giyoto man so Da-ag a Mala.

90. Na Miyakaoma so Puphamamitowa a pud ko manga Arab, ka-an siran kaidini (ko Kathalimbagak); na Miyamangontod so siran a Piyamamokhagan niran so Allah go so Sogo Iyan. Na Khasogat dun so siran a Miyamangongkir kirana siksa a Malipudus.

91. Da ko manga lolobai, go so Pukhakasakit, go so siran a da-a Khato-on niran a Mapunggasto iran, a dosa, igira Miyangoyao siran a ruk o Allah go so Sogo Iyan: Da ko Miphipyapiya i lalan (ko dosa): Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

92. Go da-a dosa o siran a igira-a Miyakatalingoma siran Ruka ka-an

رَصُوْلًا يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفَ وَطَبِيعَ
عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَقْعُدُوهُنَّ

لَكِنَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَيْرَاتُ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

أَعْدَ اللَّهُ لَهُمْ جَنَاحَتِ بَحْرِي مِنْ تَعْتِيَهَا
الْأَنْهَرُ خَلِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ

وَجَاءَ الْمُعَذَّرُونَ مِنَ الْأَغْرَابِ لِيُؤْذَنَ
لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَّبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ
سَيِّئِ الصِّبَابُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ
عَذَابُ أَلِيمٍ

لَيْسَ عَلَى الْضَّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى
وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَحْدُثُونَ
مَا يُنِفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحَوْا لِهِ
وَرَسُولُهُ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ
مِنْ سَيِّلٍ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَنْوَكَ

Ka siran katanggongi, na Pitharo o Ka: A da-a Khato-on Ko a Khi-tanggong Akun rukano; na Tomiyalikhod siran, a so manga Mata iran na Puphamanoga sa lo a rata a ginawa sa di ran Kaphakato-on sa Mapunggasto iran.

93. Aya bo a adun a lalan non (o Dosa) na so siran a Puphamanguni siran Ruka sa idin (ko Kathalimbagak) a siran na manga Kawasa. Miyasowat siran sa Kitatapi iran ko Mithatalimbagak: Na Piyarkat o Allah so manga poso iran; na siran na di manga Tata-o.

94. Puphamitowa-an kano iran igira-a Miyakandod kano kirani. Tharowangka: Di kano Puphamitowa: Ka di Ami sukano dun Pharatiyaya-an: Sabunar a Piyanothol Rukami o Allah so manga Totholan rukano: Na Pagila-in o Allah go so Sogo Iyan so Galubuk iyo: Oriyan niyan na Phakandodun kano ko (Allah a) Mata-o ko Migagaib a go so Mipapayag: Na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo.

95. Pushapa siran Rukano sa Ibut ko Allah, igira Miyakambalin-gan Kano kirani, ka-a Niyo siran Katalikhodi. Na Talikhodi Niyo siran: Mata-an! A siran na Marshik, na Darpa iran so Naraka Jahan-nam,-a Balas Ko Miyapasad iran (a manga dosa).

لِتَحْمِلُهُمْ قُلْتَ لَا أَحْدُ
مَا أَحْمَلُكُمْ عَلَيْهِ تَوْلَاؤً وَأَعْنَبُهُمْ
نَفِيْضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَيَّهُدُوا
مَا يُنْفِقُونَ ﴿١٥﴾

﴿ إِنَّمَا الْسَّيِّئُ عَلَى الَّذِينَ
يَسْتَغْرِيْنَنَا وَهُمْ أَعْنَبُهُمْ رَضْوًا
يَأْنَى كُوْنَامَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ
عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴾١٦﴾

يَعْتَدِرُونَ إِنْتَكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ
قُلْ لَا تَعْتَدِرُوا لَنْ تُؤْمِنَ لَكُمْ
قَدْ نَبَّأْنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسِيرَى
اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُمْ تَرَدَّدُونَ إِلَى
عَلِمِ الْفَيْبِ وَالشَّهَدَةِ
فَيَتَّهَمُونَ بِمَا كَنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴾١٧﴾

سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا أَنْقَلَبْتُمْ
إِلَيْهِمْ لَتُعَرِّضُوهُمْ فَأَعْرِضُوهُمْ عَنْهُمْ
إِنَّهُمْ رِجَسٌ وَمَا أُنْهُمْ جَهَنَّمُ حَرَاءٌ
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴾١٨﴾

96. Pushapa siran Rukano, ka-a Niyo siran Karila-i; na o rila-i Niyo siran, na Mata-an! A so Allah na di Niyen Purila-an so Pagtao a manga Songklid.

97. Adun a manga Arab a Mabagur i Kaongkir go Kapanangin, go dait a di ran Katawi ko manga Taman o Inituron o Allah ko Sogo Iyan: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

98. Na adun a pud ko manga Arab a tao a babalowin niyan so Mipuphamumugai niyan a ilang, go nanaya-on niyan Rukano so Kapuphangasasalin o Masa: Si-i kiran So Kapukhasalin o Masa a marata: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

99. Na adun a pud ko manga Arab a Paparatiyaya-an niyan so Allah go so Alongan a Maori, go babalowin niyan so Mipuphamumugai niyan a Ipuphamakarani si-i ko Allah go so manga Panguni o Rasul. Ba di Mata-an a Sukaniyan na iphakarani ran (ko Allah): Phakasoludun siran ndun o Allah ko Limo Iyan: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

100. Na so manga Paganai a Miyanga-o ona ko manga Muhajirin go so manga Ansar, go so siran a Miyamakatondog kiran ko Kaphiyapiya,- na Miyasowat kiran so Allah, go Miyasowat siran non

يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِرَضْوَاعْنَهُمْ فَإِنْ
تَرْضَوْاعْنَهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَى عَنِ
الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ١١

الْأَعْرَابُ أَشَدُ كُفَّارًا وَنَفَاقًا
وَأَجَدَرُ الْأَيَّلَمُوا مُحْدُودٌ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ
عَلَى رَسُولِهِ وَاللَّهُ عَلِيهِ حَكْمٌ ٤٧

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَخَذُ مَا يُنِيبُ
مَغْرِبًا وَيَرْبَضُ بِكُوْدَالَوَالِيرَ عَنِيهِمْ
دَائِرَةً السَّوْءَ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلَيْهِمْ ٦٨

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَخَذُ مَا يُنِيبُ
قُرْبَتِي عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَوَاتُ الرَّسُولِ
الْأَإِنَّهَا قَرِبَةٌ لَهُمْ سَيِّدُ خَلْقِهِمْ اللَّهُ
فِي رَحْمَتِهِ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ١١

وَالسَّيِّئُونَ الْأَوْلُونَ مَنْ
الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ
بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ
وَأَعَدَ لَهُمْ جَنَّتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا

(mambo): Na Pithiyagaran Niyan siran sa manga Sorga a Puphaman-gondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig, Makakakal siran non Sa dayon sa dayon: Giyoto man so Da-ag a Mala.

101. Na adun a pud ko Makaliliyot rukano ko manga Arab a Puphamanangin, go so saba-ad ko tao sa Madinah: Na Miyanamar siran ko Kapumonapik: Dingka siran katawan: Sukami i Mata-o kiran: Shiksa-an Ami siran ndun sa makadowa: Oriyan niyan na Phoshangun siran ko siksa a Mala.

102. Na adun a manga pud a ini pagikral iran so manga Dosa iran: Piyakasha-og iran so Galubuk a Mapiya go so pud a Marata. Mata-tangkud a so Allah na Phakataobatun Niyan siran: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

103. Kowa Ka ko manga Tamok iran sa Sadaqah, a Misitingka kiran; go kasabapan sa Kapaka-oshor-angka kiran; Na Pangunin Ka siran. Mata-an! A so Panguningka na Kalilintad a bagiyan nirana: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

104. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Putharima ko Taobat pho-on ko manga Oripun Niyan go Putharima ko manga Sadaqah, go Mata-an! A

الآنَهُرُ خَلِيلُنَّ فِيهَا أَبْدَأَ ذَلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

وَمِنْ حَوْلِكُمْ مِنَ الْأَغْرَابِ
مُنَتَّفِقُونَ وَمِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا
عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُنَّ كَمْ نَعْلَمُهُمْ
سَعَدَ بِهِمْ مَرَّتِينِ ثُمَّ يَرْدُونَ
إِلَى عَذَابٍ عَظِيمٍ

وَآخَرُونَ أَعْرَفُو بِذُنُوبِهِمْ خَاطُوا
عَمَلًا صَلِحًا وَآخَرَ سَيِّئًا عَسَى اللَّهُ
أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ
وَتُرْكَبِهِمْ بِهَا وَصَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَوةَكَ
سَكَنٌ لَّهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلَيْهِمْ

الَّذِي يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبِلُ التَّوْبَةَ
عَنِ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ
اللَّهُ هُوَ التَّوَابُ الرَّحِيمُ

so Allah na Sukaniyan so Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on?

105. Na Tharowangka: A Nggalubuk kano: Ka Pagila-in o Allah go so Sogo Iyan go so Miyamaratiyaya so Galubuk iyo: Na Phakandodun kano dun ko (Allah a) Mata-o ko Migagaib go so Mipapayag: Na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo.

106. Na adun a manga pud, a Pakidadera kiran o Kokoman o Allah, o siksa-a Niyan siran, antawa-a Pakataobatun Niyan siran: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

107. Na so siran a Mimbalai sa Masjid a Kapaminasa go Kaongkirgo an Maoparik so Miyamaratiyaya- go ipuphangipat ko tao a Romirido ko Allah go so Sogo Iyan gowani. Na Mata-an a gi-i siran Shapa: Da-a antapami a rowar ko Mapiya; na shasaksi-an o Allah a Mata-an! A siran na titho a manga Bokhag.

108. Di Ka on Pushambayang sa dayon sa dayon. Mata-an a so Masjid a Pimbalai makapantag ko Kapanunganotan (ko Allah) Ko Paganai a Gawi-i; na aya Patot a Rongka Shambayang. Katatagowan sa manga Mama a Pukhababaya-an niran a Kasoti ran; na so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga Barasoti.

وَقُلْ أَعْمَلْنَا فِي سَرِيرَى اللَّهِ عَمَلَكُ وَرَسُولُهُ
وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَرَدُوكَ إِلَى عَلِيٍّ
الْعَنْبِ وَالشَّهَدَةِ فَيُتَشَكُّ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ

١٥

وَأَخْرُونَ مُرْجَوْنَ لِأَمْرِ اللَّهِ إِمَّا
يُعَذَّبُهُمْ وَإِمَّا يُوَبَّ عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ

١٦

وَالَّذِينَ أَخْذُوا مَسْجِدًا ضَرَارًا
وَكُفَّرُوا وَتَفَرَّقُوا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ
وَإِرْصَادُ الْمَنْ حَارِبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
مِنْ قَبْلٍ وَلَيَحْلِفُنَّ إِنَّ أَرْدَنَا إِلَّا الْحُسْنَى
وَاللَّهُ يَشَهِّدُ إِنَّهُمْ لَكَذِبُونَ

١٧

لَا نَقْعُدُ فِيهِ أَبَدًا مَسْجِدًا سَيِّئَ عَلَى
الْتَّقَوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَدُهُمْ أَنْ تَقُومَ فِيهِ
فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَنْظَهِرُوا
وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهِّرِينَ

١٨

109. Ino so tao a Pimbalai niyan so Walai niyan makapantag sa Onot ko Allah go so Kasosowat Iyan aya Mapiya?- antawa-a so tao a Pimbalai niyan so Walai niyan ko kilid o Thuba-an a Pukhatubar, na Miyalog iyan ko Apoi ko Jahannam. Na so Allah na di Niyan Punggonaon so pagtao a manga Darowaka.

أَفَمَنْ أَسَسَ مُبْيَكِنَهُ عَلَى قَوْقَى
مِنْ أَنَّ اللَّهَ وَرَضُونَ خَيْرًا مَمَنْ أَسَسَ
مُبْيَكِنَهُ عَلَى شَفَاعَةِ حَارِبٍ
فَأَتَهَا رَبِيدَهُ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

110. Di khada so Walai ran a so Pimbalai ran kasangka a madadalum ko manga poso iran, o di Masheroput so manga poso iran. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

لَا يَرَأُلُّ بُيَنَهُمُ الَّذِي بَنَوْرِبَهُ
فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقْطَعَ قُلُوبُهُمْ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

111. Mata-an! A so Allah na Piyamasa Niyan ko Miyamartiyaya so manga ginawa iran go so manga Tamok iran; sa Mata-an! A ruk iran so Sorga: Gi-i siran Makimbonowai sa lalan ko Allah, na Puphakapatai siran go Pukhapurang siran: Diyandi Iyan naya a di Pundorat, a shisi-i ko Taurat, a go so Injil, go so Qur-an: Na ba-adun a tao a makalawan ko Allah a tomotoman ko diyandi Iyan? Na Pakapi-piya-a niyo a ginawa niyo sabap ko Dagangan niyo a so Piphasa niyo to (ko Allah): Ka guyoto man so Da-ag a Mala.

إِنَّ اللَّهَ أَشَرَّى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالُهُمْ بِأَنَّ لَهُمْ
الْجَنَّةَ يُقْدِنُونَ فِي سَيِّلِ اللَّهِ
فَيُقْتَلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدَ اللَّهُ
حَقًّا فِي التَّورَةِ وَالْإِنجِيلِ
وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَ بِعَهْدِهِ
مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبِرُوا بِيَعْلَمُ
الَّذِي بَأْيَمْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْغَوْزُ
الْعَظِيمُ

112. (Siran) So manga Barataobat; a manga Barasimba, a khipananalamat; a manga Barapowasa, a Puphuroroko, a Puphamanodod, a Puphamanogo ko Mapiya, go Pu-

الْتَّيِّبُونَ الْمُكَدِّرُونَ
الْمُكَدِّرُونَ الْسَّتِّيْحُونَ
الْرَّكِعُونَ السَّكِيْدُونَ

phanapar ko Marata, go Khisisiya-pun niran so manga taman o Allah;-na Puphamanotholingka sa Mapiya so Miyamaratiyaya.

113. Da Mapatot ko Nabi go so Miyamaratiyaya, i ba Iran Pangunin sa Ma-ap so manga Pananakoto, apiya pun i Katotonganai ran non, ko oriyen o Kiyapayag iyan kiran sa Mata-an! A siran na manga tao ko Naraka Jahim.

114. Na aya bo a Kinipangunin sa Ma-ap o Ibrahim ki Ama Iyan na si-i bo ko diyandi a ini diyandi Iyan non. Na kagiya a Mapayagon a Mata-an! A sukanian na Ridowai o Allah, na Tiyaplis Iyan sukanian: Mata-an! A so Ibrahim na lalayon Makaphuphagina-o, a Matigur.

115. Na da ko butad o Allah o ba adun a dadagun Niyan a pagtao ko oriyen o Masa a Kiyatorowa Niyan kiran, taman sa di Niyan kiran Mapayag so Phananggila-an nirang-Mata-an! A so Allah na so langowan taman na katawan Niyan.

116. Mata-an! A so Allah na ruk Iyan so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa. Puphangoyag go Puphangimatai. Na da-a bagiyan niyo a salakao ko Allah a Panarigan go da-a Tabanga.

117. Sabunsabunar a Piyakataobat o Allah so Nabi, go so manga

الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهُوْنَ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْغَيْظَوْنَ لِذُوْدَوْ
اللَّهُ وَبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ

١١٣

مَا كَانَ لِلَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُواْ
يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُسْرِكِينَ وَلَوْكَائُوا
أُولَئِي قُرْبَتِ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ
أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَنَّمِ

١١٤

وَمَا كَانَ أَسْتَغْفِرًا إِبْرَاهِيمَ لِأَيِّهِ
إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَا إِيَّاهُ فَلَمَّا
بَيَّنَ لَهُ اللَّهُ عَدُوُّهُ لَهُ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ
إِبْرَاهِيمَ لَأَوْدَهُ حَلِيمٌ

١١٥

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ
إِذْ هَدَنَاهُمْ حَقًّا يُبَيِّنُ لَهُمْ مَا يَتَقَوَّنُ
إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

١١٦

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحِبُّ
وَيُمِيَّتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُورٍ اللَّهُ
مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

١١٧

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى الَّتِي

Muhajirin, go so manga Ansar,- a siran so Miyamangonoton ko oras a Marugun (ko Kiyaphurang sa Tabuk), ko oriyan o Masa a maito bo na Khapaling so manga poso o Salompok kiran; oriyan niyan na Piyakataobat Iyan siran: Mata-an! A Sukaniyan i Mala kiran i Gagao, a Makalimo-on.

118. Go (Piyakataobat Iyan) so tulo katao a siran so Minibagak; taman sa samaoto na Piyakasimpit kiran o Lopa so Kaolad Iyan, go Kiyangutan kiran so manga ginawa iran,- na Tiyangkud iran a da-a Kaphagapasan pho-on ko Allah a inonta Sukaniyan. Oriyan niyan na Niyapiyan Niyan siran, ka-an siran Makataobat: Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

119. Hai Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah go tapi kano ko Mimamata-an.

120. Da Mapatot ko tao sa Madinah go so tao a Makaliliyot kiran ko manga Arab, i ba siran thalimbagak ko oriyan o Sogo o Allah, go ba iran Matomo so manga ginawa iran a di so ginawa niyan: Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na da-a Khisogat kiran a Kawao, go da-a Dokao, go da-a Ongos si-i ko lalan o Allah, go da-a Kaphanadaan nirana Darpa a Ikhararangit o manga Kapir, go da-a Khisogat iran

وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ
الَّذِينَ أَتَبْعَهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ
مِنْ بَعْدِ مَا كَانُوا يَرِيدُونَ قُلُوبُ فَرِيقٍ
مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ
رَءُوفٌ رَّحِيمٌ

وَعَلَى الْثَالِثَةِ الَّذِينَ خَلَقْنَاهُنَّ إِذَا
ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ إِذَا حَمَّتْ
وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنفُسُهُمْ وَظَنُوا
أَنَّ لَمْجَأً مِنَ اللَّهِ إِلَيْهِ ثُمَّ
تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ
الْوَآتُ الرَّحْمَمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا
مَعَ الصَّادِقِينَ

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوَّمَ
مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ
وَلَا يَرْغُبُوا بِنَفْسِيهِمْ عَنْ تَقْسِيمِ ذَلِكَ
إِنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ضَمَاءً وَلَا نَصْبٌ
وَلَا مُحَمَّصَةٌ فِي سَيِّلِ اللَّهِ وَلَا
يَطْعُونَ مَوْطَئًا يَغْيِطُ الْكُفَّارَ
وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدْوٍ تَلَّا إِلَّا كُثُبَ
لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ

لَا يُضِعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

ko Ridowai a Ringasa: A ba di Misorat a bagiyan niran sa sabap ro-o a Galubuk a Mapiya; Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagilangun so Balas Ko Miphipyapiya;-

121. Go da-a Mapunggasto iran a Gasto a maito a go Mala-go da-a Khatarapas iran a Balintad, a ba di Misorat (a Balas) a bagiyan niran; ka Imbalas kiran o Allah so Mapiya ko Pinggolaola iran.

122. Na da Mapakai ko Miyamaratiyaya i ba siran liyo langon: Na ino da liyo ko oman i salompok kiran so saba-ad, ka-an niran Pukhasaboti so Agama, go an niran Mipuphamakaiktiyar ko pagtao iran igira Miyakandod siran kiran,-ka-an siran Maka-iktiyar?

123. Hai Miyamaratiyaya! Pakimbonowai kano ko siran a Maka-o obai rukano ko manga Kapir, go Pakiguda-an niyo kiran a adun a Katugas iyo: Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Khipana-nanggila.

124. Na igira-a adun a Initoron a Surah, na adun a pud kiran a tao a gi-i Tharo: Sa antawa-a rukano i Miyakaoman non na-i sa Paratiyaya? Na so siran a Miyamaratiyaya,- na Miyakaoman kiran sa Paratiyaya, a siran na Pukhababaya siran.

وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا
كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيَّا إِلَّا
كُثُبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لَيَنْفِرُوا
كَافَّةً فَلَوْلَا فَنَرَ من كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ
طَائِفَةٌ لِتَنَفَّقُهُوْا فِي الدِّينِ
وَلَسِدِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ
لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أَمْنَوْا فِيلُوا الَّذِينَ
يُلُونَكُمْ مِنْ الْكُفَّارِ وَلَيَحْذِرُوا
فِيْكُمْ غُلْظَةٌ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزَّ
الْمُنْفِتُ

وَإِذَا مَا أَنْزَلْتَ سُورَةً فِيهِمْ مَنْ يَقُولُ
أَيُّكُمْ زَادَهُ هَذِهِ إِيمَانًا فَامَّا
الَّذِينَ أَمْنَوْا فَرَادُهُمْ إِيمَانًا
وَهُمْ دَيْسِبِشُرُونَ

125. Na so siran a katatagowan so manga poso iran sa gudamun, - na ba kiran ndun Miyakaoman sa Kaongkir ko andang a Kao-onkirkir iran, go Miyamatatai siran a kapanangan siran a manga Kapir.

126. Ba iran ndi Khailai a Mata-an! A siran na Puthiyoba-an siran ko oman ragon sa Makaisa o di na Makadowa? Oriyan niyan na di siran Puthaobat, go di siran Phakatum.

127. Na igira adun a Initoron a Surah, na Tuntungan o saba-ad kirian so saba-ad (sa Tharo-on niyan a:) Ba-adun a Puphakailai rukano a isa bo? Na oriyan niyan na tomali-khod siran: Na Piyakatalikhod o Allah so manga poso iran; sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a da-a manga Sabot iran.

128. Sabunsabunar a adun a Miyakaoma rukano a Sogo a pud ko manga ginawa niyo: A awida-akal Iyan so Marugun niyo: Mala rukano i Sambatan: Si-i ko Miamaratiyaya Mala i Kapudi, a Makalimo-on.

129. Na o Talikhod siran, na Tharowangka: A kasasana-an Ko so Allah: Da-a Tohan a salakao Rukaniyan: Ron Ako Ron So-miyarig,- ka Sukaniyan i Khiruk ko Kapa-ar a Mala!.

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَى رِجْسِهِمْ
وَمَا تُؤْمِنُوا وَهُمْ كَافِرُونَ

أَوْلَارُونَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ
عَامٍ مَرَّةً أَوْ مَرَّاتٍ ثُمَّ لَا
يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَكَّرُونَ

وَإِذَا مَا أَنْزَلْتَ سُورَةً نَظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَيْهَا
بَعْضٌ هَلَّ يَرَنُكُمْ مِنْ أَحَدٍ شَمَّ
أَنْصَرُوكُمْ أَصْرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِإِيمَنِهِمْ
قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنَا
أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ
حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ
رَءُوفٌ رَّحِيمٌ

فَإِنَّمَا تَوَلَّ أَفَقْتُلُ حَسِيبَ اللَّهُ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلُتُ وَهُوَ بِنِي
الْعَرْشُ الْعَظِيمُ

Surah Yunus-10

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non. Giyaya so manga Ayat ko Kitab a pimbaibaitan.

2. Ino khabaloi ko manga Manosiya a Pakamumusa a Kiyailahammi Ami ko Mama a pud kiran? (Sa Pitharo-on a:) Pama ka-iktiyarangka so manga Manosiya, go Pamanotholangka ko siran a Miyamaratiyaya: A Mata-an! A adun a bagiyan niran a Pangkatan a Maporo si-i ko Kadnan niran. Pitharo o da Pamaratiyaya: A Mata-an naya! A titlo a Balik Mata a mapayag!

3. Mata-an! A aya Kadnan niyo na so Allah, so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko miyakanum Alongan, oriyan niyan na mithakna ko Aras, Thatandinganun Niyan so Mambubutad. Da-a Makaphanapa-at inonta ko oriyan o idin Niyan. Giyoto man so Allah a Kadnan niyo; na Showasowata niyo Sukaniyan Ino kano di Phanandum?

4. Ron kano phakandod, langon. Diyandi o Allah a bunar. Mata-an! A Sukaniyan i Puphanagipo-on ko Kapuphangadun, oriyan niyan na

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّبُّكَمَا إِنَّكَمِنْ كِتَابٍ حَكِيمٍ

أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَباً أَنَّا نُوحِنَا إِلَى
رَجْعِ مِنْهُمْ أَنَّا نَذِرُ النَّاسَ وَيَسِّرُ الَّذِينَ
آمَنُوا أَنَّا لَهُمْ قَدَّمَ صَدِيقاً عِنْدَ رَبِّهِمْ فَأَلَّا
الْكَافِرُونَ إِنَّهُ هَذَا السَّحْرُ

مُئِنْ

إِنَّ رَبَّكُمْ أَللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ أَسْتَوَى عَلَى
الْعَرْشِ بِدِرْرٍ أَمْرَ مَامِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ
بَعْدِ إِذْنِهِ ذَلِكُمْ أَللَّهُ رَبُّكُمْ
فَأَعْبُدُهُو أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

٢٧

إِنَّهُ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعاً وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا
إِنَّهُ يَبْدُوا لِلْخَلْقِ شَيْئاً يُعِدُهُ وَلِيَجْزِيَ

khasowin Niyan (Madun), ka Mbalaasan Niyan so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya sa kaontol; na so siran a da Pamaratiyaya na adun a bagiyan niran a inomun a phulikabo, go siksa a malipudus, sabap ko da iran Kaparatiyaya.

5. Sukaniyan so Mimba-al ko Alongan a Masindao go so Olan a maliwanag, na diniyangka Iyan noto ko manga Darpa, kaan niyo katokawi so manga bilangan o manga ragon go so itongan. Da ko Kiya-aduna saya o Allah inonta na sabap ko bunar. Gi-i Niyan shumpadun magosai so manga Tanda ko pagtao a khitotomang-kud.

6. Mata-an! A adun a Matatago ko gi-i kapakashambi o gagawi-i a go so daondao, go so Inadun o Allah ko manga Langit a go so Lopa, a titlo a manga Tanda ko pagtao a khipanananggila.

7. Mata-an! A so siran a di iran ikhaluk so Kimbaratumowa-an Rukami, go miyatomo iran so Kaoyagoyag ko doniya, go Miyasowat siran non, go siran na siran na so manga Ayat Ami na pakalilipatan niran,

8. Na siran man na darpa iran so Naraka, sabap ko Pinggalubuk iran.

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقُسْطِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ شَرَابٌ مِّنْ
حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا
يَكْفُرُونَ

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً
وَالْفَمْرُورًا وَقَدْرَهُ مَنَازِلَ لَنْعَلَمُوا
عَدَدَ السَّيْنِينَ وَالْحِسَابَ مَا حَلَّ أَلَّهُ
ذَلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَتِ
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

٥

إِنَّ فِي أَخْيَالِهِ أَتِيلٌ وَالنَّهَارِ وَمَا حَلَقَ
اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَنْتِ
لِقَوْمٍ يَتَّقُونَ

٦

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا
بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَأَطْمَأْنُوا بِهَا وَالَّذِينَ
هُمْ عَنِ إِيمَانِنَا عَنَفَلُونَ

٧

أُولَئِكَ مَوْهِمُهُمُ الْأَنَارُ بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ

٨

9. Mata-an! A so siran a Miya-maratiyaya, go-Pinggalubuk iran so manga pipiya,-na Thoro-on siran o Kadnan nirana (ko Sorga) sabap ko Paratiyaya iran: Puphamangondas ko kababa-an nirana so manga law-asaig si-i ko manga Sorga a Pakalma.

10. Aya Panguni ran ro-o: Na Soti Ka, Ya Allah! Na aya gi-i ran ro-o Ikhokormata: Na Salaam! Na aya Mori ko Panguni ran: Na so Podi na ruk o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

11. Na opama ka Punggaga-ani o Allah ko manga Manosiya so Marata lagid o gi-i Niyan Kiran kanggaga-ani ko mapiya,_ na Mininggolalan kiran ndun so ta-alik kiran (ko kabinasa). Na bobotawan Nami so siran a di ran ikhaluk so Kimbaratumowa-an Rukami, ko kadadadag iran, a gi-i siran muromparompak.

12. Na igira a minisogat ko Manosiya so morala, na Manguni Rukami, ko kai-iga iyan, o di na moontod, o di na gomaganat. Na kagiya a pokasun Nami ron so Morala rukaniyan, na initaros iyan ndun (so Kao-ongkir iyan), Lagid o da Rukami Panguni ko Morala a minisogaton! Lagid aya man a kiyapharasi ko manga Malawani ko Pinggolaola iran!

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِمَا يَمْتَهِنُونَ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ أَلَانَهَرُ فِي جَنَّاتٍ
الْعَيْمَرٌ

دَعَوْنَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحْمِلُونَهُمْ
فِيهَا سَلَمٌ وَأَخْرُجْدَعْنَاهُمْ أَنَّ الْحَمْدَ
لِلَّهِ وَرَبِّ الْعَالَمِينَ

وَلَوْ يُعِظِّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ
أَسْتَعْجَلَهُمْ بِالْخَيْرِ لِقُضَى إِلَيْهِمْ
أَجْلُهُمْ فَنَذَرَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا
فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَلُونَ

وَإِذَا مَسَّ الْأَنْسَنَ الْضُّرُّ دَعَانَا
لِجَنَاحِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَابِيًّا فَلَمَّا كَشَفَنَا
عَنْهُ ضُرُّهُ مَرَّ كَآنَ لَمْ يَدْعُنَا إِلَى
ضُرِّ مَسَّهُ كَذَلِكَ زُيَّنَ لِلْمُسْرِفِينَ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

13. Na Sabunsabunar a bininasa Mi so miyagapidapid a pagtao ko miya-on a niyo gowani a ndarowaka siran: a Minitalingoma kiran o manga Sogo kiran so manga rrayag a karina, na da siran Paratiyaya! Lagid aya man a kambalasi Ami ko pagtao a manga rarata i ongar!

14. Oriyan niyan na biyaloi Ami sukano a miyamakasambi ko Lopa ko oriyan niran, ka Pagilain Nami o antona-a i Punggolaola-an niyo!

15. Na igira-a Puphangadi-an kiran so manga Ayat Ami, a manga rrayag, na gi-i Tharo-on o siran a di iran ikhaluk so kimbaratomo wa-an Rukami: A buggai Ka sa Puphangadi-an a salakao si-i, o di na Sambi-ingka Sukaniyan; Tharowangka (Ya Muhammad): A di Rakun khapatot o ba Ko sambi-i Sukaniyan pho-on ko pantag ko ginawa Ko: Da-a Pagonotan Ko a rowar ko Iphagilaham Rakun: Mata-an! a Sakun na ikhaluk Akun amai ka Sorangun Ko so Kadnan Ko, so siksa ko Alongan a mala.

16. Tharowangka: a opama ka kabaya o Allah, na di Ko rukano aya Kapangadi-an, go di Niyan rukano aya pakitokawan. Na Sabunar a miyathai Ako rukano ko Kaoyagoyag Akun ko da pun aya: Ba da-a sabot iy o?

وَلَقَدْ أَهْلَكَنَا الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا
ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
وَمَا كَفَرُوا بِالْوَعْدِ فَكَذَّلِكَ بَخْرِيَ الْقَوْمَ
الْمُجْرِمِينَ

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَقِيفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ
بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ

وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ أَيَّا نَبَأَ بَيْنَنَتِ فَالْأَذْيَنَ
الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا أَتَيْ
بِقُرْءَانٍ غَيْرَ هَذَا أَوْ بَدَلَهُ قُلْ مَا
يَكُونُ لِي أَنْ أُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَائِي
نَفْسِي إِنِّي أَتَبِعُ إِلَّا مَا يُوحَى إِلَيَّ أَنِّي
أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمَهُ

عَظِيمٌ

قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوَّهُ عَلَيْكُمْ
وَلَا أَدْرِكُمْ بِهِ فَقَدْ أَلِمْتُ
فِيهِمْ عُمُراً مِنْ قَبْلِهِ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ

17. Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa kabokhag, o di na piyakambokhag iyan so manga Ayat Iyan? Mata-an naya! a di phakasulang sa maliwanag so manga rarata i ongar.

18. Na Pushimba-an nirana salakao ko Allah, so di kiran phakabina sa go di kiran phakaompiya, go gi-i ran Tharo-on: A siran naya na phamakaogop rukami si-i ko Allah. Tharowangka: Ba-adun a Phanotholun niyo ko Allah a di Niyan katawan, si-i ko manga Langit a go so Lopa?_ Soti Sukaniyan! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran non!

19. Na da-a Kiya-aduna ko manga Manosiya a rowar ko okit a isa, na da siran pagayonayon. Na o da so Katharo a miya-on a pho-on ko Kadnan Ka, na Miyakokom siran ndun ko di iran phagayonayonan.

20. Na gi-i ran Tharo-on: A ino a da-a Initoron non a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Na Tharowangka: A so Migagaib na aya bo a phapa-aron na so Allah. Na nayao kano: Ka Mata-an! A Sakun na pud Ako niyo a pud ko Khinanayao.

21. Na igira-a piyakata-am Ami so manga Manosiya sa Limo ko oriyen o morala a minisogat kiran, na sa maoto na adun a antangan

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ
كَذِبًاً أَوْ كَذَبَ بِرَايَتَهُ إِنَّهُ
لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ

وَيَعْبُدُونَ كَمِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا
يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ
هَتَّوْلَاءَ شَفَعْتُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ
أَتَنْبَغُورُنَّ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي
السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَنَهُ
وَتَعَالَى عَمَّا يُشَرِّكُونَ

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أَمَمَةٌ وَجَدَةٌ
فَأَخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضَى بَيْنَهُمْ
فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أَنْزَلَ عَلَيْهِ إِيَّاهُ مِنْ
رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ فَإِنْتَظِرُوا
إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنَظَّرِينَ

وَإِذَا آذَنَنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ ضَرَّةٍ
مَسْتَهِمْ إِذَا الْهُمْ مَكْرُونٌ فَإِنَّا نَقْلِلُ اللَّهُ

niran a marata ko manga Ayat Ami! Tharowangka: A so Allah i magaan (i kabadal) ko antangan a marata! Mata-an! A so manga Sogo Ami (a manga Malaikat) na ipushorat Iran so Puphagantanganun niyo!

22. Sukaniyan so Puphakalalakan kano Niyan ko Kalopa-an go so Kalodan; taman sa igira-a miyakada kano ko Kapal;_ go niyan siran kutasun sabap ko ndo a manaot, na mababaya siran sa sabap ro-o; na maoma siran a ndo a mabagur go siran dansali o bagul a pho-on ko mbalabala, na matangkud iran a Mata-an! a siran na kiyatangkalan siran: Na Manguni siran ko Allah, sa Tolabosun niran non so Kapan-guni: Sa Ibut o sabuta Kamingka si-i, na Mata-an a mabaloi kami dun a pud ko Miyamanalamat!

23. Na kagiya-a sabutun Niyan siran, na sa maoto na siran na Pu-phanganiyaya siran ko Lopa sa di ontol! h ai manga Manosiya! So Ka-puphanganiyaya niyo na si-i bo phakatana ko manga ginawa niyo, sawiti niyo sa di mathai so Kaoya-goyag ko doniya: Oriyan niyan na si-i kano Rukami phakandod, na Phanotholun Nami rukano so Ping-golaola niyo.

24. Aya dun a ibarat o Kaoya-goyag ko doniya na lagid o ig a Piayakatoron Ami sukaniyan a pho-

أَسْرَعَ مَكَرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْبُرُونَ
مَا تَمَكَرُونَ

هُوَ الَّذِي يُسِيرُ كُلَّ فِي الْأَرْضِ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا
كُتِمَ فِي الْفُلُكِ وَجَرِينَ بِهِمْ بِرِيحٍ
طِينَةً وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَهُمْ رِيحٌ
عَاصِفٌ وَجَاءَهُمْ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ
وَطَمِئْنَةً لَهُمْ أَحِيطَ بِهِمْ دُعُوا اللَّهُ
مُخْلِصِينَ لِهِمُ الَّذِينَ لَمْ يُنْجِيْنَا مِنْ هَذِهِ
لَنْ كُوْنَكُمْ مِنَ الشَّاكِرِينَ

فَلَمَّا آتَجَنَّهُمْ إِذَا هُمْ يَعْمَلُونَ فِي الْأَرْضِ
يُغَيِّرُ الْعَقَدُ يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنَّمَا يَعْمَلُونَ
عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ مَتَّعَ الْحَيَاةُ الْذِيَاشُ
إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنَنِتَّكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ

إِنَّمَا مَثُلُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا كَمَاءٌ أَنْزَلَنَاهُ مِنَ
السَّمَاءِ فَأَخْلَطَ بِهِ نَبَاتَ الْأَرْضِ مِمَّا

on ko Kawang: Na minisabpon a kiyapakashaoshaog o Mangunguto ko Lopa, pud on so Pukhakan o manga Manosiya go so manga Ayam: Taman sa igira-a miyanditar o Lopa so Parayasan niyan go Kapharasen: Na ma-antang o khirukon a Mata-an! A siran na kha-paroli ran (so gona-on): Na makatalingoma-on so Sogowan Ami ko kagagawi-i o di na kadaondao, na balowin Nami oto a lagid o piragon, lagid o ba da Madun kagai! Lagid aya a gi-i Yami kashumpada magosai ko manga Tanda ko _ pagtao a puphamimi-kiranun niran.

25. Na so Allah na Iputhawag Iyan so (Sorga a) Ingud a Kalilintad: Go Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan ko okit a maka-o ontol.

26. Bagiyan o siran a Miphipiapiya so mapiya, go adun a ipagoman on! Na di ka koloban so manga paras iran sa maitum a go kahinan! Siran man i manga tao ko Soraga; siran na ron siran non ndun makakaka!

27. Go adun a bagiyan o siran a Minggalalubuk ko manga rarata a balas a marata, a lagid iyan: Go kakoloban siran sa Kahina-an: Da-a makalinding kiran ko (siksa o) Allah: Lagid o ba kiyakoloban so manga paras iran, sa saba-ad ko

يَا أَكُلُّ النَّاسَ وَالْأَنْعَمَ حَتَّىٰ إِذَا أَخْذَتِ
الْأَرْضَ مُحْدَثًا وَأَرْيَتَهُ وَظَرَبَ
أَهْلَهَا أَهْلَهُمْ فَنَدَرُونَ عَلَيْهَا أَتَهَا
أَمْ فَأَلَّا أَوْنَهَا فَجَعَلَنَاهَا حَصِيدًا
كَانَ لَمْ تَفْنَ بِالْأَقْسَ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ
الْآيَتِ لِقَوْمٍ يَنْفَكِّرُونَ

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي
مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطِ مُسْتَقِيمٍ

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْمُحْسَنَاتِ وَزِيادةً
وَلَا يَرَهُقُ وُجُوهُهُمْ قَرْ وَلَا ذَلَّةٌ أَفَلَيْكَ
أَصْحَبُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَلِيلُونَ

وَالَّذِينَ كَسَبُوا الْسَّيِّئَاتِ جَرَاءَ سَيِّئَتِهِ
بِمِثْلَهَا وَرَهْقَهُمْ ذَلَّةٌ مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنَ
عَاصِمٍ كَانُوا أَغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قَطْعَانَ
أَلَّا يَلِ مُظْلِمًا أَوْلَئِكَ أَصْحَبُ النَّارِ هُمْ فِيهَا

gagawi-i a miyangirungkirum: Siran man i manga tao ko Naraka: Siran na ron siran non ndun makakakal!

28. Na si-i ko Alongan a kalimoda Mi kiran langon; oriyan niyan na Tharo-on Nami ko siran a Miyamanakoto: (gugunuk kano ko) darpa iyo! Sukano a go so ini Pamanakoto niyo. Na pakashusunggaya-an Nami siran, na Tharo-on o ini Pamanakoto iran: Da-ami rukano Sogo-on a Kiyashimba-a niyo rukami!

29. Na kiyasana-an so Allah a saksi rukami a go si-i rukano: Mata-an! A aya butad ami na di ami dun katawan i Kapushimba-a niyo rukami!

30. Ro-o dun katupungi o oman i isa a ginawa so Miyanggalubuk iyan: Na pakandodun siran ko Allah a Kadnan niran a bunar, na makawatan kiran so Piyangumba-alan niran a kabokhag.

31. Tharowangka: Antawa-a i pumbugai rukano sa pagupur a pho-on ko Kawang go so Lopa? Ino antawa-a i Makapapa-ar ko kanug go so manga kailai? Go antawa-a i puphakagumao ko Oyagoyag a pho-on ko Miyatai? Go antawa-a i puphakagumao ko Miyatai a pho-on ko Oyagoyag? Go antawa-a i gi-i ndiyator ko Pu-

خَلِيلُهُنَّ

وَيَوْمَ نَحْشِرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ
أَشْرَكُوا مَا كَانُوكُمْ أَنْتُمْ وَشَرِكَأُوكُنْ فَرِيزِنَا
بِيَنْهُمْ وَقَالَ شَرِكَأُوهُمْ مَا كُنْتُمْ إِنَّا نَعْبُدُهُنَّ

۲۸

فَكَفَنَ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا
عَنِ عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ ۲۹

هُنَالِكَ تَبْلُوا كُلُّ نَفْسٍ مَا أَسْلَفَتْ
وَرُدُوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقَّ وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْرَوْنَ ۳۰

فَلُلَّ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
أَمْنَ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُجْنِحُ
الْحَيَّ مِنَ الْمَيْتِ وَمَنْ يُخْرِجُ الْمَيْتَ مِنَ
الْحَيَّ وَمَنْ يُدِيرُ الْأَقْرَبَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ
فَلَلَّ أَفَلَانَنَّقُونَ ۳۱

۳۱

khaolaola? Na Putharo-on nirangndun: A so Allah. Na Tharowangka: A ino niyo di khalukun?

32. Na guyoto man so Allah, a Kadnan niyo a bunar: Na da-a oriyan o bunar, a inonta so ribat; na andamanaya i kaputhalikhod iyo?

33. Lagid aya a kiyatangkud o Katharo o Kadnan Ka ko siran a miyamanongklid: Mata-an! A siran na di siran Mapaparatiyaya.

34. Tharowangka: A ba-adun a pud ko Ipuphamanakoto niyo a tao a puphanagipo-on ko Kapangadun, oriyan niyan na khasowin Niyan (Madun)? Tharowangka: A so Allah i Puphanagipo-on ko Kapangadun, oriyan niyan na khasowin Niyan (Madun): Na andamanaya i kaputhalikhod iyo?

35. Tharowangka: A ba-adun a pud ko Ipuphamanakoto niyo a tao a Phakatoro ko bunar? Tharowangka: A so Allah i Phakatoro ko bunar, Ino so Phakatoro ko bunar aya patot a onotan, antawa-a so di niyan khato-on so lalan o di Torowa? Na ino kano wai? Andamanaya i Kipukhokomun niyo (ko ribat)?

36. Na da-a Phagonotan o kadalukan kiran a rowar sa arangan: Mata-an! A so arangan na da-a khibugai niyan a gona ko bunar a

فَذَلِكُمْ أَنَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ
إِلَّا الضَّلَالُ فَإِنَّ مُصْرِفَوْنَ
ۚ

كَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الظَّبِيرَاتِ
فَسَقَوْا إِنَّهُمْ لَا يَؤْمِنُونَ
ۚ

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَاءِكُمْ مَنْ يَبْدُوا الْخَلَقَ
يُعِدُّهُ وَقُلْ اللَّهُ يَكْبِدُ الْخَلْقَ مِمَّ يَعِدُهُ
فَإِنَّ تُؤْفِكُونَ
ۚ

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَاءِكُمْ مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلْ
اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفْعَنَ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ
أَحَقُّ أَنْ يَتَبَعَ أَمْنَ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يَهْدِي
فَاللَّهُ كَفِيفٌ بِحُكْمِهِ
ۚ

وَمَا يَشْعِيْ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا طَنَّا إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي
مِنَ الْحَقِّ شَيْئاً إِنَّ اللَّهَ عَلِمُ بِمَا

يَفْعَلُونَ ﴿٢٧﴾

maito bo. Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolao-la-an.

37. Na da ko butad angkai a Qur-an o ba gi-i mbaba-a sa a pho-on ko salakao ko Allah; na ogaid na initanto ko miyaona an Niyan (a manga Kitab), go ini osai ko manga Kokoman, da-a sangka-a madadalumon, a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

38. Ino iran gi-i Tharowa: A pimbaba-as Sukaniyan (o Muhammad)? Tharowangka: A bugai kano sa Surah a lagid Iyan, go panongganoi kano sa sadun sa khagaga niyo, a salakao ko Allah, o sukano i manga bunar!

39. Kuna, ka piyakambokhag iran so da iran sushuba so Kata-o Rukaniyan, go da kiran pun makatalingoma so ta-awil iyan: Lagid aya so kiyapakambokhaga o siran a miya-onsa a niran (ko manga Kitab): Na Pamimikiranangka so miyambutad o kiya-akiran ko manga darowaka!

40. Na adun a pud kiran a tao a Maparatiyaya-on, go adun a pud kiran a tao a di ron Mapaparatiyaya: Na so Kadnan Ka i Mata-o ko Puphamaminasa.

41. Na o ba Ka iran Pakapumbokhaga, na Tharowangka: A ruk Akun so galubuk Akun, na ruk iyo

وَمَا كَانَ هَذَا الْفُتُوهُ أَنْ يُفْتَرِئَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَلَا كُنَّ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ
وَقَصْصَيْلَ الْكِتَابِ لَرَبِّ فِيهِ مِنْ رَبٍِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾

أَمْ يَقُولُونَ أَفْتَرَهُ اللَّهُ قُلْ فَإِنَّا إِلَيْهِ سُورَةٌ
مِثْلِهِ وَأَدْعُوا مِنْ أَسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ
اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَدِيقَنَ ﴿٢٩﴾

بَلْ كَذَّبُوا إِيمَانَهُمْ بِمَا رَأَيْتُمُوا عِلْمًا وَلَمَّا يَأْتِهِمْ
تَأْوِيلُهُ كَذَّبُوكُمْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَانظُرْ كَيْفَ كَاتَ عَقِبَةً
الظَّالِمِينَ ﴿٣٠﴾

وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا
يُؤْمِنُ بِهِ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٣١﴾

وَإِنْ كَذَّبُوكُمْ فَقُلْ لَيْ عَمَلَيْ وَلَكُمْ
عَمَلُكُمْ أَنْتُمْ بِرَبِّيُونَ مَمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا

so galubuk iyo! Sukano na angiyas kano ko gi-i Ko Nggalubukun, na Sakun na angiyas Ako ko gi-i niyo nggalubukun!

بِرَىءٌ مِّمَّا عَمَلُوا

42. Na adun a pud kiran a tao a Puphamamakinugun Ka iran: Ino Suka Maphakanug Ka so manga bungul,_ apiya pun siran na da-a manga sabot iran?

43. Go adun a pud kiran a tao a Phagilaingka niyan: Ino Suka Khatoro-o Ka so manga bota,_ apiya pun siran na di siran phamakanono?

44. Mata-an! A so Allah na di Niyang shalimbotan so manga Manosiya sa maito bo: Na ogaid na so manga Manosiya i pushalimbot ko manga ginawa iran.

45. Na si-i ko Alongan a Kalimoda Niyan kiran: Na lagid o ba da-a minitarugiran (ko doniya) a rowar ko isa ka oras ko kadaondao: Sa makakhikilala-i siran: Sabunar a miyalogi so siran a piyakambokhagiran so Kimbaratumowa-an ko Allah, go da siran makakudug sa ontol.

46. Na amai ka paki-ilai Ami Ruka so saba-ad ko idi diyandi Ami kiran (a siksa),- o di na tangannun Nami Suka,-na si-i siran Rukambo phakandod: Oriyan niyan na so Allah i saksi ko gi-i ran nggolala-an.

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَعِنُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ شَيْعَ

الْأَصْمَ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ

وَمِنْهُمْ مَنْ يَظْهِرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ

تَهْدِي الْعُمَّى وَلَوْ كَانُوا

لَا يُبْصِرُونَ

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَذِكْنَ

النَّاسَ أَنفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَمَا لَمْ يَبْثُوا إِلَّا سَاعَةً مِنْ

النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسَرَ الَّذِينَ

كَذَبُوا يَلْقَاءُ اللَّهُ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ

وَإِمَّا نُرِيتَكَ بَعْضَ الَّذِي نَعْدُهُمْ أَوْ نُؤْفِيَكَ

فَإِنَّا مَرْجِعُهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا

يَفْعَلُونَ

47. Na oman i pagtao na adun a Sogo-on: Na amai ka makaoma so Sogo kiran, na Kokomun siran sa ontol, a siran na di siran kasalimbotan.

48. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi, _ o sukano na Mumamata-an kano?

49. Tharowangka: A da-a Mipa-pa-ar Akun a ruk o ginawa Ko a kabinasa, a go da-a ompiya inonta sa kabaya o Allah. Adun a ruk o oman i pagtao a ta-alik: Na igira a miyakaoma so ta-alik kiran, na di ran khisundod sa isa ka oras, go di iran khakutung.

50. Tharowangka: Aiguda iyo_, amai ka makatalingoma rukano so siksa Iyan ko gagawi-i, o di na daondao,_ antona-a pun i punggaga-anan non o manga rarata i ongar?

51. Ino a sa oriyan niyan na igira a miyakatana (so siksa) na Pharatiyyaya-an niyo bo? Ino a imanto bo (i Kapharatiyyaya niyo) a Sabunar a giyaya so puphangalo kalokan niyo?

52. Oriyan niyan na Tharo-on ko siran a da Pamagin on tolan: Tami niyo so siksa a tatap! Da-a imbalas rukano a rowar ko Pinggalubuk iyo!

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَهُمْ
رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ٤٧

وَيَقُولُونَ مَنْ قَاتَ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
صَدِيقِينَ ٤٨

قُلْ لَا أَمْلُكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَقْعَدُ إِلَّا مَا
شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجْلٌ إِذَا جَاءَهُمْ فَلَا
يَسْتَخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ٤٩

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَنَاكُمْ عَذَابًا بِيَنَّتِ أَوْ نَهَارًا
مَاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ٥٠

أَئْنَ إِذَا مَا وَقَعَ أَمْنِثُ بِهِ آكِنْ وَقَدْ
كُنْتُمْ بِهِ سَتَعْجِلُونَ ٥١

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابًا
الْغَلَدِ هَلْ بَعْزُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ
تَكْسِبُونَ ٥٢

53. Na pakiphanothol iran Ruka: Ino bunar Sukaniyan? Tharowangka: Owai! Ibut ko Kadnan Ko! Ka Mata-an naya a titlo a bunar! Na di niyo dun khapalagoyan!

وَيَسْتَغْوِنُكَ أَحَقُّ هُوَ قُلْ إِي
وَرِقَ إِنَّهُ لَحَقٌ وَمَا أَنْشَمَ
بِمُعْجِزِينَ ٥٣

54. Na Opama ka Mata-an! A ruk o oman i isa ginawa a da Pagin ontolan, so nganin a shisi-i ko Lopa (langon) na Mata-an a iya-on niyan noto sa ginawa niyan: Na misolun niran so kasundit ko masa a kasan-dungi ran ko siksa: Na Makokom siran sa ontol, a siran na di siran Kasalimbotan.

وَلَوْأَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ
لَا فَتَدَّتْ بِهِ، وَأَسْرَوْا الْنَّدَامَةَ لِمَارَأُوا
الْعَذَابَ وَفُضُّلَ بَيْنَهُمْ بِالْقُسْطِ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ٥٤

55. Ba di Mata-an! a ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Lagit a go so Lopa? Ba di Mata-an! A so diyandi o Allah na bunar? Na ogaid na so kadakulan kirin na di iran katawan.

أَلَا إِنَّ اللَّهَ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكُنَّ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ٥٥

56. Sukaniyan i Puphangoyag go pushabap ko Kapatai, go ron kano phakandoda.

هُوَ يُحْيِيٌ وَيُبَيِّنُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ٥٦

57. Hai manga Manosiya! Sabunar a adun a miyakaoma rukano a thoma a pho-on ko Kadnan niyo, go bolong ko nganin a shisi-i ko manga rarub,_go Torowan go Limo ko Miyamaratiyaya (a giya Qur-an naya).

يَأَيُّهَا أَكَاسُ قَدْجَاءَ شَكْمُ مَوْعِظَةٍ
مِنْ رَبِّكُمْ وَشَفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ
وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ٥٧

58. Tharowangka: A sabap ko Gagao o Allah, go sabap ko Limo Iyan,_na sabap ro-o na pakapipiaya iran a ginawa iran: Ka guyoto i tomo a di so puphanimo-on niran.

قُلْ يَفْضُلُ اللَّهُ وَرَحْمَتُهُ، فَإِنَّكَ فَلَيَقْرَحُوا
هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ٥٨

59. Tharowangka: Aiguda iyo ko Initoron rukano o Allah a Pagupur? Na biyaloi niyo to a Haram go Halal. Tharowangka: Ba rukano ini Sogo o Allah, antawa-a pha-gangkobun niyo so Allah?

60. Na antona-a i arangan o siran a ipthagangkob iran ko Allah so kabokhag (ko khabolosan niran), ko Alongan a Qiyamah? Mata-an! A so Allah na titho a mala i Gagao ko manga Manosiya, na ogaid na so kadakulan kirin na di siran Phanalamat.

61. Na da-a khatagowan Ruka a butad, go da-a Kaphangadian Ka ko Qur-an,_go da-a Mapunggalubuk iyo a galubuk,_a ba di Sukami i manga saksi Rukano ko masa a gi-i niyo ron Kinggolalanun. Na da-a makaphagma ko Kadnan Ka a timbang bo o kolpong si-i ko Lopa go si-i ko Langit; go da-a maito a di guyoto go da-a mala, a ba di mata-tago ko (Laok Makpol a) Kitab a mapayag.

62. Tanodan ka Mata-an! A so manga tabanga o Allah na da-a pangandam iran, go di siran makamboko (ko Alongan a Maori);

63. Siran na Miyamaratiyaya go Miyamananggila;_

64. Bagiyan niran so mapiya Tothol, ko Kaoyagoyag ko doniya

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ
رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَماً وَحَلَّاً قُلْ
مَا لِلَّهِ أَذْنٌ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ
تَفَرُّونَ ﴿٩﴾

وَمَا كَانَ الَّذِينَ يَقْرُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكَبِيرِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ
لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَشْكُرُونَ ﴿١٠﴾

وَمَا تَكُونُ فِي شَاءٍ وَمَا تَنْلُو أَمْنَهُ مِنْ
قُرْءَانٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كَانَ
عَلَيْكُوكُ شَهُودٌ إِذْ تُفْيِضُونَ فِيهِ وَمَا
يَعْرُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِيقَالٍ ذَرَقَ فِي
الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ
ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ ﴿١١﴾

أَلَا إِنَّكَ أُولَئِكَ اللَّهُ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزُنُونَ ﴿٦﴾

الَّذِينَ إِيمَانُوا كَانُوا
يَتَّقُونَ ﴿١٢﴾
لَهُمُ الْبَشَرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي

go so Akhirat: Di khasambiyen so manga Katharo o Allah. Giyoto man na Sukaniyan so Da-ag a mala.

65. Na o ba Ka Mapakamboko o Katharo iran: Mata-an! A so Munang na ruk o Allah langon: Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

66. Tanodan ka Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa. Na da ko Phagonotan o siran a Puphanong-ganoi siran sa salakao ko Allah o ba manga sakotowa (o Allah); da-a Phagonotan niran a rowar ko arangan, ka ba siran ndun di-i pangusar.

67. Sukaniyan so Miyadun rukano ko Gagawi-i, ka-an kano ron puphakadukha, go so Daondao a puphakabugai sa Maliwanag. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titlo a manga Tanda ko pagtao a Puphamamakinug siran.

68. Pitharo iran: A kominowa so Allah sa Wata Iyan! Soti Sukaniyan! Sukaniyan na da-a Mapukhuno Niyan! Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa! Da-a karina niyo saya! Ino niyo gi-i Tharowa makapantag ko Allah so di niyo katawan?

69. Tharowangka: A Mata-an! A siran a ipthagangkob iran ko Allah so kabokhag na di siran makasulang sa Maliwanag.

الْآخِرَةُ لَا بَدِيلٌ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ
ذَلِكَ هُوَ الْوَزْرُ الْعَظِيمُ ٦٧

وَلَا يَحْرُنُكُ فَوْلَهُمْ إِنَّ الْعَزَّةَ لِلَّهِ
جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ٦٨

أَلَا إِنَّ اللَّهَ مِنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ
فِي الْأَرْضِ وَمَا يَتَبَعِي الَّذِينَ
يَدْعُونَ مِنْ دُورِنَ اللَّهِ شَرِكَاءَ
إِنَّ يَتَبَعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّهُمْ إِلَّا
يَخْرُصُونَ ٦٩

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَيْلَلَ
لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَأَنَّهَا رَمْبَصِرًا
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِيْنَ لِقَوْمٍ
يَسْمَعُونَ ٧٠

قَالُوا أَتَخَذُ ذَلِكَ اللَّهَ وَلَدًا سُبْحَنَهُ
هُوَ الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ إِنَّ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَنٍ
بِهِنْدَ الْأَنْقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا
لَا تَعْلَمُونَ ٧١

قُلْ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ٧٢

70. Matag sagad so Kapuphagi-nutao iran ko doniya!_ Oriyan niyan, na si-i siran Rukami phakandod. Na oriyan niyan na pakita-aman Nami kiran so siksa a sangat sabap ko Kiya-ongkir iran.

71. Na Pangadi-ingka kiran (Ya Muhammad) so Totholan ko Nuh. Gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyen: Hai pagtao Akun! O ba rukano mipupunud so katatago Akun rukano go so Kapuphakitadumi Akun (rukano) ko manga Ayat o Allah,_na so bo so Allah i Siyarigan Ko. Na tu-khusa niyo i Punggolaola-an niyo rakhos o Ipu-phamanakoto niyo, oriyan niyan na di kakundongan rukano so Punggolaola-an niyo; na oriyan niyan na dansalun niyo Rakun, sa di niyo Rakun ndun tha-alika.

72. Na o talikhod kano, na da-a piyanguni Yakun rukano a sokai: Da-a sokai Akun inonta so shisi-i ko Allah, na ini Sogo Rakun a kabaloi Yakun a pud ko Mimbabay orantang (ko Allah).

73. Na piyakambokhag iran Sukaniyan, na siyabut Ami Sukaniyan, a go so manga pud Iyan ko Kapal, go biyaloi Ami Siran a miyamakasambi (ko Lopa), na inulud Ami so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami. Na Pamimikiranangka so miyambutad o kiya-akir-

مَنْعَ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ
نُذِيقُهُمُ الْعَذَابَ أَشَدِيدَ بِمَا
كَانُوا يَكْفُرُونَ

وَأَتَئُلُ عَلَيْهِمْ بَأْنَوْجٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ
يَنْقُومُ إِنْ كَانَ كُبُرُ عَلَيْكُمْ مَقَامٌ وَتَذَكِيرٍ
يَعَايِتَ اللَّهُ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكِّلْتُ
فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَشَرَكَةً كُمْ شَمَلَاهُ يَكْنُونَ
أَمْرَكُمْ عَلَيْكُمْ غَمَّةٌ ثُمَّ أَقْضُوا إِلَيْنَا
وَلَا نُنْظِرُونَ

إِنْ تَوَلَّنَّ مُتَمَّثِفَمَا سَأَلَكُمْ مِنْ أَجْرٍ إِنْ
آخْرِيٌ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَأَمْرُتُ أَنْ أَكُونَ
مِنَ الْمُسْلِمِينَ

فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفَلَكِ
وَجَعَلْنَاهُمْ خَلَقَيْفَ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ
كَذَّبُوا إِنَّا يَنْهَا فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَيْقَبَةُ
الْمُنْذَرِينَ

an ko Piyamaka-iktiyar (a da dun Paratiyaya)!

74. Oriyan niyan na Siyogowan Ami ko kiya-ipos Iyan sa manga Sogo so pagtao iran: Na mini oma Iran kiran so manga rarayag a karna, na da iran ndun Paratiyaya a so Piyakambokhag iran gowani. Lagid aya a Kaputhotopi Ami ko manga poso o manga Malawani.

75. Oriyan niyan na Siyogo Ami ko kiya-ipos iran so Musa a go so Haron ko Pir-aon a go so manga Olowan ko pagtao niyan rakhus o manga Tanda Ami. Na ba siran ndun Mimaratabat: Go miyalaboi siran a pagtao a manga Baradosa.

76. Na kagiya a makaoma kiran so bunar a pho-on ko Hadapan Nami, na Pitharo iran: Mata-an naya! A titho a Balik: Mata a mapayag!

77. Pitharo o Musa: Ino niyo gi-i Tharowa ko bunar ko wakto a kiya-pakaoma niyan rukano (i Balik Mata)? Ino Balik Mata ini? Na di phakasulang sa Maliwanag so manga Balik Mata.

78. Pitharo iran: Ba aya Kiyapakatalingomangka rukami na phakiawa-an Ka rukami so kupit a miyatoo-on nami ron so manga lokus ami,_go a niyo makowa a dowa so kapa-ar ko Lopa? Na di Ami Sukan no Pharatiyaya-an!

ثُمَّ بَعْشَانَمْ بَعْدِهِ رُسْلَانُ إِلَيْ قَوْمِهِ
فَإِنَّهُمْ بِالْبَيْتِ نَذِرٌ فَمَا كَانُوا يُؤْمِنُوا بِمَا
كَذَّبُوا يَهُدِي مِنْ قَبْلٍ كَذَّلِكَ تَطْبِعُ عَلَى قُلُوبِ
الْمُعْتَدِلِينَ

ثُمَّ بَعْشَانَمْ بَعْدِهِمْ مُوسَى وَهَرُونَ
إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلِئِيهِ يَبَأِسُنَا فَاسْتَكْبِرُوا
وَكَانُوا فَوْقَمَا يُخْرِمِينَ

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحُقُوقُ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا
إِنَّ هَذَا لِسِحْرِ مِنْ

قَالَ مُوسَى أَقْتُلُونَ لِلْحَقِّ لِمَاجَاهَ كُمْ
أَسْخَرُ هَذَا وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ

قَالُوا أَجِئْنَا لِتَأْفِنَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ
إِبَاهَنَا وَتَكُونُ لَكُمُ الْكَرْبَيَاءُ فِي الْأَرْضِ
وَمَانَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِينَ

79. Na Pitharo o Pir-aon: A wita niyo rakun so langowan o Balik Mata a mapasang.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُؤْفِي بِكُلِّ سَحْرٍ
عَلَيْهِ

80. Na kagiya a makaoma so manga Balik Mata, na Pitharo kiran o Musa: Ithogun niyo i Ipagithog iyo!

فَلَمَّا جَاءَهُ السَّحْرُ قَالَ لَهُمْ مُوسَى أَقْرُوا
مَا أَنْتُمْ مُنْقُوتُكُمْ

81. Na kagiya a Mithog siran, na Pitharo o Musa: A so Minitalingoma niyo na Balik Mata: Mata-an! A so Allah na Phurata-an Niyang ndun noto: Mata-an! A so Allah na di Niyang pakaphamutusun so galubuk o Puphamaminasa.

فَلَمَّا أَقْرَوْا قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِهِ
السَّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيِّدُ الْعِظَمَاتِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ
عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ

82. Na thanton o Allah so bunar sabap ko manga Katharo Iyan, apiya miyagowad so manga rarata i ongar!

وَيَحْكُمُ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلْمَنَتِهِ وَلَا كَرَأَ
الْمُجْرِمُونَ

83. Na da-a Miyamaratiyaya ko Musa a rowar ko Moriyatao a sabala ko pagtao (o Pir-aon), makapantag sa kaluk ko Pir-aon a go so manga Nakoda kiran, sa ba niyan siran Pangarasi-i; na Mata-an! A so Pir-aon na titho a mangangarasi ko Lopa, go Mata-an! A sukanian na pud dun ko manga Malawani.

فَمَاءَ امَّنَ لِمُوسَى إِلَّا ذُرْيَةً مِّنْ قَوْمِهِ
عَلَى حَوْفٍ مِّنْ فِرْعَوْنَ وَمَلِئَهُمْ أَنَّ
يَقْنِنُهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالِمٌ فِي الْأَرْضِ
وَإِنَّهُ لِمَنِ الْمُسَرِّفِينَ

84. Na Pitharo o Musa: Hai pagtao Akun! O sukano na Piyaratiyaya niyo so Allah, na sukanian bo i sarigi niyo o sukano na Mbabayorantang kano.

وَقَالَ مُوسَى يَنْعَمُ إِنْ كُنْتُمْ إِنْ كُنْتُمْ بِاللَّهِ
فَغَلَيْتُهُ تَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ

85. Na Pitharo iran: A so Allah i siyariga Nami. Kadnan Nami! Di Kamingka mbaloya a Pangangara-siyan o pagtao a manga Darowaka;

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوْكِنَارَبَنَا لَا جَعَلْنَا فِتْنَةً
لِلنَّاسِ
٨٥

86. Go sabap ko Limo o Ka na Pokasa Kamingka ko pagtao a Miyamangongkir.

وَيَخْنَأْ بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ
٨٦
الْكُفَّارِ

87. Na ini Ilaham Ami ko Musa a go so Pagari Niyan: A Mba-al Kano sa ruk o pagtao niyo sa manga Walai sa Missir, go tagowi Niyo so manga Walai Niyo sa gi-i Shambayangan, go Pamayandugun Niyo so Sambayang: Na Puphamanotholingka sa mapiya so Miyamaratiyaya!

وَأَوْجَحْنَا إِلَيْ مُوسَى وَأَخِيهِ أَنْ تَبَوَّءَا^١
لِقَوْمٍ كَمَا إِمْرَأُ مُوسَى وَأَجْعَلْنَا
بِيُوتَكُمْ قِلَّةً وَأَقْيَمْنَا الْصَّلَاةَ

88. Na Pitharo o Musa: Kadnan Nami! Mata-an! A Suka na bigan Ka so Pir-aon go so manga Olowan ko pagtao niyan sa Parahiyasan go manga tamok ko Kaoyagoyag ko doniya, Kadnan Nami! Kagiya a mapuphakasilai ran (so manga Manosiya) pho-on ko lalan Ka; Kadnan Nami! Na Ilangangka so manga tamok iran, go Pakatugasangka so manga poso iran, ka di siran Pharatiyaya taman sa di iran kasandungan so siksa a Malipudus.

٨٧
وَبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ

وَقَالَكَ مُوسَى رَبَنَآ إِنَّكَ إِنَّكَ أَتَيْتَ
فِرْعَوْنَ كَمَلَأَهُ زِيَّةً وَأَمْوَالًا فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَنَآ إِنَّكَ صُلُّوْعَنَّ
سَبِيلَكَ رَبَنَآ أَطْمِسَ عَلَى أَمْوَالِهِمْ
وَأَشَدَّدَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّى
يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ
٨٨

89. Pitharo (o Allah): A Sabunar a tiyarima so Panguni Niyo a Dowa! Na Paginontolan Kano, go di Niyo khuduga so lalan o siran a da-a manga mulung iran.

فَالَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُونَ
٨٩

90. Na piyakaripag Ami so manga Moriyatao o Israil ko Kalodan: Na siyaloba siran o Pir-aon a go so manga tantara iyan sa kapangako-wala a go kapangarasi; taman, sa kagiya a raotun sukaniyan o kalud, na Miyatharo iyan: A Piyaratiyaya ko a Mata-an naya! A da-a Tohan a inonta so Piyaratiyaya Sukaniyan o manga Moriyatao o Israil: Go Sakun na pud ko Mimbabayorantang (ko Allah).

91. (Pitharo- on:) Ino a imanto bo (i Kapharatiyayangka)! _A Sabunar a somiyangka ka gowani? go miyabaloi ka a pud ko miyamamina-nasa!_

92. Na sa alongan nai na shabutun Nami suka sa sobo so lawas ka, ka-angka mabaloi a Tanda a tao o phakasalono ruka! Na Mata-an! A Madakul ko manga Manosiya a so manga Tanda Ami na titho a pakalilipatan niran!

93. Na Sabunsabunar a Piyakapagingud Ami so manga Moriyatao o Israil ko Phagingudan a mapiya, go Riniskhiyan Nami siran sa manga pipiya: Na da siran shoransorang taman ko kiyapakaoma kiran o Kata-o. Mata-an! A so Kadnan Ka na Khokomun Niyan siran sa Alongan a Qiyamah ko da iran pagayonayoni.

وَجَنَوْزَنَا بَنِي إِسْرَئِيلَ الْبَحْرَ فَأَنْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بِغِيَارٍ وَعَدْوًا حَتَّىٰ إِذَا أَذْرَكَهُ الْفَرْقَادُ قَالَ إِنَّمَاتِي أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنِّي مَنْ يَهْبِطُ إِسْرَئِيلَ وَإِنَّمَاتِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ٦١

إِنَّمَنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ٦٢

فَالْيَوْمَ نُنَحِّكَ بِيَدِنَاكَ لِتَكُونَ لِعَنْ خَلْفَكَ أَيَّهَا وَلَمْ يَكُنْ مِنَ النَّاسِ عَنْ أَيْتَنَا لِغَافِلُونَ ٦٣

وَلَقَدْ بَوَأْنَا بَنِي إِسْرَئِيلَ مُبَوِّصِدِي وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيَّابَاتِ فَمَا أَخْتَلَفُوا حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بِنِيمِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ٦٤

94. Na o ba Ka shasangka ko Initoron Nami Ruka (Ya Muhammad), na Isha-ingka so Puphamangadi ko Kitab a miya-on a Ka: Sabunsabunar a miyakaoma Ruka so bunar a pho-on ko Kadnan Ka: Na o ba Ka mabaloi a pud ko pukhakadowadwa-an.

95. Go o ba Ka mabaloi a pud ko siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat o Allah, ka mabaloi Ka a pud ko miyangalologi.

96. Mata-an! A siran a miyatang-kud kiran so Katharo o Kadnan Ka na di siran Pharatiyaya,

97. Apiya pun makaoma kiran so langowan o Tanda,_taman sa di iran kasandungan so siksa a Mal-ipudus.

98. Na ino a da-a Miya-adun a Phagingud a Miyaratiyaya, (ko kiya-ilaya iran ko siksa),- na Miakanggai ron a gona so Paratiyaya niyan,- a rowar ko pagtao o Yunus? Na kagiya a Maratiyaya siran, na piyokas Ami kiran so siksa a kapakarondan ko Kaoyagoyag ko do-niya, na Piyakasawit Ami siran ko Kapaginutao taman ko wakto (o Kapatai).

99. Na o kabaya o Kadnan Ka, na Mata-an a Makaparatiyaya so tao ko Lopa,_Sa tanan siran langan! Bangka khatugul so manga

فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِّمَّا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ فَسُئِلُ
الَّذِينَ يَقْرَئُونَ الْكِتَابَ مِنْ
قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا
تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَنَّينَ ٢٤

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ
الَّهِ فَتَكُونُنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ٢٥

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ
رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ٢٦

وَلَوْجَاءَهُمْ كُلُّهُمْ أَيَّهُ حَتَّى يَرُوا
الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ٢٧

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرِيْبَةً أَمَّا نَفَعَهَا
إِيمَنُهُمْ إِلَّا قَومٌ يُؤْسَى لَمَّا آمَنُوا
كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْغَرْبِيِّ فِي الْحَيَاةِ
الْدُّنْيَا وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَى حِينِ ٢٨

وَلَوْشَاءَ رَبِّكَ لَأَمَّا مَنْ فِي الْأَرْضِ
كُلُّهُمْ جَيْعَانًا أَفَأَنْتَ تُكَرِّهُ النَّاسَ

Manosiya, taman sa mabaloi siran a Miyamaratiyaya?

100. Na di pa-aran o Baraniyawa so Kapakaparatiyaya niyan, inonta o sabap sa Idin o Allah, na ishung-gai Niyan so siksa ko siran a da-a manga sabot iran.

101. Tharowangka: A pamimikirana niyo so matatago ko manga Langit a go so Lopa; na di phakang-gai a gona so manga Ayat go so Puphamaka-iktiyar ko pagtao a di Phamaratiyaya.

102. Na ba-adun a punaya-on niran a rowar ko lagid o manga gawi-i o siran a miyanga-i ipos ko miya-onsa a niran? Tharowangka: A nanayao kano: Ka Mata-an! A Sakun na pud iyo a pud ko Khina-nayao.

103. Oriyan niyan na Pushabutun Nami so manga Sogo Ami a go so Miyamaratiyaya: Lagid aya a kabunar Rukami a kasabuta Mi ko Miyamaratiyaya!

104. Tharowangka: Hai manga Manosiya! O ba kano shasangka ko okit Akun, na Diyakun Pushowasowatun so gi-i niyo Showasowatun, a salakao ko Allah! Na ogaid na aya Pushowasowatun Ko na so Allah_a so Puthangan ko manga Niyawa niyo: Go ini Sogo Rakun a mabaloi Ako a pud ko Miyamaratiyaya,

حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾

وَمَا كَانَ لِفَسِيسَ أَنْ تُؤْمِنَ بِإِلَيَّاَذْنِ
اللَّهُ وَجَعَلَ الرِّبْسَ عَلَىَ الَّذِينَ
لَا يَعْقِلُونَ ﴿٢٠﴾

قُلْ أَنْظُرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا تَغْنِي الْآيَتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢١﴾

فَهَلْ يَنْظَرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ
الَّذِينَ حَلَوْنَ قَبْلَهُمْ قُلْ فَانْظُرُوهُ
إِلَيْ مَعْكُمْ مِنَ الْمُنَظَّرِينَ ﴿٢٢﴾

شَرَبْنَجِي رُسْلَنَا وَالَّذِينَ
كَذَّلَكَ حَقَّا عَلَيْنَا نَجْحَ المُؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ كُلَّمَا فِي شَاءَ مِنْ دِينِي
فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَبْعُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَوْفِكُمْ وَأَمْرُ
أَنَّ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٤﴾

105. Go (Pitharo Rakun a:) Paka-antapangka so Hadap Ka ko okit a maka-o ontol, go di Ka thapi ko manga Pananakoto;

106. Go Dingka Phanongganoya, a salakao ko Allah so di Ruka Phakaompiya go di Ruka Phakabina: Na Onggolaola-angka, na Mata-an! A Suka sa maoto na pud ko manga Darowaka.

107. Na o Sogati Ka o Allah sa morala, na da-a phakapokason a rowar Rukaniyan: Na o Paka-antapi Ka Niyan sa mapiya, na da-a phakarun ko Gagao Niyan: Ishogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan. Na Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

108. Tharowangka: Hai manga Manosiya! Sabunar a miyakaoma rukano so bunar a pho-on ko Kadnan niyo! Na sadun sa tao a komudug ko ontol, na Khatoro sa ruk bo o ginawa niyan; na sadun sa tao a somilai, na phakasilai sa si-i bo phakatana rukaniyan: Na kuna a ba kano Rakun paki-a akon.

109. Na Onotingka so Iphagilaham Ruka, go Phantang Ka, taman sa Komokom so Allah: Ka Sukaniyan i Taralbi a mapiya ko manga Kokoman.

وَأَنْ أَقِمْ وَجْهَكَ لِلَّذِينَ حَنِيفُا
وَلَا تَكُونَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ
وَلَا يَضُرُكُ فَإِنَّ فَعْلَتْ إِذَا مِنَ

الظَّالِمِينَ

وَإِنْ يَمْسِسْكَ اللَّهُ بِصَرِّ فَلَا كَاشِفَ
لَهُ إِلَّا هُوَ أَنْ يُرِدُكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَآدَ
لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ
مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَهْتَدَ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي
لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضْلُلُ عَنْهَا
وَمَا أَنَا عَلَيْكُم بِوَكِيلٍ

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَى إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّى يَنْكُمْ
اللَّهُ وَهُوَ خَرَلُ الْحَكِيمِينَ

Surah Hud-11

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. (Giya-i na) Kitab a Pimbaibaitan so manga Ayaton, oriyan niyan na Piyagosai a pho-on ko Hadapan o (Allah a) Maongangun, a Kaip:

2. Sa da-a Pushowasowata niyo a inonta so Allah. Mata-an! A Sakun napho-on Rukaniyan a Puphamaka-iktiyar rukano go Puphamanothol sa mapiya:

3. Go Panguni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo, oriyan niyan na Thaobat kano si-i Rukaniyan; ka Pakasawitun kano Niyan sa Kaganutao a mapiya, taman ko ta-alik a miyapunto, go imbugai Niyan ko oman i adun a milulubi niyan so milulubi niyan! Na o talikhod kano, na Mata-an! a Sakun na ikhaluk Akun sukano ko siksa ko Alongan a mala (a so Alongan a Qiyamah):

4. Si-i ko Allah so khandodan niyo, na Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

5. Tanodan! Ka Mata-an! A siran na pagu-unusun nirau ko manga rarub iran, ka puphaguma-an nirau non; Tanodan! Ka so wakto a

سُورَةُ الْهُدُوْدِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرِّكْنَاتُ أَخْيَرُتُهُ إِلَيْهِ وَثُمَّ فَضَلَّتْ مِنْ
لَدُنْ حَكِيمٍ حَبِيرٍ ﴿١﴾

أَلَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهُ إِنَّمَا إِلَيْهِ لَكُمْ مِنْ نَذِيرٍ
وَبَشِيرٌ ﴿٢﴾

وَإِنْ أَسْتَغْفِرُ رَبِّكُمْ ثُمَّ تُوْبُ إِلَيْهِ يُمْتَعَكُمْ
مَنْ تَعَاهَدْتُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمِّيٍّ وَيُؤْتَى
كُلُّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ
أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابًا يَوْمَ كَبِيرٍ ﴿٣﴾

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤﴾

أَلَا إِنَّهُمْ يَنْهَوْنَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُ
أَلَا حَيْثُ يَسْتَعْشُونَ شَيْأً بَهُمْ يَعْلَمُ مَا

kishasalikombongun niran ko manga Nditarun niran, na katawan (o Allah) so isosolun niran, go so payagun niran: Mata-an! A Sukaniyan na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

6. Na da-a Baraniyawa ko Lopa a ba di Atastanggongan o Allah so pagupuron: Go katawan Niyan so khatarugan niyan go so Kapumbutadan niyan: Tanan matatago ko (Lauh Mahful a) Kitab a mapayag.

7. Go Sukaniyan so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko miyakanum gawi-i a matatago so Aras Iyan ko liyawao o ig- ka Thupungan kano Niyan, o antawa-a rukano i lubi a mapiya i galubuk. Na Ibut o Tharowangka: A Mata-an! A sukano na Pagoyagun kano ko oriyan o Kapatai, na Putharo-on ndun o siran a da Pamaratiyaya: A da ko unkai inonta na Balik Mata a mapayagi!

8. Na Mata-an a o sundodun Nami kiran so siksa taman ko manga wakto a mapupunto, na Putharo-on niran ndun: A antona-a i maka-u urunon? Tanodan, ka so Alongan a kapakatalingoma niyan kiran, na di kiran ndun mikisar, go kalikopan siran o piyamagompat iran (a siksa)!

9. Go Mata-an a o pakata-ama Mi so Manosiya sa pho-on Rukami a Limo, oriyan niyan na gamitun

يُسْرُونَ وَمَا يَعْلَمُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الْأَصْدُورِ

* وَمَا مِنْ دَبَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ
رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْقِرَهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلَّ
فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
فِي سَتَةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ
عَلَى الْمَاءِ لِيَنْبُوْكُمْ إِنَّكُمْ أَحَسَّنُ
عَمَلًا وَلَئِنْ قُلْتَ إِنَّكُمْ مَبْغُوثُونَ
مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولُنَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا إِنَّهُنَّ إِلَّا سَحْرُ مُبِينٍ

وَلَئِنْ أَخْرَجْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَى أَمْبَعِ
مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْسِهُمُ الْآيُومَ
يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ
بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهِزُونَ

وَلَئِنْ أَذَقْنَا إِلَيْهِمْ نَارَ حَمَّةً ثُمَّ
نَزَّعْنَاهَا إِمْتَهَنًا إِنَّهُ لَيَوْسُ

Nami ron, na Mata-an naya! A kada-an ndun sa panginam, a makala a Ka-o ongkir iran.

كَفُورٌ ١

10. Go Mata-an a o pakata-ama Mi sukaniyan sa Limo ko oriyen o morala a miyakasogaton, na Mata-an a Tharo-on niyan ndun: A miyada rakun so manga rarata: Mata-an naya! A shonor dun a Mangangan-dag.

وَلِئِنْ أَذْفَتْهُ نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَّاءَ
مَسْتَهَ لِيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي
إِنَّهُ لِفَحْرَ فَخُورٌ ١١

11. Inonta so siran a Miphapan-tang, go Pinggalubuk iran so manga pipiya; siran man na adun a bagiyan nirian a Ma-ap, go balas a mala.

إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ
كَبِيرٌ ١٢

12. Na masikun a mibagak Ka so saba-ad ko Iphagilaham Ruka, go kasabapan Sukaniyan a igagut a Rarub Ka sa gi-i ran Katharowa: Sa ino a da-a Initoronon a Kakawasa-an, o di na miyakaoma a pud Iyan a Malaikat? (Pitharo o Allah:) Suka na matag Puphamaka-iktiyar! Na so Allah i somisiyah ko langon taman!

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا تُوحِّدُ إِلَيْكَ
وَضَابِقٌ بِهِ صَدَرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ
عَلَيْكَ كَذَّ أَوْ جَاهَ مَعْهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ
نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكَفِيلٌ ١٣

13. Ino iran gi-i Tharowa: I Pimbaba-as aya (o Muhammad); Tharowangka: Na bugai kano sa sapolo a manga Surah a lagid Iyan a pimbaba-as, go Panongganoi kano (sa Makatabang rukano) sa sadun sa khagaga niyo, a salakao ko Allah!_O sukano i manga bunar!

أَمْ يَقُولُونَ أَفَقَرَنَّهُ قُلْ فَأَتُوأَيْشِرُ
سُورَةٌ مِثْلُهِ مُفْتَرَّتٍ وَأَدَعُوا مِنْ
أَسْتَطْعَمُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ
صَدِيقِنَ ١٤

14. Na amai ka di Kano iran masumbag, na tangkuda niyo a

فَإِنَّمَا يَسْتَحِيُّ بِالْكُمْ فَأَعْلَمُو أَنَّمَا

aya bo a Kinitoron Niyan na si-i ko Kata-o o Allah, go Mata-an naya a da-a Tohan a inonta Sukaniyan! Na ino sukano Mimborantang kano (ko Allah)?

أَنْزَلَ اللَّهُ عِلْمًا لِّلنَّاسِ وَأَنَّ لِإِلَاهٍ إِلَّا هُوَ فَهُنَّ
أَنْشُمُ مُسْلِمُونَ ١٤

15. Sadun sa kabaya iran so kaoyagoyag ko doniya, go so Parahiyasan non,_na ithoman Nami kir-an sa tarotop so (balas o) manga galubuk iran (sa doniya),_a siran na da-a mako-rang kir'an non ro-o (sa doniya).

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنَهَا
نُوقَ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا
لَا يُبْخِسُونَ ١٥

16. Siran man so da-a bagiyan niran sa Akhirat a rowar ko apoi: Na miya-ilang so Pingolaola iran ro-o (sa Akhirat), go miyalaklak so Pinggalubuk iran!

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيَسْ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
الثَّارُورَ حَيْطَ مَاصَنْعُوفَهُمْ
وَنَطَلُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ١٦

17. Ba (niyan lagid) so tao a mithakna ko marayag a Karina a pho-on ko Kadnan niyan, go Putondogun Sukaniyan o saksi a pho-on ko Allah, go si-i ko miyaona an Niyan so Kitab o Musa,_a ladiyaw-an go Limo? Siran man i Mapaparatiyaya-on; na sadun sa Mongkir on ko pishagorompung,_na so Naraka i khabolosan niyan. Na o ba Ka on katagowi sa anganangan: Mata-an! A Sukaniyan so bunar a pho-on ko Kadnan Ka: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Pharatiyaya!

أَفَمَنْ كَانَ عَلَى بَيْنَةٍ مِّنْ رَبِّهِ وَيَتَلَوُهُ
شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبْ مُوسَى
إِيمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ
وَمَنْ يَكْفُرُ بِهِ مِنَ الْأَخْرَابِ فَالثَّارُورُ
مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُنْ فِي مَرْيَةٍ مِّنْهُ إِنَّهُ الْمُعْقِلُ
مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يُؤْمِنُونَ ١٧

18. Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa kabokhag? Siran man na

وَمَنْ أَطْلَمَ مَنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أُولَئِكَ يُعَرَّضُونَ عَلَى رَبِّهِمْ

pagowitun siran ko Kadnan niran, go Tharo-on o manga saksi: A siran naya so miyamamokhag makapantag ko Kadnan niran! Tanodan! Ka so Morka o Allah na ithomparak ko manga Darowaka!_

19. Siran na puphangalang siran ko lalan o Allah go phuloloba-an niran non a kabukhog iyan: Go siran na o Ongkirun niran so Akhirat!

20. Siran man na da iran kapalagowi (so siksa) ko Lopa, go da-a bagiyan niran a salakao ko Allah a manga Panarigan! Puthakutakupun kiran so siksa! Da iran gaga-a so Kapamamakinug, go da siran pangilailai!

21. Siran man so liyogi ran so manga ginawa iran: Go diyorat siran o Pimbaba-as iran a kabokhag!

22. Matatangkud a Mata-an! A siran si-i ko Akhirat na siran so manga logi!

23. Mata-an! A so siran a Miamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, go Mishalimbotawan siran ko Kadnan niran,-na siran mani manga tao ko Sorga,, sa ron siran non ndun makakakal!

24. Aya ibarat o dowa lompok na lagid o bota a go bungul, go so Puphakailai a go Puphakanug. Ba

وَيَقُولُ الْأَشْهَدُ هُنَّا لِلَّذِينَ
كَذَّبُوا عَلَى رَبِّهِمْ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى
الظَّالِمِينَ ١٨

الَّذِينَ يَصْدُونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
وَيَغْنُمُونَ عَوْجَاهُمْ بِالآخِرَةِ هُمْ
كَفِرُونَ ١٩

أُولَئِكَ لَمْ يَكُنُوا مُعْجِزِينَ فِي
الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ
أُولَئِكَ يُضَعِّفُهُمْ أَعْذَابُ مَا كَانُوا
يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا
يُبَصِّرُونَ ٢٠

أُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ٢١

لَا جُنَاحَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ
الْأَخْسَرُونَ ٢٢

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَأَخْبَرُوا إِلَى رَبِّهِمْ أُولَئِكَ أَصْحَابُ
الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا حَلِيمُونَ ٢٣

مَثُلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَى
وَالْأَصْمَى وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ

magishan a dowaya sa ibarat? Ino kano di Phananadum?

25. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan (sa Pitharo Iyan a:) Mata-an! A Sakun na Puphamaka-iktiyar rukano a mapayag:

26. Sa da-a Pushowasowata niyo inonta so Allah: Mata-an! A Sakun na ikhaluk Akun sukano ko siksa ko Alongan a masakit.

27. Na Pitharo o manga Nakoda a so siran a da Pamaratiyaya ko pagtao Niyan: A da-a kapukhai-layami Ruka a rowar sa Manosiya a lagid ami: Go da-a pukhailai ami Ruka a Miyonot Ruka a rowar ko siran a Pukhakalaklak rukami, a mababao i pamikiran: Go da-a pukhailai ami a mibibinta Iyo rukami: Kuna, ka arangan nami Rukano na manga bokhag!

28. Pitharo (o Nuh): Hai pagtao Akun! Aiguda iyo o Sakun na thatakna ko marayag a karina a phoon ko Kadnan Ko, go bigan Nako Niyan sa Limo a phoo-on ko Hadapan Niyan, na kiyalimungan rukano? Na ba Ami rukano aya mitugul a sukano na ikagogowad iyo aya?

29. Na Hai pagtao Akun! Da-a phangunin Ko rukano saya a tamok: Da-a balas Rakun a rowar ko shishi-i ko Allah: Na di Akun

يَسْتَوِيَانِ مُثَلًاً أَفَلَا نَذَكِرُونَ ﴿٢٤﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمٍ إِذِئِنِكُمْ
نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٥﴾

أَنَّ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهُ إِنَّ أَخَافُ عَيْنَكُمْ
عَذَابَ يَوْمِ الْحِسْرِ ﴿٢٦﴾

فَقَالَ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
مَا نَرَنَاكَ إِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا وَمَا نَرَنَاكَ
أَتَبْعَكَ إِلَّا لِلَّذِينَ هُمْ أَرَادُوكُمْ
بَادِئَ الْرَأْيِ وَمَا نَرَنَاكَ إِلَّا كُنْ عَلَيْنَا مِنْ
فَضْلِنَا لَنُظْكِنْكُمْ كَذِيلَنَا ﴿٢٧﴾

قَالَ يَقُولُ أَرَأَيْتَ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَاتٍ مِنْ
رَّبِّي وَإِنْ شِئْتُ رَحْمَةً مِنْ عَنْدِهِ فَعَمِّيَتْ
عَيْنَكُمْ أَنْلَنْتُ مُكْمُوْهَا وَأَنْتَدْهَا
كَرْهُونَ ﴿٢٨﴾

وَيَنْقُومُ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَا لَا إِنْ
أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَمَا أَنْبِطَارِدُ أَلَّذِينَ

boga-on so siran a Miyamari-
tiyaya,_ Mata-an! A siran na Mi-
pumbaratumowa iran so Kadnan
Niran,_ na ogaid na pukhailai Akun
sukano a pagtao a da-a manga mu-
lung iyo!

30. Na Hai pagtao Akun! Anta-
wa-a i makatabang Rakun ko Allah
o bogawa Ko siran? Ba kano di
Phananadum?

31. Na di Akun rukano Putharo-
on: I shisi-i Rakun so manga Kaka-
wasa-an o Allah, go di Akun kata-
wan so Migagaib, go di Akun
Putharo-on: I Mata-an! A Sakun
na Malaikat. Go di Akun Putharo-
on ko siran a di itutumbo o manga
mata niyo i ba da dun a imbugai
kiran o Allah a mapiya: So Allah i
Mata-o ko shisi-i Ko manga ginawa
iran: Mata-an! A Sakun na o sowa-a
koto, na khapud Ako dun ko man-
ga Darowaka.

32. Pitharo iran: Hai Nuh! Sabu-
nar a piyamawal Ka Mingka, na
piyakadakul Ka a Kapuphamawa-
langka rukami: na talingoman-an
Ka rukami so ipuphanganganluk Ka
rukami (a siksa), o Suka na pud ko
manga Bunar!

33. Pitharo Iyan: A aya bo a
phakabugai rukano ron na so Allah
o kabaya Iyan: Na di niyo dun
kapalagoyan!

۱۰۷
أَمْنُوا إِنَّهُمْ مُلْقُو أَرْتُهُمْ وَلَا يَكْفِ
أَرْكُذُ قَوْمًا بَخْلَوْتُ

۱۰۸
وَيَقُولُ مَنْ يَنْصُرُ فِي مِنَ اللَّهِ إِنَّ طَرَفَهُمْ
أَفَلَا لَنَذَكَرُونَ

۱۰۹
وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي حَزَابِنَ اللَّهِ وَلَا
أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَالِكٌ وَلَا
أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزَدَّرِي أَعْيُنُكُمْ لَ
يُؤْتَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا أَمَّا أَعْلَمُ بِمَا فِي
أَنفُسِهِمْ إِنِّي إِذَا لَمْ أَعْلَمْ بِمَا فِي
۱۱۰

۱۱۱
قَالَ الْوَالِيَنُوْحَ قَدْ جَدَّلَتْنَا فَأَنْكَثَتْ
جِدَلَنَا فَأَنْلَنَا بِمَا تَعْدُنَا إِنْ كَثُنَتْ مِنَ
الصَّدِيقِينَ

۱۱۲
قَالَ إِنَّمَا يَأْنِي كُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا
أَنْشُعُ بِعَزِيزِنَ

34. Na di rukano phakaompiya so thoma Ko, apiya kabaya Akun a kathoma-i Ko rukano, amai ka so Allah na kabaya Iyan a kadadaga Niyan rukano: Sukaniyan i Kadnan niyo! go Ron kano phakandoda!

35. Ino iran gi-i Tharowa: I Pimbaba-as Iyan naya? Tharowangka: A o pimbaba-as Akun naya, a si-i Rakun phakatana so dosa Ko! na Sakun na angiyas Ako ko gi-i niyo imbaradosa!

36. Na ini Ilaham ko Nuh: A Mata-an naya! A da dun a Pharatiyaya ko Pagtaongka, a rowar ko tao a andang a Miyamaratiyaya! Na Dingka Pumboko-on so Pinggolala iran;

37. Go Mba-alingka so Kapal, si-i ko kailai Ami a go so Ilaham Ami, go Dingka Rakun Pagangaya so makapantag ko siran a Mindadarowaka: Mata-an! a siran na paguludun siran.

38. Na so Kaphagumba-ali Niyan ko Kapal: Na oman i somagadon ko manga Nakoda ko pagtao Niyan, na pamagurugan niran Sukaniyan. Pitharo Iyan: A apiya Kami niyo puphamagurugi, ka Mata-an! A Sukami na pamagurugan Nami sukano (mambo sa oriyen niyan) a lagid o kapuphamagurugi niyo Rukami!

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِحُ إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ
لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيْكُمْ
هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ٣٤

أَمْ يَقُولُونَ أَفَتَرَبَّهُ قُلْ إِنْ أَفَرَبَّهُ
فَعَلَى إِبْرَاهِيمَ وَأَنَّابِرَيْهِ مُمْكَنًا
بُشِّرُونَ ٣٥

وَأُوحِيَ إِلَى شُوْجَ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ
قَوْمَكَ إِلَّا مَنْ قَدِمَ أَمَّا فَلَآبْتَسِ بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ٣٦

وَأَصْنَعَ الْفُلُكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيَنَا وَلَا
تُخْطَبَنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ
مُّغْرَفُونَ ٣٧

وَيَصْنَعُ الْفُلُكَ وَكُلَّمَاءَ عَلَيْهِ
مَلَأْنِمْ قَوْمَهُ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ
سَخِرُوا مِنَّا فَإِنَّا سَخِرُونَ كَمَا
سَخِرُونَ ٣٨

39. Na katokawan niyo bo o antawa-a i katalingoma-an a siksa, a pakarondanun niyan,_go kaologan sa siksa a tatap:

40. Taman sa kagiya a makaoma so Sogowan Nami, go piyamangumbowatan a ig so Lopa! Na Pitharo Ami: A Purorangka-on, ko oman i (sadinis sa) ngganapa a dowa (Mama go Babai), go so ta-alok Ruka, inonta so tao a miya-onsa on so Katharo,_go (Puroranangka-on) so tao a Miyamaratiyaya. Na da-a Miyaratiyaya a pud Iyan, a rowar ko maito.

41. Na Pitharo Iyan: A da karon, si-i ko ngaran o Allah, so kapukhutas iyan go so kaputharug iyan! Mata-an! A so Kadnan Ko na titho a Manapi, a Makalimo-on!

42. Na guyoto naipukhutas iyan siran ko manga bagul a lagid o manga Palao, go tiyawag o Nuh so Wata Iyan, a aya butad iyan na tomiyawarang: Hai Ikaritan Ko! Da ka Rukami, go di kathapi ko manga Kapir!

43. Pitharo (o Wata) Iyan: A si-i ako phagapas ko Palao: Ka Kharun ako niyan ko ig. Pitharo (o Nuh): A da-a khapalihara sa Alongan na-i, ko Sogowan o Allah, inonta so tao a ini Kalimo Iyan! Na kiyalutan siran o bagul, na miyabaloj a pud ko miyanga-a alud.

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ
يُخْرِجُهُ وَيَحْلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ النَّسُورُ قُلْتَ
أَحْجَلَ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ أَثْنَيْنِ
وَأَهْلَكَ إِلَامَ سَبَقَ عَلَيْهِ الْفُولُ وَمَنْ
ءَامَنَ وَمَاءَ امْنَ مَعْهُ إِلَّا قَلِيلٌ

﴿ وَقَالَ أَرْكَبُوا فِيهَا سِرِّ اللَّهِ
مَجْرِدُهَا وَمَرْسَنُهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴾

وَهِيَ بَحْرٌ بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ
وَنَادَى نُوحُ أَبْنَاهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ
يَبْتَئِلُ أَرْكَبَ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ
الْكُفَّارِينَ

فَالَّذِي أَوْيَ إِلَى جَبَلٍ بِعَصْمَنِي مِنْ
الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ
إِلَّا مَنْ رَحْمَهُ وَمَحَلَّ بِنَهْسَهَا الْمَوْجُ
فَكَانَ مِنَ الْمُعَرَّقِينَ

44. Na adun a Mitharo: Sa Hai Lopa! Lamudangka so ig ka, go Hai Kawang! Tarugun ka (so oran)! Na minirat so ig, go Minggolalan so Sogowan, go Miyakadongko (so Kapal) ko Palao a Al-Judi-i, Na adun a Mitharo: Sa kapakawatan (ko Limo) a bagiyan o pagtao a da Pamaginontolan!

45. Na Miyanguni so Nuh ko Kadnan Niyan, sa Pitharo Iyan: A Kadnan Ko! Mata-an! A so Wata Akun a pud ko ta-alok Rakun! Go Mata-an! A so diyandi-i Ka na bunar, go Suka i taralbi a Maontol ko manga Kokoman!

46. Pitharo (o Allah): Hai Nuh! Mata-an! A sukanian na kuna a ba pud ko ta-alok Ruka: Mata-an naya! A galubuk a di mapiya; na Dingka Rakun Phanguniya so da-a Kata-ongka-on! Mata-an! A Sakun na Puphanguthoma-an Ko Suka, ka o ba Ka mabaloi a pud ko di manga Tata-o!

47. Pitharo (o Nuh): Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na Mulindong Ako Ruka, sa ba Ko Ruka Mapanguni so da-a Kata-o Ko ron. Na o di Akongka Napi-i, go di Akongka Ipangalimo, na khabaloi ako a pud ko Miyangalologi!

48. Adun a Mitharo: Sa Hai Nuh! Tupad Ka, sa Kalilintad a pho-on Rukami, go madakul a ma-

وَقِيلَ يَتَأْرِضُ أَبْلَى مَاءً كَوَيْنَسَمَاءُ
أَقْلَى وَغَيْضَ الْمَاءُ وَقُضَى الْأَمْرُ
وَأَسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِي وَقِيلَ بَعْدَ الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ

وَنَادَى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ أَبِنِي
مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ
أَحْكَمُ الْحَكَمَيْنَ

فَالَّذِي يَنْتَهِي إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ
عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا شَانِئٌ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ
عِلْمٌ إِنِّي أَعُظُّكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ
الْجَاهِلِيْنَ

فَالَّذِي رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْتَكِنَ
مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَمَا لَأَتَغْفِرُ لِي
وَتَرَحَّمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَسِيرِيْنَ

قِيلَ يَنْتَهِي أَهْبِطُ بِسَلَمٍ مَنَا وَبِرَكَتِ
عَيْنِكَ وَعَلَى أَمْمٍ مَمَنَ مَعَكَ

piya a si- Ruka go si-i ko manga pagtao a pud Ka: Na adun a manga pagtao a phakisawitan Nami kiran (so doniya), oriyan niyan na khasogat siran a siksa a Malipudus a phoon Rukami.

49. Giyaya na pud ko manga Totholan ko Migagaib, A Iphagilaham Ami Ruka: Na Dingkaya katawan, (Ya Muhammad), Suka, go di katawan o Pagtaongka ko ona-an naya. Na Phantangka: Mata-an! A so khabolosan a Da-ag na bagiyan o Khipanananggila.

50. Go (Siyogo Ami ko) pagtao a Ad, so Pagari ran a Hud, Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Shimba-a niyo so Allah! Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan, Sukano na ba kano dun di-i pamrak!

51. Hai pagtao Akun! Di Ako rukano saya mangindaki balas; da-a balas Rakun, inonta so shisi-i ko Miyadun Rakun: Ba da-a manga sabot iyo?

52. Go Hai pagtao Akun! Pangu-ni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo, oriyan niyan na Thaobat kano si-i Rukaniyan: ka Pakatoronun Niyan rukano so oran a marugus, go oma-nan kano Niyan sa Bagur a rakhus o Bagur iyo: Na di kano thalikhod, a mbabaradosa kano!

وَأَمْمٌ سَنْعَاهُمْ ثُمَّ يَسْهُمُونَ
عَذَابَ أَلِيمٍ

تَلَكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ تُوحِيهَا إِلَيْكَ
مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمٌ مِنْ قَبْلِ
هَذَا فَاصْبِرْ بِإِنَّ الْعِقْبَةَ
لِلْمُنْتَقِبِ

وَإِلَيْكَ عَادَ أَخَاهُمْ هُوَدًا فَالْيَقُولُ
أَعْبُدُهُ وَاللَّهُ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ
غَيْرُهُ إِنَّ أَنْشَرْ إِلَّا مُفْتَرُونَ

يَنْقُومُ لَا أَسْنَلُكُ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ
أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي
أَفَلَا تَعْقِلُونَ

وَيَنْقُومُ أَسْتَغْفِرُ رَبِّكُمْ ثُمَّ يُبُوَا
إِلَيْهِ يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ
مَدْرَارًا وَيَزِدُّ كُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ
وَلَا تَنْلُوُ أَبْحَرِمِينَ

53. Pitharo iran: Hai Hud! Da-a Minitalingomangka rukami a Kari-na, na di ami ngganatan so manga Katohanan nami, sa sabap bo ko Katharo o Ka! go di ami Suka Pharatiyaya-an!

54. Da-a isumbag ami a rowar ko kisogatun Ruka o saba-ad ko manga Katohanan nami ko marata. Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na shasaksi-in Ko so Allah, na shaksi-i niyo a Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Ipuphamanako-to niyo.

55. A salakao Rukaniyan! Na palaya kano Rakun tipo, go di niyo Rakun ndun tha-alika.

56. Mata-an! A Sakun na Siyar-igan Ko so Allah, a Kadnan Ko go Kadnan niyo! Da-a Baraniyawa, a ba di Sukaniyan i Phapa-aron. Mata-an! A so Kadnan ko na si-i ko okit a Maka-o ontol.

57. Na o talikhod kano, na Sabunar a Minisampai Akun Rukano so ini Sogo Rakun, a pagowitun rukano; na shambi so Kadnan Ko sa pagtao a salakao rukano, go da-a mibinasa niyo Ron a maito bo. Mata-an! A so Kadnan Ko, na so langowan taman na sisiyapun Ni-yan.

58. Na kagiya a makaoma so Sogowan Nami, na siyabut Ami so

قَالُوا يَهُودٌ مَا جَعَلْنَا أَبْيَسَةً وَمَا
نَحْنُ بِتَارِكِهِ الْهَمَّاْتَعْنَ قَوْلَكَ
وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ

٥٣

إِن تَقُولُ إِلَّا أَعْتَرَنَكَ بَعْضُهُ الْهَمَّاْتَعْنَ
بِسُوْقَالِ إِنْ أَشْهَدُ اللَّهَ وَأَشْهَدُوا أَنِّي
بَرِّيَّهُ مَعَانِشِرِكُونَ

٥٤

مِنْ دُونِهِ كِيدُونِي جَمِيعَاهُمْ
لَا نَظُرُونَ

٥٥

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا
مِنْ دَآبَةٍ إِلَّا هُوَ أَخْذُنَا صِنَاهَا إِنَّ
رَبِّي عَلَى صَرَاطِ مُسْتَقِيمٍ

٥٦

فَإِنْ تَوَلَّنَا فَقَدْ أَبْلَغْنَاكُمْ مَا أَرْسَلْنَا بِهِ
إِلَيْكُمْ وَمَا سَخَلْفُ رَبِّي فَوَمَا عَيْرَكُمْ وَلَا
تَصْرُونَهُ شَيْئًا إِنَّ رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
حَفِيظٌ

٥٧

وَلَمَّا جَاءَهُمْ فَأَنْجَيْنَاهُودًا وَالَّذِينَ

Hud, go so siran a Miyamaratiyaya a pud Iyan, sabap ko Limo a pho-on Rukami; go siyabut Ami siran pho-on ko siksa a marugun.

59. Guyoto man so pagtao a Ad: Inongkir iran so manga Ayat o Kadnan niram; go siyorang iran so manga Sogo Iyan; go Inonotan niram so Sogowan o oman i mangangan galandada, a somasangka.

60. Na tiyondog siran sangkai a doniya a Morka,- go sa Alongan a Qiyamah. Tanodan! Ka Mata-an! A so pagtao a Ad na Inongkir iran so Kadnan niram! Tanodan! Ka kapakawatan (ko limo) a bagiyan o Ad, a pagtao o Hud!

61. Go (Siyogo Ami) si-i ko pagtao a Samood so Pagari ran a Salih. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Shimba-a niyo so Allah: Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Sukaniyan i Miyadun rukano pho-on ko Lopa, go Piyakapagingud kano niyan non: Na panguni kano Ron sa Ma-ap, go Thaobat kano si-i Rukaniyan: Mata-an! A so Kadnan Ko na marani, a Puphanarima (ko Panguni).

62. Pitharo iran: Hai Salih! Sabunar a Miya-adun Ka rukami a Ipu-phanggarapan ko ona-an naya! Inongka rukami shaparun a Kaphimba-ami ko Pushimba-an o manga lokus ami? Na Mata-an! A

ءَمْنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَجَنِينَهُمْ مِّنْ
عَذَابٍ غَلِظٍ

وَتَلَكَ عَادٌ حَدُودًا بِإِيمَانِ رَبِّهِمْ
وَعَصَمُوا رُسُلَهُ وَأَتَبْعَمُوا أَمْرَكُلِّ جَبَارٍ

عَيْنِيدٌ

وَأَتَيْعُوا فِي هَذِهِ الْأَرْضِ نَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ
أَلَا إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ لَا بَعْدَ لِعَادٍ

قَوْمٌ هُوُدٌ

وَإِنْ شَوَدَ أَخَاهُمْ صَلَلِ حَاقَالَ
يَنْقُومُ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنَ اللَّهِ غَيْرُهُ
هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِّنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا
فَاسْتَغْفِرُهُ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّيَ قَرِيبٌ

مُجِيبٌ

فَالْأُنَصَارُ لِلْحُكْمِ فَدَكَتَ فِينَا مَرْجَوًا قَبْلَ
هَذَا أَنْهَى نَبَّانًا أَنْ تَقْدِمَ مَا يَعْدُءُ إِلَيْنَا
وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مَعَانِدُ عَوْنَانِ إِلَيْهِ مُرْسَبٌ

sukami na matatago kami dun ko kashasangka ko Ipundolon Ka rukami, sa mala-a kashangka.

63. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Aiguda iyo o si-i Ako ko marayag a karina a pho-on ko Kadnan Ko, go bigan Nako Niyan sa Limo a pho-on rukaniyan? Na antawa-a i Makatabang Rakun ko Allah o soranga Ko Sukaniyan? Na da-a miphagoman niyo Rakun a rowar ko kalogi.

64. Na Hai pagtao Akun! Kati-i so Onta o Allah a nana-o niyo; na botawani niyo ko Kapuphangangan niyan ko Lopa o Allah, go di niyo ron thumon so marata, ka madansal kano o siksa a marani!

65. Na Biyono iran noto, na Pitharo (o Salih): A khariyala kano dun ko Ingud iyo sa tulo gawi-i: Giyaya man na diyandi a kuna a ba kabokhag!

66. Na kagiya a makatalingoma so Sogowan Nami, na siyabut Ami so Salih, go so siran a Miyamartiyaya a pud Iyan, a mini-sabap ko Limo a pho-on Rukami, go (siyabut Ami siran) ko Kahina-an ko Alongan noto. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan so Mabagur, a Domada-ag.

67. Na Miyadansal so siran a da Pamaginontolan a lalis, na kiyapita-

فَالْيَقُولُ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
فَمَنْ يَنْصُرُ فِي مِنْ آللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا
تَزِيدُونَنِي غَيْرَ مُخْسِرٍ

١٣

وَيَنْقُولُهُ هَذِهِ نَافَةُ اللَّهِ لَكُمْ
إِيَّاهُ فَذَرُوهَا تَأْكُلُ فِي أَرْضِ اللَّهِ
وَلَا تَمْسُوهَا سُوءً فَيَأْخُذُوكُمْ عَذَابٌ
فَرِبْطٌ

٤٦

فَعَرَفُوهَا فَقَالَ تَمَسَّعُوا فِي دَارِكُمْ
ثَلَاثَةَ آيَاتِ امْرِ ذَلِيلٍ كَوَدْعُ عَيْرٍ
مَكْذُوبٍ

٦٥

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا نَبَيَّنَتْنَا صَلَحًا
وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةِ مِنَّا
وَمَنْ خَرَّىٰ يَوْمَئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ
الْعَزِيزُ

٦٦

وَأَخْذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ

an siran ko manga Ingud iran a miyamangundur,_

68. Lagid o ba siran ro-o da Ma-adun. Tanodan! Ka Mata-an! A so pagtao a Samood na Inongkir iran so Kadnan niran! Tanodan! Ka kapakawatan (ko Limo) a bagiyan o pagtao a Samood!

69. Na Sabunsabunar a minioma o manga Sogo Ami (a manga Ma-laikat) ko Ibrahim so Tothol a mapiya. Na Mitharo siran: Sa Salaam! Shimbag Iyan, a Salaam! Na da mathai na mini-o ma Niyan a maito a Sapi a iniyao.

70. Na kagiya mailai Niyan a di oto khawa-an o manga Lima Iran, na miyasawang Kiran, go kiya-aki-nan Kiran sa kaluk. Pitharo Iran: A di Ka khawan: Ka Mata-an! A Sukami na Siyogo Kami ko pagtao o Lut (ka mbinasa-an Nami siran).

71. Na si Karoma Niyan a tomittindug, na miyakakhala: Na Piyanothol Ami ron (a Ipumbawata Iyan) so Ishaq, go si-i ko oriyan o Ishaq, so Yaqoub.

72. Pitharo Iyan: Ah phamumusa Ta! Arati Pumbawata Ako, a Miyalokus Ako, go giya Karoma Ko wai na miyakatowa? Mata-an! A giya-i titho a shai a pakamumusa!

73. Pitharo Iran: A ino Ka pha-

فَأَصْبَحُوا فِي دِيْرِهِمْ جَثِيمِينَ ﴿٧﴾

كَانُ لَمْ يَنْتَهِ أَلَا إِنَّ شَعُودًا
كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بَعْدَ الشَّمُودَ ﴿٨﴾

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِنْزَاهِيمَ
بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا سَلَامٌ فَالْسَّلَامُ فَمَا
لَيْثَ أَنْ جَاءَ يَعْجِلُ حَنِيدِ ﴿٩﴾

فَلَمَّا رَأَهُمْ أَيْدِيهِمْ لَا تَصِلُّ إِلَيْهِ
نَكَرُهُمْ وَأَوْجَسْ مِنْهُمْ خِيفَةً
قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ قَوْمٌ
لُوطٌ ﴿١٠﴾

وَأَمْرَأَتُهُ قَائِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرَتْهَا
بِإِسْحَاقَ وَمَنْ وَرَاءَ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ ﴿١١﴾

قَالَتْ يَنْوِيلَىٰ أَلْدُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا
بَعْلِي سَيِّخًا إِلَّا هَذَا الشَّنِيءُ
عَجِيبٌ ﴿١٢﴾

قَالُوا أَنَّعْجَجِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحْمَتُ اللَّهِ

mumusa ko Sogowan o Allah? So Limo o Allah go so manga Gagao Niyan na si-i Rukano a manga tao ko Walai (o Ibrahim)! Mata-an! A so Allah i Kiyapatotan ko Podi, a Maginawa!

74. Na kagiya a mada ko Ibrahim so pangandam go Miyakaoma-on so Tothol a mapiya, na gi-i Rukami Makindaowa makapantag ko pagtao o Lut.

75. Mata-an! A so Ibrahim na titho a matigur, a lalayon makapuphaga-inao, a mu-undod (ko Allah).

76. Pitharo (o manga Malaikat): Hai Ibrahim! Talikhodingka dun na-i; Mata-an naya! A Sabunar a miyakaoma so Sogowan o Kadnan Ka: Go Mata-an! A siran na adun a Makatatalingoma kiran a siksa a di khindod!

77. Na kagiya a makaoma, so manga Sogo Ami ko Lut, na Miyakandamar sa sabap Kiran, go iniga-gut Siran a rarub Iyan. Na Miyatharo Iyan: A giya-i na gawi-i a marugun.

78. Na Miyakaoma-on so pagtao Niyan a puphamagarabaya siran non somong, a gowani na aya butad iran na gi-i siran nggolaola sa manga rarata. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Kataya so manga Wata Akun a manga Babai (na Paman-

وَبِرَّكَتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ
حَمِيدٌ مَحِيدٌ

فَلَمَّا دَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعَ وَجَاءَهُ
الْبُشَرَى يُجَدِّلُنَا فِي قَوْمٍ لُوطٍ

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَهُ مُنِيبٌ

يَأَبِرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ
أَمْرُ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ عَاتِيهِمْ عَذَابٌ عَيْرَ
مَرْدُودٍ

وَلَمَّا جَاءَهُ رُسُلُنَا لُوطَاسِيَّةُ بَرِّهِمَ
وَضَاقَ بِهِمْ ذَرَّعًا وَقَالَ هَذَا يَوْمُ
عَصِيبٍ

وَجَاءَهُ قَوْمُهُ رِهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمَنْ قَبْلُ
كَانُوا يَعْمَلُونَ أَسْيَاطَ قَالَ يَنْهَوْ
هَنْوَلَاءَ بَنَاتِ هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَلَا تُخْزِنُونَ فِي ضَيْقَنَ الْيَسَرِ مِنْكُمْ

garoma kano Kiran): Siran na Soti rukano! Na kalukun niyo so Allah, go di Ako niyo ndiyamana si-i ko manga Banto Akun! Ba da-a pud rukano a Mama a phakapando?

رَجُلٌ رَّشِيدٌ

79. Pitharo iran: A Sabunsabunar a katawan Ka a da-a kabaya ami ko manga Wata a Ka a manga Babai: Go Mata-an! A Suka na katawan Ka dun so kabaya ami!

80. Pitharo Iyan: A o adun a Bagur Akun a khi-ato Akun rukano, o di na adun a kharunda-an Ko a Mabagur a tanto (na runun Ko sukano).

81. Miyatharo (o manga Malai-kat): Hai Lut! Mata-an! A Sukami na manga Sogo o Kadnan Ka! Da dun a khisampai ran Ruka (a kabinasa)! Na pangulumun Ka lomala-kao so Ta-alok Ruka, si-i ko saba-ad ko kagagawi-i, na da-a ndingil rukano a isa bo: Inonta so Karomangka: Mata-an naya! A khisogaton so khisogat kirin (a siksa). Mata-an! A aya diyandi kirin na so kapipita: Ba di marani so kapi-pita?

82. Na kagiya a makaoma so Sogowan Nami, na biyaloi Ami so liyawao (o manga Ingud iran) a miyadidalum, go piyakaoranan Nami sa Ator a pho-on ko lipao a miyakomba, a piyakathondoton-dog,_

فَالْوَالْقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ

وَإِنَّكَ لَنَعْلَمْ مَا تُرِيدُ

٧٨

قَالَ لَوْأَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةً أَوْ أَوْيَ إِلَى رُكْنٍ

شَدِيدٍ

٨٠

فَالْوَالْيَأْتُوْطِ إِنَّا سُلْرِيَكَ لَنْ يَصْلُوْا
إِلَيْكَ فَأَشِرِيْهِلِكَ يَقْطُعْ مِنْ أَلَيْلِ
وَلَا يَلْنَفْتَ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرَأَكَ
إِنَّهُ مُصِبِّيْهِمَا مَأْصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمْ
الصَّبْحُ أَلَيْسَ الصَّبْحُ بِقَرِيبٍ

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَنِيهَا
سَافَلَهَا وَأَنْطَرْنَا عَنِيهَا حِجَارَةً

مِنْ سِجِيلٍ مَنْصُوبٍ

٨١

83. Toto-osan si-i ko Kadnan Ka: Na kuna a ba aya mawatan ko manga Darowaka!

مُسَوْمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنْ
الظَّالِمِينَ بَعِيدٌ
٨٣

84. Go (Siyogo Ami ko) pagtao a Madyan so Pagari ran a Shu'aib: Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Shimba-a niyo so Allah: Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Go di kano phangorang ko kapagasad go so kathimbang: Mata-an! A Sakun na Pukhailai Akun sukano ko mapiya (a Kaoyagan), go Mata-an! A Sakun na ikhaluk Akun sukano ko siksa ko Alongan a makatangkal.

وَإِلَى مَذِينَ أَخَاهُرُ شَعَيْبًا قَالَ
يَتَقَوَّمُ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ
إِلَهٍ غَيْرُهُ وَلَا تَنْقُصُوا الْمَكَافِيلَ
وَالْمِيزَانَ إِنِّي أَرِيدُ كُمْ مُخْيِرٍ وَإِنِّي
أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابٌ يَوْمٌ
٨٤
مُحَيْطٌ

85. Na Hai pagtao Akun! Tarotopa niyo so kapagasad go so kathimbang sa ka-ontol, go da-a khoranga niyo ko manga Manosiya ko nganinanin niran: go di kano phaminasa ko Lopa a mamakakaid kano.

وَيَقُولُمُؤْفِفُوا الْمَكَافِيلَ
وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْحَسُوا
النَّاسَ أَشْيَاءَ هُنْ وَلَا تَعْثَوْفُ
الْأَرْضَ مُقْسِدِينَ
٨٥

86. So liyamba rukano o Allah na aya rukano mapiya, o sukano na Miyamaratiyaya kano! Na kuna a ba Sakun i somisiyap rukano!

بَقِيتُ اللَّهُ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
مُّؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِظٍ
٨٦

87. Pitharo iran: Hai Shu'aib! Ba so Sambayang Ka i Somosogo Ruka sa kagunuki ami ko Pushimba-an o manga lokus ami, o di na so (kagunuki ami ko) ipukhidiyami ko manga tamok ami sa sadun sa kabaya ami? Mata-an! A Suka na titho Ka a matigur, a puphamando!

فَالْوَالِيَّ شَعَيْبٌ أَصْلَوْتُكَ تَأْمُرُكَ
أَنْ نَتْرُكَ مَا يَعْبُدُ إِنَّا آتَنَا أَوْنَانَ فَعَلَّ
فِي أَمْوَالِنَا مَا دَشَّتْ إِنَّا لَأَنَّ
الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ
٨٧

88. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Aiguda iyo o Sakun na si-i ko marayag a karina a pho-on ko Kadnan Ko, go bigan Nako Niyan sa pagupur a Mapiya a pho-on Rukaniyan? Na di Yakun kabaya i ba Ko Manggolaola so ipushapar Akun rukano. Da-a kabaya Akun a rowar ko Kapangompiya sa sadun sa Khagaosan Ko; na da-a gu-us Akun inonta o sabap ko (tabang o) Allah. Sukaniyan i Siyargan Ko, go Sukaniyan i Pagundodan Ko.

89. Na Hai pagtao Akun! O ba kano matonda o di tano kaphagayon ko kisogat rukano o (siksa) lagid o minisogat ko pagtao o Nuh, o di na so pagtao o Hud, o di na so pagtao o Salih; na kuna a ba rukano mawatan so pagtao o Lut!.

90. Na Panguni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo, oriyan niyan na Thaobat kano si-i Rukaniyan: Mata-an! A so Kadnan Ko na Makalimo-on, a Makapudi-in.

91. Pitharo iran: Hai Shu'aib! Madakul a di ami shabotun ko Katharo o Ka! Go Mata-an! A titlo a pukhailai ami Suka a malobai rukami! na o da so manga Tonganaingka, na radiyamun nami Suka dun! Go kuna a ba Suka i Pagadatan rukami!

فَالْيَقُولُ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُثُرَ عَلَىٰ بَيْتَهُ
مِنْ رَّبِّي وَرَزْقِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا
أَرِيدُ أَنْ أَخْالِعَكُمْ إِلَىٰ مَا آنَهُمْ
عَنْهُ إِنْ أَرِيدُ إِلَّا لِإِصْلَاحٍ مَا
أَسْطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ
تَوْكِيدٌ وَاللَّهُ أَعْلَمُ

وَيَقُولُ لَا يَجِدُ مَنَّكُمْ شَقَاقيَّاً
يُصِيبُكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ
أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَلِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ
مِنْكُمْ يُبَعِّدُ

وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوْبُوا إِلَيْهِ
إِنَّ رَّبَّ رَحِيمٌ وَدُودٌ

فَالْأُولَاءِ شَعِيبٌ مَا فَقَهَهُ كَثِيرًا مَمَّا نَقُولُ
وَإِنَّا لِرَبِّنَا فِي نَا ضَعِيفًا وَنَوْلًا
رَهْطُكَ لِرَجْنَنَكَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْنَا
بِعَزِيزٍ

92. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Ba so manga Tonganai Akun i lubi a Paga-adatan niyo a di so Allah? Na inibowang iyo (so Sogowan Niyan) ko manga talikhodan niyo, a da dun panukhaida. Mata-an! A so Kadnan Ko na so gi-i niyo nggolaola-an na katawan Niyan!

93. Go Hai pagtao Akun! Nggalubuk kano sa sadun sa kapasang iyo: Ka Mata-an! A Sakun na punggalubuk Ako mambo: Katokawan niyo o antawa-a i tao a khatalingoma-an sukanian a siksa a pakaitoon niyan, go antawa-a i tao a sukanian i bokhag! Na nayao kano! Ka Mata-an! A Sakun na pud iyo a nomanayao!

94. Na kagiya a makaoma so Sogowan Nami, na siyabut Ami so Shu'aib a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan, sabap ko Limo a pho-on Rukami: Na miyadansal so da pamanigontolan o Lalis, na kiyapita-an siran ko manga Ingud iran a miyamangundur,_

95. Lagid o ba siran ro-o da Madun! Tanodan! Ka kapakawatan (ko Limo) a bagiyan o pagtao a Madyan! Lagid o kiyapakawatan o pagtao a Samood (ko Limo)!

96. Go Sabunsabunar a Siyogo Amiso Musa, rakhus o manga Tanda Ami go katantowan a mapayag,

فَالْيَقُولُ أَرْهَطِي أَعْزُّ عَلَيْكُمْ مِنْ
اللَّهِ وَأَخْذَ شُمُودَ وَرَاءَ كُمْ ظَهِيرًا
إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ

وَيَقُولُ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانٍ
عَمِيلٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ
عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَذِيبٌ
وَارْتَقِبُوا إِلَيْهِ مَعَكُمْ رَقِيبٌ

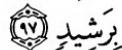
وَلَمَّا جَاءَهُ أَمْرُنَا بَيْتَنَا شَعِيبًا وَالَّذِينَ
ءَامَنُوا مَعْهُ بِرَحْمَةِ مِنَّا وَأَخْذَتِ الَّذِينَ
ظَلَمُوا أَصْحِحَّهُ فَأَضْبَطُوا فِي دِيرِهِمْ
جَثَمِينَ

كَانَ لَهُ يَغْنَمُ فِيهَا الْأَبْعَدُ الْمَدِينَ كَمَا
بَعِدَتْ شَمُودٌ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِرَأْيِنَا وَسُلْطَانٍ
مُّهِينٍ

97. Si-i ko Pir-aon go so manga Nakoda a pagtao Niyan: Na aya iran Inonotan so Sogowan o Pir-aon, a da ko Sogowan o Pir-aon i ba maka-o ontol.

إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَائِكَةِ فَانْبَغَّوْا
أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ
رَشِيدٌ

98. Phagolowanen niyan so pagtao niyan ko Alongan a Qiyamah, na mapakasolud iyan siran ko Naraka: A mikharatarata a kaphakasolud o phakasoludunon!

يَقْدُمُ قَوْمُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ
السَّارَّ وَرِئْسَ الْوَرَدَ الْمَوْرُودَ

99. Na tiyondog siran sangka-i (a doniya) a morka, a go sa Alongan Qiyamah: Miyakaratarata a pamumugayan ko mbuganon!

وَأَتَيْعَوْا فِي هَذِهِ لَقْنَةَ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ
رِئْسَ الْرِّفْدَ الْمَرْفُودَ

100. Giyoto man na pud ko manga Totholan ko manga Ingud a Puphanotholun Nami Ruka (Ya Muhammad): So saba-adon na Makatitindug, go (so saba-adon na) miyatubas.

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرْآنِ نَقْصَهُ عَلَيْكَ
مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ

101. Na da-a Mi siran salimboti: Na ogaid na siyalimbotan niran so manga ginawa iran: Na da-a minilinding kirian o manga Katohanan niran, a so Puphanonganowin niran a salakao ko Allah a maito bo, kagiya a makaoma kirian so Sogowan o Kadnan Ka: Go da-a minioman niran kirian a rowar ko kabinasa!

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ
فَمَا أَغْنَتَ عَنْهُمْ إِلَهُهُمُ الْقَيَامَةُ
يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَّا جَاءَ
أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَنْبِيبٍ

102. Na lagid aya so siksa o kadunan ka igira-a siniksa Iyan so (tao ko) manga Ingud a giyoto na Mindarowaka: Mata-an! a so siksa Iyan na Malipudus, a tanto.

وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخْذَ الْقَرَى
وَهِيَ ظَلِيمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ

103. Mata-an! A adun a Mata-tagoo ro-o man a titho a Tanda ko tao a inikaluk iyan so siksa ko Akhirat: Guyoto man so Alongan a pulimodun non so manga Manosiya: Go guyoto man so Alongan a khamasa-an.

104. Na di Ami oto isundod inonta si-i ko ta-alik a mapupunto.

105. Si-i ko Alongan a kapakatalingoma niyan, na da-a Makatharo a Baraniyawa inonta bo o sabap sa Idin o Allah: Na so saba-ad kirana marata i okor, go (so saba-ad kirana na) mapiya i okor.

106. Na so puman so siran a manga rarata i okor, na khatago ko Naraka: bagiyan niran ro-o so katagao, go so karangus:

107. Kakal siran ro-o sa sodun so kathai o manga Langit a go so Lopa (sa dayon sa dayon), inonta sa kabaya o Kadnan Ka: Mata-an! A so Kadnan Ka na Punggolaola-an Niyan so kabaya Iyan.

108. Na so puman so siran a manga pipiya i okor na matago ko Sorga: Makakal siran ro-o sa sodun so kathai o manga Langit a go so Lopa (sa dayon sa dayon), inonta sa kabaya o Kadnan Ka: Pamumugayan a di Puthaman.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لِذِيَّةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ
الآخِرَةِ ذَلِكَ يَوْمٌ مُجْمُوعٌ لِهِ النَّاسُ
وَذَلِكَ يَوْمٌ مَسْهُودٌ

وَمَا نَوْجَرْهُ إِلَّا لِأَجْلٍ مَعْدُودٍ

يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمْ نَفْسٌ إِلَّا يَأْذِنُهُ
فَمِنْهُمْ شَقِيقٌ وَسَعِيدٌ

فَأَمَّا الَّذِينَ شَغَوْفُونَ فِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا
زَفِيرٌ وَسَهِيقٌ

خَلِيلِينَ فِيهَا مَادَامَتِ السَّمَوَاتُ
وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ
فَعَالٌ لِمَا يُرِيدُ

وَأَمَّا الَّذِينَ سُعِدُوا فِي الْجَنَّةِ
خَلِيلِينَ فِيهَا مَادَامَتِ السَّمَوَاتُ
وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاهُ إِنَّ
مَحْدُودٌ

109. Na di Ka pukhadowadawa-i ko Pushimba-an o siran naya. Da ko Kapushimba iran inonta na lagid o Kapushimba o manga lokus iran gowani: Na Mata-an! A Sukami na ithoman Nami kiram ndun so kipantag iran (ko siksa) sa di kakorangan.

110. Na Sabunsabunar a ini bu-gai Ami ko Musa so Kitab, na da pagayonayoni so madadalumon: Na o da so Katharo a miyaona a phon ko Kadnan Ka, na Miyakokom siran ndun: Na Mata-an! A matatago siran ndun ko kashasangka iran non sa mapayag a kashangka.

111. Na Mata-an! A oman i isa kiran na Ibut ka Tharotopun kiran ndun o Kadnan Ka so (balas ko) manga Galubuk iran: Mata-an! A Sukaniyan na so gi-i ran nggolaola-an na Kaip Iyan.

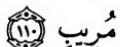
112. Na Ontolangka mana-a so ini Sogo Ruka,_go (ontola o) tao a Mithaobat a pud Ka; go di kano Phumalawani: Mata-an! A Sukaniyan na so gi-i niyo nggolaola-an na Phagilain Niyan.

113. Na di niyo pagampili so siran a miyamanalimbot, ka masogat kano o apoi; go da-a mambagiyen niyo a salakao ko Allah a manga Panarigan, oriyen niyan na di kano katabangan.

فَلَا تَكُنْ فِي مُرَبَّةٍ مَمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ
مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ أَبَاؤُهُمْ مِنْ
قَبْلِ وَإِنَّ الْمُوْفَّهُمْ نَصِيبُهُمْ عَيْرٌ
مَنْفُوسٍ

وَلَقَدْ أَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ
فَأَخْتَلَفُ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ
رَبِّكَ لَعَظَى بِنَاهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍ مِنْهُ
مُرِيبٌ

وَإِنَّ كُلَّا لَمَّا يُؤْتُوهُمْ رِيشَ
أَعْمَلُهُمْ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ حَسِيرٌ

فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ
وَلَا تَنْطَقُ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ

وَلَا تَرْكُمُ إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمْ
النَّارُ وَمَا كُلُّمُ مِنْ دُونَ اللَّهِ مِنْ
أُولَئِكَ ثُمَّ لَا نُنْصُرُونَ

114. Na Pamayandugun Ka so Sambayang ko mbala ko kadaon-dao, go so saba-ad ko gagawi-i: Mata-an! a so manga pipiya na khalalas iyan so manga rarata: Giyanan man na ndao ko Puphamakindao:

115. Go Phantang Ka; ka Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagilangun so balas ko miphipiyyapiya.

116. Na ino a da-a miyabaloi ko manga pagtao ko miya-on a niyo, a adun a mibibinta iran a phanapar ko marata si-i ko Lopa a rowar ko maito a miyasabut Ami kirani? Go miyatumbang so siran a da Pamaginontolan ko ini Pangalimo kirani, go miyabaloi siran a manga Baradosa.

117. Na da ko butad o Kadnan Ka i ba Niyan binasa-a so (tao ko) manga Ingud sa Kapanganiyaya, a so tao ron na phipiyyapiya.

118. Na o kabaya o Kadnan Ka, na Mata-an a khabalo Niyan so manga Manosiya ko okit a isa: (na ogaid) Na di siran khada ko kashosorangsorang iran,

119. Inonta so tao a ini Kalimo o Kadnan Ka: Ka guyoto man i Kiayaduna Niyan kirani: Na miyatang-kud so Katharo o Kadnan Ka: A Mata-an a ipuno Akun ndun ko Naraka Jahannam so (da Pamariiyaya ko) manga Jinn go so manga Manosiya langon.

وَأَقِمِ الْأَصْلَوَةَ طَرَفَ الْنَّهَارِ وَلِلْفَاقِمَنَ
الْيَلَى إِنَّ الْحَسَنَتِ مُدْهِنَ السَّيْئَاتِ
ذَلِكَ ذِكْرٌ لِلذَّاكِرِينَ ١١٤

وَأَصِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنِينَ ١١٥

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ
أُولُوْنَيْةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ
فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا نَجَّيْتُ
مِنْهُمْ وَأَنْعَمْتَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا
أَثْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ١١٦

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقَرَىٰ
بِطُلْمِيمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ ١١٧

وَلَوْشَاءَ رَبُّكَ بِجَعْلِ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً
وَلَا يَزَّلُ الْوَلُونَ مُخْتَلِفِينَ ١١٨

إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلَذِلِكَ خَلَقُهُمْ
وَتَمَتَّ كَلِمَةُ رَبِّكَ لِأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ
الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ١١٩

120. Na so langowan noto a Puphan otholun Nami Ruka a pud ko manga Totholan ko manga Sogo, - na pukhisabapon a kapuphakabagura Mi ko Poso o Ka: Na saya shisaya a Kiyapakatalingoma Ruka o bunar, go thoma, go undao ko Khipaparatiyaya.

121. Na Tharowangka ko siran a di Mapaparatiyaya: A nggalubuk kano sa sadun sa kapasang iyo: Mata-an! A Sukami na Punggalubuk Kami (mambo);

122. Go nayao kano! Ka Mata-an! A Sukami na nomanayao Kami (mambo).

123. Na ruk o Allah so Migagaib ko manga Langit a go so Lopa, go ron phakandoda so Mapunggolaola sa kalangolangowan niyan: Na Shwasowatangka Sukaniyan, go Sarisingka Sukaniyan. Na kuna a ba di Mai-inungka o Kadnan Ka so gi-i niyo nggolaola-an.

Surah Yusuf-12

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giya-i so manga Ayat ko Kitab a Puphakapayag (ko ontol a go so ribat).

وَكُلَّا نَصْرٌ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرَّسُولِ مَا
نَثَثْتُ بِهِ فُؤَادَكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ
الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذَكْرٌ لِلْمُؤْمِنِينَ

(١٢)

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ
إِنَّا عَمِلُونَ

(١٣)

وَأَنْتَظُرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ

(١٤)

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَإِلَيْهِ
يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ، فَأَعْبُدُهُ وَتَوَكَّلُ
عَلَيْهِ وَمَا رُبِّكَ بِغَيْرِ عَمَانَعَمَلُونَ

(١٥)

سُورَةُ يُوسُفٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرِّبُّكَ أَيْتُ الْكِتَابَ الْمُبِينَ

(١)

2. Mata-an! A Sukami na Initor-on Nami Sukaniyan sa Kapangadi a basa Arab, ka-a niyo kasaboti.

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِرْعَوْنَأَعْرَيْتَهُ الْعَلَمَكُمْ
تَعْقِلُوكَ

3. Sukami na Puphanotholun Nami Ruka (Ya Muhammad) so lubi a mapiya a manga Tothol, si-i ko Kini-ilahamun Nami Ruka sangka-i a Qur-an: Na Mata-an a miyalaboi Ka ko ona-an naya a pud dun ko di Khipaka-i inungka.

تَخْنُونَنَقْصُشَعَلَيْكَأَحْسَنَالْفَصَصِبِمَا
أَوْجَحَنَا إِلَيْكَهَذَاالْفَرْزَانَوَإِنَّ
كُثُنَتْمِنْقَبْلِهِلِمَنْ
الْغَنِيلِينَ

4. Gowani na Pitharo o Yusuf ki Ama Iyan: Hai Ama Ko! Mata-an! A Sakun na Pithataginup Akun a sapolo a go isa a Bito-on go so Alongan go so Olan: A miya-ilai Akun Siran a Mangangalimbaba-an siran Rakun!

إِذْقَالَيُوسُفَلِأَبِيهِيَتَأْبِتَإِنِّي رَأَيْتُ
أَحَدَعَشْرَكَبَابَالشَّمْسِوَالْقَمَرِرَأَيْتُهُمْ
لِي سَجِدِينَ

5. Pitharo (o Yaqoub): Hai Wata Ko! Dingka Puphanothola so Taginupun Ka ko manga Pagaringka, ka Pagan tanganan Ka iran sa tipo: Mata-an! a so Shaitan na ridowai o Manosiya a mapayag!

قَالَيَبْنَيَلَانْقَصْصُرْءَيَاَكَعَلَىَ
إِخْوَتِكَفِيَكِيدُوَالَّكَكَيْدَاَإِنَّ
الشَّيْطَانَلِلإِنْسَنِعَدُوُمُيَتْ

6. Na giyaya i Kaphiliya Ruka o Kadnan Ka, go kipagunda-o Niyan Ruka ko ta-awil o manga Tothol, go katharotopa Niyan ko Limo Iyan Ruka a go so manga Moriatao o Yaqoublagid o kiyatarotopa Niyan non ko dowa Lokus Ka gowani: A so Ibrahim go so Ishaq! Mata-an! A so Kadnan Ka na Mata-o, a Maongangun.

وَكَذَلِكَيَجْنِيَكَرَبَكَوَيَعْلَمُكَمِنْ
تَأْوِيلُالْأَحَادِيثِوَيُشَدُّنَعْمَتَهُ
عَلَيْكَوَعَلَىَإِلَيَّيَعْقُوبَكَمَا أَنْتَهَا عَلَىَ
أَبُوكَمِنْقَبْلِإِبْرَاهِيمَوَإِسْحَاقَإِنَّرَبَكَ
عَلِيمٌحَمِيمٌ

7. Sabunsabunar a adun, a miytago ko (Totholan ko) Yusuf a go so manga Pagari Niyan a manga Tanda a ruk o Puphamanggingisha.

لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْرَجَهُ مَا يَنْتَ
لِلْسَّالِيلِينَ

8. Gowani na Pitharo iran: A Mata-an! A so Yusuf a go so Pagari Niyan na Pukhababaya-an o Ama tano a di sukutano: A sukutano na madakul tano. Mata-an! A si Ama tano na titho a miytago ko karibat, a mapayag!

إِذْ قَالُوا يُوسُفَ وَأَخْرُوهُ أَحْبَطْ إِلَيْهِ
أَيْنَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَ الْفَيْ
صَلَلِ مُؤْمِنِينَ

9. (Miyatharo o isa kiran a:) Bonowa niyo so Yusuf o di na bowangun niyo ko Lopa (a mawatan), ka-an rukano mabonayon so gagao i Ama iyo: Go angkano mabaloi ko oriyan niyan a pagtao a Miyamakapiya!

أَفْنَلُوا يُوسُفَ أَوْ أَطْرَحُوهُ أَنْضَابَنْ
لَكُمْ وَجْهٌ أَيْكُمْ وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ
قَوْمًا صَالِحِينَ

10. Pitharo o Mitharo a pud kiran: A di niyo mbonowa so Yusuf, na ba niyo dun ologa ko malibotung a landung, ka-an mato-on o saba-ad ko somasagad o sukan na punggolaola-an niyo.

قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ لَا نَفْنَلُوا يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ
فِي غَيْبَتِ الْجَبَرِ يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ
السَّيَارَةِ إِنْ كُنْشَمْ فَنَعِلَيْنَ

11. Pitharo iran: Hai Ama ami! Inongka rukami di shana-an so Yusuf,- a Mata-an! A sukami na titho a phagompiya-an nami?

قَالُوا يَأْبَا أَبَا مَالِكَ لَا تَأْمَنَّ عَلَيْنَ يُوسُفَ
وَإِنَّا لَهُ لَنَصِحُونَ

12. Sogowangka a monot rukami amag ka-an mababaya go an makanggitagita, ka Mata-an! A sukami na sisyapun nami dun.

أَرْسَلْهُ مَعَنَاغَدًا يَرْتَبِعُ وَيَلْعَبُ
وَإِنَّا لَهُ لَحَفِظُونَ

13. Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na titho Akun a mimboboko a kaphakaonota niyo Ron: Go ipukhawan Nakun o ba makan a Sarigala a sukano na di niyo maiinungka.

14. Pitharo iran: A ibut o makan Sukaniyan a Sarigala a sukami na madakul kami, na Mata-an! A sa maoto na titho kami a manga ilang!

15. Na kagiya a mapakaon ot iran, go miya-opakat siran sa pagologun niran ko malibotung a landung: Na ini Ilaham Ami Ron: A Mata-an a Maphanothol Ka kiran ndun a siyowa iran na-i sa siran na di iran katawan.

16. Na miyakaoma siran ki Ama iran ko kagabigabi, a puphamanugad siran.

17. Pitharo iran: Hai Ama ami! Mata-an! A lomiyalakao kami a gi-i kami magoradorad, na inibagak ami so Yusuf si-i ko manga igagama ami; na Kiyan Sukaniyan a Sarigala, na da Ruka i Bakamingka Paratiyaya-a apiya pun sukami na manga bunar.

18. Na mini-oma iran so Bangkala (o Yusuf) a masasalapot a rogo a kabokhag. Pitharo (o Yaqoub): A kuna, ka pipharasan rukano o manga napso niyo so Miyanggolaola; na Sabar dun a maliwanag: Ka so Al-

قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنْ تَذَهَّبُوا إِلَيْهِ
وَأَخَافُ أَنْ يَاكُلَهُ الظَّبُّ وَأَنْتُمْ
عَنْهُ عَنْفُلُونَ (١٣)

فَالْوَالِئِينَ أَكَلَهُ الظَّبُّ وَنَحْنُ
عُصَبَةٌ إِنَّا إِذَا لَخَسَرُونَ (١٤)

فَلَمَّا دَهَبُوا إِلَيْهِ وَاجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي
غَيْبَتِ الْجَبَّ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتَنْتَهُمْ
بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (١٥)

وَجَاءُهُمْ وَآبَاهُمْ عَشَاءَ يَسْكُونُ (١٦)

فَالْوَالِئِاتِ إِنَّا نَذَّرْنَا نَسْتَرِيقُ
وَرَرَكْنَاتِنَأُوسُفَ عِنْدَ مَتَعِنَا
فَأَكَلَهُ الظَّبُّ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَنَا
وَلَوْكَنَاصِدِيقَنَ (١٧)

وَجَاءُهُمْ وَعَلَىٰ قِيمِيهِ يَدْمِرُ كَذِيبَ قَالَ
بَلْ سَوْلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبَرُ
جَيْلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا
تَصْفُونَ (١٨)

lah i Phanguniyan sa Tabang ko iphuropa niyo.

19. Na miyakaoma a isa ka lalakawan: Na Siyogo iran so puphaka-sagubun nirang, na tiyayothon niyan so panabo iyan (ko landung). Pitharo iyan: Hai ontong akun nai-i! Kati-i so Bagowamama! Na piyguma iran (ka biyaloi ran) a tamok! Na so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolaola-an!

20. Na Piphasa iran sa arga a korang,- a manga Dirham a miyapagitong: Go miyabaloi siran non a pud ko da-on pamagarga!

21. Na Pitharo o Miyamasaon sa Missir ko Karoma niyan: A phiyapiya-ingka so darpa Iyan: Masikun a makanggai rukuta a gona, o di na kowa-an ta Sukaniyan a Watata. Na giyaya man i kiyapakakhapa-ar Ami ko Yusuf si-i sa Lopa (a Missir), go an Ami Ron Minda-o so Tawil o manga Tothol. Na so Allah na di kharun ko showa-an Niyan; na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

22. Na kagiya a Iraot ko kiakhasad Iyan, na bigan Ami Sukaniyan sa Ongangun go Kata-o: Na lagid aya man a kambalasi Ami ko miphipiyyapiya.

23. Na piyangabaya-an Sukaniyan o (Zulaikha a) Khiwalai ko

وَجَاءَتْ سِيَارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَذْنَى
دُلُوهُ قَالَ يَبْشِرَى هَذَا أَعْلَمُ وَأَسْرَوْهُ
بِضَعَةً وَاللهُ عَلَيْهِ بِمَا
يَعْمَلُونَ

وَشَرَوْهُ شَمَنْ بَخْسِ دَرَّهُمْ
مَعْدُودَةً وَكَانُوا فِيهِ مِنْ
الْزَاهِدِينَ

وَقَالَ الَّذِي أَسْتَرَنَّهُ مِنْ وَصْرَ لِأَمْرَاتِهِ
أَكْنَرِي مَثْوَيْهِ عَسَوْ أَنْ يَنْفَعَنَا
أَوْ نَنْجَذَهُ وَلَدَأْ وَكَذَلِكَ مَكَّا
لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلَنْعَلَمْهُ مِنْ
تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَاللهُ عَالِيٌّ عَلَى
أَمْرِهِ وَلَنْكَنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ

وَلَمَّا بَلَغَ أَشْدَهُ دَاءَ إِيَّتَهُ حُكْمًا وَعَلَمَ
وَكَذَلِكَ بَعْزِي الْمُحْسِنِينَ

وَرَوَدَتْهُ الَّتِي هُوفَ بَيْتَهَا عَنْ نَفْسِهِ

babalingan Niyan sa giyadun a ginawa Niyan: Go pinggalidan niyan so manga pinto, sa Pitharo iyan: Songka si-i ka sadun sa kabaya-a Ka rakun! Pitharo (o Yusuf): A Mulindong Ako ko Allah! Mata-an naya! A so Kadnan ko na phipiyapiya-an Niyan so darpa Akun! Mata-an naya! A di phaka-sulang sa maliwanag so manga Darowaka!

24. Na Sabunsabunar a kiyagudian non (so Zulaikha) go kiyagudian Rukaniyan (mambo so Yusuf), opama ka da Niyan mailai so Tanda o Kadnan Niyan (na khitaloga-on): Giyaya (i Pingolaola Mi), ka-an Ami mapakalidas ko marata go so pakasingai: Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami, a Piyaman olabos.

25. Na miyagorad siran ko pinto, na miyarudit iyan so Bangkala (o Yusuf) sa talikhodan: Go mini-phasugawa iran si Karoma niyan si-i ko pinto, Pitharo (o Zulaikha): A da-a balas ko tao a phikhadiyat Niyan so ta-alok ruka sa marata a rowar ko kakalabosowa-on, o di na siksa a malipodus.

26. Pitharo (o Yusuf): A sukanian i miyangabaya Rakun sa ginawa Ko. Na adun a mishaksi a saksi a pud ko tonganai niyan, (a Pitharo iran:)- o so Bangkala (o Yusuf) na si-i miyaburat sa sangoran, na bu-

وَغَلَقَتِ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لِكَفْ قَالَ مَعَادَ اللَّهُ إِنَّهُ رَبِّ الْحَسَنَ مَشْوَأً إِنَّمَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٣﴾

وَلَقَدْ هَمَتِ بِهِ وَهُمْ بِهَا تَوَلَّ أَنْ رَأَى بُرْهَنَ رَبِّهِ كَذَلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ الْسُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿٤﴾

وَاسْتَبَقَ الْبَابَ وَقَدَّتْ فِي صَهَّهُ مِنْ دُبُرِ الْقِبَّا سَيِّدَهَا لَدَ الْبَابِ قَالَتْ مَا جَرَأَهُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابُ أَلِيمٌ ﴿٥﴾

قَالَ هِيَ زَوْدُنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهَدَ شَاهِدٌ مِنْ أَهْلِهَا إِنْ كَانَ فِي صَهَّهُ قُدْمًا مِنْ قُبْلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنْ الْكَذِيلَينَ ﴿٦﴾

nar (so Zulaikha), na so Yusuf na pud ko manga bokhag!

27. Na o so Bangkala Iyan na si-i miyarudit sa talikhodan, na miya-mokhag (so Zulaikha), na so Yusuf na pud ko manga bunar!

28. Na kagiya mailai (i Karoman niyan) so Bangkala Iyan,- a si-i miyarudit sa talikhodan- na Pitharo iyan: A Mata-an naya! A pud ko antangan niyo a marata! Mata-an! A so antangan niyo (a manga Babai) a marata na mala!

29. Yusuf! Talikhodingka dun na-i; na Panguni ka sa Ma-ap (Zulaikha), makapantag ko Dosangka! Mata-an! A suka na miyabaloi ka a pud ko miyangadodosa!

30. Na Pitharo o manga Babai ko Bandar a Ingud: A so Karoma o Aziz na puphangabaya-an niyan so Mangoda niyan sa guyadun a gina-wa niyan: Sabunar a miya bunsad iyan so poso iyan a kabaya; Mata-an! A Sukami na titho a pukhailai ami sukaniyan ko karibat a mapayag.

31. Na kagiya a manug iyan so anta-anta iran non, na Siyogo an niyan siran go pithiyagaran niyan siran sa Pangunungkun: Na piyamugan niyan so oman i isa kirian sa gulat: Go Pitharo iyan: (Hai Yusuf!) Liyowingka siran, Na kagiya a

وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قَدْ مِنْ دُبْرِ فَكَذَّبَتْ
وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٤٧﴾

فَلَمَّا رَأَهَا قَمِيصَهُ قَدْ مِنْ دُبْرِ قَالَ إِنَّهُ
مِنْ كَيْدِكُنْ إِنَّ كَيْدَكُنْ عَظِيمٌ ﴿٤٨﴾

يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا وَاسْتَغْفِرِي
لِذَنِيْكِ إِنَّكِ كُنْتَ مِنَ
الْخَاطِئِينَ ﴿٤٩﴾

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ أَمْرَأُ
الْعَزِيزِ زَوْدَ فَنَاهَا عَنْ نَفْسِهِ
قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّ الْزَّنَاهَافِ
ضَلَّلِ مُبِينِ ﴿٥٠﴾

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَ
وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُشَكَّاوَةً أَنَّ كُلَّ وَجْدَةٍ
مِنْهُنَّ سِكِينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا
رَأَيْهُمْ وَأَكْبَرُهُمْ وَقَطَعُنَّ أَيْدِيهِنَّ وَقَلَّ

mailai ran Sukaniyan, na miyaluma siran non, go miyan gakakarad iran a manga lima iran: Na Miyatharo iran: Soti so Allah! Kuna a ba ini Manosiya! Da ko ungkai inonta na Malaikat a Susula-an!

حَسْنَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ
كَرِيمٌ

32. Pitharo (o Zulaikha): Na giyoto man so piyamaganta ako niyo ron! Na Sabunsabunar a piyangabaya-angko Sukaniyan sa giyadun a ginawa Niyan na minda! Na Ibut o di Niyan nggolaola-a so Sogowan ko Ron, na khalaboson ndun, go khabaloi dun a pud ko Miyamakaito!

قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لَمْ تُنْتَنِ فِيهِ وَلَقَدْ
رَوَدْنِهِ عَنْ نَفْسِهِ فَأَسْتَعْصِمُ وَلَئِنْ لَمْ
يَقْعُلْ مَاءً أُمْرُهُ لِيُسْجِنَنَ وَلَيَكُونَا
مِنَ الصَّاغِرِينَ

٣٣

33. Pitharo (o Yusuf): Kadnan Ko! So kalaboso i pukhababaya-an Ko a di so ipundolon niran Rakun: Na o di Akongka pakalidasa ko antangan niran a marata, na mitaliyadok Ako kirana go mabaloi Ako a pud ko di manga Tata-o.

قَالَ رَبِّ السِّجْنِ أَحَبُّ إِلَيَّ مَمَّا يَدْعُونِي
إِلَيْهِ وَلَا أَنْصَرْ قَعْدَ كِيدَهُنْ أَصْبَ
إِلَيْهِنَّ وَلَكُنْ مِنَ الظَّاهِرِينَ

٣٤

34. Na Tiyarima o Kadnan Niyan na piyakalidas Iyan ko antangan niran a marata: Mata-an! A Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَّفَ عَنْهُ كِيدَهُنْ
إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

٣٥

35. Oriyan o kiyapayag iyan kirian, si-i ko oriyan o kiya-ilaya iran ko manga Tanda, na (miyatomo o Azis a) kalaboson niyan ndun taman ko masa (a kada o siyanta).

ثُمَّ بَدَأَ الْمَهْمَمَ مِنْ بَعْدِ مَا رَأَوْا مِنْ لَذَائِتِ
لِيُسْجِنُنَّهُ حَتَّى جِينِ

٣٦

36. Na adun a miyapud Iyan ko kalaboso a dowa Mangoda. Pitharo

وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانٌ قَالَ

o isa sa dowa oto: A Mata-an! A Pithataginup akun a puthumuk akosa arak. Na Pitharo o pud iyan: A Mata-an! a Sakun na Pithatagin-up akun a ma-awid ako ko poro o Olo akun sa roti, a pukhun non a Papanok. Panotholangka rukami i Ta-abir iyan: Mata-an! A sukami na pukhailai ami Suka a pud ko Miphipyapiya.

37. Pitharo (o Yusuf): A da-a phakatalingoma rukano a Pangungkun a pagupur rukano to a dowa a ba Akun rukano da Mapanothol so o sayan non ko da niyan rukano pun kapakatalingoma. Giyoto man na pud ko Inindao Rakun o Kadnan Ko. Mata-an! A Sakun na giyanatan Ko so okit o pagtao a di ran Paparatiyaya-an so Allah. go siran na so Akhirat na siran na o Ongkirun nirana.

38. Na Inonotan Ko so okit o manga lokus Akun,- a so Ibrahim, a go so Ishaq, go so Yaqoub; di Rukami patot o ba Ami rimbangun ko Allah so apiya antona-a: Giyoto man na pud ko Gagao Rukami o Allah go si-i ko manga Manosiya: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Phanalamat:

39. Hai dowa katao a pud Akun ko kalaboso! Ba so manga Katohan-an a mbidabida i tomo, antawa-a so Allah a Isa Isa, a Phakaba-as?

أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَيْنِي أَغْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ
الْآخَرُ إِنِّي أَرَيْنِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي
خُبْزًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ يَتَشَانَّبُ أَوْ يَلْهُ
إِنَّا نَرَنَّكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦١﴾

قَالَ لَأِيَّنِي كُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِي بِالْأَ
بَئْثَاثِكَمَا بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا
ذَلِكُمَا مَا عَلِمْتِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ
مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ كُفَّارُونَ ﴿٦٢﴾

وَأَتَبَعْتُ مِلَّةً أَبَاءَيِ إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ
لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ
مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَنْكَنَّ
أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٣﴾

يَصَدِّحِي السِّخْنَ إِزْبَابٌ
مُتَفَرِّقُوكَ خَيْرُ أَمِ الْلَّهُ الْوَاحِدُ
الْقَهَّارُ ﴿٦٤﴾

40. Da ko Pushimba-an niyo a salakao Rukaniyan inonta na manga ngaran a ini pamutho niyo sukanian,- sukano a go so manga lokus iyo,- da-a Initoron non o Allah a katantowan: Da ko kokoman inonta na ruk o Allah: Ini Sogo Iyan a da-a Pushowasowata niyo a rowar Rukaniyan: Giyaya man i okit a ontol, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

41. Hai dowa katao a pud Akun ko kalaboso! So isa rukano na kaphthalagadan niyan sa inomun a arak so Kadnan niyan: Na so pu-man so pud iyan, na khasola, na khun a Papanok so Olo niyan. Miyapasad so khasowa a so phakipitowa iyo to.

42. Na Pitharo Iyan ko miyaguda Iyan a Mata-an! A sukanian i phakasulang kiran sa maliwanag: A aloya Kongka ko Kadnan Ka. Na linipat sukanian o Shaitan ko kahloya niyan non ko Kadnan niyan: Na miyakatarug ko kalaboso sa miyakapira ragon.

43. Na Pitharo o Datu (sa Mis-sir): A Mata-an! A Sakun na Pithataginup Akun a pito a manga Sapi a manga kaolit, a pukhun siran o pito (a manga Sapi) a manga pagti,- go pito a mangunguto a lomolombai, go (pito a) pud iyan a manga gango. hai manga Nakoda! Pitowa-a

مَا عَبَدُونَ مِنْ دُوْنِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ
سَمَيَّتُهُا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ
مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَنٍ إِنَّ الْحُكْمَ
إِلَّا لِلَّهِ أَمْرًا لَا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ
الَّذِينَ أَقْرَبُوكُمْ وَلَكُمْ أَكْثَرُ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ

يَصْحِحِي السِّجْنَ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي
رَبَّهُ خَمْرًا وَأَمَّا الْأَخَرُ فَيُصْلِبُ
فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ فَقُبَّى
أَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْفِتِيَانٌ

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٌ مِنْهُمَا
أَذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنْسَهَهُ
الشَّيْطَنُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي
السِّجْنِ بِضَعْ سِينِينَ

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ
سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعَ عِجَافٌ
وَسَبْعَ سُبْلَاتٍ حُضْرٌ وَأَخْرَى
يَأْسَدَتِ يَتَاهَا الْمَلَا أَفْتَوَنِي فِي رُؤْيَتِي
إِنْ كُثُرَ لِلرُّؤْيَا يَأْتِي بُرُونَكَ

niyo Rakun so Taginupun Ko o sukano na so Taginupun na Khat-a-abir iyo.

44. Pitharo iran: A shaosha-oganan a manga taginupun, nadi kami Mata-o toma-abir ko manga taginupun (a lagidanan).

45. Na Pitharo o miyakasulang sa maliwanag sa dowa oto, a miyakatadum ko oriyana o miyathai a masa: A sakun na Maphanothol akun rukano so Ta-abir iyan: Na Sogo i niyo (so Yusuf).

46. (Na Pitharo iyan a:) Yusuf! Hai Mumamata-an! Pitowa-angka rukami so makapantag ko pito a manga Sapi a manga kaolit a pukhun siran o pito (a manga Sapi) a manga pagti, go pito a mangunguto a lomolombai, go (pito a) pud iyan a manga gango: Ka-an ako makan-dod ko manga Manosiya, ka-an nir-an katokawi.

47. Pitharo (o Yusuf): A Pamola kano sa pito ragon a makathondontondog, na sa pukharagon niyo na di niyo purorowa ko andag iyan, inonta so maito a pukhun niyo;

48. Oriyan niyan na phakatalin-goma ko kaipos oto a pito (ragon), a manga sikot a khalungan nirana so pithiyagar iyo kiran,- inonta so mai-to ko tataliyongun niyo:

فَالْوَآأَضَفَتُ أَخْلَبَرْ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ
الْأَخْلَبَرْ يَعْلَمُونَ

وَقَالَ اللَّهُذِي نَجَّا مِنْهُمَا وَأَذْكَرَ بِعَدَمَةِ أَنَّا
أَنْتُمْ كُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَنْسِلُونَ

يُوسُفُ أَيَّهَا الصِّدِيقُ أَفَتَنَافِ سَبْعَ
بَقَرَاتٍ سَمَانٍ يَا أَكْلَهُنَ سَبْعَ
عِجَافٌ وَسَبْعَ سُبْلَدٍ خُضْرٌ
وَأَخْرِيًّا سَنَتٍ لَعَلَى أَرْجُعِ إِلَى النَّاسِ
لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ

قَالَ تَرَرَعُونَ سَبْعَ سِينَ دَأْبًا فَأَحَصَدْتُمْ
فَذَرُوهُ فِي سُبْلَلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مَمَّا
نَأْكُونُ

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُونُ
مَاقَدَّمْتُمْ لَهُنَ إِلَّا قَلِيلًا مَمَّا تَحْصِنُونَ

49. Oriyan niyan na adun a phakatalingoma ko kaipos oto a ragon a pagodarunon so manga Manosiya, go makaphanumuk siran non (sa mbarambarang a onga).

50. Na Pitharo o Datu: A Pakasonga niyo Rakun Sukaniyan. Na kagiya a makaomaon so Sogo, na Pitharo Iyan: A kasoi ka ko Kadnan ka, na isha-an ka-on o antona-a i butad o manga Babai a so miyangakakarad iran so manga lima iran? Mata-an! A so Kadnan Ko na so antangan niran a marata na katawan Niyan.

51. Pitharo (o Datu): A antona-a i miyasowa iyo gowani a Pangabaya-an niyo so Yusuf sa so dun so ginawa Niyan? Pitharo iran: Soti so Allah! Da-a katawan nami a karata-an Niyan! Pitharo o Karoma o Azis: A imanto na miyapayag so bunar: Sakun na piyangabaya-an ko Sukaniyan sa giyadun a ginawa niyan na Mata-an! A Skaniyan na pud dun ko manga bunar.

52. (Pitharo o Yusuf a:) Giyaya man na a niyan katokawi a Mata-an! A Sakun na da-a Kun ndonsiyan Sukaniyan ko kigagaib iyan, go Mata-an! A so Allah na di Niyan phakagagadun so antangan a marata o mamakadodorata.

53. Na di Yakun khikiyas a ginawa Ko: Mata-an! A so ginawa na

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ
الْأَنَاسُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ ﴿٦﴾

وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُؤْنِي بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ
الرَّسُولُ قَالَ أَرْجِعْ إِلَيَّ رَبِّكَ فَسَعَلَهُ
مَا بَأْلَ النِّسْوَةِ الَّتِي قَطَعْنَ أَيْدِيهِنَّ إِنَّ
رَبِّي يَكْيِدُهُنَّ عِلْمًا ﴿٧﴾

قَالَ مَا خَطَبْكُنَّ إِذْ رَأَوْنَنِي يُوسُفَ عَنْ
نَفْسِهِ قُلْنَ حَشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْتَنِي
مِنْ سُوءٍ قَالَتْ أُمَّرَأُ الْعَزِيزِ الْفَقِيرِ
حَصَصَنِ الْحَقَّ أَنَا رَوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ
وَإِنَّمَّا لِمَنِ الصَّدِيقِينَ ﴿٨﴾

ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخْنُهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ
لَا يَهِدِي كَيْدَ الْحَابِنِينَ ﴿٩﴾

* وَمَا أُبَرِّئُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَا مَارَةٌ *

titho a Somosogo ko marata, inonta so ini Kalimo o Kadnan Ko: Mata-an! A so Kadnan Ko na Manapi, a Makalimo-on.

54. Na Pitharo o Datu: A pakasonga niyo Rakun, ka tindosun Ko Sukaniyan si-i ko ginawa Ko. Na kagiya a Mimbitiyara-i Niyan, na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Suka sa Alongan na-i, si-i ko Hadapan Nami, i Piyakapha-ar a sasana-an!

55. Pitharo Iyan: A baloya Kongka (a sasana-an) ko manga Kakawasa-an ko Lopa (a Missir): Mata-an! A Sakun na masiyapun, a Mata-o.

56. Na guyaya man i kiyapaka-khana-ar Ami ko Yusuf ko Lopa (a Missir), Puphagingud on sa sadun sa kabaya Iyan. Ipuphamili Ami so Limo Ami ko tao a kabaya Ami, go di Ami pagilangun so Balas ko Miphipiayapiya.

57. Na Mata-an a so Balas ko Akhirat i mapiya, ko siran a Miyamaratiyaya, go Miyamananggila.

58. Na miyakaoma so manga Pagari o Yusuf: Na somiyolud siran non, na miyakilala Niyan siran, a siran na masasawang siran non.

59. Na kagiya a mibugai Niyan kiran so angin nirau, na Pitharo Iyan: A pakasonga niyo Rakun so

بِالشَّوءِ إِلَّا مَارِحَمَ رَبِّ إِنَّ رَبَّيْ عَفُورٌ
رَّحِيمٌ

وَقَالَ الْمَلِكُ أَتَنْوَنِي بِهِ أَسْتَحْلِصُهُ لِنَفْسِي
فَلَمَّا كَلَمَهُ قَالَ إِنَّكَ أَيُّومَ لَدَيْنَا مَكِينٌ
أَمِينٌ

قَالَ أَجْعَلْنِي عَلَىٰ خَرَابِ الْأَرْضِ إِنِّي
حَفِظٌ عَلَيْمٌ

وَكَذَلِكَ مَكَانِي الْوُسْفَ فِي الْأَرْضِ
يَتَبَوَّأُ مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ نُصِيبُ
بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنِينَ

وَلَا جُرْمُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا
وَكَانُوا يَنْقُونَ

وَجَاهَ إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ
فَعَرَفُوهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ

وَلَمَّا جَهَرَ هُمْ بِعَهَادِهِمْ قَالَ أَتَنْوَنِي يَأْخُذَ
لَكُمْ مِنْ أَيْمَنِكُمْ أَلَاتَرَوْنَ أَيْ أُوفِيَ

Pagari niyo ko Ama iyo, ba niyo di khailai a Mata-an! A Sakun na Putharotopun Ko so kapagasad, go Sakun i lubi a mapiya ko Puphamolosan?

آلَّكِنْ وَأَنَا خَيْرُ الْمُتَزَلِّينَ ﴿٦﴾

60. Na o di niyo Rakun mapakasong, na di kano Rakun Makapamoko, go di kano Rakun phagobai.

فَإِنْ لَمْ تَأْتُقُ بِهِ فَلَا كِنْ لَكُمْ عِنْدِي
وَلَا نَقْرَبُونَ ﴿٦﴾

61. Pitharo iran: A pagomayokun nami Sukaniyan ki Ama Iyan: Go Mata-an! A sukami na nggolala-an nami dun.

فَالْوَاسْطَرُودُ عَنْهُ أَبَاهُ وَإِنَّا
لَفَعِلُونَ ﴿٦﴾

62. Na Pitharo Iyan ko manga Ngongoda Niyan: A tagowa niyo so manga dagangan nirana ko manga potal iran, ka-aniran makilala amai ka makabaling siran ko manga talok kirana, ka-an siran Rukutano makakasoi.

وَقَالَ لِفِئِنْدِهِ أَجْعَلُوكُمْ ضَعْفَهُمْ فِي
رِحَالِهِمْ لِعَاهُمْ يَعْرُفُونَ هَا إِذَا أَنْقَلَوْا
إِلَى أَهْلِهِمْ لِعَاهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٦﴾

63. Na kagiya a makabaling siran ki Ama iran, na Pitharo iran: Hai Ama ami! Miyarun rukami so kapanmoko, na Pakaonotangka rukami so Pagari ami, ka-an kami makapamoko; go Mata-an! a sukami na siyapun nami dun.

فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَى أَبِيهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا
مُنْعِ مِنَ الْكِنْ فَأَرْسَلَ مَعَنَا أَخَانَا
نَكْتَلَ وَإِنَّا لَهُ لَحَفِظُونَ ﴿٦﴾

64. Pitharo (i Ama iran): A da ko kisana-an Ko rukano Rukaniyan inonta na lagid o kinisana-an Ko rukano ko Pagari Niyan gowani; na so Allah i Taralbi a mapiya a somisiyap, go Sukaniyan i lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo!

قَالَ هَلْ مَا مَنْكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا
أَمْنَثْتُمْ عَلَى أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ فَاللَّهُ خَيْرٌ
حَفِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٦﴾

65. Na kagiya a pamukarun nir-an so manga barang iran, na miyat-on nir-an non so manga dagangan nir-an a inikasoi kir-an. Pitharo iran: Hai Ama ami! Antona-apun i pumbabano-gun nami? Kati-i so manga dagangan nami a inikasoi rukami: Go pukhikowa mi sa Pangunung-kun so pagtao tano; go siyapun nami so Pagari ami; go makaoshor kami sa isa ka rorana a Onta. Giyoto man i kapamoko a malbod.

66. Pitharo Iyan: A di Yakun rukano dun phakaonotun taman sa di Ako niyo bugan sa mailot a diyandi, a pho-on ko Allah, sa Mata-an a phakandodun niyo Rakun ndun Sukaniyan, inonta o ba kano katangkali. Na kagiya a ibugai ran non so diyandi iran, na Pitharo Iyan: a so Allah i Tomotonggo ko Katharo Tano!

67. Go Pitharo Iyan: Hai manga Wata Ko! Di kano sholud ko Pinto a satiman: Na solud kano ko manga Pinto a makambubulabulag; na da-a khitabang Akun rukano ko (Kokoman o) Allah a maito bo: Da ko Kokoman inonta na ruk o Allah: Sukaniyan i Siyarigan Ko: Go Sukaniyan na Sarigi o Puphamanarig.

68. Na kagiya a somulud si ran sa sadun sa Sogowan kir-an i Ama iran, na da-a Minitabang Iyan kir-an ko (Kokoman o) Allah a maito bo: Ogaid na so hadiyat a shisi-i sa

وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَعْهُمْ وَجَدُوا
بِضَعَتْهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا
يَا أَيُّهَا الْمُنَبِّهِ هَذِهِ بِضَعَتْنَا رُدَّتْ
إِلَيْنَا وَنِيمَرْ أَهْلَنَا وَخَفَظَ أَخَانَا
وَنَزَدَادْ كَيْلَ بَعِيرْ ذَلِكَ كَيْلٌ
سَيِّرْ

قَالَ لَنْ أَرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّى تُؤْتُونَ
مَوْثِقَاتِكُمْ اللَّهُ لِئَلَّا يَرَى إِلَّا أَنْ يُحَاطَ
بِكُمْ فَلَمَّا آتَاهُمْ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَى
مَا نَقُولُ وَكُلُّ

وَقَالَ يَكْبِنِي لَا نَدْخُلُوْمِنْ بَابِ وَجِدْرِ
وَأَدْخُلُوْمِنْ بَابِ شَفَرَقَةِ وَمَا أَغْنِي
عَنْكُمْ مِنْكُمْ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا
لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلِيَسْتُوكِلِ
الْمُتَوَكِّلُونَ

وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَرْمَهُمْ أَبُوهُمْ
مَآكَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ مِنْ اللَّهِ مِنْ
شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِي نَفْسٍ يَعْقُوبَ

ginawa o Yaqoub, na mininggolalan Niyan oto. Na Mata-an! A Sukaniyan na titho a adun a tanod Iyan ko Ininda-o Ami Ron: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

69. Na kagiya a somolud siran ko Yusuf, na inikakup Iyan si Pagari Niyan; Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na Sakun si Pagaringka; na Dingka Pumboko-on so Pinggolao-la iran.

70. Na kagiya a mibugai Niyan kirian so angin nirian, na tiyago Iyan so Phaginoman ko Potal i Pagari Niyan. Oriyan niyan na Miyananawag so Puphananawag: Hai manga Komokoda sa Oonta! Mata-an kano! A titho a manga tukhao!

71. Pitharo iran: Sa somiyangor siran kirian: Antona-a i miyada a puphangudugun niyo?

72. Pitharo iran: A Puphangudugun nami a miyada a gantang o Datu; na sa tao a mikasoi niyan noto, na adun a bagiyan niyan a isa ka awid o satiman a Oonta; go sakun na ako akun sukanian.

73. Pitharo iran: A Ibut ko Allah! Sabunsabunar a kiyatokawan niyo a kuna a ba kami miyakaoma sa ba kami phaminasa ko Lopa, go kuna a ba kami manga tukhao!

فَضَسَهَا وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِمَا عَمِلَ نَهْ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ٦٨

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ إِذَا هُوَ
إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ إِنَّمَا أَخْرُوكَ فَلَا
تَبْتَسِّسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ٦٩

فَلَمَّا جَهَزُوهُمْ بِمَا هَزَّهُمْ جَعَلَ
السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذْنَ مُؤْدِنَ
أَيَّتْهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَرِقُونَ ٧٠

فَالَّذِي أَوْقَبُلُوا عَلَيْهِمْ مَا ذَادَ
نَفْقَدُونَ ٧١

فَالَّذِي أَنْفَقُدُ صُوَاعَ الْمَلَائِكَ وَلَمَّا جَاءَ
بِهِ حَمْلٌ بَعِيرٌ وَأَنْارِيَهُ زَعِيمٌ ٧٢

فَالَّذِي أَنَّا لَهُ لَقَدْ عِلْمْتُمْ مَا جِئْنَا
لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ
سَرِقِينَ ٧٣

74. Pitharo iran: Antona-a i kasala-an o tukhao, o sukano na manga bokhag?

75. Pitharo iran: Aya kasala-an niyan na sadun sa tao a si-i mato-on ko potal iyan, na sukanian ndun i kasala-an niyan. Lagid aya a ipushala Ami ko manga Darowaka!

76. Na ini pho-on niyan ko manga potal iran, ko da pun so potal i Pagari Niyan: Oriyan niyan na ini gumao Niyan pho-on ko potal i Pagari Niyan. Giyaya i Piyakipagan tangan Nami ko Yusuf. Di patot o ba Niyan makowa so Pagari Niyan si-i ko Kokoman o Datu o di so kabaya o Allah. Iphoro Ami sa phipira pangkat so tao a kabaya Ami: Na kao-ombawan so oman i adun a Kata-o niyan o lawanon sa Kata-o.

77. Pitharo iran: O ba miyamanukhao, na kagiya a miyamanukhao si Pagari Niyan gowani. Na piyagunus oto o Yusuf si-i sa gina-wa Niyan, sa da Niyan kiran noto payaga. Pitharo Iyan: A sukano i marata i butad; na so Allah i lubi a Mata-o ko Iphuropa niyo!

78. Pitharo iran: Hai Azis! Mata-an! A adun a Ama Iyan a lokus a miyakatowa, na Kowa-angka so isa rukami a sambi iyan; Mata-an! A sukami na ma-i ilai ami Suka a pud ko Miphipyapiya.

قَالُوا فَمَا جَرَّوْهُ إِنْ كُتُبْ
كَذِيلِينَ

قَالُوا جَرَّوْهُ مَنْ وُجِدَ فِي رَحْلِهِ
فَهُوَ جَرَّوْهُ كَذَلِكَ نَجَزِي
الظَّالِمِينَ

فَبَدَأَ أَبَا عَيْتَهُمْ قَبْلَ وَعَاءَ أَخِيهِ ثُمَّ
أَسْتَخْرَجَهَا مِنْ وَعَاءَ أَخِيهِ
كَذَلِكَ كَذَلِكَ الْيُوسُفُ مَا كَانَ
لِي أَخْذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا
أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ تَرْفَعُ دَرَجَتٍ مَّنْ شَاءَ
وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ

قَالُوا إِنْ يَسِيقُ فَقَدْ سَرَقَ
أَخَهُ لَهُ مِنْ قَبْلٍ فَأَسَرَّهَا بِيُوسُفُ فِي
نَفْسِهِ وَلَمْ يُبَدِّلْهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ
شَرُّ مَكَانًا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
تَصْفُونَ

قَالُوا يَأَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّهُ أَبَا شَيْخًا
كَبِيرًا فَخُذْ أَهْدَنَا مَكَانًا إِنَّا
نَرَدَكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ

79. Pitharo Iyan: A Mulindong Kami ko Allah o ba adun a makowa Mi a rowar ko tao a miyato-on Nami ron so tamok Ami: Mata-an! A Sukami na sa maoto na titlo Kami a Phakasalimbot.

80. Na kagiya a kada-an siran non sa panginam, na sominibai siran a miyagopakat siran. Pitharo o mala kirani: A ba niyo di katawi a Mata-an! A si Ama iyo na Sabunar a Kominowa rukano sa mailot a diyandi a pho-on ko Allah, gowani na mindorat kano makapantag ko Yusuf? Na di akun ndun ngganatan a Inguda-i taman sa di ako pandonwan i Ama, o di na Kokomun ako o Allah; ka Sukaniyan i lubi a mapiya ko manga Kokoman.

81. Baling kano ki Ama iyo, na Tharowa niyo: Hai Ama ami! Mata-an! A so Wata-a Ka na miyamanukhao! Na da-a pishaksian nami a rowar ko kiyatokawan nami, na da rukami i ba ami masiyap so migagaib!

82. Na Isha-ingka so Phagingud a kiyatagowan rukami, go so manga Komokoda a minitho-on a ami ro-o, ka Mata-an kami a titlo a manga bunar.

83. Pitharo Iyan: Kuna, ka pi-pharasan rukano o manga ginawa niyo so miya-olaola. Na sabar dun a Maliwanag; ka masikun a so Allah

قَالَ مَعَكَادَ اللَّهِ أَنْ تَأْخُذَ إِلَّا مَنْ
وَجَدْنَا مَتَعْنَا عِنْدَهُ إِنَّا إِذَا
لَظَلَمْوْنَ

فَلَمَّا أَسْتَيْغْشُوا مِنْهُ خَلَصُوا بَعْدًا
قَالَ كَيْرُهُمْ أَنَّمَا تَعْلَمُونَ أَنْ
أَبَاكُمْ قَدْ أَخْذَ عَلَيْكُمْ مَوْتَقَاءِنَ اللَّهِ
وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَمَّا
أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِي أَنِّي أُوْتَحُكُمْ
اللَّهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ الْحَكَمِينَ

أَرْجِعُوكُمْ إِلَى أَيْكُمْ فَقُولُوا يَأْبَا أَبَا^{٦٧}
إِنْ أَبْنَكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا
بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِغَيْبٍ
حَفِظْنَ

وَسَأَلَ الْقَرْيَةَ أَلِيٌّ كُنَّا فِيهَا
وَالْعِيرَ أَلِيٌّ أَبْلَنَا فِيهَا وَإِنَّا
لَصَدِّقُونَ

قَالَ بَلْ سَوْلَتْ لَكُمْ أَنْفُشْكُمْ أَمْ
فَصَبَرْ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنَّ

na pakatalingoma-an Niyan siran Rakun langon. Mata-an! A Sukaniyan so Mata-o, a Maongangun.

84. Na tiyalikhodan Niyan siran, sa Pitharo Iyan: Hai kiyaontanan so rata-a ginawa Ko ko Yusuf! Na miyakapoti so dowa mata Niyan pho-on ko boko, na Sukaniyan na ba Niyan ndun marurubun.

85. Pitharo iran: A Ibut ko Allah! Di ka dun khada sa Kapukhatadummingka ko Yusuf taman sa mabalo! Ka a pakapapata-in, o di na mitapi Ka ko miyamatai!

86. Pitharo Iyan: A aya bo a puphanonan Ko ko rata a ginawa Ko go so boko Akun na so Allah, go Katawan Ko pho-on ko Allah so di niyo katawan.

87. Hai manga Wata Ko! lalakao kano na go niyo panguduga so Yusuf go so Pagari Niyan, na di kano khada-i sa panginam ko Limo o Allah: Mata-an! A da-a khada-an sa panginam ko Limo o Allah, a rowar ko pagtao a da Pamaratiyya.

88. Na kagiya a mangadap siran non (sharoman), na Pitharo iran: Hai Azis! Minisogat rukami a go so pagtao ami so morala: Na adun a mini-oma mi a dagangan a garap: Na tarotopi Kamingka sa asad, go shaduka-i Kamingka: Mata-an! A

بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ

وَتَوَلَّ عَنْهُمْ وَقَالَ يَأَسَفَ عَلَى يُوسُفَ
وَأَيَّضَتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ
كَظِيمٌ

٨٤

قَالَ أَتَالَّهُ تَقْتَوَاتْدَ كُثُرُ يُوسُفَ
حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ
الْهَلِكَيْنَ

٨٥

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوْبَثِي وَحْزَنِي إِلَى اللَّهِ
وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا
لَا تَعْلَمُونَ

٨٦

يَتَبَيَّنَ أَذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ
وَأَخِيهِ وَلَا تَأْتِسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ
لَا يَأْتِسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْكَفَرُونَ

٨٧

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا إِيَّاهَا الْعَزِيزُ
مَسَّنَا وَأَهْنَا الضرُّ وَجِئْنَا بِصَعْدَةٍ
مُرْجَحَةٍ فَأَوْفَ لَنَا الْكِيلَ وَتَصَدَّقَ
عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَعْزِيزِي

so Allah na mbalasan Niyan so manga barasaduka.

89. Pitharo (o Yusuf): Ino kawan niyo so Pinggolaola, niyo ko Yusuf a go so Pagari Niyan, gowani ko sukano na di kano manga Tata-o?

90. Pitharo iran: Ba Mata-an! A Suka na Suka so Yusuf? Pitharo Iyan: Sakun so Yusuf, go giya-i so Pagari Ko: Sabunar a ini Kalimo Kami o Allah: Mata-an naya! A sadun sa Mananggila go Phantang,-na Mata-an! A so Allah na di Niyan pagilangun so balas ko Miphipiapiya-piya.

91. Pitharo iran: Ibut ko Allah! Sabunsabunar a piyakalubi Ka rukami o Allah, go Mata-an a miyalanoi kami a titlo a manga Baradosa!

92. Pitharo Iyan: Da-a pangunsi niyo sa Alongan na-i: (Panguninta-a) Napiyan kano o Allah, ka Sukanian i lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo!

93. Balingun niyo a Bangkala Akun na-i, na kolobun niyo ko Paras i Ama: Ka-an makatalingoma a Puphakailai. Go pakasonga niyo Rakun so manga ta-alok rukano langon.

المُصَدِّقِينَ

قَالَ هَلْ عِلْمُكُمْ مَا فَعَلْتُمْ يُوسُفَ
وَأَخِيهِ إِذَا أَسْمَجَهُمُونَ

قَاتُلُوا أَعْنَاكَ لَا نَتَبْغُضُ فَالْيُوسُفَ
أَنَا يُوسُفُ وَهَذَا أَخِي قَدْ مَرَّ اللَّهُ
عَلَيْنَا إِنَّهُ مَنْ يَتَقَ وَيَصِيرُ فَإِنَّ
اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

قَاتُلُوا أَنَّا لَقَدْ أَشَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا
وَإِنَّ كُلَّا لَخَاطِئِينَ

قَالَ لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ يَعْفُرُ
الَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ
الْرَّحِيمِينَ

أَذْهَبُوا بِمِصِّي هَذَا فَلَفُوهُ عَلَى
وَجْهِهِ أَنِّي بِأَنِّي بَصِيرًا وَأَنُوفِ
بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ

94. Na kagiya a makaliyo so puphulalalakao, na Pitharo i Ama iran: A Mata-an! A Sakun na titho Akun a maguguda so Bao o Yusuf: O di Ako niyo Mbaloya a lalong.

95. Pitharo iran: Ibut ko Allah! Mata-an! A Suka na matatago Ka dun ko kiyaribat Ka a andang.

96. Na kagiya a makaoma so Puphanonotholan sa mapiya, na inikolob iyan (so Bangkala) ko Paras (o Yaqoub), na somiyonod ko Kapuphakailai Niyan. Pitharo Iyan: Ba Ko rukano da Tharowa, Mata-an! A Sakun na katawan ko pho-on ko Allah so di niyo katawan?

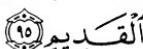
97. Pitharo iran: Hai Ama ami! Panguniyangka a Kama-ap rukami o manga dosa mi, Mata-an! A su-kami na miyabaloi kami a manga Baradosa.

98. Pitharo Iyan: Ipanguni Akun sukano dun sa Ma-ap ko Kadnan Ko: Mata-an! A Sukaniyan so Man-api, a Makalimo-on.

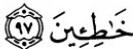
99. Na kagiya a somulud siran ko Yusuf, na inikakup Iyan so dowa Lokus Iyan, go Pitharo Iyan: A solud kano sa Missir ka Omiyog so Allah na somasarig kano.

100. Na Piyakadarpa Iyan so dowa a Lukus Iyan ko Panggao, go somiyondong siran non sa Ka-

وَلَمَّا فَصَلَّتِ الْعِرْفَةَ قَالَ أَبُوهُمْ
إِنِّي لَأَحَدُ رِبِّيْ يُوسُفَ لَوْلَا إِنَّ
قَنْدُونَ

قَالَ لَوْلَا إِنَّكَ لَغَيْرِ صَلِيلِكَ
الْقَدِيرُ

فَلَمَّا آتَانَ جَاءَ النَّبِيُّرُ الْقَمَهُ عَلَى وَجْهِهِ
فَأَرْتَدَ بَصِيرَتَهُ قَالَ أَلَمْ أَقْلِ لَكُمْ إِنِّي
أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

قَالُوا يَا بَانَا أَسْتَغْفِرُنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا
خَطِئِينَ

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّ إِنَّهُ
هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ إِذَا هُوَ
أَبُوهُمْ وَقَالَ أَدْخُلُوا مِصْرَ إِنْ شَاءَ
اللَّهُ أَمِينَ

وَرَفَعَ أَبُوهُمْ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُوْلَهُ
سُجَّدًا وَقَالَ يَا بَانَا إِنَّا وَيْلٌ لِرُءُسْنِيَ

pangalimbaba-an. Na Pitharo Iyan: Hai Ama! Giya-i so Ta-abir o Tagi-nupun Ko gowani! Sabunar a biyaloi Sukaniyan o Kadnan Ko a bunar! go Sabunar a Phipiyapiyan Nako Niyan gowani a pakaliyon Nako Niyan kokalaboso, go Piakaoma Kano Niyan a pho-on ko pagonayan (sa Palistine), ko oriyan o kiyabinasa-a Rakun o Shaitan a go so manga Pagari Ko. Mata-an! A so Kadnan Ko na mala i Gagao ko kabaya Iyan. Mata-an! A Sukaniyan so Mata-o, a Maongangun.

101. Kadnan Ko! Sabunar a bigan na Kongka sa Kapa-ar, go Indina-ongka Rakun so Ta-awil o manga Tothol,- a Miyadun ko manga Langit a go so Lopa! Suka i Panarigan Nakun ko doniya go so Akhirat. Tarima-a Kongka a Mbabayorantang Ruka, go pakaraota Kongka ko manga Bilangatao.

102. Giyaya man na pud ko manga Tothol a Migagaib, a Iphagilaham Ami Ruka (Ya Muhammad): Na di Ka kiran makamamsa gowani a pagopakatan niran so showa-an niran, a siran na Puphagantangan siran.

103. Na da ko kadakulan ko manga Manosiya apiya i kashabnar Ka o ba siran Paratiyaya.

104. Na kuna a ba Ka kiran saya phanguni sa sokai: Da-a antapiyan

مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّ حَقًّا وَقَدْ أَخْسَنَ
بِي إِذَا خَرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ
مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ تَزَعَّزَ الشَّيْطَانُ
بَيْنِ يَدَيْكُمْ وَبَيْنِ أَحْوَاقِكُمْ إِنَّ رَبَّكَ لَطِيفٌ لِمَا
يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

رَبِّ قَدْ أَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ
وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطَّرَ
الْسَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْتَ وَلِيٌّ فِي
الْأَرْضِ وَالْمَلَائِكَةُ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا
وَالْحَقِيقَى بِالصَّدِيقِينَ

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهُ إِلَيْكَ
وَمَا كُنْتَ لَدَهُمْ إِذَا جَمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ
يَنْكُرُونَ

وَمَا أَكَرَّ النَّاسِ وَلَوْ حَرَضَتْ
بِمُؤْمِنِينَ

وَمَا تَسْتَهِمُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنَّهُ أَلَا

a rowar sa undao ko manga Kadun.

105. Na madakul a Tanda a matatago ko manga Langit a go so Lopa a pukhasagadan niran Sukanianyan, a siran na di iran tatago-on sa ginawa!

106. Go di Pharatiyaya-an o kadakulan kiran so Allah inonta o misasarta-on a Kapuphanakoto iran!

107. Ba siran sasarig sa da-a makatalingoma kiran a khikolob a siksa o Allah,- o di na di kiran makatalingoma so Bangkit a mitalumba, a siran na di iran mai-inungka?

108. Tharowangka: A giya-i okit Akun: A Ipuphanolon Akun so (Kaparatiyaya-a ko) Allah,- si-i ko marayag a karina,- Sakun a go so tao a Miyonot Rakun. Na Soti so Allah! Go di Ako pud ko manga Pananakoto!

109. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-onsa an Ka (Ya Muhammad) a rowar sa manga Mama, a Phagliahaman Ami Siran,- a pud ko tao ko manga Ingud. Ba siran da lalakao ko Lopa, ka-an niran mailai o antona-a i miyambutad o kiyabolosan o siran a miya-onsa a niran? Na Mata-an a so Ingud a Maori i lubi a mapiya, a ruk o siran a Miyamanggila. Ba da-a manga Sabot iyo?

ذَكْرُ الْعَالَمِينَ ﴿١٤﴾

وَكَيْنَ مِنْ إِلَيْهِ فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ يَمْرُونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا
مُعَرِّضُونَ ﴿١٥﴾

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا
وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴿١٦﴾

أَفَأَمْنَوْا أَنْ تَأْتِيهِمْ عَذَابُ اللَّهِ
أَوْ تَأْتِيهِمْ السَّاعَةُ بَعْتَدَ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٧﴾

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَذْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى
بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنْ أَتَبَعَنِي وَسُبْحَانَ
اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشَرِّكِينَ

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا
تُوحِي إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرْبَى أَفَلَمْ
يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا
كَفَ كَانَ عَذَابَهُ الْذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ آتَيْنَا
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٩﴾

110. Taman, sa kagiya a kada-an
sa panginam so manga Sogo go
miya-antang Iran a Mata-an! a Sir-
an na Sabunar a Piyakambokhag
Siran, na Miyakaoma kiran so Ta-
bang Ami, na siyabut Ami so tao a
kabaya Ami. Na di kharun so siksa
Ami ko pagtao a manga rarata i
ongar.

111. Sabunsabunar a adun a matatago ko manga Totholan kiran a thoma ko manga papantas i akal. (giya Qur-an naya) na kuna a ba Tothol a Puphangumba-alan, na ogaid na initanto ko miya-onan Niyan, go osayan ko langowan taman, go Torowan go Limo ko pagtao a Mapaparatiyaya.

Surah Al-Ra'd-13

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giyaya so manga Ayat ko Kitab: Na so Initoron Ruka a phoon ko Kadnan Ka na Bunar; na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Mapaparatiyaya.

2. So Allah so iniporo Iyan so manga Langit a da-a manga Polaos a khailai niyo Sukaniyan; oriyayan niyan na Pithandingan Niyan

حَتَّىٰ إِذَا أَسْتَيْشَ الرَّسُولُ وَطَنَوْا
أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا جَاءَهُمْ نَصْرًا
فَنَجَّىٰ مِنْ نَشَاءٍ وَلَا يَرِدُ بِاسْنَاعِ
الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ

لقد كاتب في فصّاصِهِمْ عَرَةً لَا وُلِيَّ
الْأَلْبَبِ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفَرِّغُ
وَلَا كِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي يَنْ يَكْدِيهِ
وَتَقْصِيلَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُدُى
وَرَحْمَةً لِعَوْمَلَوْمَنُونَ

سیوکا السید

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمَرْءُ تِلْكَ أَيْنَتِ الْكِتَبُ وَالَّذِي أُنْزِلَ
إِنَّكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ وَلَكَنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾

اللهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا
ثُمَّ أَسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ

so Kapa-ar; go Piyakaphasiyonot Iyan so Alongan a go so Olan (sa gi-i ron kanggona-i)! Oman i isa-on na Puphalalagoi si-i ko wakto a mapupunto. Titilikun Niyan so Pukhaolaola, Puphayagun Niyan so manga Tanda, ka-an niyo matang-kud so Kimbaratumowa-an ko Kadnan niyo.

3. Go Sukaniyan so Komiyayat ko Lopa, go tiyagowan Niyan noto sa manga Palao, go manga lawasaig: Na so oman i manga Onga na biyaloi Niyan non a ngganapa a dowa: Ipundalong Iyan so Gagawi-i ko Daondao. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Puphamimikiranun nirani!

4. Go adun a matatago ko Lopa a pishalbo a makandada-i da-ir, go manga Pamomolan a manga Anggor, go Purpuran, go manga Qormah a khikariringkit, go di mariringkit: Puphakaigan sa ig a isa; na inilubi Ami so saba-adon ko saba-ad si-i ko Kapukhana-on. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Punggudaguda-an nirani!

5. Na o ba Ka Phamumusa, na aya Iphamumusa na so Katharo iran: a ino amai ka mbaloi kami a botha, ba Mata-an! A sukami na khatago kami dun ko Ka-adun a bago? Siran so Miyamangongkir

وَالْقَمَرُ كُلُّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمَّىٰ يَدِنْتُ
الْأَمْرُ يُفْصَلُ الْأَيْنَ لَعَلَّكُمْ يَلْقَاءُ
رَبِّكُمْ تُوقَنُونَ ﴿٢﴾

وَهُوَ اللَّهُ مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوْسِيَّا
وَأَنْهَرًا وَمِنْ كُلِّ الشَّرَائِطِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ
اثْتَيْنِ يُعْنِي أَيْلَ الْهَارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَنْفَكِرُونَ ﴿٣﴾

وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مَتَجْوِرٌ وَجَنَّتٌ
مِنْ أَعْنَابٍ وَزَرْعٍ وَنَخْلٌ صَنْوَانٌ وَغَيْرٌ
صَنْوَانٌ يُسْقَى بِمَاءٍ وَحِدَادٌ وَنَفَّصٌ
بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الْأَكْلِ إِنَّ فِي
ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبْ قَوْمٌ إِذَا
كَثَّا تُرْبَأً إِنَّ الْفَيْ خَلِقَ جَدِيدٌ أُولَئِكَ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ
الْأَغْلَلُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَأُولَئِكَ

ko Kadnan niran! Go siran man na so manga sangkali na mitogor ko manga lig iran: Go siran man i manga tao ko Naraka, siran na ron siran non ndun makakakal!

6. Na Phangunin niran Ruka a kaga-an o marata ko da pun so mapiya: A Sabunar a miya-ipos ko miya-onan an niran, so manga siksa ko lagid iran! Na Mata-an! A so Kadnan Ka na titho a mala i Mapap ko manga Manosiya si-i ko gi-i ran Kandarowaka, go Mata-an! A so Kadnan Ka na titho a sangat i kapaniksa.

7. Na gi-i Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A ino a da-a Initor-on non a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan! Suka (Ya Muhammad) na matag Puphamaka-iktiyar; na adun a bagiyan o man i pagtao a gi-i nggonana-o.

8. So Allah na katawan Niyan so ipukhaogat o langowan o Babai, go so pukhorangun o manga roraran a Wata go so ipthagoman niyan, na so langowan taman na shisi-i ko Allah so diyangka iyan.

9. Katawan Niyan so masolun a go so mapayag: A mala, a Maporo.

10. Magishan non so pud rukano a tao a ini punanai niyan so Katharo go so tao a ini pakatanog iyan; go so tao a sukanian na

أَصْحَبُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَلِدُونَ ﴿٥﴾

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ
الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ
الْمُثْلَثَةُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ
عَلَى ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ
الْعِقَابِ ﴿٦﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ
إِيمَانٌ مِّنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلَكُلُّ
قَوْمٍ هَاوِيٌّ ﴿٧﴾

اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ اُنْثَى وَمَا
تَغْيِضُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَرَدَادُ وَكُلُّ
شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾

عَلِمَ اللَّهُ الْغَيْبُ وَالشَّهَدَةُ أَكْبَرُ
الْمُتَعَالٌ ﴿٩﴾

سَوَاءٌ مِّنْكُمْ مَنْ أَسْرَ الْقَوْلَ وَمَنْ
جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفِيٌّ

magu-una ko Gagawi-i go so pha-payag ko Kadaondao.

11. (So Manosiya) Na adun a puphamagilisa-on (a manga Malaikat) si-i ko ona-an niyan go si-i ko oriyen niyan: A sisiyapun Niran sukaniyan pho-on sa Sogowan o Allah. Mata-an! A so Allah na di Niyan pagalinun so butad o pagtao taman sa di iran alinun so butad o manga ginawa iran. Na igira-a adun a piyaka-antap o Allah ko pagtao a marata, na da-a phakarunon, go da-a bagiyan niram a salakao Rukaniyan a Kaphanarigan.

12. Sukaniyan so puphaki-ilai Niyan rukano so Kilat, sa kaluk na go inam: Go Phagadun ko manga Gabon, a khikapupunudan (sa oran)!

13. Go Puthasbik so Dalundug sa Podi Rukaniyan, go so manga Malaikat po-on sa kaluk Rukaniyan: Na pumbotawanhan Niyan so manga Luthi, ipushogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan. Na siran na gi-i siran makiphapawala makapantag ko Allah, a Sukaniyan i sangat i kanda-danug!

14. Ruk Iyan so Katharo a bunnar: Na so siran a Puphanonggano-win niram a salakao ko Allah na da-a khisumbag iran kiram a maito bo, inonta na lagid o ikakawa iyan so dowa palad a lima niyan ko ig ka-an makasampai ko ngari iyan, na di

بِالْيَنِيلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ ﴿١﴾

لَهُمْ مَعْقِبَتُهُ مِنْ بَيْنِ يَدِيهِ وَمِنْ خَلْفِهِ
يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ أَوْ أَنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ
مَا يَقُومُ بِهِ حَتَّى يَعْرُوْمَ إِلَيْهِمْ وَإِذَا
أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءً فَلَا مَرَدَ لَهُ وَمَا
لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالِّ ﴿١١﴾

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرَقَ خَوْفًا
وَطَمَّعًا وَيُنِشِئُ السَّحَابَ
الْيَقَالَ ﴿١٢﴾

وَيُسَيِّحُ الرَّعْدَ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ
مِنْ خَيْفَتِهِ وَيُرِسِّلُ الصَّوَاعِقَ
فِي صَبَّابَتِهَا مَنْ بَشَاءَ وَهُمْ
يُجَنِّدُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ
الْمَحَالِ ﴿١٣﴾

لَهُ دُعَوةُ الْمُغْرِي وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ
لَا يَسْتَجِيْبُونَ لَهُمْ بِشَاءَ إِلَّا كَبِسْطَ كَفَيْهِ
إِلَى الْمَاءِ لِتَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِلَغَهُ وَمَا دَعَاهُ
الْكُفَّارُ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿١٤﴾

ron phakasampai sukaniyan: Ka da ko Panguni o da Pamaratiyaya inonta na matatago sa ilang.

15. Na Pushojiod sa bagiyan o Allah so matatago ko manga Langit a go so Lopa sa onot a go tugul,- go (Pushojiod) so manga Along iran ko manga kapipita go so manga kagabi gabi.

16. Tharowangka: Antawa-a i khiruk ko manga Langit a go so Lopa? Tharowangka: A so Allah. Tharowangka: A ino niyo khowa-a so salakao Rukaniyan a manga Panarigan, a da-a Mipapa-ar iran a ruk o manga ginawa iran a gona a go morala? Tharowangka: Ba magishan so bota a go so puphakailai? Antawa-a ba magishan so manga lilibotung a go so maliwanag? Ba so Piyangumba-alan niran a manga Sakoto o Allah na Miyakapangadun siran sa lagid o Kiyapangadun o Allah, na miyakashasaropa-i kirian so manga Ka-adun? Tharowangka: A so Allah i Miyadun ko langowan taman: Go Sukaniyan so Isa Isa, a Phakaba-as.

17. Piyakatoron Niyan a pho-on ko Langit so ig, na tomiyoga so manga baogan, si-i ko diyangka iyan: Na miyaka-awid so dugan sa borabora a maliliyawao na pudon so Pukhatonag iran ko apoi a singanin sa Parahiyasan, o di na Pagi-gimo, borabora a lagid iyan. Lagid

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنِ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
طَوْعًا وَكَرْهًا وَظَلَّلُهُمْ بِالْغَدْرِ
وَالْأَصَابِيلَ

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلَّا إِنَّ اللَّهَ قُلْ
أَفَلَا يَعْلَمُ مَنْ دُونِهِ أَوْلَاهُ لَا يَمْلُكُونَ
لِأَنفُسِهِمْ فَقَعَوا لِأَضَارِّ أَقْلَمْ هَلْ يَسْتَوِي
الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ شَكَرَ
الْأَظْلَمُونَ وَالْأُورَامُ أَمْ جَعَلُوا اللَّهَ شَرِيكَةً
خَلَقُوا لَهُ خَلْقَهُ فَتَشَبَّهُ الْحَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلْ اللَّهُ
خَلِقَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ أَوَّلُهُمْ أَفَهَمُ
﴿١٥﴾

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْيَادُهُ
بِقَدَرِ رِهَا فَأَحْتَمَلَ السَّمَاءُ زَبَدًا رَأِيَّا
وَمَمَّا يُوْقَدُونَ عَلَيْهِ فِي الْأَنَارِ أَبْتَغَاءَ حَلِيَّةٍ
أَوْ مَنْعَ زَبَدٍ مِثْلَهُ كَذَلِكَ يَصْرِيبُ اللَّهُ الْمُحْقَقُ
وَالْبَطِلُ فَمَا الْزَبَدُ فَذَهَبَ جُفَاءً

aya a Kapuphayaga o Allah ko bunar a go so ribat. Na so puman so borabora na pukhailang a mibobwang; na so puman so Phakaompiya ko manga Manosiya na putharug ko Lopa. Lagid aya a Kapuphayaga o Allah ko manga ibarat.

18. Bagiyan o siran a tiyrima iran so (Katharo o) Kadnan niran so mapiya. Na siran noto a da iran tarima-a Sukaniyan,- na apiya pun Mata-an! a ruk iran so matatago ko Lopa langon, go babidun pun a lagid iyan, na iya-on niran noto sa ginawa iran (na di kiran matarima). Siran man na bagiyan niran so marata a itongan: Go darpa iran so Naraka Jahannam,- a mikharatara-ta a kaduna!

19. Ino so tao a bubunarun niyan a aya bo a Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka na so bunar, ba lagid o tao a sukaniyan na bota? Aya bo a Phakasaboton na so manga Papantas i akal;-

20. Siran na itotoman niran sa tarotop so diyandi o Allah, go di siran pundorat ko pasad;

21. Go siran na gi-i ran pakashompatun so ini Sogo o Allah a kapakashompata-on, go Somasangkop siran ko Kadnan niran, go Ipu-khaluk iran so marata a itongan;

وَمَآمَّا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ
كَذَلِكَ يَصْنُرُ اللَّهُ الْأَمْنَالَ

لِلَّذِينَ أَسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنَى
وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِبُوا لَهُ لَوْلَا
لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ
لَاقْتَدُوا بِيَهُ أُولَئِكَ لَهُمْ سُوءٌ
الْحِسَابُ وَمَا وَهُمْ بِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا
لِلْهَادِ

أَفَمَنْ يَعْلَمُ إِنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحُقْقُ
كَمْ هُوَ أَعْجَمٌ إِلَيْكَ إِنَّكَ أُولُو الْأَلْبَابِ

الَّذِينَ يُؤْفَونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ

الْمِيقَاتِ

وَالَّذِينَ يَصْلُوْنَ مَا أَمْرَأَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ
وَمَخْشُونَ رَبَّهُمْ وَخَافُونَ سُوءً

الْحِسَابُ

22. Go siran na Miphantang siran, sa singanin ko Kasosowat o Kadnan niran; go ini Pamayandug iran so Sambayang; go miyamumugai siran ko inibugai Ami kiran sa masolun go mapayag; go ipthagurun niran so mapiya ko marata: Siran man na bagiyan niran so Phakatondog a Ingud,-

23. Manga Sorga a tatap: A Phamakasolud siran non, go so tao a Miyaratiyaya a pud ko manga lokus iran, go so manga Karoma iran, go so manga Mori ran a tao: Na so manga Malaikat na Puphamanolud kiran ko oman i isa pinto:

24. (Gi-i ran Tharo-on a:) Kali-lintad a si-i Rukano sabap ko Kiaphantang Iyo! Na Miyakapiyapiya so miyakatondog a Ingud (a bagiyan niyo)!

25. Na siran noto a Puphamarungkasun niran so diyandi o Allah, ko oriyen o kiyatanto niyan, go Puthupudun niran so ini Sogo o Allah, a kapakashompata-on, go Puphaminasa siran ko Lopa;- Na siran man na ruk iran so morka; go ruk iran so Mikharatarata a Ingud!

26. So Allah na puphakalawagan Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, go phakasimpitun Niyan. Na miyababaya siran sabap ko Kaoyagoyag ko doniya: A da

وَالَّذِينَ صَبَرُوا أَتَبْغَاهُمْ وَجْهَرَ بِهِمْ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرَّاً
وَعَلَيْهِمْ وَبِرْهُ وَنَكَرْ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ
أُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ

جَنَّتْ عَدِينَ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ أَبْيَاهِمْ
وَأَرْزَاقْهُمْ وَذَرَرْتَهُمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ
عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ

سَلَمُ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى
الْدَّارِ

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيقَاتِهِ
وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ
وَيَفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ لَهُمُ الْعَنَّةُ
وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا
بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ إِلَّا تِبَاعٌ فِي الْآخِرَةِ
إِلَّا مَتَّعْ

ko Kaoyagoyag ko doniya ko khipapantagun Niyan ko Akhirat inonta na matag sagad a kapiipyiaginawa.

27. Na gi- Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A ino a da-a Initor-on non a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Tharowangka (Ya Muhammad): A Mata-an! A so Allah na ndadagun Niyan so tao a kabaya Iyan; go Punggonana-on Niyan si-i Rukaniyan so tao a Somiyangoron,-

28. Siran na Miyamaratiyaya, go thatana so manga poso iran sabap ko Tadum ko Allah: Tanodan ka sabap ko Tadum ko Allah a kathatana o manga poso.

29. So siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na kapakadaya a bagiyan nirana, go mapiya a khandodan.

30. Lagid man noto a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) si-i ko pagtao a Sabunar a adun a miyapipos ko miya-onan nirana manga pagtao; ka-an Ka kiran Kapuphangadi-i so ini Ilaham Ami Ruka; ko Kao-ongkira iran ko (Allah a) Masalinggagao! Tharowangka: A Sukaniyan so Kadnan Ko! Da-a Tohan a salakao Rukaniyan! Sukaniyan i Siyarigan Ko, go Sukaniyan i Khandodan Ko!

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا أَنْزَلَ عَلَيْهِ إِلَيْهِ^{٤٧}
مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضْلِلُ مَنْ يَشَاءُ
وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ (٤٧)

الَّذِينَ آمَنُوا وَنَظَمُوا فَلَوْلَاهُمْ لَذِكْرُ اللَّهِ
أَلَا يَذِكِّرُ اللَّهُ تَعَالَى قُلُوبَ(٤٨)

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّلِحَاتِ
طُوبِي لَهُمْ وَحْسُنُ مَتَابِ(٤٩)

كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ
قِبْلِهَا أُمُّمٌ لَتَسْتَلُو عَنْهُمُ الَّذِي أَوْرَحَيْنَا
إِلَيْكَ وَهُمْ يَكُفُّرُونَ بِالرَّحْمَنِ قُلْ هُوَ
رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ
وَإِلَيْهِ مَتَابِ(٥٠)

31. Na opama ka Mata-an! A adun a Puphangadi-an a miyapaka-lalakao sa sabap Rukaniyan so manga Palao, o di na miyabunsad sa sabap Rukaniyan so Lopa, o di na Minimbitiyara-i sa sabap Rukaniyan so miyamatai, (na Misabap sa Qur-an naya!) Kuna, ka Kapa-ar o Allah so Pukhasowa sa kalangolan-gowan niyan! Ba di katawi o siran a Miyamaratiyaya a o Kabaya o Allah, na Mata-an a Khatoro Iyan so manga Manosiya langon? Na da-a paruphai o siran a da Pamaratiyaya sa kapukhasogat iran a tiyoba, sabap ko Pinggolaola iran, o di na Makadarpa Ka ko marani ko darpa iran, taman sa makatalingoma so diyandi o Allah; Mata-an! A so Allah na di Pundorat ko diyandi.

32. Na Sabunsabunar a adun a Piyamagompat a manga Sogo ko Miya-on a Ka: Na Piyakadamai Akun so siran a da Pamaratiyaya, oriyen niyan na siniksa Akun siran: Na antona-a i Miyambutad o siksa Akun (kiran)!

33. Ino so sukaniyan a Tomotonggo ko oman i Baraniyawa ko Pinggalubuk iyan (ba lagid o sala-kao rukaniyan)? Na mimba-al siran sa manga Sakoto o Allah. Tharowangka: A Pamuthowa niyo siran! Ba adun a Maphanothol iyo Rukaniyan a di Niyan katawan ko Lopa, antawa-a ba si-i bo ko kapapayag o Katharo? Kuna! Ka Pipharasan ko

وَلَوْا نَقْرَئُ انَا سَيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ
أَوْ قُطِعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كُلَّ بِهِ الْمَوْقِعُ
بَلِ لِلَّهِ أَلْأَمْرُ جَمِيعًا أَفَلَمْ يَأْتِيَنَّ
الَّذِينَ أَمْنَوْا نَأْنَأْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ لَهُدَى
النَّاسَ جَمِيعًا وَلَا يَرَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا
تُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةً أَوْ تُحَلِّ قَرِيبًا
مِنْ دَارِهِمْ حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَخْلُفُ الْمِيعَادَ ﴿٢٢﴾

وَلَقَدْ أَسْتَهِزَ بِرَسُولِنَّ مِنْ قَبْلِكَ فَأَمْلَأْتُ
لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ أَخْذَتْهُمْ فَكَيْفَ
كَانَ عِقَابٌ ﴿٢٢﴾

أَفَمَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ
وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ أَمْ
تَتَّعَونُهُمْ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ
بِإِذْهَرٍ مِنَ الْقَوْلِ بَلْ رِئَنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
مَكْرُهُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ وَمَنْ
يُضْلِلِ اللَّهُ فَالَّهُ مِنْ هَادِ ﴿٢٢﴾

siran a da Pamaratiyaya so antangan niran a marata, go piyakasilai siran ko lalan (a ontol). Na sadun sa dadagun o Allah, na da dun a Makanggonana-o ron.

34. Adun a bagiyan niran a siksa-ko Kaoyagoyag ko doniya, na matatangkud a so siksa ko Akhirat na lawanon sa karugun: Na da dun a bagiyan niran a makarun ko (siksa o Allah).

35. Aya ropa-an o Sorga a so ini diyandi ko Miyamananggila!- Na Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig: So Pangnungkun non na tatap a go so along iyan: Giyoto man i darpa o siran a Miyamananggila; na aya darpa o da Pamaratiyaya na so Naraka.

36. Na so siran a inibugai Amikiran so Kitab na Pukhababaya-an niran so Initoron Ruka: Na adun a pud ko pishagorompong a tao a o Ongkirun niyan so saba-adon. Tharowangka (Ya Muhammad): A aya bo a ni Sogo Rakun na so Kasimba-a Ko ko Allah, go di Ko Pakisakotowan Sukaniyan. Sukaniyan i Ipuphanolon Nakun, go si-i Rukaniyan so Khandodan Nakun.

37. Na lagid man noto a Kinitoron Nami (ko Qur-an), a Kokoman a basa Arab. na Ibut o Onotingka so manga kabaya iran a ribat ko oriyan o Kiyapakatalingo-

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْعَذَابُ
الْآخِرَةِ أَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنَ
وَاقِفٍ

٢٥

مَثُلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَقْبِلُونَ
تَجْرِي مِنْ تَحْمِنَاهَا الْأَنْهَارُ أَكْلُهَا دَاءِيمٌ
وَظَلَّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ آنَفُوا
وَعَقْبَى الْكُفَّارِ النَّارُ

٢٥

وَالَّذِينَ أَتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ
بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمِنَ الْأَخْرَابِ مَنْ
يُنَكِّر بَعْضَهُ فَلْيَأْتِهِمْ رُزْقٌ أَنَّهُمْ أَبْعَدُ اللَّهَ
وَلَا أَنْشِرَكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ
مَأْبِ

٣٦

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا هُكْمًا عَلَيْهِمْ وَلِئِنْ
أَبَعَثْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ
الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ

ma Ruka o Kata-o, na da dun a Kapanarigan Ka go da-a Makalind-ing Ruka ko (siksa o) Allah.

38. Na Sabunsabunar a Somiyo-go Kami sa manga Sogo ko miyona an Ka (Ya Muhammad), go singgayan Nami siran sa manga Karoma go manga Moriyatao: Na da Mapatot ko Sogo o ba adun a Mitalingoma Niyan a Tanda o di sabap sa idin o Allah. Oman i talik na adun a Kitab iyan.

39. Puphonasun o Allah so kabaya Iyan: Go Pakathatakna-an Niyan (so kabaya Iyan), ka si-i Rukaniyan so Tomadung o Kitab.

40. Na o Paki-ila-in Nami Ruka so saba-ad ko idi diyandi Ami kiran (a siksa), o di na Tanganun Nami Suka,- na aya bo a Paliyogat Ruka na so Kapamakasampai (o Sogowan Ruka): Na si-i Rukami so itongan.

41. Ba iran da mailai a Mata-an! A Sukami na pushangorun Nami so Lopa na pukhorangan Nami so manga kilid iyan? Na so Allah i Pukhokom, da-a phakarun ko Kokoman Niyan: Go Sukaniyan i maga-an i itongan.

42. Na Sabunar a miyagantangan sa marata so siran a miyona an niran; na Kapa-ar o Allah so antangan sa kalangolangowan niyan. Ka-

وَلَا وَاقِ
٢٧

وَلَقَدْ أَرَزَّنَا رُسُلًا مِّنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا
لَهُمْ أَرْزَاجًا وَدُرْرِيَّةً وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ
يَأْتِيَ بِيَاءَةً إِلَّا يَأْذِنَ اللَّهُ لِكُلِّ أَجْلٍ

كِتَابٌ
٢٨

يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَمُثِيتُ وَعِنْدَهُ
أُمُّ الْكِتَابِ
٢٩

وَإِنْ مَا نَرِنَاكَ بَعْضَ الَّذِي نَعْدِهُمْ
أَوْ نَتَوَفَّيْنَاكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلْغُ وَعَلَيْنَا
الْحِسَابُ
٣٠

أَوْلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَفِقَ الْأَرْضَ نَفِقْهَا مِنْ
أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مَعْقَبَ لِحَكْمِهِ
وَهُوَ سَكِيرُ الْحِسَابِ
٣١

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَلَّهِ الْمَكْرُ
جَيْعَانًا يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ

tawan Nyan so pukhasokat o oman i Baraniyawa: Na khatokawan ndun o da Pamaratiyaya o antawa-a i Khibagiyen ko phakatondog a Ingud.

43. Na gi-i Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A kuna a ba Ka Siyogo. Tharowangka (Ya Muhammad): A Kiyasana-an ndun so Allah a saksi Rakun a go si-i rukano, go so tao a adun a Kata-o niyan ko Kitab.

Surah Ibrahim-14

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Nyan non. (Giyangkai a Qur-an) na Kitab a Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad), ka-an Ka mapaka-awa so manga Manosiya pho-on ko manga lilibotung sa mawit ko Maliwanagsabap sa idin o Kadnan niran-si-i ko okit o Allah a Mabagur a Puphodin!-

2. A so Allah, a so ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa! Na so kabinasa na bagiyan o da Pamaratiyaya a pud ko siksa a sangat!-

3. Siran na matotomo iran so Kaoyagoyag ko doniya a di so

وَسِعَلَوْهُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عَقَبَنَا اللَّهُ أَعْلَمُ
﴿٤٤﴾

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْتَ
مُرْسَلًا قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا
بَيْنِ وَبَيْنَ كُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمٌ
الْكِتَابِ
﴿٤٥﴾

سُورَةُ إِبْرَاهِيمَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ كَتَبَ أَنَزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُنْذِرَ
النَّاسَ مِنَ الظُّلْمَاتِ إِلَى النُّورِ يَأْذِن
رَبِّهِمْ إِلَى صَرْطَانِ الْعَزِيزِ
الْحَمِيدِ
﴿١﴾

اللَّهُ أَلَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا
فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ لِلْكُفَّارِ مِنْ
عَذَابٍ شَدِيدٍ
﴿٢﴾

الَّذِينَ يَسْتَحْيُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

Akhirat, go Puphangalang siran ko lalan o Allah go puphuloloba-an nirana non a kabukhog iyan: Na siran man i matatago ko kadadag a mawatan.

4. Na da-a Siyogo Ami a Sogo a ba di si-i ko basa o pagtao Niyan, ka-an Niyan kiran mapayag (so Sogowan). Na ndadagun o Allah so tao a kabaya Iyan, go punggonana-o Niyan so tao a kabaya Iyan: Go Sukaniyan i Mabagur, a Maongan-gun.

5. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Musa rakhus o manga Tanda Ami, (sa Pitharo Ami): A pakawa Angka so Pagtaongka pho-on ko manga Lilibotung sa mawit ko Maliwanag, go Pakitadumingka kir-an so manga Limo o Allah. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko oman i Mapantang,- a Mananalamat.

6. Na gowani na Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: A Tadumi niyo so Limo rukano o Allah gowani ko sabutun kano Niyan ko pagtao o Pir-aon: A irarasai ran rukano so marata a siksa, go Puphanombali-in nirana so manga Wata iyo a manga Mama, na phulamba-an nirana so manga Babai rukano: Na adun a matatago ro-o man a tiyoba a pho-on ko Kadnan niyo a lubi a Mala.

عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَكَ عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عَوْجًا أَوْ لَتِيكَ فِي ضَلَالٍ

بَعِيدٌ

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ
فَقَوْمٌ لَيُبَتِّكَ هُمْ فَيُصِّلُّ اللَّهُ
مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِإِيمَنَّا
أَنْ أَخْرِجَ قَوْمَكَ مِنْ
الظُّلْمَةِ إِلَى النُّورِ وَذَكَرَهُمْ
يَا تَعَالَمْ اللَّهُ إِنَّكَ فِي ذَلِكَ لَتَّابِعٌ
لِكُلِّ صَبَارٍ شَكُورٌ

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ أَذْكُرُوا
بِنَعْمَةِ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذَا نَجَّنَّكُمْ
مِنْ أَهْلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءً
الْعَذَابِ وَيَدْعُونَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ
وَيَسْتَحْيُونَكُمْ نِسَاءَكُمْ
وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ
عَظِيمٌ

٦

7. Na gowani na Piyakalangkap o Kadnan niyo: A Mata-an a o Panalamat kano, na pagomanan Ko rukano dun (so Limo Akun); go Mata-an a o Ongkir kano, na Mata-an! A so siksa Akun na tanto a marugun.

8. Na Pitharo o Musa: A o Ongkir kano sukano a go so tao a matatago ko Lopa langon,- na Mata-an! A so Allah na da dun a Mapukhuno Niyan, a Khiruk ko Podi.

9. Ba rukano da Makatalingoma so Totholan ko siran a Miya-onan niyo?- So pagtao Nuh, go so Ad, go so Samood, go so siran a miyoriyan niran? Da-a Mata-o kirana inonta so Allah. Miyakaoma kirana so manga Sogo kirana rakhush o manga rarayag a Karina; na piyangukhub iran so manga lima iran, si-i ko manga ngari iran (sa otug), go Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na Inongkir ami so ini Sogo Rukanoto, go Mata-an!! A sukami na titho a shasangka kami ko Ipundolon Niyo rukami oto sa mapayag a kashangka.

10. Pitharo o manga Sogo kirana: A ba adun a sangka ko makapantag ko Allah, a Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Puthawagun kano Niyan, ka-an Niyan rukano mapakada so manga dosa niyo, go pakalalanatun kano Niyan taman

وَإِذْ تَأْذَنَ رَبُّكُمْ لِئِن شَكَرْتُمْ
لَا زَيْدَنَكُمْ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ
عَذَابِي لَشَدِيدٌ

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّكُمْ تُكْفِرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ
جَيِّعًا فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيْ عَنْ حِمْدٍ

الْمُرْيَاتُكُمْ بِمَوْلَانِيْكُمْ مِنْ قِبْلِكُمْ
قَوْمٌ نُوحٌ وَعِكَادٌ وَثَمُودٌ وَالَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبُيُّنَاتِ فَرَدُوا أَنِيْهُمْ
فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا
أَرْسَلْنَا مَعَهُ وَإِنَّا لَنَحْنُ شَاكِرُّمَا
تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٌ

فَالَّتِيْ رُسُلُهُمْ أَفَإِنَّهُ شَكُورٌ
فَأَطْرَأَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مَدْعُوكٌ
لِغَفْرَانِكُمْ مِنْ دُنُوبِكُمْ
وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَى أَجَلٍ

ko ta-alik a mapupunto! Pitharo iran: A kuna a ba Kano di Manosiya a lagid ami! Khabaya-an Niyo a ka-alangan kami Niyo ko Pushimba-an o manga lokus ami: Na witi kami niyo sa katantowan, a mapayag.

11. Pitharo kiran o manga Sogo kiran: A kuna a ba Kami di Manosiya a lagid iyo, na ogaid na so Allah na Pumbungan Niyan sa Limo so tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan. Na di Rukami patot o ba adun a mawit Ami rukano a katantowan inonta o sabap ko idin o Allah. Na so bo so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

12. Na andamanaya idi Ami Kasarigi ko Allah? A Sabunar a Tiyoro Kami Niyan ko manga lalan Nami; na Mata-an a Puphantang Kami dun ko Kiyapamakasakiti niyo Rukami. Na so bo so Allah i Sarigi o Khisasarig.

13. Na Pitharo o siran a da Pamaratiyaya ko manga Sogo kiran: Mata-an a paka-awa-an nami Sukan no dun ko Lopa ami, o di na Mata-an a makakasoi Kano dun ko okit Tano. Na Ini-ilaham Kiran o Kadnan Nirani: A mbina-sa-an Nami dun so manga Darowaka!

14. Go Pakaphagingudun Nami sukano dun ko Lopa ko oriyani nirani. Guyoto man na ruk o tao a

مُسَمِّي قَالُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تُصْدِّقُونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ إِبْلِيزُونَا فَأَنْتُمْ سُلْطَانٌ مُّبِينٌ ﴿١٠﴾

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنَّنَا نَخْرُجُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ تَأْتِيَكُمْ سُلْطَانٌ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فِلْيَسْتَوْكِلُ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

وَمَا لَنَا أَلَّا نَنْوَكِلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَنَا سُبْلَنَا وَلَنَصْبِرَنَّ بِعَلَى مَا إِذَا يُشْتُوْنَا وَعَلَى اللَّهِ فَلِيَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٢﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنَخْرُجَنَّ كُمْ مَّنْ أَرْضَنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَيْنَا لَهُمْ رَهْبَانَ لَهُمْ كُنَّ الظَّالِمِينَ ﴿١٣﴾

وَلَنَسْكِنَنَّكُمْ إِلَّا أَرْضَ مَنْ بَعْدَهُمْ ذَلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ

inikaluk iyan so kapakatindug iyan ko Hadapan Ko,- go inikaluk iyan so siksa Akun.

وَعَيْدٌ

15. Na Miyanguni Siran sa tabang (ko Allah), na miyalogi so oman i takabor a somosorang (ko bunar).

16. Si-i ko khabolosan niyan so Naraka Jahannam, go phakainomun ko ig a dana:

17. Phulikuganon, go marugun a kaphulinowaniyan non Go Puphakatalingoma-on so kapatai pho-on ko oman i darpa, a di bo phatai sukaniyan: Go si-i ko khabolosan niyan so siksa a mitataralo.

18. Aya ibarat o siran a da Pamaratiyaya ko Kadnan niran na so manga Amal iran na lagid o ombi, a inibayog sukaniyan o ndo ko Alongan kapananagompot iyan: Da-a khasakum iran ko Pinggalubuk iran a maito bo: Giyoto man na sukanian i kadadag a miyakawatawatan.

19. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko bunar? O kabaya Iyan, na khailang kano Niyen, go phakasambi sa Ka-adun a bago,

20. Na kuna a ba oto marugun ko Allah.

وَأَسْفَتَهُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَارٍ

عَنِيدٌ

مِنْ وَرَائِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْقَى مِنْ مَاءٍ

صَدِيدٌ

يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكُادُ يُسْبِغُهُ
وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ
وَمَا هُوَ بِمِيتٍ وَمِنْ وَرَائِهِ
عَذَابٌ غَلِظٌ

١٧

مَثُلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ
أَعْمَلُهُمْ كَمَا يُدِّهِنُ
يَوْمٌ عَاصِفٌ لَا يَقْدُرُونَ مِمَّا كَسَبُوا
عَلَى شَيْءٍ عَذَالِكَ هُوَ الْأَضَلُّ

الْبَعِيدُ

الَّذِي تَرَأَكَ اللَّهُ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ يَسَاً يَدْهِبُكُمْ

وَيَأْتِ بِمَعْلِيقٍ جَدِيدٍ

٢٠

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ

21. Na mabayar siran ko Allah langon: Na Tharo-on o manga lolobai ko siran a Miyamanakabor: A Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a Puphangonganotan rukano; na una sukano khalinding kami niyo ko siksa o Allah sa maito bo? Tharo-on nirana: A o Tiyoro kami o Allah, na Miyatoro ami sukano dun: Magishan rukutano o ino mikhaminan tano, antawa-a ba tano dun Miphantang: Ka da bo a Kapthagapasan tano.

22. Na Tharo-on o Shaitan amai ka mapasad so Kokoman: A Mata-an! a so Allah na inidiyandi Iyan rukano so diyandi a bunar: Na inidiyandi akun rukano (so ribat), na diyorat akun sukano. Na da-a miyabaloi a kapa-ar akun rukano ogaid na giyogo akun sukano, na Inontan nako niyo: Na di ako niyo Phanunditi, na aya Panunditi niyo na so manga ginawa niyo. Diyakun sukano khatabangan, go di ako niyo khatabangan. Mata-an! A sakun na Inongkir akun so Kinisakoto niyo rakun (ko Allah) gowani. Mata-an! A so manga Darowaka na adun a bagiyan nirana: siksa a malipudus.

23. Na pakasoludun so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig, makakakal siran ro-o sabap ko idin

وَبِرَزْوَا لِلَّهِ حَمِيعًا فَقَالَ الْمُصَفَّرُ
لِلَّذِينَ أَسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا
فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ
مِنْ شَيْءٍ قَالُوا لَوْهَدَنَا اللَّهُ
لَهُدَى نَكْمَةً سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَجْزَعَنَا
أَمْ صَرَبَنَا مَا لَنَا مِنْ مَحِيصٍ

وَقَالَ الشَّيْطَنُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ
الَّهُ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ
فَلَخَفَّتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ
سُلْطَنٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُ لِي
فَلَا تَلُومُونِي وَلَوْمُوا نَفْسَكُمْ
مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُ
بِمُصْرِخِكَتِي إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا
أَشَرَّكُتُمُونِي مِنْ قَبْلِ إِنِّي
الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

وَأَدْخِلْ الَّذِينَ
أَمْتُوا وَعَمِلُوا
الْأَصْنَافَ حَتَّى جَنَّتِ
الْأَنْهَارُ خَلَدِينَ فِيهَا يَا ذَنْ رَبِّهِمْ
تَحْيِيْهُمْ فِيهَا سَلَمٌ

o Kadnan niran. Aya gi-i ran ro-o Ikhokormata: Na Salaam!

24. Bangka di katawi o andamanaya i Kiyamba-al o Allah sa ibarat? Katharo a mapiya lagid o kayo a mapiya, a so itado niyan na thatakna, na so sapak iyan na shisi-i ko kawang,-

25. Pukhibugai niyan so Onga Niyan ko oman i masa, sabap sa Sogowan o Kadnan Niyan. Na Phagumba-alan o Allah so manga ibarat ko manga Manosiya, ka-an siran Puphakatanod.

26. Na aya ibarat o Katharo a marata na lagid o kayo a marata: A miya-andot ko liyawao o Lopa: A da-a thatakna-an niyan.

27. Pakathatakna-an o Allah ko siran a Miyamaratiyaya so Katharo athatana (so Laa-ilaaha illallaah), si-i ko Kaoyagoyag ko doniya go si-i ko Akhirat; go ndadagun o Allah so manga Darowaka: Na Punggolao-la-an o Allah so kabaya Iyan.

28. Bangka da katokawi so siran a pishambi-iran so Limo o Allah sa kada-a Tadum. Na Piyakapagingud iran so pagtao wiran ko Ingud a binasa;

29. A so Naraka Jahannam? a phakasolud siran non,- na miyakaratarata a Phagingudan!

أَلَمْ تَرَكِيفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّكَلْمَةٍ
طِبَّةً كَشَجَرَةٍ طِبَّةً أَصْلُهَا
ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّكَمَاءِ

تُؤْتِي أَكْلَهَا كُلُّ حِينٍ يَأْذِنُ رَبِّهَا
وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلَّاتِي لَا يَعْلَمُونَ
يَتَذَكَّرُونَ

وَمَثَلُ كَلْمَةٍ حَبِيشَةٍ كَشَجَرَةٍ حَبِيشَةٍ
أَجْتَثَتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ
قَرَارٍ

يُشَبِّهُ اللَّهُ الَّذِينَ إِذَا مَنَّا بِالْقَوْلِ
الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الْدُّنْيَا وَفِي
الْآخِرَةِ وَيُبْصِلُ اللَّهُ الظَّالِمِينَ
وَيَفْعُلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفَّرًا
وَأَحْلَلُوا فَوْمَهُمْ دَارُ الْبَوَارِ

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَيُشَرِّسُ
الْقَرَارُ

30. Na miyangumba-al siran sa manga Sakoto o Allah, ka-an niran Madadag (so manga Manosiya) pho-on ko lalan o Allah! Tharowangka: A shonor kano dun! Ka Mata-an! A aya khabolosan niyo na so Naraka!

وَجَعَلُوا لِلّهِ أَنْدَادًا لِيُضْلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ
قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ
إِلَى الْأَنَارِ

31. Tharowangka ko manga Or-ipun Ko a Miyamaratiyaya: A Puthindugun niran so Sambayang, go puphamumugai siran ko ini bugai Ami Kiran, sa masolun a go mapayag, ko da pun kapakatalingo-ma o Alongan a da-a kaphapasa-i-ron go da-a kambabolay oka-on (a phakabugai a gona).

قُلْ لِعَبَادَى الَّذِينَ أَمْنَوْا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَيُفْقِدُوا إِمَارَاتَهُمْ سِرَّاً وَعَلَيْهِ
مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمَ الْأَبْعَدِ فِيهِ
وَلَا خَلَلٌ

32. So Allah so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa, go Piyakatoron Niyan a pho-on ko kawang so ig, na mini-sabap on a kiyapakagumawa Niyan ko manga Onga a Pagupur rukano; go inipagadil Iyan rukano so manga Kapal, ka-adun puphamakakutas ko Kalodan sabap ko Sogowan Niyan; go inipagadil Iyan rukano so manga lawasaig (ka-an niyo gi-i kangguna-i):

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَا مَاءَ فَأَخْرَجَ
بِهِ مِنَ الشَّمْرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ وَسَحَرَ
لَكُمُ الْفَلَكَ لِتَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ
وَسَحَرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ

33. Go inipagadil Iyan rukano so Alongan a go so Olan, a tatap a dowa oto ko okit iran; go inipagadil Iyan rukano so gagawi-i a go so daondao (ka-an niyo gi-i kangguna-i);

وَسَحَرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَاهِيَّينَ

وَسَحَرَ لَكُمُ الْأَلَيَّ وَالنَّهَارَ

34. Go bigan kano Niyan ko oman i Piyanguni niyo Rukaniyan. Na o pagitonga niyo so Limo o Allah, na di niyo dun maitong. Mata-an! A so Manosiya (a da Paratiyaya) na titlo a Darowaka, a da-a Tadum iyan.

35. Na gowani na Pitharo o Ibrahim: Kadnan Ko! Baloyangka a unkai a Ingud (a Makkah) a Panarigan: Go pakawatana Kongka a go so manga Moriyatao Akun ko Kapakasimba Mi ko manga Barahala.

36. Kadnan Ko! Mata-an! A siran na Miyakadadag siran sa mada-kul ko manga Manosiya; na sa dun sa Monot Rakun na Mata-an! A sukaniyan na pud Akun, na sa dun sa somorang Rakun,- na Mata-an! a Suka i Manapi, a Makalimo-on.

37. Kadnan Nami! Mata-an! A Sakun na Piyakapagingud Akun so saba-ad ko manga Moriyatao Akun ko Balintad (sa Makkah) a di Kappumbasokan, a marani ko Walaingka a Pagadatan; Kadnan Nami! Ka-a Nirau Mipamayandug so Sambayang: Na Baloyangka so manga poso o saba-ad ko manga Manosiya a magawi kirau, go Riskhi Ingka siran ko manga Onga: ka-an siran Makapanalamat.

38. Kadnan Nami! Mata-an! A Suka na katawan Ka so isosolun

وَإِنْتُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُهُ
وَإِنْ تَعْذُّ وَأَنْعَمْتَ اللَّهُ لَا تُحْصُوهَا
إِنَّ الْإِنْسَنَ لَظَلُومٌ
كَفَّارٌ ٢٦

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّي أَجْعَلْ هَذَا
الْبَلَدَاءَ مِنَّا وَأَجْنَبَنِي وَبَقَيَ
أَنْ نَعْبُدَ الْأَنْصَانَمَ
فَإِنَّكَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ٢٧

رَبِّي إِنَّمَا أَصْلَلْنَاهُ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ
فَمَنْ تَبْعِي فِيلَهُ مُؤْمِنٌ وَمَنْ عَصَانِي
فَإِنَّكَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ٢٨

رَبَّنَا إِنَّكَ أَسْكَنْتَ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ
ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْنِكَ الْمُحْرَمَ رَبَّنَا
لِيُقْبِلُوا الْأَصْلَوَةَ فَاجْعَلْ أَفْتَدَةَ مِنَ
النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَأَرْزُقْهُمْ مِنَ
الشَّرَّتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ٢٩

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا تُخْفِي وَمَا تُعْلِنُ

Nami go so ipapayag Ami: Na da-a makaphagma ko Allah a maito bo si-i ko Lopa, go da-a (Makaphagma-on) si-i ko Langit.

39. So Podi na ruk o Allah, a so inibugai Niyan Rakun si-i ko kiyalokus Akun so Ismail go so Ishaq: Mata-an! A so Kadnan Ko i titho a Puphakanug ko Panguni!

40. Kadnan Ko! Baloya Kongka a Puphamayandug ko Sambayang, go so saba-ad ko manga Moriyatao Akun, Kadnan Nami! Go Tarimaangka so Panguni Akun.

41. Kadnan Nami! Napi-i Yakongka, go so mbala a Lokus Akun, go so Miyamaratiyaya, ko Alongan a kapakatindug o itongan!

42. Na Dingka dun Tharima-a i ba di mai-inungka o Allah so gi-i nggolaola-an o manga Darowaka. Aya bo a kapakalalanata Niyan kiran na taman mbo. ko Alongan a Khasambolayangon so manga kailai,-

43. Gi-i siran makanggaga-an a milalangag iran a manga Olo iran, a di siran Phakapuruk, go so manga poso iran na makakawang (sabap sa kaluk)!

44. Na Paki-iktiyaringka ko manga Manosiya so Alongan a kapakatalingoma kiran o siksa: Na

وَمَا يَخْفِي عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ
وَلَا فِي السَّمَاوَاتِ ﴿٢٩﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبْرِ
إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَيِّعُ
الْدُّعَاءَ ﴿٣٠﴾

رَبِّ أَجْعَلْنِي مُقِيمًا الْصَّلَاةَ وَمِنْ
دُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءَ ﴿٣١﴾

رَبَّنَا أَغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
يَوْمَ يَقُولُ الْحِسَابُ ﴿٣٢﴾

وَلَا تَحْسَبْ أَنَّ اللَّهَ غَيْرَ لَعَمَّا
يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يَوْمُ حِرْبُهُ
لِيَوْمٍ شَخْصٌ فِيهِ الْأَبْصَرُ ﴿٣٣﴾

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُؤُوسِهِمْ لَا يَرَنُّ
إِلَيْهِمْ طَرَفَهُمْ وَأَفِدُهُمْ هَوَاءُ ﴿٣٤﴾

وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْنِيْهِمُ الْعَذَابُ
فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخْرِنَا إِلَى

Tharo-on o siran a da Pamaginontolan: Kadnan Nami! Pakalanata Kamingka sa taman bo ko ta-alik a di mathai: Ka tarima-an Nami so Sogowan Ka, go Pagonotan nami so manga Sogo! (na isumbag kiran:) Ba kano da Shapa gowani sa da dun a kakhada iyo?

45. Na Miyakapagingud kano ko Piyamagingudan o siran a siyalimbotan nirana manga ginawa iran; go miyapayag rukano so inikidiya Mi kiran; go inumba-alan Nami rukano so manga ibarat!

46. Na Sabunar a piyagantangan nirana so antangan nirana marata, na si-i ko Allah so (balas o) antangan nirana, go da mapatot ko antangan nirana o ba-on misabap a kailang o manga Palao!

47. Na Dingka dun Tharima-a so Allah a ba ndorat ko diyandi Iyan ko manga Sogo Iyan: Mata-an! A so Allah na Mabagur,- a phapa-ar ko kandadanug.

48. Si-i ko Alongan a kasambiyana so Lopa sa salakao a Lopa, go (kasambiyana) so manga Langit, go mabayar siran ko Hadapan o Allah, a Isa Isa, a Phakaba-as;

49. Na Mailaingka so manga Baradosa sa Alongan noto a piyaphapatonga ko manga patong;-

أَجْلِي فَرِيقٌ يُحِبُّ دَعْوَتَكَ وَنَتَّاجِعُ
الْرَّسُولُ أَوْلَمْ تَكُونُ أَقْسَمُهُ
مِنْ قَبْلِ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ

وَسَكَنْتُمْ فِي مَسَكِينَ الَّذِينَ
ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ وَبَيْنَ لَكُمْ
كَيْفَ فَعَلَنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمْ
الْأَمْثَالَ

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ
مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ كَمَكْرَهُمْ
لِتَرْوَلَ مِنْهُ الْجِبَالُ

فَلَا تَحْسَنَ اللَّهُ مُحْلِفٌ وَعَدْهُ رُسُلُهُ
إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو أَنْتِقَامٍ

يَوْمَ تَبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ
وَالسَّمَوَاتُ وَبَرْزُوَلِهِ الْوَاحِدِ
الْقَهَّارِ

وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّبِينَ
فِي الْأَصْفَادِ

50. So manga nditarun niran na tombaga a pulangga, go mikokolob ko manga paras iran so Apoi;

51. Ka imbadal o Allah ko oman i Baraniyawa so Pinggalubuk iyan; Mata-an! A so Allah na maga-an i itongan.

52. Giyangka-i (a Qur-an) na Tarotop a undao ko manga Manosiya: Go a non misabap a Kapaka-iktiyara kiran, go an niran katokawi a Sukaniyan mbo i Tohan a Isa Isa: Go an makowa undao O manga papantas i akal.

Surah Al-Hijr-15

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giyaya na manga Ayat ko Kitab,- go Qur-an a miyakapayag (ko ontol).

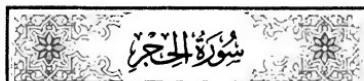
2. Madakul a kapundingandingana o siran a da Pamaratiyaya, sa o ba siran bo miyabaloj a manga Muslim.

3. Botawaningka siran, ka-an siran Puphakakan, go a niran pukhasawiti (so doniya): Go so katutumbanga kiran o inam: Ka katokawan niran bo.

سَرَابِيلُهُمْ مِنْ قَطِيرَانِ وَتَغْشَى
وُجُوهَهُمُ الْأَثَاثُ

لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ
إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

هَذَا بَلَغُ لِلنَّاسِ وَلَمْ يُنَذِّرُوْهُمْ وَلَيَعْلَمُوا
أَنَّهَا هُوَ إِلَهٌ وَحْدَهُ وَلَيَدْكُرُ أُولُوْا
الْأَلْبَابِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّبُّكَمَاهِنَتُ الْكِتَبِ وَقَرَأَنِ
مُئِنِّينَ

رَبِّمَا يَوْدُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْكَافُوا
مُسْلِمِينَ

ذَرْهُمْ يَأْكُلُوا وَيَسْتَعْوِيْلُهُمْ
الْأَمْلَفُ سَوْفَ يَعْمَلُونَ

4. Na da-a bininasa Mi a Phagin-gud a ba da-a Kitab iyan a mapu-punto.

وَمَا أَهْلَكَنَا مِنْ قَرِيبٍ إِلَّا وَهُنَّا كَيْبَابٌ
مَعْلُومٌ
٥

5. Di ka pungaga-anan o pagtao so Ajial iyan, go di iran khisundod.

مَا تَسْقِطُ مِنْ أُمَّةٍ أَجْلَهَا وَمَا
يَسْتَخِرُونَ
٦

6. Na Pitharo iran: Hai Tiyoran nan ko undao! Mata-an Ka a titho a Pumbuthangun!

وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي شَرَلَ عَلَيْهِ الْذِكْرُ
إِنَّكَ لِمَجْنُونٌ
٧

7. Ino Kamingka di khawiti sa Malaikat o Suka na pud ko khipu-mamata-an?

لَوْمَا تَأْتَيْنَا بِالْمَلَائِكَةِ إِنْ كُنْتَ
مِنَ الصَّادِقِينَ
٨

8. (Pitharo o Allah:) A di Ami Phakatoronun so Malaikat inonta o rakhus o bunar: Na sa maoto na di siran ndun makanggowamai!

مَأْنَزِلُ الْمَلَائِكَةِ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا
إِذَا مُنْظَرِينَ
٩

9. Mata-an! a Sukami na Sukami i Tomiyoron ko (Qur-an a) undao; go Mata-an! a Sukami i titho a somisiyapon.

إِنَّا نَخْنُ نَرَنَا الَّذِكْرَ وَإِنَّا لَهُ
لَهُفِظُونَ
١٠

10. Na Sabunsabunar a Siyogowan Ami so miya-onan Ka si-i ko Pithanggis ka tindug ko miyanga-onan:

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شَيْءٍ
الْأَوَّلِينَ
١١

11. Na da-a Miyakatalingoma kirana Sogo a ba iran da pamagur-ugi Sukaniyan.

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا يُهْمِلُونَ
يَسْتَهِزِئُونَ
١٢

12. Lagid aya man i kipushani-pun ami ron ko manga poso o manga Baradosa-

كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ
الْمُجْرِمِينَ
١٣

13. A di siran non Pharatiyaya; o ba di Sabunar a somiyagad so miya-sowa o miyanga-o ona.

14. Na apiya pun lomuka Kami kiran sa pinto ko Langit, na mabalo-i siran a makapanik siran non,

15. Na Tharo-on niran ndun: A Mata-an a birug so manga kailai tano: Kuna, ka sukutano na pagtao a miyangababalik a Mata niyan.

16. Na Sabunsabunar a tiyagowan Nami so Langit sa manga darpa o manga Bito-on, go ini pharas Ami ron noto a ruk o puphamakailai ron;

17. Na siniyap Ami oto pho-on ko langowan a Shaitan a puradiyamun:

18. Ogaid na so miyamanukhao sa kanug, na siyaloba sukaniyan a kadug, a mapayag.

19. So Lopa na kiyayat Ami oto; go piyamatindugan Ami oto sa manga Palao; go Piyamatihowan ami oto sa mbarambarang a di-diyangka-an.

20. Go singgayan Nami sukaneron sa manga Kaoyagan,- a go so kuna a ba sukan i Puphamagupuron.

21. Na da-a nganin a ba Ami di Mipapa-ar so khitatagowan non; go da-a Phakatoronun Nami ron a ba di madidiyangka a mapupunto.

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سَنَةٌ
الْأَوَّلِينَ ١٣

وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِنَ السَّمَاءِ
فَظُلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ ١٤

لَقَالُوا إِنَّا مَا كُرِّتَ أَبْصَرْنَا بِلِّمَحٍ
قَوْمٌ مَسْحُورُونَ ١٥

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّتْهَا
لِلتَّنَظِيرِ ١٦

وَحَفَظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ١٧

إِلَّا مَنْ أَسْرَقَ السَّعْدَ فَأَنْبَعَهُ شَهَابٌ
مِّينٌ ١٨

وَالْأَرْضَ مَدَّنَاهَا وَأَقْيَنَا فِيهَا
رَوْسَى وَأَبْسَنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ
مَوْزُونٌ ١٩

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِيشًا وَمَنْ لَسْمَ
لَهُ بِرَزِقَنَ ٢٠

وَإِنْ مَنْ شَاءَ إِلَّا عَنَّدَنَا خَزَائِنُهُ
وَمَا نَزَّلْنَا لَهُ إِلَّا يَقْدَرُ مَعْلُومٌ ٢١

وَأَرْسَلْنَا الْرِّيحَ لَوَقِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَا كُمُودًا
أَنْشَئْنَاهُ بِخَزِينَنَا

وَإِنَّا نَحْنُ نَحْنُ وَنَمِيتُ وَنَخْنُ
الْوَرِثُونَ

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمَ مِنْكُمْ
وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَخْرِجَينَ

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلَيْهِمْ

وَلَقَدْ خَلَقْنَا إِلَيْكُمْ إِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ مِنْ حَمَّا
مَسْنُونٍ

وَالْجَانَ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلِ مِنْ تَارِ

وَإِذَا قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَلَقْ
بَشَرًا مِنْ صَلْصَلٍ مِنْ حَمَّا
مَسْنُونٍ

فَإِذَا أَسْوَيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي

فَقَعَ عَلَيْهِ سَجِيدًا

22. Go Puphakasamburun Nami so manga ndo a puphamakatago sa ig ko Gabon, na Piyakatoron Ami a pho-on ko Kawang so ig, na Piakainom Ami sukano ron, na kuna a ba sukano i makakhakapa-aron.

23. Go Mata-an! A titho a Sukami i Puphangoyag, go Puphangimatai: Go Sukami i manga Waris (a Phama-apa-ar).

24. Na Sabunsabunar a katawan Nami so miyanga-o ona rukano, go Sabunsabunar a katawan Nami so Phanga-o ori rukano.

25. Mata an ka so kadunan ka na pulimoden iyan siran sukanian na maonga ngun a matao.

26. Na Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya a pho-on ko Lopa a gango, a pho-on ko Lipao a miyarumbis;

27. Go so Jinn na Inadun Ami mona a pho-on ko Apoi a mararas.

28. Na gowani na Pitharo o Kadnan Ka ko manga Malaikat: A Mata-an! A Sakun na Magadun Ako sa Manosiya, a pho-on ko Lopa a gango, a pho-on ko Lipao a miyarumbis;

29. Na anda i kaimasada Ko ron go masokan Ko Sukaniyan sa Niyawa, na Sondong Kano ron sa Pangangalimbaba-an Kano.

30. Na Miyangalimbaba-an non so manga Malaikat, sa tanan Siran, langon:

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ
أَجْمَعُونَ ﴿٢٣﴾

31. Inonta so Iblis: Ka somiyang-ka o ba mabaloi a pud ko Miyamangalimbaba-an.

إِلَّا إِبْلِيسُ أَبْيَانِي كَوْنَ مَعَ
السَّاجِدِينَ ﴿٢٤﴾

32. Pitharo (o Allah): Hai Iblis! Antona-a i miyakarun ruka sa dangka kapangupud ko Miyaman-galimbaba-an?

قَالَ يَكِنْيَابِلِيسُ مَالَكُ الْأَلَّا تَكُونُ
مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٢٥﴾

33. Pitharo iyan: A di Rakun patot o ba ako Pangalimbaba-an ko Manosiya, a Inadun Ka a pho-on ko Lopa a gango, a pho-on ko Lipao a miyarumbis.

قَالَ لَمْ أَكُنْ لِأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ
صَلْصَلٍ مِنْ حَمِيمٍ مَسْتُونٍ ﴿٢٦﴾

34. Pitharo (o Allah): Na awa ka pho-on ko Langit; ka Mata-an! A suka na inibowang;

قَالَ فَأَخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَحِيمٌ ﴿٢٧﴾

35. Go Mata-an! A shisi-i ruka so morka sa dayon ko Alongan a kambabadala.

وَإِنَّ عَيْنَكَ اللَّعْنَةُ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٢٨﴾

36. Pitharo iyan: Kadnan ko! Na pakanayawa Kongka sa dayon ko Alongan a Kaoyaga Kiran.

قَالَ رَبِّ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٢٩﴾

37. Pitharo (o Allah): Na Mata-an! A suka na pud ko phamakanaya-on-

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٣٠﴾

38. Taman ko Alongan a masa a mapupunto.

قَالَ رَبِّ إِنَّمَا أَعْوَيْنِي لَأَزِينَ لَهُمْ

39. Pitharo iyan: Kadnan ko! Ibut ko Kiyabaloyangka rakun a

dadag, na Mata-an a barayatun ko siran ndun (ko Kandarowaka) ko Lopa, go Mata-an a dadagun ko siran ndun langon,-

40. Inonta so manga Oripun Ka, a pud kiran a Miyangatotolabos (Ruka).

41. Pitharo (o Allah): A kati-i so lalan Rakun a Maka-o ontol (a di ko Ipundarainon).

42. Mata-an! A so manga Oripun Ko na da-a mapukhapa-ar ka Kiran, a rowar ko tao a Inonotan ka niyan a pud ko Miyangadadag.

43. Go Mata-an! A so Naraka Jahannam na diyandi kiran ndun langon!

44. Pito a pinto iyan: Oman i isa pinto na adun a bagiyan niyan kiran a saba-ad a misusunggai.

45. Mata-an! A so Miyamanang-gila na Makaphagingud ko manga Pamomolan go manga Bowalan.

46. (Tharo-on kiran a:) Solud Kano ron sa Kalilintad a So masarig Kano.

47. Na ilangun Nami so matata-go ko manga rarub iran a si-ig: A Phapagariya siran, a shisi-i ko manga Kantir a Khipaga-a dapa dapa.

فِي الْأَرْضِ وَلَا غُوَامِمُ أَجْمَعِينَ ٢٣

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخَلَّصُونَ

قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَىٰ مُسْتَقِيمٍ

إِنَّ عَبَادِي لَنِسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ
إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْعَوَافِينَ

وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجَمِيعِينَ

لَمَّا سَبَعَةُ أَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ
مَقْسُومٌ

إِنَّ الْمُنَّقِّنَ فِي جَنَّتٍ وَغَيْرُونَ

أَدْخُلُوهَا إِسْلَمٌ إِمْنَانٌ

وَنَرَعَنَّا مِنْ صُدُورِهِمْ مَنْ غَلَّ إِلَحْوَنَا
عَلَى شُرُورِ مُنَقَّبِلِينَ

48. Da-a phakatalingoma Kiran ro-o a dokao, go di siran non ndun Maphamaka-awa.

49. Pamanotholangka ko manga Oripun Ko: A Mata-an! a Sakun na Sakun so Manapi, a Makalimo-on;

50. Go Mata-an! A so iphaniksa Akun na guyoto so siksa a malipudus.

51. Go Pamanotholangka Kiran so manga banto o Ibrahim:

52. Gowani na somiyolud Siran non, na Mitharo Siran: Sa Salaam! Pitharo o Ibrahim: A Mata-an! a Sukami na Ipukhaluk Ami Sukano!

53. Pitharo Iran: A di Ka khaluk! Ka Mata-an! A Sukami na Phanotholan Ami Suka sa (Ipumbawata-a Ka a) Wata a Mata-o.

54. Pitharo Iyan: Ino Niyo Rakun Phanothola (a Kapumbawata Akun) a Riya-ot Ako a Kalokus? Na antona-a i sabap a Kaphanothola Niyo Rakun (saya)?

55. Pitharo Iran: A Piyanothol Ami Ruka so bunar: Na di Ka Phangupud ko piyanga-ada-an sa Panginam!

56. Pitharo Iyan: Na ba adun a tao a khada-an sa Panginam ko Limo o Kadnan Niyan, a rowar ko Mithataridadag?

لَا يَمْسِهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا
يُمْخَرِجُونَ

نَعَّى عَبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ
الْرَّحِيمُ

وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ

وَنَتَّهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا مُسَلَّمًا قَالَ إِنَّا
مِنْكُمْ وَجِلُونَ

قَالُوا لَا تَوْجِلْ إِنَّا بُشِّرُوكَ بِعِلْمٍ
عَلِيمٍ

قَالَ أَبْشِرْمُونِي عَلَى أَنَّ مَسَنِي الْكَبْرُ
فِيمَ بَشِّرُونَ

قَالُوا بَشَّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُنْ مِنْ
الْقَنَاطِيرَ

قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا
الظَّالِمُونَ

57. Pitharo Iyan: Na antona-a i showa-an Niyo, Hai manga Sogo (o Allah)?

58. Pitharo Iran: a Mata-an! A Sukami na Siyogo Kami ko pagtao a manga Baradosa (a pagtao o Lut),

59. Inonta sa ta-alok ko Lut: Mata-an! A Sukami na shabutun Nami siran ndun langon,-

60. Inonta so Karoma Niyan, ka Kiyokom Ami a Mata-an! A suka-niyan na pud dun ko phangakakal (ko siksa).

61. Na kagiya a makaoma ko Lut so manga Sogo (a manga Malaikat),

62. Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sukano na pagtao a di makikila-la.

63. Pitharo Iran: A kuna, ka inowit Ami Ruka so (siksa a) siran na shasangka-on so pamikiran niran;

64. Go minitalingoma Mi Ruka so bunar, go Mata-an! A Sukami na titho Kami a Muma-mata-an.

65. Na Pangulumun Ka so ta-alok Ruka, ko saba-ad ko kagagawi-i, go Tondogangka siran sa tali-khodan: Na o ba adun a domingil Rukano a isa bo, go taros kano sa sadun sa Sogowan Rukano.

فَلَمَّا خَطَبْتُكُمْ أَئِنَّا مُرْسَلُونَ ﴿٦٧﴾

قَالُوا إِنَّا زَسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٦٨﴾

إِلَّا إِلَّا لُوطٌ إِنَّا مُنْجِوْهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٦٩﴾

إِلَّا امْرَأَنِهِ وَقَدَرْنَا إِنَّهَا مِنَ
الْغَافِرِينَ ﴿٦٦﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ أَلَّا لُوطٌ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦٧﴾

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ ﴿٦٨﴾

قَالَ وَبِلْ جَنَّنَكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ
يَمْرُونَ ﴿٦٩﴾

وَأَنْتَنَكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَدِيقُونَ ﴿٧٠﴾

فَأَسْرِي بِأَهْلَكَ بِقَطْعَجَ مِنَ الْيَلِ وَأَتَيْتَ
أَبْدَرَهُمْ وَلَا يَلْنِفْتُ مِنْكُوْهُمْ
وَأَمْضُوا حِثْ ثُؤْمُونَ ﴿٧١﴾

66. Na Piyakitokawan Nami Ron angkoto a khasowa, a Mata-an! A khathiphad so siran naya ko kapita-i kir'an.

وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ
دَارِهَ هَذُولَةً مَقْطُوعٌ مُّضِيقٌ ﴿٦٦﴾

67. Na miyakaoma so tao ko Bandar a Ingud a pukhababaya sir-an.

وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةَ يَسْتَشْرِفُونَ ﴿٦٧﴾

68. Pitharo (o Lut): A Mata-an! a siran na-i na khibobolos Rakun: Na di Ako niyo ndiyamana:

قَالَ إِنَّ هَذُولَةً ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾

69. Go kalukun niyo so Allah, go di Ako niyo phakaitowa.

وَأَنْقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْرِزُونِ ﴿٦٩﴾

70. Pitharo iran: A ba ami Ruka da saparun, so (kapakabolosa ko khipananangga?

قَالُوا أَوْلَئِكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾

71. Pitharo Iyan: Kati-i so manga Wata Akun a manga Babai, (na Pamangaroma kano ron) o ba adun a Punggolaola-an niyo.

قَالَ هَذُولَةٌ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُ فَدَعْلِينَ ﴿٧١﴾

72. Ibut ko Kaoyagoyag Ka (Ya Muhammad), ka Mata-an! A siran na matatago siran ndun ko kabu-burug iran a puphuromparompak siran.

لَعْنُكَ إِنَّهُمْ لِفِي سُكُونٍ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾

73. Na miyadansal siran o Lalis ko kiyasubangi kir'an o Alongan.

فَأَخْذُهُمُ الصَّيْحَةُ مُشَرِّقُهُنَّ ﴿٧٣﴾

74. Na biyaloi Ami so liyawao (o Ingd iran) a didalum, go piyak-oranan Nami siran sa Ator a phon ko Lopa a kiyomba.

فَجَعَلْنَا عَلَيْهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ
حِجَارَةً مِّنْ سِجِيلٍ ﴿٧٤﴾

75. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda a bagiyan o Puphamangilai sa piratas.

76. Go Mata-an naya! a titho a matatago ko lalan a da ma-aog.

77. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda a bagiyan o Miyamaratiyaya!

78. Na Mata-an naya! A miyabaloj so manga tao sa Aika (a pagtao o Shu'aib) a titho a manga Darowaka;

79. Na siniksa Ami siran. Na Mata-an! a giya dowaya (a Ingud) na Sabunar a matatago ko mala a lalan, a mapapayag.

80. Na Sabunsabunar a piyakambokhag o manga tao sa Hijr (a pagtao o Salih) so manga Sogo (o Allah):

81. Go inibugai Ami kiran so manga Tanda Ami, na tiyalikhodan nirani Sukaniyan.

82. Go miyanonggirub siran ko manga Palao sa manga Walai, a khisasarig siran.

83. Na Miyadansal siran o Lalis ko kiyapita-i kiran,

84. Na da kiran makalinding so pinggalubuk iran!

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذَيْنَ لِلْمُتَوَسِّمِينَ ٧٥

وَلَئِنَّهَا لِسَبِيلٍ مُّقِيمٍ ٧٦

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذَيْنَ لِلْمُؤْمِنِينَ ٧٧

وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةَ لَظَالِمِينَ ٧٨

فَانْتَقَمَنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمْ لِيَامَامِ مُّبِينٍ ٧٩

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحَجَرِ

الْمُرْسَلِينَ ٨٠

وَإِنَّنَّهُمْ عَائِنَّنَا فَكَانُوا عَنْهَا

مُعْرِضِينَ ٨١

وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُرُوتًا

ءَامِنِينَ ٨٢

فَأَخْذُوهُمُ الصَّيْحَةُ مُصِّبِّحِينَ ٨٣

فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ٨٤

85. Na da ko Kiya-aduna Mi ko manga Langit, a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowa nan, inonta na si-i ko bunar. Na Mata-an! A so Bangkit na Phakatalingoma dun. Na Dapayangka (kiran) sa Kadapai a Maliwanag.

86. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan so Puphangadun, a Mata-o.

87. Na Sabunsabunar a bigan Nami Suka sa pito a manga Ayat (a so Fatiha) a gi-i makhasokasoi, go so Qur-an a Susula-an.

88. Dingka phakaotunga so (kai-lai o) dowa Matangka ko nganin a piyakisawitan Ami oto a pishoson, ko saba-ad kiran, go Dingka siran Pumboko-on: Go Paka-inayangka so Gowagowaingka ko Miyamari-tiyaya.

89. Go Tharowangka: A Mata-an! A Sakun so Puphamakaiktiyar, a mapayag,-

90. Lagid o Initoron Ami ko mimbabagibagi,-

91. Siran na biyaloi ran so Qur-an a di bo dun pira ba-ad.

92. Na Ibut ko Kadnan Ka, ka Mata-an a isha Ami kiran ndun langon,

93. So Pinggaolola iran.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا يَنْهَا
إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَأَنَّيْهَا
فَاصْفَحْ الصَّفَحَ الْجَمِيلَ

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَقُ الْعَلِيمُ

وَلَقَدْ أَئْتَنَاكَ سَبْعَ آيَاتِ الْمَثَانِي
وَالْقُرْءَانَ الْعَظِيمَ

لَا تَمْدَنَ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَرْوَاحًا
مِنْهُمْ وَلَا تَحْرِنَ عَلَيْهِمْ وَآخِفْضُ
جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ

وَقُلْ إِنَّمَا أَنَّ النَّذِيرُ الْمُبِيتُ

كَمَا أَنَّ زَلَّنَا عَلَى الْمُفْتَسِمِينَ

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْءَانَ عِصْبَيْنَ

فَوَرَّيْكَ لَنَسَلَّهُمْ أَجَعِينَ

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ

94. Na Payagangka so Sogowan Ruka, go Talikhodingka so manga Pananakoto.

95. Mata-an! A Sukami na li-ningding Ami Suka ko gi-i Ruka shosodi,-

96. A siran so puphangumba-al sa rimbang o Allah a Tohan a sal-akao: Na katokawan niran bo.

97. Na Sabunsabunar a katawan Nami a Mata-an! A Suka na ipung-gagut a Rarub Ka so gi-i ran Tharoon.

98. Na Puthasbikun Ka so Podi ko Kadnan Ka, go Pangupud Ka ko Puphaman ojiod;

99. Go Showasowatangka so Kadnan Ka taman sa kapakatalin-goma Ruka o Kapatai.

Surah Al-Nahl-16

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. Phakatalingoma dun so Sogowan o Allah: Na di niyo phagalo-kaloki Sukaniyan: Soti Sukaniyan, go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran Non!

2. Puphakitoron Niyan ko Ma-laikat so Wahi pho-on sa Sogowan

فَاصْدِعْ بِمَا تُؤْمِنُ وَأَعْرِضْ عَنِ
الْمُشَرِّكِينَ

إِنَّا كَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهَاءً أَخْرَى

فَسُوفَ يَعْلَمُونَ

وَلَقَدْ نَعَلَمُ أَنَّكَ يَضْيقُ صَدْرَكَ بِمَا

يَقُولُونَ

فَسَيِّدُنَا مُحَمَّدُ رَبُّكَ وَكُنْ مِنَ

السَّاجِدِينَ

وَأَعُذُّ بِرَبِّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْرَأَ أَمْرَهُ اللَّهُ فَلَا تَسْتَعِلُوهُ سَبَحَنَهُ
وَتَعْلَمَ عَمَّا يُشَرِّكُونَ

يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ

Niyan, ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan: Sa paki-ingungka-a niyo a Mata-an naya! A da-a Tohan a salakao Rakun: Na Onoti Yako niyo.

3. Inadun Niyan so manga Langit a go so Lopa si-i ko bunar: Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipu-phamanakoto iran Non!

4. Inadun Niyan so Manosiya a pho-on sa Notfa (a ig a phopoyot); na apiya maoto dun na sukaniyan na lampawi a mapayag!

5. Go so manga Ayam na Inadun Niyan noto a ruk iyo: A adun a matatago-on a pangurun (sa tung-gao), go manga pud a osba, go so saba-adon na Pukhakan niyo.

6. Go adun a ruk iyo a matatago-on a kataid ko masa a kapukhodala niyo ron, go so masa a kapuphakaliyowa niyo ron;

7. Go puphaka-awid ko manga awid iyo a manga pupunud si-i ko Ingud a di kano ron ipuraot o di misabap ko karuguni ko manga ginawa: Mata-an! A so Kadnan niyo na titlo a mala i Gagao, a Makalimmo-on.

8. Go (Inadun Niyan) so manga Koda, go so manga Bigal, go so manga Khimar, ka-an niyo to gi-i Kakhoda-i, go Paramanis (iyo); go Phangadun sa di niyo katawan.

يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُو أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَّ فَاتَّقُونَ

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
تَعْلَمَ عَمَّا يُشَرِّكُونَ

خَلَقَ الْإِنْسَنَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا
هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ

وَالْأَنَعَمَ خَلَقَهَا كُلُّمَ فِيهَا
دَبٌّ وَمَنْفَعٌ وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ

وَلَكُمْ فِيهَا جَاهٌ حِينَ تُرِحُونَ
وَحِينَ سَرَحُونَ

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَ كُلُّمٍ إِلَى بَلَدِهِ
تَكُونُوا بِنِيفِهِ إِلَّا يُشِقُّ الْأَنْفُسُ
إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ

وَلَخْلَلَ وَالْبَغَالَ وَالْحَمِيرَ لَرَّكَبُوهَا
وَزَيْنَةٌ وَيَخْلُقُ مَا لَآتَعْلَمُونَ

9. Na si-i ko Allah so matitho a lalan, na so manga pud (a lalan) na makasisilai; Na o kabaya (o Allah) na Miyatoro kano Niyan ndun langon.

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَاءَ^{١٥}
وَلَوْ شَاءَ هَذَا كُمْ أَجْمَعِينَ

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَا مَأْتَكُمْ
مِّنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ
شَيْمُوتٌ

يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الرَّزْعَ وَالْزَيْتُونَ
وَالنَّخْلَ وَالْأَعْنَبَ وَمِنْ كُلِّ
الشَّرَبَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ
يَنْفَكِرُونَ

10. Sukaniyan so Piyakatoron Niyan pho-on ko Kawang so ig: A Puphakainom kano ron, go pukhisabap on so (kapuphakatho o) kayo a mapuphakakan niyo ron (so manga Ayam iyo).

11. Pukhisabapon a kapuphakatho a Niyan rukano ko manga Purpuran, go so manga Zaiton, go so manga Qormah, go so manga Anggor, go so pishoson a manga Onga: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Karina a ruk o pagtao a Puphamimikiranun niran.

12. Na inipagadil Iyan rukano so gagawi-i go so daondao; go so Alongan go so Olan (ka-an niyo gi-i kanggona-i); go so manga Bito-on na Phapasiyonot Siran ko Sogowan Niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a punggudagudaan niran.

13. Go (inipagadil Iyan rukano) so Inadun Niyan rukano ko Lopa a mbidabida so manga waruna niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda ko pagtao a Khipakatatadum.

وَسَخَرَ لَكُمْ أَتَيْلَ وَالنَّهَارَ
وَالشَّمْسَ وَالقَمَرَ وَالنُّجُومُ
مُسْحَرَاتٌ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

وَمَا ذَرَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْلِفًا
الْوَلَهُمَّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ
يَدَكِرُونَ

14. Na Sukaniyan so inipagadil Iyan so Kalodan ka-an kano Puphakakan ko Puphakapo-on non a sapo (a suda) a malumuk, go an niyo ron mapuphakagumao so pakayan a gi-i niyo to Manditar; go Pukhailaingka so manga Kapal a Puphamangutas on, go angkano gi-i makambabanog ko Kakawasan Niyan, go an kano Makapanalamat.

15. Na Tiyagowan Niyan so Lopa sa manga Palao, ka o ba kano Niyan pukhakoyong; go (tiyagowan Niyan sa) manga Lawasaig go manga lalan; ka-an kano makakudug sa ontol;

16. Go manga padoman; na sabap ko manga Bito-on na siran na puphakudug siran sa ontol.

17. Ino so Puphangadun ba lagid o di Phaka-adun? Ino kano di Phananadum?

18. Na opamagitonga niyo so Limo o Allah, na di niyo dun mai-tong: Mata-an! A so Allah na titho a Manapi, a Makalimo-on.

19. Na so Allah i Mata-o ko isosolun niyo, go so ipapayag iyo.

20. Na so siran a Pushimba-an nirana salakao ko Allah, na da-a Kha-adun nirana a maito bo, ka siran na Puphangumba-alan.

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا
مِنْهُ لَحْمًا طَرِيرًا وَلَسْتُ مُحْجِوًّا مُنْهَى
حِلْيَةً تَلْبِسُونَهَا وَتَرَى الْفَلَكَ
مَوَارِخَ رَبِيعِهِ وَلَتَبْغَوْا مِنْ
فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

١٦

وَالْقَنِ في الْأَرْضِ رَوَاسِيَّا أَنْ تَبِدِّي
بِكُمْ وَأَنْهَرُوا وَسَلَّا لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ

١٧

وَعَلَمْتَهُ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ

١٨

أَفَمَنْ يَخْلُقُ كُنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ

١٩

وَإِنْ تَعْدُوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُخْصُوهَا
إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

٢٠

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسْرُوتُ وَمَا
تُعْلِنُونَ

٢١

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ
شَيْئًا وَهُمْ بَخْلَقُونَ

٢٢

أَمْوَاتٌ عِزُّهُ أَخْيَاءٌ وَمَا يَشْعُرُونَ
يُبَثُّونَ

إِنَّهُمْ كُلُّهُمْ وَجْدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرٌ وَهُمْ
مُسْتَكْدِرُونَ

لَأَجْرَمَ أَبَّ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ
وَمَا يَعْلَمُونَ إِنَّهُ لَا يَحْبُبُ
الْمُسْتَكْدِرِينَ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَا ذَادَ آنَزَ رَبُّكُمْ قَالُوا
أَسْطِرُ الْأَوَّلِينَ

لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ
الْقِيَمَةِ وَمَنْ أَوْزَرَ الَّذِينَ
يُضْلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلَا
سَاءَ مَا يَزَرُونَ

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَأَقَّ اللَّهُ عَوْنَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ
فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ
وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ
لَا يَشْعُرُونَ

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مُغْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيُّنَ

21. Ma-atai siran, kuna a ba manga Oyagoyag: Go di ran katawan o anda-i Kapagoyaga kiran.

22. So Tohan niyo na Tohan a isa isa: Na siran a di Mapaparatiyyaya ko Akhirat, na so manga poso iran na Mo-ongkir, a siran na manga takabor.

23. Matatangkud a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so iso-solun niran, go so ipapayag iran: Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khabaya-an so manga takabor.

24. Na igira a Pitharo kiran: A antona-a so Initoron o Kadnan niyo? Na Tharo-on niran: A manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona!

25. Ka kagiya a kha-awidan nir-an so manga dosa iran a tarotop ko Alongan a Qiyamah, go so (lagid o) manga dosa o siran a Pukhadadag iran sabap ko di Kata-o. Tanodan, ka miyakaratarata so kha-awidan niran!

26. Sabunar a miyagantangan sa marata so miya-onsa an niran: Na diniyongkat o Allah so manga onayan o manga Walai ran, na minirobar kiran so atup ko kaporowan niran; go miyatalingoma siran o siksa sa da-a katawi ran non.

27. Oriyan niyan na diyamanun Niyan siran ko Alongan a Qiyamah,

go Tharo-on Niyan: Anda dun so ini puririmbang iyo Rakun, a so da kano pagayonayon sa makapantag kirān? Tharo-on o siran a piyamugan ko Kata-o: A Mata-an! A so kadiyaman sa Alongan na-i go so marata na si-i ko da Pamaratiyaya,-

28. Siran na thanganun siran o manga Malaikat a ma-a aniyaya iran so manga ginawa iran. Na makaphasiyonot siran (sa Matharo iran a:) Kuna a ba kami gi-i nggolaola sa marata. (na Tharo-on kirān a:) Owai na, Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i niyo nggolaola-an;

29. Na solud kano ko manga pinto o Naraka Jahannam, sa makakal kano ron ndun. Na miyakaratarata dun a darpa o manga takabor.

30. Na Pitharo ko siran a Miyamananggila (ko marata): A antona so Initoron o Kadnan Niyo? Na Pitharo iran: A mapiya. Adun a bagiyan o siran a Miphipiyapiya sangkai a doniya a mapiya, na matatangkud a so Ingud a Maori i taralbi a mapiya, na miyakapiyapiya dun a Ingud o Miyamananggila,-

31. Manga Sorga a tatap a Phamakasolud siran non: Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig: Khakowa iran

شَرَكَاءِ الَّذِينَ كُنْتُمْ
تُشَكُّرُونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِيْكَ أُولَئِنَا
الْعِلْمُ إِنَّ الْخَرْزَى إِلَيْهِ اِلَيْوَمِ وَالسُّوءَ عَلَى
الْكَافِرِينَ

الَّذِينَ تَوَفَّهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَالِبِيْنَ أَنفُسِهِمْ
فَأَلْقَوْا إِلَيْهِم مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ
بَلْ إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ مِمَّا كُنَّا نَعْمَلُونَ

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَلِدِينَ فِيهَا

فَلِئِنْسَ مَثُوَى الْمُتَكَبِّرِينَ

وَقِيلَ لِلَّذِينَ آتَقْوَاهُمْ مَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ
قَالُوا أَخِيرُ الْأَيَّامِ
الَّذِيْنَ حَسِنُوا فِي هَذِهِ
الَّذِيْنَ حَسِنَتْهُ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ حَيْرَ وَلِعْمَ
دَارُ الْمُتَقِّيِّينَ

جَنَّتْ عَدِنْ يَدْخُلُوهَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَرُ فِيهَا مَا يَشَاءُ وَتَكَذِّبُ كَذَلِكَ

ro-o so nganin a kabaya iran: Lagid aya man a imbalas o Allah ko Miyamananggila,-

32. Siran na thanganun siran o manga Malaikat a phihiyapiya siran, sa gi-i ran Tharo-on: A Kalilintad a si-i Rukano; solud kano ko Sorga, sabap ko Kiyapagamal iyo (sa mapiya).

33. Ba adun a punayaon niran a rowar ko kapakatalingoma kiran o manga Malaikat, o di na so kapakatalingoma o Sogowan o Kadnan Ka? Lagid aya man a Pinggolaola o siran a miya-onsa an niran. Na da siran salimboti o Allah: Na ogaid na siran i Pushalimbot ko manga gina-wa iran.

34. Na miyasogat siran o manga rarata ko Pinggalubuk iran, go kiyalikopan siran o piyamagompat iran (a siksa).

35. Na Pitharo o siran a Miyamanakoto: A o kabaya o Allah, na da-a Masimba mi a salakao Rukan niyan a maito bo- sukami a go so manga lokus ami, - go da-a misapar ami a salakao (ko inisapar Iyan) a maito bo. Lagid aya man a Pinggolaola o siran a miya-onsa an niran. Na ba adun a Paliyogat ko manga Sogo a rowar ko Kapamakasampai (o Sogowan o Allah) a mapayag?

بِحَزْنِ اللَّهِ الْمُنْقِيْكَ

الَّذِينَ تَوَفَّهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبُونَ يَقُولُونَ
سَلَامٌ عَلَيْكُمْ أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ إِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ

٢٣

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيهِمُ الْمَلَائِكَةُ
أُوْيَاقُ أَمْرُرِيكَ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمُهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ
كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

٢٤

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتٌ مَا عَمِلُوا وَهَافَ
بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْهُرُونَ

٢٥

وَقَالَ الَّذِيْكَ أَشْرَكُوا لَوْشَاءَ اللَّهِ مَا
عَبَدَنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ وَلَكُنْ
وَلَآءَابَآؤُنَا وَلَاحِرَّمَنَا مِنْ دُونِهِ
مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَهَلْ عَلَ الرُّسُلِ إِلَّا أَبْلَغُ الْمُبِينَ

٢٦

36. Na Sabunsabunar a Siyogowan Ami so oman i pagtao sa Sogo (a Puphamakalangkapun Niran a:) Showasowata niyo so Allah, go pakawatani niyo so Tagot: Na adun a pud kiran a tao a Tiyoro o Allah, go adun a pud kiran a tao a miyatangkudon so kadadag. Na lalakao kano ko Lopa, na pagilailaya niyo o Antonia-a i miyambutad o kiyakiran ko piyamakambokhag iran (so manga Sogo o Allah).

37. Apiya i Kapanamarungka sa Katoro iran, na Mata-an! A so Allah na di Niyan Thoro-on so tao a ndadagun Niya, go da dun a mama-katabang kiran.

38. Na Mishapa siran ko Allah a Pithamanan o manga Sapa iran, sa di Pagoyagun o Allah so tao a Phatai: Owai na, diyandi Iyan naya a matatangkud: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

39. Ka-an Niyan kirin mapayag so di iran phagayonayonan, go an Katokawi o siran a da Pamaratiyaya a Mata-an! A siran na miyalanoi siran a manga bokhag.

40. Aya bo a Putharo-on Nami ko apiya antona-a igira-a kabaya Ami a Kapagaduna Mi ron, na so Katharo Ami ron ko: Kon, na Madun.

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا
أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا يَتَبَعُونَ
الظَّفُورَ فِيمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ
وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الْصَّلَةُ
فَسَيُرَوُا فِي الْأَرْضِ فَإِنَظِرُوهُا كَيْفَ
كَانَ عَزِيزُهُ الْمُكَذِّبُونَ

إِنْ تَحْرِصُ عَلَىٰ هُدًىٰهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي مَنْ يُضْلِلُ وَمَا لَهُمْ
مِنْ نَصِيرٍ

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهَدَ أَيْمَنِهِمْ لَا يَبْعَثُ
اللَّهُمَّ مَنْ يَمْوَثُ بِكَ وَعَدَّا عَلَيْهِ حَقًا
وَلَدَكَنْ أَكْثَرُ أَنَّا إِنَّا
لَا يَعْلَمُونَ

لِئِنْ لَهُمْ لَذِي يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ
الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا
كَذِّابِينَ

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ
لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

41. Na so siran a miyamanogalin sa Ingud makapantag ko Allah ko orian o Kiyapangarasi-i kiran,- na Pakaphagingudun Ami siran ndun ko doniya sa mapiya; na matatang-kud a so balas ko Akhirat i lubi a mala. O siran na katawi ran!

42. Siran so Miphapantang, go so bo so Kadnan niram i sa-sarigan niram.

43. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-onan Ka (Ya Muhammad) a rowar sa manga Mama, a Phaglihaman Nami Siran: Na isha-an niyo ko adun a Sabot iyan o Sukano na di niyo katawi.

44. Rakhus o manga rarayag a karina go so manga Kitab; na Initoron Ami Ruka so Qur-an ka-an Ka mapagosai ko manga Manosiya so Initoron kiran, go an niram Mapuphamimikiran.

45. Ba sa sarig so siran a Miyamagantangan ko manga rarata sa di siran landungun o Allah ko Lopa, odi na di siran matalingoma o siksa sa di ran mai-inungka?-

46. Odi na di Niyan siran siksan ko gi-i ran kashorombaling, a di siran makapalagoi?-

47. Odi na di Niyan siran siksan sa mashaginton a ma-aluk siran-na Mata-an! A so Kadnan niyo na tanto a Masalinggagao, a Makalimo-on.

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا
لَتُبُوَّثُنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَا هُنَّ
آخِرَةً أَكْبَرُونَ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِّدُ
إِنَّهُمْ فَسَلَوْا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كَثُرُ
لَا قَلَمُونَ ﴿٤٣﴾

بِالْبَيِّنَاتِ وَالْبَرِزَاقِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْذِكْرَ
لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نَزَّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ
يَفَكِّرُونَ ﴿٤٤﴾

أَفَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا أَسْبِيَّاتٍ أَنْ يَخْسِفَ
اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْنِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ
حَيْثُ لَا يَشْعُرونَ ﴿٤٥﴾

أَوْ يَأْخُذُهُمْ فِي تَقْلِيْهِمْ فَمَا هُمْ
بِمُعْجِزِينَ ﴿٤٦﴾

أَوْ يَأْخُذُهُمْ عَلَى تَحْوِيفٍ فَإِنَّ رَبَّكَمْ لَرَءُوفٌ
رَّحِيمٌ ﴿٤٧﴾

48. Ba iran nda mailai so langowan taman a Inadun o Allah, a gi-i murombaromba so manga along iyan, ko manga kawanan a go manga diyowang, a Mangangalimbaba-an ko Allah, a Phapasiyonot siran?

أَوْلَئِرَوْا إِلَىٰ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَيَنْفَعُونَ
ظَلَالَهُ عَنِ الْمَيْمَنِ وَالشَّمَائِلِ سُجْدَةَ اللَّهِ
وَهُنَّ دَخْرُونَ ﴿٤٨﴾

49. Na Pushojid ko Allah so matatago ko manga Langit go so matatago ko Lopa, a Baraniyawa, go so (pun) so manga Malaikat: A Siran na di Siran phanakabor.

50. Ika-aluk Iran so Kadnan nir-an a kaporowan Niram, go Inggo-golalan Niram so Sogowan Kiran.

51. Na Pitharo o Allah: Adi kano khowa sa dowa a Tohan: Sukaniyan bo i Tohan a isa isa: Na Sakun bo i kalukun niyo.

52. Na ruk Iyan so matatago ko manga Langit go so Lopa, go ruk Iyan so Agama a tatap: Ba adun a salakao ko Allah a ikhaluk iyo?

53. Na langowan taman a kapinya-an niyo na pho-on ko Allah: Oriyan niyan na igira-a minisogat rukano so morala, na Sukaniyan bo i khagoraok iyo;

54. Oriyan noto na igira-a piyokas Iyan rukano so morala, na sa maoto na so isa rukano ka sagorompung na Phurimbangun niram so Kadnan niram-

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةُ وَهُنْ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٩﴾

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَرَقَهُمْ وَيَقْعُلُونَ
مَا يَؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

وَقَالَ اللَّهُ لَا تَنْحِذُوا إِلَيْنَاهُنَّ أَثْنَيْنِ
إِنَّمَا هُوَ إِلَهُكُمْ وَهُنْ جُنُودٌ فَإِنَّمَا فَارَّهُوْنَ ﴿٥١﴾

وَلَمْ يُمَاءِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الَّذِينُ
وَاصْبَأُوا فَغَيْرُ اللَّهِ لَا يَنْقُولُونَ ﴿٥٢﴾

وَمَا يَكُمْ مِنْ نَعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا
مَسَكُومُ الْأَصْرَارُ فَإِلَيْهِ يَتَجَرَّعُونَ
ثُمَّ إِذَا كَشَفَ الْأَضْرَارُ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ
مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٥٣﴾

55. Ka Phagongkirun niran so inibugai Ami kiran! Na sawiti niyo (dun) so Kaoyagoyag; ka katokawan niyo bo!

56. Na Pushunggayan niran so da-a manga mulung iyan sa Kipantag ko inibugai Ami kiran! Ibut ko Allah, ka Mata-an a ipagisha rukano dun so inipangangkob iyo (ko Allah).

57. Na Ipushunggai ran a ruk o Allah so manga Wata a Babai!- Soti Sukaniyan!- Go (Ipushunggai ran a) ruk iran so matotomo iran (a manga Wata a Mama)!

58. Na igira-a Miyapanothol ko isa kiran a (Mimbawata sa) Babai, na makarimung a paras iyan, a sukanian na tanto a Makamboboko!

59. Puphaguma ko pagtao, po-on ko marata a Miyapanothol on! (Sa pukhadowadawa-an o) ino phanagotiyapun niyan sa ka-a ya-an, odi na baniyan ndun lubungun ko Lopa (a bibiyag)? tanodan, ka sayana a marata so Ipukhokom iran.

60. Ruk o siran adi Mapaparatiyaya ko Akhirat, so ibarat a marata: Na ruk o Allah so ibarat a Maporo: Na Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

61. Na o siksa-a o Allah so manga Manosiya sabap ko Kiyandarowaka iran, na da-a lamba-a Niyan ko liyawao o Lopa a Baraniyawa:

لِّيَكْفُرُوا بِمَا أَتَيْنَاهُمْ فَتَمْتَعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾

وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا إِمَّا رَزْقَهُمْ هُنَّا لِتَشْكِلَنَ عَمَّا كَثُرُوا فَقَرُونَ ﴿٦٧﴾

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَتَ سُبْحَانَهُ وَلَهُ مَا يَشْهُرُ ﴿٦٨﴾

وَإِذَا بَشَّرَ أَهْدَهُمْ بِالْأُنْشَىٰ طَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٦٩﴾

يَنَّوِرَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءَ مَا بَشِّرَهُ أَيْسُكُمْهُ عَلَىٰ هُوَنِ أَفَيَدِسُهُ فِي الْأَرَابِ أَلَّا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٧٠﴾

لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالآخِرَةِ مَثُلُ السَّوْءِ وَلِلَّهِ الْأَعْلَمُ أَلَا عَلَىٰ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٧١﴾

وَلَوْيُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ تَأْرِكُ عَلَيْهَا مِنْ دَأْبِهِ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى أَحَدٍ أَعْلَمٍ

Na ogaid na pakalalanatun Niyan siran sa taman ko ta-alik a mapupunto: Na amai ka makatalingoma so ta-alik kiram, na di ran ndun misundod sa isa ka oras, go di ran kanggaga-anan.

62. Na Ipushunggai ran a ruk o Allah so ipukhagowad iran (a manga Wata a Babai). go iphuropa o manga dila iran so kabokhag: Sa Mata-an! A siran i Khiruk ko mapiya: Matatangkud a Mata-an! A ruk iran so Naraka, go Mata-an! A siran na indarainon siran!

63. Ibut ko Allah, ka Sabunsabunar a Siyogowan Ami so manga pagtao a Miya-onan Ka (Ya Muhammad): na pipharasan kiram o Shaitan so manga Galubuk iran: Na Sukaniyan i Panarigan niram sa Alongan nai, go adun a bagiyan niram a siksa a Malipudus.

64. Na aya bo a Kinitoronun Nami Ruka ko Kitab na-an Ka kiram mapayag so da iran pagayonayoni, go Torowan go Limo ko pagtao a Mapaparatiyaya.

65. Na so Allah na piyakatoron Niyan a pho-on ko kawang so ig, na ini-oyag Iyan noto ko Lopa ko oriyan o kiyapatai niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda ko pagtao a Puphamamaki-nugun niram.

مُسْمَىٰ فِي أَدَاجَاءِ أَجْلَهُمْ
لَا يَسْتَخْرُونَ سَاعَةً
وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ (٦١)

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ
وَنَصِفُ الْأَسْنَمَهُ الْكَذَبَ أَنَّ
لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَأَجْرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ
وَأَنَّهُمْ مُقْرَطُونَ (٦٢)

تَالَّهُ لَقَدْ أَرْسَلَنَا إِلَىٰ أَمْرٍ مِّنْ قَبْلِكَ
فَرَزَّيْنَاهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْنَاهُمْ فَهُوَ
وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٦٣)

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُشَرِّعَ
لَهُمُ الَّذِي أَخْلَقُوا فِيهِ وَهُدَىٰ
وَرَحْمَةً لِّفُوْرِمِ يُؤْمِنُونَ (٦٤)

وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْيَاهُ أَلْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّفُوْرِمِ
يَسْمَعُونَ (٦٥)

66. Na Mata-an! a adun a matatago ko manga Ayam a titho a undao rukano. Puphakainomun Nami sukano ko matatago ko manga tiyan niyan, a puphakapo-on ko pagulutan o nadis a go so rogo, a gatas a lombos, a malbod lino-on o puphamanginom.

67. Na so manga Onga Qormah go manga Inab, na puphakamba-al kano ron sa Pakaburug go pagupur a mapiya: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda ko pagtao a Punggudaguda-an niran

68. Na ini Ilaham o Kadnan Ka ko Tamaing: A mba-al ka ko manga Palao sa manga Walai, go so manga kayo, go so puphanagombalain nir-an;

69. Oriyan niyan na kangka ko oman i manga Onga, na okit ka ko manga lalan o Kadnan ka: A da-a manga gigimbura iyan. Adun a puphakagumao a puphakapo-on ko manga tiyan niyan a inomun a mbindabida so manga waruna niyan, a kadadaluman sa bolong o manga Manosiya: Mata-an! A adun a matatago saya man a titho a Tanda ko pagtao a Puphamimikiran non.

70. Na so Allah i Miyadun rukano oriyan niyan na thanganun kano Niyen; na so saba-ad rukano na tao a phakandodun ko tanto a marata a butad ko Kapaginutao (a bongao),

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَمِ لِعِبْرَةٍ شُقِّيْكُمْ إِنَّمَا
فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ فَرْثَى وَدَمٍ لَبَسَّا حَالِصًا
سَائِغًا لِلشَّرِّيْنَ ٦٦

وَمِنْ ثَمَرَتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَبِ نَنْجِذُونَ
مِنْهُ سَكَارَا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّمَا فِي ذَلِكَ
لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْقُلُونَ ٦٧

وَأَوْحَى رَبُّكَ إِلَيْنَا الْخَلِيلُ أَنَّ الْمَخْذُوذَ مِنَ الْجَبَالِ
بِيُوتَأَوْ مِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ٦٨

شَمْكُلِي مِنْ كُلِّ الْثَّمَرَاتِ فَأَسْلُكِي سُبْلَ
رَبِّكِ ذَلِكَ بَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ
مُخْتَلِفٌ الْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّمَا فِي
ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَنْفَكِرُونَ ٦٩

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ نُوْفَنَكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يَرِدُ
إِلَى أَذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمَ شَيْئًا
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ٧٠

ka-an da-a katawi niyan a maito bo ko andang a katawan niyan: Mata-an! A so Allah na Mata-o, a Gaos.

71. Na so Allah na inilubi Niyan so saba-ad rukano ko saba-ad si-i ko riskhi: Na da ko siran a piyama-kalubi i ba iran bugan so riskhi kiran ko mipapa-ar o manga tangan niran (a manga Oripun), na siran na makapulagilagid siran non. Ba so Limo o Allah i shangka-an niran?

72. Na so Allah na singgayan kano Niyan sa manga Karoma a pud ko manga ginawa niyo, go singgayan kano Niyan, a pho-on ko manga Karoma niyo sa manga Wata go manga Apo, go Riniskhiyan kano Niyan ko manga pipiya: Ba so ribat i Phamaratiyaya-an niran, na so Limo o Allah na siran na Pagongkirun niran?-

73. Na Pushimba-an niran a salakao ko Allah,- so da-a mipapa-ar iyan a Riskhi kiran, a pho-on ko manga Langit a go so Lopa a maito bo, go da-a khagaga iran.

74. Na di kano phangumba-al sa manga ibarat o Allah: Mata-an! A so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o.

75. Mimba-al so Allah sa ibarat: A Oripun, a mipapa-ar, a da-a khagaga niyan a maito bo; a go tao a bigan Nami sukaniyan sa

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ
فَمَا الَّذِينَ قُصُّلُوا إِرَادَةً رِزْقَهُمْ عَلَىٰ مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ
أَفَيْنِعَمَةُ اللَّهِ يَحْمَدُونَ

٧١

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ مِّنْ بَيْنِ
وَحَدَّدَهُ رِزْقَكُم مِّنَ الطَّيْبَاتِ
أَفِي الْبَطْلِيْلِ يُؤْمِنُونَ وَيُنَعِّشُونَ
هُمْ يَكْفُرُونَ

٧٢

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ
رِزْقًا مِّنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا
وَلَا يَسْتَطِعُونَ

٧٣

فَلَا تَتَضَرَّرُ بِوَالَّلَهِ الْأَمَّاَلُ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ
وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

٧٤

* ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا
لَأَيْقَدَ رَبُّهُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقَهُ

pagupur a mapiya a pho-on Rukami, na Sukaniyan na Puphamumugai ron, sa masolun a go mapayag: Ba siran makaphagishan? So langowan o Podi na ruk o Allah! Kuna ka so kadakulan kiran na di manga Tata-o.

76. Go mimba-al so Allah sa ibarat a dowa Mama: So isa kiran na omao, a da-a khagaga niyan a maito bo; go sukanian na ikaririkor o khirukon; apiya anda niyan pakasangora sukanian, na da-a khitalingoma niyan a mapiya: Ba makaphagishan sukanian a go so tao a Pushogo ko ontol, a sukanian na komukudug sa lalan a maka-o ontol?

77. Na ruk o Allah so misosolun ko manga Langit a go so Lopa. Na da ko okit o Bangkit inonta na lagid bo o sapuruk Mata, odi na lawan ro-o sa kaga-an: Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

78. Na so Allah na piyakaliyo kano Niyan pho-on ko manga Tiyan o manga Ina iyo a da-a Katawan niyo a maito bo; go Inadun Niyan rukano so kanug go so manga kailai go so manga poso: Ka-an kano Makapanalamat (ko Allah).

79. Ba iran nda mailai so manga Papanok, a libod kiran a kapupha-kalantap iran si-i ko solud o ka-

مِنَارِزَفَلَحَسَنَا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرَّاً
وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوْتَ الْحَمْدُ لِلَّهِ
بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا
أَبْكَى مُلَائِكَةً لَا يَقْدِرُ عَلَى شَفَّٰ وَهُوَ
كَلُّ عَلَى مَوْلَاهُ إِنَّمَا يُوَجِّهُهُ
لَا يَأْتِي بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوْتَ هُوَ وَمَنْ
يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَمَحَ البَصَرِ
أَوْهُ أَقْرَبُ إِلَى اللَّهِ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ
لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْعَدَ لَعَلَّكُمْ
شَكُورُونَ

الْعَيْرَفُ إِلَى الطَّيْرِ مُسْخَرَتٍ فِي
جَوَّ السَّمَاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ

wang? A da-a makatatayong kiran a rowar ko Allah. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Khipaparatiyaya.

80. Na so Allah na Inadun Niyan rukano so manga Walai niyo a kaduna; go Inadun Niyan rukano so manga kobal o manga Ayam, a manga Walai, a ka-a khapan kano ron ko Alongan a gi-i niyo kathotogalin, go so Alongan a kagugunuk iyo; go (Inadun Niyan rukano) so manga bombol o Bilibili, go so manga bombol o Onta, go so manga bombol o Kambing, a kasangkapan, go pagigimo taman ko masa (a kakharata iyan).

81. Na so Allah na singgayan kano Niyan ko Inadun Niyan sa manga along (a sironga); go singgayan kano Niyan ko manga Palao sa manga Liyang (a lindonga); go singgayan kano Niyan sa manga nditarun a makarurunding rukano ko mayao, go manga nditarun a makarurunding rukano ko goma-an o ridowai niyo. Giyaya man i kaphutarotopa Niyan ko Limo Iyan rukano, ka-an kano makashalimbotawan (si-i Rukaniyan).

82. Na o talikhod siran, na aya bo a Paliyogat Ruka na so Kapamakasampai (o Sogowan Ruka) a mapayag.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ بُوْتِكُمْ سَكَنًا
وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ جُلُودِ الْأَنْعَمِ بُوْتًا
تَسْتَخْفُونَهَا يَوْمَ طَعْنَكُمْ وَيَوْمَ
إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَافَهَا وَأَوْبَارِهَا
وَأَشْعَارِهَا أَثَاثًا وَمَتَعًا إِلَى حِينِ

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا حَلَّكَ ظِلَّلًا
وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا
وَجَعَلَ لَكُم سَرَبِيلَ تَقِيمَكُمْ
الْحَرَّ وَسَرَبِيلَ تَقِيمَكُمْ بَاسَكُمْ
كَذَلِكَ يُمْرِنُكُمْ هُنَّ عَلَيْكُمْ

لَعْلَكُمْ شَلِّمُونَ

فَإِنَّ تَوَلُّوْ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلْغُ الْمُبِينُ

83. Kikilala-an nirana so Limo o Allah; oriyan niyan na Phagongkir-un nirana bo sukaniyan; na so kada-kulan kiran na manga Kapir.

يَعْرِفُونَ نَعْمَتَ اللَّهِ شَمِينَ كَرُونَهَا
وَأَكْثَرُهُمُ الْكَفِرُونَ

٨٣

84. Na (Pakisabottingka) so Alongan a pakatindugan Nami so oman i pagtao sa saksi (a so Nabi ran): Oriyan niyan na di kabugan sa idin so da Pamaratiyaya, go di siran pakapamangunin sa rila.

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا لَّهُ
لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ
يُسْتَعْبَطُونَ

٨٤

85. Go amai ka kasandungan o siran a da Pamaginontolan so siksa, na di kiran ndun pakakhapun, go di kiran ta-alikun.

وَإِذَا رَأَاهُ الَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا فَلَا
يُحْفَفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنَظَّرُونَ

٨٥

86. Na amai ka kasandungan o siran a Miyamanak oto so ini Pamanakoto iran (ko Allah), na Tharo-on nirana: Kadnan nami! Siran naya so ini Pamanakoto ami, a siran so Sinimba mi a salakao Ruka. Na salawada-an nirana siran a Katharo: Mata-an! A sukano na titho a manga bokhag!

وَإِذَا رَأَاهُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا
شَرَكَ كَآءَهُمْ قَالُوا إِنَّا هُنَّا هُنُّلَاءُ
شَرَكَ كَآفَّنَا الَّذِينَ كَانُوا نَدْعُونَ مِنْ دُونِنَا
فَأَقْرَأُوا إِلَيْهِمُ الْقُولَ إِنَّكُمْ
لَكَذِبُونَ

٨٦

87. Na mapalad iran ko Allah sa Alongan noto so Kambayorantang; go doratun siran o Piyangumba-alan nirana a kabokhag.

وَأَقْرَأُوا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَامُ وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

٨٧

88. Siran a Miyamangongkir go miyangalang ko lalan ko Allah- na pagomanan Nami siran sa siksa a lawan ko siksa, sabap ko kiyapam-nasa iran;

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوْا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
زَدْتُهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا
كَانُوا يُفْسِدُونَ

٨٨

89. Na (pakisabotingka) so Alongan a pakatindugan Nami so oman i pagtao sa saksi kiran, a pud ko manga ginawa iran: Go pakatalin-goma-an Nami Suka (Ya Muhammad) a saksi ko siran naya: Na Piyakatoron Ami Ruka so Kitab a osayan ko langowan taman, go Torowan, go Limo, go Tothol a mapiya ko Mimbabayorantang (ko Allah).

90. Mata-an! A so Allah na Iso-sogo Iyan so kaontol, go so kaphiyapiya, go so kabugi ko tonganai, go isasapar Iyan so paka-sisingai, go so marata, go so kapan-ganiyaya: Iphagundao Niyan rukano ka-an kano makatatadum.

91. Na tomanun niyo so diyandi o Allah igira-a Miyakindiyandi kano, go di niyo mbarungkasa so manga sapa ko orиyan o kiyatanto niyan; a Sabunar a biyaloi niyo so Allah a saksi rukano; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i niyo nggolaola-an.

92. Na di niyo pagiringi so Babai a kiyakasiyan so tinikur iyan ko orиyan o kinikibud iyan sa manga kanggolgol. Sa mabaloi niyo so manga sapa iyo a limpangan ko ndolondolonan niyo, sa kabaloi o isa a pagtao a Sukanian i madakul adi so isa a pagtao: Giya-bo a kiputhupungun rukano ron o Allah; na Mata-an a phagosa-in Niyan rukano dun ko Alongan a Qiyamah

وَيَوْمَ بَعَثْتُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ
مِنْ أَنفُسِهِمْ وَجِئْنَاكَ شَهِيدًا عَلَى
هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تَبَيَّنَ
لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى
لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨﴾

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ
وَإِيتَاءِ إِيمَانِ ذِي الْقُرْبَةِ وَيَنْهَا عَنِ
الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ
يَعْظُمُ لِعَذَابُكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩﴾

وَأَوْفُوا بِعَهْدَ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ
وَلَا نَنْقُضُ الْأَيْمَنَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا
وَقَدْ جَعَلْنَا اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ
اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٠﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّتِي نَقْضَتْ غَزَلَهَا
مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْ كَثَانَتَخَذُونَ
أَنْتُمْ كُمْ دَخَلْتُمْ بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونُ
أُمَّةٌ هِيَ أَرَبَّ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يُلُوكُمْ
اللَّهُ بِهِ وَلَيَبْتَئِنَ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْلِقُونَ ﴿١١﴾

so sukano na di kano ron phagayo-nayon.

93. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khabaloi kano Niyan ko okit a isa: Na ogaid na ndadagun Niyan so tao a kabaya Iyan, go Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan: Na Mata-an a ipagisha rukano dun so Pinggolaola niyo.

94. Na di niyo mbaloya so manga sapa iyo, a limpangan ko ndolondonan niyo, ka midolas so parapara ko oriyan o kiyapakabukun niyan, go kata-aman niyo so marata sabap ko kiya-alangi niyo ko lalan ko Allah, go makambagiyan kano sa siksa a lubi a mala.

95. Na di niyo phamasa-an so diyandi o Allah sa arga a maito: Mata-an dun a so shisi-i ko Allah na guyoto i tomo rukano, o sukano na katawi niyo.

96. So shisi-i rukano na khada: Na so shisi-i ko Allah na kakal. Na Mata-an a imbalas Ami dun, ko siran a miphapantang, so balas kirian si-i ko mapiya ko Pinggolaola iran.

97. Sadun sa nggalubuk sa mapiya, a Mama odi na Babai, a suka-niyan na Mapaparatiyaya, na Mata-an a Pakapaginuta-on Nami dun sukaniyan sa Kapaginutao a mapiya, go Mata-an a ibalas Ami kirian

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَنَحْدَةً
وَلَكُنْ يُضْلِلُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ
يَشَاءُ وَلَتُشَعِّلَنَّ عَمَّا كُسْمَتُمُ الْعَمَلُونَ

١٣

وَلَا تَنْخُذُوا أَيْمَنَكُمْ دَخْلًا بَيْنَكُمْ
فَنَزَلَ قَدْمَهُمْ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذَوَّقُوا السُّوءَ بِمَا
صَدَّدُتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ

١٤

وَلَا تَشْرُكُوا بِعِهْدِ اللَّهِ ثُمَّنَاقِلِلَا إِنَّمَا
عِنْدَ اللَّهِ هُوَ الْحِرْلَكُ إِنْ كَثُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ

١٥

مَا عِنْدَكُمْ يُنَفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بِأَقِيرٍ
وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَرَبُوا أَجْرَهُمْ
بِإِحْسَانِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

١٦

مَنْ عَمِلَ صَلِحَاتِنَ ذَكَرٌ أَوْ أُنْثَى
وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِإِحْسَانِ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

١٧

ndun so balas kiran si-i ko mapiya ko Pinggolaola iran.

98. Na igira-a mbatiya-an ka so Qur-an, na lindong Ka ko Allah pon ko Shaitan a Phuradiyamun.

99. Mata-an! A sukanian na da a mapukhapa-ar iyan ko siran a Miyamaratiyaya a so bo so Kadnan niran i sasarigan niran.

100. Aya bo a adun a mapukhapa-ar iyan non, na si-i ko siran a Puphamangonot rukaniyan go so siran a Puphamanakoto ko Allah.

101. Na igira-a adun a ini sambi Ami a isa a Ayat ko darpa o isa Ayat,- a so Allah i Mata-o ko Iputhoron Niyan,- na Tharo-on nir-an: A Suka dun (Ya Muhammad) i Puphangumba-al: Kuna, ka so kadakulan kiran na di manga Tata-o.

102. Tharowangka: A Initoron Sukaniyan o (Jibril a) Niyawa Soti a pho-on ko Kadnan Ka a bunar, ka-an thakna so (poso o) siran a Miyamaratiyaya, go Torowan go Tohol a mapiya ko Mimbabayor-antang (ko Allah).

103. Na Sabunsabunar a katawan Nami a Mata-an! A siran na gi-i ran Tharo-on: A matagon naya ipuphangundao a Manosiya. (Pitharo o Allah a:) so basa a so ipuphangambir iran non na ino a

فِإِذَا قَرَأَتِ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ
مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّنَهُ
وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ

وَإِذَا بَدَلْنَا إِيمَانَهُ مَكَانٍ
وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَبْرِئُ
فَالْوَالِهَا إِنَّمَا
أَنْتَ مُفْتَرِّبٌ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

فَلَنَزَّلَ اللَّهُ رُوحُ الْقُدُّسِ مِنْ رَبِّكَ
بِالْحَقِّ لِتَبَيَّنَ الَّذِينَ آمَنُوا
وَهُدًى وَشَرِيْعَةٌ لِلْمُسْلِمِينَ

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا
يَعْلَمُهُ بَشَرٌ لَسَابُتُ الَّذِي
يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمٌ وَهَذَا
لِسَانٌ عَرَفَ ثُمَّ مَيِّثٌ

Adiyami, na giya Qur-an naya na basa Arab, a mapayag.

104. Mata-an! A so siran a di Mapaparatiyaya ko manga Ayat o Allah,-na di siran Thoro-on o Allah, go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

105. Aya bo a Puphangumba-al ko kabokhag na so siran a di Mapaparatiyaya ko manga Ayat o Allah: Na siran man na siran i manga bokhag!

106. Sadun sa tao o Ongkirun niyan so Allah ko oriyan o Kiyaparatiyaya niyan,- inonta so tao a miyatugul, a so poso iyan na thatakna ko Paratiyaya-na ogaid na sa dun sa maliwanag sa ginawa niyan so Kaongkir,- na si-i kirana so rarangit a pho-on ko Allah, go adun a bagiyan niran a siksa a lubi a mala.

107. Giyoto man na sabap sa Mata-an! a siran na miyatomo iran so Kaoyagoyag ko doniya a di so Akhirat: Na Mata-an! A so Allah na di Niyan Thoro-on so Pagtao a da Pamaratiyaya.

108. Siran man so Piyatri o Allah so manga poso iran, go so kanug iran, go so manga kailai ran; na siran man na siran so khikalilipat.

109. Matatangkud a Mata-an! A siran na siran so manga logi ko Akhirat.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِرَبِّنَاهُمْ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
ۚ

إِنَّمَا يَقْرَئُ الْكَذِبَ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِرَبِّنَاهُمْ وَأُولَئِكَ
هُمُ الْكَاذِبُونَ
ۖ

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا
مَنْ أَكْثَرَهُ وَقْبَلَهُ مُظْمِنٌ
بِالْأَيْمَنِ وَلَا كُنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ
صَدَرَ أَفْعَلَهُمْ غَضَبٌ مِنْ اللَّهِ
وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ
ۖ

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ أَسْتَحْبُوا الْحَيَاةَ
الَّذِي أَعْلَمُ بِهِ أَنَّ الْآخِرَةَ وَأَنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ
ۖ

أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ
قُلُوبِهِمْ وَسَمِعَهُمْ وَأَبْصَرُهُمْ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ
ۖ
لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ
الْخَسِيرُونَ
ۖ

110. Oriyan niyan na Mata-an! A so Kadnan Ka,- makapantag ko siran a Miyamagoyag ko oriyan o kiyapangarasi-i kir'an,- oriyan niyan na Miphurang siran go Miphantang siran,- na Mata-an! A so Kadnan Ka, ko oriyan naya na titho a Man-api, a Makalimo-on.

111. (Pakisabotingka:) So Alongan a makatalingoma so oman i ginawa na domaowa sa linding iyan sa ginawa niyan, go itoman sa tarotop ko oman i ginawa so Miyanggalubuk iyan, a siran na di siran kasalimbotan.

112. Na mimba-al so Allah sa ibarat: A ingud a miyabaloi a Lomilintad, a thatakna, Puphakataling-goma-on so pagupur on a moramora a puphakapo-on ko mabalabala a darpa: Na Inongkir iyan so manga Limo o Allah: Na piyakita-aman non o Allah so kinikolobon o kaor go so kaluk sabap ko siyowa iran.

113. Na Sabunsabunar a adun a miyakaoma kir'an a Sogo a pud kir'an, na Piyakambokhag iran Sukaniyan; na miyadansal siran o siksa a siran na kapapantagan a manga Darowaka.

114. Na kangkano ko ini Pagupur rukano o Allah a halal a mapiya; go Panalamat kano ko Limo o Allah, o sukano na aya niyo bo Pushowasowatun.

ثُمَّ إِنْ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا
مِنْ بَعْدِ مَا فَتَنْتُهُمْ جَهَدُوا
وَصَبَرُوا إِنْ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا
لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

﴿ يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ بِحِدْثٍ عَنْ
نَفْسِهَا وَتُؤْتَقَ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴾

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرِيَةً كَانَتْ
إِمَانَهُ مُطْمَئِنَةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا
رَغْدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرُتْ
بِأَنْعَمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِيَأسَ
الْجُوعَ وَالْخُوفَ بِمَا كَانُوا
يَصْنَعُونَ

﴿ ١١٢ ﴾

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَبُوهُ
فَأَخْذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ
ظَلَمُورُونَ

﴿ ١١٣ ﴾

فَكُلُّ أَمَارَرَ قُلُومَ اللَّهُ حَلَّا
طِيبًا وَأَشْكُرُوا نَعْمَاتَ اللَّهِ
إِنْ كُثُرَ إِيَاهُ تَعْبُدُونَ

﴿ ١١٤ ﴾

115. Aya dun a inisapar Iyan rukano na so miyatai (a da masombali), go so rogo (a tomiyoga) go so sapo a Baboi, go so ini Panambai ko salakao ko Allah: Na sa tao a Kasungutan, a kuna a ba pangangakowala, go kuna a ba Pumamalawani,-na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

إِنَّمَا حَرَمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمْ
وَلَحْمَ الظُّبْرِ وَمَا أَهْلَ لِغَنِيَّةِ اللَّهِ بِهِ
فَمَنْ أَضْطَرَ عَنْ بَاعِغٍ وَلَا عَكَادِ فَإِنَّ
اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٥﴾

116. Na di niyo Putharowa ko kiphuropa-an non o manga dila iyo ko kabokhag,- a giya-i na halal, go giyaya na haram, ka khiyangkob iyo ko Allah so kabokhag. Mata-an! A siran a ipthagangkob iran ko Allah so kabokhag, na di siran phamakasulang sa maliwanag.

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَسِنَتُكُمْ
الْكَذِبَ هَذَا حَلَلٌ وَهَذَا حَرَامٌ
لَنَفَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ
يَفْرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿١١٦﴾

117. Khasawitan niran sa maito (ko doniya); na adun a bagiyan niran a siksa a malipudus.

118. Na si-i Ami bo inisapar ko manga Yahodi so Piyanothol Ami Ruka gowani: Na da Ami siran salimboti, na ogaid na siran i push-alimbot ko manga ginawa iran.

119. Oriyan niyan na Mata-an! A so Kadnan Ka,- si-i ko siran a miyakanggalubuk siran sa marata sabap ko kada-a mulung, oriyan niyan na Mithaobat siran ko oriyan noto go Miphiyapiya siran,- na Mata-an! A so Kadnan Ka ko oriyan naya, na tanto a Manapi, a Makalimo-on.

مَتَّعْنُهُ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٧﴾
وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَمَ مَا مَاصَتْ أَعْيُنَكُمْ
مِنْ قَبْلٍ وَمَا أَظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا
أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

شَرِّانَ رَبِّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا الشُّوَّرَةَ
بِجَهَنَّمَةَ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ
وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا الْعَفُورُ ﴿١١٩﴾
رَحِيمٌ

120. Mata-an! A so Ibrahim na miyabaloi a ladiyawan, a Puphangonotan ko Allah, a tomataliya-dok ko bunar, go da mapud ko manga Pananakoto:

121. Mananalamat ko manga Limo o Allah, Pinili Iyan, go Pinggonana-o Niyan Sukaniyan ko lalan a maka-o ontol.

122. Go bigan Nami Sukaniyan si-i ko doniya sa mapiya, go Mata-an! A si-i ko Akhirat na pud dun ko manga Bilangatao.

123. Oriyan niyan na ini Ilaham Ami Ruka (Ya Muhammad): A Kudugangka so okit o Ibrahim a shasalimbotawan, go da mapud ko manga Mosrikh.

124. Aya bo a Piyaliyogatan (ko Kapumasla-a) ko Sapto na so siran a da-on pagayonayon; na Mata-an! A so Kadnan Ka na Khokomun Niyan siran ndun ko Alongan a Qiyamah, ko da iran pagayonayoni.

125. Panolonun Ka so lalan o Kadnan Ka sa nggolalan ko Ongangun go so undao a mapiya; go dawa-an Ka kiran so lubi a mapiya; Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a sominilai, pho-on ko lalan Rukaniyan, go Sukaniyan i Mata-o ko Miyaman-gudug ko ontol.

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً فَاتِتَ اللَّهَ حِينَفَا
وَلَقَرِيْكَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

١٢٠

شَاكِرًا لِّأَنْعَمِهِ أَجْتَبَنَاهُ وَهَدَنَا إِلَى
صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

١٢١

وَإِنَّتَهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ
لِمَنَ الصَّالِحِينَ

١٢٢

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ أَتِّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
حِينَفَا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

١٢٣

إِنَّمَا جَعَلَ السَّبِيلَ عَلَى الَّذِينَ
أَخْتَلُفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لِيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ

١٢٤

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ يَا لِكَمَةَ
وَالْمَوْعِظَةَ الْحَسَنَةَ وَجَدَلُهُمْ
بِالْأَقْرَبِيِّ هِيَ أَحَسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُهَمَّدَيِّينَ

١٢٥

126. Na o shaop kano, na saop kano sa so lagid o inikidiya rukano to: Na Ibut o Shabar kano, na Mata-an a guyoto i mapiya a bagiyan o miyamakasabar.

وَإِنْ عَاقِبَتُمْ فَعَاقِبُوا يُمِثِّلُ مَا عُوْقَبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَرَّبْتُمْ لَهُ خَيْرَ لِلصَّابِرِينَ

127. Na Shabar Ka, na di ka phakasarab inonta a sabap ko Allah; na Dingka siran Pumboko-on: Go di nggagutun a Rarub Ka so Kapuphagantangan niran sa marata.

وَاصْدِرِ وَمَا صَرَّبْتُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ

128. Mata-an! A so Allah na babid o siran a Miayamananggila, go so siran a Miphipyapiya.

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ أَنْقَلَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ

Surah Bani Israil (Al-Isra)-17

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Soti so (Allah a) Piyakalalakao Niyan so Oripun Niyan (a Muhammad) ko Kagagawi-i pho-on ko Masjidil Al-Haram si-i ko Masjidil Al-Aqsa, so piyakandakulan Nami sa mapiya so muliliyota-on,- ka Phakaila-in Nami Sukaniyan ko manga Tanda Ami: Mata-an! A so Allah so Puphakanug, a Puphakailai.

2. Na inibugai Ami ko Musa so Kitab, go biyaloi Ami Sukaniyan a Torowan ko manga Moriyatao o Israel,- (Pitharo Ami a:) Da-a kho-wa-an niyo a salakao Rakun a sasarijan.

سُورَةُ الْإِسْرَاءِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لِيَلَامِنَ
الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى
الَّذِي بَرَّكَ حَوْلَهُ لِرَزِيْهِ مِنْ مَا يَنْهَا إِنَّهُ
هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

وَاتَّنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى
لِّبْنِي إِسْرَائِيلَ لَا أَنْتَ خُذُوا مِنْ دُوفِ

وَكِيلًا

ذُرِّيَّةً مَنْ حَمَلْنَا مَعَهُ وَجْهَكُنَّ
عَبْدًا شَكُورًا

وَضَيَّنَا إِلَى بَقِيَّ إِسْرَارِهِ يَلِ في الْكِتَابِ
لِنَفِسِنَا فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَعْنَةٌ
عُلُوًّا كَبِيرًا

فَإِذَا جَاءَهُ وَعْدُنَا لَهُمَا بَعْثَاعَةٍ كُلُّمْ
عِبَادًا لَنَا أُنْوَبِي بِأَسِّ شَدِيدٍ فَجَاءُوكُنَّ
خَلَلَ الْأَلْيَارِ وَكَاتَ وَعْدَ امْقَعُولًا

ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ
وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَيْنَ وَجَعْلَنَاكُمْ
أَكْثَرَ نَفِيرًا

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لَا نَفْسٌ كُنُّوْنَ وَإِنْ
أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاءَهُ وَعْدُ الْآخِرَةِ
لِيَسْعُوا أُجُوهَكُلُّمْ وَلِيَدْخُلُوا
الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أُولَئِكَ مَرَّةٌ
وَلِيُشْتَرِؤُمَا عَوْنَاؤْ تَبِيرًا

3. (Hai) Kiyababadan ko tao a iyoran Nami a pud o Nuh (ko Kopal)! Mata-an! A so Nuh na aya butad Iyan na Oripun, a Mananalamat.

4. Na Piyakitokawan Nami ko manga Moriyatao o Israil si-i ko Kitab, a Mata-an a phaminasa kano dun ko Lopa sa makadowa, go Mata-an a phangarasi kano dun sa kapangarasi a mala!

5. Na amai ka makaoma so diyandi a paganai sa dowa oto, na pakipangarasiyan Nami sukano ko manga Oripun Nami a adun a bagur iyan a mitataralo: Na pakaphaga-shoga-an niran so pagulutulutan o manga walai; na miyabaloi a diyandi a mapunggolaola.

6. Oriyan niyan na ikasoi Yami rukano so kapupugusa kiran: Go bugan Nami sukano sa manga tamok (a madakul), go manga Wata, go balowin Nami sukano a madakul a tao.

7. (Na Pitharo Ami a:) O phiapiya kano, na miyakaphiyapiya kano sa ruk o ginawa niyo; na o mbinasa kano, na ruk o ginawa niyo. Na amai ka makaoma so diyandi a mori, (na Pakapangarasin Nami siran), ka-an niran mapakarimung so manga Paras iyo, go an siran makasolud ko Masjid (al-Aqsa) lagid o kiyapakasolud iran

non ko paganai a kiya-okitan, go an niran mabinasa so miyamugus sa mala a Kapaminasa.

8. Masikun so Kadnan niyo na Ikalimo kano Niyan; na o kasoi kano (Maminasa), na ikasoi Ami (so siksa rukano): Na ini sunggai Ami so Naraka Jahannam a tharongkowan ko Miyamangonkir.

9. Mata-an! A giyangkai a Quran na Phakatoro ko Sukaniyan a lubi a matitho, go Puphanotholun Niyan ko Miyamaratiyaya a siran so Minggalalubuk ko manga pipiya, a Mata-an! A adun a bagiyan niran a balas, a lubi a mala;

10. Na Mata-an! A siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat, na mithiyagar Kami sa bagiyan niran a siksa a Malipudus.

11. Na Puphangunin o Manosiya so marata (igira-a pukhararangitan) lagid o kapuphanguniya niyan ko mapiya, na tatap a so Manosiya na ga-angga-anun.

12. Na biyaloi Ami so Gagawi-i a go so Daondao a dowa Tanda: Na piyakasalum Ami so Tanda a Gagawi-i, na biyaloi Ami so Tanda o Daondao a Masindao; ka-an kano gi-i makambabanog sa riskhi a phon ko Kadnan niyo, go a niyo katokawi so bilangan o manga ragon, go so itongan: Na so langowan ta-

عَسَى رَبُّكُمْ أَن يَرَمِكُمْ وَإِنْ عَدْتُمْ عُذْنَا
وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَفِرِينَ حَصِيرًا ﴿٨﴾

إِنَّ هَذَا الْقُرْءَانَ يَهْدِي لِلّّٰهِ هُنَّ
أَقْوَمُ وَبَيْسِرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ
الصَّالِحَاتِ أَنَّهُمْ أَجْرًا كَيْرًا ﴿٩﴾

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ
عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٠﴾

وَيَدْعُ إِلَّا إِنْسَنٌ بِالشَّرِّ دُعَاءُهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ
إِلَّا إِنْسَنٌ عَبُولًا ﴿١١﴾

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِيْنَيْنِ فَمَحَوْنَا آيَةَ
اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبَصَّرَةً
لِتَتَبَغُّو فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّمُوا
عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ وَكُلَّ شَيْءٍ
فَضَلَّنَاهُ تَفْصِيلًا ﴿١٢﴾

man na piyagosai Ami sukaniyan sa marayag a kapagosai.

13. Na oman i Manosiya na initambud Ami ron so sorat o Amal iyan si-i ko lig iyan: Na pakaguma-on Nami ron sa Alongan a Qiyamah a sorat a masangat iyan a makakayat.

14. (Tharo-on non a:) Batiya-angka so sorat ka: Makatatarotop so ginawangka sa Alongan na-i a phamagitong ruka.

15. Sa dun sa komudug ko ontol, na phakakudug ko ontol sa ruk bo a ginawa niyan: Na sa dun sa somilai, na phakasilai sa rombo phakatana: Na di kha-awidan o baradosa so dosa o pud iyan: Na di Kami phaniksa taman sa di Kami Makasogo sa Sogo.

16. Na igira-a kabaya Ami a kabinasa Ami ko Phagingud, na Sogo-on Nami so manga Nakoda rukaniyan (a Nggolalan ko manga Rasul) na ndarowaka siran ro-o; na mapatoton so Katharo (a siksa): Na binasa-an Nami sukaniyan sa tarotop a kabinasa.

17. Na madakul a bininasa Mi ko manga pagtao a miya-oriyan o Nuh! Na makatatarotop so Kad nan Ka si-i ko manga dosa o manga Oripun Niyan a Kaip a Puphakailai.

وَكُلَّ إِنْسَنَ أَرَمْتَهُ طَيْرَهُ فِي عَنْقِهِ
وَخَرَجَ لِمَوْعِيدِ الْقِيَمَةِ كِتَابًا
يَقْرَئُهُ مَنْ شُرِّاً ١٧

أَقْرَأْتَكَ كَفَى بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ
حَسِيبًا ١٨

مَنِ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنِ
ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضْلُلُ عَلَيْهَا وَلَا نَزِّرُ وَازْرَهُ
وَزَرُّ أُخْرَى وَمَا كَادُ مُعْذِيْنَ حَقَّ نَبَعَتْ
رَسُولًا ١٩

وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ تُثْلِكَ قَرْيَةً أَمْ رَأْمَةً مُرْتَفِيْهَا
فَفَسَقُّوْفِيْهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ
فَدَمَرَّنَاهَا تَدْمِيرًا ٢٠

وَكُمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِنْ بَعْدِ ثُوْجَ
وَكَفَى بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَيْرًا بِصِيرَاتِهِ ٢١

18. Sadun sa aya butad iyan na kabaya iyan so maga-an, na nggaganan Nami ron si-i (sa doniya) so khabaya-an Nami si-i ko tao a kabaya Ami: Oriyan niyan na isunggai Ami a ruk iyan so Naraka Jahan-nam: A phakasoludon a kapapa-awingan, a mibobowang.

19. Na sadun sa kabaya iyan so Akhirat, go Panamaran niyan nggalubuk so Punggalubukunrukaniyan, a sukanian na Maparatiyaya,- na siran man na miyabaloisogalubuk iran a tatarima-an.

20. Oman i isa na pumbugan Nami so siran na-i go so siran naya, ko Pamumugayan o Kadnan Ka: Na da ko butad o Pamumugayan o Kadnan Ka iba kharun.

21. Pamimikiranangka o andamanaya i kiyapakalubi Ami ko saba-ad kiran ko saba-ad; na matatangkud a so Akhirat i lubi a mala a kiyapakaphapangkata go lubi a mala a kiyapakapululubiya.

22. Di Ka Phangumba-al sa pud o Allah a Tohan a salakao; ka makaoshad Ka a kapapa-awingan, a misisili.

23. Na ini Paliyogat o Kadnan Ka a da-a Pushowasowata niyo a inonta Sukaniyan, go (Phiyapiya i niyo) so mbala a Lokus sa samporna a kaphiyapiya. Na o raota ko

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلَنَا لَهُ فِيهَا
مَا شَاءَ لِمَنْ تُرِيدُ شَيْءًا جَعَلَنَا لَهُ مَهْمَنَمْ
يَصْلِلُهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَى لِهَا سَعْيَهَا
وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ كَانُوا سَعِيَهُمْ
مَشْكُورًا

كُلَّا نِيمَدْ هَتْوَلَاءَ وَهَتْوَلَاءَ مِنْ عَطَاءِ
رِبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رِبِّكَ مَحْظُورًا

أَنْظُرْ كَيْفَ فَضَلَّنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ
وَلِلآخرَةِ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ
تَفْضِيلًا

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا أَخْرَ فَنَعْدَ
مَذْمُومًا مَخْذُولًا

وَقَضَى رِبُّكَ أَلَا يَعْدُوا إِلَيْأَهُ
وَبِالْأَوَّلِيَّنِ لِعِسْنَانًا إِمَّا يَلْعَنُ عَنْدَكَ
الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كَلَاهُمَا فَلَا تُنَقِّلْ

لَمّْا آتَيْنَاهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا
كَرِيمًا ﴿٢٦﴾

وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الْذَّلِيلَ مِنَ الرَّحْمَةِ
وَقُلْ رَبِّ أَرْحَمَهُمَا كَارِيَّانِ صَغِيرًا ﴿٢٧﴾

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي ثُنُودِكُمْ إِنْ تَكُونُوا
صَدِيقِينَ إِلَّا هُنَّ كَانُوا لِلْأَوَّلِينَ
عَفْوًا ﴿٢٨﴾

وَإِاتِّ الْقُرْبَى حَقَّهُمْ وَالْمُسِكِينَ
وَإِنَّ السَّيِّئَاتِ لَا يُبَدِّلُونَ ﴿٢٩﴾

إِنَّ الْمُبَدِّلِينَ كَانُوا إِلَّا خَوَانَ الشَّيْطَانِ
وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كُفُورًا ﴿٣٠﴾

وَإِمَّا تُعْرِضَنَ عَنْهُمْ أَبْغَاهُ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ
تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا مَيسُورًا ﴿٣١﴾

kamamasa-i Ruka so Kalokus o isa sa dowu oto, odi na tanan siran, na Dingka kiran Putharowa i khari-morung Ako, go Dingka siran phurasunga, go Tharowangka kiran so Katharo a Kapaga-adat.

24. Go pakainayangka kiran so gowagowai ko Kapangalimbaba-an, pho-on ko Kalimo, go Tharowangka: A Kadnan Ko! Kalimo-on Ka Siran lagid o Kiyapagoyagoyaga iran Rakun ko kaito Akun.

25. So Kadnan niyo i lubi a Mata-o ko nganin a shisi-i ko manga ginawa niyo: O mabaloi kano a manga Bilangatao, na Mata-an! a Sukaniyan na tatap a Manapi ko manga barataobat.

26. Na bugan Ka ko tonganai so kabunar iyan, go so Miskin, go so Gi-i Mulayalayag maka khakadiat a miya kawang sa Lalan. Go di Ka phamagola sa kapulaga.

27. Mata-an! A so manga taolan na miyabaloj siran a manga Pagar o manga Shaitan; na aya butad o Shaitan na Mo-ongkir ko Kadnan Niyan.

28. Na o Thalikhodingka siran sa kambabanog sa Limo a pho-on ko Kadnan Ka, a nanayaon Ka sukanian, na Tharowangka kiran: So Katharo a mainai.

29. Go Dingka mbaloya so Limangka a mitatambud ko lig Ka, go Dingka mbukara sukaniyan sa tarotop a kabukar, ka makaoshad Ka a kapapa-awingan, a kiyawiswisan.

30. Mata-an! A So Kadnan Ka na puphakalowagun Niyan so Paghupur si-i ko tao a kabaya Iyan, go puphakasimpitun Niyan. Mata-an a Sukaniyan na tatap si-i ko manga Oripun Niyan a Kaip, a Puphakailai.

31. Go di niyo mbonowa so manga Wata iyo sa kaluk ko Kamiskin: Ka Sukami i Puphagupur kiran, go Puphagupur rukano. Mata-an! A so Kabonowa kiran na miyabaloi a dosa a mala.

32. Go di kano pagobai ko kashina: Ka Mata-an naya! A miyabaloi a pakasingai, go miyakaratarata a okit.

33. Go di niyo mbonowa so ginawa a so inisapar o Allah inonta o misabap ko kabunar. Na sa tao a mabono a pimbaba-an, na Sabunar a singgayan Nami so wali ron sa kapa-ar: Na di pulawan ko kakitas; Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi a tatabangan.

34. Go di kano pagobai ko tamok o ilo inonta o so i phakapiya niyan, taman sa iraot ko kakhasad iyan; go tomana niyo so diyandi,

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَى عَنْقِكَ وَلَا
تَسْطِهْ كَلَّ الْبَسْطِ فَنَقْعَدْ مَلُومًا

مَخْسُورًا ﴿٢١﴾

إِنَّ رَبَّكَ يَسْطِعُ الْأَرْزَقَ لِمَنِ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ
إِنَّهُ كَانَ يَعْبَادِهِ خَيْرًا بَصِيرًا ﴿٢٠﴾

وَلَا نَفْتَلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةً إِمْلَقَ تَخْنُونَ
نَرْقُشُهُمْ وَلَيَا كُوَانَ قَاتِلُهُمْ كَانَ
خَطَّاكَ كَبِيرًا ﴿٢١﴾

وَلَا نَقْرُبُوا أَلْزِفَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً
وَسَاءَ سَيِّلًا ﴿٢٢﴾

وَلَا نَفْتَلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَمَ اللَّهُ إِلَّا
بِالْحَقِّ وَمَنْ قُلِّ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلَنَا
لَوْلَيْهِ سُلْطَنًا فَلَا يُسْرِفُ فِي
الْفَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ﴿٢٣﴾

وَلَا نَقْرُبُوا مَالَ الْيَتَمِ إِلَيْهِ أَبَارَيْتِي هِيَ أَحْسَنُ
حَقَّ يَبْلُغُ أَشَدَهُ وَأَقْرَبُ إِلَيْهِ دَيْنَ

Mata-an! A so diyandi na tatap a kхиisha (ko Alongan a Qiyamah).

35. go tarotopa niyo so kapagasad igira-a miyagasad kano, go thimbang kano ko timbangan a ontol: Guyoto man i tomo, go lubi a mapiya a ondas iyan.

36. Go Dingka puthindugi so da-a Kata-ongka-on; Mata-an! A so kanug, a go so kailai, go so poso na oman i isa kirana khaisha-an.

37. Go di Ka pulalakao ko Lopa sa Kambantogan: Mata-an! A suka na dingka dun mabunsad so Lopa, go dingka dun marupung so manga Palao sa kaporo.

38. Oman i isa ro-o na miyabalo so karata-an niyan si-i ko Kadnan Ka a Piyakagowagowad.

39. Guyoto man na pud ko ini Ilaham Ruka o Kadnan Ka (Ya Muhammad) a Ongangun; na di Ka Phangumba-al sa pud o Allah a Tohan a salakao, ka Maposhangka ko Naraka Jahannam, a kapapa-awingan, a mibobowang.

40. Ba rukano piyakibisa o Kadnan niyo so manga Wata a Mama, na kinowa Niyan so manga Malai-kat (a Wata Iyan) a manga Babai? Mata-an! A sukano na matatang-kud a gi-i kano Tharo sa Katharo a miyakalupas!

الْعَهْدُ كَانَ مَسْتَحْلِلاً
وَأَفْوَى الْكَيْلُ إِذَا كُلْمُ وَزَنُوا بِالْقَسْطَاسِ

الْمُسْتَقِيمُ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَوْلِيلًا
وَلَا نَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ الْسَّمْعَ
وَالْبَصَرَ وَالْغَوَادُ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ

مَسْتَحْلِلاً
وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرْحَاهٌ إِنَّكَ لَنْ تَفْرِقَ
الْأَرْضَ وَكَنْ تَبْلُغُ الْجَبَالَ طُولاً

كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئَةً وَعِنْدَ رَبِّكَ
مَكْرُوهًا
كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئَةً وَعِنْدَ رَبِّكَ
مَكْرُوهًا

ذَلِكَ مِمَّا أَوحَى إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ
وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهَاءً أَخْرَفْتُكَ فِي جَهَنَّمَ
مُلُومًا مَدْحُورًا
كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئَةً وَعِنْدَ رَبِّكَ
مَكْرُوهًا

أَفَاصْفَدُكُرْبَيْكُمْ بِالْبَيْنَ وَلَا خَدَّمَ
الْمَلَائِكَةَ إِنَّا إِنَّمَا لَنَقْرُلُونَ فَوْلًا
عَظِيمًا

41. Na Sabunsabunar a pishalisai Ami sangka-i a Qur-an, ka-an niran kassaboti, na da-a minipagoman Niyan kirin a rowar sa kiyapalagoi (ko bunar)!

وَلَقَدْ صَرَّفَنَا فِي هَذَا الْقُرْآنَ لِيَذَكَّرُوا
وَمَا يَرِدُهُمْ إِلَّا نُقُورًا ﴿٤١﴾

42. Tharowangka: A o adun a pud o Allah a manga Tohan,- lagid o Katharo iran,- na sa maoto na Mata-an a muloloba siran sa lalan ko khiruk ko Kapa-ar!

قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ دَعَاهُمْ كَمَا يَقُولُونَ إِذَا
لَا يَنْتَغِيُوا إِلَى ذِي الْمَرْسَى سَيِّلًا ﴿٤٢﴾

43. Soti Sukaniyan! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko gi-i ran Tharoon! Amaporo a Lubi a Mala!

سُبْحَنَهُ وَتَعَلَّمَ عَمَّا يَقُولُونَ عَلَوْ كَيْرًا ﴿٤٣﴾

44. Puthasbik Rukaniyan so manga Langit a pito go so Lopa, go so matatago kiran, na da-a nganin a badi Puthasbik sa Podi Rukaniyan; na ogaid na di niyo shabotun so Tasbik iran! Mata-an! A Sukaniyan na tatap a Matigur, a Manapi!

تَسْبِيحُ لِهِ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ
وَلَإِنْ مَنْ شَاءَ إِلَيْهِ سَبِّحَ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ
لَا نَفْعَهُونَ تَسْبِحُهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا
غَفُورًا ﴿٤٤﴾

45. Na igira-a Biyatiya-a Ka so Qur-an, na Puthagowan Ami so lut Ka a go so lut o siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat, sa runding a marurunding:

وَإِذَا قَرَأَتِ الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ
الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا
مَسْتَوْرًا ﴿٤٥﴾

46. Go tiyagowan Nami so manga poso iran sa manga totop ka-an niran di khasaboti Sukaniyan, go (tiyagowan Nami) so manga tangila iran sa kabungul: Na igira-a Miya-aloiingka so Kadnan Ka si-i ko Qur-an, ko Kai Isa Isa Niyan, na tomin-gur siran, ko manga talikhodan nir-an sa kapalagoi.

وَجَعَلْنَا عَلَى قَوْلِهِمْ أَكْثَرَهُمْ أَنْ يَفْقَهُوهُ
وَفِي مَا ذَرَاهُمْ وَقَرَا وَإِذَا ذَكَرَ رَبَّكَ
فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَوْ أَعْلَمَ أَدْبَرِهِمْ
غَفُورًا ﴿٤٦﴾

47. Sukami i lubi a Mata-o ko sabap a Kapuphamamakinug iran noto gowani ko Puphamamakinungun Ka iran; go gowani ko siran a gi-i siran mbibitiyara-i, sa masa oto na gi-i Tharo-on o manga Darowaka: A da-a Phagonotan niyo a ro-war ko Mama a tataraponan!

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ إِذَا دَيْسَمْبَعُونَ
إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ تَجْوَىٰ إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ
إِنْ تَنْتَهِنُ إِلَّا رَجْلًا مَسْحُورًا

أَنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلَّوْ
فَلَا يَسْطِيعُونَ سَيِّلًا

48. Pamimikiranangka (Ya Muhammad) o andamanaya i kinipangibaratun niran Ruka: Na miyadadag siran, na da-a khakudug iran a lalan.

49. Na Pitharo iran: Ino amai ka mbaloi kami a manga tolan go botha, ba Mata-an! A sukami na Pagoyagun kami dun sa Ka-adun a bago?

50. Tharowangka: A mbaloi kano pun a Ator, odi na Potao,

51. Odi na ka-adun a pud ko mala (a kaguguda-a niyo ron), ko manga rarub iyo (na Khaoyag kano dun)! Na Putharo-on niran ndun: Antawa-a i maphakakaso'i kami niyan (ko Kaoyagoyag)? Tharowangka: A so Miyadun rukano ko paganai a kiya-okitan! Na khulungkulungun niran Ruka a manga Olo iran, na Tharo-on niran: Andai kikitana iyan? Tharowangka: A matatangkud a mababaloi a marani!

52. Si-i ko Alongan a tawagun kano Niyan, na misumbag iyo so

وَقَالُوا إِذَا كَانَ عَظِيمًا وَرَفِيقًا أَئِنَّا لَمَعْوِظُونَ
خَلْقًا جَدِيدًا

﴿ قُلْ كُوْنُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ٦﴾

أَوْ خَلْقًا مَتَائِيَّكْ بُرْفِ صُدُورِكْ
فَسِيَّقُولُونَ مَنْ يُعِيدُ نَاقِلَ الَّذِي فَطَرَكُمْ
أَوْلَ مَرَّةً فَسِيَّقُشُونَ إِلَيْكَ رُهُوسُهُمْ
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هُوَ قُلْ عَسَىٰ أَنْ
يَكُونَ قَرِيبًا

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَحِبُونَ بِحَمْدِهِ

Podi Rukaniyan, go aya arangan niyo na da-a minitarug iyo (ko Doniya) a rowar ko maito!

وَتُطْنِنُونَ إِن لِّيَتَمُّ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٥٦﴾

53. Na Tharowangka (Ya Muhammad) ko manga Oripun Ko: A Putharowa iran so mapiya: Mata-an! A so Shaitan na punggoriga-on niyan siran: Mata-an! A so Shaitan na miyabaloi a ridowai o manga Manosiya a mapayag.

54. So Kadnan niyo i Mata-o rukano: O kabaya Iyan, na Ikalimo kano Niyan, odi na o kabaya Iyan, na siksa-an kano Niyan: Na kuna a ba Ami Suka Siyogo a somisiyah kiram.

55. Na so Kadnan Ka i Mata-o ko tao a shisi-i ko manga Langit go so Lopa: Na Sabunsabunar a piyalubi Ami so saba-ad ko manga Nabi ko saba-ad: Go bigan Nami so Dawood sa (Kitab a) Zaboor.

56. Tharowangka: Panongganoya niyo so siran a ini tugo niyo (a manga Katohanah) a salakao ko Allah: Na da-a Mipapa-ar iran ko kapokas rukano o Morala go di ran khitogalin.

57. Siran man so siran a Puphanongganowin niran na gi-i ran mba-banogun so okit a kapakarani ko Kadnan niran,- (Puphamagarabaya) o antawa-a kiram i lubi ron a madasug: Go a-arapun niran so Limo

وَقُلْ لِعَبَادِي يَقُولُوا أَلَّا تَهِيَ أَحْسَنَ إِنَّ
الشَّيْطَنَ يَنْزَعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَنَ
كَانَ لِلنَّاسِ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿٥٧﴾

رَبِّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنِّي شَايِرٌ حَمْكُمْ أَفَإِنَّ
يَشَا يُعَذِّبُكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ
وَكِيلًا ﴿٥٨﴾

وَرَبِّكَ أَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النِّبِيِّنَ عَلَى بَعْضٍ
وَءَاءَنَّا دَاؤُدَ زَبُورًا ﴿٥٩﴾

قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا
يَمْلِكُونَ كُشْفَ الظُّرُّ عنْكُمْ
وَلَا تَحْمِلُّوْا بِلًا ﴿٦٠﴾

أَوْلَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ بِيَنْجُونَ
إِلَى رَبِّهِمْ أَلْوَسِيلَةَ إِيَّاهُمْ أَفْرَبُ وَيَرْجُونَ
رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ
رَبِّكَ كَانَ مَحْذُوْرًا ﴿٦١﴾

Iyan go ika-aluk iran so siksa Iyan: Mata-an! A so siksa o Kadnan Ka na tatap a pakalukluk.

58. Na da-a Ingud a ba Ami di binasa-a sukaniyan ko da pun so Alongan a Qiyamah, odi na ba Ami di siksa-a sukaniyan sa siksa a sangat: Miyabaloi oto a misosorat ko Kitab (a Lauh Mahfol).

59. Na da-a miyakarun Rukami ko Kapuphakatoron Nami ko manga Tanda, a rowar sa kiyapakambo-khaga-on o miyanga-o ona: Na inibugai Ami ko Samood so Babai a Onta a karina a mapayag, na Pindarowaka-an nirang noto: Na da-a (salakao a) Kapuphamakatoron Nami ko manga Tanda a rowar sa pangangaluk.

60. Na gowani na Pitharo Ami Ruka: A Mata-an! A so Kadnan Ka na katatangkalan Niyan so manga Manosiya: Na da-a kinisungga-in Nami ko kailai a so Piyaki-ilai Ami Ruka, a rowar sa tupung ko manga Manosiya,- go (lagid oto) so kayo a Pimorka-an a miya-aloi ko Qur-an: Na ipuphanganganluk Ami kirang, na da-a minipagoman niyan kirang a rowar sa kapangakowala a mala!

61. Na gowani na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A Pangalimbaba-an Kano ko Adam: Na Miyan-galimbaba-an Siran non, inonta so

وَإِنْ مِنْ قَرِيبَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا
قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ مَعْذِبُوهَا عَذَابًا
شَدِيدًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا

٥٤

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ تُرْسِلَ إِلَيْنَا إِلَّا أَنْ
كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ وَإِنَّا نَأْمُدُ
أَنَّا فَاتَّهَ مُبَصِّرَةً فَظَاهَرُوا بِهَا وَمَا تُرْسِلُ
إِلَيْنَا إِلَّا خَوْفِيًّا

٥٥

وَإِذْ قُلْنَا لِكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ
وَمَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا إِلَّا لِتَرَى
لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلَوْنَةَ فِي الْقُرْءَانِ
وَنَخْفَفُهُمْ فَمَا يَرِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا
كِبِيرًا

٦٠

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَئِكَةَ اسْجُدُوا لِآدَمَ
فَسَجَدُوا إِلَّا إِلِيَّسَ قَالَ إِنَّمَا اسْجَدْتُ لِمَنْ

Iblis: Ka Pitharo iyan: A ino ako Phangalimbaba-an ko tao a Inadun Ka a botha?

خَلَقْتَ طِينًا ﴿٦﴾

62. Pitharo (o Iblis): Aiguda-a Ka sangka-i a Piyakaombaongka rakun? Ibut o bugi Akongka sa talik taman ko Alongan a Qiyamah na lunganungko dun domadag so manga Moriyatao Niyan inonta so maito!

قَالَ أَرَيْنَاكَ هَذَا الَّذِي كَرَمْتَ عَلَى
لِئِنْ أَخْرَجْنَا إِلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
لَا حَتَّىٰ كَنَّ ذُرَيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦﴾

63. Pitharo (o Allah): A nggolanun ka (i kabaya-a ka); ka sadun sa monot ruka kiran, na Mata-an! A so Naraka Jahannam i balas rukano, a balas a tarotop.

فَالْأَذْهَبْ فَمَنْ تَعَلَّمَ مِنْهُمْ فَإِنَّ
جَهَنَّمَ حِلْزَانٌ لِمَنْ جَرَأَ مَوْفُورًا ﴿٦﴾

64. Go pamodiyokun ka ko sa dun sa khagagangka kiran, so sowarangka; go lalisangka siran rakhus o manga Komokoda-a ka, go so Puphamakalalaka-on ka; go pakithompok ka kiran ko manga tamok go so manga Wata (iran); go buggingka siran sa pasad. Na da-a ipumbugai kiran a pasad o Shaitan a rowar sa kapulalalong.

وَاسْتَفِرْزْ مَنْ أَسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ
وَأَجْلِبْ عَلَيْهِمْ بِخَيْلَكَ وَرِحْلَكَ
وَشَارِكْهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ
وَعَدْهُمْ وَمَا يَعْدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا
غُرُورًا ﴿٦﴾

65. Mata-an! A so manga Oripun Ko (a Miyamaratiyya), na da dun a kapa-ar ka kiran: Go makatatarotop so Kadnan ka a somisyip.

إِنَّ عَبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَنٌ
وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ وَكَيْلًا ﴿٦﴾

66. So Kadnan niyo so Puphakalatas rukano ko manga Kapal ko Kalodan, ka-an kano gi-i makambabanog ko Kakawasa-an Niyan.

رَبِّكُمُ الَّذِي يُزَجِّ لَكُمُ الْفُلَكَ
فِي الْبَحْرِ لِتَنْجُوا مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ
رَبُّكُمُ الَّذِي يُزَجِّ لَكُمُ الْفُلَكَ

Mata-an! A Sukaniyan na tatap a mala rukano i Limo.

67. Na igira-a minisogat rukano so morala ko Kalodan, na mada so Puphanongganowin niyointonta bo so Sukaniyan (a Allah)- na kagiya mabaton kano Niyan ko Kalopaan, na tomiyalikhod kano. Na tatap a so Manosiya na da-a Tadum iyan!

68. Ba kano somiyarig sa di kano Niyan landungun ko didalum o Lopa, odi na di kano Niyan botawanan sa sobosobo a puthad, a sa oriyan niyan na da dun a mato-on niyo a Panarigan?

69. Odi na ba kano somiyarig sa di kano Niyan ro-o pakakasowin sharoman, na botawanan kano Niyan sa mabagur a ndo na ludun kano Niyan sabap ko Kiya-ongkir iyo, oriyan niyan na da dun a mato-on niyo a abanga iyo Rukami ron?

70. Na Sabunsabunar a piyakalubi Ami sa Munang so manga Moriyatao o Adam; go piyakapaguda Ami siran ko Kalopa-an a go so Kalodan; go ini Riskhi Ami kiran so manga pipiya; go Piyakaombao Ami siran ko madakul ko manga Inadun Nami sa titho a Kapakaombao.

71. Si-i ko Alongan a itawag Ami ko oman i Manosiya so Daptar iran: Na sa dun sa mibugai ron so

كَاتِبُكُمْ رَحِيمًا

وَإِذَا مَسَّكُمُ الْضُّرُّ فِي الْبَحْرِ حَضَلَ مَنْ
تَدْعُونَ إِلَيْهِ أَيَّاهُ فَلَمَّا جَهَنَّمَ إِلَى الْبَرِّ
أَغْرَضْتُمُوهُمْ وَكَانَ الْإِنْسَنُ كُفُورًا

(٦)

أَفَأَمْنَتُمْ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ
أَوْ يُرِسِّلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبَاتُهُ
لَا يَنْهَا دُلُوكُهُ وَكَلِلاً

(٧)

أَمْ أَمْنَتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِي تَارِيَةٍ أُخْرَى
فَيُرِسِّلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفَاتُهُ مِنَ الرِّيحِ
فَيُغَرِّقُكُمْ بِمَا كَفَرْتُمُوهُ ثُمَّ لَا يَنْهَا
لِكُمْ عَلَيْتَاهُ بِتَيْعَانًا

(٨)

* وَلَقَدْ كَرَّمَنَا بَنِي آدَمَ وَجَلَّتْهُمْ فِي الْبَرِّ
وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيْبَاتِ
وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِنْ
حَلَقَنَا تَفْصِيلًا

(٩)

يَوْمَ نَدْعُو أَكْلَانَاسِ يَأْمَمِهِمْ فَمَنْ
أُولَئِكَ بَنَةُ بِرِّيْسِينِهِ فَأُولَئِكَ

Kitab iyan si-i ko kawanan niyan, na siran man na Mabatiya iran so Kitab iran, na da-a masalimbot kir-an a ishambo o dadangulisun.

72. Na sadun sa miyabaloi si-i (sa Donya) a bota, na sukanian si-i ko Akhirat na bota dun, go tanto a miya-awat ko lalan.

73. Na Mata-an a maito bo na khapokas Ka iran ndun ko ini Ilaham Ami Ruka (Ya Muhammad), ka-an Ka Rukami Miyangkob so salakao rukaniyan: Na o giyoto i miyasowa na Khowa-angka iran ndun a bolay oka!

74. Na o da Ami Suka pakathakna-a, na Sabunsabunar a mararani mitaliyadok Ka kiran sa shai a maito.

75. Na o giyoto i miyasowa na kaphakita-aman Nami Ruka dun so takup a siksa ko Kaoyagoyag, go so takup a siksa ko kapatai: Oriyan niyan nada-a mato-on Ka a tabanga-a Ka Rukami!

76. Na Mata-an a maito bo na khabogao Ka iran ko Lopa (a Madinah), ka phaka-awa-an Ka iran non; na o giyoto i miyasowa na da-a khitarug iran ko kaipos Ka, a rowar ko maito.

77. Okit o tao a Sabunar a Siyogowan Nami a miya-onsa an Ka sa

يَقْرَءُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ
فَتِيلًا ﴿٦﴾

وَمَنْ كَاتَ فِي هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي
الآخِرَةِ أَعْمَى وَأَضَلُّ سَيِّلًا ﴿٧﴾

وَإِنْ كَادُوا لِيَفْتَنُوكَ عَنِ الَّذِي
أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِتُفَرِّي عَلَيْنَا غَيْرَهُ
وَإِذَا لَأَخْدُوكَ خَلِيلًا ﴿٨﴾

وَلَوْلَا أَنْ ثَبَّنَاكَ لَقَدْ كَدَّ تَرْكَنُ
إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا ﴿٩﴾

إِذَا لَأَذْفَنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ
وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا يَجْدُكَ
عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿١٠﴾

وَإِنْ كَادُوا لِيَسْتَفِرُوكَ مِنَ
الْأَرْضِ لِيُخْرُجُوكَ مِنْهَا وَإِذَا لَا
يَلْبَثُوكَ خَلْفَكَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١١﴾

سُنَّةً مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ

pud ko manga Sogo Ami: Na da-a khato-on Ka a misalin ko okit Ami.

٦٩ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَحْدُدْ لِسْنَتَنَا حَوْيَلًا

78. Pamayandugun Ka so Sambayang-ko kapolid o Alongan taman ko kalibotung o Gagawi-i, go so Kapangadi-i ko Qur-an ko Sambayang ko khapita: Mata-an! A so Sam bayang ko khapita na tatap a shasaksian.

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الْشَّمْسِ إِلَى عَسَقْدَرِ
الْيَلِ وَقُرْءَانَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْءَانَ الْفَجْرِ
كَانَ مَسْهُودًا

79. Na so saba-ad ko Kagagawi-i na puphaguna-on Ka so Qur-an: A malalawan ko manga Paliyogat a ruk Ka: Matatangkud a phakadar pa-an Ka o Kadnan Ka ko darpa a mababantog!

وَمِنَ الْيَلِ فَتَهَجَّدِيهِ نَافِلَةً لَكَ
عَسَقْدَرَ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا
مَحْمُودًا

80. Na Tharowangka: Kadnan Ko! Pakasolud Akongka sa kasolud a kasosowat, go Pakaliyowa Kongka sa kaliyo a Kasosowat; go sungai Akongka pho-on ko Hadapan Ka sa bagur a phakatabang.

وَقُلْ رَبِّي أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صَدِيقٍ وَأَخْرِجْنِي
مُخْرَجَ صَدِيقٍ وَاجْعَلْنِي مِنْ لَدُنْكَ
سُلْطَنَنَا نَصِيرًا

81. Go Tharowangka: A miya kaoma so bunar, na miyailang so ribat: Mata-an! A so ribat na tatap a ilang.

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَطْلُ
إِنَّ الْبَطْلَ كَانَ زَهُوقًا

82. Na Iputhoron Nami a pud ko Qur-an so bolong go Limo ko Miyamaratiyaya: Na ba dun pupha kaoman ko manga Darowaka sa kalogi.

وَنَزَّلْنَا مِنَ الْقُرْءَانِ مَا هُوَ شَفَاءٌ وَرَحْمَةٌ
لِلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا
خَسَارًا

83. Na igira-a ini Pangalimo Ami so Manosiya, na tomalikhod go itangkiri iyan a kilid iyan, na igira-

وَإِذَا آتَيْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَغْرِضَ وَنَّا
بِهِنَّا نَهِيٌّ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَتُوْسًا

a minisogaton so marata na mabaloi a kada-an sa panginam!

84. Tharowangka: A oman i isa na gi-i nggalubuk si-i ko okit iyan: Na so Kadnan niyo i lubi a Mata-o ko tao a sukaniyan i maka-o ontol sa lalan.

85. Na ipagisha iran Ruka so Niyawa. Tharowangka: A so Niya-wa na si-i ko ilmo o Kadnan Ko: Go da-a inibugai rukano ko Kata-o rowar ko maito.

86. Na Mata-an! a o inikabaya Ami, na matatangkud a maphakada Ami dun so ini Ilaham Ami Ruka: Na sa oriyen niyan na da-a mato-on Ka makapantag Rukaniyan a Panarigan Rukami,-

87. Ogaid na Limo a pho-on ko Kadnan Ka: Mata-an! A so Kapudi Iyan na tatap a si-i Ruka lubi a mala.

88. Tharowangka: A Mata-an a apiya thampotampong so manga Manosiya go so manga Jinn sa kam-ba-al iran sa lagid angka-i a Qur-an, na di siran ndun makamba-al sa lagid iyan, apiya pun mabaloi so saba-ad kirana tabanga o saba-ad.

89. Na Sabunsabunar a di bo dun pira a kiniro-pa-an Nami ko Manosiya, si-i sangka-i a Qur-an, ko oman i ibarat: Na da tarima-a o

قُلْ كُلَّا يَعْمَلُ عَلَى شَاكِتِهِ فَرَبُّكُمْ
أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَى سَيِّلًا

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الْرُّوحُ مِنْ
أَمْرِ رَبِّيِّ وَمَا أُوتِيسْمَ مِنَ الْعِلْمِ
إِلَّا قَلِيلًا

وَلَيْسَ شَيْئًا لَذَهَبَ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا
إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا
وَكِيلًا

إِلَارَحْمَةَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ
عَلَيْكَ كَبِيرًا

قُلْ لَيْسَ أَجْتَمَعَتِ الْإِنْسَانُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ
يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْءَانِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ
وَلَوْكَاتْ بَعْضُهُمْ لِيَعْضِ ظَاهِرًا

وَلَقَدْ صَرَفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْءَانِ مِنْ
كُلِّ مَثْلٍ فَابْنَ أَكْثَرِ النَّاسِ
إِلَّا كُفُورًا

kadakulan ko manga Manosiya ka ba iran ndun siyangka!

90. Na Pitharo iran: A di ami Suka dun Pharatiyaya-an, taman sa da-a mapakambowat Ka rukami pho-on ko Lopa a manga Bowalan,

91. O di na adun a mabaloi a ruk Ka a Pamomolan a manga Qormah go manga Anggor, na kapakambowatan Ka so lumbak iyan sa manga Lawasaig a manga babandus;

92. O di na makaolog Ka ko Langit, mana-a so ini Daowangka rukami sa sapangkat; o di na mapakadarupa-a Ka so Allah go so manga Malaikat sa mipagadapa;

93. O di na adun a mabaloi a ruk Ka a Walai a Bolawan, o di na makapanik Ka ko Langit. Na di ami dun Pharatiyaya-an i Kiyapakapanik Ka on taman sa di Kamringka Katoronan sa Kitab a mabatiya ami Sukaniyan. Tharowangka: Soti so Kadnan Ko! Ba adun a butad Akun a rowar sa Manosiya;- a Sogo?

94. Na da-a miyakarun ko Manosiya ko Kapakaparatiyaya iran gowani ko makaoma kiran so Torowan, a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa ino Shogo so Allah sa Manosiya a Sogo?

وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجِرُ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا ﴿١﴾

أَوْتَكُونَ لَكَ جَنَّةً مِنْ تَخْيِيلِ وَعَنْ فَنْفِرِ الْأَنْهَرِ خَلَلَهَا قَصْبِيرًا ﴿٢﴾

أَوْسُقَطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتْ عَلَيْنَا كَسْفًا أَوْ تَأْفِي بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَيْلًا ﴿٣﴾

أَوْيَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِنْ رُحْبَرٍ أَوْ تَرْقَى السَّمَاءَ وَلَنْ نُؤْمِنَ لِرُقْبَكَ حَتَّى تُنْزَلَ عَلَيْنَا كِتَابًا فَقَرُوهُ مُقْلِ سُبْحَانَ رَبِّ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ﴿٤﴾

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمْ الْهُدَىٰ إِلَّا أَنَّ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ﴿٥﴾

95. Tharowangka: O aya matata-go ko Lopa, na manga Malaikat a Puphulalalakao a khibabalingon, na Mata-an a Pakatoronan Nami siran a pho-on ko Langit sa Malaikat a Sogo.

96. Tharowangka: Makatataro-top so Allah a saksi Rakun a go si-i rukano: Mata-an! a Sukaniyan na tatap si-i ko manga Oripun Niyan a Kaip, a Puphakailai.

97. Na sa dun sa Toro-on o Allah, na sukaniyan i phakakudug ko ontol; go sadun sa dadagun Niyan-na Dingka siran ndun mito-on sa manga Panarigan a salakao Rukaniyan. Go limodun Nami siran ko Alongan a Qiyamah, a mikakamanga so manga Paras iran, a manga bota, go manga omao, go manga bungul: Darpa iran so Naraka Jannaham: Oman puhondao, na omanan Nami kirian sa kakadug.

98. Giyoto man i balas kirian, sabap sa Mata-an! A siran na In ongkir iran so manga Ayat Ami, go Pitharo iran: Ino amai ka mbaloi kami a manga tolani go botha, ba Mata-an a sukami na Khaoyag kami dun sa Ka-adun a bago?

99. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah, so Miyadun ko manga Langit go so Lopa, khagaga Niyan a Madun sa lagid iran? Go singgayan Niyan siran sa ta-alik, a

قُلْ لَّذِكَاتٍ فِي الْأَرْضِ مَلَئِكَةٌ
يَمْشُونَ مُطْهَيْنَ لَنْزَلَ عَلَيْهِمْ
مِّنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَّسُولًا ﴿١٦﴾

قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بِي
وَيَتَكَبَّرُ أُنَّهُ كَانَ يَعْبَادِهِ حَيْثُ
بَصِيرًا ﴿١٧﴾

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضْلِلُ
فَلَنْ يَجِدْ لَهُمْ أَوْلَيَاءَ مِنْ دُونِهِ وَخَسِرُهُمْ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَلَى وُجُوهِهِمْ عُمِيَّاً وَبَكَما
وَصُمَّاً مَا وَنِهِمْ جَهَنَّمَ كَلَّا مَاهِبَتْ
رِزْدَنَهُمْ سَعِيرًا ﴿١٨﴾

ذَلِكَ جَزَاؤُهُمْ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا إِغْيَايَتِنَا
وَقَالُوا إِنَّهُمْ ذَكَارٌ عَظِيمٌ وَرَفِيقَتِهَا
لَمْ يَعْوِذُونَ حَلْقًا جَدِيدًا ﴿١٩﴾

أَوْلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَى
أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ

da-a sangka-a madadalumon. Na da tarima-a o manga Darowaka ka ba iran ndun siyangka.

100. Tharowangka: O sukano i makapapa-ar ko khitatagowan ko Limo o Kadnan Ko, na sa maoto na Mata-an a runun niyo, sa kaluk ko kanggasto: Ka aya butad o Mansosiya na maikot!

101. Na Sabunsabunar a bigan Nami so Musa sa siyao a manga Tanda, a manga rarayag: Na isha-an Ka ko manga Moriyatao o Israil: Gowani a makaoma kiran, na Pitharo-on o Pir-aon: Mata-an! A sakun na aya dun a kaguguda-a ko Ruka Hai Musa! na tataraponan!

102. Pitharo (o Musa): Sabunsabunar a katawan ka a da-a Tomiyoron saya a rowar ko Kadnan o manga Langit go so Lopa a manga karina: Na Mata-an! A Sakun na aya dun a kaguguda-a Ko ruka Hai Pir-aon! Na ilang!

103. Na kabaya iyan a mbogao-on niyan siran ko Lopa (a Missir): Na inulud Ami sukanian go so langowan a pud iyan.

104. Go Pitharo Ami ko manga Moriyatao o Israil ko oriyan niyan: a Pagingud kano ko Lopa (a Missir): Na amai ka makaoma so diyandi ko Akhirat, na pakatalingoma-an Nami sukano langon.

أَجَلًا لَّا رَبَّ فِيهِ قَابِي الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا

قُلْ لَوْا نَتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَانَاتِ رَحْمَةِ رَبِّيْ
إِذَا لَأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ وَكَانَ
الْإِنْسَنُ قَتُورًا

وَلَقَدْ أَئْتَنَا مُوسَىٰ تِسْعَ أَيَّامٍ بَيْتَ
فَسْطَلَ بَحْرٍ إِسْرَائِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُمْ
فِرْعَوْنُ إِنِّي لِأَطْنَكُ بِنِمَوْسَىٰ
مَسْحُورًا

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا ربُّ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بَصَارٌ وَلِيَ
لِأَطْنَكُ يَنْفِرُ عَوْنَوْتُ مَشْبُورًا

فَأَرَادَ أَنْ يَسْتَفِرَهُمْ مِنَ الْأَرْضِ
فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَمِيعًا

وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِيَنْسِرَهُ بَلْ أَسْكَنُوا
الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَهُ وَعْدُ الْآخِرَةِ حِثَابِكُمْ
لَفِيفًا

105. Na si-i ko bunar a Kinitorunun Nami (ko Qur-an), go si-i ko bunar a Kiyapakatoron Niyan: Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) a rowar sa Puphanonotholan sa mapiya, go Puphamaka-iktiyar.

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَّلْنَا مَا أَرْسَلْنَاكَ
إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

106. Na so Qur-an na piyakasu-sunggaya Ami Sukaniyan, ka-an Ka oto Mabatiya ko manga Manosiya sa malanat: Go Initoron Ami oto sa (miyakashasaliyob a) Kinitoron Niyan.

وَقَرَأَنَا فَرْقَتَهُ لِقْرَاءَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ
وَنَزَّلْنَاهُ نَزِيلًا

107. Tharowangka: Piyaratiyaya-nyo Sukaniyan odi na di niyo Pharatiyaya-a, Mata-an! A siran a piyamugan ko Kata-o a miya-on a Niyan, na igira-a Pumbatiya-an kir-an, na Ipushondong iran so manga baka a Mangangalimbaba-an siran,

قُلْ إِمْنَأْيِهِ أَوْلَادُهُمْ وَمَنْ إِنَّ اللَّهَ يُؤْمِنُوا
الْعِلْمُ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ
يَخْرُجُونَ لِلأَذْفَانِ سُجَّدًا

108. Sa gi-ran Tharo-on: Soti so Kadnan nami! Mata-an a tatap a so diyandi o Kadnan nami na Mapunggolaola dun!

وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّ كَانَ وَعْدَ رَبِّنَا
لَمْ يَعُولُوا

109. Go Ipushondong iran so manga baka, sa Puphamanugad siran, go puphakaoman kiran sa Kapan galimbaba-an.

وَيَخْرُجُونَ لِلأَذْفَانِ يَكُونُونَ وَيَزِيدُهُمْ
خُشُوعًا

110. Tharowangka: Panguni kano ko Allah, o di na Panguni kano ko Rahman: Apiya anda saya i ipanguni niyo Ron, na ruk Iyan so manga ngaran a manga pipiya. Na Dingka phakatanogun so Sam-

قُلْ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيَّاً مَا نَدْعُوا
فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَلَا يَجْهَرُ
بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافَّتِ بِهَا وَابْتَغِ
بَيْنَ ذَلِكَ سَيِّلًا

bayang Ka, go Dingka oto Phuna-na-in, na mbabanog Ka ko pagulutan noto sa okit.

111. Na Tharowangka: So Podi na ruk o Allah, da kowa sa Wata, go da-a miyabaloi a Sakotowa Iyan ko Kapa-ar: Go da-a miyabaloi a tabanga Iyan makapantag ko kakaito: Na Shulasulangka Sukaniyan sa Samporna a Kashulasula!.

Surah Al-Kahf-18

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

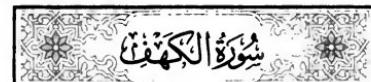
1. So Podi na ruk o Allah, a so Initoron Niyan ko Oripun Niyan so Kitab, go da-a biyaloi Niyan non a bukhog:

2. Matitho ka-a Niyan kapaki-iktiyari so siksa a sangat a pho-on Rukaniyan, go a Niyan Mapanothol ko Miyamaratiyaya a siran so gi-i nggalubuk ko manga pipiya, a Mata-an! A adun a bagiyan niran a balas a mapiya.

3. Matatatatap siran non sa dayon sa dayon:

4. Go a Niyan Mapakaiktiyar so siran a Mitharo: Sa kominowa so Allah sa Wata:

وَقُلْ لِّمَدْنُولَهُ الَّذِي لَمْ يَرْبَخْذُ وَلَدًا وَلَزِيْكُنْ
لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنْ
الَّذِلِّ وَكَبِيرٌ تَكْبِيرًا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ
وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عَوْجَانًا

فَإِنَّمَا تُنذَرُ بِأُشَدِّ دِيَارِ أَمَنِ لَدُونَهُ
وَبِسَرِّ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ
الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا

مَذَكُورِينَ فِيهِ أَبْدًا

وَيُنذَرُ الَّذِينَ قَاتَلُوا أَنْخَذَ اللَّهُ
وَلَدًا

5. Da-a Kata-oiran non, a go so manga lokus iran. Miyakala a Katharo a puphakambowat pho-on ko manga ngari iran. Da-a gi-i ran Tharo-on a rowar sa kabokhag!

6. Na masikun a mapakapagugut Ka a Ginawangka (Ya Muhammad), makapantag ko manga raraq iran o di ran Paratiyaya a angkai a Tothol sa makapantag sa boko.

7. Mata-an! A Sukami na biyaloi Ami so matatago ko Lopa a Paratiyasan niyan, ka ana Mi siran katupungi o antawa-a kiran i taralbi a mapiya i galubuk.

8. Na Mata-an! A Sukami na adun ndun a pumbalowin Nami a matatago-on a Lopa kabagabagas.

9. Ba-aya tangkap Ka na Mata-an! A so manga tao ko Liyang a go so migaga-angon na miyabalo siran a pud ko manga tanda Ami a pakamumusa?

10. Gowani a magapas so manga Ngongoda ko Liyang: Na Pitharo iran: Kadnan nami! Bugi Kamingka pho-on Ruka sa Limo, go Tanorangka Rukami so butad Ami sa Torowan!

11. Na Piyakatorog Ami siran ko Liyang, ko manga ragon a mai-itong,

مَاهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِأَبَاهِمْ كَبُرُتْ
كَلِمَةً خَرَجَ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنْ
يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا ٥

فَلَعِلَّكَ بَدْخُونَ تَفَسِّكَ عَلَىٰ إِثْرِهِمْ إِنْ
لَمْ يُؤْمِنُوا بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسْفًا ٦

إِنَّا جَعَلْنَا مَاعِلَّا لِلأَرْضِ زِينَةً هَـا
لِنَبْلُو هُرَمَّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلاً ٧

وَإِنَّا لَجَعَلْنَـا مَاعِلَّا صَعِيدًا
جُرَازًا ٨

أَمْ حَسِيْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ
وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ أَيْنَنَا عَجَبًا ٩

إِذَاً أَفْتَيْنَـا إِلَى الْكَهْفِ فَقَاتُلُوا
رَبَّنَا إِنَّا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهِئَّلَـا
مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ١٠

فَضَرَبْنَـا عَلَىٰ مَا ذَانُوهُمْ فِي الْكَهْفِ
سِنِينَ عَدَدًا ١١

12. Oriyan niyan na piyakagogo-nao Ami siran, ka ana mimapunto o antawa-a ko dowa lompopok i Miyakatundo ko masa a kiyathi ran!

ثُمَّ بَعْثَتْهُمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ الْجَنِينَ أَحْصَى
لِمَا لَيَشْوَأُمْدًا

13. Sukami na Puphanotholun Nami Ruka (Ya Muhammad) so Totholan kiran si-i ko bunar: Mata-an! A siran na manga Ngongoda a Piayaratiyaya iran so Kadnan niran, na inomanan Nami siran sa Torowan:

نَحْنُ نَقْصُ عَلَيْكَ بِآهُمْ بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ
فِتْيَةٌ مَّا مَنَّوْا بِرَبِّهِمْ وَزَدْنَاهُمْ
هُدَىٰ

14. Go piyakabagur Ami so manga poso iran: Gowani a gomanat siran na Pitharo iran: Aya Kadnan Nami na so Kadnan o manga Langit a go so Lopa: Da dun a Phanguniyan Nami a salakao Rukaniyan a Tohan: Sabunsabunar a o sowa-a Mi oto na Miyakatharo Kami sa miyakalupas (a Katharo)!

وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا
رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنَّنَا دُعُوا
مِنْ دُونِهِ إِلَيْهَا الْقَدْقَنَا إِذَا
شَطَطْنَا

15. Siran naya a pagtao Ami na kominowa siran sa salakao Rukaniyan a manga Tohan: Ino a da-a khitalingoma iran kiran a katantowan a mapayag? Na ba adun a lawan a darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa kabokhag?

هَلْوَلَاءٌ قَوْمًا أَخْنَدُوا مِنْ دُونِهِ
إِلَهَهُ لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِمْ
سُلْطَانٍ بَيْنَ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ
أَفْرَى عَلَى اللَّهِ كِذْبًا

16. Na amai ka ganatan niyo siran a go so Pushimba-an niran a salakao ko Allah, na pagapas kano ko Liyang: Ka saboyagan kano o Kadnan niyo ko Limo Iyan, go thiagararan kano Niyan sa rangkap o butad iyo.

وَإِذْ أَعْزَلْنَاهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ كَإِلَّا
اللَّهُ فَأَوْفَى إِلَيْهِمْ بِمَا شَرَكُوكُرِبُوكُمْ
مِّنْ رَحْمَتِهِ وَيَهْبِئُ لَكُمْ مِّنْ أَمْرِهِ
مِرْفَقًا

17. Na Pukhailaingka so Alongan, a igira a somibang, na miraramig ko Liyang iran sa tampar sa kawanan, na igira a sumidup, na pukha-awat kiran sa tampar sa diyowang, a si-i siran matatago ko madaya-on. Giyoto man na pud ko manga Tanda o Allah: Nasa dun sa Toro-on o Allah na sukaniyan i phakakudug ko ontol; na sa dun sa dadagun Niyan, na Dingka dun mito-on sa panarigan a makanggonanao ron.

18. Na aya tangkap Ka kiran na khipagu-unao, a o ba di siran na khitotorogun; na gi-i Ami siran pakakulikhulidun sa tampar sa kawanan go sa tampar sa diyowang: Na so Aso iran na igagamba iyan so dowa kamona mona niyan ko gimo-wa: Omailaingka siran na Katalikhodan Ka siran ndun sa kapalagoi, go mapuno-puno Ka kiran ndun a kaluk.

19. Na giyaya i kiyapakagogonawa Mi kiran, Ka-an siran makapamagishai. Pitharo o Mitharo a pud kiran: A pira i kiyathi niyo? Pitharo iran: A aya kiyathi tano na Salongan, o di na saba-ad sa Salongan. Pitharo (o saba-ad kiran): A so Kadnan niyo i Mata-o ko kiyathi niyo. Na sogowa niyo so isa rukano rakhus o pirak iyo ai si-i ko Bandar a Ingud: Na pangilailai sa sadun sa Soti a Pangunungkun na wita niyan rukano, a pagupur a pho-on Ruka-

وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَرَوْرَعَنْ
كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ
تَغْرِبُهُمْ ذَاتَ الشَّمَاءِ وَهُمْ فِي فَجُوقَةِ
مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ أَيَّتِ اللَّهُ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ
فَهُوَ الْمُهَدِّدُ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ يَخْدُ
لَهُوَ لَيْلَةُ شِدَّادٍ

١٨

وَنَحْسِبُهُمْ أَيْقَاظًا وَهُمْ رُفُودٌ
وَنُقْلِبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشَّمَاءِ
وَكَلِّبُهُمْ بَسْطِ ذِرَاعِيهِ بِالْوَصِيدِ
لَوِ اطْلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوْلَيْتَ مِنْهُمْ
فِرَارًا وَلَمْلِثَتْ مِنْهُمْ رُغْبًا

١٩

وَكَذَلِكَ بَعْثَثَنَاهُمْ لِيَسَاءَ لَوْا
بِنَوْءٍ قَالَ قَابِيلٌ مِنْهُمْ كَمْ لِشَتَّمَ
قَالَ الْأُلْيَاسَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا
رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لِشَتَّمَ فَأَبْعَثْوَا
أَحَدَكُمْ بِوَرْقَمْ هَذِهِ إِلَى
الْمَدِينَةِ فَلَيَنْظِرْ أَيْمَانَكَ طَعَامًا
فَلَيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلَيَتَلَطَّفَ
وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا

niyan: Go lalanat, go di kano niyan ndun phakitokawi sa isa a tao.

20. Mata-an! A siran na o kato-kawi kano iran, na radiyamun kano iran, odi na pakakasowin kano iran ko okit iran, na di kano dun makasulang sa maliwanag sa maoto sa dayon sa dayon.

21. Na giyaya i kiyapayaga Mirkiran ka-a nirana katokawi a Mata-an! a so diyandi o Allah (a Kaoyag ko Yaomol Qiyamah) na Bunar, go Mata-an! A so Bangkit na da-a sangka-a madadalumon. Gowani ko puphangasasawalan kiran so butad iran. Na Pitharo iran: Mbalai kano ko obai ran sa Walai: So Kadnan nirana i taralbi a Mata-o kiran: Pitharo o siran a miyakasogat siran ko kupit iran: A mba-al tano dun ko obai ran sa Masjid.

22. Adun a Putharo kiran: Sa tulo, a ika pat iran so Aso iran; go adun a Putharo kiran sa lima, a ika num iran so Aso iran; kangan-gusar sa gaib; go adun a Putharo kiran: Sa pito, a ika walo iran so Aso iran. Tharowangka: A so Kadnan Ko i taralbi a Mata-o ko bilangan nirana; da-a mata-o kiran a rowar ko maito. Na di Ka pakipushasawala makapantag kiran, inonta so kapakishasawala a mapayag, go da-a Pagishaingka kiran sa makapantag kiran a isa bo.

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهِرُوا عَلَيْنَا كُوْرِجُومُوكُرْ
أَوْ يُعْبِدُونَا كُمْ فِي مَلَكَتِهِمْ وَلَ
تُفْلِحُو إِذَا أَبَدَا

وَكَذَلِكَ أَعْذَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا
أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ
لَارِبٌ فِيهَا إِذَا يَنْتَزَعُونَ بِنَيْنَهُمْ
أَمْرُهُمْ فَقَالُوا إِنَّا نَبْنَا عَلَيْهِمْ بَنِينَا
رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ
غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذْنَ
عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ
وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ
رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ
وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَبِّيْ أَعْلَمُ
بِعِدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا
تُتَمَّرِّفُهُمْ إِلَّا مِرَاءً طَهِيرًا وَلَا سُقْتَ
فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا

23. Na Dingka dun Putharowa ko apiya antona-a, i Mata-an! A Sakun na Punggolaola-angko to amag,-

24. Inonta (obana-in Ka-on a) Omiyog so Allah! Go Tadumingka so Kadnan Ka igira a miyalipat Ka, go Tharowangka: A masikun a Toro-on Nako o Kadnan Ko si-i ko marani a di giya i a ontol.

25. Na miyakatarug siran ko Liyang iran sa Tulo gatos ragon, na inomanan niran sa siyao (ragon).

26. Tharowangka: A so Allah i taralbi a Mata-o ko kiyathai a kiapakatarug iran: Ruk Iyan so mapagu-uma ko manga Langit a go so Lopa: Sayana a lambas i Kailai Sukaniyan, go sayana a Malambut i Kapamamakinug! Da-a bagiyan niran a salakao Rukaniyan a Panarigan; go da-a phakasakoto Niyan ko Kokoman Niyan a isa bo.

27. Na Batiya-angka so Initoron Ruka ko Kitab o Kadnan Ka: Da-a phakasambi ko manga Katharo Iyan, go da dun a khato-on Ka a salakao Rukaniyan a kaphagapasan.

28. Na Gun-gunangka a Ginawangka rakhus o siran a Pushimba-an niran so Kadnan niran ko kapipita go so kagabigabi, a kabaya iran so Kasosowat Iyan; go di siran pulupasa o dowa Matangka, sa kabaya-

وَلَا نَقُولَنَ لِشَأْنِي إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكَ
غَدًا ﴿٤٦﴾

إِلَّا أَن يَشَاءُ اللَّهُ وَلَا ذُكْرُ رَبَّكَ إِذَا
نَسِيَتْ وَقُلْ عَسَى أَن يَهْدِيَنَ رَبِّي
لَا قَرَبَ مِنْ هَذَا شَدَّا ﴿٤٧﴾

وَلِشُوَافِ كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةَ سِنِينَ
وَأَزَادَ دُوَّاً سِعَةً ﴿٤٨﴾

قُلْ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لِي شَوَّالٌ هُنَّ غَيْبٌ
السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أَبْصَرُهُمْ
وَأَسْمَعُ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلَيٍّ
وَلَا يُنْثِرُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ﴿٤٩﴾

وَأَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابٍ
رَبِّكَ لَمْ بُدِّلْ لِكَلْمَنْتِهِ وَلَنْ
يَجْدِ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٥٠﴾

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ
رَبَّهُمْ بِالْغَدَوَةِ وَالْعَشِيِّ بُرِيدُونَ
وَجَهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ
زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تُنْطِعْ مَنْ

a Ka sa Parayasan ko Kaoyagoyag ko doniya; go Dingka Pagonoti so tao a piyakilipatan Nami ko poso iyan so Tadum Rukami, go inonotan niyan so kabaya iyan a ribat, go mimbaloi so butad iyan a miyakalupas.

29. Na Tharowangka: A so bunar na pho-on ko Kadnan niyo: Na sa dun sa khabaya, na Paratiyaya, go sa dun sa khabaya, na Khapir: Mata-an! A Sukami na pithiyagaran Nami so manga darowaka sa Apoi, khalikopan siran o manga kadug iyan; na amai ka manguni siran sa inomun na paka-inomun siran sa ig a lagid o totonagun a timbuga, a phakatotong ko manga paras. Piakasingai a inomun! Go miyakaratara a darpa!

30. Mata-an! A so siran a Miya-maratiyayago pinggalubuk iran so manga pipiya, na Mata-an! A Suka-mi na Diyami ndadasun so balas ko tao a miphyapiya sa galubuk.

31. Siran man i khibagian ko manga Sorga a tatap, a Puphamangondas ko kababa-an niram so manga lawasaig: Phangimowan siran ro-o ko manga Salunda a Bolawan, go Makapunditar siran sa Nditarun a Gadong a manipis a Sotra, go makapal a Sotra; gi-i siran ro-o Shandasandang ko manga Kantir. Pakaluma a balas! Go miyakapiya-piya a darpa!

أَغْفَلْنَا فِي قَبْلِهِ عَنْ ذِكْرِنَا وَأَتَّبَعْ هُوَنَهُ
وَكَانَ أَمْرُهُ فِي رُطْبَةٍ

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ مَنْ فَعَلَ شَاءَ فَلَيَقُولُونَ
وَمَنْ شَاءَ فَلَيَكْفُرْ إِنَّا أَعْنَدْنَا لِلظَّالِمِينَ
نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادُقَهَا وَإِنْ
يَسْتَعِيشُوا يَغْنُوُا بِمَا كَانُوا
الْمُهَلِّ شَوِيْهِ الْمُجُوهُ يَقْسِ
الشَّرَابَ وَسَاءَتْ
مُرْتَفَقًا

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
إِنَّا لَأَنْضِيعُ أَجْرَمَنَ أَحْسَنَ عَمَلاً

أَفَلَيْكَ هُمْ جَنَّتُ عَدَنِ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ
الْأَنْهَرُ وَمُحْلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوَرَ مِنْ ذَهَبٍ
وَبَلْبُسُونَ شَيَّابًا حُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرِقٍ
مُتَّكِّبِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَابِكِ نَعْمَ الْتَّوَابُ

وَحَسْنَتْ مُرْتَفَقًا

32. Na MBA-alingka kiran a ibarat, a dowa Mama: A singgayan Nami so isa on sa dowa a Asinda a manga Anggor go piyakalibutan Nami a dowa oto sa Qormah; go biyaloi ami so pagulutan a dowa oto a babasoka.

وَاضْرِبْ لَهُم مَثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَبٍ وَحَفَقْنَاهَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا يَنْهَمَّا زَرْعًا ﴿٢٦﴾

33. Omanisa sa dowaya a Asinda na pukhibugai niyan so Onga niyan, go da-a khorangun niyan non a maito bo: Na piyakaondasan Nami so lumbak a dowa oto sa lawasaig.

كُلْتَا الْجَنَّتَيْنِ إِنْتَ أَكْلَهَا وَلَمْ تَظْلِمْهُمْ شَيْئًا وَفَجَرْنَا خَلَلَهُمَا هَرَّا ﴿٢٧﴾

34. Na miyakatimo sa manga Onga: Na Pitharo iyan ko pud iyan a sukanian na puphangandagan niyan: A sakun i madakul a di suka i Tamok, go tanto a mabagur i manga tabanga.

وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْرَمُنَاكَ مَالًا وَأَعْزَزْ نَفْرًا ﴿٢٨﴾

35. Na somiyolud ko Asinda niyan ko gi-i niyan kandarowaka-i sa ginawa niyan: Pitharo iyan: A di ko puraotun a kirakira a ba ini mailang sa dayon sa dayon,

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ طَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا أَطْنَعْنَاهُنَّ أَنْ يَبْدِئَ هَذِهِ أَبَدًا ﴿٢٩﴾

36. Go di ko puraotun a kirakira i so Bangkit na ba makatindug: Na ibut o makandodako ko Kadnan ko, na Mata-an a phakato-on nako dun sa tomo adi giyai a darpa a khan dodan.

وَمَا أَطْنَعْنَاهُنَّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُدِدْتُ إِلَى رَبِّ الْأَجْدَنَ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَّبًا ﴿٣٠﴾

37. Pitharo on o pud iyan, a gi-i ron makishinumbaga: A inongka Pagongkira so (Allah a) Inadungka Niyan a pho-on sa botha, oriyan

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكْفَرَتْ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ مُّنْظَفٍ شَمْ سَوَّنَكَ رَجُلًا ﴿٣١﴾

niyan na pho-on sa Notfa, oriyan niyan na Pithaongka niyan a Mama!

38. Ogaid na (sakun na miyagik-ral ako sa) Sukaniyan so Allah, a Kadnan ko, na da-a Ishakoto akun ko Kadnan ko a isa bo.

39. Na inongka da Tharowa isa ko somolud ka ko Asindangka: A sa dun sa kabaya o Allah! Da-a bagur odi si-i ko Allah! Apiya aya kapukhailayangka rakun na sakun na maito a di sukai Tamok a go Moriyatao;

40. Na matatangkud a mbugan nako o Kadnan ko sa tomo a di so Asindangka, na botawanian Niyan (so asindangka) sa manga Luthi a pho-on ko Langit, na mabaloit a Lopa a miyagunasnas!

41. O di na mabaloit so igan a somunup, na dingka dun oto magaga mbabanog.

42. Na miya-ilang so Pur iyan, na miyabaloit a di-i niyan mapakakhosowa so dowa a palad iyan makapantag ko miyanggasto niyan non, a giyoto na Miyangaguguba so manga ta-aron, sa gi-i niyan Matharo: Hai o ba bo da-a Minisakoto akun ko Kadnan a isa bo!

43. Na da-a miyabaloit ron a pagtao a makaphananabangon a sala-

لَذِكْنَاهُوَاللَّهُرَبِّيَ وَلَا إِشْرِكَ لَبِرَبِّيَ
أَحَدًا

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ
لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنْ تَرَنَّ أَنَا أَقَلَّ مِنْكَ
مَالًا وَلَدًا

فَعَسَى رَبِّيَ أَنْ يُؤْتِنَ خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ
وَيُرِسِّلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ
فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلْقاً

أَوْ يُصْبِحَ مَأْوَهًا غَورًا فَلَنْ تَسْتَطِعَ لَهُ
طَلْبًا

وَأَحِيطَ بِشَمَرِهِ فَأَصْبَحَ يُقْلِبُ كَفَيْهِ عَلَى مَا
أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشَهَا وَيَقُولُ
يَلَيْسَنِي لَمْ أُشْرِكْ لَبِرَبِّيَ أَحَدًا

وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِتَّةٌ يَصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ

kao ko Allah, go da niyan malinding a ginawa niyan.

وَمَا كَانَ مُنَصِّرًا ﴿٤٣﴾

هُنَالِكَ الْوَلِيَّةُ لِلَّهِ الْحَقُّ هُوَ حَرِثُوا بِأَ

وَخَرِبُ عَقِبَاتِ ﴿٤٤﴾

44. Ro-o man na so Parinta na ruk o Allah, a ontol. Sukaniyan i mapiya i kabalas, go mapiya a khabolosan.

45. Na Payagangka kiran so ibarat o Kaoyagoyag ko doniya: Lagid o ig a Piyakatoron Nami sukaniyan pho-on ko Kawang: Na miyaka-shaosaog sa sabap rukaniyan so manga Mangunguto ko Lopa, (na sa oriyan niyan) na mimbaloi a gapok, a ipukhayambur sukaniyan o manga ndo: Na tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

46. So tamok a go so Manga Moriyatao na (matag) Parahiyasan ko Kaoyagoyag ko doniya: Na so manga tatap a manga pipiya, i taralbi a mapiya a balas si-i ko Kadnan Ka, go taralbi a mapiya a a-arapun.

47. Na (Tadumingka) so Alongan a pakalalakaon Nami so manga Palao, na Mailaingka so Lopa a mamamayas, go timo-on Nami siran, na da-a ibagak Ami kiran a isa bo.

48. Na ipangadap siran ko Kadnan Ka a shasa-asap siran, (Tharo-on o Allah:) Sabunsabunar a miyakaoma kano Rukami sa lagid o Kiya-aduna Mi rukano ko pag-

وَأَضَرَتْ لَهُمْ شَلَالَ الْحَيَاةِ الَّذِيَا كَانُوا
أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَأَخْنَاطَ بِهِ
بَأَنَّ الْأَرْضَ فَاصْبَحَ هَشِيمًا
نَذَرُوهُ الْرِّيحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
مُقْنِدًا ﴿٤٥﴾

الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الَّذِيَا
وَالْبَقِيقَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ
ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمْلًا ﴿٤٦﴾

وَيَوْمَ تُسِيرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً
وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ تَغُادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٤٧﴾

وَعَرِضُوا عَلَىٰ رَبِّكَ صَفَالَقَدْجِثُمُونَا
كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوْلَ مَرَّةٍ بِلَ زَعْمَتُهُ
أَلَّا نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿٤٨﴾

nai a kiya-okitan: Kuna, ka ini tugo niyo a da dun a isunggai Ami rukano a ta-alik (a ka Khaoyag iyo)!

49. Na mibutad so Daptar, na Mailaingka so manga baradosa a ma-aluk siran po-on ko nganin a matatago-on; Go Matharo iran: Hai miyabinasa tano! Antona ini a Daptar! A da-a pulao-on niyan a maito go da-a mala, a ba niyan nda maitong! Na maoma iran non so pinggalubuk iran a makamama-sa: Na da-a shalimbotan o Kadnan Ka a isa bo.

50. Na gowani na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A pangalimbaba-an kano ko Adam: Na Miyangalimbaba-an siran inonta so Iblis. Sukaniyan na pud ko manga Jinn, na siyangka iyan so Sogowan o Kadnan Niyan. Ba niyo khowa-a sukaniyan a go so manga tonas iyan a manga panarigan a ishambi-ijo Rakun? A siran na manga ridowai niyo! Sayana a marata a kiyasambi o manga darowaka!

51 Kuna a ba Akun kiran piyakishksi-an a Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa, o dina so Kiya-aduna ko manga ginawa iran: Go kuna a ba Akun kinowa so phamakadadag a manga tabanga!

52. Na (Tadumingka) so Alongan a Tharo-on (o Allah): A tawaga niyo so ini puririmbang iyo Rakun,

وَرُوْضَعَ الْكِتَبُ قَرَى الْمُجْرِمِينَ
مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يُونَانَا
مَالِ هَذَا الْكِتَبِ لَا يَقُولُونَ رُصْغَرَةً
وَلَا كَيْرَةً إِلَّا أَحْصَنَاهَا وَجَدَوْمَا
عِمَلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا

وَإِذْ قُنَّا لِلْمَائِكَةَ أَسْجَدُوا لِأَدَمَ
فَسَجَدَ وَإِلَّا إِنِّي سَكَانَ مِنَ الْجِنِّ
فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفَنَتَخْذُونَهُ
وَدُرْيَةَ أَوْلِيَاءِ مِنْ دُوْنِ وَهُمْ
لَكُمْ عَدُوٌّ بَنَسِ الظَّالِمِينَ بَدَلًا

مَا أَشَهَدُ شُوْهُمْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ وَلَا خَلَقَ أَنْفُسَهُمْ وَمَا كُنْتُ
مُتَّخِذَ الْمُضْلِلِينَ عَضْدًا

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شَرِكَاءِ الَّذِينَ
رَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِبُوْهُمْ

a siran so ini tugo niyo; na Panonganowin niran siran, na di ran siran masumbag; na tagowan Nami so pagulutan niran sa Landung a phakabinasa.

53. Na kasandungan o manga baradosa so Apoi na matangkud iran a Mata-an! A siran na khaolog siran non: Go da-a mato-on niran a milidason.

54. Na Sabunsabunar a pishalin-salin Ami magosai sangkai a Quran, ko manga Manosiya so oman i ibarat: Na tatap a so Manosiya, na lubi a madakul i kapamawal ko apiya antona-a.

55. Na da-a miyakarun ko manga Manosiya ko Kapakaparatiyaya iran, isa ko makaoma kirian so Torowan, a go so Kapakapanguni ran sa Ma-ap ko Kadnan niran, a rowar sa kaphakatalingoma kirian o kiyakitan o miyanga o ona, o di na so kaphakatalingoma kirian o siksa a mithomlanga (iran).

56. Na da-a Kiyasogo Ami ko manga Sogo a rowar sa Pakaphamanotholun siran sa mapiya go Phamaka-iktiyar siran: Na ipuphamawal o siran a Miyamangongkir so ribat, ka imbinasa iran noto ko bunar, go kinowa iran so manga Ayat Akun go so Piyaki-iktiyanan kirian a kasandagan!

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَّوْعِدًا

وَرَءَاءَ الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُوا أَنَّهُمْ
مُّوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَحْدُوْا عَنْهَا مَصْرِفًا

وَلَقَدْ صَرَفْنَا فِي هَذَا الْقُرْءَانِ لِلنَّاسِ
مِنْ كُلِّ مِثْلٍ وَكَانَ إِلَيْنَا أَكْثَرَ
شَيْءٍ جَدَلًا

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمْ
الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبِّهِمْ إِلَّا أَنْ
تَأْتِيهِمْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيهِمْ
الْعَذَابُ قُبْلًا

وَمَا نُرِسِّلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ
وَمُنذِّرِينَ وَيُجَاهِدُ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِالْبَطْلِ لِيُذْهِبُوا بِهِ الْحَقَّ وَلَا يَخْدُوا
إِيَّنِي وَمَا نُنذِرُ وَاهْزَوْا

57. Na ba adun a tao a makalawan a darowaka ko tao a minindaron so manga Ayat o Kadnan niyan, na tiyalikhodan niyan, go piyakalipatan niyan so Miyanggalubuk o dowa lima niyan (a dosa)? Mata-an! A Sukami na tiyagowan Nami so manga poso iran sa manga totop ka-a niyan ndi khasabot, go (Tiyagowan Nami) so manga tangila iran, sa kabungul. Na apiya pun tawagun Ka siran ko Torowan, na di siran ndun Phakaontol sa maoto sa dayon sa dayon.

58. Na so Kadnan Ka a Manapi, i khiruk ko Limo. O danuga Niyan siran sabap ko pinggalubuk iran, na Mata-an a kapunggaga-a nan Niyan kirian so siksa: Kuna, ka adun a bagiyan niran a ta-alik, na da dun a mato-on niran a salakao Rukaniyan a kapagapasan.

59. Na giyangkoto a (tao ko) manga Ingud na bininasa Mi siran ko kiyandarowaka iran; go tiyagowan Nami so kakhabinasa iran sa ta-alik.

60. Na gowani na Pitharo o Musa ko Mangoda Niyan: A di Yako Tharug taman sa di Yako Misampai ko kiyambaratumowa-an o dowa Kalodan, o di na makapos Ako sa phipira ragon.

61. Na kagiya a iraot siran ko kiyambaratumowa-an a dowa oto (a

وَمِنْ أَطْلَمُهُ مَنْ ذَكَرَ بِيَدِهِ فَأَعْرَضَ
عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ
قُلُوبِهِمْ أَكْنَةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي
هَذَا نِعْمَةٌ وَقَرَأُوا إِنَّ دُعَاهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ
فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذَاً أَبْدَأُ
٥٧

وَرَبِّكَ الْغَفُورُ دُوَّالِرَحْمَةٌ لَوْيَأَخْذُهُمْ
بِمَا كَسَبُوا الْعَجَلَ لَهُمْ الْعَذَابُ بَلْ
لَهُمْ مَوْعِدٌ لَنَ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ
٥٨

وَتِلْكَ الْقَرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا
وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا
٥٩

وَإِذَا قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَنَةٍ لَا أَبْرُجْ
حَقَّ حَقَّ أَتَلْعَبُ مَجْمَعَ الْبَحَرَيْنِ أَوْ
أَنْصِبُ حُقُّبًا
٦٠

فَلَمَّا بَلَغَ مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا سِيَاحٌ وَهُمَا

Kalodan), na kiyalipatan niran so suda iran, na miyakamba-al sa lalan Niyan ko Kalodan a okita (a kiama-ra-an).

62. Na kagiya a makalupas siran na Pitharo Iyan ko Mangoda Niyan: Witangka si-i so ipagoto ta; Sabunsabunar a riya-ot Ta sa kaphulalakao Ta ini a dokao.

63. Pitharo (o Mangoda Niyan): A ino Miya-ilaingka gowani ko Domukhata ko lakongan? Na Mata-an! A Sakun na kiyalipatangko so suda: Na da-a lominipat Rakun non ko Ka-loya ko ron a rowar ko Shaitan: Na Miyakamba-al sa lalan Niyan ko Kalodan a Pakamumusa!

64. Pitharo (o Musa): A giyoto man so Puphuloloba-an Ta: Na komiyasoi Siran ko kiyaiposan Nirana, sa gi iran panondogun so Lakawiran.

65. Na miyakato-on Siran sa isa a Oripun, a pud ko manga Oripun Nami, a bigan Nami Sukaniyan sa Limo a pho-on ko Hadapan Nami, go Inundao Ami Sukaniyan pho-on ko Hadapan Nami sa Kata-o.

66. Pitharo-on o Musa: Ino o onota Ko Ruka, sa Undaon Ka Rakun so Inindao Ruka a Ontol?

67. Pitharo o (Khidhr): A Mata-an! A Suka na di Ka dun Makagaga Phantang sa Kapagonot Ka Rakun!

فَاتَّخَذَ سَيِّلَةً فِي الْبَحْرِ سَرِّيَا ٦٦

فَلَمَّا جَاءَوْ رَأَقَالْ لِفَتَنَهُ إِنَّا غَدَاءَ نَا
لَقَدْ لَقِيَنَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبَانَا ٦٧

قَالَ أَرَيْتَ إِذْ أَوْتَنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي
سَيِّلَتْ الْحُوتَ وَمَا أَسْنَنِيهِ إِلَّا
الشَّيْطَنُ أَنَّ ذَكْرَهُ وَاتَّخَذَ سَيِّلَةً
فِي الْبَحْرِ عَجَباً ٦٨

قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا بِغَيْرِ فَارِزَدَاعَلَى
إِنَّا رَاهِهَا قَصَصًا ٦٩

فَوْجَدَ اعْبُدَ امِنْ عَبَادَنَاءَ ائِنَّهُ
رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَعَلَمْنَاهُ مِنْ
لَدُنَّا عِلْمًا ٧٠

قَالَ لَهُ مُوسَى هَلْ أَتَيْتُكَ عَلَى أَنْ تُعَلِّمَنِ
مِمَّا عَلِمْتَ رُشْدًا ٧١

قَالَ لِإِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِعَ مَعِي صَبَرًا ٧٢

68. Na andamanaya i Kakhapan-tangangka ko Dangka sukaniyan sushuba a Kata-o?

وَكَيْفَ تَصِرُّ عَلَى مَا لَمْ تُحْكُمْ بِهِ حُبْرًا

69. Pitharo o (Musa): A Khatukhadakongka, Omiyog so Allah, a Mapantang: Go da-a Shorangung-ko a Sogowan Ka.

قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا
أَعْصِي لَكَ أَمْرًا

70. Pitharo (o Khidhr): Na o Pagonot Ka Rakun, na Dingka Rakun Pagisha-an so apiya antona-a taman sa di Ko Ruka Mapanothol sa maosai i sabap iyan.

قَالَ إِنِّي أَتَبَعْتُنِي فَلَا تَسْتَأْنِي عَنْ شَيْءٍ
حَتَّىٰ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا

71. Na lomiyalakao Siran a dowa: Taman sa kagiya a makada Siran ko Awang, na libo Niyan. Pitharo (o Musa): Ba aya Kiyalubo Wangka-on na Paguludun Ka so tao ron? Sabunsabunar a Miyakkanggolaola Ka sa shai a tanto a marata!

فَانْظَلْقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ
خَرَقَهَا قَالَ أَخْرُقْنَا لِنُغْرِقَ أَهْلَهَا
لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا

72. Pitharo Iyan: Ba Akun da Tharowa a Mata-an! A Suka na di Ka dun makagaga Phantang sa Kapanonot Ka Rakun?

قَالَ أَنْتَ أَقْلَىٰ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِعَ مَعِي
صَبَرًا

73. Pitharo (o Musa): Diyakongka khararangiti sabap ko Kiyalipat Akun, go Diyakongka Phaliyogati ko Miyanggolaola Ko sa marugun.

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا سَيِّئْتَ وَلَا
تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عَسْرًا

74. Na lomiyalakao Siran a dowa: Taman sa minitho-onsa Iran a Bagowamama, na biyono Iyan. Pitharo (o Musa): Ino Ka Phamono sa baraniyawa a da-a sala iyan ka

فَانْظَلْقَا حَتَّىٰ إِذَا لَقِيَا غُلَمًا فَقَنَلَهُ
قَالَ أَفْلَتَ نَفْسًا زَكِيًّا بِغَيْرِ نَقْسٍ
لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا لِّكَرًا

da-a miyabono iyan a tao? Subun-sabunar a Minggolaola Ka sa shai a mala a Pakasingai!.

75. Pitharo Iyan: Ba Ko Ruka da Tharowa a Mata-an! A Suka na di Ka dun Makagaga Phantang sa kapanot Ka Rakun?

76. Pitharo (o Musa): Amai ka i Isha Akun Ruka so apiya antona-a ko oriyan naya, na di Yakongka dun Phagonota-an: Sabunar a piyakataman Ka so rason a pho-on Rakun.

77. Na lomiyalakao a dowa Oto: Taman sa kagiya a makatalingoma Siran ko manga tao ko isa a Ingud, na miyanguni siran sa Pangunungkun ko manga tao ron, na tiyaplis iran o ba iran Mapagana a dowa Oto. Na miyakaton Siran ro-o sa sasilang a Kota a marani ko kakhaothang iyan, na biyangon Niyan. Pitharo (o Musa): O pishinganin Ka, na miyakakowa Ka-on ndun sa sokai!

78. Pitharo (o Khidhr): Giyai dun i kapakapumbulag Akun a go Suka: Panotholun Ko Ruka so osayan ko pakatana o Dangka Magaga Phantang.

79. Na so puman so Awang, na aya butad iyan na ruk o manga Miskin: A ipuphaningkaoyagun nir-an ko Kalodan: Na kiyabaya-an Ko

﴿ قَالَ أَلَّا تَأْقُلُ لِكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِعَ
مَعِي صَبَرًا ﴾

﴿ قَالَ إِنْ سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَ هَا فَلَا
تُصْحِّجْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِي عُذْرًا ﴾

﴿ فَانْظَرْنَا حَقًّى إِذَا أَنْيَا أَهْلَ فَرِيهٍ
أَسْتَطَعْمَا أَهْلَهَا فَأَبْرَأُوا أَنْ يُضَيِّقُوهُمَا
فَوَجَدَاهُمْ كَاجِدَارًا يُرِيدُونَ يَنْقَضُّ
فَأَقَامَهُمْ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَنْ حَذَّرْتَ عَلَيْهِ
أَجْرًا ﴾

﴿ قَالَ هَذَا فِرَاقٌ بَيْنِي وَبَيْنِكَ سَأْنِيْتُكَ
بِنَأْوِيلَ مَا لَمْ تَسْتَطِعَ عَلَيْهِ صَبَرًا ﴾

﴿ أَمَا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَكِينَ يَعْمَلُونَ
فِي الْبَحْرِ فَأَرْدَتْ أَنْ أَعِيَّبَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ

a kiya-aibi Ko ron, ka adun ko khabolosan nirana Datu a pukhowa-an niyan a tugul so langowan a Awang (a mapiya).

مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصَّبَا ٧٩

وَأَمَّا الْغَلَنمُ فَكَانَ أَبُواهُ مُؤْمِنَيْنَ فَخَشِيَّتَا
أَنْ يُرْهِقَهُمَا طَغْيَانًا وَكُفْرًا ٨٠

80. Na so puman so Bagowamama, na aya butad o mbala a Lokus iyan na Miyamaratiyaya, na inikawan Nami i ba Niyan siran kapaliyogati sa kandarowaka a go Kaongkir.

فَأَرَدْنَا أَنْ يُبَدِّلَهُمَا هَمَّاهِيرًا مِنْهُ
زَكْوَةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا ٨١

81. Na kiyabaya-an Nami a sambiyan kirana Kadnan Nirana sa tomo a di sukaniyan sa Kasosoti go lubi ron sa karani i Kapangalimo.

وَأَمَّا الْحِدَارُ فَكَانَ لِفُلَمَيْنِ يَتَمَمَّيْنِ فِي
الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ
أَبُوهُمَّا صَلَحَ حَافَارًا دَرَيْكَ أَنْ يَلْعَفَا
أَشَدَّهُمَا وَيَسْتَخِرَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً
مِنْ رَيْكَ وَمَا فَعَلْنَاهُ عَنْ أَمْرِي ذَلِكَ
تَأْوِيلٌ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبَرًا ٨٢

82. Na so puman so sa silang a Kota, na aya butad iyan na ruk o dowa Bagowamama, a manga ilo, si-i ko Bandar a Ingud; na adun a matatago ko didalum iyan, a Gadong a ruk iran; na aya butad o Ama iran na Bilangatao: Na kabaya o Kadnan Ka a iraot siran ko katarotop o Bagur iran, na migumao iran so Gadong iran-a Limo a phonon ko Kadnan Ka. Na kuna a ba Akun naya Pinggolaola sa ba phonon sa kaba-a ba-as Akun. Giyoto man i osayan o pakatana o Dangka Magaga Phantang.

وَيَسْأَلُونَكَ عَنْ ذِي الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُوا
عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذَكْرًا ٨٣

83. Na Ipagisha iran Ruka (Ya Muhammad) so Zulqarnain. Tharowangka: Batiya-an Ko rukano Sukaniyan sa Pananadum.

84. Mata-an! A Sukami na Piyakakhapa-ar Ami Sukaniyan ko Lopa, go bigan Nami Sukaniyan ko langowan taman sa okit.

إِنَّا مَكَنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّتَهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ

سَبِّيَا

85. Na miyakakudug sa okit,

86. Taman sa kagiya a iraot ko pushudupan o Alongan, na miyaguda Iyan a pushudup ko Bowalan a mayao: Na miyakato-on ro-o sa pagtao: Pitharo Ami: Hai Zulqarnain! (Mbayabaya Ka,) o Ndanguangka (siran), o di na Magumba-al Ka kiran sa mapiya.

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ السَّمَاءِ وَجَدَهَا تَغْرِبُ
فِي عَيْنٍ حَمْنَةٍ وَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا
يَنْدَ الْقَرْنَيْنِ إِمَانَ تَعْذِيبٍ وَإِمَانَ نَنْخَذُ
فِيهِمْ حُسْنًا

87. Pitharo Iyan: Sa tao a ndarowaka, na shiksa-an Nami dun sukanian; oriyan niyan na Phakandodun ko Kadnan Niyan; na siksa-an Niyan sa siksa a pakasingai.

قَالَ أَمَانَ ظَلَمَ فَسَوْفَ نَعْذِبُهُ شَمِيرَدُ إِلَى
رَبِّهِ فَيَعْذِبُهُ عَذَابًا أَنْكَرَا

88. Na sa puman sa tao a Maratiyaya, go nggalubuk sa mapiya; Na adun a bagiyan niyan a balas a mapiya, go Tharo-on Nami dun Sukanian ko Sogowan Nami sa malbod.

وَأَمَانَءَامَنَ وَعَلَىٰ صَلَحَافَلَهُ جَزَاءَ
الْحَسْنَىٰ وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا

89. Oriyan niyan na miyakakudug sa lalan,

ثُمَّ أَنْبَعَ سَبِّيَا

90. Taman sa kagiya a iraot ko pushubangan o Alongan, na miyaguda Iyan a Pushubang ko pagtao a da-a inisunggai Ami kiran ko tam-par rukaniyan a runding.

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلَعَ السَّمَاءِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ
عَلَىٰ قَوْمٍ لَمْ يَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُونِهَا
سِرْتَا

91. Maoto dun man: Na Sabunar a katawan Nami so shisi-i Rukaniyan a Tothol.

كَذَلِكَ وَقَدْ أَحْطَنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿١١﴾

92. Oriyan niyan na miyakakudug sa lalan,

ثُمَّ أَتَبَعَ سَبَبًا ﴿١٢﴾

93. Taman sa kagiya a iraot ko pagulutan a dowa a Palao, na miyakato-on, ko obai a dowa oto sa pagtao a marugun a kapuphakasabot iran sa Katharo.

حَقٌّ إِذَا بَلَغَ بَنِ الْسَّدِينَ وَجَدَ مِنْ
دُونِهِمَا فَوْمًا لَا يَكُونُ يَقْهُونَ
فَوْلًا ﴿١٣﴾

94. Pitharo iran: Hai Zulqarnain! Mata-an! A so Yajuj a go so Majuj na Puphaminasa siran ko Lopa: Na o sunggai Ami Suka sa tundan sa asara Tagowingka so pagulutan nami a go siran sa run?

قَالَ وَيَأْذَنَ الْقَرْنَيْنِ إِنَّ يَا حَوْجَ وَمَا حَوْجَ
مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ بَعْلَكَ
خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ تَخْعُلَ بَيْتَنَا وَبَيْتَهُمْ سَدًا ﴿١٤﴾

95. Pitharo Iyan: A so Piyakikha-pa-ar Rakun Sukaniyan o Kadnan Ko na aya tomo: Na ba Ako niyo dun tabangi a Bagur: Ka Tagowan Ko so Pagulutan niyo a go siran sa Kota:

قَالَ مَا مَكَّنَ فِيهِ رَبِّهِ خَيْرٌ فَاعْسُنُ فِي بَقْوَةٍ
أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿١٥﴾

96. Witi Yako niyo sa Piyamilo-lang a potao; taman sa kagiya a matilub Iyan so Pagulutan o dowa Pimping, na Pitharo Iyan: Biyagi niyo, taman sa kagiya a mabaloi Niyan noto a (lagid o) Apoi, na Pitharo Iyan: Witi Yako niyo sa Maodod Akun non, a Galang.

إِنَّوْنِي زَبِرَ الْحَدِيدَ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ
الصَّدَقَيْنِ قَالَ أَنْفُخُوا حَقًّا إِذَا جَعَلْهُ
نَارًا قَالَ مَا نَوْنِي أَفْرِغْ عَنْهِ قِطْرًا ﴿١٦﴾

97. Na da iran magaga i ba iran kaliyawawi Sukaniyan, go da iran magaga lomubo.

فَمَا أَسْطَلْنَاهُمْ أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا
أَسْتَطَلْنَاهُمْ نَقْبًا ﴿١٧﴾

98. Pitharo Iyan: Giya-i na Limo a pho-on ko Kadnan Ko: Na amai ka makaoma so diyandi o Kadnan Ko, na mbalowin Niyan Na-i a roput; na tatap a so diyandi o Kadnan Ko na bunar.

99. Na botawan Nami so saba-ad kiran sa Alongan noto na mis-harundada iyan so saba-ad: na Iyopun so Sanggakala, na limodun Nami siran langon.

100. Na sandigun Nami so Jannahnam sa Alongan noto ko manga Kapir sa Samporna a Kasandig,

101. Siran na miyatago so manga Mata iran ko runding ko Panandum Rakun, go aya butad iran na di iran khabarao mamamakinug (so Katharo o Allah).

102. Ba aya tiyangkapan non o siran a Miyamangongkir na khakowa iran so manga Oripun Ko a salakao Rakun a manga Panarigan? Mata-an! A Sukami na inithiyakap Ami so Naraka Jahannam ko manga Kapir (a pithiyagar) a darpa.

103. Tharowangka (Ya Muhammad): Ba Ami rukano Phanothola so titho a Miyangalologi ko manga galubuk?-

104. Siran so miya-ilang so galubuk iran ko Kaoyagoyag ko doniya, a siran na tatarima-an nirana

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِّنْ رَبِّي فَإِذَا جَاءَهُ وَعَذَرَتِ
جَعَلَهُ دَكَّاءً وَكَانَ وَعْدَ رَبِّي حَقًّا

وَرَأَكَابَعْضُهُمْ بَوِيزِيَّمُوحْ فِي تَعْصِيٍّ
وَفَتَحَ فِي الصُّورِ فِيمَعَنَهُمْ جَمِيعًا

وَعَرَضَنَاجَهَمْ يَوْمَدِلَلَكَفِيرِينَ
عَرَضًا

الَّذِينَ كَانُوا أَعْيُّنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِي
وَكَانُوا لَا يَسْتَطِعُونَ سَعَىٰ

أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ يَنْخُذُوا عِبَادِي
مِنْ دُونِي أَوْلَاهُ إِنَّا أَعْنَدَنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ
نَزَّلَ

قُلْ هَلْ نُنَتَّشُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَمْ نَلَا

الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيهِمْ فِي الْجَوَّ الدُّنْيَا وَهُمْ
يَخْسِبُونَ أَنَّهُمْ يُخْسِنُونَ صُنْعًا

Mata-an! A siran na gi-i siran phiyapiya sa galubuk?

105. Siran man so Miyaman-gongkir ko manga Ayat o Kadnan niran, go so Kimbaratumowa-an Rukaniyan: Na miyailang so manga galubuk iran, na da-a pakatindugun Nami a bagiyan niran ko Alongan a Qiyamah, a timbang (iran).

أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّا يَأْتِيَنَّ رَبِّهِمْ وَلَقَاءٌ يَوْمَ فِي حِطْطَةٍ أَعْنَلَهُمْ فَلَا نُؤْتُنَّهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزَنًا

106. Giyoto man i balas kiran, a so Naraka Jahannam; sabap ko Kiya-ongkir iran, go kinowa iran so manga Ayat Akun a go so manga Sogo Akun a kasandagan.

ذَلِكَ حَرَافُّهُمْ جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوا وَأَخْذَوْا إِنَّا يَأْتِيَنَّ رَوْسِلِي هُرُوزًا

107. Mata-an! A so Miyamariyyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na miyabaloi a bagiyan niran so manga Sorga Pirdaos (a Pithiyagar) a darpa,

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا

108. Makakakal siran non: Di siran non khabaya mawa.

خَلِيلِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حَوْلًا

109. Tharowangka: Apiya mbaloi so Kalodan a dawat (a isorat) ko manga Katharo o Kadnan Ko, na thaman ndun so Kalodan na di pun thaman so manga Katharo o Kadnan Ko, apiya mugai Kami sa lagid iyan a iyoman non.

قُلْ لَوْلَا كَانَ الْبَحْرُ مَدَادًا لِكَمَنَتِ رَبِّي لَنَفَدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ شَفَدَ كَمَنَتُ رَبِّي وَأَوْجَحَنَا بِمِثْلِهِ مَدَادًا

110. Tharowangka (Ya Muhammad): A Sakun na matag Manosiya a lagid iyo, a Iphagilaham Rakun, a aya bo a Tohan niyo na Tohan a isa isa; na sa dun sa tao a aya butad

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَنَّ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّيهِ فَلَيَعْمَلَ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكُ

ian na a-arapun niyan so Kimbar-atumowa-an ko Kadnan Niyan, na ngalubuk sa galubuk a mapiya, go di niyan Phakisakotowi so Sowasowat ko Kadnan Niyan sa isa bo.

بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا

Surah Maryam-19

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Kaf. Ha. Ya. Ain. Sad. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

كَهِيْعَصَ

2. (Giyaya so) Pananadum ko Limo o Kadnan Ka ko Oripun Niyan a Zakariya.

ذَكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا

3. Gowani na Miyanguni ko Kadnan Niyan sa Kapanguni a masolun,

إِذْ نَادَ رَبَّهُ بِدَاءً خَفِيًّا

4. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na lomimuk Rakun so tolan, go kominindat so Olo sa bok a Mapoti: Go da-a Ko mabaloii ko Panguni Yakun Ruka Kadnan Ko a miya-ola!

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظُمُ مَنِ وَأَشْتَعَلَ
الرَّأْسُ شَكِيًّا وَلَمْ أَكُنْ يُدْعَى عَلَيْكَ
رَبِّ شَقِيًّا

5. Na Mata-an! A Sakun na ini Kawan Ko so manga Tonganai Yakun ko oriyen Ko: Ka aya butad o Karoma Ko na baluk: Na bugi Yakkongka pho-on ko Hadapan Ka sa Wata,-

وَإِنِّي حَفَّتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَاءِي
وَكَانَتْ أَمْرَأِي عَاقِرًا فَهَبْتُ
لِي مِنْ لَدُنِكَ وَلِيَا

6. A makapangowaris Rakun, go Makapangowaris ko manga Tonganai o Yaqoub; go Baloyang-ka Sukaniyan, Kadnan Ko! A Makasosowat (Ruka)!

يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنْ أَهْلِ يَعْقُوبَ وَاجْعَلْهُ
رَبِّ رَضِيَّاً

7. (Pitharo Rukaniyan:) Hai Zakariya! Mata-an! A Sukami na Phanotholun Nami Ruka a (Pumbawata Ka sa) Bagowamama: A aya ngaran Niyan na Yahya: Da-a biyaloi Ami Rukaniyan gowani a sangai (Niyan).

يَزَكَّرَ يَارَى إِنَّا نَبْشِرُكَ بِغُلَامٍ أَسَمُهُ
يَحْيَى لَمْ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيَّاً

8. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Andamanaya i khakha-adun Rakun o Bagowamama, a aya butad o Karoma ko na Baluk, go Sabunar a iniraot Ako po-on ko Kalokus sa Kiyamara-an?

قَالَ رَبِّيْ أَنِّي يَكُوْنُ لِي غُلَامٌ
وَكَانَتْ أَمْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ
بَلَغَتْ مِنَ الْكِبَرِ عِتْيَا

9. Pitharo (o Sogo): Maoto dun man, Pitharo o Kadnan Ka: A Sukaniyan na malbod Rakun: Go Sabunar a Inadun Akun Suka gowani, a da Ka pun sa maito bo!

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هِينَ
وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ
شَيْئًا

10. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Sunggai Akongka sa Tanda. Pitharo (o Sogo): A aya Tanda a Ka, na Dingka (Magaga i Bangka) Mimbitiyarai so manga Manosiya sa tulo gawi-i, a da-a Sakit (Ka).

قَالَ رَبِّيْ أَجْعَلْتِيْ أَيَّاهَةَ قَالَ
إِيْتُكَ لَا تَكْلِمَ النَّاسَ
ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا

11. Na liniyowan Niyan so pagtao Niyan a pho-on ko Mihrab: Na ini purowayat Iyan kiran: A Tasbik kano (ko Allah) ko kapita-pita go so kagabi gabi.

فَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمَحْرَابِ فَأَوْحَى
إِلَيْهِمْ أَنْ سَيِّحُوا بَكْرَةً وَعَيْشَيَا

12. (Pitharo o Allah:) Hai Yahya! Kupitingka so Kitab Shabunsabunar: Go inibugai Ami Rukaniyan so Ongangun ko kaito Iyan,

يَسْمِعِيْ حُكْمَ الْكِتَابِ بِقُوَّةٍ وَأَتِينَهُ
الْحُكْمَ صَبِيًّا

13. Go (bigan Nami sa) Kapudi pho-on ko Hadapan Nami, go Kasosoti: Go miyabalo i a Puphangon-gonotan,

وَحَنَّا مِنَ الدُّنْوَرَ كَوَافِدَ وَكَانَ
تَقِيًّا

14. Go Makapudi-in ko mbala a lokus Iyan, go da mabalo i a Mamumundug a darowaka.

وَبَرَأَ بِوَلَدِهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَارًا
عَصِيًّا

15. Na Kalilintad a si-i Rukaniyan ko Gawi-i a Kinimbawata-anon, go so Gawi-i a Kapatai Niyan, go so Gawi-i a Kapakatinduga-on (pho-on ko Kobor iyan) a Oyagoyag!

وَسَلَمَ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلْدِهِ وَيَوْمَ يَمُوتُ
وَيَوْمَ يُبَعْثَرُ حَيًّا

16. Na Aloyangka ko Kitab so Maryam, gowani a makawatan ko pagtao Niyan (ka Somiyong) ko darpa a tampar sa Subangan.

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْمَأً إِذَا نَبَذَتْ
مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرِقِيًّا

17. Na Mimba-al ko tampar kirian sa runding; na Siyogo Ami si-i Rukaniyan so Sogo Ami, na miyaniyaropa-on sa Manosiya a tarotop.

فَأَخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلَنَا
إِلَيْهَا رُوحَنَا فَمَثَلَ لَهَا بَشَرًا
سَوِيًّا

18. Pitharo (o Maryam): Mata-an! A Sakun na Mulindong Ako ko (Allah a) Masalinggagao: Po-on Ruka, o aya butad Ka na Mana-nanggila.

قَالَ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ
تَقِيًّا

19. Pitharo Iyan: A Matag Ako Sogo o Kadnan Ka, sa kambugi Akun Ruka sa Wata a Soti.

قَالَ إِنِّي أَنَا رَسُولُ رَبِّكَ لَا هُبَّ لَكِ
عَلَمَارَ كِيًّا

20. Pitharo (o Maryam): A andamanaya i Kakha-adun Rakun o Wata, a da-a Miyakapamakai Rakun a Mama, go da-a Ko mabaloi a barashina?

قَالَتْ أَنَّ يَكُونُ لِي عُلَمٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي
بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَعْدًا ﴿٢٩﴾

21. Pitharo (o Sogo): Maoto dun: Pitharo o Kadnan Ka: A Sukaniyan na malbod Rakun: Go kagiya a mbalowin Nami Sukaniyan a Tanda ko manga Manosiya go Limo a pho-on Rukami: Na miyabaloi a Sogowan a miyapasad.

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هُنَّ
وَلَنْجَعَلَهُ دَاءِيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً
مَنَاوَكَاتْ أَمْرًا مَقْضِيَّا ﴿٣٠﴾

22. Na Inikaogat Iyan Sukaniyan, na inisibai Niyan ko darpa a mawatan.

فَحَمَلَهُ فَأَنْتَدَتْ بِهِ مَكَانًا
قصيّاً ﴿٣١﴾

23. Na miyapakasong Sukaniyan o Balilit ko Kayo a Qormah: Na Miyatharo Iyan: Hai o ba Ako bo Miyatai ko ona-an nai! Go miyabaloi Ako a kiyalipatan a di dun Pu-kha-aloi!

فَاجَأَهَا الْمَخَاضُ إِلَىٰ حِذْنِ النَّخْلَةِ
قَالَتْ يَا يَتِيَّ مِثْ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ
سَيَّامَنْسِيَّا ﴿٣٢﴾

24. Na Tiyawag Sukaniyan (o Sogo) ko kababa-an Niyan: Di Ka mboboko! Sabunar a tiyawagan o Kadnan Ka so kababa-an Ka sa lawasaig (a maito);

فَنَادَاهَا مِنْ تَحْنِهَا آلَاتَ حَرْقَنِ قَدْ جَعَلَ
رَبُّكَ تَحْنَكَ سَرِيَّا ﴿٣٣﴾

25. Na Koyongangka si-i Ruka so Kayo a Qormah: Ka Angka niyan kapangologi sa Onga a Qormah a kiyalotowan.

وَهُزِيَ إِلَيْكَ بِحِذْنِ النَّخْلَةِ شُقْطَ
عَلَيْكَ رُطْبَاجِنِيَّا ﴿٣٤﴾

26. Na Kangka go inom Ka go Pakapipiya-angka a Ginawangka. Na o adun a Khailaingka ko manga

فَكُلُّ وَأَشَرِيَ وَقَرَى عَيْنَانًا فِي مَاتَرِينَ
مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولَى إِنِّي نَذَرْتُ

Manosiya a sakatao, na Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na minishamaya Akun ko (Allah a) Masalinggagao so Kathigur, na di Ako dun Makipumbitiyarai sa Alongan nai sa Manosiya.

لِرَحْمَنِ صَوْمَا فَلَنْ أَكُلَّ الْيَوْمَ
إِنْسِيَّا ﴿٢٦﴾

27. Na inowit Iyan ko pagtao Niyan, a a-awidan Niyan. Pitharo iran: Hai Maryam! Sabunsabunar a Miyakanggolaola Ka sa Shai a lubi a mala a piyakagowagowad!

فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَمْرِيدُ
لَقَدْ حِشْتَ شَيْئًا فِرِيَّا ﴿٢٧﴾

28. Hai Babai o Haroun! Da ko butad i Ama a Ka o ba tao a marata, go da ko butad i Ina a Ka ba Pashisina!

يَأْتُخْتَ هَذُونَ مَا كَانَ أَبُوكَ امْرَأً سَوْءً
وَمَا كَانَتْ أُمُّكَ بَغْيَانًا ﴿٢٨﴾

29. Na initoro Iyan (so Wata). Pitharo iran: Andamanaya i Kipumbitiyarain nami ko tao a mata-tago ko saloyota a maito a Wata?

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ تُكَلِّمُ مَنْ
كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿٢٩﴾

30. Pitharo (o Wata): A Mata-an! a Sakun na Oripun o Allah: Inibugai Niyan Rakun so Kitab go biyaloi Ako Niyan a Nabi;

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ مَا تَنْهَىَ الْكِتَبَ وَجَعَلَنِي
بَيْتَانًا ﴿٣٠﴾

31. Go biyaloi Ako Niyan a Puphangompiya, apiya anda Ko Matago, go ini Sogo Iyan Rakun so Sambayang go so Zakat ko masa a Kaoyagoyag Akun;

وَجَعَلَنِي مُبَارَّكًا أَنَّ مَا كُنْتُ
وَأَوْصَنِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكُورَةِ
مَادِمًّا حَيَا ﴿٣١﴾

32. Go (biyaloi Ako Niyan a) Makapudi-in ko Ina Akun, go da a Ko Niyan baloya a Mamumundug a darowaka;

وَبَرَّأَ بِوْلَدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَارًا
شَقِيقًا ﴿٣٢﴾

33. Go so Kalilintad na si-i Rak-un ko Gawi-i a Kinimbawata-an Rakun, go so Gawi-i a Kapatai Akun, go so Gawi-i a Kapakatinduga Rakun a Oyagoyag!

وَالسَّلَامُ عَلَىٰ يَوْمٍ وُلِدَتْ وَيَوْمٍ أَمُوتُ
وَيَوْمٍ أَبْعَثُ حَيَاً

34. Giyoto man so Isa a Wata o Maryam: Katharo a Bunar, a so kapaparampangan siran non.

ذَلِكَ عِيسَىٰ ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَكَ الْحَقِّ
الَّذِي فِيهِ يَمْرُونَ

35. Da Mapatot ko Allah i ba Kowa sa Wata. Soti Sukaniyan! Igira adun a Pakapunggolalanun Niyan a Sogowan, na aya bo a Putharo-on Niyan non: Na Kon, na Kha-adun.

مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَنْهَاذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَنَهُ إِذَا
فَضَعَ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

36. Na Mata-an! A so Allah i Kadnan Ko go Kadnan niyo: Na Showasowata niyo Sukaniyan: Giyaya i okit a maka-o ontol.

وَلَئِنْ أَنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَرَبِّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صَرَاطٌ
مُّسْتَقِيمٌ

37. Na da pagayonayon so Pishagorompong kondolondolongan nir-an, na sangat a siksa a ruk o siran a Miyamangongkir, ko kapakandadarpai ko Gawi-i a mala!

فَأَخْلَفَ الْأَخْرَابَ مِنْ بَنِيهِمْ فَوِيلٌ لِّلَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْ مَشَهِدِيَوْمٍ عَظِيمٍ

38. Sayana siran a phakanug, go sayana siran a phakailai, ko Gawi-i a kapakatalingoma iran Rukami! Ogaid na so manga Darowaka sa Alongan nai na matatago ko kada-dag a mapayag!

أَسْمَعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ بِهِمْ يَأْتُونَا لِكِنْ
الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

39. Na Paki-iktiyaringka kiran so Alongan a kasundit, a masa a kakokoma ko Miyanggolaola: na siran na matatago ko kalipat a siran na da siran Pamaratiyaya!

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحُسْنَةِ إِذْ فَضَى الْأَمْرُ وَهُمْ
فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يَوْمُونُ

40. Mata-an! A Sukami na Sukami i phangowaris ko Lopa, go so tao a matatago-on: Go si-i siran Rukami Phamakandoda.

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا
يُرْجَعُونَ

41. Na Aloyangka ko Kitab so Ibrahim: Mata-an! A Sukaniyan na aya butad Iyan na tanto a Mumamata-an, a Nabi.

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ
صَدِيقَنِّيَّا

42. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan: Hai Ama! Inongka Pushimba-a so di Phakanug go di Phakailai, go da-a khilinding Iyan Ruka a maito bo?

إِذْ قَالَ لَأُبَيِّهِ يَتَابَتْ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ
وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يَغْنِي عَنْكَ شَيْئًا

43. Hai Ama! Mata-an! A Sakun na Sabunar a miyakaoma Rakun so Kata-o: A so da Ruka makatalingoma: Na onoti Yakongka: Ka Ngognanaon Ko Suka sa lalan a matitho.

يَتَابَتْ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ
يَأْتِكَ فَأَتَيْتُكَ أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا

44. Hai Ama! Dingka Pushowsawata so Shaitan: Mata-an! A so Shaitan na miyabalo ko (Allah a) Masalinggagao a darowaka.

يَتَابَتْ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَنَ إِنَّ الشَّيْطَنَ
كَانَ لِرَحْمَنِ عَصِيًّا

45. Hai Ama! Mata-an! A Sakun na ipukhawan Nakun o ba Ka masogat a siksa a pho-on ko (Allah a) Masalinggagao, na mabalo Ko a bolayoka o Shaitan.

يَتَابَتْ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمْسَكَ عَذَابًا
مِنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونُ لِلشَّيْطَنِ وَلِيَّا

46. Pitharo (i Ama Iyan): Bangka khagowadun so manga Katohanan ko, Hai Ibrahim? Mata-an a Odingka Gunuki, na Sabunar a Radiamun Ko Suka dun: Na tawaranga Kongka sa mathai!

قَالَ أَرَاغِبُ أَنَّتَ عَنِ الْهَقْيَةِ يَتَابَ إِبْرَاهِيمُ
لَيْلَنِ لَمْ تَنْهَ لَأَرْجُمَنَكَ وَاهْجُرْنِي

مَلِيَّا

47. Pitharo (o Ibrahim): Kalilintad a si-i Ruka: Ipanguni Yakun Suka dun sa Ma-ap ko Kadnan Ko: Mata-an! a Sukaniyan na tatap a mala Rakun i Gagao.

قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَعْفِرُ لَكَ رَبِّكَ
إِنَّهُ كَانَ فِي حَفْيَةٍ

48. Na Pumbulag Ako rukano a go so Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah: Go Phanguni Ako ko Kadnan Ko: Matatangkud a di Yako Khabaloi ko Panguni Akun ko Kadnan Ko, a khaola.

وَأَعْتَزَلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَأَدْعُوكُمْ عَسَى أَلَا أَكُونَ بِدِعَاءٍ
رَبِّ شَقِيقَةٍ

49. Na kagiya a mbulag kiran a go so Pushimba-an niran a salakao ko Allah, na inibugai Ami Ron so Ishaq go so Yaqoub; na oman i isa Kiran na biyaloi Ami a Nabi.

فَلَمَّا أَعْتَزَلُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَهَبَنَا لَهُمْ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَكَلَّاجَعَنَّا
نِبِيًّا

50. Go bigan Nami Siran ko Limo Ami, go singgayan Nami Siran sa mapiya a Bantogan a Maporo.

وَهَبَنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَنِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانًا
صِدْقِي عَلَيْهَا

51. Na Aloyangka ko Kitab so Musa: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a tolabos, go miyabaloi a Sogo a Nabi.

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلِصًا
وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا

52. Na tiyawag Ami Sukaniyan ko kilid o Palao sa tampar sa kawan-an, go piyakarani Ami Sukaniyan, a Kinimbitiyarain Nami Ron.

وَنَذَرْتَهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَرَقَبَتَهُ
نَجِيَّا

53. Go inibugai Ami Ron a pud ko Limo Ami, so Pagari Niyan a Haroun, a Nabi.

وَهَبَنَا لَهُ مِنْ رَحْمَنِنَا أَخاهُ هَرُونَ نَبِيًّا

54. Na Aloyangka ko Kitab so Ismail: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a tomotoman sa pasad, go miyabaloi a Sogo, a Nabi.

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ
الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا

55. Na miyabaloī a Ipushogo Iyan ko manga tonganai Niyan so Sambayang go so Zakat, go miyabaloī si-i ko Kadnan Niyan a Makasosowat.

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ
وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيَّاً ﴿٥٥﴾

56. Na Aloyangka ko Kitab so Edris: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloī a Mumamata-an, a Nabi:

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صَدِيقَ
نَبِيًّا ﴿٥٦﴾

57. Go ini Poro Ami Sukaniyan ko darpa a Maporo.

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلَيْنَا ﴿٥٧﴾

58. siran man so ini Kalimo Siran o Allah a manga Nabi; a pud ko Moriyatao o Adam, go pud ko riyoran Nami (ko Kapal) a pud o Nuh, go pud ko kiyababadan ko Ibrahim go so Israil,- go pud ko tao a Tiyoro Ami go Pinili Ami. Igira a Puphangadi-an Kiran so manga Ayat o (Allah a) Masaling-gagao, na Pushondong Siran a Khisosodod go Puphamanugad.

أُولَئِكَ الَّذِينَ آتَنَا نُورًا مِّنْ أَنَّابِنَ
مِنْ ذُرْيَّةِ إِدْرِيسٍ أَدَمَ وَمَنْ حَمَلَنَا مَعَ نُورٍ وَمَنْ
ذُرْيَّةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَائِيلَ وَمَنْ هَدَنَا
وَاجْنَبَنَا إِذَا نَلَّ عَلَيْهِمْ أَيَّتُ الرَّحْمَنِ
خُرُّ أَسْجَدَ وَرَبِّكَ ﴿٥٨﴾

59. Na adun a miyakasalono ko orian Nirān a miyakasambi a inilang iran so Sambayang, go piyangonotan nirān so manga kabaya a ribat, na maolog siran ndun ko landung (ko Naraka),-

﴿فَلَفَّ مَنْ بَعْدَهُمْ خَلْفَ أَضَاعُوا
الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا أَشْهُورَتْ فَسَوْفَ
يَلْقَوْنَ غَيْرًا ﴿٥٩﴾﴾

60. Inonta so tao a Mithaobat go Miyaratiyaya, go Minggalubuk sa mapiya: Na siran man i Phamaka-solud ko Sorga, go di siran khasa-limbotan sa maito bo,-

إِلَّا مَنْ تَابَ وَأَمَنَ وَعَمِلَ صَنْعًا
فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ
شَيْئًا ﴿٦٠﴾

61. Manga Sorga a tatap, so inidiyandi o (Allah a) Masalinggagao ko manga Oripun Niyan a da mapayag: Mata-an! A Sukaniyan na tatap a so diyandi Iyan na khitoman.

جَنَّتِ عَدَنِ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ
بِالْغَيْثِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ﴿٦١﴾

62. Da-a khanug iran ro-o a siaya-siya, ogaid na Kalilintad: Go adun a bagiyan niran a pagupur kiran ro-o, sa kapita go magabi.

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ
رِزْقُهُمْ فِيهَا بَكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿٦٢﴾

63. Giyoto man so Sorga a so pakiphangowaliyan Nami ko manga Oripun Nami a tao a miyalaboi a Manananggila.

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ
بِقَيْماً ﴿٦٣﴾

64. Na (Pitharo o Jibril:) di Kami Phakatoron inonta o sabap ko Sogowan o Kadnan Ka: Kapa-ar Iyan so kasasangoran Nami go so kata-talikhodan Nami, go so pagulutan noto: Na da ko butad o Kadnan Ka i ba Khalipat,-

وَمَا نَنْزَلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلَفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ
وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ﴿٦٤﴾

65. Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so pagulutan a dowa oto: Na Simba-angka Sukaniyan, go Phantang Ka makapantag ko Simba Rukaniyan: Ba adun a katawan Ka a sangai Niyan?

رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
فَأَعْبُدُهُ وَأَصْطَرُ لِعِبْدِيَّهُ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ
سَمِيًّا ﴿٦٥﴾

66. Na gi-i Tharo-on o Manosiya: Ino amai ka matai yako, Mata-an a phakagumaon nako dun a Oyagoyag?

وَيَقُولُ إِلَيْنَنْ إِذَا مَاءِتُ لَسْوَفَ
أُخْرَجَ حَيًّا ﴿٦٦﴾

67. (Pitharo o Allah:) Ba di khatadumi o Manosiya a Mata-an! A

أَوْلَى يَذَكُّرُ إِلَيْنَنْ أَنَّا خَلَقْنَاهُ

Sukami na Inadun Nami sukaniyan gowani a da pun Ma-adun sa maito bo?

68. Na Ibut ko Kadnan Ka, Mata-an a limodun Nami siran ndun, rakhus o manga Shaitan; oriyan niyan na Mata-an a witun Nami siran ndun ko muliliyota ko Jahan-nam a pukhidola iran a lub iran;

69. Oriyan niyan na Mata-an a mamitbit Kami dun ko oman i isa ka tindug sa sadun sa tanto kiran a somiyangka ko (Allah a) Masaling-gagao.

70. Oriyan niyan na Sukami dun i Mata-o ko siran a siran i kiyapatan ko kapakasolud ko Naraka.

71. Na da-a isa rukano bo a Ba-on ndi makasagad: Miyabalo si-i ko Kadnan Ka, a miyapasad a Kokoman.

72. Oriyan niyan na sabutun Nami so Miyamananggila, na i bagak Ami ro-o so manga darowaka, a pukhidola iran a lub iran.

73. Na igira a Puphangadi-an kiran so manga Ayat Ami, a manga Rarayag, na gi-i Tharo-on o siran a Miyamangongkir, ko siran a Miamaratiyyaya: Antawa-a ko dowa ka sagorompung i tomo i darpa, go mapiya i kalimodan?

١٧ ﴿مِنْ قَبْلُ وَلَرَبِّكَ شَيْئًا﴾

فَوْرَبِكَ لَنْ حَسْرَنَهُمْ وَالشَّيْطَنُ ثُمَّ
لَنْ حَضِرَنَهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمْ حَتَّىٰ

١٨ ﴿لَنْ حَضِرَنَهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمْ حَتَّىٰ﴾

ثُمَّ لَنْزِعَكَ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَعْوَمْ أَشَدَّ
عَلَى الرَّحْمَنِ عِنْيَا

١٩ ﴿عِنْيَا﴾

ثُمَّ لَتَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا
صِيلَتَا

٢٠ ﴿صِيلَتَا﴾

وَإِنْ مَنْكُفُ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَى رَبِّكَ
حَتَّمَ مَقْضِيَّا

٢١ ﴿حَتَّمَ مَقْضِيَّا﴾

ثُمَّ نَسِيَ الَّذِينَ أَتَقْوَا وَنَذَرَ الظَّالِمِينَ
فِيهَا حَيَّثَا

٢٢ ﴿فِيهَا حَيَّثَا﴾

وَإِذَا مُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ، إِيَّاكُمْ بَيْتَنَتِ قَالَ اللَّهُنَّ
كَفُرُوا بِالَّذِينَ أَمْوَالَهُمْ فَرِيقَيْنِ خَيْرٍ

٢٣ ﴿خَيْرٍ﴾

مَقَامًا وَأَحْسَنُ نِيَّةً

74. Na madakul a bininasa Mi ko miya-onan an niran a pagtao, a siran i lubi a mapiya i kasangkapan go so kaphagilaya-on!

وَكَذَّ أَهْلَكَنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ
أَشَّثَاوْرَةً يَا ﴿٧٤﴾

75. Tharowangka: Sa dun sa matago ko kadadag, na mbugan sa tatalik sukanian o (Allah a) Masalinggagao sa madakul, taman sa amai ka kasandungan niran so ididiyandi kirana siksa, o di na so Bangkit,- na katokawan niran ndun so tao a sukanian i lubi a marata i darpa, go tanto a malobai i manga tabanga!

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الْضَّلَالَةِ فَلِيَمْدُدْلُهُ
الْرَّحْمَنُ مَدَّحْتَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ عَذَابَنَا إِمَّا
الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ
مَنْ هُوَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضَعُفُ جُنْدًا ﴿٧٥﴾

76. Na Puphagomanan o Allah so siran a komidug sa ontol: Sa Torowan: Na so manga tatap a manga pipiya, na tomo si-i ko Kadnan Ka, i balas, go tomo a khando-dan.

وَبَرِيدَ اللَّهُ الَّذِينَ أَهْتَدَوْا هُدًى
وَالْبَقِيَّةُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ
ثُوابًا وَحَيْرًا مَرَدًا ﴿٧٦﴾

77. Ino kiyatokawan Ka so Inongkir iyan so manga Ayat Ami, go Pitharo iyan: A Mata-an a khabugan nako dun sa tamok go Wata?

أَفَرَبَتِ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ
لَاَوْتَيْنَكَ مَالًا وَلَدًا ﴿٧٧﴾

78. Ba niyan miya-ilai so da mapayag, antawa-a ba miyakakowa si-ko (Allah a) Masalinggagao sa pasad?

أَطْلَعَ الْغَيْبَ أَمْ أَخْذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ
عَهْدًا ﴿٧٨﴾

79. Kuna oto! Ipushorat Ami dun so gi-i niyan Tharo-on: Go pagomanan Nami ron so siksa sa kaoman (a madakul);

كَلَّا سَنَكِنُ مَا يَقُولُ وَنَمْذَلُهُ
مِنَ الْعَذَابِ مَدَّا ﴿٧٩﴾

80. Go pangowaliyan Nami rukaniyan so gi-i niyan Tharo-on, go makatalingoma Rukami a tawantawan.

وَنَرِثُهُمْ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرَدًا ٨٠

81. Na kominowa siran sa sala-kao ko Allah a manga Katohanhan, ka-an siran kon mabaloi a mama-kaogop kiran!

وَأَخْذُونَا مِنْ دُوبِ اللَّهِ إِلَيْهِ
لَيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ٨١

82. Kuna oto, ka Pagongkirun niran ndun so Kiyasimba-a kiran, go khabaloi siran a manga ridowai ran.

كَلَّا لَيَكُفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ
عَلَيْهِمْ ضَدًا ٨٢

83. Bangka da katokawi a Mata-an! A Sukami na biyotawanhan nami so manga Shaitan ko Miyaman-gongkir, a puphangondoi kiran sa tanto a kapangondoi?

الَّذِرَأْنَا أَرْسَلْنَا الشَّيْطَانَ عَلَى
الْكَفَّارِينَ تَوْزِعُهُمْ أَزْأَى ٨٣

84. Na Dingka kiran punggaga ani (so siksa), ka Mata-an! Phamagitongun Nami Kiran ndun sa samporna a kapamagitung.

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعْذِلُهُمْ
عَدًّا ٨٤

85. Si-i ko Alongan a limodun Nami so Miayamananggila si-i ko Masalinggagao, a khikokoda (a Khisusula-an),

يَوْمَ تَحْشِرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ
وَفَدًا ٨٥

86. Na idundug Ami so manga baradosa ko Naraka Jahannam, a ma-a wao siran,-

وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وَرَدًا ٨٦

87. Da-a makapapa-ar kiran ko Sapa-at, inonta so tao a miyakakowa si-i ko (Allah a) Masalinggagao sa diyandi.

لَا يَمْلِكُونَ السَّفَنَةَ إِلَّا مَنْ أَخْذَهُ عِنْدَ
الرَّحْمَنِ عَهْدًا ٨٧

88. Na Pitharo iran: A kominowa so (Allah a) Masalinggagao sa Wata!

وَقَالُوا أَتَخْدَ الْرَّحْمَنُ وَلَدًا

89. (Pitharo o Allah): Sabunsabunar a Mitharo kano sa Shai a minitaralo a pakasingai!

لَقَدْ حِشْمَ شَيْئًا إِذَا

90. Maito bo na so manga Langit na manga bubunsad, sa po-on ro-o, go manga bubungkag so Lopa, go mamangitombak so manga Palao a shagonaot,

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَنْظَرُنَ مِنْهُ
وَتَنْشَقُ الْأَرْضُ وَتَخْرُجُ الْجِبَالُ هَذَا

91. Sa kinidaowa-an nirān sa adun a Wata o (Allah a) Masalinggagao.

أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا

92. Na di patot ko Masalinggagao i ba kowa sa Wata.

وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَخْذِلَ وَلَدًا

93. Da (isa bo) ko langowan a tao a matatago ko manga Langit go so Lopa a ba di makatalingoma ko (Allah a) Masalinggagao, a Makapangangalimbaba-an.

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

إِلَّا أَءَاقِي الرَّحْمَنُ عَبْدًا

94. Sabunsabunar a mai-itong Iyan siran, go mabibilang Iyan siran sa samporna a bilangan.

لَقَدْ أَحَصَّهُمْ وَعَدَهُمْ عَدَّا

95. Na oman i isa kiran na Makatalingoma Rukaniyan ko Alongan a Qiyamah a tawantawan.

وَكُلُّهُمْ أَتَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرَدًا

96. Mata-an! A so Miyamariyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na sunggayan siran ndun o (Allah a) Masalinggagao sa kakasi.

إِنَّ الَّذِينَ أَمْتُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُهُمْ

الْرَّحْمَنُ وَلَدًا

97. Na aya dun a kiyaluboda Mi ko Qur-an ko Basangka (Ya Muhammad), na-an Ka oto Mapupamanothol ko Miyamananggila, go an Ka oto Mipamaka-iktiyar ko pagtao a manga pawal.

98. Na madakul a bininasa Mi ko miya-on an niran a pagtao! Ba adun a pukhagudam Ka kiran a isa bo, o di na pukhanug Ka kiran a karan-gus?

Surah Ta Ha-20

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ta Ha. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Kuna a ba aya Kinitoronun Nami Ruka (Ya Muhammad) ko Qur-an na Angka makandamar,

3. Ogaid na undao ko tao a malukun (ko Allah),-

4. Initoron a miyakapo-on ko Miyadun ko Lopa a go so manga Langit a manga poporo.

5. So Masalinggagao a si-i ko Aras mithakna.

6. Ruk Iyan so matatago ko manga Langit a go so matatago ko Lopa, go so pagulutan a dowa oto, go so didalum o Lopa.

فَإِنَّمَا يَسْرُتُهُ بِإِلَيْسَانِكَ لِتُبَشِّرَ
بِهِ الْمُتَقِينَ وَتُنذِرَ إِلَيْهِ قَوْمًا مَّا لَدُّهُ
(١٧)

وَكَمْ أَهْلَكَنَا قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْنٍ هَلْ
تُحِسْنُ مِنْهُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْعَ لَهُمْ
(١٨)
رِكْزًا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طه

مَا أَنَّا نَنْهَا عَنِيكَ الْقُرْءَانَ لِتَسْقَى
(١)

إِلَّا لَذِكْرَةً لِمَنْ يَخْشَى
(٢)

تَنْزِيلًا مِّنْ خَلْقِ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتِ
الْعُلَىٰ

الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ أَسْتَوَى
(٣)

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَمَا يَنْهَا مَا وَمَا نَحْنُ أَثْرَىٰ
(٤)

7. Na o pakatanogun Ka so Katharo, na Mata-an! a Sukaniyan na katawan Niyan so masolun a go so lubi a mapagu-uma.

وَإِنْ تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ الْسِرَّ
وَأَخْفَى

8. So Allah! Da-a Tohan a salakao Rukaniyan! Ruk Iyan so manga Ngaran a manga pipiya.

اللَّهُ أَكْبَرُ إِلَهٌ لَا هُوَ كُلُّهُ لَا إِلَهَ مِنْهُ أَلْأَسْمَاءُ
الْمُحْسَنَى

9. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko Musa?

وَهَلْ أَتَنَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ

10. Gowani a makailai sa Apoi: Na Pitharo Iyan ki Karoma Niyan: A apa kano; ka Mata-an! A Sakun na miyakailai Ako sa Apoi; kalokalo kawitan Ko sukano ron sa barabab, o di na makato-on Nako si-i ko Apoi sa nana-o.

إِذْ رَأَى نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ أَمْكُثُوا إِنِّي
مَانَسِّتُ نَارًا عَلَيَّ مَا يُكْرِهُ مَنْ هَبَقَ بِنِسْ
أَوْ أَجْدُعُ عَلَى النَّارِ هُدًى

11. Na kagiya a makatalingoma-on, na Kiyatalowan: Hai Musa!

فَلَمَّا آتَاهُنَّا نُودِيَ يَنْمُوسَىٰ

12. Mata-an! A Sakun na Sakun so Kadnan Ka! Na Ndaingka so dowa a Talompa-a Ka: Mata-an! A Suka na matatago ko Balintad a Soti a giya Tuwa;

إِنِّي أَنَّارْتُكَ فَأَخْلَعَ نَعْلَيْكَ إِنِّي أَنَّكَ بِالْوَادِ
الْمُقَدَّسِ طُورِي

13. Na Sakun na Pinili Akun Suka: Na Pakinugangka so Ipagilaham (Ruka).

وَأَنَا أَخْرِتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى

14. Mata-an! A Sakun na Sakun so Allah: Da-a Tohan a salakao Rakun: Na simba-a Kongka, go Pamayandugun Ka so Sambayang sa Pananadum Rakun.

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَاقِمْ
الصَّلَاةَ لِذِكْرِي

15. Mata-an! A so Bangkit na phakatalingoma-marani a paguma-an Ko Sukaniyan-ka-an mibalas ko oman i isa ginawa so galubuk iyan.

16. Na o ba Ka on ka-alangi o tao a di ron Mapaparatiyaya go inonotan niyan so nunga iyan, ka Mabinasa Ka!

17. Na antona-a angkanan a shisi-i sa Kawanan Ka, hai Musa?

18. Pitharo Iyan: Giyaya na Badas Akun: A ipuphanukun Nakun Sukaniyan, go ipuphangawit Akun oto (sa Pukhun) o Kambing Akun, go adun a manga Osba Ko ron a pud.

19. Pitharo (o Allah): ithogun Ka, hai Musa!

20. Na ini ithog Iyan, na sa maito na Sukaniyan na Nipai, a gi-indoladola sa maga-an.

21. Pitharo (o Allah): Kowa-angka Sukaniyan, go di Ka khaluk: Ka phakandodun Nami bo Sukaniyan ko butad Iyan a paganai:

22. Go soludun Ka a Limangka ko kilid Ka: Ka-an makambowat a Masindao, a kuna a ba Panggal-Tanda pun a salakao,-

23. Ka phakailain Nami Suka ko manga tanda Ami a manga Ala.

إِنَّ السَّاعَةَ إِلَيْهَا أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَى
كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَعْمَلُ
١٥

فَلَا يَصُدُّنَّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا
وَاتَّبِعْ هُوَنَّهُ فَتَرَدَّى
١٦

وَمَا تَلِكَ يَسِّيرِنَاكَ يَنْتُوسِي
١٧

قَالَ هِيَ عَصَمَى أَتَوْكَىٰ وَأَعْلَمَهَا
وَأَهْشَىٰ بَهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَفِيهَا مَثَارِبُ
أُخْرَىٰ
١٨

قَالَ أَنْقَهَا يَمُوسَىٰ
١٩

فَأَلْقَاهَا فَلَمَّا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَ
٢٠

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخْفَطْ سَنْعِيدَهَا
سِرْتَهَا أَلْأُولَىٰ
٢١

وَأَضْمَمْ بَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بِصَاءَ
مِنْ غَيْرِ سُوءٍ آيَةً أُخْرَىٰ
٢٢

لِرُبِّكَ مِنْ أَيْتَنَا الْكُبْرَىٰ
٢٣

24. Songka ko Pir-aon, ka Mata-an! A Sukaniyan na miyangakowala.

أَذْهَبْ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٢٤﴾

25. Pitharo (o Musa): Kadnan Ko! Pakalowagangka Rakun so Rarub Akun,

قَالَ رَبِّي أَشَحَّ لِي صَدَرِي ﴿٢٥﴾

26. Go Lubodangka Rakun so Showa-an Nakun,

وَسَرِّيَ أَمْرِي ﴿٢٦﴾

27. Go Pakalowayangka so kibigur o dila Akun,

وَأَحْمَلْتُ عَقْدَةً مِنْ لَسَانِي ﴿٢٧﴾

28. Ka-aniran Kasaboti so Katharo Akun:

يَفْقَهُهُ أَقْوَلِي ﴿٢٨﴾

29. Go Sunggai Akongka sa Washir a pud ko tonganai Akun,

وَأَجْعَلَ لِي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِي ﴿٢٩﴾

30. So Haroun, a Pagari Ko,

هَرُونَ أَخِي ﴿٣٠﴾

31. Bakhushun Ka Sukaniyan ko Bagur Akun,

أَسْدَدْ بِهِ أَزْرِي ﴿٣١﴾

32. Go Pakatompokangka Sukaniyan ko Galubuk Akun:

وَأَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي ﴿٣٢﴾

33. Ka Angka Mi Ruka Puphakatasbik sa madakul,

كَسْبِحَكَ كِثِيرًا ﴿٣٣﴾

34. Go ana Mi Suka Katatadumi sa madakul:

وَنَذْكُرَكَ كِثِيرًا ﴿٣٤﴾

35. Mata-an! A Suka i tatap a phagilai Rukami.

إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿٣٥﴾

36. Pitharo (o Allah): A Sabunar a ini bugai Ruka so Panguningka, hai Musa!

قَالَ قَدْ أُولِيَتْ سُؤْلَكَ يَهُمُوسَى ﴿٣٦﴾

37. Na Sabunsabunar a ini Pangalimo Ami Suka ko kiyaokitan a salakao.

وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْنَا مَرَّةً أُخْرَى ﴿٢٧﴾

38. Gowani a i Ilaham Ami ki Ina a Ka so Iphagilaham:

إِذَا وَحَيْنَا إِلَيْنَا أُمَّكَ مَا يُوحَى ﴿٢٨﴾

39. (Sa Pitharo-on:) Tagowangka Sukaniyan (a Musa) ko Kaban, na anodangka ko Lawasaig a Nail: Na Pimpirun Sukaniyan o Lawasaig a Nail ko thuba-an, ka-an makowa o Ridowai Akun go Ridowai Niyan: Na Tiyagowangko Suka sa kakasi a pho-on Rakun: Go Angka mapagoyagoyag si-i ko Palihara Akun.

أَنْ أَنْذِرْ فِيهِ فِي الْتَّابُوتِ فَأَقْدِفْهُ فِي الْيَمِّ
فَلَيَلْقَهُ الْيَمُ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذُهُ عَذْوَلِي
وَعَدُولَهُ وَالْقَيْتُ عَلَيْكَ حَبَّةً مِنِّي
وَلَنْ تَصْنَعَ عَلَى عَيْنِي ﴿٢٩﴾

40. Gowani a puphulalakao si Babaingka na gi-i Niyan Tharo-on: O torowi ko sukano sa tao a makambaromitam non? Na Piyakandod ami Suka ki Ina a Ka, ka-an makapiya Ginawa Niyan go an ndi makamboboko. Na Miyamono Ka sa tao, na siyabut Ami Suka pho-on ko rata a ginawa, go Piyanupungan Nami Suka a manga tupung. Na miyakatarug Ka sa miyakapira ragon ko manga tao sa Madiyan; oriyen niyan na miyakaoma Ka sa Takdir Akun, hai Musa!

إِذْ نَمَشَنَا أَخْتَارَكَ فَنَقُولُ هَلْ أَدْكُنْ
عَلَى مَنْ يَكْفُلُهُ فَرَجَعْنَاكَ إِلَيْنَا أُمَّكَ
كَيْ نَقْرَأَ عَيْنَاهَا لَا تَحْزَنْ فَقَلَّتْ نَفْسًا
فَنَجَيْنَاكَ مِنَ الْفَمِ وَفَنَّاكَ فَنُونًا فَلَيَثَّ
سِينِينَ فِي أَهْلِ مَدِينَ شَمْ حَتَّى عَلَى قَدَرِ
يَنْمُوسَى ﴿٣٠﴾

41. Go Pinili Akun Suka (a siyana-an) o ginawa Ko:

وَاصْطَنَعْتَكَ لِنَفْسِي ﴿٣١﴾

42. Lalakao Ka, Suka go si Pagarinika, rakhus o manga Tanda Akun, go di Niyo paparina so Tadum Rakun.

أَذْهَبَتَ أَنَّتَ وَأَخْوُوكَ بِتَائِقِي وَلَا تَنِي
فِي ذِكْرِي ﴿٣٢﴾

43. Songkano a Dowa, ko Pir-aon, Mata-an! A sukanian na miyangakowala;

أَذْهَبَ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٤٣﴾

44. Na Mbitiyarain Niyo sukanian, sa lalag a malinanuk, ka kalokalo o sukanian na makapaginungka, o di na maluk.

فَقُولَا لَهُ قُولًا لَّتَنَاعَلَهُ وَيَذَكَّرُ
أَوْ يَخْشَىٰ ﴿٤٤﴾

45. Pitharo Iran a Dowa: Kadnan Nami! Mata-an! A Sukami na ipukhaluk Ami i ba Kami niyan sakotika-a, o di na magoman a kaphangakowala niyan.

فَالَّارِبَنَا إِنَّا نَخَافُ أَنْ يَفْرُطَ عَلَيْنَا
أَوْ أَنْ يَطْغَىٰ ﴿٤٥﴾

46. Pitharo (o Allah): Di Kano khaluk: Mata-an! A Sakun na babid Iyo: Pukhanug Akun go Pukhailai Yakun (so khasowa Iyo).

قَالَ لَنَخَافُ إِنِّي مَحْكُمًا أَسْعَىٰ
وَأَرَىٰ ﴿٤٦﴾

47. Na Songkano Ron, na Thar-owa Niyo: A Mata-an! A Sukami a Dowa na Sogo o Kadnan ka: Na bokaingka rukami so manga Moriyatao o Israil, go dingka siran Pushiksa-a: Sabunar a adun a mini oma Miruka a Tanda, a pho-on ko Kadnan ka! Na so Kalilintad na si-i ko tao a komidug ko Torowan!

فَأَنِي أَهُ فَقُولَا إِنَّا رُسُلَّارِبَكَ فَارِسِلْ
مَعَنَابِنِ إِسْرَئِيلَ وَلَا تُعْذِّبْهُمْ قَدْ
جِئْنَاكَ بِثَائِيَةٍ مِّنْ رَبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَىَّ مِنْ
أَتَّبَعَ الْمُهَدِّىٰ ﴿٤٧﴾

48. Mata-an! A Sukami na Sabunar a ini Ilaham Rukami a Mata-an! A so siksa na si-i ko tao a tomiyalikhud.

إِنَّا قَدْ أَوْحَىٰ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىَّ مِنْ
كَذَّبَ وَتَوَلَّٰ ﴿٤٨﴾

49. Pitharo (o Pira-aon): Antawa-a i Kadnan Niyo hai Musa?

قَالَ فَمَنْ رَبِّكُمَا يَمُوسَىٰ ﴿٤٩﴾

50. Pitharo (o Musa): Aya Kadnan Nami na so inibugai Niyan ko

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ﴿٥٠﴾

oman i isa Shai so ini Adun non, oriyen niyan na Pinngonana-o Niyan.

51. Pitharo (o Pir-aon): Antona-a miyasowa o manga pagtao a miyang-a-o ona?

52. Pitharo (o Musa): So Katawiron na si-i ko Kadnan Ko, ka matatago ko Kitab: Di Kharibat so Kadnan Ko, go di Khalipat,-

53. So inisunggai Niyan rukano so Lopa a miyakayat, go tiyagowan kano Niyan non sa manga lalan; go Piyakatoron Niyan a pho-on ko Kawang so ig; na adun a Puphakambowatun Nami sa sabap on a pishoson a Mangunguto a mbidabida.

54. Kangkano (ron) go Pagupura niyo (ron) so manga Ayam iyo: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titlo a manga Tanda ko adun a manga gudaguda iyan.

55. Inadun Nami sukano a pho-on ko Lopa, go ron Nami sukano phakakasoya, go ron Nami sukano phakagumawa so khaokitan a salakao.

56. Na Sabunsabunar a piyakilai Yami (ko Pir-aon) so manga Tanda Ami sa kalangolangowan niyan, na tomiyaplis go somiyangka.

57. Pitharo (o Pir-aon): Ba aya kiyasong Ka rukami na Angka Min-

ثُمَّ هَدَىٰ

قَالَ فَمَا بَأْلَ الْقُرُونِ الْأُولَئِنَ ﴿٥١﴾

قَالَ عَلِمُهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَّا يَضِلُّ
رَبِّي وَلَا يَنْسَىٰ ﴿٥٢﴾

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدَىً وَسَلَكَ
لَكُمْ فِيهَا سُبُلاً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَآةَ
فَأَخْرَجَنَا إِلَيْهِ أَزْوَاجًا مِنْ نَبَاتٍ شَقَّ
﴿٥٣﴾

كُلُّوا وَارْعُوا أَنْتُمْ كُمْ بِمِنَّ فِي ذَلِكَ لَمْ يَنْتَهِ
لِأَوْلَى النُّهَىٰ ﴿٥٤﴾

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا عِيْدُكُمْ وَمِنْهَا
نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَىٰ ﴿٥٥﴾

وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ أَيْنَنَا كَلَّهَا فَكَذَّبَ
وَأَبَىٰ ﴿٥٦﴾

قَالَ أَحِنْتَنَا إِلَيْهِ حَنَّا مِنْ أَرْضِنَا إِسْحَرَكَ

gka mapaka-awa ko Lopa ami sabap ko Balik Matangka, hai Musa?

58. Na Mata-an a khawitan nami Suka dun sa balik Mata a lagid iyan! Na tundo Ka ko lut ami go so lut Ka sa kaputhalabok, di kami ron ndoratsukami go Suka-(si-i ko) darpa a kasosokodan (Rukutano).

59. Pitharo (o Musa): Aya kathalabok iyo na so Alongan a Kalilang, go malimod so manga Manosiya ko kiporo o Alongan.

60. Na tomiyalikhod so Pir-aon: Na tinimo iyan so antangan niyan, oriyan niyan na miyakatalingoma.

61. Pitharo kiran o Musa: Dowan dowan kano! Di niyo pagangkoba so Allah sa kabokhag, ka i binasa Niyan rukano so siksa: Na Sabunar a kiyawiswisan so tao a inangkob iyan (so Allah)!

62. Na Piyamagodasa-an nirani showa-an nirani, ko ndolondolongan nirani, go piyagunus iran so bitiyara (iran).

63. Pitharo iran: A Mata-an! A giya Dowaya na titlo a manga Balik Mata: A kabaya Iran a mapaka-awa kano Iran ko Lopa iyo sa misabap ko Balik Mata Iran, go mai-lang Iran so okit iyo a makalulubi.

64. Na timowa niyo so antangan niyo, oriyan niyan na talingoma

يَمُوسَى

فَلَنَا أَتَيْتَنَاكَ سِحْرَ مِثْلِهِ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا
وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا يُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا
أَنْتَ مَكَانًا شُوَّى

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الْزِيْنَةِ وَأَنْ يُحْشَرَ
الْأَنْاسُ صُحْى

فَتَوَلَّ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُمْ
أَنَّ

قَالَ لَهُمْ مُوسَى وَيَلْكُمْ لَا تَقْتُرُوا
عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَيُسْجِنَكُمْ بِعَذَابٍ
وَقَدْ خَابَ مِنْ أَفْتَرَى

فَنَزَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا
الْجَنَوْيَ

قَالُوا إِنَّ هَذَانِ لَسَاحِرَنِ يُرِيدَانِ أَنْ
يُخْرِجَاكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا
وَيَدْهَبُوا بِطَرِيقِكُمُ الْمُنْلَى

فَأَجْمَعُوا كَيْدَكُمْ أَنْتُمْ أَنْتُمْ صَفَاقُ وَقَدْ

kano a khishisinundai: Na Sabunar a Miyakada-ag sa Alongan nai so tao a miyakaombao.

65. Pitharo iran: Hai Musa! Na ithog Ka o di na mabaloi kami a paganai a tao a minithog?

66. Pitharo Iyan: Kuna, ka ithog kano! Na sa maoto na so manga tali ran go so manga badas iran-na aya kaguguda-a Niyan non pho-on ko Balik Mata iran-na Mata-an noto! A puphamanola!

67. Na kiyagudi-an sa si-i bo ko Ginawa Niyan sa kaluk so Musa.

68. Pitharo Ami: Di Ka pukhaluk! Mata-an! A Suka na Suka i Maporo:

69. Na ithogun Ka so shisi-i ko Kawanan Ka: Ka-a Niyan malolok so biyaloi ran; Mata-an! A so biyaloi ran na limpangan o Balik Mata: Na di Phakada-ag so Balik Mata, apiya anda lomiyabo.

70. Na miyamangi omung so manga Balik Mata sa Khipakasosodod: Pitharo iran: Piyaratiyaya Mi so Kadnan o Haroun a go so Musa.

71. Pitharo (o Pir-aon): Ino niyo Pharatiyaya-a Sukaniyan a da akun sukano pun kaidini? Mata-an! A Sukaniyan i titho a Goro niyo, a

أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلَى
٦٤

قَالُوا يَمْوَسَى إِمَّا أَنْ تُلْقِي وَإِمَّا أَنْ تَكُونَ
أَوَّلَ مَنْ أَلْقَى
٦٥

قَالَ بْنَ الْقَوْافِ إِذَا جَاءَهُمْ وَعَصَيْتُمْ
يُخْبِلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا سَعَى
٦٦

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُّوسَى
٦٧

فُلِنَا لَا تَخْفَ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى
٦٨

وَأَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلَقَّفَ مَا صَنَعَتِ
إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدَ سَاحِرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ
حَيْثُ أُقْتَ
٦٩

فَأَلْقَى السِّحْرَ سُجْدًا قَالُوا إِمَّا تَارِيَتِ
هَرُونَ وَمُوسَى
٧٠

قَالَ إِنَّمَّا تُؤْمِنُ لَهُ قَبْلَ أَنْ عَذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ
لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلِمَكُمُ السِّحْرَ
٧١

so Miyangundao rukano ko Balik Mata! Na Mata-an a pamotolan ko dun so manga lima niyo go so manga Ai niyo sa di magonod, go Mata-an a sola-an ko sukano dun ko manga kayo a Qormah: Go Mata-an a katokawan niyo dun, o antawa-a rukami i lubi a sangat i siksa go lubi a kakal!

72. Pitharo iran: Di Ami suka dun ipulawan ko miyakaoma rukami a manga Rarayag a Karina, a go so Miyadun Rukami! Na nggolalanun ka i ipunggolalan ka: Si-ingka bo mipunggolalan sangkai a Kaoya-goyag ko doniya.

73. Mata-an! A Sukami, na Piyaratiyaya Mi so Kadnan Nami: Ka o ba Niyan Rukami Napiya so manga kasala-an Nami, go so initugul ka Rukami sukanian a Balik Mata: Na so Allah i lubi a Mapiya go lubi a Tatap.

74. Mata-an naya! A sa dun sa tao a makatalingoma ko Kadnan Niyan a baradosa,- na Mata-an! A bagiyan niyan so Naraka Jahan-nam: Di ro-o Pha-tai go di Khaoyag (sa Kaoyag a mapiya).

75. Na sa dun sa makatalingoma Rukaniyan a Mapaparatiyaya a Sabunar a Pinggalubk Iyan so manga pipiya,- na siran man i khibagiyan ko manga Daradat a manga Pororo,-

فَلَا قَطِعْتُ أَيْدِيكُمْ وَأَنْجُلُكُمْ مِنْ
خَلِيفٍ وَلَا صَلَّيْتُكُمْ فِي جُنُوْنِ التَّغْلِبِ
وَلَنْعَلَمْنَ أَيْتَنَا أَشَدُ عَذَابًا وَأَبْقَىٰ

(٧٦)

فَأَلَوْلَانْ تُرْشِكَ عَلَىٰ مَاجَاءَنَامَةِ
الْبَيْتَنَ وَالَّذِي فَطَرَ فَأَفْقَضَ مَائَاتَ
قَاضِ إِسْمَانَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةِ
الْدُّنْيَا

(٧٧)

إِنَّا مَاءِنَاءِنْ بَيْتَنَالْغَفَرِ لَنَا خَطِيَّنَا وَمَا
أَكْرَهْنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللهُ خَيْرٌ
وَأَبْقَىٰ

(٧٨)

إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ بِمُحْرِمَانَ لَمْ يَجِدْهُمْ
لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ

(٧٩)

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا فَأَدْعِمَهُ عَمَلَ الصَّالِحَاتِ
فَأَوْلَئِكَ هُمُ الْدَّارِحَاتُ الْعُلَىٰ

(٨٠)

76. Manga Sorga a Tatap, a Pu-phamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig: Makakakal siran ro-o: Na guyoto man i balas ko tao a Mishoti.

77. Na Sabunsabunar a ini Ilaham Ami ko Musa: A Pangulumun Ka so manga Oripun Ko, na mba-alun Ka siran sa lalan ko Kalodan a mamara, di Ka khawan i ba Kano raota go di Ka khaluk.

78. Na tiyondog Siran o Pir-aon rakhus o manga tantara iyan, na Minitanggob kiran so Kalodan so nganin a minitanggob kiran.

79. Na miyadadag o Pir-aon so pagtao niyan, go da niyan Matoro.

80. Hai manga Moriyatao o Israil! Sabunar a siyabut Ami sukano ko ridowai niyo, go ini phasada Ami sukano ko kilid o Palao sa kawanan, go Initoron Nami rukano so Manna go so (Papanok a) Salwwa:

81. (Pitharo Ami:) Kangkano ko manga pipiya ko nganin a ini Pagupur Ami rukano, go di kano ron Phumalawani, ka matangkud rukano so Rarangit Akun: Na sa dun sa matangkud on so Rarangit Akun na Sabunar a mabinasa!

82. Na Mata-an! A Sakun na titho a Manapi ko tao a Mithaobat,

جَئْتُ عَدِّنَ تَعْرِي مِنْ تَحْنِمَا الْأَنْهَرُ حَلَّدِينَ
فِيهَا وَذَلِكَ جَرَاءٌ مِنْ تَرْزِيٍّ

٧١

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنَّ أَسْرِيَبَادِي
فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ بِسَالَةٍ
تَخَافُ دَرَكًا وَلَا خَشِنَّ

٧٢

فَانْبَعَثُمْ فِرْعَوْنُ بِحُنُودِهِ فَشَيْهُمْ مِنَ
الْأَيْمَ مَاعِشِيْهِمْ

٧٣

وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَىٰ

٧٤

يَبْنِي إِسْرَائِيلَ قَدْ أَبْعَثْنَاكُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ
وَوَعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا
عَلَيْكُمْ الْمَنَّ وَالسَّلَوَىٰ

٧٥

كُلُّوا مِنْ طِبَّتِ مَارِزَقَنَاكُمْ وَلَا تَطْغُوا
فِيهِ فَيَحِلُّ عَلَيْكُمْ عَصْبَىٰ وَمَنْ يَحْلِلَ
عَلَيْهِ عَصْبَىٰ فَقَدْ هُوَىٰ

٧٦

وَإِنَّ لِغَفَارِ لِمَنْ تَابَ وَأَمَنَ وَعَمِلَ صَلِحًا

go Miyamaratiyaya, go Minggalubuk sa Mapiya,- oriyan niyan na komidug ko ontol.

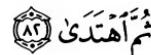
83. Na antona-a i minipagalokalok Ka (sa Kiya-on Ingka) ko Pagtaongka, hai Musa?

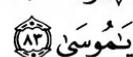
84. Pitharo Iyan: Siran na kataya siran si-i ko Talikhodan Ko (a matotondog Ako iran): Na miyagalokalok Ako Ruka Kadnan Ko, ka-o Bangka Kasowatun.

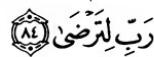
85. Pitharo (o Allah): Na Mataan! A Sukami na tiniyoba Ami so Pagtaongka ko oriyan Ka (ko Kiyalbulagangka kiran): Ka diyadag siran o Samiri.

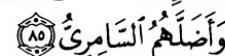
86. Na mimbalingan so Musa ko pagtao Niyan a Pukhararangitan a Makamboboko. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Ba kano da diyandi-i o Kadnan niyo sa diyandi a mapiya? Ba rukano miyathai so masa? Antawa-a ba niyo kabaya a matangkud rukano so Rarangit a pho-on ko Kadnan niyo, sa kiyandorat iyo ko diyandi Akun?

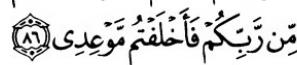
87. Pitharo iran: Kuna a ba kami mindorat ko diyandi i Ka, sa ba sabap ko kapa-ar ami: Na ogaid na piyakaawid kami sa manga pupunud pho-on ko imbolawan o pagtao, na inipangithog ami oto (ko Apoi), ka lagid oto a kiya-ithog o Samiri.

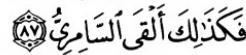
ثم أهتدى

وَمَا آتَجَلَكَ عَنْ قَوْمَكَ

قَالَ هُمْ أُولَئِكَ عَلَىٰ أُثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ

قَالَ فَإِنَّا هَدَيْنَا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ

فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضِبَنَ أَسِفًا قَالَ يَقُولُ أَلَمْ يَعْدُكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدَ حَسَنًا أَنْظَالَ عَلَيْكُمْ الْعَهْدَ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحْلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ فَأَخْلَقْتُمْ مَوْعِدِي

قَالُوا مَا أَخْلَقْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِ كَانَا وَلَكَ حُلِّنَا أَوْرَارًا مِّنْ زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَّلَكَ الْقَوْمُ السَّامِرِيُّ

88. A inigumao niyan kiran a maito a Sapi: A lawas iyan, a Phagunga Na Pitharo iran: A kati-i so Tohan niyo, go Tohan o Musa, na miyalipat!

89. Ba iran ndi khailai a da-a khisumbag iyan kiran a Katharo, go da-a Mipapa-ar iyan kiran a Morala o di na Ompiya?

90. Na Sabunsabunar a Pitharo kiran o Haroun gowani: A Hai pag-tao Akun! Giyabo a kinitupungun rukano ron: Ka Mata-an! A aya Kadnan niyo na so (Allah a) Masa-lingga-gao: Na Onoti Ako niyo go onoti niyo so Sogowan Ko.

91. Pitharo iran: Diyami dun itharug a karurutuki ami ron So-mimba, taman sa di makabaling rukami so Musa.

92. Pitharo (o Musa): Hai Haroun! Antona-a i miyakarun Ruka, gowani a Mailaingka siran a miyadadag siran.

93. Sa Dangka Rakun kaonoti? Inongka Shoranga so Sogowan Ko?

94. Pitharo Haron: Hai Wata i Ina! Dingka nggandura so Sompa Akun go giya Olo Akun! Mata-an! A Sakun na inikaluk Akun o Bangka Matharo: A inoparik Ka so manga Moriyatao o Israil, go Dangka Kanayawi so lalag Akun!

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلَاجَسَدَ اللَّهُ، حُمَارٌ
فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ وَإِلَهُ مُوسَى
فَنَسِيَ

أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا
يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَرُونٌ مِنْ قَبْلُ يَقُولُ
إِنَّمَا فِتْنَتُهُمْ بِهِ، وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ
فَإِنَّهُ عَوْنَوْنَ وَأَطْبَعُوا أَمْرِي

قَالَ الْأَنَّ تَرْجِعَ عَلَيْهِ عَنِّكُفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ
إِلَيْنَا مُؤْمِنٍ ۝

قَالَ يَهُرُونُ مَا مَنَعَكُمْ إِذْ رَأَيْتُمُهُمْ صَلُوةً ۝

أَلَا تَتَبَعَنِ ۝ أَفْعَصَيْتَ أَمْرِي ۝

قَالَ يَبْنَوْمَ لَا تَأْخُذْ بِلِحْمِيْقِيْ وَلَا بِأَسْيَيْقِيْ
إِنِّي خَشِيَّتُ أَنْ تَقُولَ فَرَقْتَ بَيْنَ بَنَيَّ
إِسْرَائِيلَ وَلَمْ تَرْفُّ قَوْلِي ۝

95. Pitharo (o Musa): Antona-a i Siyowa Aka, Hai Samiri?

96. Pitharo iyan: A miya-ilai akun so da iran mailai sukaniyan: Na komimus ako sa sakumus ko lakao o Sogo, na ini ithog akun non: Na guyoto i ini barayat rakun o ginawa ko.

97. Pitharo (o Musa): Na awa ka! Na Mata-an a ruk ka ko Kaoya-goyag so gi-ingka Katharowa: Sa da-a kashukhowai; go Mata-an! A adun a ruk ka a diyandi a di ka-on ndun makandorat: Na ilayangka so Tohan ka, a so tiyatap ka a Kapushimba-angka-on: Mata-an a Thotongun Nami dun sukaniyan oriyan niyan na Mata-an a ikayam-bur ami dun sukaniyan ko Kalodan sa titho a ka kayambur!

98. Aya bo a Tohan niyo na so Allah: So da-a Tohan a salakao Rukaniyan: Rangkom Iyan a kata-o so langowan taman.

99. Lagid aya a Kapuphanothola Mi Ruka ko saba-ad ko manga Totholan ko andang a miya-onsa: Na Sabunar a bigan Nami Suka pho-on ko Hadapan Nami sa Pananadum.

100. Sa dun sa tomalikhodon, na Mata-an! A sukaniyan na Phakaawid ko Alongan a Qiyamah sa mapunud;

قالَ فَمَا خَطَبُكَ يَسَّمِرِيٌّ ﴿٩﴾

قَالَ بَصَرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ
فَقَبَضْتُ فِيَضَكَةً مِنْ أَشَرِ الرَّسُولِ
فَبَدَأْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلْتُ لِي
نَفْسِي ﴿١١﴾

قَالَ فَإِذْ هَبَّ فَإِنَّكَ فِي الْحَيَاةِ
أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسٌ وَإِنَّكَ مَوْعِدًا نَّ
خُلِفَةٌ وَانْظُرْ إِلَى إِنْهَكَ الَّذِي
ظَلَّتْ عَلَيْهِ عَاكِفًا نَحْرَقَنَّهُ شَرَّ
لَنَسِفَةٍ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ﴿١٧﴾

إِنَّمَا إِنْهَكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
وَسَعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٨﴾

كَذَلِكَ نَقْصُ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدَّسَ
وَقَدَّمَ إِلَيْكَ مِنْ لَدُنَّ ذِكْرًا ﴿١٩﴾

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وَزِرًا ﴿٢٠﴾

101. Makakakal siran non: Na Miyakaratarata a bagiyan niran ko Alongan a Qiyamah a awid,-

خَلِيلِنَ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
حَمَلًا

102. Si-i ko Alongan a Iyopun so Sanggakala: Na limodun Nami so manga Baradosa, sa Alongan noto, a khikabobota.

يَوْمَ يُنَفَّخُ فِي الصُّورِ وَخَشْرُ الْمُجْرِمِينَ
يَوْمَ مِيزِزْقَا

103. Na mipuphamagutonga iran kondolondolonan niran: A da-a minitarug iyo a rowar ko sapolo (gawi-i);

يَتَخَفَّتُونَ يَنْهَمُ إِنْ لَيَشْتَمْ
إِلَاعْشَرًا

104. Sukami i Mata-o ko gi-i ran Tharo-on: ko masa a gi-i Tharo-on o Maka-o ontol kirin i Pamikiran: A da-a kiyapakatarug iyo a rowar ko Salongan!

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَالُهُمْ
طَرِيقَةً إِنْ لَيَشْتَمْ إِلَيَّوْمًا

105. Na ipagisha iran Ruka so manga Palao: Na Tharowangka: a ikhayontong sukaniyan o Kadnan Ko sa Samporna a ka kayontong;

وَسَأَلُوكَ عَنِ الْجَبَالِ فَقُلْ يَسِّهَهَا رَبِّي
سَفَا

106. Na ibagak Iyan (so Lopa) a Pantar a mamumunas;

فَيَذْرُهَا قَاعًا صَفَصَفًا

107. A da-a Khailaingka-on a Maluluna, go da-a Mibobobong.

لَا تَرَى فِيهَا عَوْجًا وَلَا أَمْتَا

108. Sa Alongan noto na kaonutan niran so Puphananawag: Sa da-a kakhorikori on: Na mapunut so manga Sowara ko (Allah a) Masa-lingga-gao: Na da-a khanug Ka a rowar sa dalupuk.

يَوْمَ مِيزِزْقَا يَتَّبَعُونَ الدَّارِيَ لَا عَوْجَ لَهُ
وَخَشْرَتِ الْأَصْوَاتُ لِرَحْمَنِ فَلَا سَمْعٌ
إِلَّا هَمْسَا

109. Sa Alongan noto na di Phakanggai a gona so kapangongogo-

يَوْمَ مِيزِزْقَا لَا نَفْعَ الشَّفَعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ

pan inonta so tao a inidinan Sukanian o (Allah a) Masalinggagao, go Miyasowaton sa Katharo.

110. Katawan Niyan so kasasan-goran niran go so katatalikhodan niran: Go di iran khasushub Sukanian a Kata-o.

111. Na Makapangalimbaba-an so manga Paras ko (Allah a) Oyagoyag, a Thatandingan: Na Sabunar a kiyawiswisan so tao a miyakaawid sa Kandarowaka.

112. Na sa dun sa tao a nggalubuk ko manga pipiya, a Sukaniyan na Mapaparatiyaya, na di mawan sa ba kasalimboti go ba kakorangi (so Amal Iyan a Mapiya).

113. Na lagid aya a Kinitoronun Nami Rukaniyan a Qur-an a basa Arab-go phisalinsalin Nami magosai ko solud Iyan so pangangaluk, ka-an siran Makapananggila, o di na makabago kirana Undao.

114. Na Maporo so Allah, a Phapa-ar, a Bunar! Na Dingka Punggaga-ani (Ya Muhammad) so Qur-an ko da pun kapopos o kipushampain Ruka-on, na tharowangka: Kadnan Ko! Omaniyakongka sa Kata-o.

115. Na Sabunsabunar a diniyandi-an Nami so Adam, gowani, na Miyalipat: Go da-a miyato-on Nami ron a katutukhus.

الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ
وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا

وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقِيَوْمُ وَقَدْ
خَابَ مَنْ حَلَّ ظُلْمًا

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا وَصَرَفَنَا
فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لِعَاهَمْ يَنْقُونُ أَوْ يُحَدِّثُ
لَهُمْ ذِكْرًا

فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ
بِالْقُرْءَانِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَى إِلَيْكَ
وَحْيَةٌ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَى إِدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِيَ
وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا

116. Na gowani na Pitharo Ami ko manga Malaikat: Pangalimbaba-an kano ko Adam, na Miyangalimbaba-an siran, inonta so iblis: Ka somiyangka.

117. Na Pitharo Ami: Hai Adam! Mata-an! A giyaya na Ridowaingka go si Karomangka: Na o ba kano niyan Mapaka-awa ko Sorga, ka marasai Ka.

118. Mata-an! A ruk Ka a Ding-ka ro-o ka Khaor go di Ka Khata-landiyang,

119. Go Mata-an! A Suka na di Ka ro-o Mawao, go di Ka ranti-an a Alongan.

120. Na piyangonsi Sukaniyan o Shaitan: Pitharo iyan: Hai Adam! Ba ko Ruka Thoro-on so Kayo a katatap, go Kapa-ar a di khada?

121. Na Komiyan Siran non, na miyapayag Kiran so Aorat Iran: Go aya miyata-ad iran, na giya kapuhanangkir Iran, ko Raon sa Sorga: A minisapung Iran ko Aorat Iran; na siyorang o Adam so Kadnan Niyan, na Miyaribat.

122. Oriyan niyan na pinili Skaniyan o Kadnan Niyan: Na Piyakataobat Iyan, go Tiyoro Iyan.

123. Pitharo Iyan: A tupad kano, pho-on Rukaniyan (a Sorga) langon, so saba-ad Rukano na ridowai

وَإِذْ قُلْنَا لِلملائِكَةِ أَسْجُدُوا
لِأَدْمَ فَسَجَدُوا إِلَيْنَا إِبْلِيسُ أَبَى

فَقُلْنَا يَتَعَادِمُ إِنَّ هَذَا عَدُوكَ
وَلِزُوْجِكَ فَلَا يُصْرِحُنَا مِنَ الْجَنَّةِ
فَتَشَقَّقَ

إِنَّ لَكَ أَلَا بَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَى

وَأَنَّكَ لَا تَنْظِمُ أَفْهَامَهَا وَلَا تَضْحَى

فَوَسَوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ
يَتَعَادِمُ هَلْ أَدْلُكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخَلْدِ
وَمَلِكٌ لَا يَبْلِغُ

فَأَكَلَاهُ مِنْهَا فَبَدَأَتْ لَهُمَا سَوْءَةٌ تُهْمَأ
وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ
وَعَصَى إِذْ رَبَّهُمْ فَغَوَّى

ثُمَّ أَجْبَرَهُ رَبُّهُ فَنَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى

قَالَ أَهْبِطْهَا مِنْهَا كَمْ يَعْضُدُكُمْ
لِعَضِّ عَدُوٌّ فَإِمَّا يَأْتِنَّكُم مِنِّي

o saba-ad: Amai ka adun a Makatalingoma Rukano a pho-on Rakun a Torowan, na sa dun sa Monot ko Torowan Ko, na di madadag, go di marasai.

124. Na sa dun sa tomalikhod ko Tadum Rakun, na Mata-an! A adun a ruk iyan a Kaoyagoyag a masimpit, go witun Nami sukaniyan ko Kalilimod ko Alongan a Qiyamah a bota.

125. Tharo-on niyan: Kadnan Ko! antona-a i sabap a Kiyawitangka rakun ko kalilimod a bota ko, a Sabunar a miyabaloi ako a Puphakailai (si-i sa doniya)?

126. Tharo-on (o Allah): A lagid a nan, a miyakatalingoma Ruka so manga Ayat Ami, na piyakalipatan ka oto: Na lagid a nan, a sa Alongan nai, na Pulipatangka.

127. Go lagid aya a kambalasi Ami ko tao a Mimalawani go da niyan Paratiyaya-a so manga Ayat o Kadnan Niyan: Na Mata-an a so siksa ko Akhirat i lubi a sangat go kakal.

128. Ino kiran nda Makanggonanao so madakul a bininasa Mi ko miya-onan an nirana pud ko manga pagtao (a miyanga-o ona), a Puphakalalakao siran ko Piyamagingudan nirana? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko adun a manga gudaguda iyan.

هُدَىٰ فَمَنْ أَتَيْ هُدَىٰ فَلَا يَضِلُّ
وَلَا يَشْقَىٰ

الْقِيَامَةَ أَعْمَىٰ

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَىٰ وَقَذَكْتُ
بَصِيرَكَ

قَالَ كَذَلِكَ أَنْتَكَ مَا يَتَنَاهُ فَسِينَاهَا وَكَذَلِكَ
الْيَوْمُ تُنَسَىٰ

وَكَذَلِكَ بَخْزِيَ مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِيَابِيَتِ
رَبِّهِ وَلَعْدَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُ وَأَبْقَىٰ

أَفَمْ يَهِدُهُمْ كَمْ أَهْلَكَ أَبْلَاهُمْ مِنَ
الْقَرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَذَّاتٍ لَا يُؤْلِي أَنْثَهَىٰ

129. Na o da so Katharo a miyona a pho-on ko Kadnan Ka, na Mata-an a khabaloi (so siksa) a Tatap, go so ta-a lik a miyapunto.

130. Na Tigurangka so gi-i ran Katharo: Go Puthasbikun Ka so Podi o Kadnan Ka, ko da pun so Kasubang o Alongan, go so da pun so Kasudup Iyan; go so saba-ad ko manga Oras ko Gagawi-i, na Puthasbik Ka, go so manga kilid o ka-daondao: Ka-angka Masowat.

131. Na Dingka Phakasagata so (Kailai o) dowa Matangka ko Piakisisawitan Nami kiran noto a pishoson a Parayasan ko Kaoyagoyag ko Doniya, ka iputhupung Ami kiran noto: Na so Riskhi o Kadnan Ka (ko Sorga) i mapiya go Tatap.

132. Na Sogo-on Ka ko Ta-alok Ruka so Sambayang, go Phantang Ka si-i Rukaniyan. Di Kami Ruka phanguni sa Pagupur: Sukami i Pu-phagupur Ruka. Na so khabolosan (a Mapiya) na bagiyan o Manananggila.

133. Na Pitharo iran: A ino a da-a Khitalingoma Niyan rukutano a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Bada-a miyakatalingoma kiran a Karina a so matatago ko manga Kitab a Paganai?

134. Na opama ka Mata-an! A inibinasa Mi kiran so siksa ko ona-

وَلَوْلَا كَمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ زَانِماً
وَأَجْلٌ مُّسْمَىٰ

فَاصْرِفْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَيَّرْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ عَرْوَةِ
وَمِنْ أَنَّا إِلَيْكَ فَسِيحْ وَأَطْرَافَ آنَّهَارِ
لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ

وَلَا تَمْدَنَ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَامَعْنَا بِهِ
أَزْوَاجَهُمْ رَهْرَهَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
لِفَتَنَتْهُمْ فِيهِ وَرُزْقُ رَبِّكَ حَيْرٌ وَابْقَىٰ

وَأَمْرَ أَهْلَكَ بِالصَّلَوةِ وَأَصْطَرَهُ عَلَيْهَا
لَا نَشَكُ رِزْقًا تَحْنُنْ تَرْزُقَكَ وَالْعِقْبَةُ
لِلنَّقْوَىٰ

وَقَالُوا لَوْلَا يَا تَبَنَّا بِأَيَّاهِ مِنْ رَبِّهِ هُوَ أَوْلَىٰ
تَأْتِيهِمْ بِيَنَّهُ مَا فِي الصُّحْفِ الْأَوَّلِ

وَلَوْلَا أَهْلَكَنَّهُمْ بِعَذَابٍ مِّنْ قَبْلِهِ

an naya, na Putharo-on nirana ndun: Kadnan Nami! Ino kamingka da Sogowi sa Sogo, ka-a nami kaonoti so manga Ayat Ka ko da-a mi pun kapakaito a go kahina.

135. Tharowangka: A oman i isa na Nomanayao: Na nayao kano, ka katokawan niyo bo o antawa-a i khimangaruk ko lalan a Ontol, go sa miyakatoman.

Surah Al-Anbiya-21

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Miyakarani ko manga Manosiya so Kaphamagitonga kiran: A siran na matatago ko kalipat a khitatalikhod.

2. Da-a phakatalingoma kiran a Pananadum a pho-on ko Kadnan nirana bago, a ba iran ndi Phamakinuga a siran na Sasabula-on nirana,-

3. Mabibimban so manga poso iran. Na ini Punanai ran so bitiyara a siran na manga darowaka: A da ko ungkaya inonta na Manosiya a lagid iyo; a ti shongkano ko Balik Mata a sukano na Pukhailai niyo?

4. Pitharo (o Muhammad): So Kadnan Ko na katawan Niyan so Katharo Ko Langit a go so Lopa:

لَقَالُوا رَبِّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا
فَنَتَّيَعَّدُ أَيْنِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ
وَنَخْرُجَ (١٣٥)

فَلْ كُلُّ مُتَرِّصٌ فَتَرَبَصُوا
فَسَتَّعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الْصَّرَاطَ
السَّوِيِّ وَمَنْ أَهْتَدَى (١٣٦)

سُورَةُ الْأَنْبِيَاءَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي
غَفَلَةٍ مُّعَرِّضُونَ (١٣٧)

مَا يَأْنِيهِمْ مِنْ ذِكْرِنَ رَبِّهِمْ
مُّنْدَثِ إِلَّا أَسْتَمْعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ (١٣٨)

لَا هِيَّةُ قُلُوبُهُمْ وَأَسْرُوا الْنَّجُومَ
الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هُنَّ إِلَّا بَشَرٌ
مِثْكُمْ أَفَتَأْتُوكُمُ السِّحْرَ وَأَسْمَعُ
تَبَصِّرُوكُمْ (١٣٩)

قَالَ رَبِّيَ يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (١٤٠)

Go Sukaniyan so Puphakanug a Mata-o.

5. Kuna, ka Pitharo iran: A manga sambar a manga Taginupun!-Kuna, ka Pimbaba-as Iyan noto!-Kuna, ka Sukaniyan na Pababayok! Na witi tano Niyan sa Tanda lagid o Kiyasogowa ko miyanga-o ona!

6. Da-a Miyaratiyaya a Miya-on a niran a Phagingud, a bininasa Mi sukaniyan: Ino siran Pharatiyaya siran?

7. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-on a Ka a rowar sa manga Mama, a Phagilahaman Nami siran: Na ishai niyo so adun a Kata-o Niyan o sukano na di niyo katawi.

8. Na da-a Mi siran sunggai sa lawas a di Phamangangan ko Pangunungkun, go kuna a ba siran Phangakakakal (ko Doniya).

9. Oriyan niyan na initoman Nami kiran so diyandi, na Siyabut Ami siran a go so tao a kabaya Ami, go bininasa mi so manga Malawani.

10. Sabunsabunar a Tiyorongan Nami sukano sa Kitab a ndodon so Munang iyo: Ino niyo di Pungudaguda-a?

11. Na madakul a bininasa Mi a Phagingud a aya butad iyan na Darowaka, na mimbago Kami ko

بِلْ قَالُوا أَضَفَنَا حَلَمَيْ بِلْ أَقْرَبَهُ
بِلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلَمَّا نَأَيْتَهُ كَمَا
أَنْسَلَ الْأَوْلَانَ ٦

مَاءَ امْتَنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكَهَا
أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ ٧

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِيَ
إِلَيْهِمْ فَسَلَّمُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ٨

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَداً لَا يَأْكُلُونَ
الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَلِيلِينَ ٩

ثُمَّ صَدَقْتُهُمُ الْوَعْدَ فَاجْنِنُهُمْ وَمَنْ
نَشَاءُ وَأَهْلَكَنَا الْمُسْرِفِينَ ١٠

لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِنَّكُمْ كَتَبْأَفِيهِ ذَكْرَكُمْ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ١١

وَكُمْ قَصَّمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ طَالِمَةً
وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا أَخْرَى ١٢

oriyan niyan sa pagtao a manga salakao!

12. Na kagiya a magudam iran so siksa Ami, na sa maoto na siran na Punggaga-anan niran malagoi.

13. (Pitharo kiran): Di kano Phamalagoi, go kasoi kano ko ini Pangalimo rukano, go so manga darpa iyo, ka angkano kai sha-i.

14. Miyatharo iran: Hai dowan dowan tano! Mata-an! A sukutano na mimbaloi tano a manga Darowaka!

15. Na da dun maputa angkoto a Kapunggoraok iran, taman sa biyaloi Ami siran a (lagid o) piragon a miyanga-tutubas.

16. Na kuna a ba aya Kiya-aduna Mi ko Langit a go so Lopa go so nganin a lut a dowa nan na ba Ami Kabimbanan!

17. O kabaya Ami a komowa Kami sa Karimbaran, na Mata-an a kowa-an Nami sukaniyen pho-on ko Hadapan Nami, o Sukami na Punggolaola Ami!

18. Kuna, ka ipumbasbas Ami so Ontol ko ribat, na mapakaphagotukotuk Iyan, na sa maoto na sukaniyen na Pukhailang! Na aya ruk iyo na so sangat a siksa po-on ko iphuropa niyo.

فَلَمَّا آتَاهُمْ مِنَّا
بَشَّارًا سَيِّئًا إِذَا هُمْ مِنْهَا
يُرْكَضُونَ ١٥

لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوهُمْ إِلَىٰ مَا أَثْرَقْتُمْ فِيهِ
وَمَسَنِّكُنُوكُمْ لَعْلَكُمْ تُشَكَّلُونَ ١٣

قَاتُلُوا يَوْمَ الْيَمَنَ إِنَّا كَانُوا ظَالِمِينَ ١٤

فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَتِهِمْ حَتَّىٰ
جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا لِخَمْدِينَ ١٥

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
لَعْيَنَ ١٦

لَوْأَرْدَنَا أَنْ تَشَدَّدُهُمْ لَا تَحْذَنْهُمْ مِنْ لَدُنَّا
إِنْ كُنَّا نَافِعِينَ ١٧

بَلْ نَقْذِفُ بِالْمُتَّقِّيِّ عَلَى الْبَطْلِ فَيَدْمَعُهُ
فَإِذَا هُوَ رَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا
تَصْمِمُونَ ١٨

19. Na Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit go so Lopa: Go so (manga Malaikat a) shisi-i ko Hada-pan Niyan na di iran Iphunama a ka Pushimba-a Rukaniyan, go di siran Purotosun:

20. Gi-i Ran Iphoroporo ko Gagawi-i go so Daondao sa di Iran Purintasun.

21. Ba siran miyakakowa sa manga Katohan na pho-on ko Lopa a siran na Makaphangoyag siran sa Miyatai?

22. O adun a matatago sa dowa oto, a manga Tohan a salakao ko Allah, na Mabinasa dun a dowa oto! Na Soti so Allah, a Kadnan o Aras: Po-on ko iphuropa iran!

23. Di ron khi-isha so gi-i Niyan Nggolaola-an, ka siran i khaisha-an.

24. Ba siran miyakakowa sa manga Katohan a salakao ko Allah? Tharowangka: A bugai kano sa karina niyo: Giyaya na Pananadum o tao a pud Akun, go Pananadum o tao a miya-onsa an Ko; ogaid na so kadakulan kirana di iran katawan so Bunar, na siran na khitalikhod.

25. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-onsa an Ka a Sogo a ba Ami Ron di Phagilahamun: A Mata-an naya! A da-a Tohan a inonta Sakun; na Simba-a Ko niyo.

وَلَهُمْ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ
عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ
وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١﴾

يُسَيِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهارَ لَا يَقْتُرُونَ ﴿٢﴾

أَمْ أَتَخَذُوا مِنَ الْأَرْضِ هُنَّ
يُنَشِّرُونَ ﴿٣﴾

لَوْكَانَ فِي هَمَاءِ الْهَمَاءِ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَنَا
فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٤﴾

لَا يُشَتَّلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يَسْأَلُونَ ﴿٥﴾

أَمْ أَتَخَذُوا مِنْ دُونِهِ إِلَهًا قُلْ هَاتُوا
بُرْهَنَكُمْ هَذَا ذِكْرُ مَنْ يَقِي وَذِكْرُ مَنْ قَبْلَيْ
بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ
مُعْرِضُونَ ﴿٦﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا
نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا
فَأَعْبُدُونَ ﴿٧﴾

26. Na Pitharo iran: A kominowa so (Allah a) Masalinggagao sa Wata (a manga Malaikat) Soti Sukaniyan! Kuna, ka manga Oripun a Khisusula-an.

وَقَالُوا أَنْخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ
بِلِّعِبَادٍ مُّكَرُّمُونَ

27. Da-a Khi-onan iran Non a Katharo, go Siran na so Sogowan Niyana i gi-i ran Manggolaola.

لَا يَسِيقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ
بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ

28. Katawan Niyana so kasasan-goran Nirana, go so katatalikhodan Nirana, go da-a Khaogopan Nirana a inonta so Miyasowaton (so Allah,), go Siran na po-on ko kaluk Rukanianyan na Somasangkop Siran.

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ
وَلَا يَشْفَعُونَ كَإِلَيْهِ لَا يَرْضَى وَهُمْ مِنْ
خَشِيتِهِ مُشْفِقُونَ

29. Na sa dun sa Tharo a pud Kiran: Sa Mata-an! A Sakun na Tohan a salakao ko Allah, na giyoto man na imbadal Ami ron so Naraka Jahannam: Lagid man noto a imbadal Ami ko manga Darowaka.

* وَمَنْ يَقُلُّ مِنْهُمْ إِنَّهُ مِنْ دُونِهِ
فَذَلِكَ تَجْزِيهٌ جَهَنَّمُ كَذَلِكَ تَجْزِي
الظَّالِمِينَ

30. Ba da katokawi o siran a Miyamangongkir a Mata-an! A so manga Langit a go so Lopa na aya butad a Dowa oto na masasatiman (sa awal), na piyakambulag Ami Siran? Na Inadun Ami a pho-on ko ig so langowan taman a Oyagoyag. Ba siran ndi Pharatiyaya?

أَوْلَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ الْسَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ كَانَتَا تَقَابِفَتِنَاهُ مَا
وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا
يُؤْمِنُونَ

31. Na Piyamakabukunan Nami so Lopa sa manga Palao, ka-aniyan siran ndi Pukhakoyong, go Miyangumba-al Kami ron sa manga dadya a okita: A manga lalan, ka-an siran makakudug ko Ontol.

وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوْسَيَّا أَنْ تَمِيدَ
بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبْلًا
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

32. Go biyaloi Ami so Langit a Atup a sisiyapun: Na siran na so manga Tanda on na tatalikhodan niran!

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا
وَهُمْ عَنْ عَيْنِهَا مُعْرِضُونَ
۲۲

33. Na Sukaniyan so Miyadun ko Gagawi-i go so Daondao, go so Alongan go so Olan: Oman i isa on na si-i ko okit Iyan Puphamangudug.

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ الَّيلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ كُلُّ فِي لَلَّا يَسْبُحُونَ
۲۳

34. Na da-a singgayan Nami a Manosiya a miya-onan an Ka ko kakakal (ko doniya): Ino amai ka Matai Ka, na siran na khakakal siran?

وَمَا جَعَلْنَا لِلنَّاسِ مِنْ قَبْلِكَ الْخَلْدَ أَفَإِنْ
مِتَّ فَهُمُ الْخَلِدُونَ
۲۴

35. Oman i Baraniyawa na Phakata-am ko Kapatai: Na iputhupung Ami rukano so marata go so Mapiya, ka Tiyoba. Na si-i kano Rukami Phakandoda.

كُلُّ نَقِيسٍ ذَاقَهُ الْمَوْتُ وَبَلُوكُمْ
بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِلَيْنَا
مُرْجَعُونَ
۲۵

36. Na igira a miya-ilai Ka o siran a Miyamangongkir, na ba Ka iran ndun pukhowa-a Kasandagan. (Gi-i ran Tharo-on): Ba giya i so phagaloi ko manga Katohanan niyo? Go siran ko kapukha-aloi o (Allah a) Masalinggagao na siran na o Ongkirun niran!

وَإِذَا رَأَكَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ
يَسْخَذُونَكَ إِلَّا هُزُوا أَهْنَدَ الَّذِي
يَذْكُرُهُ الْهَنَّمُ وَهُمْ بِنِسْخِ
الْرَّحْمَنِ هُمْ كَفِرُونَ
۲۶

37. Inadun so Manosiya a a-alokalokun: Phaki-ilai Yakun rukano dun so manga Tanda Akun; na di niyo phagalokaloki!

خَلِقَ الْإِنْسَنُ مِنْ عَجَلٍ سَأْوَرِيكُمْ
إِنَّمَا قَلَّ مَنْ تَسْتَعِذُ لَهُ بِ
۲۷

38. Na gi-i ran Tharo-on: Anda dun angkai a diyandi, o sukano na Mumamata-an Kano?

وَيَقُولُونَ مَقَدْ هَذَا الْوَعْدُ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
۲۸

39. O katokawi o siran a Miyamangongkir so masa a di ran marun ko manga Paras iran so Apoi, go so manga likod iran, go di siran katabangan (na diran noto Matharo)!

40. Kuna, ka phakatalingoma kiran sa mitalumba, na makatukutuk kiran: Na di ran magaga i karuna-on, go di kiran mata-alik.

41. Na Sabunsabunar a piyamagompat so manga Sogo ko miyona an Ka; na Miyakatoron ko siran a miyamagurug kiran so Piyamagompat iran (a siksa).

42. Tharowangka: A antawa-a i makasiyap rukano ko Gagawi-i go so Daondao ko (siksa o Allah a) Masalinggagao? Kuna, ka siran na so Pananadum ko Kadnan niran na tatalikhodan niran.

43. Ba adun a manga Katohanhan niran a Makalinding kiran a salakao Rukami! Di ran khagaga i katabangi ko manga ginawa iran, go da-a Makaphaninindugan kiran pho-on Rukami.

44. Kuna, ka piyakisawitan Nami so Kapaginutao ko siran naya, a go so manga lokus iran taman sa miyalundo kiran so Omor. Ba iran ndi khailai a Mata-an! a Sukami na pushangorun Nami so Lopa, na pukhorangan Nami sukaniyen ko mbalabala-on? Ba siran i Phamakada-ag?

لَوْيَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ
لَا يَكُفُورُونَ عَنْ وُجُوهِهِمْ النَّازَارَ وَلَا
عَنْ ظُهُورِهِنَّ وَلَا هُمْ يُنَصَّرُونَ ﴿٣٧﴾

بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبَهَّهُمْ فَلَا
يَسْتَطِعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ
يُنَظِّرُونَ ﴿٣٨﴾

وَلَقَدْ أَسْتَهِزَ بِرُسُلِنَا فِي الْأَكْفَافِ
بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهِزُونَ ﴿٣٩﴾

قُلْ مَنِ يَكْلُمُكُمْ بِإِلَيْلٍ وَالنَّهَارِ مِنَ
الْأَرْجَنْ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ
مُعْرِضُونَ ﴿٤٠﴾

أَمْ لَهُمْ عَالِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا
لَا يَسْتَطِعُونَ نَصْرَ أَنفُسِهِمْ
وَلَا هُمْ مَنَّا يُصْحِبُونَ ﴿٤١﴾

بَلْ مَنْعَاهُنَّ لَهُ وَأَبَاءُهُمْ حَتَّى طَالَ
عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ فَلَا يَرُونَنَا نَأْنَافِي
الْأَرْضِ نَقْصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا
أَفَهُمُ الْغَلَبُونَ ﴿٤٢﴾

45. Tharowangka (Ya Muham-mad): A aya bo a ipuphamaka-ik-tiyar Akun rukano na so Wahy (a pho-on ko Allah): Na di Phamakini-gung o manga bungul so Pananawag, igira a Puphamaka-iktiyarun siran!

قُلْ إِنَّمَا أَنذِرْتُكُمْ بِالْوَحْيٍ
وَلَا يَسْمَعُ الصُّرُّالدُعَاءَ إِذَا
مَا يُنذَرُونَ

٤٥

46. Na Mata-an a o adun a misogat kiran a maito bo ko siksa o Kadnan Ka, na Mata-an a Putharon niran ndun: Hai dowan dowan tano! Mata-an! A sukutano na mimbaloi tano a manga Darowaka!

وَلَئِنْ مَسَّهُمْ نَقْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ
لَيَقُولُنَّ يَوْئِنَّا إِنَّا كُنَّا
ظَلِيلِينَ

٤٦

47. Na ibutad Ami so manga Timbangan a Ontol si-i ko Alongan a Qiyamah, na da-a Kasalimbotan a Baraniyawa sa maito bo. Na o adun a timbang (bo) o od a Hardal, na italingoma Mi sukaniyan: Na Makatatarotop Kami a manga pagitong.

وَنَضَعُ الْمَوْزِنَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَمَةِ
فَلَا ظُلْمٌ لِّنَفْسٍ شَيْئًا وَلَمْ كَانَ
مِثْقَالَ حَبْكَةٍ مِّنْ خَرَدٍ لَّا يُنْتَابِهَا
وَكَفَى بِنَا حَسِيبَ

٤٧

48. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa go so Haroun so (taurat) a Padoman, go Sindao go Pananadum a bagiyan o Khipananganngila,-

وَلَقَدْ أَتَيْنَا مُوسَى وَهَرُونَ الْفُرْقَانَ
وَضِيَاءً وَذِكْرًا لِّلْمُنْتَقِيْنَ

٤٨

49. Siran na somasangkop siran ko Kadnan niran a Migagaib, go siran na so Bangkit na ika-aluk iran.

الَّذِينَ يَخْشُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَهُمْ
مِّنَ السَّاعَةِ مُسْفِقُونَ

٤٩

50. Na giyangkaya (a Qur-an) na Pananadum a piyakandakulan sa Mapiya: A Initordon Nami Sukaniyan; ino sukano Pagongkirun niyo Sukaniyan?

وَهَذَا ذِكْرٌ مَبَارِكٌ أَنْزَلْنَاهُ أَفَإِنْتُمْ لَهُ
مُنْكِرُونَ

٥٠

51. Na Sabunsabunar a inibugai Ami ko Ibrahim so Torowan Rukaniyan gowani, go Sukami i manga Tata-o ron.

وَلَقَدْ أَنْتَ إِنْزَانَ إِبْرَاهِيمَ رُشْدًا مِّنْ قَبْلٍ
وَكَانَ عَلَيْهِ عِلْمٌ [٥٣]

52. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan go so pagtao Niyan: antona-a angkai a manga Barahala, a so sukanan na aya niyo dun Sisimba-an?

إِذْ قَالَ لِأَيْمَهُ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ
الَّتِي أَسْنَهَا عَذَّابُنَا [٥٤]

53. Pitharo Iran: A miyato-on nami so manga lokus ami a Puphamanimba-an nirana.

فَالْأُولُو وَجَدْنَاهُمْ أَبَاءَ نَاهَمَ عَنِيهِنَّ [٥٥]

54. Pitharo Iyan: A Sabunsabunar a miyatago kano sukanan go so manga lokus iyo ko Kadadag a Mapayag.

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي
ضَلَالٍ مُّبِينٍ [٥٦]

55. Pitharo iran: Bangka rukami inowit so Bunar, antawa-a Suka na pud ko manga Sasabulao?

قَالُوا أَحْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنْ
الْأَلْعَبِينَ [٥٧]

56. Pitharo Iyan: Kuna, ka aya Kadnan niyo na so Kadnan o manga Langit a go so Lopa, a so Miyadun kirana: Na Sakun sa makapantag ro-o man na pud ko manga saksi (on).

قَالَ لَرَبِّنَا كُوْرَبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي
فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَى ذَلِكُمْ مِنْ
الشَّاهِدِينَ [٥٨]

57. Na Ibut ko Allah, ka Purata-an Ko dun so manga Barahala niyo-ko oriyan o kalalakao niyo, a Mamakatalikhod kano.

وَتَالَّهُ لَا كَيْدَنَ أَصْنَمُكُمْ بَعْدَ تُولُوا
مُدَّرِّبِينَ [٥٩]

58. Na pipho-onan Niyan siran Muroroput, inonta so mala kirana, ka kalokalo siran na pangundodan nirana sukanian.

فَجَعَلَهُمْ مُجَدَّا إِلَّا كَيْدَ الْمُمْنَمِ
لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ [٦٠]

59. Pitharo iran: Antawa-a i Minggolaola si-i ko manga Katohanan tano? Mata-an! A Sukaniyan na pud dun ko manga Darowaka!

60. Pitharo iran: A miyanug Ami a Mangoda a phagalowin Niyan siran: A Pumbuthowan Sukaniyan sa Ibrahim.

61. Pitharo iran: Na wita niyo Sukaniyan ko phanga-i ilai o manga Manosia, ka-an niran kashaksi-i:

62. Pitharo iran: Ba Suka i Minggolaola saya ko manga Katohanan nami, hai Ibrahim?

63. Pitharo Iyan: Kuna, ka aya Minggolaola-on na giya mala kiran naya! Na ishai niyo siran, o siran na Makaputharo siran!

64. Na kiyandodan niran a gina-wa iran na Pitharo iran: A Mata-an! A sukanan na sukanan i manga Darowaka!

65. Oriyan niyan na Miyabar-iyonsong a manga Olo iran (na Pitharo iran:) Sabunsabunar a katawan Ka a di siran naya Makaputhataro!

66. Pitharo Iyan: Ino niyo Pushimba-a a salakao ko Allah, so da-a Khiyompiya niyan rukano a maitobo, go da-a Khibinasa niyan rukano?

قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا إِنَّا لَهُ مِنْ أَذْلَمِ الظَّالِمِينَ ﴿٣﴾

قَالُوا سَمِعْنَا فَتَيْرَى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِنَّا لَهُ مِنْ إِنْرَاهِيمَ ﴿٤﴾

قَالُوا فَأَتُوْنَاهُ عَلَىٰ أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشَهُدُونَ ﴿٥﴾

قَالُوا إِنَّا نَفْعَلَ هَذَا إِنَّا لَهُ مِنْ يَتَابِرَاهِيمَ ﴿٦﴾

قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَيْرِهُمْ هَذَا فَسَلَوْهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطَقُونَ ﴿٧﴾

فَرَجَعُوا إِنَّ أَنْفُسَهُمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٨﴾

ثُمَّ تَكْسُوا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عِلِّمْتَ مَا هَذُولَاءِ يَنْطَقُونَ ﴿٩﴾

قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْعَفُ كُمْ شَيْئًا وَلَا يَضْرُوكُمْ ﴿١٠﴾

أَفِ لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ٦٧

قَالُوا حَرَقُوهُ وَأَنْصُرُوهُ إِلَهُكُمْ إِنَّ
كُنْتُمْ فَنْعَلِينَ ٦٨

قُلْنَا يَنْأِرُ كُوْنِي بِرَدَّا وَسَلَّمَ عَلَى
إِبْرَاهِيمَ ٦٩

وَأَرَادُوا إِيهِ كَيْدَافَجَعَلَنَّهُمْ
الْآخِسَرِينَ ٧٠

وَنَجَيَنَّهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي
بَرَكَنَا فِيهَا لِلْعَلَمَيْنَ ٧١

وَوَهَبَنَا اللَّهُ اسْحَقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً
وَلَمَّا جَعَلْنَا صَلَاحِينَ ٧٢

وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَهَدُونَ بِأَمْرِنَا
وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فَعَلَ الْخَيْرَاتِ
وَلَفَامَ الْصَّلَاةَ وَلِيَكَاءَ الْزَّكَوْةَ
وَكَانُوا لِلنَّاسِ عَنِيدِينَ ٧٣

وَلُوطًا إِائِنَّهُ حُكْمًا وَعِلْمًا
وَنَجَيَنَّهُ مِنَ الْقَرْبَيْةِ الَّتِي كَانَ

67. Marshik kano, a go so Pushimba-an niyo a salakao ko Allah! Ba kano di Punggudaguda?

68. Pitharo iran: Totonga niyo Sukaniyan, go tabangi niyo so manga Katohanhan niyo, o sukano na Punggolaola-an niyo!

69. Pitharo Ami: Hai. Apoi! mba-loi ka a matunggao, go Kalilintad a si-i ko Ibrahim!

70. Na piyaka-antapan niran Sukaniyan sa tipo: Na biyaloi Ami siran a titho a manga logi!

71. Na siyabut Ami so Ibrahim go so Lut sa inowit Ami ko Lopa (a Sham) a so piyakandakulan Nami sa Mapiya so dalum iyan, a bagiyan o manga Ka-adun.

72. Na inibugai Ami Ron so Ishaq; go so Yaqoub a ini oman. Na oman i isa Kiran na biyaloi Ami a manga Bilangatao,

73. Go biyaloi Ami Siran a Pukhakaonotan, a Ipuphamando Iran so Sogowan Nami, go ini Ilaham Ami Kiran so Kanggolaola-a ko manga Pipiya, go so kipamayandungun ko Sambayang, go so katonaya ko zakat; go miyabaloj Siran a Puphamanimba Rukami.

74. Go so Lut, na bigan Nami Sukaniyan sa Kokoman go Kata-o, go siyabut Ami Sukaniyan ko (tao

تَعْمَلُ الْغَبَّيْثَ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا سَوْءً
فَسِقِينَ

ko) Ingud a so miyabaloi a gi-i nggolaola ko manga rurushik: Mata-an! A siran na miyabaloi siran a pagtao a marata, a manga songklid.

75. Na piyakasolud Ami Sukaniyan ko Limo Ami: Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Bi-langatao.

76. Go so Nuh, ko masa a kiapanguni Niyan gowani: na tiyarima Ami Sukaniyan, go siyabut Ami Sukaniyan go so Ta-alokon pho-on ko boko a mala.

77. Go tiyabangan Nami Sukaniyan ko pagtao a so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami: Mata-an! A siran na miyabaloi siran a pagtao a marata: Na inulud Ami siran langon.

78. Go so Dawood go so Sulaiman, na gowani na Pukhokomun Nirran so Pangoma-an gowani a manathabon so Kambing o pagtao: Na miyabaloi Kami ko Kokoman Nirran a manga saksi.

79. Na piyakisabotan Nami oto ko Sulaiman: Go oman i isa Kiran na bigan Nami sa Kokoman go Kata-o; go piyakaphasiyonot Ami a rakhus o Dawood so manga Palao a Puthasbik Siran, a go so manga Papanok: Na Sukami i Minggolaola (ro-o).

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ
الصَّابِرِينَ

وَنُوحًا إِذْ نَادَى مِنْ قَبْلٍ فَاسْتَجَبْنَا
لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنْ
الْكَرِبِ الْعَظِيمِ

وَنَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا
إِذَا يَنْتَنِي إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا سَوْءً
فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ

وَدَاؤُ دَوْسَلِيْمَنَ إِذْ يَحْكُمُ مَانَ فِي
الْمَرْثَى إِذْ نَفَقَتْ فِيهِ غَنْمَ الْقَوْمِ
وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَهِيدِينَ

فَفَهَمْنَاهَا سُلَيْمَنٌ وَكُلَّا إِنَّهَا
حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَرْنَا مَعَ دَاؤُ دَ
الْجِبَالَ يُسَيْحَنَ وَالْطَّيْرَ
وَكُنَّا نَافِعِينَ

وَعَلِمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوْسِكُمْ
لِنُخَصِّصَنَّكُمْ مِنْ بَاسِكُمْ فَهَلْ أَتُمْ
شَكِّرُونَ ﴿٨٠﴾

وَلِسُلَيْمَنَ الرَّبِيعِ عَاصِفَةَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ
إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَرَكَ كَافِهَا وَكَثَّا
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلَيْمِينَ ﴿٨١﴾

وَمِنْ الشَّيَطِينِ مَنْ يَعْوَصُونَ لَهُ
وَيَعْمَلُونَ عَمَلاً دُونَ ذَلِكَ
وَكُنَّا لَهُمْ حَفَظِينَ ﴿٨٢﴾

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَقِ مَسَنِيَ
الْأَضْرُرُ وَاتَّأْرَحْمُ الْأَرْجَيْنَ ﴿٨٣﴾

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا يَهِمُ
ضُرُورَةَ اتَّيَنَاهُ أَهْلَهُ وَمُثْلَهُمْ
مَعْهُمْ رَحْمَةٌ مِنْ عِنْدِنَا وَذَكَرَى
لِلْعَيْدِينَ ﴿٨٤﴾

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ
كُلُّ مِنَ الصَّابِرِينَ ﴿٨٥﴾

80. Go Inindao Ami Ron so kaphandai sa Rabun a bagiyan niyo, ka-angkano Niyan marunding ko goma-an (o ridowai) niyo: Na una, sukano Phanalamat kano?

81. Go (Piyakaphasiyonot Ami ko) bagiyan o Sulaiman so ndo a mabagur, pushambur sa sabap sa Sogowan Niyan, si-i ko Lopa a so piyakandakul Ami ron so manga pipiya: Na miyaloi Kami si-i ko langowan taman a manga Tata-o.

82. Go (Piyakaphasiyonot Ami Ron) so manga Shaitan, a so ipuphaninub iran (sa Montiya) go gi-i siran nggalubuk sa galubuk a salakao ro-o; na Sukami i somisiyang kiran.

83. Go so Ayyub, gowani na Miyanguni ko Kadnan Niyan, (sa Pitharo Iyan:) Mata-an! A Sakun na miyasogat Ako a morala, na Suka i Lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo.

84. Na tiyarima Ami Sukaniyan: Na inangkat Ami so minisogatön a morala, go inibugai Ami Ron so talokon, go so lagid iran a rakhus iran,- a Limo a pho-on ko Hadapan Nami, go Pananadum a bagiyan o manga Barasimba.

85. Go so Ismail, go so Idris, go so Zilkifli, oman i isa Kiran na pud ko manga Papantang;.

86. Na piyakasolud Ami Siran ko Limo Ami: Mata-an! A Siran na pud ko manga Bilangatao.

87. Go so Yunus a liyamud a suda, gowani a lomalakao a Pukhararangitan: Na aya antangan Niyan na di Yami dun kaphakasimpitan Sukaniyan! Na minigoraok Iyan ko katatago Iyan ko manga lilibotung: Da-a Tohan a inonta Suka: Soti Ka: Mata-an! A Sakun na miyabaloi Ako a pud ko manga Baradosa!

88. Na tiyarima Ami Sukaniyan: Go siyabut Ami Sukaniyan pho-on ko kapakandadamar: Na lagid man naya a kashabuta Mi ko Miyamaratiyaya.

89. Go so Zakariya, gowani a Manguni ko Kadnan Niyan: Kadnan Ko! Diyakongka mbagakun a tawantawan, na Suka i Lubi a maipyia ko manga Waris.

90. Na tiyarima Ami Sukaniyan: Go inibugai Ami Rukaniyan so Yahya: Go tiyanor Ami Rukaniyan si Karoma Niyan. Mata-an! A Siran na miyabaloi Siran a gi-i Siran magoradorad ko manga pipiya: Go Puphamanguni Siran Rukami sa kabaya a go kaluk, go miyabaloi Siran a si-i Siran Rukami Puphananang kopan.

91. Go so (Maryam a) sinyap Iyan a Ginawa Niyan: Na ini iyop

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِنَ
الصَّالِحِينَ ﴿٤١﴾

وَذَا الْثُوْنِ إِذْ هَبَ مُغَاضِبًا فَطَّنَ
أَنَّ لَنْ تَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي
الظُّلُمَتِ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَّ
شَبَّحْنَاكَ إِنَّكَ مَكْنُثٌ مِنَ
الظَّلَّالِيْنَ ﴿٤٢﴾

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَحْيَنَاهُ مِنَ الْفَةِ
وَكَذَلِكَ ثَجِي الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾

وَزَكَرَيَّا إِذْ نَادَى رَبَّهُ رَبِّيَ
لَا تَذَرْ فِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرٌ
الْوَرِثِينَ ﴿٤٤﴾

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ
يَحْيَى وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ
إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ
فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَ سَارَعَةً
وَرَهْبًا وَكَانُوا نَا
خَشِيعِينَ ﴿٤٥﴾

وَالَّتِي أَخْصَنَتْ فَرَحَهَا فَنَفَخْنَا

Ami Ron so pud ko Inadun Nami a Niyawa, go biyaloi Ami Sukaniyan a go so Wata Iyan a Tanda ko manga Ka-adun.

92. Mata-an! A giya i okit iyo a okit a isa, go Sakun i Kadnan niyo: Na Simba-a Ko niyo.

93. Na pishapotol iran so okit iran, ko lut-lut iran: Na oman i isa kirin na si-i siran Rukami Phama-kandod.

94. Na sa dun sa nggalubukun niyan so manga pipiya a sukaniyan na Mapaparatiyaya, - na di kalimungan so galubuk iyan: Go Mata-an! A Sukami i Puphanoraton.

95. Na inurun so Phagingud a bininasa Mi sukaniyan: Mata-an! A siran na di siran makambalingan,

96. Taman ko masa a kaluka-an so Yajuj a go so Majuj, a siran na Mamakapo-on ko oman i bobongan a gi-i siran shasakoya.

97. Na miyakarani so diyandi a bunar: Na sa maoto na giyoto! Na Masambolayang so manga kailai o siran a Miyamangongkir: (Matharo iran:) Hai dowan dowan tano! Sa-bunar a miyatago tano ko da kainungka-a sangkai; kuna, ka mimbaloi tano a manga darowaka!

98. Mata-an! A sukanu a go so Pusimba-an niyo a salakao ko Allah, na itagon ko Naraka Jahan-

فِيهَا مِنْ رُوحٍ كَا وَجَعَلْنَاهَا
وَأَنْهَا كَآيَةٌ لِّلْعَلِيمِينَ

إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةٌ وَرَجَدَةٌ
وَأَنَّا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونَ

وَتَقْطَعُوا أَمْرَهُمْ بِمَا هُمْ كُلُّ
إِلَيْنَا رَجُوْنَ

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنْ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ
مُؤْمِنٌ فَلَا كُفَّارَانَ لِسَعْيِهِ وَإِنَّا لِهِ
كَافِيْوْنَ

وَحَرَامٌ عَلَى قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ
لَا يَرْجِعُونَ

حَقٌّ إِذَا فَتَحْتَ يَأْجُوجَ وَمَاجُوجَ
وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ

وَاقْرَبَ الْوَعْدَ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ
شَخْصَةٌ أَبْصِرُ الَّذِينَ كَفَرُوا
يُوَلِّنَا قَدْ كُنَّا فِي عَفْلَةٍ مِنْ هَذَا
بَلْ كُنَّا نَاظِنَّ لِيْمِينَ

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِنِ
اللَّهِ وَحْصَبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا

nam! Sukano na rongkano Phama-kasolud!

99. O aya butad o siran naya na manga Katohanan, na di siran non mamakasolud! Na oman i isa kirana ron siran non ndun makakakal.

100. Aya bagiyan nirana non na katagao, go siran na di siran ro-o phamakanug.

101. Mata-an! A siran a miyaona a bagiyan nirana a pho-on Rukami so mapiya, na siran man na piyakawatan siran non,

102. Di ran khanug so dagudub iyan: Go siran i khatago ko pukhababaya-an o manga ginawa iran, sa makakakal siran (ro-o).

103. Di siran mapakamboko o pakalukluk a lubi a mala: Go ipagalao kirana o manga Malaikat: A giyai so Alongan niyo,-a so sukanona idi diyandi rukano.

104. Alongan a kalolona Mi ko Langit lagid o kapulolona o Panonarat ko manga Kitab,- lagid-o kinipho-onun Nami ko paganai a Kiyapangadun, a khasowin Nami sukaniyan: Diyandi a matatangkud Rukami: Mata-an! A Sukami i tatap a Punggalalubuk.

105. Na Sabunsabunar a ini Sorat Ami ko Zaboor, ko oriyan o Pananadum: A Mata-an! A so Lopa

وَرَدُورٌ

لَوْكَاتٍ هَوْلَاءَ إِلَهَةً مَا وَرَدُوهَا
وَكُلُّ فِيهَا خَلِيلُونَ ١١١

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا
لَا يَسْمَعُونَ ١١٢

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقُتَ لَهُمْ مِنَ
الْحُسْنَى أُولَئِكَ عَنْهَا مُبَغَّدُونَ ١١٣

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا
أَشَتَهُتْ أَنفُسُهُمْ خَلِيلُونَ ١١٤

لَا يَخْزُنُهُمْ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ
وَنَنْقَلِهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا
يَوْمَكُمُ الَّذِي كُشِّفَ
ثُوَّدُورُنَ ١١٥

يَوْمَ نَطُوِي السَّكَمَةَ كَطَيِ السِّجْلِ
لِلْكُتُبِ كَمَا بَدَانَا أَوْلَ خَلْقَنِ
تَعْيِدُهُ وَعْدًا عَيْنَاهُ إِنَّا كَمَا
فَاعَلَيْنَ ١١٦

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الرَّبُورِ مِنْ بَعْدِ
الَّذِكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرْثُهَا عِبَادِي

na Kaphangowarisan noto o manga Oripun ko, a manga Bilangatao.

106. Mata-an! A matatago saya so tanto a tarotop a undao a bagiyang o pagtao a manga Barasimba.

107. Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad), a rowar sa Limo ko manga Ka-adun.

108. Tharowangka (Ya Muhammad): A aya bo a Iphagilaham Rakun na aya bo a Tohan niyo na Tohan a Isa: Na una, sukano Mimbayorantang kano?

109. Na amai ka tomalikhod siran, na Tharowangka: A piyakatokao Akun sukano sa mulagilagid; na di Ko katawan o ino marani antawa-a mawatan so idi diyandi rukano.

110. Mata-an! A Sukaniyan na katawan Niyan so matanog a Katharo, go katawan Niyan so pagu-uma an niyo.

111. Na Diyakun katawan o ba giyaya na tiyoba rukano, go kashonor taman ko masa (o kapatai).

112. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Kokomun Ka (Rukami) so bunar! Na aya Kadnan Nami na so (Allah a) Masalinggagao a Kapuphanguniyan sa tabang, a sorang ko iphuropa niyo!

الصَّلَوةُ
الصَّلَوةُ
الصَّلَوةُ

إِنَّ فِي هَذَا لِكَلَاغًا لِّقَوْمٍ

عَنِيرِينَ

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً

لِلْعَالَمِينَ

قُلْ إِنَّمَا يُوحَى إِلَيْكَ أَنَّمَا إِلَّا هُنْ كُمْ

إِلَهٌ وَحْدَهُ فَهُنَّ أَنْتُمْ

مُشْرِكُونَ

فَإِنَّ تَوْلَوْنَاقْفُلْ إِذَا نَتَنْكُمْ عَلَى سَوَاعِدٍ

وَإِنْ أَدْرِيَتُ أَقْرِبُ أَمْ بَعِيدُمَا

ثُوَدُونَ

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهَرَ مِنَ الْقَوْلِ

وَيَعْلَمُ مَا تَكُونُونَ

وَإِنْ أَدْرِيَ لِعَلَهُ فِتْنَةٌ لَكُمْ وَمَنْعَ

إِلَى حِينِ

قُلْ رَبِّيْ أَحَدٌ كُلُّ مُلْكٍ وَرَبُّ الْجَنْ

الْمُسْتَعِنُ عَلَى مَا تَصْنَعُونَ

Surah Al-Hajj-22

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. Hai manga Manosiya! Kalukun niyo so Kadnan niyo! Mata-an! A so linog ko Bangkit na Shai a lubi a mala!

2. Si-i ko Alongan a mailai niyo to, na kalipatan o oman i puphaka-soso so puphakasoson niyan, go Mimba-wata o oman i Maogat so Ikaogat iyan: Go Mailaingka so manga Manosiya a (lagid o) khika-buburug, a kuna a ba siran khika-buburug: Na ogaid na so siksa o Allah a sangat (i ka-ada i kiran sa akal).

3. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i makiphawa-la makapantag ko Allah, sa kuna a ba Kata-o, go phagonotan niyan so oman i Shaitan a puphaminasal!

4. Minikokom rukaniyan a Mata-an! A sa dun sa manarigon, na Mata-an! A sukanian na kha-dadag iyan, go mapunggonanao niyan ko siksa ko Naraka Sair.

5. Hai manga Manosiya! O ba kano shasangka ko kaoyag (ko ori-yan o kapatai), na Mata-an! A Suka-

سورة الحج

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ
رَزْلَةُ السَّاعَةِ شَدِيدٌ عَظِيمٌ

يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذَهَّلُ كُلُّ
مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرَضَعَتْ وَتَضَعُ
كُلُّ ذَاتٍ حَمْلٍ حَمَلَهَا وَتَرَى
النَّاسَ شُكَرًا وَمَا هُمْ بُسْكَرَى
وَلَنْ يَكُنْ عَذَابُ اللَّهِ شَدِيدٌ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَدِّلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ
وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ

كُنْبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّهُ فَأَنَّهُ يُضْلَلُ
وَيَهْدِيهِ إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ

يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِنَ
الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ

mi na Inadun Nami sukano a pho-on sa botha, oriyan niyan na pho-on sa Notfa, oriyan niyan na pho-on sa rogo a mbabathik, oriyan niyan na pho-on sa sapo-ron a sapo, a miyalbaloi a go da mabaloi, ka-an Nami rukano mapakaliwanag; go puthangunun Nami ko manga Tiyan so kabaya Ami taman ko ta-alik a miyapunto, oriyan niyan na puphakaliyon Nami sukano a manga Wata, oriyan niyan (na puphakala-an Nami sukano), ka-angkano rao-tun ko katarotop o bagur iyo; na adun a pud rukano a tao a puphatai (a kangoda-an), go adun a pud rukano a tao a phakakasowin ko tanto a korang a kaoyagoyag, ka-an da-a katawan niyan ko oriyan o Kata-o a maito bo. Na Pukhailaing-ka so Lopa a kamamara-an, na igira a piyakatoron Nami ron so ig, na pananabadun, go shibokar, go mapakato iyan so oman i mbarambarang (a Mangunguto) a mapiya i paras.

6. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so bunar: Go Mata-an! A Sukaniyan na Pagoyagun Niyan so Miyamatai, go Mata-an! A Sukaniyan na so langowan taman na Gaos Iyan.

7. Na Mata-an! A so Bangkit na Phakatalingoma: Da-a sangka a madadalumon, go Mata-an! A so Allah na Pagoyagun Niyan so tao a matatago ko manga kobor.

نُطْفَةٌ شَمَّ مِنْ عَلْقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ
مُخْلَقَةٌ وَغَيْرِ مُخْلَقَةٌ لَتَبَيَّنَ لَكُمْ
وَنُقْرِفُ فِي الْأَرْضِ مَا نَشَاءُ إِنَّ أَجْلَ
مُسْمَىٰ إِنْ تَحْرِجُكُمْ طَفْلًا شَدَّتْ بِالْعُغْوَةِ
أَشَدَّكُمْ وَمِنْ كُمْ مَنْ يَنْوَفُ
وَمِنْ كُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَى أَرْذِلِ الْعُمَرِ
لَكِيَّاً لَا يَعْلَمُ مَنْ بَعْدَ عَلِيهِ شَيْئًا
وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا
عَلَيْهَا الْمَاءَ أَهْبَطْتَ وَرِبْتَ وَأَنْبَتَتْ
مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بِهِيجٍ

ذَلِكَ بِإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَإِنَّهُ يُحْكِي الْمَوْقِعَ
وَإِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَقِدِيرٌ

وَإِنَّ السَّاعَةَ إِاتِيَّةٌ لَرَبِّ فِيهَا وَأَنْ
اللَّهُ يَعْنَثُ مَنِ فِي الْقَوْبُورِ

8. Na adun a pud ko manga Manosiya a gi-i makiphapawala makapantag ko Allah, a kuna a ba Kata-o, go kuna a ba Torowan, go kuna a ba Kitab a puphakabugai sa Maliwanag,-

9. A lilingi-in niyan a lig iyan, ka-an makadadag pho-on ko lalan o Allah: A adun a bagiyan niyan si-i ko doniya a Kahina-an, go pakita-aman Nami ron ko Alongan a Qiya-mah so siksa a Phakatotong.

10. (Putharo-on non:) Giyaya man na sabap ko Miyanggalubuk o mbala a limangka, go Mata-an! a so Allah na kuna a ba salimbot ko manga Oripun Niyan.

11. Na adun a pud ko manga Manosiya a Pushimba-an niyan so Allah sa pukha-alangalangan: Na o masogat sukaniyan a mapiya, na Masowaton; na o masogat sukani-yan a tiyoba, na kulidun niyan a paras iyan: Miyalogi sa doniya go sa Akhirat: Giyoto man na sukaniyan so kalogi a mapayag!

12. Puphanonganowin niyan a salakao ko Allah, so di ron phaka-binasa, go di ron phaka-ompiya: Giyoto man na sukaniyan so kada-dag a mawatan!

13. Puphanonganowin niyan so nganin a so kaphakabinasa niyan na lubi a marani a di so Kaphaka-

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُحَدِّثُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ
وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٌ مُّنِيرٌ ﴿١﴾

ثَاقِ عَطْفِهِ لِيُضْلِلَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لِمَنْ فِي
الَّذِيَاخْرَى وَنُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
عَذَابَ الْحَقِيقِ ﴿١﴾

ذَلِكَ بِمَا فَدَّتِ يَدَكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَنْسَ
بِطَلَّمٍ لِلْعَبِيدِ ﴿١﴾

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ
أَصَابَهُ خَيْرٌ أَطْمَانُهُ وَإِنْ أَصَابَهُ
فَشَنَّةٌ أَنْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا
وَالآخِرَةُ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ
الْمُؤْمِنُ ﴿١﴾

يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يُضُرُّهُ
وَمَا لَا يَنْفَعُهُ ذَلِكَ هُوَ الصَّلَلُ
الْعَبِيدُ ﴿١﴾

يَدْعُو الْمَنَّاصِرَ وَأَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ
لِئَسَ الْمَوْلَى وَلَيَسَ الْعَشِيرُ ﴿٢﴾

ompiya niyan. Tanto a marata a Panarigan, go tanto a marata a bolayoka!

14. Mata-an! A so Allah na Phakasoludun Niyan so Miyamartiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, ko manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig: Mata-an! A so Allah na Punggolaola-an Niyan so nganin a kabaya Iyan.

15. Sa dun sa tao a aya butad iyan na tatarima-an niyan sa di dun thabangan o Allah (so Muhammad) si-i sa doniya go sa Akhirat, na butur sa tali ko boongan oriyan niyan na Pagugut: Na nggudaguda-a niyan o ino khailang dun o antangan niyan a marata so igagani gani ron!

16. Na lagid aya a Kinitoronun Nami ron a manga Tanda a manga rarayag; go Mata-an! A so Allah na Punggonana-on Niyan so tao a kabaya Iyan!

17. Mata-an! A so Miyamartiyaya, go so manga Yahodi, go so manga Sabi-in, go so manga Christians, go so manga Majusi, go so Miyamanakoto,- na Mata-an! A so Allah na Khokomun Niyan siran ko Alongan a Qiyamah: Mata-an! A so Allah i saksi ko langowan taman.

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَبَرُّى مِنْ تَحْنِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعُلُ مَا يُرِيدُ

﴿١٤﴾

مَنْ كَانَ يَظْهُرُ أَنَّ لَهُ يَنْصُرُهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ فَلَيَمْدُدْ دِسَبَ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لِقَطْعَةً فَلَيُنْظَرُ هَلْ يُدْهِنَ كَيْدُهُ مَا يَغْيِيْظُ

﴿١٥﴾

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْتُمْ بَيْنَتِي وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ

﴿١٦﴾

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِرِينَ وَالنَّصَارَى وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

﴿١٧﴾

18. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na Somosododon so matatago ko manga Langit go so matatago ko Lopa,- go so Alongan, go so Olan, go so manga Bito-on; go so manga Palao, go so manga Kayo, go so manga Binatang; go madakul a pud on ko manga Manosiya? Na madakul a miyatangkudon so siksa: Na sa dun sa Hina-an,- o Allah, na da-a makabugai ron sa Munang: Mata-an! A so Allah na Punggolaola-an Niyan so nganin a kabaya Iyan.

19. Giya dowaya a pukharido na miyrido siran makapantag ko Kadnan niram: Na so Miyaman-gongkir, na khasunggayan siran sa nditarun a Apoi Phangododun ko poro o manga Olo iran so Phulikabu a ig.

20. Iputhonag oto ko matatago ko manga Tiyan niram, go so manga kobal.

21. Go adun a manga bagiyan niram a manga rompi a potao (a ipumbasal kiram).

22. Oman niram makhadiyat a kapagawa iran non, pho-on ko boko, na pakakasowin siran non, go (Tharo-on kiram:) Ta-ami niyo so siksa a phakatotong!

23. Mata-an! A so Allah na Phakasoludun Niyan so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so

أَلْفَرَأَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُهُ مَنْ فِي
السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ
وَالقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجَبَالُ وَالشَّجَرُ
وَالدَّوَابُ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ
وَكَثِيرٌ حَقٌ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ هُنَّ مِنْ اللَّهِ
فَمَا لَهُ مِنْ شُكْرٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا
يَشَاءُ ﴿١٨﴾

هَذَا يَنْ خَصْمَانِ أَخْصَمُوا فِي رَبِّهِمْ
فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِعَتْ لَهُمْ شَيَّابٌ
مِّنْ نَارٍ يُصَبَّ مِنْ فَوْقِ رُؤُسِهِمْ
الْحَمِيمُ ﴿١٩﴾

يُصَهِّرُهُمْ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجَلُودُ

وَلَمْ يَقْعِدُ مِنْ حَدِيدٍ ﴿٢٠﴾

كُلُّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ
غَيْرِ أَعْيُدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابًا
الْحَرِيقُ ﴿٢١﴾

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّلَاحَ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا

manga pipiya, ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig: Phangimowan Siran ro-o ko manga Salunda a Bolawan go Montiya, go aya manga nditarun niran ro-o na Sotra.

24. Go Miyanggonanao siran ko mapiya a Katharo: Go Miyanggonanao siran ko lalan o (Allah a) Diya-itam o Podi.

25. Mata-an! A so Miyaman-gongkir, go Puphangalang siran ko lalan o Allah, a go so Masjidil Haram, a so inisunggai ami Sukaniyan a bagiyan o manga Manosiya, a mulagidon so mababalingon, a go so mananangga. Na sa dun sa khadiyat ro-o sa di ontol sabap sa kapanganiyaya, na pakata-amun Nami sukaniyan ko siksa a Malipudus.

26. Na gowani na piyayag Ami ko Ibrahim, so darpa o Walai, (sa Pitharo Ami Ron:) Da-a Shakoton Ka Rakun a maito bo; go Sotiyangka so Walai Yakun a bagiyan o gi-i Thatawap, a go so Puphamanindug, go so Puphuroroko a Puphamanodod.

27. Na tawagun Ka ko manga Manosiya so Kapunaik Hajji: Ka Mamakatalingoma siran Ruka a Puphulalalag, go (Khikokoda ko) oman i Onta, a mamakatalingoma siran a pho-on ko oman i lalan a mawatan;

أَلَا إِنَّهُ لِمُحَكَّمٌ فِيهَا مِنْ
أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ
فِيهَا حَرِيرٌ

وَهُدُوا إِلَى الْطَّيِّبِ مِنْ الْقَوْلِ وَهُدُوا
إِلَى صَرَاطِ الْحَمِيدِ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ وَالسَّجِدَ الْحَرَامَ الَّذِي جَعَلْتُهُ
لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَكْفُ فِيهِ وَالْبَادُ
وَمَنْ يُرِدُ فِيهِ بِالْحَكَمِ يُظْلَمُ نُذَقُهُ
مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ

وَإِذْ يَوْمَ الْإِنْزَهَمَ مَكَانَ الْبَيْتِ
أَنَّ لَا تُشَرِّفُ فِي شَيْئًا وَطَهَرَ يَتَقَىَ
لِلطَّاهِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكْعَ
السَّاجُودُ

وَأَذِنْ فِي النَّاسِ بِالْحِجَّةِ يَأْتُوكَ رِجَالًا
وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ
فَجَّ عَمِيقٍ

لِيَشْهَدُوا مِنْ فَعْلِهِمْ وَيَذْكُرُوا
أَسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ
عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَمِ
فَكُلُّوْمَنَاهَا وَأَطْعَمُوا الْبَآسَ

الْفَقِيرَ

٢٨

ثُمَّ لِيَقْضُوا نَفَثَتِهِمْ وَلَيُوْفُوا
نُذُورَهُمْ وَلَيَطْوَّفُوا بِالْبَيْتِ
الْعَتِيقِ

٩٩

ذَلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ حُرُمَاتِ اللَّهِ فَهُوَ
خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأَحْلَتْ
لَكُمُ الْأَنْعَمُ إِلَامًا يُشْكِنُ
عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوهُ
الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوهُ
فَوْكَ الْرُّورِ

٦٣

حُفَّاءِ اللَّهِ غَيْرُ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكُ
بِاللَّهِ فَكَانَ مَحْرَمٌ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخَطَّفُهُ
الْأَطْيُرُ أَوْ تَهُوِيْ بِهِ الْرِّيحُ فِي مَكَانٍ
سَاحِقٍ

٦٤

ذَلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعَرَاتِ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ
تَّقْوَى الْقُلُوبِ

٦٥

28. Ka-a niyan kamasai so Phamaka-ompiya kiran, go a niran Pukha-aloi so ngaran o Allah, si-i ko manga Alongan a khikapupunto, makapantag ko Iniriskhi Niyan kir-an a manga Binatang a manga Ayam: Na kangkano ron go pakan-kana niyo (ron) so karurugunan a pukhamurmuran.

29. Oriyan niyan na lalanun nir-an so okit iran (ko Kapunaik Hajji), go tomanun nir-an so manga samaya iran, go Thawap siran ko Walai a andang.

30. Giyoto man: Na sa dun sa sula-an niyan so piyakipamagada-tan o Allah, na giyoto i mapiya-on si-i ko Kadnan niyan. Na piyakai rukano so manga Ayam, inonta so Kapuphangadian rukano (so Kiyaharama-on): Na pakawatani niyo so marshik a manga Barahala, go pakawatani niyo so Katharo a kabokhag,-

31. A Shasa limbotawan kano ko Allah, sa di niyo Puphamanakoton Sukaniyan: Na sa dun sa Ipanakoto niyan so Allah, na lagid o ba miyalog a pho-on ko kawang na pushayabun sukaniyan o manga Papanonk, o di na ipumbayog sukaniyan o ndo ko darpa a mawatan.

32. Giyoto man: Na sa dun sa sula-an niyan so manga Tanda o Allah, na Mata-an naya! a pud ko

Kapuphangonganotan o manga poso.

33. Adun a bagiyan niyo ron a manga gona taman ko ta-alik a pupunto-on: Oriyan niyan na so Shombaliyan non na si-i ko (o bayo) Walai a andang.

34. Na oman i pagtao na shing-gayan Nami sa Puphanombaliyan, ka-a niran Pukha-aloi so ngaran o Allah si-i ko Inipagupur Iyan kiran a Binatang a manga Ayam. Na so Tohan niyo na Tohan a Isa: Na rongkano Mbayorantang: Na Pu-phamanotholingka sa mapiya so Khipangangalimbaba-an,-

35. Siran na igira miya-aloi so Allah, na somangkop so manga poso iran, go manga Papantang ko nganin a mini-sogat kiran (a tiyoba), go Khipamamayandug ko Sam-bayang, go so saba-ad ko Inibugai Ami kiran na ipuphamumugai ran.

36. Na so manga Onta na ini sunggai Ami sukanian a bagiyan niyo a pud ko manga Tanda o Allah: Adun a bagiyan niyo ron a mapiya: Na aloya niyo so ngaran o Allah ko kasombaliyaon a khipaka-titindug: Na igira minibutad so manga kilid iran (ko Lopa), na kangkano ron, go pakakana niyo (ron) so domadapai, go so bara-arapan: Lagid oto man a kiyapaka-phasiyonota Mi kiran rukano, ka-angkano Makapanalamat.

لَكُمْ فِيهَا مَنَفِعٌ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمٍّ ثُمَّ
مَحَلَّهَا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مِنْسَكًا لَذِكْرُهَا
آسَمُ اللَّهِ عَلَى مَارِزَقِهِمْ مِنْ بَهِيمَةِ
الْأَنْعَمِ فَإِنَّهُ كُمْرُ اللَّهِ وَحْدَهُ فَلَهُ
أَسْلِمُوا وَبِشِّرِ الْمُخْتَيِّنَ

الَّذِينَ إِذَا ذَكَرَ اللَّهُ وَجَلَّتْ قُلُوبُهُمْ
وَالصَّابِرِينَ عَلَى مَا أَصَابَهُمْ وَالْمُقْسِيِّ
الصَّلَاةَ وَمَا رَزَقَهُمْ يُنْفِقُونَ

وَالْبُدُّنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَرِ
اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ فَادْكُرُوا أَسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا
صَوَافِقَ فَإِذَا وَجَّهَتْ جُنُوبُهَا فَلَوْمَهَا
وَأَطْعِمُوا الْقَانُونَ وَالْمَعْرَفَةَ لَذِكْرَكَ
سَرَّنَهَا لَكُمْ لَعْلَكُمْ تَشْكُرُونَ

37. Di dun ishampai ko Allah so manga sapo iran, go so manga rogo iran: Na ogaid na ishampai Ron so Kapangonganotan a pho-on rukano: Lagid oto man a Kiyapakaphasiyonota Niyan kiran rukano, ka-an niyo Mashulasula so Allah ko Kiyanggonanaowa Niyan rukano: Na Puphamanotholingka sa mapiya so Miphipyapiya.

38. Mata-an! A so Allah na lilindingun Niyan so Miyamaratiyyaya: Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so langowan o makadoret, a Miyongkir.

39. Bigan sa idin (ko kaphurang) so siran a Puphamono-on siran sabap sa Mata-an! A siran na inaniyyaya siran;- Na Mata-an! A so Allah si-i ko katabangi kiran na Sabunar a Gaos Iyan;-

40. Siran na biyogao siran ko manga Ingud iran sa di ontol,- giya bo a gi-i ran Katharowa: Sa aya Kadnan nami na so Allah. Na o da runa o Allah so manga Manosiya so saba-ad kiran sabap ko saba-ad, na miyangaguguba dun so manga (Simba-an a), Sawami, go Biya-on, go Salawato, go so manga Masjid, a Pukha-aloi ron so ngaran o Allah sa madakul. Na Mata-an a thabangan ndun o Allah so Puthabang Rukaniany;- Mata-an! A so Allah na titho a Mabagur, a di kharun.

لَن يَنْالَ اللَّهُ لُؤْمَهَا وَلَا دَمَأْهَا وَلَكِنْ
يَنَالُهُ الْنَّقْوَىٰ مِنْكُمْ كَذَلِكَ سَخْرَهَا
لَكُمْ لِتَكْبِرُوا عَلَى اللَّهِ عَلَى مَا هَدَنَاكُمْ
وَبَشِّرُ الْمُحْسِنِينَ

إِنَّ اللَّهَ يُدْعِي عَنِ الدِّينِ مَا شَاءَ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَانٍ كَفُورٍ

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ كَيْنَهُمْ ظَلَمُوا
وَإِنَّ اللَّهَ عَلَى نَصْرِهِ مَلِقٌ

الَّذِينَ أَخْرِجُوا مِنْ دِيْرِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ
إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعَ اللَّهِ
النَّاسَ بِعَصْبَهُمْ بِعَضِّهِمْ لَهُمْ مَثْصُومُونَ
وَيَرَى وَصْلَوَاتٍ وَمَسَاجِدٍ يُذَكَّرُ
فِيهَا أَسْمَ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَ
الَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَغَوِيٌّ

عَزِيزٌ

الَّذِينَ إِنْ مَكَنُوهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَإِنَّا لِ الرَّكُونَةَ وَأَمْرُوا
بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَا عَنِ الْمُنْكَرِ
وَلِلَّهِ عَلِيقَةُ الْأُمُورِ

وَلَئِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبُتُمْهُمْ
قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودٌ

وَقَوْمُ إِنْزَهِيمٍ وَقَوْمُ لُوطٍ

وَاصْحَابُ مَدِينَةِ وَرْدَبَ مُوسَى
فَأَمَّا يَتَّبِعُ لِلْكُفَّارِينَ ثُمَّ أَخْدَتُهُمْ
فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرٌ

فَكَانُوا مِنْ قَرِيَّةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهُنَّ
ظَالِمَةٌ فِيهِ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا
وَيُتَرِّقُ مَعْطَلَةً وَقَصْرٍ مَشِيدٍ

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ
قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ إِذَانٌ يَسْمَعُونَ
بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَلُ أَلَا بَصَرُ وَلَا كَنْ
تَعْمَلُ الْقُلُوبُ لَتَّيْ فِي الصُّدُورِ

41. Siran na o pakakhapa-ara Mi siran ko Lopa, na iphamayandug iran so Sambayang go tonain niran so Zakat, go Isogo iran so mapiya go isapar iran so marata: Na kapar o Allah so kha-akiran ko pukha-kaolaola.

42. Na o taplisa Ka iran (Ya Muhammad), na Sabunar a tomiyaplis ko miya-on-a-an niran so pagtao o Nuh, go so Ad, go so Samood;

43. Go so pagtao o Ibrahim, go so pagatao o Lut;

44. Go so manga tao sa Madyan; go tiyaplis so Musa. Na piyakathali Yakun sa malayat so manga Kapir, oriyen niyan na Diyanug Akun siran: Na antona-a i miyambutad o kiya-alina Ko (kiran)!

45. Na madakul a Phagingud a bininasa Mi sukanian, ko gi-i ran kendarowaka, na sukanian na miyamangirobar so manga Atup iyan, go Paridi a kiyaganatan, go Torogan a maporo.

46. Ba siran nda makalalakao ko Lopa, na adun a bagiyan niran a manga poso a Mipunggudaguda iran, o di na manga tangila a Miphamacakinug iran? Na Mata-an naya! A di khabota so manga kailai, na ogaid na aya khabota na so manga poso a so shisi-i ko manga Rarub.

47. Na Phangunin niran Ruka (Ya Muhammad) a kapagalokaloki ko siksa! Na di dun pundorat so Allah ko diyandi Iyan. Na Mata-an! A so salongan si-i ko Kadnan Ka na lagid o sanggibo ragon ko itongan niyo (sa doniya).

48. Na madakul a Phagingud a piyakathali Akun sa malayat, ko giiran kandarowaka, oriyan niyan na siniksa Akun sukanian. Na Sakun i khandodan.

49. Tharowangka: Hai manga
Manosiya! Sakun na matag Ako
rukano Phamaka-iktiyar a ma-
payag:

50. Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pi-piyya, na adun a bagiyan niran a Map-ap, a go Pagupur a mapiya.

51. Na siran a miyamanamar maminasa ko manga Ayat Ami, a rorompisan nirana;- na siran man i manga tao ko Naraka Jahim.

52. Na da-a Siyogo Ami ko miya-
ona-an Ka (Ya Muhammad) a Sogo
o di na Nabi, a ba di igira Miyatiya,
na pusharampongung o Shaitan so
Batiya Iyan: Na Phagilangun o Al-
lah so ipusharampong o Shaitan,
oriyan niyan na gi-i pakathakna-an
o Allah so manga Ayat Iyan: Na so
Allah na Mata-o, a Maongangun:

وَيُسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ
اللهُ وَعْدَهُ وَلَمْ يَرُتْ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ
كَأْلِفْ سَنَةٍ مَمَّا تَعُدُّونَ

وَكَانُوا مِنْ قَرِيبَةٍ أَمْلَيْتُ لَهَا وَهِيَ
ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخْذَتْهَا وَلَى الْمَصِيرِ

مَيْمَنٌ ۝ ۶۹

**فَالَّذِينَ ءامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ**

وَالَّذِينَ سَعَواً فِي أَيْتَنَا مُعَجِّزِينَ
فَلَوْلَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ
وَلَا نَبِيٌّ إِلَّا ذَانَمَنَّ الْقَوْمَ الشَّيْطَنَ
فِي أُمَّتِيهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا يَلْقَى
الشَّيْطَنُ ثُمَّ يَحْكُمُ اللَّهُ عَلَيْهِ
وَاللَّهُ عَلَيْهِ حَكْمٌ

53. Ka mbalowin Niyan so ipusharampong o Shaitan a tiyoba ko siran a kadadaluman so manga poso iran sa gudamun, Go so manga tutugas so manga poso iran: Na Mata-an! A so manga darowaka na matatago dun ko kiyanggibas, a mawatan:

54. Go adun katokawi o siran a piyamugan ko Kata-o a Mata-an! (A giya Qur-an naya) na bunar a pho-on ko Kadnan Ka, go Maparatiyaya iran naya, go thakna rukaniyan so manga poso iran: Na Mata-an! A so Allah i titho a Punggonanao ko siran a Miyamaratiyaya ko okit a ontol.

55. Na di khapokas so siran a Miyamangongkir ko kashasangka Rukaniyan taman sa kapakatalingoma kiran o Bangkit a mitalumba, o di na makatalingoma kiran so siksa ko gawi-i a da-a kapipiya-on a ginawa.

56. So kapa-ar sa Alongan noto na ruk o Allah: Khokomun Niyan siran: Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na matago ko manga Sorga a Pakadarandang.

57. Na so Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man na adun a bagiyan nirana siksa a phakahina.

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِيَ الشَّيْطَانُ فُتَنَّةً
لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرْضٌ وَالْفَاسِدَةُ
قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شَقَاقٍ
بَعِيرٌ

وَلَيَعْلَمَ الَّذِينَ أَوْتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ
الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَإِنُّكُمْ مُّنَوَّبُهُمْ
فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُادٍ
الَّذِينَ آمَنُوا إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

وَلَا يَرَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي رِيَةٍ مِّنْهُ
حَتَّىٰ تَأْتِيهِمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيهِمْ
عَذَابٌ يَوْمٌ عَقِيمٌ

الْمَلَكُ يَوْمَئِذٍ لَّهُ يَحْكُمُ بِنَحْنُ هُمْ
فَالَّذِينَ مَأْمُنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّتِ النَّعِيمِ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
فَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِمٌ

58. Na so Miyamanogalin sa Ingud makapantag ko lalan o Allah, orian niyan na Miyapurang siran, o di na Miyatai siran,- na Mata-an a Puriskhiyan siran ndun o Allah sa riskhi a mapiya: Na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan ndun i lubi a mapiya ko puphamamugai sa riskhi.

59. Mata-an a phakasoludun Niyan siran ndun ko (Sorga a) khasoludan a Khasowat siran non: Na Mata-an! A so Allah na titho a Mata-o, a Matigur.

60. Giyoto dun man. Na sa dun sa somaop sa lagid o kiya aniyaya-a on, orian niyan na inaniyaya puman sukanian, na Mata-an a thabangan ndun sukanian o Allah: Mata-an! A so Allah na titho a Mama-apun, a Manapi.

61. Giyoto dun man. Sabap sa Mata-an! A so Allah na Puphaka-Iudun Niyan so gagawi-i ko daondao, go puphakasoludun Niyan so daondao ko gagawi-i; na Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

62. Giyoto dun man. Sabap sa Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Bunar; go Mata-an! A so Puphanongganowin niran a salakao Rukaniyan,- na sukanian so ribat: Go Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Maporo, a Mala.

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
ثُمَّ قُطِّلُوا أَوْ مَا تَوَلَّ بِرَزْقَنَاهُمُ اللَّهُ
رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ
خَيْرُ الرَّزِيقَاتِ

لَيَدْخُلَنَّهُمْ مُذَكَّرًا يَرْضُونَهُ وَلَنَّ
اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ

* ذَلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ
مَا عَوْقَبَ بِهِ ثُمَّ بَغَى عَلَيْهِ
لَيَنْصُرَنَاهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ
لَعَفُوٌ عَفُورٌ

ذَلِكَ يَأْتِيَ اللَّهُ بِيُولُجِ الْيَلِّ فِي
النَّهَارِ وَيُولُجُ النَّهَارَ فِي الْيَلِّ
وَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ

ذَلِكَ يَأْتِيَ اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا
يَدْعُونَكَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَطَلُ
وَإِنَّ اللَّهَ هُوَ عَلَى الْكَيْرِ

63. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na piyakatoron Niyan a pho-on ko kawang so ig, na pukhabaloi so Lopa a Magagadong? Mata-an! A so Allah na tanto a Mala i Gagao, a Kaip.

64. Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa: Na Mata-an! A so Allah na titho a Sukaniyan so Kawasa, a Puphodin.

65. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na Piyakaphasiyonot Iyan rukano so shisi-i ko Lopa, a go so manga Kapal a Puphamangutas ko Kalodan sabap sa Sogowan Niyan? Go u-urunun Niyan so Langit ka o ba makatana ko Lopa inonta o sabap sa idin Niyan: Mata-an! A so Allah na tanto a Makapudi-in ko manga Manosiya, a Makalimo-on;

66. Go Sukaniyan so Miyoyag rukano, oriyan niyan na mbono-on kano Niyan, oriyan niyan na Pagoagun kano Niyan (ko oriyan o Kapatai): Mata-an! A so Manosiya na titho a da-a tadum iyan!.

67. Oman i pagtao na shinggayan Nami sa okit, a siran na aya iran noto phagokitan: Na o ba Ka iran mapokas ko okit (a Maka-o ontol); na Panolonun Ka so (Okit o) Kadnan Ka: Mata-an! A Suka na matatangkud a si-i ko Torowan a Matitho.

الْعَرَأْبَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً فَتَصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَةً إِنَّ
اللَّهَ لَطِيفٌ حَنِيرٌ

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَإِنَّ اللَّهَ لَهُ الْغَنَوْمُ الْحَمِيدُ

الْمَرْأَةُ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ
وَالْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ يَأْمُرُهُ
وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقْعُدْ عَلَى الْأَرْضِ
إِلَّا بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوفٌ

رَحِيمٌ

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَا كُمْ ثُمَّ مَيَتَكُمْ
ثُمَّ حَيَّكُمْ إِنَّ الْإِنْسَانَ
لَكَفُورٌ

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكَاهُمْ
نَاسِكُوهُ فَلَا سُنْنَةَ عَنْكَ فِي الْأَمْرِ
وَأَدْعُ إِلَى رَبِّكِ إِنَّكَ لَعَلَى هُدَىٰ
مُسْتَقِيمٍ

68. Na amai ka makipuphawala siran Ruka, na Tharo-wangka: A so Allah i Mata-o ko gi-i niyo ngolao-la-an.

69. So Allah na Khokomun kano Niyān ko Alongan a Qiyamah si-i ko nganin a miyabaloī kano ron a di niyo phagayonayonan.

70. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyān so shisi-i ko Langit a go so Lopa? Mata-an! A giyoto man na matata-go ko Kitab, Mata-an! A giyoto man si-i ko Allah na malubod.

71. Na Pushimba-an nirān a salakao ko Allah, so da-a Initoron Niyān non a katantowan, go so da-a bagiyan nirān non a Kata-o: Na da-a bagiyan o manga darowaka a phakatabang.

72. Na igira a Pumbatiya-an kirān so manga Ayat Ami, a manga rarayag, na Masarinongka ko manga Paras o siran a Miyamangongkir so kagowad ! Sama- iran mbo di phamuntola so Puphamatiya kirān ko manga Ayat Ami. Tharowangka: Ino o Panothola Ko rukano so marata a di giyoto? So Naraka! Na ini thiagar oto o Allah ko siran a Miyamangongkir! Na mikharatara-ta a khabolosan!

73. Hai manga Manosiya! Adun a inumba-alan a ibarat! Na Pama-

وَإِنْ جَنَدُوكَ فَقُلِّ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ
٦٨

اللَّهُ يَعْلَمُ كُمْ بِيَوْمِ الْقِيَمَةِ
فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْلِفُونَ
٦٩

أَمْرَتَهُمْ أَنْ يَعْلَمُوا مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ
عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ
٧٠

وَيَعْبُدُونَ مَنْ دُونَ اللَّهِ مَا لَهُ بِنَزَلٍ بِهِ
سُلْطَانًا وَمَا يَنْسَهُ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا
لِظَلَّمِيْنَ مِنْ نَصِيرٍ
٧١

وَإِذَا نَتَلَ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيْنَتِ
تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الظَّالِمِينَ كُفَّرُوا
أَمْكَنَ كَيْكَادُونَ كَسْطُونَ
بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا قَاتِلُونَ
أَفَأَنِيشُكُمْ شَرِّقَنَ ذَلِكُمُ النَّارُ وَعَدُهَا
اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَأَوْيَسَ الْمَصِيرُ
٧٢

يَتَأْيِدُهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَأَسْتَمِعُوا

kinuga niyo sukaniyan! Mata-an! A so Puphanonganowin niyo a salakao ko Allah, na da dun a kha-adun niran a satiman mbo a tunduk, apiya pun thimotimowan niran noto! Nao adun a khowa-an kir'an o tunduk a maito bo, na di iran noto kharun rukaniyan. Malumuk so Puphangampit, a go so Puphangampitun!

74. Da iran sula-an ko Allah so titho a kala Iyan: Mata-an! A so Allah na titho a Mabagur, a Domada-ag.

75. So Allah na Puphamili ko manga Malaikat sa manga Sogo a go so saba-ad ko manga Manosiya; Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

76. Katawan Niyan so kasasan-goran niran go so katatalikhodan niran: Na si-i bo ko Allah phakan-doda so pukhakaolaola.

77. Hai so Miyamaratiyaya! Roko kano, go Sodod kano, go Simba-aniyo so Kadnan niyo, go nggolaola-aniyo so mapiya; ka-angkano Makada-ag.

78. Na Panagontamanun niyo si-i ko Allah so ontol a kapanagonta-man Rukaniyan, Sukaniyan na pinili kano Niyan, go da-a inisunggai Niyan rukano si-i ko Agama a masimpit; okit o Ama iyo a Ibrahim.

لَهُوَ إِنَّ الَّذِينَ تَعْوَنُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ لَنْ يَحْلُقُوا ذَبَابًا وَلَا جَمِيعًا
وَإِنْ يَسْتَهِمُ الظَّبَابُ شَيْئًا
لَا يَسْتَقِدُهُ وَمِنْهُ ضَعْفٌ
الْطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ

مَا كَدَرُوا اللَّهُ حَقٌّ كَدْرُهُ إِنَّ
اللَّهَ لَقَوْىٌ عَزِيزٌ

اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلِكَةِ
رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ بَصِيرٌ

يَعْلَمُ مَا يَبْيَأُنَّ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلَفُهُمْ
وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

يَتَأْمِنُ الَّذِينَ آمَنُوا أَنْ كَعُوا
وَاسْجُدُوا وَأَعْبُدُوا رَبِّكُمْ وَافْعُلُوا
الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

وَجَهَهُدُوا فِي اللَّهِ حَقٌّ جَهَادٍ هُوَ
أَجْبَتْكُمْ وَمَا جَعَلَ عَيْنَكُمْ فِي الدِّينِ
مِنْ حَرَجٍ مَّلَةٌ أَيْمَنَكُمْ إِنَّهِ يَسِيرٌ هُوَ
سَمَّنَكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلٍ وَفِي هَذَا

Sukaniyan i mitho rukano sa manga Muslim gowani, go si-i sangkai (a Qur-an); ka-an mabaloi so Sogo a saksi rukano, go mabaloi kano a manga saksi ko manga Manosiya! Na Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat, go sarigi niyo so Allah! Sukaniyan i Panarigan niyo; na miyakapiyapiya a Panarigan, go miyakapiyapiya a Phananabang!.

لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ
وَتَكُونُوا شَهَادَةً عَلَى النَّاسِ فَأَقِمُوا
الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكُورَةَ وَاعْتَصِمُوا
بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَانَا فَنَعِمَ الْمَوْلَى وَنَعِمَ
النَّصِيرُ

Surah Al-Mu'minun-23

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Sabunar a Phakada-ag so Miyamaratiyaya,-
2. So siran si-i ko Sambayang iran na somasangkop siran,
3. Go so siran si-i ko ilang na tatalikhodan nirana,
4. Go so siran si-i ko Zakat na inggogolalan nirana,
5. Go so siran si-i ko manga Kaya-an nirana na sisiyapun nirana,
6. Inonta si-i ko manga Karoma iran, o di na so Miyakhapa-ar o manga tangan nirana,- ka Mata-an! A siran na di siran non mapushoman,

شُورَكَ الْمُؤْمِنُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ اللَّهُ الْمُؤْمِنُونَ

الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاةٍ خَشِعُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ الْلَّغْوِ مَعْرُضُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ لِلرِّزْكَوْرَةِ فَنَعِلُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَفَظُونَ

إِلَّا عَلَى أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ

فَمِنْ أَبْتَغَ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْعَادُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ لَا مُنْتَهِيهِمْ وَعَهْدُهُمْ
رَاغُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوةِهِمْ يَحْفَظُونَ

أُولَئِكَ هُمُ الْوَرِثُونَ

الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفَرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا
خَدِيلُونَ

وَلَقَدْ خَلَقْنَا إِلَاسَنَ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ
طِينٍ

ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَارِبٍ مَّكِينٍ

ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلْقَةَ
مُضْعِكَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْعِكَةَ
عَظِيمًا فَكَسَوْنَا الْعَظِيمَ لَعْمَانَ
أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا، اَخْرَقْتَ بَارَكَ اللَّهُ
أَحْسَنَ الْخَلِيقَيْنَ

ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيْتُونَ

7. Na sa dun sa mamagingar sa salakao ro-o, na siran man na siran i Mimamalawani; -

8. Go so siran si-i ko manga sarig kiran, go so diyandi kirana sisiyapun niran,

9. Go so siran si-i ko manga Sambayang iran na Papalihara-an niran;

10. Siran man na siran i manga Waris,

11. Siran i Makaphangowaris ko (Sorga) Firdaus: Sa ron siran non ndun makakakal.

12. (Ibut ka) Sabunsabunar a Inadun Nami so Manosiya a pho-on ko Rasa a pho-on ko Lipao;

13. Oriyan niyan na biyaloi Ami sukaniyan a Mani si-i ko darpa a Matotongkop,

14. Oriyan niyan na Inadun Ami so Mani a rogo a mbabathik; Na Inadun Ami so rogo a mbabathik a saporon a sapo; na Inadun Ami so saporon a sapo a manga tolan, na biyongkosan Ami so manga tolan sa sapo; oriyan niyan na Inadun Nami sukaniyan sa Ka-adun a salakao. Na Maporo so Allah, a tanto a mapiya ko Mithatakdir!

15. Oriyan niyan na Mata-an! a sukano ko oriyan noto, na mata-tangkud a Phamatai kano.

16. Oriyan niyan na Mata-an! A sukano ko Alongan a Qiyamah, na Pagoyagun kano.

فَإِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبَعَثُونَ ﴿١٦﴾

17. Na Sabunsabunar a Inadun Nami ko kaporowan niyo so pito a manga lalan (a manga Langit); go da ko butad Ami i ba Ami kalilipati so manga Ka-adun.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ
وَمَا كَانَ عَنِ الْخَلْقِ غَيْرِهِنَ ﴿١٧﴾

18. Na Piyakatoron Ami pho-on ko kawang so ig a madidiyangka, na piyakatarug Ami sukanian ko Lopa; na Mata-an! A Sukami si-i ko kailang oto na Sabunar a Gaos Ami.

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَا مَنْدَرِ فَأَسْكَنَاهُ فِي
الْأَرْضِ وَلَمْ يَنْعَلَ ذَهَابِهِ لَقَدْ رُونَ ﴿١٨﴾

19. Na Piyakathowan Nami rukano sa sabap rukaniyan sa manga Pamomolan a manga Qormah go manga Anggor a ruk iyo: Katatagowan noto sa manga Onga a madakul: Go so saba-adon na Pukhakan niyo,-

فَأَشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ مِنْ نَخْلٍ
وَأَعْنَبْتُ لَكُمْ فِيهَا فَوْرَكَهُ كَثِيرٌ وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ ﴿١٩﴾

20. Go kayo a puphakagumao ko Palao a Torisaina, a phagutho sa Lana, go dilota a bagiyan o gi-i Khakan.

وَشَجَرَةٌ تَخْرُجُ مِنْ طُورٍ سِينَاءَ تَبْتُ
بِالْدُّهُنِ وَصَبْغَنِ لِلَّذِكِينَ ﴿٢٠﴾

21. Na Mata-an! A adun a bagiyan niyo ko manga Ayam a titho a undao: Puphakainomun Nami sukano ko matatago ko manga Tiyan niran (a Gatas); go adun a bagiyan niyo ron a manga gona a madakul; go so saba-adon na Pukhakan niyo;

وَإِنَّكُمْ فِي الْآتَيْنِ لِعَبَرَةٌ شَقِيقُكُمَا
فِي مُظْرِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنْفَعٌ كَثِيرٌ
وَمِنْهَا أَكُلُونَ ﴿٢١﴾

22. Go Pukharoran kano kiran, go si-i ko manga Kapal.

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تَحْمِلُونَ ﴿١٦﴾

23. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan: Na Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Simba-a niyo so Allah! Da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Ino kano di Phananggila?

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ
يَقُولُونَ رَبُّنَا اللَّهُ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ
أَفَلَا يَتَّقُونَ ﴿١٧﴾

24. Na Pitharo o manga Nakoda ko siran a Miyamangongkir ko pagtao Niyan: A kuna ini a ba di Manosiya a lagid iyo: A khabaya-an Niyan a Kaombawan kano Niyan: Na o kabaya o Allah na Mata-an a Tomoron sa Malaikat: Da tano manug angkai ko manga lokus tano a miyanga-o ona.

فَقَالَ الْمَلَائِكَةُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هَذَا
إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ بِرِيدَانٍ يَنْفَضِلُ
عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً
مَآسِيَّعَنَا بِهَذَا فِيمَا بَيْنَ أَلْأَوَّلِينَ ﴿١٨﴾

25. Da ko Sukaniyan inonta na Mama a tataraponan: Na thiguri niyo Sukaniyan taman ko masa (a kada Iyan).

إِنَّهُوَ إِلَّا رَجُلٌ يَهُدِي حِنْنَةً فَتَرِيَصُوْيَه
حَقَّ حِينَ ﴿١٩﴾

26. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Tabangi Yakongka: Sabap ko kiya-pakambokhaga iran Rakun!

قَالَ رَبِّيْ أَصْرُفْ بِمَا كَذَّبُونَ ﴿٢٠﴾

27. Na ini Ilaham Ami si-i Rukaniyan: A mba-al Ka sa Kapal si-i ko manga Kailai Yami go so Sogowan Nami: Na amai ka makaoma so Sogowan Nami, na mamangiliphowak (a ig) ko daporan, na Purorangka-on ko oman i ngganapa sa dowa, go so Ta-alok Ruka, inonta so tao a miya-on a on so Katharo a pud kirin: Go Dingka Rakun pa-

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ أَصْنَعَ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا
وَوَحْيَنَا فِي إِذْجَاهٍ أَمْرَنَا وَفَكَارَ
الْسَّنُورُ فَاسْلَافٌ فِيهَا مِنْ كُلِّ
زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ
عَلَيْهِ الْقُولُ مِنْهُمْ وَلَا تُخْطِبِنِي فِي
الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُغْرَفُونَ ﴿٢١﴾

gangaya so Mindadarowaka; ka Mata-an! a siran na paguludun siran.

28. Na amai ka makathakna Ka Suka a go so manga pud Ka ko Kapal, na Tharowangka: So Podi na ruk o Allah, a so siyabut Kami Niyan pho-on ko pagtao a manga Darowaka.

29. Go Tharowangka: Kadnan Ko! Pakatupadakongka ko khatupadan a Piyakandakulan sa mapiya: Ka Suka i lubi a mapiya ko Puphamakatupad.

30. Mata-an! A adun a madadalum ro-o a titho a manga Tanda, go Mata-an a tatap a Sukami i titho a Puphaniyoba.

31. Oriyan niyan na Miyadun Kami ko oriyan niyan sa pagtao a manga salakao.

32. Na Siyogo-an Nami siran sa Sogo a pud kiran (sa Pitharo Iyan:) Simba-a niyo so Allah! Da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Ino kano di Phananggila?

33. Na Pitharo o manga Nakoda ko pagtao Niyan a so Miyaman-gongkir go Piyakambokhag iran so kitumo ko Akhirat, go piyamugan Nami siran sa Limo ko Kaoyagoyag ko doniya: A kuna ini a ba di Manosiya a lagid iyo: A pukhan

فَإِذَا أَسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْقُلُبِ
فَقُلْ لَّا تَحْمِدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّانَا مِنَ الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ

وَقُلْ رَبِّ أَنِيلِي مُنْزَلًا مُبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ
الْمُنْزَلِينَ

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِيَّةٍ وَإِنْ كَانَ الْمُبْتَلَىَنَ

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِ هُرْقَنَاءَ أَخْرِينَ

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا
لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا يَنْقُونَ

وَقَالَ الْمَلَائِكَةُ مِنْ قَوْمِهِ أَلَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِلِقَاءَ الْآخِرَةِ وَأَرْفَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مُّلْكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَعْلَمُ
مِنْهُ وَيُشَرِّبُ مِمَّا تَسْرَكُونَ

ko pukhun niyo, go phaginom ko phaginomun niyo.

34. Na Ibut o onot kano sa Mansosiya a lagid iyo, na Mata-an! A sukano sa maoto na titho a manga logi,

35. Ino Niyan rukano diyandi-in i Mata-an! A sukano na amai ka Matai kano go mbaloi kano a botha go manga tolan, na Mata-an! A sukano na phamakaguma-on (ko manga kobor)?

36. Miyakawatawan so ipun diyandi rukano!

37. Da-a Kaoyag a rowar ko Kaoyagoyag tano ko doniya! Phamatiai tano na Pukhaoyag (so manga Wata) tano! Na kuna a ba tano Phanga-o oyag (sharoman)!

38. Da ko Sukaniyan inonta na Mama a inangkob Iyan so Allah sa kabokhag, na di tano Sukaniyan Pamaratiyaya-an!

39. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Tabangi Yakongka: Sabap ko kiyapakambokhaga iran Rakun.

40. Pitharo (o Allah): A di mathai na Mata-an a khabaloi siran ndun a mamakasundit!

41. Na miyadansal siran o lalis a minggolalan ko bunar, na biyaloi Ami siran a pur! Na kapakawatan

وَلَيْسَ أَطَعْمُ شَرًا مِّثْكُمْ إِنَّكُمْ إِذَا
لَخَسِرُونَ^{٢٤}

أَيَعْدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِمْهُ وَكُنْتُمْ تُرَبَا وَعَظَمْتُمْ
أَنَّكُمْ مُّخْرَجُونَ^{٢٥}

﴿ هَيَّاهَاتٌ هَيَّاهَاتٌ لِّمَا تُوعَدُونَ ﴾

إِنْ هِيَ إِلَّا حِيَاتٌ كَانَ الَّذِينَ آتَيْتُمُهُنَّا
وَمَا نَحْنُ بِمَعْوِظَتِهِنَّ^{٢٦}

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ أَفْرَغَ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
وَمَا يَخْنُونَ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ^{٢٧}

قَالَ رَبِّيْ أَنْصُرْ فِي بِمَا كَذَبُونَ^{٢٨}

قَالَ عَمَّاْ قَلِيلٍ لِّيُصْبِحَ هُنَّ نَدِيمَينَ^{٢٩}

فَلَأَخْذَهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ
غُشَّاءَ فَبَعْدَ الْقَوْمَ الظَّلَمِينَ^{٣٠}

(ko Limo) a bagiyan o pagtao a manga darowaka!

42. Oriyan niyan na Miyadun Kami ko oriyan nirang sa manga pagtao a manga salakao.

43. Dikhakutung o pagtao so Adiyal iyan, go di iran khisonggod.

44. Oriyan niyan na Siyogo Ami so manga Sogo Ami a miyakathataliwana: Oman i makaoma ko pagtao a Sogo kiran, na pakambokhagun nirang Sukaniyan: Na initondog Ami ko saba-ad kiran so saba-ad: Go biyaloi Ami siran a manga Tothol: Na kapakawatan (ko Limo) a bagiyan o pagtao a di siran Mapaparatiyaya!

45. Oriyan niyan na Siyogo Ami so Musa go so Pagari Niyan a Haroun, rakhus o manga Tanda Ami go so Katantowan a Mapayag,

46. Si-i ko Pir-aon go so manga Nakoda ko pagtao niyan: Na Mimaratabat siran: Go miyabalo siran a pagtao a Miphapapor.

47. Na Pitharo iran: Ino tano Pharatiyaya-a so dowa katao a lagid tano? A so pagtao iran na si-i siran rukutano Puphangonganotan!

48. Na Piyakambokhag iran a dowa oto, na miyabalo siran a pud ko miyangabibinasa.

ثُمَّ أَنْشَأَنَا مِنْ بَعْدِهِ فُرُونًا
أَخْرَيْنَ ﴿٤٣﴾

مَاتَسِيقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَخْرُونَ ﴿٤٣﴾

ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلًا إِنَّا كُلُّ مَاجَاءِ أُمَّةٍ
رَسُولُهَا كَذَبُوهُ فَابْتَغَنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا
وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ فُرُونًا لِقَوْمَهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٤﴾

ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَى وَأَخَاهُ هُرُونَ إِنَّا
وَسُلْطَانٌ مُّبِينٌ ﴿٤٥﴾

إِلَيْ فِرْعَوْنَ وَمَلَائِكَتِهِ فَاسْتَكْبَرُوا
وَكَانُوا قَوْمًا عَالِيًّا ﴿٤٦﴾

فَقَالُوا أَنَّا مِنْ لِسْرَئِينَ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمْ مَا نَ
عَيْدُونَ ﴿٤٧﴾

فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهَلَّكِينَ ﴿٤٧﴾

49. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab, ka-an siran Makaontol.

وَلَقَدْ أَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لِعَلَّهُمْ
يَنْتَذِرُونَ ﴿٤٩﴾

50. Na biyaloi Ami so Wata o Maryam a go si Ina Iyan a Tanda: Go piyakakadun Nami siran ko bo-bongan, a adun a pantar iyan go Bowalan.

وَجَعَلْنَا أَبْنَى مَرْيَمَ وَأُمَّةً مَّا يَعْلَمُونَ
إِلَى رَبِّوَةٍ دَاتٍ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿٥٠﴾

51. Hai manga Sogo! Kangkano ko manga pipiya (a Pangunung-kun), go nggalubuk kano sa mapiya: Mata-an! A Sakun na so gi-i niyo ngalubukun na Katawan Ko.

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ كُلُّ أُمَّةٍ طَبِيعَتْ وَأَعْمَلُوا
صَلِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾

52. Na Mata-an! a giya i okit iyo a okit a isa, go Sakun i Kadnan niyo: Na onoti yako niyo.

وَإِنَّ هَذِهِ أَمْثَكُ أُمَّةٍ وَجَدَةٌ وَأَنَا
رَبُّكُمْ فَانْتَهُونَ ﴿٥٢﴾

53. Na pisharoput iran so okit iran ko ndolondolongan nirana, sa kasharoput, a mbidabida: Oman i isa ka sagorompong na so kupit iran na pukhababaya-an nirana.

فَتَقْطَعُوا أَمْرَهُرِينَهُمْ ذِرَارًا كُلُّ حِزْبٍ
بِمَا لَدَنُهُمْ فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾

54. Na Ganatingka siran ko kadaai kiran sa mulung taman ko masa (a Kapamatay ran).

فَذَرُوهُ فِي غَمْرَاتِهِمْ حَتَّىٰ حَيْنٍ ﴿٥٤﴾

55. Ba iran tatangkapa sa Mata-an! A so ipumbugai Ami kiran noto a tamok go manga Wata,

أَخْسَبُونَ أَنَّا نَذِهَرُ بِهِ مِنْ تَالٍ
وَبَيْنَ ﴿٥٥﴾

56. Na punggaga-anan Nami kir-an so manga pipiya? Kuna, ka di iran mai-inungka.

سَارِعُهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلَّا يَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾

57. Mata-an! A so siran a pho-on ko kasasangkop ko Kadnan nirana ma-aluk siran;

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشِيَةِ رَبِّهِمْ
مُّسْفِفُونَ ﴿٥٧﴾

58. Go so siran a so manga Ayat o Kadnan niran i Paparatiyaya-an niran;

وَالَّذِينَ هُمْ بِتَائِبَتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ٥٨

59. Go so siran a so Kadnan niran na di iran Iphanakoto;

وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ٥٩

60. Go siran a Puphamumugai siran ko ini Pamumugai ran a so manga poso iran na somasangkop, sa Mata-an! A siran na si-i siran mbo ko Kadnan niran phamakan-dod;

وَالَّذِينَ يُقْرَنُ مَآءِ اتْرَأَوْ قُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ ٦٠

أَنَّهُمْ إِلَى رَبِّهِمْ رَّجِعُونَ

61. Siran man i gi-i magoradorad ko manga pipiya, go siran i phanga-o ona on.

أُولَئِكَ يُسَرِّعُونَ فِي الْخَيَرَاتِ وَهُمْ ٦١

لَمَّا سَيِّقُونَ

62. Na da-a Iphaliyogat ami ko Baraniyawa a rowar ko khagaos iyan: Na shisi-i Rukami so Kitab a gi-i Tharo ko bunar: Na siran na di siran kasalimbotan.

وَلَا نَكْلُفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَنَا كِتَابٌ ٦٢

يَنْطَقُ بِالْحَقِّ وَهُنَّ لَا يُظْلَمُونَ

63. Kuna, ka so manga poso iran na matatago ko kalilipati sangkai; go adun a bagiyan niran a manga galubuk a salakao ro-o, a siran na aya iran gagalubukun,-

بَلْ قَلُوبُهُمْ فِي عَمَرَقَةٍ مِّنْ هَذَا وَهُمْ أَعْمَلُ ٦٣

مِنْ دُونِ ذَلِكَ هُمْ لَهَا عَمِلُونَ

64. Taman sa igira a piyakadan-sal Ami ko piyamugan kiran sa Limo so siksa, na sa maoto na siran na nggoraok siran sa tabang!

حَتَّىٰ إِذَا أَخْذَنَا مُؤْمِنَةً فَرِيقْهُمْ بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ ٦٤

يَخْرُجُونَ

65. (Tharo-on kiran a:) di kano nggoraok sa tabang sa Alongan nai; Mata-an! A sukano na di kano khatabangan pho-on Rukami.

لَا يَجْخُرُوا إِلَيْهِمْ إِنَّكُمْ مَنَّا لَا تُنَصِّرُونَ ٦٥

66. Sabunar a miyabaloi so manga Ayat Akun a Puphangadi-an rukano, na bakano dun miyan-gundod ko manga talikhodan niyo,

فَذَكَرَتْ مَا يَنْتَهِي نُتْلَى عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَىٰ
أَعْقَبِكُنْكُنْكُشُونَ (٦٦)

67. A Pumamaratabatan niyo Sukaniyan: Gi-i niyo Tothothola-an ko gagawi- a ikagogowad iyo.

مُسْتَكِبِرِينَ يَهُ سَمِّرَانَ هُجُورَنَ (٦٧)

68. Ba iran nda nggudaguda-a so Katharo, antawa-a ba kiran miya-kaoma so da makatalingoma ko manga lokus iran a miyanga-o ona?

أَفَمَرَدَبَرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا رَبَّيْتُ
إِبَاهُمُ الْأَوَّلِينَ (٦٨)

69. Ba iran nda makilala so Sogo kiran, a go iran Pagongkira Sukaniyan?

أَمْ لَمْ يَعِدْ قُوَّارُسُوكُمْ فَهُمْ لَهُ
مُنْكَرُونَ (٦٩)

70. Ino iran gi-i Tharowa: I Taraponan Sukaniyan? Kuna, Ka mini-oma Niyan kiran so bunar, na kadakulan kiran a so bunar na ikagogowad iran.

أَمْ يَقُولُونَ يَهُ حِنَّةَ بَلْ جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ
وَأَكْثَرُهُمُ لِلْحَقِّ كَرْهُونَ (٧٠)

71. Na o inonotan o bunar so manga kabaya iran, na miyabinasa dun so manga Langit a go so Lopa, go so madadalum kiran. Kuna, ka initalingoma Mi kiran so undao kiran, na siran na so undao kiran na tiyalikhodan niran.

وَلَوْ اتَّبَعُ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ
السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ
أَتَيْنَاهُمْ بِذِكْرِ رِهْمَ فَهُمْ عَنْ
ذِكْرِهِمْ مُعَرِّضُونَ (٧١)

72. Ba Ka kiran phanguni sa sokai? Na so sokai o Kadnan Ka i tomo: Go Sukaniyan i lubi a mapiya ko Puphamamugai sa riskhi.

أَمْ تَسْتَهِمُهُمْ خَرْجًا فَخَرَجُوا
وَهُوَ خَيْرُ الْزَّقْنَ (٧٢)

73. Na Mata-an! A Suka na Sabunar a Puthawagun Ka siran ko lalan a matitho;

وَإِنَّا لَنَذَرْعُهُمْ إِلَى صَرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٧٣)

74. Na Mata-an! A so di iran Paparatiyaya-an so Akhirat na so lalan na Sabunar a sisilayan niram.

وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ
الصِّرَاطِ لَنَكُونُونَ

٦٧

75. Na o ini Kalimo Ami siran go piyokas Ami kiran so misosogat kiran a morala, na tomataros siran ndun ko kadadadag iran, a gi-i siran muromparompak.

* وَأَنَّ رَحْمَنَهُمْ وَكَشَفَنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ
لِلْجَوَافِي طَغْيَانِهِمْ يَعْمَلُونَ

٦٨

76. Na Sabunsabunar a piyakadansal Ami kiran so siksa, na da siran sangkop ko Kadnan niram, go di siran phangangarapan!

وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا أَسْتَكِنُوا
لِرِبِّهِمْ وَمَا يَنْضَرُونَ

٦٩

77. Taman sa kagiya a lomuka Kami kiran sa isa a pinto a adun a siksa-on a sangat: Na sa maoto na siran na kiyada-an siran ro-o sa panginam!

حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ
إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ

٧٠

78. Na Sukaniyan so Miyadun rukano ko manga kanug, go so manga kailai, go so manga gudaguda: Na miyakaito ito a Kapuphana-lamat iyo!

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ لَكُمُ الْأَسْمَاعَ وَالْأَبْصَرَ
وَالْأَفْئَدَةَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ

٧١

79. Go Sukaniyan so Miyarumbad rukano ko Lopa, go Ronkano pulimoda.

وَهُوَ الَّذِي ذَرَّ كُنْفَيْنِ الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ
تَحْشِرُونَ

٧٢

80. Go Sukaniyan so Puphangoyag go Puphangimatai, go Kapa-ar Iyan so gi-i kapakashambi o gagawi-i a go so daondao: Ino kano di Punggudaguda?

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِيٌ وَيُمْبَتُ وَلَهُ مُخْتَلِفٌ
الَّيْلُ وَالنَّهَارُ أَفَلَا تَنْقُولُنَّ

٧٣

81. Kuna, ka Pitharo iran so lagid o Pitharo o miyanga-o ona.

بَلْ قَاتُلُوا مِثْلَ مَا قَاتَلَ الْأَوْلُونَ

٧٤

82. Pitharo iran: Ino amai ka matai kami go mbaloi kami a botha go manga tolan (a miyarophod), ba Mata-an! A sukami na Pagoyagun kami dun?

83. Sabunsabunar a mini diyandi rukami sukami a go so manga lokus ami a ungkai gowani! Da ko ungkai inonta na manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona!

84. Tharowangka: Antawa-a i Khiruk ko Lopa a go so matatagon, o sukano na katawi niyo?

85. Na Putharo-on nirana ndun: A ruk o Allah! Tharowangka: A ino kano di Phananadum?

86. Tharowangka: Antawa-a i khiruk ko manga Langit a pito, go khiruk ko Aras a mala?

87. Putharo-on nirana ndun: A ruk o Allah. Tharowangka: A ino kano di Phananggila?

88. Tharowangka: Antawa-a i si-i sa tangan Niyan so Kapa-ar ko langowan taman, go Sukaniyan i Puphakalinding, go da-a Phakarunon, o sukano na katawi niyo?

89. Putharo-on nirana ndun: a ruk o Allah. Tharowangka: Na andamanya i kapukhalimpang iyo?

90. Kuna, ka ini talingoma Mi kiran so bunar: Na Mata-an! A siran na titho a manga bokhag!

قَالُوا إِذَا مِنَّا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَمًا
أَئِنَّا لَبَعْدُ مِنْهُمْ

لَقَدْ وَعَدْنَا نَحْنُ وَمَا أَبْرَأْنَا هَذَا مِنْ قَبْلِ
إِنْ هَذَا إِلَّا سَطِيرٌ أَوْ لَيْلَةٌ

قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ
الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا
تَشْعُورُونَ

قُلْ مَنْ يَدْعُو مَلَكُوتَ كُلِّ شَيْءٍ
وَهُوَ بِحِيرٍ وَلَا يَجِدُ عَلَيْهِ إِنْ
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَإِنَّمَا تُسْحَرُونَ

بَلْ أَنَّهُمْ بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَذِبُونَ

91. Da kowa so Allah sa Wata Iyan, go da-a miyabaloai a pud Iyan a Tohan: O adun a pud Iyan na bisa-an ndun o oman i isa tohan so Inadun Niyan, go pugusun ndun o saba-a kir'an so saba-ad! Soti so Allah! Mawatan ko iphuropa iran!

مَا أَنْخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَيْلٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ
مِنْ إِلَهٍ إِذَا أَذَّهَ بِكُلِّ إِلَهٍ بِمَا حَلَّ وَلَعَلَّ
بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا
يَصِفُونَ ﴿١١﴾

92. Katawan Niyan so Gaib a go so Mapayag: Na Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran (Non)!

عَلِيهِمْ الْغَيْبُ وَالشَّهَدَةُ فَتَعَالَى
عَمَّا يَشِيرُكُونَ ﴿١٢﴾

93. Tharowangka: Kadnan Ko! O Bangka Rakun phakimasai so ididiyandi kir'an,-

قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيكَ مَا يُوَعِّدُونَ ﴿١٣﴾

94. Kadnan Ko! Na di Yakongka mbaloya a pud ko pagtao a manga darowaka!

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ﴿١٤﴾

95. Na Mata-an! A Sukami si-i ko kapakimasa-i Ami Ruka ko i didiyandi Ami kir'an na Sabunar a khagaga Mi.

وَإِنَّا عَلَىٰ أَن نُرِيكَ مَا نَعِدُهُمْ
لَقَدْرِ رُوْنَ ﴿١٥﴾

96. Runun Ka so lubi a mapiya ko marata: Sukami i Mata-o ko puphamurakun niran.

أَدْفَعْ بِالْقَيْمَهِيَ أَحَسَنَ السَّيِّئَهَ مَنْ أَعْلَمُ
بِمَا يَصِفُونَ ﴿١٦﴾

97. Na Tharowangka: Kadnan Ko! Mulindong Ako Ruka pho-on ko manga pangonsi o manga Shaitan.

وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَتِ
الشَّيَاطِينَ ﴿١٧﴾

98. Go Mulindong Ako Ruka Kadnan Ko! Ka o ba siran Rakun makadasug.

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَن يَمْحُضُرُونَ ﴿١٨﴾

99. Taman sa igira miyakaoma ko isa kiran so kapatai, na Matharo iyan: Kadnan Ko! Pakakasoya Kongka (sa doniya);-

100. Ka-ana ko makanggolaola sa mapiya ko minibagak akun. Na di dun noto mapunggolaola! Ka Mata-an naya! A si-i bo sa Katharo: A sukanian i Mitharo-on; go si-i ko kasasangoran niram so pagulut taman ko gawi-i a Kaoyaga kiran.

101. Na amai ka Iyopun so Sanggakala, na da-a Kambangunsa ko ndolondolonan niram sa Alongan noto, go di siran makapamagishai!

102. Na sa dun sa makapunud so manga timbang iyan,- na siran man na siran i Phamakada-ag:

103. Na sa dun sa makakhap so manga timbang iyan, na siran man so inilang iran so manga ginawa iran; si-i siran makakakal ko Naraka Jahannam.

104. Puthotongun so manga paras iran o Apoi, a siran ro-o na khipakasasanggingi.

105. (Putharo-on kiran:) Ba da mabaloi so manga Ayat Akun a Pukhabatiya rukano, na sukano na piyakambokhag iyo Sukaniyan?

106. Tharo-on niram: Kadnan nami! Miyapugus kami o okor ami a marata, go miyaloi kami a pagtao a manga dadag!

حَقٌّ إِذَا جَاءَهُ أَحَدُهُمُ الْمَوْتَ فَأَلَّا يَرَيْ
أَرْجُونَ

لَعَلَّنِي أَعْمَلُ صَلِحًا فَإِمَّا تَرَكْتُ كُلَّا
إِنَّهَا كَلْمَةٌ هُوَ قَالِهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ
بَرَزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبَعَثُونَ

فَإِذَا نَفَخْنَا فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ يَنْهَا
يَوْمَئِذٍ وَلَا يَسْأَلُونَ

فَمَنْ شَقَّلَتْ مَوْزِينَهُ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ

وَمَنْ خَفَّتْ مَوْزِينَهُ فَأُولَئِكَ
الَّذِينَ خَيَرُوا أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ
خَلِدُونَ

تَفَحُّصُ وُجُوهَهُمْ أَنَّارَوْهُمْ فِيهَا
كَلَّاهُونَ

أَلَمْ تَكُنْ مَا يَنِقِ شَنِلَ عَلَيْكُمْ فَكُشِّرْ بِهَا
شَكَّرِيُونَ

فَأَلَوْ رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شَقْوَتُنَا وَكُنَّا
فَوْمَاضَالِينَ

107. Kadnan nami! Paka-awa-a Kamingka (ko Naraka): Na o kasowi ami (so Kaongkir), na Mata-an! A sukami na manga darowaka!

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فِي نَا
ظَلَمُونَ ﴿١٧﴾

108. Tharo-on Niyan: Kikipus kano san! Go di kano gi-i Tharo!

قَالَ أَخْسَثُوا فِيهَا وَلَا تَكُلُّوْنَ ﴿١٨﴾

109. Mata-an naya! A adun a saba-ad ko manga Oripun Ko, a gi-i ran Tharo-on: Kadnan nami! Miyaratiyaya kami; na napi-i Kamingka, go Kalimo-on Kamingka: Ka Suka i lubi a Mapiya ko Puphamangalimo!

إِنَّهُ كَانَ فِيْقَ مِنْ عَبَادِي بَقُولُورَ
رَبَّنَا إِمَّا فَعَلَّمَنَا فَأَفْعَلْنَا وَأَرْحَمَنَا وَإِنَّهُ خَيْرٌ
الْرَّحِيمَ ﴿١٩﴾

110. Na kinowa niyo siran a pagurug, taros a miyakatumbang siran rukano ko Tadum Rakun, go miyabaloi kano a gi-i niyo siran i khakala!

فَأَخْذُتُهُمْ سُخْرِيًّا حَتَّىٰ أَنْسَوْكُمْ ذِكْرِي
وَكُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضَاهَكُونَ ﴿٢٠﴾

111. Mata-an! A Sakun na biyalasan Ko siran sa Alongan nai sabap ko Kiyaphantang iran: Mata-an! A siran na siran i miyamakasulang sa Maliwanag.

إِنِّي جَزِيَّتُهُمْ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا وَأَنَّهُمْ هُمْ
الْفَارِسُونَ ﴿٢١﴾

112. Tharo-on Niyan: Akiyathai niyo ko Lopa ko bilangan o manga ragon?

قَدْلَ كَمْ لَيَشْتُرُ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ
سِنِينَ ﴿٢٢﴾

113. Tharo-on nirana: Aya kiyathai ami na Salongan o di na saba-ad sa Salongan: Na isha-an Ka ko manga pagi-itong.

فَالْأُولَئِنَّا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَسَهَلَ
الْعَادَيْنَ ﴿٢٣﴾

114. Tharo-on Niyan: Da-a kiyathai niyo a rowar ko maito; o Mata-an! A sukano na aya butad iyo na katawan niyo!

فَنَدَلَ إِنْ لَيَشْتُرُ إِلَّا قَلِيلًا لَوْأَنَّكُمْ
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٤﴾

115. Ba niyo tiyangkap sa aya bo a Kiya-aduna Mi rukano na Karimbaran, go Mata-an! A sukano na di kano Rukami phakandodun?

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبْرَانًا وَأَنَّكُمْ
إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١٦﴾

116. Na Maporo so Allah, a Phapa-ar, a Bunar: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan, a Kadnan o Aras a piphiyapiya-an!

فَتَعْلَمُوا أَنَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لِآئِلَّةِ الْأَرْضِ
هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿١٧﴾

117. Na sa dun sa manongganoi, a irimbang iyan ko Allah, sa Tohan a salakao, a da-a karina niyan non; na so imbadalon na si-i dun ko Kadnan niyan! Mata-an naya! A di Phakada-ag so manga Kapir!

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا مَّا لَخَرَّ لَبْرَهْنَ
لَهُ بِهِ، فَإِنَّمَا حَسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ
لَا يُقْلِعُ الْكَافِرُونَ ﴿١٨﴾

118. Na Tharowangka: Kadnan Ko! Napi Ka go Pangalimo Ka! Ka Suka i lubi a mapiya ko Puphamangalimo!.

وَقُلْ رَبِّيْ أَغْفِرْ وَأَرْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ
الْأَرْجَمِينَ ﴿١٩﴾

Surah Al-Nur-24

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

سُورَةُ النُّورِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةُ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ

1. (Giyangkai a) Surah na Initoron Nami Sukaniyan, go ini Paliyogat Ami Sukaniyan: Go adun a Initoron Nami a madadalumon a manga Ayat a manga rarayag, ka-a niyo katanodi.

بِيَنْتَدِ لَعَلَّكُمْ نَذَكَرُونَ ﴿١﴾

2. So mishina a Babai a go so mishina a Mama,- na lumphadi niyo so oman i isa kiran a dowa, sa magatos a lumphad: Na o ba kano

الْأَنْزَانِيَّةُ وَالْأَنَّانِيَّةُ فَلَأَجِلْدُوا كُلَّ وَجْدٍ مِنْهُمْ مَا مَأْتَهُ
جَلَدَةٌ وَلَا تَأْخُذُكُمْ بِهِ مَارَفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنَّ

makowa o ranon sa dowa oto, si-i ko Kokoman o Allah, o sukano na Paparatiyaya-an niyo so Allah a go so Alongan a Maori: Go shaksi-i so siksa a dowa oto o saba-ad ko Miyamaratiyaya.

3. So mishina Mama na da-a Maphangaroma niyan a rowar ko mishina a Babai, o di na Pananakoto a Babai: Go so mishina a Babai na da a Makaphangaroma-on a rowar ko mishina a Mama, o di na Pananakoto a Mama: Na ini sapar oto ko Miyamaratiyaya.

4. Na so siran a tokasan niran so manga pati-is a manga Babai, oriyan niyan na da-a mitalingoma iran a Pat a manga saksi, na luhpadi niyo siran sa walo polo a luhpad; go da-a tharima-an niyo kiran a kashksi sa dayon sa dayon: Na siran man na siran so manga songklid;

5. Inonta so Mithataobat ko oriyan noto, go Miphipyapiya siran; ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

6. Na so siran a tokasan niran so manga Karoma iran, go da-a mabailoi a manga saksi iran a rowar ko manga ginawa iran,- na so kashaksi o isa kiran na pat a manga kashaksi (Makapushapa) sa Ibut ko Allah Mata-an! A sukanian na pud dun ko manga bunar;

كُلُّمَا تَقْرَبُنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمَ الْآخِرِ وَلِتَشْهَدُ
عَذَابًا مَاطِلَفَةً مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦﴾

الَّذِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً
وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانِي أَوْ مُشْرِكٌ
وَحَرَمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿٧﴾

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحَصَّنَاتِ ثُمَّ لَا يَأْتُوا
بِأَزْيَعَةٍ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُنَّ مُثْمَنِينَ جَلَدَةً
وَلَا نَقْبِلُوْهُنَّ شَهَدَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ
الْفَسَقُونَ ﴿٨﴾

إِلَّا الَّذِينَ تَأْبُى مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ
الَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩﴾

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَرَبِّكَ لَمْ شَهَدَهُمْ
إِلَّا أَنَفُسُهُمْ فَشَهَدَهُمْ أَحَدٌ هُرَأَ زَيْنُ شَهَدَتْهُ
بِاللَّهِ إِنَّمَا لِمَنِ الصَّادِقِينَ ﴿١٠﴾

7. Go ika lima na Mata-an! A so Morka o Allah na mikolobon o sukaniyan na pud ko manga bokhag.

وَالْخَمِسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ
مِنَ الْكَذَّابِينَ ﴿٧﴾

8. Na marunding so Babai ko siksa o kashaksi iyan sa pat a manga kashaksi (Makapushapa) sa Ibut ko Allah, Mata-an! A so Mama na pud dun ko manga bokhag;

وَدِرْوَا عَنْهَا الْعَذَابُ أَنْ شَهَدَ أَرْبَعَ
شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لِمِنَ الْكَذَّابِينَ ﴿٨﴾

9. Go ika lima na Mata-an! A so rarangit o Allah na mikolobon o so Mama na pud ko manga bunar.

وَالْخَمِسَةُ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾

10. Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan, go (kagiya a) Mata-an! A so Allah na Puphanarima ko Taobat, a Maongangun (na sakotika-angkano Niyan).

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُهُ وَأَنَّ اللَّهَ
تَوَابُ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

11. Mata-an! A so siran a mini-oma iran so tumpo na sagorompung rukano: Di niyo thangkapa sukanian i ba marata rukano; kuna, ka giyoto na mapiya rukano: Bagiyan o oman i isa kirana so pishokatiyan ko dosa, go so miyamalata sa kiapakala iyan a pud kirana, na adun a bagiyan niyan a siksa a mala.

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفَاكِ عُصَبَةٌ مِنْكُمْ
لَا تَنْسِبُوهُ شَرَالْكُمْ بَلْ هُوَ خَرَلَكَ لِكُلِّ
أَمْرٍ يُمْنِئُهُمْ مَا أَكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي
تَوَلَّ كَبِرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾

12. na o gowani a manug iyo to na da makapamikir so Miyamartiyaya a Mama, go so Miyamartiyaya a Babai,-si-i ko manga ginawa iran sa mapiya, go wiran Pitharo: A giyaya na kabokhag a mapayag?

لَوْلَا إِذْ سَعَمُوا ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ
وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا
وَقَالُوا هَذَا إِفَاكٌ مُّبِينٌ ﴿١٢﴾

13. Ino a da-a minitalingoma iran non a pat a manga saksi? Na gowani a da-a minitalingoma iran a manga saksi, na siran man si-i ko Allah, na siran i manga bokhag!

14. Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan si-i ko doniya go so Akhirat, na miyatumo kano dun sabap ko ini tharmo iyo to a siksa a mala.

15. Gowani na gi-i niyo to pakimbasisa ko manga dila iyo, go gi-i niyo Pakitharo ko manga ngari iyo so da-a Kata-o niyo ron go tatangkapun niyo to sa malbod a guyoto si-i ko Allah na lubi a mala (a dosa).

16. Na gowani a manug iyo to, na ino niyo da Tharowa: A di rukutano patot so gi-i tano Katharowa sangkai: Soti Ka (Ya Allah)! Guyaya na tumpo a mala?

17. Phanguthoma-an kano o Allah, ka o ba niyo kasowi so lagid aya, sa dayon sa dayon, o sukanu na Khipaparatiyaya.

18. Go Puphayagun rukano o Allah so manga Ayat: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

19. Mata-an! A siran a Pukhabaya-an niran a kalangkap o pakasingai makapantag ko siran a Miyamaratiyaya, na adun a bagiyan niran a siksa a malipuds si-i sa

لَوْلَا جَاءَهُ عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شَهَادَاتٍ فَإِذْلَمَ
يَأْتُوا بِالشَّهَادَاتِ فَأَوْلَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ
الْكَذَّابُونَ

﴿١٣﴾

وَلَوْلَا فَضَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ
فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ لَمْ يَكُنْ فِي مَا أَفْضَيْتُمْ
فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

﴿١٤﴾

إِذْ تَلْقَوْنَاهُ بِالسِّنَّتِ كُذَّا وَقَوْلُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ
مَا لَنْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيْثَانَا
وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ

﴿١٥﴾

وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ
تَكْلِمَ إِنَّا سُبْحَانَكَ هَذَا بَهْتَنٌ
عَظِيمٌ

﴿١٦﴾

يَعْظُمُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ

﴿١٧﴾

وَبَيْنَ أَنَّ اللَّهَ لَكُمْ آلَاتٌ وَاللَّهُ عَلَيْهِ
حَكِيمٌ

﴿١٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ يَجْهَوْنَ أَنْ تَشْيَعَ الْفَحْشَةُ
فِي الَّذِينَ أَمْنَوْا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ

doniya a go sa Akhirat: Na so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o.

20. Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan, go (kagiya a) Mata-an! A so Allah na Makapudi-in, a Makalimo-on (na sakotika-an kano Niyan).

21. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khuduga so manga okit o Shaitan: Na sa dun sa komudug ko manga okit o Shaitan, na Mata-an! A sukanian na Ipushogo iyan so pakasingai, go so pakagowago-wad: Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan, na da-a Soti Niyan rukano a isa bo sa dayon sa dayon: Na ogaid na so Allah na Shoti Niyan so tao a kabaya Iyan: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

22. Na di Pushapa so adun a Miyo-ombao niyan a pud rukano, go (adun a ruk iyan a) Kakawasan sa di ran mbugan so manga tonganai, go so manga Miskin, go so miyamanogalin ko lalan ko Allah: Na Puma-ap siran, go Napi siran. Ba niyo di khabaya i a Napiyan kano o Allah? Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

23. Mata-an! A so siran a tokasan nirana so manga pati-is a manga Babai, a pakalilipatan nirana (so kashina), a Miyamaratiyaya, na Pi-

لَا تَعْلَمُونَ
١٩

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ
وَأَنَّ اللَّهَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ
٢٠

* يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَنْبِغُونَ
خُطُوطَ الشَّيْطَنِ وَمِنْ بَيْنِ خُطُوطِ
الشَّيْطَنِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ
وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَرَ
مِنْكُمْ مِنْ أَهَدِ أَبْدًا وَلِكُنَّ اللَّهَ يُزَكِّي
مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَيِّعُ عِلْمَهُ
٢١

وَلَا يَأْتِي أُولُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةُ
أَنْ يُؤْتُوا أُولَى الْقُرْبَى وَالْمَسَاكِينَ
وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَيِّلِ اللَّهِ وَلَيَعْفُوا
وَلَيَصْفَحُوا أَلَا يَتُحِمِّلُونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
٢٢

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْفَحْشَاتِ
الْمُؤْمَنَاتِ لَعْنَوْنَافِ الْدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

morka-an siran si-i sa Doniya go sa Akhirat: Go adun a bagiyan nirana siksaa mala,-

وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾

يَوْمَ تَشَهَّدُ عَلَيْهِمْ أَسْنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ
وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

24. Si-i ko gawi-i a shaksi-an siran o manga dila iran, go so manga lima iran, go so manga airan si-i ko pinggolaola iran.

25. Sa Alongan noto na itoman kiran sa tarotop o Allah, so balas kiran a bunar, go katokawan nirana Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so bunar a Mapayag.

26. So manga rurushik a manga Babai na pantag o manga rurushik a manga Mama, go so manga rurushik a manga Mama na pantag o manga rurushik a manga Babai, na so manga Soti a manga Babai na pantag o manga Soti a manga Mama, go so manga Soti a manga Mama a pantag o manga Soti a manga Babai: Siran man na di masosogat o Katharo iran (a kabokhag): Adun a bagiyan nirana Ma-ap, go Pagupur a mapiya.

27. Hai so Miyamaratiyaya! Di kano sholud ko manga Walai a salakao ko manga Walai niyo, taman sa di kano makaodas, go Masaalam iyo so tao ron: Guyoto man i lubi a mapiya rukano, ka angkano Puphakatadum.

28. Na o da-a mato-on niyo ron a sakatao bo, na di kano ron sho-

يَوْمَ يُبَيِّنُ اللَّهُ دِينَهُمْ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ
أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمَبِينُ ﴿٢٥﴾

الْخَيْثَتُ لِلْخَيْثِينَ وَالْخَيْثُورَتِ
لِلْخَيْثَتِ وَالْطَّيْبَتُ لِلْطَّيْبِينَ
وَالْطَّيْبُوْنَ لِلْطَّيْبَتِ أُولَئِكَ مُبَرَّوْنَ
مَمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
كَرِيمٌ ﴿٢٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ إِذَا مَنَّا لَأَنَّدَخْلُوْنَاهُمْ
عَذَابًا يُوْتَكُمْ حَقَّنَ سَتَأْنِسُوا
وَسَلِمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا نَدْخُلُوهَا

حَقِّيْ مُؤْزِنْ لِكُرْوَانْ قِبْلَ لَكُمْ اتَّجِهُوا
فَأَتِّجِهُوا هُوَ أَنْجَدُ لَكُمْ وَاللهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلَيْهِ ﴿٦﴾

lud, taman sa di kano kaidinan: Na o Tharowa rukano a kasoi kano, na kasoi kano: Guyoto i lubi a Soti a bagiyan niyo: Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na katawan Niyan.

29. Da-a dosa niyo ko kasolud iyo ko manga Walai a di babalangan, a adun a matatago-on a gona a bagiyan niyo: Na so Allah na katawan Niyan so ipapayag iyo, go so pagu-uma-an niyo.

30. Tharowangka ko Miyamaratiyaya a manga Mama: A pingguna iran so manga kailai ran (ko Haram), go siyapa iran so manga kaya-an niram: Guyoto man i lubi a Soti a bagiyan niram: Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i ran nggolaola-an.

31. Go Tharowangka ko Miyamaratiyaya a manga Babai: A pingguna iran so manga kailai ran (ko Haram), go siyapa iran so manga kaya-an niram; go di ran pushawai so Parahiyasan niram inonta so miyapayagon; go sapungun niram so manga kombong iran ko manga lig o bangkala iran, go di ran pushawai so Parahiyasan niram inonta o si-i ko manga Karoma iran, o di na so manga Ama iran, o di na so manga Ama o manga Karoma iran, o di na so manga Wata iran a manga Mama, o di na so manga Wata a Mama o manga Karoma

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بِمَا تَعْبَرُ
مَسْكُونَةً فِيهَا مَنْعَلٌ لَكُمْ وَاللهُ يَعْلَمُ
مَا تُبْدِلُونَ وَمَا تُكْثِرُونَ ﴿٧﴾

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَعْصُمُونَ أَبْصَارِهِمْ
وَيَخْفَظُونَ أَفْرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَنْكِ لَهُمْ إِنَّ
اللهَ خَيْرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٨﴾

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَعْصُمُنَّ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ
وَيَخْفَظُنَّ فُؤُوجَهُنَّ وَلَا يُبَدِّلْنَ
رِيْنَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهُنَّ وَلِيَصْرِفُنَّ
بِحُمْرَهُنَّ عَلَى جُيُوجَهُنَّ وَلَا يُبَدِّلْنَ
رِيْنَتَهُنَّ إِلَّا لِبَعْوَلَتِهِنَّ
أَوْ إِبَابَاهِنَّ أَوْ إِبَاكَاهِنَّ بَعْوَلَتِهِنَّ
أَوْ إِنْسَاهِنَّ أَوْ إِنْسَاهِنَّ بَعْوَلَتِهِنَّ
أَوْ إِخْوَانَهُنَّ أَوْ بَنِي إِلْحَوَنَهُنَّ أَوْ بَنِي
أَخْوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَاءِهِنَّ أَوْ مَالَكَتِ
أَيْمَانَهُنَّ أَوْ الْتَّدْعِيَنَ غَيْرُ أُولَئِ

iran, o di na so manga Pagari ran a Mama, o di na so manga Wata a Mama o manga Pagari ran a Mama, o di na so manga Wata a Mama o manga Pagari ran a Babai, o di na so manga Babai kiran, o di na so miyakhapa-ar o manga tangan nir-an, o di na so puphamangonotonot a da-a kabaya iran (sa Babai) a pud ko manga Mama, o di na so manga Wata a da iran pun kasaboti so manga aorat o manga Babai; na di ran ndaphukhun so manga ai ran sa ba sabap sa-an Katokawi so pagu-uma-an niran ko Parahiyasan niran. Na Thaobat kano ko Allah langon, Hai Miyamaratiyaya! Ka angkano makasulang sa maliwanag.

32. Na Pakipamangaroma-an niyo so da-a manga Karoma niyan rukano, go so manga Bilangatao a pud ko manga Oripun niyo a Mama, go so manga Oripun niyo a Babai: Na o mabaloi siran a manga Miskin, na mbigan siran o Allah ko Kakawasa-an Niyan: Na so Allah na maginawa, a Mata-o.

33. Na thigur so da-a khibaog iran ko Kapangaroma, taman sa bugan siran o Allah ko Kakawasa-an Niyan. Na so khabaya-an niran so kasorat (sa Kamaradika iran) a pud ko miyakhapa-ar o manga tangan niyo, na soratun niyo siran, o katawi niyo a adun a matatago kiran a mapiya; go bugi niyo siran ko Tamok o Allah a so ini bugai

الْأَرْبَةَ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الْطِّفْلِ الَّذِينَ
لَمْ يَظْهُرُوا عَلَىٰ عَوْرَتِ النِّسَاءِ وَلَا
يَضْرِبُنَّ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِيْنَ مِنْ
زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَمْ
الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢١﴾

وَأَنِكِحُوهُنَّ الْأَيْمَنَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ مِنْ
عِبَادِكُمْ وَإِمَامَكُمْ إِنْ يَكُونُوا فَقَرَاءَ
يُغْنِيهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ
عَلِيهِمْ ﴿٢١﴾

وَلَسْتَ عَنِ الظَّاهِرِ لَا يَعِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ
يَعْلَمَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَالَّذِينَ يَنْعَوْنَ
الْكِتَبَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَنُكُمْ
فَكَاتِبُهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا
وَإَنْوَهُمْ مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي
مَآتَكُمْ وَلَا تُكْرِهُوهُوَفِيَّتُكُمْ عَلَىٰ إِلْغَاءِ

Niyan rukano. Na di niyo mba-asa so manga Oripun niyo a manga Babai ko kashina, o kabaya iran so kaphati-is, sabap sa ipumbabano-nog iyo ko kakaya-an ko Kaoyagoyag ko doniya. Na sa dun sa tao a ba-asun niyan siran (ko kashina), na Mata-an! a so Allah ko oriyan o kiyaba-asa kirana, na Manapi, a Makalimo-on.

34. Na Sabunsabunar a Piyakatoronan Nami sukano sa manga ayat a miyamakapayag, go ladiyawwan a pud ko siran a miyanga-i ipos ko miya-onsa an niyo, go thoma a bagiyan o khipanananggila.

35. So Allah i Sindao o manga Langit a go so Lopa. Aya ibarat o Sindao Niyan na lagid o tagowai sa solo a kadadaluman sa palita-an: So palita-an na madadalum ko pagalongan: So pagalongan na lagid o ba sukaniyan Bito-on a Masindao: Mapuphakakadug poon ko Kayo a Piyakambarakat, a Shaitona, kuna a ba isubanganun go kuna a ba isudupanun, maito bo na so lana niyan na Shindao, apiya da masukho sukaniyan a Apoi: Sindao ko liyawao o Sindao! Punggonana-on o Allah ko Sindao Niyan so tao a kabaya Iyan: Phangumba-alan o Allah so manga ibarat a bagiyan o manga Manosiya: Na so Allah na so langowan taman na katawan Niyan.

إِنَّ أَرْدَنَ تَحْصَنَا لِتَبْغُوا عَرْضَ الْحَيَاةِ
الَّذِيَا وَمَنْ يُكَرِّهُ هُنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ
إِكْرَاهِهِنَّ عَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ مَا يَتَبَرَّكُ مُبِينًا
وَمِثْلًا مِنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ
وَمَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ

َاللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مُثْلِ
نُورٍ، كَمِشْكُوكَةٍ فِيهَا مُصَبَّحُ الْمُصَبَّحِ فِي
زَجَاجَةِ الْزَّجَاجَةِ كَانَهَا كَوْكِ دُرِّي يُوْقَدُ
مِنْ شَجَرَةِ مُبَرَّكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْفَيَةٍ
وَلَا غَرَبَيَةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يَضِيءُ وَلَوْلَمْ
تَمَسَّسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ
لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَلَ
لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

36. Shi-i ko manga Walai a ini Sogo o Allah so Kasula-a on, go so Kapukha-aloi ron o ngaran Niyan, gi-i Shambayang a bagiyan Niyan ro-o ko manga kapita pita go so manga kagabi gabi,

فِي بُوئِتِ أَذْنَ اللَّهِ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا
أَسْمَهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ
وَالآصَالِ ﴿٢٦﴾

37. So manga Mama a di kirin phakasundod so kapamasa go so kaphasa pho-on ko Tadum ko Allah, go so Kipamayandugun ko Sambayang, go so katonaya ko Zakat: Ipukhaluk iran so gawi-i a Phananabadun ro-o so manga poso, go so manga kailai,-

رِجَالٌ لَا نَلَمِهِمْ تَخْرِرَةً وَلَا يَبْعُدُ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ
وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكُورِ يَخَافُونَ يَوْمًا
تَنَقَّلُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَرُ ﴿٢٧﴾

38. Ka imbalas kirin o Allah so mapiya a Pinggolaola iran, go Paganaman Niyan siran ko Kakawassa-an Niyan: Na so Allah na Puriskhiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, sa di khasar a Pandapat.

لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدُهُمْ
مِّنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ يُرِزِّقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ
حِسَابٍ ﴿٢٨﴾

39. Na so Miyamangongkir, na so manga galubuk iran na lagid o pamaloi ko manga landap a Lopa, aranganon o Pukhawao na ig. Tamman sa igira a miyakaoma-on na da-a khato-on niyan non a maito bo: Na khato-on niyan so Allah si-i ko obai niyan, na ithoman Niyan non sa tarotop so balas iyan: Na so Allah na maga-an i kabalas.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْنَاهُمْ كُرَابٌ بِقِيعَةٍ
يَحْسَبُهُ الظَّمَانُ مَآءَ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ
لَوْجَدَهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ فَوْقَهُ
حِسَابٌ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٩﴾

40. O di na lagid o manga lilibotung ko Kalodan a madalum, a kakokoloban sukanian sa bagul, a kaliliyawawan sukanian pun sa ba-

أَوْ كَظَلَمْتِ فِي بَحْرٍ لَّيْسَ بِغَشَّهُ مَوْجٌ
مِّنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ

gul, a kaliliyawawan sukaniyan sa gabon: Manga lilibotung, a so saba-adon na maliliyawao ko saba-ad: Igira a iniliyo niyan a lima niyan, na marugun a kakhailaya niyan non! Na sa dun sa di sunggayan o Allah sa bagiyan niyan sa Sindao, na da-a bagiyan niyan a Sindao!

41. Bangka di Katawi a Mata-an! A so Allah na Puthasbik Rukaniyan so matatago ko manga Langit a go so Lopa, go so manga Papanok a shasarungkap? Oman i isa na Sabunar a kiyatokawan so Sambayang iyan go so Tasbik iyan. Na so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggo-laola-an.

42. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa; na si-i bo ko Allah so khandodan.

43. Bangka di Katawi a Mata-an! A so Allah na ipumbayog Iyan so Gabon, oriyan niyan na puthimo-on Niyan sukaniyan, oriyan niyan na pumbalowin Niyan a miyagungkapungkap? Na Pukhai-laingka so oran a phulutos pho-on ko pagulutulutan niyan. Go Puphakatoronun Niyan pho-on ko Kawang so saba-ad ko manga Palao ron a ilo: Na ipushogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan, go ipukhisar Iyan noto ko tao a kabaya Iyan. Maito bo na so Sindao o Kilat iyan na khailang iyan so manga kailai.

ظُلِمْتُ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ
يَكْدِيرُهَا وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهَ مَلِكًا
نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ

أَمْ تَرَانَ اللَّهَ يُسَيِّحُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَالْطَّيْرُ صَنَّتِي كُلُّ كُلُّ قَدْ عِلْمٍ
صَلَّاهُ وَرَسَيْحَهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا
يَفْعَلُونَ

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ
الْمَصِيرُ

أَمْ تَرَانَ اللَّهَ يُنْزِجِي سَعَابَاتٍ مُّؤْلَفَةً بِيَنْهِ
شَمْ بَعْلَهُ رِزْكًا مَا فَرَى الْوَدَقَ يَخْرُجُ مِنْ
خَلْلِهِ وَيَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فَيَهَامِنُ
بَرَدَ فَيُصَبِّبُ بِهِ مِنْ يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ
يَشَاءُ يَكَادُ سَنَابِرَقَهُ يَدْهَبُ
بِالْأَبْصَرِ

44. Gi-i pakashambi-in o Allah so gagawi-i a go so daondao: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a nana-o a bagiyan o adun a manga kailai niyan!

يُقْلِبُ اللَّهُ الْأَنْوَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لِعْبَرَةً
لَا يُؤْفِي الْأَبْصَرَ ﴿٦٣﴾

45. Na so Allah i Miyadun ko oman i Baraniyawa a pho-on sa ig: Na adun a pud kirin a so ipundola niyan a tiyan niyan; go adun a pud kirin a so phulalakao sa dowa ai, go so adun a pud kirin a so phulalakao sa pat (a ai). Phagadunun o Allah so nganin a kabaya Iyan; Mata-an! A so Allah si-i ko langowa taman na Gaos Iyan.

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّنْ مَاءٍ فِيهِمْ مَنْ يَمْشِي
عَلَىٰ بَطْنِهِ، وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَىٰ رِجْلَيْنِ
وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَىٰ أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ
مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
فَدِيرٌ ﴿٦٤﴾

46. Sabunsabunar a Tomiyoron Kami sa manga Ayat a miyamak-aosai: Na so Allah na Punggonanon Niyan so tao a kabaya Iyan ko lalan a matitho.

لَقَدْ أَنْزَلْنَاكَ آيَاتٍ مُّبِينَتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي
مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ ﴿٦٥﴾

47. Na gi-i ran Tharo-on: A Piyaratiyaya mi so Allah a go so Rasul, go Inonotan nami: Oriyan niyan na Puthalikhod so isa ka sagorompong kirin ko oriyan oto: Na kuna man a ba siran Khipaparatiyaya.

وَيَقُولُونَ كَمَا أَنَا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَلَطَعْنَا
ثُمَّ يَتَوَلَّنَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مَنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا
أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٦﴾

48. Na igira a tiyawag siran si-i ko (Kitab o) Allah a go so Sogo Iyan, ka-a Niyan siran Makokom na sa maoto na so isa kirin ka sagorompong na somasangka siran.

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيُحَكَمَ بِمِنْهُمْ
إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٦٧﴾

49. Na o adun a ruk iran a kabunar, na somong siran non, a gi-i siran nggaga-an.

وَإِنْ يَكُنْ لَّهُمْ الْحَقُّ يَأْتُهُ إِنَّهُ مُذَعِّنٌ ﴿٦٨﴾

50. Ba katatagowi so manga poso iran sa gudamun? Antawa-a ba siran pukhadowa dowa i, antawa-a ba iran pukhalukun o ba siran salimboti o Allah go so Sogo Iyan? Kuna, ka siran man na siran so manga darowaka.

51. Aya bo a miyabaloi a Katharo o Miyamaratiyaya, igira-a tiyawag siran si-i ko (Kitab o) Allah go so Sogo Iyan, ka-an Niyan siran Makokom, na so gi-i ran Katharowa: Sa Piyamakinug Ami go Inonotan Ami: Na siran man na siran so Miyamakada-ag.

52. Na sa dun sa Mangongontan ko Allah go so Sogo Iyan, go ika-aluk iyan so Allah, go Puphangongonotan Rukaniyan, na siran man na siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

53. Na ini Shapa iran ko Allah so toto-o a manga Sapa iran: Sa Ibut ka o Sogowangka siran, na Mata-an a muliyo siran ndun (ko kaphurang). Tharowangka: Di kano gi-i Shapa; ka so Kapangonganqtan na katotokawan; Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

54. Tharowangka: Onoti niyo so Allah, go Onoti niyo so Rasul: Na o talikhod siran, na aya bo a ini Paliyogat ko Rasul na so ini Sogo-on, go aya bo a ini Paliyogat rukano na

أَفَقُلُّهُمْ مَرْضٌ أَمْ أَرْتَابُ أَمْ يَحْافِزُ
أَنْ يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَرَسُولُهُ بَلْ أُولَئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٥٦﴾

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ
وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥٦﴾

وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَى اللَّهَ
وَيَتَّقَهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٥٦﴾

وَقَسَمُوا بِاللَّهِ جَهَدَ أَيْمَنَهُمْ لَئِنْ
أَمْرَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُلْ لَا تَقْسِمُوا طَاعَةَ
مَعْرُوفَةٍ إِنَّ اللَّهَ حَيْثُ مَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٦﴾

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ
تَوَلُّو فَإِنَّمَا عَنِيهِ مَا مَهِلَ وَعَلَيْكُمْ
مَا هِبْلَمْتُمْ وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى

so ini Sogo rukano. Na o Onoti niyo Sukaniyan, na Matoro kano. Na da-a ini Paliyogat ko Sogo a rowar ko kapamakasampai (o ini Sogo-on) a mapayag.

55. Ini diyandi o Allah ko siran a Miyamaratiyaya, a pud rukano go Pinggalubuk iran so manga pipiya, a Mata-an a phakasambi-in Niyan siran ndun ko Lopa, lagid o kiya-pakasambia Niyan ko siran a miyagona an niran; go Mata-an a phaka-tindugun Niyan kirian ndun so Agama iran, a so ini Kasowat Iyan kirian; go Mata-an a shambiyen Niyan kirian ndun ko oriyan o kaluk iran, sa kasasarig: Pushimba-an Ako iran, da-a Ishakoto iran Rakun a maito bo. Na sa dun sa Mongkir ko oriyan noto, na siran man na siran i manga songklid.

56. Na Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat, go Onoti niyo so Rasul, ka angkano Mipangalimo.

57. Dingka dun Thangkapa so Miyamangongkir o ba siran makapalagoi ko Lopa: Na aya darpa iran na so Apoi,- Na miyakaratarata dun a khabolosan!

58. Hai so Miyamaratiyaya! Pu-phanguni rukano sa idin so siran a miyakhapa-ar o manga tangan niyo, go so da pun puraraotun ko Katha-

الرَّسُولُ إِلَّا أَبْلَغَ الْمُئِمِينَ
٦٥

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْفَفُنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا أَسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَمْ يُكِنْ لَهُمْ دِينُهُمْ الَّذِي أَرْتَضَنِي لَهُمْ وَلَمْ يُبَدِّلْنَاهُمْ مِنْ بَعْدِ حَوْفِهِمْ أَمَّا يَعْبُدُونَ فَنَحْنُ لَا يُشَرِّكُونَ بِإِيمَانِهِمْ كَفَرَ بِإِيمَانِكُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَسِيقُونَ
٦٦

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَوةَ وَأَطْبِعُوا الرَّسُولُ لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ
٦٧

لَا تَحْسِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا وَهُمْ بِالنَّارِ وَلِئَلَّا مَصِيرُ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيَسْتَغْنُوكُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَمْنَكُمْ وَالَّذِينَ أَمْبَلُغُوا الْحَلَمَ

taginup a pud rukano ko tulo a manga wakto: Si-i ko ona-an o Sambayang a Sobo, go so wakto a kandai niyo ko manga nditarun niyo ko kaotho a Alongan, go si-i ko oriyan o Sambayang a Aisah: Tulo a (khikasasawai ko) manga aorat iyo: Da rukano go da kirani dosa ko oriyan noto: Puphagaloyan siran rukano so saba-ad rukano ko saba-ad: Lagid aya a Kapuphayaga o Allah rukano ko manga Ayat: Na so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

59. Na igira-a miniraot so manga Wata rukano ko Kathataginup, na Puphanguni siran sa idin, lagid o kiyapanguni sa idin o siran a miyona an nirana: Lagid aya a Kapuphagosaya o Allah rukano ko manga Ayat Iyan: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

60. Na so Piyamanaphukan ko manga Babai a so da-a inam iran ko Kapangaroma,- na da-a dosa iran ko kandai ran ko (maliliyawao ko) manga nditarun nirana, a kuna a ba siran phangangarig sa Parahiyasan: Na so di iran non kandai i tomo kiran: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

61. Da-a dosa o bota, go da-a dosa o lupo, go da-a dosa o pukha-sakit (ko di ran kaphakaonot ko Kaphurang), go da-a dosa o manga ginawa niyo, ko kapukhan niyo ko

مِنْكُمْ ثَلَاثَ مَرَّتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ
تَضَعُونَ شَابِكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ بَعْدِ
صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثَ عَوْرَتٍ لَكُمْ
لَا يَسُكُنُ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ
بَعْدَ هُنَّ طَوَّافُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ
عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمُ
فَلَا يُسْتَدْنِذُوا كَمَا سَتَدَنَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
مَا يَتَيَّهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

٥٩

وَالْقَوْعَدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجِعُونَ
نِكَاحًا فَإِنَّهُمْ عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ
أَنْ يَضْعُفُ شَابِهِ كَعِزَّةٍ
مُتَبَرِّحَاتٍ بِرِيشَةٍ وَأَنْ يَسْتَغْفِرُ
خَيْرَ لَهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلَيْهِ

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَمِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ
حَرْجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرْجٌ وَلَا عَلَى
أَنْفُسِكُمْ كَمَ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ

manga Walai niyo, o di na so manga Walai o manga Ama iyo, o di na so manga Walai o manga Ina iyo, o di na so manga Walai o manga Pagari niyo a Mama, o di na so manga Walai o manga Pagari niyo a Babai, o di na so manga Walai o manga Pakiyama-an niyo sa Ama, o di na so manga Walai o manga Pakina-an niyo sa Ama, o di na so manga Walai o manga Pakiyama-an niyo sa Ina, o di na so manga Walai o manga Pakina-an niyo sa Ina, o di na so minipa-ar iyo so manga gonsi iyan, o di na so bolayoka iyo: Da-a dosa niyo ko kakan niyo a kapamagatowang, o di na kashisibasibaya. Na igira-a sholud kano ko manga Walai, na Salama niyo so manga ginawa niyo, sa Kormat a pho-on ko Allah, a Piyakambarakat a rinariniao. Lagid aya a Kapuphagosaya o Allah rukano ko manga Ayat: Ka-a niyo sabota.

62. Aya bo a Miyamaratiyaya, na siran a Piyaratiyaya iran so Allah go so Sogo Iyan: Go igira-a miyatago siran a pud so Rasul ko galubuk a makasarasmaya, na di siran ngganat taman sa di siran non makaodas; Mata-an! A siran a Puphamangodas siran Ruka, na siran man so Khipaparatiyaya ko Allah a go so Sogo Iyan; Na igira-a miyanguni siran Ruka sa idin, makapantag ko saba-ad ko galubuk iran, na idiningka so tao a kabaya-a Ka kiran, go Pangunin Ka siran sa Ma-ap ko

أَوْبِيُوتْ ءَابَا ئِكْمَ أَوْبِيُوتْ
أَمْهَدَتْ كُمْ أَوْبِيُوتْ لِخَوْنَكُمْ
أَوْبِيُوتْ أَخْوَتْ كُمْ أَوْبِيُوتْ
أَعْمَمَكُمْ أَوْبِيُوتْ عَنْتَكُمْ
أَوْبِيُوتْ أَخْوَلَكُمْ أَوْبِيُوتْ
حَلَاتِكُمْ أَوْمَامَلَكَتْ
مَفَاتِحَهُ أَوْصَدِيقَكُمْ لِيَسْ
عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا
جَمِيعًا أَوْ أَشْتَأْنَافًا إِذَا دَخَلْتُمُونَا
فَسَلِمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَمَيَّزَهُ مَنْ عِنْدَ
اللَّهِ مُبْرَكَةً طَيْبَةً
كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
الآيَتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَىٰ أَمْرٍ جَاءُوكُمْ
لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوكُمْ إِنَّ الَّذِينَ
يَسْتَأْذِنُوكُمْ أُولَئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا أَسْتَأْذِنُوكُمْ لِيَعْصِي
شَأْنِهِمْ فَأَذِنْ لَمَنِ شِئْتَ مِنْهُمْ
وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ اللَّهُ أَعْلَمُ اللَّهُ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٦﴾

Allah: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

63. Di niyo mbaloya so Kaputhawaga ko Rasul ko sharonsarongan niyo a lagid o Kaputhawaga o saba-ad rukano ko saba-ad: Sabunar a katawan o Allah so gi-i siran thitinonggosan lomiyo a pud rukano, a puphamanolilap: Na ik-tiyar so khisorang ko, Sogowan Niyan, ka khasogat siran a tiyoba, o di na khasogat siran a siksa a mal-ipuds.

64. Tanodan, ka Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa. Sabunar a katawan Niyan so butad iyo: Go (katawan Niyan) so Alongan a Phakandodun siran si-i Rukaniyan, na Phanotholun Niyan kiran so Pinggolaola iran: Na so Allah si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

Surah Al-Furqan-25

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. Mala so (Allah a) Tomiyoron ko gi-i makasunggaya (ko ontol a go so ribat) si-i ko Oripun Niyan (a Muhammad), ka-an mabaloi ko manga Ka-adun a Puphamaka-ik-tiyar;-

2. So (Allah a) khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa:

لَا تَجْعَلُوا دِعَاءَ الرَّسُولِ يَنْتَكُمْ
كَذُّعَاءَ بَعْضَكُمْ بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ
الَّذِينَ يَتَسَلَّوْنَ مِنْكُمْ لِوَادِأَ
فَلَيَحْذِرَ الَّذِينَ يَخْالِفُونَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ
أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ
إِلَيْهِمْ

الَّذِي أَنْتُمْ مَعِنْهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ
يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَيَّثُمْ بِمَا عَمِلُوا
وَاللَّهُ يَعْلَمُ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمٌ

سورة الفرقان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بَارَكَ اللَّهُ زَلَّ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ
لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

Go da kowa sa Wata Iyan, go da-a Miya-adun a Sakotowa Iyan ko Kapa-ar: Go Inadun Niyan so langowan taman, na diniyangka Iyan sa Samporna a diyangka.

3. Na kominowa siran sa salakao Rukaniyan sa manga Katohanhan, a da-a Kha-adun nirana maito bo, ka siran na Puphangumba-alan; go da-a Mipapa-ar iran a bagiyan o manga ginawa iran a kabinasa, go omnipiya; go da-a Mipapa-ar iran a kapatai, go Kaoyag, a go Kaoyag ko oriyan o Kapatai.

4. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: Da ko ungkai (a Quran) inonta na kabokhag, a pimbalba-as Sukaniyan (o Muhammad), go kiyatabanganon Sukaniyan o pagtao a manga salakao. Na Sabunar a Miyakanggolaola siran sa kandarowaka, go kabokhag.

5. Go Pitharo iran: A manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona, a piyakipanorat Iyan: Na giyoto na Phukhudugunon sa kapita go magabi.

6. Tharowangka: A Initordon noto o (Allah a) Mata-o ko masolun ko manga Langit a go so Lopa: Mata-an! a Sukaniyan na tatap a Manapi, a Makalimo-on.

7. Na Pitharo iran: Antona ini a Sogo, a pukhan ko Pangunung-

وَلَمْ يَنْجِدْ لَهُ أَوْنَمْ بِكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي
الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ
نَقِيرًا ﴿١﴾

وَأَخْذُوا مِنْ دُونِهِ إِلَهًا
لَا يَخْلُقُونَ كَشِيَّا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
وَلَا يَمْلِكُونَ لَا نَفْسٍ هُمْ ضَرَّا
وَلَا قَعْدَةً لَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا
وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا ﴿٢﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا إِبْلُكٌ
أَفْرَنَهُ وَأَعْنَاهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ أَخْرُونَ
فَقَدْ جَاءُهُمْ وَظُلْمًا وَزُورًا ﴿٣﴾

وَقَالُوا أَسْطِرُ الْأَوَّلِينَ
أَكَتَبَهَا فَهِيَ تُثْلِي عَلَيْهِ
بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤﴾

فَلْ أَنْزَلْهُ اللَّهُ الَّذِي يَعْلَمُ الْأَتْرَافَ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٥﴾

وَقَالُوا مَا لِهَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ

kun, go Phulalakao ko manga Padiyan? Ino da Pakatoroni Sukaniyan sa Malaikat, na mabaloi a pud Iyan a Puphamaka-iktiyar?

8. O di na kabugan sukanian sa Kakawasa-an, o di na adun a mambagiyen Niyan a Pamomolan a puphakakan non? Na Pitharo o manga darowaka: A da-a Phagonotan niyo a rowar ko Mama a tataraponan.

9. Nggudaguda-angka o anda manaya i kiyapayaga iran Ruka ko manga ibarat! Na miyadadag siran, na di ran khagaga i kapakato-on sa lalan!

10. Mala so (Allah a) okabaya Iyan, na khasungayan Ka Niyan sa mapiya a di guyoto,- a manga Pamomolan a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig; go khasunggayan Ka Niyan sa manga Torogan.

11. Kuna, ka piyakambokhag iran so Bangkit: Na pithiyagaran Nami so tao a piyakambokhag iyan so Bangkit sa kadug:

12. Na igira a miya-ilai niyan siran ko darpa a mawatan, na maknug siran non sa kambaragani, go katagao.

13. Na igira a piyamoshang siran non, ko darpa a masimpit, a piyakapamagikuta siran, na migoraok iran ro-o so kabinasa!

الظَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ
لَوْلَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ
نَذِيرًا ﴿٧﴾

أُوْيُقَنَّ إِلَيْهِ كَنْزَ أَوْ تَكُونُ لَهُ
جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَارَ
الظَّالِمُونَ إِنَّ تَشَيْعُوكَ إِلَى الْأَرْجَلَ
مَسْحُورًا ﴿٨﴾

أَنْظُرْ كَيْفَ صَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَلَ
فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِعُونَ سَيِّلًا ﴿٩﴾

تَبَارَكَ اللَّهُ إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا
مِنْ ذَلِكَ جَنَّتٌ تَعْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَرُ وَجَعَلَ لَكَ قُصُورًا ﴿١٠﴾

بَلْ كَذَبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْنَدُنَا لَنَّ
كَذَبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿١١﴾

إِذَا رَأَتُهُمْ مِنْ مَكَانٍ يَعِدُهُمْ سَعْوَاهُ
تَغْيِطُهُ وَفِيرًا ﴿١٢﴾

وَإِذَا أَلْقَوْهُمْ مِنْ مَكَانًا ضَيْقَأُهُمْ قَرَبَيْنَ
دَعَوْهُنَا لَكَ ثُبُورًا ﴿١٣﴾

14. (Tharo-on kiran:) Di niyo nggoraokun sa Alongan nai so kabinasa a isa: Na goraokun niyo so kabinasa a madaku!

لَأَنَّدُعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَجِدًا وَأَدْعُوا
ثُبُورًا كَثِيرًا ١٤

15. Tharowangka: Ba guyoto i tomo, antawa-a so Sorga a kakal, a so inidiyandi ko Miyamananggila? Miyabaloi a bagiyan niran a balas go khandodan.

قُلْ أَذْلِكَ خَيْرٌ أَمْ حَسَنَةُ الْخَلْدِ الَّتِي
وُعِدَ الْمُنْفَعُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً
وَمَصِيرًا ١٥

16. Mapumbagiyán niran ro-o so nganin a kabaya iran: A makakakal siran (ro-o): Miyabaloí si-i ko Kad-nan Ka a diyandi a Puphangunin.

لَقُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُ وَنَكْحَلِيلِينَ
كَانَ عَلَى رِبِّكَ وَعْدًا مَسْوِلًا ١٦

17. Na si-i ko Alongan a limodun Niyan siran a go so Pushimba-an niran a salakao ko Allah, na Tharo-on Niyan: Ba sukano na diyadag iyo so manga Oripun Ko a siran naya, antawa-a siran i miyangawala ko lalan?

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ إِنَّمَا أَضَلَّنَّنَا
عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلَّوْا
السَّيِّلَ ١٧

18. Tharo-on niran: Soti Ka (Ya Allah)! Da mapatot rukami i ba kami kowa sa salakao Ruka a manga Panarigan: Na ogaid na piyakasawit Ka siran (sa kapipiya ginawa), a go so manga lokus iran, taman sa kiyalipatan niran so Pananadum: Na mimbaloí siran a pagtao a miyangabibinasa.

قَالُوا سَبَحْنَكَ مَا كَانَ يَسْبِغِي لَنَا أَنْ تَتَّخِذَ
مِنْ دُونِكَ مِنْ أُولَئِكَ وَلَا كِنْ مَتَّعْتَهُمْ
وَإِبَاسَاهُمْ حَتَّى سُوَالِ الْذِكْرِ وَكَانُوا
قَوْمًا بُورًا ١٨

19. Na Sabunar a pakapumbo-khagun kano iran ko Katharo iyo: Na da-a magaga niyo a kapakalidas, o di na pananabang. Na sa dun

فَقَدْ كَذَّبُوكُمْ يَمَنَّوْلُونَ فَمَا
تَسْتَطِعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا وَمَنْ
يَظْلِمْ مِنْكُمْ ثُدِّهُ عَذَابًا

sa ndarowaka rukano, na pakata-amun Nami sukaniyan sa siksa a mala.

20. Na da-a Siyogo Ami ko miya-on a an Ka a manga Sogo a ba di Mata-an! a siran na Sabunar a pukhan siran ko Pangunungkun, go phulalakao siran ko manga Padiyan: Na biyaloi Ami so saba-ad rukano ko saba-ad a tupung: Ino Puphantang kano? Na tatap a so Kadnan Ka na Puphakailai.

21. Na Pitharo o siran a di ran pagarapun so kimbaratumowa-an Rukami: Ino kami da Pakatoroni sa manga Malaikat, o di na mailai yami so Kadnan nami? Sabunsabunar a Mimaratabat siran si-i ko manga ginawa iran, go Mimalawani siran sa Kapumalawani a mala!

22. Si-i ko gawi-i a kailaya iran ko manga Malaikat,- na da-a Tothol a mapiya sa Alongan noto a bagiyan o manga rarata i ongar: Na Matharo iran: A run ko pagurunun!

23. Na sangorun Nami so Miyanggalubuk iran a galubuk, na balowin Nami sukaniyan a lopapuk a mikakayambur.

24. So manga tao ko Sorga sa Alongan noto, i mapiya i darpa, go matanos i dukha-i.

كَبِيرًا ﴿١١﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ
إِلَّا لِأَنَّهُمْ لَيْسُوا كُلُّهُمْ بِالظَّعَامِ
وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا
بَعْضَهُمْ لِعَصِّيَّةً فِتْنَةً
أَتَصِرُّونَ وَكَانَ
رَبُّكَ بَصِيرًا ﴿١٢﴾

* وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا
أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَكِ كَهْدَأْنَرِيَ رَبِّ الْقَدَرِ
أَسْتَكْبَرُوا فِي أَنفُسِهِمْ وَعَنَّتْ عُنُودُهُمْ
كَبِيرًا ﴿١٣﴾

يَوْمَ يَرَوُنَ الْمَلَكَ كَهْدَأْنَرِيَ يَوْمَ إِذْ
لِلْمَحْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حَجَرًا مَخْجُورًا ﴿١٤﴾

وَقَدْ نَمَّإِلَى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ
هَبَاءً مَنْثُورًا ﴿١٥﴾

أَصْحَبُ الْجَنَّةَ يَوْمَ إِذْ خَيْرٌ مُسْتَقْرَأً
وَأَخْسَنُ مَقْيَلًا ﴿١٦﴾

25. Na si-i ko gawi-i a manga bubunsad so Langit, a rakhus o manga gabon, go Pakatoronun so manga Malaikat, sa Samporna a Katoron,

26. So kapa-ar sa Alongan noto a bunar, na ruk o (Allah a) Masa-lingga-gao: Na mabaloi a gawi-i si-i ko Miyamangongkir a masikot.

27. Na si-i ko gawi-i a garungutun o darowaka so mbala a lima niyan, gi-i niyan Matharo: Hai o ba a ko bo miyakakowa a rakhus o Rasul sa lalan (ko Torowan)!

28. Hai dowan dowan nako! Oba akumbo da makowa si girao a bolayoka!

29. Sabunsabunar a miya-awat ako niyan ko Pananadum ko oriyan o masa a kiyapakaoma niyan rakun! Na miyabaloji so Shaitan si-i ko manga Manosiya a pukhiyas!

30. Na Pitharo o Rasul: Hai Kadnan Ko! Mata-an! A so pagtao Akun na biyaloi ran angkai a Quran a puphalagoyan.

31. Na lagid aya a kiyasunggai Yami ko oman i Nabi sa ridowai a pud ko manga rarata i ongar: Na makatatarotop so Kadnan Ka a Punggonana-o, go Phananabang.

32. Na Pitharo o siran a Miya-mangongkir: A ino Ron da Toro-

وَيَوْمَ شَفَقَ السَّمَاءُ بِالْغَمَمِ وَنَزَلَ الْمَلَائِكَةُ
تَنْزِيلًا

الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِرَحْمَنِ وَكَانَ
يَوْمًا عَلَى الْكُفَّارِ عَسِيرًا

وَيَوْمَ بَعْضُ الظَّالِمُونَ عَلَى يَدِيهِ يَكُفُولُ
يَلَيْتَنِي أَخْذَنُ مَعَ الرَّسُولِ سَيِّلًا

يَنْهَاكَ لَيْسَنِي لَمْ أَخْذَ فُلَانًا حَلِيلًا

لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الْذِكْرِ بَعْدِ إِذْ جَاءَنِي
وَكَانَ الشَّيْطَنُ لِلنَّاسِ
خَدُولًا

وَقَالَ الرَّسُولُ يَنْرَبِ إِنَّ قَوْمِي أَخْذَهُوا
هَذَا الْقُرْءَانَ مَهْجُورًا

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ
الْمُجْرِمِينَ وَكَفَى بِرَبِّكَ هَادِيًّا
وَنَصِيرًا

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ

nun so Qur-an sa miyatimbul sa miyakaisa? Lagid aya, ka-an Nami mapakathakna sa sabap Rukaniyan so poso o Ka, go Piyakashasaliyob Ami Sukaniyan sa malanat;

33. Na da-a khitalingoma iran Ruka a ibarat, a ba Ami Ruka da talingoma-an so bunar, go lubi a matanos a osayan.

34. Siran na limodun siran a mikakamanga a manga Paras iran ko Naraka Jahannam,- siran man i marata i darpa, go tanto a miyapokas ko lalan.

35. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab, go biyaloi Ami a babid Iyan so Pagari Niyan a Haroun a tabanga;

36. Na Pitharo Ami: Songkano a dowa, ko pagtao a so piyakambo-khag iran so manga ayat Ami: Na bininasa Mi siran sa samporna a kabinasa.

37. Go (bininasa Mi) so pagtao o Nuh,- kagiya pakambokhagun nir-an so manga Sogo, na inulud Ami siran, go biyaloi Ami siran ko manga Manosiya a ibarat; na pithiyagaran Nami so manga darowaka sa siksa a malipodus;-

38. Go (bininasa Mi) so Ad, go so Samood, go so manga tao sa Ingud a Rassi, go so manga pagtao ko pagulutan noto a madakul.

الْفَرْعَانُ مُحَمَّلَةٌ وَحْدَةٌ كَذَلِكَ
لِمُنْشَتٍ بِهِ فُؤَادُكُو وَرَلَنَتَهُ تَرْبِيلًا

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا حَسِنَكَ بِالْحَقِّ
وَأَحْسَنَ نَقْسِيرًا

الَّذِينَ يُحَشِّرُونَ عَلَى وُجُوهِهِمْ إِلَى
جَهَنَّمَ أَوْ لَهِكَ شَرٌّ مَّكَانًا
وَأَضَلُّ سَيِّلًا

وَلَقَدْءَاءَتِنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلَنَا
مَعَهُ أَخاهُ هَرُورُونَ وَزَيْرًا

فَقُلْنَا أَذْهَبَ إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا
إِشَائِنَتَنَا فَدَمِنَتُهُمْ تَدْمِيرًا

وَقَوْمٌ نُوحٌ لَمَّا كَذَبُوا الرَّسُولَ
أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ عَيْنَةً
وَأَعْتَدْنَا لِلظَّلَمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا

وَعَادَ أُوثُودَا وَأَصْحَابَ الرَّسِّ وَفُرُونَا
بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا

39. Na oman i isa (kiran) na piyayag Ami ron so manga ibarat; na oman i isa (kiran) na bininasa Mi sa Samporna a kabinasa.

وَكُلَّا لَاضْرِبْنَا لَهُ الْأَمْثَلُ وَكُلَّا
تَبَرَّنَاتَنِيرًا ﴿٤٣﴾

40. Na Sabunsabunar a miyak-song siran ko Ingud a so piyaka-oranan sa oran a marata: Ba iran noto da mailai? Kuna, ka aya butad iran na di iran ikhaluk so Kaoyag ko oriyan o kapatai.

وَلَقَدْ أَتَوْ عَلَى الْفَرِيهِ الَّتِي أَمْطَرَتْ مَطَرًا
السَّوْءَاءِ فَكَلَمَ يَكُونُوا يَرَوْنَهَا بَلْ
كَانُوا لَا يَرْجُونَ شُورًا ﴿٤٤﴾

41. Na igira a miya-ilai ka iran (Ya Muhammad), na Pumbalowin Ka iran ba dun a kasablawan, (gi-i ran Tharo-on:) Ba giya i so Siyogo o Allah a Sogo?

وَإِذَا رَأَوْكَ إِنْ يَخْذُلُونَكَ إِلَاهُزُوا
أَهْذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ﴿٤٥﴾

42. Mata-an a maito bo na khapokas tano Niyan ndun ko manga Katohanhan tano, o da tano Phantangi Sukaniyan! Na katokawan niyan mbo, ko masa a kasdungi ran ko siksa, o antawa-a i tao a titlo a miyapokas ko lalan!

إِنْ كَادَ لَيُضِلَّنَا عَنْ إِلَهِتَنَا لَوْلَا
أَنْ صَبَرَنَا عَلَيْهَا كَوْسَوْفَ
يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ
مِنْ أَضْلُلِ سَيِّلًا ﴿٤٦﴾

43. Aiguda Aka ko tao a kinowa niyan a Katohanhan niyan so babaya iyan? Ba Suka ikhabaloi a Wakil iyan?

أَرَدَيْتَ مَنِ اخْتَذَ إِلَهَهُ، هَوْنَهُ أَفَأَنَّ
تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ﴿٤٧﴾

44. Antawa-a Bangka tatangkapa sa Mata-an! A so kadakulan kirin na Puphamakinug siran, o di na gi-i siran nggudaguda? da ko siran inonta na lagid o manga Ayam; kuna, ka siran i lubi a miyapokas ko lalan.

أَنْ تَحْسَبَ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ سَمَّوْرَ
أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَمِ بِلَهُمْ
أَضْلُلُ سَيِّلًا ﴿٤٨﴾

45. Bangka da katokawi so Kad-nan Ka o andamanaya i kiyapaka-la Niyan ko along? Na o kabaya Iyan, na khabaloi Niyan ndun noto a makatatarug! Oriyan niyan na biyaloi Ami so Alongan a nana-o-ron;

46. Oriyan niyan na khikhum Ami sukanian si-i rukami sa kaku-khum a malbod.

47. Na Sukanian so (Allah a) biyaloi Niyan rukano so gagawi-i a nditarun, go so torog a idudukha, go biyaloi Niyan so daondao a iphuloloba sa kaoyagan.

48. Go Sukanian so miyotawan ko manga ndo a puphamalata ko ona-an o Limo Iyan; na piyakator-on Nami pho-on ko kawang so ig a Phakasoti,-

49. Ka Iphagoyag Ami oto ko Ingud a ma-atai, go puphaki-inom Ami oto ko Inadun Nami a manga Ayam, go manga Manosiya a madakul.

50. Na Sabunsabunar a ini parak Ami oto ko lut-lut iran, ka-an siran makatanod, na somiyangka so ka-dakulan ko manga Manosiya, ogaid na Kaongkir.

51. Na o kabaya Ami, na ka-phakitindugan Nami dun so oman i pagtao sa Puphamakaiktiyar.

أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظَّلَّ وَلَوْ شَاءَ
لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلَنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ

دَلِيلًا ﴿٤٦﴾

ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا بَقْصَنَا يَسِيرًا ﴿٤٧﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْيَلَّا بِاسَّا
وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ
نُشُورًا ﴿٤٨﴾

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ إِلَيْهِنَّا بُشْرَابِرَتْ
يَدِي رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلَنَا مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً طَهُورًا ﴿٤٩﴾

لِتُنْجِيَ بِهِ بَلْدَةً مَيَّتَاتًا وَشَقَقَيْهُ، وَمَا
خَلَقْنَا آنَعَمًا وَأَنَّاسِيَّ كَثِيرًا ﴿٥٠﴾

وَلَقَدْ صَرَقْنَاهُ بِيَنْهُمْ لِذَكْرِهِ فَأَبْيَأَتْهُ
النَّاسُ إِلَّا كُفُورًا ﴿٥١﴾

وَلَوْ شِئْنَا لَعَثَنَافِ كُلَّ قَرْيَةٍ
نَذَرِيرًا ﴿٥٢﴾

52. Na Dingka pagonoti so manga Kapir, na Panagontamanun Ka kiran (a Qur-an naya), sa Kapana-gontaman a lubi a mala.

فَلَا تُطِعُ الْكَافِرِينَ وَجَاهَهُمْ
بِهِ جَهَادًا كَيْرًا

53. Na Sukaniyan so (Allah a) Miyotawan ko dowa Kalodan: Giyaya na tabang a Pakadunggao, go giyaya na matimos a mapulud go tiyagowan Niyan so pagulutan a dowa oto sa lut, go runding, a pangurun;

وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ
فَرَأَتِ الْمَلِحُ أَحَاجٌ وَجَعَلَ يَنْهَمَ بَرْزَخًا
وَحَجَرًا مَحْجُورًا

54. Go Sukaniyan so Miyadun pho-on ko ig sa Manosiya: Na biyaloi Niyan oto a Bangunsa, go Kakhakamonga: Na tatap a so Kadnan Ka i Gaos.

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ
نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا

55. Na Pushimba-an nirau a salakao ko Allah so di kiran phakaompiya, go di kiran phakabinasa: Na miyaloi so Kapir a tabanga o sorang ko Kadnan niyan!

وَيَعْدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ
وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ
ظَهِيرًا

56. Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) a rowar sa Puphamanothol sa mapiya, go Puphamaka-iktiyar.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

57. Tharowangka: A kuna a ba Ako rukano phanguni sa makapantag saya sa sokai: Ogaid na sa tao a khabaya na-an makakowa sa lalan ko Kadnan niyan.

فُلْ مَا أَسْتَكِنُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ
شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَيْ رَبِّهِ سَيِّلًا

58. Na Sarig Ka ko (Allah a) Oyagoyag a so di Phatai; go Puthas-bikun ka so Podi Rukaniyan; na

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ
وَسَيِّئَتْ مُحَمَّدٌ وَكَفَىٰ بِهِ بَثْنُوبِ

makatatarotop Sukaniyan a Kaip ko manga dosa o manga Oripun Niyan;-

عِبَادَةٍ خَيْرًا ﴿٥٨﴾

59. So Miyadun ko manga Langit a go so Lopa go so nganin a pagulutan a dowa nan si-i ko num a manga gawi-i, oriyan niyan na Mithakna ko Aras: So (Allah a) Masalinggagao: Na isha-an Ka oto ko Kaip.

60. Na igira a Pitharo kiran: Sodod kano ko (Allah a) Masalinggagao! Na Tharo-on niran: Na antona-a so Masalinggagao? A ti Sodod kami ko apiya antona-a i Ishogo o Ka rukami? Na ba kiran ndun miyakaoman sa kapalagoi.

61. Mala so (Allah a) tomiyago ko Langit sa manga darpa o manga Bito-on, go tomiyago-on sa (Alongan) a Palita-an, go Olan a Masindao;

62. Go Sukaniyan so biyaloi Niyan so gagawi-i a go so daondao a gi-i makashambi: A bagiyan o tao a miyabaya Mananadum, o di na miyabaya Manalamat.

63. Na so manga Oripun o (Allah a) Masalinggagao na so Puphulalakao siran ko Lopa sa Kapangalimbaba-an, go igira-a ini Mbitiyarai siran o manga lalong, na Tharo siran: Sa Kalilintad!

الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا يَنْهَا
فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ أَسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ
الرَّحْمَنُ فَسَتَّلَ بِهِ خَيْرًا ﴿٥٩﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا
الرَّحْمَنُ أَنْسَجَدَ لِمَا تَأْمُرُنَا وَرَأَدَهُمْ
نُورًا ﴿٦٠﴾

نَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاوَاتِ بُرُوجًا
وَجَعَلَ فِيهَا سَرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا ﴿٦١﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيلَ وَالنَّهَارَ حَلْفَةً
لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَدْكُرَ أَوْرَادَ
شُكُورًا ﴿٦٢﴾

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ
عَلَى الْأَرْضِ هُنَّا وَإِذَا خَاطَبَهُمْ
الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ﴿٦٣﴾

64. Go siran na gi-i siran mba-basagawi-i sa ruk o Kadnan niran a Khisosodod, go Khigaganat;

وَالَّذِينَ يَسْتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا
وَقَيْنَمًا ﴿٦٤﴾

65. Go siran na gi-i ran Tharoon: Kadnan Nami! Pakalidasa Kamingka ko siksa ko Naraka Jahan-nam, Mata-an! A so siksa ro-o na miyabaloi a tatap,

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَصْرِفْ عَنَّا
عَذَابَ جَهَنَّمِ إِنَّكَ عَذَابَهَا كَانَ
غَرَامًا ﴿٦٥﴾

66. Mata-an noto! A miyakara-tarata a kaputhakna-an, go darpa;

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَاماً ﴿٦٦﴾

67. Go siran, na igira-a minggas-to siran, na di siran Puthabowakar, go di phagikot, go miyabaloi ko pagulutan noto a katatangka-an;

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا مَا يُسِرِّفُوا وَلَمْ يَقْرُؤُوا
وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَاماً ﴿٦٧﴾

68. Go siran na di siran pha-nongganoi sa pud o Allah a Tohan a salakao, go di iran mbono-on so Baraniyawa a so inisapar o Allah, inonta o sabap ko kabunar, go di siran pushina;- na sa dun sa nggolaola ro-o na khatumo niyan so siksa;

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ بِمَعَالِهِ إِلَّهَاءَ أَخْرَى
وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ إِلَّا
بِالْحَقِّ وَلَا يَزُورُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ
يَلْقَ أَثَاماً ﴿٦٨﴾

69. Puthaktakupunon so siksa ko Alongan a Qiyamah, go ƙakal ro-o, a makadadapanas;

يُضْعَفَ لِهِ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
وَيَخْلُفُ فِيهِ مُهَكَّمًا ﴿٦٩﴾

70. Inonta so tao a Mithaobat, go Miyaratiyaya, go Minggalubuk sa galubuk a mapiya, na siran man na shambiyana o Allah so manga karata-an niran sa manga pipiya, na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

إِلَّا مَنْ تَابَ وَأَمَّنَ وَعَمِلَ عَمَلًا
صَالِحًا فَأُولَئِكَ مَيْدُلَ اللَّهُ وَسِيقَاتُهُمْ
حَسَنَتِي وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٧٠﴾

71. Na sa dun sa Thaobat, go nggalubuk sa mapiya, na Mata-an! A sukanian na Phakataobat ko Allah;- sa Samporna a Taobat.

72. Na siran na di ran Pushaksi-an so kabokhag, go igira-a siyagan-dan niran so ilang, na panishagadan niran a mbibilangatao siran;

73. Go siran na igira-a miya-aloi kiran so manga Ayat o Kadnan niran, na di siran non shondong sa ba siran mbubungul bota;

74. Go siran na gi-i ran Tharoon: Kadnan nami! Bugikamingka sa pho-on ko manga Karoma mi go so manga Moriyatao ami sa kapipiya ginawa, go baloya Kamingka ko Miyamangonganotan a pukhaontan.

75. Siran man na imbalas kiran so Pangkatan a Maporo, sabap ko Kiyaphantang iran: Go ala-on siran ro-o (sa Sorga) a Kormat, a go Salaam,

76. Makakakal siran ro-o; Miya-kapiyapiya a kaputhakna-an, go darpa!

77. Tharowangka: Di kano lilingga-in o Kadnan Ko o da so dowa-a niyo: Na Sabunar a Piyakambokhag iyo (so Rasul), na khabaloi dun (so siksa) a tatap!

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَوْمٌ
إِلَى اللَّهِ مَتَابًا

وَالَّذِينَ لَا يَشْهُدُونَ إِلَزَورًا وَلَا مَرْأَةً
بِاللَّغْوِ مَرْثُوا كَرَامًا

وَالَّذِينَ إِذَا دُكَرُوا بِإِيمَنِهِمْ
لَمْ يَخْرُجُوا عَلَيْهَا أَصْمَاعًا وَعُمَيْنًا

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ
أَرْوَاحِنَا وَذُرِّيَّتِنَا فَرَّةً أَعْيُنَ
وَاجْعَلْنَا لِلنَّقِيْنَ إِمَامًا

أَوْلَئِكَ يُبَشِّرُونَ الْفُرْقَةَ بِمَا
صَبَرُوا وَلِقَوْنَ فِيهَا نَعِيَّةً
وَسَلَمًا

خَلِيلِنَ فِيهَا حَسْنَتٌ مُسْتَقْرَأً
وَمُقَاماً

قُلْ مَا يَعْبُدُ الْكُوْرَبِ لَوْلَا دُعَاؤُهُمْ
فَقَدْ كَذَّبُهُمْ فَسُوفَ يَكُونُ لِرَأْمًا

Surah Al-Shu'arra-26

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. Ta Sin Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Giyaya na manga Ayat ko Kitab a miyakaosai.

3. Ba-andangka mapakapagugut a Ginawangka (Ya Muhammad) ko di ran kabalo-i a Khipaparatiyaya.

4. O kabaya Ami, na Pakator-onan Nami siran A pho-on ko Lan-git sa Tanda, na matatap so manga lig iran sa Kapakasosondong iran non.

5. Na da-a phakatalingoma kir-an a Pananadum a pho-on ko (Allah a) Masalinggagao, a bago, a ba siran nda mabaloi a khitatalikhod Rukaniyan.

6. Na Sabunar a piyakambokhag iran (so Rasul): Na phakatalingoma kir-an ndun so manga Totholan ko miyabaloi siran non a gi-i ran shandagan!

7. Ba iran nda mailai so Lopa, aikadakul a Piyakatho Ami ron ko oman i sasoson a mapiya?

8. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda:

سورة الشعرا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسم

يَلْكَ إِنَّتُ الْكَنْتِ الْمُبِينَ

لَعَلَكَ بَدْخُونَقَسَكَ الْأَيَّلَكُونُوا مُؤْمِنِينَ

إِنَّ شَانَرِيلَ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ

أَعْنَقُهُمْ لَهَا خَضِيعِينَ

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذَكْرٍ مِنَ الْرَّحْمَنِ مُحَدَّثٌ

إِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ

فَقَدْ كَذَبُوا فَسِيَّاهُمْ أَبْتُوا مَا كَانُوا

بِهِ يَسْتَهِزُونَ

كَرِيمٌ

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِيْهِ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ

Na da mabaloi so kadakulan kiran
a Khipaparatiyaya.

مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

9. Na Mata-an! a so Kadnan Ka,
na titho a Sukaniyan so Mabagur, a
Makalimo-on.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١﴾

10. Na gowani na tiyawag o
Kadnan Ka so Musa: Songka ko
pagtao a manga darowaka,-

وَإِذَا نَادَى رَبُّكَ مُوسَىٰ أَنِ اتْقُومْ

الظَّالِمِينَ ﴿٢﴾

11. Pagtao o Pir-aon: Ino siran
ndi Phananggila?

قَوْمٌ فِرْعَوْنٌ أَلَا يَنْقُونَ ﴿٣﴾

12. Pitharo Iyan: Kadnan Ko!
Mata-an! A Sakun na ipukhaluk
Akun o ba Ako iran pakambokha-
ga:

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونَ ﴿٤﴾

13. Go Gomagut a Rarub Akun,
go di mapukas a dila Akun: Na
Sogowingka so Haroun (sa mimba-
bid Akun);

وَيَضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَطْلُقُ لِسَانِي

فَأَرْسِلْ إِلَى هَرُونَ ﴿٥﴾

14. Go adun a kasala-an Ko
kiran, na ipukhaluk Akun o ba
Ako iran bonowa.

وَلَمْ يَعْلَمْ عَلَيَّ ذَنْبٌ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِي ﴿٦﴾

15. Pitharo (o Allah): A kuna
pun nai! Na lalakao Kano a dowa,
rakhus o manga Tanda Ami; Mata-
an! A Sukami na babid Iyo, a Pu-
phamamakinug.

قَالَ كَلَّا فَإِذْهَبَا إِنَّا مَعَكُمْ

مُسْتَعِذُونَ ﴿٧﴾

16. Na Songkano ko Pir-aon, na
Tharowa Niyo: A Mata-an! A Su-
kami na Sogo o Kadnan o manga
Ka-adun;

فَأَتَيْنَا فِرْعَوْنَ فَقُولَّا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ

الْعَالَمِينَ ﴿٨﴾

17. Botawaningka Rukami so manga Moriyatao o Israil.

أَنْ أَرْسِلَ مَعَنَابَيْنِ إِسْرَئِيلَ
١٧

18. Pitharo (o Pir-aon): Ba ami Suka da Pagoyagoyaga si-i rukami, ko Kawawata-i Ruka, go miyakatarug Ka rukami ko Kaoyagoyag Ka sa miyakaphipira ragon?

قَالَ الْمَنْزِلُكَ فِينَا وَلِيْدَأَوْلَيْشَتَ فِينَا
١٨

19. Go Pinggolaolangka so Pinggolaolangka, a so Pinggolaolangka (a kiyapamono o Ka), na Suka na miyapud ko da-a manga Tadum Iyan!

وَفَعَلْتَ فَعَلْتَكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنْ
الْكَافِرِينَ
١٩

20. Pitharo (o Musa): Miyanggolaola Koto, na sa maoto na Sakun na pud ko Miyangariribat.

قَالَ فَعَلْنَاهَا إِذَا وَنَأْمَنَ الْضَّالِّينَ
٢٠

21. Na piyalagoyan Ko sukano, ka kagiya ini kaluk Akun sukano; na bigan Ako o Kadnan Ko sa Ongangun, go biyaloi Ako Niyan a pud ko manga Sogo.

فَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَآ خَفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي
حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ
٢١

22. Na giyoto man na Limo a Ipuphangalimo o ka Rakun noto,-sa Kiyapangongoripunangka ko manga Moriyatao o Israil!

وَتِلْكَ يَعْمَةٌ كَمْنَهَا عَلَىَّ أَنْ عَبَدَتْ بَنِي
إِسْرَئِيلَ
٢٢

23. Pitharo o Pir-aon: Na antona-a so Kadnan o manga Ka-adun?

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَارَبُ الْعَلَمِينَ
٢٣

24. Pitharo (o Musa): A so Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowa nan,- o sukano na khitotomangkud.

قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
إِنْ كُنْتُمْ مُّوقِنِينَ
٢٤

25. Pitharo (o Pir-aon) ko makalilibuton: Ba niyo da manug?

قَالَ لِمَنْ حَوَّلَهُ أَلَا سَيِّعُونَ
٢٥

26. Pitharo (o Musa): A so Kadnan niyo go Kadnan o manga lokus iyo a miyanga-o ona!

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ أَبَائِكُمْ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٧﴾

27. Pitharo (o Pir-aon): A Mata-an! a so Sogo rukano a so Siyogo rukano na Mata-an a Pumbuthan-gun!

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمُ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمْ يَجِدْ عِبَادَةً لِّلَّهِ مِنْ قَبْلِكُمْ ﴿٢٨﴾

28. Pitharo Iyan: A Kadnan o Subangan a go so Sudupan, go so nganin a pagulutan a dowan nan! O sukano na shabota niyo!

قَالَ رَبُّ الْمَسْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٩﴾

29. Pitharo (o Pir-aon): A Mata-an a o kowa Ka sa Tohan a salakao Rakun, na Sabunar a itapi Ami Suka dun ko manga kalaboso!

قَالَ لَئِنِ اتَّخَذْتَ إِلَهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ ﴿٣٠﴾

30. Pitharo Iyan: Ati apiya adun a mini-oma Ko ruka a Tanda a mapayag?

قَالَ أُولَئِِنَّ حِشْتَكَ يَسْتَعِيْدُ مُبِينٌ ﴿٣١﴾

31. Pitharo (o Pir-aon): Na talingoma-an Ka Sukaniyan, o miyalbaloi Ka a pud ko manga bunar!

قَالَ فَأَتَ بِهِ عَانِكَ كُنْتَ مِنَ الْأَصْدِيقِينَ ﴿٣٢﴾

32. Na ini ithog Iyan so Badas Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na Nipai a mala!

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ شَبَانٌ مُبِينٌ ﴿٣٣﴾

33. Go tiyonggos Iyan a lima Niyan, na sa maoto na Sukaniyan na Sindao (a miya-ilai o) khibabantai!

وَنَزَعَ يَدُهُ فَإِذَا هِيَ يَضَاءٌ لِلنَّاظِرِينَ ﴿٣٤﴾

34. Pitharo (o Pir-aon) ko manga Nakoda a lomilibuton: A Mata-an naya! a titho a balik mata a lubi a Mata-o:

قَالَ لِلْمَلَأِ حَوْلَهُ إِنَّ هَذَا سَاحِرٌ عَلِيمٌ ﴿٣٥﴾

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجُكُمْ مِّنْ أَرْضِكُمْ
سِحْرٌ وَّفِيمَا ذَاتٌ تَأْمُرُونَ

١٩

قَالُوا أَرْجِهُ وَأَخَاهُ وَأَنْبَثْتِ فِي الْمَدَائِنِ

حَشِيرَينَ

يَأَتُوكَ بِكُلِّ سَحَارٍ عَلَيْمٍ

فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِيَقَتِّيْرُوْمِ
مَعْلُومٌ

وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ

لَمَّا نَتَّيَعَ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمْ
الْغَنِيلِينَ

فَلَمَّا جَاءَهُمْ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفَرْعَوْنَ أَيْنَ إِنَّا
لَأَجْرِيَ إِنْ كَانُخُنَ الْغَنِيلِينَ

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمْ أَمْقِرُّوْمِ

قَالَ لَهُمْ مُوسَى الْقَوْمَ أَنْتُمْ مُلْقُونَ

٤٣

35. Khabaya-an Niyan a mapaka-awa kano Niyan ko Lopa iyo sabap ko balik mata Niyan; na antona-a i pangoyao niyo?

36. Pitharo iran: A pakalana-tangka Sukaniyan go so Pagari Niyan, na Sogo ingka so manga Ingud sa kalimod iran:

37. Ka-an nirau ruka mawit so oman i balik mata a lubi a Mata-o.

38. Na miyatimo so manga balik mata ko diyandi a kaputhatalabok ko gawi-i a miyapunto,

39. Na Pitharo ko manga Mansosiya: Ino sukano miyatimo kano?-

40. Ka-an tano kaonoti so manga balik mata, o mabaloi siran a siran i mamakada-ag.

41. Na kagiya a makaoma so manga balik mata, na Pitharo iran ko Pir-ao: Ino Mata-an! A adun a mapumbagiyen nami a titho a balas o mabaloi kami a sukami i mama-kada-ag?

42. Pitharo iyan: Owai, go Mata-an! A sukano sa maoto na pud dun ko manga dadasug (rakun).

43. Pitharo kirau o Musa: Ithogun niyo so sukano na ipagithog iyo!

فَلَقُوا حِبَالْهُمْ وَعَصِيَّهُمْ وَقَاتُلُوا بِعِزَّةٍ
فِرْعَوْنَ إِنَّا نَحْنُ أَعْلَمُ بِالْعَالَمِينَ ﴿٤٤﴾

فَأَلْقَى مُوسَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلَقُّفٌ
مَا يَأْفِكُونَ ﴿٤٥﴾

فَأَلْقَى السَّحْرَةُ سَجِدِينَ ﴿٤٦﴾

قَالُوا إِنَّا مُتَّارِبُ الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾

رَبِّ مُوسَى وَهَرُونَ ﴿٤٨﴾

قَالَ إِنَّمَا نَتَّمَلُهُ فَقَبَلَ أَنْ يَأْذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ
كَبِيرٌ كُمْ أَنَّهُ عَلِمَكُمُ الْسِّحْرَ فَلَسَوْفَ
تَعْمَلُونَ لَا قَطْعَنَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ
خَلْفٍ وَلَا أَصْبِلُكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٩﴾

قَالُوا لَا ضِيرَ لَنَا إِلَى رَبِّنَا مُنْتَقِبُونَ ﴿٥٠﴾

إِنَّا نَطَمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا بِنَا خَطَيْنَا أَنْ كُنَّا
أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾

44. Na ini ithog iran so manga tali ran go so manga badas iran, go Pitharo iran: Ibut ko Munang o Pir-aon, ka Mata-an! A sukutano na sukutano dun i phamakapugus!

45. Na ini ithog o Musa so Badas Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na Puphulololokun Niyan so ipuphanaliba iran!

46. Na Miyakasondong so manga balik mata, sa Khipakasosodod,

47. Pitharo iran: Piyaratiyaya mi so Kadnan o manga Ka-adun,

48. A Kadnan o Musa a go so Haroun.

49. Pitharo (o Pir-aon): A Piyaratiyaya niyo to a da akun sukan pun kaidini; Mata-an! A Sukaniyan na titlo a mala rukano a so Miyangundao rukano ko balik mata! Na Mata-an a katokawan niyo dun! Mata-an a pamotolan ko dun so manga lima niyo go so manga ai niyo sa di magonod, go Mata-an a sola-an ko sukan dun langon!

50. Pitharo iran: a di rukami phaka morala so puki tumo rukami a pud ko siksa sa Donya Mata-an! A sukami na si-i bo ko Kadnan nami phamakandod!

51. Mata-an! A sukami na mai-nam ami a kanapiya rukami o Kadnan nami ko manga sala ami, sa

kiyabaloī ami a paganai ko Miya-maratiyaya!

52. Na ini Ilaham Ami ko Musa: A pangulumun Ka so manga Ori-pun Ko; Mata-an! A Sukano na phanalokonan Kano (iran).

53. Na Siyogowan o Pir-aon so manga Bandar a Ingud sa Kalimod iran,

54. (Sa gi-i niyan Tharo-on:) Mata-an! A siran naya na titho a pagtao a manga i ito,

55. Go Mata-an! A siran na titho tano iran a piyakanggani;

56. Go Mata-an! A sukutano na langon tano dun maka-i iktiyar.

57. Na piyaka-awa Ami siran ko manga Pamomolan, go so manga Bowalan,

58. Go so manga Kakawasa-an, go so darpa a mapiya;

59. Lagid oto, na piyakipango-warisan Nami oto ko manga Moriyatao o Israil.

60. Na pithalokonan niran Siran ko kiyasubangi kirān o Alongan.

61. Na kagiya a makamban taya so dowa a madakul, na Pitharo o manga pud o Musa Mata-an! A Sukutano na puraotun tano dun.

وَأَوْجَحْتَنَا إِلَى مُوسَىٰ أَنَّ أَشْرِيفَادِيَّ إِنَّكُمْ

مُتَّبِعُونَ ﴿٥٣﴾

فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَشِيرِينَ ﴿٥٤﴾

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَشِرْذَمَةٌ قَلِيلُونَ ﴿٥٥﴾

وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَآيِظُونَ ﴿٥٦﴾

وَإِنَّا لِجَمِيعِهِنَّ حَذِيرُونَ ﴿٥٧﴾

فَأَخْرَجَنَاهُمْ مِّنْ جَنَّتِ وَعُيُونِ ﴿٥٨﴾

وَكَنُوزٍ وَمَقَامٍ كَيْمٍ ﴿٥٩﴾

كَذَلِكَ وَأَرْسَلْنَاهَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٦٠﴾

فَأَتَبْعَهُمْ مُشْرِقِينَ ﴿٦١﴾

فَلَمَّا تَرَءَ الْجَمْعَانِ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَىٰ

إِنَّا لَمُدْرَكُونَ ﴿٦٢﴾

فَقَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيِّدِنَا

٦٣

62. Pitharo (o Musa): Kuna pun nai! Mata-an! A babid Akun so Kadnan Ko! Na Thoro-on Nako Niyan!

63. Na ini Ilaham Ami ko Musa: A Buntolun Ka so Badas Ka ko Kalodan (na ini-buntol Iyan non). Na miyasurai, na mimbaloi so oman i sasurai a lagid o Palao a mala.

64. Na piyakasipug Ami ro-o so manga salakao (kiran).

65. Na siyabut Ami so Musa a go so manga Pud Iyan, sa langon Siran;

66. Oriyan niyan na inulud Ami so manga salakao (kiran).

67. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khi-paparatiyaya.

68. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun i Mabagur, a Makalimo-on.

69. Na Batiya-angka kiran so Totholan ko Ibrahim.

70. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan go so pagtao Niyan: Antonia-a i Pushimba-an niyo?

71. Pitharo iran: A Pushimba kami sa manga Barahala, na gi-i yami Mbabasa-alongan an a Ka-pushimba ami ron.

فَأَوْجَسْتَنَا إِلَى مُوسَى أَنَّ أَصْرِبَ بِعَصَمَكَ

الْبَحْرُ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالْطَّوْدِ

الْعَظِيمِ

وَأَذْلَفَنَا مِمَّا الْأَخْرَى

وَأَبْجَثَنَا مُوسَى وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ

شَرَّأَغْرَقَ الْأَخْرَى

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِيْةً وَمَا كَانَ أَكْرَهُمْ

مُؤْمِنِينَ

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ بَأْبَأْ إِبْرَاهِيمَ

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ

فَأَلْوَأْ نَعْبُدُ أَنْسَانًا فَظَلَّ لَهَا

عَذِيقَيْنَ

72. Pitharo Iyan: A ino Pukhanug kano iran ko masa a Kapuphanonganoya niyo (kiran),

فَالْهَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ
٧٦

73. O di na khapiya - an kano iran, o di na khabinasa-an kano iran?

أَوْنَفَعُونَكُمْ أَوْ يَضْرُونَ
٧٧

74. Pitharo iran: A kuna, ka miyato-on nami so manga lokus ami a lagid oto a gi-i ran nggolao-la-an.

فَالْأَوْابَلْ وَجَدْنَا إِبَاءَنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ
٧٨

75. Pitharo Iyan: Aiguda iyo ko sukano na Pushimba-an niyo,-

قَالَ أَفَرَئِي شُرُّمَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ
٧٩

76. Sukano go so manga lokus iyo a miyang-a-o ona?-

أَنْتُمْ وَإِبْرَاهِيمَ كُمْ الْأَقْدَمُونَ
٨٠

77. Na Mata-an! A siran na ridowai Yakun, inonta so Kadnan o manga Ka-dun;

فِتَّاهُمْ عَدُوٌّ لِإِلَّا رَبِّ الْعَالَمِينَ
٨١

78. A so Miyadun Rakun, go Sukaniyan i Punggonanao Rakun;

الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِنِي
٨٢

79. Go Sukaniyan i Puphakakan Rakun, go Puphakainom Rakun,

وَالَّذِي هُوَ طَعْمِنِي وَسَقِينِي
٨٣

80. Go igira-a Miyasakit Ako, na Sukaniyan i Puphakapiya Rakun;

وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ شَفِيفِنِ
٨٤

81. Go Sukaniyan i Phakapatai Rakun, orian niyan na Pagoyagun Nako Niyan;

وَالَّذِي يُسْتَغْشِي ثُمَّ يُجْعِلُ
٨٥

82. Go Sukaniyan i Phangangarapanan Ko, sa napi Niyan Rakun so Kasala-an Ko ko gawi-i a kapamalas.

وَالَّذِي أَطْمَعَ أَنْ يَغْفَرِي خَطِيئَتِي
٨٦

يَوْمَ الدِّينِ
٨٧

83. Kadnan Ko! Bugi Yakongka sa Ongangun, go tapi-in Nakongka ko manga Bilangatao;

رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَالْحَقْنِي
بِالصَّلَاحِينَ

84. Go Sunggai yakongka sa Bantogan a mapiya si-i ko phanga-o ori;

وَاجْعَلْ لِي لِسَانًا صِدِيقًا فِي الْأَخْرَى

85. Go Baloya Kongka a pud ko manga waris ko Sorga a Pakalma;

وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ

86. Go Napi-ingka si Ama, Mata-an! A sukanian na miyabaloi a pud ko Miyangadadadag;

وَاغْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الصَّالِحِينَ

87. Go Diyakongka Phakaron-dana ko gawi-i a Kaoyaga kiran (ko Alongan a Qiyamah);-

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبَعَثُونَ

88. Gawi-i a di phakanggai a gona so Tamok, go so manga Wata,

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ

89. Inonta so tao a minitalingoma Niyan ko Allah so poso a Linang;

إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ

90. Na ipakarani so Sorga ko Miyamananggila,

وَأَذْلَفْتَ الْجَنَّةَ لِلْمُنْفَقِينَ

91. Go Pakisandungan so Naraka Jahim ko Miyangadadadag;

وَبَرِزَتِ الْجَحِيمُ لِلْفَارَوِينَ

92. Go Tharo-on kiran: Anda so sukano na Pushimba-an niyo,-

وَقَيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ

93. A salakao ko Allah? Ino khatabangan kano iran, o di na khatabangan niran a ginawa iran?

مِنْ دُونِ اللَّهِ هُلْ يُصْرُونَ كُمْ أَوْ يَنْتَصِرُونَ

94. Na Panalimpato-on siran ro-o,siran a go so Miyangadadadag,

95. Go so pagtao o Iblis sa kasamasama iran.

96. Tharo-on niryan a siran na gi-i siran ro-o shasawala:

97. Ibut ko Allah, ka Mata-an a miyatago kami dun ko kadadag a mapayag,

98. Gowani a irimbang ami su-kano ko Kadnan o manga Ka-adun;

99. Na da-a miyakadadag rukam i a rowar ko manga rarata i ongar.

100. Na da-a bagiyan nami a phamakaogop,

101. Go da-a bolayoka a goma-gut sa ginawa (ko masosowa ami).

102. Na o Mata-an! A adun a kapakakaso i ami (sa doniya), na mabaloi kami a pud ko Miyamari-tyaya!

103. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda, na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

104. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Mabagur, a Makalimo-on.

105. Piyakambokhag o pagtao o Nuh so manga Sogo.

فَكُنْتَ كَبُوْلَهُمْ وَالْغَاوِونَ ١٤

وَجَنَدُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ١٥

قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْصِمُونَ ١٦

تَالَّهُ إِن كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ١٧

إِذْ سُوِّيَّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ١٨

وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا الْمُجْرِمُونَ ١٩

فَمَا لَنَا مِنْ شَفِيعٍ ٢٠

وَلَا صَدِيقٌ حَمِيمٌ ٢١

فَلَوْلَمْ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ٢٢

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذَّةً وَمَا كَانَ أَكْرَهُمْ

مُؤْمِنِينَ ٢٣

وَلَئِنْ رَبَّكَ هُوَ أَعْرِبُ الرَّحِيمُ ٢٤

كَذَّبَ قَوْمٌ نُوحَ الْمُرْسَلِينَ ٢٥

106. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Nuh: Ino kano di Phananggila?

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخْوَهُمْ مُّؤْمِنُونَ
﴿١١﴾

107. Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a kasasana-an:

إِنَّ لَكُمْ رَسُولًا مُّأْمِنًا
﴿١٧﴾

108. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِي
﴿١٨﴾

109. Na da-a Phangunin Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta si-i ko Kadnan o manga Ka-adun:

وَمَا أَشْعَلْتُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا
عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ
﴿١٩﴾

110. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Ako niyo.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِي
﴿٢٠﴾

111. Pitharo iran: Ino ami Suka Pharatiyaya-a a aya Phagonot Ruka na so tanto a manga bababa?

فَالَّذِينَ آتُوهُمْ مِنْ لَكَ وَأَتَّبَعُوكَ
الْأَزَدَلُونَ
﴿٢١﴾

112. Pitharo Iyan: A da ko Kata-o Akun so nganin a siran na gi-i ran nggolaola-an,

قَالَ وَمَا عِلَّمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
﴿٢٢﴾

113. So itongan kiran na si-i bo ko Kadnan Ko, o katawi niyo.

إِنْ حَسَابَهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّهِ لَوْتَشَعُرُونَ
﴿٢٣﴾

114. Na kuna a ba Rakun pakiphamoga-on so Miyamaratiyaya.

وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ
﴿٢٤﴾

115. Sakun na matag Ako Puphamaka-iktiyar a mapayag.

إِنَّا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبَيِّنٌ
﴿٢٥﴾

116. Pitharo iran: A Mata-an! A Odingka gunuki, hai Nuh! Na Mata-an a khabaloi Ka dun a pud ko Puraradiyamun.

قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ بَثْنُوحَ لَتَكُونَنَّ مِنَ
الْمَرْجُومِينَ
﴿٢٦﴾

117. Pitharo Iyan: Kadnan Ko Mata-an! A so pagtao Akun na piyakambokhag Ako iran.

قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّابُونَ

118. Na Kokoma Kongka a go siran sa Kokoman (a Ontol), go Sabuta Kongka a go so manga pud Akun a Miyamaratiyaya.

فَأَفْنَحْ بَيْنِهِ وَبَيْنَهُمْ فَتَحَوَّلُ بَحْرٌ وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

119. Na siyabut Ami Sukaniyan a go so manga pud Iyan, ko Kapal a mapupuno.

فَأَبْخَنَهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ
الْمَشْحُونُونَ

120. Oriyan niyan na inulud Ami ko kiya-ipos oto so miyangalalam-ba.

شَمَّ أَغْرَقَنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ

121. Mata-an! A adun a mata-tag o ro-o man a titlo a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذَّةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُّؤْمِنِينَ

122. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Mabagur, a Makalimo-on.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

123. Piyakambokhag o (pagtao a) Ad so manga Sogo.

كَذَّبَتْ عَادَ الْمُرْسَلِينَ

124. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Hud: Ino kano di Phananggila?

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخْوَهُمْ هُودٌ لَا يَنْقُونُ

125. Mata-an! a Sakun na Sogo rukano a Kasasarigan:

إِنَّ لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

126. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

فَانْقُوا إِلَهَكُمْ وَأَطِيعُونِ

127. Go da-a Phanguning Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

128. Ino kano gi-i mbabalai ko oman i darpa a maporo sa to-os a karimbaran niyo?

129. Go Puphangumba-al kano sa manga Torogan ka angkano makakal:

130. Go igira a minggolima kano, na minggolima kano a khipamumundug:

131. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

132. Na kalukun niyo so (Allah a) migai rukano ko nganin a kawan niyo;

133. Migai rukano ko manga Ayam go manga Wata,-

134. Go manga Pamomolan go manga bowalan.

135. Mata-an! A Sakun na ikhawan Nakun sukano ko siksa ko gawi-i a mala.

136. Pitharo iran: Magishan rukami o ino Miyanguthoma Ka antawa-a da Ka mabaloi a pud ko manga Pangunguthoma!

137. Da ko ungkaya inonta na Parangai o miyanga-o ona,

وَمَا أَسْعَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنَّ أَجْرَى إِلَّا
عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣٧﴾

أَتَبَيِّنُونَ بِكُلِّ رِبْعٍ مَا يَةَ تَبَثُّونَ ﴿١٣٨﴾

وَتَسْخَدُونَ مَصَانِعَ لَعْلَكُمْ
تَحْلِدُونَ ﴿١٣٩﴾

وَإِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَارِينَ ﴿١٤٠﴾

فَانْقُوْا إِلَّهٰ وَأَطِيعُونِ ﴿١٤١﴾

وَأَنْقُوْا إِلَّهٰ أَمْدَكُمْ بِمَا نَعْلَمُونَ ﴿١٤٢﴾

أَمْدَكُمْ بِأَنْعَمِ وَبَنِينَ ﴿١٤٣﴾

وَجَنَّتِ وَعِيُونِ ﴿١٤٤﴾

إِنِّي أَخَافُ عَيْنَكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيمٍ ﴿١٤٥﴾

قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوْ عَطَتْ أَمْلَأَتْكُنْ
مِنَ الْوَعَظِيمِ ﴿١٤٦﴾

إِنْ هَذَا إِلَّا حُكْمُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٤٧﴾

138. Na kuna a ba kami phangasiksa!

وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ٢٧٤

139. Na piyakambokhag iran Sukaniyan, na bininasa Mi siran. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda: Na da mabalo-i so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِيَّةً
وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمُ مُؤْمِنِينَ ١٣٦

140. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Mabagur, a Makalimo-on.

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ١٦٠

141. Piyakambokhag o (pagtao a) Samood so manga Sogo.

كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ١٦١

142. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Salih: Ino kano di phananggila?

إِذْفَالَ لَهُمْ أَخْوَهُمْ صَلَحٌ لَا يَنْقُونُ ١٦٢

143. Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a kasasana-an.

إِنِّي لِكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ١٦٣

144. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِي ١٦٤

145. Na da-a phangunin ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

وَمَا أَشَكُوكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنَّ أَجْرَيِ
إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ١٦٥

146. Ba kano khibagak, si-i ko nganin a matatago si-i a khisasarig kano?-

أَتُنَزِّلُكُونَ فِي مَا هَبَّنَا إِمِينِينَ ١٦٦

147. Si-i ko manga Pamomolan go manga Bowalan,

فِي جَنَّتٍ وَعَيْنٍ ١٦٧

148. Go manga Purpuran, go manga Qormah a so Onga niyan na kiyalotowan?

وَرُزُوعٌ وَنَخْلٌ طَلَعُهَا هَضِيمٌ ١٦٨

وَتَنْحِيُّهُنَّ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَرِيهَنَ

149. Go Puphamuso kano ko manga Palao sa manga Walai, a pukhababaya kano.

150. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo;

151. Na di niyo Pagonoti so Sogowan o manga Malawani,

152. A siran na Puphaminasa siran ko Lopa, go di siran Phangompiya.

153. Pitharo iran: A Suka na pud dun ko khitaraponan!

154. Kuna a ba Ka di Manosiya a lagid ami: Na bugai Ka sa Tanda, o Suka na pud ko manga bunar!

155. Pitharo Iyan: A kati-i so Onta: A adun a kipantag iyan ko kainom, go adun a kipantag iyo ko kainom, ko gawi-i a mapupunto.

156. Na di niyo shogata sukanian a marata, ka madansal kano a siksa ko gawi-i a mala.

157. Na biyono iran noto: Na miyabaloj siran a miyamakasundit.

158. Na miyadansal siran o siksa. Mata-an! A adun a madadalum ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kirana Khipaparatiyaya.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونَ

وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ

الَّذِينَ يَقْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ

وَلَا يُصْلِحُونَ

قَالُوا إِنَّا أَنَا مِنَ الْمَسْحَرِينَ

مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مُّثِنَّا فَأَنْتَ بِإِيمَانِكَ

كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

قَالَ هَذِهِ نَاقَةٌ لَّهَا شَرِبٌ وَلَكُمْ شَرِبٌ

يَوْمَ مَعْلُومٍ

وَلَا نَمْسُوهَا بِسُوءِ فِي أَخْذِكُمْ عَذَابٌ يَوْمَ

عَظِيمٍ

فَعَرَّوْهَا فَأَصْبَحُوا نَذِيرَنِ

فَلَأَخْذَهُمُ الْعَذَابُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً

وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ

159. Na Mata-an! a so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Mabagur, a Makalimo-on.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ١٥٩

160. Piyakambokhag o pagtao o Lut so manga Sogo.

كَذَّبَتْ قَوْمٌ بُوْطِي الْمُرْسَلِينَ ١٦٠

161. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Lut: Ino kano di Pha-nanggila?

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخْوَهُمْ لُوطُ الْأَنْفَقُونَ ١٦١

162. Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a kasasana-an.

إِنِّي لِكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ١٦٢

163. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

فَلَقَوْا اللَّهَ وَأَطَّبِعُونَ ١٦٣

164. Na da-a phangunin Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

وَمَا أَسْتَكِنُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنَّ أَجْرِيَ
إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ١٦٤

165. Ino niyo Puphangabaya i so manga Mama ko manga Ka-adun,

أَتَأْتُونَ الْذِكْرَانَ مِنَ الْعَلَمِينَ ١٦٥

166. Na Pungganata niyo so Inadun rukano o Kadnan niyo a manga Karoma niyo? Kuna, ka su-kano na pagtao a manga Malawani!

وَتَدْرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ
بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ١٦٦

167. Pitharo iran: A Mata-an a Odingka gunuki, hai Lut! Na Mata-an a khabaloi Ka dun a pud ko piyamaka-awa!

قَالُوا لِيْلَيْنَ لَمْ تَنْتَهِ يَلْوُظُ لَتَكُونَنَّ مِنْ
الْمُخْرَجِينَ ١٦٧

168. Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na pud ko Pukhakararangit ko galubuk iyo.

قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْفَالِلِينَ ١٦٨

169. Kadnan Ko! Sabut Akongka a go so Ta-alok Rakun pho-on ko gi-i ran nggolaola-an!

رَبِّنَا يَخْتَمُ وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

170. Na siyabut Ami Sukaniyan a go so ta-alokon a kasamasama iran,-

فَجَنَّبَنَا اللَّهُ وَآهَلُهُ وَجَمِيعَنَا

171. Inonta so lokus (a Karoma Niyam) ka minitapi ko miyangakakal ko siksa.

إِلَّا عَجُورًا فِي الْغَيْرِيْنَ

172. Oriyan niyan na piyolang Ami so manga salakao (kiran).

ثُمَّ دَمَّنَا أَخْرَيْنَ

173. Go piyakaoranan Nami siran sa oran (a Ator): Na miyakaratarata a ini oran ko piyamaka-iktiyar (a da dun Paratiyaya)!

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطْرًا فَسَاءَ مَطْرًا
الْمُنْذَرِيْنَ

174. Mata-an! A adun a mata-tag o ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِيْهً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُّؤْمِنِيْنَ

175. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Mabagur, a Makalimo-on.

وَلَيْسَ رَبُّكَ هُوَ الْعَرِيزُ الرَّجِيمُ

176. Piyakambokhag o manga tao sa Aikah so manga Sogo.

كَذَّابٌ أَصْحَابُ لَئِكَةِ الْمُرْسَلِيْنَ

177. Gowani na Pitharo kiran o Shu'aib: Ino kano di Phananggila?

إِذْ قَاتَلَهُمْ شَعِيبٌ الْأَنْفَقُوْنَ

178. Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a kasasana-an.

إِنَّ لَكُمْ رَسُولٌ أَمِيْنٌ

179. Nakalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيْعُوْنَ

180. Na da-a Phangunin Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

وَمَا أَسْلَكْمُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا
عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٠﴾

181. Tarotopa niyo so kapag-sad, na o ba kano mabaloi a pud ko puphamangorang.

أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ
الْمُخْسِرِينَ ﴿١٨١﴾

182. Na thimbang kano ko tim-bangan a maka-o ontol;

وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ﴿١٨٢﴾

183. Go da-a khoranga niyo ko manga Manosiya ko nganininganin nirang, go di kano phangalandada ko Lopa, a puphamaminasa kano;

وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءً هُوَ لَا يَعْتَدُ
فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿١٨٣﴾

184. Go kalukun niyo so (Allah a) Miyadun rukano, go (Miyadun ko) manga Ka-adun a miyanga-o ona.

وَاتَّقُوا اللَّهَيْ خَلَقْكُمْ وَالْجِلَّةَ
الْأَوَّلَيْنَ ﴿١٨٤﴾

185. Pitharo iran: A Suka na pud dun ko khitarapongan!

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٨٥﴾

186. Na kuna a ba Ka di Manosiya a lagid ami, na Mata-an! A arangan nami Ruka na pud dun ko manga bokhag!

وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنْ نَظِنَّكَ لِيَنَّ
الْكَذِيْبِينَ ﴿١٨٦﴾

187. Na ologi Kamingka sa pisha gintasan ko siksa ko Langit, o Suka na pud ko manga bunar!

فَأَسْقَطْنَاكَ سَفَارِمَنَ السَّمَاءَ
إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٨٧﴾

188. Pitharo Iyan: A so Kadnan Ko i Mata-o ko gi-i niyo nggolaolan.

قَالَ رَبِّيْ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨٨﴾

189. Na piyakambokhag iran Sukaniyan. Na miyadansal siran o

فَكَذَّبُوهُ فَأَخْذَهُمْ عَذَابٌ يَوْمَ الظِّلَّةِ إِنَّمَا

siksa ko Alongan a kinilalansai o gabon, Mata-an naya! A miyabalo i a siksa ko Alongan a mala.

كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِيْلَةٍ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ

190. Mata-an! A adun a mata-tag o ro-o man a titho a Tanda: Na da mabalo i so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

وَلَمَّاْنَ رَبِّكَ لَهُ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

191. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Mabagur, a Makalimo-on.

وَلَئِنْدَهُ لَنَزَّلَ رَبِّ الْعَالَمَيْنَ

192. Na Mata-an a giya Qur-an naya! A titho a Initoron o Kadnan o manga Ka-adun:

نَزَّلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ

عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ

193. Initoron naya o Niyawa a kasasarigan (a so Jibril),

194. Si-i ko poso o Ka (Ya Muhammad), ka Angka mabalo i a pud ko Miyamaka-iktiyar,

بِلْسَانٍ عَرَبِيًّا مُّبِينًا

وَلَئِنْدَهُ لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ

195. Sa basa Arab a mapayag.

196. Na Mata-an naya! a titho a madadalum ko manga Kitab a miyanga-o ona.

أَوْفَرْنَاهُ لَهُمْ بِأَيَّهَا أَنْ يَعْلَمُهُ، عَلَمَتْهُ أَبَنِي
إِسْرَائِيلَ

وَلَوْنَزَّلْنَاهُ عَلَى بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ

197. Ba da-a Miya-adun kiran a Tanda a katawan Sukaniyan o manga Olama ko manga Moriyatao o Israel?

198. Na o Initoron Nami Sukaniyan ko saba-ad ko kuna a ba manga Arab,

199. Na go Niyan kiran noto Biyatiya, na di ran noto Pharatiyaya-an.

فَقَرَاهُ عَلَيْهِم مَا كَانُوا بِهِ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾

200. Lagid aya a kiyapakasolud Ami ron ko manga poso o manga rarata i ongar.

كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ
الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٠﴾

201. Di ran noto Pharatiyaya-an taman sa di ran kasandungan so siksa a malipudus;

لَا يَتَوَمَّنُونَ بِهِ حَتَّى يَرَوُا الْعَذَابَ
الْأَلِيمَ ﴿٢١﴾

202. Na Makatalingoma kiran (so siksa) sa mitalumba, a siran na di-iran mai-inungka;

فَيَأْتِيهِم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٢﴾

203. Na Matharo iran: Ino su-kutano khata-alik rukutano?

فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ ﴿٢٣﴾

204. (Pitharo o Allah:) Ino a so siksa ami na puphangunin niran a kaga-an niyan?

أَفَعَدَنَا إِنَّا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٢٤﴾

205. Aiguda-a Ka? Amai ka pakasawitun Nami siran ko kapi-piya a ginawa sa phipira ragon,

أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ ﴿٢٥﴾

206. Oriyan niyan na makaoma kiran so ini-diyandi kiran (a siksa)!

ثُرِجَاءُهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٢٦﴾

207. Na di kiran makalinding so piyakisawitan kiran a kapipiya gi-nawa!

مَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَمْتَهِنُونَ ﴿٢٧﴾

208. Na da-a bininasa Mi a Phagingud, a ba da-a Miyamakaiktiyar ron,

وَمَا أَهْلَكَنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا
لَمَّا مُنْذِرُونَ ﴿٢٨﴾

209. Pananadum; na kuna a ba Kami manga salimbot.

ذَكْرِي وَمَا كُنَّا نَظَلِيمِينَ ﴿١٣﴾

210. Go kuna a ba Initoron Sukaniyan o manga Shaitan:

وَمَا نَزَّلْنَا بِهِ الشَّيْطَانُ ﴿١٤﴾

211. Go di kiran patot, go di ran khagaga.

وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِي عُونَ ﴿١٥﴾

212. Mata-an! A siran na so kapamamakinug (ko Langit) na piyakigunukan kiran ndun.

إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعْزُولُونَ ﴿١٦﴾

فَلَا يَنْدَعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهَاهَ أَخْرَفَتُكُنْ
مِنَ الْمُعَذَّبِينَ ﴿١٧﴾

213. Na di Ka Phanongganoi sa pud o Allah, a Tohan a salakao ka Mabaloi Ka a pud ko phangasi-siksa.

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿١٨﴾

214. Na Paka-iktiyarangka so manga Tonganaingka, a manga dasasug,

وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنْ أَبْعَكَ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾

215. Go Paka-inayangka so Gowagowaingka ko tao a Miyonot Ruka, a pud ko Miyamaratiyaya.

فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بِرِّيٌّ مُّمَّا
تَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

216. Na amai ka Sorangungka iran, na Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko gi-iniyo nggolaola-an!

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٢١﴾

217. Go Panarig Ka ko (Allah a) Mabagur, a Makalimo-on,-

الَّذِي يَرَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٢٢﴾

218. A so puphakailai Ruka ko masa a Kaputhindug Ka,

وَتَقْلِبْكَ فِي السَّجَدَاتِ ﴿٢٣﴾

219. Go so Kapuphagukaskas Ka a rakhus o Puphamanojiod.

220. Mata-an naya! A Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

221. Ba Ko rukano Phanothola, so tao a puthupadan o manga Shaitan?

هَلْ أَنِيشُكُمْ عَلَىٰ مَنْ تَنَزَّلَ الشَّيْطَانُ

222. Puthupad ko oman i bokhag, a baradosa,

تَنَزَّلُ عَلَىٰ كُلِّ أَفَالِكَ أَثِيمٍ

223. A tatandangan nirang sa Pamamakinugan (so manga Shaitan), na so kadakulan kirang na manga bokhag.

يُنَقُّونَ السَّنَعَ وَأَكْنَهُهُمْ كَذِبُونَ

224. Na so manga Pababayok, na Phagonotan siran o Miyangadadag:

وَالشَّعَرَاءُ يَتَبَعَّهُمُ الْفَاسِدُونَ

225. Bangka da mailai a Mata-an! A siran na puphuromparompak siran ko oman i labowai?

أَلَزَرَانَهُمْ فِي كُلِّ وَادِيٍّ يَهِمُونَ

226. Go Mata-an a siran na giiran Tharo-on so di ran Punggolala-an,-

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ

227. Tabiya-on so Miyamariyya, go Pinggalubuk irang so manga pipiya, go Tiyaduman nirang so Allah sa madakul, go siyabut irang a ginawa irang ko oriyan o kiyasalimboti kirang; na katokawan ndun o siran a manga salimbot o antona-adarpa a khandodan i khandodan nirang!

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَأَنْصَرُوا مِنْ بَعْدِ
مَا ظَلَمُوا وَسَيِّئَمُ الظَّالِمُونَ أَمَّا
مُنْقَلِبٌ يَنْقَلِبُونَ

Surah Al-Naml-27

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. Ta Sin. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giyaya man na manga Ayat ko Qur-an,- go Kitab a miyakaosai,

2. Torowan, go Tohol a mapiya a bagiyan o Miyamaratiyaya,

3. Siran na ipuphamayandug iran so Sambayang go puthonain niran so Zakah, go siran na so Akhirat na tatangkudun niran.

4. Mata-an! a siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat, na pipharasan Nami kirana so manga galubuk iran; na siran na Puphuromparom-pak siran.

5. Siran man so mapumbagiyan niran so marata a siksa: Go siran si-i ko Akhirat na siran i titho a manga logi.

6. Na Mata-an! A Suka (Ya Muhammad) i titho a puphaladan ko Qur-an a pho-on ko Hadapan o (Allah a) Maongangun, a Mata-o.

7. (Tadumingka-a) gowani na Pitharo o Musa ko Ta-alokon: A Mata-an! A Sakun na miyakailai Ako sa Apoi; na kabugan Ko suka-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسْ تَلَكَ مَا يَدِتُ الْقُرْمَانِ وَكِتَابٍ
مُّبِينٍ ﴿١﴾

هُدًى وَشَرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

الَّذِينَ يُقْسِمُونَ الْأَصَلَوَةَ وَيُؤْتُونَ الْأَرْكَنَةَ
وَهُم بِالآخِرَةِ هُمْ يُوقَنُونَ ﴿٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالآخِرَةِ زَيَّلُهُمْ
أَغْنَامَهُمْ فَهُمْ يَعْمَلُونَ ﴿٤﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يَمْسُوا بِعِذَابٍ وَهُمْ فِي
الآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ ﴿٥﴾

وَإِنَّكَ لَتَلْقَى الْقُرْبَاتِ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ
عَلِيمٍ ﴿٦﴾

إِذَا قَالَ مُوسَى لِأَهْلَهُ إِنِّي أَذْسَطْتُ نَارًا سَاتِيكُمْ
مِّنْهَا بَحْرًا أَوْ أَتَيْتُكُمْ بِشَهَابٍ فَبَسِّ لَعْلَكُمْ

no ron sa Tothol, o di na kabugan
Ko sukano sa Masindao a barabad,
ka-angkano makathitirarang.

8. Na kagiya a makaoma-on, na Minitawagon: Piyakambarakat so tao a matatago ko Apoi go so tao a makalilibuton: Na Soti so Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

9. Hai Musa! Mata-an naya! A Sakun so Allah, a Mabagur, a Maongangun!

10. Na ithogun Ka so Badas Ka! (na ini-ithog Iyan)! Na kagiya a Mailai Niyan Sukaniyan a gi-i Kao-khaog lagid o Sukaniyan Nipai a maga-an i kadola, na Miyakatingur a Tomiyalikhod, go da Dingil, (Pitharo o Allah:) Hai Musa! Di Ka khaluk: Mata-an! A Sakun na di khaluk ko Hadapan Ko so manga Sogo,-

11. Ogaid na so tao a miyakasa-limbot, oriyan niyan na somiyambi sa mapiya ko oriyan o marata, na Mata-an! A Sakun na Manapi, a Makalimo-on.

12. Na Soludun Ka a Limangka ko lig o bangkala-a Ka, ka-an Ka Mapakaliyo a Masindao a kuna-a ba sakit: Pud ko siyao a manga Tanda a Pagowitun ko Pir-aon go so pagtao niyan: Mata-an! A siran na miyalboi siran a pagtao manga songklid.

تَصْطَلُونَ
٧

فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُوْرِكَ مَنْ فِي الْأَنَارِ
وَمَنْ حَوْلَهَا وَسَبَقَهُنَّ اللَّهُ رَبُّ
الْعَالَمِينَ
٨

يَمْوَسِّعَ إِلَيْهِ وَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ لِّلْحَكْمِ
٩

وَأَلِقْ عَصَابَكَ فَلَمَّا كَانَتْ حَاجَةً
وَلَّ مُدِيرًا وَلَّ يُعَقِّبُ يَمْوَسِّعَ لِأَنَّهُ
إِنَّ لَيْخَافُ لَدَيِّ الْمُرْسَلُونَ
١٠

إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُوَّبَلَ حُسْنًا بَعْدَ شُوَّفَ فِي
غَفْرَانِهِ
١١

وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَبِيلَ تَخْرُجْ بِيَضَاءَ
مِنْ غَيْرِ سُوءٍ فِي نَسْعَاءِ ائْتَى إِلَى فِرْعَوْنَ
وَقَوْمَهُ إِذْ أَتَاهُمْ كَثُرًا قَوْمًا فَنَسِيقَنَ
١٢

13. Na kagiya a makaoma kiran so manga Tanda Ami, a marayag, na Pitharo iran: A giyaya na balik mata a mapayag!

فَلَمَّا جَاءَهُمْ أَيَّنَا مُبَصِّرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١٦﴾

14. Na siyangka iran noto, o ba di tiyangkud oto o manga ginawa iran, sa kapanalimbot go kaphapor; na Pamimikiranangka o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko miyamaminasa!

وَجَهَدُوا بِهَا وَاسْتَيقَنُتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُقْسِدِينَ ﴿١٧﴾

15. Na Sabunsabunar a bigan Nami so Dawood go so Sulaiman sa Kata-o: Na Pitharo Iran: A so Podi na ruk o Allah, so inilubi Kami Niyan ko madakul ko manga Oripun Niyan a Miyamaratiyya!

وَلَقَدْ أَتَيْنَا دَاؤِدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَ اللَّهُمَّ إِنَّمَا نَصِيبُكَ فَضْلَنَا عَلَىٰ كَيْمَنٍ عِبَادَةُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٨﴾

16. Na kiyapangowarisan o Sulaiman so Dawood. Na Pitharo Iyan: Hai manga Manosiya! Piyakisabotan Rukami so Katharo o manga Papanok, go Bigan Kami ko langowan taman: Mata-an! A giyaya na skaniyan ndun so Limo a Mapayag.

وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاؤِدَ وَقَالَ يَا أَنَّاسَ إِلَيْنَا مَنْطِقَ الطَّيْرِ وَأَوْتَنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا هُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ﴿١٩﴾

17. Na Linimod ko Sulaiman so manga Tantara Iyan, a manga Jinn go manga Manosiya go manga Papanok, na siran na pakapuphunayawa-an siran.

وَحَشِرَ لِسْلَيْمَانَ جُنُودَهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسَ وَالظَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿٢٠﴾

18. Taman sa kagiya makatalin-goma siran ko balintad o manga Pila, na Pitharo o (Datu a) Pila: Hai manga Pila! Solud kano ko manga darpa iyo, di kano phakiro-

حَقَّ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادَّ الْنَّمَلِ قَالَتْ نَمَلَةٌ يَا أَيُّهَا النَّمَلُ ادْخُلُوا مَسَكِنَكُمْ لَا يَخْطِمَنَّكُمْ سَلَيْمَانٌ وَجُنُودُهُ ﴿٢١﴾

put ko Sulaiman go so manga Tantra Iyan a siran na di iran mai-inungka.

19. Na Miyakanggumunggumun (so Sulaiman), a makakhakala pho-on ko Katharo (o Pila); go Miyatharo Iyan: Kadnan Ko! Ilahamun Ka Rakun so Kapakapanalamat Akun ko Limo o Ka, a so ini Pangalimo o Ka Rakun a go so mbala a Lokus Akun, go so kapakanggalubuk Akun sa mapiya a Masowat Ka on: Go pakasoluda Kongka (ko Sorga), sabap ko Limo o Ka, a pud ko manga Oripun Ka a manga Bilangatao.

20. Na piyariksa Iyan so manga Papanok; na Miyatharo Iyan: A ino a Diyakun khailai so (Papanok a) Hudhud? Ba miyabaloi a pud ko miyamangigaib?

21. Mata-an a siksa-an Ko dun sukaniyan sa siksa a sangat, o di na Mata-an a Sombali-in Ko dun sukaniyan, o di na Mata-an a kabugan Nako niyan sa karina a mapayag.

22. Na miyakatarug sa da mathai: Na Miyatharo (o Hudhud): A miyasushub akun so Dangka masushub sukaniyan, go minitalingoma ko Ruka pho-on sa Saba so Tothol a matatangkud.

23. Mata-an! A sakun na miyatoo-on ko a Babai a Kandadatu-an

وَهُنْ لَا يَشْعُرُونَ ١٨

فَبِسْمِ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
أَوْزِعُكَ أَنَّ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي
أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَلِدَيَّ وَأَنْ أَمْلَأَ
صَلَحًا تَرْضَهُ وَأَدْخِلُنِي بِرَحْمَتِكَ
فِي عِبَادَةِ الصَّالِحِينَ ١٩

وَنَقَدَ الطَّيْرُ فَقَالَ مَالِكٌ لَآرَى
الْهُدَى هُدَى مَكَانَ مِنَ
الْغَارِبِينَ ٢٠

لَا عِذْبَةَ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَا ذَبْحَةَ
أُولَئِي أَيْمَانِ سُلْطَانِ مُهِينِ ٢١

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحْطَطْتُ بِمَا
لَمْ تُحْطِ بِهِ وَجِئْتُكَ مِنْ سَيِّئِينَ
بِقِينِ ٢٢

إِنِّي وَجَدْتُ أَمْرَأَةً تَمْلِكُ ثُمُّهُمْ وَأُوْتَتْ

niyan siran, go kiyabugan ko langowan taman, go adun a Kantir iyan a mala.

24. Miyato-on ko sukaniyan a go so pagtao niyan a Pushododan niran so Alongan a salakao ko Allah: Go phipharasan kiran o Shaitan so manga galubuk iran, na kiyalangan niyan siran ko lalan (a ontol), na siran na di siran maka-o ontol,

25. Sa di iran Kasodod ko Allah, a so puphakagumao ko masolun ko manga Langit go so Lopa, go Matao ko Pag-uma-an niyo go so payagun niyo.

26. So Allah!- Da-a Tohan inonta Sukaniyan!-A Kadnan o Arash a mala!

27. Pitharo (o Sulaiman): A ilain Ta dun o ino bunar ka antawa-a miyabaloi ka a pud ko manga bo-khag!

28. Lalakaon ka a Sorat Akun nai, na sampain kaya kiran: Oriyan niyan na awatangka siran, na ilayangka o antona-a i phakakaso-win niran (a sumbag).

29. Pitharo (o Bai sa Saba): A Hai manga Nakoda! Mata-an! A Sakun na minisampai rakun a Sorat a Paga-adatan.

30. Mata-an naya! A pho-on ko Sulaiman, go Mata-an naya! (a Mis-

٦٣ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ

وَجَدَتْهَا أَوْ قَوْمًا يَسْجُدُونَ لِلشَّمَسِ مِنْ
دُونِ اللَّهِ وَرَبِّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ
فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ
لَا يَهْتَدُونَ ٦٤

أَلَا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْحَبَّةَ
فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُحْكُمُونَ
وَمَا نَعْلَمُ إِنَّمَا
٦٥

اللَّهُ أَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ ٦٦

قَالَ سَنُنْظُرُ أَصَدَقَتْ أَمْ كَنَّتْ
٦٧ مِنَ الْكَذَّابِينَ

أَذْهَبْتِكَنَّى هَذَا فَأَلْقَهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ
تَوَلَّ عَنْهُمْ فَانْظُرْ مَا ذَارَ جِعْوَنَ ٦٨

قَالَتْ يَتَأْمِهَا الْمَلَوِّأُ إِنَّ الِّقَى إِلَى كَيْتَبٍ
كَيْمٌ ٦٩

إِنَّهُ مِنْ شَيْءَنَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ

osoraton): A si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on:

الْرَّحِيمُ

31. Diyako niyo Puphapor i, go songkano Rakun a Mbabayoran-tang kano.

أَلَا تَعْلَمُ عَلَىٰ وَأَنْتُ فِي مُسْلِمِينَ

32. Pitharo iyan: A Hai manga Nakoda! Mosawiri Ako niyo sa punggolaola-angko: Da-a pagima-sadungko a punggolaola-an taman sa di kano makamasa.

قَالَتْ يَأَيُّهَا الْمَلَوْأُ أَفْتَوْنِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْ لَحَقَّ تَشَهِّدُونَ

33. Pitharo iran: A sukutano i khipakatatangan ko bagur, go khipakatatangan ko gu-us ko kambonowai a mala: Na so kapanonogo na si-i ruka; na phandapatingka o antona-a i Ishogo-o ka.

فَالْأَنْحَنْنُ أَلْوَاقَوْهُ وَأَلْوَانِسَ شَدِيدٍ وَأَلْأَثْرِيَاتِيَّكِ فَانْظُرْنِي مَاذَا تَأْمُرُنَ

34. Pitharo iyan: A Mata-an! A so manga Datu, na igira-a somiylud Siran ko Ingud, na pumbinasan Niran noto, go pumbalowin Nir-an so manga ala i Pangkatan ko tao ron a puphamakarondan, Na lagid oto a gi-i Ran ngolaola-an.

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْبَكَ أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوهَا أَغْرِزَةً أَهْلَهَا أَذْلَلَةً وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ

35. Na Mata-an! A sakun na phakiwitan ko siran sa pamumugayan, ka pagilaing ko o antona-a i mipumbalingan o manga Sogo.

وَإِنِّي مُرْسِلٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيهٍ فَنَاظِرَةٌ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ

36. Na kagiya a makaoma ko Sulaiman (so Sogo iyan), na Pitharo (o Sulaiman): A ino Ako niyo mbugi sa tamok? A so ini bugai Rakun o Allah na tomo a di so inibugai Niyan rukano! Kuna, ka sukano

فَلَمَّا جَاءَهُ سُلَيْمَانَ قَالَ أَتُؤْتُدُونَنِي بِمَا إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ مِّمَّا أَتَنَاكُمْ بِلَئِنْتُمْ

بِهَدِيَّتِكُمْ نَفَرُونَ

na so pamumugayan niyo na pukhababaya-an niyo!

37. Kasowin ka kiran, ka Mata-an a khitalingoma Mi kiran ndun so manga tantara a da-a kaphaka-ato iran non: Go Mata-an a mbogaon Nami siran ndun ro-o a khipakar-orondan, a siran na khipakadapanas.

38. Pitharo Iyan: Hai manga Nakoda! Antawa-a rukano i makawit Rakun ko Kantir iyan ko da iran Rakun pun kapakatalingoma, a Mbabayorantang siran?

39. Pitharo o Ifrit, a pud ko manga Jinn: A sakun i makawit Ruka on ko Dingka pun kapakaganat ko darpa-a Ka: Na Mata-an! A sakun ko makapantagon na titho a mabagur, a kasasana-an.

40. Pitharo o (Ashif Ibnu Bar-kiya a) adun a shisi-i Rukaniyan a Kata-o ko Kitab: A Sakun i makawit Ruka on sa di pun makandod si-i Ruka so Kailaingka! Na kagiya a mailai Niyan a makabubukun ko obai Niyan, na Miyatharo Iyan: A giya-i na pud ko Limo o Kadnan ko!- Ka ithupung Iyan Rakun o ino Phanalamat Ako antawa-a Magongkir Ako! Na sa dun sa Manalamat, na Mata-an! A so Kapuphanalamat iyan na bagiyan o ginawa niyan; na sa dun sa Mongkir, na Mata-an! A so Kadnan Ko na Kawasa, a Maginawa!

أَرْجِعُ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيهِمْ بِمَا حَسِنُوا لَا يُبَغِّضُونَ
بَهَا وَلَا يُخْرِجُونَ مِنْهَا أَذْلَالَ وَهُمْ صَاغِرُونَ

فَالَّذِي أَتَيْنَاهُمْ أَمْلَأْنَاكُمْ بِأَنَّا نَحْنُ بِعَرْشِهَا قَابِلُ
أَنْ يَأْتُونَ فِي مُسْلِمِينَ

قَالَ عَفْرِيتٌ مِّنَ الْجِنِّ أَنَّا نَعْلَمُ أَنَّكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ
تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ وَلِفِي عَلَيْهِ لَقْوَىٰ أَمِينٌ

قَالَ اللَّهُ عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَّا نَعْلَمُ
بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَ إِلَيْكَ طَرْفَكَ فَلَمَّا رَأَاهُ
مُسْتَقْرًّا عَنْهُ قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي
لِي سُلْطَنٌ مَّا شَكَرْأَمْ أَكْفُرُو مَنْ شَكَرَ
فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ
رَبَّ عَنِّي كَرِيمٌ

41. Pitharo Iyan: A barungkasa niyo ron so Kantir iyan, ka ilain Tano o ino khakilala niyan, antawa-a mabaloi a pud ko siran a di ron phamakakilala.

42. Na kagiya a makaoma (so Bai sa Saba), na adun a Mitharo: Ba lagida-i so Kantir ka? Pitharo iyan: A lagid o ba sukanian; na inibugai Rukami so Kata-o ko o na-an naya, go miyabaloj Kami a Mimbabayor-antang.

43. Na kiya-alangan Sukaniyan (ko Paratiyaya ko Allah) o miyabaloj a Pushimba-an niyan a salakao ko Allah: Ka Mata-an! A sukanian na miyabaloj a pud ko pagtao a manga Kapir.

44. Pitharo-on: Solud ka ko Astana: Na kagiya mailai niyan oto, na tiyarima iyan noto sa mala a ig, na kiyasawa-an niyan so mbala a pamosowan niyan. Pitharo (on o Sulaiman): A Mata-an naya! a Astana a matilak a Pagalongan. Pitharo iyan: A Kadnan Ko! Mata-an! a Sakun na kiyasalimbotan Ko a ginawa Ko: Na Mimbayorantang Ako a pud o Sulaiman ko Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

45. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami ko (pagtao a) Samood, so Pagarri ran a Salih, sa Shimba-a niyo so Allah: Na sa maoto, na siran na

قَالَ تَكِرُّوا مَا عَرَشَهَا نَظَرَ أَهْنَدِيَ أَمْ
تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٤١﴾

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَّا هَكَدَأَعْرَشَكٌ قَالَتْ كَانَةُ
هُوَ وَأُوتِنَا الْعِلْمُ مِنْ قَبْلِهَا وَكَادَ مُسْلِمٍ ﴿٤٢﴾

وَصَدَّهَا مَا كَانَ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا
كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٤٣﴾

قِيلَ لَهَا دُخُلِ الْصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ
لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقِيهَا قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ
مُهَرَّدٌ مِنْ قَوَارِيرٍ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي
ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَنَ
لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٤﴾

وَلَقَدْ أَزَّنَا إِلَيْنَا إِنَّ ثَمُودًا خَاهُمْ صَلِحًا
أَنْ أَعْبُدُوا إِنَّهُ فَإِذَا هُمْ فِي كَانِ
يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾

miyadowa siran lompok a gi-i siran shasawala.

46. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Ino niyo phagalokaloki so marata ko da pun so mapiya? Ino kano di Phanguni sa Ma-ap ko Allah, ka angkano Mipangalimo.

قَالَ يَنْقُولُهُ لِمَا سَتَغِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ
الْحُسْنَةِ لَوْلَا سَتَغْفِرُونَ اللَّهُ
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

47. Pitharo iran: A kiyashokna-an kami sa marata sa sabap Ruka go sabap ko manga pud Ka. Pitharo Iyan: A so sokna iyo a marata na si-i ko Allah; kuna, ka sukano na pagtao a phphaniyoba-an.

قَالُوا أَطَيْزَنَا بِكَ وَبِمَنْ مَعَكَ قَالَ
طَاهِرُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بِلَ آنْتُمْ قَوْمٌ
مُّفْتَنُونَ

48. Na adun a matatago ko Bandar a Ingud a siyao katao a puphamaminasa siran ko Lopa, go di siran Phangompiya.

وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ سَعْةُ رَهْطٍ
يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا
يُصْلِحُونَ

49. Pitharo iran: A shasapa-i kano sa Ibut ko Allah ka Mata-an a sulumun tano dun Sukaniyan go so Ta-alokon, oriyen niyan na Tharo-on tano dun ko Wali ron: A da tano kamasa-i a kiyapolang o Ta-alokon, go Mata-an! A sukurano na titlo a manga bunar.

قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لِنُبِيَّتَهُ وَآهَامَهُ
ثُمَّ لَنْقُولَنَّ لَوْلَيْهِ مَا شَهَدْنَا مَهْلِكًا
أَهْلَهُ وَلَيْنَا الصَّدِيقُونَ

50. Na miyagikmat siran sa samporna a ikmat, go miyagikmat Kami sa samporna a ikmat, a siran na di ran mai-inungka.

وَمَكْرُوْمَكَارَا وَمَكْرَنَامَكَارَا
وَهُمْ لَا يَشْرُونَ

51. Na Nggudaguda-angka o antona-a i miyambutad o kiyaakiran ko ikmat iran!-Mata-an! A Su-kami na piyolang Ami siran go so pagtao wiran, sa langon siran.

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَيْقَبَةُ
مَكْرِهِمْ أَنَادَ مَرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ
أَجْعَيْنَ

52. Na guyoto man so manga Walai ran,-a miyangaguguba,- sabap ko Kiyandarowaka iran Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda ko pagtao a manga Tata-o.

فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ حَارِقَةٌ يُمَاطَلُمُوا
إِنَّكَ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ لِّقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ٥٣

53. Na siyabut Ami so Miyamaratiyaya, go mimbaloi siran a Khipanananggila.

وَأَنْجَحَنَا الَّذِينَ إِمْرَأَ وَكَانُوا
يَنْقُوتُونَ ٥٤

54. Na (Aloyangka) so Lut gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyen: A ino niyo gi-i nggolaola-a so pakasinggai, a sukano na pukhailai niyo (a marata)?

وَلُوطًا إِذْ قَاتَلَ قَوْمَهُ
أَتَأْتُوكُنَّ الْفَحْشَةَ وَأَنْتُمْ
تُبَصِّرُونَ ٥٥

55. Ino a Mata-an! A sukano na iputhalingoma niyo ko manga Mama so kababaya a salakao ko manga Babai? Kuna, ka sukano na pagtao a da-a manga mulung iyo!

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ
الْإِنْسَانِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ يَجْهَلُونَ ٥٦

56. Na da-a miyaloi a sumbag o pagtao Niyen a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa paka-awa-a niyo so manga ta-al ok ko Lut ko Ingud iyo: Mata-an siran! A manga tao a Pushosoti!

* فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ
قَالُوا أَخْرِجُوهُ إِلَّا لُوطٌ مِّنْ قَرِيبِكُمْ
إِنَّهُمْ أَنَاشِيَّنَطَهَرُونَ ٥٧

57. Na siyabut Ami sukanian go so Ta-alokon, inonta so Karoma Niyen: Ka inokor Ami sukanian a pud ko mithatalimbagak.

فَأَبْيَنْدَهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أَمْرَأَتَهُ قَدَرَنَّهَا
مِنَ الْغَدَرِيَّنَ ٥٨

58. Na piyakaoranan Nami siran sa oran (a ator): Na miyakaratarata a ini oran ko Piyamaka-iktiyar (ada siran ndun Paratiyaya)!

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ
الْمُنْذَرِينَ ٥٩

59. Tharowangka: A so Podi na ruk o Allah, go Kalilintad a si-i ko manga Oripun Niyan a Pinili Iyan. Ino so Allah aya lubi a mapiya, antawa-a so Ipuphanakoto iran?

60. Ba (di aya lubi a mapiya) so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa, go Piyakatoronan kano Niyan pho-on ko kawang sa ig? Na Piyakatho Ami sa sabap rukaniyan so manga Sapad a manga pipiya i paras: Na da-a miyabaloi a kapa-ar iyo ko Kapakatho a niyo ko kayo niyan. Ba adun a Tohan a pud o Allah? Kuna, ka siran na pagtao a phurimbangun niran (so Allah).

61. Ba (di aya lubi a mapiya) so biyaloi Niyan so Lopa a thatakna; go tiyagowan Niyan so pagulututan niyan sa manga lawasaig; go tiyagowan Niyan sa manga Palao; go tiyagowan Niyan so pagulutan a dowa Kalodan sa Lut? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Kuna, ka so kadakulan kiran na di iran katawan.

62. Ba (di aya lubi a mapiya) so Pusumbag ko karurugunan, igira a miyanguni ron, go puphokas ko marata, go pumbaloi rukano a puhamakasambi ko Lopa? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Miyakaito-ito a Kapuphakatadum iyo!

63. Ba (di aya lubi a mapiya) so gi-i rukano ngonana-o ko manga

قُلْ لَّهُمَّ إِنَّا نُسَمِّعُ
أَصْطَرْفَنِي إِلَيْكَ أَنْتَ خَيْرُ مَا يُشَرِّكُونَ

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ
لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتَنَا بِهِ
حَدَابِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَّا كَانَ
لَكُمْ أَنْ تُنْسِتُوا شَجَرَهَا أَئِ لَهُ مَعَ اللَّهِ
بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ

أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ
خِلَانَاهَا أَنْهَرًا وَجَعَلَ لَهَا رَوْسِيَّ
وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا
أَئِ لَهُ مَعَ اللَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ

أَمَّنْ يُحِبُّ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْسِفُ
آسْوَءَ وَيَجْعَلُكُمْ خَفَاءَ الْأَرْضَ
أَئِ لَهُ مَعَ اللَّهِ قِيلَامًا
نَذَرُوكُنَّ

أَمَّنْ يَهْدِي يَكُمْ فِي ظُلْمَتِ الْأَرْضِ

lilibotung ko Kalopa-an go so Kalodan, go so pumbotawan rukano ko manga ndo a puphamalata ko ona-an o Limo Iyan? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Maporo so Allah a ka-a awat Iyan ko Ipupamanakoto iran (non)!

64. Ba (di aya lubi a mapiya) so Puphanagiphon ko Kapangadun, orian niyan (ko Kapatai), na Khasowin Niyan (Madun so Miyamatai), go Puphangupur rukano ko phonon ko kawang a go so Lopa? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Tharowangka: A bugan niyo i karina niyo, o sukano i manga bunar!

65. Tharowangka: A da-a Mata-o a tao a matatago ko manga Langit go so Lopa, ko migagaib a inonta so Allah: Go di ran mai-inungka o andai Kapagoyaga kiran.

66. Ba riya-ot o Kata-o iran so Akhirat? Kuna, ka siran na pukhadowadowna siran non, kuna, ka siran na miyangabobota siran non!

67. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: a ino amai ka mbaloi kami a botha, a go so manga lokus ami, ba Mata-an! a sukami na phamakaguma-on ndun (ko manga kbor)?

68. Sabunsabunar a minidiyandi rukutano waya,- sukutano go so manga lokus tano gowani: Da ko

وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ
يَدَى رَحْمَتِهِ أَعْلَمُ لَهُ مَعَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ
عَمَّا يُشِيرُ كُوْنَكُونَ

٦٣

أَمَنَ يَبْدِئُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ
مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَعْلَمُ لَهُ مَعَ اللَّهِ قُلْ
هَا تُواْبِرْ هَنْكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
صَدِيقِيْنَ

٦٤

فُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
الْغَيْبِ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُ فِي أَيَّانَ
يُبَثُّوْكَ

٦٥

بِلْ أَذْرَكَ عِلْمُهُمْ فِي الْآخِرَةِ بَلْ هُمْ
فِي شَكٍّ مِّنْهَا بَلْ هُمْ مِّنْهَا عَمُونَ

٦٦

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَعْذَابًا كَانَتُرِبَا
وَأَبَابُؤْنَا أَبِنَاءَ الْمُخْرَجُونَ

٦٧

لَقَدْ وَعَدْنَا هَذَا حَقًّا وَإِنَّا فُنَانِ مِنْ قَبْلِ
إِنْ هَذَا إِلَّا سَطِيرًا لَّا وَلِيْنَ

٦٨

ungkaya inonta na manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona.

69. Tharowangka: lalakao kano ko Lopa na phapandapat i niyo so miyambutad o kiyaakiran ko manga rarata i ongar.

70. Go Dingka siran pumbokoon, go di nggagutun a rarub Ka so ikmat iran.

71. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi (a kapakatalingoma o siksa) o sukano i manga bunar?

72. Tharowangka: A matatang-kud a khabaloi a marani rukano so saba-ad ko puphalokalokan niyo (a siksa)!

73. Na Mata-an! A so Kadnan Ka i titho a mala i Gagao ko manga Manosiya: Na ogaid na so kadakulan kiran na di siran Phanalamat.

74. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na katawan Niyan ndun so pagu-uma an o manga rarub iran, go so papayagun niran.

75. Go da-a migagaib, ko Langit a go so Lopa, a ba di matatago ko (Lauh Mahful a) Daptar a mapayag.

76. Mata-an! A giyangkaya a Qur-an na Puphanotholun Niyan

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَيْنَةُ الْجُرْمِينَ

٦٩

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مَّا يَتَكَبَّرُونَ

٧٠

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُثُرَ صَدِيقِينَ

٧١

قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ رَدِفًا لَّكُمْ بَعْضُ الَّذِي سَتَعْجِلُونَ

٧٢

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلِكُنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ

٧٣

وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تَكُونُ صُدُورُهُمْ وَمَا يَعْلَمُونَ

٧٤

وَمَا مِنْ غَائِبٍ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

٧٥

إِنَّ هَذَا الْقُرْءَانَ يَعْصُمُ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ

ko manga Moriyatao o Israil so kadakulan ko siran na di siran non phagayonayon.

77. Na Mata-an naya! A titho a Torowan go Limo ko Miyamara-tiyaya.

78. Mata-an! A so Kadnan Ka na Ikhokom Iyan kiran so kokoman Niyan: go Sukaniyan so Domada-ag, a Mata-o.

79. Na Sarikingka so Allah: Mata-an! a Suka na si-i ko bunar a mapayag.

80. Mata-an! A Suka na Dingka Maphakinug ko Miyamatai, go Dingka Maphakinug ko manga bungul, so Pananawag igira-a tomingur siran a khitatalikhod.

81. Na da Ruka i Bangka Manggonana-o so manga bota, sa kapokas ko kadadadag iran: Da-a Maphakanug Ka a rowar ko tao a Mapaparatiyaya ko manga Ayat Ami, na siran i Mimbabayorantang.

82. Na amai ka makatana kiran so Katharo, na pakagumawan Nami siran sa binatang ko Lopa: Sa Imbitiyarai niyan siran, sa Mata-an! A so manga Manosiya na miyaloi siran a so manga Ayat Ami na di iran tatangkudun.

83. Na si-i ko gawi-i a timo-on Nami pho-on ko oman i pagtao so

أَكْثَرُ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ٦٧

وَإِنَّهُ لَهُدَىٰ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ٧٧

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهِ وَهُوَ
الْغَنِيُّ زَلَّ عَلَيْهِ ٧٨

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِيقَةِ
الْمُبِينِ ٧٩

إِنَّكَ لَا تُشْعِمُ الْمَوْقَعَ وَلَا تُشْعِمُ الصَّمَدَ الدُّعَاءَ
إِذَا وَلَّوْ أَمْدَارِينَ ٨٠

وَمَا أَنْتَ بِهَدِي الْعُنْيِ عن ضَلَالِهِمْ إِنْ
تُشْعِمُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِمَا يَأْتِنَا فَهُمْ
مُسْلِمُونَ ٨١

وَإِذَا وَقَعَ الْقُولُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجَنَاهُمْ
دَآبَاتٍ مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ
كَانُوا بِمَا يَأْتِنَا لَا يُوقِنُونَ ٨٢

وَيَوْمَ نَحْشِرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّنْ

isa ka Sagorompong a pud ko tao a gi-i niyan Pakambokhagun so manga Ayat Ami, na siran na pakaphupunanayawa-an siran,-

84. Taman sa amai ka makaoma siran (ko Allah), na Tharo-on niyan: Ino niyo Pakapumbokhaga so manga Ayat Akun, go da niyo to sushuba a Kata-o, ino antona-a so Pinggolaola niyo?

85. Na makatana kiran so Katharo, sabap ko Kiyandarowaka iran, na siran na di siran maka Putharo.

86. Ba iran nda Manggudaguda a Mata-an! A Sukami na biyaloi Ami so gagawi-i ka-an siran non puphakadukha, go so daondao a Mipuphangilailai? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Khipaparatiyaya!

87. Na si-i ko gawi-i a Kaiyopa ko Sanggakala, na kalukan so matatago ko manga Langit, go so matatago ko Lopa, inonta so kabaya o Allah: Na oman i isa na Makatalingoma siran Rukaniyan a Khipakapangangalimbaba-an.

88. Na Mailaingka so manga Palao, a aya Tarima-a Kaon na thatakna: A (o ba di) sukaniyan na somasagumbut sa (lagid o) kasasagumbut o Gabon: Galubuk o Allah,

يُكَذِّبُ بِثَائِنَاتِهِمْ يُوَزِّعُونَ

حَقٌّ إِذَا جَاءَهُ وَقَالَ أَكَذَّبْتُمْ بِيَأْتِيَ
وَلَمْ تُحِيطُوا بِهَا عِلْمًا أَمَاذَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ

وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوكُمْ
لَا يَنْطِقُونَ

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا أَيْلَلَ لِيَسْكُنُوا فِيهِ
وَالنَّهَارَ مُبْصِرٌ إِنَّكَ فِي ذَلِكَ لَآتِيَ
لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

وَيَوْمَ يُنَخَّفُ فِي الصُّورِ فَفَرَغَ مَنْ فِي
السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ
شَاءَ اللَّهُ وَكُلُّ أَنْوَهٍ دَخَرَ بِنَ

وَتَرَى الْجِنَّا تَحْسِبُهَا حَامِدَةً وَهِيَ تُوَرَّمُ
السَّحَابَ صُنْعُ اللَّهِ الَّذِي أَنْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ
إِنَّهُ خَيْرٌ مَا تَفْعَلُونَ

a so Mimbaibait ko langowan taman: Mata-an! A Sukaniyan i Kaip ko gi-i niyo nggolaola-an.

89. Sa tao a mitalingoma niyan so mapiya, na adun a bagiyan niyan a mapiya a di sukaniyan; go siran ko pakalukluk sa Alongan noto na Khisasarig siran.

90. Na sa tao a mitalingoma niyan so marata, na Phoshangun so manga Paras iran ko Naraka (Tharo-on kiran:) Ba adun a imbalas rukano a rowar ko Pinggolao-la niyo?

91. (Tharowangka:) Aya bo a ini Sogo Rakun na so Kasimba-a Ko ko Kadnan angkai a Ingud, a so Piyakipagadatan Niyan Sukaniyan, go ruk Iyan so langowan taman: go ini Sogo Rakun a mabaloi Ako a pud ko Mimbabayorantang,-

92. Go so Kapuphangadi-i Ko ko Qur-an: Na sa tao a Montol, na Phakaontol sa ruk bo o ginawa niyan; na sa tao a somilai, na Tharowangka: A Sakun na matag Ako pud ko Puphamaka-iktiyar.

93. Go Tharowangka: A so Bantogon na ruk o Allah, Phaki-ilai Niyan rukano so manga Tanda Iyan, na khakilala niyo to; na da ko Kadnan Ka i ba Niyan kalilipati so gi-i niyo nggolaola-an.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا وَهُمْ مِّنْ فَرَعَ
يَوْمَئِذٍ أَمْتَنُونَ

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكَبَّتْ وُجُوهُهُمْ
فِي الْأَنَارِ هَلْ تُجَزِّوْنَ إِلَّا مَا كَنْتُمْ
تَعْمَلُونَ

إِنَّمَا أَمْرَتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلْدَةَ
الَّذِي حَرَمَهَا أَوْلَاهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأَمْرَتُ
أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ

وَأَنَّ أَتُلُّ الْقُرْمَانَ فَمَنْ أَهْتَدَنِي فَإِنَّمَا
يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا
أَنَّمِّنَ الْمُنْذِرِينَ

وَقُلْ لِلْحَمْدُ لِلَّهِ سَيِّدِ الْكُوْنَاءِ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَنَعْصُمْ بِهَا
وَمَا رَبُّكَ يُغَنِّي عَمَّا عَمَلَوْنَ

Surah Al-Qasas-28

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ta Sin Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Giyaya na manga Ayat ko Kitab a miyakaosai.

3. Pumbatiya-an Nami Ruka so saba-ad ko Totholan ko Musa go so Pir-aon si-i ko bunar, a bagiyan o pagtao a Khipaparatiyaya.

4. Mata-an! A so Pir-aon na Miphapor ko Lopa go biyaloi niyan so tao ron a miyamba-a ba-ad, Pangangarasiyan niyan so saba-ad kiran: Puphanombali-in niyan so manga Wata iran a manga Mama, na Phulamba-an niyan so manga Babai kiran: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloji a pud ko Puphamam-nasa.

5. Na kabaya Ami a Ikalimo Ami so siran a Piyamangarasiyan ko Lopa, go balowin Nami siran a Pukhakaonotan, go balowin Nami siran a manga Waris,

6. Go Pakakhapa-arun Nami siran ko Lopa, go paki-ilai Ami ko Pir-aon, go so Haman, go so Tantara iran a dowa, a pho-on kiran, so siran na ipukhaluk iran.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

طسـمـة

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

نَتَوَلُّ عَنِّكَ مِنْ تَبَآءِ مُوسَى وَفَرْعَوْنَ
بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَى الْأَرْضِ وَجَعَلَ
أَهْلَهَا شِيعَاءً يَسْتَضْعِفُ طَائِفَةً
مِنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَخْيِ
نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ

وَنَرِيدُ أَن نَنْهَى عَنِ الدِّيْنِ أَسْتَضْعِفُوا
فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَيْمَانَةً
وَنَجْعَلَهُمُ الْأَوْرَثِينَ

وَنُمْكِنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِي فِرْعَوْنَ
وَهَمَنْ وَجْنُودُهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا
يَحْذِرُونَ

7. Na ini Ilaham Ami ko (Yohanid a) Ina o Musa: A Pakasosowangka Sukaniyan, na o Bangka khalukun sa ba kamarata-i Sukaniyan, na Anodangka Sukaniyan ko Kalodan a Nail, go di ka pukhaluk, go di Ka mboboko: Mata-an! A Sukami na Phakandodun Nami Sukaniyan si-i Ruka, go mbalowin Nami Sukaniyan a pud ko manga Rasul.

8. Na miyato-on Sukaniyan o manga ta-alok ko Pir-aon: Ka kagiya a khabaloi ko bagiyan niran a ridowai go boko: Mata-an! A so Pir-aon go so Haman go so manga Tantara iran a dowa na miyabaloisiran a manga ribat.

9. Na Pitharo o (Asiyah a) Karmoma o Pir-aon: A iphakapiya gina-wa, a bagiyan Ko go bagiyan ka: Di niyo mbonowa Sukaniyan. Masikun a Makaompiya rukuta, o di na kowa-anta Sukaniyan a Wata ta; a siran na di iran mai-inungka!

10. Na miyabaloisoso poso o Ina o Musa a makakawang: Mata-an a maito bo na khapayag iran ndun noto o da-a Mi tukhusa so poso Iyan, ka adun mabaloi a pud ko Miyamaratiyaya.

11. Na Pitharo Iyan ko Babai Niyan: A tondogangka Sukaniyan. Na tiyaodon Niyan Sukaniyan sa mawatan; a siran na di iran mai-inungka.

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنَّ أَرْضَعِيهِ فَإِذَا
خَفَتِ عَلَيْهِ فَأَقْبَلَهُ فِي الظُّرُفِ
وَلَا تَخَافِ وَلَا تَحْزِنْ فِي نَارِ أَدَوَةِ إِلَيْكَ
وَجَاعَلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

٧

فَالنَّقْطَةُ هُوَ الْفَرْعَوْنُ لِيَكُونَ
لَهُمْ عَذَابًا وَحَزَنًا إِنَّ فِرْعَوْنَ
وَهَامَنَ وَجْهُهُمَا كَانُوا
خَطِئِينَ

٨

وَقَالَتْ أُمُّ رَأْتُ فِرْعَوْنَ فَرَأَتْ عَيْنِي
وَلَكَ لَأَنْقُلُوهُ عَيْنِي أَنْ يَفْعَلَ
أَوْنَتَ خَذَهُ وَلَدَاهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

٩

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَدِرَغًا إِنَّ
كَادَتْ لَنْبَدِي بِهِ لَوْلَا أَنْ
رَبَّنَا أَعْلَمُ بِلِلَّهِ كَا لِتَكُونَ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

١٠

وَقَالَتْ لِأَخْتِهِ قُصَيْهُ فَبَصَرَتْ بِهِ
عَنْ جِنْبِهِ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

١١

12. Na inurun Nami Sukaniyan ko Puphamakasoso (ron) sa paganai, na Pitharo (o Babai Niyan): A ino o toro-on Ko rukano so tao ko isa a Walai a tagikorun niran Sukaniyan rukano, go siran na siyapun Niran Sukaniyan?

13. Na piyakakasoi Ami Sukaniyan ki Ina Iyan, ka adun makapiya a Ginawa Niyan, go an ndi makamboboko, go a Niyan katokawi a Mata-an! A so diyandi o Allah na bunar: Na ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan.

14. Na kagiya a isampai ko katarotop o Bagur Iyan, go mikhasad, na bigan Nami Sukaniyan sa Ongangun, go Kata-o: Na lagid aya man a kambalasi ami ko Miphipiapiya.

15. Na somiyolud ko Bandar a Ingud si-i ko masa a kalilipat o tao ron: Na miyakato-on non sa dowa Mama a gi-i siran mbono,- giyangkaya (a isa on) na pud ko tampil Rukaniyan, go giyangkaya (a ika dowa) na pud ko ridowai Niyan. Na Miyanguni Rukaniyan sa tabang so pud ko tampil Rukaniyan si-i ko pud ko ridowai niyan, na siyontok sukaniyan o Musa na miyapatai Niyan. Pitharo Iyan: A giyaya na pud ko galubuk o Shaitan: Mata-an! a sukaniyan na ridowai a Phakadadag, a mapayag!

وَحَرَّقَنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلِ
فَقَالَتْ هَلْ أَذْكُرُ عَلَى أَهْلِ بَيْتِ
يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ
لَصِحُورٍ ١٥

فَرَدَّدَنَاهُ إِلَى أَمْهِ، كَنْتَرَعِينَهَا وَلَا
تَحْرَرَتْ وَلَتَعْلَمَ أَنْ وَعْدَ اللَّهِ
حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ ١٦

وَلَمَّا بَلَغَ أَشَدَّهُ وَأَسْتَوَى إِلَيْتَهُ حَكَمَ
وَعَلَمَا وَكَذَلِكَ بَغْزِيَ الْمُحْسِنِينَ ١٧

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَى حِينِ غَفَلَةِ قَتْنَ
أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رِجَلَيْنِ يَقْتَلَانِ هَذَا
مِنْ شَيْعَتِهِ وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ فَاسْتَغْشَهُ
الَّذِي مِنْ شَيْعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ
فَوَكَرَهُ مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ قَالَ هَذَا مِنْ
عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ ١٨

16. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-ana Sakun na Kiyandarowaka-an Ko a Ginawa ko! Na Napi-i Yakongka! Na Niyapiyan Niyan Sukaniyan: Mata-an a so Allah! A Sukaniyan so Manapi, a Makalimoon.

قَالَ رَبِّي إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي
فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ
الْحِجَّةُ

17. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Sabap ko Kinipangalimo-on Ka Rakun, na di Ako dun mabaloi a tabanga o manga rarata i ongar!

قَالَ رَبِّي إِنِّي أَنْعَمْتُ عَلَىٰ فَلنَّا كُوكُوك
ظَاهِرًا لِلْمُجْرِمِينَ

18. Na kiyapita-an ko Bandar a Ingud, a ma-aluk, a pakatatana-an Niyan (i Mapunggolaola Niyan), na sa maoto na so miyakitabangon kagai, na phakitabangon (puman). Pitharo-on o Musa: A Mata-an ka a titho a ribat a Mapayag!

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ حَاطِقًا يَرْقُبُ فَإِذَا
الَّذِي أَسْتَصْرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ
قَالَ لَهُ مُوسَى إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُّبِينٌ

19. Na kagiya a makhadiyat Iyan a kaputan Niyan so ridowiran, na Pitharo (o phakitabang): Hai Musa! Bangka kadiyat a mbono-on Nakongka lagid o Kiyapamono o Ka sa tao kagai? Da-a kadiyat Ka a rowar sa Kabalowingka a talibono ko Lopa, go Dingka kadiyat o ba Ka mabaloi a pud ko Puphamangompiya!

فَلَمَّا آتَى أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ
لَهُمَا قَالَ يَمْوَسَى أَتَرِيدُ أَنْ تَقْتَلَنِي
كَمَا قَاتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِنِّي رَبِّيُّ الْأَنْوَارِ
أَنْ تَكُونَ جَبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تَرِيدُ أَنْ
تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ

20. Na miyakaoma a Mama, a pho-on ko kilid o Bandar a Ingud, a gi-i nggaga-an. Pitharo iyan: Hai Musa! Mata-an! A so manga Nakoda na Puphagopakatan Ka iran, ka mbono-on Ka iran: Na awa Ka, Mata-an! A sakun sa makapantag

وَجَاءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ
يَمْوَسَى إِنَّكَ الْمَلَأَ يَأْتِيُونَ بِكَ
لِيَقْتُلُوكَ فَأَخْرُجْ إِنِّي لِكَ مِنَ
الْتَّصِيرِيَّاتِ

Ruka na pud ko puphamangoyao sa mapiya.

21. Na miyawa ro-o a pukhaluk, a nomanayao (sa Mapunggolaola Niyan), Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Sabutakongka pho-on ko pagtao a manga Darowaka.

22. Na kagiya a makasangor sa tampar sa Madyan, na Pitharo Iyan: O ba bo so Kadnan ko na nggonana-on Nako Niyan ko ontol a lalan.

23. Na kagiya a makaoma ko ig sa Madyan, na miyato-on Niyan non a madakul a tao a Puphamanagub siran, go miyato-on Niyan ko kababa-an nirana dowa a Babai a puphangurunun nirana (so manga Kambing iran). Pitharo Iyan: Ino kano wanana? Pitharo a dowa oto: A di kami Phakasagub taman sa di domlas so puphamamagonong (sa Kambing): Na so Ama ami na lokus a matowa.

24. Na inisagub Iyan siran: Oriyan niyan na somiyong ko kasisirongan, na Pitharo Iyan: Kadnan ko! Mata-an! A Sakun na apiya antonaa i Initoron Ka Rakun a Pangnungkun na Makhakadiyat Akun!

25. Na miyakaoma-on so isa sa dowa oto (a Babai), a puphulalakao a pukhamamala. Pitharo iyan: A Mata-an! A si Ama na Thawagun

فَرَحَ مِنْهَا خَلِيفًا يَرْتَقِبُ قَالَ رَبِّنِي
مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

وَلَمَّا وَجَدَهُ تَلْقَاءَ مَدِينَ قَالَ عَسَى
رَفِتْ أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّكِيلِ

وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدِينَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً
مِنَ النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِنْ
دُونِهِمُ امْرَاتٍ تَذَوَّدَانِ قَالَ مَا
خَطِبُكُمْ كَمَا قَالَتِ الْأَنْسَقِيَ حَتَّى يُصْدِرَ
الرِّعَاةُ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ

فَسَقَى لَهُمَا شَدَّ تَوَلَّ إِلَى الظَّلَلِ فَقَالَ
رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ
فَقِيرٌ

فَإِنَّمَا تُدَهِّمُهُمَا تَمْشِي عَلَى أَسْتِعْبَاءِ
قَالَتِ إِنَّكَ أَنِيدُ عَوْلَكَ لِيَجْزِيَكَ

Ka Niyan ka imbalas Iyan Ruka so balas o kinisagubun Ka rukami. Na Kagiya a makaoma-on go Piyanothol Iyan non so Manga Tothal (ko miyasowa Iyan), na Pitharo (o Shuaib): Di ka pukhaluk: Ka miyakalidas Ka ko pagtao a manga Darowaka.

26. Pitharo o isa sa dowa oto (a Babai): Hai Ama! Sokaingka Sukanian: Mata-an! A mapiya a Tao a Shokayan Ka, ka Mabagur a Kasasarigan.

27. Pitharo (o Shuaib): A Mata-an! A Sakun na kabaya Akun a Pakiphangaroma Ko Ruka so isa sangkai a dowa a Wata Akun, sa asar ka ngalubukan Ka Rakun sa walo ragon; na o Tarotopangka a sapolo (ragon) na pho-on sa kabaya-a Ka; ka di Ko kabaya iba ko Suka pakaruguni: Khato-on Nakongka Omiyog so Allah, a pud ko manga Bilangatao.

28. Pitharo (o Musa): A giyanan (i pasad Ta) ko lut Akun a go so lut Ka: Apiya anda ko dowa-a ta-alik i mitoman Nakun, na di Ako ron Kamaridowan. Na so Allah si-i ko gi-i Ta Tharo-on i saksi.

29. Na kagiya a matarotop o Musa so ta-alik, na lomiyalakao a pud Iyan si Karoma Niyan, na miyakailai ko kilid o Palao sa Apoi, na Pitharo Iyan ki Karoma Niyan:

أَجْرَمَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ
عَلَيْهِ الْفَصَصَ قَالَ لَا تَخْفِي بَيْوتَ
مِنْ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٦٥﴾

قَالَ إِنِّي أُحِدُ لَهُمَا يَتَابُ إِسْتَغْرِيْرَهُ إِنْ
خَيْرٌ مِنْ إِسْتَغْرِيْرَتِ الْقَوْيِ الْأَمِينِ ﴿٦٦﴾

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ ذَكِّرَكَ إِنِّي أَبْشِرُكَ
هَذِئِنَ عَلَى أَنْ تَأْجُرَ فِي ثَمَنِي حَاجَجَ
فَإِنْ أَتَمْتَ عَشْرَ فِيمَنْ عِنْدَكَ
وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَشْقِ عَلَيْكَ
سَتَجِدُ فِتْنَةً إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنْ
الْكَثِيلِينَ ﴿٦٧﴾

قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيْمَانًا أَجَلَيْنَ
قَضَيْتُ فَلَا عُدُونَ عَلَى اللَّهِ عَلَى مَا
نَوْلُ وَكَيْلُ ﴿٦٨﴾

* فَلَمَّا قَضَى مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ
ءَاسَ مِنْ جَانِبِ الظُّورِنَ كَارَأَ قَالَ
لِأَهْلِهِ أَنْ كُثُوا إِنِّي مَانَسْتُ نَارًا عَلَيَّ

Tarug kano; Mata-an! A Sakun na miyakailai Ako sa Apoi; na kalokalo o Kawitangko sukano a pho-on rukaniyan sa Tothol, o di na waga a pho-on ko Apoi, ka-an kano makhitirarang.

30. Na kagiya a Makatalingoma-on, na Miyatawag ko kilid o balintad sa kawanan, si-i ko darpa a Piyakambarakat pho-on ko kayo: Hai Musa! Mata-an! A Sakun na Sakun so Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

31. Na ithogun Ka so Badas Ka (na ini-ithog Iyan)! Na kagiya a mailai Niyan a gi-i khaokaog lagid o ba Sukaniyan Nipai, na Tominin-gur a Puphalagoi, go da Kasoi: (na Miyatawag:) Hai Musa! Sangor Ka, go di Ka khaluk: Mata-an! A Suka na pud ko khipakasarig.

32. Soludun Ka a Limangka ko lig o bangkala-a Ka, ka-an Ka mapakaliyo a Sindao a kuna a ba sakit, go kakupun Ka a Limangka po-on ko kaluk. Na giyaya na dowa-a Tanda a pho-on ko Kadnan Ka a ishampai ko Pir-aon go so manga Nakoda o pagtao niyan: Mata-an! A siran na miyabaloj siran a pagtao a manga songklid.

33. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na miyakapatai Ako Kiran sa sakatao, na ikhaluk Akun o ba Ako iran bonowa.

إِنَّكُم مِّنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ حَذْوَفَ مِنْ
الْأَتَارِ لَعَلَّكُمْ تَضَطَّلُونَ

٢١

فَلَمَّا آتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَطِّيَ الْوَادِ
الْآتِينَ فِي الْبَقْعَةِ الْمُبَرَّكَةِ مِنَ
الشَّجَرَةِ أَن يَمْوَسِّعَ إِنْفَاتِ اللَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ

٢٢

وَأَنَّ أَلْقَى عَصَاكَ فَلَمَّا رَأَاهَا نَهَرَ كَانَتْ
جَانِ وَلَنْ مُدِيرًا وَلَمْ يَعْقِبْ يَمْوَسِّعَ
أَقِيلٌ وَلَا تَحْفَ إِنَّكَ مِنَ
الْآتِينَ

٢٣

أَسْلَكَ يَدَكَ فِي جَيْسِكَ تَخْرُجَ يَضَاءَ مِنْ
غَيْرِ سُوءٍ وَأَضْمَمَ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ
مِنْ الْرَّهَبِ فَذَنَبَكَ بُرْهَنَانِ مِنْ
رَبِّكَ إِلَى فَرْعَوْنَ وَمَلَائِيَّهِ إِنَّهُمْ
كَأُولُو قَوْمًا فَدَسِيقُكَ

٢٤

قَالَ رَبِّي إِنِّي قَنَّلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ
أَن يَقْتُلُونِ

٢٥

34. Na so Pagari Ko a Haroun, na Sukaniyan i masagogod a di Sakun i Katharo; Na Sogo Angka Sukaniyan a pud Akun a Puphakatabang, a pukhabunar Ako Niyan: Mata-an! A Sakun na ipukhaluk Akun o ba Ako iran Pakambokhaga.

35. Pitharo (o Allah): A imbagur Ami ko barokan ka so Pagaringka, go sunggayan Ami Sukano sa gu-us, na da-a misampai ran Rukano (a marata): Sabap ko manga Tanda Ami na Sukano a dowa go so Miyonot Rukano i Phamakada-ag.

36. Na Kagiya a makaoma Kiran so Musa a rakhus o manga Tanda Ami a manga rarayag, na Pitharo iran: A da ko ungkaya inonta na balik mata a pimbaba-as; Go da tano manug a ungkai ko manga Lokus tano a miyangao ona!

37. Na Pitharo o Musa: A so Kadnan Ko i Mata-o ko tao a minioma Niyan so Torowan a pho-on ko Hadapan Niyan, go so tao a kha-adun a bagiyan niyan so phakatondog a Ingud: Mata-an naya! A di phakada-ag so manga darowaka.

38. Na Pitharo o Pir-aon: Hai manga Nakoda! Da-a katawan ko a bagiyan niyo a Tohan a salakao rakun: Na komba-an na kongka Hai Haman! Salipao, na mba-alun

وَأَخِي هَرُوبٌ هُوَ فَصَحْ مِنْ
لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ مَعِيْ رِدَاءً أَيْصَدْ فِيْ
إِنْ أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونَ ٢٥

قَالَ سَنَشِدْ عَصْدَكَ بِأَخِيكَ وَتَجَعَّلُ
لَكُمَا سُلْطَنَنَا فَلَا يَصْلُونَ إِلَيْنَا
يَا يَدِنَا أَنْتَمَا وَمَنْ أَتَبْعَكُمَا
الْعَنَلِبُونَ ٢٦

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَىٰ بِعَايِدِنَا بَيْتَنَا
قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُفْتَرٌ وَمَا
سَعِنَاهُ بِهِنَّذَا فَإِنَّا بِإِيمَانِ
الْأَوَّلِينَ ٢٧

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَ
بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِهِ وَمَنْ تَكُونُ
لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ
الظَّالِمُونَ ٢٨

وَقَالَ فِرْعَوْنٌ يَا أَيُّهَا الْمَلَائِكَةُ
لَكُمْ مِنِّي إِلَيْهِ غَيْرِي فَأَوْقَدْ لِي
يَهْمَدْنُ عَلَى الْطِينِ فَاجْعَلْتِي صَرْحًا

na kongka sa Bantabantai, ka-ana ko makapanik ko Tohan o Musa: Ka Mata-an! A sakun na ikakarang ko dun Sukaniyan sa pud ko manga bokhag!

39. Na miyanakabor sukaniyan go so manga tantara iyan ko Lopa sa di ontol, go inipagarangan niran sa Mata-an! A siran na di siran Rukami phakandodun!

40. Na siniksa Ami sukaniyan go so manga tantara iyan, na inibowang Ami siran ko Kalodan: Na Pamimikiranangka o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko manga darowaka!

41. Na biyaloi Ami siran a manga Nakoda a ipuphananawag iran so Naraka; na si-i ko Alongan a Qiyamah na di siran Khatabangan.

42. Na tiyondog Ami siran sankai a doniya a morka: Na si-i ko Alongan a Qiyamah na siran na pud ko inipamowang.

43. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab ko oriyen o kiyabinasa Ami ko miyagapidapid a manga pagtao a paganai, manga liliwanag a osayan ko manga Manosiya, go Torowan a go Limo, ka-an niran katanodi.

44. Na kuna a ba ka matatago (Ya Muhammad) ko kilid (o Palao)

لَعَلَّكُمْ أَطَلِعُ إِلَيْكُمْ إِنَّهُ مُوسَىٰ وَإِنِّي
لَا أَظْنُهُ مِنَ الْكَافِرِينَ

وَاسْتَكَبَرُوا هُوَجُنُودٌ فِي الْأَرْضِ
يُغَدِّرُ الْحَقَّ وَظَنَّوا أَنَّهُمْ إِنْسَانًا
يُرْجَعُونَ

فَأَخْذَذُكُمْ وَجْنُودُهُ فَنَبْذَلُهُمْ فِي
الْأَيَّلَةِ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَذَابُهُ
الظَّالِمِينَ

وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَدْعُونَ إِلَىٰ
الْكَارِثَةِ وَيَوْمَ الْقِيَمةِ
لَا يُنْصَرُونَ

وَأَتَبْعَنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَكُمْ
وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ هُمْ مِنْ
الْمَقْبُوحِينَ

وَلَقَدْ أَبَانَ مُوسَىٰ الْكِتَابَ مِنْ
بَعْدِ مَا آتَاهُنَا كَاذِبُوْنَ الْأَوَّلُونَ
بَصَارِئِ النَّاسِ وَهُدَىٰ وَرَحْمَةٌ
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْفَرَّابِيِّ إِذْ قَضَيْتَكَ إِلَيْ

a tampar sa Sudupan gowani ko i Ilaham Ami ko Musa so Sogowan, go kuna aba Ka pud ko khipaka-mamasa.

45. Na ogaid na Miyadun Kami sa miyagapidapid a manga pagtao, na Miyakalundo kiran so Omor; go kuna a ba Ka babaling ko manga tao sa Madyan, a pukhabatiya-a Ka kiran so manga Ayat Ami; na ogaid na tatap a Sukami i Miyanonogo (ko manga Sogo).

46. Go kuna a ba Ka matatago ko kilid o Palao gowani a manana-wag Kami; na ogaid na Limo a phoon ko Kadnan Ka, ka-an Ka Mapaka-iktiyar so pagtao a da-a miyakatalingoma kiran a Miyamaka-iktiyar a miya-on-a-an Ka: Ka-an siran makatanod.

47. Na o da (aya) na so kasogat iran a tiyoba sabap ko miyanggalibuk o manga lima iran, na Tharoon niran: A Kadnan Nami! Ino Kamingka da Sogo i sa Sogo! Ka-an Nami kaonoti so manga Ayat Ka, go angkami mabaloi a pud ko Miyamaratiyaya!

48. Na kagiya a makaoma kiran so bunar a pho-on ko Hadapan Nami, na Pitharo iran: Ino Ron da bugan, so lagid o ini bugai ko Musa? Ba iran nda Ongkira so inibugai ko Musa gowani? Pitharo iran: A dowa-a balik mata a mitha-

مُوسَى الْأَمْرُ وَمَا كُنْتَ
مِنَ الشَّهِيدِينَ

وَلَدَكُنَا أَنْشَأْنَا قُرُونًا فَطَأَوْلَ عَلَيْهِمْ
الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيَّا فِتَاهِ
مَدِينَ تَنْلُوْا عَلَيْهِمْ إِذَا تَنَاهَا وَلَدَكُنَا
كُنَّا مَرْسِلِينَ

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الظُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ
رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا
أَتَهُمْ مِنْ نَذْرٍ إِنْ قَبْلَكَ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ

وَلَوْلَا أَنْ تُصِيبَهُمْ مُصِيبَةً بِمَا
فَدَمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبِّنَا الْوَلَا
أَرْسَلْنَا إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ إِذَا نِئَكَ
وَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحُقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَاتَلُوا
لَوْلَا أُولَئِكَ مِثْلَ مَا أُولَئِكَ مُوسَى أَوْلَمْ
يَكُنْ فِرْوَانِيَا أُولَئِكَ مُوسَى مِنْ قَبْلِ فَالْوَلَا
سَحْرَانِ تَظَاهِرَا وَقَاتَلُوا إِنَّا يَكُلُّ

banga Siran! Go Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na oman i isa Kiran na Inongkir ami!

49. Tharowangka: Na witi Ako niyo sa Kitab a pho-on ko Hadapan o Allah, a Sukaniyan i lubi a Phakatoro a di giya Dowaya (a Kitab), ka onutan Ko Sukaniyan! O sukanan i manga bunar!

50. Na o di Ka iran Masumbag, na Tangkudangka a aya bo a Phagonotan nirana so manga kabaya iran a ribat: Na ba adun a tao a makalubi a dadag ko tao a Inonutan niyan so kabaya iyan a ribat, a kuna a ba torowan a pho-on ko Allah? Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a manga darowaka.

51. Na Sabunsabunar a piyakashonosono Ami kirana Katharo, ka-an siran makatanod.

52. So siran a inibugai Ami kirana so Kitab ko ona-an naya, - na siran na Sukaniyan i Paparatiyaya-an nir-an;

53. Go igira-a Pumbatiya-an kirana, na Pitharo iran: A Piyaratiyaya mi aya, Mata-an naya! A bunar a pho-on ko Kadnan Nami: Mata-an! A sukami na miyabaloi kami ko ona-an naya a Mimbabayorantang.

كَفَرُوْنَ

قُلْ فَأَتُؤْكِنُّ بِمَنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ
أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَيْعُهُ إِنْ كُنْتُمْ
صَدِيقِنَ

فَإِنْ لَمْ يَسْتَجِبُوكَ فَاعْلَمْ أَنَّهَا
يَسْعَوْنَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِنْ أَنْتَ
هُوَنَّهُ يُغَيِّرُ هُدًىٰ مِنْ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَهِدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

وَلَقَدْ وَصَلَنَا لَهُمْ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ
يَذَكَّرُونَ

الَّذِينَ أَتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ، هُمْ بِهِ
يُؤْمِنُونَ

وَإِذَا مُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ قَالُوا إِنَّا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ
رَّبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ

54. Siran man na imbugai kiran so balas kiran sa takup, sabap ko Kiyaphantang iran, go iphagurun niran so mapiya ko marata, go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na ipuphamumugai ran.

55. Go igira-a miyanug iran so ilang, na puthalikhodan niran noto go gi-i ran Tharo-on: A ruk ami so manga galubuk ami, na ruk iyo so manga galubuk iyo; Kalilintad a si-i rukano: Da-a singanin nami ko da-a manga mulung iyan.

56. Mata-an! A Suka na Dingka Khatoro so tao a kiyababaya-an Ka; na ogaid na so Allah i Thoro ko tao a kabaya Iyan; go Sukaniyan i Mata-o ko khikukudug ko ontol.

57. Na Pitharo iran: A o Onoti ami so Torowan a pud ami Suka, na kha-agao kami ko Lopa ami. Ba Ami siran da sunggai sa lindonga a Panarigan, a pukhawiton so manga Onga o langowan taman,-a Pagupur a pho-on ko Hadapan Nami? Na ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan.

58. Na madakul a bininasa Mi a Phagingud, a inishonor iran so Kaoyagan niran! Na katatan so manga darpa iran, a da kabalingi ko oriyan niran, inonta so maito! Na aya butad Ami na Sukami i manga Waris!

أُولَئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرْتَبَتِنَ بِمَا صَبَرُوا
وَيَدْرُءُونَ بِالْحَسَنَةِ الْسَّيِّئَةَ وَمَعَ
رَزْقَنَهُمْ يُنْفَقُونَ

وَإِذَا سَكَمُوا لِلْغَوَاءِ عَرَضُوا عَنْهُ وَقَاتُلُوا
لَنَا أَعْمَلْنَا وَلَكُمْ أَعْمَلْنَا كُمْ سَلَمْ عَلَيْكُمْ
لَا يَنْشَغِي الْجَهَلُ إِلَيْهِمْ

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحَبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ
يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعَمَّ
بِالْمُهَدِّدِينَ

وَقَالُوا إِنَّنِي نَتَّبِعُ الْهُدَىٰ مَعَكَ نُنَخْطَفُ
مِنْ أَرْضِنَا أَوْلَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَماً
إِمَانًا يُجْحَى إِلَيْهِ ثَمَرَتُ كُلُّ شَيْءٍ رِزْقًا
مِنْ لَدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَعْلَمُونَ

وَكَمْ أَهْلَكَنَا مِنْ قَرِيبَةٍ بَطَرَّ
مَعِيشَتَهَا فَنِلَكَ مَسْكُونَهُمْ لَمْ يَشْكُنْ
مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَعْنَعُ
الْوَرِثَتِ

59. Na da ko butad o Kadnan Ka i ba Niyan binasa-a so manga Ingud taman sa di Niyan Kasogowan so ponsowan niyan sa Sogo, a Puphakabatiya kiran ko manga Ayat Ami; go da ko butad Ami i ba Ami binasa-a so manga Ingud inonta o so tao ron na manga darowaka.

60. Na so inibugai Rukano a apiya antona-a, na matag sagad a kapipiya ginawa ko Kaoyagoyag ko doniya go Parahiyasan non; na so shisi-i ko Allah i tomo a go kakal: Ba niyo di Mapunggudaguda?

61. Ino so tao a diniyandi-an Nami sukanian sa diyandi a mapiya, na sukanian na khatumo niyan oto, ba lagid o tao a piyakisawitan Nami ron so matag sagad a kapipiya ginawa ko Kaoyagoyag ko doniya, oriyan niyan na sukanian ko Alongan a Qiyamah, na pud ko phamakadarpa-an (ko Naraka)?

62. Na si-i ko gawi-i a tawagun Niyan siran, na Tharo-on Niyan: Anda i manga Sakotowa Akun a siran so initugo niyo (sa phamakatabang rukano)?

63. Tharo-on o siran a piyamadayan siran o Katharo: Kadnan Nami! Siran naya so diyadag ami: Diyadag ami siran, lagid o kiyadadag ami: Angiyas kami (kiran) ka si-i kami Ruka: Kuna (a ba ami Sogowan) i Kiwasimba-a iran rukami.

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقَرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُولَئِكَارْسُولًا يَنْذُرُهُمْ إِبْرَاهِيمَ كَذَّابًا وَمَا كَانَ مُهْلِكَ الْقَرَىٰ إِلَّا وَأَهْلَهَا طَالِمُونَ ﴿٥﴾

وَمَا أَوْتَنَا مِنْ شَيْءٍ وَفَمَنْعَ الْحَيَاةُ الْدُّنْيَا وَرَبِّنَتْهَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَنْقَلَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦﴾

أَفَنَ وَعَدْنَاهُ وَعَدًّا حَسْنَافُهُ لَقِيهِ كَمْ مَنْعَنَتْهُ مَنْعَ الْحَيَاةِ الْدُّنْيَا مَهُو يَوْمُ الْقِيَمَةِ مِنَ الْمُخْضَرِينَ ﴿٧﴾

وَيَوْمَ سَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَئِنَّ شُرَكَاءِي الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزَعمُونَ ﴿٨﴾

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمْ الْقَوْلُ رَبِّنَا هُنَّا لَكُمْ أَذْلَىٰ إِنَّ الَّذِينَ آغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا عَوَّيْنَا بَرَانَا إِلَيْكُمْ مَا كَانُوا أَيْمَانًا يَعْبُدُونَ ﴿٩﴾

64. Na adun a Tharo: Sa tawaga niyo so Ipuphamanakoto niyo: Na tawagun nirana siran, na di ran siran masumbag; go kasandungan nirana so siksa (na Mandingandingan nirana a); o ba siran mbo miyabalo i khipaka-o ontol!

65. Na si-i ko gawi-i a tawagun Nyan siran, na Tharo-on Nyan: Antona-a i ini sumbag iyo ko manga Sogo?

66. Na karimbotan siran o manga Tothol sa Alongan noto, na siran na di siran makapamagishai.

67. Na so puman so tao a Mithaobat, go Miyaratiyaya, go Minggalubuk sa mapiya, na mata-tangkud a khabaloi a pud ko Miyamakada-ag.

68. Na so Kadnan Ka na Phagadunun Nyan so nganin a kabaya Iyan: Go gi-i Shasamili: Da-a miyadun a bagiyan nirana ko kashasamili; Soti so Allah! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran (non)!

69. Na so Kadnan Ka na katawan Nyan so pagu-uma-an o manga rarub iran go so papayagun nirana.

70. Go Sukaniyan so Allah: Da-a Tohan inonta Sukaniyan. Ruk Iyan so Podi, sa awwal go sa akir:

وَقِيلَ أَذْعُوا شَرَكَاءَهُ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ
يَسْتَجِبُوا لَهُمْ وَرَأُوا الْعَذَابَ لَوْا نَهَمُ
كَانُوا يَهْتَدُونَ ﴿٦﴾

وَيَوْمَ يَنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا الْجَنَّةُ
الْمُرْسَلِينَ ﴿٦﴾

فَعَمِيتُ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا
يَتَسَاءَلُونَ ﴿١١﴾

فَإِمَامًا مِنْ تَابَ وَأَمَنَ وَعَلَى صَدِيقِ حَافِسَةٍ
أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿١٧﴾

وَرَبِّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا
كَانَ لَهُمُ الْخِيرَةُ سَبَحَنَ اللَّهُ
وَتَعَكَّلُ عَمَّا يَشَرِّكُونَ ﴿١٨﴾

وَرَبِّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُ صُدُورُهُمْ وَمَا
يُعْلَمُونَ ﴿٦﴾

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَمْدُ
فِي الْأُولَى وَالآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ

Go ruk Iyan so Kokoman, go rong-kano phakandoda.

وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ الْأَيْلَلَ
سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِ اللَّهِ
يَأْتِيَكُمْ بِضَيْأٍ أَفَلَا
تَسْمَعُونَ

٧٦

71. Tharowangka: Aiguda iyo? O baloya o Allah rukano so gagawi-i a tatap sa taman ko Alongan a Qiyamah, antawa-a i Tohan a salakao ko Allah, a kawitangkano niyan sa maliwanag? Ino kano di Phamamakinug?

72. Tharowangka: Aiguda iyo? o baloya o Allah rukano so daondao a tatap sa taman ko Alongan a Qiyamah, antawa-a i Tohan a salakao ko Allah, a kawitangkano niyan sa gagawi-i a puphakadukha kano ron? Ino kano di Phangilailai?

73. Go pud ko Limo Iyan a kini sunggain Niyan rukano ko gagawi-i a go so daondao,- ka angkano ron puphakadukha, go angkano gi-i makambabanog ko kakawasa-an Niyan;- go angkano Makapanalamat.

74. Na si-i ko gawi-i a tawagun Niyan siran, na Tharo-on Niyan: Anda i manga Sakotowa Akun a siran so initugo niyo?

75. Na morot Kami ko oman i pagtao sa saksi, na Tharo-on Nami: Bayanun niyo i karina niyo: Na katokawan nirana Mata-an! A so bunar na ruk o Allah, go mailang kirana pimbaba-as iran a kabokhag.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ
النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ مِنْ
إِلَهٍ غَيْرِ اللَّهِ يَأْتِيَكُمْ بِلَيْلٍ
سَكُونٌ فِيهِ أَفَلَا تُبَصِّرُونَ

٧٧

وَمِنْ رَحْمَتِهِ، جَعَلَ لَكُمُ الْأَيْلَلَ وَالنَّهَارَ
لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْغُوا مِنْ فَضْلِهِ،
وَلَعَلَّكُمْ تَشَكُّونَ

٧٨

وَيَوْمَ يَنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شَرَكَائِي
الَّذِينَ كُنُوكْ تَرْعَمُونَ

٧٩

وَنَزَّعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيداً فَقُلْنَا
هَا أُولَئِكَ هُنَّكُمْ فَعَلِمْنَا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ
وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

٨٠

76. Mata-an! A so Qaroun na Miya-adun a pud ko pagtao o Musa; na inombawan niyan Siran: Go bigan Nami sukaniyan ko manga Kakawasa-an, Mata-an! A so bo so manga Gonsi iyan na Mata-an a khipunud ko madakul a manga bagur. Gowani na Pitharo-on o pagtao niyan: Di ka shosonor, Mata-an! A so Allah na di Niyan khababaya-an so khikasosonor;

77. Go thontotun ka so ini bugai ruka o Allah, ko Ingud a Maori, go dingka phakalipati so kipantag ka ko doniya: Go phiyapiya ka, lagid o kiyaphiyapiya i ruka o Allah, go dingka phangontaruma so kapaminaso Lopa: Mata-an! A so Allah na di Niyan khababaya-an so pu-phamaminasa.

78. Pitharo iyan: A aya bo a kinibugan rakun saya na makapan-tag ko kata-o a shisi-i rakun. Ba niyan ndi katawi a Mata-an! A so Allah na Sabunar a bininasa Niyan ko miya-onsa an niyan so manga pagtao, a so sukaniyan i lubi a di sukaniyan i bagur go lubi a mada-kul i miyatimo? Na di ipagisha ko manga baradosa so manga dosa iran.

79. Na lominiyo ko pagtao niyan ko kiyaphaparahiyan niyan. Pitharo o siran a pukhababaya ko Kaoyagoyag ko doniya: Ah! O ba adun mbo a ruk tano ko lagid o

إِنَّ قَرْوَنَ كَانَ مِنْ قَوْمٍ مُّؤْسَىٰ
فَعَنِّي عَلَيْهِمْ وَعَنِّي نَحْنُ مِنَ الْكَوَافِرِ مَا إِنَّ
مَفَاتِحَهُ لِلنَّوْءِ بِالْعَصْبَةِ أُولَئِكَ الْقَوْمَةُ
إِذْ قَالَ لَهُمْ رَبُّهُمْ لَا تَقْرَبُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يَحِبُّ
الْفَرِّجِينَ

(٧٦)

وَابْتَغُ فِيمَا آتَيْنَاكَ اللَّهُ الدَّارَ
الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسِ نَصِيبَكَ مِنَ
الْأَذْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ
إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِيْ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ
لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ

(٧٧)

قَالَ إِنَّمَا أُوتِسْتُهُ عَلَى عِلْمٍ عِنْدِيٍّ أَوْلَمْ يَعْلَمْ
أَنَّ اللَّهَ قَدْ هَلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ
الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ فُوَّةً وَأَكْثَرُ
جَمِيعًا وَلَا يُسْعَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمْ
الْمُجْرِمُونَ

(٧٨)

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ
يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَا لَيْلَتَ لَيْلَتَ
مَا أَوْفَ قَرْوَنُ إِنَّهُ

لَذُو حَظٍ عَظِيمٍ ﴿٧٦﴾

وَقَالَ الَّذِينَ أَتُوا الْعِلْمَ وَيَلْكُثُمْ
ثَوَابَ اللَّهِ خَيْرٌ لِمَنْ مَأْمَنَ وَعَمِلَ
صَلِيلًا حَوْلًا يُلْقَاهَا إِلَّا
الْعَصَرِ وَرَبَّ ﴿٨١﴾

فَسَفَنَا إِلَيْهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ
لِمُدْمِنٍ فِتْنَةً يَنْصُرُونِيهِ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا
كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ ﴿٨١﴾

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَتَّأْمَكَانَهُ بِالْأَمْسِ
يَقُولُونَ وَيُكَانُ الَّلَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْلَا أَنَّ
مِنَ اللَّهِ عَلَيْنَا الْخَسْفُ بِنَا وَيَكَانُهُ
لَا يُفْلِحُ الْكُفَّارُونَ ﴿٨٢﴾

inibugai ko Qaroun! Mata-an! A sukaniyan i titho a khiruk ko on-tong a mala!

80. Na Pitharo o siran a piya-mugan ko Kata-o: Dowan dowan kano! So balas o Allah i lubi a mapiya a ruk o tao a Miyaratiyaya go Minggalubuk sa mapiya: Na da-a khabugan non a rowar ko manga Papantang.

81. Na Liyandung Ami sukanian a go so darpa iyan ko Lopa, na da-a Miya-adun a bagiyan niyan a pagtao a katabangan niran sukanian a salakao ko Allah, go da mabaloi a pud ko miyangasasabut iran a ginawa iran.

82. Na miyaloi so siran a mindingandingan ko darpa iyan kagai, a gi-i ran Matharo: A phamumusa ko! Ka Mata-an! A so Allah na puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, ko manga Oripun Niyan! Go puphakasimpitun Niyan, o da kami Kalimo-on o Allah, na Mata-an a Liyandung kami Niyan (pun)! Phamumusa ko! Ka Mata-an naya! A di phakada-ag so manga Kapir.

83. Giyangkoto a Ingud a Maori, na isusungai Ami oto a bagiyan o siran a di siran khabaya mangarasi ko Lopa, go di phamina-sa: Na so mabantog a Ingud na bagiyan o Khipanananggila.

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ بِهِ عَالَهَا الَّذِينَ لَا
يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا

وَالْعَنْقَبَةُ لِلْمُنْتَقِينَ ﴿٨٣﴾

84. Sa dun sa Mitalingoma niyan so mapiya, na adun a bagiyan niyan a tomo a di guyoto; go sa dun sa Mitalingoma niyan so marata, na da-a imbalas ko siran a Minggolao-la ko manga rarata a rowar ko Pinggolaola iran.

85. Mata-an! A so Tomiyoron Ruka ko Qur-an, na phakakasowin Ka Niyan ndun ko khandodan. Tharowangka: A so Kadnan Ko i Mata-o ko tao a Minitalingoma Niyan so Torowan, go so tao a suka-niyan na matatago ko kadadag a mapayag.

86. Na kuna a Bangka mapipikir (Ya Muhammad) i ki Ilahamun Ruka ko Kitab, ogaid na Limo a pho-on ko Kadnan Ka: Na di Ka dun pumbaloi a tabanga o manga Kapir;

87. Go di Ka kiran ndun phaki-alang ko manga Ayat o Allah ko oriyan o masa a Kinitoron Niyan Ruka: Go Panolonun Ka so (Kasimba-a ko) Kadnan Ka, go di Ka dun pumbaloi a pud ko manga Pana-nakoto;

88. Go di Ka Phanonggano, sa pud o Allah a Tohan a salakao. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan. So langowan taman na khabinasa inonta so Dhat Iyan. Ruk Iyan so Kokoman, go rongkano phakanda.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْ حَمَّةٍ
بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُغَزِّي الَّذِينَ عَمِلُوا
السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْءَانَ
لِرَأْدِكَ إِلَى مَعَادِقِكَ فَتَأْلِمُ مِنْ حَمَّةَ
بِالْمُهَدَّىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَى إِلَيْكَ
الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِّنْ رَّبِّكَ
فَلَا تَكُونَ ظَهِيرًا لِّلْكُفَّارِ

وَلَا يَصُدُّنَكَ عَنِ الْإِيمَانِ اللَّهُ بَعْدَ إِذْ أَنْزَلَ
إِلَيْكَ وَادِعَةً إِلَى رَبِّكَ وَلَا تَكُونَ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهَ الْهَاءِ أَخْرَلَ إِلَّا إِلَهٌ إِلَّا
هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ
لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

Surah Al-Ankabut-29

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif. Lam. Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Ba tiyarima o manga Manosiya sa di siran pukhodi-in asara gi-i ran Matharo: A Miyaratiyaya kami, na siran na di siran Thiyoba-an?

3. Na Sabunsabunar a Tiniyoba Ami so miya-onan niran, na Mata-an a punto-on ndun o Allah so Mimamata-an, go Mata-an a punto-on Niyan ndun so manga bokhag.

4. Ba tiyarima o siran a gi-i nggalubuk ko manga rarata sa khapalagoyan Kami ran? Miyakar-atarata so Ipukhokom iran!

5. Sa tao a mabaloi a a-arapun niyan so khitho-onan niyan ko Allah, na Mata-an! A so diyandi o Allah na phakatalingoma dun: Go Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

6. Na sa tao a Managontaman, na Makaphanagontaman sa ruk bo o ginawa niyan: Mata-an! A so Allah na Sabunar a di Makaphangan-garongan ko manga Ka-adun.

سُورَةُ الْعَنْكَبُوتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُ

أَحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا إِمَانًا
وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ

وَلَقَدْ فَتَنَاهُ اللَّهُ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمُنَّ اللَّهُ
الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمُنَّ الْكَذَّابِينَ

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ
يَسْتِرُونَا سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ

مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

وَمَنْ جَاهَهُدَ فَإِنَّمَا يَجْهَدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ
لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ

7. Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na Mata-an a lalasun Nami kiran ndun so manga dosa iran, go Mata-an a ibalas Ami kiran ndun so mapiya ko Pinggolaola iran.

8. Na piyanginsana Mi ko Manosiya so (kaphiyapiya i niyan ko) mbala a lokus iyan, Sa samporna a kaphiyapiya: Na o tugulun niran Ruka a Kisakoton Ka Rakun ko da-aruk Ka on a Kata-o, na Dingka siran pagonoti. Si-i Rakun so khandodan niyo, na Phanotholun Ko rukano so Pinggolaola niyo.

9. Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, -na matatangkuda phakasoludun Nami siran ndun (ko Sorga) a pud o manga Bilangatao.

10. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i niyan Tharoon: A Piyaratiyaya mi so Allah; na igira a miyaringasa makapantag ko Allah, na balowin niyan so Pangarsi o Manosiya a ishan o siksa o Allah! Na Ibut o adun a makaoma a tabang a pho-on ko Kadnan Ka, na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A Mata-an! A sukami na aya butad ami na pud iyo! Ba di so Allah i Mata-o ko nganin a shisi-i ko manga rarub o manga Ka-adun?

11. Na Mata-an a katawan ndun o Allah so Miyamaratiyaya, go

وَالَّذِينَ أَمْنَوْا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَتُكَفَّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ
أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ٧

وَوَصَّيْنَا إِلَيْهِ أَنْسَنَ بِوَالِدِيهِ حُسْنَةً وَإِنْ
جَهَدَ الَّذِي لَشَرِكَ فِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ
عِلْمٌ فَلَا تُطْعِهِمَا إِلَى مَرْجِعَكُمْ
فَأَنْتُمْ كُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ٨

وَالَّذِينَ أَمْنَوْا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ ٩

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ إِيمَانًا بِاللَّهِ فَإِذَا
أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ
اللَّهِ وَلَيْسَ جَاءَ نَصْرًا مِّنْ رَبِّكَ لَيَقُولُ إِنَّا
كُنَّا مَعَكُمْ أَوْ لَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي
صُدُورِ الْعَالَمِينَ ١٠

وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ أَلَّذِينَ أَمْنَوْا وَلَيَعْلَمَنَّ

Mata-an a katawan Niyan ndun so Puphamanangin.

الْمُنَذِّرُونَ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ الظَّالِمِينَ إِنَّمَا نَعْمَلُ
أَنَّعْوَاسَيْلَانَا وَنَحْتَمِلُ حَطَبَكُمْ وَمَا
هُمْ بِحَمِيلِينَ مِنْ حَطَبِنَّهُمْ مِنْ شَيْءٍ
إِنَّهُمْ لَكَذِيبُونَ

١٣

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَعَ أَثْقَالِهِمْ
وَلَيُسْتَلِّنَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا
يَفْرُوتُونَ

١٤

13. Na Mata-an a kha-awidan niran ndun so manga dosa iran, go so manga dosa (o diyadag iran), a rakhus o manga dosa iran, go Mata-an a ipagisha kiran ndun ko Alongan a Qiyamah so pimbaba-as iran a kabokhag.

14. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan, na Miyakatarug kiran sa sanggibo ragon korang bo sa lima polo ragon: Na Piyolang siran o ig a mala, a siran na manga darowaka.

15. Na siyabut Ami Sukaniyan a go so manga pud a miyakada ko Kapal, go biyaloi Ami oto a Tanda ko manga Ka-adun!

16. Go (Siyogo Ami) so Ibrahim gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A Showasowata niyo so Allah: Go Onoti niyo Sukaniyan: Giyoto man i mapiya rukano, o sukano na katawi niyo!

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فُوحًا إِلَى قَوْمٍ فَلَيَتَ
فِيهِمْ أَلْفُ سَنَةٍ إِلَّا هُمْ
فَلَخَذَهُمُ الظُّوفَاثُ وَهُمْ ظَلِيمُونَ

١٥

فَأَبْجَنَنَاهُ وَأَصْحَبَ السَّفِينَةَ
وَجَعَلْنَاهَا آءِيَةً لِلْعَلَمِينَ

١٦

وَإِنْ هُمْ إِذَا قَالَ لِقَوْمِهِ أَعْبُدُو اللَّهَ
وَأَنْقُوهُ ذَرِكُمْ خَيْرَكُمْ إِنَّ
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

١٧

17. Aya bo dun a Pushimba-an niyo a salakao ko Allah na manga Barahala, go Puphangumba-alan niyo a kabokhag. Mata-an! A so Pushimba-an niyo a salakao ko Allah na da-a makhakapa-ar iran rukano a Pagupur: Na Thontota niyo si-i ko Allah so Pagupur, go Shimba-a niyo Sukaniyan, go Panalamat kano Rukaniyan: Ka rongkano phakandoda.

18. Na o ba niyo Pakapumbo-khaga (so Rasul), na Sabunar a Piyakambokhag o manga pagtao a miya-on a niyo (so manga Rasul): Na da-a Paliyogat ko Rasul a rowar ko Kapamakasampai (o Sogowan) a Mapayag.

19. Ba iran da manggudaguda o andamanaya i kapuphakapanagi-pho-on a niyo o Allah ko Kapuphangadun, oriyen niyan na khasowin Niyen Sukaniyan (Madun)? Mata-an! A giyot o man si-i ko Allah na malbod.

20. Tharowangka: A lalakao kano ko Lopa na Pamimikirana niyo o andamanaya i Kiyapho-oni Niyen (Madun) ko manga Kaadun, oriyen niyan na so Allah na Phangadun sa Kapangadun a Mori: Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

21. Shiksa-an Niyen so tao a kabaya Iyan, go Ikhalimo Iyan so

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أُوْثَانًا
وَخَلَقُوكُنْ إِنَّكُمْ لَكُمْ رِزْقًا
فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ
وَأَشْكُرُوا اللَّهُ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١٨﴾

وَإِنْ تُكَذِّبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمُّهُنَّ
قَبْلَكُمْ وَمَا عَلِيَ الرَّسُولُ إِلَّا الْبَلْغُ
الْمُبِينُ ﴿١٩﴾

أَوْلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبَدِّئُ اللَّهُ الْخَلْقَ
ثُمَّ يُعِيدُهُ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٠﴾

قَلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا
كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقُ ثُمَّ اللَّهُ يُشْكِّلُ
النَّسَاءَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٢١﴾

يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَنْ يَشَاءُ

tao a kabaya Iyan, na rongkano phakandoda.

وَإِلَيْهِ تُقْبَلُونَ ﴿٢١﴾

وَمَا أَنْتُمْ بِعَجِزٍ^١ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي
السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونَ اللَّهِ مِنْ
وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٢٢﴾

22. Na da rukano i ba niyo kapalagowi (so siksa) si-i ko Lopa go da si-i ko Langit, go da-a bagiyan niyo a salakao ko Allah a Panarigan, go da-a tabanga.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
وَلَقَاءِهِ أُولَئِكَ يَسِّوْا مِنْ رَحْمَةِ
وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٣﴾

23. Na siran a Miyamangongkir ko manga Ayat o Allah, go so khitho-onan Rukaniyan,- na siran man na ka-a da-an siran sa panginam ko Limo Akun: Go siran man na adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمَهِ إِلَّا أَنْ
قَالُوا أَفْتَلُوهُ أَوْ حَرَقُوهُ فَأَنْجَهَهُ اللَّهُ
مِنْ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذَّاتٍ لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٢٤﴾

24. Na da-a miyaloi a sumbag o pagtao (o Ibrahim) a rowar sa Kiyatharo a iran: Sa bonowa niyo Sukaniyan, o di na Totonga niyo Sukaniyan. Na siyabut Sukaniyan o Allah pho-on ko Apoi. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Mapaparatiyaya.

وَقَالَ إِنَّمَا أَنْخَذْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَنَّا
مَوْدَةً بَيْنَكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُوْنُ بَعْضُكُمْ
بِعَضٍ وَيَأْكُلُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا
وَمَا وَنَّكُمُ الْنَّازُورُ وَمَا لَكُمْ مِنْ
ثَصِيرٍ ﴿٢٥﴾

25. Na Pitharo Iyan: A aya bo dun a kinowa niyo a salakao ko Allah na manga Barahala, a pinggiginawa-iyan o lut iyo si-i ko Kaoyagoyag ko doniya; oriyan niyan na si-i ko Alongan a Qiyamah na taplisun o saba-ad rukano so saba-ad, go ipaninta o saba-ad rukano so saba-ad; go darpa iyo so Apoi, go da-a bagiyan niyo a phamakatabang.

26. Na Piyaratiyaya Sukaniyan o Lut: Na Pitharo (o Ibrahim): A Mata-an! A Sakun na phagapas Ako ko Kadnan Ko: Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

27. Na inibugai Ami Rukaniyan so Ishaq go so Yaqoub, go inisung-gai Ami si-i ko manga Moriyatao Niyan so Kananabi-i go so Kitab, go inibugai Ami ron so balas Rukaniyan si-i sa doniya; go Mata-an! A Sukaniyan na si-i sa Akhirat na pud dun ko manga Bilangatao.

28. Go (Siyogo Ami) so Lut gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: Mata-an! A sukano na Pushogokun niyo dun so pakasingai, da-a miyakaona rukano saya a isa bo ko manga Ka-adun.

29. Ino a Mata-an! A sukano na Sabunar a Puphangabaya-an niyo so manga Mama, go puphamagayan kano ko lalan, go gi i niyo nggolao-la-an ko pukhalimodan rukano so marata? Na da-a miyabaloi a sumbag o pagtao Niyan a rowar sa Kiyatharo a iran: Sa Talingoma-an Ka rukami so siksa o Allah, o Suka na pud ko manga bunar.

30. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Tabangi Akongka ko pagtao a pu-phamaminasa!

فَقَامَنَّ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ
إِلَى رَبِّيْ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

وَهَبَنَا اللَّهُ اسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعْلَنَا
فِي دُرِّيْتَهُ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَمَاتَتْنَاهُ
أَجْرَهُهُ فِي الدُّنْيَا وَلِلَّهِ فِي الْآخِرَةِ لِمَنْ
الصَّالِحِينَ

وَلُوطًا إِذَا قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ
لَتَأْتُونَ أَفْحَشَةَ مَا سَبَقَكُمْ
بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ

أَيْنَكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ
السَّكِيلَ وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمْ
الْمُنْكَرُ فَمَا كَانَ جَوَابَ
قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَئْتَنَا بِعَذَابَ
اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

قَالَ رَبِّيْ أَنْصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ
الْمُفْسِدِينَ

31. Na kagiya a miyoma o manga Sogo Ami (a manga Malaikat) ko Ibrahim so mapiya Tothol, na Pitharo Iran: A Mata-an! A Sukami na mbinasa-an Nami so tao sangkai a Ingud: Mata-an! A so tao ron na miyabaloi siran a manga darowaka.

32. Pitharo (o Ibrahim): A Mata-an! A matatago ro-o so Lut. Pitharo Iran: A Sukami i Mata-o ko tao a matatago ro-o: Mata-an a Shabutun Nami dun Sukaniyan a go so Ta-alokon,- inonta si (Wailah a) Karoma Niyan: Ka miyabaloi a pud ko Puthatalimbagak (ko siksa)!

33. Na kagiya a Makaoma so manga Sogo Ami ko Lut, na Minimboko Iyan siran, go ini gagut siran a rarub (Iyan): Na Pitharo Iran: A di Ka pukhaluk, go di Ka Mboboko: Mata-an! A Sukami na Shabutun Nami Suka a go so Ta-alok Ruka, inonta so Karomangka: Ka miyabaloi a pud ko Mithatalimbagak.

34. Mata-an! A Sukami na pagowitan Nami so tao sangkai a Ingud sa siksa a pho-on ko Langit, sabap ko kiyapanongklid iran.

35. Na Sabunsabunar a ini bagak Ami aya a Tanda a Mapayag, ko pagtao a punggudaguda-an nir-an.

36. Go (Siyogo Ami) si-i ko pagtao a Madyan so Pagari ran a

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالشَّرِيْقَةِ فَأَلَوْا إِلَيْنَا مُهَلِّكًا كَوَافِدَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَلَمِيْنَ

٣١

قَالَ إِنَّكُمْ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ بُنُوكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا لِتُتَحِّسِّنَهُ وَأَهْلُهُ إِلَّا أَمْرَاتُهُ كَانَتْ مِنَ الْغَدَيْرِيْنَ

٣٢

وَلَمَّا آتَيْنَاكُمْ رُسُلَنَا لُوطًا سِعِيْةً بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ دَرَّاعًا وَقَالُوا لَا تَخْفَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجُوكُمْ وَأَهْلَكَ إِلَّا أَمْرَاتُكُمْ كَانَتْ مِنَ الْغَدَيْرِيْنَ

٣٣

إِنَّا مُنْزَلُونَ عَلَى أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ يُرْجَزُوا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُدُونَ

٣٤

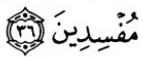
وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيْنَكُمْ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

٣٥

وَإِلَى مَدِينَ أَخَاهُمْ شَعِيْبًا فَقَالَ

Shuaib. Na Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Shimba-a niyo so Allah, go kalukun niyo so Alongan a Maori: Go di kano phuribogar ko Lopa, sa puphamaminasa kano.

يَقُولُ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَأَرْجُوا الْيَوْمَ
الْآخِرَ وَلَا تَعْشُوْفِي الْأَرْضِ
مُقْسِدِينَ

37. Na piyakambokhag iran Sukaniyan: Na miyadansal siran o Linog, na kiyapita-an siran ko darpa iran a miyamangundur.

فَكَذَّبُوهُ فَلَأَخْذَنَاهُمُ الرَّحْكَةُ
فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جَنِشِيرِينَ

38. Go (bininasa Mi) so pagtao a Ad, go so pagtao a Samood: Na Sabunar a miyapayag rukano sa sabap ko manga darpa iran: Go pipharasan kiran o Shaitan so manga galubuk iran, na kiya-alangan niyan siran ko lalan (a ontol), a aya butad iran na Puphamakailai siran.

لَكُمْ مِنْ مَسْكِنِهِمْ وَزَيْنَ
لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا عَمَلُهُمْ فَصَدَّهُمْ
عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ

39. Go (bininasa Mi) so Qaroun, go so Pir-aon, go so Haman: Na Sabunsabunar a mini-oma kiran o Musa so manga rarayag a Karina, na miyanakabor siran ko Lopa; go da siran makapalagoi (ko siksa Ami).

وَقَرُونُكَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَنْتَ
وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَى بِالْبِيَنَاتِ
فَاسْتَكْثَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا
سَدِيقِينَ

40. Na oman i isa kiran na siniksa Ami sa sabap ko dosa niyan: Na pud kiran, so biyotawanhan Ami sukaniyan sa ndo a Ator; go pud kiran so miyadansal sukaniyan o Sowara a phakapolang; go pud kiran so Liyandung Ami sukaniyan ko Lopa; go pud kiran so inulud Ami: Na da ko butad o Allah i ba Niyan siran Pushalimboti: Na ogaid na aya

فَلَلَّا أَخَذَنَا يَدِنِيهِ فَقِنْهُمْ مَنْ أَرْسَلْنَا
عَلَيْهِ حَاصِبَاً وَمِنْهُمْ مَنْ أَخْذَنَاهُ
الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَنْ خَسَفَكَاهِ
الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَنْ أَغْرَقَنَا وَمَا
كَانَ اللَّهُ لِيظْلِمُهُمْ وَلَكِنْ
كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

butad iran na so manga ginawa iran i pushalimbotan niran.

41. Aya ibarat o siran a komi-nowa siran sa salakao ko Allah a manga Panarigan na lagid o Lalawa, a mimba-al sa Walai; Na Mata-an! A aya lubi a malobai ko manga Walai na Sabunar a so Walai o Lalawa; o siran na katawi ran.

42. Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so Puphanonggano-win niran a salakao Rukaniyan a shai: Go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

43. Na giyangkaya a manga ibarat na phagumba-lan Nami aya ko manga Manosiya; na da-a phakasabot saya a rowar ko manga Tata-o.

44. Inadun o Allah so manga Langit a go so Lopa si-i ko bunar: Mata-an! A adun a matatago saya a titho a Tanda ko Miyamaratiyaya.

45. Batiya-angka so ini Ilaham Ruka a Kitab, go Pamayandugun Ka so Sambayang: Mata-an! A so Sambayang na phakasapar ko pakasingai, go so marata; na Mata-an a so Tadun ko Allah i lubi a mala. Na so Allah na katawan Niyan so gi-i niyo nggolaola-an.

46. Na di kano pakipuphapawala ko Tiyorongan sa Kitab, inonta o

مَثْلُ الَّذِينَ أَخْنَدُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ
أُولَئِكَ هُمُ الْمُمْلَكُوْتُ
الْمَحْدَدَتُ بِيَتَأْوِلَنَّ أَوْهَنَ الْبُشُورِ
لِيَتَعْلَمُوا مِنْ لَوْكَانُوا
يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ
مِنْ دُونِهِ
مِنْ شَوْقٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾

وَتَلَكَ الْأَمْثَلُ نَصْرِبُهَا لِلنَّاسِ
وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَلِمُونَ ﴿٤٣﴾

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِيقَةِ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لِيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾

أَتَلْمَّا وَرَحِيْلَيْنَكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِيمَ
الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ
عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ
أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

وَلَا يُجَنِّدُ لَوْأَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا

so sukanian na lubi a mapiya, liyo bo ko siran a da kiran Pamaginontolan: Go Tharowa niyo: A Piyaratiyaya mi so Initoron rukami go so Initoron rukano (a Kitab); go so Tohan Nami go Tohan niyo na isa isa; go Sukami na Ron Kami Mbabayorantang.

47. Na lagid aya man a Kinitoronun Nami Ruka ko Kitab. Na siran a inibugai Ami kiran so Kitab na Paparatiyaya-an nirana noto, na adun a pud ko siran naya a tao a Miyamaratiyaya-on: Na da-a somasangka ko manga Ayat Ami a rowar ko manga Kapir.

48. Kuna a ba adun a Pukhabatiy-a Ka ko ona-an naya a Kitab, go kuna a Bangka Pukhisorat Sukanian a gi-i nggolalan ko kawan-an Ka: Ka sa maoto na Mata-an a kaparampangan so gi-i nggagalubuk sa ribat.

49. Kuna, ka Sukanian na manga Ayat a manga rarayag a shisi-i ko manga rarub o siran a piyamugan ko Kata-o: Na da-a somasangka ko manga Ayat Ami a rowar ko manga darowaka.

50. Na Pitharo iran: A ino a da-a Initoronon a manga Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Tharowangka: A so manga Tanda na si-i bo pho-on ko Allah: Na Sakun na matag Puphamaka-iktiyar a mapayag.

بِالَّتِي هِيَ أَحَسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْهُمْ فَقُولُوا إِمَانًا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا
وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِنَّهُمْ لَا يَهُمْ
وَجْدٌ وَخَنْدُوكُمْ مُسْلِمُونَ

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ
فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ
وَمَنْ هُنُّوَّلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْعَلُ
يَا يَنْتَنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ

وَمَا كُنْتَ تَنْتَلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا
تَخْطُلُهُ بِسِيمِنَكٍ إِذَا لَأْرَتَابَ
الْمُبْطِلُونَ

بَلْ هُوَ إِبْرَاهِيمَ بَنْتُ صُدُورِ الْأَزِيزِ
أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْعَلُكُمْ بِإِيمَانِنَا إِلَّا
الظَّالِمُونَ

وَقَالُوا لَنَا أَنْزَلَ عَلَيْهِ مَا يَنْتَهُ
رَبِّهِ قُلْ إِنَّمَا أَنْزَلْتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا
أَنْزَلْتُ مِنْ

51. Ba kiran da makatarotop so Mata-an a Kinitoronun Nami Ruka ko Kitab a Pukhabatiya kiran? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Limo go Pananadum a bagiyan o pagtao a Mapaparatiyaya.

52. Tharowangka (Ya Muhammad): A miyakatarotop so Allah ko lut Akun a go so lut iyo a saksi: Katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa. Na so siran a Piyaratiyaya iran so ribat go Inong-kir iran so Allah, na siran man na siran so manga logi.

53. Na Puphangunin niran Ruka a kaga-an o siksa: Na o da so ta-alik a miyapunto, na makaoma kiran ndun so siksa: Na makatalingoma kiran ndun a mitalumba, a siran na di iran mai-inungka!

54. Puphangunin niran Ruka a kaga-an o siksa: A Mata-an! A so Naraka Jahannam na Sabunar a katatangkalan niyan so manga Kapir!

55. Si-i ko gawi-i a mibongkos kiran so siksa pho-on ko kaporowan niran go pho-on ko kababa-an o manga a'i ran, na Tharo-on Niyan: Ta-ami niyo so Pinggolaola niyo!

56. Hai manga Oripun Ko a so Miyamaratiyaya! Mata-an! A so Lopa Akun na maolad: Na Sakun mbo i Simba-a niyo!

أَوْلَمْ يَكْنِهُمْ أَنَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ
الْكِتَابَ يُتَلَوَ عَلَيْهِمْ إِنَّ رَبَّكَ فِي
ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرًا لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ

٥١

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ
شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَاللَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَطْلِ
وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ
الْخَسِيرُونَ

٥٢

وَسَتَعْلَمُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ
مُسَمَّىٌ لَحَاءَهُ الْعَذَابُ وَلَيَانِسُهُمْ بَغْتَةً
وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

٥٣

يَسْتَعْلَمُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ
لِمُحِيطَةٍ بِالْكُفَّارِ

٥٤

يَوْمَ يَغْشَىٰهُمُ الْعَذَابُ مِنْ فُوْقِهِمْ وَمِنْ
نَحْنٍ أَرْجُلُهُمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

٥٥

يَدْعَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَسِعَةٌ
فَإِنَّمَا فَاعْبُدُونِ

٥٦

57. Oman i baraniyawa na phakata-am ko Kapatai: Oriyan niyan na si-i kano Rukami phakandoda.

58. Na so siran a Miyamariyyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na Mata-an a Pakapuphanta-on Nami siran ndun ko Sorga,-a manga darpa a manga poporo a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig,-makakakal siran non,-sayana a mapiya a balas ko Miyamagamal (sa mapiya)!-

59. A siran na Miphantang siran, go so bo so Kadnan niran i Sasarigan niran.

60. Na madakul a Baraniyawa a di phaka-awid sa Pagupur on: Na so Allah i Puphagupur on, go (Puphagupur) rukano: Na Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

61. Na Ibut o isha-an Ka kiran, o antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa, go piyakaphasiyonot Iyan so Alongan go so Olan? na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah. Na andamanaya i ka-puthalikhod iran?

62. So Allah na puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan; go puphakasimpitun Niyan rukaniyen; Mata-an! A so Allah si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ۖ إِنَّا
هُنَّ عَوْنَوْتٌ

٤٧

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَنَبُوتَنَّهُم مِّنَ الْجَنَّةِ ۗ عَرَفَ بَعْرِي مِنْ
نَحْنَا أَلَّا نَهُرُ خَلَدِينَ فِيهَا نَعِمَّ
أَجْرُ الْعَدِيلِينَ

٤٨

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يُنَوَّلُونَ

وَكَيْنَ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحِيلُّ رِزْقَهَا اللَّهُ
يُرِزِّقُهَا لِوَيَاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

٤٩

وَلَئِنْ سَأَلَتْهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ
اللَّهُ فَإِنَّمَا يُنَوَّفُكُونَ

٥٠

اللَّهُ يَسْعِطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

٥١

63. Na Ibut o isha-an Ka kiran, o antawa-a i Tomiyoron pho-on ko kawang ko ig, na ini Oyag Iyan noto ko Lopa ko oriyan o Kiyapatai niyan? Na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah! Tharowangka: So Podi na ruk o Allah! Kuna, ka so kadakulan kiran na di siran punggudaguda.

64. Na da ko ungkai a Kaoyagoyag ko doniya inonta na karimbaran go katumbangan; na Mata-an! A so Ingud a Maori na titho a Sukaniyan i Kaoyagoyag, o siran na katawi ran.

65. Na igira a miyakada siran ko Kapal, na Manguni siran ko Allah, sa totolabosun niran Rukaniyan so okit ko Kapaginutao; na kagiya a sabutun Niyan siran a iraot siran ko Kalopa-an, na sa maoto na siran na Puphanakoto siran!-

66. Ka kagiya a Phagongkirun niran so inibugai Ami kiran, go kagiya a masosonor siran! Na kato-kawan niran ndun.

67. Ba iran nda mailai a Mata-an! A Sukami na somingga Kami sa lindonga, a Panarigan, na Puphanikhumun so manga Manosiya ko muliliyota kiran? Ba so ribat i Phariatiyaya-an niran, na so Limo o Allah na Phagongkirun niran?

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً فَأَخْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا
لِيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ الْحَمْدُ لِلَّهِ بِلَّ
أَكَثَرُهُمْ لَا يَعْقُلُونَ ﴿٦٣﴾

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُ وَرَبُّ
وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لِهِ الْحَيَاةُ
لَوْكَاتُؤُنْ يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْقُلُبِ دَعَوْا اللَّهَ
مُخَاصِصِينَ لَهُ الَّذِينَ فَلَمَّا نَجَّنَهُمْ إِلَى الْبَرِّ
إِذَا هُمْ يَشْرِكُونَ ﴿٦٥﴾

لِيَكْفُرُوا أَيْمَانَهُمْ وَلَسْمَنُوا
فَسُوفَ يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾

أَوْلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمَاءً امِنًا
وَيُنْهَكُّنَّ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ
أَفَإِلَّا بِطِلْبِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ
يَكْفُرُونَ ﴿٦٧﴾

68. Na ba adun a tao a makalubi a darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa kabokhag, o di na Piyakambokhag iyan so bunar kagiya makaoma-on? Ba da-a matatago ko Naraka Jahannam a darpa a bagiyan o manga Kapir?

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ أَفْرَقَ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أَوْ كَذَبَ بِالْعَيْنِ لَتَاجَاهُ وَالْيَسِ فِي جَهَنَّمَ
مَثْوَى لِلْكَافِرِينَ

69. Na so siran a Miyamanagon-taman makapantag Rukami,- na Mata-an a Nggonana-on Nami siran ndun ko manga okit Ami: Na Mata-an! A so Allah na pud dun o Miphipyapiya.

وَالَّذِينَ حَمَدُوا فِي النَّهَايَةِ هُمْ شَهِدُونَ
وَلَمَّا آتَاهُ اللَّهُ مَعَ الْمُحْسِنِينَ

Surah Al-Rum-30

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Tiyaban so pagtao a Rum-

3. Si-i ko marani a Lopa; na si-i ko oriyan o kiyatabana kiran, na phakataban siran ndun-

4. Si-i ko mamakapira ragon. Ruk o Allah so miyanggolaola paganai, a go so khaori: na sa Alongan noto na khababaya so Miyamaratiyaya-

5. Sabap ko tabang o Allah. Thabangan Niyan so tao a kabaya,

سُورَةُ الرُّومِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

غَلِيلَتُ الرُّومُ

فِي أَذْنَ الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ

غَلِيلِهِمْ سَيَقْلِبُونَ

فِي بَعْضِ سَيِّئَاتِ اللَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ

وَمَنْ بَعْدُ وَيَوْمَ يَقْرَأُ

يَنَصِّرُ اللَّهُ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ

Iyan Sukaniyan so Mabagur, a Maka-limo-on.

6. Diyandi o Allah. Di pundorat so Allah ko diyandi Iyan: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

7. Katawan niyan so mapapayag ko Kaoyagoyag sa doniya: A siran na so Akhirat na siran na di iran mai-inungka.

8. Ba iran nda pamimikirana-si i ko manga ginawa iran? A da ko Kiya-aduna o Allah ko manga Langit a go so Lopa go so nganin a pagulutan a dowanan: Inonta na si-ko bunar, go so ta-alik a miyapunto; na Mata-an! A madakul ko manga Manosiya a so kitho-ona an ko Kadnan niran na titho a o-Ongkir-un niran!

9. Ba siran nda lalakao ko Lopa ka-an niran mapagilailai o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miya-ona an niran? Aya butad iran na tanto a mala a di siran i bagur: Go pindado iran so Lopa go pimbabalayan niran noto sa madakul a di so kiyambalai ranon: Go mini-oma kiran o manga Sogo kiran so manga rarayag a karina; na da ko butad o Allah i ba Niyang siran pushalimboti, na ogaid na aya butad iran na so manga ginawa iranna pushalimbotan niran.

الْعَكِيرُ الرَّحِيمُ

وَعَدَ اللَّهُ لَا يُخْلُفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ٦

يَعْلَمُونَ كُلَّهُمْ أَنَّ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَهُنَّ عَنِ
الآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ ٧

أَوَلَمْ يَنْفَكِرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِيقَةِ
وَأَجَلٌ مُّسَمٌّ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ
بِلْقَاءِ رَبِّهِمْ لَكَفِرُونَ ٨

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عِنْقَبَةُ الدَّيْنِ مِنْ قَبْلِهِمْ كَائِنًا
أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ
وَعَمَّرُوهَا أَكْثَرَ مَا عَمَّرُوهَا
وَجَاءَتِهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا
اللَّهَ لِيظْلِمُهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ ٩

10. Oriyan niyan na aya dun a khabolosan o siran a minggagalu-buk sa marata, na so marata; sa kiyapakambokhaga iran ko manga Ayat o Allah, go miyabaloi siran a gi-i ran noto pagishawisha on.

11. So Allah i puphanagipo-on (Mangadun) ko manga Ka-adun; oriyan niyan na khasoi Niyan (Ma-dun ko Akhirat); oriyan niyan na Ron kano phakandoda.

12. Na si-i ko gawi-i a kapaka-tindug o Bangkit, na kada-an sa panginam so manga baradosa;

13. Go da-a mabaloi a bagiyan nirana ko ipuphamanakoto iran a mamakaogop, go mabaloi siran a so ipuphamanakoto iran na Ongkir-un nirana.

14. Go si-i ko gawi-i a kapaka-tindug o Bangkit, na sa Alongan noto na makambulabulag siran.

15. Na so siran a Miyamara-tiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, na siran i khatago ko Sorga a kokormatun siran.

16. Na so siran a Miyamangong-kir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami a go so kitumo ko Akhirat, na siran man i khatago ko siksa a phamakadarpa-an siran non.

ثُمَّ كَانَ عَذَقَةً لِّلَّذِينَ أَسْتَوْأُوا سَوَائِنَ أَنْ
كَذَّبُوا بِعِيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا
يَسْتَهِزُونَ ﴿١٠﴾

اللَّهُ يَدْعُوا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبَشِّرُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٢﴾

وَلَمْ يَكُنْ لَّهُمْ مِنْ شُرَكَاءِ يَهُمْ شَفَعَةً
وَكَانُوا يُشْرِكُونَ بِهِمْ
كَفَرُوكَ ﴿١٣﴾

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ
يَنْفَرُونَ ﴿١٤﴾

فَإِنَّمَا الَّذِينَ كَفَرُوا وَأَعْمَلُوا
الصَّنْعَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ
يُحَبَّرُونَ ﴿١٥﴾

وَإِنَّمَا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءٍ
الْآخِرَةِ فَأُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ
مُحَصَّرُونَ ﴿١٦﴾

17. Na Phodi Podi a niyo so Allah, ko masa a kagabini rukano, go so masa a kapita i rukano;

فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَجِينَ
تُصْبِحُونَ

وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَعَشِيًّا وَجِينَ تَظَاهِرُونَ

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيْتَ وَيُخْرِجُ الْمَيْتَ
مِنَ الْحَيِّ وَيُحْكِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
وَكَذَلِكَ يُخْرِجُونَ

18. Na ruk Iyan so Podi, si-i ko manga Langit a go so Lopa; go so kagabi-gabi go so masa a kapulohor iyo.

19. Puphakagumaon Niyan so Oyagoyag a pho-on ko Miyatai, go puphakagumaon Niyan so Miyatai pho-on ko Oyagoyag, go Phagoya-gun Niyan so Lopa ko oriyan o kiyapatai niyan: Na lagid oto man a kaphakagumawa rukano (pho-on ko manga kobor).

20. Na pud ko manga tanda Iyan, a Kiya-aduna Niyan rukano a pho-on sa botha; oriyan niyan na sa maoto na sukano na Manosiya a Khipapayapat!

وَمَنْ أَيْتَهُ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ
إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنَشِّرُونَ

21. Go pud ko manga tanda Iyan, a Inadunan kano Niyan a pho-on ko manga ginawa niyo, sa manga darodopa, ka angkano mapaparo si-i rukaniyan, go singgayan Niyan so lut iyo sa kabaya a go Limo: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titlo a manga tanda ko pagtao a puphamimikiran nun nir-an.

وَمَنْ أَيْتَهُ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ
أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ
بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي
ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَنْفَكِرُونَ

22. Go pud ko manga tanda Iyan, a Kiya-aduna Niyan ko manga Langit a go so Lopa, go so kambidabida o manga basa niyo

وَمَنْ أَيْتَهُ، خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَأَخْنَافَ أَنْسَنِكُمْ وَأَلْوَانَكُمْ إِنَّ

go so manga waruna niyo: Mata-an!
A adun a matatago ro-o man a titho
a manga tanda ko manga Tata-o.

23. Go pud ko manga tanda Iyan, so torog iyo ko gagawi-i a go so daondao, go so kapuphuloloba a niyo ko Kakawasa-an Niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko pagtao a puphamamakinug siran.

24. Go pud ko manga tanda Iyan, a puphaki-ilai Niyan rukano so kilat, sa kaluk a go inam, go Iputhoron Niyan a pho-on ko kawang so ig a oran na phagoyagun Niyan sa sabap Rukaniyan so Lopa ko oriyan o kiyapatai niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko pagtao a punggudaguda-an niran.

25. Go pud ko manga tanda Iyan, a kapakatitindug o Langit a go so Lopa sa sabap sa Sogowan Niyan: Oriyan niyan na amai ko tawagun kano Niyan, sa isa a pananawag, pho-on ko Lopa, na sa maoto na sukano na mamakagumao kano (pho-on ko manga kober iyo).

26. Na ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit go so Lopa: Tanan non Makaphapasiyonot.

27. Go Sukaniyan so puphana-gipo-on (Mangadun) ko manga Ka-adun; oriyan niyan na khasoi Niyan

فِي ذَلِكَ لَأَيَّتِ الْعَلَمِينَ ﴿٢٢﴾

وَمِنْ ءَايَتِهِ مَنَّا مُكْرِمٌ بِالْيَنِ وَالنَّهَارِ
وَأَبْنَغَاهُ كُمٌّ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّكَ فِي ذَلِكَ
لَأَيَّتِ الْقَوْمُ يَسْمَعُونَ ﴿٢٣﴾

وَمِنْ ءَايَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرَقَ حَوْفًا
وَطَمَعاً وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي
بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّكَ فِي ذَلِكَ
لَأَيَّتِ الْقَوْمُ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ
بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دُعَوَةً مِنَ الْأَرْضِ
إِذَا آتَنَّهُمْ خَرْجَوْنَ ﴿٢٥﴾

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
كُلُّهُ لَهُ قَنْبُونَ ﴿٢٦﴾

وَهُوَ الَّذِي بَيَّنَ الْحَقَّ ثُمَّ يُعِيدُهُ
وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمُثُلُ الْأَعْلَى

(Madun ko Akhirat); na giyoto na tanto a malbod si-i Rukaniyan. Go ruk Iyan so butad a maporo si-i ko manga Langit a go so Lopa: Go Sukaniyan so Mabagur, a Maon-gangun.

28. Mimba-al rukano sa ibarat a pho-on ko manga ginawa niyo: Ba adun a ruk iyo a pud ko miyakha-pa-ar o manga tangan niyo a khipakatotompok ko pagupur Ami rukano? Na sukano na mulagilagid-on, na ipukhaluk iyo siran lagid o kipukhalukun niyo ko manga ginawa niyo? Lagid aya a gi-i Ami ka-shumpada magosai ko manga tanda ko pagtao a Phunggudaguda-an nir-an.

29. Kuna, ka aya inonotan o siran a minggogolaola sa ribat na so manga kabaya iran a kuna a ba Kata-o. Na antawa-a i makatoro ko tao a diyadag o Allah! Go da-a bagiyan niran a phamakatabang.

30. Na Pakambatangangka so Hadap Ka ko Agama: A Shasalim-botawangka; okit a Kiyapangadun o Allah: A so Inadun Niyan so manga Manosiya si-i Rukaniyan. Da-a kasambi ko Kiyapangadun o Allah: Giyoto man i okit a ontol, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

31. Sasangor kano si-i Rukaniyan, go onoti niyo Sukaniyan, go

فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

ضَرَبَ لَكُم مَثَلًا مِنْ أَنفُسِكُمْ هَلْ لَكُمْ
مِنْ مَالَكُتْ أَيْمَنُكُمْ مِنْ شَرِكَاءِ فِي
مَارِقَنَتْكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ
تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتْكُمْ أَنفُسَكُمْ
كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ

بَلْ أَتَّبَعَ اللَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ
عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدِي مِنْ أَنْهَى اللَّهُ وَمَا هُمْ
مِنْ نَّصِيرٍ

فَأَقْمِدَ وَجْهَكَ لِلَّذِينَ حَنِيفُوا فَطَرَ اللَّهُ
الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا الْأَنْبِيلَ لِخَلْقِ
الَّهُ ذَلِكَ الَّذِيْنَ أَقْتَمَ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

مُنْبِينَ إِلَيْهِ وَأَنْقُوهُ وَأَقِمُوا الْصَّلَاةَ

pamayandugun niyo so Sambayang, go o ba kano mabaloi a pud ko manga Pananakoto;-

32. A siran so pimba-a ba-ad iran so okit iran, go miyabaloj siran a mithitinduga;- oman i isa ka sagorompung na so shisi-i kirian (a kupit) na pukhababaya-an niram!

33. Na igira a miyasogat so manga Manosiya a morala, na manguni siran ko Kadnan niram, a mabalingan siran non: Oriyan niyan na igira a piyakata-am Iyan siran sa pho-on Rukaniyan a Limo, na sa maoto na so isa ka sagorompung kirian na so Kadnan niram na Puphakisakotowan niram,-

34. Ka Phagongkirun niram so inibugai Ami kirian! Na sawiti niyo (so doniya); ka katokawan niyo bo.

35. Ba adun a Inituron Ami kirian a katantowan, na sukanian i gi-i Tharo ko nganin a siran na Ipushakoto iran Non?

36. Na igira a piyakata-am Ami so Manosiya sa Limo, na mababaya siran sa sabap rukaniyan: Na o masogat siran a marata sabap ko mini-onsa a galubuk o manga lima iran, na sa maoto na siran na pu-khada-an siran sa panginam!

37. Ba iran nda mailai a Mata-an! A so Allah na puphakaoladun

وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ٢١

مِنَ الَّذِينَ فَرَقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا
شِيَعًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرَحُونَ ٢٢

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا إِلَيْهِ مُنِيبِينَ
إِلَيْهِ شُمَّرَ إِذَا أَذَاقَهُمْ مِنْهُ رَحْمَةً إِذَا
فَرَقُوا مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ٢٣

لِيَكْفُرُوا بِإِيمَانِهِمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ
تَعْلَمُونَ ٢٤

أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَنًا فَهُوَ يَسْكُنُ بِمَا
كَانُوا بِهِ يُشْرِكُونَ ٢٥

وَإِذَا أَذَقْنَا أَنَّاسًا رَحْمَةً فَرَحُوا بِهَا
وَإِنْ تُصِّبُهُمْ سَيِّئَاتٍ يُبَاقِدُمْ أَيْدِيهِمْ
إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ٢٦

أَوْلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يُسْطِعُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ

Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, go puphakasimpitun Niyan? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko pagtao a Khipaparatiyaya.

38. Na bugan Ka ko tonganai so kabunar iyan, go so Miskin, go so Gi-i Mulayalayag a maka khakadiat a miya kawang sa Lalan. Guyoto man i lubi a mapiya a bagiyan o siran a kabaya iran so balas o Allah; na siran man na siran i phamakada-ag.

39. Na sa dun sa ipamumugai niyo a pho-on sa kapaka-isug ka an makaisug ko manga tamok o manga Manosiya, na di phakaisug si-i ko Allah: Na sa dun sa ipamumugai niyo a pho-on sa Pangalinggagao a kabaya iyo ko balas o Allah, na siran man na siran i gi-i thakutakup.

40. So Allah so Miyadun rukano: Oriyan niyan na riniskhiyan kano Niyan; oriyan niyan na phatain kano Niyan; oriyan niyan na pagoyagun kano Niyan (ko Alongan a Qiyamah). Ba adun a pud ko Ipuphamanakoto niyo a makapunggolaola ro-o sa maito bo? Soti Sukaniyan! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran!

41. Miyapayag so kabinasa ko kalopa-an a go so kalodan sa sabap ko pinggalubuk o manga lima o manga Manosiya (a kandarowaka),

وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَا يَنْتَلِقُونَ
يُؤْمِنُونَ

فَعَاتِ ذَا الْقُرْبَى حَقَّهُ وَالْمُسْكِنُونَ وَابْنَ
السَّبِيلِ ذَلِكَ حَرْثُ الْلَّذِينَ يُرِيدُونَ
وَجْهَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَمَاءَ اتَّسَمَ مِنْ رِبَّا لَيْرُوا فِي أَنْوَلِ
النَّاسِ فَلَا يَرْبُوا عَنْ دَلِيلِهِ وَمَاءَ اتَّسَمَ مِنْ
زَكْوَافِ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُضْعِفُونَ

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ زَكَرَكُمْ ثُمَّ
يُمْسِكُكُمْ ثُمَّ يُخْبِي كُمْ هَلْ مِنْ
شُرَكَاءَ كُمْ مَنْ يَفْعَلُ مِنْ ذَلِكُمْ مِنْ شَيْءٍ
سُبْحَانَهُ وَنَعَمَّلَ عَمَّا يُشَرِّكُونَ

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ
أَيْدِي النَّاسِ لِيُذْيِقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا

ka phakita-aman Niyan kiran so (karata o) saba-ad ko pinggolaola iran: Ka-an siran makambalingan (ko ontol).

لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤١﴾

42. Tharowangka: A ndalakao kano ko Lopa na pagilailaya niyo o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miyaona: Miyabaloi so kadakulan kiran a manga Pananakoto.

43. Na antapun Ka so Hadap Ka ko Agama ontol, ko dapun so kapakatalingoma o gawi-i a da-a makarunon pho-on ko Allah: Sa Alongan noto na makasushunggaya siran.

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَنْقِيَّةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكُونَ ﴿٤٢﴾

فَأَقْمِمْ وَجْهَكَ لِلَّذِينَ أَفْتَسَمْ مِنْ قَبْلِكَ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرْدَلَهُ مِنْ اللَّهِ يُوَمِّدُ بَصَدَّعُونَ ﴿٤٣﴾

44. Sa tao a Mongkir na phakatana-on so Kiyaongkir iyan: Na sa tao a nggalubuk sa mapiya na bagiyan o manga ginawa iran a pukhatibaba iran a dukhai:

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفُرٌ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نَفْسٍ يَمْهُدُونَ ﴿٤٤﴾

45. Ka mbalasan Niyan so Miyamaratiyyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, ko kakawasa-an Niyan. Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khababaya-an so Miyan mangongkir.

46. Na pud ko manga tanda Iyan, a kapumbotawani Niyan ko manga ndo, a puphamalata (ko oran), go angkano Niyan mapakata-am ko Limo Iyan, go an puphamakabuthas so manga Kapal sabap ko sogo a Niyan, go angkano gi-i

لِيَجِزِيَ الَّذِينَ إِمْنَأُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكُفَّارِ ﴿٤٥﴾

وَمَنْ أَيَّنَهُ أَنْ يُرْسِلَ إِلَيْهِ مُبَشِّرَاتٍ وَلَيُذْيِقُهُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَلَيَتَجَزَّى الْفَلَكُ بِأَمْرِهِ وَلَيَنْبَغِي مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّهُمْ تَشَكُّرُونَ ﴿٤٦﴾

makambabanog ko kakawasa-an Niyan: Go angkano Makapananalamat.

47. Na Sabunsabunar a Somyogo Kami ko miya-on a an Ka, sa manga Sogo si-i ko pagtao iran; na miyakatalingoma siran kir-an a rakhus o manga karina a manga rarayag: Na siniksa Ami so Mimbabaradosa; na miyabaloi a kabunar Rukami so katabangi ko Miyamaratiyaya.

48. So Allah so puphakasambur ko manga ndo, na pukhibayog iyan so gabon: Na pukhayatun niyan ko kawang sa sadun sa kabaya Iyan, go pumbalowin Niyan sukanian a pishagintas; na Pukhailaingka so oran a pulutos pho-on ko pagulutulutan niyan: Na igira ini sogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan, na sa maoto na siran na pukhababaya siran!-

49. Na Mata-an a miyabaloi siran ko da kiran nompun Kitoronun ko ona-an niyan a tithe a khika-a da-an sa panginam!

50. Na Ilayangka so rara o Limo o Allah!- O andamanaya i kaphagoyaga Niyan ko Lopa ko oriyen o kiyapatai niyan: Mata-an! A giyoto man i tithe a phangoyag ko Miyamatai: Go Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

وَلَقَدْ أَرَى سَنَاءً مِّنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَيْنَا فَوْمَهُمْ
فَجَاءُهُ وَهُرَبَ بِالْبَيْتِ فَإِنَّهُمْ مِّنَ الظَّالِمِينَ
أَجَرَهُمُوا وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرٌ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿٤٧﴾

اللهُ الَّذِي يُرِسِّلُ الرِّيحَ فَتُثْبِرُ سَحَابًا
فِي سَطْلَهُ، فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَمَعْلُومٌ
كِسْفًا فَأَفَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خَلْلِهِ، فَإِذَا
أَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُوَ
لِسْتَ بِشَهِرٍ وَّنَ

وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ مِّنْ
قَبْلِهِ لِمُبْلِسِينَ ﴿٤٨﴾

فَانظُرْ إِلَى مَا تَرَكَ رَحْمَةً اللَّهِ كَيْفَ يُنْجِي
الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْهِبَتِهِ إِنَّ ذَلِكَ لَمُحْكَمٌ
الْمُوْقَتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٩﴾

51. Na Ibut o Sogo Kami sa ndo na go iran mailai (so pangoma-an) a makabinaning,- na itataros iran ndun ko oriyan niyan a Kao-ongkir iran!

وَلِئِنْ أَرَزَّنَا رِحَافَةً وَمُصْفَرَالظَّلُوا
مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ ﴿٥١﴾

52. Na Mata-an! A Suka na Dingka Maphakinug ko miyamatai, go Dingka Maphakinug ko manga bungul so Panolon, igira a tominin-gur siran, a khitalikhod.

فَإِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْقَعَ وَلَا تُسْمِعُ الصَّمَدَ
الدُّعَاءَ إِذَا وَلَوْأَمْدُرِينَ ﴿٥٢﴾

53. Go da Ruka i Bangka manggonanao so manga bota sa kapokas iran ko kadadadag iran: Da-a maphakanug Ka a rowar ko tao a Mapaparatiyaya ko manga Ayat Ami, na siran na Mbabayorantang siran.

وَمَا أَنْتَ بِهِدِ الْعُمَى عَنْ ضَلَالِنَّهِمْ إِنْ
شُعْمُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِثَانِيَنَا فَهُمْ
مُسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾

54. So Allah so Miyadun rukano pho-on ko malumuk, oriyan niyan na biyaloi Niyan a pho-on ko oriyan o malumuk a mabagur, oriyan niyan na biyaloi Niyan a pho-on ko oriyan o mabagur a malumuk, go kalokus. Phagadunun Niyan so kabaya Iyan, na Sukaniyan so Mata-o, a Gaos.

َاللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ
جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ
بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ ﴿٥٤﴾

55. Na si-i ko gawi-i a kapakatindug o Bangkit, na pushapa so manga baradosa sa da-a minitarug iran (ko Doniya) a salakao ko isa ka oras: Lagid oto man a kiyabaloi ran a gi-i mbaba-as sa kabokhag!

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا
لِشَوَّا غِرْسَاسَعَةٍ كَذَلِكَ كَانُوا
يُؤْفَكُونَ ﴿٥٥﴾

56. Na Tharo-on o siran a piyamugan ko Kaṭa-o, a go Paratiyaya:

وَقَالَ الَّذِينَ أَتُوا الْعِلْمَ وَالَّذِينَ لَقَدْ

A Sabunsabunar a miyakatarug kano si-i ko Kitab o Allah, sa taman ko gawi-i a kapangoyag, na giyai so gawi-i a kapangoyag: Na ogaid na sukano na aya butad iyo na di niyo katawan!

لِيَشْتَمِّ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَيْهِ أَيَّوْمَ الْبَعْثَةِ
فَهُكُذَا يَوْمُ الْبَعْثَةِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾

57. Na sa Alongan noto na di phakanggai a gona ko siran a Mindadarowaka so dalina iran, go di siran pakaphangunin sa rila.

فِيَوْمِئِذٍ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمُوا
مَعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٦٨﴾

58. Na Sabunsabunar a piyayag Ami ko manga Manosiya, sangkai a Qur-an so oman i ibarat: Na Ibut o Katalingomaingka siran sa tanda, na Mata-an a Putharo-on ndun o siran a da Pamaratiyaya: Da ko sukano inonta na manga ribat.

وَلَقَدْ ضَرَبَنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ
مِنْ كُلِّ مُثَلٍ وَلَيْنَ حِتَّهُمْ بِثَابِتَةٍ
لِيَقُولُنَّ اللَّهُمَّ كَفُرُوا إِنَّ أَنْتَ أَكْلَمُ
مُبْطَلُونَ ﴿٦٩﴾

59. Lagid oto man a kapuphar-kata o Allah ko manga poso o siran a di iran katawan.

كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الظَّالِمِينَ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾

60. Na Phantangka: Mata-an! a so diyandi o Allah na bunar: Go o ba Ka mathitilakhap o siran a di khitotomangkud.

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا
يَسْتَخِفَنَّكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ ﴿٧١﴾

Surah Lucman-31

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

سُورَةُ الْقَصَمَانِ

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آلـهـ

2. Giyaya na manga Ayat ko Kitab a katatagowan sa Ongangun,-

3. A Torowan go Limo ko Miphipiyyapiya,-

4. A so ipuphamayandug iran so Sambayang, go puthonain niran so Zakat, go siran na so Akhirat na siran na tatangkudun niran.

5. Siran man i thatakna ko Torowan a pho-on ko Kadnan nir-an; go siran man na siran i Phama-kada-ag.

6. Na adun a pud ko manga Manosiya, a tao a puphamasa sa katumbangan a Tothal, ka-an makadadag ko lalan o Allah, a kuna a ba Kata-o, go phagumba-alan niyan a kasandagan: Siran man na adun a bagiyan niran a siksa a phakahina.

7. Na igira a puphangadi-a non so manga Ayat Ami, na tomali-khod, a Mananakabor, lagid o ba niyan noto da manug, lagid o ba kiyatagowan so mbala a tangila niyan sa kabungul: Na Puphanotholangka on so siksa a malipuds.

8. Mata-an! a so Miyamara-tiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyan niran a manga Sorga a pakalma,-

9. Makakakal siran non. Diyandi o Allah a bunar: Na Sukaniyan so Mabagur, a Mao-ngangun.

٢١ تَلَكَءَيْتُ الْكِتَبِ الْحَكِيمِ

٢ هُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُحْسِنِينَ

الَّذِينَ يَقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكُوْةَ
وَهُمْ بِالآخِرَةِ هُمْ يُوقَنُونَ

أُولَئِكَ عَلَى هُدَىٰ مِنْ رَبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشَرِّى لَهُوَ الْحَدِيثُ
لِيُضْلِلَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ غَيْرَ عَلِيهِ وَيَتَّخِذُهَا
هُرُواً أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

وَإِذَا نَتَلَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَلَمْ يُسْتَكِنْ
كَانَ لَنَّرِسِمَعَهَا كَانَ فِي أَذْنِيهِ وَقَرَافِشِرِهِ
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

إِنَّ الَّذِينَ إِمَانُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَهُمْ جَنَّتُ النَّعِيمِ

خَلِدِينَ فِيهَا وَعَدَ اللَّهُ حَقًا وَهُوَ الْغَنِيُّ
الْحَكِيمُ

10. Inadun Niyan so manga Langit a da-a manga polaos a khailai niyo sukaniyan; go piyakabukanan Niyan so Lopa sa manga Palao, ka angkano niyan di pukhakaog; go iniparak Iyan non so oman i baraniyawa. Na piyakatoron Ami phonon ko kawang so ig a oran, na piyakatho Ami ron so oman i pishoson a mapiya.

11. Giyaya a Inadun o Allah: Na paki-ilai niyo Rakun o antona-a i Miya-adun o siran a salakao Rukaniyan: kuna, ka so manga darowaka na matatago ko kadadag, a mapayag.

12. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Luqman so Ongangun (na Pitharo-on a): Panalamat Ka ko Allah. Na sa tao a Manalamat, na Makaphanalamat sa ruk bo o gina-wa niyan: Na sa tao a Mongkir, na Mata-an! A so Allah na Angkos, a Puphodin.

13. Na gowani na Pitharo o Luqman ko Wata Iyan, a Sukaniyan na Puhanguthoma-an Niyan: Hai Ikaritan Ko! Dingka Shakoton so Allah: Mata-an! A so Kapanakoto na titho a kandarowaka, a lubi a mala.

14. Na piyanginsana Mi ko Manosiya so mbala a lokus iyan: Kiya-awidan sukaniyan o Ina Iyan ko kalumuk, a maliliyawao ko isa a

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرْقَنَهَا وَالْقَنِ
فِي الْأَرْضِ رَوَسِيَ أَنْ تَحِيدَ يُكَمِّلُ وَيُثْبِتُ فِيهَا
مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنْزَلَنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَبْنَيْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٌ

هَذَا أَخْلَقَ اللَّهُ فَأَرْوَفَ مَا ذَاهَلَ
الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ بِلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ
مُّبِينٍ

وَلَقَدْ أَلَيْنَا لِقَنَنَ الْحِكْمَةَ أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ
وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ
كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ

وَإِذَا قَالَ لِقَنَنُ لِأَبْنِيهِ وَهُوَ عَظُمٌ يَعْبُدُ
لَا شُرِيكَ بِاللَّهِ إِنَّ الشَّرِيكَ لَظُلْمٌ
عَظِيمٌ

وَصَنَّيْنَا الْأَلْسَنَ بِوَلَدِيهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ
وَهُنَّا عَلَىٰ وَهُنْ وَفَصَنَّهُ فِي عَامِينِ أَنْ
اَشْكُرْ لِوَلَدِيهِ إِلَى الْمَصِيرِ

kalumuk: Go miyakagunuk somoso ko solud a dowa ragon: Panalamat Ka Rakun a go so mbala a lokus Ka: Si-i Rakun so khabolosan.

15. Na o ba Ka iran mba-a sa sa Kisakoton Ka Rakun ko da-a ruk Ka on a Kata-o, na Dingka siran Pagonoti; go pakipagupuda Ka kir-an si-i ko doniya sa adat a mapiya; na kudug Ka ko lalan a tao a mimbalinan si-i Rakun: Oriyan ni-yan na si-i Rakun so khandodan niyo, na Phanotholun Ko rukano so Pinggolaola niyo.

16. (Pitharo o Luqman:) Hai Ikaritan Ko! Mata-an naya! A o adun a Ma-adun (a Amal) a tim-bang o od a Hardal, na matago si-i ko lakongan, odi na si-i ko manga Langit, odi na si-i ko Lopa, na ithalingoma Sukaniyan o Allah: Mata-an! A so Allah na Lambas i Kata-o, a Kaip.

17. Hai Ikaritan Ko! Pamayan-dugun Ka so Sambayang, go Sog-on Ka so mapiya, go saparun Ka so marata: Go Phantangka ko apiya antona-a i minisogat Ruka; Mata-an! A giyoto man na pud ko mailot a manga Sogowan.

18. Go Dingka thangkiri-in so biyas Ka ko manga Manosiya (sa kapanakabor), go di Ka pulalakao ko Lopa a Mangangandag; Mata-an! A so Allah na di Niyan kha-

وَإِنْ جَهَدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ
لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطْعِمُهُمَا وَاصْبِرْهُمَا
فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَأَتْبِعْ سَبِيلَ مَنْ
أَنَابَ إِلَىٰ شَرِإِلَّا مَرْجِعُكُمْ
فَإِنْ يُكْثِرُوكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ١٦

يَسْبِحُ إِنَّهَا إِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ
خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ
أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ
خَيْرٌ ١٧

يَسْبِحُ أَقِيمُ الصَّلَاةَ وَأَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ
وَأَنْهِ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ
إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزِيزِ الْأَمْوَالِ ١٨

وَلَا نَصْبِرُ خَذَّلَ لِلنَّاسِ وَلَا نَمْشِ فِي الْأَرْضِ
مَرْحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْنَلٍ فَخُورٍ ١٩

baya-an so oman i takabor, a Ma-salibantog;

19. Go Shokodingka so Kapula-lakaongka, go Pakainayangka so Sowarangka; Mata-an! A aya piyakagowagowad ko manga sowara na Sabunar a so sowara Kimar.

20. Ba niyo da mailai a Mata-an! A so Allah na Piyakaphasiyonot Iyan rukano so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa, go siyamporna Iyan rukano so manga Limo Iyan sa mapayag, go masolun? Na adun a pud ko manga Manosiya a gi-i makiphapawala makapantag ko Allah, a kuna a ba Kata-o, go di Torowan, go di Kitab a miyakabugai sa sindao!

21. Na igira a Pitharo kiran: Akuduga niyo so Initoron o Allah, na Tharo-on niran: A kuna, ka aya khudugun nami na so miyato-on nami ron so manga lokus ami. Ati apiya aya butad o Shaitan na puthawagun niyan siran ko siksa a Pushokhayao (na aya iran ndun phagonotan)?

22. Na sa tao a Imbayorantang iyan a ginawa niyan ko Allah, a sukanian na phipiyapiya, na Sabunar a kiyakaputan niyan so kaputa a mabagur: Na si-i ko Allah so khaakiran ko manga olaola.

23. Na sa tao a Mongkir, na o ba Ka mapakamboko o Kiyaongkir

وَأَقْصِدُ فِي مَشِيقٍ وَأَعْضُضُ مِنْ صَوْنَكَ
إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لِصَوْتِ الْحَمْرَىٰ ١٩

أَلَمْ تَرَوْ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعْمَةً ظَاهِرَةً
وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَدِّلُ فِي اللَّهِ
بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٌ مُنِيرٌ ٢٠

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَتَبِعُو مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ
نَنْسَعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ إِمَاءَنًا أَوْ لَوْكَانَ
الشَّيْطَانُ يَدْعُهُمْ إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ ٢١

وَمَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ
مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرُوقَ الْوَقِيقَ
فِي إِلَى اللَّهِ عَنِّيْبَةِ الْأَمْوَارِ ٢٢

وَمِنْ كُفَّارِ لَا يَحْزُنُكَ كُفُورُهُ إِلَيْنَا

iyan: Si-i Rukami so khandodan niran, na Phanotholun Ami kiram so pinggolaola iran: Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

مَرْجِعُهُمْ فَنِتَّبْهُمْ بِمَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصَّدْوِرِ ﴿٢٣﴾

24. Phakasawitun Ami siran (ko doniya) sa maito: Oriyan niyan na pakapagubongun Ami siran ko siksa a sangat.

نَمْنَعُهُمْ قَلِيلًا مِمَّا نَضَطَرُهُمْ إِلَى
عَذَابٍ عَلِيِّظٍ ﴿٢٤﴾

25. Na Ibut ka o isha-an Ka kiram, o antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah. Tharowangka: A so Podi na ruk o Allah! Kuna, ka so kadakulan kiram na di iran katawan.

وَلَيْسَ سَالَتْهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

26. Ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit, go so Lopa: Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i Angkos, a Puphodin.

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ
الْعَنْيَ الْعَمِيدُ ﴿٢٦﴾

27. Na apiya pun Mata-an! A so matatago ko Lopa a kayo na manga Pansom, go so Kalodan (na dawati), na omanan Niyan noto sa pito a manga Kalodan, na di thaman so manga Katharo o Allah: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maon-gangun.

وَلَوْأَنَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرٍ قَالَهُمْ
وَالْبَحْرُ مِنْهُمْ دُهُوٌ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ
أَبْخُرٌ مَا نَفَدَتْ كَلِمَتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾

28. Da ko Kiya-aduna rukano, go da ko kapagoyaga rukano, inonta na lagid o ginawa a isa: Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

مَا خَلَقْتُمْ وَلَا بَعْثَكُمْ إِلَّا كَفِيسٍ
وَاحْدَدْتُ إِنَّ اللَّهَ سَيِّعُ بَصِيرُ ﴿٢٨﴾

29. Bangka da mailai a Mata-an! A so Allah na puphakasoludun Niyan so gagawi-i ko daondao, go puphakasoludun Niyan so daondao ko gagawi-i; go piyakaphasiyonot Iyan so Alongan, a go so Olan, oman i isa na pukhudug (ko lalan niya) taman ko ta-alik a pupunto-on; na Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan?

30. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Bunar; na Mata-an! A so Puphanonganowin niran a salakao Rukaniyan na ribat; na Mata-an! A so Allah, na Sukaniyan so Maporo, a Mala.

31. Bangka da mailai a Mata-an! A so manga Kapal na puphamangtas ko Kalodan sabap ko Limo o Allah? - Ka puphaki-ilai Niyan rukano so manga tanda Iyan? Mata-an! A dun a matatago ro-o man a titlo a manga tanda ko oman i Mapantang, a Mananalamat.

32. Na igira a kiyakoloban siran sa bagul a lagid o manga Palao, na Manguni siran ko Allah, a totolabosun niran Rukaniyan so Panguni. Na kagiya a sabutun Niyan siran, a iraot siran ko kalopa-an, na so saba-ad kiran na Miyaginontolan. Na da-a shangka ko manga tanda Ami a rowar ko omani makadorat, a Miyongkir!

الْمُرْتَأَنَ اللَّهُ يُولِحُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِحُ
النَّهَارَ فِي الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ كُلُّ بَعْرَى إِلَى أَجَلٍ مُّسَمٍّ وَأَنَّ
اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَعْمَلُونَ حَبْرٌ

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ
دُونِهِ الْبَطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ
الْكَبِيرُ

الْمُرْتَأَنَ الْفُلَكَ تَحْرِي فِي الْبَحْرِ يَنْعَمِ
اللَّهُ لِيُرِيكُمْ مِنْ إِيمَانِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَا يَنْتَ لِكُلِّ صَبَارٍ شَكُورٍ

وَإِذَا أَغْشَيْهِمْ مَوْجٌ «كَالظَّلَلِ» دَعَوْا اللَّهَ
مُخَلِّصِينَ لِهِ الَّذِينَ فَلَمَّا بَخْنَاهُمْ إِلَى الْبَرِّ
فَمِنْهُمْ مُفْنَصِدٌ وَمَا يَجْحُدُ بِإِيمَانِهَا إِلَّا
كُلُّ خَنَّارٍ كَفُورٍ

33. Hai manga Manosiya! Onoti niyo so Kadnan niyo, go kalukun niyo so gawi-i a da-a khiyogop o Mimba wata ko Wata iyan, go da ko Inimbawata i ba niyan kaogopi so Mimba wata on, sa maito bo. Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar: Na o ba kano malimpang o kaoya-goyag ko doniya, go o ba kano malimpang sa sabap ko (katigur o) Allah o Puphulilimpang.

34. Mata-an! A so Allah na shisi-i Rukaniyan so katawi ko Bangkit; go so kapuphakatorona Niyan ko oran; go katawan Niyan so nganin a shisi-i ko manga Tiyan. Na di katawan o Baraniyawa o antona-a i mapunggalubuk iyan mapita: go di katatawan o Baraniyawa o andai Lopa a phatayan niyan. Mata-an! A so Allah na Mata-o, a Kaip.

Surah Al-Sajdah-32

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga gao, a Makalimo-on.

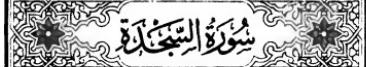
1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Na Initoron so Kitab a da a sangka a madalumon,- a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

3. Ino a di iran Tharo-on: A Pimba-as aya o Muhammad? Kuna,

يَكُنْ لَّهَا أَنَّاسٌ أَتَقْوَارِبُكُمْ وَأَخْشَوْا يَوْمًا
لَا يَجْزِي وَالَّذِي عَنْ وَلَدِهِ^{١٠} وَلَا مُولُودٌ^{١١}
هُوَ جَازِعٌ عَنِ الْإِيمَانِ شَيْئًا إِنَّهُ^{١٢} وَعْدُ اللَّهِ^{١٣}
حَقٌ فَلَا تُغَرِّبُكُمْ أَلْحِيَةُ الدُّنْيَا^{١٤}
وَلَا يَغْرِبُكُمْ بِاللَّهِ الْغَرُورُ^{١٥}

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيَرَى
الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْضِ وَمَا تَدْرِي
نَفْسٌ مَا ذَادَتْ كَسِيبًا غَدَّاً وَمَا تَدْرِي
نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ^{١٦}
حِلْمٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمٰ

تَنْبِيلُ الْكِتَابِ لَأَرْبَبِ فِيهِ مِنْ رَبِّ^{١٧}
الْعَالَمِينَ^{١٨}

أَمْ يَقُولُونَ أَفَتَرَنَاهُ بِلَهُو الْحَقُّ مِنْ

ka Sukaniyan so Bunar a pho-on ko Kadnan Ka, ka-an Ka Mapakaiktiyar so pagtao a da-a miyakatalin-goma kiran a Miyamakaiktiyar a miya-ona-an Ka Ka-an siran maka-kudug ko ontol.

4. So Allah so Miyadun ko manga Langit, a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowa nan, si-i ko num a Alongan; oriyan Niyan na Lominiyawaw ko Aras sa samporna a kaliyawaw ko domadait ton: Da-a bagiyan niyo a salakao Rukaniyan, a Panarigan, go da-a Phangongogopan: Ino kano di Phananadum?

5. Tomatakdir ko Sogowan a pho-on ko Langit a phagowitun ko Lopa: Oriyan niyan na phamanik si-i Rukaniyan, si-i ko Alongan, a miyaloi so diyangka iyan a sanggibo ragon ko itongan niyo (giyoto so Alongan a Qiyamah).

6. Giyoto man so Mata-o ko Gaib, a go so Mapayag, a Mabagur, a Makalimo-on;

7. So miphiyapiya ko langowan taman a Inadun Niyan: Go piyakapo-on Niyan a Kiya-aduna Niyan ko Manosiya ko lipao,

8. Oriyan niyan na biyaloi Niyan so Moriyatao niyan a pho-on sa Rasa a pho-on sa ig a malowig:

رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَا أَنَّهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مَّنْ
قَبْلَكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٢﴾

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا
بِنَهَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ أَسْتَوَى عَلَى
الْعَرْشِ مَالَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ
أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١﴾

يَدِيرُ الْأَقْرَبَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ
يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مَقْدَارُهُ أَلْفَ
سَنَةٍ مِمَّا تَعْدُونَ ﴿٥﴾

ذَلِكَ عَلَيْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهِيدَةُ الْعَزِيزُ
الْحَمِيمُ ﴿٦﴾

الَّذِي أَحَسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ
الْإِنْسَنَ مِنْ طِينٍ ﴿٧﴾

لَمْ يَجْعَلْ فَسْلَهُ مِنْ سُلْلَةٍ مِنْ مَاءٍ
مَّهِينٍ ﴿٨﴾

9. Oriyan niyan na inimasad Iyan thaong sukaniyan, go ini masok Iyan non so pud ko Niyawa a Inadun Niyan. Na tiyagowan kano Niyan sa kanug, go manga kailai, go manga poso; miyakaitoito a kapuphanalamat iyo!

10. Na Pitharo iran: Ino amai ka shanao kami ko Lopa, ba Mata-an! A sukami na khatago kami dun ko Ka-adun a bago? Kuna, ka siran na so kitho-onan ko Kadnan niran na o Ongkirun niran!

11. Tharowangka: A thanganungkano o Malakalmaot, a so piyakakibir rukano, oriyan niyan na si-i kano ko Kadnan niyo Phamakandoda.

12. Na o Mailaingka amai ka so manga baradosa a misosondong iran a manga Olo iran sa Hadapan o Kadnan niran, (Matharo iran:) Kadnan nami! miyakailai kami, go miyakanug kami: Na pakakasoya Kamingka (sa doniya): Ka nggalubuk kami sa mapiya: Mata-an! A sukami na Mithomangkud kami.

13. Na o kabaya Ami, na khibugai Ami dun ko oman i ginawa so Torowan rukaniyan: Na ogaid na miyatanto so Katharo a pho-on Rakun: Mata-an a ipunopuno a Kun ndun ko Naraka Jahannam so saba-ad ko manga Jinn, go so manga Manosiya langon.

ثُمَّ سَوَّهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ
وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ
وَالْأَفْعَادَ قَلِيلًا مَا شَكُورُونَ ﴿١٠﴾

وَقَالُوا إِذَا أَضَلْنَا فِي الْأَرْضِ إِنَّا لَنَفِي
خَلْقٍ جَدِيدٍ بَلْ هُمْ يَلْقَاءُ رَبَّهُمْ
كُفَّارُونَ ﴿١١﴾

قُلْ يَسْوِفُنَّكُمْ مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وَكَلَّ
بِكُمْ ثُمَّ إِلَيْ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٢﴾

وَلَوْتَرَى إِذَا الْمُجْرِمُونَ نَاسِكُونَ
رُءُوسُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبِّنَا أَبْصَرَنَا
وَسَمِعَنَا فَإِذَا حَانَ لَنَفِعَمْ صَلِحًا إِنَّا
مُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾

وَلَوْ شِئْنَا لَا نَنْسَأُ كُلَّ نَفْسٍ هُدَّهَا
وَلَا كُنَّ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لِأَمَلَأَنَّ جَهَنَّمَ
مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْعَيْنَ ﴿١٤﴾

14. Na ta-ami niyo sa sabap ko kiyapakalipati niyo ko kapakambabaratumowa sa Alongan niyo wai, Mata-an! A Sukami na piyakalipatan Ami sukano-na ta-ami niyo so siksa a kakal sabap ko pinggolaola niyo!

فَذُو قُوَّا يَمَنِيْتُمْ لِقَاءَ يَوْمَكُمْ هَذَا
إِنَّا سَيَّرَنَا مُّمَّا وَذُو قُوَّا عَذَابَ
الْخَلِدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

15. Aya dun a Mapaparatiyaya ko manga Ayat Ami, na so siran a igira a miya-aloi kirin Sukaniyan, na Somondong siran, a Khisosodod, go ithasbik iran so Podi ko Kadnan niran, a siran na di siran Phumaratabat.

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِيَأْتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا
بِهَا خَرُوا سُجَّداً وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ
وَهُمْ لَا يَسْتَكِبُرُونَ ﴿١٥﴾

16. Pukhakalukat so manga kilid iran ko manga iga-an, Puphamanguni siran ko Kadnan niran, sa kaluk, a go Arap: Go so saba-ad ko inibugai Ami kirin na ipuphamumugai ran.

نَتَجَافُ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ
رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعاً وَمَمَّارَزَ قَنْتَهُمْ
يُنْفِقُونَ ﴿١٦﴾

17. Na di katawan o ginawa so piyanguma a bagiyan niran-a kapi-piya ginawa, a balas, sabap ko pinggolaola iran (a manga pipiya).

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَا أَخْفَى لَهُمْ مِنْ قُرْبَةٍ أَعْيُنٌ
جَزَاءٌ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

18. Ino so tao a aya butad iyan na Mapaparatiyaya ba lagid o tao a aya butad iyan na songklid? kuna a ba siran magishan.

أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا
لَا يَسْتُورُونَ ﴿١٨﴾

19. Aya puman a so Miyamaratiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, na bagiyan niran so Sorga a Jannatol Ma'wah, a tinibaba a darpa sabap ko pinggolaola iran (a manga pipiya).

أَمَّا الَّذِينَ هُمْ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فَلَهُمْ جَنَاحَتُ الْمَأْوَى نُزُلًا بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

20. Na so puman so miyam-nongklid, na darpa iran so Naraka: Oman niran khadiyatun a kapaka-awa iran non, na pakakasowin siran non, go Tharo-on kiran: Ta-ami niyo so siksa ko Naraka, a so suka-no na gi-i niyo to pakambokhagun.

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَأُولَئِنَّهُمُ النَّارُ كُلُّهَا
أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوكُمْ مِّنَ الْأَيْمَانِ فَأَعْدَدْنَا لَهُمْ
لَهُمْ ذُرْقًا وَعَذَابًا أَلَّا يَلْتَمِسْ بِهِ
ثُكَّذِبُونَ ﴿٥٦﴾

21. Na Mata-an a puphakata-amun Ami siran ndun ko siksa a korang (si-i sa doniya) ko da pun so siksa a mala (ko Akhirat), ka-an siran makambalingan (ko ontol).

وَلَنْذِيقَتْهُمْ مِّنْ الْعَذَابِ الْأَدْنَى
دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٥٧﴾

22. Na ba adun a lubi a daro-waka a di so tao a miya-aloi so manga Ayat o Kadnan niyan, ori-yan niyan na tiyalikhodan niyan? Mata-an! A Sukami i shiksa ko manga rarata i ongar.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذَكَرَ بِيَأْيَتِ رَبِّهِ ثُرَّةً
أَغْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُحْرِمِينَ
مُنْقَمِمُونَ ﴿٥٨﴾

23. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab: Na o ba Ka matago ko a nganangan ko kithoona an Ka Rukaniyan: Go inisung-gai Ami oto a Torowan ko manga Moriyatao o Israil.

وَلَقَدْ أَنْتَامَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُنْ
فِي مَرْيَةٍ مِّنْ لِقَاءِهِ وَجَعَلْنَاهُ هَدَى لِبَنِي
إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾

24. Go biyaloi Ami so saba-ad kirin a manga Nakoda, a pukhipa-mando iran so Sogowan Ami, ko masa a Kiaphantang iran; go miyaloi siran ko manga Ayat Ami a Khitatangkud.

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَيْمَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا
لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِيَأْيَاتِنَا
يُوقَنُونَ ﴿٦٠﴾

25. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Khokom ko lut iran

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَقْصِلُ بَنِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَمةِ

ko Alongan a Qiyamah, si-i ko siran a di siran non phagayonayon.

26. Ba kiran nda makanggonano so kadakul a bininasa Mi ko miya-on a niran, a miyagapidapid a manga pagtao, a puphakalalakao siran ko manga darpa iran? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga tanda: Ba siran ndi Phamamakinug?

27. Ba iran nda mailai a Mata-an! A Sukami na ipuphamakaig Ami so ig ko Lopa a kabagabagas, na puphakagumawan Nami sa sabap rukaniyan sa pur a puphakakanon so manga Ayam iran, go so manga ginawa iran? ba siran ndi Phangilailai?

28. Na gi-i ran Tharo-on: Anda i masa angkai a kapakada-ag, o su-kano i manga bunar?

29. Tharowangka: A si-i ko Alongan a kapakada-ag, (a guyoto so Alongan a Qiyamah), na di phakanggai a gona ko siran a Miyamangongkir so Paratiyaya iran! Go di kiran Maputhata-alik.

30. Na Talikhodingka siran, go nayao Ka: Mata-an! A siran na khinanayao (ko phakatalingoma a mapunggolaola).

فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٥﴾

أَوْلَمْ يَهْدِهِمْ كَمْ أَهْلَكَنَا مِنْ
قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ يَعْمَلُونَ فِي
مَسْكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
أَفَلَا يَسْمَعُونَ ﴿٤٦﴾

أَوْلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ
الْجُرْزُ فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ
أَنْفُسُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبَصِّرُونَ ﴿٤٧﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِنْ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمُونَ
إِيمَانُهُمْ لَا يُهْمِلُونَ ﴿٤٩﴾

فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْظُرْ إِلَيْهِمْ
مُنْتَظِرُونَ ﴿٥٠﴾

Surah Al-Ahzab-33**شُورَةُ الْأَحْزَابِ**

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai Nabi! Lalayonangka so kaluk ko Allah, go Dingka Pagonoti so manga Kapir, go so manga Mon-apik: Mata-an! A so Allah na Tatap a Mata-o, a Maongangun.

2. Go Onotingka so Iphagilaham Ruka a pho-on ko Kadnan Ka: Mata-an! A so Allah na tatap a so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

3. Go Saricingka so Allah, ka Makatatarotop so Allah a Somisiyap.

4. Da-a singgayan o Allah a Mama sa dowa a poso si-i ko sumba niyan: Go da Niyan baloya so manga Karoma niyo a so ipuphangingiring iyo siran (ko manga Ina iyo) a manga Ina iyo: Go da Niyan baloya so piyamangowa niyo a manga Wata iyo a manga Wata iyo. Giyoto man na Katharo iyo a si-i bo ko manga ngari iyo. Na so Allah i gi-i Tharo ko Bunar, go Sukaniyan i di-Nggonanao ko lalan.

5. Talo niyo kirana so manga Ama iran: Giyoto i tanto a kaontol si-i ko Allah. Na o di niyo katawi so manga Ama iran, na manga Pagari

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ أَتَقْرَأُ لَكُمْ مِنْ رِيْكَ إِلَّا
وَالْمُتَنَفِّقُونَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْمًا
حَكِيمًا

وَأَتَيْتُكُمْ مَا يُوحَى إِلَيْكُمْ مِنْ رِيْكَ إِلَّا
اللَّهُ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَيْرًا

وَتَوَكَّلُ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ
وَكِيلًا

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ
وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمُ اللَّهُ شَيْئًا تُظَاهِرُونَ
مِنْهُنَّ أَمْهَاتُكُمْ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ
أَبْنَاءَكُمْ ذَلِكُمْ قَوْلُكُمْ يَا فُوْهَكُمْ وَاللَّهُ
يَقُولُ الْحَقُّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ

أَدْعُوهُمْ لِأَبَآبِيهِمْ هُوَ قَسْطٌ عِنْدَ اللَّهِ
فَإِنَّ لَمْ تَعْلَمُوا إِبَاءَهُمْ فَإِخْرُونَكُمْ

niyo (siran) si-i ko Agama, go manga ginawai niyo. Na da-a dosa niyo si-i ko miyaribat kano ron: Na ogaid na so pimbaba o manga poso iyo: Na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

6. So Nabi i Lubi a Patot (ko kasisiyapa) ko Miyamaratiyaya a di so manga ginawa iran, go so manga Karoma Niyan na manga Ina iran. Na so thotonganaya na so saba-ad kiran i lubi a patot (ko kapango-waris) si-i ko saba-ad, si-i ko Kitab o Allah a di so Miyamaratiyaya a go so manga Muhajir: Ogaid na so kanggolaola i niyo ko manga gina-wa i niyo sa mapiya: na miyabaloj oto si-i ko Kitab a Misosorat.

7. Na gowani na tiyarima Ami pho-on ko manga Nabi so diyandi iran, go pho-on Ruka, go pho-on ko Nuh, go so Ibrahim, go so Musa, go so Isa a Wata o Maryam: Go kominowa Kami kiran sa diyandi a Mapunud:

8. Ka ipagisha Iyan ko miyamanoman so kiyatoman niran: Na pithiyagaran Niyan so manga Kapir sa siksa a malipudus.

9. Hai so Miyamaratiyaya! Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, gowani a makaoma rukano so manga tantara, na Siyogo-an Nami siran sa ndo, go manga tantara (a manga Malaikat) ada niyo to mailai: Na

فِي الدِّينِ وَمُؤْلِيكُمْ وَلَا يَسْعَىٰ كُمْ
جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَكِنَّ مَا
تَعْمَدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ
غَفُورًا تَحِيمًا

الَّتِي أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ
وَأَرْوَجَهُمْ أَمْهَنَّهُمْ وَأَفْلَوْا الْأَرْحَامَ
بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابٍ
الَّلَّهُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَهَاجِرُونَ إِلَّا أَنْ
تَفْعَلُوا إِلَيْهِ أَوْلَىٰ يَكُمْ مَعْرُوفًا
كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ
مَسْطُورًا

وَإِذَا خَذَنَا مِنَ الْبَيْعَنَ مِثْقَلَهُمْ
وَمِنْكُمْ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ
أَبْنَ مَرْعِيٍّ وَخَذَنَا مِنْهُمْ مِثْقَلًا
غَلِيظًا

لِيَسْأَلَ الصَّادِقِينَ عَنْ صَدَقِهِمْ وَأَعْدَدَ
لِلْكُفَّارِينَ عَذَابًا أَلِيمًا

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ إِذَا جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَارْسَلْنَا عَلَيْهِمْ
رِيحًا وَجَنَدًا لَمْ تَرَوْهُ أَهْوَأُ وَكَانَ اللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا

tatap a so Allah na so gi -i niyo
nggolaola-an na Phagilain Niyan.

10. Gowani na miyakaoma siran rukano pho-on ko kaporowan niyo, go pho-on ko kababa-an niyo, go gowani na miyagilagila so manga kailai, go inira ot so manga poso ko manga bakurung, go ipuphagarangan niyo so Allah sa manga arangan!

11. Ro-o miyatiyoba so Miya-maratiyaya: Go kiyayongkong siran sa kayongkong a sangat.

12. Na gowani na gi-i Tharo-on
O manga Monapik, go so kiyatago-
wan so manga poso iran sa guda-
mun: Da-a indi diyandi rukutano o
Allah, go so Sogo Iyan a rowar sa
limpangan!

13. Na gowani na Pitharo o isa ka sagorompong kiran: Hai tao sa Yathrib! Da-a khadarpa-an niyo na kasoi kano! Na puphagodas so sal-ompok kiran ko Nabi, gi-i ran Tharo-on: A Mata-an! A so manga Walai yami na mamamayas, a kuna a ba oto mamamayas: Ka da-a kadiyat iran a rowar sa kapalagoi.

14. Na o kiyasoludan siran phon-on ko mbalabala-on, oriyan niyan na piyanguni kiran so Kapanakoto, Na imbugai ran ndun noto, na da-a khitarug iran ro-o a rowar sa maito!

إِذْ جَاءَكُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ
 مِنْكُمْ وَإِذْ رَايْتَ الْأَبْصَرَ وَلَمْ يَغْتَ
 الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَنَظَّمُونَ بِاللَّهِ
 أَطْنَعُونَا ۝

هُنَّا لِكَ أَبْتَلَيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزَلُوا زُلْزَالًا
شَدِيدًا ۝ ۱۱

وَلَا يَقُولُ الْمُتَنَفِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ
مَرْضٌ مَّا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا
غَرْرُورًا

وَلَمَّا ذَهَبَ فَالْأَنْجَوْنَى
كَانَتْ طَائِفَةً مِنْهُمْ يَأْهَلُونَ بِرَبِّ لَا
مَقْعَدَ لَكُمْ فَارْجُوْنَوْسْتَعِنُ فَرِيقَ
مِنْهُمُ الَّذِي يَقُولُونَ إِنْ يَوْمَ نَاعُورَهُ وَمَا هِيَ
نَاعُورَةٌ إِنْ يُرِيدُونَ إِلَّا فَرَارًا

وَلَرْدُ خَلَّتْ عَلَيْهِمْ مِنْ أَقْطَارِهِمْ سُبِّلُوا
الْأَفْشَنَةُ لَا تَوْهَا وَمَا تَلْبِسُوا بِهَا إِلَّا
سَيِّرًا

15. Na Sabunsabunar a miyabaloj siran a miyakiphasada siran ko Allah gowani sa di siran Phalagoi ko manga talikhodan; na tatap a so diyandi o Allah na kхиisha.

وَلَقَدْ كَانُوا عَهْدًا لِّلَّهِ مِنْ قَبْلُ لَا
يُؤْلُمُنَا الْأَذْنَرُ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ
مَسْتَحْلِلًا

(١٦)

16. Tharowangka: A di rukano Phaka-ompiya so kapalagoi, o palagowi niyo so Kapatai, o di na so Kabono; na sa maoto na da bo a phakisawitan rukano a rowar ko maito!

قُلْ لَنَّ يَنْفَعُكُمْ الْفِرَارُ إِنْ فَرَّتُمْ
الْمَوْتُ أَوْ الْقَتْلُ وَإِذَا لَمْ تَمْنَعُنَ إِلَّا
قَلِيلًا

(١٧)

17. Tharowangka: A antawa-a i makarun rukano ko Allah amai ka paka-antapan kano Niyan sa marata, o di na paka-antapan kano Niyan sa Limo? Na da-a khato-on nirana bagiyan nirana salakao ko Allah, a Panarigan, a go Tabanga.

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِّنَ اللَّهِ إِنْ
أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا
يَمْدُونَ لَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيَاوَلًا
نَصِيرًا

(١٨)

18. Sabunar a katawan o Allah so Puphamanumpowa rukano, go so gi-i Thataro ko manga Pagari ran: A songkano rukami, go da-a ishong iran ko Kambonowai a rowar ko maito,

قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعْوَقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَابِلِينَ
لَا خَرَقُوهُمْ هُلْمٌ وَلَا شَنَاؤُ لَا يَأْتُونَ الْبَأْسَ إِلَّا
قَلِيلًا

(١٩)

19. Puliligutan kano iran. Na igira a miyakaoma so kaluk na Mailaingka siran a Tutuntungangka iran, a pukhatingur a manga mata iran, lagid o mikokolob rukaniyan so Kapatai: Na igira a miyada so kaluk, na Panondiyarun kano iran a manga Katharo, a magarang, manga liligut ko mapiya. Siran man na da siran Paratiyaya; na inilang o

أَشْحَةَ عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْمَوْفُ رَأَيْتُهُمْ
يَنْظَرُونَ إِلَيْكُمْ سَعْدًا وَمُوْهَّبًا
عَلَيْهِمْ مِّنَ الْمَوْتِ فَإِذَا دَاهَبَ الْمَوْفُ
سَلَفُوكُمْ بِالسَّيْرَةِ حَدَّا إِلَى أَشْحَةَ عَلَى
الْخَيْرِ وَلِيَكُمْ لَمَرْيُونَ مِنْ فَاحْبَطَ اللَّهُ
أَعْمَلَهُمْ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

(٢٠)

Allah so manga amal iran: Na miyaloi oto si-i ko Allah a malbod.

20. Arangan niran ko Mithampotampong na da siran awa; na o Makatalingoma so Mithampotampong (sharoman), na Mapundungan-dingan niran a o ba bo Mataan! A siran na miyatago siran ko manga Badawi, na Pukhi-isho iran so manga Totholan rukano; na apiya miyatago siran rukano na da-a kapagato iran a rowar ko maito.

21. Sabunsabunar a Miya-adun rukano si-i ko Rasulollah so ladiyawwan a mapiya, si-i ko tao a miyaloi a a-arapun niyan so (balas o) Allah, a go so Alongan a Maori, go Tiyaduman niyan so Allah sa madakul.

22. Na kagiya a mailai o Miyamaratiyaya so Mithampotampong, na Pitharo iran: a giyaya so inidiyandi rukutano o Allah, a go so Sogo Iyan, na Tomiyoman so Allah a go so Sogo Iyan. Na da-a minipagoman Niyan kiran a rowar sa Paratiyaya, a go Kambayorantang.

23. Adun a pud ko Miyamaratiyaya a manga Mama a tiyoman niran so inibugai ran a diyandi ko Allah si-i Rukaniyan: Na so saba-ad kiran na minitoman niyan so Samaya iyan, go so saba-ad kiran na nomanayao: Na da siran Pagalin sa Samporna a kapagalin:

يَحْسِنُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا إِنْ بَاتِ
الْأَحْزَابُ يَوْدُوا لَوْ أَنَّهُمْ بَادُورُكَ
فِي الْأَعْرَابِ يَسْلُوبُكَ عَنْ أَنْبَابِكَمْ
وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَا قَنَطَلُوا إِلَّا
قَلِيلًا ﴿٦﴾

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أَشْوَأُ
حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ
وَذِكْرُ اللَّهِ كَيْفَرَا ﴿٧﴾

وَلِمَارِءِ الْمُؤْمِنَونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا
مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ
وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا
وَتَسْلِيمًا ﴿٨﴾

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رَجَالٌ صَدُقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ
عَلَيْهِ فَإِنَّهُمْ مَنْ قَضَى نَحْبَهُ وَمَنْ هُمْ مَنْ
يَنَظِيرُ وَمَا بَدَلُوا تَبْدِيلًا ﴿٩﴾

24. Ka Mbalasan o Allah so miyamanoman sabap ko Kiyatoman niran, go Shiksa-an Niyan so Miyamanangin o kabaya iyan, o di na Phakataobatun Niyan siran: Mata-an! a so Allah na Tatap a Manapi, a Makalimo-on.

25. Na Piyakandod o Allah so Miyamangongkir a khi-o otugan siran: A da-a Miyaparoli ran a mapiya; na Lininding o Allah so Miyamaratiyaya ko Kambonowai. Na Tatap a so Allah na Mabagur, a Phakapugus.

26. Na piyakatupad Iyan so tomiyabang kiran a pud ko Tiyor-onan ko Kitab,- pho-on ko manga iliyan niran, go tiyago Iyan ko manga poso iran so Kaluk. So saba-ad na Puphamono-on niyo, go Puphamiyagun niyo so saba-ad.

27. Na piyakipangowarisan Niyan rukano so Lopa iran, go so manga Bangon iran, go so manga Tamok iran, go so Lopa a da niyo to kapanada-i. Na Tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

28. Hai Nabi! Tharowangka ko manga Karomangka: A o Sukano na kabaya iyo so Kaoyagoyag ko doniya, go so Parahiyasan non, na songkano si-i! Ka ibugai Yakun Rukano so kabaya iyo, go Talakun Ko sukano sa Talak, a Maliwanag.

لِيَجْزِيَ اللَّهُ الْأَصْدِيقِينَ بِصِدْقِهِمْ
وَيُعَذِّبَ الْمُنْفَقِينَ إِنْ شَاءَ أَوْ تَوْبَ
عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٤٦﴾

وَرَدَ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنْأُوا
خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْفَتَالَ
وَكَارَ اللَّهُ قَوْيَاتِ عَرِيزًا ﴿٤٧﴾

وَأَنْزَلَ اللَّهُ الَّذِينَ ظَاهَرُوْهُمْ مِنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ مِنْ صَيَا صِيهِمْ وَقَدْ فِي
قُلُوبِهِمُ الرُّعبُ فَيَقَاتِلُونَ
وَتَأْسِرُونَ فِيْهَا ﴿٤٨﴾

وَأَرْثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيرَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
وَأَرْضَالَمْ تَطْعُوهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٤٩﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا كُنْتُنَّ
ثُرِدَتْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَزَيْنَتْهَا
فَنَعَالَمُنَّ أَمْتَعْكُنَ وَأَسْرِحْكُنَّ
سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٥٠﴾

29. Na o Sukano na Kabaya iyo so (ikasosowat o) Allah, go so Sogo Iyan, go so Ingud a Maori, na Mata-an! A so Allah na Pithiyagar-an Niyan so Miphipiyyapiya Rukano sa Balas, a Mala.

وَلِنَكُنْتُنَّ تَرِدَتْ أَلَّهُ وَرَسُولُهُ وَالْدَّارَ
الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعْدَلُ الْمُحْسِنَاتِ مِنْ كُنْ
أَجْرًا عَظِيمًا

30. Hai manga Karoma o Nabi! Sa dun sa Somogok Rukano sa pakasingai, a mapayag, na thakupunon so siksa sa dowa takup; na Miyabaloi oto si-i ko Allah a mal-bod.

يَنْسَاءَ الَّتِي مَنْ يَأْتِ مِنْ كُنْ يَقْرِبُ حَشْكَةً
مُبِينَةً يُضْعَفُ لَهَا الْعَذَابُ
ضَعْفَيْنِ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
يُسِيرًا

31. Na sa dun sa Mangongonotan rukano ko Allah go so Sogo Iyan, go Nggalubuk sa mapiya, na Imbugai Ami ron so balas rukaniyan sa takup: Go Thiyagar-an Ami sukaniyan sa Pagupur, a Mapiya.

وَمَنْ يَقْنَتْ مِنْ كُنْ لَهُ وَرَسُولُهُ
وَتَعْمَلْ صَدِيقًا حَانُوتَهَا أَجْرَهَا مَرْتَبَتِينَ
وَاعْتَدَنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا

32. Hai manga Karoma o Nabi! Kuna a ba kano lagid o Pithang-gisa-an ko manga Babai: O Panggononotan kano, na di niyo phakaronoka so Katharo, ka main-am o katatagowan so poso iyan sa Gudamun, go Tharo kano sa Katharo a Ontol.

يَنْسَاءَ الَّتِي لَسْتَنَ كَأَحَدِينَ الْنِسَاءَ
إِنْ أَتَقْنَتْ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعُ
الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرْضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا
مَعْرُوفًا

33. Go kakadun kano ko manga Walai niyo, go di kano Phangangarig, sa Kapangangarig ko kadaa Mu-lung, a paganai; na tindugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat; go Onoti niyo so Allah go so Sogo Iyan. Aya dun a Kabaya o Allah na-a Niyan rukano Mailang so Marshik (Hai) tao ko Walai (o

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنْ وَلَا تَبْرُجْ بَثْجَ
الْجَهِيلِيَّةَ الْأُولَى وَأَقْمَنَ الصَّلَاةَ
وَأَتَيْنَ الْزَّكَوَةَ وَأَطْعَنَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَذْهَبَ
عَنْكُمُ الْجُنُسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطْهِرُكُمْ
تَطْهِيرًا

Nabi), go an kano Niyan Masoti sa Samporna a Kasoti.

34. Go tanodi niyo so Puphan-gadi-an ko manga Walai niyo, a manga Ayat o Allah, go Ongangun: Mata-an! A so Allah na Tatap a Lambas i Kata-o, a Kaip.

35. Mata-an! A so Mimbabayor-antang a manga Mama, go so Mimbabayorantang a manga Babai, go so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai, go so Miyamangongonotan a manga Mama, go so Miyamangongonotan a manga Babai, go so Miyamangimbunar a manga Mama, go so Miyamangimbunar a manga Babai, go so manga Papantang a manga Mama, go so manga Papantang a manga Babai, go so Khipangangalimbaba-an a manga Mama, go so Khipangangalimbaba-an a manga Babai, go so gi-i Shaduka a manga Mama, go so gi-i Shasaduka a manga Babai, go so manga barapowasa a manga Mama, go so manga Barapowasa a manga Babai, go so Khisisiyapun nirau so manga Ginawa iran a manga Mama, go so manga Masiyapun a manga Babai, go so Khipakatatadum ko Allah sa Madakul a manga Mama, go so Khipakatatadum amanga Babai, na Pithiyagaran siran o Allah sa Maap, go Balas a Mala.

36. Na da mapatot ko Miyaratiyaya a Mama, go da ko Miyara-

وَأَذْكُرْنَا مَا يُتَلَى فِي يُوتِكُنْ
مِنْ أَيَّتِ اللَّهَ وَالْحَكْمَةُ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ لطِيفًا خَيْرًا

٢٤

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ
وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَدِيرِينَ
وَالْقَادِيرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ
وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَشِعِينَ
وَالْخَشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ
وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّابِرِينَ
وَالصَّابِرَاتِ وَالْمُحْفَظِينَ
فِرْوَجَهُمْ وَالْحَفِظَاتِ
وَالْدَّكَرِينَ اللَّهُ كَثِيرًا
وَالْدَّكَرَاتِ أَعْدَ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً
وَأَجْرًا عَظِيمًا

٧٥

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ

tiyaya a Babai, igira a adun a ini Sogo o Allah a go so Sogo Iyan, a Sogowan, o ba adun a mabaloi a bagiyan nirana Kambayabaya ko okit iran: Na sa dun sa Sorangun niyan so Allah go so Sogo Iyan, na Sabunar a Miyadadag sa kadadag a mapayag.

37. Na Gowani na Gi-ingka Tharo-on ko ini Kalimo o Allah Sukaniyan, go ini Kapudi-i Ka Sukaniyan: A Thatapi-in Ka si Karomangka, go Kalukun Ka so Allah; a Pagu-uma-an Ka si-i ko Ginawangka so nganin a so Allah na Phayagun Niyan noto: Go Ipukhaluk Ka so manga Manosiya, a so Allah i Patot a Ikhalkuk Ka Sukaniyan. Na kagiya a Minggolalan non i Shaid so Hadiyat, na Piyakipangaroma Mi Ruka Sukaniyan: Ka-an nda a khabaloi ko Miyamaratiyaya a dosa si-i ko manga Karoma o Piyamangowa iran a manga Wata iran, igira a Mininggolalan nirana kiran so Hadiyat. Na Tatap a so Sogowan o Allah na Mapunggolaola.

38. Da-a Miya-adun ko Nabi a dosa si-i ko Piyakai Ron o Allah. Okit o Allah si-i ko siran a Miyanga-i ipos gowani. Na Miyabaloii so Sogowan o Allah a takus, a Madiyangka.

39. Siran na Ipushampai ran so manga Sogowan o Allah, go Ipukhaluk iran Sukaniyan, go da-a

وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَن يَكُونَ لَهُمُ الْخَيْرَ مِنْ
أَمْرِهِمْ وَمَن يَعْصِي اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ
ضَلَالًا مُّبِينًا ﴿٢٧﴾

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ
وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكَ عَلَيْكَ زَوْجَكَ
وَأَتَقِنَ اللَّهُ وَتَخْفِي فِي نَقْسِكَ مَا أَلَّهَ
مُبَدِّيهِ وَتَخْشِي النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ
تَخْشَهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِّنْهَا وَطَرَأَ
رَوْحَنْدَكَهَا إِلَيْكَ لَا يَكُونُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
حَرْجٌ فِي أَزْوَاجٍ أَدْعَيْتَهُمْ إِذَا قَضَوْا
مِنْهُنَّ وَطَرَأَ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٢٨﴾

مَا كَانَ عَلَى الَّبَيِّنِ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ
شَنَةً اللَّهُ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِ وَكَانَ
أَمْرُ اللَّهِ قَدْ رَأَمَقْدُورًا ﴿٢٨﴾

الَّذِينَ يُلْعَنُونَ رَسَّالَتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ
وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهُ وَكَفَى

Ikhalkuk iran a isa bo inonta so Allah. Na Makatatarotop so Allah a Pagi-itong.

40. Da mabaloi so Muhammad a Ama o isa ko manga Mama rukano, na ogaid na Sogo o Allah, go Mori ko manga Nabi: Na Tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Katawan Niyan.

41. Hai so Miyamaratiyaya! Tadumi niyo so Allah sa Tadum a madakul;

42. Go Phoroporo-on niyo Sukaniyan ko kapita-pita go so kagabi-gabi.

43. Sukaniyan so Puphangalimo rukano, go so manga Malaikat Iyan (na ipukhalimo kano iran), ka phaka-awa-an kano Niyan pho-on ko manga Lilibotung a makasong kano ko Maliwanag: Na Tatap a Makalimo-on ko Miyamaratiyaya.

44. Aya Kormat kirang ko Alongan a Kimbaratumowa-an niran ko Allah na Salaam! Go Pithiyagaran Niyan siran sa Balas, a Mapiya.

45. Hai Nabi! Mata-an! A Sukami na Siyoga Ami Suka a Saksi, go Puphamanothol sa Mapiya, go Puphamaka-iktiyar,

46. Go Puphanolon ko (Onot ko) Allah sabap sa Idin Niyan, go Palita-an a Masindao.

بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٢١﴾

مَا كَانَ مُحَمَّدًا أَبَا أَحَدٍ مِّنْ رِجَالِكُمْ
وَلَدَكُنْ رَسُولُ اللَّهِ وَخَاتَمُ النَّبِيِّنَ
وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٢١﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ذَرُوا أَلَّاهَ
ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤٢﴾

وَسَيَّهُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٣﴾

هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ
لِيُخْرِجَكُمْ مِّنَ الظُّلْمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٤٣﴾

تَحِيَّتْهُمْ يَوْمٌ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَأَعْدَلُهُمْ
أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾

يَأَيُّهَا الَّذِي إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا
وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسَارِجًا
مُشِيرًا ﴿٤٦﴾

47. Na Puphamanothalangka ko Miyamaratiyaya: A Mata-an! A adun a Bagiyan niran a pho-on ko Allah a Kakaya-an, a lubi a mala.

48. Na Dingka Pagonoti so Miyamangongkir, go so manga Monapik, go Talikhodingka so Kapuringasa-a iran (Ruka), go Sarisingka so Allah; Ka Makatatarotop so Allah a Sasarigan.

49. Hai so Miyamaratiyaya! Igira a Miyamangaroma kano ko Miyamaratiyaya a manga Babai, orian niyan na ini showai niyo siran ko da niyo kiran pun Kipur-orada-an, na da-a bagiyan niyo kiran a idda a maphagitong iyo sukaniyan: Na bugi niyo siran sa ipakapiya a ginawa iran; go bulaga niyo siran sa Kambulag, a maliwanag.

50. Hai Nabi! Mata-an! A Sukami na Hiyalal Ami Ruka so manga Karomangka, a so mini Bugaingka so manga Butang kiran; go so Miyakhapa-ar o tangan Ka a pud ko Piyakitaban Ruka o Allah (ko Kiyathidawa); go so manga Wata a Babai o Pagari i Ama a Ka, go so manga Wata a Babai o Babai i Ama a Ka, go so manga Wata a Babai o Laki i Ina a Ka, go so manga Wata a Babai o Pagari i Ina a Ka, a siran so Miyamanogalin sa Ingud a pud Ka; go so Babai a Mapaparatiyaya o Thawakimun ni-

وَيُشَرِّقُ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا
كَيْرًا

وَلَا يُطِعُ الْكُفَّارِ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعَ
أَذْنَهُمْ وَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ
وَكِيلًا

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكْحَتُمُ
الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْنَاهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ
تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ
تَعْذِيرُنَّهُنَّا فَمَيْتَعْوِهِنَّ وَسَرِحُوهُنَّ سَرَاحًا

يَأَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَخْلَقْنَاكَ أَزْوَاجَكَ
الَّتِيٗ إِاتَّيْتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكْتَ
يَمْسِكُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتٍ
عَمِّكَ وَبَنَاتٍ عَمَّتِكَ وَبَنَاتٍ حَالَكَ
وَبَنَاتٍ خَلَدَنِكَ الَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ
وَأُمَّرَةٌ مُؤْمِنَةٌ إِنَّ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ
إِنَّ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنِكْهُمَا حَالِصَكَةً
لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عِلْمَنَا
مَا فَرَضْنَا لَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا

yan a ginawa niyan ko Nabi, o kabaya o Nabi a Kapangaroma a Niyon non;-si-i Ruka bo Miyapharo, liyo ron so Miyamaratiyaya; Sabunar a Katawan Ami so ini Paliyogat Ami kiran makapantag ko manga Karoma iran, go so Miyakhapa-ar o manga tangan niran-ka an da-a kha-adun Ruka a masimpit. Na Tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

51. Maphaka-oringka so tao a kabaya-a Ka kiran, go Khikakup Ka so tao a Kabaya-a Ka: Na sa tao a Khabaya-an Ka a pud ko tao a Tiyawarang Ka na da-a Dosangka (on). Guyoto man i marani a kaphakapiya a ginawa iran, go di ran Kapakapumboko, go Kasosowat iran ko ini Bugaingka kiran sa tanan siran: Na so Allah na Katawan Niyon so shisi-i ko manga poso iyo: Na Tatap a so Allah na Mata-o, a Matigur.

52. Di Ruka Halal so manga Babai ko orian naya, go di (Ruka Halal) so Kasambi-ingka kiran sa pud a manga Karoma, apiya i Kiyawaswata Ruka o Kataid iran, inonta so Miyakhapa-ar o tangan Ka: Na Tatap a so Allah si-i ko langowan o Shai na Totonggowan Niyon.

53. Hai so Miyamaratiyaya! Dikanu sholud ko manga Walai o Nabi,-inonta o kaidini kano,- si-i ko Pangungukun, sa di niyo nayanawa i Kaloto iyan: Na ogaid na

مَلَكَتْ أَيْمَنُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونُ
عَلَيْكَ حَرْجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَّحِيمًا

* تُرْجِيَ مَنْ نَشَاءَ مِنْهُنَّ وَتُنْهَايِي إِلَيْكَ مَنْ
نَشَاءَ وَمَنْ أَبْغَيْتِ مِنْ عَرَلَتْ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ تَقْرَأَ عَيْنَهُنَّ
وَلَا يَحْزُنْكَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا أَيْمَنُهُنَّ
كُلُّهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا

لَا يَحِلُّ لِكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدِهِ لَا أَنْ تَبْدَلَ
بِهِنَّ مِنْ أَزْفَقَ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ
إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ رَّقِيبًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أَمْنَوْا لَأَنَّهُمْ يُؤْمِنُونَ
الَّتِي إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامِ
غَيْرِ نَظَرِيْنَ إِنَّهُ وَلَدِيْكُنْ إِذَا دُعِيْتُمْ

igira a tiyalowan kano, na solud kano; na igira a Miyakakan kano, na mbulabulag kano, na di kano Puphamanumbatumbang sa makapantag sa Tothol. Mata-an! A giyoto man na khabaloi a Phakaringasa ko Nabi: Na Ipukhaya kano Niyan, na so Allah na di Niyan Ikhaya so Bunar. Na igira adun a Ipagisha iyo kiran a Hadiyat, na Isha-an niyo kiran ko liyo o runding: Guyoto man i tanto a Phakasoti ko manga poso iyo, a go so manga poso iran. Na da rukano mapatot o ba niyo Ringasa-a so Rasulollah, go o ba niyo Pangaroma-a so manga Karoma Niyan ko oriyan niyan sa dayon sa dayon. Mata-an! A giyoto man na miyabalo si-i ko Allah a mala (a dosa).

54. O adun a payagun niyo a Shai o di na Paguma-an niyo sukan niyan, na Mata-an! A so Allah na Tatap a si-i ko langowan taman na Katawan Niyan.

55. Da-a dosa iran si-i ko manga Ama iran, go da ko manga Wata iran a manga Mama, go da ko manga laki ran, go da ko manga Wata a manga Mama o manga laki ran, go da ko manga Wata a manga Mama o manga Pagari ran, go da ko manga Babai kiran, go da ko Miyakhapa-ar o manga tangan nir-an (i dosa). Na kalukun nir-an so Allah; Mata-an! A so Allah na Tatap a Saksi ko langowan taman.

فَادْخُلُوا إِذَا طَعْمَمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا
مُسْتَغْسِنٍ لَحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ
يُؤْذِي الَّتِي فِي سَجَنٍ مِنْ كُلِّهِمْ وَاللهُ
لَا يَسْتَحِي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلُوكُمْ
مَتَعَافِسُوكُمْ مِنْ وَرَاءَ جَبَابِ
ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقَوْبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ
وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذِنُوا رَسُولًا
اللهُ وَلَا أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ
أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ
عَظِيمًا

٥٢

إِنْ تُبْدُوا شَيْئًا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلَيْهِ

٥٣

لَاجْنَاحَ عَنْهُنَّ فِي أَبَاهِينَ وَلَا أَبْنَاءَ
هُنَّ وَلَا إِخْرَجُوهُنَّ وَلَا أَبْنَاءَ
أَخْرَجُوهُنَّ وَلَا نَسَاءَ
أَيْمَنَهُنَّ وَلَا نَسَاءَ
أَيْمَنَهُنَّ وَاتَّقِنَّ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا

٥٤

56. Mata-an! A so Allah a go so manga Malaikat Iyan na Ipu-phangalimo iran so Nabi: Hai so Miyamaratiyaya! Pangunin niyo sa Limo Sukaniyan, go Pangunin niyo sa Kalilintad a Samporna a Kalilintad.

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصْلِّونَ عَلَى النَّبِيِّ
يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلَوَاتُهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾

57. Mata-an! A siran a gi-i Shiyanta ko Allah a go so Sogo Iyan, na Pimorka-an siran o Allah si-i sa doniya go sa Akhirat, go Pithiyagaran Niyan siran sa siksa a Phakahina.

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذَنُوكُمْ إِنَّمَا هُوَ لِعَذَابٍ
فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا
مُّهِينًا ﴿٥٧﴾

58. Na siran a gi-i ran i shiyanta ko Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai so da iran manggalubuk, na Sabunar a miyaka-awid siran sa tumpo, go dosa a mapayag.

وَالَّذِينَ يُؤْذَنُ الْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا أَكَتَسَبُوا
فَقَدِ احْتَمَلُوا بِهَتَّا وَلَثَمَّا مِنْ
﴿٥٨﴾ مِنْ

59. Hai Nabi! Tharowangka ko manga Karomangka go so manga Wata a Ka a manga Babai, go so manga Babai ko Miyamaratiyaya, a sapungun iran ko mga olowiran go si-i ko manga Paras iran so manganditarun iran go so manga sapung iran ka an kadilongi so manga paras iran ago so manga Rarub iran ago so manga olo iran. Giyoto man i lubi a marani a kakilala a kiran, na di siran Mashiyanta. Na Tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

يَأَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَاَرْزَقِكَ وَبِنَائِكَ وَنَسَاءَ
الْمُؤْمِنِينَ يَدْرِيْنَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلِيلِهِنَّ
ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفَ فَلَا يُؤْذِنُ وَكَانَ
﴿٥٩﴾

اللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمًا

60. Ibut o di gunuk so manga Monapik, go so siran a katatago-

لَّئِنْ أَمْرَيْنَا الْمُنَذِّقُونَ وَالَّذِينَ فِي

wan so manga poso iran sa Gudamun, go so Puphamangalap sa Madinah, na Mata-an a Pakipangarasiyan Ami Ruka siran ndun: Oriyan niyan na da-a Makishirin-gan kirana Ruka ro-o inonta so maito:

قُلُوبُهُمْ مَرْضٌ وَالْمُرْجَفُونَ فِي
الْمَدِينَةِ لَنْغَرِيَنَاكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا
يُحَاوِرُونَاكَ فِيهَا إِلَّا فَقِيلًا ﴿٦١﴾

61. Piyangamomorka-an: A piya anda siran mato-on na puphangowwa-an siran, go puphamono-on siran sa Samporna a Kapamono.

62. Okit o Allah si-i ko siran a Miyanga-i ipos gowani: Na da dun a khato-on Ka a Kasambi-i ko Okit o Allah.

63. Ipagisha Ruka o manga Manosiya so Bangkit, Tharowangka: A so katawi ron na si-i bo ko Allah: Na antawa-a i kaphakitokawan niyan Ruka?- sa masikun a so Bangkit na khabaloi a marani!

64. Mata-an! A so Allah na Pimorka-an Niyan so manga Kapir, go Pithiyagaran Niyan siran sa kadug,-

65. Makakakal siran non sa dayon sa dayon: Da-a Khato-on niran a Panarigan, go da-a tabanga.

66. Si-i ko gawi-i a kakhulikulida ko manga Paras iran ko Apoi, na Matharo iran: Ah hai! O ba tano bo Kiya-onotan so Allah go Kiya-onotan tano so Rasul!

مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا قَفُوا أَخْذُوا
وَقُتِلُوا فَقْتَلِيًّا ﴿٦٢﴾

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِ
وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةَ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٦٣﴾

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ الْمَسَاعِيدِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا
عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ الْمَسَاعِيدَ تَكُونُ
قَرِيبًا ﴿٦٤﴾

إِنَّ اللَّهَ لَعَنِ الْكَافِرِينَ وَأَعْدَّ لَهُمْ
سَعِيرًا ﴿٦٥﴾

خَلِيلِينَ فِيهَا أَبْدًا لَا يَمْدُونَ وَلِيَأَوْلَى
نَصِيرًا ﴿٦٦﴾

يَوْمَ تُقْبَلُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ
يَنَّا يَنَّا أَطْعَنَا اللَّهُ وَأَطْعَنَا الرَّسُولُ لَا
﴿٦٧﴾

67. Go Tharo-on niran: A Kadnan nami! Mata-an! A Sukami na Kiya-onotan nami so manga Nakoda ami, go so manga Ala rukami, na Miyadadag kami ran ko lalan.

68. Kadnan nami! Buggingka siran sa dowa Takup ko siksa, go Pumorka-ingka siran sa Morka a mala!

69. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo showa-a so siran a Mishiyanta ko Musa, na piyakakiyas Sukaniyan o Allah ko Pitharo iran: Go miyalanoi si-i ko Allah a Mumunangan.

70. Hai so Miyamaratiyaya! Onoti niyo so Allah, go Tharo kano sa Katharo a ontol:

71. Ka tanorun Niyan rukano so manga galubuk iyo, go Napi Niyan rukano so manga dosa niyo: Na sa tao a Onotan niyan so Allah a go so Sogo Iyan, na Sabunar a Miyakada-ag sa Da-ag a mala.

72. Mata-an! A Sukami na ini ayag Ami so Sarig ko manga Langit go so Lopa go so manga Palao; na da iran Pangurawa o ba iran noto Awidi, go inikaluk iran noto: Na Inawidan noto o Manosiya;- Mata-an! A Sukaniyan na aya butad iyan na Salimbot, a da-a Mulung iyan;-

73. Kagiya Shiksa-an o Allah so manga Monapik a manga Mama go

وَقَالُوا رَبِّنَا إِنَّا أَطْعَنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَ نَا
فَأَضْلَلُنَا السَّيِّلًا ﴿٦٧﴾

رَبَّنَا إِنَّهُمْ ضَعَفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ
وَالْعَنْهُمْ لَعْنَاهُ كَيْدًا ﴿٦٨﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَلَّتِينَ
إِذَا دُرْأُوا مُؤْسَى فَبِرَاهَ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ
عِنْدَ اللَّهِ وَجِهًا ﴿٦٩﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قُولاً
سَدِيدًا ﴿٧٠﴾

يُصْلِحُ لَكُمْ أَعْمَلَكُمْ وَيُغْرِئُكُمْ
ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ
فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾

إِنَّا عَرَضْنَا الْأُمَانَةَ عَلَى الْمُتَوَّلِينَ
وَالْأَرْضَ وَالْجِبَالَ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلُنَا
وَأَشْفَقُنَّ مِنْهَا وَحَمِلُهَا إِلَيْنَا إِنَّهُ كَانَ
ظَلَمًا مَّا جَهَوْلًا ﴿٧٢﴾

لِعِدَّبَ اللَّهُ الْمُنْتَقِيْنَ وَالْمُنْفَقِيْتَ

so manga Monapik a manga Babai, go so manga Pananakoto a manga Mama go so manga Pananakoto a manga Babai, go Phakataobatun o Allah so Miyamaratiyaya a manga Mama, go so Miyamaratiyaya a manga Babai: Na Tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتَوَبَ
اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ
غَفُورًا رَّحِيمًا

٧٣

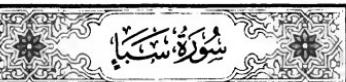
Surah Saba-34

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a so Khiruk ko nganin a shisi-i ko manga Langit go so nganin a shisi-i ko Lopa: Go ruk Iyan so Podi ko Akhirat: Go Sukaniyan so Maongangun, a Kaip.

2. Katawan Niyan so Puphakasolud ko Lopa, go so Puphakambowat a pho-on rukaniyan; go so Puphakatoron a pho-on ko Langit, go so Puphakapanik ko solud iyan. Na Sukaniyan so Makalimo-on, a Manapi.

3. Na Pitharo o siran a Miyaman-gongkir: A di rukutano Phakatalingoma so Bangkit: Tharowangka: Owai na! Ibut ko Kadnan Ko, ka Mata-an a Phakatalingoma rukano dun;- a Mata-o ko Migagaib;- da-a Makaphagma-on a timbang bo o susurum si-i ko manga Langit, go da si-i ko Lopa: go da-a maito a di

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ
الْحَكِيمُ الْغَيْرُ

يَعْلَمُ مَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْبُثُ مِنْهَا وَمَا
يَنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْنِي فِيهَا وَهُوَ
الْرَّحِيمُ الْغَفُورُ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِنَا السَّاعَةُ قُلْ
بَلَّ وَرِيقَ لَا تَأْتِنَّكُمْ عِلْمُ الْغَيْبِ لَا
يَعْزُبُ عَنْهُ مُثْقَلٌ ذَرَّةً فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا
فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا
أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

٢

giyoto, go da-a mala, a ba di Mata-tago ko Kitab a mapayag:

4. Kagiya a mbalasan Niyan so Miyamaratiyaya go Pingalubuk iran so manga pipiya: Siran man na adun a bagiyan nirana Ma-ap, go pagupur a mapiya.

5. Na so Miyamanamar (Murun) ko manga Ayat Ami, a rorompisan nirana; na siran man na adun a bagiyan nirana a siksa,- a pud ko sangat a siksa a Malipudus.

6. Na katawan o siran a Piaymugan ko Kata-o so Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka a Sukaniyan so Bunar, go Makapunggonanao ko lalan o (Allah a) Mabagur, a Puphodin.

7. Na Pitharo o siran a Miaymangongkir: Ba ami rukano Thoron so Mama a Phanotholun Niyan rukano, a amai ka masharoput kano sa Samporna a Kasharoput, na Mata-an! A sukano na Khatago dun ko Ka-adun a bago?

8. Ba niyan Inangkob so Allah sa kabokhag, antawa-a ba katata-gowi Sukaniyan sa Buthang?- Kuna, ka siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat, na Khatago ko siksa, go so Kadadag a mawatan.

9. Ba iran nda mailai so kasa-sangoran nirana, go so katatalikho-

لِيَجِزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّدِيقَاتُ أُولَئِكَ هُنْ مَغْفَرَةٌ
وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

وَالَّذِينَ سَعَوْفَى إِلَيْنَا مَعَ جِنِّنَ أُولَئِكَ
هُنْ عَذَابٌ مِّنْ رَّحْمَةِ اللَّهِ

وَيَرِى الَّذِينَ أَتُوا الْعِلْمَ الَّذِى أُنْزِلَ
إِلَيْكُمْ مِّنْ رَّبِّكُمْ هُوَ الْحَقُّ وَيَهْدِى إِلَى
صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَذْكُرُكُمْ عَلَى رَجُلٍ
يُنَتَّشِّكُمْ إِذَا مُرْتَبَكُمْ كُلُّ مُهَرَّقٍ إِنَّكُمْ لَفِي
خَلْقٍ جَدِيدٍ

أَفَرَأَيْتَ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ يَهُ، حِنْتَهُ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ
الْبَعِيدُ

أَفَمَرَرْتَهُمْ بِمَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ

dan niran, ko Langit a go so Lopa? O kabaya Ami, na khalandung Ami siran ko Lopa, o di na khaologan Ami siran sa sagintas ko Langit. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titlo a tanda ko oman i Oripun a Puphananangoran.

10. Na Sabunsabunar a bigan Ami so Dawood sa pho-on Rukami a Kakaya-an: Hai manga Palao! Pundoyoga niyo Sukaniyan! go so manga Papanok! Go Piyakalumuk Ami Ron so Potao;-

11. (Pitharo Ami:) Phandai Ka sa manga Rabun a manga lolowag, go Shokhodingka sa ringkar, go ngalubuk Kano sa mapiya; Mata-an! A Sakun i Phagilai ko gi-i niyo nggolaola-an.

12. Na (Piyakaphasiyonot Ami) si-i ko Solaiman so ndo: A so sagad iyan ko kapipita na Saolan (a ilalakao ron), go so sagad iyan ko kagabigabi na Saolan (a ilalakao); go Piyakatoga Ami Ron so Bowalan a Galang; go so saba-ad ko manga Jinn na tao a gi-i nggalubuk ko Hadapan Niyan, sabap ko Idin o Kadnan Niyan; na sa tao a Phasiwang kirana Sogowan Ami, na Phakata-amun Nami sukaniyan ko siksa a kadug.

13. Ipuphangumba-al iran sa kabaya Iyan, a manga Masjid, go manga toladan, go manga Apag

مِنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ شَاءَ
خَسِفَ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نَسْقَطَ عَلَيْهِمْ
كَسَفَ مِنَ السَّمَاوَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَذِي لِكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٌ ١

وَلَقَدْ أَنْتَ دَوِيدَ مِنَ أَفْضَلِ يَجِيلٍ
أُوْيِ مَعَهُ وَالظَّيْرِ وَالنَّالَهُ
الْحَدِيدَ ١١

أَنْ أَعْمَلَ سَيْعَدَتْ وَقَدَرَ فِي السَّرَّ
وَأَعْمَلُوا صَلِحًا إِلَيْيَ بِمَا نَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ١٢

وَلِسُلَيْمَنَ الرِّيحَ غُدُوْهَا شَهْرٌ وَلَا حَمَّا
شَهْرٌ وَأَسْلَنَ اللَّهُ عَيْنَ الْقَطْرِ وَمِنَ الْجِنِّ
مَنْ يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَمَنْ يَرْغِعَ
مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا ذُقْهُ مِنْ عَذَابٍ
الْسَّعِيرٌ ١٣

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَرِّبٍ
وَتَمْثِيلَ وَجْهَانِ كَلْجَوَابٍ وَقُدُورٍ

andalagid o Paridi, go manga Kodun a manga bubukun: Nggalubuk kano a manga tonganai o Dawood, sa Kapanalamat! Maito ko manga Oripun Ko so Mananalamat!

14. Na kagiya a Pakanggolalanun Ami Ron so Kapatai, na da-a Miyakatoro kiran ko Kiyapatai Niyan a inonta so Ingan ko Lopa, a Pukhun Niyan so tongkat Iyan: Na kagiya a Maothang, na miyapayag so manga Jinn a opama ka siran na katawi ran so Migagaib, na di siran malanggai ko karomasayan a Phakahina.

15. Sabunsabunar a adun a ruk o (tao sa) Saba, si-i ko darpa iran a tanda, a dowa a Asinda, sa kawanan go sa diyowang. (pitharo kir-an:) Kan kano ko Pagupur o Kadnan niyo, go Panalamat kano Rukaniyan: Ingud a Thatagompiya, na so Kadnan na Manapi!

16. Na tomiyalikhod siran, na biyotawanam Ami kiran so dugan o pulit, go siyambi-an Ami kiran so dowa a Asinda iran sa dowa a Pamomolan a Phagonga sa mapait, go dagiyangas, go nganin a Sidar (kayo a ma roni i ra on ago onga so ra oniyan na ipu rigo sa miyatay) a maito.

17. Giyoto man i inibadal Ami kiran sabap ko kiyaongkir iran: Na ba adun a mbadalan Ami saya a rowar ko Miyongkir.

رَأَيْتَ أَعْمَلَوْاءَ إِلَّا دَوْدَشَكْرَا
وَقَلِيلٌ مِنْ عَبَادِيَ الشَّكُورُ

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَادَهُمْ عَلَى
مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ
مِنْ سَاهِهِ فَلَمَّا خَرَّتِنَّ الْجِنَّةَ أَنْ لَوْكَانُوا
يَعْلَمُونَ أَغْيَبَ مَا لِشَوَافِ الْعَذَابِ

الْمُهَمَّينَ

لَقَدْ كَانَ لِسَبَابِيِّ مَسْكِنَهُمْ أَيْمَانُهُ
جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينِ وَشَمَائِلِ كُلُّهُمْ مِنْ رِزْقِ
رَبِّكُمْ وَأَشْكُرُوا لَهُ بَلْدَةً طَيْبَةً وَرَبِّ
غَفُورٌ

فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرَمِ
وَيَدَنَّهُمْ بَحْرَنَّهُمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاقَ أَكْلِ
خَمْطٍ وَأَثْلٍ وَشَنِيٍّ مِنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ

(١٦)

ذَلِكَ جَزَّنَهُمْ بِمَا كَفَرُوا وَهُنَّ بُخَرِيَّ
إِلَّا الْكُفُورُ

(١٧)

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقَرَى الْقِبْلَةَ
بَرَكَتْنَا فِيهَا قُرْبَى ظَهَرَةً وَقَدْرَنَا فِيهَا
السَّيْرَ سَيْرًا وَفِيهَا يَالَّى وَلَيَامًا
ءَامِينَ

18. Go Tiyagowan Ami so lut iran a go so lut o manga Ingud (sa Sham) a so Piyakandakulan Ami oto sa mapiya, sa manga Ingud a manga Babantai, go diniyangka Ami ro-o so kalalakao: (Pitharo Ami): Lalakao kano ron ko manga Kagagawi-i go manga Kadaondao, a Khisasarig kano.

19. Na Pitharo iran: Kadnan Nami! Pakakhakawatana-angka so lut o manga dukha-i ami: Go Pindarowaka-an niram so manga gina-wa iran. Na biyaloi Ami siran a manga Tothol, go iniparak Ami siran sa Samporna a kiparak. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko oman i Mapantang, a Mananalamat.

20. Na Sabunsabunar a miyatoman kiram o Iblis so antangan niyan, na Kiya-onotan niram sukaniyan, inonta so isa ka Sagorompong a pud ko Miyamaratiyaya.

21. O ba di da-a Kapa-ar iyan kiram,- ogaid na-a Nami mapunto so tao a Mapaparatiyaya ko Akhirat si-i ko tao a sukaniyan na shasangka-on: Na so Kadnan Ka i Somisiyap ko langowan taman.

22. Tharowangka: A Tawaga niyo so siran a initugo niyo (a Tohan) a salakao ko Allah: Da-a Mipapa-ar iran a timbang o susurum, si-i ko manga Langit go da si-i ko

فَقَالُوا رَبَّنَا بَعْدَ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمَوْا
أَنفُسُهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَرْفَنَهُمْ
كُلُّ مُمْزَقٍ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذَّاتٍ لِكُلِّ صَبَارٍ
شُكُورٌ

وَلَقَدْ صَدَقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ طَهَّ، فَأَتَبَعَهُ
إِلَّا فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَنٍ إِلَّا
لَنْعَلَمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِالآخِرَةِ مِنْ هُوَ مِنْهَا
فِي شَكٍّ وَرِبُّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِظٌ

قُلْ أَدْعُوا الَّذِينَ زَعَمُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا
يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي
السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا هُمْ فِيهَا مَعْلُومُونَ

Lopa: Go da-a mitotompok iran non, go da-a tabanga iyan kiran;

23. Go da-a khibugai a gona o kapangalubalub si-i ko Hadapan Niyan, inonta si-i ko tao a Inidinan Niyan. Taman sa igira kiyada-an sa kaluk so manga poso iran na Tharoon niran: A antona-a so Pitharo o Kadnan niyo? Tharo-on niran: A so Bunar; go Sukaniyan so Maporo, a Mala.

24. Tharowangka: A antawa-a i Puphagupur rukano, a puphakapo-on ko manga Langit a go so Lopa? Tharowangka: So Allah; na Mata-an a Sukami o di na sukano, na Mata-an a matatago ko Torowan, o di na si-i ko Kadadag, a Mapayag!

25. Tharowangka: A di rukano khi-isha so mini-shala ami, go di Rukami khi-isha so gi-i niyo nggolaola-an.

26. Tharowangka: A Pulimodun tano o Kadnan tano: Oriyan niyan na Ikhokom Iyan rukutano so Bunar: Ka Sukaniyan so Kokoman,

27. Tharowangka: A Paki-ilai niyo Rakun so siran a Inirimbang iyo Ron: A manga Sakotowa; Sabunar, a kuna, ka so bo so Allah, a Mabagur, a Maongangun (a da-a sakotowa Iyan).

١٦ مِنْ شَرِكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَاهِيرٍ

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ
لَهُ حَتَّىٰ إِذَا فَزَعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَا ذَهَبَ
قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ عَلَىٰ
الْكِبِيرِ

١٧ قُلْ مَنْ يُرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ وَلَنَا أَوْ إِيمَانُ
لَعَلَّ هُدَىٰ أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

١٨ قُلْ لَا تُسْتَأْلُونَ عَمَّا جَرَمْنَا وَلَا
شُئْلَ عَمَّا تَعْمَلُونَ

١٩ قُلْ بِحَمْدِ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ فَتَحَبَّبَ
بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ

٢٠ قُلْ أَرْوِفَ الَّذِينَ أَحْقَقْتُمْ بِهِ شَرَكَةً
كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

28. Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) a rowar sa langkap ko manga Manosiya, a Puphamanothol sa mapiya, go Puphamaka-iktiyar, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

29. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi (a siksa) o sukano na manga Bunar?

30. Tharowangka: A ruk iyo so diyandi ko Alongan, a di niyo to khisongod sa isa ka oras, go di niyo khakutung.

31. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: A di ami dun Pharatiyyaya-an angkai a Qur-an, go di (yami Pharatiyyaya-an) so Miyaona-an niyan. Na o Mailaingka amai ka so manga Darowaka na tarongko-on siran ko Hadapan o Kadnan niran, na Pangundodan o saba-ad kirian so saba-ad a Katharo! Tharo-on o siran a Piyamangarasiyan ko siran a Miyamanakabor: A o da so sukano, na miyabaloi kami dun a Miyamaratiyyaya!

32. Tharo-on o siran a Miyamanakabor ko siran a Piyamangarasiyan: A ba sukami i miyaka-alang rukano ko Torowan ko oriyan o masa a Kiyapakaoma niyan rukano? Kuna, ka miyabaloi kano a manga baradosa.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَةً لِلنَّاسِ
بِشِيرًا وَنُذِيرًا وَلَكُنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾

وَيَقُولُونَ كُمَّى هَذَا الْوَعْدُ إِنَّ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾

قُلْ لَكُمْ مِنْ يَوْمٍ لَا تَسْتَخِرُونَ عَنْهُ
سَاعَةً وَلَا سَقِيمُونَ ﴿٣٠﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّنِي
بِهَذَا الْقُرْءَانِ وَلَا يَأْلِمُنِي بِمِنْهُ
وَلَوْتَرَى إِذَا أَظْلَمُوكُمْ كَمَوْفُورُونَ
عِنْدَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَى
بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ
أَسْتَضْعِفُو الَّذِينَ أَسْتَكْبِرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ
لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

قَالَ الَّذِينَ أَسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ
أَسْتَضْعِفُو أَنْهُنْ صَادِقُوكُمْ عَنْ
الْهُدَى بَعْدَ إِذَا جَاءُكُمْ بِلَكُنْتُمْ
مُغْرِمِينَ ﴿٣٢﴾

33. Na Tharo-on o siran a Piya-mangarasiyan ko siran a Miyama-nakabor: A kuna! Ka so antangan a marata ko kagagawi-i a go so kadaondao: Gowani ko Pushogo-on kami niyo so Kaongkirami ko Allah go so kapangumba-al ami sa manga Saginda Niyan (i miyaka-alang rukami ko Paratiyaya)! Na misolun niran so Kasundit ko masa a kai-laya iran ko siksa: Go tago-on Ami so manga patong ko manga lig o siran a Miyamangongkir: Ba adun a imbalas kirian a rowar ko Pinggo-laola iran?

34. Na da-a Siyogowan Nami a Ingud sa Phamaka-iktiyar, a ba da Tharowa o manga Olowan non: a Mata-an! A sukami na so ini Sogo rukano to na Inongkir ami.

35. Go Pitharo iran: A sukami i madakul i manga Tamok go manga Wata, go kuna a ba sukami i Phamaniksa-an.

36. Tharowangka: A Mata-an! A so Kadnan Ko na Puphakaoladun Niyan so rishki ko tao a kabaya Iyan, go Puphakasimpitun Niyan, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

37. Na kuna a ba so manga Tamok iyo, go kuna a ba so manga Wata iyo, so maphakarani kano niyan Rukami sa Samporna a kapakarani: Ogaid na so tao a Miyara-

وَقَالَ الَّذِينَ أَسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ
أَسْتَكْبِرُوا بِإِنْ مَكْرُهِ الْيَتَمْ وَالنَّاهَارِ إِذْ
تَأْمُرُونَا أَن نُكَفِّرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ
أَنْدَادًا وَأَسْرُوا النَّدَاءَةَ لِمَا
رَأَوْا الْعَذَابَ وَجَعَلُنَا الْأَغْنِلَ فِي
أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ يُجْزِئُنَا إِلَّا
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٣﴾

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَاتَلَ
مُتَرْفُوهَا إِنَّا بِمَا أَرْسَلْنَا مُبِينٌ
﴿٢٤﴾

وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَمَا
نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٢٥﴾

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَسْطُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ
وَلَنْكَنَّ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

وَمَا أَقُولُ لَكُمْ وَلَا أُولَدُكُمْ بِالَّتِي تَقْرِبُونَ
عِنْدَنَا رُزْقٌ لِلَّآمِنِ مَاءَمِنْ وَعِمَلٌ صَلِحٌ حَمَلْتُ
فَأُؤْلَئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الْصِّعْدَفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ

tiyaya go Miyagamal sa Mapiya na siran man i khibagiyan ko balas a takup sabap ko Pinggolaola iran, go siran i khatago ko manga darpa ko Sorga a khisasarig siran!

38. Na siran a Mananamar sa kabinasa o manga Ayat Ami, a rorompisan niran, na siran man i Phamakadarpa-an ko siksa.

39. Tharowangka: A Mata-an! A so Kadnan Ko na Puphakaoladun Niyan so Rishki ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan, go Puphakasimpitun Niyan non. Na apiya antona-a i mapunggasto niyo a Shai na Sukaniyan i pushambi on: Go Sukaniyan i taralbi a Mapiya ko (puphamamugai sa riskhi).

40. Na si-i ko gawi-i a limodun Niyan siran langon, oriyan niyan na Tharo-on Niyan ko manga Malai-kat: A ba siran naya so sukano i Sinimba iran?

41. Tharo-on niran: A Soti Ka! Suka i Panarigan nami a salakao kiran. Kuna, ka siran na aya Push-imba-an niran na so manga Jinn: So kadakulan kiran na siran i Paparatiyaya-an niran.

42. Na sa Alongan noto na da a Mapukhapa-ar o saba-ad rukano a bagiyan o saba-ad a gona, o di na Morala: Na Tharo-on Ami ko siran a Mindadarwaka: A ta-ami niyo so

فِي الْغُرْفَةِ إِمْنَوْنَ ﴿٢٧﴾

وَالَّذِينَ يَسْعَونَ فِي الْأَيَّامِ مَعَ جِرَانَ
أُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُخْضُرُونَ ﴿٢٨﴾

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَسْطُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ وَمَا أَنْفَقَ مِنْ
شَيْءٍ فَهُوَ بِحَافَةٍ وَهُوَ خَيْرٌ
الرَّازِقِينَ ﴿٢٩﴾

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا هُمْ يَقُولُ لِلْمُلْكَةِ
أَهْنَوْلَاءِ إِنَّا كُنَّا فَأُولَاءِ يَعْبُدُونَ ﴿٣٠﴾

قَالُوا سَبَحْنَكَ أَنْتَ وَلِسَامِ دُونِهِمْ
بَلْ كَلُوْأَ يَعْبُدُونَ الْجِنَّ أَكَثُرُهُمْ بِهِمْ
مُؤْمِنُونَ ﴿٣١﴾

فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُ كُلِّ بَعْضٍ نَّفْعًا لَا
ضَرًا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُو قَوْاعِدَاتَ
النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تَكْذِبُونَ ﴿٣٢﴾

siksa ko Naraka,-a so sukanan na Piyakambokhag iyo sukanian!

43. Na igira a Puphangadian kiran so manga Ayat Ami a manga Rarayag, na Tharo-on niran: A da ko ungkai inonta na Mama a kabaya Iyan a ka-alangan kano niyan ko Pushimba-an o manga lokus iyo. Go Pitharo iran: A da ko ungka ya inonta na kabokhag a Pimbaba-as! Go Pitharo o siran a Miyamangongkir ko Bunar ko Kiyapakatalingoma niyan kiran: A da ko ungkaya inonta na balik Mata, a mapayag!

44. Na da-a inibugai Ami kiran a manga Kitab a Kapuphangadi-an niran noto, go da-a Miyasogo Ami kiran a Miya-onsa an Ka a Puphamakaiktiyar.

45. Na Piyakambokhag o siran a miya-onsa an niran (so manga Sogo), a da siran raotun ko ikashasapolu bagi ko inibugai Ami kiran: Na Piyakambokhag iran so manga Sogo Akun!

46. Tharowangka: A aya bo a Ipagundao Akun rukano na isa: So Kipamayandugun niyo (ko Bunar) sa makapantag ko Allah,-sa madowaduwa kano, sa Matarambisu kano,-oriyan niyan na Puphamimikiran kano: Da ko (Muhammad a) pud iyo i Buthang: Da ko Sukaniyan na inonta na Puphamaka-iktiyar rukano, ko da pun so siksa a sangat.

وَإِذَا نَتَّلَى عَلَيْهِمْ إِنْتَنَّا يَتَنَّتِ قَالُوا مَاهَدْنَا
إِلَّا رَجْلٌ يَرِيدُ أَنْ يَصْدِّكُ عَنَّا كَانَ يَعْدُ
إِبَابَةً كُمْ وَقَالُوا مَاهَدْنَا إِلَّا إِفْكٌ مُفْرَزٌ
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَاجَأَهُمْ إِنْ
هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٤٣﴾

وَمَاءَ ائِنَّهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا
أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ﴿٤٤﴾

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَغُوا
مَعْشَارَ مَاءَ ائِنَّهُمْ فَكَذَّبُوا رَسُولِيٍّ
فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرٌ ﴿٤٥﴾

قُلْ إِنَّمَا أَعْظُكُمْ بِوَحْدَةِ اللَّهِ أَنَّ
تَقُومُوا لِلَّهِ مُثْنَى وَقُرْدَى ثُمَّ
تَنْفَكُّرُو أَمَا يَصَاحِبُكُمْ مِنْ جِنَّةٍ
إِنَّهُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ يَنْبَئُ بِمَا يَدْعُ
شَدِيدٍ ﴿٤٦﴾

47. Tharowangka: A da-a Phanguningko rukano a sokai: Ka guyoto na ruk iyo: Da-a sokai Yakun inonta so shisi-i ko Allah: Go Sukaniyan i Saksi ko langowan taman.

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ
أَجْرٍ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ

48. Tharowangka: A Mata-an! A so Kadnan Ko na ipushorong Iyan so Bunar; lubi a Mata-o ko manga Gaib.

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَعْلَمُ بِالْحَقِيقَةِ عَلَمَ الْغُيُوبِ

49. Tharowangka: A Miyakatalingoma so Bunar, go di makapu-pho-on so ribat go di phakakasoi.

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبَدِّئُ الْبَطْلُ

وَمَا يُعِيدُ

50. Tharowangka: A o Madadag Ako, na khadadag Ako sa si-i bo phakatana ko Ginawa Ko: Na o Makaontol Ako, na sabap ko Iphgilaham Rakun o Kadnan Ko: Mata-an! A Sukaniyan i Puphakanug, a Marani.

قُلْ إِنْ ضَلَّتْ فَإِنَّمَا أَضْلَلُ عَلَى نَفْسِيٍّ وَلَيْنَ
أَهْتَدَيْتُ فِيمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ رَبِّيَّنَاهُ
سَمِيعٌ فَرِيبٌ

51. Na o Mailaingka so masa a Kaluki kiran, na da-a Kapakapalagoi (ran), go Gandurun siran pho-on ko darpa a marani.

وَلَوْرَىٰ إِذْ فَرِعُوا فَلَاقُوهُنَّ وَأَخْذُوهُنَّ
مَكَانٍ قَرِيبٍ

52. Go Tharo-on niran: A Piyaratiyaya-mi Sukaniyan (a Qur-an); na andamanaya i kakhaparoliya iran ko kiraot ko Kathaobat pho-on ko darpa a mawatan-

وَقَالُوا إِمَّا نَبِيهٌ وَإِنَّمَا هُمُ الظَّانُوْشُ مِنْ
مَكَانٍ بَعِيدٍ

53. A Sabunar a Inongkir iran noto gowani, go puphangusarun niran so Migagaib ko darpa a mawatan?

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلٍ وَيَقْذِفُونَ
بِالْغَيْبِ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ

54. Na kalutan siran a go so Mashishanganin niran, lagid o iniki-diya ko manga ishan niran sa kupertowani: Mata-an! A siran na miyatako siran ko Kashasangka, a Matayag a Kashangka.

وَحِيلَ بِنَهْمٍ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فَعَلَ
بِأَشْيَاءِ عِهْدِهِ مِنْ قَبْلِ إِنْهِمْ كَانُوا فِي شَكٍ
مُّرِيبٍ

Surah Fatir-35

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa, a biyaloi Niyan so manga Malaikat a manga Sogo, a adun a manga Papak Iyan, ndodowa, go tuthulo, go phapat: Phagomanan Niyan ko Ka-adun so kabaya Iyan: Mata-an! A so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

2. Sa dun sa luka-an o Allah ko Manosiya a Limo na da-a Makar-unon: Go sa dun sa runun Niyan non, na da-a makabotawanon ko oriyen niyan: Na Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

3. Hai manga Manosiya! Tadummi niyo so Limo o Allah rukano! Ba adun a Miyangadun a salakao ko Allah, a Puphangupur rukano ko pho-on ko Langit a go so Lopa? Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Na andamanaya i Kaputhalikhod iyo?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

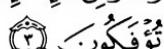
الْمَدْحُودُ لَهُ فَاطِرُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلُ
الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا أُولَئِنَّ أَجْنِحَةَ مُثْنَى وَثَلَاثَ
وَرِبَعَ يَنْدِينُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ

مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكٌ
لَهَا وَمَا يَمْسِكُ فَلَا مُرْسِلٌ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا وَإِنْعَمَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ هُلْ
مِنْ خَلْقِنِي عِزِّ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَإِنَّ
مُؤْفَكُورَ

4. Na o ba Ka iran Pakapumbo-khaga, na Sabunar a Piyakambo-khag so manga Sogo a Miya-onaan Ka: Na si-i bo ko Allah Phakan-doda so Pukhakaolaola.

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِّنْ قَبْلِكُوكَ
وَإِلَيَّ اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

5. Hai manga Manosiya! Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar. Na o ba kano Malimpang o kaoya-goyag ko doniya, go o ba kano Malimpang ko (okit o) Allah o Phulilimpang.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغْرِبُوكُوكَ
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا كَا لَا يَعْرِفُوكُوكَ بِاللَّهِ
الْغَرْوُرُ

6. Mata-an! A so Shaitan na ridowai niyo: Na baloya niyo suka-niyan a ridowai. Aya bo a Iputha-wagiyan ko ma-ampilon, na-an siran mabaloai a pud ko manga tao ko kadug (ko Naraka).

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا
إِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ لِيُكَوِّنَوْمِنْ أَصْحَابِ
السَّعْدِ

7. Siran a Miyamangongkir, na adun a bagiyan niran a siksa a sangat: Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyan niran a Ma-ap, go Balas a mala.

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ
أَمْنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَأَجْرٌ كَيْدُ

8. Ino so tao a Pipharasan non so marata ko galubuk iyan, na aya kiya-ilaya niyan non na mapiya. (Ba lagid o Tiyoro o Allah)? Na Mata-an! A so Allah na ndadagun Niyan so tao a kabaya Iyan, go thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan. Na o ba Mailang so Ginawangka sa pantag o manga awida-akal kirin: Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolaola-an!

أَفَمَنْ زِينَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرِءَاهُ حَسَنًا
فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
فَلَا نَنْدَهُ بِنَفْسَكَ عَلَيْهِمْ حَسَرَتٌ إِنَّ اللَّهَ
عَلَيْهِ بِمَا يَصْنَعُونَ

9. Na so Allah so miyotawan ko manga ndo, na pukhiporo iyan so Gabon, na ipuphamakaig Ami oto ko Ingud a Miyatai, na Inoyag Ami sa sabap rukaniyan so Lopa ko oriyen o Kiyapatai niyan: Lagid man oto so kapagoyaga ko Miyamatai!

10. Sa tao a kabaya iyan so Munang, na ruk o Allah so Munang sa kalangolangowan niyan. Si-i Rukaniyan Puphakapanik so Katharo a Mapiya: Go so Amal a ontol; na Ipuphoro Iyan sukanian (ka Putharima-an Niyan). Na so Puphamagantangan ko manga rarata, na adun a bagiyan nirana siksa a sangat; na so antangan o siranoto na giyoto na khailang.

11. Na so Allah i Miyadun rukano pho-on ko botha, oriyen niyan na pho-on ko Notfa; oriyen niyan na biyaloi kano Niyan a nggaganapa. Na da-a Ikhaogat o Babai, go da-a Ipumbawata Iyan, a ba di si-i ko Kata-o Niyan. Go da-a Pagumbowain a Khambowai, go da-a Phakababa-an so Omor iyan, a ba di matatago ko Daptar (a so laokh makhpol). Mata-an! A giyoto man si-i ko Allah na malbod.

12. Na kuna a ba magishan so dowa a Kalodan,- giya i na tabang, a pakadunggao, a malbod so kainoma-on, go giyaya na matimos, a mapulud. Na Puphakan kano ko

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّبْعَ فَتَشَرِّعُ سَحَابًا
فَسُقْنَتِهُ إِلَى بَلْدِ مَيْتٍ فَأَحْيَنَا بِهِ الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ النَّشُورُ ١٠

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلَلَّهُ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ
يَصْعَدُ الْكَلْمُ الْطَّيْبُ وَالْعَمَلُ الصَّلِحُ
يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ
عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُؤُلَّتِكَ
هُوَبُور ١٠

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ
جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أَثْنَى
وَلَا تَضْعُ إِلَّا يُعْلِمُهُ وَمَا يَعْمَرُ مِنْ مَعْمَرٍ
وَلَا يُنَقْصُ مِنْ عُمُرٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ
ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ سِيرٌ ١١

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذَابٌ فَرَاثٌ
سَاعِيْ شَرَابٍ وَهَذَا مَلْحٌ أَجَاجٌ وَمَنْ كُلَّ
تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخِرُونَ

puphakapo-on ko omani isa ro-o, a Sapo a Malumbo, go mapuphakagumao niyo so pakayan a gi-i niyo to Manditar (a manga Montiya); na Pukhailaingka so manga Kapal rukaniyan a Puphamangutas, ka-an niyo mapuphuloloba so Kakawasan Niyan, go angkano Makapuphanalamat.

13. Puphakasoludun Niyan so gagawi-i ko daondao, go Puphakasoludun Niyan so daondao ko gagawi-i, go Piyakaphasiyonot Iyan so Alongan a go so Olan: Oman i isa ro-o na Puphalalagoi si-i ko ta-alik a miyapunto. Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo: A khiruk ko Kapaar. Na so siran a Puphanonggano-win niyo a salakao Rukaniyan, na da a Mipapa-ar iran a ishambo o dadanglisun.

14. O Panguni kano kirana, na di iran khanug so Panguni niyo, na apiya Manug iran, na di kano iran sumbagun. Na si-i ko Alongan a Qiyamah na Pagongkirun niran so Kinisakoto niyo (kiran ko Allah). Na da-a Makaphanothol Ruka a lagid o (Allah a) Kaip.

15. Hai manga Manosiya! Sukanano na manga Bara-arapan ko Allah: Na so Allah na Sukaniyan so Kaya, a Puphodin.

16. O Kabaya Iyan na khailang kano Niyan, go tomalingoma sa Ka-adun a bago.

حِلْيَةً تَلْبِسُونَهَا وَرَأَى الْفُلَكَ فِيهِ
مَا وَآخِرَتْ بَنَعْوَامِ فَضْلِهِ، وَلَعَلَّكُمْ
شَكُورُكُمْ ١٣

يُولُجُ الْأَيْلَلِ فِي النَّهَارِ وَيُولُجُ
النَّهَارِ فِي الْأَيْلَلِ وَسَخَرَ الشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ كُلُّ بَجْرِي لِأَجْلِ مُسَمَّىٰ
ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمَلَكُ
وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا
يَمْلِكُوكُمْ مِنْ قِطْمَرٍ ١٤

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوْدَعَاءَ كُلُّ
وَلَوْ سِعْوَاماً أَسْتَحْبَابُ الْكُلُّ
وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُونَ بِشَرِكَكُمْ
وَلَا يُنِيشَكُمْ مِثْلَ خَيْرٍ ١٤

يَا إِيَّاهَا النَّاسُ أَتَمُّ الْفَقَرَاءَ إِلَى اللَّهِ
وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ١٥

إِنْ يَشَاءُ يَذْهِبُكُمْ وَإِنْ يَأْتِ بِمَلَكٍ
جَدِيدٍ ١٦

17. Na kuna oto a ba marugun ko Allah.

18. Na di kha-awidan o ma-awid so dosa o pud iyan. Go apiya Pangunin o kapupunudan so ka-awidiron, na da-a phakiawidan non a maito bo, apiya pun sukaniany na tonganai niyan. Aya bo a Maphakaiktiyar Ka na so siran a ika-aluk iran so Kadnan niran a da Mapayag go ini pamayandug iran so Sambayang. Na sa tao a Shoti na Makapushoti sa ruk bo o ginawa niyan; na si-i bo ko Allah so khabolosan.

19. Na kuna a ba magishan so Bota a go so Puphakailai;

20. Go di (magishan) so manga lilibotung a go so Maliwanag;

21. Go di (magishan) so kasisirongan a go so Mayao:

22. Go kuna a ba magishan so manga Oyagoyag a go so Miyamat-tai. Mata-an! A so Allah na Mapuphakanug Iyan so tao a kabaya Iyan; na Dingka Maphakanug so tao a matatago ko manga kober.

23. Suka na matag Puphamaka-iktiyar.

24. Mata-an! A Sukami na Siyogo Ami Suka (Ya Muhammad) rakhus o Bunar, a Puphamanothol, go

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ
١٧

وَلَا تَنْزِرُ وَازِفَةً وَزَرَ أَخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ
مُشْقَلَةً إِلَى حِلْمِهَا لَا يُحْمَلُ مِنْهُ شَقِّهِ
وَلَوْكَانَ ذَاقَ فَرْبَةً إِنْ هَذِهِنَّ دُولَتَنَ
يَخْشُونَ رَهْبَمْ بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا
الصَّلَوةَ وَمَنْ تَرَكَ فَإِنَّمَا يَرَكِّزُ
لِنَفْسِهِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ
١٨

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَاءُ وَالْبَصِيرُ
١٩

وَلَا الظُّلْمَةُ وَلَا الْثُورُ
٢٠

وَلَا الظُّلْلُ وَلَا الْحَرُورُ
٢١

وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْمَوْتُ إِنَّ اللَّهَ
يُسْمِعُ مَنْ يَشَاءُ وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ
مَّنْ فِي الْقُبُوْرِ
٢٢

إِنَّ أَنَّتَ إِلَّا نَذِيرٌ
٢٣

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا
وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَّا فِيهَا نَذِيرٌ
٢٤

Puphamaka-iktiyar: Na da-a pagtao a ba da-a Miya-iposon a Puphamaka-iktiyar.

25. Na o Pakambokhaga Kairan, na Sabunar piyakambokhag o siran a Miya-on-a-an nirana (so manga Rasul), Minitalingoma kiran o manga Rasul kiran so manga Rarayag a Karina, go so manga Daptar, go so Kitab a Miyakabugai sa Sindao.

26. Oriyan niyan na siniksa Akun so siran a Miyamangongkir: Na antona-a i miyambutad o siksa Akun (kiran)!

27. Bangka da Mailai a Mata-an! A so Allah na Piyakatoron Niyan a pho-on ko Kawang so ig? Na Piyakagumao Ami sa sabap rukaniyan so manga Onga a mbidabida so manga Waruna niyan. Go pud ko manga Palao so manga lalan a Mapoti go Mariga, a mbidabida so manga Waruna niyan, go Miyaman-gintukintum.

28. Go pud so manga Manosiya go so manga Binatang, go so manga Ayam, a mbidabida so manga Waruna niyan a ishan noto. Aya bo a Ma-aluk ko Allah, ko manga Oripun Niyan, na so manga Tata-o: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Manapi.

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَبَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ جَاءَهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
وَيَا النَّبِيُّ وَيَا الْكَتَبِ الْمُئَنِّيرِ

ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ
نَكِيرٌ

أَلَمْ تَرَأَنَ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَخْرَجَنَا بِهِ ثُمَّ رَتَّ مُحْلِفًا أَلَوْهَنَا وَمِنَ
الْجِبَالِ جُدُودٌ يَضْعُونَ وَحُمُرٌ مُخْتَلِفُ
أَلَوْهَنَا وَغَرَّبِيْبُ سُودٌ

وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابَاتِ وَالْأَنْعَامَ
مُخْتَلِفُ الْوَنْدَهُ كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ
مِنْ عِبَادِهِ الْعَلَمُوْمَ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
غَفُورٌ

29. Mata-an! A so siran a Puphamangadi ko Kitab o Allah, go ini Pamayandug iran so Sambayang, go Miyamumugai siran ko ini Pagupur Ami kiran, sa Masolun go Mapayag, na Ma-a arap iran so Kandagang a di dun khalapis:

إِنَّ الَّذِينَ يَتَوَلَّنَّ كِتَابَ اللَّهِ
وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ سِرَّاً وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ
بِحَسْرَةٍ لَّنْ تَبُورَ ﴿٣١﴾

30. Ka ithoman Niyan kiran sa tarotop so manga balas kiran, go Pagomanan Niyan kiran so Gagao Niyan: Mata-an! A Sukaniyan na Manapi, a Masalamatun.

لِيُوْفِيهِمْ أَجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ
فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٢﴾

31. Na so ini Ilaham Ami Ruka (Ya Muhammad) a Kitab, na guyoto so Bunar,- a toma tanto ko Miyaona-an niyan: Mata-an! A so Allah na titho a Kaip ko manga Oripun Niyan, a Puphakailai;:-

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ
هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ
بِعِبَادِهِ لَخَيْرٌ بَصِيرٌ ﴿٣٣﴾

32. Oriyan niyan na Piyakipangowarisan Ami so Kitab ko siran a Miyapili Ami ko manga Oripun Nami: Na so saba-ad kiran na Pindarowaka-an niyan a ginawa niyan; go pudkiran so thatangka go so saba-ad kiran na miya-on a ko manga pipiya sabap sa Idin o Allah; guyoto man na Sukaniyan so Limo a mala.

ثُمَّ أَوْرَثَنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ أَصْطَفَيْنَا مِنْ
عِبَادِنَا فَيَنْهَا مُظَالِّمُونَ نَفْسِهِ وَمِنْهُمْ
مُّقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرِتِ يَأْذِنُ
اللَّهُ ذَلِيلُكَ هُوَ الْفَضْلُ
الْكَبِيرُ ﴿٣٤﴾

33. Manga Sorga a Tatap a Phamakasolud siran non: Phangimowan siran ro-o ko manga Salunda a Bolawan, go Montiya a Tipai; go aya nditarun niran ro-o na Sotra.

جَنَّتُ عَدَنْ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ
أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا
حَرِيرٌ ﴿٣٥﴾

34. Na Tharo-on niran: A so Podi na ruk o Allah, so inilang Iyan rukami so Boko: Mata-an! a so Kadnan Nami na titho a Manapi, a Masalamatun:

35. A so Piyakaphantao kami Niyan ko Ingud a kakal sa po-on ko Gagao Niyan: Di kami ron khasogat a dokao, go di kami ron khasogat a robas.

36. Na so Miyamangongkir na bagiyan niran so Apoi ko Naraka Jahannam: Di siran i Thaman, ka o ba siran Mamatai, go di kiran phakkhapun so siksa-on. Lagid man noto a kambalasi Ami ko oman i Miyongkir!

37. Na siran na Pukhigoraok iran ro-o: A Kadnan nami! Pakaliyowa Kamingka (ko Naraka): Ka nggalubuk kami sa ontol, a salakao ko Pinggalubuk ami! (Tharo-on o Allah:) Ba Ami sukano da Pakapaginutawa sa diyangka a Makaphananadumon so tao a Phananadum? Go Miyakaoma rukano so Miyamakaiktiyar. Na ta-ami niyo ka da-a bagiyan o manga Darowaka a phakatabang.

38. Mata-an! A so Allah i Matao ko Migagaib ko manga Langit a go so Lopa: Mata-an! A Sukaniyan i Matao ko shisi-i ko manga Rarub.

وَقَالُوا لِلْمُهَمَّدِ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا
الْحَزْنَ إِنَّا بَرِئُونَا مِنْ شَكُورٍ
٢٦

الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ
لَا يَمْسَأَنَّهَا نَصْبٌ وَلَا يَمْسَأَنَّهَا
لُغُوبٌ
٢٧

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارٌ جَهَنَّمُ لَا يُقْضَى
عَلَيْهِمْ فَيَمْوِثُوا وَلَا يَخْفَفُ عَنْهُمْ مِنْ
عَذَابِهَا كَذَلِكَ بَخْرِيٌّ كُلُّ
كَفُورٌ
٢٨

وَهُمْ يَضْطَرِحُونَ فِيهَا بَيْنَ أَخْرِجَانَ
نَعْمَلُ صَلَحًا غَيْرَ الَّذِي كَثَّا
نَعْمَلُ أَوْ لَمْ نَعْمَلْ كُمْ مَا يَتَدَكَّرُ فِيهِ
مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَهُ كُمْ الْنَّذِيرُ فَذُوقَ أَفَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ
٢٩

إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ مُغَيَّبُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضُ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الْأَصْدُورِ
٣٠

39. Sukaniyan so biyaloi kano Niyan a manga Khalifah ko Lopa: A sa dun sa Mongkir na phakatana-on so (karata o) Kiyaongkir iyan: Go da-a khiyoman ko manga Kapir o Kiya-ongkir iran si-i ko Kadnan niran: A inonta so Rarangit; go da-a khiyoman ko manga Kapir o Kiya-ongkir iran a inonta so Kalogi.

40. Tharowangka (Ya Muhammad): Aiguda iyo ko Ipuphamana-koto niyo a so siran na Puphanonganowin niyo a salakao ko Allah? Paki-ilai niyo Rakun o antona-a i Miya-Adun niran ko Lopa; Antawa-a ba adun a mitotompok iran ko manga Langit? Antawa-a ba adun a ini bugai Ami kiran a Kitab na siran na si-i ko marayag a Karina a photon Rukaniyan?-kuna, ka da-a ipumbugai a pasad o manga Darowaka so saba-ad kiran ko saba-ad a rowar sa limpangan.

41. Mata-an! A so Allah na urunun Niyan so manga Langit a go so Lopa, ka o ba siran mapokas: Na Ibut o mapokas siran, na da-a makarun kiran a isa bo ko oriyen niyan: Mata-an! A Sukaniyan na Tatap a Matigur, a Manapi.

42. Na ini Shapa iran ko Allah so Pithamanan a manga Sapa iran sa Ibut o adun a Makatalingoma kiran a Puphamaka-iktiyar, na Mata-an! A khabaloi siran ndun a

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلِيفَ فِي الْأَرْضِ فَنَّ
كُفَّارُهُمْ كُفَّرٌ وَلَا يُزِيدُ الْكُفَّارُ
كُفُورُهُمْ عَنْ دِرَبِهِمْ إِلَّا مُقْنَأً وَلَا يُزِيدُ
الْكُفَّارُ كُفُورُهُمْ إِلَّا خَسَارًا ﴿٢٦﴾

قُلْ أَرَيْتَمْ شَرَكَاهُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ أَرُوهُ فِي مَا ذَأْخَلُوكُمْ مِنَ الْأَرْضِ
أَمْ لَهُمْ شَرُكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَمْ أَتَيْنَاهُمْ كِتَابًا
فَهُمْ عَلَىٰ بِيَنَتِ مِنْهُ بَلْ إِنْ يَعْدُ
الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضاً
إِلَّا عَمُورًا ﴿٢٧﴾

إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
أَنْ تَرُولَ وَلِئِنْ زَالَتِ الْأَرْضُ إِنَّمَا كَهْمًا مِنْ
أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا عَفُورًا ﴿٤١﴾

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهَدَيْتُمْ لَيْتَ
جَاءَهُمْ هُنَّ نَذِيرٌ لَكُونَ أَهْدَى مِنْ إِحْدَى
الْأَمْمَاتِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ هُنَّ نَذِيرٌ مَازَادُهُمْ

lubi a phakaontol a di so Pithanggi-sa-an ko manga pagtao: Na ka giya adun a Miyakatalingoma kiran a Puphamaka-iktiyar, na da-a mini-pagoman Niyan kiran a rowar sa kapalagoi,-

43. Makapantag sa Kapumaratbat ko Lopa, go kapagantangan sa marata. Na da-a khatangkalan o antangan a marata a rowar ko khirukon. Na ba adun a punayaon nirana rowar ko kiya-okitan o miyanga o ona? Na da dun a mato-on Ka a kasambi-i ko okit o Allah: Go da dun a Mato-on Ka a ka-alin o okit o Allah.

44. Ba siran nda makandalakao ko Lopa, ka-a nirana mapamimikiran o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miya-onsa an nirana-, a siran i lubi a di siran i bagur? Na da ko Butad o Allah o ba adun a makarompison a shai ko manga Langit go da si-i ko Lopa: Mataan! A Sukaniyan na Tatap a Mata-o, a Gaos.

45. Na o shiksa-an o Allah ko manga Manosiya so Pinggalubuk iran (a manga dosa), na da-a lamba-an Niyan ko liyawao o Lopa a Baraniyawa: Na ogaid na pakalalanatun Niyan siran taman ko ta-alik a miyapunto: Na igira a miyakatalingoma so ta-alik kiran, na Mataan! A so Allah na Tatap a Phagilain Niyan so manga Oripun Niyan.

إِلَّا إِنْفُورًا

أَسْتِكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَهَسَيٌّ
وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَيْهِمْ فَهُلْ
يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ
لِسْنَتِ اللَّهِ تَبَدِّي لَا وَلَنْ تَجِدَ لِسْنَتِ اللَّهِ
تَحْوِيلًا

٤٣

أَوْلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيُنَظِّرُوا كَيْفَ كَانَ
عَنْقِيَّةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ
قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ
فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ
عَلِيمًا فَقِيرًا

٤٤

وَلَوْيَأْخُذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا
كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهِيرَهَا
مِنْ دَآبَتِهِ وَلَا كَنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى
أَجَلٍ مُّسَمٍّ فَإِذَا جَاءَهُمْ فَإِنَّ
الَّهَ كَانَ بِعِنْدِهِ بَصِيرًا

Surah Yasin-36

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Yasin. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Ibut ko Qur-an, a Hokoman (a pimbaibaitan);-

3. Mata-an! A Suka (Ya Muhammad) na pud dun ko manga Sogo (o Allah),

4. A si-i ko okit a maka-o ontol (a so Islam).

5. Initoron o (Allah a) Mabagur, a Makalimo-on.

6. Ka-an Ka Mapaka-iktiyar so pagtao, a da Mapaka-iktiyar so manga Lokus iran, na siran na di khipaka-i inungka.

7. Sabunsabunar a Miyatangkud so Katharo (a siksa) ko kadakulan kirian: Na siran na di siran Mapaparatiyaya.

8. Mata-an! A Sukami na tiagowan Ami so manga lig iran sa manga patong, na giyoto na taman ko manga baka,na ba siran ndun makalilintangag;

سُورَةُ يَسْ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسٌ

وَالْقُرْآنُ الْحَكِيمُ

إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

عَلَىٰ صَرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ

تَنَزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

لِئِنْذِيرَ فَوْمَاً أَنْذِرَهُ أَبَأْفُهُمْ فَهُمْ

غَفِلُونَ

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ كَثِيرٍ فَهُمْ

لَا يُؤْمِنُونَ

إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فِيهِ الْ

آذْقَانَ فَهُمْ مُقْمَحُونَ

9. Go tiyagowan Ami so kasa-sangoran niran sa runding, go so katatalikhodan niran sa runding, na pinilusan Ami siran: na siran na di siran phakanono.

10. Na magishan kiran o ino Piyaka-iktiyar Ka siran, antawa-a Dangka siran Paka-iktiyara: Ka di siran mbo Pharatiyaya.

11. Aya bo a Maphaka-iktiyar Ka na so tao a Miyonot ko Qur-an, go inikaluk iyan so (Allah a) Masa-linggagao, a Migagaib: Na Puphamanotholangka-on so Ma-ap, go so Balas a mapiya.

12. Mata-an! A Sukami na Su-kami i Magoyag ko Miyamatai, go Ipushorat Ami so miniona iran, go so manga rasad iran; na langowan taman na mai-itong Ami sukaniyan ko Kitab a Mapayag (a so laokh makhpol).

13. Na Mba-alingka kiran a ibarat: So manga tao ko Ingud (a Intakiyah). Gowani na Miyakaoma kiran so manga Sogo.

14. Gowani a Sogowan Nami siran sa dowa Katao, na Piyakam-bokhag iran a dowa oto: Na biyagur Ami a ika tulo: Na Pitharo iran: A Mata-an! A Sukami na si-i rukano manga Sogo.

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَكَنًا
وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَكَنًا فَأَغْشَيْنَاهُمْ
فَهُمْ لَا يُبَصِّرُونَ ﴿١﴾

وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُذَرْهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢﴾

إِنَّمَا نَذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَرَحْشَى
الْرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ فَسَرِعَ بِمَغْفِرَةِ
وَأَجْرِ كَرِيمٍ ﴿٣﴾

إِنَّا أَخْنُ نُحْيِ الْمَوْتَىٰ وَنَكِّثُ
مَا قَدَّمَوا وَمَا تَرَهُمْ وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ
فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿٤﴾

وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ
إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥﴾

إِذَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ مُّجَاهِدِينَ فَكَذَّبُوهُمَا
فَعَزَّزَنَا بِشَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُمْ
مُّشَرِّكُونَ ﴿٦﴾

15. Pitharo iran: A da ko Sukano inonta na Manosiya a lagid ami; go da-a Initoron o (Allah a) Masa-lingga-gao a maito bo (a Wahy): Da ko Sukano inonta na Puphamamo-khag kano.

16. Pitharo iran: A so Kadnan tano na Katawan Niyan a Mata-an! A Sukami na si-i rukano titho a manga Sogo:

17. Na da-a Paliyogat Rukami a rowar ko Kapamakasampai (ko Sogowan o Allah) a Mapayag.

18. Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na miyakashokna kami sa marata sa sabap Rukano: Ibut o di Kano gunuk, na Mata-an a radiyamun nami Sukano dun, go Mata-an a masogat Kano dun o pho-on rukami a siksa a Malipudus.

19. Pitharo Iran: A so sokna iyo a marata na sarta iyo: A ti amai ko Piyakatadum kano (na pishokna-an kano sa marata)? Kuna, ka sukano na pagtao a manga Malawani!

20. Na miyakaoma a pho-on ko pikhilidan o Bandara Ingud a Mama (a si Habibo Najar), a gi-i nggagan, Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Onoti niyo so manga Sogo:

21. Onoti niyo so tao a da-a Phangunin Niyan rukano a sokai, ka Siran i Maka-o ontol..

قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّنْنَا وَمَا أَنْزَلَ
الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنَّ أَنْزَلَ إِلَّا
تَكَبِّدُونَ ١٥

قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُمْ لَمَرْسُولُونَ ١٦

وَمَا عَلِيتُنَا إِلَّا أَبْلَغْتُ الْمُبْيَتْ ١٧

قَالُوا إِنَّا نَطَّرْنَاكُمْ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا
لِزَجْمِنَكُمْ وَلَيَمْسِكُمْ مَنَاعَدَابُ
الْأَيْمَمْ ١٨

قَالُوا طَرَّكُمْ مَعَكُمْ إِنْ دُكَرْتُ
بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ١٩

وَجَاءَهُمْ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ
يَنَقُومُ أَتَيْعُوا الْمُرْسَلِينَ ٢٠

أَتَيْعُوا مَنْ لَا يَسْلُكُ أَجْرًا وَهُمْ
مُّهْتَدُونَ ٢١

22. Na antona-a i bagiyan Ko sa di Yakun ka Shimba-a ko (Allah a) Sukaniyan i Miyadun Rakun, go rongkano phakandoda?

وَمَا لِي لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَ فِي وَاللَّهِ
شَرِحَّعُونَ

23. A ti Khowa-an Ko so sala-kao Rukaniyan a manga Katohanan? A o paka-antapi Yako o (Allah a) Masalinggagao sa morala, na da-a khilinding Rakun, o Pangongogopan niran a maito bo, go di Yako iran khasabut.

أَتَخَذُ مِنْ دُونِهِ إِلَهَةً إِنْ يُرِيدُنَ
الرَّحْمَنُ بِصُرُّ لَأَنْعَنْ عَفَّ
شَفَاعَتْهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقَذُونَ

24. Mata-an! A Sakun na sa maoto na miyatago Ako dun ko Kadadag a Mapayag.

إِنَّ إِذَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٌ

25. Mata-an! A Sakun na Piayatiyaya Ko so Kadnan niyo na Pakinuga Ko niyo: (Na Biyono iran)!

إِنَّمَا يَأْمُنُ بِرَبِّكُمْ
فَاسْمَعُونَ

26. Pitharo (Rukaniyan): Solud Ka ko Sorga. Pitharo Iyan: Hai dingan o Mambo! O so pagtao Akun na katawan niran!

قِيلَ أَدْخُلْ الْجَنَّةَ قَالَ يَنْيَاتَ قَوْمِي
يَعْلَمُونَ

27. So Kiyapuma-api Rakun o Kadnan Ko, go so Kiyabaloya Niyan Rakun a pud ko Khipaga-adatan!

بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ
الْمُكْرِمِينَ

28. Na da-a Piakatoron Ami ko pagtao Niyan, ko oriyani niyan, a tantara a pho-on ko Langit, go da Kami Sogo.

* وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ
جُنْدِ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا كَانُوا مُزَرِّلِينَ

29. Da-a rowar ko lalis a isa, na sa maoto na siran na Miyapadung siran.

إِنْ كَانَتِ الْأَصَيْحَةُ وَنِجَادَةً فَإِذَا هُمْ
خَمِدُونَ

30. Hai Kasundit a phakatana ko manga Oripun (o Allah)! A da-a Puphakatalingoma kiran a Sogo a ba iran noto da pamagurugi!

31. Ba iran nda katokawi a madakul a bininasa Mi a miyaona an niran ko miyagapidapid a pag-tao? Mata-an! A siran na di siran kiran phakandod:

32. Na da ko omani isa o ba di langon si-i ko Hadapan Nami phamakadarpa-a.

33. Na tanda kiran so Lopa a miyatai: A inoyag Ami sukanian, go piyakagumawan Nami sukanian sa Pur, na so saba-a don na pukhakan niran.

34. Go tiyagowan Nami oto sa manga Pamomolan a manga Qormah, go manga Anggor, go piyamakambowat Ami ron so manga Bowalan:

35. Ka-an siran Puphakakan ko Onga niyan: Go so miyanggalubuk sukanian o manga lima iran: Ati di siran Phanalamat?

36. Soti so (Allah a) Miyadun ko nggaganapa sa kalangolangowan niyan, pudon so Puphakatho-on o Lopa, go pudon so manga ginawa iran, go so nganin a di iran katawan.

يَحْسِرَةً عَلَى الْعَبَادِ مَا يَأْتِيهِم مِّنْ
رَّسُولِنَا لَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهِزُونَ ﴿٢١﴾

الْمَرِيرُوا كَمَا هُلُكَنَا فَلَمْ يَمْرُّ
الْقَرْوَنِ أَنْهِمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٢١﴾

وَإِنْ كُلَّ لَمَّا جَعَلْنَا مُخْضَرُونَ ﴿٢٢﴾

وَإِذَا هُمْ أَرْضُ الْمَيْتَةِ أَحْيَيْنَاهَا
وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبَابَقَيْنَهُ
يَأْكُلُونَ ﴿٢٢﴾

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّتِينَ مِنْ تَحْمِيلٍ
وَأَعْنَبْرَ وَفَجَرَنَا فِيهَا مِنَ الْعَيْنَوْنَ ﴿٢٤﴾

لِيَأْكُلُوا مِنْ شَرِيعَهُ وَمَا عَمِلْتُهُ
أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشَكُرُونَ ﴿٢٥﴾

سَبَحَنَ اللَّهُ خَلَقَ الْأَرْضَ كَثِيرًا
مِّمَّا تَنْبَتُ الْأَرْضُ وَمَنْ أَنْفَسَهُمْ
وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

37. Go tanda kiran so Gagawi-i:
A puphokasun Nami ron so Daon-
dao, na sa maoto na siran na Pu-
khalibotungan siran;

وَإِيَّاهُمْ أَلَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكُمْ مِنْهُ الْهَارَبَ
فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ ﴿٢٧﴾

38. Go so Alongan a Puphalala-
goi si-i ko Takus Iyan: Giyoto na
takdir o (Allah a) Mabagur, a
Mata-o.

وَالشَّمْسُ تَحْرِي لِمُسْتَقْرَرِّ لَهَا
ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٢٨﴾

39. Go so Olan,- a singgayan
Nami sukanian sa manga darpa
taman sa makakaso i sa lagid o ta-
lingtang a Qormah a miyathai.

وَالْقَمَرُ قَدَرَنَا مَنَازِلَ حَتَّىٰ
عَادَ كَالْعُجُونِ الْقَدِيرِ ﴿٢٩﴾

40. Da ko Alongan o ba-on
mapatot i karaota niyan ko Olan,
go da ko Gagawi-i o ba niyan kaona
i so Daondao: Na omani isa na si-i
ko okit iyan puphamangudug.

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ
وَلَا أَلَّهُ سَابِقُ الْنَّهَارِ وَكُلُّ فِلَكٍ
يَسْبَحُونَ ﴿٣٠﴾

41. Go tanda kiran a kiyarorana
Mi ko manga Mimoriyatao kiran ko
Kapal (o Nuh) a mapupuno;

وَإِيَّاهُمْ أَنَا حَلَّنَا ذِرَّتِهِمْ فِي الْفَلَكِ
الْمَشْحُونُ ﴿٣١﴾

42. Go Inadun Ami kiran so
lagid oto a Kapuphaguda-an niram.

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرَكُونَ ﴿٣٢﴾

43. Na o kabaya Ami, a ludun
Ami siran: Na da-a makatabang
kirin, go da-a makasabut kirin,

وَلَئِنْ دَشَّا نَفْرِقُهُمْ فَلَا صَرِيحٌ لَهُمْ
وَلَا هُمْ يَنْقُذُونَ ﴿٣٣﴾

44. Inonta so Limo a pho-on
Rukami, go so kapakasungka sa di
mathai taman ko wakto(o Kapatai).

إِلَارَحْمَةَ مِنَّا وَمَنْتَعَ إِلَيْهِ حِينٍ ﴿٣٤﴾

45. Na igira a Pitharo kiran: A
Kalukun niyo so miya-onan niyo

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَتَقْوُا مَابَيْنَ أَيْدِيهِمْ

a go so khaoriyan niyo, ka angkano Mipangalimo (na tomalikhod siran);

46. Go da-a phakatalingoma kiran a tanda a pud ko manga tanda o Kadnan niram, inonta na miyabaloj siran non a khitatalikhod.

47. Go igira a Pitharo kiran: A Puphamumugai kano ko ini Pagupur rukano o Allah, na Tharo-on o siran a Miyamangongkir ko siran a Miyamaratiyaya: Ino ami Phakakan so tao a o kabaya o Allah, na Phakakun Niyan sukanian? da ko inonta na matatago ko Karibat a mapayag.

48. Go gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi (a siksa), o sukano na manga Bunar?

49. Da-a pukhanayao iran a rowar ko Lalis a isa: A phakadansal kiran ko gi-i ran kaphapawala!

50. Na di siran lomakai thanan, go di siran makandod ko manga tonganai ran!

51. Na Iyopun so Sanggakala. Na sa maoto na siran na makapon ko manga kobor, a Puphamagarabaya siran ko Kadnan niram!

52. Tharo-on niram: Hai dowan dowan tano! Antawa-a i miyokao rukutano ko Pakatotorogan tano?

وَمَا خَلَقْتُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَرْجِحُونَ ﴿٤٥﴾

وَمَا تَأْتِيهِم مِّنْ آيَةٍ مِّنْ أَيْنَ رَبِّهِمْ
إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُغَرِّضِينَ ﴿٤٦﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفَقُوا مِثْمَارَ زَرْقَمَ اللَّهُ قَالَ
الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنَّهُمْ
مَنْ لَوْزَاهَ اللَّهُ أَطْعَمَهُ وَإِنْ أَنْتَ إِلَّا فِ
ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٤٧﴾

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾

مَا يَنْظَرُونَ إِلَّا صِحَّةً وَيَجِدُهُ
وَهُمْ بِخَصْمُونَ ﴿٤٩﴾

فَلَا يَسْتَطِعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَى أَهْلِهِمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾

وَنَفْخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِّنَ الْأَجَدَاثِ
إِلَى رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ﴿٥١﴾

فَالْأُولَئِكَ لَنَا مَنْ بَعَثْنَا مِنْ مَرْقَدٍ نَّاهِدًا
مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ

الْمُرْسَلُونَ

(Isumbag kiran a) Giyaya so ini-diyandi o (Allah a) Masalinggagao; go miyatoman so (Katharo o) manga Sogo!

53. Da-a Kha-adun a rowar ko Lalisa isa, na sa maoto na siran na langon si-i ko Hadapan Nami phamakadarpa-a!

54. Na sa Alongan naya, na da-a kha-a niyaya a Baraniyawa a maitobo, go da-a Imbalas rukano a rowar ko Pinggolaola niyo.

55. Mata-an! A so manga tao ko Sorga sa Alongan naya na matatago ko katumbangan a Pukhababaya siran;

56. Siran a go so manga Karoma iran, na si-i ko khikasisirongan ko liyawao o manga Kantir, a gi-i siran Shasandasandang;

57. Adun a bagiyan niran ro-o a manga Onga; go khakowa iran so nganin a Phangunin niran;

58. Kalilintad a Katharo a phon ko Kadnan a Makalimo-on!

59. Na sibai kano sa Alongan naya! Hai manga Baradosa!

60. Ba Akun rukano da banain hai manga Moriyatao o Adam, a di niyo Pushowasowata so Shaitan; Mata-an! A sukanian na ridowai niyo a mapayag? -

إِنْ كَانَتِ إِلَّا صِحَّةً وَجِدَةً فَإِذَا
هُمْ جَمِيعٌ لَدِيْنَا مُحْضُرُونَ

فَالْيَوْمُ لَا نُظْلِمُ نَفْسَ شَيْئًا
وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَسَبْتُمْ
تَعْمَلُونَ

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ
فَكِهُونَ

هُمْ وَأَرْجُهُونَ فِي طَلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ
مُشَكِّهُونَ

لَهُمْ فِيهَا فَكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدَعُونَ

سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحْمَنِ

وَأَمْتَرُوا الْيَوْمَ أَيْمَانَ الْمُجْرِمُونَ

* الْمَرْأَةُ أَعْهَدَ إِلَيْكُمْ بَيْتَنِيَّةَ ادَمَ لَأَ
تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُفُورٌ
مُبِينٌ

61. Na Showasowata Ko niyo; giyaya i okit a maka-o ontol.

وَإِنْ أَعْبُدُونَ فِي هَذَا صَرَاطٌ
مُّسْتَقِيمٌ ﴿١١﴾

62. Na Sabunsabunar a Miyakadadag rukano so Ka-adun a mada-kul. Ba da-a manga sabot iyo?

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًا كَثِيرًا
أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾

63. Kati-i so Naraka Jahannam a so sukano na idi diyandi rukano!

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿١٣﴾

64. Pamanolud kano ron sa Alongan naya, sabap ko Kiyaongkir iyo.

أَصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ
تَكْفُرُونَ ﴿١٤﴾

65. Sa Alongan naya na Parkatun Nami so manga Ngari iran; go Imbitiyarai Kami o manga Lima iran, go Shaksi-an o manga Ai ran, so Pinggalubuk iran.

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا
أَيْدِيهِمْ وَتَشَهِّدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿١٥﴾

66. Na o kabaya Ami, na Mata-an a khabota Mi so manga Mata iran; na makapagoradorad siran ko lalan, na andamanaya i kaphakano-no iran?

وَلَوْ شَاءَ لَطَمَسَنَا عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ
فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّ
يُبَصِّرُونَ ﴿١٦﴾

67. Na o kabaya Ami, na Mata-an a khasalin Nami siran si-i ko manga darpa iran; na di iran magaga lomipos, go di siran phakandod.

وَلَوْ شَاءَ لَسَخَنَهُمْ عَلَىٰ
مَكَانِهِمْ فَمَا أَسْطَاعُوا مُضِيًّا
وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿١٧﴾

68. Na sa tao a Pagumbowain Nami sukaniyan, na phato-on Nami sukaniyan ko korang a Ka-adun: Ba iran ndi shabota?

وَمَنْ نَعْمَرَهُ نُنَكِّسُهُ فِي الْخَابِقِ
أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿١٨﴾

69. Na da-a Mi ndaon (ko Nabi) so Bayok, go di ron patot: Da ko

وَمَا عَلِمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ

Sukaniyan (a Minitalingoma Niyan) inonta na Pananadum, go Qur-an a Miyakapayag:

70. Ka-a Niyan Mapaka-iktiyar so tao a aya butad iyan na Oyagoyag, (i poso) go an matangkud so Katharo (a siksa) ko Miyaman-gongkir.

71. Ba iran nda mailai a Mata-an! A Sukami na Miyadun Kami sa ruk iran-a pud ko Pinggalubuk o manga Gu-us Ami-a manga Ayam, na siran i Makapapa-ar on?

72. Go Piyakaphasiyonot Ami kiran noto, ka so saba-adon na gi-iran Kakhoda-an, go so saba-adon na Pukhakan niran:

73. Go adun a bagiyan niran non a manga gona, go manga inomun (a manga Gatas). Ino siran ndi Phanalamat?

74. Na kominowa siran sa salakao ko Allah, sa manga Katohanhan, ka-an siran Katabangi!

75. Di ran khagaga so Katabangi kiran: Go siran na manga Tantara iran a phamakadarpa-an (ko Naraka).

76. Na o ba Ka Mapakamboko o Katharo iran. Mata-an! A sukami na Katawan Nami so isosolun nir-an, go so Papayagun niran.

إِنَّهُوَ الْأَذِكْرُ وَقُرْءَانٌ مُّبِينٌ ﴿١١﴾

لِئِنْذِرَمَنْ كَانَ حَيَاً وَبِعَيْنِ الْقَوْلُ عَلَى
الْكَفِرِينَ ﴿١٢﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلُتُمْ أَيْدِيهِنَا
أَنْعَمَّا فَهُمْ لَهَا مَمْلُوكُونَ ﴿١٣﴾

وَذَلِكُنَّهُمْ فِيمَنْ هَارَكُوهُمْ وَمِنْهَا
يَأْكُلُونَ ﴿١٤﴾

وَلَهُمْ فِيهَا مَنْفَعٌ وَمَسَارِبٌ
أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿١٥﴾

وَأَنْخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهًا
لَعَلَّهُمْ يُنَصِّرُونَ ﴿١٦﴾

لَا يَسْتَطِعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ بُجُندٌ
مُخْضَرُونَ ﴿١٧﴾

فَلَا يَحْزُنْكُ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ
مَا يَسْرُونَ وَمَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾

77. Ba di katawi o Manosiya a Mata-an! A Sukami na inadun Ami sukaniyan a pho-on sa Notfa! Na sa maoto na sukaniyan na lampawi, a mapayag!

أَوْلَئِرَ إِلَيْنَسَنُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ
فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّتَبَّعٌ

78. Na mimba-al Rukami sa ibarat, go kiyalipatan niyan so Kiya-aduna on: Pitharo iyan: A antawa-a i Phakaoyag ko manga tolan a sukaniyan na miyardak?

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خُلْقَهُ، قَالَ مَنْ
يُتَحِّى الْعَظَمَ وَهِيَ رَبِّيْمٌ

79. Tharowangka: A Pagoyagun noto o Miyadun non ko paganai a kiya-okitan! Ka Sukaniyan i Mata-o ko oman i (okit a) Kapangadun!-

قُلْ يَحْبِبُهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوْلَ مَرَّةً
وَهُوَ بِكُلِّ حَلْقٍ عَلِيهِ

80. So Inadunan kano Niyan pho-on ko Kayo a mailao sa Apoi, na sa maoto na sukano na mapuphakakadug iyo (sukaniyan)!

الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ
نَارًا فَإِذَا آتَيْتُمْ مِنْهُ تُوقُّدُونَ

81. Ba di so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa i Phakagaga sa Ka-aduna Niyan ko lagid iran?- Owai na, Suka so Puphangadun, a Mataao!-

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
يُقْدِرُ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بِلَىٰ وَهُوَ
الْخَلَقُ الْعَلِيمُ

82. Aya dun a butad iyan, na igira a Kabaya Iyan so apiya antona-a, na Tharo-on Niyan non: so Kon, na Ma-adun!

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ

83. Na Soti so shisi-i sa Tangan Niyan so Kapa-ar ko langowan taman: Go Ron kano Phamakandoda (ko kaphamagitonga ko manga Amal).

فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ
وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

Surah Al-Saffat-37

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Shasa-a sa-ap sa Samporna a kasha-ap,

2. Go so Puphamanundug (ko Gabon) sa Samporna a Kapanundug,

3. Go so Puphamamatiya sa Pananadum (a manga Malaikat)!

4. Mata-an! A so Tohan niyo na Matatangkud a Isa!-

5. Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so paglutan a dowa oto, go Kadnan o manga Subangan!

6. Mata-an! A Sukami na ini Pharas Ami ko Langit a marani so Parahiyasan a manga Bito-on,-

7. Go Siyap ko oman i Shaitan a gi-i mbinasa,

8. Di ran maphamamakinug so (manga Malaikat a) a pagtao a Maporo, ka Puphululubadun siran ko mbalabala,

9. Sa kapamogao, go adun a bagiyan niran a siksa a Tatap,

10. Inonta so miyakasinggaot sa isa a kasinggaot (ko Katharo o

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالصَّلَوةُ صَفَّا ١

فَالرَّجَبُ زَجَّارًا ٢

فَالثَّلِيلُ ذَكَرًا ٣

إِنَّ إِلَهَكُمْ لَا يُحِدُّ ٤

رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ
الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ ٥

إِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةٍ الْكَوَافِرِ ٦

وَحْفَظَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ ٧

لَا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَعْلَى وَيُقْذَفُونَ
مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ٨

دُّخُورًا وَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ٩

إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْحَنْفَةَ فَأَنْبَعَهُ شَهَابٌ

manga Malaikat), na siyaloba suka-niyan o Sindao o Bito-on a Masin-dao (a Phakatotong).

ثَاقِبٌ

11. Na Paki-osain Ka kiran: O ba siran i lubi a Mabagur a Kadun, antawa-a so Inadun Ami (i lubi a Mabagur)? Mata-an! A Sukami na Inadun Ami siran a pho-on ko Lipao, a Mapilit!

فَاسْتَفْتَهُمْ أَهُنَّ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَنْ خَلَقَنَا
إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَا زِيبٌ

12. Kuna, ka Miyamumusa Ka, go Puphamagurugangka iran,

كُلَّ عَجَبٍ تَوَسَّخُونَ

13. Na igira a Piyakatadum sir-an, na di siran Phakatadum,-

وَإِذَا ذُكِرُوا لَا يَذَكُرُونَ

14. Go igira a Miyakailai siran sa tanda, na Puphamagurugan nir-an,

وَإِذَا رَأَوْهُمْ إِلَيْهِ يَسْتَسْخِرُونَ

15. Go Pitharo iran: A da ko ungkai inonta na Balik Mata a Ma-payag!

وَقَالُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مِنْ

16. Ino amai ka Matai kami, go mbaloi kami a botha, go manga tolan, ba Mata-an! A sukami na Pagoyagun kami dun?

أَءَذَا مِنْا وَكَانُوا بِأَوْعَظَمَا

إِنَّا مَبْعُوثُونَ

17. Antawa-a so manga Lokus ami a miyanga-o ona?

أَوْ إِبَاؤُنَا الْأَوْلُونَ

18. Tharowangka: A owai, (Pago-yagun kano dun), go sukano na Phamakarondan.

قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَخِرُونَ

19. Na giyoto na satimambo a Lalis; na sa maoto na siran na makananayaо siran!

فَإِنَّمَا يَهِيَ زَجَرٌ وَجِدَةٌ إِنَّا هُنْ يَنْظُرُونَ

20. Go Matharo iran: A Hai dowan dowan tano! Giya i so Alongan a Kapamalas!

وَقَالُوا إِنَّا هَذَا يَوْمَ الَّذِينَ

21. (Na Tharo-on kiran:) Giya i so Alongan a Kokoman, a so sukanano na Piyakambokhag iyo sukanayan!

هَذَا يَوْمَ الْفَصْلِ الَّذِي كُتُبَيْدِهِ
٦١ تُكَذِّبُونَ

22. (Tharo-on o Allah ko manga Malaikat:) Limoda niyo so Mindadarowaka, rakhus o manga oganapa iran, go so Piyamanimba iran-

أَخْشُرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَجُهُمْ وَمَا كَانُوا
يَعْدُونَ
٦٢

23. A salakao ko Allah, na nggonanaowa niyo siran ko lalan ko Naraka Jahim!

مِنْ دُونِ اللَّهِ فَاهْدُوهُمْ إِلَى صَرَاطٍ
الْجَمِيعِ
٦٣

24. Go tarongkowa niyo siran, ka Mata-an! A siran na Pagisha-an siran:

وَقَفُوْهُمْ إِلَيْهِ مَسْئُولُونَ
٦٤

25. (Putharo-on kiran:) Ino kano di Makaputhatabanga?

مَالِكُمْ لَا نَاصِرُونَ
٦٥

26. Kuna, ka siran sa Alongan naya na Makambabayorantang siran;

بِلْ هُمْ أَلِيَّوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ
٦٦

27. Na sangoran o saba-ad kiran so saba-ad, a gi-i siran shusundita.

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَسْأَلُونَ
٦٧

28. Tharo-on nirang: A Mata-an! A sukanano na aya butad iyo na Pushong kano rukami sa kapanugul!

فَالَّذِي أَنْتُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ
٦٨

29. Isumbag iran: Kuna, ka da kano mabaloi a Miyamaratiyaya!

فَالَّذِي أَبْلَغَ لَمْ تَكُنُوا مُؤْمِنِينَ
٦٩

30. Go da-a Miya-adun a rukam i rukano a Kapa-ar. Kuna, ka miyabaloi kano a pagtao a manga Darowaka!

31. Na Miyatangud rukutano, so Katharo o Kadnan tano. Mata-an! A sukutano na khata-a man tano dun (angkai a siksa).

32. Na Miyadadag ami sukano: ka Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a manga Dadag.

33. Na Mata-an! A siran sa Alongan noto, na Makashasakotowa siran ko siksa.

34. Mata-an! A Sukami na lagi-daya dun a ikhidiya Mi ko manga Baradosa.

35. Mata-an! A siran na aya butad iran na igira Pitharo kirani: A da-a Patot a Pushowasowatun a inonta so Allah, na Mumaratabat siran,

36. Go Tharo-on niran: A ati Mata-an! A sukutano na mibagak tano dun so manga Katohanhan tano, Makapantag ko Pababayok, a Pumbuthangun?

37. Kuna, ka aya Minitalingoma o Muhammad na so Bunar, go miyatanto Niyan so manga Sogo.

38. Mata-an! A sukano na khataman niyo dun so siksa a Malipudus;-

وَمَا كَانَ لِنَا عِلْمٌ كُمْ مِنْ سُلْطَنٍ بَلْ كُنْتُمْ
فَوْمَا طَلَعْنَا

فَحَقٌّ عَلَيْنَا قُولُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَاهِقُونَ

فَأَغْوَيْنَاكُمْ إِنَّا كَنَّا غَوَّنِينَ

فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشَرِّكُونَ

إِنَّا كَذَلِكَ نَفْعِلُ بِالْمُجْرِمِينَ

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
يَسْتَكْبِرُونَ

وَيَقُولُونَ أَيْنَ النَّارُ كُأءِ الْهَمِنَةِ نَا إِشَاعِي
مَجْنُونُونَ

بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَقَ الْمُرْسَلِينَ

إِنَّكُمْ لَذَاهِقُوا الْعَذَابُ أَلَا لَيْسَ

وَمَا يُنْجِزُونَ إِلَّا مَا كُنُّوا يَعْمَلُونَ ٣٩

39. Ka da-a imbalas rukano a inonta so Pinggolaola niyo;-

40. Ogaid na so manga Oripun o Allah, a manga Tolabos (nadi siran phakata-am ko siksa),-

41. Siran man na adun a bagiyan niran a Pagupur a mapupunto,

42. A manga Onga; a siran na khisusula-an,

43. Si-i ko manga Sorga a Pakalma,

44. (Si-i siran) ko manga Kantir a khipaga-a dapa-dapa:

45. Ipupagilid kiran so tatagowan sa Inomun a pho-on ko Bowalan,

46. Mapoti, a mapiya i ta-am ko Puphamanginom,

47. Da-a matatago-on a Pakalangot; go di siran non Phangabuburug.

48. Go shisi-i kiran so (manga Darodopa a) manga thatangka i kailai, a manga pipiya i kapumata;

49. Lagid o ba siran Montiya a totongkopun.

50. Na sangoran o saba-ad kiran so saba-ad a Puphamagishai siran.

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخَلَّصِينَ ٤٠

أُولَئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَعْلُومٌ ٤١

فَوَكِهٌ وَهُمْ مُكَرَّمُونَ ٤٢

فِي جَنَّتِ النَّعِيمِ ٤٣

عَلَى سُرُرٍ مُنْقَبَلَّينَ ٤٤

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَاسٍ مِنْ مَعِينٍ ٤٥

بَيْضَاءَ لَذَّةٍ لِلشَّرِّبِينَ ٤٦

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنَزَّفُونَ ٤٧

وَعِنْدَهُمْ قَصْرَتُ الظَّرْفِ عَيْنٌ ٤٨

كَاهِنَ بَيْضٌ مَكْنُونٌ ٤٩

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَسْأَءُونَ ٥٠

51. Tharo-on o Putharo kiran: A Mata-an! A sakun na adun a Bolayoka akun,

قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي فَرِينٌ ٥١

52. A gi-i niyan Tharo-on: A ba Mata-an! A suka na pud dun ko Miyamangimbunar?

يَقُولُ أَئْنَكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِينَ ٥٢

53. Ino amai ka Matai tano, go mbaloi tano a botha, go manga tolan, ba Mata-an! A sukutano na khabalasan tano dun?

أَءَذَا مِنْنَا وَكَانُوا بِأَوْعَظَلَمَا إِنَّا

لَمَدِيْنُونَ ٥٣

54. Tharo-on niyan: A ba niyo Purongawi?

قَالَ هَلْ أَتُمْ مُطْلَعُونَ ٥٤

55. Na rongawan niyan, na mai-lai niyan ko lumbak o Naraka Jähim.

فَاطَّلَعَ فَرَّاءُهُ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ ٥٥

56. Tharo-on niyan: Ibut ko Allah! Ka maito bo na Mata-an a khabinasa kongka!

قَالَ تَالَّهُ إِنِّي كَدَّ لَرْبِينَ ٥٦

57. Na o da so Limo o Kadnan ko, na miyabaloi ako dun a pud ko Piyamakadarpa (ko Naraka)!

وَلَوْلَا نَعْمَةُ رَبِّكَ لَكُنْتُ مِنَ

الْمُحْضَرِينَ ٥٧

58. Ino di tano Phamatai,

أَفَنَحْنُ بِمَيْتَنِ ٥٨

59. Inonta so Kiyapatai tano paganai, go di tano phangasisiksa?

إِلَّا مَوْنَتَنَا الْأُولَى وَمَا نَحْنُ بِمَعَذَّبِينَ ٥٩

60. Mata-an naya! A titlo a sukaniyan so Da-ag a mala!

إِنَّ هَذَا الْوَلَوْرُ الْعَظِيمُ ٦٠

61. Makapantag ko lagid aya, na Panamar Magamal so Puphamagamal.

لِمِثْلِ هَذَا فَيَعْمَلُ الْعَمِلُونَ ٦١

62. Ba guyoto i mapiya a talagad, antawa-a so kayo a Zaqqum?

أَذْلِكَ خَيْرٌ لَا أَمْ شَجَرَةُ الْزَّقْوَمِ

63. Mata-an! A Sukami na ini sunggai Ami aya a tiyoba ko manga Darowaka.

إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ

64. Mata-an! A sukanian na kayo a Mu-utho ko piyaganakanakan o Naraka Jahim:

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ
الْجَحِيمِ

65. So Onga niyan na miphulagid sukanian o manga Olo o manga Shaitan:

طَلَعَهَا كَانَهُ رُؤُسُ الشَّيَاطِينِ

66. Na Mata-an! a siran na Phakakan siran non ndun na khapuno iran non so manga tiyan nir-an.

فَإِنَّمَا لَا كُلُونَ مِنْهَا فَلَعْنَوْنَ مِنْهَا
الْبَطْوَنَ

67. Oriyan niyan na Mata-an! A bagiyan nirran noto a titho a kasa-saogan sa phulikabo a ig.

شَمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا الشَّوَّبَامَنْ حَمِيرٍ

68. Oriyan niyan na Mata-an! A aya khandodan nirran na so dun so Naraka Jahim.

شَمَّ إِنَّ مَرْجَعَهُمْ لِإِلَى الْجَحِيمِ

69. Mata-an! A siran na Miyaton nirran so manga lokus iran a khikadadadag;

إِنَّهُمْ الْغَوَاءُ أَبَاءُهُمْ ضَآلُّلُ

70. Na siran na si-i siran gi-i shasakoya ko manga lakao iran!

فَهُمْ عَلَىٰ أَثْرَهُمْ يَهْرَعُونَ

71. Na Sabunsabunar a Mithar-idadag ko miya-onan nirran so kadakulan ko miyangao ona;-

وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ

72. Go Sabunsabunar a Siyogo an Nami siran sa Puphamakaiktiyar;-

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنذِرِينَ

73. Na Pamimikiranangka o antona-a i miyambutad o kiya-a kiran ko Piyamaka-iktiyar (a da dun Paratiyaya),-

74. Inonta so manga Oripun o Allah a manga Tolabos.

75. Na Sabunsabunar a Miyan-gangarapan Rukami so Nuh, na Mata-an a miyakapiyapiya so Tomiyarima (ko Panguni Niyan).

76. Na Siyabut Ami Sukaniyan a go so Ta-alokon ko boko a mala,

77. Go biyaloi Ami so Kiyababidan non, a siran i miyangalalam-ba;

78. Go inibagak Ami Sukaniyan ko miyanga-o ori (a Kapuphananaduman):

79. Kalilintad a si-i ko Nuh ko manga Ka-adun!

80. Mata-an! A Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiyyapiya.

81. Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami a Miamaratiyaya.

82. Oriyan niyan na inulud Ami so manga pud (ada Pamaratiyaya).

83. Na Mata-an! A ma-apud ko okit Iyan so Ibrahim.

فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَذِيقَةُ
الْمُسَدِّدِينَ

إِلَاعِبَادَةِ اللَّهِ الْمُخْطَصِيْرِ

وَلَقَدْ نَادَنَا نُوحٌ فَلَمَعِمَ
الْمُتَحِبِّونَ

وَبَنِيَّتَهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبَلَاءِ
الْعَظِيمِ

وَجَعَلْنَا ذِرَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ

وَرَكَّنَاهُ إِلَيْهِ فِي الْآخِرَةِ

سَلَّمَ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمَيْنَ

إِنَّا كَذَلِكَ بَخْرِي الْمُحْسِنِينَ

إِنَّهُ مِنْ عَبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

ثُمَّ أَعْرَقْنَا الْآخِرَةِ

وَلَيَكَ مِنْ شَيْئِنَهُ لِإِبْرَاهِيمَ

84. Gowani a somangor ko Kadnan Niyan a rakhus o poso a da-a saninsaning iyan.

إِذْ جَاءَ رَبَّهُ، يَقْلِبُ سَلِيمٌ
٨٤

85. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan, a go so pagtao Niyan: A antona-a i Pushimba a niyo?

إِذْ قَالَ لِأَيْهَ وَقَوْمِهِ، مَاذَا تَعْبُدُونَ
٨٥

86. Ba so kabokhag-a manga Katohanan-a salakao ko Allah i khabaya-an niyo?

أَفَكَانَاهُ إِلَهًا دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ
٨٦

87. Na antona-a i arangan niyo ko Kadnan o manga Ka-adun?

فَمَا ظَلَّتْ كُمْ بَرِّ الْعَلَمَينَ
٨٧

88. Na inilai Niyan sa kailai a gudaguda so manga Bito-on,

فَنَظَرَ نَظَرَةً فِي الْجُمُورِ
٨٨

89. Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Pukhasakit Ako!

فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ
٨٩

90. Na inawa-an nirana Sukaniyan, a miyamanalikhod siran.

فَنَوَّزَ أَعْنَهُ مُذْبِرِينَ
٩٠

91. Na minanai somong ko manga Katohanan nirana, na Pitharo Iyan: A ino kano di khan?

فَرَاغَ إِلَى الْمَهِنِمَ فَقَالَ أَلَا تَأْكُونَ
٩١

92. Ino a di kano Putharo?

مَالُكُ لَا تَنْطِقُونَ
٩٢

93. Na siyongowan Niyan siran sa mananai, na pirorompi Niyan shabunar.

فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرِبًا بِالْيَمِينِ
٩٣

94. Na Piyamantuk iran Sukaniyan a gi-i siran mamagarabaya.

فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَرْفُونَ
٩٤

95. Pitharo Iyan: A ino niyo Pushimba-a so gi-i niyo phapandayan?

فَالَّذِينَ مَا تَنْحَثَرُونَ
٩٥

96. A so Allah i Miyadun rukano, a go so Puphangumba-alan niyo!

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ١١

97. Pitharo iran: A mbalain niyo Sukaniyan sa Walai, na lubadun niyo Sukaniyan ko Kadug!

قَلُّوا بِنُؤَلَّهِ، مُبْتَدَأَ قَوْهُ فِي الْجَحِيمِ ١٢

98. Na Pikhadiyatn niran Sukaniyan sa tipo, na biyaloi Ami siran a manga bababa!

فَأَرَادُوا إِيهِ، كَيْدَأَفْعَلَنَّهُمْ
الْأَسْفَلَيْنَ ١٣

99. Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na shong Ako ko Kadnan Ko! A Punggonanao Rakun!

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّ سَهِيدَيْنِ ١٤

100. Kadnan Ko! Bugi Yakongka sa (Wata a) pud ko manga Bilangatao!

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحَيْنِ ١٥

101. Na Piyanothol Ami Ron a (Pumbawata sa) Wata a Mama a Matigur.

فَبَشَّرْنَاهُ يُعْلَمُ حَلِيمٌ ١٦

102. Na kagiya iraot sa Miphagonota Iyan lomalakao, na Pitharo Iyan: Hai Wata Ko! Mata-an! A Sakun na Pithataginup Akun ko katotoroga (Rakun) a Mata-an! A Sakun na Shombali-in Ko Suka: Na Nggudaguda-angka o antona-a i Pandapat Ka! Pitharo Iyan: Hai Ama! Nggolalanun Ka so Sogowan Ruka: Ka khato-on Nakongka, Omiyog so Allah, a pud ko manga Papantang!

فَلَمَّا بَلَغَ مَعْهُ السُّعْدَ قَالَ يَنْبُغِي إِنِّي
أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَأَنْظَرْمَاذَا
تَرَىٰ قَالَ يَتَأْبَتْ أَفْعَلَ مَا تُؤْمِنُ
سَتَجْدُنِينَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ ١٧

103. Na kagiya a Mbayorantang siran a dowa, go Piyakaiga Iyan a tomatakilid;

فَلَمَّا آسَلَّمَ وَأَتَلَهُ الْجَيْمِ ١٨

104. Na Tiyawag Ami Sukaniyan: Hai Ibrahim!

وَنَدِيَتْهُ أَنْ يَتَابَرِهِمُ
١٤١

105. Sabunar a Miyatoman Ka so Taginupun!- Mata-an! A Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipyapiya.

قَدْ صَدَقَ الرُّؤْبَيَا إِنَّا كَذَلِكَ بَخْرِي
الْمُحْسِنِينَ
١٤٥

106. Mata-an! A giyaya na titho a sukaniyan na Tiyoba a Mapayag-

إِنَّ هَذَا الْمُؤْمِنُ الْمُتَّقِىُّ
١٤٦

107. Na Siyanggar Ami Sukaniyan a Kibas a Mala:

وَقَدِيَّتْهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ
١٤٧

108. Go inibagak Ami Sukaniyan (a Kapuphananaduman) ko miyanga-o ori:

وَرَكَنَاعَيْهِ فِي الْآخِرِينَ
١٤٨

109. Kalilintad a si-i ko Ibrahim!

سَلَمٌ عَلَيْهِ
١٤٩

110. Lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipyapiya.

كَذَلِكَ بَخْرِي الْمُحْسِنِينَ
١٤١

111. Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami a Miamaratiyaya.

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ
١٤٢

112. Na Piyanothol Ami Ron (a Ipumbawata Iyan) so Ishaq-a Nabi,- a pud ko manga Bilangatao.

وَبَشَّرَنَاهُ بِإِسْحَاقَ نِيَّامَنَ
١٤٣

113. Na Piyakandakulan Ami sa mapiya Sukaniyan a go so Ishaq: Na so saba-ad ko manga Mori ran a tao na Phipyapiya, go (so saba-ad na) siyalimbotan niyan a ginawa niyan a mapayag.

وَبَرَكَ كَاعِنَهُ وَعَلَيْهِ إِسْحَاقُ وَمَنْ ذُرَيَّتْهُمَا
مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِفَسِيْهِ مُبِيْتٌ
١٤٤

114. Na Sabunsabunar a ini Pangalimo Ami so Musa a go so Haroun,

وَلَقَدْ مَنَكَأَعَلَى مُوسَى وَهَرُونَ
١٤٥

115. Go Siyabut Ami Siran a go so pagtao Wiran ko boko a mala;

وَبَيْتَهُمْ وَقَوْمَهُمْ مِنَ الْكَرِيمِ
الْعَظِيمِ ﴿١١﴾

116. Go Tiyabangan Nami Siran, na miyabaloi Siran a Siran i Miyamakada-ag;

وَنَصَرْتَهُمْ فَكَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ﴿١٢﴾

117. Go inibugai Ami Kiran so Kitab a Miyakapayag (ko manga Kokoman);

وَإِنَّهُمْ مِنَ الْكِتَابِ الْمُسْتَقِيمِ ﴿١٣﴾

118. Go Pinggonanao Ami Kiran so lalan a Matitho.

وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٤﴾

119. Go inibagak Ami Siran (a Kapuphananaduman) ko Miyangao ori:

وَرَأَنَا عَيْنَهُمَا فِي الْآخِرَةِ ﴿١٥﴾

120. Kalilintad a si-i ko Musa a go so Haroun!

سَلَّمَ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَذُرُونَ ﴿١٦﴾

121. Mata-an! A Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipyapiya.

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنِينَ ﴿١٧﴾

122. Mata-an! a giya dowa oto na pud ko manga Oripun Allah a Miyamaratiyaya.

إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٨﴾

123. Go Mata-an! A so Ilyas na pud dun ko manga Sogo.

وَإِنَّ إِلَيَّا سَلَّمَ لِيَنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٩﴾

124. Gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A ino kano di Phannggila?

إِذَا قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا نَنْقُوَنَّ

125. Ino niyo Puphanongganoya so Barahala Ba'al, na ipumbagak iyo so Lubi a mapiya a Miyangadun;

أَنَّهُمْ عَوْنَوْ بَعْلَ وَزَرْدُونَ أَحْسَنَ
الْخَلِيقَيْنَ ﴿٢٠﴾

126. A so Allah, a Kadnan niyo go Kadnan o manga Lokus iyo a Miyanga-o ona?

127. Na Piyakambokhag iran Sukaniyan, na Mata-an! A siran na Phamakadarpa-an ndun (ko Naraka),-

128. Inonta so manga Oripun o Allah a manga Tolabos.

129. Na inibagak Ami Sukaniyan (a Kapuphananaduman) ko Miyanga-o ori:

130. Kalilintad a si-i ko Ilyasin!

131. Mata-an! a Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipyapiya.

132. Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami a Miamaratiyaya.

133. Go Mata-an! A so Lut na pud dun ko manga Sogo (Ami).

134. Gowani na Siyabut Ami Sukaniyan a go so Ta-alokon, sa Kasamasama iran.

135. Inonta so lokus (a Karoma Niyang) ka miyapud ko miyamangi-bagak (ko Siksa):

136. Oriyan niyan na bininasa Mi so manga salakao (kiran).

اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ أَبَاءِكُمْ
الْأَوَّلِينَ

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ

إِلَّا عِبَادُ اللَّهِ الْمُخَلَّصِينَ

وَتَرَكَنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرَةِ

سَلَامٌ عَلَى إِلَيْهِ يَأْسِينَ

إِنَّا كَذَّلِكَ بَخِزِي الْمُحْسِنِينَ

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

وَإِنَّ لُوطًا لَّمِنَ الْمُرْسَلِينَ

إِذْ بَعَثْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْعِينَ

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَدَرِينَ

ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخِرَةِ

وَإِنَّكُمْ لَنَمُرُونَ عَلَيْهِمْ مُّضِيَّهُنَّ

137. Na Mata-an! A Sukano na Sabunar a pukhasagadan niyo siran, ko kapukhapita-i rukano,-

138. A go so Gagawi-i: Ba niyo di mapunggudaguda?

139. Go Mata-an! A so Yunus na pud dun ko manga Sogo.

140. Gowani na miyalagoi a Miyagapas ko Kapal a tutugubun,

141. Na Miyakipuripa, na miyalanoi a pud ko Piyamanaban:

142. Na Liyamud Sukaniyan o suda, a sukaniyan na makapuphanginsoya.

143. Na o da (kagiya a) Mata-an a Sukaniyan na miyalanoi a pud ko Miyamanasbik,

144. Na Khatatap dun ko Tiyan o Suda sa taman ko Alongan a Kaoyaga kiran (ko Alongan a Qiymah).

145. Na inidampar Ami Sukaniyan ko Taog a Pagilidan a Sukaniyan na Pukhasakit,

146. Go Piyakatho-an Nami so kaporowan Niyan, sa Pamomolan a pundonapa (a kiyasirongan Niyan).

147. Na Siyogo Ami Sukaniyan ko Magatos nggibo (a manga tao) o di na makalalawan siran (sa Magatos nggibo).

وَبِأَيْتِ إِلَيْهِمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

وَإِنَّ يُوسُفَ لِمِنَ الْمُرْسَلِينَ

إِذْ أَبْقَى إِلَى الْفُلُكِ الْمَسْحُونَ

فَسَاهَمَ فِيهَا مِنَ الْمُدْحَضِينَ

فَالثَّقَمَةُ الْجَوْتُ وَهُوَ مُلِيمٌ

فَلَوْلَا آنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَيَّحِينَ

لِلَّبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبَعَّثُونَ

فَبَذَنَهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ

وَأَبْنَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ

وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِ مِائَةً أَلْفِ

أَوْزِيْدُوكَ

148. Na Miyamaratiyaya siran; na Piyakasawit Ami siran ko Kapaginutao taman kowakto (o Kapatai).

فَعَامَنُوا فَمَتَعَنَّهُمْ إِلَى جِينٍ
١٤٨

149. Na Paki-osain Ka kiran: O ba ruk o Kadnan Ka so manga Wata a Babai, na ruk iran so manga Wata a Mama?

فَأَسْتَفْتَهُمْ أَرْبَكَ الْبَنَاتِ وَلَهُمْ
الْبَثُوتُ
١٤٩

150. Antawa-a ba Ami Inadun so manga Malaikat a manga Babai, a siran na kamamasa-an niram?

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَّتَوْهُمْ
شَهِدُونَ
١٥٠

151. Tanodan, ka Mata-an! A siran na po-on ko Kabokhag iran na Putharo-on niram ndun:

أَلَا إِنَّهُمْ مِنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ
١٥١

152. A Mibawata so Allah? Go Mata-an! A siran na titho a manga bokhag!

وَلَدَ اللَّهُ وَلَهُمْ لَكَذِبُونَ
١٥٢

153. A ti miyatomo Iyan so manga Wata a Babai a di so manga Wata a Mama?

أَصْطَطَقَيَ الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ
١٥٣

154. Ino kano wai? Andamanaya i Khipukhokomun niyo saya?

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ
١٥٤

155. Ino kano di Phananadum?

أَفَلَا لَنَذَكِرُونَ
١٥٥

156. Antawa-a ba adun a karina niyo a Mapayag?

أَمْ لَكُمْ سُلْطَنٌ مُّبِيتٌ
١٥٦

157. Na talingoma-an niyo i Kitab iyo o sukano i manga bunar!

فَأَتَوْا بِكَيْكِمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
١٥٧

158. Na mimba-al siran ko lut o Allah a go so lut o manga Jinn sa bangunsa: Na Sabunsabunar a kiyatokawan o manga Jinn a Mata-an! a siran na Phamakadarpa-an ndun (ko Naraka)!

وَجَعَلُوا يَنْهَى، وَبَنَ الحَنَّةَ سَبَا وَلَقَدْ عَلِمَتْ
الْحَنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحَضَّرُونَ
١٥٨

159. Soti so Allah! A mawatan ko Iphuropa iran!

سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ١٥٩

160. Inonta so manga Oripun o Allah, a manga Tolabos.

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخَلَّصِينَ ١٦٠

161. Na Mata-an! A sukano a go so Pushimba-an niyo,-

فَإِنَّكُمْ وَمَا عَبَدُوكُمْ ١٦١

162. Na da rukano i sorang Rukaniyan a Madadag iyo,

مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِقَادِيرٍ ١٦٢

163. Inonta so sukanian a Phakasolud ko Naraka Jahim!

إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِبُ الْجَحِيمِ ١٦٣

164. Na da-a pud rukami (a manga Malaikat) a ba da-a ba-giyan Niyan a darpa a mapupunto;

وَمَا مِنْ إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَعْلُومٌ ١٦٤

165. Go Mata-an! A Sukami na Sabunar a shasa-a sa-ap;

وَإِنَّا نَحْنُ الصَّافُونَ ١٦٥

166. Go Mata-an! A Sukami na Sabunar a Sukami so Puphamanas-bik (ko Allah)!

وَإِنَّا نَحْنُ الْمُسْتَبِّحُونَ ١٦٦

167. Na Mata-an! A siran na Putharo-on niran ndun:

وَإِنْ كَانُوا لَيَقُولُونَ ١٦٧

168. A o ba bo Mata-an! A adun a shisi-i rukami a Pananadum a pho-on ko Miyanga-o ona,

لَوْاْنَ عِنْدَنَا ذِكْرٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ١٦٨

169. Ka miyabaloi kami dun a manga Oripun o Allah, a manga Tolabos!

لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخَلَّصِينَ ١٦٩

170. Na inongkir iran so Qur-an: Na katokawan niran mbo!

فَكَفَرُواْ بِهِ فَسُوفَ يَعْلَمُونَ ١٧٠

171. Na Sabunsabunar a miyao-na so Katharo Ami ko manga Or-ipun Ami a Piyamanogo:

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كُلُّ مَا لَيْسَ بِهِ الْمُرْسَلُونَ

172. Mata-an! A siran na siran ndun so Phangatatabangan,

إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ

173. Go Mata-an! A so manga Tantara Ami, na siran ndun so Phamakada-ag.

وَلَانَ جُنْدَنَاهُمُ الْغَلَبُونَ

174. Na Talikhodingka siran sa taman ko masa (a di mathai).

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ جِينٍ

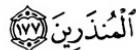
175. Go Paka-ilayangka siran, ka mailai ran mbo!

وَأَبْصِرُهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ

176. Ba so Siksa Ami na Phagalokalan niram?

أَفَعَدَنَا يَاسْتَعْجِلُونَ

177. Na a pabila Makatoron (so siksa) ko sharonsarongan niram, na miyakaratarata a kakhapita-i ko Piyamaka-iktiyar (a da dun Paratiyaya)!

فَإِذَا زَلَّ بِسَاحِرِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ
الْمُنْذَرِينَ

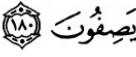
178. Na Talikhodingka siran sa taman ko masa (a di mathai),.

وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ جِينٍ

179. Go Paka-ilayangka (siran), ka khailai ran mbo!

وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ

180. Soti so Kadnan Ka, a Kadnan o Munang, a mawatan ko iphuropa iran!

سَبَحَنَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا
يَصْفُونَ

181. Na Kalilintad a si-i ko manga Sogo!

وَسَلَّمَ عَلَى الْمُرْسَلِينَ

182. Go so Podi na ruk o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Surah Sad-38

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. Saad: So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o. Ibut ko Qur-an, a ndodon so Pananadum (ka Mata-an A so Muhammad na bunar):

2. Kuna, ka so Miyamangongkir na matatago ko Maratabat, go so Kasosorang.

3. Madakul a bininassa Mi ko miya-onsa-an nirana pagtao, na minithatawaga iran: A da-a masa a kapakapalagoi!

4. Na Miyamumusa siran ko kiyapakaoma kirana Miyamaka-iktiyar a pud kirana! Go Pitharo o Miyamangongkir: A giya i na balik Mata a bokhag!

5. Ino niyan mbaloya so manga Katohanan a Tohan a isa isa? Mata-an! A giya na titho a shai a Pakamumusa!

6. Na inilalakao o manga Nakoda iran: A dadayon kano, go thatakna kano ko manga Katohanan niyo! Mata-an! A giya i na titho a shai a paka-a antapun (rukutano)!

7. Da tano waya manug ko okit a miyaori: Da ko ungkaya inonta na Piyangumba-alan (a kabokhag)!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

صَوْلَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَامٌ وَسَلَوةٌ عَلَىٰ مَرْيَمَ وَسَلَوةٌ عَلَىٰ الْمَلَائِكَةِ وَالْمُرْسَلِينَ

بِلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عَرَقَةٍ وَشَقَاقٍ

كُمْ أَهْلَكَنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ فَرِينَ فَنَادُوا إِلَّا لَّا

جِئْنَ مَنَاصِ

وَعَجَبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ
الْكُفَّارُونَ هَذَا سِحْرٌ كَذَابٌ

أَجْعَلَ الْأَلَهَمَةِ إِلَهًا وَحْدًا إِنَّ هَذَا الشَّيْءُ
عَجَابٌ

وَأَنْطَلَقَ الْمُلَائِكَةُ مِنْهُمْ إِنَّ أَمْشَاوْأَصْبَرُ وَأَعْنَى
إِلَهَتُكُمْ إِنَّ هَذَا الشَّيْءُ يُرَادٌ

مَا سَعَنَا بِهِنَّدًا فِي الْأَلْيَةِ الْأُخْرَى إِنَّ هَذَا إِلَّا
آخِلَانُ

16. Na Pitharo iran: A Kadnan nami! Nggaga-aningka rukami so kipantag ami ko da pun so Alongan a kapamagitong!

17. Phantang Ka ko Katharo iran, go Aloyangka so Oripun Ami a Dawood, a adun a Bagur Iyan: Mata-an! A Sukaniyan na Puphananganoran (ko Allah).

18. mata an! A Sukami na Piakaphasiyonot Ami so manga Palao, a pud Iyan a Puthasbik Siran, ko Kagabigabi, a go so Kapita-pita,

19. Go so manga Papanok a matitimo: Na tanan si-i ko Allah Puphananganoran.

20. Go Piyakabagur Ami so Kadatu Iyan, go inibugai Ami Ron so Ongangun, a go so Kata-o ko Kokoman.

21. Na ino a Miyakatalingoma Ruka so Totholan ko Pukhakarido? gowani a manga lakat siran ko Daud si-i ko Darpa a diniyan Sam bayangan;

22. Gowani na somiyolud siran ko Dawood, na inikaluk Iyan siran, Pitharo iran: A di Ka khaluk: Ka Pukharido Kami a dowa, ka inaniyaya o saba-ad Rukami so saba-ad: na Kokoma Kamingka sa ontol, go di Ka Phuramiramig; go Nggonaowa Kamingka ko ontol a lalan.

وَقَالُوا رَبَّنَا عَلَيْكُمْ أَعْلَمُ بِالنَّاقْصَنَاتِ فَأَقْبَلَ يَوْمٌ
الْحِسَابِ

أَصْرِيرُ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَلَا ذُكْرٌ عَدَنَا دَاؤُدَ
ذَا الْأَيْدِيْنَهُ وَأَوَابُ

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ دُسِّيْخَنَ بِالْعَيْشِ
وَالْإِشْرَاقِ

وَالْطَّيْرِ مَحْشُورَةٌ كُلُّ لَهُ وَأَوَابُ

وَشَدَّدَتْ أَمْلَكَهُ دُوَّاءَ إِيْنَهُ الْحِكْمَةُ
وَفَصَلَ الْخُطَابِ

وَهَلْ أَتَنَكَ بِنَوْءَ الْخَصْمِ إِذْ تَسْرُوْ
الْمُحَرَّابَ

إِذْ دَخَلُوا عَلَىٰ دَاؤُدَ فَزَعَ مِنْهُمْ قَالُوا
لَا تَحْفَظْ حَصْمَانَ بَعْنَى بَعْضُنَا عَلَىٰ بَعْضِ
فَالْحِكْمَةُ يَبْتَسِئُ بِالْحَقِّ وَلَا شُطُطٌ وَأَهْدَنَا
إِلَىٰ سَوَاءِ الْصَّرَاطِ

23. Mata-an! a giyangkai a Pagar Ko: Na adun a siyao polo a go siyao a Bilibili Niyan, na adun a Bilibili Akun a satiman: Na Pitharo Iyan: A Pakitagikorun ka Rakun noto, na kiyadaoban Nako Niyan sa Katharo.

24. Pitharo (o Dawood): A Sabsabunar a Kiyasalimbotan Ka Niyan sa kiyapanguniya Niyan ko Bilibili Ngka a Kinitapi Iyan ko manga Bilibili Niyan: Ka Mata-an! A madakul koshasakotowa a Sabunar a Phaganiyaya-an o saba-ad kiran so saba-ad: Inonta so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na tanto a maito siran? Na Miya-antang o Dawood a giyabo a kinitupung Nami Ron: Na Miyakapanguni sa Ma-ap ko Kadnan Niyan, go Somiyondong a Mangangalimbaba-an, go Miyananangoran (ko Allah).

25. Na Niyapi Ami Ron Noto: Go Mata-an! A Miyambagian Niyan si-i Rukami so titlo a Kapakarani, a go so mapiya a khandodan.

26. Hai Dawood! Mata-an! A Sukami na Biyaloi Ami Suka a Khalifah ko Lopa: Na Koko-mangka so manga Manosiya sa Ontol: Go Dingka Pagonoti so kabaya a ribat, ka Madadag Ka Niyan ko lalan o Allah: Mata-an! A so phangadadadag ko lalan o Allah, na adun a bagiyan niran a siksa a sangat, sa-

إِنَّ هَذَا آخِرُهُ لَهُ تَسْعُ وَسَعْوَنْ بَعْجَةٌ
وَلِيَ بَعْجَةٌ وَحْدَهُ قَالَ أَكْفَلِنِيهَا
وَعَزَّزَ فِي الْخُطَابِ

قَالَ لَقَدْ ظَلَمْتَ مُسْوَالِ نَجَّانِكَ إِلَى نِعَامِهِ
وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْخَلَاطَاءِ لَيَسْبِي بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ
إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّلِحَاتِ
وَقَلِيلٌ مَا هُمْ بِهِ رَاضُونَ دَأْوَدْ أَنْمَافِنَهُ
فَاسْتَغْفِرْرِبَهُ وَحْرَارَكَعَا وَأَنَابَ

فَغَفَرَنَا لَهُ ذَلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَرْفَنَ

وَحُسْنَ مَعَابِ

يَنْدَأْوَدْ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ
فَاحْكُمْ بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَنْبَغِي الْهَوَى
فَيُضْلِلَكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ يَصْلُوْنَ
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا
نَسُؤُومْ لِحْسَابِ

bap ko Kiyapakalipat iran ko Alongan a Kapamagitong.

27. Na da ko kiya-aduna Mi ko Langit a go so Lopa go so nganin a lut a dowa nan i ba ilang! Guyoto man i arangan o siran a Miyaman-gongkir! Na sangat a siksa a bagiyan o siran a Miyamangongkir ko Naraka!

28. Ba Ami babaloya so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a lagid o Puphamaminasa ko Lopa? Antawa-a ba Ami babaloya so khipanananggila, a lagid o manga Bara-dosa?

29. (Giya i na) Kitab a Initoron Ami Sukaniyan si-i Ruka, a Piyakandakulan sa mapiya, ka-a nirana Manggudaguda so manga Ayat Ru-kaniyan, go an Kasaboti o adun a manga Sabot iyan.

30. Na ini bugai Ami ko Da-wood so (Wata Iyan a) Solaiman,- Miyakapiyapiya a Oripun! Mata-an! A Sukaniyan na Puphananangoran (ko Allah)!

31. Gowani a Pakimasa-an ko Solaiman ko Kagabi-gabi so manga Koda a manga Gaga-an;

32. Na Miyatharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na Miyatomo Akun so kabaya ko Mapiya (sa doniya), a di so Tadum ko Kadnan Ko,- taman

وَمَا حَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا يَنْهَا بِطْلًا
ذَلِكَ ظُلْمٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا فَوْلَى اللِّلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ
النَّارِ

أَنْجَعَلُ الَّذِينَ أَمْسَأْنَا وَعَكِلُوا الصَّلَحَتِ
كَالْمُقْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَنْجَعَلُ الْمُتَّقِينَ
كَالْفُجَارِ

رَكِبْ أَزْلَنَهُ إِلَيْكَ مُبَرَّكٌ لِيَبْرُوأَ إِيْتِهِ
وَلِسَدَّكَ رَأْلُوا الْأَلَبِ

وَهَبَنَا لِدَأْوَدَ سُلَيْمَنَ نَعَمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ
أَوَّلُ

إِذْ عَرَضَ عَنْهُ بِالْعَشِيِّ الصَّدِيقَتُ
الْجِيَادُ

فَقَالَ إِنِّي أَحِبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ
رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ

sa miyakadalong (so Alongan) ko runding:

33. (Pitharo o Solaiman:) Ndodun niyo siran Rakun. Na Phiphonan Niyan mamotol sa manga Ai go manga Lig.

34. Na Sabunsabunar a Tiniyoba Ami so Solaiman: Ka Piyakidarpan Ami so Korsi Iyan sa isa a lawas: Oriyan niyan na Mithaobat:

35. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Napi-i Yakongka, go Bugi Yakongka sa Kadatu, a da-a Kapatotan non a isa bo ko oriyan Ko: Mata-an! A Suka na Suka so Puphamu-mugai.

36. Na Piyakaphasiyonot Ami Ron so ndo, a Pushambur sabap ko Sogowan Niyan, a malanat, a apiya anda Niyan Puphaka-antapa,-

37. Go so manga Shaitan, a tanan Pababalai, go Panininub,-

38. Go so manga pud a khipapatongun ko manga Sangkali.

39. (Pitharo Ami ron a) Giyaya na Pamumugayan Ami: Na Pamumugai Ka, o di na Kakaputingka, sa da-a Kapamagitong.

40. Na Mata-an! A adun a bagiyan Niyan si-i Rukami a titlo a Kapakarani, go mapiya a khando-dan.

رُدُّوهَا عَلَىٰ فَلَكِيفَ مَسْحَابِالْمَوْقِعِ
وَالْأَغْنَاكِ ﴿٢٣﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا سَلَيْمَنَ وَالْقَبِينَ عَلَىٰ كُرْسِيِهِ
جَسَدَ امْمَانَ آنَابَ ﴿٢٤﴾

قَالَ رَبِّ أَغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَبْغِي
لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَابُ ﴿٢٥﴾

فَسَخَرَنَاهُ الْرَّجُحُ تَجْرِي بِأَمْرِهِ بُطْهَاءَ حَيْثُ
أَصَابَ ﴿٢٦﴾

وَالشَّيَاطِينُ كُلُّ بَنَاءٍ وَعَوَاصِ ﴿٢٧﴾

وَآخَرِينَ مُقْرَنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٢٨﴾

هَذَا عَطَافُنَا فَانْتَنَّ أَنْسِكَ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٩﴾

وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لُفْنَىٰ وَحْسَنَ مَعَابٍ ﴿٣٠﴾

41. Na Aloyangka so Oripun Ami a Ayyob. Gowani na ini Panggarapan Niyan ko Kadnan Niyan: A Mata-an! A Sakun na Minisogat Rakun o Shaitan so dokao a go so siksa!

42. (Pitharo-on:) Dasulun Ka so Aingka: Giyaya na Papaigowai a Matunggao, go Inomun.

43. Na inibugai Ami Ron (bo) so manga Ta-alokon, a go so lagid iran a inibabid kiran,- a Limo a pho-on Rukami, go Pananadum, o adun a manga Sabot iyan.

44. Go (Pitharo-on:) Kowa-an Ka so Limangka sa sakukhum a Rasa-as, na luhadun Ka (ki Karomangka): Ka Dika Kasapa-an. Mata-an! A Sukami na Miyato-on Ami Sukaniyan a Mapantang. Saya-na a mapiya a Oripun! Mata-an! A Sukaniyan na Puphangonganotan (ko Allah)!

45. Go Aloyangka so manga Oripun Ami a so Ibrahim, go so Ishaq, go so Yaqoub, a manga Babagur, go manga ala i Pandapat.

46. Mata-an! A Sukami na intolabos Ami Kiran so tolabos a Pananadum ko Ingud (a Akhirat).

47. Go Mata-an! A siran si-i ko Hadapan Nami, na pud dun ko Miyangapipili a manga Pipiya.

وَأَذْكُرْ عِبْدَنَا أَيُوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِي
الشَّيْطَانُ بِنُصُبٍ وَعَذَابٍ ﴿٤١﴾

أَرْكَضْ بِرِجْلِكَ هَذَا مُغْسَلٌ بِارْدٍ وَشَرَابٍ ﴿٤٢﴾

وَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمَثَلَهُمْ مَعْهُمْ رَحْمَةً مِنَّا
وَذَكَرَى لِأُولَئِكَ الْأَلَّبِينَ ﴿٤٣﴾

وَخُذْ بِيَدِكَ ضَغْنَاكَ أَصْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْتَثْ
إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا يَعْمَلُ الْعَدْلَ إِنَّهُ
أَوَّابٌ ﴿٤٤﴾

وَأَذْكُرْ عِبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
أُولَئِكَ الْأَيَّدِي وَالْأَبْصَرِ ﴿٤٥﴾

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِنَاصِيَةِ ذَكْرِي
الْأَدَارِ ﴿٤٦﴾

وَإِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَينَ
الْأَخْيَارِ ﴿٤٧﴾

48. Go Aloyangka so Ismail, go so Al-Yasha, go so Zulkifli: Na tanan Pud ko manga Pipiya.

وَأَذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكَفْلِ
وَكُلُّ مِنَ الْأَخْيَارِ ﴿٦١﴾

49. Giyaya na Pananadum: Na Mata-an! A ruk o Khipanananggila, so titho a Mapiya a khandodan,-

هَذَا ذِكْرٌ وَإِنَّ لِمُتَقِينَ لَحُسْنَ مَثَابٍ ﴿٦٢﴾

50. Manga Sorga a Tatap, a Khiluluka-an Kiran so manga Pintoo;

جَنَّتِ عَدِيٍّ مَفْنَحَةً لَهُمْ أَبْوَابٌ ﴿٦٣﴾

51. Gi-i siran ro-o Shasandasan-dang; Puphananawag Si-ran ro-o sa manga Onga a Madakul, a go manga Inomun;

مُشَكِّنَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا يَنْكِهُمْ
كَثِيرٌ قَوْشَابٌ ﴿٦٤﴾

52. Go manga Ikapud Iran so manga Thatangka i Kailai (a manga Bai), a Murusharusha.

وَعِنْهُ قَصْرَتُ الظَّرْفِ أَنْزَابٌ ﴿٦٥﴾

53. Giyaya so idi diyandi Rukan-no ko Alongan a Kapamagitong!

هَذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمِ الْفَسَابِ ﴿٦٦﴾

54. Mata-an! A giyaya na titho a Pagupur Ami, a da-a ikhada Iyan;-

إِنَّ هَذَا الرِّزْقُ نَمَاءً مَالَهُمْ نَفَادٌ ﴿٦٧﴾

55. Giyaya (i khasowa),- Na Mata-an! A bagiyan o manga Malawani so titho a marata a khandodan!-

هَذَا وَارِكٌ لِطَغِيفَنَ شَرَّ مَثَابٍ ﴿٦٨﴾

56. Naraka Jahannam!- A Phamakasolud siran non,- Na Mikhar-atarata a dukhai!-

جَهَنَّمْ يَضْلُّنَاهُ فِي نَسْلَمَهَادٌ ﴿٦٩﴾

57. Giyaya!- Na Ta-ami ran Sukaniyan,- A Phulikabo, go pakabunud a manga rurushik!

هَذَا فَلَيْذٌ وَقُوهٌ حَمِيمٌ وَعَسَاقٌ ﴿٧٠﴾

58. Go adun a salakao a lagid iyan, a mbarambarang (a Siksa)!

وَأَخْرُمِنْ شَكْلِهِ أَزْفَحُ
٥٨

59. Kati-i so salompok a Puphamanolud a pud iyo! Da-a Kapakadada ya iran! Mata-an! A siran na Phamakasolud ko Naraka!

هَذَا فَحْقٌ مُّنْحَمٌ لَّمَعَكُمْ لَأَمْرِ جَبَّابِهِمْ
إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارَ
٥٩

60. Tharo-on niran: A kuna, ka sukano na da-a Kapakadada ya iyo! Sukano i Tomiyoro rukami saya! Na miyakaratarata a Darpa!

فَالْوَابِلُ أَنْتُمْ لَأَمْرِ جَبَّابِكُو أَنْتُمْ قَدْ مُمْمُوْهُ
لَنَافِئَ الْقَرَارُ
٦٠

61. Tharo-on niran: Kadnan Nami! Sa dun sa Tomiyoro rukami saya,- na Omaningka-on so siksa sa takup ko Naraka!

فَالْوَارِبَانَامَنْ قَدْمَ لَتَاهَذَا فَرَدَهُ عَذَابًا
ضَعَفَاقِ النَّارِ
٦١

62. Go Tharo-on niran: A ino tanowai a da-a khailai tano ko manga Mama a sukutano naso ibibilang tano siran ko manga Rarata?

وَقَالُوا مَا الَّذِي يَجَالُ كَانَعُهُمْ
مِّنَ الْأَشْرَارِ
٦٢

63. Ino tano khakowa siran a Pagurug, antawa-a ba da katoliki siran o manga kailai?

أَخْذَنَهُمْ سُخْرِيًّا أَمْ رَاغَتْ عَنْهُمْ
الْأَبْصَرُ
٦٣

64. Mata-an! A giyoto man na bunar dun,- A Kapuphapawala o tao ko Naraka!

إِنَّ ذَلِكَ لِحَقِّ تَخَاصُّهُمْ أَهْلِ النَّارِ
٦٤

65. Tharowangka (Ya Muhammad): A Sakun na Matag Ako Pu-phamaka-iktiyar: Na da-a Tohan a inonta so Allah, a so isa isa a Phakaba-as,-

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا هُوَ
الْوَحْدَ الْفَهَارُ
٦٥

66. Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so nganin a Pagulutan a dowa nan,- A so mabagur, a Manapi.

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
الْعَزِيزُ الْغَفُورُ
٦٦

67. Tharowangka: A Sukaniyan na Tothol a Mala,-

قُلْ هُوَ نَبِيٌّ عَظِيمٌ ﴿٦٧﴾

68. Sukano na tatalikhodan niyo to!

أَنْتَ عَنْهُ مُعَرِّضُونَ ﴿٦٨﴾

69. Da-a Kata-o Akun ko Pagtao a Maporo, gowani ko Puphanumbag Siran.

مَا كَانَ لِإِلَّا مِنْ عِلْمٍ بِالْمِلَائِكَةِ الْأَعْلَىٰ
إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٦٩﴾

70. Da-a Kaphagilahami Rakun: A Rowar sa Sakun na matag Puphamaka-iktiyar a Mapayag.

إِنْ يُوحَىٰ إِلَيْهِ أَنَّمَا أَنْذِرَ مُّبِينًا ﴿٧٠﴾

71. Gowani na Pitharo o Kadnan Ka ko manga Malaikat: Mataan! A Sakun na Magadun Ako sa Manosiya a pho-on sa lipao (a giyoto so Adam):

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا

مِنْ طِينٍ ﴿٧١﴾

72. Na amai ka Imasadun Ko Sukaniyan, go Masokan Ko Sukaniyan sa Niyawa, na Sondong kano Rukaniyan, a Pangangalimbaba-an kano.

فَإِذَا سَوَّيْتَهُ وَفَقَحْتَ فِيهِ مِنْ رُوحِ فَقَعُوا

لَهُ سَجَدُوا ﴿٧٢﴾

73. Na Miyangalimbaba-an so manga Malaikat, a tanan Siran langon:

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾

74. Inonta so Iblis: Ka Mimaratabat, go miyabalo i pud ko Miyamangongkir.

إِلَّا إِنِّي أَسْتَكْبِرُ وَكَانَ مِنَ

الْكُفَّارِ ﴿٧٤﴾

75. Pitharo (o Allah): Hai Iblis! Antona-a i miyakarun Ruka ko Kaphangalimbaba-an Ka ko Inadun Ko a minggolalan ko Bagur Akun? Ba Ka Mimaratabat? Antawa-a ba Ka miyabalo i pud ko Miphapapor?

قَالَ يَأَيُّلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ

يَدِي أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٧٥﴾

76. Pitharo Iyan: A Sakun i Mapiya a di Sukaniyan: Inadun Akongka a pho-on sa Apoi, na Inadun Ka Sukaniyan a pho-on sa Lipao.

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
٧٦

77. Pitharo (o Allah): Na Awaka (pho-on ko Sorga): Ka Mata-an! A Suka na Inibowang.

قَالَ فَأَخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَاجِعٌ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
٧٧

78. Go Mata-an a Mikolob Ruka so Morka Akun taman ko Alongan a Kapamalas.

وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَةً إِلَى يَوْمِ الْلِّتِينَ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
٧٨

79. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Na pakinayaon Ka Rakun taman ko Alongan a Kaoyaga Kiran.

قَالَ رَبِّيْ فَأَنْظُرْنِي إِلَى يَوْمِ الْبَعْثَةِ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
٧٩

80. Pitharo (o Allah): Na Mata-an! A Suka na pud ko Phamakanayao-

قَالَ فِإِنَّكَ مِنَ الْمُنَظَّرِينَ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
٨٠

81. Taman ko Alongan o wakto a Mapupunto.

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
٨١

82. Pitharo Iyan: Na Ibut ko Bagur Ka, ka Mata-an a dadagun Ko siran ndun langon,-

قَالَ فَيَعْرَزَنَكَ لَا يُغَوِّبُنَّهُمْ أَجْمَعِينَ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
٨٢

83. Inonta so manga Oripun Ka a pud Kiran, a manga Tolabos

إِلَّا يَعْبَادُكَ مِنْهُمْ الْمُخَلَّصُونَ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
٨٣

84. Pitharo (o Allah): Na so Bunar (na Sakun),- Go so Bunar i Putharo-on Ko-

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقْوَلُ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
٨٤

85. Mata-an a ipuno Akun ndun ko Naraka Jahannam so pud Ka,- A go so tao a Miyonot Ruka a pud kiran, a murakhurakhus kano.

لَا مُلَائِكَةَ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمَمَّنْ تَبَعَكَ
مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
٨٥

86. Tharowangka: A da-a Phan-gunin Ko rukano sa makapantag saya a sokai, go kuna a ba-a Ko pud ko Puphamanangin.

قُلْ مَا أَسْعَلْكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنْتُ
مِنَ الْمُنْكَفِفينَ ﴿٨٧﴾

87. Da ko Sukaniyan (a Qur-an) inonta na Pananadum o manga Ka-adun.

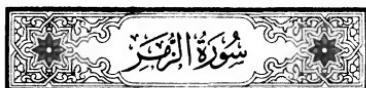
إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾

88. Na Mata-an a katokawan niyo dun so Totholan Rukaniyan ko oriyan o masa.

وَلَنَعْلَمَنَّ بِأَهَامَ بَعْدَ حِينَ ﴿٨٧﴾

Surah Al-Zumar-39

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. So Kinitoronun ko Kitab na pho-on ko Allah, a Mabagur, a Maongangun.

تَزَيَّلُ الْكِتَابُ مِنْ أَنَّ اللَّهَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٨٧﴾

2. Mata-an! A Sukami na Initor-on Ami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab sabap ko Bunar: Na Showasowatangka so Allah, a Totolabos-sangka Rukaniyan so Okit ko Kapaginutao.

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْعَقِيقَةِ
فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَّهُ الَّذِينَ ﴿٨٧﴾

3. Tanodan, ka ruk o Allah so okit a Tolabos. Na so Miyamango-wa sa salakao Rukaniyan a manga Panarigan (na Pitharo iran): Da-a Kapushimba ami kirana rowar sa angkami ran mapakarani ko Allah sa Samporna a kadashug. Mata-an A so Allah na Khokomun Niyan siran si-i ko nganin a siran na di

أَلَا لِلَّهِ الْدِينُ الْحَالِصُ وَالَّذِينَ أَنْهَذُوا
مِنْ دُونِهِ أَوْ لِيَكَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا
لِيُقْرَبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ
بِنَهْمَمَ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ
الَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَذِيبٌ
كَفَّارٌ ﴿٨٧﴾

siran non Phagayonayon. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so tao a sukaniyan na bo-khag, a Miyongkir.

4. O kabaya o Allah a Khowa sa Wata, na Mata-an a Mamili ko Phagadunun Niyan sa kabaya Iyan: Soti Sukaniyan! Sukaniyan so Allah, a isa isa, a Phakaba-as.

5. Inadun Niyan so manga Langit a go so Lopa si-i ko Bunar: Ipu-kholob Iyan so Gagawi-i ko Daondao, go Ipukholob Iyan so Daondao ko Gagawi-i: Go Piyakaphasiyonot Iyan so Alongan a go so Olan: Oman i isa kiran na Phagokit si-i ko ta-alik a miyapunto. Ba di Sukaniyan so Mabagur,- A Manapi?

6. Inadun kano Niyan a pho-on ko Ginawa a isa: Oriyan niyan na Inadun Niyan, a Miyakapo-on non so Karoma Niyan; go Inadun Niyan rukano so manga Ayam a Walo a nggaganapa: Phagadun-un Kano Niyan si-i ko manga Tiyan o manga Ina iyo, sa isa a Ka-adun, ko oriyan o isa a Ka-adun, si-i ko manga lilibotung a tulo (lapis). Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo: Ruk Iyan so Kapa-ar. Da-a Tohan inonta Sukaniyan: Na andamanaya i Kaputhalikhod iyo?

7. Amai ka Mongkir kano, na Mata-an! A so Allah na da-a singa-

لَوْأَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَخَذِّدَ وَلَدًا لِأَصْطَفَنَ
مِمَّا يَحْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ
اللَّهُ الْوَحْدَةُ الْقَهَّارُ

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
يُكَوِّرُ النَّيلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ
عَلَى الْأَيَّلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ كُلُّ بَعْرِي لِأَجْكَلِ
مُسَكِّنَ الْأَلَّاهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ

خَلَقَكُمْ مِنْ تَقْسِيسٍ وَجَهَدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا
رَوْحَهَا وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَمِ ثَمَنَيْةً
أَزْوَاجٍ يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَتِكُمْ
خَلَقَ أَمَنْ بَعْدَ خَلْقِهِ فِي ظُلْمَتِ ثَلَاثَةِ
ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ
إِلَّاهُوْ فَإِنَّ نُصْرَفُونَ

إِنْ تَكُفُّرُوا فَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ عِنْكُمْ

nin Niyan rukano; go di Niyan Ikhasowat ko manga Oripun Niyan so Kaongkir: Na o Panalamat kano, na Ikhasowat Iyan oto rukano. Na di kha-awidan o ma-awid so awid o salakao. Oriyan niyan na si-i bo ko Kadnan niyo so Khandodan niyo, na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo. Mata-an! A Sukaniany i Mata-o ko shishi-i ko manga Rarub.

8. Na igira a miyasogat so Manosiya a Morala, na Manguni ko Kadnan Niyan, a Puphananangoran si-i Rukaniyan: Oriyan niyan na igira a bigan Niyan sukanian sa Limo a pho-on Rukaniyan, na kalipatan niyan so Kiyapanguni niyan non gowani, go Mumba-al sa manga Saginda o Allah, ka-a niyan Miapanadag ko Lalan Rukaniyan. Tharowangka: A sawitingka so Kiya-ongkir ka sa maito: Mata-an! A suka na pud ko manga tao ko Naraka!

9. Ino so tao a sukanian na Puphangonganotan ko manga oras ko kagagawi-i a Somosodod go Gomaganat a Ika-aluk iyan so (siksa ko) Akhirat, go a arapun niyan so Limo o Kadnan Niyan- (ba lagid o tao a di Phangonganotan)? Tharowangka: A ba magishan so manga Tata-o a go so di manga Tata-o? Aya bo a phakatanodon na so adun a manga Sabot iyan.

وَلَا يَرْضَى لِعِبَادِهِ الْكُفَّارُ وَإِنْ شَكُرُوا
يَرْضَهُ لَهُمْ وَلَا تَرُرُوا زَرَّةً وَزَرَّ أُخْرَى
شَمَّ إِلَى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيَنْتَهُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الْأَصْدُورِ

وَإِذَا مَسَ الْإِنْسَنَ ضَرُّ دَعَارَبَهُ
مُنِيبًا إِلَيْهِ شَمَّ إِذَا حَوَّلَهُ نَعْمَةً مَنْهُ
نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُوا إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ
لِلَّهِ أَنَّدَادًا لَيُضْلِلَ عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ
بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ
النَّارِ

أَمَّنْ هُوَقَتَنْتَ ءَايَةً أَلَيْلَ سَاجِدًا وَقَائِمًا
يَحْذِرُ الْآخِرَةَ وَبِرْحُوْرَحَةَ رَبِّهِ قُلْ
هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْمَلُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ
إِنَّمَا يَنْذَكَرُ أَوْلُو الْأَلْبَابِ

10. Tharowangka ko manga Or-ipun Ko a so Miyamaratiyaya! A Kalukun niyo so Kadnan niyo. Adun a ruk o siran a Miphipiyyapiya sangkai a doniya a Mapiya (si-i ko Akhirat). Na so Lopa o Allah na maolad! Ithoman ndun sa Tarotop ko manga Papantang so Balas kiran sa di khaitong!

11. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na ini Sogo Rakun a Kasho-wasowata Ko ko Allah a Totolabosun Nakun Non so okit ko Kapaginutao;

12. Go ini Sogo Rakun ka ana Ko mabaloi a paganai ko Mimba-bayorantang (Rukaniyan).

13. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na ikhaluk Akun amai ka sorangun Ko so Kadnan Ko, so siksa ko Alongan a mala.

14. Tharowangka: A so Allah i Pushowasowatun Ko, a Totolabosun Nakun Non so okit Akun:

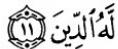
15. Na Showasowata niyo so nganin a kabaya iyo a salakao Rukaniyan. Tharowangka: A Mata-an! A aya manga logi na so liyogi ran so manga ginawa iran a go so ta-alok kiran ko Alongan a Qiyamah: Tanonan ka guyoto man na sukaniyan so kalogi a Mapayag!

16. Ruk iran ko kaporowan-niran so milapilapis a Apoi, go si-i ko kababa-an nirana so milapilapis

قُلْ يَعْبُدُ الَّذِينَ ءاْمَنُوا نَقْوَارِبَكُمْ
لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الْأَرْضِ
حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَسِعَةٌ إِنَّمَا يُوفَى
الصَّدِّرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا
لِلَّهِ الَّذِينَ

وَأُمِرْتُ لِأَنَّ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيمٍ

قُلْ إِنَّ اللَّهَ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي

فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُوَبِيهِ قُلْ إِنَّ الْخَسِيرِينَ
الَّذِينَ حَسِرُوا وَأَنفَسُهُمْ وَأَهْلُهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ

لَمْ مِنْ فَوْقَهُمْ ظُلْلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ
ظُلْلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهُ بِهِ عِبَادُهُ يَعْبُدُ

(a Apoi): Giyoto man na ipuphangangaluk oto o Allah ko manga Oripun Niyan (Pitharo Iyan): Hai manga Oripun Ko! Na Onoti Yako niyo!

فَأَنْقُونٌ
١٥

17. Na so piyamakawatanan nir-an so Tagot,- ka o ba iran Mashimba sukanian,- go Miyananangoran siran ko Allah,- Na bagiyan nir-an so Tohol a mapiya: Na Puphamanotholingka sa mapiya so manga Oripun Ko,-

وَالَّذِينَ أَجْتَبَنَا إِلَيْهِ الظَّاهِرُوتُ أَن يَعْبُدُوهَا
وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ هُمُ الْبَشَرُ فَبَشَّرَ عِبَادَ

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَسْتَعِدُونَ
أَحْسَنَهُمْ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمْ

الَّهُ وَأُولَئِكَ هُمُ أُولُو الْأَلْبَابِ

18. A siran so Puphamakinugun nir-an so Katharo, na Phagonotan nir-an so mapiya on: Siran man so Pinggonanao siran o Allah, go siran man na siran so manga papantas i akal.

Niyan sa sabap Rukaniyan, so Pur ambidabida so manga Waruna niyan: oriyen niyan na puphurorang; na Pukhailaingka sukaniyan a Puphakabinan; oriyen niyan na pumbalowin Niyan noto a roput. Mata-an! a adun a matatago ro-o man a titho a undao ko manga papantas i akal.

22. Ino so tao a piyakalowag o Allah so Rarub iyan makapantag ko Islam, na sukaniyan na si-i ko Sindao a pho-on ko Kadnan Niyan, (ba lagid o piyarkat Iyan so poso iyan)? Na sangat a siksa a ruk o khitutugas so manga poso iran ko Tadum ko Allah! Siran man i matatago ko kadadag a Mapayag!

23. So Allah na Initoron Niyan so Lubi a Mapiya a Tothol, Kitab a Makapushasaginda i, a gi-i makhasokaso: A puthabadun sa po-on Rukaniyan so manga kobal o siran a ika-aluk iran so Kadnan niran; oriyen niyan na pulumuk so manga kobal iran a go so manga poso iran ko Tadum ko Allah. Giyoto man so (Qur-an) Torowan o Allah: A Thoro-on Niyan sa sabap Rukaniyan so tao a kabaya Iyan; na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Makanggonanao ron.

24. Ino so tao a khatampar iyan so Paras iyan ko marata a siksa ko Alongan a Qiyamah, (ba lagid o phakalidas ko siksa)? Na Tharo-on

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِأُولَئِكَ
الْأَتْبَابِ

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدَرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ
عَلَىٰ نُورٍ مِنْ رَبِّهِ فَوِيلٌ لِلْقَسِيَّةِ قُلُوبُهُمْ
مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ
مُّبِينٍ

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مَتَشَبِّهًا
مَثَانِيٌ تَقْشِعُرُّ مِنْهُ جُلُودُ الظَّيْنِ
يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلَيْنَ جُلُودُهُمْ
وَقُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ هُدًى
اللَّهُ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ
يُضْلِلُ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادِ

أَفَمَنْ يَتَقَبَّلُ بِوَجْهِهِ سُوءَ الْعَدَابِ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا

ko manga Darowaka: Ta-ami niyo so pishokat iyo (a marata)!

مَا كُنْتُ تَكْسِبُونَ ﴿٤١﴾

25. Tomiyaplis so Miya-onan an niran, na miyakatalingoma kiran so siksa ko di ran kapakai inungka.

كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَنْهَمُهُمْ
الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٢﴾

26. Na Piyakita-aman kiran o Allah so Kahina-an ko Kaoyagoyag ko Doniya; na Mata-an a so siksa ko Akhirat i Lubi a mala, o siran na katawi ran!

فَإِذَا قَهَّمُوا اللَّهُ الْجَنَّى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَلِعَذَابِ الْآخِرَةِ أَكْبَرُوا كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾

27. Na Sabunsabunar a Inumbalan Nami ko manga Manosiya, si-i sangkai a Qur-an so oman i ibarat, ka-an siran makatanod.

وَلَقَدْ ضَرَبَ اللَّهُ لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْءَانِ
مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَّعِلَّهُمْ يَنْذَرُونَ ﴿٤٤﴾

28. Puphangadi-an a basa Arab, a da-a bukhogon: Ka-an siran Makapananggila.

فَرَأَوْا نَارًا غَيْرَ ذِي عَوْجٍ لَّعِلَّهُمْ
يَعْلَمُونَ ﴿٤٥﴾

29. Mimba-al so Allah sa ibarat:- Mama a kathotompotompokan sukaniyan, o di phamagayonayon, go Mama a kabisa o isa a Mama: Ba mulagid a dowaya a ibarat? So podi na ruk o Allah! Kuna, ka so kadakuluan kiran na di ran katawan.

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءٌ
مُتَشَكِّسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا إِرْجُلٌ
هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بِلِ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾

30. Mata-an! A Suka na Phatai, go Mata-an! A siran na Phamatai.

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَلِهِمْ مَيِّتُونَ ﴿٤٧﴾

31. Oriyan niyan na Mata-an! A sukano ko Alongan a Qiyamah, si-i ko Hadapan o Kadnan niyo, na Pushasawala kano.

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ
مُخْصُمُونَ ﴿٤٨﴾

32. Na ba adun a makalawan a Darowaka ko tao a tiyokasan niyan

* فَمَنْ أَظْلَمُ مِنَ كَذَّبَ عَلَى اللَّهِ

sa Kabokhag so Allah, go Piyakambokhag iyan so Bunar gowani a makatalingoma-on; ba da-a matatago ko Naraka Jahannam a darpa o Miyamangongkir?

33. Na so Minitalingoma Niyan so Bunar, a go so Minaron-na siran man so siran i Khipanananggila.

34. Mapumbagiyan niran so nganin a kabaya iran, si-i ko Kadnan niran: Giyoto man i Balas ko Miphipiayapiya:

35. A giyakapulalasa kiran o Allah ko marata ko Pinggolaola iran, go giyakimbalasun Niyan kirian ko Balas Kiran, a pantag o Mapiya a Pinggolaola iran.

36. Ba di so Allah i Maka-a angkos ko Oripun Niyan! Na ipuphangangaluk iran Ruka so siran a salakao ko Allah! Na sa dun sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Makapunggonanao ron.

37. Na sa dun sa tao a Toro-on o Allah, na da-a Makadadagon. Ba di so Allah i Mabagur, a Khiruk ko Kandadanug?

38. Na Ibut a isha-an Ka kiran: O antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Na Putharoon niran ndun: A so Allah. Tharowangka: Aiguda iyo ko Puphanonganowin niyo a salakao ko Allah,-o

وَكَذَبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُ أَلَيْسَ
فِي جَهَنَّمَ مَثْوَيًّا لِلْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَقَ بِهِ
أُولَئِكَ هُمُ الْمُنَّتَّقُونَ ﴿٣٨﴾

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ وَنَعْدَرُهُمْ ذَلِكَ
جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٩﴾

لِلَّذِي كَفَرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَى الْدَّى
عَمِلُوا وَلَمْ يَجِدُوهُمْ أَجْرًا هُمْ بِالْحَسِنِ
الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٠﴾

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافِ عَبْدَهُ وَلَا يَخْوِفُ نَوْكَ
بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضْلِلِ
الَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادِيٍ ﴿٤١﴾

وَمَنْ يَهْدِي اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍ
أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي أَنْقَاصٍ ﴿٤٢﴾

وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قَلْ أَفَرَأَيْشُ
مَاتَدَّعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ
بِصَرِّهِلْ هُنَّ كَشِفَتُ ضُرُورَةٍ

paka-antapi Ako o Allah sa Morala, ba siran i phamakapokas ko Morala Niyan?- o di na paka-antapan Nako Niyan sa Limo, ba siran i phama-karun ko Limo Iyan? Tharowangka: A Ka-a angkosan Nako o Allah! Sukaniyan i Sasarigan o Khisasarig.

39. Tharowangka: Hai pagtao Akun! Nggalubuk kano si-i ko tindug iyo: Mata-an! A Sakun na Gomagalubuk (mambo): Na kato-kawan niyo bo,-

40. So tao a khatalingoma-an sukaniyan a siksa a phakarondanun Niyan, go khatana-an sukaniyan a siksa a Tatap.

41. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab a ruk o manga Manosiya si-i ko Bunar. Na sa dun sa tao a komudug ko ontol, na ruk o ginawa niyan: Na sa tao a Tharidadag, na khadadag sa si-i bo phakatana si-i rukaniyan. Kuna a ba Suka i somisiyap kiran.

42. So Allah na Puthanganun Niyan so manga Niyawa ko wakto a Kapatai niyan; go (Puthanganun Niyan) so da pun Matai si-i ko Katotoroga-on: Na phagurunun Niyan so Piyakanggolalan Niyan non so Kapatai, go Pumbotawanan Niyan so salakao ron, taman ko ta-alik a miyapunto. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a man-

أَوْرَادِنِ بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ
مُسْكَنَتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسِيْرٌ
اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ

قُلْ يَنْقُومُ أَعْمَلُوا عَلَى مَكَانِكُمْ
إِنِّي عَدِيلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحْلُّ
عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَبَ لِتَنَسَّبْ إِلَيْهَا
فَمَنِ اهْتَدَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنِ
ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضْلُلُ عَلَيْهَا وَمَا أَنَّ
عَلَيْهِمْ بُوكِيلٌ

اللَّهُ يَتَوَفَّ الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهِ كَوْلَقِي
لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهِ كَافِمُسِكُ الْقَيْ
قَضَى عَلَيْهَا الْمَوْتُ وَيُرِسِلُ الْأُخْرَى
إِلَى أَجْلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذَكْرٌ
لِقَوْمٍ يَنْفَكِرُونَ

ga Tanda ko Pagtao a Puphamimi-kiranun niran.

43. Ino siran khowa sa salakao ko Allah a phamangogop? Tharowangka: A ti apiya pun siran na da-a kapa-ar iran a maito bo, go da-a sabot iran?

44. Tharowangka: A ruk o Allah so kapangongogopan langon: Ruk Iyan so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa: Oriyan niyan na Ron kano Phamakandoda (ko Alongan a Qiyamah).

45. Na igira a miya-aloi so Allah a Isa Isa Sukaniyan, na masisingai so manga poso o siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat; na igira a miya-aloi so salakao Rukaniyan, na sa maoto na siran na Pukhababaya siran!

46. Tharowangka: Ya Allah! A Miyadun ko manga Langit a go so Lopa! A Mata-o ko Gaib a go so Mapayag! Suka i Khokom ko manga Oripun Ka si-i ko nganin a siran na shosoransorang siran non.

47. Na opama ka Mata-an! a Ruk o siran a Mindadarowaka so matatago ko Lopa langon, go so lagid iyan na ibabidon, na Mata-an a iya-on niran noto sa ginawa iran ko marata a siksa ko Alongan a Qiyamah: na mapayag kirana pho-on ko Allah, so da iran masar a Pandapat (a mbarambarang a siksa)!

أَمِ اخْتَدُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شَفَعَاءَ قُلْ أَولَئِكَ
كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا
وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٣﴾

قُلْ لِلَّهِ الْسَّفَعَةُ جَيْعَالٌ مُّلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ﴿٤٤﴾

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ أَشْمَأَرَتْ
قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ أَذْيَانُ مَنْ دُونَهُ إِذَا هُمْ
يَسْتَبَشِّرُونَ ﴿٤٥﴾

قُلْ اللَّهُمَّ فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
عَلَمُ الْغَيْبِ وَالشَّهِدَةَ أَنْتَ تَحْكُمُ
بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾

وَلَوْا نَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ
جَيْعَاعًا وَمُثْلَهُ مَعَهُ لَا فَنَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ
الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَبِدَاهَمَ مِنَ اللَّهِ
مَا لَمْ يَكُنُوا يَحْتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

48. Go Mapayag kiran so manga rarata a Pinggalubuk iran, go Kattangkalan siran o Piyamagurugan niran (a siksa)!

49. Na igira a miyasogat so Manosiya a Morala, na Manguni Rukami: Oriyan niyan na igira bigan Nami sukaniyan sa Limo a phonon Rukami, na Tharo-on niyan: A aya bo a kinibugan rakun non na makapantag ko Kata-o! Kuna, ka giyoto na tupung, na ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan!

50. Sabunar a Pitharo aya o siran a Miya-onan niran! na da kiran makanggai a gona so Pishokat iran.

51. Na Miyasogat siran o manga rarata a Pishokat iran. Na so Mindadarwaka a pud ko siran naya-na khasogat siran ndun o manga rarata a Pishokat iran, go di siran mama-kapalagoi!

52. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na Puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, go Puphakasimpitun Niyan! Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titlo a manga Tanda ko Pagtao a Khipaparatiyaya!

53. Tharowangka: Ko manga Oripun Ko a so Kiyapumalawaniyan niran so manga ginawa iran, a

وَيَدَاكُمْ سَيِّئَاتٍ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ
بِهِمْ مَا كَانُوا يَهْدِي
بِهِمْ مَا كَانُوا يَهْدِي، يَسْتَهِزُونَ ﴿٦١﴾

فَإِذَا مَسَ الْأَرْضَ صَرْدَعَانَا شِمَاءً إِذَا
خَوَلَنَّهُ نِعْمَةً مَنَّا قَالَ إِنَّمَا
أُولَئِنَّهُ عَلَى عِلْمٍ بِلَّهُ هِيَ فِتْنَةٌ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾

فَدَقَّاهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَى
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٦٣﴾

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتٍ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ
ظَلَمُوا مِنْ هَؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ
سَيِّئَاتٍ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ
بِمُعْجِزٍ نَّ

أَوْلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَسْطُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ
يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَا يَنْتَهِ
لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

فُلْ يَعْبَادُ الَّذِينَ آشَرُفُوا عَلَى
أَنفُسِهِمْ لَا نَقْنُطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ

di kano khada-i sa Panginam ko Limo o Allah: Mata-an! A so Allah na Punapin Niyan so manga dosa langon: Mata-an naya! A Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

54. Go ndod kano ko Kadnan niyo, go Mbayorantang kano Rukaniyan, ko da pun kapakatalingoma rukano o siksa: A sa oriyan niyan na di kano Katabangan.

55. Go onoti niyo so (Qur-an a) mapiya a so Initoron rukano a phoon ko Kadnan niyo, ko da pun kapakatalingoma rukano o siksa a Mitalumba, a sukano na di niyo mai-inungka!-

56. Ka o ba Matharo o ginawa: I hai Miyakasundit ako!- Sa kiyandidimatagako ko onot ko Allah, go Mata-an a miyabaloi ako a minitapi dun ko mamakasodi!-

57. O di na Matharo iyan: A opama ka Mata-an! a so Allah na Tiyoro ako Niyan, na Miyabaloi ako dun a pud ko Miyamananggila!-

58. O di na Matharo iyan ko wakto a kasandungi niyan ko siksa: A o ba bo Mata-an! A adun a kapakakaso akun (sa Doniya), na mabaloi ako a pud ko miphipiapiya!

59. Owai na, Sabunar a Miyakatalingoma ruka so manga Ayat

إِنَّ اللَّهَ يَعْفُرُ الظُّنُوبَ حَمِيْعًا إِلَيْهِ
هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

وَأَنِيبُوا إِلَى رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِنْ
قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ
لَا تَنْصُرُونَ

وَأَتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُمْ مِنْ
رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمْ
الْعَذَابُ بَعْتَهُ وَأَنْشُرُ
لَا تَشَرُّونَ

أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ بِدَحْسَرَتِ عَلَى مَا فَرَطَتُ
فِي جَنَّتِ اللَّهِ وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ
الْسَّاجِرِينَ

أَوْ تَقُولَ لَوْاْكَ اللَّهُ هَدَنِي لَكُنْتُ
مِنَ الْمَقِيرِينَ

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْاْكَ لِ
كَرَّةً فَأَكُونُ مِنَ الْمُحْسِنِينَ

بَلْ قَدْ جَاءَكَ تَكَفِّي فَكَذَّبَتْ بَهَا

Akun, Na Piyakambokhag ka Sukaniyan: Go Pimaratabatan ka, na miyabaloi ka a pud ko Miyaman-gongkir!

60. Na si-i ko Alongan a Qiayamah na Mailaingka so siran a Miya-mamokhag makapantag ko Allah; A so manga Paras iran na Miya-mangintukintum; ba da-a matatago ko Naraka Jahannam a darpa a bagiyan o manga Takabor?

61. Na isabut o Allah ko siran a Miyamananggila so kapakasulang iran sa Maliwanag: Da-a khisogat kiran a marata, go di siran Makapumboko.

62. So Allah i Miyadun ko langowan taman, go Sukaniyan si-i ko langowan taman i Somisiyapon.

63. Ruk Iyan so manga Gonsi o manga Langit a go so Lopa: Na so Miyamangongkir ko manga Ayat o Allah,-na siran man na siran i manga logi.

64. Tharowangka: Ba so salakao ko Allah i ishogo iyo Rakun a Pushowasowatun Ko, Hai da-a manga mulung iyan?

65. Na Sabunsabunar a ini Ilaham Ruka,- go si-i ko siran a Miya-onan Ka,-A Mata-an a o Panakoto Ka, na Mata-an a mailang dun so Amal Ka, go Mata-an a khabaloi Ka dun a pud ko manga logi.

وَأَسْتَكْبِرُتْ وَكُنَّتْ مِنْ
الْكُفَّارِ

وَيَوْمَ الْقِيَمَةَ تَرَى الَّذِينَ كَذَّبُوا عَلَى
اللَّهِ وَجْهُهُمْ مُسَوَّدَةٌ الْتَّيْسِ فِي
جَهَنَّمَ مَثْوَى لِلْمُتَكَبِّرِ

وَيَنْجَحِيَ اللَّهُ الَّذِينَ أَتَقْوَى بِمَقَارِزِ تِهْمَةِ لَا
يَمْسُهُمُ الشُّوَءُ وَلَا هُمْ يَحْزُنُونَ

اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ وَكَيْلٌ

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضُ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِعْبَادُ اللَّهِ أُولَئِكَ
هُمُ الْخَسِيرُونَ

فُلْ أَفْغَيَ اللَّهُ تَآمُرُونَ فِي أَعْدَاءِهِمْ
الْجَاهِلُونَ

وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ
لِئَنْ أَشْرَكَتْ لِيَجْبَطَنَ عَمَلَكَ وَلَكَوْنَنَ مِنَ
الْخَسِيرِينَ

66. Ogaid na so Allah i Showasowatangka, go tapi Ka ko Miyamanalamat.

67. Na da iran sula-an ko Allah so patot a Kala Iyan, a so Lopa langon na Kukumusun Niyan ko Alongan a Qiyamah, go so manga Langit na Phangalololon ko Kawanan Niyan: Soti Sukaniyan! Go Maporo a Ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran!

68. Na iyopun so Sanggakala, na Mamatai so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa, inonta so kabaya o Allah. Oriyan niyan na iyopun puman noto sharoman, na sa maoto na siran na khipakatitudug a nomanayao siran (a antona-a i ikhidiya kiran)!

69. Na lomiwanag so Lopa sa sabap ko Sindao o Kadnan Niyan: Go nggomonun so Daptar; go pakadarpa-an so manga Nabi, a go so manga saksi; go Ikokom kiran so Bunar; a siran na di siran Kasalimbotan.

70. Go itoman sa tarotop ko oman i ginawa so Pinggalubuk iyan; na so Allah i Mata-o ko gi-i ran nggolaola-an.

71. Na idundug so Miyaman-gongkir si-i ko Naraka Jahannam a Khokhoyokhoyog: Taman sa amai ka makaoma siran non, na kaluka-an so manga Pinto iyan.

بِلِ اللَّهِ فَأَعْبُدُ وَكُنْ مِّنْ
السَّاكِرِينَ ﴿٦٦﴾

وَمَا قَدِرُوا لِلَّهِ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ
جَمِيعًا بِقَضَائِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ
سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشَرِّكُونَ ﴿٦٧﴾

وَتُفْخَنَ فِي الصُّورِ فَصَاعَقَ مَنْ فِي
السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا
مَنْ شَاءَ اللَّهُ مُمْتَنَعٌ تُفْخَنَ فِيهِ أُخْرَى
فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يُنْظَرُونَ ﴿٦٨﴾

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ
الْكِتَابُ وَجَاءَهُ بِالْنَّيِّعَنَ وَالشَّهَدَاءِ
وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٩﴾

وَوَقَيَّتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ وَهُوَ عَلَمٌ
بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾

وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى جَهَنَّمَ
زَمْرَاحَقَ إِذَا جَاءَهُ وَهَا فُتَحَتْ أَبْوَابُهَا
وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ

Na Tharo-on kiran o khisisiyapon: A ba rukano da Makatalingoma so manga Sogo a pud rukano, a kapuphangadi-an niyan rukano so manga Ayat o Kadnan niyo, go Mipuphamaka-iktiyar iran rukano so Kapakambabaratumowa sa Alongan niyo wai? Tharo-on niran: Ungkaino da: Na ogaid na Miyatangkud so Katharo o siksa ko Miyamangongkir!

72. Tharo-on (kiran): Solud kano ko manga Pinto o Naraka Jahannam, sa makakakal kano ron: Na Mikharatarata a Darpa o manga Takabor!

73. Na idolog so Miyamangonganotan ko Kadnan niran si-i ko Sorga a Khokhoyokhoyog: Taman sa amai ka Makatalingoma siran non, a Kaluluka-an so manga Pinto iyan; na Tharo-on kiran o Khisisiyapon: Kalilintad a si-i rukano! Manga pipiya kano! na Pamanolud kano ron, sa Makakakal kano ron.

74. Go Tharo-on niran: So Podi na ruk o Allah, a so Tiyoman Niyan rukami so Diyandi Iyan, go Piyakipangowarisan Niyan rukami so Lopa: Sa Pundarupa kami ko Sorga sa sadun sa kabaya ami: Na sayana a mapiya a Balas ko Miyamagamal (sa mapiya)!

75. Na Mailaingka so manga Malaikat a khokoliling siran ko mu-

مِنْكُمْ يَتَّلُونَ عَلَيْكُمْ أَيَّتِ رَبِّكُمْ
وَيُنَذِّرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمَكُمْ
هَذَا قَالُوا بَلَى وَلَكِنْ حَفِظْ كَلْمَةً
الْعَذَابِ عَلَى الْكُفَّارِينَ

قِيلَ آدْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَلِيلِينَ فِيهَا
فِيسَ مَثْوَى الْمُتَّكَبِّرِينَ

وَسِيقَ الَّذِينَ أَنْقَوْرُهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ
زُمْرَاحِنَ إِذَا حَآءَ وَهَا وَفِتْحَتْ أَبُو بُهْرَا
وَقَالَ لَهُمْ حَزَنَنَاهَا سَلَمُ عَلَيْكُمْ
طِبْسُمْ فَادْخُلُوهَا خَلِيلِينَ

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا
وَعَدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَبْوَأْ مِنْ
الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنَعِمْ أَجْرُ
الْعَمِيلِينَ

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ

liliyota ko Aras, a Iputhasbik iran so Podi ko Kadnan niran; go Ikom-kom kiran so ontol, na Tharo-on: A so Podi na ruk o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

الْعَرْشِ يَسِّحُونَ بِمُحَمَّدٍ رَّبِّهِمْ وَقُصْنِي
بِنَتِهِمْ بِالْحَقِّ وَقَيْلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾

Surah Al-Mu'min (Ghafir)-40

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. So Kinitoron o Kitab na phonon ko Allah, a Mabagur, a Mata-o,-

3. A Puphakada ko Dosa, go Putharima ko Taobat, a Mailot i Kandadanug, a Khiruk Ko Kakkaya-an. Da-a Patot a Pushowasowatun a inonta Sukaniyan: Si-i Rukaniyan so Khabolosan.

4. Da-a puphamawal ko manga Ayat o Allah a rowar ko siran a Miyamangongkir. Na o ba Ka Malimpang o gi-i ran kathotogalin ko manga Ingud!

5. Tomiyaplis ko Miya-onsa an niran, so Pagtao o Nuh, go so Mithampotampong ko oriyen niran; go piyangungutan o omani pagtao so Sogo kiran, ka mbiyagun niran Sukaniyan, go ini Pamawal iran so Ribat, ka imbinasa iran noto ko Bunar: Na siniksa Akun siran! Na

شُوَّكٌ لَا يَغْنِي
بِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

بِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

٤٠ حم

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ

الْعَلِيمِ ﴿١﴾

غَافِرُ الذَّنْبِ وَقَابِلُ الْتَّوْبِ شَدِيدُ
الْعِقَابِ ذِي الظُّولِ لِأَلَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
إِلَيْهِ الْمَصِيرُ

﴿٢﴾

مَا يَجِدُلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا

فَلَا يَغْرِيُهُنَّ بِنَقْبَتِهِمْ فِي الْيَمَدِ

﴿٣﴾

كَذَّبُتْ قَبْلَهُمْ قَوْمٌ نُوحٌ

وَالْأَحْرَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ

كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِ لِيَأْخُذُوهُ

وَجَدَلُوا بِالْبَطْلِ لِيَمْحُضُوا بِهِ الْحَقَّ

فَأَخْذَهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابُ

﴿٤﴾

antona-a i miyambutad o siksa Akun (kiran)!

6. Na giyaya dun i Kinitoman o Katharo o Kadnan Ka ko siran a Miyamangongkir; a Mata-an! A siran i manga tao ko Naraka!

7. So Khitatanggong ko aras a go so Makaliliyoton na Iputhasbik iran so Podi ko Kadnan niran; go Paparatiyaya-an niran Sukaniyan; go Ipuphanguni ran sa Ma-ap so Miyamaratiyaya (gi-i ran Tharon:) Kadnan Nami! Miyarangkom Ka so langowan taman, a Limo, go Kata-o; na Puma-apingka so siran a Mithataobat, go kidug iran so Lalang Ka; go Pakalidasangka siran ko siksa ko Naraka Jahim!

8. Kadnan Nami! Go Pakasulu-dangka siran ko manga Sorga a Tatap, a so inidiyandi i Ka kiran, rakhus o Miyamaginontolan ko manga Lokus iran, go so manga Karoma iran, go so manga Moriran a tao! Mata-an! A Suka na Suka so Mabagur, a Maongangun;

9. Go Pakalidasangka siran ko manga rarata; ka sadun sa Pakalidasun Ka ko manga rarata sa Alongan noto,- na Sabunar a ini Kalimo o Ka sukaniyan: Na giyoto man na Sukaniyan i Da-ag a lubi a Mala.

10. Mata-an! A so Miyaman-gongkir na Puphamakalangkapun

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَاتُ رَبِّكَ عَلَى
الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ
يُسَيِّدُهُونَ مُحَمَّدًا رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ
وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ أَمْنَوْا إِنَّا وَسَعْتَ
كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَأَغْفِرُ
لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَيِّلَكَ وَقَهْمَمْ
عَذَابَ الْجَنَاحِ

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّتِ عَدِينَ أَلَّا
وَعَدَنَّهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ أَبَابِهِمْ
وَأَرْوَحْهُمْ وَدَرِّيَتْهُمْ إِنَّكَ أَنْتَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

وَقَهْمَمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقَّ
السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحْمَتَهُ
وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّهُمْ لَمَقْتُ

kiran: A Mata-an a so Rarangit o Allah na Lubi a Mala a di so Rarangit iyo ko manga ginawa niyo, gowani ko Ipundolon rukano so Paratiyaya na Phagongkirun niyo.

11. Tharō-on niran: Kadnan Nami! Biyono Kamingka sa miyaka-dowa, go Inoyag Kamingka sa miyakadowa! Na ini pagikral ami so manga Dosa-mi; na ba adun a okit a kapakaliyo wami (pho-on ko Naraka)?

12. (Tharo-on o Allah:) Giyoto man na sabap sa Mata-an naya! A igira ini Panolon so Allah a Isa Isa Sukaniyan, na Phagongkirun niyo; na amai ka Pushakotowan Sukaniyan, na Pupharatiyaya-an niyo! Na so Kokoman na ruk o Allah, a Maporo, a Lubi a Mala!

13. Sukaniyan so Puphakiilai Niyan rukano so manga Tanda Iyan, go Puphakatoronan Kano Niyan pho-on ko Kawang sa riskhi (a oran): Na da-a Phakatanodon a rowar ko Puphananangoran (ko Allah).

14. Na Showasowata niyo so Allah sa totolabosa niyo Rukaniyan, so okit ko Kapaginutao, apiya pun Miyagowad so Miyamangongkir.

15. Puphoro ko manga Daradat, a khiruk ko Aras: Iputhoron Niyan

اللَّهُ أَكْبَرُ مَنْ مَقْتِكُمْ أَنفُسَكُمْ
إِذَا تُدْعَوْتُ إِلَى الْإِيمَانِ
فَتَكُفُّرُونَ ﴿١٠﴾

قَالُوا رَبُّنَا أَمَّا مِنَ الشَّنِينِ وَأَحِيَّتَنَا أَنْثَيْنِ
فَأَعْرَفُنَا بِدُنُونِنَا فَهَلْ إِلَىٰ خُرُوجٍ
مِّنْ سَيِّلٍ ﴿١١﴾

ذَلِكُمْ يَأْنَهُ إِذَا دُعَىٰ اللَّهُ وَحْدَهُ
كَفَرُتُمْ وَإِنْ يُشَرِّكْ بِهِ تُؤْمِنُوا
فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ ﴿١٢﴾

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ مَا إِيَّتُهُ وَيُنَزِّلُكُمْ
لَكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا يَذَّكَرُ
إِلَّا مَنِ يُنِيبُ ﴿١٣﴾

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لِهِ الَّذِينَ
وَلَوْكِرَهُ الْكُفَّارُونَ ﴿١٤﴾

رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي

so Wahy po-on sa Sogowan Niyan ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan, ka-a Niyan Kapaki-iktiyari so alongan a Kapakambabaratumo-wa,-

الْرُّوحُ مِنْ أَمْرِهِ، عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
لِسُنْدِرِيْمَ الْلَّا لِقَابَ (١٩)

16. Si-i ko Alongan a siran na mabayar siran: Da-a Makapagma kiran ko Allah a maito bo. (Tharoon o Allah:) Antawa-a i khiruk ko Kapa-ar sa Alongan nai? Ruk o Allah, a Isa Isa, a Phakagaga!

يَوْمَ هُمْ بَرُونَ لَا يَعْنَى عَلَىٰ اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ
لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْفَهَارِ (٢٥)

17. Sa Alongan nai na Imbalas ko oman i ginawa so Pinggalubuk iyan; da-a Kapanalimbot sa Alongan nai, Mata-an! A so Allah na Maga-an i Kapamagitong.

الْيَوْمَ تُحْزِي كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ
لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ (١٧)

18. Na Paki-iktiyaringka kiran so gawi-i a Puphakarani, masa a so manga poso na mongkug ko manga korokom, a Khipakamboboko. Da-a bagiyan o manga Darowaka a gomagut (kiran) sa ginawa; go da-a Phangongogopan a Khatarima.

وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ الْأَزْفَةِ إِذَا الْقُلُوبُ لَدَىٰ
الْحَنَاجِرِ كَظِيمٌ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ
حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ (١٨)

19. Katawan Niyan so gi-i Kandonsiyan o manga Mata, go so Pagu-uma-an o manga Rarub (a manga pamikiran).

يَعْلَمُ خَاتِمَ الْأَعْمَالِ وَمَا تُخْفِي
الْصَّدُورُ (١٩)

20. Na so Allah na Ipukhokom Iyan so Bunar: Na so Puphanonganowin nirana salakao Rukanian, na da-a Khikokom iran a maito bo. Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Puphakanug, a Puphakailai.

وَاللَّهُ يَعْلَمُ بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ
دُونِهِ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّ اللَّهَ هُوَ
الْسَّمِيعُ الْبَصِيرُ (٢٠)

21. Ba siran nda makandalakao ko Lopa ka-aniran mailai o antona-i miyambutad o Kiya-akiran ko siran a Miya-onan niran? Miyabalo-i siran a siran i Lubi a di siran i bagur, go manga raraad ko Lopa: Na siniksa siran o Allah sabap ko manga Dosa iran, go da-a miyabaloi a miyakalinding kirana (siksa o) Allah.

22. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na minitalingoma kirana manga Sogo kirana so manga rrayag a Karina, na Inongkir iran: Na siniksa siran o Allah: Mata-an! A Sukaniyan i Mabagur, a Mailot i Kandadanug.

23. Na Sabunsabunar a Siyoga Ami so Musa, rakhus o manga Tanda Ami, go Katantowan a Mapayag.

24. Si-i ko Pir-aon, a go so Haman, go so Qaroun; na ba iran ndun Pitharo: a balik Mata, a Lubi a Bokhag!,

25. Na kagiya a miyoma Niyan kirana so Bunar, a pho-on ko Hadapan Nami, na Pitharo iran: A Pamonowa niyo so manga Wata a Mama o siran a Miyamaratiyaya a pud Iyan, na Oyaga niyo so manga Babai kirana; na da ko Antangan a Marata o Miyamangongkir inonta na Matatago ko Karibat!

أَوْلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَيْنَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ
قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً
وَإِثْرًا فِي الْأَرْضِ فَلَخَدُوهُمُ اللَّهُ
يَدْعُونَهُمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ
وَاقِٰ

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَأَخْذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ
قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ

وَلَقَدْ أَرَى سَلَّمًا مُوسَى بِيَأْيَتِنَا
وَسُلْطَنِي مُبِينٍ

إِلَى فِرْعَوْنَ وَهَامَنْ وَفَرْوَنَ
فَقَالُوا أَسْأَرْحُوكَذَابٌ

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا
أَفْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ إِمَّا مُؤْمِنُونَ
وَإِسْتَحْيُوا فِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ
الْكُفَّارُ بِنِ إِلَّا فِي ضَلَالٍ

26. Na Pitharo o Pir-aon: Botawani ako niyo ka Bono-onngko so Musa; go Tawaga Niyan i Kadnan Niyan! Mata-an! A Sakun na Ipu-khawan Nakun o ba niyan Kasam-bi-i so okit iyo, o di na ba Niyan Mapayag ko Lopa so Kapaminasa!

27. Na Pitharo o Musa: A Mata-an! A Sakun na Lominindong Ako ko Kadnan Ko go Kadnan niyo po-on ko oman i Takabor a di Mapaparatiyaya ko Alongan a Kapamagitong!

28. Na Pitharo o Mama a Mapaparatiyaya (a si Hazqil) a pud ko manga Tonganai o Pir-aon, a Paguuma-an Niyan so Paratiyaya Niyan: Ino niyo Mbono-on ko Mama a gi-i Niyan Katharowa: Saaya Kadnan Ko na so Allah-a Sabunar a Minioma Niyan rukano so manga Rarayag a Karina a pho-on ko Kadnan niyo? Na o Sukaniyan na bokhag, na Phakatana-on so Kabokhag Iyan; o Sukaniyan na Mumamata-an, na Khisogat rukano so saba-ad ko Ipuphangangaluk Iyan rukano: Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so tao a sukaniyan na Mumamalawani a Bokhag!.

29. Hai Pagtao Akun! Ruk iyo so Kadatu sa Alongan nai: Makadada-ag kano ko Lopa: Na antawa-o non i makatabang rukutano ko siksa o Allah amai ka Makaoma

وَقَالَ فِرْعَوْنٌ ذُرْفِنَ أَقْتُلْ مُوسَى
وَلَيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَحَافُ أَنْ يُبَدِّلَ
دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُنْظِهِرَ فِي الْأَرْضِ
الْفَسَادَ

وَقَالَ مُوسَى إِنِّي مُذْعَنٌ بِرَبِّي
وَرَبِّكُمْ مَنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ
لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ

وَقَالَ رَجُلٌ مُّؤْمِنٌ مِّنْ أَهْلِ فِرْعَوْنَ
يَكْتُمُ إِيمَانَهُ وَأَنْقَلَوْنَ رَجُلًا
أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُنْ
كَذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُنْ
صَادِقًا يُصِيبُكُمْ بَعْضُ الَّذِي
يَعْدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ
مُسْرِفٌ كَذَابٌ

يَقُومُ لَكُمْ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي
الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ

Rukutano? Pitharo o Pir-aon: Da-a ithoro akun rukano a rowar ko Mapipikir akun; go da-a Punggonanaowangko rukano a rowar ko lalan a ontol!

30. Na Pitharo o Miyamaratiyaya: Hai Pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na ipukhawan Nakun sukano ko lagid o masa o Mithampotampong!-

31. Lagid o Miyasowa o Pagtao o Nuh, go so Ad, go so Samood, go so Miya-oriyan niran: Na kuna o ba kabaya o Allah i Kasalimboti ko manga Oripun (Niyan);

32. Go Hai Pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na ikhawan Nakun sukano ko Alongan a Kathatawaga;-

33. Alongan a Tomalikhod kano a Puphamalagoi kano: Da a makalinding rukano pho-on ko (siksa o) Allah: Na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Makanggonanao ron.

34. Na Sabunsabunar a Mini talingoma Rukano o Yusuf gowani so manga Rarayag a Karina, na da kano dun pagukar ko Kashasangka ko Minitalingoma Niyan rukano to: Taman sa kagiya Matai, na Pitharo iyo: A da dun a Shogo-on o Allah ko oriyan Niyan a Sogo. Lagid man noto a kandadaga o Allah ko tao a sukaniyan na Mumamalawani a Shasangka;

جَاءَ نَاقَلَ فِرْعَوْنُ مَا أَرِيْكُمْ إِلَّا مَا
أَرَىٰ وَمَا أَهْدِيْكُمْ إِلَّا سَيْلَ
الرَّشَادِ ﴿٢١﴾

وَقَالَ اللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّمَا يَقُولُونَ إِنَّمَا
عَلَيْكُم مِّثْلُ يَوْمِ الْحِزَابِ ﴿٢٢﴾

مِثْلَ دَأْبٍ قَوْمٌ نُوحَ وَعَادٌ وَثَمُودٌ وَالذِّينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُظْلَامًا لِّلْعَبَادِ ﴿٢٣﴾

وَيَقُولُونَ إِنَّمَا يَخْفَى عَلَيْكُمْ يَوْمَ
النَّبَادِ ﴿٢٤﴾

يَوْمَ تُولَوْنَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ مِّنَ اللَّهِ مِنْ
عَاصِيمٍ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ
هَادِ ﴿٢٥﴾

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلِ
بِالْبَيِّنَاتِ فَازْتَمُ فِي شَكٍّ وَمَا
جَاءَكُمْ بِهِ حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ
قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ
رَسُولًا كَذَلِكَ يُضْلِلُ اللَّهُ مِنْ هُوَ
مُسْرِفٌ مُّرْتَابٌ ﴿٢٦﴾

35. Siran na Puphamawalun nir-an so manga Ayat o Allah, a da-a Katantowan a Miyakatalingoma kiran. Miyakala a Rarangit a pho-on ko Allah go pho-on ko siran a Miyamaratiyaya. Lagid man noto a Kapupharkata o Allah ko oman i poso o Takabor, a tuthugas.

36. Na Pitharo o Pir-aon: Hai Haman! Mbalain na Kongka sa Bantabantai, ka-a Nako Misampai ko manga lalan,-

37. A manga lalan ko manga Langit, ka-a Nakun kabantai so Tohan o Musa: Ka Mata-an! A Sakun na ikakarang Ko dun Sukan niyan sa Bokhag! Na giyoto man i Kiyapharasi ko Pir-aon ko Marata ko Amal Iyan, go Kiyabalambanan ko lalan (a ontol); na da ko antangan a marata o Pir-aon inonta na matatago ko kalogi.

38. Na Pitharo o Miyamaratiyaya: Hai Pagtao Akun! Onoti Yako niyo: Ka Thoro-on Ko suka-no ko lalan a ontol.

39. Hai Pagtao Akun! Giyangkai a Kaoyagoyag ko doniya na matag sagad a Kapipiya ginawa: Na Mata-an! A so Akhirat na giyoto i Darpa a Tatap.

40. Sa tao a nggalubuk sa Marata na da-a Imbalason a rowar ko lagid iyan: Na sa tao a nggalubuk sa mapiya-a Mama o di na Babai-a su-

الَّذِينَ يُجَدِّلُونَ فِي أَيْتَ اللَّهِ بِغَيْرِ
سُلْطَنٍ أَنَّهُمْ كَبُرُّ مُفْتَأِعِنَّ اللَّهَ
وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ يَطْعَمُ اللَّهَ
عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَارٍ

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَأْهَمُنِّي صَرْحًا عَلَى
أَبْلَغُ الْأَسْبَابَ

أَسْبَابَ السَّمَوَاتِ فَأَطْلَعَ إِلَيْهِ
مُوسَى وَإِنِّي لَأَطْنَاهُ كَذَبًا
وَكَذَلِكَ رُؤْنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ
وَصُدَّعَنِ السَّيْلِ وَمَا كَيْدَ
فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي بَابٍ

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَنْقُومُ أَشِيَّعُونَ
أَهْدِ كُمْ سِيَلَ الرَّشَادِ

يَنْقُومُ إِنَّمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الَّتِي أَمَّتَعْ
وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْفَرَارِ

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا
وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ

kaniyan na Mapaparatiyaya,- na siran man i Phamakasolud ko Sorga: Puphagupurun siran ro-o sa da-a Pithatamanan niyan;

41. Go Hai Pagtao Akun! Ino Wako wai a Iputhawag Akun rukano so Kapakasulang sa Maliwanag na aya Iputhawag iyo Rakun na so Apoi (ko Naraka)!

42. Puthawagun Nako niyo ka-a Nakun Maongkir so Allah, go Anakun non Misakoto so da-a Kata-o Akun non; na Sakun na Iputhawag Akun rukano so (Allah a) Mabagur, a Manapi!

43. Matatangkud a so Iputhawag iyo Rakun sukanian na da-a Khatarima iyan a Panguni si-i sa Donya, go da si-i sa Akhirat; go Mata-an! A si-i tano Phakandod ko Allah; Na Mata-an! A so manga Malawani na siran i manga tao ko Naraka!

44. Na Kataduman niyo dun so Katharo Akun rukano; na Isasarig Akun so tindug Akun ko Allah: Mata-an! A so Allah i Phagilai ko manga Oripun (Niyana).

45. Na inilidas Sukaniyan o Allah ko manga rarata a Antangan niran; na Kiyatangkalan so Pagtao o Pir-aon o marata a siksa.

46. So Apoi na Pushandigun siran non, ko Kapita-pita go so

أَوْ أَنْتَ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يَرْفَعُونَ فِيهَا غَيْرَ
حَسَابٍ

﴿٤١﴾
وَيَقَوْمٌ مَّا لِيْ آذَغُوكُمْ إِلَى
الْجَوَاهِرَةِ وَآذَعُونَتِ إِلَى الْأَنَارِ

تَدْعُونَنِي لَا كُنْتَ بِاللَّهِ وَأَشْرَكْتَ بِهِ
مَا لَيْسَ لِيْ بِهِ عِلْمٌ وَآذَنَّا آذَغُوكُمْ
إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ

لَأَجْرِمَ أَنَّمَا تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ
فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَأَنَّ مَرْدَنَا
إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسَرِّفِينَ هُمْ
أَصْحَبُ الْأَنَارِ

فَسَتَدْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ
وَأَفْرَضُ أَمْرِيَتِ إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ

فَوَقَنَهُ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا مَكَرُوا
وَحَاقَ بِثَالِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ

الْأَنَارُ يُعَرَضُونَ عَلَيْهَا عِذْوًا وَعَشِيَّاً

Kagabi-gabi: Na si-i Ko Alongan a Kapakatindug o Bangkit (na Tharo-on o Allah:) Pamakasoluda niyo so Pagtao o Pir-aon ko Sangat a siksa!

47. Na so Masa a Phapawala siran ko Naraka! Na Tharo-on o manga lolobai ko siran a Miyamanakabor: A Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a Phagonot rukano: Na ino sukano khalinding kami niyo ko saba-ad ko Apoi?

48. Tharo-on o siran a Miyamanakabor: Mata-an! A sukutano na Palaya tano ron Khatago! Mata-an! A so Allah na Sabunar a Kiyokom Iyan so manga Oripun (Niyan)!

49. Na Tharo-on o siran a Khitatago ko Naraka ko Khisisiyap ko Jahannam: Panguniya niyo ko Kadnan niyo a Pakakhapan kami Niyan sa Salongan bo ko siksa!

50. Tharo-on niran: Ba rukano da Mitalingoma o manga Sogo rukano so manga Rarayag a Karina? Somumbag siran: Ungkaino da; na Tharo-on niran: Na Panguni kano! Na da ko Panguni o Miyamangongkir inonta na Matatago ko Karibat!

51. Mata-an! A Sukami na Thabangan Nami dun so manga Sogo Ami, a go so Miyamaratiyaya, si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go so Alongan a Kapakatindug o manga saksi (ko Alongan a Qiyamah),-

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَذْخُلُوا
هَالَّفِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ

وَإِذَا يَتَحَاجَجُونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ
الْمُضْعَفُونُ لِلَّذِينَ أَسْتَكْبَرُوا
إِنَّا كُنَّا لَكُمْ بَعْدًا فَهُمْ أَنْثُمْ
مُغْنُونُ عَنِ اصْبَارِ مِنَ النَّارِ

فَالَّذِينَ أَسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلُّ
فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ
الْعِبَادِ

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ
أَدْعُوكُمْ يُخْفَفَ عَنَّا يَوْمَ أَمَانَ
الْعَذَابِ

فَالْأُولَاؤَ لَمْ تَكُنْ تَأْتِيَكُمْ
رُسُلُّكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا
بَلَىٰ فَالْأُولَاؤْ فَاكِدُونَا وَمَادِعْتُمْ
الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ

إِنَّ النَّصْرَ مِنْ أَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ
الْأَشْهَدُ

52. Alongan a di Makanggai a gona ko manga Darowaka so dowa iran, go bagiyan niran so Morika, go bagiyan niran so Marata a Darpa.

53. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Torowan, go Piakipangowarisan Nami ko manga Moriyatao o Israil so Kitab (a Taurat),

54. Torowan go Pananadum a bagiyan o adun a manga Sabot iyan.

55. Na Phantangka, Mata-an! A so diyandi o Allah na Khatoman: Go Panguni ka sa Ma-ap makapan>tag ko Dosangka, go Puthasbikun Ka so Podi o Kadnan Ka ko Kagabi-gabi go so Kapitapita.

56. Mata-an! A siran a Puphamawalun niran so manga Ayat o Allah a da-a Katantowan a Miya-katalingoma kiran; na da a Matata-go ko manga Rarub iran a rowar ko Katakabor, a di ran bo oto Purao-tun: Na Lindongka ko Allah: Mata-an naya! A Sukaniyan so Puphakanug, a Puphakailai.

57. Mata-an so Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa na Lubi a Mala a di so Kiya-aduna ko Manosiya: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذَرَتُهُمْ
وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارٍ

٥٦

وَلَقَدْ أَئْتَنَا مُوسَى الْهُدَىٰ وَأَوْرَثَنَا بَيْنَ
إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ

٥٧

فَاصْبِرْ إِنَّكَ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ
وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَيِّحْ مُحَمَّدَ
رَبِّكَ بِالْعَشِّ وَالْإِبْكَارِ

إِنَّ الَّذِينَ يُجْنِدُونَ فِيَءَ اِيْكَ
اللَّهُ يَغْيِرُ سُلْطَنًا أَتَهُمْ إِنْ فِي
صُدُورِهِمْ إِلَّا كُبُرُ مَا هُمْ
بِكَلِيفَةٍ فَأَسْتَعِذُ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ
الْسَّمِيمُ الْبَصِيرُ

٥٨

لَخَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَكْبَرَ
مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْبَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

٥٩

58. Na di makaphagishan so bota a go so puphakailai: Go (Sakamaoto) so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a go so Minggalubuk sa Marata. Miyakaito ito a Kapakatataendum iyo!

59. Mata-an! A so Bangkit na Phakatalingoma dun: Da-a sangka a madadalumon: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran Paparatiyaya-an.

60. Na Pitharo o Kadnan niyo: Panguni kano Rakun, ka Tarima-an Ko rukano (so Panguni niyo): Mata-an! A so siran a Pumamaratabatan niran so Panguni Rakun na Mamakasolud siran ndun ko Narka Jahannam, a khipakarorondan!

61. So Allah so Miyadun rukano ko Gagawi-i, ka angkano ron puphakadukha, go so Daondao, a Mi-puphangilailai. Mata-an! A so Allah i Tanto a Mala i Gagao ko manga Manosiya: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Phanalamat.

62. Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo, a Miyadun ko langowan taman. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Na andamanaya i katalikhod iyo!

63. Lagid man noto a Kapuphakatalikhoda ko siran a aya butad iran ko manga Ayat o Allah na o Ongkirun niran.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ
وَالَّذِينَ ءامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَلَا الْمُسْكِنُ فَقِيلَ
مَاتَتْ ذَكْرُكُوتَ ﴿٥٨﴾

إِنَّ السَّاعَةَ لَآنَةٌ لَارِيبٌ فِيهَا
وَلَدِكَنْ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾

وَقَالَ رَبُّكُمْ أَدْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ
إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنِ عِبَادَتِ
سَيِّدِ الْخُلُونِ جَهَنَّمْ دَاهِرِينَ ﴿٦٠﴾

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْيَنَى
لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا
إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلِ عَلَى النَّاسِ
وَلَدِكَنْ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾

ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَلَقَ كُلَّ
شَيْءٍ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَإِنَّ تُفَكُّونَ ﴿٦٢﴾

كَذَلِكَ يُؤْفَكُ الَّذِينَ كَانُوا يَأْتِيَتِ
اللَّهُ يَحْمَدُونَ ﴿٦٣﴾

64. So Allah so biyaloi Niyan rukano so Lopa a kaputhakna-an, go so Langit a atup, go Mimbotal rukano, na Piphiyapiya-an Niyan so Bontal iyo;- go ini Pagupur Iyan rukano so manga pipiya;- giyoto man so Allah a Kadnan niyo. Na Soti so Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

65. Sukaniyan so Oyagoyag: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Na Showasowata niyo Sukaniyan, sa Totolabosa niyo Rukaniyan so okit ko Kapaginutao. So Podi na ruk o Allah, a Kadnan a manga Ka-adun!

66. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na inisapar Rakun so Kasho-wasowata Ko ko siran a Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah,- ko Kiyapakatalingoma Rakun o manga rarayag a Karina a pho-on ko Kadnan Ko; go ini Sogo Rakun a Mbayorantang Ako ko Kadnan o manga Ka-adun.

67. Sukaniyan so Miyadun rukano pho-on sa Botha, oriyan niyan na pho-on sa Notfa, oriyan niyan na miyakapo-on sa rogo a mimbathik; oriyan niyan na Puphakaliyon kano Niyan a Wata: Oriyan niyan na angkano raotun ko kakhasad iyo; oriyan niyan na angkano mabaloi a manga lokus;- na so saba-ad rukano na tao a Puphatai ko da niyan pun kapakatowa;- go angkano raotun ko Adiyal a Miyapunto; ka-a niyo di-i manggudaguda.

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ
فَرَادًا وَالسَّمَاءَ سِنَاءً وَصَوْرَكُمْ
فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنْ
الطِّبِيبَاتِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ
فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ
الْعَالَمِينَ

٦٤

هُوَ الْحَسِنُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كَادُّ عُوْدَةٍ
مُخْلِصِينَ لِهِ الْأَدِيْنَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ

٦٥

قُلْ إِنِّي نُهِيَتُ أَنْ أَعْبُدَ الظِّيْرَنَ
تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لِمَا جَاءَ فِي
الْبَيْنَاتِ مِنْ رَبِّي وَأَمْرَتُ أَنْ أُسْلِمَ
لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

٦٦

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ
نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلْقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طَفْلًا
ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشَدَّ كُمْ شَأْنًا
لِتَكُونُوا شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَنْ يُنَوِّقَ
مِنْ قَبْلِ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا مُسَمَّى
وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

٦٧

68. Sukaniyan so Puphangoyag go Puphangimatai; na igira a adun a pakapunggolalanun Niyan a Sogowan, na aya bo a Putharo-on Niyan non: Na Kon, na Ma-adun.

هُوَ الَّذِي يُنْهِي، وَيُبَيِّنُ فَإِذَا قَضَى أَمْرًا
فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿١٦﴾

69. Bangka da Manggudaguda so siran a Puphamawalun niran so manga Ayat o Allah? O andamanaya i Katatalikhod iran?-

70. Siran so Piyakambokhag iran so Kitab, go so ini Sogo Ami Sukaniyan ko manga Sogo Ami: Na katokawan niran ndun,-

71. Ko masa a so manga patong na matago ko manga lig iran, na go so manga rantai,- na tonda-an siran,-

72. Ko Phulikabo a ig; oriyan niyan na pakakadugun siran ko Apoi;

73. Oriyan niyan na Tharo-on kiran: Anda so Ipuphamanakoto niyo-

74. A salakao ko Allah? Isumbag iran: Diyorat kami ran: Kuna, ka da-a Piyanongganoi ami gowani, a maito bo. Lagid man noto a Kandadaga o Allah ko Miyamangongkir.

75. Giyoto man na sabap ko Kiyakhariyala iyo ko Lopa sa di ontol, go sabap ko Kiyambotakal iyo.

الْقَرَارُ إِلَى الَّذِينَ يُحِدِّلُونَ فِي آيَتٍ
اللَّهُ أَنَّ يُصَرِّفُونَ ﴿١٧﴾

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا
أَرْسَلْنَا إِلَيْهِ، رُسُلَنَا عَاصَمُونَ
يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾
إِذَا أَغْلَلُ فِي أَعْتِقِهِمْ وَالسَّلَسِلِ
يُسْحَبُونَ ﴿١٩﴾

فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي التَّارِيْشِ جَرَوْتَ ﴿٢٠﴾

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَشْرِكُونَ ﴿٢١﴾

مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا أَصْلَوْا عَنَّا بِلَمَّا
نَكَنْ نَدَعُوا مِنْ قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يُضْلِلُ
اللَّهُ أَكْفَارِنَ ﴿٢٢﴾

ذَلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ
بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمَرَحُونَ ﴿٢٣﴾

76. Pamanolud kano ko manga Pinto o Naraka Jahannam, a Makakakal kano ron: Na Miyakaratarata a Darpa o manga Takabor!

أَدْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَلَدِينَ فِيهَا
فَيُئْسِكُ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَإِنَّمَا
نُرِينَكَ بَعْضَ الَّذِي نَعْدُهُمْ أَوْ تَوْفِيقَكَ
فَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ

77. Na Phantang Ka: Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar: Na amai ka Paki-ilai Ami Ruka so saba-ad ko idi diyandi Ami kirano di na tanganun Nami Suka,-na si-isiran Rukami bo Phamakandoda.

78. Na Sabunsabunar a Somiyogo Kami sa manga Sogo a Miyaona an Ka: So saba-ad kirana tao a Piyanothol Ami Ruka, na so saba-ad kirana da Ami Ruka Panotholla. Na da mapatot ko Sogo a ba adun a Mitalingoma Niyan a Tanda inonta o sabap ko Idin o Allah: Na amai ka Makaoma so Sogowan o Allah, na Mikokom so Bunar, na malogi ro-o dun so minggagalubuk sa ribat.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ
مَنْ قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ
نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ
أَنْ يَأْتِيَكَ بِإِعْيَايَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَكَ
أَمْرُ اللَّهِ فُضِّلَ بِالْحُقْقَ وَخَسِرَ هُنَالِكَ
الْمُبْطِلُونَ

79. So Allah so Miyadun rukano ko manga Ayam, ka angkano gi-i Makakhoda ko saba-a don, go so saba-adon na Pukhakan niyo;

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَمَ
لِرَكَبِهِ مِنْهَا وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ

80. Go adun a bagiyan niyo a matatago-on a manga gona,- go kagiya a niyo misampai sa sabap rukaniyan so Hadiyat a matatago ko manga Rarub iyo; go so liyawao niyan a go so liyawao o manga Kapal na Pukharoran kano ron.

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَفِعٌ وَلَتَبْلُغُوا عَلَيْهَا
حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى
الْفُلُكِ شَهْمَلُونَ

81. Na Puphaki-ilai Niyan rukano so manga Tanda Iyan: Na anda ko manga Tanda o Allah i Pagong-kirun niyo?

وَيُرِيكُمْ إِيمَانِهِ، فَأَيَّ إِيمَانٍ
اللَّهُ تُنَكِّرُونَ ٨١

82. Ba siran nda makandalakao ko Lopa ka-a niran Mapagilailai o antona-a i miyambutad o Kiya-akiran ko siran a Miya-onan an niran? Aya butad iran na madakul a di siran, go makalalawan i bagur go manga raraad ko Lopa: Na da kiran makalinding so miyasokat iran.

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَذَابُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا
أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنُونَ وَأَشَدُّهُمْ وَأَشَدَّهُمْ وَأَشَدُّهُمْ
الْأَرْضِ فَمَا آغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ٨٢

83. Na kagiya a Mitalingoma kiran o manga Sogo kiran so manga rrayag a Karina, na kiyababaya-an niran so shisi-i kiran a Kata-o; na Kiyatangkalan siran o Piyamagurungan niran noto (a siksa).

فَلَمَّا جَاءَهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَحُوا
بِمَا عَنْدُهُمْ مِّنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ
مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهِنُونَ ٨٣

84. Na kagiya a kasandungan niran so siksa Ami, na Pitharo iran: Piyaratiyaya mi so Allah; a Isa Isa Sukaniyan-go Inongkir Ami so Sukami na ini Pamanakoto ami Ron.

فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَاتِلُوا إِمَانَةِ اللَّهِ
وَحْدَهُ وَكَفَرُنَا بِمَا كَانَ بِهِ
مُشْرِكِينَ ٨٤

85. Na da kiran makanggai a gona so Paratiyaya iran ko Kiya-sandungi ran ko siksa Ami. Okit o Allah a Sabunar a Miyaipos ko manga Oripun Niyan. Na Miyalogi-ro-oman so Miyamangongkir!

فَلَمَّا يُكَيِّنَفُعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا
بِأَسْأَسْنَتَ اللَّهَ أَلَّا تَقْدَحُ لَتَّ فِي عِبَادَةِ
وَخَسِرُهُنَا لِكُلِّ الْكُفَّارِ ٨٥

Surah Ha Mim (Fussilat)-41

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan ro-o.

2. (Giyangkai a Qur-an na) Initoron a pho-on ko Masalinggagao, a Makalimo-on;-

3. Kitab, a Pishalisai so manga Ayaton;-A Qur-an a Basa Arab, a ruk o Pagtao a manga Tata-o ron;-

4. Puphamanothol sa mapiya go uphamaka-iktiyar: Na tomiyalikhod so kadakulan kiran, na siran na di siran Phamakinug.

5. Na Pitharo iran: a so manga poso ami na matatago ko manga totop, pho-on ko Iputhawag Ka rukami sukaniyan, go kiyatagowan so manga Tangila mi sa kabungul, go ka-a lutan kami a go Suka sa runding: Na Nggalubuk Ka; ka Mata-an! A Sukami na Gomagalubuk (Mambo)!

6. Tharowangka (Ya Muhammad): A Sakun na matag Manosiya a lagid iyo: Iphagilaham Rakun, a aya bo a Tohan niyo na so Tohan a Isa Isa: Na Pananangoran kano si-i Rukaniyan, go Panguni kano Ron sa Ma-ap. Na sangat a siksa a ruk o manga Pananakoto,-

سُورَةُ فَضْلَتْ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ لِلَّهِ

تَبَرِّيْلُ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كَتَبْ فُضْلَتْ إِنْتَهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

بَشِّرَا وَنَذِرَا فَأَعْرَضَ أَكَيْرُهُمْ فَهُمْ
لَا يَسْمَعُونَ

وَقَاتُلُوا فُلُؤِينَافِي أَكْيَنَةٍ مَمَادَّعُونَ
إِلَيْهِ وَفِي مَا ذَادُنَا وَفَرِّوْمَنْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ
جَاهَبُ فَاعْمَلْ إِنَّا عَمِلُونَ

فَلَإِنَّمَا أَنَا بِشَرْ مُثْكُنُ بُوْحَى إِلَى أَنَّمَا
إِلَهُكُنَّ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَأَسْتَقِيمُ إِلَيْهِ
وَاسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ لِلْمُسْرِكِينَ

7. Siran na di iran thona-in so Zakat, go siran na so Akhirat na siran na o Ongkirun niran.

الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الْرِّكْوَةَ وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ كُفَّارٌ ۝

8. Mata-an! A so Miyamariyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a Bagiyan niran a Balas a di Puthaman.

إِنَّ الَّذِينَ إِمَّا مُؤْمِنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْتُونٍ ۝

9. Tharowangka: A ino a Mata-an! A sukano na titho a o Ongkirun niyo so (Allah a) Miyadun ko Lopa ko solud o dowa gawi-i? Go Puphangumba-al kano sa manga sa ginda Niyan! Giyoto man so Kadnan o manga Ka-adun.

فُلٰئِسْكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِاللَّذِي خَلَقَ
الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَجَعَلَ عَلَيْهَا رِزْقًا
أَنَّدَادًا
ذَلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ۱

10. Go Tiyagowan Niyan noto sa manga Palao si-i ko Kaporowan niyan, go Piyakandakulan Niyan noto sa Mapiya, go diniyangka Iyan non so manga Pagupuron si-i ko pat Gawi-i, andatadatar ko Puphaman-gingisha.

وَجَعَلَ فِيهَا وَسَعَىٰ مِنْ فَوْقَهَا وَبَرَكَ فِيهَا
وَقَدَرَ فِيهَا أَقْوَاهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءٌ
لِلسَّابِلَيْنَ ۱۰

11. Oriyan niyan na Siyangor Iyan so Langit, a Sukaniyan na Bul: Na Pitharo Iyan non go si-i ko Lopa: A Phasiyonot kano, sa Onot o di na tugul. Ini sumbag iran: A Miphasiyonot Kami sa Puphangonotan Kami.

ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا
وَلِلْأَرْضِ أَنْتِي أَطْرَوْعًا أَوْ كَرْهًا فَأَلَّا أَنْتِي
طَاغِيَّيْنَ ۱۱

12. Na ini Masad Iyan siran a pito a manga Langit si-i ko dowa gawi-i, go ini Ilaham Iyan ko omani isa Langit so Sogowan non. Na ini Pharas Ami ko Langit a marani so manga Bito-on, a go so Siyap. Giyo-

فَقَضَىٰ هُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ
وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَزَيَّنَاهَا السَّمَاءَ
الَّذِينَ يَصْبِرُونَ وَحَفَظَهُ اللَّهُ تَعَالَىٰ قَدِيرٌ
الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ۱۲

to man i Takdir o (Allah a) Mabagur, a Mata-o.

13. Na o talikhod siran, na Tharowangka: A Piyakiiktiyaran Ko rukano so Phakapolang lagid o Miyakapolang ko Pagtao o Ad go so Pagtao o Samood!

14. Gowani a Mitalingoma kiran o manga Sogo, pho-on ko Hadapan niran, go pho-on ko talikhodan niran: A da-a Pushowasowata niyo a inonta so Allah. Pitharo iran: A o kabaya o Kadnan nami, na Mata-an a Tomoron sa manga Malaikat: Na Mata-an! A sukami na so ini Sogo Rukano to na Inongkir ami.

15. Na so Pagtao o Ad na Miyakanabor siran ko Lopa sa diontol, go Pitharo iran: a antawa-a i lawan rukami sa Bagur? Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah, so Miyadun kiran, Sukaniyan i lawan kiran sa Bagur? Na miyabaloj siran a so manga Ayat Ami na o Ongkirun niran!

16. Na biyotawan Nami kiran so ndo a domadago-os si-i ko manga Gawi-i a manga Na-as (kiran), ka-a Nami kiran Kapakita-ami so siksa a Phakahina si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya; na Mata-an a so siksa ko Akhirat i Lubi a Phakahina: Go siran na di siran Khatabangan.

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنذِرْنِي كُمْ صَعْقَةً مِّثْلَ
صَعْقَةٍ عَادٍ وَثُمُودٍ

(٢٣)

إِذْ جَاءَهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ
وَمَنْ خَلَفُهُمْ لَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهُ قَالُوا
لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَكًا كَمَا
أَرْسَلْنَا لَهُ كَفُورًا

(١٤)

فَأَمَّا عَادٌ فَأَسْتَكَنَّ بِرْوَافِي الْأَرْضِ
بِغَيْرِ الْحَقِيقَةِ وَقَالُوا مِنْ أَشَدُّ مَنَافِعَهُ
أَوْلَئِرَوْأَنْتَ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَهُمْ
هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ فُوهٌ وَكَانُوا يَأْتِينَا
يَجْحَدُونَ

(١٥)

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرَافٍ فِي أَيَّامٍ
مَحْسَاتٍ لِتُذْيِقَهُمْ عَذَابَ الْحَزَرِ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلِعَذَابِ الْآخِرَةِ أَخْرَى
وَهُمْ لَا يُتَصْرِفُونَ

(١٦)

17. Na so puman so Pagtao o Samood, na Tiyoro Ami siran, na Miyatomo iran so Kadadag a di so Torowan: Na Miyadansal siran o Phakapolang, a siksa a Phakahina, sabap ko Pishokat iran (a Dosa).

18. Na Siyabut Ami so Miya-maratiyaya, go miyabaloi siran a Khipanananggila.

19. Na si-i ko Gawi-i a Kalimoda ko manga ridowai o Allah ko Naraka, a siran na Pakapuphunayawa-an siran;

20. Taman sa amai ka makaoma siran on (ko kaphamagitonga kir-an), na shaksi-an siran o kanug iran, go so manga kailai ran, go so manga kobal iran ko Pinggolaola iran.

21. Na Tharo-on niran ko manga kobal iran: Ino kami niyo Push-aksi-i? Na isumbag iran: A Piyakatharo kami o Allah;- A so Piyakatharo Iyan so langowan taman: A Sukaniyan so Miyadun rukano, ko Paganai a kiya- okitan, go rongkano Phamakandoda.

22. Na da kano Makadalong ko ka-shasaksi-i rukano o kanug iyo, a go so manga kailai niyo, a go so manga kobal iyo, na ogaid na tiyangkap iyo sa Mata-an! A so Allah na di Niyan Katawan so Makaduk ko gi-i niyo nggolaola-an!

وَمَا أَنْثَمُدْ فَهَدَيْتَهُمْ فَأَسْتَحْبُوا
الْعَمَى عَلَى الْهُدَى فَأَخْذَتَهُمْ صَنْعَةُ
الْعَذَابِ الْهُوْنُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَنْقُونَ

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ
يُورَعُونَ

حَتَّىٰ إِذَا مَاجَأَ وَهَا شَهَدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ
وَأَبْصَرُهُمْ وَجْلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ

وَقَالُوا إِلَيْهِمْ لَمْ شَهَدْنَا عَيْنَانَا
قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ أَلَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ
وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوْلَ مَرَّةً وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَرُونَ أَنْ يَشَهَدَ عَلَيْكُمْ
سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَرُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ
ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا
تَعْمَلُونَ

23. Na giyoto man so Arangan niyo a so ini Pagarangan niyo ko Kadnan niyo, a miyakabinasa rukano, na Mimbaloi kano a pud ko Miyangalologi!

24. Na apiya i Kaphantang iran, na so dun so Naraka i Darpa iran! Go apiya i Kapanguni ran sa Rila, na di siran mapud ko Piririla-an.

25. Na tinibaba-an Nami siran sa manga Salinggogopa, na Pipharasan niram kiran so kasasangoran niram, go so Katatalikhodan niram; go Miyatanto kiran so Katharo a rakhush o manga Pagtao a andang a Miya-ipos ko miya-onan niram, a manga Jinn, go manga Manosiya; Mata-an! A siran na miyabalo siran a manga Logi.

26. Na Pitharo o siran a Miya-mangongkir: A di niyo Phamakinuga angkai a Qur-an, go ramowa niyo Sukaniyan ka angkano Maka-taban!

27. Na Mata-an a Pakata-a mun Nami dun so Miyamangongkir sa siksa a sangat, go Mata-an a i balas Ami kiran ndun so tanto a Marata a Pinggolaola iran.

28. Giyoto man i Balas ko manga ridowai o Allah,- a so Naraka: Ruk iran ro-o so Darpa a Kakal: Badal, sabap ko Kiyaongkira iran ko manga Ayat Ami.

وَذَلِكُمْ ظَنُوكُمُ الَّذِي طَنَّتُمْ بِرَبِّكُمْ
أَرْدَكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ

فَإِن يَصْرِرُوا فَاللَّهُ أَمْوَالُهُمْ وَإِنْ
يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَيْنِ

وَقَيَضْنَا لَهُمْ قُرْنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ
مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفُهُمْ وَحَقَّ
عَلَيْهِمُ الْأَقْوَلُ فِي أَمْمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ
قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ
كَانُوا أَخْسِرِينَ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا سَمْعُ الْمَذَادِ
وَالْغَوَافِي لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ

فَلَنُذَيِّقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا
وَلَنُجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَى الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ

ذَلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ الْأَنَارُ لَهُمْ فِيهَا دَارٌ
الْخَلِيلِ جَزَاءً إِمَّا كَانُوا يَأْتِيُنَا بِمُجْدِعُونَ

29. Na Tharo-on o siran a Miya-mangongkir: Kadnan Nami! Paki-masaingka rukami so Domiyadag rukami ko manga Jinn a go so manga Manosiya, ka tago-on nami siran ko didalum o manga Paraparami, ka-an siran mabaloi a pud ko Miyamakababababa.

30. Mata-an! A so siran a Pitharo iran: A aya Kadnan nami na so Allah, oriyen niyan na Miya-ginontolan siran, na Itoron kiran o manga Malaikat (ko masa a Kaphatai ran): A di kano Phangandam! Go di kano Pumboko! go Pakapiya a niyo a ginawa niyo sabap ko Sorga, a so sukano na ididiyandi rukano!

31. Sukami i khisisiyap rukano si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go si-i ko Akhirat: Go bagiyan niyo ro-o so Pukhababaya-an o manga Gi-nawa niyo; go bagiyan niyo ro-o so Phangunin niyo!-

32. Talagad a pho-on ko (Allah a) Manapi, a Makalimo-on!

33. Na ba adun a tao a Makalubi a Mapiya i Katharo ko tao a ini Panolon niyan so (Kaonoti ko) Allah, go Mingalubuk sa Mapiya, go Pitharo iyan: A Mata-an! A Sakun na pud ko Mimbabayorantang (ko Allah)?

34. Na di makaphagishan so Mapiya a go so Marata. Runun

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبِّنَا أَرْبَابُنَا الَّذِينَ أَضَلَّنَا مِنَ الْجِنِّ وَإِلَيْنَا نَحْمَلُهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِكُونَانَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبِّنَا اللَّهُ ثُمَّ أَسْقَفْمُوا تَنْزِلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَا تَخَافُوا وَلَا حَرَجَنَا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ

نَحْنُ أَوْلَىٰ أَنْ نُؤْمِنُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشَاءُتُهُنَّ أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَعُونَ

نَبْلَامِنْ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَمَنْ أَحْسَنْ فَوْلَامَمَنْ دَعَ إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَلِحًا وَقَالَ إِنَّمَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ

وَلَا سَتُو الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ

Ka (ko Marata) so Mapiya: Na sa maoto na so adun a rido o Kaon na lagid o ba Mata-an! A sukanian na ginawai a madasug!

35. Na da-a khabugan saya a rowar ko siran a Miphapantang, go da-a khabugan saya a rowar ko Khiruk ko Ontong a Mala.

36. Na amai ka Maphakasilai Ka o pangonsi a pho-on ko Shaitan, na Lindongka ko Allah. Mata-an naya! A Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

37. Na pud ko manga Tanda Iyan so Gagawi-i a go so Daondao, a go so Alongan go so Olan. Di kano Shodod ko Alongan, a go so Olan, na Sodod kano ko Allah, a so Miyadun kiran, o sukano na Sukanian mbo i Pushowasowatun niyo.

38. Na o ba siran Phanakabor: Na (naino ka) so siran a shisi-i ko Kadnan Ka na gi-i ran Iphoroporo Sukaniyan ko Gagawi-i a go so Daondao; a siran na di siran purotosun.

39. Go pud ko manga Tanda Iyan: A Mata-an! A Suka na Pukhailaingka so Lopa a miyagango; na igira a Piyakatoron Ami ron so ig, na pananabadun go shibokar (na mutho-on so manga Mangunguto). Mata-an! A so Miyakaoyag saya i titho a Phangoyag ko Miyamatai.

أَدْفَعَ بِالَّتِي هِيَ أَحَسَنُ فَإِذَا الَّذِي
بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدْوَةٌ كَانَهُ، وَلَئِنْ
حَمِيمٌ

وَمَا يُلْقِي هَا إِلَّا لِلَّذِينَ صَرَبُوا
وَمَا يُلْقِي هَا إِلَّا ذُو حِظٍ عَظِيمٍ

وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَنِ نَزْغٌ
فَاسْتَعِدْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ أَسَمِيعٌ
الْعَلِيمُ

وَمِنْ إِيمَانِهِ أَيْلُ وَالنَّهَارُ
وَالشَّمْسُ وَالقمرُ لَا سَجَدُوا
لِلشَّمْسِ وَلَا لِلنَّهِ وَسَجَدُوا لِلَّهِ
الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِنْ كُنْتُمْ
إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

فَإِنْ أَسْتَكِنْ بِرُؤْأْ فَالَّذِينَ عَنْهُ
رَبِّكَ يَسْسِحُونَ لَهُ بِالْيَلِ وَالنَّهَارِ
وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ

وَمِنْ إِيمَانِهِ أَنَّكَ تَرَى الْأَرْضَ خَشِعَةً
فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ هَبَرَتْ وَرَبَّتْ
إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا مُحْيٍ الْمَوْقِنُ إِنَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

Mata-an! A Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

40. Mata-an! A siran a Puphamakasilain nirana so manga Ayat Ami na di siran Rukami makapagma. Ino so tao a Phoshangun ko Naraka aya Mapiya?- Antawa-a so tao a Phakatalingoma a Somasarig, ko Alongan a Qiyamah? Nggalubuka niyo so Kabaya iyo: Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo Nggolaolan na Phagilain Niyan.

41. Mata-an! A so Miyaman-gongkir ko Pananadum ko Kiyapakaoma niyan kiran (na shiksa-an siran). Na Mata-an! A Sukaniyan (a Qur-an) na tithe a Kitab a Susula-an.

42. Da-a Phakatalingoma-on a ribat a Phakapo-on ko ona-an Niyan, go da-a Phakapo-on ko oriyan Niyan: Initoron a pho-on ko (Allah a) Maongangun, a Puphodin.

43. Da-a gi-i Ruka Tharo-on a inonta so Sabunar a Pitharo ko manga Sogo a Miya-ona an Ka: Mata-an! A so Kadnan Ka i tithe a Khiruk ko Ma-ap, go khiruk ko siksa a Malipudus.

44. Na o biyaloi Ami Sukaniyan a Qur-an kuna a ba basa Arab, na Putharo-on nirana ndun: A ino da pakasagogoda so manga Ayaton? Ino a kuna a ba basa Arab na (so

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِيَءَ اِيَّنَا لَا يَخْفَوْنَ
عَلَيْنَا أَفَمَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ مَّا مَنْ يَأْتِي
ءَامِنًا يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمَلُوا مَا شَاءُتْ
إِنَّهُمْ بِمَا عَمَلُوا بَصِيرٌ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِاللَّهِ كُلَّمَا جَاءَهُمْ
وَإِنَّهُ لَكِتَبٌ عَزِيزٌ

لَا يَأْنِيهِ الْبَطْلُ مِنْ بَنِي يَهُودَيْهِ وَلَا مِنْ
خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ

مَا يَقْعُلُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِرَسُولِي مِنْ
قَبْلِكَ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَعْنَفَةٍ وَذُو عَقَابٍ
أَلْيَمٌ

وَلَوْجَعَلْتَهُ قُرْءَانًا أَنْجِمِيًّا قَالَوْلَوْلَا
فُصِّلَتْ إِيَّنَهُ وَأَنْجِيًّا وَعَرَقَ قُلْ
هُوَ لِلَّذِينَ أَمْنَوْهُدَى وَشَفَأَءُوا

Rasul na) Arab? Tharowangka: A Sukaniyan na bagiyan o siran a Miyamaratiyaya a Torowan go Bolong; na so da Pamaratiyaya, na Kiyatagowan so manga Tangila iran sa Kabungul, go Sukaniyan na inilamun kirian: Siran man na Puthawagan siran pho-on ko Darpa a mawatan!

وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي إِذَا نِهَمْ وَقَرْ
وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمَّا أُولَئِكَ مُنَادِونَ
مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ

45. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab: Na Kiashasawala-an noto. Na o da so Katharo a miya-on a pho-on ko Kadnan Ka, (so kaphakaoriya Niyan ko kapamagitong), na Miyakokom siran ndun: Na Mata-an! A siran na matatago dun ko kashasangka Pho-on Rukaniyan sa Mapayag a Kashangka.

46. Sa tao a Nggalubuk sa Mapiya na ruk o Ginawa niyan; na sa tao a Nggalubuk sa Marata, na Phakatana-on: Na da ko Kadnan Ka i ba Salimbot ko manga Oripun (Niyan).

47. Si-i Rukaniyan Phakandoda so katawi ko Bangkit: Na da-a Phakaliyo a manga Onga pho-on ko manga daogiyen, go da-a Khaogat a Babai, go da-a Pumbawata a ba di si-i ko Kata-o Niyan. Na si-i ko Gawi-i a itawag Iyan kirian: A anda so manga Sakotowa Akun? Tharoon niran: A Phakitokawan nami Ruka: A da-a pud rukami a saksi (on)!

وَلَقَدْءَلَيْنَا مُوسَى الْكَتَبَ فَأَخْتَلَفَ
فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةُ سَبَقَتْ مِنْ
رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَعْنِي
شَكِّ مِنْهُ مُرِيبٌ

مَنْ عَمِلَ صَلَحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ
فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَامٍ لِلْعَبْدِ

إِلَيْهِ يُرْدَعُ عَلُمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ
ثَمَرَاتِ مَنْ أَكَمَاهَا وَمَا تَخْمِلُ مِنْ
أَنْثَى وَلَا تَضُعُ إِلَيْهِمْ دِيَوْمَةٌ
مِنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَاءُ فَالْوَآءَ اذْنَكَ
مَاءِمَنًا مِنْ شَهِيدٍ

48. Na doratun siran o Piyanonggano ran gowani, go Matangkud iran a da-a Kaphagapasa niran.

49. Di Purotosun so Manosiya ko Kapanguni sa Mapiya, na amai ka Misogaton so Marata, na karupowan, a ka-a da-an sa Panginam.

50. Na Ibut o Pakata-ama Misukaniyan sa Limo a pho-on Rukami, ko oriyen o Morala a minisogaton, na Mata-an a Putharo-on niyan ndun: A giyai na ruk akun, go di ko tatarima-an so Bangkit o ba Makatindug; na ibut o Pakandoda ko ko Kad-nan ko, na Mata-an! A Mapum bagiyan ko si-i ko Hadapan Niyan so Lubi a Mapiya! Na Mata-an! A Panotholun Nami dun ko siran a Miyamangongkir so Pinggolaola iran, go Mata-an a Phakita-a man Nami kiran ndun so Siksa a masopi-it.

51. Na igira a ini Pangalimo Ami so Manosiya, na tomalikhod, go itangkiri iyan a kilid iyan; na igira a Minisogaton so Marata, na Makandowa-a sa malayat!

52. Tharowangka: A aiguda iyo amai ka sukanian (a Qur-an) na pho-on ko Hadapan o Allah, oriyen niyan na Inongkir iyo Sukaniyan? Ba adun a Makalawan a ribat ko tao a sukanian na matatago ko kasosorang a mawatan (ko bunar)?

وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلٍ
وَظَنُّوا مَا لَهُمْ مِنْ مَحِيصٍ
﴿٢٨﴾

لَا يَسْعُمُ الْإِنْسَنُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ
وَإِنَّ مَسَةً الشَّرُّ فَيُعُسْ قَنُوطٌ
﴿٢٩﴾

وَلَيْلَنِ اذْقَنَهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَّاءٍ
مَسَّتْهُ لِيَقُولَنَ هَذَا إِلَى وَمَا أَطْلَنُ
السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَيْلَنِ رُجِعَتِ إِلَى
رَقَّ إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَهُ حُسْنَى فَلَمْ يَنْتَهِ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنْ يَنْقَنِهمْ
مِنْ عَذَابٍ عَلِيِظٍ
﴿٣٠﴾

وَإِذَا نَعَمَّا عَلَى الْإِنْسَنِ أَغْرَضَ وَنَّا
بِجَانِيهِ وَإِذَا مَسَهُ الشَّرُّ فَدُوْدُكَاءٌ
عَرِيضٌ
﴿٣١﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
ثُمَّ كَفَرُوكُمْ بِهِ مَنْ أَضْلَلَ مِنْ
هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ
﴿٣٢﴾

53. Phaki-ilai Ami kiran ndun so manga Tanda Ami ko mbalabala, go si-i ko manga ginawa iran, taman sa Mapayag kiran a Mata-an! A Sukaniyan so (Qur-an a) bunar. Ba da Makatarotop so Kadnan Ka a Mata-an! A Sukaniyan i Saksi ko langowan taman?

54. Ba di Mata-an! A siran na matatago ko Kashasangka ko Kim-baratumowa-an ko Kadnan niram Ba di Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko langowan taman?

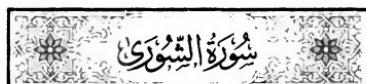
Surah Al-Shura-42

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim.
2. Ain. Sin. Qaf.
3. Lagid man noto a Kaphagila-hami Ruka (Ya Muhammad) go so siran a Miya-ona an Ka, so Allah, a Mabagur, a Maongangun.
4. Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa: Go Sukaniyan so Maporo, a Lubi a Mala.
5. Maito bo na so manga Langit na Phangabubungkag ko Kaporow-an niram: Na so manga Malaikat na Iputhasbik Iran so Podi ko Kad-

سَرِّيْهُمْ إِنَّنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي
أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَبْيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ أَحَقُّ
أَوْلَمْ يَكْفِيْرُ بِرِبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ

الَّذِينَ هُمْ فِي مِرْيَةٍ مِّنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ
الَّذِينَ هُمْ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ

عَسْقَ

كَذَلِكَ يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ

اللَّهُ أَعْزَزُ الْحَكِيمُ

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ

الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَنْفَطَرُ مِنْ فَوْقِهِنَّ

وَالْمَلَكِيَّةُ يُسَيِّحُونَ بِمَهْمَرِهِمْ

nan Niran, go Ipuphanguni Ran sa Ma-ap so tao a matatago ko Lopa: Ba di Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Manapi, a Makalimoon?

6. Na so Miyamangowa sa salakao Rukaniyan a manga Panarigan,- Na so Allah i Tomotonggo kiran; go kuna a ba Suka i Sasarigi kiran.

7. Na lagidaya man a Kini-ilahamun Nami Ruka ko Qur-an a basa Arab: Ka-an Ka Mapakaiktiyar so (tao sa Makkah a) Amoran o manga Ingud a go so makaliliyoton,- go an Ka Kapaki-iktiyari so Alongan a Kapulimod, a da-a sangka a madadalumon: So saba-ad na khatago ko Sorga, na so saba-ad na khatago ko Kadug.

8. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khabaloi Niyan siran ko okit a isa; na ogaid na Phakasoludun Niyan so tao a kabaya Iyan ko Limo Iyan; na so manga Darowaka na da-a bagiyan niran a Panarigan go da a Tabanga (iran).

9. I no siran khowa sa salakao ko Allah a manga Panarigan? A so Allah,- Na Sukaniyan i Panarigan, go Sukaniyan i Magoyag ko Miamatai: Go Sukaniyan i Gaos ko langowan taman.

10. Na so da kano Ron Pagayonayon a shai, na so Kokoman Ni-

وَيَسْتَعْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ
أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

وَالَّذِينَ أَخْذُوا مِنْ دُونِهِ أُولَئِكَ اللَّهُ
حَفِظَ عَلَيْهِمْ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ
بِوَكِيلٍ

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِتَذَكَّرَ
أُمُّ الْقُرْآنِ وَمَنْ حَوَّلَهَا وَنُذِرَ يَوْمَ الْجَمْعِ
لَارِبِّ فِيهِ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي
السَّعِيرِ

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ
يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ
مَا هُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

أُمِّ اخْتَدُوا مِنْ دُونِهِ أُولَئِكَ اللَّهُ
هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ بَعْدِ الْمُوْلَى وَهُوَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

وَمَا أَخْلَقْنَاهُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ

yan na si-i ko Allah: Giyoto man so Allah a Kadnan Ko: Sukanyan i Siyarigan Ko, go ron Nako Pagundod.

11. Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa: Shinggayan kano Niyan a pho-on ko manga ginawa niyo sa manga Karoma, go pho-on ko manga Ayam sa nggaganapa: Pumbarumbadun kano Niyan sa sabap ro-o: Da dun a lagid Iyan a isa bo, go Sukaniyan so Puphakanug, a Puphakailai.

12. Ruk Iyan so manga Gonsi o manga Langit a go so Lopa: Pupha-kaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan: Go Puphakasimpitun Niyan. Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko langowan taman.

13. Piyayag Iyan rukano a okit so ini Sogo Iyan noto ko Nuh, go so ini Ilaham Ami Ruka (Ya Muhammad), go so ini Sogo Ami oto ko Ibrahim, go so Musa, go so Isa: A Pamayandugun Niyo so Agama, go di Niyo to Pumbulabulagi: Minindarasag o manga Pananakoto so Ipundolon Ka kiran oto. So Allah na Punggawi-in Niyan non so tao a kabaya Iyan, go Punggonanao Niyan non so tao a Puphananangoran (ko Onot Rukaniyan).

14. Na da siran mbulabulag inonta ko oriyan o Kiyapakaoma kiran o Kata-o,- ka dungki ran. Na o

إِلَيْهِ رَبِّكُمْ أَنَّمَا مَنْ أَنْتَ عَلَيْهِ بِقَوْلِكَ لَمْ يَأْتِكُ بِمَا كُنْتَ تَصْنَعُ
ۚ

فَاطَّرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ أَرْوَاحًا وَمِنَ الْأَنْعَمِ أَزْوَاجًا رُبُّكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ أَسْمَاعُ الْبَصِيرِ
ۖ

لَهُ مَقَايِيلُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
ۖ

شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الَّذِينَ مَا وَصَّيْ بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِمُوا الَّذِينَ وَلَآنْفِرُوهُ فَوْهِ كَبُرُ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا دَعَ عَوْهُمْ إِلَيْهِ أَنَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ
ۖ

وَمَا نَنْفِرُ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمْ أَعْلَمُ بَغْيَانِهِمْ وَلَوْلَا كَلِمَةً سَبَقَتْ مِنْ

da so Katharo a Miya-on a pho-on ko Kadnan Ka, a taman ko ta-alik a miyapunto, na Miyakokom siran ndun: Na Mata-an! A so siran a Piyakapangowaris ko Kitab a Miya-oriyan niran, na matatago dun ko kashasangka po-on Rukaniyan sa Mapayag a Kashangka.

15. Na makapantag ro-o, na Panolongka, go Ontolangka so ini Sogo Ruka, go Dingka Phangonoti so manga nunga iran; go Tharowangka: A Piyaratiyaya Ko so Initoron o Allah a Kitab; go ini Sogo Rakun a Paginontolanngko sukano. So Allah i Kadnan Nami go Kadnan niyo: Ruk Ami so manga Galubuk Ami, na ruk iyo so manga Galubuk iyo. Da-a rido ko lut Ami go lut iyo. So Allah na thimo-on Tano Niyan, go Ron so Khabolosan.

16. Na so siran a gi-i siran Makiphapawala makapantag ko Allah ko oriyan o Kiyatarima-a Rukaniyan,- Na so Daowa iran na ilang si-i ko Kadnan niran: Go Miyakaphaoto siran sa Rarangit, go adun a bagiyan niran a siksa a Sangat (ko Akhirat).

17. So Allah so Tomiyoron ko Kitab (ka-an Mapayag) so Bunar, go so Timbangan. Na anta-i kapha-kitokawan niyan Ruka sa masikun a so Bangkit na marani?

رَبِّكَ إِلَيْكَ أَجْلِ مُسَمَّى لَقُضَى بِنَهْمٍ
وَإِنَّ الَّذِينَ أُرْثُوا الْكِتَابَ مِنْ
بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِسِّبٌ

فِلَذَالِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا
أَمْرَتَ وَلَا تَنْبِغِي أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ إِنَّمَا مُنْتَهِيَّا
أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأَمْرَتَ
لِأَعْدَلَ بَيْنَكُمْ اللَّهُ عَرَبَّاً وَرَبَّكُمْ لَهَا
أَعْمَلْنَا وَلَكُمْ أَعْمَلْنَا كُمْ لِأَحْجَةَ
بَيْنَنَا وَيَنْكُمْ اللَّهُ يَجْمِعُ بَيْنَنَا وَإِنَّكُمْ
الْمُصِيرُ

١٦

وَالَّذِينَ مُحَاجِجُونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا
أَسْتَحِيَّبَ لَهُ جَنَّتُهُمْ دَاهِخَةٌ عِنْدَ
رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ
شَكِيدٌ

١٧

اللَّهُ أَلَّا ذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ
وَمَا يَدْرِيكَ لَعَلَّ الْمَسَاعَةَ قَرِيبٌ

١٨

18. Puphagalokalokan naya o siran a di ron Mapaparatiyaya: Na so Miyamaratiyaya na ika-aluk iran oto, ka katawan nirana Mata-an noto! A Bunar. Ba di Mata-an a siran a Puphamawal ko Bangkit na matatago dun ko Kadadag a mawatan?

19. So Allah i Masalinggagao ko manga Oripun Niyan: Puphakalan Niyan ko Riskhi so tao a kabaya Iyan: Go Sukaniyan so Mabagur, a Domada-ag.

20. Sa tao a kabaya iyan so Balas ko Akhirat, na Pagomanan Ami ron so Balas rukaniyan; Na sa tao a kabaya iyan so Balas ko Donya, na mbugan Ami ron, na da-a Bagiyan niyan ko Akhirat a kipantag.

21. Ba adun a manga Sandogowa iran, a mimba-al kiran ko okit a so di Sogowan sukaniyan o Allah? Na o da so Katharo a Kokoman (a miya-on), na Miyakokom siran ndun. Na Mata-an! A so manga Darowaka na adun a Bagiyan nirana siksa a Malipudus.

22. Khailaingka so manga Darowaka a ika-aluk iran so Pinggalubuk iran, a giyoto na Phakatana kiran. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya na si-i ko manga Pipiya a Darpa ko manga Sorga: Khakowa iran so nganin a Kabaya iran si-i ko Kad-

يَسْتَعِذُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِهَا وَالَّذِينَ أَمْنَوْا مُسْفِقُونَ مِنْهَا
وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ الَّذِي إِنَّ الَّذِينَ
يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ

بَعِيدٌ ١٨

اللَّهُ أَطِيفُ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ
وَهُوَ أَعْزِيزٌ الْعَزِيزُ ١٩

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرَثًا أُخْرَى تَرَدَّلَهُ
فِي حَرَثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرَثًا
أَدْنَى أُنْوَنَتِهِ وَمُنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ
نَّصِيبٍ ٢٠

أَمْ لَهُمْ شَرٌّ كَئُوا شَرٌ عَوَالَهُمْ مَنْ
أَلَّذِينَ مَا لَمْ يَأْذِنْ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا
كَلِمَةُ الْفَضْلِ لَقُضِيَ بِيَنْهُمْ
وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ٢١

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا
كَسَبُوا وَهُوَ قَعْدٌ بِهِمْ وَالَّذِينَ
أَمْنَوْا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي
رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَسْأَءُونَ
عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ

nan Niyan. Guyoto man na Sukaniyan so Kakaya-an a Mala.

23. Guyoto man so Puphanotholun o Allah ko manga Oripun Niyan, a so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya. Tharowangka: A da-a Phangunin Ko rukano sa Makapantag saya a sokai inonta so Kanggiginawai si-i ko manga Tonganai. Na sa tao nggalubuk sa Mapiya, na omanan Nami ron ro-o sa Mapiya: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Masalamatun.

24. Ino iran gi-i Tharowa: I inangkob Iyan so Allah sa Kabokhag? Na o kabaya o Allah, na khatukhus Iyan so poso o Ka. Thiphadun o Allah so ribat, na Pakaphangotara-an Niyan so Bunar sabap ko manga Katharo Iyan. Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko shisi-i ko manga Rarub (a manga pamikiran).

25. Go Sukaniyan so Putharima ko Taobat a pho-on ko manga Oripun Niyan, go Phuma-ap ko manga Rarata: Go katawan Niyan so gi-i niyo Nggolaola-an;

26. Go Putharima ko siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, go Phagomanan Niyan siran ko Kakaya-an Niyan: Na so Miyamangongkir na adun a Bagiyan nirana siksa a sangat.

الْكَبِيرُ

ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا إِسْكَانُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا
إِلَّا الْمَوَدَّةُ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَنْ يَقْرَفْ حَسَنَةً
نَزِدَ لَهُ وَمَنْ يَهْوِيْ حُسْنَانِ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ

شَكُورٌ

أَمْ يَقُولُونَ أَفَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِنْ يَشَاءُ اللَّهُ
يَخْتِمُ عَلَىٰ قَلْبِكَ وَيَعْلَمُ اللَّهُ أَلْبَطَلَ وَيُحِقُّ
الْحَقَّ بِكَلْمَنَتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ

وَهُوَ الَّذِي يَقْبِلُ التَّوْبَةَ عَنِ عِبَادِهِ وَيَعْفُوْ
عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا فَعَلُوا

وَسَتَحِبُّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ وَيَرِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ
وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ

27. Na o Pakaoleta o Allah so Riskhi ko manga Oripun Niyan, na Mangalandada siran ndun ko Lopa; na ogaid na Iputhoron Niyan si-i ko diyangka a kabaya Iyan. Mata-an! A Sukaniyan i Kaip ko manga Oripun Niyan, a Puphakailai.

وَلَوْسَطَ اللَّهُ أَلِرْزَقَ لِعِبَادِهِ لَمَغَوِّزاً
فِي الْأَرْضِ وَلَا كِنْ يُتَرَّلٌ بِقَدَرِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ
بِعِبَادِهِ خَيْرٌ بَصِيرٌ ﴿٦٧﴾

28. Go Sukaniyan so Puphakatoronun Niyan so Oran ko oriyan o kiyadai kiran sa Panginam, go Pumbumbar ko Limo Iyan. Na Sukaniyan so Panarigan, a Puphodin.

وَهُوَ الَّذِي يُتَرَّلُ الْفَيْنَةَ مِنْ بَعْدِ مَا
قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ
الْحَمِيدُ ﴿٦٨﴾

29. Na pud ko manga Tanda Iyan so Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa, go so ini Parak Iyan sa dowa oto a manga Baraniyawa: Na Sukaniyan si-i ko Kalimoda kiran amai ka kabaya Iyan na Gaos Iyan.

وَمِنْ أَيْنَنِي، خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِنْ دَآبَّةٍ وَهُوَ عَلَىٰ جَمِيعِهِمْ
إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ ﴿٦٩﴾

30. Na sa dun sa misogat rukano a Tiyoba, na sabap ko Pinggalubuk o manga lima niyo (a dosa), na Phuma-ap sa madakul.

وَمَا أَصَبَّكُمْ مِنْ مُّصِيبَةٍ فَإِمَا
كَسَبْتُ أَنِيدِيكُمْ وَيَغْفُرُ عَنْ كَثِيرٍ ﴿٧٠﴾

31. Na di kano dun makapalagoi ko Lopa; go da-a bagiyan niyo a salakao ko Allah, a Panarigan, go da-a mamakatabang (rukano).

وَمَا أَنْتُ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ
مِنْ دُورٍ إِنَّ اللَّهَ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٧١﴾

32. Go pud ko manga Tanda Iyan so Puphamangutas ko Kaldan, a ndalagid o manga Palao (a manga Kapal).

وَمِنْ أَيْنَنِي الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَانَ لَأَغْلَبِي ﴿٧٢﴾

33. O kabaya Iyan, na Mapahkalungun Niyan so ndo: na khaba-

إِنْ يَشَاءُ سِكِّنَ الرِّيحَ فَيَظْلَلُنَّ رَوَاكِدَ عَلَىٰ

loi siran a khitatangun ko liyawao o Kalodan. Mata-an! A adun a mata-tago ro-o man a titho a manga Tanda ko oman i Mapantang, a Masalamatun.

34. O di na khikagum Iyan siran sabap ko Pinggalubuk iran (a Dosa); na Phuma-ap sa Madakul.

35. Na katokawan o siran a Puphamawal ko manga Ayat Ami, a da-a Kaphagapasan niram.

36. Na sa dun sa Pukhibugai rukano a shai na matag sagad a Karimbaran ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na so shisi-i ko Allah (a balas) i tomo a go Kakal: A bagiyan o siran a Miyamaratiyaya go so bo so Kadnan niram i Sasarigan niram;

37. Go siran na Panananggila-an niram so manga ala a dosa go so manga Pakasingai, go igira a kiyararangitan siran na siran na Phunapi siran;

38. Go siran na Tiyarima iran so Kadnan niram, go ini Pamayandug iran so Sambayang; go so Punggolaola-an niram na Puphamagodasa-an niram; go so saba-ad ko inibugai Ami kirana Ipuphamumugai ran;

39. Go siran na igira a Miyasogat siran o Ka-aniyaya, na siran na Phagato siran.

ظَهَرَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذَّاتٍ لِكُلِّ صَبَارٍ
شُكُورٌ

أَوْ يُوْقَنُ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ

وَيَعْلَمُ الَّذِينَ يُجْدِلُونَ فِي أَيْنَانًا مَا لَهُمْ مِنْ
مَحِيصٍ

فَمَا أُولِئِيمُ مِنْ شَيْءٍ وَفَتَحَ الْحَيَاةَ الْدُّنْيَا وَمَا
عِنْدَ اللَّهِ حِيرَةٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ أَمْنَوْا وَعَلَى
رَهْبَمْ يَتَوَكَّلُونَ

وَالَّذِينَ يَخْتَبُونَ كَبَرَ الْإِثْمُ وَالْفَوْحَشُ
وَإِذَا مَا عَصَبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ

وَالَّذِينَ أَسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ وَمَارِزَ قَنْهُمْ
يُنْفِقُونَ

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابُوهُمْ أَلْبَعُوهُمْ يَنْصَرُونَ

40. Na aya Balas o Marata na Marata a lagid iyan: Na sa tao a Muma-ap go makiphasada (ko ri-dowai niyan), na so Balas rukaniyan na Miyatangkud ko Allah: Mata-an! a Sukaniyan na di Niyan Khabaya-an so manga Salimbot.

41. Na Mata-an a sa tao a Miyato ko oriyana o Kiya-aniyaya niyan, na siran man na da kiran i lalan (ko siksa).

42. Aya bo a adun a lalan non (o siksa) na si-i ko siran a Phaganiyaya-an nirana so manga Manosiya, go Puphangalandada siran ko Lopa sa di ontol: Siran man na adun a bagiyan nirana so siksa a Malipudus.

43. Na Mata-an a sa tao a Phantang go Nomapi, na Mata-an! A giyoto man na pud dun ko Maipyia ko manga Olaola.

44. Na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a bagiyan niyan a Panarigan ko oriyana niyan. Na Mai-laingka so manga Darowaka, ko Kasandungi ran ko siksa, a Matharo iran: A ba adun a okit a Kapakakasoi (ko Doniya)?

45. Na Khailaingka siran a Phaganagun siran ko Apoi, a Makasa-sangkop siran, po-on ko Kahina-an, Makapuphangilailai siran sa kailai a Masolun. Na Tharo-on o siran a

وَجَرَّأْوْفَسِيَّةَ سَيَّةَ مِنْهَا فَمَنْ عَفَ
وَأَصْلَحَ فَاجْمُونَ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾

وَلَمَنْ أَنْتَ صَارَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَئِكَ
مَا عَنَّهُمْ مِنْ سَيِّلٍ ﴿٤١﴾

إِنَّمَا السَّيِّلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَعْمَلُونَ
فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾

وَلَمَنْ صَبَرَ وَعَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لِمَنْ عَزِيزٌ
الْأُمُورُ ﴿٤٣﴾

وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ
وَرَى الظَّالِمِينَ لَمَارًا وَالْعَذَابَ
يَقُولُونَ هَلْ إِلَى مَرِدٍ مِنْ سَيِّلٍ ﴿٤٤﴾

وَرَبُّهُمْ يَعْرِضُونَ عَلَيْهَا أَخْشَعِينَ
مِنَ الْأَذْلِ يُنْظَرُونَ كَمِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ
وَقَالَ الَّذِينَ إِيمَانُوا إِنَّ الْخَسِيرِينَ

Miyamaratiyaya: A Mata-an! A aya manga logi na so Liyogi ran so manga Ginawa iran, a go so ta-alok kiran ko Alongan a Qiyamah. Tanodan, ka Mata-an! A so manga Darowaka na Khatago ko siksa a Tatap!

46. Go da-a mabaloi a bagiyan niran a manga Panarigan a Mamakatabang kiran, a salakao ko Allah. Na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Mambagiyaniyan a lalan (a ontol).

47. Tarima-a niyo so Kadnan niyo, ko da pun Kapakatalingoma o Alongan a da-a Phakarunon ko Allah! Da-a bagiyan niyo a Khalindongan sa Alongan noto, go da-a bagiyan niyo a Kapaka-ongkir!

48. Na o talikhod siran, na da Ami Suka Sogowa a Somisiyap kirian. Da-a Paliyogat Ruka a rowar ko Kapamakasampai. Na Mata-an! A Sukami na igira a Piyakata-am Ami so Manosiya sa pho-on Rukami a Limo, na Ishonor iyan noto; na o Masogat siran a Marata, sabap ko miniona o manga lima iran (a Dosa), na Mata-an! A so Manosiya na da-a Tadum iyan!

49. Ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa. Phagadunun Niyan so nganin a Kabaya Iyan. Pumbungan Niyan so tao a Kabaya Iyan sa (manga Wata a)

الَّذِينَ حَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمٌ
الْقِيَمَةُ لِلآئِنَ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ

مُقِيمٌ

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَأْلَهُ
مِنْ سَبِيلٍ

أَسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ
لَا مَرْدَلَهُ مِنْ اللَّهِ مَا لَكُمْ مِنْ مَلْجَأٍ
يَوْمَ إِذِ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ

فَإِنَّ أَعْرَضُوهُمْ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ
حَفِظًا إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلْغُ وَإِنَّا إِذَا
أَذَقْنَا الْإِنْسَنَ مِنَارَ حُمَّةً فَرَحَ بِهَا
وَإِنْ تُصْبِحُهُمْ سَيِّئَةً بِمَا قَدَّمْتَ
أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَنَ كُفُورٌ

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ
مَا يَشَاءُ يَهْبِطُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنَّ شَاءَ وَيَهْبِطُ
لِمَنْ يَشَاءُ الْذُكُورُ

manga Babai, go Pumbungan Niyan so tao a Kabaya Iyan sa (manga Wata a) manga Mama,

50. O di na Pakashangisangi-in Niyan siran: A manga Mama a go manga Babai, go Pumbalowin Niyan so tao a Kabaya Iyan a Baluk: Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o, a Gaos.

51. Na da mapatot ko Manosiya o ba Mbitiyarain sukaniyan o Allah inonta o Ilaham, o di na si-i ko sabala a Runding, o di na Somogo sa Sogo, na Iphagilaham Iyan sa sabap sa idin Niyan, so Kabaya Iyan: Mata-an! A Sukaniyan i Maporo, a Maongangun.

52. Na lagid aya man a Kini- ilahamun Nami Ruka (Ya Muhammad) ko Qur-an pho-on ko Sogowan Nami: Da ko butad Ka i Bangka katawi (gowani) o antona-a so Kitab, go antona-a so Paratiyaya? Na ogaid na biyaloi Ami oto a Sindao, a Puthoro-on Nami sa sabap Rukanian so tao a Kabaya Ami ko manga Oripun Nami; na Mata-an! A Suka (Ya Muhammad) i titlo a Makapunggonanao ko okit a Maka-o ontol,-

53. A okit o Allah, a so Khiruk ko nganin a shisi-i ko manga Langit a go so nganin a shisi-i ko Lopa. Tanodan, ka si-i bo ko Allah Phakandod so langowan taman a pu-khakaolaola!

أَوْزَوْجُهُمْ ذِكْرًا وَإِنَّهَا وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءْ عَقِيمًا إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

* وَمَا كَانَ لِسَرَّانَ يُكَلِّمُهُ اللَّهُ إِلَّا وَحِيَا أَوْ مَنْ وَرَأَيَ حِجَابٍ أَوْ مِرْسَلَ رَسُولًا فَيُوحِي بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلِيٌّ حَكِيمٌ ﴿٥١﴾

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَنْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَبُ وَلَا إِلَيْمَنْ وَلِكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا نَهْدِي بِهِ مَنْ شَاءَ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٢﴾

صِرَاطٌ اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ﴿٥٣﴾

Surah Al-Zukhruf-43

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. Ibut ko Kitab a Miyaka-payag,-

3. Mata-an! A Sukami na biyaloi Ami Sukaniyan a Qur-an a basa Arab, ka-aniyo sabota.

4. Na Mata-an! A Sukaniyan na Madadalum ko asal o Kitab (a so Laokh Makhpol), si-i ko Hadapan Nami, a titlo a Maporo, a sindadan o Ongangun.

5. Ba Ami rukano Phokasa so Pananadum sa Kadapai, ka kagiya sukano na Pagtao a manga Malawani?

6. Na madakul a Siyogo Ami a Nabi ko Miyanga o ona!

7. Na da-a Puphakatalingoma kirin a Nabi a ba iran noto di Puphamagurugi.

8. Na bininasa Mi so lawan kirin sa Bagur;- go Miya-ipos so ibarat o Miyanga-o ona.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمَ

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ

إِنَّا جَعَلْنَاهُ فِي قَاعَدَةٍ عَلَىٰ كُلِّ
تَعْقُلٍ

وَإِنَّهُ فِي أُمُّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلَىٰ
حِكْمَةٍ

أَفَنَضَرِبُ عَنْكُمُ الْذَّكَرَ صَفْحًا
أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسَرِّفِينَ

وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَّبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ نَّبِيٍّ إِلَّا كَانُوا يَهُونُونَ

فَأَهْلَكَنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَّيَ
مَثْلُ الْأَوَّلِينَ

9. Na Ibut o Isha-an Ka kiran, o antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Na Mata-an a Putharo-on niran: A Inadun siran o (Allah a) Mabagur, a Mata-o;-

وَلَيْسَ سَائِلُهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ

الْعَلِيمُ

10. So inisunggai Niyan rukano so Lopa a Darpa, go singgayan kano Niyan non sa manga lalan, ka angkano makaontol;

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهَدًا
وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ

11. Go Sukaniyan so Piyakator-on Niyan a pho-on ko Kawang so ig sa didiyangka-an; na inoyag Ami sa sabap Rukaniyan so Ingud a Matai; na lagid man noto a Kaphakagumawa rukano (ko manga Kober);-

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً يَقَدِّرُ
فَأَشَرَّنَا بِهِ بَلْدَةً مِنْتَ كَذَلِكَ
مُخْرَجُونَ

12. Go Sukaniyan so Miyadun ko Nggaganapa, a kalangolangowan niyan, go sominggai rukano ko manga Kapal a go so manga Ayam a so Kapuphaguda-an niyo,

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَرْوَاحَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمْ
مِنَ الْفُلَكِ وَالْأَنْعَمِ مَا تَرَكُبُونَ

13. Ka angkano gi-i Makatha-kna ko manga Likod iyan, oriyan niyan na a niyo Katadumi so Limo o Kadnan niyo, igira a Miyakatha-kna kano ron, go a niyo Matharo: Soti so Piyakaphasiyonot Iyan rukami aya, a kuna a ba sukami i Phamakagaga-on,

لِسَنْتُوْرُ أَعْلَى طُهُورِهِ ثُمَّ تَذَكُّرُ أَنْعَمَةَ
رَبِّكُمْ إِذَا أَسْتَوْيَمْ عَلَيْهِ وَقَوْلُوا
سُبْحَنَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا
وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ

14. Go Mata-an! A Sukami na si-i bo ko Kadnan nami, i titho a khandodan nami!

وَإِنَّا إِلَيْنَا لَمُنْقَلِّبُونَ

15. Na Singgayan niran sa Bagiyan Niyan ko manga Oripun Niyan sa saba-ad! Mata-an! A so Manosiya na titho a Miyongkir, a Mapayag!

وَجَعَلُوا لِهِ مِنْ عِبَادَةٍ جُزْءاً إِنَّ
الْإِنْسَنَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ ﴿١٦﴾

16. A ti Kominowa ko Phagadunun Niyan sa manga Wata a Babai, na Piyakibisa Niyan rukano so manga Wata a Mama?

أَمْ أَخَذَ مِمَّا يَحْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَنْكُمْ
بِالْبَيْنَيْنِ ﴿١٧﴾

17. Na igira a Miyapanothol ko isa kiran so Biyaloi niyan a ruk o (Allah a) Masalinggagao a ibarat, na Mabaloi so Paras iyan a Mangirungkirum, a sukanian na Mapupuno a rata a ginawa!

وَإِذَا بَشَرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ
مَثَلًاً ظَلَّ وَجْهُهُ مُسُودًا وَهُوَ
كَظِيمٌ ﴿١٨﴾

18. Ino (iran mbaloya a ruk o Allah) so Phagoyagun makapantag ko Kaphaparahiyan, a sukanian Makapantag ko Kapakiphawala na di Phakaosai?

أَوَ مَنْ يُنَشِّئُ أَفْ الْحِلْيَةَ وَهُوَ فِي
الْحُصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ﴿١٩﴾

19. Go biyaloi ran so manga Malaikat a so siran na manga Oripun o (Allah a) Masalinggagao a manga Babai. Ba iran Kiyashaksi-an so Kiya-aduna kiran? Khisorat dun so Kiyashaksi iran (sa Kabokhag), go Khi-isha kiran!

وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ
عِبَادُ الرَّحْمَنِ إِنَّا أَشَهَدُهُمْ أَخْلَقُهُمْ
سَتُكَبِّبُ شَهَدَتْهُمْ وَسَئَلُونَ ﴿٢٠﴾

20. Na Pitharo iran: A o kabaya o Masalinggagao, na di ami siran Masimba! Da-a bagiyan niran ro-o a Kata-o! Da ko siran inonta na puphangusarun niran!

وَقَالُوا لَوْشَاءُ الرَّحْمَنِ مَا عَبَدَتْهُمْ مَا لَهُمْ
بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنَّهُمْ إِلَّا
يَخْرُصُونَ ﴿٢١﴾

21. Ba Ami siran bigan sa Kitab ko ona-an naya, na siran na aya iran noto kukupitan?

أَمْ أَلَيْتُهُمْ كَتَبًا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ يَهُدِّي
مُسْتَمِسِكُونَ ﴿٢١﴾

22. Kuna, ka Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na miyato-on nami so manga Lokus ami sangkai a okit, na Mata-an! A sukami na so manga raraD iran i Pukhudugun nami.

23. Na lagid man noto a da-a Siyogo Ami a Miya-ons an Ka ko Ingud a Puphamaka-iktiyar, a ba da Tharowa o manga Gayagomaya-on: A Mata-an! A sukami na Miyato-on nami so manga Lokus ami sangkai a okit, na Mata-an! A sukami na so manga raraD iran i Pukhudugun nami.

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَاهُمْ أَبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ
وَإِنَّا عَلَىٰ أَثْرِهِمْ مُهَدِّدُونَ ﴿٢٢﴾

وَكَذَلِكَ مَا أَرَسْلَنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ
نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُرْفُوهاً إِنَّا وَجَدْنَاهُمْ أَبَاءَنَا
عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ أَثْرِهِمْ
مُقْتَدُونَ ﴿٢٣﴾

24. Pitharo Iyan: A ti apiya pun Mini-oma Ko rukano so Lubi a Torowan a di so Miyato-on niyo ron so manga Lokus iyo? Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na so ini Sogo Rukano to na Inongkir ami.

قَلَّ أَوْلَئِكُمْ بِاهْدَىٰ مَمَّا وَجَدُّهُمْ
عَيْتَهُمْ أَبَاءَهُمْ كَمَا قَالُوا إِنَّا إِنَّا أَرْسَلْنَا مِنْهُمْ
كُفَّارُونَ ﴿٢٤﴾

25. Na siniksa ami siran: na Pamimikiranangka o antona-a i Miyambutad o Kiya-akiran ko Miyamanaplis!

فَإِنْ قَمَنَا مِنْهُمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَدْقَبَهُ
الْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٥﴾

26. Na gowani na Pitharo o Ibrahim ko Ama Iyan go so Pagtao Niyam: A Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Pushimba-an niyo:

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمٌ لِأَيْهُ وَقَوْمِهِ إِنِّي
بَرَأَ عَمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾

27. Inonta so (Allah a) Miyadun Rakun, ka Mata-an! A Sukaniyan na Thoro-on Nako Niyan.

28. Na biyaloi Niyan naya a Katharo a Posaka ko Pukhababandanon, ka-an siran Makambalingan (ko Paratiyaya).

29. Kuna, ka Piyakapulagod Akun so siran naya go so manga Lokus iran, taman sa Miyakaoma kiran so Bunar, go so Sogo a Miakaosai.

30. Na kagiya a Makatalingoma kiran so Bunar, na Pitharo iran: A giyaya na Balik Mata, go Mata-an! a sukami na Inongkir ami aya.

31. Go Pitharo iran: A ino da Toronun a ungkai a Qur-an ko Mama a pho-on ko dowa a Ingud, a Susula-an?

32. Ba siran idi-i mbagibagi ko Limo o Kadnan Ka? Sukami i Mimbagibagi kiran ko Kaoyagan nirana ko Kaoyagoyag ko Donya: Na ini Poro Ami so saba-ad kiran ko Kaporowan o saba-ad sa manga Daradat, ka an Makowa o saba-ad kiran so saba-ad a Talasogowai. Na so Limo o Kadnan Ka i tomo a di so Puphanimo-on nirana.

33. O di so oba mabaloi so manga Manosiya ko okit a isa, na Mata-an a Isunggai Ami a ruk o tao

إِلَّا الَّذِي فَطَرَ فِي إِنَّهُ سَيِّدُ الْمِنَارِ

وَجَعَلَ لَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِيْدَةِ لَعَلَّهُمْ

يَرْجِعُونَ

بَلْ مَتَّعْتُ هَذُولَاءَ وَأَبَاءَهُمْ حَتَّى جَاءَهُمْ

الْحُقُّ وَرَسُولُ مُّبِينٍ

كَفَرُوا

وَلَمَّا جَاءَهُمْ الْحُقُّ قَالُوا هَذَا سُحْرٌ وَلَنَابَةٌ

كَفَرُونَ

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْءَانُ عَلَى رَجُلٍ

مِنَ الْقَرِبَاتِينَ عَظِيمٍ

أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ مَنْ قَسَمَنَا

بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَرَقَةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا

بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَتِ اِسْتَخْدَمَ

بَعْضَهُمْ بَعْضًا سُخْرَيَا وَرَحْمَتُ رَبِّكَ

خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ

وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةٌ وَاحِدَةٌ

لَجَعَلْنَا إِنَّمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِبُيُوتِهِمْ

a Mo-ongkir ko (Allah a) Masalinggagao, a ruk o manga Walai ran so manga Atup a Pirak, go manga Towak a Pukhipanik iran non,

34. Go ruk o manga Walai ran so manga Pinto, go manga Kantir (a Pirak) a gi-i siran non Makashandasandang,

35. Go manga Kabolawan. Na da ko kalangolangowan noto inonta na matag sagad a Kapiipyi Ginawa ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na so Akhirat, si-i ko Kadnan Ka, i bagiyan o Khipanananggila.

36. Na sa tao a Tomalikhod ko Tadum ko (Allah a) Masalinggagao, na Sunggayan Nami sukaniyan sa Shaitan, na guyoto i sarikita iyan.

37. Na Mata-an! A siran na Phagalangan nirana siran ndun ko lalan (a Ontol), go aya Tangkapiran non na Mata-an! a siran na Maka-o ontol siran!

38. Taman sa amai ka Makaoma Rukami, na Tharo-on niyan: A hai dinganomambo o milut rakun a go suka so Kawatan o dowa Masarik! Na sayana a Miyakaratarata a Sarikita!

39. Na di rukano dun Makanggai a gona sa Alongan nai a masa a (Kiyapayag o) Kiyandarowaka iyo, Mata-an! A sukano na Murakhurakhus kano ko siksa!

سُقَّافَامِنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا
يَظْهَرُونَ

وَلِبُّوْتِهِمْ أَبْوَابًا وَسُرُّاً عَلَيْهَا
يَشْكُوتُ

وَزَخْرُفَوْانٌ كُلُّ ذَلِكَ لَمَاءَتَنْ
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَالآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ
لِلْمُتَقِينَ

وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقَيْضَ لَهُ
شَيْطَلَنَا فَهُولَهُ فَرِينٌ

وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ
وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُنَا قَالَ يَنْأَيْتَ بِنِي وَيَنْبَغِي
بَعْدَ الْمَشِيرَقَيْنِ فِيْنَ الْقَرَبَيْنِ

وَلَنْ يَنْفَعَكُمْ الْيَوْمَ إِذَ ظَلَمْتُمْ
أَنْكُنُ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ

40. Ino Suka Maphakanug Ka so Bungul, o di na Khatoro o Ka so Bota, go so tao a aya butad iyan na matatago ko Karibat a Mapayag?

41. Na apiya tanganun Nami Suka dun, na Mata-an! A Sukami na ndanugun Ami siran dun,

42. O di na Pakimasa-an Nami Ruka so inidiyandi Ami kiran: Na Mata-an! A Sukami na Khagaga Mi siran.

43. Na Kupitingka so ini Ilaham Ruka: Mata-an! A Suka na shisi-i ko okit a Maka-o ontol.

44. Na Mata-an! A (giya Qur-an naya na) titho a Munang a ruk Ka a go ruk o Pagtaongka; na Ipagisha Rukano bo.

45. Na Isha-an Ka so Siyogo Ami ko Miya-onan Ka a manga Sogo Ami; o ba adun a ini Sunggai Ami a salakao ko (Allah a) Masinggagao, a manga Tohan a Puphamanimba-an?

46. Na Sabunsabunar a siyogo Ami so Musa rakhus o manga Tanda Ami, si-i ko Pir-aon go so Pagtao niyan: Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na Sogo o Kadnan o manga Ka-adun.

47. Na kagiya a Mitalingoma Niyang kiran so manga Tanda Ami, na sa maoto na siran na ba iran ndun noto gi-i khakala-an.

أَفَأَنْتَ تُشِيعُ الْأَصْمَادَ وَتَهْدِي الْعَمَى
وَمَنْ كَاتَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٌ ﴿٤١﴾

فَإِمَانَذَهَبَنَ يَكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ
مُّنْقَمُونَ ﴿٤٢﴾

أَوْنُرِيَّنَكَ الدَّى وَعَدَهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِمْ
مُّقْتَدِرُونَ ﴿٤٣﴾

فَأَسْتَمِسِكُ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ
عَلَى صَرَاطِ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٤﴾

وَإِنَّهُ لَذِكْرُكَ وَلَقَوْمِكَ وَسَوْفَ
شَعَلُونَ ﴿٤٥﴾

وَسَلَّمَ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا
أَجْعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِلَيْهِ
يُعْبُدُونَ ﴿٤٦﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِنَارِنَا إِلَى
فِرْعَوْنَ وَمَلِئَنِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ
رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِنَارِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا
يَضْحَكُونَ ﴿٤٨﴾

48. Na da-a Puphakimasa-an Nami kiran a Tanda a ba di Sukaniyan i mala a di so pud Iyan (a Miya-on); na inidanug Ami kiran so siksa, ka-an siran Makambalin-gan (ko ontol).

49. Na Pitharo iran: Hai mala i Kata-o! Panguningka mingka ko Kadnan Ka sabap ko ini diyandi Iyan Ruka; Mata-an! a sukami na Miyaratiyaya kami dun.

50. Nakagiya a pokasun Ami kiran so siksa, na sa maoto na siran na gi-i siran Mbarungkas.

51. Na Piyakalangkap o Pir-aon ko Pagtao niyan, a Pitharo iyan: A Hai Pagtao akun! Ba akun di ruk so Kadatu sa Misir, go giyangkai a manga Lawasaig a Puphamangondas ko kababa-angko? Ba kano di Phakailai?

52. Kuna, ka sakun i tomo a di giyangkai a (Mama a) so Sukaniyan na Pukhalaklak, go Marugun a Kapuphakaosai Niyan!

53. Na ino da Alop Sukaniyan a manga Salunda a Bolawan, o di na da-a Miyakatalingoma a pud Iyan a manga Malaikat a khigagabai Ron?

54. Na Miyalalong iyan so Pagtao niyan, na Kiya-onotan nirana sukanian: Mata-an! A siran na mimbaloi siran a Pagtao a manga Songklid.

وَمَا نُرِيَ لَهُ مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّا هُوَ أَكْبَرُ مِنْهُمْ
أَخْتِهَا وَأَخْدِنَهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

وَقَاتُلُوا إِنَّا يَأْتِيهِ السَّاحِرُوْرُ دُعَاهُ لَنَا رَبُّكَ بِمَا
عَهْدَ عِنْدَكَ إِنَّا نَالْمُهْتَدُونَ

﴿٤٨﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ
يَنْكُثُونَ

وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَقُولُونَ
إِلَيْسَ لِي مُلْكُ الْأَرْضِ وَهَذِهِ الْأَنْهَرُ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِي أَفَلَا يَتَصَرَّفُونَ

﴿٤٩﴾

أَمْ أَنْ خَيْرٌ مِّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مِهِينٌ
وَلَا يَكُوْنُ مِنْ دُيُونٍ

﴿٥٠﴾

فَلَوْلَا أَلْفَى عَيْنَهُ مِنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ
مَعَهُ الْمَلَائِكَةُ مُقْتَرِنِينَ

﴿٥١﴾

فَأَسْتَحْفَفَ قَوْمَهُ فَأَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا
قَوْمًا فَاسِقِينَ

﴿٥٢﴾

55. Na kagiya a Tiyopowan Kami ran, na diyanug Ami siran, na Inulud Ami siran langon.

فَلَمَّا آتَيْنَاهُنَّا أَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ
فَأَغْرَقْنَاهُمْ جَمِيعَكُمْ

56. Na Biyaloi Ami siran a Miyanga-o ona a Poringana, go ibarat ko Miyanga-o ori.

فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا
لِلآخَرِينَ

57. Na kagiya a Balowin so Wata o Maryam a ibarat, na sa maoto na so Pagtaongka na po-on ro-o na Pukhisagorong siran a Kakkayad!

* وَلَمَّا صَرَبَ أَبْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا
قَوْمًا كَمِنْهُ يَصْدُونَ

58. Go Pitharo iran: Ino so manga Katohanhan nami aya tomo, antawa-a Sukaniyan (i tomo)? Da-a Kiyapayaga iran Ruka on, a rowar sa Kapamawal: Kuna, ka siran na Pagtao a manga Pawal.

وَقَالُوا مَا أَلَهَنَا خَيْرًا مَهُومًا صَرَبُوهُ
لَكَ إِلَاجْدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ حَسْمُونَ

59. Da ko Sukaniyan (a Isa) inonta na Oripun: A ini Pangalimo Ami Sukaniyan, go Biyaloi Ami Sukaniyan a ladiyawan ko manga Moriyatao o Israel.

إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ
مَثَلًا لِبَنِ إِسْرَائِيلَ

60. Na o Kabaya Ami, na Mata-an a Phaka-adun Kami sa sambi iyo a manga Malaikat ko Lopa, a makasambi siran.

وَلَوْنَشَاءَ بَعَلَنَا مِنْكُمْ مَلَكِكَةً فِي الْأَرْضِ
يَخْلُقُونَ

61. Na Mata-an! a so Isa na titho a nana-o ko Bangkit: Na di kano ron Pukhadowadova-i, go Onoti Yako niyo: Giyaya i okit a Maka-o ontol.

وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِلسَّاعَةِ فَلَا تَمْرُنْ بِهَا
وَأَتَيْبُونَ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ

62. Na di kano Phaki-alang ko Shaitan: Mata-an! A Sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ
عُدُوٌّ مُّبِينٌ

63. Na kagiya a Makatalingoma so Isa a rakhus o manga Rarayag a Karina, na Pitharo Iyan: Sabunar a Minitalingoma ko rukano so On-gangun, go kagiya a Pagosain Ko rukano so saba-ad ko nganin a di kano ron Phagayonayon: Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

64. Mata-an! A so Allah, na Sukaniyan i Kadnan Ko go Kadnan niyo: Na Showasowata niyo Sukaniyan: Giyaya i okit a Maka-o ontol.

65. Na Mishoransorang so Pishagorompong kondolondolongan niran: Na sangat a siksa a Bagiyan o siran a Mindadarowaka, a pud ko siksa ko Gawi-i a Malipudus!

66. Ba adun a Punaya-on niran a rowar ko Bangkit, sa Kapakatalingoma niyan kiran a Mitalumba, a siran na di siran Maka-i inungka?

67. So Mbobolayoka sa Alongan noto na so saba-ad kiran na ridowai o saba-ad,-Inonta so Miyamanang-gila.

68. Hai manga Oripun Ko! Da-a Pangandam iyo sa Alongan nai, go da rukano i ba kano Makamboko,-

69. So Miyamaratiyaya ko manga Ayat Ami, go Mimbabayorantang,

وَلَمَّا جَاءَهُ عِيسَى بِالْبِيْنَتِ قَالَ قَدْ
جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلَا يُنَزَّلَكُمْ
بَعْضُ الَّذِي تَحْتَلِفُونَ فِيهِ فَاقْتَصُوا
اللَّهُ وَأَطِيعُونَ

٦٣

إِنَّ اللَّهَ هُوَ إِلَيْهِ وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا
صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ

٦٤

فَلَخَتَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ
لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابٍ يَوْمٍ
الْآيْمَ

٦٥

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا لِسَاعَةَ أَنْ تَأْتِيهِمْ
بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

٦٦

الْأَخْلَاءُ يَوْمَئِيلٍ بَعْضُهُمْ لِعَذَابٍ
عُدُوٌّ لِلْأَمْتَقِينَ

٦٧

يَنْبَغِي لَأَخْوَفُ عَلَيْكُمْ أَيْمَمٌ وَلَا أَنْتُمْ
تَحْزَنُونَ

٦٨

الَّذِينَ إِمَّا نَمُوذِجًا يَنْتَهَا وَكَانُوا
مُسْلِمِينَ

٦٩

70. (Na Putharo-on kiran:) Solud kano ko Sorga, sukano a go so manga Karoma niyo, a Kokormatun kano.

71. Ipuphagilid kiran so manga Talam a Bolawan, go manga Baso: Go matatago-on so Pukhababaya-an sukanian o manga Ginawa, go Ikhaso-at o manga Mata: Na sukano na makakakal kano ron ndun.

72. Na guyoto man so Sorga a so Piyakipangowarisan rukano to sabap ko Pinggolaola niyo (a mapiya).

73. Adun a ruk iyo ro-o a manga Onga a madakul, a so saba-adon na Pukhakan niyo.

74. Mata-an! A so manga Baradosa na si-i ko siksa ko Naraka Jahannam, manga kakal:

75. Di kiran khababasan, go siran na ka-a da-an siran ro-o sa Panginam.

76. Na da Ami siran salimboti: Na ogaid na miyabaloj siran a siran i manga salimbot.

77. Na Mishadao iran: Hai Malik! Tinggasa kami o Kadnan Ka! Tharo-on Niyan: Mata-an! A sukano na Makakakal kano (ron)!

78. Sabunsabunar a Minitalingoma Mi rukano so Bunar: Na ogaid na so kadakulan rukano na so Bunar na Ikagogowad iran.

أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَرْجُوكُمْ
مُحَبُّوْكَ

يُطَافُ عَلَيْهِمْ يَصِحَّافِ مِنْ ذَهَبٍ
وَأَكَابِرٌ وَفِيهَا مَا نَسْتَهِيهِ
الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّلُ الْأَعْيُنُ
وَأَنْتُمْ فِيهَا حَلِيلُوكَ

وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُرِثْتُمُوهَا بِأَيْمَانِكُمْ
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

لَكُمْ فِيهَا فِدْكَهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا
تَأْكُونُ

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابِ جَهَنَّمَ
خَلِيلُوكَ

لَا يُفَرَّغُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ

وَمَا أَظْلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمْ
الظَّالِمِينَ

وَنَادَوْا يَمِنِيلُكَ لِيَقْضِي عَلَيَّا زَبَكَ قَالَ إِنَّكُمْ
مَذَكُونَ

لَقَدْ حِتَنْتُكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنْ أَكْتُمُ لِلْحَقِّ
كَرِهُونَ

79. Ba adun a Kiyambaibaitan nirana showa-an? Na Mata-an! A Sukami i Mimbaibait.

80. Ba iran Tatarima-a sa Mata-an! A Sukami na Diyami Khanug so Pagu-uma-an nirana go so Khokonsikonsi-an nirana? Owai (Pukhanug Ami), go so manga Sogo Ami a (manga Malaikat a) Makamamasa kirana, na Ipuphanorat iran.

81. Tharowangka (Ya Muhammad): A o adun a Wata o (Allah a) Masalinggagao, na Sakun i maona ko Puphanonowatanon.

82. Soti so Kadnan o manga Langit a go so Lopa, a Kadnan o Aras, a Mawatan ko iphuropa iran!

83. Na Ganatingka siran ko Kapuphamurak iran, go so Kabitimban nirana, taman sa Mithomlanga iran so Alongan nirana, a so ididiyandi kirana.

84. Na Sukaniyan so si-i sa Langit na Tohan, go si-i sa Lopa na Tohan; na Sukaniyan so Maongangun, a Mata-o.

85. Na Soti so (Allah a) Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, go so nganin a Pagulutan a dowa nan: Go si-i Rukaniyan so Katawi ko Bangkit: Go rongkano Phakandoda.

86. Na da-a Kapa-ar o siran a Puphanongganowin nirana salakao

أَمْ أَبْرَمُوا أَمْرًا فَإِنَّا مُبِرْمُونَ ٧٦

أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَا لَا أَسْتَعِنُ بِرَبِّهِمْ وَيَحْرُونَهُمْ
بَلْ وَرَسَّلْنَا لَهُمْ يَكْتُبُونَ ٨١

قُلْ إِنَّ كَانَ لِرَحْمَنِ وَلَدٌ فَإِنَّا أَوَّلُ
الْعَيْدِينَ ٨٢

سُبْحَنَ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ
الْكَرْشَ عَمَّا يَصِفُونَ ٨٣

فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا يَلْعَبُوا حَقَّ يُلْقَوْا
يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ٨٤

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ وَفِي الْأَرْضِ
إِلَهٌ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ٨٥

وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا يَنْهَا مَا وَعَنْهُ دِلْعُمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ٨٦

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ

Rukaniyan,- Ko kapanapa-at inonta so Mishaksi ko Bunar, a siran na Katawan nirana.

87. Na Ibut o Isha-an Ka kiran o antawa-a i Miyadun kiran, na Mata-an a Putharo-on nirana ndun: A so Allah: Na andamanaya i Katalikhod iran?.

88. Na Pitharo o Nabi: Hai Kadnan Ko! Mata-an! A siran naya na Pagtao a di siran Mapaparatiyaya!

89. (Pitharo o Allah:) Na Napingka siran (Ya Muhammad), go Tharo Ka sa Kalilintad! Ka Katakawan nirana mbo!

Surah Al-Dukhan-44

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. Ibut ko Kitab a Miyakapayag (ko ontol a go so ribat);-

3. Mata-an! A Sukami na Initor-on Ami Sukaniyan (a Qur-an) ko Gagawi-i a Piyakandakulan sa Mapiya: Mata-an! A Sukami na Miabaloi Kami a Puphamaka-iktiyar.

4. Ron gi-i Pakashusunggaya-a so langowan o Sogowan a Miyapsad a kokoman,

السَّفَنَةَ إِلَامَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ
يَعْلَمُونَ

وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ حَلَقُهُمْ لِيَقُولُنَّ اللَّهُ
فَإِنَّمَا يُؤْفَكُونَ

وَقِيلَ لَهُ يَنْرِبَ إِنَّ هَذِهِ لَأَقْوَمُ قَوْمٍ
لَا يُؤْمِنُونَ

فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمٰ

وَالسَّكَنِ الْمُبِينِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُّبَرَّكَةٍ إِنَّا كَانَ

مُنْذِرِينَ

فِيهَا يُفَرَّقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٌ

5. Sogowan a pho-on ko Hadapan Nami. Mata-an! A Sukami na Miyabaloi Kami a Puphanonogo,

أَمْرَأً مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٦﴾

6. Limo a pho-on ko Kadnan Ka: Mata-an naya! a Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o;

رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ أَسْمَىٰ
الْعَلِيُّمُ ﴿٧﴾

7. A Kadnan o manga Langit a go so Lopa go so nganin a Pagulutan a dowa nan, o sukano na Thotomangkud kano.

رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا يِنْهَا
إِنْ كُنْتُمْ مُؤْفَقِينَ ﴿٨﴾

8. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: A Puphangoyag go Puphangimatai,- Kadnan iyo go Kadnan o manga Lokus iyo a Miyanga-o ona.

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْكِمُ وَيُمْبَيِّثُ رَبُّكُمْ
وَرَبُّ إِبْرَاهِيمَ الْأَوَّلِينَ ﴿٩﴾

9. Kuna, ka siran na matatago ko kashasangka a sa-sabulaon niran.

بَلْ هُمْ فِي شَكٍ يَأْعَذُونَ ﴿١٠﴾

10. Na Nayawangka so Gawi-i a Kitalingoma-an o Langit ko Bul a Mapayag.

فَلَمَّا تَقَبَّلَ يَوْمَ نَافِئِ السَّمَاءَ بِدُخَانٍ
مُّبِينٍ ﴿١١﴾

11. A Mikolob ko manga Mansiya: (na Matharo iran a:) Giyai na siksa a Malipodus.

يَغْشَى النَّاسُ هَذَا عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿١٢﴾

12. (Go Matharo iran:) Kadnan nami! Pokasangka rukami so siksa, ka Mata-an! A sukami na Miyaratiyaya kami!

رَبَّنَا أَكْشَفَ عَنَّا الْعَذَابَ
إِنَّا مُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾

13. Andamanaya i Kakhaparoliya iran ko Pananadum, a Sabunar a Miyakaoma kirana Sogo, a Miyakapayag,-

أَنَّا لَهُمُ الْذِكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ
مُّبِينٌ ﴿١٤﴾

14. Oriyan niyan na Tiyalikhodon niran noto, go Pitharo iran: A Piyangundao a Pumbuthangun!

ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَمَّلُوْمَجْهُونُ ﴿١٦﴾

15. Mata-an! A Sukami na Piokas Ami so siksa sa da Mathai, na Mata-an! A sukanu na Mimbalin-gan kano (bo).

إِنَّا كَاسْفُوا الْعَدَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَابِدُونَ ﴿١٥﴾

16. Si-i ko isa Alongan na Olang-un Nami so Bagur a Mala: Mata-an! A Sukami i Pundadanug!

يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنْتَقِمُونَ ﴿١٦﴾

17. Na Sabunsabunar a Tiniyoba Ami ko Miya-onan an niran so Pagtao o Pir-aon: Go Minitalingoma kiran o (musa a) Sogo a susula-an, (a Pitharo Iyan:)

وَلَقَدْ فَتَأَبَّلَهُمْ قَوْمٌ فِرْعَوْنَ وَجَاهَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ﴿١٧﴾

18. Palada niyo Rakun so manga Oripun o Allah: Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a Kasasana-an;

أَنْ أَدُّو إِلَيْكُمْ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٨﴾

19. Go di niyo Pagombawi so Allah: Mata-an! A Sakun na Minitalingoma Ko rukano so Katantowan a Mapayag.

وَأَنَّ لَا تَعْلُوْعَنَّ اللَّهَ إِنِّي مَا تِكُمْ سُلْطَانٌ مُّبِينٌ ﴿١٩﴾

20. Go Mata-an! A Sakun na Lominindong Ako ko Kadnan Ko go Kadnan niyo, ka o ba a Ko niyo Radiyama.

وَلِئِنْ عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَزْهُمُونَ ﴿٢٠﴾

21. Na o di Ako niyo Pharatiyyaya-a na awata Ko niyo.

وَإِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِفَاعْتَلُوْنَ ﴿٢١﴾

22. Na Miyangangarapan ko Kadnan Niyan: Mata-an! A siran naya na Pagtao a manga Baradosa.

فَدَعَا رَبَّهُ أَنْ هَوَلَّا قَوْمٌ شَجَرُمُونَ ﴿٢٢﴾

23. Na (Pitharo o Allah a:) Pangulumun Ka so manga Oripun Ko ko Kagagawi-i: Mata-an! A su-kano na Thondogun kano (iran);

فَأَشْرَبُوا مِنْهُ لِيَلًا إِنَّكُمْ
مُّتَّبِعُونَ ﴿٢٣﴾

24. Go Ganatingka so Kalodan a Masusurai: Mata-an! A siran na Tantara a Phanguludun.

وَأَتَرُكُ الْبَحْرَ هُوَ إِنَّهُمْ جُنُدٌ مُّغَرَّبُونَ ﴿٢٤﴾

25. Madakul a Kiyaganatan nirana manga Pamomolan a go manga Bowalan,

كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّتٍ وَعُيُونٍ ﴿٢٥﴾

26. Go manga Pur go Darpa a Mapiya,

وَزُرْوَعٍ وَمَقَامِ كَرِيمٍ ﴿٢٦﴾

27. Go Limo a Miyabalo siran non a Khikasosonor!

وَنَعْمَةٌ كَانُوا فِيهَا فَكِيرُهُمْ ﴿٢٧﴾

28. Giyoto man (i inikidiya Mi kiran)! Go Piyakipangowarisan Ami oto ko Pagtao a Miyangao ori (a pagtao o Musa)!

كَذَلِكَ وَأَوْرَنَتْهَا قَوْمًا أَخَرِينَ ﴿٢٨﴾

29. Na da siran Kasugadi o Langit a go so Lopa: Go da siran bugi sa Ta-alik.

فَمَابَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ
وَمَا كَانُوا مُنْظَرِينَ ﴿٢٩﴾

30. Na Sabunsabunar a Siyabut Ami so manga Moriyatao o Israil pho-on ko siksa a Phakahina,

وَلَقَدْ بَحَثَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ أَعْذَابِ
الْمُهِينِ ﴿٣٠﴾

31. A pho-on ko Pir-aon; Mata-an! A sukanian na Miyabalo a Miphaporo a pud ko manga Malawani.

مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَالِيًّا مِنَ
الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾

32. Na Sabunsabunar a Pinili Ami siran si-i ko Kata-o ko manga Ka-adun (ko Masa iran),

وَلَقَدِ أَخْرَجَنَاهُمْ عَلَى عِلْمٍ
الْعَالَيَّينَ ﴿٣٢﴾

33. Go bigan Nami siran ko manga Tanda a so Katatagowan sa tupung, a Mapayag.

34. Mata-an! A siran naya na gi-iran Tharo-on:

35. Da-a salakao a rowar ko Kapatai tano a Paganai, go kuna a ba tano Phanga-o oyag ko oriyana o Kapatai.

36. Na Pakambowata niyo so manga Lokus ami, o sukano i manga Bunar!

37. Ba siran i tomo, antawa-a so Pagtao o Tubba, go so Miya-onan an nirana? Bininasa Mi siran, Mata-an! A siran na Miyabaloi siran a manga sala.

38. Da ko Kiya-aduna Mi ko manga Langit a go so Lopa, go so nganin a Pagulutan a dowa nan, o ba Kami Khikabibimban:

39. Da ko Kiya-aduna Mi sa dowa nan inonta na si-i ko Bunar: Na ogaid na so Kadakulan kirana di ran katawan.

40. Mata-an! a so Alongan a Kokoman na diyandi kirana langon,-

41. Alongan a da-a Khilinding o Tonganai ko Tonganai niyan a mai-to bo, go di siran Phangatatabangan,

وَإِنَّيْنَاهُم مِّنَ الظَّالِمِينَ مَا فِيهِ بَلَكْوَأْ
مِئِيْثُ
٢٣

إِنَّ هَذِهِ لَيَقُولُونَ
٢٤

إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتُنَا الْأَوَّلُ وَمَا تَحْمَلُ
يُمْشِرِّبِينَ
٢٥

فَأَتُؤْمِنُ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ صَدِيقِنَ
٢٦

أَهْمَمْ خَيْرَ أَمْ قَوْمٌ تَبِعُ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
أَهْلَكْنَاهُمْ إِلَّا هُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ
٢٧

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا
بِنَهْمَالَتِينَ
٢٨

مَا خَلَقْنَاهُمْ إِلَّا يَالْعَيْ وَلَكِنَّ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
٢٩

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ
أَجْمَعِينَ
٣٠

يَوْمَ لَا يُغَيِّرُ مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَلَا هُمْ
يُصْرُوتُ
٣١

42. Inonta so ini Kalimo o Al-lah: Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Mabagur, a Makalimoon.

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ
الرَّحِيمُ

43. Mata-an! A so kayo a Zaqqum,

إِنَّ سَجَرَتَ الرَّزْفُومِ

44. Na Pangunungkun o Baradosa,-

طَعَامُ الْأَشْيَاءِ

45. Lagid o Totonagun a Galang, a Pundidi ko manga Tiyan,

كَالْمُهَلِّ يَغْلِي فِي الْبَطْوَنِ

46. Lagid o Kapundidi o Phulikabo a ig.

كَغَلِي الْحَمِيمِ

47. (Tharo-on:) Kowa-a niyo sukaniyan na goyoda niyo to ko Lumbak o Naraka Jahim!

خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ

48. Oriyan niyan na ododa niyo ko Poro o Olo niyan so siksa a Phulikabo.

ثُمَّ صُبُّوْفَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ
الْحَمِيمِ

49. (Tharo-on non:) Ta-a mingka! Mata-an! A suka na suka so Mabagur, a Paga-adatan (sa Doniya)!

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ
الْكَرِيمُ

50. Mata-an! A giyaya so sukano na Shasangka kano ron!

إِنَّ هَذَا مَا كَتَمْتَ يَهُ تَمَرُونَ

51. Mata-an! A so Khipananganngila na si-i ko Darpa a sasari-gan,

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامِ أَمِينٍ

52. Si-i ko manga Pamomolan go manga Bowalan;

فِي جَنَّتٍ وَعَيْوَبٍ

53. Nditar siran sa Sotra a Manipis go Sotra a Makapal, a Khipaga-adapa dapa;

يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ
مُتَقَبِّلِينَ

54. Giyoto dun man, go Pakaphamangaroma-an Nami siran sa manga Tataid, a manga. Pipiya i Kapumata.

55. Puphananawag siran ro-o sa Pithibarang a Onga, a Khisasarig siran;

56. Da-a khasagadan nirana ro-o a Kapatai, inonta so Kapatai a Paganai (sa Doniya); go Phakalidasun Niyan siran ko siksa ko Naraka Jahim,-

57. Kakaya-an a pho-on ko Kadnan Ka! Giyoto man na Sukanianyan so Da-ag, a Mala!

58. Na aya dun a Kiyaluboda Miron, si-i ko Basangka, na a nirana Sabota (a Qur-an naya).

59. Na nayao Ka; Mata-an! A siran na Nomanayao siran (mambobo).

Surah Al-Jasiyah-45

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Initoron so Kitab a pho-on ko Allah a Mabagur, a Maongangun.

كَذَلِكَ وَزَوْجُهُنَّمُ بِمُوْرِعِينِ

يَدْعُونَ فِيهَا يُكْلِفُهُنَّمُ
أَمِينِينَ

لَا يَدْعُوْنَ فِيهَا الْمَوْتَكَ إِلَّا
الْمَوْتَةَ الْأَوَّلَ وَقَنْهُمْ عَذَابٌ
الْجَحِيمُ

فَضْلًا مِنْ رَبِّكَ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ

فَإِنَّمَا يَسْرِئِنَّهُ بِإِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ

فَارْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُرْتَقِبُونَ

سُورَةُ الْجَسِيَّةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمٰ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

3. Mata-an! A shisi-i ko manga Langit a go so Lopa, so Titho a manga Tanda ko Miyamaratiyaya;

إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧﴾

4. Go shisi-i ko Kiya-aduna rukano, go so Ipuphayapat Iyan a manga Baraniyawa, so manga Tanda ko Pagtao a Khitotomangkud;

وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبْثُثُ مِنْ دَابَّةٍ مَا إِنَّهُ
لِقَوْمٍ يُوقَنُونَ ﴿٨﴾

5. Go (shisi-i ko) gi-i Kapaka-shambi o Gagawi-i a go so Daon-dao, go so Kiyapakatorona o Allah pho-on ko Kawang ko (Oran a) Pagupur, na Inoyag Iyan sa sabap Rukaniyan so Lopa ko oriyan o Kiyapatai Niyan, go so Kapukhalin o manga ndo,- sa manga Tanda a ruk o Pagtao a Punggudaguda-an niran.

وَأَخْيَلَهُ أَيْلَىٰ وَالنَّهَارَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ
السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَخْيَلَهُ أَيْلَىٰ الْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهِ أَوْ قَصْرَ بَعْدِ الرِّيحِ مَا إِنَّهُ لِقَوْمٍ
يَقْلُوْنَ ﴿٩﴾

6. Giyoto man so manga Ayat o Allah, a Pumbatiya-an Nami Ruka oto si-i ko Bunar: Na antona-a i Tothol ko oriyan o (Katharo o) Allah go so manga Ayat Iyan i Pharatiyaya-an niran?

تَلَكَءَ إِنَّهُ أَيْتَ اللَّهُ سَنَلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِيقَةِ فَيَأْتِي
حَدِيثٌ بَعْدَهُ أَيْتَ اللَّهُ وَإِيَّاهُ يُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾

7. Sangat a siksa a bagiyan o oman i Bokhag, a Baradosa:

وَلَيْلٌ لِّكُلِّ أَفَّاكِ أَثْيَرٍ ﴿٧﴾

8. Puphamakinugun niyan so manga Ayat o Allah a Pumbatiya-an non, oriyan niyan na idadayon niyan ndun so Dosa, a Mananakabor, ka maniyan noto a da Manug: Na Puphanotholangka on so siksa, a Malipudus!

يَسْمَعُ إِنَّهُ أَيْتَ اللَّهُ تُنَلِّي عَلَيْهِ ثُمَّ يَصُرُّ مُسْتَكِبِرًا
كَانَ لَمَّا سَمِعَهَا فَبِشَرَهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٨﴾

9. Na igira a adun a Miyasowa iyan ko manga Ayat Ami a maito bo, na balowin niyan noto a Kasandagan: Siran man na adun a bagiyan nirana siksa a Phakahina.

وَإِذَا عِلِمَ مِنْ إِيمَانِنَا شَيْئاً أَتَخْذَهَا هُرُواً
أُولَئِكَ هُمُ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١﴾

10. Si-i ko kasasangoran nirana so Naraka Jahannam: Go da-a Milinding kirana o Miyasokat iran a maito bo, go da-a (Milinding kirana o) nganin a Kinowa iran a salakao ko Allah a manga Panarigan: Go adun a bagiyan nirana siksa a Mala.

مِنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا
شَيْئاً وَلَا مَا أَنْهَذُوا وَمِنْ دُونِ اللَّهِ أُولَئِكَ
وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٢﴾

11. Giyaya na Torowan: Na so Miyamangongkir ko manga Ayat o Kadnan nirana, na adun a bagiyan nirana siksa a pud ko Sangat a siksa a Malipudus.

هَذَا هُدًىٰ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّا بِرَبِّهِمْ لَمْ يُمْ
عَذَابٌ مِّنْ رَّبِّهِمْ أَلِيمٌ ﴿٣﴾

12. So Allah so Piyakaphasiyonot Iyan rukano so Kalodan, ka-an Puphamakakutas so manga Kapal ko Liyawao niyan sabap sa Sogowan Niyan, go angkano gi-i Makambabanog ko Kakawasa-an Niyan, go angkano Makapanalamat.

اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَرَّ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ
فِيهِ يَأْمُرُونَ وَلَبِثَنَغُوا مِنْ فَضَلِّهِ وَلَعَلَّكُمْ
تَشَكُّرُونَ ﴿٤﴾

13. Go Piyakaphasiyonot Iyan rukano so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so nganin a shisi-i ko Lopa: Sa Kalangolangowan Niyan a pho-on Rukaniyan; Mata-an! A Matatago ro-o man so Titho a manga Tanda a ruk o Pagtao a Pupha-mimikiranun nirana.

وَسَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
جِمِيعاً مِّنْهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَكَذِبَتْ لَقَوْمٌ
يَنْفَكِرُونَ ﴿٥﴾

14. Tharowangka ko siran a Miyamaratiyaya: Napi-i ran so siran a di-i ran Ikhalkuk so manga Gawi-i o Allah: Ka Imbadal Iyan ko Pagtao so Pinggalubuk iran.

قُلْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ
لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَحْرِزَ قَوْمًا بِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٦﴾

15. Sa tao a Nggalubuk sa Mapiya, na ruk o Ginawa niyan; na sa tao a Nggalubuk sa Marata, na Phakatana-on. Oriyan niyan na si-i kano bo ko Kadnan niyo Phamakandoda.

مَنْ عَمِلَ صَلَحًا فَإِنَّهُ مَوْلَانَا
فَعَلَيْهَا أَمَّا إِلَى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٧﴾

16. Na Sabunsabunar a ini Bugai Ami ko manga Moriyatao o Israil so Kitab, go so Ongangun, go so Kananabi-i; go ini Pagupur Ami kiran so manga Pipiya; go ini Lubi Ami siran ko manga Ka-adun (ko Masa iran).

وَلَقَدْ أَتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ
وَالْحُكْمَ وَالثُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيْبَاتِ
وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَلَمِينَ ﴿١٨﴾

17. Go bigan Nami siran sa manga Rarayag a Karina a pud ko Sogowan: Na da siran Shorangsorang inonta ko oriyan o Kiyapakao-ma kiran o Kata-o, ka Dungki ran; Mata-an! A so Kadnan Ka na Kho-komun Niyan siran ko Alongan a Qiyamah si-i ko Miyabaloi siran non a Shosorangsorang.

وَإِنَّهُمْ بِيَنَتِ مِنَ الْأَمْرِ فَمَا
أَخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَاجَاءِهِمْ
الْعِلْمُ بَعْدَ مَا يَنْهَمُ إِنَّ رَبَّكَ
يَقْضِي يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا
كَانُوا فِيهِ يَخْلِفُونَ ﴿١٩﴾

18. Oriyan niyan na Piyakatha-kna Ami Suka ko okit a pud ko Sogowan: Na Kudugangka oto, na Dingka pagonoti so manga Nunga o siran adi manga Tata-o.

شَرَعْنَاكَ عَلَى شَرِيعَةٍ مِنَ الْأَمْرِ
فَأَتَيْعَهَا وَلَا تَنْتَعِ أَهْوَاءَ الَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٠﴾

19. Mata-an! A siran na da dun a Milinding iran Ruka ko Allah a Maito bo: na Mata-an! A so manga Darowaka na so saba-ad kirani manga Panarigan, o saba-ad: Na so Allah i Panarigan o Khipana-nanggila.

20. Giya Qur-an naya na manga osayan a ruk o manga manosiya, go Torowan go Limo ko Pagtao a Khitotomangkud.

21. Ba tatarima-a o siran a Miyamakasogok ko manga Rarata sa balowin nami siran a lagid o siran a Miyamaratiyaya, -go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a makapulagid so Kaoyagoyag iran a go so Kapatairan? miyakaratarata so Ipu-khokom iran.

22. Na Inadun o Allah so manga Langit a go so Lopa si-iko Bunar, go an Mibalas ko oman i Ginawa so Pinggalubuk iyan, a siran na di siran Kasalimbotan.

23. Aiguda a Ka ko tao a biyaloi niyan a Katohanhan niyan so Nunga iyan? Go Diyadag sukan niyan o Allah si-i ko Kata-o, go Piyarkat Iyan so Kanugiyen go so poso iyan, go Tiyagowa Niyan so Kailai niyan sa Pilus? Na antawa-a i Makanggonanao ron ko oriyan o Allah? Ino kano di Phananadum?

إِنَّهُمْ لَنْ يُغْنِوُنَا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا
وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلَاءُ آتَاهُمْ بَعْضُهُنَّ
وَاللَّهُ وَحْدَهُ الْمَنْفِعُونَ ﴿١٦﴾

هَذَا بَصَرٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ
لِقَوْمٍ يُوقَنُونَ ﴿١٧﴾

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ أَجْرَبُوا إِلَيْنَا السَّيِّئَاتِ أَنْ
بَخْفَلَهُمْ كَمَا لَدُنَّا إِنَّا مَسْنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ سَوَاءَ مَعْيَاهُمْ وَمَمَّا لَهُمْ
سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٨﴾

وَخَلَقَ اللَّهُ الْمَمْوَتَ وَالْأَرْضَ يَلْتَقِي
وَلَتُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٩﴾

أَفَرَأَيْتَ مَنْ أَنْهَى إِلَيْهِ هَؤُنُهُ وَأَضْلَلَهُ اللَّهُ
عَلَى عَلَيْهِ وَخَتَمَ عَلَى سَعْيِهِ، وَقَلَّ بِهِ، وَجَعَلَ
عَلَى بَصَرِهِ غَشْوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ
اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٠﴾

24. Na Pitharo iran: Da-a sala-kao saya a rowar ko Kaoyagoyag tano ko Doniya; Puphamatai tano go Puphang-o oyag (so manga Wata) tano, go da-a Puphakabinasa rukutano a rowar ko Masa. Na da-a ruk iran ro-o a Kata-o: Da ko siran inonta na Puphagarangan siran:

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حِيَاتٌ نَّاهِيَّا
وَمَا يَهُكُمَا إِلَّا الْدَّهْرُ وَمَا لَهُ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ
إِنَّهُمْ إِلَّا يَظْهُرُونَ

٢٦

25. Na igira a Puphangadian kir-an so manga Ayat Ami a manga Rarayag, na da-a Miyabalo i Ra-son niran a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa Pakagumawa niyo so manga Lokus Ami, o sukano i manga Bunar!

وَإِذَا نَتَلَ عَلَيْهِمْ مَا يَنْتَهِي إِلَيْهِ مَا كَانُوا حُجَّتْهُمْ
إِلَّا أَنْ قَالُوا أَنْتُمْ أَنْتُمْ بَابِنَا إِنْ كُنْتُمْ
صَدِيقِينَ

٢٧

26. Tharowangka: A so Allah na Phagoyagun kano Niyan, go Phagimatain kano Niyan; oriyan niyan na Thimo-on kano Niyan ko Alongan a Qiyamah, a da-a sangka a Madadalumon: na ogaid na so kadakulan ko manga manosiya na di iran katanwan.

فُلِّ اللَّهِ مُتَّسِعُ كُلُّهُمْ يُسْتَكْمِمُهُمْ بِمَا يَحْكُمُ اللَّهُ بِهِ
الْقِيمَةُ لَأَرْبَبِ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ

٢٨

27. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, na si-i ko Gawi-i a Kapakatindug o Bangkit, -Na sa Alongan noto na Malogi so Minggagalubuk sa Ribat!

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ يَقُومُ
السَّاعَةُ يُوْمٌ يَنْهَا مُبْطَلُونَ

٢٩

28. Na Mailaingka so oman i isa ka Tindug a Malilimod a khipakatikoro: Oman i isa ka Tindug na itawagon so Daptar iyan: Sa Alongan nai na Imbalas rukano so Pinggolaola niyo!

وَرَبِّ كُلِّ أُمَّةٍ جَاءَهُ كُلُّ أُمَّةٍ تَدْعُعُ إِلَىٰ كِبَارِهَا
الْيَوْمَ يُبَخِّرُنَّ مَا كُنُّمْ تَعْمَلُونَ

٣٠

29. Giyaya so Daptar Ami a Putharo-angkano niyan: Sa Bunar: Mata-an! A Sukami i Pundaptar ko Pinggolaola niyo.

30. Na so miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na Phakasoludun siran o Kadnan niran ko Limo Iyan (ko Sorga): Giyoto man na sukaniyan so Da-ag a Mala.

31. Na so Miyamangongkir (na Tharo-on kiran:) Ba da mabaloi so manga Ayat Akun a Kapuphangadi-an rukano? Na Mimaratabat kano, go Mimbaloi kano a Pagtao a manga Sala!

32. Na igira a Pitharo a Mata-an! A so Diyandi o Allah na Bunar, go so Bangkit na da-a sangka a madadalumon, na Tharo-on niyo: Diyami katawan o antona-a i Bangkit: Da-a Pikir ami (ron) a rowar sa Arangan, go kuna a ba kami Khipakata-tangkud.

33. Na mapayag kiran so manga Rarata ko Pinggolaola iran, go katangkalan siran o Piyamagurugan niran noto (a siksa)!

34. Na adun a Tharo: A sa Alongan nai na Pakalilipatan Ami sukano lagid o Kiyalipati niyo ko Kimbaratumowa-an sa Alongan niyo wai! Na darpa iyo so Naraka, go da-a bagiyan niyo a Phamakatabang!

هَذَا كَتَبْنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كَانَ
نَسْتَنْسِخُ مَا كُتُبْنَا قَمْلُونَ ﴿٢١﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فِي دُخُولِهِمْ رَبِّهِمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَلِكَ هُوَ
الْغَوْرُ الْمُبِينُ ﴿٢٢﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ يَكُنْ إِيمَانُهُ شَكَّٰ
عَلَيْكُمْ فَأَسْتَكْبِرُونَ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٢٣﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُنَّ وَعْدُ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لِرَبِّ
فِيهَا قُلْتُمْ تَائِدِرِي مَا السَّاعَةُ إِنَّ نَظَنَ إِلَّا
ظَنَّا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ ﴿٢٤﴾

وَيَدَ الْمُمْتَنَنِ سَيَّئَاتٌ مَا عَمِلُوا وَحَاجَهُمْ مَا كَانُوا
بِهِ يَسْتَهْوِنُونَ ﴿٢٥﴾

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسَلِمُ كَمَا نِسِيمُ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ
هَذَا وَمَا أُنْكِمُ أَنَّا زُوْمَالَكُمْ مِنَ
نَّصِيرِينَ ﴿٢٦﴾

35. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A sukano na biyaloi niyo so manga Ayat o Allah a Kasangan, go Miyalimpang kano o Kaoyagoyag ko Doniya: na sa Alongan naya na di siran ro-o Pamaka-awa-an, go disiran Pakaphangunin sa Rila.

ذَلِكُمْ يَأْنَكُمْ أَخْذَنَّتُمْ إِيمَانَ اللَّهِ هُرُوا وَغَرَّتُكُمْ
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا
وَلَا هُمْ مُسْتَعْنِفُونَ

٢٥

36. na ruk o Allah so Podi, a Kadnan o manga Langit go Kadnan o Lopa, -A kadnan o manga kadun!

فِيلَهُ الْحَمْدُ لِرَبِّ السَّمَاوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ
رَبِّ الْعَالَمَيْنَ

٢٦

37. go Ruk Iyan so Kabusaran ko manga Langit a go so Lopa: Go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun!

وَلَهُ الْكَبِيرُ يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَأَلْأَرْضِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

٢٧

Surah Al-Ahqaf-46

Si-ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. Ha Min. So Allah i Mataoko paka-a antapan Niyan non.

حَمَ

2. Initoron so Kitab a pho-on ko Allah, a Mabagur, a Maongangun.

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

٢٨

3. Da-ko Kiya-adun Nami ko manga Langit a go so Lopa go so nganin a pagulutan a dowa nan inonta na si-i ko bunar, go so talilik a miyapunto; na so Miyaman-gongkir na so piyaki-iktiyararan kirana tatalikhodan nirana.

مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا يَنْهَا مَا
إِلَّا بِالْحَقَّ وَأَجَلَ مُسَمٌّ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
عَمَّا أَنْذَرُوا وَأَمْرَضُونَ

٢٩

4. Tharowangka (Ya Muham-mad): Aiguda iyo ko puphanongga-nowin niyo a salakao ko Allah? Paki-ilain niyo Rakun o antona-a i Miya-adun niran ko Lopa, ba-adun a minitompok iran ko manga Langit? Witi Ako niyo sa Kitab a miy-ona an naya, o di na so malalamba ko Kata-o, o sukano i manga bunar!

5. Na ba-dun a tao a makalawan a dadag ko tao a puphanonggan-win niyan a salakao ko Allah, so da-a khisumbag iyan non sa taman ko Alongan a Qiyamah, go siran na so panongganoi ran na da-a mulung iran non?

6. Go amai ka limodun so manga Manosiya na mabaloi siran a manga ridowai ran, go mabaloi siran ko Kapushimba-a kirian a Ongkirun niran!

7. Na igira-a Puphangadi-an kir-an so manga Ayat Ami a manga rrayag, na Tharo-on o siran a Miyamangongkir, ko bunar ko kiyapakaoma niyan kirian: A giyaya na balik mata, a mapayag!

8. Kuna, ka gi-i ran Tharo-on: A pimba-as Iyan naya. Tharowangka: A o pimba-as Akun naya na da-a mipa-ar iyo Rakun ko (siksa) o Allah a maito bo. Sukaniyan i Mata-o ko Puphamurakun niyo. Miyakatarotop Sukaniyan a saksi ko lut Akun a go sukano; go Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

فُلَّ أَرْءَيْتُمْ مَا نَدَعُونَ كُنْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرْوَفُ
مَاذَا حَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ هُمْ شَرَكُونَ
السَّمَوَاتِ أَثْنَتِينِ يَكْتَبُونَ مِنْ قَبْلِ
هَذَا أَوْ أَثْرَقَ مِنْ عَلَيْنَا كُنْتُمْ
صَدِيقِنَ ﴿١﴾

وَمَنْ أَضَلُّ مِنْ يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ
لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ وَهُمْ عَنْ
دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ ﴿٢﴾

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءٌ وَكَانُوا
يُبَادِهِمْ كُفَّارِنَ ﴿٣﴾

وَإِذَا نُتْلَى عَلَيْهِمْ أَيْنَنَا بَيْنَنَا قَالَ الَّذِينَ
كَفَرُوا إِلَلَهُحُقْ لِمَا جَاءَهُمْ هَذَا
سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٤﴾

أَمْ يَقُولُونَ أَفْتَرَنَا فَلِإِنْ أَفْتَرْنَا مُهُدٌ
نَمْلَكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ
بِمَا فِي صُونَ فِيهِ كَفَى بِهِ شَهِيدًا إِنِّي
وَيَسْكُنُكُو وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾

9. Tharowangka (Ya Muham-mad): A kuna a ba Ako mibibida ko manga Sogo, go di Ko katawan i ikhidiya Rakun a go sukano. Da-a Pagonotan Ko inonta so Iphagila-ham Rakun, go Sakun na matag Phamaka-iktiyar, a Mapayag.

10. Tharowangka: Aiguda iyo amai ka aya butad iyan na pho-on ko Hadapan o Allah, a inongkir iyo Sukaniyan, go adun a mishaksi a saksi a pud ko manga Moriyatao o Israil ko lagid iyan, na Miyarat-iyaya, na mimaratabat kano. Mata-an! A so Allah na di Niyan punggonana-on so pagtao a manga darowaka.

11. Na Pitharo o siran a Miya-mangongkir ko siran a Miyamara-tiyaya: O adun a kapiya niyan na di kami niyo ron kaona-an. na gowani a da iran paratiyaya a Sukaniyan, na Putharo-on niran: A giya i na kabokhag, a andang!

12. Na si-i ko ona-an niyan so Kitab o Musa, a ladiyawan, go Limo: Na giyaya na Kitab a to-miyanto, a basa Arab, ka a niyan mapaka-iktiyar so Mindadarwaka, go Tothol a mapiya ko miphipi-iyapiya.

13. Mata-an! A so siran a Pitharo iran: A aya Kadnan nami na so Allah, oriyen niyan na miyontol siran, na da-a Pangandam iran, go

قُلْ مَا كُنْتُ بِدِعَائِنَ الرَّسُولِ وَمَا أَدْرِي
مَا يَفْعُلُ بِي وَلَا يَكُنْ لِّيَغْنِي إِلَّا مَا يُوحَى
إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّهِينٌ ﴿١﴾

قُلْ أَرَيْتَنِي إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ
بِهِ وَشَهَدْتُ شَاهِدًا مِّنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَىٰ
مِثْلِيٍّ فَعَانِي وَأَسْتَكْبِرْتُمْ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَهِيدُ الْقَوْمَ الظَّلَمِينَ ﴿٢﴾

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا
لَوْكَانَ خَيْرًا مَا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذَا
يَهَتَّدُوا إِلَيْهِ فَسَيَقُولُونَ هَذَا
إِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿٣﴾

وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبْ مُوسَىٰ إِلَيْهِمْ رَحْمَةً
وَهَذَا كَتَبْ مُصَدِّقٌ لِسَانًا عَرَبِيًّا
لِئِنْذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشِّرَ
لِلْمُحْسِنِينَ ﴿٤﴾

إِنَّ الَّذِينَ قَاتَلُوا رَبِّنَا اللَّهَ ثُمَّ أَسْتَقْبَمُوا فَلَا
خُوفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزُنُونَ ﴿٥﴾

di siran makamboko (ko Alongan a Maori);

14. Siran man i khimangaruk ko Sorga, makakakal siran non: Balas sabap ko pinggolaola iran.

15. na piyanginsana Ami ko Manosiya so (Kaphiyapiya i ko) mbala a lokus iyan sa samporna a kaphiyapiya: Ini kaogat sukanian i Ina iyan sa marugun, go inimbawata iyan sa marugun. Na so kiyawidi niyan non, go so kiyapakagunuka-on somoso na tulo polo Olan. Taman sa igira-a minisampai ko kakhasad iyan go i sampai sa pat polo ragon, na Tharo-on niyan: Kadnan ko! Ilahamun Ka rakun so kapakapanalamat Akun ko Limo o Ka, a so ini Pangalimo o Ka rakun, go so mbala a lokus akun, go so Kapakapagamal Akun sa mapiya a Masowat Ka on, go Tanorangka Rakun so manga Moriyatao Akun; Mata-an! A Sakun na mithaobat Ako Ruka, go Mata-an! A Sakun na pud ko Mimbabayorantang (Ruka).

16. Siran man so Tharima-an Ami kiran so mapiya ko pinggolao-la iran, go Punapin Ami so manga karata-an nirana, a pud ko khimangaruk ko Sorga; diyandi a bunar a so ini diyandi kiran.

17. Na so Mitharo ko mbala a lokus iyan: A marshik a ruk iyo! Ino

أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَلِدِينَ فِيهَا جَزَاءً
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

وَصَّيَّنَا إِلَيْنَاهُ بِوَالدِّيَهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ
أُمَّهَّهُ كُرْهَاهَا وَوَضْعَتْهُ كُرْهَاهَا وَحَمَلَهُ
وَفَصَلَهُ شَلَشُونَ شَهْرًا حَقِّيَ إِذَا بَلَغَ
أَشْدَهُهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ
أَرْزَعَنِي أَنَّ أَشْكُرْ نَعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ
عَلَيَّ وَعَلَى وَلَدِيَ وَأَنَّ أَعْمَلَ صَلَاحًا
تَرَضِيهُ وَأَصْلِحَ لِي فِي دُرِّيَّتِي إِنِّي
بَتُّ إِلَيْكَ وَلِيَنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾

أُولَئِكَ الَّذِينَ تَنْبَغِلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا
عَمِلُوا وَنَتْجَازُهُمْ سَيْعَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ
الْجَنَّةِ وَعَدَ الْعَصْدِيقُ الَّذِي كَانُوا
يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾

وَالَّذِي قَالَ لِوَالدِّيَهِ أَفِ لَكُمَا

niyo rakun puphangangalukun i ka khaoyag akun (sharoman) a Sabunar a miya-ipos so miyagapidapid a manga pagtao ko miya-onna angko? Giya dowa oto na makapuphanguni siran sa tabang ko Allah (di-i ran Matharo a:) dowan dowan ka! Paratiyaya ka! Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar. na Tharo-on niyan: A da ko ungkai inonta na manga kabokhag o miyanga o ona!

أَتَعْدَ إِنِّي أَنْ أُخْرِجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَغْفِرُانِ اللَّهَ وَيَلْكَ مَا عِنْدَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا أَسْطِرٌ
الْأَوَّلَينَ

18. Siran man so piyamadayan siran o Katharo a (siksa) rakhus o manga pagtao a andang a miya-ipos ko miya-onna-an nirana pud ko manga Jinn a go so manga Manossiya; Mata-an! A siran na miyabalo siran a manga logi.

19. Na adun a ruk o omanni isa a manga Daradat pho-on ko pinggalubuk iran; go kagiya a ithoman Niyana kiran sa tarotop so manga galubuk iran, a siran na di siran khasalimbotan.

20. Na si-i ko Alongan a kaphaganaga ko siran a Miyamangongkir ko Apoi (na Tharo-on kiran a:) Ini pos iyo so manga pipiya niyo ko Kaoyagoyag iyo sa doniya, go siyawitan niyo to; na sa Alongan na-i na imbadal rukano so siksa a kahinan sabap ko Kiyapanakabor iyo ko Lopa sa di ontol, go sabap ko kiapanongklid iyo.

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَقٌّ عَلَيْهِمُ الْقُولُ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَسِيرِينَ

وَلِكُلِّ دَرَجَتٍ مِمَّا عَمِلُوا وَلِيُوْفِهِمْ أَعْمَلَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

وَيَوْمَ يُعَرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى الْأَنَارِ أَذْهَبُمْ طِبَّيْتُكُمْ فِي حَيَاةِكُمُ الْأُدُنْيَا وَأَسْتَمْعِنُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُخْرَجُونَ عَذَابَ الْهُنُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحِقْقَةِ وَمَا كُنْتُمْ نَفْسُقُونَ

21. Na Aloyang ka so (Hud a) pagari o (Moriyataao) Ad; gowani na piyaka-iktiyar iyan so pagtao niyan si-i ko mimbotoboto a ipamuthad, - na Sabunar a miyaipos so miyama-ka-iktiyar ko ona-an niyan go so oriyan niyan- (sa Pitharo Iyan a:) Da-a Pushowasowata niyo inonta so Allah. Mata-an! A Sakun na ikhaluk akun sukano ko siksa ko Alongan a lubi a mala.

22. Pitharo iran: Ba aya Kiyapaka-omangka rukami na kagiya a phakitalikhodan ka Rukami so manga Katohanhan nami? Na pakadansalangka rukami so ipuphangangaluk ka Rukami o Suka na pud ko manga bunar!

23. Pitaro Iyan: A so katawi ron na si-i bo ko Allah; na ipushampai Akun rukano so ini Sogo rakun noto, Na ogaid na Sakun na pu-khailai Yakun sukano a pagtao a da-a manga mulung iyo!

24. Na kagiya a mailai ran noto a gabon a mababalawag, a papantu-kun niyan so manga balintad iran, na Pitharo iran: A giyangkaya a gabon a mababalawag na pagoran-an tano niyan! Kuna, ka sukanian so piyalokalokan niyo to!- Ndo a kadadaluman sa siksa a mal-ipodus!

25. A phowalasun niyan so langowan taman sabap sa Sogowan o kadnan Niyan! Na kiyapita-an siran

وَإِذْ كُرَّحَ عَلَيْهِ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ
بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتِ النُّذرُ مِنْ بَيْنِ
يَدِيهِ وَمِنْ خَلْفِهِ إِلَّا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهُ
إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابًا يَوْمًا عَظِيمًا

قَالُوا أَجِئْنَا لَكَ فِكَارًا عَنْ مَا هَمْسَنَا فَأَنَا
بِمَا تَعْدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْ دُنْلَهُ وَأَنْتُلْغُكُمْ مَا
أُرْسَلْتُ بِهِ وَلَكُمْ أَنْكُمْ قَوْمًا
بِحَمْلَوْتَ

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلًا أَوْ دِيْنَهُمْ
قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُتَطَرِّبًا بَلْ هُوَ مَا
أَسْتَعْجِلُمُ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ

تُدْمِرُ كُلَّ شَيْءٍ بِمَرْبَاهَا فَاصْبَحُوا
لَا يُرَى إِلَّا مَسْكُونُهُمْ كَذَلِكَ نَعْرِي

الْقَوْمُ الْمُجْرِمُونَ

a da-a khailai a rowar ko manga darpa iran! Lagidaya man a kambalasi Ami ko pagtao a manga baradosa!

26. Na Sabunsabunar a piyaki khapa-ar Ami kirin so da Ami rukano to Pakikhapa-arun, go singgayan Ami siran sa kanug, go manga kailai, go manga kaguda; na da kirin makanggai a gona so kanug iran, go so manga kailai ran, go so manga kaguda iran, sa maito bo, kagiya siyangka iran so manga Ayat o Allah; na kiyatangkalan siran o piyamagurugan niran noto (a siksa)!

27. Na Sabunsabunar a bininasa Mi so makaliliyot rukano a manga Ingud, go phikhasokasoi Ami magosai so manga Ayat, ka-an siran makambalingan (ko ontol).

28. Na ino siran da katabangi o siran a kinowa iran a salakao ko Allah a puphangampitun a manga Katohanan? Kuna, ka mini Gaib siran kirin: na giyoto man so kabokhag iran, go so ini pangangkob iran (ko Allah).

29. Na gowani na piyakasangor Ami Ruka so phipira katao ko manga Jinn, a phamakinugun niran so Qur-an: Na kagiya a makadarpa siran non, na Pitharo iran: Rurunuk kano! na kagiya a mapasad, na mimbalinan siran ko pagtao iran, a phphamakaiktiyar siran.

وَلَقَدْ مَكَثُوكُمْ فِيمَا إِنْ مَكَثْتُكُمْ فِيهِ
وَجَعَنَا لَهُمْ سَعَاءً وَبَصْرًا وَأَفْيَدَهُمْ فَمَا
أَغْنَى عَنْهُمْ سَعْهُمْ وَلَا أَبْصَرُهُمْ وَلَا
أَفْعَدُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَحْمَدُونَ
إِنَّا يَنْهَا اللَّهُ وَحْـا يَهُمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهِنُونَ

وَلَقَدْ أَهْلَكَنَا مَا حَوَلَ كُمْ مِنَ الْقَرَىٰ
وَصَرَفَنَا الْآيَاتِ لِعَلَمَنَا بِرَجْعَونَ

فَلَوْلَا نَصَرَهُمُ الَّذِينَ أَنْخَذُوا مِنْ دُونِ
اللَّهِ قُرْبَانَاهُمْ لَهُمْ بِلْ ضَلَّوْا عَنْهُمْ
وَذَلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا
يَفْرُوتُونَ

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرَ مِنَ الْجِنِّ
يَسْتَعِيْدُونَ الْقُرْءَانَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ
قَالُوا أَنْصُوْا فَلَمَّا أُثْبَتُنَّهُ وَلَوْلَا إِلَيْهِ قَوْمٌ
مُنْذِرِينَ

فَأَلْوَاهُنَّ مِنْ أَنَا سَمِعْتَنَا كِتَابًا نَزَّلْتَ
مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى طَرِيقٍ
مُسْتَقِيمٍ

30. Pitharo iran: Hai pagtao Ami! Mata-an! A Sukami na adun a miyanug Ami a Kitab a Initoron ko oriyan o Musa, a to matanto ko miya-onan niyan: A Phakatoro ko bunar go si-i ko okit a maka-o ontol.

31. Hai pagtao Ami! Tarima a niyo so pakapuphanolonun o Allah, go Paratiyaya-a niyo Sukaniyan: Ka Napiyan kano Niyan ko manga dosa niyo, go lupasun kano Niyan ko siksa a malipudus.

32. Na sa dun sa di tomarima ko Pakapuphanolonun o Allah, na di makapalagoi si-ko Lopa, go da-a mambagiyen niyan a salakao ko Allah a manga Panarigan. Siran man i matatago ko kadadag, a mapayag.

33. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah, a so Miyadun Ko manga Langit a go so Lopa, go da Dokawi ko Kiya-aduna Niyan kir-an, na Gaos Iyan so Kapagoyaga Niyan ko miyamatai? Owai, mata-an! A Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

34. Na si-i ko Alongan a kaphaganaga ko siran a Miyamangongkir ko Apoi, (na Tharo-on kirana:) Ba ini di bunar? Tharo-on nirana: Owai, Ibut ko Kadnan nami (ka bunar dun). Tharo-on Niyan: na ta-ami niyo so siksa sabap ko Kiya-ongkir iyo!

يَنْقَوِمُنَا أَجْبَوْا دَاعِيَ اللَّهَ وَاءَ امْنَوْا يَهِ
يَغْفِرُ لَكُمْ مَنْ ذُنُوبُكُمْ وَيُجْزِمُكُمْ
مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ

وَمَنْ لَا يُحِبُّ دَاعِيَ اللَّهَ فَلَيَسْ بِمُعَجِّزِي
الْأَرْضِ وَلَيَسْ لَهُ مِنْ دُونِهِ أُولَيَاءٌ
أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

أَوْلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ وَمَنْ يَعْيَى مِنْ قِبَلِهِنَّ يَقْدِرُ عَلَىَ
أَنْ يُخْلِي الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ

وَيَوْمَ يُعَرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلِيسْ
هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا
الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

35. Na Phantangka (Ya Muhammad) lagid o Kiyaphantang o manga babagur i tindug ko manga Sogo, go Dingka kiran phagalokaloki (so siksa). Lagid o ba Mata-an a siran ko Alongan a kasandungi ran ko idi-diyandi kiran na da-a minitarug iran (ko doniya) a rowar ko isa ka oras ko kadaondao. (Giyaya na) kapamakasampai: na ba-adun a mbinasa-an a rowar ko pagtao a manga songklid?

Surah Muhammad-47

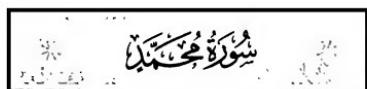
Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. So Miyamangongkir go miyangalang siran ko lalan ko Allah, na inilang Iyan so manga Amal iran.

2. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya go Piyaratiyaya iran so Initoron ko Muhammad, -a Sukaniyan so bunar a pho-on ko Kadnan niran,- na liyalas Iyan kiran so manga dosa iran go piyaka-ontol Iyan so butad iran.

3. Giyoto man na sabap sa mataan! A so Miyamangongkir na kidug iran so ribat. Na Mata-an! A so Miyamaratiyaya na kidug iran so ontol a pho-on ko Kadnan niran: Giyoto man i Kapuphayaga o Allah

فَاصْرِكُمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ
وَلَا سُتْحِلْ لَهُمْ كَيْنُومْ يَوْمَ بِرْقَنَ مَا
يُؤْعَدُونَ لَمْ يَلْبِسُوا إِلَّا سَاعَةً مِنْ
نَهَارٍ بَلْغَ فَهْلَ يَهْلَكُ إِلَّا قَوْمٌ
الْفَسِيقُونَ ٢٥

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ
أَعْنَلَهُمْ

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَمَنُوا
بِمَا نَزَّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَرَ
عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بِالْهُمْ ٢٦

ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَتَبْعَوُ النَّطَلَ وَأَنَّ
الَّذِينَ ءَامَنُوا أَتَبْعَوُ الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ
يَضْرُبُ اللَّهُ لِلرَّاسِ أَمْتَلَهُمْ ٢٦

ko manga Manosiya ko manga ibar-at kiran.

4. Na igira-a minithumo niyo so Miyamangongkir na kapitol sa manga lig; taman sa igira-a miyapakadakul iyo so kapuphamonowa kiran na ilota niyo so kapamatong; na (pakaliyowa niyo siran sa) kapudi ko oriyan Niyan, o di na ka-a on sa ginawa, taman sa mibutad o kambonowai so manga punpunud iyan; giyoto man; na o Kabaya o Allah na Mata-an a Khapugus Iyan siran, na ogaid na (ini Sogo aya ka) kagiya i thiyoba Iyan ko saba-ad rukano so saba-ad. Na so Miyangapupurang sa lalan ko Allah, na di Niyan ndun pagilangun so manga galubuk iran.

5. Thoro-on Niyan siran ndun, go phaka-ontolun Niyan so butad iran,

6. Go phakasoludun Niyan siran ko Sorga a piyakikilala Niyan kiran sukaniany.

7. Hai so Miyamaratiyaya! O tabangi niyo so (Agama o) Allah, na thabangangkano Niyan, go phakabagurun Niyan so manga tindug iyo.

8. Na so Miyamangongkir na kabinasa a ruk iran, go inilang Iyan so manga galubuk iran.

فِإِذَا لَقِيْتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَاضْرِبُوهُنَّا رِبِّكُمْ حَقًّا
إِذَا أَخْتَمْتُمُهُمْ فَشَدُّوا الْوَثَاقَ فَإِمَّا مَا نَأْمَدُ
وَإِمَّا فَدَاهُ حَقًّا نَصْعَبُ الْمُرْبِثَ أَوْ زَارَهَا ذَلِكَ
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَا يَنْصُرُهُمْ وَلَكِنْ لَيَسُوا
بَعْضَ كُمْ بِعَصْمٍ وَالَّذِينَ قُلْنُوا فِي سَيِّلٍ
اللَّهُ فَلَنْ يُبْلِلَ أَعْمَلَهُمْ

سَيَهِدِهِمْ وَيَصْلِحُ بَأْلَمَهُمْ

وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَفَهَا هُمْ

يَتَأْمِيْهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنْ تَنْصُرُوا وَاللَّهُ يَنْصُرُكُمْ

وَيُنَيِّتُ أَفْدَامَكُمْ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعْسَاهُمْ وَأَضَلَّ
أَعْنَلَهُمْ

9. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na ini kagowad iran so ini Toron o Allah; Na inilang Iyan so manga Amal iran.

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَلَاحَظُ
أَعْمَالَهُمْ

10. Ba siran da makandalakao ko Lopa, ka-a niran mailai o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miya-onan niran? Piyowalas siran o Allah. na bagiyan o Miyaman-gongkir so manga lagid iyan.

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا إِكْفَافَ
كَانَ عَنِّقَةً لِّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَلِلْكُفَّارِنَ أَمْتَلُهُمْ

11. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah i Panarigan o siran a Miyamaratiyaya; na Mata-an! A so Miyamangongkir na da-a Panarigan niran.

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ
الْكُفَّارِنَ لَا مَوْلَى لَهُمْ

12. Mata-an! A so Allah na phakasoludun Niyan so Miyamaratiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya ko manga Sorga, a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig. Na so Miyamangongkir a sasawitan niran (so doniya) go puphanganganungkan siran sa lagid o kapuphanganganungkan o manga binatang; na so Naraka i darpa iran.

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَّبَغِي مِنْ تَحْنَاهَا الْأَنْهَارُ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَسْتَعْنُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا أَنْتُمْ
الْأَنْعَمُ وَالنَّارُ مَوْيَ لَهُمْ

13. Na madakul a Ingud, a suka-niyan i tanto a mabagur a di so Ingud Ka (Ya Muhammad), a so piyaka-awa Ka niyan, a bininasa Mi siran, na da-a miyakatabangkiran.

وَكَانُنَّ مِنْ قَرِيبَةِ هِيَ أَشَدُّ فُوَادًا مِنْ قَرِيبَتِكَ
الَّتِي أَخْرَجَنَّكَ أَهْلَكَهُمْ فَلَا نَاصِرَ
لَهُمْ

14. Ino so tao a mithakna ko karina a pho-on ko Kadnan Niyan, ba lagid o tao a pipharasanon so

أَفَنْ كَانَ عَلَىٰ بِلِينَةٍ مِنْ رَبِّهِ، كَمَنْ زُبَنَ لَهُ
سُوءُ عَمَلِهِ، وَأَبَيْعُوا أَهْوَاهُمْ

marata ko galubuk iyan (na aya kiya-ilaya niyan non na mapiya), go piphapangonotan niran so manga nunga iran?

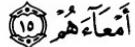
15. Aya ropa-an o Sorga a so ini diyandi ko Miyamananggila: Na katatagowan noto sa manga lawasaig a ig a di kharumbis, go manga lawasaig a gatas a di phagalin so ta-am iyan, go manga lawasaig a Arak a mapiya i ta-am ko puphamanginon, go manga lawasaig a tunub a da-a saninsaning iyan; go ruk iran ro-o so pithibarang a manga Onga, go Ma-ap a pho-on ko Kadnan niran. Ba lagid o sukaniyan a kakal ko Naraka, go puphamakainomun siran sa ig a phulikabo, na phangatutphud iyan so manga tinai ran?

16. Na pud kiran so tao a Puphamakinugun Ka niyan, taman sa igira miyakaliyo siran pho-on ko Hadapan Ka na Tharo-on niran ko siran a piyamugan ko Kata-o: Antona-ai Pitharo Iyan kagiya? Siran man so piyarkat o Allah so manga poso iran, go Piphapangonotan niran so manga kabaya iran a ribat.

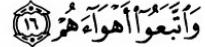
17. Na so Miyangatotoro na inomanan Niyan siran sa Torowan, go inibugai Niyan kiran so Pananggila iran.

18. na ba-adun a pukhanayao iran a rowar ko Bangkit sa kapaka-

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُنَقِّبُونَ فِيهَا أَنْهَرٌ مِّنْ
مَاءٍ غَيْرِهِ أَسِنٌ وَأَنْهَرٌ مِّنْ لَبَنٍ لَّهُ يَنْفِرُ
طَعْمُهُ وَأَنْهَرٌ مِّنْ حَمْرَلَدَةٍ لِلشَّرِيكِينَ
وَأَنْهَرٌ مِّنْ عَسْلٍ مُصَفَّىٰ وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ
الشَّرَبَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّنْ رَبِّهِمْ كُمَّ هُوَ
خَلِيلٌ فِي الْأَنَارِ وَسُقُومٌ أَمَّا حَمِيمٌ فَقَطَّعَ
أَمْعَاءَ هُمْ

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَقًّا إِذَا حَرَجُوكُمْ
عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَا ذَادَ أَقَالَ
إِلَيْكَ أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ
وَأَتَبْعَوْهُ أَهْوَاءَ هُمْ

وَالَّذِينَ أَهَدَدُوا زَادَهُمْ هُدَىٰ وَأَنَّهُمْ
نَفَوْتُهُمْ

فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَلْسَانَهُمْ أَنْ تَأْتِيهِمْ بَعْتَهُ

talingoma niyan kiran a mitalumba? Na Sabunar a adun a miyakatalingoma a manga nana-o ron. Na andamanaya i kakhaparoliya iran ko Pananadum iran amai ka da-an kir-an a miyakatalingoma?

19. Na Tangkudangka a Mata-an naya! A da-a Patot a Pushowasawatun inonta so Allah, go Pangunika sa Ma-ap makapantag ko Dosangka, Arakhus o Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai. Na so Allah na katawan Niyan so di-i niyo pagalinalinan nggalubuk go so darpa iyo.

20. Na gi-i Tharo-on o siran a Miyamaratiyaya: A o ba bo adun a Initoron a Surah! Na igira adun a Initoron a Surah a piyakasagogod go miya-aloi ron so kambonowai, na Mailaingka so kadadaluman so manga poso iran sa gudamun a Phagilaingka iran sa kailai o mikokolob rukaniyan so kapatai. Na aya patot kiran,-

21. Na Kapangonganotan go Katharo a mapiya. Na igira-a miyatukhus so punggolaola-an, na o bunara iran so Allah na Mata-an a mabaloi a mapiya a bagiyan nirana.

22. Na ino masikun sukano na o makakhapa-ar kano na phaminasa kano ko Lopa, go phanuphudun niyo so manga kathotonganaya iyo?

فَقَدْ جَاءَ أَشْرَأْتُهَا فَإِنَّ لَهُمْ إِذَا جَاءَهُمْ
ذَكْرَ نَهْمٍ

فَاعْمَلْهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ
لِذَنِيْكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقْلِبَكُمْ وَمُتَوْنِكُمْ

وَيَقُولُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لَوْلَا نَزَّلْتَ سُورَةً
فَإِذَا أَنْزَلْتَ سُورَةً تُحَكِّمُهُ وَذَكِرَ فِيهَا
الْفَقَاتُ الْرَّأْيَتُ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرًا عَجِيْنَى عَلَيْهِ مِنْ
الْمَوْتِ فَأَوْلَى لَهُمْ

طَاعَةً وَقُولُ مَعْرُوفٍ فَإِذَا عَنِ الْأَمْرِ
فَلَوْصَكْدُقُوا اللَّهُ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ

فَهَلْ عَسِيْتُمْ إِنْ تَوَلَّتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا
فِي الْأَرْضِ وَتُقْطِعُوا أَرْحَامَكُمْ

23. Siran man so Pimorka-an siran o Allah, na bingul Iyan siran go biyota Niyan so manga kailairan.

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنْهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ
وَأَغْمَى بِأَبْصَرِهِمْ ٣٣

24. Ino iran ndi punggudaguda-a so Qur-an, ba kiyatagowan so manga poso sa manga kandado niyan?

أَفَلَا يَتَبَرَّوْنَ الْقُرْءَانَ أَمْ عَلَىٰ قُلُوبٍ
أَفَفَالَّهَا ٣٤

25. Mata-an! A so siran a miphato ko manga talikhodan niran ko oriyan o kiyapayag kirian o Torowan, na so Shaitan na pipharasan niyan kirian, go piyakapulagod iyan siran.

إِنَّ الَّذِينَ أَرْتَدُوا عَلَيْهِنَّ أَذْنَارَهُمْ مِنْ
بَعْدِ مَا نَبَّأَنَّ لَهُمُ الْهُدَىٰ الشَّيْطَانُ
سَوْلَ لَهُمْ وَأَمْنَى لَهُمْ ٣٥

26. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Pitharo iran ko siran a miyangagogowad ko Initoron o Allah: A pagonotan nami sukano dun ko saba-ad ko olaola. Na so Allah na katawan Niyan so khipaguma-an niran.

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَاتُلُوا الَّذِينَ كَرِهُوا
مَا نَزَّلَكَ اللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ
فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
إِسْرَارَهُمْ ٣٦

27. Na antona-a i khasowa, amai ka tanganun siran o manga Malai-kat, a pamuntolun niran so manga paras iran go so manga likod iran?

فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ
يَصْرِيُوتُ وُجُوهُهُمْ وَأَذْنَارُهُمْ ٣٧

28. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na kidug iran so ini Kararangit o Allah, go ini kagowad iran so Ikasosowat Iyan; na inilang Iyan so manga Amal iran.

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ أَتَبْعَدُوا مَا أَسْخَطَ
الَّهُ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ
أَعْمَالَهُمْ ٣٨

29. Ba aya tarima-on o siran a khikadaluman so manga poso iran sa gudamun, na di dun phakaguma-on Allah so manga si-ig iran?

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرْضٌ
أَنَّمَّا يُخْرِجُ اللَّهُ أَضْعَافَهُمْ ٣٩

30. Na o kabaya Ami na Mata-an a mapaki-ilai Ami siran Ruka, na Khakilalangka siran ndun sabap ko tanda iran: Na Mata-an a Kha-kilalangka siran ndun si-i ko ilat o Katharo! Na so Allah na katawan Niyān so manga galubuk iyo.

31. Na Mata-an a puthiyoba-an Ami sukano taman sa katokawan Nami (sa mapayag) so-khipanana-gontaman rukano, a go so manga Papantang, go mapayag Ami so manga Totholan rukano.

32. Mata-an! A so Miyaman-gongkir, go miyamangalang ko la-lan ko Allah, go siyorang iran so Rasul ko oriyan o kiyapayag kirān o Torowan, na da dun a mibinasa iran ko Allah a maito bo, go ilangun Niyān so manga galubuk iran.

33. Hai so Miyamaratiyaya! Onoti niyo so Allah, go onoti niyo so Rasul, go di niyo mbinasa-a so manga galubuk iyo!

34. Mata-an! A so Miyaman-gongkir, go miyamangalang ko la-lan ko Allah, oriyan niyan na miyatai siran, a siran na manga kapir, na di siran ndun Napiyan o Allah.

35. Na di kano khalobai go di kano phanguni sa kalilintad a suka-no i makadada-ag; ka so Allah na babid iyo, go da dun a khorangun

وَلَوْنَشَاءُ لَا رَيْتَ كُمْ فَلَعْرَفْتُهُمْ
بِسِيمَهُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي لَحْنٍ
الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْنَلَكُمْ

وَلَنَبْلُوْكُمْ حَتَّىٰ نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ
وَالصَّدِّيقِينَ وَنَبْلُوْا الْخَبَارَكُمْ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
وَسَأَفَوْا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ
أَهْدَىٰ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهُ شَيْئًا وَسَيُحِيطُ
أَعْنَلَهُمْ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ إِمَّا آتَيْتُمُهُمْ أَطْبِعُوا اللَّهَ
وَأَطْبِعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا أَعْنَلَكُمْ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
ثُمَّ مَا تُوْرُهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يَعْفَرَ اللَّهُ هُمْ

فَلَا تَهْتُوْهُمْ وَنَدْعُهُمْ إِلَى السَّلِّمِ وَأَسْتُرُ
الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَرْكَعُ

Niyan rukano ko manga galubuk iyo.

36. So Kaoyagoyag ko doniya na matag katumbangan a go karimbaran: Na o Paratiyaya kano go Mananggila kano, na ibugai Niyan rukano so manga balas rukano, go di Niyan rukano phangunin so manga tamok iyo.

37. O panguniya Niyan rukano to (langon) sa Shabunaran Niyan rukano, na muligut kano, na kha-payag iyan so manga rarangit iyo.

38. Ah! Sukano waya na puthawagun kano ka angkano makapamumugai sa lalan ko Allah, na so saba-ad rukano na tao a puphuligut. Na sa tao a muligut, na aya dun a kiyapuligutan niyan na giya gina-wa niyan: Ka so Allah i kawasa, na sukano i manga miskin. Na o tali-khod kano na Somambi sa pagtao a salakao rukano, oriyan niyan na di siran mabaloi a manga lagid iyo!

Surah Al-Fat-h-48

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na Phakada-agun Nami Suka (Ya Muhammad) sa da-ag a Mapayag:

أَعْمَلَكُمْ
٢٥

إِنَّمَا لِلْحَيَاةِ الدُّنْيَا لَيْعٌ وَلَهُوَ أَنْ
تُقْنَصُوا تَنْفُقًا يُؤْتِي كُمْ لَجُورَكُمْ
وَلَا يَسْتَكِنُكُمْ أَتْوَالَكُمْ
٢٦

إِنْ يَسْتَكِنُكُمْ هَا فَيَحْفِكُمْ تَبْخَلُوا
وَيُخْرِجُ أَضْفَانَكُمْ
٢٧

هَذَا نَمْهُوكُلَّاءَ تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخَلُ
وَمَنْ يَبْخَلْ فَإِنَّمَا يَبْخَلُ عَنْ نَفْسِهِ
وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي الْأَفْرَادِ وَإِنَّ
تَنْلُوْا إِسْتَبْدَلُ قَوْمًا عِنْدَكُمْ شَمَّ
لَا يَكُونُونَ أَمْثَالَكُمْ
٢٨

سُورَةُ الْفَتْحِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتَحًا مُبِينًا

١

2. Ka kagiya a Punapin Ruka o Allah so miya-on a Dosangka go so miya-ori, go tharotopun Niyan so Limo Iyan Ruka, go Thoro-ongka Niyan ko okit a maka-o ontol,

3. Go Thabangangka o Allah sa tabang a mabagur.

4. Sukaniyan so piyakatoron Niyan so kathatana ko manga poso o Miyamaratiyaya, ka-an siran makaoman sa Paratiyaya, -a rakhus o (andang a) Paratiyaya iran. Na ruk o Allah so manga tantara ko manga Langit go so Lopa. Na tatap a so Allah na Mata-o, a Maongangun,-

5. (Ini Sogo Iyan so Kaphurangka) kagiya a phakasoludun Niyan so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miamaratiyaya a manga Babai ko manga Sorga, a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, makakakal siran ro-o, go pulalasun Niyan kiran so manga karata-an nirian; -Na miyaloi yoto si-i ko Allah a da-ag, a mala,-

6. Go a Niyan masiksa so Puphamanangin a manga Mama, go so Puphamanangin a manga Babai, go so manga pananakoto a manga Mama, go so manga pananakoto a manga Babai, a ipaga-arangan nirian so Allah sa arangan a marata; si-i kiran so pukhagolinggoling a marata: Na kiyararangitan siran o Allah

لِيغْفِرَ لَكُمْ أَللَّهُمَّ مَا تَقْدَمَ مِنْ ذَنْبِكُمْ وَمَا
تَأْخُرُ وَمَا تَعْمَلُ مِنْهُ عَلَيْكُمْ وَمَا تَهْدِي
صَرَاطًا مُسْتَقِيمًا

وَيَصْرُكُمْ أَللَّهُمَّ نَصْرًا عَزِيزًا

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ
الْمُؤْمِنِينَ لِيَرْزَادُوهُ إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ
وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ
اللَّهُ عَلَيْهِ حِكْمَةً

لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّتِ بَحْرِي
مِنْ تَحْنِهَا الْأَنْهَرُ خَلِيلِنَ فِيهَا وَيُكَافِرُ
عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا
عَظِيمًا

وَيُعَذِّبَ الْمُنَفِّقِينَ وَالْمُنَفَّقَاتِ
وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّانِينَ
بِاللَّهِ ظَلَّتِ السَّوْءَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ
وَعَصَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعْنُهُمْ وَأَعَدَّ
لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

go Pimorka-an Niyan siran, go ini thiagar Iyan kiran so Jahannam. Na mikharatarata a khabolosan.

7. Na ruk o Allah so manga tantara ko manga Langit a go so Lopa. Na tatap a so Allah na Mabagur, a Maongangun.

8. Mata-an! A Sukami na Siyogo Ami Suka (Ya Muhammad) a saksi, go Puphamanothol sa mapiya, go Puphamaka-iktiyar:

9. Ka-a niyo Maparatiyaya so Allah, go so Sogo Iyan, go a niyo Sukaniyan katabangi, go a niyo Mashulasula Sukaniyan, go a niyo Miphoroporo so Allah ko kapitapita go so kagabigabi.

10. Mata-an! A so siran a gi-i siran Ruka makiphasada, na aya dun a gi-i iran miphasa da na so Allah: So lima o Allah na maliliyawao ko manga lima iran; na sa dun sa ndorat na aya dun a kapundoratan niyan na giya dun a ginawa niyan; na sa tao a tomanun niyan so inibugai niyan a pasad ko Allah, na mbugan Niyan ndun sukaniyan sa balas, a mala.

11. Putharo-on Ruka dun o mithatalimbagak ko manga Arab: A miyatumbang kami o manga tamok ami go so manga ta-alok rukami, na pangunin Kamingka sa Ma-

وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

﴿٧﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا

﴿٨﴾

لِتَؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّزُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسْبِحُوهُ بُكْرَةً

وَأَصِيلًا

إِنَّ الَّذِينَ كُيْبَارُونَ كَإِنَّمَا يَأْعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَ بِعَهْدَهُ عَلَيْهِ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

﴿١﴾

سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَقْرَابِ شَغَلَتْنَا آتُونَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرَلَنَا يَقُولُونَ بِالْسِتِّهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ

ap! Di iran Pakitharo ko manga dila iran so da ko manga poso iran. Tharowangka: Na antawa-a i adun a mapukhapa-ar iyan rukano ko Allah a maito bo amai ka paka-antapan kano Niyan sa morala o di na paka-antapan kano Niyan sa Ompiya? Kuna, ka tatap a so Allah si-i ko gi-i niyo nggolaola-an na kaip Iyan.

12. Kuna, ka ini pagarangan niyo sa di dun makambalingan so Rasul a go so Miyamaratiyaya ko manga ta-alok kirian sa dayon sa dayon, go pipharasan noto ko manga poso iyo, go miyagarangan kano sa arangan a marata, go miyalaboi kano a pagtao a miyanga-bibinasa.

13. Na sa dun sa di Maratiyaya ko Allah go so Sogo Iyan na Mata-an! A Sukami na pithi yagaran Ami so Miyamangong kir sa kadug!

14. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa: Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan. Na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

15. Putharo-on o mithatalimba-gak, amai ko songowan niyo so manga taban ka phangowa-an niyo sukaniyan: A botawani kami niyo ka monot kami rukano; khabaya-an nirana kasambiyana nirana so manga

قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنْ أَنَّ اللَّهَ شَيْئًا إِنْ
أَرَادَتِكُمْ ضَرًاً فَأُوْزَادُكُمْ نَعْمَالًا كَانَ
اللَّهُمَّ إِنَا عَمَلْنَا خَيْرًا ۝

بَلْ طَنَنْتُمْ أَنَّ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ
وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰ أَهْلِهِمْ أَبَدًا وَنَبِرَ
ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ طَرَقَ السَّوْءَ
وَكُشِّنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ۝

وَمَنْ لَرَبِّيْقِيْنِ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا
أَعْتَدْنَا لِلْكَفِّارِينَ سَعِيرًا ۝

وَلَلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَقْرِئُ مَنْ
يَشَاءُ وَمَنْ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَكَانَ
اللَّهُ عَفُورًا رَّحِيمًا ۝

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا أَنْطَلَقْتُمْ
إِلَىٰ مَغَانِمٍ لَتَأْخُذُوهَا ذُرُونَا نَتَعَكَّبُ
بِرِيدُوكَتْ أَنْ يُسَدِّلُوا لَكُمْ اللَّهُ أَعْلَمُ لَنْ
تَتَبَعُونَا كَذَلِكَ قَالَ اللَّهُ مِنْ

Katharo o Allah. Tharo-angka: Di kano Rukami dun pagonot. Guyoto man na Pitharo o Allah gowani, na Putharo-on niran ndun: Kuna, ka shi-igun kami niyo. Kuna, ka miya-baloi siran a da-a sasabotun niran inonta so maito.

16. Tharowangka ko mithatalim-bagak ko manga Arab: A thawagun kano (a phaka-aton) ko pagtao a adun a gu-us iyan a mala, a mipumbonowai niyo siran, o di na somang-kop siran; na o onoti niyo na mbugangkano o Allah sa balas, a mapiya. Na o talikhod kano lagid o kiyatalikhod iyo a miya-onsa, na shiksaan kano Niyan sa siksa a malipudus.

17. Da ko bota i dosa, go da ko lupo i dosa, go da ko pukhasakit i dosa (ko di iran kaonot sa Thumowan): Na sa dun sa monot ko Allah go so Sogo Iyan, na phakasoludun Niyan ko manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig. Na sa tao a tomaлиkhod, na shiksa-an Niyan sukanian sa siksa a malipudus.

18. Sabunsabunar a Miyasowat so Allah ko Miyamaratiyaya gowani ko di-i siran Ruka makiphasada ko atag o kayo: Na katawan Niyan so matatago ko manga poso iran, na piyakatoron Niyan kiran so kathatana, go ini Balas Iyan kiran so datag, a marani,

قَبْلُ فَسِيقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا إِلَّا كَانُوا
لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَتَدْعُونَ
إِلَىٰ قَوْمٍ أُولَئِي بَأْسٍ شَدِيدٍ نَقْتَلُوكُمْ
أَوْ نُسْلِمُوكُمْ فَإِنْ تُطِيعُونَا يُؤْتَكُمُ اللَّهُ أَجْرًا
حَسَنًا وَإِنْ تَتَوَلَّوْنَا كَمَا تَوَلَّتُمْ مِنْ قَبْلٍ
يُعَذِّبُكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَاجِ
حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَمَنْ يُطِيعَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ يُدْخِلُهُ جَنَّتَ بَحْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَرُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبُهُ عَذَابًا أَلِيمًا

﴿ لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ
إِذَا يَأْتُونَكُمْ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلَمَ مَا فِي
قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثْبَتَهُمْ
فَتَحَمَّلُوا بِرِبِّهِمْ ﴾

19. Go manga taban a madakul a phangakokowa iran sukaniyan. Na tatap a so Allah na Mabagur, a Maongangun.

20. Ini diyandi rukano o Allah so manga taban a madakul, a phangakokowa niyo sukaniyan, na pinggaga-a nan Niyan rukano aya, go lininding kano Niyan ko manga barokan o manga Manosiya, ka angkano mabaloi a tanda ko Miyamaratiyaya, go angkano Niyan Matoro ko okit a maka-o ontol;

21. Go adun a manga pud a da niyo pun noto maparoli, na Sabunar a katawan noto O Allah. Na tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

22. Na o pakimbonowai rukano so Miyamangongkir na i talikhod iran ndun so manga likod (iran); oriyan niyan na da-a khato-on nirana panarigan, go tabanga.

23. Okit o Allah a so andang a miya-ipos gowani: Na da dun a khato-on Ka a kasambi i ko okit o Allah.

24. Na Sukaniyan so lomininding rukano ko manga barokan nirana, go lomininding kirana ko manga barokan niyo si-i ko balintad sa Makkah, ko oriyan o kiyapakida-agun Niyan rukano kirana. Na tatap a so Allah si-i ko gi-i niyo nggolaola-an na phagilain Niyan.

وَمَعَانِيْكَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا وَكَانَ اللَّهُ
عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١﴾

وَعَدَكُمُ اللَّهُ مَعَانِيْكَثِيرَةً
تَأْخُذُونَهَا فَعَجَلَ لَكُمْ هَذِهِ وَكَفَ أَيْدِيَ
النَّاسِ عَنْكُمْ وَلَتَكُونَ إِلَيْهِ لِلْمُؤْمِنِينَ
وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢﴾

وَآخَرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا فَدَحَاطَ اللَّهُ
بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
فَدِيرًا ﴿٣﴾

وَلَوْ قَتَلْتُكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْمًا لِلْأَذْبَرِ
ثُمَّ لَا يَحْدُثُونَ وَلِيَأُولَانَصِيرًا ﴿٤﴾

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِ وَلَنْ
تَجِدَ لِسُنَّةَ اللَّهِ تَبَدِيلًا ﴿٥﴾

وَهُوَ الَّذِي كَفَ أَيْدِيهِمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيْكُمْ
عَنْهُمْ يَطْلُنَ مَكَةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ
عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٦﴾

25. Siran so Miyamangongkir go inalangan kano iran ko Al-Masjidil Haram, go so pamumugayan a miyarun ko kisampai niyan ko darpa iyan. Na o da so manga Mama a Miyamaratiyaya go so manga Babai a Miyamaratiyaya a di niyo siran pangatatawan a o ba niyo siran mirakhus mamono, na masogat kano sa sabap kir'an a kasala-an sabap ko di niyo kir'an katawi (na Phakitugul Iyan siran rukano): Kagiya a phakasoludun o Allah ko Limo Iyan so tao a kabaya Iyan, o minisibai siran na Mata-an a shiksa-an Ami so Miyamangongkir kir'an sa siksa a malipudus.

26. Gowani a tago-on o siran a Miyamangongkir ko manga poso iran so maratabat,- a maratabat ko kada-a mulung,-na piyakatoron o Allah so kathatana iyan ko Sogo Iyan go so Miyamaratiyaya, go ini-ilaham Iyan kir'an so Katharo a kapananggila, go miyabaloj siran a kiyapatotan saya go diya-itam naya. Na tatap a so Allah si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

27. Sabunsabunar a tiyoman o Allah ko Sogo Iyan so taginupun Niyan si-i ko bunar. Mata-an a phamakasolud kano dun ko Al-Masjidil Al-Haram, o kabaya o Allah a somasarig kano, a Puphamangopawan niyo so manga Olo niyo, go gi-i niyo nggogontingan, a da-a Pangan-

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّقُوكُمْ عَنِ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهُدَى مَعْكُوفًا أَنَّ
يَلْعُجَ حَمَلَهُ وَلَوْلَا رِحَالٌ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ
مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطْغُوْهُمْ
فَتُصِيبُكُمْ مِنْهُمْ مَعْرَةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ
لِيَدْخُلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ
لَوْتَرَبِيُّوا لِلْعَذَابِ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

إِذْ جَعَلَ اللَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمْ
الْحَمِيمَةَ حَمِيمَةَ الْجَهَنَّمَةَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ
سَكِينَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى
الْمُؤْمِنِينَ وَالْزَّمَهُمْ كَلِمَةً
الْتَّقْوَىٰ وَكَانُوا أَعْلَقَ بَهَا وَأَهْلَهَا
وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولُهُ الرُّؤْمَيَا بِالْحَقِّ
لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ
إِمَّا مِنْ مُحْلِقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمَفَصِّلَيْنَ
لَا تَخَافُونَ قُلْمِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا
فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِيلٍ فَتَحَمَّ

قریبًا

dam iyo. Na katawan Niyan so di niyo katawan, na adun a minibugai Niyan ko da pun noto a da-ag a marani.

28. Sukaniyan so Siyogo Iyan so Sogo Iyan rakhus o Torowan go so Agama a bunar, ka phakiombawan Niyan non so Agama sa kalangolangowan niyan: Na miyakatarotop so Allah a saksi.

29. So Muhammad na Sogo o Allah; na so manga pud Iyan na khitutugas ko manga kapir, a di-i siran khakalimowai. Pukhailaingka siran a khiroroko, a khisosojod, a gi-i siran mbabanog sa kakawasan a pho-on ko Allah a go Kasoswat. So tanda iran, na shisi-i ko manga paras iran pho-on ko rarad o Sojiod. Giyoto man i ropa-an nirau ko Taurat; na aya ropa-an nirau ko Injil: Na lagid o pur a Piyakambowat iyan so sina niyan, na miyabagur iyan sukaniyan, na miyakatiwaro na minipamayandug Iyan so tomadung iyan, a sosowatun niyan so miyamola, ka-aniyan mapakapuphagotug sa sabap kirau so manga kapir. Ini diyandi o Allah ko siran a Miyamaratiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya a pud kirau so Ma-ap, go balas, a lubi a mala.

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ, بِالْهُدَىٰ
وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظَهِّرَهُ, عَلَى الَّذِينَ كُلُّهُمْ
وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعْهُ وَأَشْدَاءُ عَلَىٰ
الْكُفَّارِ رُحْمَاءٌ بَيْنَهُمْ تَرِنُّهُمْ رُكَّاعًا سَجَدًا
يَتَغَوَّلُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ
فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ ثَنَيِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثْهُومٌ
فِي التَّوْرَةِ وَمُثْلُهُ فِي الْإِنْجِيلِ كَرَّعٌ
أَخْرَجَ سَطْعَهُ فَعَزَّزَهُ فَاسْتَغْلَظَ
فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوْقَهُ بَعْجِبٍ الزَّرَاعَ
لِيُغَيِّظَ بَهُمُ الْكُفَّارُ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ
أَمْنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً
وَأَجْرًا عَظِيمًا

Surah Al-Hujurat-49

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo pagonai so Allah go so Sogo Iyan; go kalukun niyo so Allah: Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

2. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo puphoron so manga sowara niyo sa makaombao ko sowara o Nabi, go di niyo puphamakatanogi Sukaniyan sa Katharo, lagid o kapuphamakatanogi o saba-ad rukano ko sabaad, ka o ba mailang so manga Amal iyo a sukanan na di niyo mai-inungka.

3. Mata-an! A so ibababa iran so manga sowara iran ko Hadapan o Rasulollah,-na siran man so tiyolabos o Allah so manga poso iran ko kapananggila: Adun a bagiyan nir-an a Ma-ap a go Balas a lubi a mala.

4. Mata-an! A so siran a Puthawagun Ka iran (Ya Muhammad) ko liyo o manga bilik, -na so kadakulan kirana di siran phamanabot.

5. Na o Mata-an! A siran na Miphantang siran taman sa kaliyo Wingka kirana, na Mata-an a khabaloi a mapiya a bagiyan nirana: Na

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَنْدِمُوا بِنَيْدِي
اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَقُولُوا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ
عَلِيمٌ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتُكُمْ
فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا يَجْهَرُوا مَهْلَكَةً
كَجَهْرٍ يَعْصِمُكُمْ لِعَضْعٍ أَنْ تَحْبَطَ
أَعْمَلُكُمْ وَأَنْ تُلَأْشِفُونَ ۝

إِنَّ الَّذِينَ يَعْصُمُونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولٍ
اللَّهِ أَوْ لِئِلَّاتِ الَّذِينَ آمَنُوا هُنَّ أَقْلَوْهُمْ
لِلنَّقْوَى لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ۝

إِنَّ الَّذِينَ يُنَادِونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجَّرَاتِ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ۝

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَابِرُونَ حَقَّتْ خَرْجَ إِلَيْهِمْ لِكَانَ
خَيْرًا لَهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝

so Allah na Manapi, a Makalimoon.

6. Hai so Miyamaratiyaya! O adun a miyoma rukano o songklid a tothol, na a mada niyo, ka o ba niyo kapumaratai so pagtao sabap ko di kapakakakaip, na mabaloi kano ko pinggolaola niyo a khipakashusundit.

7. Na tangkuda niyo a Mata-an! A matatago rukano so Sogo o Allah: Amai ka onotangkano Niyan ko madakul ko pukhaolaola, na Mata-an a makandarasag kano; na ogaid na so Allah na piyakikababaya-an Niyan rukano so Paratiyaya, go pipharasan Niyan noto ko manga poso iyo, go piyakikagowad Iyan runkano so Kaongkir, go so kapanongklid, go so Kandarowaka: Siran man na siran so khipaka-o ontol:

8. Gagao a pho-on ko Allah, go Limo. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

9. Na o adun a dowa ka sagorompung ko Miyamaratiyaya a pumbobono siran; na tanora niyo siran. Na amai ka phanalimbotan o isa sa dowa oto so pud iyan, na pakimbono kano ko phanalimbot taman sa di mundod ko Sogowan o Allah; na amai ka mundod, na tanora niyo siran ko ontol, go Paginontolan kano. Mata-an! A so Allah na pu-

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ أَمْنُوا إِنْ جَاءَ كُفُرٌ فَاسِقٌ بَيْنَنَا
فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصْبِحُوا قَوْمًا يَجْهَلُونَ
فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَدِيمَنَ

وَاعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوْمَلِيْكُمْ فِي
كَثِيرٍ مِنَ الْأَمْرِ لِعَنْتُمْ وَلَكُنَ اللَّهُ حَبَّبَ
إِلَيْكُمْ أَلِيْمَنَ وَرَبِّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَهَ
إِلَيْكُمُ الْكُفْرُ وَالْفُسُوقُ وَالْعَصِيَانُ
أُولَئِكَ هُمُ الرَّشِيدُونَ

فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَنِعْمَةٌ وَاللَّهُ عَلَيْهِ
حِكْمَةٌ

وَلِنَ طَلَابِنَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَفْتَلُوا
فَاصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتْ إِحْدَاهُمَا
عَلَى الْآخَرِ فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبَغِي حَتَّىٰ تَفْتَأِمَ
إِلَى أَمْرِ اللَّهِ فَإِنْ فَاءَتْ فَاصْلِحُوا بَيْنَهُمَا
بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُقْسِطِينَ

khababaya-an Niyan so manga o ontol.

10. So Miyamaratiyaya na aya bo Magariyari: Na tanora niyo so manga Pagari niyo, go kalukun niyo so Allah, ka angkano Mipangalimo.

11. Hai so Miyamaratiyaya! Di phamagurugi o isa a pagtao so isa a pagtao: Ka masikun a mabaloisiran (a puphamagurugan) a tomo a di siran, go di (phamagurugi o) manga Babai so manga pud a Babai: Ka masikun a mabaloisiran a tomo a di siran: (A puphamagurug); go di niyo puphapa-awinga so (manga pud o) manga ginawa niyo, go di niyo puthatalowa-an so manga patogina a piyakagowagowad. Miyakaratarata a ngaran so kapanongklid ko oriyan o Paratiyaya. Na sa tao a di niyan thao-batun, na siran man na siran so manga darowaka.

12. Hai so Miyamaratiyaya! Pakawatani niyo so madakul a kapan-ganganib; ka Mata-an! A so saba-ad ko kapanganganib na dosa; go di kano puphanoriman, go di puphamaganta a o saba-ad rukano so saba-ad. Ba khabaya i o isa rukano a kakana niyan ko sapo o Pagari niyan a miyatai? Na ini kagowad iyo to! Na kalukun Niyo so Allah: Mata-an! a so Allah na puphanarima ko taobat, a Makalimo-on.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْرَجُوا فَاصْلَحُوا بَيْنَهُمْ
أَخْرَجُوكُنْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرُوْمُ مِنْ قَوْمٍ
عَسَى أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا إِنْسَانٌ مِنْ
إِنْسَانٍ عَسَى أَنْ يَكُنْ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا نَلْمِزُهُ
أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنْبِرُوهُ أَلَّا لَقَدْ بَشَّ
الْأَنْسُمُ الْفَسُوقُ بَعْدَ إِلَيْمَنْ وَمَنْ لَمْ
يَتُبْ فَأُولَئِكُمُ الظَّالِمُونَ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَجْتَبَنَا كَيْرَامَ الظَّنِّ
إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْرٌ وَلَا يَجْسِسُوا
وَلَا يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَيْحَبُ
أَهْدُكُمْ أَنْ يَأْكُلْ لَحْمَ أَخِيهِ
مَيْتَانَكُمْ هَتْمُوهُ وَلَقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَابٌ

رَحِيمٌ

13. Hai manga Manosiya! Mata-an! A Sukami na Inadun Ami sukano a pho-on sa Mama a go Babai, go biyaloi Ami sukano a mbaram-barang a Bangunsa, a go pithikalo-kusan, ka angkano makakhikilala i. Mata-an! A aya lubi a susula-an rukano si-i ko Allah na so lubi a masanggila rukano. Mata-an! A so Allah na Mata-o, a Kaip.

14. Pitharo o (manga Badawi a) manga Arab: A Miyaratiyaya kami. Tharowangka (Ya Muhammad): A da kano Paratiyaya, na ogaid na aya Tharowa niyo na somiyangkop kami, ka da pun solud so Paratiyaya ko manga poso iyo. Na amai ka onotan niyo so Allah a go so Sogo Iyan, na da-a korangun Niyan rukano ko manga Amal iyo a maito bo. Mata-an! A so Allah na Mana-pi, a Makalimo-on.

15. Aya bo a titho a Khipaparatiyaya na so Piyaratiyaya iran so Allah go so Sogo Iyan, oriyen niyan na da siran paganganangan, go ini Panagontaman niran so manga tamok iran go so manga ginawa iran ko lalan ko Allah: Siran man na siran so Mimamata-an.

16. Tharowangka: A ba niyo phakitokawi ko Allah so okit iyo, a so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa? Na so Allah si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُم مِّن ذِكْرٍ وَأَنثَىٰ
وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَّالٍ لِتَعَارُفُوا إِنَّ
أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَنْفُسُكُمْ إِنَّ اللَّهَ
عَلَيْهِ حِلْدٌ ﴿١﴾

قَالَ الْأَعْرَابُ إِمَّا نَافَلَ لَمْ تُؤْمِنُوا
وَلَذِكْرِنَّ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلُ الْإِيمَانَ
فِي قُلُوبِكُمْ وَلَمْ تُطْبِعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ
لَا يَلْتَكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ
عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِمَّا نَوَّا إِلَيْهِ
وَرَسُولُهُ شُمًّا لَمْ يَرْتَأُوا وَجَهُدُوا
بِأَنَّمَا لَهُمْ وَآنفُسُهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿١﴾

قُلْ أَتَعْلَمُونَ اللَّهَ يَدِينِكُمْ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ كُلِّ شَيْءٍ عَلَيْهِ ﴿١﴾

17. Puphamagitongun niran a Limo iran Ruka (Ya Muhammad) a Kiyapagislam iran. Tharowangka: A di niyo puphamagitonga a Limo iyo Rakun a Kiyapagislam iyo. Kuna, ka so Allah na Iphananakawan Niyan rukano a Kiyatorowa Niyan rukano ko Paratiyaya, o su-kano na Mumamata-an kano.

18. Mata-an! A so Allah na katowan Niyan so Migagaib ko manga Langit a go so Lopa: Na so Allah na phagilain Niyan so gi-i niyo nggolaola-an.

Surah Qaf - 50

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Qaf. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Ibut ko Qur-an a Susula-an; (ka so Muhammad na Sogo o Allah).

2. Kuna, ka Miyamumusa siran sa kiyapaka-oma kirana Miyama-ka-iktiyar a pud kirana. Na Pitharo o Miyamangongkir: A giyaya na Shai a piyakamumusa!

3. Ino amai ka matai tano go mbaloi tano a botha, (khaoyag tano sharoman)? Giyoto na kapakandod a mawatan!

يَمْنُونَ عَلَيْكَ أَنَّ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَمُنُّوا عَلَىَ
إِسْلَامِكُمْ كُلَّ الَّهُ يَعْلَمُ عَلَيْكُمْ أَنَّ هَذَا كُمْ
لِلْأَيْمَنِ إِنَّ كُمْ صَدِيقَيْنَ

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَأَنَّ اللَّهَ بِصِيرٍ مَا تَعْمَلُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَ وَالْفَرْءَادِيْنَ

بَلْ عَجِبُوا أَنَّ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مُّنْهَمْ فَقَالَ
الْكَفَرُوْنَ هَذَا شَيْءٌ غَيْبٌ

أَءَذَامَتْنَا وَكَانَ رَبُّا ذَلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ

4. Sabunar a katawan Ami so pukhorangun kiran o Lopa; go shi-si-i Rukami so Daptar a sisiyapun.

5. Kuna, ka piyakambokhag iran so bunar ko kiyapaka-oma niyan kiran: Na siran na matatago ko butad a di thatana.

6. Ba iran da pagilailaya so Langit ko kaporowan niran? O andamanaya i kiyambalaya Mi ron go so kiyapharasi Ami ron, a da-a manga lubo niyan?

7. Go so Lopa a kiyayat Ami sukaniyan, go piyakabukunan Nami oto sa manga Palao, go piya katho Ami ron so pishoson a pakaranon,

8. Inungka, a go Pananadum o omuni Oripun a Puphangonganotan (ko Allah).

9. Na piyakatoron Ami a pho-on ko kawang so ig a madakul i gona, na piyakatho Ami sa sabap rukaniyan so manga Pamomolan go so pur a Mapuphuragon;

10. Go so manga Qormah a manga poporo, a adun a Onga niyan a miyakanggontogontor,

11. Pagupur ko manga Oripun (o Allah;) go ini oyag Ami oto ko Ingud a ma-atai: Lagid man oto so kaphakagumao (pho-on ko manga kobor).

قَدْ عِلِّمْنَا مَا نَقُصُّ الْأَرْضَ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا
كِتَابٌ حَفِظٌ

بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لِمَا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي
أَمْرٍ مَّرِيحٍ

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ
بَنَيْنَاهَا وَرِزَقْنَاهَا وَمَا هُمْ مِنْ فُرُوجٍ

وَالْأَرْضَ مَدَّنَاهَا وَأَقْيَنَا فِيهَا رَوْسَى
وَأَبْيَنَاهَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ

بَصَرَةٌ وَذِكْرٌ لِكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَآءًا مُّبَرَّكًا فَأَبْيَنَاهُ
جَنَّتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ

وَالنَّخْلَ بِاسْقَتِهِ لَهَا طَلْعٌ نَّصِيدٌ

رِزْقًا لِلْعَبَادَ وَاحِدِينَا يَهُ بَلَدَةٌ مَيْتَانًا
كَذَلِكَ الْخَرُوجُ

12. Tomiyaplis ko miya-onan an niran so pagtao Nuh, go so khibabaling sa (Ingud a) Rassi, go so pagtao a Samood,

13. Go so pagtao a Ad, go so Pir-aon, go so manga Pagari o Lut,

14. Go so khibabaling sa Aikah, go so pagtao o Tobba: Oman i isa kiran na piyakambokhag iyan so manga Rasul, na miyatangkud (kir-an) so siksa Akun.

15. Ba Kami minikopai ko Kiapangadun a paganai? Kuna, ka siran na matatago ko kashasangka ko Kaphangadun a bago.

16. Na Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya, go katawan Ami so pukhigudi sukanian o ginawa niyan: Go Sukami i lubi a marani ron a di so ogat ko bakurung;

17. Gowani a puphanorat so dowa a Malaikat, si-i sa kawanan go sa diyowang khi-o ontod;

18. Da-a Maputharo iyan a Katharo a ba da-a shisi-i rukaniyan, a tomotonggo a makadadarpa.

19. Na mitalingoma o sakratol maot so bunar. Giyoto man so Suka na puphalagoyan Ka sukanian!

20. Na iyopun so Sanggakala: Giyoto man so Alongan a diyandi.

كَذَّبُوا بِقَالَهُمْ قَوْمٌ نُوحٌ وَأَصْحَابُ الْرَّسُولِ
وَثَمُودٌ

وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْرَانُ لُوطٌ

وَأَصْحَابُ الْأَيَّكَةِ وَقَوْمُ بَعْجَ كُلُّ كَذَّبَ
الرُّسُلُ حَقٌّ وَعِيدٌ

أَفَعَيْنَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُرُونٌ فِي لَبِسٍ

مِنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ

وَلَقَدْ خَلَقْنَا إِلَيْنَنَ وَنَعَمْ مَانُوسِينَ يَهُ
نَفْسَهُ وَمَنْعِنْ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَلْ الْوَرِيدِ

إِذْ يَلْقَى الْمُتَّقِيَّاْنَ عَنِ الْمَيْنَ وَعَنِ الشَّمَاءِ

فَعِيدٌ

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَيْدٌ

وَجَاهَتْ سَكَرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ

مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ

وَنَقْنَحَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ

21. Na makaoma so oman i isa a ginawa: A adun a pud iyan a pundundugon go saksi.

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَاقِيٌّ وَشَهِيدٌ ﴿١٩﴾

22. (Tharo-on non a:) Sabunsabunar a miyatago Ka ko kalilipati sangkai, na piyokas Ami Ruka so mirurunding Ruka, na so Kailaingka sa Alongan nai na malambut!

لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا فَكَسَفْنَا عَنْكَ
غَطَاءً كَمَا بَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿٢٠﴾

23. Na Tharo-on o (Malaikat a) pud iyan: A giyaya so Kadadarpanangko.

وَقَالَ قَرِيبُهُ هَذَا مَا لَدَىٰ عَيْدِ ﴿٢١﴾

24. (Tharo-on o Allah:) Phoshanga niyo a dowa ko Naraka Jahan-nam so omani Miyongkir, a somiyangka,

أَلْقَيَافِ جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَيْدِ ﴿٢٢﴾

25. Phagurun ko mapiya, a Mumamalawani, a pukhadowadowaan,

مَنَاعَ لِلْخَيْرِ مُعْتَدِلٌ مُرِيبٌ ﴿٢٣﴾

26. A so miyangumba-al sa rimbang o Allah a Katohanhan a salakao: Na poshanga niyo sukaniyan ko siksa a sangat.

الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا أَخْرَفَ الْقِيَاهُ فِي
الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ﴿٢٤﴾

27. Tharo-on o (Shaitan a) pud iyan: Kadnan nami! Da akun dada-ga sukaniyan, na ogaid na miyatago ko kadadag a mawatan.

فَلَقَالَ قَرِيبُهُ دِرِنَانًا أَطْغَيْتَهُ وَلَكِنَّكَانَ فِي
ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٢٥﴾

28. Tharo-on (o Allah): Adi kano gi-i phapawala ko Hadapan Ko: Ka Sabunar a mini-ona Ko rukano so Kapaka-iktiyar.

فَالَّذِي لَا تَخْصِمُ الَّذِي وَقَدْ قَدَّمَتْ

إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ ﴿٢٦﴾

29. Di khasambiyen so Katharo ko Hadapan Ko, go di Akun shalimbotan so manga Oripun (Ko).

مَا يُبَدِّلُ الْقُولُ لَدَىٰ وَمَا أَنْ يُظَلِّمَ الْعَبْدُ ﴿٢٧﴾

30. Si-i ko Alongan a Tharo-on Ami ko Jahannam: Baka miyapuno? Na Tharo-on niyan: Ba adun a khiyoman?

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلْ أَمْتَلَأْتِ وَنَقُولُ هَلْ
مِنْ مَرِيدٍ ﴿٣١﴾

31. Na i pakarani so Sorga ko Miyamananggila, a di mawatan:

وَأَرْزَفْتَ الْجَنَّةَ لِلْمُنْفَيِنَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿٣٢﴾

32. Giyaya so idi diyandi rukano, a ruk o omani Puphananangoran (ko Allah) a masiyapun,

هَذَا مَا نُوعِدُنَّ لِكُلِّ أَوَابٍ حَفِظِرٌ ﴿٣٣﴾

33. A so ma-alukun ko Masaling-gagao, a Migagaib, go miyaka-oma rakhus o Poso a thotolabos:

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ
مُثِيبٍ ﴿٣٤﴾

34. Pamanolud kano ron sa kapiiya ginawa. Giyaya so Alongan a kakal!

أَدْخُلُوهَا سَلَمًا ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿٣٥﴾

35. Khakowa iran so nganin a kabaya iran ro-o; go adun a shisi-i Rukami a lawanon.

لَمْ يَاشَأْ وَنَفِيَّا وَلَدَنَا مَرِيدٌ ﴿٣٦﴾

36. Na madakul a bininasa Ami ko miya-onsa-an niran a pagtao, a siran i mala a di siran i gu-us, go miyanubnub iran so manga Ingud! Na ba adun a kiya-a pasan (niran)?

وَكُمْ أَهْلَكَنَا بِأَهْلِهِمْ مِنْ قَرْنِهِمْ أَشَدَّ
مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَفَّبُوا فِي الْأَلَكِدِ هَلْ مِنْ
مُحِيطٍ ﴿٣٧﴾

37. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a undao ko tao a ana sabot iyan, ma-ana tiyandang iyan so kapamamakinug, a sukanian na tomototo-o.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لِذَكَرٍ لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ
أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٨﴾

38. Na Sabunsabunar a Inadun Ami so manga Langit go so Lopa

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ

go so nganin a lut a dowa nan si-i ko num a Alongan, na da Kami raota a dokao.

39. Na Phantangingka so di iran Tharo-on, go Puthasbikun Ka so Podi o Kadnan Ka, ko di pun kapakasubang o Alongan, go so di niyampun kasudup,

40. Go si-i ko kagagawi-i, na Puthasbik Ka Rukaniyan, go so manga oriyen o Sojiod.

41. Na Pamamakinugangka so Alongan a mananawag so phanana-wag ko darpa a marani,-

42. Si-i ko Alongan a manug iran so lalis a rakhus o bunar: Giyoto man so Alongan a kapakambowat (ko kobor).

43. Mata-an! A Sukami na Sukami i Puphangoyag go Puphangimatai; go si-i Rukami so khabolosan,-

44. Si-i ko Alongan a manga bubungkag kiran, so Lopa, a gi-i siran makanggaga-an (lomiyo ko manga kobor): Giyoto man i kapulimod a malbod Rukami.

45. Sukami i lubi a Mata-o ko gi-i ran Tharo-on; na kuna a ba Ka kiran pakaphama-as. Na Pakitadumingka so Qur-an ko tao a ikaluk iyan so pangangaluk Akun!

وَمَا يَنْهَا مَعَ فِسْتَةٍ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا
مِنْ لُغُوبٍ

فَأَصِيرُ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَيَّحٌ مُّحَمَّدٌ
رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ
الْغَرْوَبِ

وَمِنَ الَّذِينَ فَسَيَّحُهُ وَأَذْبَرَ السُّجُودَ

وَاسْتَعْيَ يومٌ يَنْادِ الْمُنَادِي مِنْ مَكَانٍ

قَرِيبٌ

يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْمَةَ بِالْعَيْ ذَلِكَ يَوْمٌ

الْخَرْوْجُ

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمْتَثِّلُ وَإِنَّا

الْمَصْبِرُ

يَوْمَ تَشَقَّعُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَلِكَ

حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِ بِحَمَارٍ

فَذَكِّرْ بِالْقُرْءَانِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدٌ

Surah Al-Zariyat-51

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko puphamanambur sa mabandus,

2. Go so puphamangawid sa ma-punud,

3. Go so puphulalatas sa malbod,

4. Go so di-i nggomonggomon ko Sogowan,

5. Mata-an a so idi diyandi rukano na titlo a bunar,

6. Go Mata-an! A so Kokoman na phakatana dun.

7. Ibut ko Langit a adun a manga lalanon,

8. Mata-an! A sukano na matatago dun ko Katharo a shosorangsorang;

9. Puphakatalikhod non so tao a (andanga) piyakatalikhod.

10. Pimorka-an so manga bo-khag,

11. So siran na matatago ko kada a mulung a khikalilipat!

12. Iphagisha iran: O anda so Alongan a Kokoman?

سُورَةُ الْذَّارِيَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالرِّجْمِ

فَلَمْ يَنْهَىٰ لِتَكْبِيرٍ

فَلَمْ يَرِدْ يُسْرَكَ

فَلَمْ يَقْسِمْ إِمْرَأَ

إِنَّمَا تُعَذَّبُونَ لصَادِقٍ

وَلَمْ يَأْتِ لَوْفَعٌ

وَالسَّمَاءُ ذَاتُ الْحُبُكِ

إِنَّكُمْ لَعَلَىٰ قَوْلٍ مُّخْلِفٍ

بُوفُكُ عَنْهُ مِنْ أُولَئِكَ

فِلَ الْخَرَصُونَ

الَّذِينَ هُمْ فِي عَمَرٍ سَاهُونَ

يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمَ الدِّينِ

13. Si-i ko Alongan a siran na thotongun siran ko Apoi:

14. Ta Ami niyo so kathotonga rukano! Guyaya so sukano na pu-phagalokalokan niyo sukanian!

15. Mata-an! A so Miyamanang-gila na si-i ko manga Sorga go manga bowalan,

16. A tatarima-an niran so ini bugai kirān o Kadnan niran. Mata-an! A siran na aya butad iran ko ona-an noto na miphipiyyapiya siran.

17. Aya butad iran na maito ko kagagawi-i a ipuphakatorog iran,

18. Go si-i ko kapukhakalibabas iyan, na siran na puphanguni siran sa Ma-ap (ko Allah),

19. Go si-i ko manga tamok iran na adun a rukon o Puphamanguni, go so di Phamanguni.

20. Na adun a matatago ko Lopa a manga tanda ko khitomangkud,

21. Go shisi-i (pun) ko manga ginawa, niyo: Ba kano di phangilailai?

22. Go shisi-i ko Langit so pagupur rukano, go so idi diyandi rukano.

يَوْمَ هُمْ عَلَى الْأَنَارِ يُفْتَنُونَ

ذُوقُوا فَتَنَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ
سَتَعْجِلُونَ

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ

أَخْذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا فَقِيلَ
ذَلِكَ مُحْسِنِينَ

كَانُوا قَلِيلًا مِنَ الْأَيْلَ مَا يَهْجِعُونَ

وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ سَتَغْفِرُونَ

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌ لِلصَّابِلِ وَالْمَحْرُومِ

وَفِي الْأَرْضِ مَا يَنْتَ لِلْمُؤْقِنِينَ

وَفِي أَنفُسِكُمْ أَفَلَا يَبْصِرُونَ

وَفِي السَّمَاءِ رِزْقٌ وَمَا تُوَدُّونَ

فَوَرِبَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ إِنَّهُ لَحَقٌ مِثْلٌ
مَا أَنْتُ كُمْ نَطَقُونَ ﴿٢٢﴾

23. Na ibut ko Kadnan o Langit a go so Lopa, ka Mata-an naya! A titho a bunar, lagid o Matan-an! A sukano na Katharo iyo.

24. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko manga banto o Ibrahim a (manga Malaikat a) Khisusula-an?

25. Gowani a somolud siran non na Mitharo siran: Sa Salaam! Somicbag: Sa Salaam! (Miyapamikir Iyan a): Pagtao wai a di makikilala.

26. Na minanai somong ki Karoma niyan na mini-oma Niyan a sapi a piyagiyo,

27. Na ini o bai Niyan kiran, na Pitharo Iyan: Ino kano di khan?

28. Na Kiya-akinan kiran sa kalluk. Na Pitharo iran: Di Ka khaluk. Na Piyanothol iran non a Mama a Mata-o (a Ipumbawata iyan).

29. Na miyakaoma si Karoma Niyan, a mikokorot a lagam iyan, na miyatuphi iyan a Parasiyan, go Miyatharo Iyan: (Sa kun na) lokus, a baluk!

30. Pitharo iran: Manaya dun man, so Pitharo o Kandnan ka Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Maongangun, a Mata-o.

31. Pitharo Iyan: Antona-a i pangangin niyo, hai manga Sogo?

هَلْ أَنْتَكَ حَدِيثُ صَيْفٍ إِبْرَاهِيمَ
الْمُكَرَّمِينَ ﴿٢٣﴾

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ فَمَّا
مُنْكَرُونَ ﴿٢٤﴾

فَرَأَعَ إِلَى أَهْلِهِ فَجَاءَ يَعْجِلُ سَمِينِ ﴿٢٥﴾

فَفَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٢٦﴾

فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفَّفْ
وَبَشَّرُوهُ بِغُلَمٍ عَلِيهِ ﴿٢٧﴾

فَأَقْبَلَتْ أَمْرَأَتُهُ فِي صَرَرٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا
وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَجِيمٌ ﴿٢٨﴾

قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ
هُوَ الْحَمِيكُمُ الْعَلِيمُ ﴿٢٩﴾

قَالَ فَأَخْطَبْكُمُ أَيْمَانُ الْمُرْسَلُونَ ﴿٣٠﴾

32. Pitharo iran: A Mata-an! A Sukami na Siyogo Kami ko pagtao a manga sala,

فَأَلْوَأْنَا أَزْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُّغَرِّبِينَ ﴿٢٣﴾

33. Ka-a Nami siran kapakaoran ni sa Ator a pho-on sa lipao,

لَنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّنْ طِينٍ ﴿٢٤﴾

34. Toto o san si-i ko Kadnan Ka a ruk o manga malawani.

مُّسَوَّمَةً عَنْدِ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ ﴿٢٥﴾

35. Na piyakaliyo Ami so matatago-on ko Miyamaratiyaya;

فَأَخْرَجَنَا مِنْ كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٦﴾

36. Na da-a miyato-on Nami ron a salakao ko isa ka Walai a manga Muslim.

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٢٧﴾

37. Na ini bagak Ami ron so tanda a ruk o siran a ika aluk iran so siksa a malipudus;

وَتَرَكَاهَا إِيمَانَ اللَّهِيَّا يَخَافُونَ

الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٢٨﴾

38. Go si-i (pun) ko Musa gowan ni a Sogo on Ami ko Pir-aoon rakhush o katantowan, a mapayag.

وَفِي مُوسَىٰ إِذَا أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ سُلْطَانِ

مُّهَمَّمِينَ ﴿٢٩﴾

39. Na tomiyalikhod a rakhush o gomagabai ron, go Pitharo iyan: A balik mata o di na tataraponan!

فَقَوْلَىٰ بِرَبِّكَهُ وَقَالَ سَاحِرٌ أَوْ جَنُونٌ ﴿٣٠﴾

40. Na siniksa Ami sukaniyan go so manga tantara iyan, na ini bowang Ami siran ko Kalodan, a sukaniyan na kapuphanginsoya-an;

فَأَخْذَتْهُ وَجْهُهُ وَجُودُهُ فَبَذَّنَتْهُمْ فِي الْيَمِّ

وَهُوَ مُلْمِيمٌ ﴿٣١﴾

41. Go si-i (pun) ko pagtao a Ad gowani a botawanian Ami kir an so ndo a maminasa:

وَفِي عَادٍ إِذَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ ﴿٣٢﴾

42. Da-a pulao-on niyan a maito bo a miyadansal iyan a ba niyan noto da baloya a ishan o lopapuk;

مَا نَذَرْنَاهُ مِنْ شَيْءٍ إِنَّا نَعْلَمُ إِلَّا جَعَلْنَاهُ

كَالَّمَمِيمِ ﴿٣٣﴾

وَقِيْ ثَمُودٍ إِذْ قَيْلَ لَهُمْ تَمَنَّعُوا حَتَّىٰ حِينَ {٤٣}

43. Go si-i (pun) ko pagtao a Samood gowani a Tharo-on kiran; a shonor kano sa taman ko wakto (o siksa)!

44. Na pimaratabatan niran so Sogowan o Kadnan niran, na miyadansal siran o lalis, a siran na kasandungan niran.

45. Na da siran makagaga gomamat, go da iran malinding a ginawa iran;

46. Go so pagtao o Nuh gowani: Mata-an! A siran na miyabaloi siran a pagtao a manga songklid.

47. Go so Langit na pimbalai Ami sukaniyan sabap ko bagur, go Mata-an! A Sukami i titho a miyaka o ladon.

48. Go so Lopa na kiyayat Ami sukaniyan, na sayana a mapiya so Miyangayaton!

49. Go so langowan taman na Inadun Ami a nggaganapa; ka an niyo Pukhatadumi.

50. Na pagagao kano ko Allah. Mata-an! A Sakun na Puphamaka-iktiyar rukano, a mapayag a pho-on Rukaniyan.

51. Na di kano phangumba-al sa rimbang o Allah a Katohan an a salakao. Mata-an! A Sakun na Puphamaka-iktiyar rukano, a mapayag a pho-on Rukaniyan!

فَتَوَأَعَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخْذَهُمُ الظَّنَّةُ

وَهُمْ يَنْظُرُونَ {٤٤}

فَمَا أَسْتَطَعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا

مُنْصِرِينَ {٤٥}

وَقَوْمٌ نُوحٌ مَنْ قَبْلَ إِلَيْهِمْ كَانُوا قَوْمًا

فَدِيسِقِينَ {٤٦}

وَالْسَّمَاءَ بَنَنَاهَا بِأَيْنُدِهِ وَإِنَّا الْمُوَسِّعُونَ {٤٧}

وَالْأَرْضَ فَرَشَنَاهَا فِيْنَمَ الْمَنْهُدُونَ {٤٨}

وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنَ لَعَلَّكُمْ

نَذَكَرُونَ {٤٩}

فَقِرُّوْ إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُّنِينٌ {٥٠}

وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ أَلَّهِ إِلَهَاءَ أَخْرَى إِنِّي

لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُّنِينٌ {٥١}

52. Maoto dun man, a da-a miya-katalingoma ko siran a miya-on a niran a Sogo a ba iran nda Tharowa: A balik mata, o di na tatarapan-an!

53. Ba iran naya ini thatanana? Kuna, ka siran na pagtao a manga darowaka!

54. Na Talikhodingka siran, ka kuna ba adun a pa-awing Ka on.

55. Na Panguthoma Ka, ka Mata-an! A so thoma na phakang-gai a gona ko Miyamaratiyaya.

56. Na da-a Kiya-aduna Ko ko manga Jinn go so manga Manosiya, a rowar sa ana Ko iran Mashowasowat.

57. Da-a singanin Akun kiran a pagupur, go di Akun singanin i kapakakana iran Rakun.

58. Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Puphagupur,- a Khiruk ko Bagur, a di putharotos.

59. Na Mata-an! A adun a bagiyan o siran a Mindadarwaka a kipantag (ko siksa) a lagid o kipantag o manga pud iran; na di ran Rakun maphanguni i kapagalokaloki ron!

60. Na sangat a siksa a bagiyan o siran a Miyamangongkir, si-i ko Alongan niran a so idi diyandi kir-an!

كَذَلِكَ مَا أَفَقَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ
إِلَّا فَالْأُولَاءِ سَاحِرُونَ ٦١

أَتَوْ أَصَوْيَهُمْ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغِيونَ ٦٢

فَوْلَ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمُلُومٍ ٦٣

وَذَكِرْ فِإِنَّ الَّذِكْرَى شَفْعٌ
الْمُؤْمِنِينَ ٦٤

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَانَ
إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ٦٥

مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ
أَنْ يُطْعَمُونَ ٦٦

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّازِقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ٦٧

فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا دَنْوَيَا مِثْلَ ذَنْبِ
أَخْبَرْهُمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ ٦٨

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي
يُوعَدُونَ ٦٩

Surah Al-Tur-52

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Palao a Tour a giyoto
so Palao a Ron inimbitiyarai o
Allah so Musa ko liyawaw niyan.

2. Go so Kitab a misosorat (a
giyo to so Qur'an)

3. Ko karatas a makakayat,

4. Go so Baitil Ma-amor a giyoto
so Walai a mbabalain a di-i thawa-
pan mambo o manga Malaikat sa
Langit.

5. Go so Atup a ipoporo (a giyo-
to so Langit a Matatampar sa du-
nya)

6. Go so kalodan a mapupuno,

7. Ka Mata-an! A so siksa o
Kadnan Ka na phakatana dun,-

8. Da-a phakarunon,-

9. Si-i ko Alongan a mabirbir so
Langit sa titho a kabirbir,

10. Go mamangikayontong so
manga Palao a mikayambur.

11. Na sangat a siksa sa Alongan
noto a bagiyan o Miyamanaplis,

شُورَةُ الْبَطْرَنَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالظُّورِ

وَكِتَابٍ مَسْطُورٍ

فِي رَقِّ مَنْشُورٍ

وَأَلْبَيْتَ الْعَمُورِ

وَالسَّقِيفَ الْمَرْفُوعَ

وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ

إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقٌ

مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ

يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا

وَتَسِيرُ الْجَهَنُ سَيْرًا

فَوْلٌ يَوْمَ ذِلِّ الْمُكَذِّبِينَ

12. So siran na si-i ko ribat khibibimban;

الَّذِينَ هُمْ فِي حَوْضٍ يَلْعَبُونَ
١٣

13. Si-i ko Alongan a ipanaramag siran ko Naraka Jahanam, sa mabasung a kapanaromag.

يَوْمَ يُدْعَوْنَ إِلَى نَارِ جَهَنَّمَ دَعًا
١٤

14. (Tharo-on kiran:) Giya i so Apoi, a so piyakambokhag iyo sukaniyan!

هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ
١٥

15. Ino balik mata ini, antawa-a sukano idi phamakanono?

أَفَسِحْرُهُذَا أَمْ أَنْتَ لَا تُصْرِوتَ
١٦

16. Sombowi niyo sukanian: Na Phantang kano, antawa a di kano Pupphantang, na mulagid rukano. Aya bo a imbalas rukano na so Pinggolaola niyo.

أَصْلُوهَا فَاصْبِرْ وَأَوْلَا نَصْبِرْ وَأَسْوَاءَ
عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تَعْزَزُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
١٧

17. Mata-an! A so Miyamanang-gila na si-i ko manga Sorga, go kadarandang,-

إِنَّ الْمُنَفَّعَةِ فِي جَنَّتٍ وَنَعِيمٍ
١٨

18. A mabababaya siran sabap ko inibugai kiran o Kadnan niran; go piyakalidas siran o Kadnan niran ko siksa ko Naraka Jahim.

فَتَكِهِينَ بِمَا إِنَّهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقَنَهُمْ
رَبُّهُمْ عَذَابُ الْجَحِيمِ
١٩

19. (Tharo-on kiran:) Kangkano, go inom kano sa kapipiya ginawa, sabap ko Pinggolaola niyo;

كُلُّا وَأَشْرِيوا هِيَ عِبَادًا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ
٢٠

20. Gi-i siran shasandasandang ko manga kantir a khirarantarun; go Pakaphamangaroma-an Ami siran sa manga tataid, a manga pipiya i kapumata.

مُتَكَبِّرُونَ عَلَى سُرُرٍ مَصْفُوفَةٍ وَزَوْجَنَهُمْ
بِخُورٍ عَيْنٍ
٢١

21. Na so Miyamaratiyaya go tiyondog siran o manga Moriyatao iran ko Paratiyaya, -na pakiraot Ami siran ko manga Moriyatao iran, go da-a korangun Ami kiran ko galubuk iran a maito bo. Oman i isa a tao na sanda ko galubuk iyan.

22. Na phagomanan Ami siran sa Onga, a go Sapo, a pukhababaya-an nirana.

23. Gi-i siran ro-o ndadawaga sa inomun, a da-a ilangon, go da-a ikhadosa on;

24. Go phulibutun siran o manga ngongoda iran, lagid o ba siran Montiya a totongkopun;

25. Go puphagadapun o saba-ad kiran so saba-ad, a puphamagishai siran:

26. Tharo-on nirana: A Mata-an! A sukutano na miyaloi tano gowani ko shisi-i tano ko manga tonganai tano a ma-aluk tano.

27. Na ini Kalimo tano o Allah, go piyakalidas tano Niyan ko siksa, a phakarobrob.

28. Mata-an! sukutano na miyaloi tano gowani: A Puphamangu-ni tano Rukaniyan. Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Pu-phangompiya, a Makalimo-on!

وَالَّذِينَ أَمْتُوا وَأَبْعَثْتُمْ ذُرِّيَّتَهُمْ بِإِيمَنِ
الْحَفْنَا يَوْمَ ذُرِّيَّتِهِمْ وَمَا أَنَّ لَنَّهُمْ مِنْ
عَمَالِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ أُمَّرَىءٍ يَعْلَمُ مَا كَسَبَ
رَهِينٌ

وَأَمْدَدْنَاهُمْ بِقُنْكَهُ وَلَحْرِهِ مَا
يَشْهُونَ

يَنْتَرُّونَ فِيهَا كَاسَالًا لَغُوْفِهَا
وَلَا تَأْشِيَهُ

وَيَطْوُفُ عَلَيْهِمْ غَلْمَانٌ لَهُمْ كَانُوكُونْ
لَوْلُوكَمْكُونْ

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَسَاءُونَ

قَالُوا إِنَّا كُنَّا نَاقْبِلُ فِي أَهْلِنَا
مُشْفِقِينَ

فَمَنِ اهْلَكَنَا وَوَقَنَا عَذَابَ
السَّمُومِ

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ
هُوَ الْبَرَّ الرَّحِيمُ

29. Na Puphanguthoma Ka ka sabap ko Limo o Kadnan Ka, na kuna a ba Ka paririmar, go di Ka tataraponan.

فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنُعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنْ
وَلَا جَنُونِ

٣٩

30. Kuna, ka gi-i ran Tharo-on: A Pababayok! Na dara-an tano Rukaniyan so phangababago o masa!

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّارٌ يَصِّبُّ بِهِ رَبَّهُ
الْمَنْوَنِ

٤٠

31. Tharowangka: Dadara kano, ka Mata-an! A Sakun na pud iyo a pud ko khidadara!

قُلْ تَرَبَصُوا إِنَّمَا مَعَكُمْ مِنْ
الْمُرَبِّصِينَ

٤١

32. Ba kiran naya sosogo-on o manga gudaguda iran; kuna, ka siran na pagtao a manga darowaka?

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَخْلَمُهُمْ بِهَذَا لَمْ هُمْ قَوْمٌ
طَاغُونَ

٤٢

33. Ino iran gi-i Tharowa: A piyangumba-alan Niyan naya a Katharo? Kuna, ka di siran Mapaparatiyaya!

أَمْ يَقُولُونَ نَفْوَلَةً، بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ

٤٣

34. Na bugai siran sa Tothol a lagid iyan, o siran i manga bunar!

فَإِنَّا لَنُؤْخِدِي ثِمَّةٍ إِنْ كَانُوا
صَدِيقِينَ

٤٤

35. Ba siran Miya-adun sa da-a Miyangadun, antawa-a ba siran i Miyangadun?

أَمْ خَلَقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمْ
الْخَلَقُونَ

٤٥

36. Ba iran Inadun so manga Langit a go so Lopa? Kuna, ka di ran tatangkudun.

أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ
لَا يُؤْفِنُونَ

٤٦

37. Ba kiran shisi-i so manga kakawasa-an o Kadnan Ka, antawa-a ba siran i phamakaba-as?

أَمْ عِنْدَهُمْ حَرَازٌ إِنْ رَبِّكَ أَمْ هُمْ
الْمُصَيْطِرُونَ

٤٧

38. Ba adun a towak iran (ko Langit) a makapuphamakinug siran non? Na talingoma-an o miyama-

أَمْ لَهُمْ سُلَامٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ فَلَيْأَتْ مُسْتَعِثُمْ
بِسُلْطَنٍ مُّبِينٍ

٤٨

makinug kiran i katantowan, a mapayag!

39. Ba aya ruk iyan na so manga
Wata a Babai, na ruk iyo so manga
Wata a Mama?

40. Na ba Ka kiran puphanguni
sa sokai, na siran na po-on ko ka-
pakambayadan na kapupunudan
siran?

41. Ba kiran shisi-i so Migagaib,
na siran i puphamanoraton?

42. Kuna, ka aya antap iran na
antangan a marata, na so Miyaman-
gongkir na siran i piyangakakaidan!

43. Ba adun a Tohan niran a
salakao ko Allah? Soti so Allah
mawatan ko ipuphanakoto iran!

44. Na o makailai siran sa sagin-
tas ko Langit a pukhaolog, na
Putharo-on niran: A gabon a tho-
torogan!

45. Na Botawaningka siran, ta-
man sa mimbaratumowa iran so
Alongan niran, a so khada-an siran
non sa tanod,-

46. Alongan a di kiran makang-
gai a gona so ikmat iran sa maito
bo, go di siran pangatatabangan.

47. Na Mata-an! A adun a bagi-
yan o siran a Mindadarowaka, a
siksa a salakao ro-o, na ogaid na

أَمْ لَهُ الْبَتَّةُ وَلَكُمُ الْبَتُّونَ

أَمْ سَعَاهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مُغْرَمٌ مُشْقَلُونَ

أَمْ عِنْدَهُمْ عَيْبٌ فَهُمْ يَكْتُبُونَ

أَمْ بِرِيدُونَ كَيْدَ أَفَالَّذِينَ كَفَرُواْ

هُوَ الْمَكِيدُونَ

أَمْ لَهُمْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحَنَ اللَّهُ

عَمَّا يُشْرِكُونَ

وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُواْ

سَحَابٌ مَرْكُومٌ

فَدَرْهُمْ حَتَّى يُلْقَوْا يَوْمَهُمْ أَذْنِي فِيهِ

يُصْعَقُونَ

يَوْمَ لَا يُعْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْءٌ وَلَا هُمْ

يُصْرَفُونَ

وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَكِنْ

أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْمَلُونَ

so kadakulan kiran na di iran katawan.

48. Na Phantangka ko Kokoman o Kadnan Ka; ka Mata-an! A Suka na si-i ko manga kailai Ami: Go Puthasbikun Ka so Podi o Kadnan Ka, ko wakto a kangganat Ka;

49. Go si-i ko kagagawi-i na Puthasbik Ka Rukaniyan, go so kapamakasudup o manga bito-on!

Surah Al-Najm-53

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko bito-on igira-a mini-gaib,-

2. Ka da makasilai so (Muhammad a) pud iyo, go da maribat,

3. Go di Putharo sa pho-on sa kabaya Iyan;

4. Da ko Sukaniyan inonta na Ilaham a Iphagilahamon:

5. Inindao Rukaniyan (o Jibril a) tanto a Mabagur,

6. A miyakabagubagur; na mim-batang,

7. A Sukaniyan na si-i ko sinda-dan o kailai a maporo.

وَاصْدِرْ لِهِمْ كِرَيْكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَيْحَ
بِخَمْدِرِيْكَ حِينَ نَقْمُونَ ﴿١﴾

وَمِنْ أَتَيْلِ فَسِيْحَهُ وَإِذْنَ النَّجْمَوْرِ ﴿٢﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَى ﴿١﴾

مَاضِلَ صَاحِبُكُوفَ وَمَاغُورَى ﴿٢﴾

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْمَوَى ﴿٣﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَى ﴿٤﴾

عَلَمَهُ شَدِيدُ الْقُوَى ﴿٥﴾

ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَى ﴿٦﴾

وَهُوَ يَأْلُفُ الْأَعْنَى ﴿٧﴾

8. Oriyan niyan na miyakarani (so Jibril ko Muhammad), go domiyashug,

ثُمَّ دَنَافَدَلَكَ ﴿٨﴾

9. Na miyabaloi a lagid o dowa poro o bosogan (a pana), o di na lawanon sa kadasug;

فَكَانَ قَابَ فَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى ۖ ﴿٩﴾

10. Na ini Ilaham Iyan ko Oripun o Allah so ini Ilaham Iyan.

فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ۚ ﴿١٠﴾

11. Da shangka so poso (o Muhammad) ko miya-ilai Niyan.

مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَارَأَىٰ ۚ ﴿١١﴾

12. Ino niyo puphamawala Sukan niyan ko miya-ilai Niyan?

أَفَتُشْرُونَهُ عَلَىٰ مَارَىٰ ۚ ﴿١٢﴾

13. A Sabunsabunar a miyailai Niyan so Jibril ko miya kaisa a salakao,

وَلَقَدْ رَأَاهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ۚ ﴿١٣﴾

14. Si-i ko Shidratil Montaha a giyoto so Kayo a Pumbuthowan sa Nabuk a matatago ko ika pito lapis a Langit,

عِنْدَ سِدْرَةِ الْمَسْنَهِ ۚ ﴿١٤﴾

15. Mipago o bai sukan niyan o Sorga a Jannatol Ma'wa!

عِنْدَ هَاجَنَةِ الْمَلَوِىٰ ۚ ﴿١٥﴾

16. Gowani a pukhikolob ko Shidratil Montaha so pukhikolob (a Pakamumusa),

إِذْ يَعْشَىٰ الْسِدْرَةَ مَا يَعْشَىٰ ۚ ﴿١٦﴾

17. Na da mapaling so kailai (o Muhammad) go da makalupas!

مَازَاعَ الْبَصْرُ وَمَا طَغَىٰ ۚ ﴿١٧﴾

18. Sabunsabunar a miyakailai, ko manga tanda o Kadnan Niyan, a lubi a Mala!

لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ أَيْتَرِهِ الْكُبْرَىٰ ۚ ﴿١٨﴾

19. Aiguda iyo ko (Barahala)
Llat, go so Uzza,

أَفَرَءَيْتَ اللَّهَ وَالْعَزِيزَ
(١٦)

20. Go so Manat, a so ika tulo,
a salakao (ba-adun a khagaga iran)?

وَمَنْوَةُ الْثَّالِثَةِ الْأُخْرَى
(١٧)

21. Ati ruk iyo so Mama, na ruk
Iyan so Babai?

أَلَكُمُ الْذَّكْرُ وَلَهُ الْأَثْنَى
(١٨)

22. Giyoto man na sa maoto na
kambagibagi a kashoramig!

تِلْكَ إِذَا قُسْمَةٌ ضَيْرَى
(١٩)

23. Da ko sukaniyan inonta na
manga ngaran a ini pamutho niyo
sukaniyan, -sukano go so manga
lokus iyo- a da-a ini Toronon o
Allah a katantowan. Da-a phagono-
tan niran a rowar ko arangan, go so
kabaya o manga ginawa! Na Sabun-
sabunar a miyaka-oma kirana phon-
on ko Kadnan niran so Torowan!

إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمِّيَّتُوهَا أَنْتُمْ
وَإِبَابًا وَكُلُّ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَنٍ
إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى
الْأَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمْ
الْمُهْدَى
(٢٠)

24. Ba khakowa o Manosiya so
nganin a ongaya iyan?

أَمْ لِلْإِنْسَنِ مَا تَعْنَى
(٢١)

25. Na ruk o Allah so khaori, a
go so khaona.

فِلَلَهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَى
(٢٢)

26. Na madakul a Malaikat ko
manga Langit, na da-a khibugai a
gona o Pangongogopan niran a
maito bo inonta ko oriyan o kaidin
o Allah si-i ko tao a kabaya Iyan go
Masosowaton.

وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ لَا تُغْنِي
شَفَاعَتْهُمْ شَيْئًا إِلَّا مَنْ بَعْدَ آنَ يَأْذَنُ اللَّهُ
لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَى
(٢٣)

27. Mata-an! A so di ran Papa-
ratiyaya-an so Akhirat, na Sabunar a
pumbuthowan niran so manga Ma-
laikat sa ngaran, a Babai.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيَسْمَونَ
الْمُلْكَ كَمَا تَسْيِيهُ الْأَنْقَاضَ
(٢٤)

28. A da-a ruk iran non a Kata-o; da-a phagonotan niran a rowar ko arangan; na Mata-an! A so arangan na di phakanggai a gona ko bunar sa maito bo.

29. Na Talikhodingka so tao a tiyalikhodan niyan so Pananadum Ami, go da-a kabaya iyan a rowar ko kaoyagoyag ko doniya.

30. Giyoto man i riya-ot iran a Kata-o. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a sominilai pho-on ko lalan Niyan, go Sukaniyan i Mata-o ko tao a komidug ko ontol.

31. Na ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa: Ka-a Niyan mibalas ko siran a Minggolaola sa marata, so Pinggolaola iran, go a Niyan mibalas ko siran a Miphipyapiya so mapiya.

32. Siran na Panananggila-an nir-an so manga ala a dosa, go so manga pakasingai, inonta so maroni a dosa, - Mata-an! A so Kadnan Ka na maolad i Napi. Sukaniyan i Lubi a Mata-o rukano, gowani a Adun nun kano Niyan a pho-on ko Lopa, go gowani a sukano na manga bodi ko manga Tiyan o manga Ina iyo. Na di niyo pumbantogan nun i Kasosoti o manga ginawa niyo: Sukaniyan i Lubi a Mata-o ko tao a Miyananggila.

وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنُّ
وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحِقْقَةِ شَيْئًا ﴿٦﴾

فَأَغْرِضَ عَنْ مَنْ تَوَلََّ عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٧﴾

ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ، وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ
أَهْتَدَى ﴿٨﴾

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسْتَوْأْبَامَعْلَمًا وَيَعْرِيَ الَّذِينَ
أَخْسَنُوا بِالْحُسْنَى ﴿٩﴾

الَّذِينَ يَعْتَبِرُونَ كَثِيرًا إِلَيْهِمْ وَالْفَرَّاجُشُ
إِلَّا اللَّمَّا إِنَّ رَبَّكَ وَسِعَ الْمَغْفِرَةَ هُوَ أَعْلَمُ
بِكُمْ إِذَا أَذَأْنَاكُمْ مِنْ الْأَرْضِ وَإِذَا نَسْأَلْنَا
أَجْنَةً فِي مُطْوِنٍ أَمْهَاتُكُمْ فَلَا تَرَكُوا
أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ أَنْفَقَ ﴿١٠﴾

33. Aiguda a Ka ko sukaniyan a tomiyalikhod,

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّ^{٢٣}

34. Go migai sa maito, na tiphud iyambo?

وَأَعْطَنِي قِلْيَاً وَأَكْدَى^{٢٤}

35. Ba shisi-i rukaniyan so katawi ko Migagaib, na sukaniyan na pu-khailai niyan?

أَعِنْدَهُ عِلْمٌ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرَى^{٢٥}

36. Ba on da Mapanothol so shisi-i ko manga Kitab o Musa,

أَمْ لَمْ يُنَتَّبِعَا فِي صُحُفٍ مُوَسَّى^{٢٦}

37. Go so Ibrahim a so Tomiyarotop:

وَإِنَّرَاهِيمَ الَّذِي وَقَّ^{٢٧}

38. A di kha-awidan o baradosa so dosa o salakao,

الْأَنَزُرُ وَازْرَدٌ وَزَرْخَرٌ^{٢٨}

39. Go da-a khatangkud ko Manosiya inonta so miyanggalubuk iyan,

وَأَنَّ لَيْسَ لِلْإِنْسَنِ إِلَّا مَا سَعَى^{٢٩}

40. Go Mata-an! A so galubuk iyan na khailai dun,

وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَى^{٣٠}

41. Oriyan Niyan na khabalasanon sa balas a tarotop;

ثُمَّ يَجْزِئُهُ الْجَزَاءُ الْأَوَّلُ^{٣١}

42. Na Mata-an! A si-i bo ko Kadnan Ka so khadansalan;

وَأَنَّ إِلَى رِبِّكَ الْمُنْتَهَى^{٣٢}

43. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so pushabap ko kapaka-khala, go so kapakasugad,

وَأَنَّهُ هُوَ أَصْحَاحُكَ وَأَبْكَى^{٣٣}

44. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Miyangimatai, go Miyangoyag,

وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتَ وَأَخْبَأَ^{٣٤}

وَأَنَّهُ خَلَقَ الرِّزْقَيْنِ الْذَّكْرَ وَالْأُنْثَىٰ ﴿٤٦﴾

45. Go Mata-an! A Sukaniyan i Miyadun ko ngganapa: Mama go Babai,-

46. Pho-on sa mani igira-a pukhi-pantos;

47. Go Mata-an! A matatangkud Rukaniyan so Kaphangadun pharoman (ko Alongan a Qiyamah);

48. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan i puphamugai sa Kakawasa-an, go Pumbugai sa kamiskin;

49. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan i Kadnan o bito-on a si'rah;

50. Go Mata-an! A Sukaniyan i mininasa ko pagtao a Ad a paganai,

51. Go so pagtao a Samood, na da-a liyamba lyan (kiran),

52. Go so pagtao o Nuh gowani. Mata-an! A siran na miyalboi siran a siran i lubi a darowaka, go lubi a malawani;

53. Gi giya Ingud a Moutapika a piyoshang Iyan,

54. Na inikolob Iyan non so inikolob Iyan (a siksa).

55. Na an da ko manga Limo o Kadnan Ka i shangka-an Ka?

مِنْ نُطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ ﴿٤٧﴾

وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشَاءُ الْأُخْرَىٰ ﴿٤٨﴾

وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ ﴿٤٩﴾

وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشِّعْرَىٰ ﴿٥٠﴾

وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ ﴿٥١﴾

وَشَعُورًا فَآتَقَنَىٰ ﴿٥٢﴾

وَقَوْمٌ نُوحٌ مَنْ قَبْلُهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمُ
وَأَطْعَنُى ﴿٥٣﴾

وَالْمُؤْنِفَكَةَ أَهْوَىٰ ﴿٥٤﴾

فَغَشَّنَهَا مَاغَشَّىٰ ﴿٥٥﴾

فِي أَيِّ الْأَرِيَكَ نَسْمَارَىٰ ﴿٥٦﴾

56. (So Muhammad) giyaya na Puphamaka-iktiyar, a pud ko Puphamaka-iktiyar a paganai!

هَذَا نَذْرٌ مِّنَ النُّذُرِ الْأُولَئِ

57. Miyakarani so pakatatalingo-ma-an (a Bangkit):

أَرْفَتِ الْأَزْفَةُ

58. Da-a salakao ko Allah a pha-kapayagon.

لِيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفٌ

59. Antona-a i sabap a giyangkai a Tothol (a Qur-an) na ipuphamumusa niyo?

أَفِينَ هَذَا الْحَدِيثُ تَعْجِبُونَ

60. Go gi-i kano khakala a di
kano phamanugad,

وَتَصْحِكُونَ وَلَا تَكُونَ

61. Go sukano na khikatutumbang kano?

وَأَنْتُمْ سَمِدُونَ

62. Na Sojiad kano ko Allah go Showasowata niyo!

٦٢ فَاسْجُدُوا لِلّٰهِ وَاعْبُدُوا

Surah Al-Qamar-54

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

سورة العنكبوت

1. Miyakarani so Bangkit, go miya-opak so Olan.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

2. Na o makailai siran sa tanda,
na talikhodan niram, go Tharo-on
niran: A balik mata a Mabagur!

أقْرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَ الْقَمَرُ

3. Go piyakambokhag iran go inonotan niran so manga kabaya iran a ribat. Na oman i butad na adun a puthakna-an niyan.

وَكَذَبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ
وَكُلُّ أَمْرٍ مُسْتَقِرٌ

4. Na Sabunsabunar a adun a miyaka-oma kiran a manga Tothol a so kadadaluman sa tapaos,-

وَلَقَدْ جَاءَهُم مِّنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ
مُرْدَجٌ حَرَقٌ

5. Ongangun a somusundad;- na da makanggai a gona so Miyamaka-iktiyar;

حَكْمَةٌ بِنَلِيْغَةٍ فَمَا تَعْنَى النُّذُرُ

6. Na Talikhodingka siran. Si-i ko Alongan a itawag o (Israfil a) phananawag so Shai a pakalukluk.

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَتَّدِعُ الدَّاعُ إِلَى شَيْءٍ
ثُكُرٌ

7. Makapangangalimbaba-an so manga kailai ran, a puphamakambowat siran pho-on ko manga kober, a lagid o ba siran manga tarapan a mipapayapat,

خُشَّعًا أَبْصَرُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْجَدَاثِ

كَانُوهُمْ جَرَادٌ مُّنَشِّرٌ

8. Madilaput a kapuphakasong iran ko puphananawag! Gi-i Matharo o Miyamangongkir: A giya i na Alongan a marugun.

مُهَطِّعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ
عَسِيرٌ

9. Tomiyaplis ko miya-onsa an niran so pagtao o Nuh, ka tiyaplis iran so Oripun Ami (a nuh), go Pitharo iran: A tataraponan, go tiyapaosan.

كَذَّبُتْ قَبْلَهُمْ قَوْمٌ نُوحٌ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا
وَقَالُوا يَمْجُونُ وَأَزْدْجَرُ

10. Na Miyangangarapan ko Kadnan Niyan (sa Pitharo Iyan:) Mata-an! A Sakun na kiyarompi-san, na tabangi Yakongka!

فَدَعَاهُمْ أَهْلَهُمْ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَأَنْصَرْ

11. Na lika-an Ami so manga pinto o Langit ko ig, a pukhabobos;

فَنَحَنْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ عَلَاءَ مُنْهَبِرٍ

12. Go piyakambowatan Ami so Lopa sa manga Bowalan; na miyakambaratumowa so ig ko Sogowan a Sabunar a miyadiyangka;

وَجَرَرْنَا الْأَرْضَ عَيْنَاتَا فَالنَّقَى الْمَاءَ عَلَى
أَمْرِ قَدْفِيرٍ

13. Go riyoran Ami Sukaniyan ko pithapi a manga papan, go manga pansar,

وَحَلَّتْهُ عَلَى ذَاتِ الْوَجْهِ وَدُسُرِ
١٣

14. Phulatas si-i ko kailai Ami: Balas ko tao a aya butad iyan na Inongkir!

تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَرَاءً لَمَنْ كَانَ كُفَّارَ
١٤

15. Na Sabunsabunar a ini bagak Ami aya a tanda; na ba adun a Phananadum?

وَلَقَدْ تَرَكْنَا إِلَيْهِ فَهَلْ مِنْ مُذَكَّرِ
١٥

16. Na antona-a i miyambutad o siksa Akun, go so Pamakaiktiyar Akun!

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ
١٦

17. Na Sabunsabunar a libod Ami so Qur-an ko kapukhatanodiron; na ba adun a Phananadum?

وَلَقَدِيسْرَنَا الْقُرْءَانَ لِلَّذِكْرِ فَهَلْ مِنْ
١٧

18. Tomiyaplis so pagtao a Ad, na antona-a i miyambutad o siksa Akun, go so pamaka-iktiyar Akun!

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ
١٨

19. Mata-an! A Sukami na biyotawanan Ami siran sa ndo, a domadago-os si-i ko gawi-i a na-as (kiran) a lomalagadai,

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرَّافِ يَوْمٍ نَخْسِنِ
١٩

20. Di-i niyan nggagansingun so manga Manosiya lagid o ba siran manga itado a Qormah a miyangababidot.

تَزَعَّزُ النَّاسُ كَمَا هُمْ أَعْجَازٌ تَخْلِي مُنْقَعِيرِ
٢٠

21. Na antona-a i miyambutad o siksa Akun go so Pamaka-iktiyar Akun!

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ
٢١

22. Na Sabunsabunar a libod Ami so Qur-an ko kapukhatanodiron: Na ba adun a Phananadum?

وَلَقَدِيسْرَنَا الْقُرْءَانَ لِلَّذِكْرِ فَهَلْ مِنْ
٢٢

مُذَكَّرِ

23. Tiyaplis o pagtao a Samood so Puphamaka-iktiyar.

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنَّذْرِ

24. Na Pitharo iran: Ba so Mansosiya! A pud rukutano a sakatao i pagonotan tano Sukaniyan? Mata-an! A sukutano amai ka ba guyoto na titho a miyatago ko karibat, go kapamuthang!

فَقَالُوا إِنَّا بِشَرَكَ مِنَ الْأَنْجَانِ وَهُدًى إِلَيْهِ فَإِنَّا إِذَا لَفِي
ضَلَالٍ لِّوَسْعِ

25. Ino Sukaniyan i mbugiko Pananadum kondolondolonan tano? Kuna, ka Sukaniyan na bokhag, a takabor!

أَمْ لَفِي الْذِكْرِ عَلَيْهِ مِنْ يَبْيَنَابِلْ هُوكَدَابْ
أَشْرُور

26. Katokawan niran bo sa akir iyan, o antawa-a i bokhag, a takabor!

سَيَعْمَلُونَ غَدَاءِنَ الْكَذَابِ أَلَّا شُرُور

27. Mata-an! A Sukami na Shogo kami sa Babai a Onta a tiyoba kiran; na Nayawangka siran go Thigurka!

إِنَّا مَرْسِلُ الْنَّافَّةِ فِتْنَةً لَّهُمْ فَارْتَقُوهُمْ

وَأَصْطَلِر

28. Na Panotholangka kiran: A Mata-an! A so ig na pimbagi kiran: Oman shagub na si-i ko Alongan niyan phakadarpa.

وَنَيْتَهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شَرِبٍ

مُخْضَر

29. Na tiyawag iran (si Qadar a) pud iran, na kinowa niyan, na biyono iyan.

فَنَادَوْاصَاحِبِهِمْ فَنَعَطَنِي فَعَرَرَ

30. Ah na antona-a i miyambutad o siksa Akun, go so Pamaka-iktiyar Akun!

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرِي

31. Mata-an! A Sukami na biyotawanan Ami siran sa lalis a isa, na miyabaloj siran a lagid o miyaro-phod ko kodal.

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَجَهَةً فَكَانُوا

كَهْشِيمُ الْمُخْنَظِرِ

32. Na Sabunsabunar a libod Ami so Qur-an ko kapukhatanodiron: Na ba adun a Phananadum?

وَلَقَدْ يَسِّرَنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُذَكَّرٍ

مُذَكَّرٌ

33. Tiyaplis o pagtao o Lut so Puphamaka-iktiyar.

كَذَبَتْ قَوْمٌ لُّوطٌ بِالنُّذُرِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَآ إِلَّا لُوطٌ

مُجْهِنُهُمْ بِسَحَرٍ

34. Mata-an! A Sukami na biyotawanen Ami siran sa ndo (a maka a awid sa Ator) inonta so ta-alok ko Lut: Ka siyabut Ami siran ko kakhilbabas iyan,-

35. Limo a pho-on ko Hadapan Ami: -Lagid oto man a kambalasi Ami ko tao a Miyanalamat.

نَعْمَةً مِنْ عِنْدِنَا كَذَلِكَ بَغْرِيَ مَنْ

شَكَرٌ

36. Na Sabunsabunar a Piyaki-iktiyar Niyan kiran so siksa Ami, na piyamawal iran so Miyamaka-iktiyar.

وَلَقَدْ أَنْذَرْهُمْ بِطَشْتَنَافَتَمَارَوْ

بِالنُّذُرِ

37. Na Sabunsabunar a inangiranon so Khikaboboloson (a manga Malaikat); na biyota Mi so manga mata iran (na Pitharo kiran:) Na ta-ami niyo so siksa Akun, go so Pamaka-iktiyar Akun.

وَلَقَدْ رَوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِيهِ فَطَمَسْنَا

أَعْيُنَهُمْ فَذَوْفُوا عَذَابِي وَنُذُرِ

38. Na Sabunsabunar a kiyaballaga-an siran ko kapita pita o siksa, a tatap:

وَلَقَدْ صَبَحُهُمْ بِمُخْرَهَ عَذَابٍ

مُسْتَقْرٌ

39. Na ta-ami niyo so siksa Akun, go so Pamaka-iktiyar Akun.

فَذَوْفُوا عَذَابِي وَنُذُرِ

40. Na Sabunsabunar a libod Ami so Qur-an ko kapukhatanodiron: Na ba adun a Phananadum?

وَلَقَدْ يَسِّرَنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُذَكَّرٍ

41. Na Sabunsabunar a miyakoma ko pagtao o Pir-aon so Puphamaka-iktiyar;

وَلَقَدْ جَاءَهُ أَلْفِيْرْعَوْنَ النَّذْرُ ﴿٤١﴾

42. Na piyakambokhag iran so manga tanda Ami, sa kalangolango-wan niyan; na ini gandur Ami kiran so kagandur o Mabagur, a Phakagaga.

كَذَبُواْ عَلَيْنَا كُلُّهَا فَأَخْذَنَاهُمْ أَخْذَعَزِيزٍ
مُّقْنَدِيرٌ ﴿٤٢﴾

43. Ba so Miyamangongkir rukano i tomo a di so miya-onan niyo, o di na ba adun a kalulupas iyo si-i ko manga Kitab?

أَكْفَارُكُمْ خَيْرٌ مِّنْ أُولَئِكَ أُمَّلَكُمْ بَرَاءَةً
فِي الْزَّيْرِ ﴿٤٣﴾

44. Ino iran di-i Tharowa: A Sukami a madakul a matitimo i phakada-ag?

أَمْ يَقُولُونَ تَحْنُّنَ جَمِيعٌ مُّنْصِرٌ ﴿٤٤﴾

45. Khasaroput so matitimo, go khitalikhod iran so manga likod (iran).

سَيِّئَنُمُ الْجَمْعُ وَيُؤْلُونَ الدُّبُرُ ﴿٤٥﴾

46. Kuna, ka so Bangkit i diyandi kiran, ka so Bangkit i lawan a marugun, go lawan a mapait.

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَدْهَنَ

وَأَمْرٌ ﴿٤٦﴾

47. Mata-an! A so manga sala i shisi-i ko karibat, go kadadag.

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعْدَرٌ ﴿٤٧﴾

48. Si-i ko Alongan a panondaan siran ko Naraka a mikakaras a manga paras iran, (Tharo-on kiran:) Gudami niyo so kisombo ko Naraka Sakar!

يَوْمَ يُسَجَّبُونَ فِي الْأَنَارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُوقًا

مَسَّ سَقَرَ ﴿٤٨﴾

49. Mata-an! A Sukami na so langowan taman na Inadun Ami sukaniyan a didiyangka-an.

إِنَّا كُلُّكُمْ شَرَّ خَلَقْتَهُ يُقْدَرُ ﴿٤٩﴾

50. Na da ko Sogowan Ami inonta na isa a lagid o sapuruk mata.

51. Na Sabunsabunar a bininasa Mi so manga lagid iyo sa kudit: Na ba adun a Phananadum?

52. Na so langowan taman a pinggolaola iran noto na shisi-i ko manga daptar (a Pishoratan o manga Malaikat):

53. Go omani maito, a go mala, na misosorat (ko Laokah makfod).

54. Mata-an! A so Miyamanang-gila, na khatago ko manga Sorga, go manga lawasaig,

55. Si-i ko darpa a bunar, o bai o (Allah a) Datu a Phakagaga.

Surah Al-Rahman-55

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. So (Allah a) Masalinggagao!

2. I Mindao ko Qur-an.

3. Inadun Niyan so Manosiya,

4. Na Inindao Niyan non so lag.

5. So Alongan a go so Olan na si-i ko itongan.

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَحْدَهُ كَلِمَحٌ
بِالْبَصَرِ

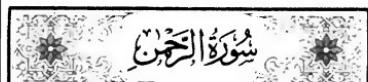
وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ
مَدَّكِيرٍ

وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الْزُّبُرِ

وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكِيرٍ مُسْتَطْرِ

إِنَّ الْمُتَقِينَ فِي جَنَّتٍ وَنَهَارٍ

فِي مَقْعِدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُقْنَدِيرٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْرَّحْمَنُ

عَلَمَ الْقُرْءَانَ

خَلَقَ الْإِنْسَانَ

عَلَمَهُ الْبَيَانَ

الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ يُحْسِبَانِ

6. Na so mangunguto a pun-donapa, go so manga kayo na Mangangalimbaba-an siran (ko Masalinggagao).

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ مَسْجَدُانِ ﴿٦﴾

7. Na so Langit na ini poro Iyan sukaniyan, go Inadun Niyan so tim-bangan,

وَالسَّمَاءُ رَفِعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ﴿٧﴾

8. Ka angkano di khapokas ko ontol;

أَلَا تَطْغُوا فِي الْمِيزَانِ ﴿٨﴾

9. Na pakambatanga niyo so kathimbang ko kaontol, go di kano phangorang ko timbangan.

وَأَقِيمُوا الْوَرْكَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿٩﴾

10. Na so Lopa na kiyayat Iyan sukaniyan sa baba a ruk o manga Ka-adun:

وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنْامِ ﴿١٠﴾

11. Katatagowan sa manga Onga, go manga Qormah, a khibo-bongkosan,

فِيهَا فَكِهَةٌ وَالنَّحْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ﴿١١﴾

12. Go so manga Onga a maroni, a adun a manga ino-otiyana go so mamot.

وَالْحَبَّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾

13. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَإِنَّمَا يَعْلَمُ رَبُّكُمْ كَذَبَانٌ ﴿١٣﴾

14. Inadun Niyan so Manosiya a pho-on ko botha, a gango, a lagid o kiyomba,

خَلَقَ إِلَيْنَسْنَ مِنْ صَلْصَلٍ كَالْفَخَارِ ﴿١٤﴾

15. Go Inadun Niyan so Jinn a pho-on ko kadug o Apoi:

وَخَلَقَ الْجِنَانَ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ ﴿١٥﴾

16. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فَإِنَّمَا يَعْلَمُ رَبُّكُمْ كَذَبَانٌ ﴿١٦﴾

17. Kadnan o dowa a Subangan, go Kadnan o dowa a Sudupan!

رَبُّ الْمُشْرِقَيْنَ وَرَبُّ الْمُغْرِبَيْنَ ١٧

18. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَأَيِّ الْأَوَّرِ تُكَامِنُكَذِبَانٌ ١٨

19. Biyotawanán Niyan so dowa a kalodan, a gi-i makambaratumo-wa:

مَرْجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ١٩

20. Ka alutan a dowa oto sa runding; a di maka Pusumbor:

يَنْهَا مَبَرَّخَ لَأَيْتَبِيَانِ ٢٠

21. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَأَيِّ الْأَوَّرِ تُكَامِنُكَذِبَانٌ ٢١

22. Puphakagumao a pho-on sa dowa nan so manga tipai, go so manga koralis:

يَخْرُجُ مِنْهَا الْأَلْوُزُ وَالْمَرْجَاتُ ٢٢

23. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَأَيِّ الْأَوَّرِ تُكَامِنُكَذِبَانٌ ٢٣

24. Na ruk Iyan so puphulalatas, a miyanga a adun ko kalodan, a lagid o manga Palao:

وَلَهُ الْمُجَوَّرُ الْمُسْتَكْثَرُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَمِ ٢٤

25. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَأَيِّ الْأَوَّرِ تُكَامِنُكَذِبَانٌ ٢٥

26. Oman i matatago ko lopa na khada;

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانِ ٢٦

27. Na aya bo a khalamba na so Dat o Kadnan Ka,- a Khiruk ko kabusaran, a go so Kapangalimo:-

وَيَسْقَى وَجْهَ رَبِّكَ ذُو الْمَلَكَيْنِ وَالْإِكْرَادِ ٢٧

28. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَأَيِّ الْأَوَّرِ تُكَامِنُكَذِبَانٌ ٢٨

29. Makapuphamanguni Rukaniyan so shisi-i ko manga Langit, go so Lopa: Oman gawi-i na Sukaniyan na shisi-i ko butad Iyan!

يَسْأَلُهُ مَنِ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ
هُوَ فِي شَانِينَ ٣٦

30. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَّا إِلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانَ ٣٧

31. Phamagitongun Nami sukano dun, hai dowa a kapupunudan (a manga Manosiya a go manga Jinn)!

سَنَقْرُ لَكُمْ أَيْهَا الْفَلَانَ ٣٨

32. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَّا إِلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانَ ٣٩

33. Hai Kasamasama o manga Jinn, go manga Manosiya! O Kha-gaga niyo a kalambasa niyo ko piphisopisokan o manga Langit, go so Lopa, na lambasa niyo! Di niyo malambas o di misabap sa bagur!

يَعْشَرَ لِغْنَ وَالإِنْسَانَ أَسْتَعْظِمُ
أَنْ تَفْدُوا مِنْ أَطْهَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
فَانْفُذُوا لَا تَفْدُونَ إِلَّا سُلْطَنِ ٤٠

34. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَّا إِلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانَ ٤١

35. Mbotawanan rukano so kadtug o Apoi, go so bul, na di niyo dun marun:

يُرْسِلُ عَلَيْكُمَا شَوَّاطٌ مِّنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا
تَنْصَرَانِ ٤٢

36. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَّا إِلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانَ ٤٣

37. Na amai ka maopak so Langit na mbaloi a paras a Obarobar, a lagid o kobal a mariga:

فَإِذَا أَنْشَقَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرَدَةً
كَالْدِهَانِ ٤٤

38. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَّا إِلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانَ ٤٥

39. Na sa Alongan noto na di ipagisha ko Manosiya so dosa niyan, go di ipagisha ko Jinn:

40. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

41. Makikilala so manga baradosa sabap ko manga tanda iran: Na gi-i nggagandurun si-i ko manga Ombonombongan, go somanga para-para!

42. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

43. Giyaya so Naraka Jahannam a so Phagongkirun sukanian o manga baradosa:

44. Makapuphaloyan siran ko lut iyan go lut o phulikabo a ig, a sangat a mayao!

45. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i pagongkirun niyo?

46. Na adun a bagiyan o tao a inikaluk iyan so kapakatindug iyan ko Hadapan o Kadnan Niyan, a dowa a Sorga:

47. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

48. A romarangiran.

49. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَوْمَيْذِلَّا يُشَعَّلُ عَنْ ذَيْهِ إِنْسٌ
وَلَاجَانٌ

فِيَأَيِّ الَّاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

يُعْرَفُ الْمُجْرُمُونَ بِسِيمَهُمْ فَيُؤْخَذُ
بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ

فِيَأَيِّ الَّاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرُمُونَ

يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَيَوْنَاتِنَا

فِيَأَيِّ الَّاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّنَانِ

فِيَأَيِّ الَّاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

ذَوَاتَآ أَفَانِانِ

فِيَأَيِّ الَّاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

50. Katatagowan a dowa oto sa dowa a bowalan a puphamangondas.

فِيهَا عَيْنَانِ تَجْرِي بَيْانٌ ﴿٥٠﴾

51. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَّا إِلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥١﴾

52. Katatagowan a dowa oto sa mbarambarang a Onga, a ndo-dowa soson.

فِيهَا مِنْ كُلِّ فَكْهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾

53. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَّا إِلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٣﴾

54. Gi-i siran shasandasandang ko manga iga-an, a so manga didalum iyan na sotra a ma-Kapal: Na so Kaphuropowa ko Onga o dowa a Pamomolan na marani.

مُشَكِّنَ عَلَىٰ فُرُشٍ بَطَائِنَهَا مِنْ إِسْتَرْقٍ

وَحْنَ الْجَنَّانِ دَانِ ﴿٥٤﴾

55. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَّا إِلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾

56. Katatagowan noto sa (manga bai a) manga thatangka i kailai, a da-a miyakabatal kirian a Manosiya ko ona an o manga Karoma iran, antawa-a Jinn.

فِهِنَّ قَصَرُتُ الْطَّرْفُ لَمَّا يَطِمِّنُهُ إِنْ

فَتَلَهُمْ وَلَاجَانُ ﴿٥٦﴾

57. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَّا إِلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٧﴾

58. Lagid o ba siran Montiya a Ya-akot, go Marjian.

كَاهِنَ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٥٨﴾

59. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَّا إِلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٩﴾

60. Ba adun a imbalas ko kaphiyapiya a rowar ko kaphiyapiya?

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ إِلَّا الْإِحْسَنُ ﴿٦٠﴾

61. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَأَيِّ الَّاءِ رَبِّكُمَا تَكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾

62. Na adun a salakao ro-o pun a dowa Sorga.

وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّاتٌ ﴿٦٢﴾

63. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَأَيِّ الَّاءِ رَبِّكُمَا تَكَذِّبَانِ ﴿٦٣﴾

64. Miyagado gadong a dowa oto.

مُدْهَاهَمَتَانِ ﴿٦٤﴾

65. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَأَيِّ الَّاءِ رَبِّكُمَا تَكَذِّبَانِ ﴿٦٥﴾

66. Katatagowan a dowa oto sa dowa a bowalan, a mipapantos.

فِيهِمَا عَيْنَانِ نَصَّاخَتَانِ ﴿٦٦﴾

67. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَأَيِّ الَّاءِ رَبِّكُمَا تَكَذِّبَانِ ﴿٦٧﴾

68. Katatagowan a dowa oto sa manga Onga, go Qormah, go Dalmia.

فِيهِمَا فَكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرَمَانٌ ﴿٦٨﴾

69. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَأَيِّ الَّاءِ رَبِّكُمَا تَكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾

70. Katatagowan noto sa (manga bai a) manga pipiya (i parangai), a manga tataid.

فِيهِنَّ خَيْرٌ حَسَانٌ ﴿٧٠﴾

71. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَأَيِّ الَّاءِ رَبِّكُمَا تَكَذِّبَانِ ﴿٧١﴾

72. A manga lalano, a Khigigi-
bonun ko manga lamin,-

حُورٌ مَّقْصُورٌ فِي الْجِنَامِ ﴿٧٢﴾

73. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِيَأَيِّ الَّاءِ رَبِّكُمَا تَكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾

74. Da-a miyakabatal kiran a Manosiya, ko ona-an o manga Karoma iran, antawa-a Jinn.

لَمْ يَطِمْتُهُنَّ إِذْ كَانُوكُلَّهُمْ وَلَا جَانٌ ﴿٧٤﴾

75. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِي أَيِّ مَاءَ الْأَرْضِ كَمَا تَكُونُ بَانِ ﴿٧٥﴾

76. Gi-i siran shasandasandang ko manga ontoda, a gadong, go manga paramadali, a manga tatanos.

مُتَكَبِّرُونَ عَلَى رَفِيفِ حُضُورٍ وَعَبْرَيِ
حَسَانٌ ﴿٧٦﴾

77. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

فِي أَيِّ مَاءَ الْأَرْضِ كَمَا تَكُونُ بَانِ ﴿٧٧﴾

78. Maporo so ngaran o Kadnan Ka, a khiruk ko kabusaran, a go so Kapangalimo!

بَرَزَ أَسْمُرِيكَ ذِي الْجَلَلِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾

Surah Al-Waqiah-56

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

سُورَةُ الْوَاقِعَةِ

1. Amai ka makatana so phakatana (a so Alongan a Qiyamah),-

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١﴾

2. Da ko kapakatana iyan i Maka-ongkiron,-

لَيْسَ لِوَقْتِهِنَّ كَذِبَةٌ ﴿٢﴾

3. Phakarondanun Niyan (so saba-ad), phaka-ombaon Niyan (so saba-ad);

خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ﴿٣﴾

4. Amai ka Linogun so Lopa sa Linog a samporna,

إِذَا رُحِّتَ الْأَرْضُ رَجَّاً ﴿٤﴾

5. Go masharoput so manga Palao sa samporna a kasharoput,

وَبَسَطَتِ الْجِبَالُ بَسًا ﴿٥﴾

6. Na mbaloi a lopapuk, a mika-kayambur,

فَكَانَتْ هَبَاءً مُّبِينًا ﴿١﴾

7. Go mbaloi kano a tulo ka dinis:

وَكُنْتُمْ أَرْجَأَنِّي لَذَّةً ﴿٢﴾

8. Na so manga tao sa kawanan;- na antona-a i manga tao sa kawanan? -

فَأَصْحَبْتَ الْمَيْمَنَةَ مَا أَصْحَبْتَ

الْمَيْمَنَةَ ﴿٣﴾

9. Go so manga tao sa diyowang,- na antona-a i manga tao sa diyowang? -

وَأَصْحَبْتَ لِلشَّعْمَةَ مَا أَصْحَبْتَ لِلشَّعْمَةَ ﴿٤﴾

10. Go so miyanga o ona (ko Paratiyaya) na phanga-o ona (ko Sorga):

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ﴿٥﴾

11. Na siran man i manga rarani (ko Allah),

أُولَئِكَ الْمُقْرَبُونَ ﴿٦﴾

12. A khatago ko manga Sorga, a Pakalma:

فِي جَنَّاتِ الْعَيْمَرِ ﴿٧﴾

13. Madakul a pudon ko miyan-ga-o ona,

ثُلَّةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿٨﴾

14. Na maito a pudon ko miyan-ga-o ori;

وَقِيلٌ مِّنَ الْآخِرِينَ ﴿٩﴾

15. Khidadarpa ko manga kantir, a piyamarabowatan,

عَلَى سُرُّ مَوْضُونَةٍ ﴿١٠﴾

16. Gi-i siran ro-o shasanda-sandang, a khipaga-adapadapa.

مُشَكِّكِينَ عَلَيْهَا مُنْقَبِلِينَ ﴿١١﴾

17. Ipuphagilid kiran o manga Wata a tatap a manga Kangoda an,

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وَلَدَنْ مُحَلَّدُونَ ﴿١٢﴾

18. So manga baso, go manga kundi, go so khitatagowan sa inomun a pho-on ko bowalan,

بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقٍ وَكَأسِ مِنْ مَعِينٍ ﴿١٨﴾

19. Di ron shakit a Olo iran, go di siran non khaburug,

لَا يُصَدِّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنَزِّفُونَ ﴿١٩﴾

20. Go manga Onga, a pud ko matotomo iran,

وَذَكْرَهُمْ مِمَّا يَتَخَرُّبُ ﴿٢٠﴾

21. Go sapo a manga papanok a pud ko pukhababaya-an niran;

وَلَغْرِطَنِي مِمَّا يَشْتَهِونَ ﴿٢١﴾

22. Go so (manga bai a) manga tataid, a manga pipiya i kapumata,-

وَحُورُ عِينٍ ﴿٢٢﴾

23. Manga ishan o manga Montiya, a totongkopun;-

كَامْثَلِ الْقُلُوبُ الْمَكْنُونُ ﴿٢٣﴾

24. Balas ko Pinggolaola iran (a mapiya).

جَزَاءً لِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

25. Da-a khanug iran ro-o a ilang, go da-a kambaradosa,

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا الْغَوَّا وَلَا تَأْشِمًا ﴿٢٥﴾

26. Inonta so Katharo a Salaam, Kalilintad.

إِلَاقِيلَاسَلَنَاسَلَنَما

27. Na so manga tao sa kawanan;- antona-a i manga tao sa kawanan?-

وَأَحْبَبُ الْيَمِينَ مَا أَحْبَبُ الْيَمِينَ ﴿٢٧﴾

28. Khatago siran ko kayo a sidur a disoroken,

فِي سَدِيرٍ مَخْضُودٍ ﴿٢٨﴾

29. Go manga saging, a manga titiyolig,

وَكَلْبٍ مَنْضُودٍ ﴿٢٩﴾

30. Go kasisirongan a tatap,

وَظَلَلَ مَمْدُودٍ ﴿٣٠﴾

31. Go ig a mabobobos,
32. Go manga Onga a madakul,
33. Dikharintas go da-a run niyan,
34. Go manga iga-an a manga poporo.
35. Mata-an! A Sukami na Pagadunun Nami siran (a manga bai ko Sorga) sa bago a Kapangadun,
36. Na mbalowin Ami siran a manga Raga,-
37. A manga Sasalinggagao, a murusha rusha,-
38. A bagiyan o manga tao sa kawanan.
39. Madakul a pudon ko miyang-o ona,
40. Go madakul a pudon ko miyang-o ori.
41. Na so manga tao sa diyowang; -antona-a i manga tao sa diyowang?-
42. Khatago ko mayao, go phulikabo a ig,
43. Go along, a bul a maitum,
44. Di pakarunggai, go di maipyaya.

وَمَاءِ مَسْكُوبٍ ﴿٣١﴾
وَذَكَرَهُ كَثِيرًا ﴿٣٢﴾
لَا مَقْطُوعَةٌ وَلَا مَنْوَعَةٌ ﴿٣٣﴾
وَفَرْشٌ مَرْتُوْعَةٌ ﴿٣٤﴾
إِنَّا أَشَأْنَاهُنَّ لِإِنْشَاءٍ ﴿٣٥﴾
بِعَمَلَتْهُنَّ بِأَنْكَارًا ﴿٣٦﴾
عُرْبًا أَتَرَابًا ﴿٣٧﴾
لَا صَحَبٌ لِيَمِينٍ ﴿٣٨﴾
ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٩﴾
وَثُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ ﴿٤٠﴾
وَاصْحَبُ الشِّمَالِ مَا أَنْجَبَ الشِّمَالِ ﴿٤١﴾
فِي سُوْمٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٢﴾
وَظَلَّ مِنْ يَحْمُومٍ ﴿٤٣﴾
لَا بَارِدٌ وَلَا كَرِيمٌ ﴿٤٤﴾

45. Mata-an! A siran na aya butad iran ko ona-an noto na khikasosonor,

إِنَّهُمْ كَانُوا يَأْكُلُونَ قَبْلَ ذَلِكَ مُتَرَفِّينَ ﴿١٥﴾

46. Go aya butad iran na lalayonun niran so dosa a mala,

وَكَانُوا يُصْرِفُونَ عَلَى الْحِنْتِ الْعَظِيمِ ﴿١٦﴾

47. Go aya butad iran na gi-iran Tharo-on: Ino amai ka matai kami, go mbaloi kami a botha, go manga tolan, ba Mata-an! A khaoyag kami dun (sharoman)?

وَكَانُوا يَقُولُونَ أَيْدَا مِنْتَانَا وَكَذَّانَارَا
وَعَظِلَمًا أَنَّا لَمْ بَعُوتُونَ ﴿١٧﴾

48. Go so manga lokus ami a miyanga-o ona?

أَوْ أَبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿١٨﴾

49. Tharowangka: Mata-an! A so miyanga-o ona, go so miyanga o ori,

قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالآخِرِينَ ﴿١٩﴾

50. Na Pulimodun siran ndun ko Kaputhatalabokaan ko Alongan a mapupunto;

لَمْ جُهُوْغُونَ إِلَى مِيقَاتِ يَوْمِ مَعْلُومٍ ﴿٢٠﴾

51. Oriyan niyan na Mata-an! A sukano Hai Mithataridadag!- A Miyamanaplis,-

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَهْبَأْتُمُ الصَّالِحَاتِ الْمَكْذُوبَاتِ ﴿٢١﴾

52. Na phakakan kano dun ko kayoa Zaqqum,

لَا كُلُونَ مِنْ شَجَرٍ مِنْ رَوْبُرٍ ﴿٢٢﴾

53. Na mapunopuno iyo ron so manga tiyan niyo;

فَمَا لَفُونَ مِنْهَا الْبَطْرُونَ ﴿٢٣﴾

54. Na misondok iyo ron so phulikabo a ig.

فَشَرِّيُونَ عَنِيهِ مِنَ الْحَمِيمِ ﴿٢٤﴾

55. Na makainom kano sa kai-noma manga Onta a pukhawao!

فَشَرِّيُونَ شُرَبَ الْهَمِيمِ ﴿٢٥﴾

56. Giyaya i talagad kiran ko gawi-i a kapamalas!

هَذَا نُرْثُمُ يَوْمَ الَّذِينَ
۝

57. Sukami i Miyadun rukano; na ba kano di Phangimbunar?

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ
۝

58. Aiguda iyo ko pukhaodod iyo (ko manga Rahim o manga Babai)?

أَفَرَبِّيْتُمْ مَاتُمُّنُونَ
۝

59. Ba sucano i Phagadun non, antawa-a Sukami i Puphangadun?

إِنَّا نَخْلُقُهُنَّا وَأَمَّا نَحْنُ حَنَّا لَهُنَّ
۝

60. Sukami i dominiyangka rukano ko kapatai, na di Kami niyo khapalagoyan,

نَحْنُ قَدْرُنَا بِيْنَ كُلِّ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ
۝

بِمَسْبُوقِينَ
۝

61. Ko kashambi Ami sa manga lagid iyo, go so Kaphagadun Nami rukano ko nganin a di niyo katawan.

عَلَىٰ أَنْ تُبَدِّلَ أَمْثَلَكُمْ وَتُنَشِّئَكُمْ فِي مَا
۝

لَا تَعْلَمُونَ
۝

62. Na Sabunsabunar a kiyatokawan niyo so Kiypangadun a paganai; na ba niyo di Khatadumi?

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشَاءَ الْأُولَئِكَ
۝

فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ
۝

63. Aiguda iyo ko ipushaod iyo?

أَفَرَبِّيْتُمْ مَاتَخْرُوبَتِ
۝

64. Ba sucano i Puphamakalao-ron, antawa-a Sukami i Puphamakalao-ron?

إِنَّمَا تَرَزُّعُونَهُ وَأَمَّا نَحْنُ زَرَّاعُونَ
۝

65. O kabaya Ami na Mata-an a khabaloi Ami sukanian a pols, na mabaloi kano a puphamumusa kano,

لَوْنَشَاءَ لَجَعَلْنَاهُ حُطَّلَمًا فَظَلَمْتُ
۝

تَفَكَّهُونَ
۝

66. (Gi-i niyo Matharo:) Mata-an! A sukami na bakami dun miyakambayadan!

إِنَّا الْمَعْرُومُونَ
۝

67. Kuna, ka sukami na piyapas rukami (so riskhi).

بِلَّمَنْحُنْ تَحْرُمُونَ ٦٧

68. Aiguda iyo ko ig a so Phaginomun niyo?

أَفَرَءَ يَتَمُّمُ الْمَاءَ الَّذِي نَسَرَبُونَ ٦٨

69. Ba sucano i puphamakator-onon a pho-on ko manga Gabon, antawa-a Sukami i Puphamakator-onon?

إِنَّمَا أَنْتَ لَتُسْهِدُ مِنَ الْمُزِّينِ إِنَّمَّا نَخْنُ

الْمُزِّينُونَ ٦٩

70. O kabaya Ami, na khabaloi Ami sukaniyan a mapulud; na ino kano di Phanalamat?

لَوْنَشَاءُ جَعَنَتْهُ أَجَاجَ فَلَوْلَا

شَكُورُونَ ٧٠

71. Aiguda iyo ko Apoi a so Mapuphakagumao niyo?

أَفَرَءَ يَتَمُّمُ أَنَارَاتِي تُؤْرُونَ ٧١

72. Ba sucano i Miyakatho ko kayo niyan, antawa-a Sukami i Miyamakatho-on?

إِنَّمَا أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا إِنَّمَّا نَخْنُ

الْمُشَيْعُونَ ٧٢

73. Sukami na biyaloi Ami sukaniyan a Pananadum, go kapunggona-an khitatanao.

نَخْنُ جَعَنَاهَا تَذَكِّرَةً وَمَتَعًا لِلْمُقْوِينَ ٧٣

74. Na Phoroporo-on Ka so ngaran o Kadnan Ka, a Mala!

فَسَيِّدِ يَاسِرِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ٧٤

75. Na Pushapa Ako dun sa Ibut ko manga darpa o manga Bito-on,-

فَلَا أَقِسْمُ بِمَوْرِقِ النُّجُومِ ٧٥

76. Na Mata-an naya a tithe a Kashapa o katawi niyo a lubi a Mala,-

وَإِنَّهُ لَقَسْمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ٧٦

77. Mata-an! A Sukaniyan na tithe a Qur-an, a Paga-adatan,

إِنَّهُ لَقَرْآنٌ كَرِيمٌ ٧٧

78. Shisi-i ko daptar a pago-on-gowan (a so Laokh mahfod).

فِي كِتَابٍ مَّكْتُوبٍ ﴿٧٨﴾

79. Da-a phakasukho-on inonta so miyanga Sosoti;

لَا يَمْسِهُ وَإِلَّا الْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾

80. Initoron a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

تَزَبِّلُ مِنْ رَّبِّ الْعَالَمَيْنَ ﴿٨٠﴾

81. Antona-a i sabap a giyangkai a Tohol na sukano na paka-i ito-on niyo,

أَفَهَذَا الْحَدِيثُ أَنْتُمْ مُمْهُوْنَ ﴿٨١﴾

82. Go pumbalowin niyo so pagupur rukano a Mata-an! A sukano na Phagongkirun niyo?

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْكَرُكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾

83. Na ino igira-a miyakasampai (so Niyawa) ko bakurung,-

فَلَوْلَا إِذَا أَبَلَغَتِ الْأُلُقُومَ ﴿٨٣﴾

84. A sukano sa masa oto na pukhailai niyo,-

وَأَنْسِمْ حِينَيْذِ نَظَرُونَ ﴿٨٤﴾

85. Go Sukami i lubi a marani ron a di sukano, -na ogaid na di niyo khailai,-

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا يُبَصِّرُونَ ﴿٨٥﴾

86. Na o sukano na di kano khabalasan,-

فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ عَيْرَ مَدِينَينَ ﴿٨٦﴾

87. Na ino niyo to di maphakakasoi, o sukano i manga bunar?

تَرْجِعُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَدِيقِينَ ﴿٨٧﴾

88. Na amai ka aya butad iyan na pud ko phamakaranin (ko Sorga),

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقْرَرِينَ ﴿٨٨﴾

89. Na (ruk Iyan) so Kapakadukha, go pagupur, go Sorga, a Pakalma.

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَحَنَّتْ نَعِيمٌ ﴿٨٩﴾

90. Na amai ka aya butad iyan na pud ko manga tao sa kawanan,

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿١﴾

91. Na (Tharo-on non:) Salaam a bagiyan ka a pud ko manga tao sa kawanan.

فَسَلَامٌ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٢﴾

92. Na amai ka aya butad iyan na si-i pud ko Miyamanaplis, a Mithataridadag,

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الصَّالِحِينَ ﴿٣﴾

93. Na talagadon so phulikabo a ig,

فَتَرْزُلُ مِنْ حَمِيرٍ ﴿٤﴾

94. Go phagbong ko Naraka Jahim.

وَنَصْلِيَةُ جَاهِنْمٍ ﴿٥﴾

95. Mata-an! A giyaya na titlo a sukaniyan so bunar a matatangkud.

إِنَّ هَذَا الْمَوْحِدُ الْيَقِينِ ﴿٦﴾

96. Na Phoroporo-on Ka so ngaran o Kadnan Ka, a lubi a Mala.

فَسَيِّئَ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٧﴾

Surah Al-Hadid-57

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa; go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ

الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

2. Ruk Iyan so Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa: Puphangoyag go Puphangimatai; go Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مُلْكِيٌّ وَيَعْلَمُ

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾

3. Sukaniyan i Pagampaganai go Mori Pori, go Mapayag go Masolun; go Sukaniyan si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

4. Sukaniyan so Miyadun ko manga Langit go so Lopa si-i ko num Alongan; orian Niyan na Lominiyawaw ko Aras a samporna a kaliyawaw ko domadait ton: Katawan Niyan so puphakasolud ko Lopa, go so puphakaliyo a pho-on rukaniyan, go so Puphakatoron a pho-on ko Langit, go so Puphakapanikon; go Sukaniyan na Pud iyo apiya anda kano matatago. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Phagilain Niyan.

5. Ruk Iyan so kapa-ar ko manga Langit go so Lopa: Na si-i bo ko Allah phakandoda so langowan taman a pukhaolaola.

6. Puphakasoludun Niyan so gagawi-i ko daondao, go puphakasoludun Niyan so daondao ko gagawi-i. Na Sukaniyan i Mata-o ko shisi-i ko manga rarub (a manga Pamikiran).

7. Paratiyaya a niyo so Allah go so Sogo Iyan, go pamumugai kano ko biyaloi kano Niyan non a miyamakasambi; na so Miyamaratiyaya a pud rukano go miyamumugai siran, na adun a bagiyan nirana balasan a lubi a mala.

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّهِيرَ وَالبَاطِنُ
وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
فِي سَتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ أَسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ
مَا يَلْيَحُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزَلُ
مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعْلُومُ أَيْنَ
مَا كُشِّمَ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ الْمُرْسَلُونَ
تَرْحِيمُ الْأُمُورِ

يُولِحُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِحُ النَّهَارَ فِي الْأَيَّلِ
وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا
جَعَلَكُمْ مُسْتَحْلِفِينَ فِيهِ فَإِذَا نَأَمْتُوا
مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوهُمْ أَجْرٌ كَيْرٌ

8. Na antona-a i bangun niyo sa di niyo Kapharatiyaya a ko Allah? - A so Rasul na Puthawagun kano Niyan, ka a niyo Maparatiyaya so Kadnan niyo, a Sabunar a miyatarama Iyan so diyandi iyo, o sukano na Khipaparatiyaya.

9. Sukaniyan so Initoron Niyan ko Oripun Niyan so manga Ayat a manga rarayag, ka angkano Niyan mapaka-awa pho-on ko manga lilibotung a makasong kano ko mal-iwanag. Na Mata-an! A so Allah na Mala rukano i Gagao, a Makalimoon.

10. Na antona-a i bangun niyo sa di niyo kaphamumugai sa lalan ko Allah? - A ruk o Allah so Paningga-lan ko manga Langit a go so Lopa. Da-a phakatimbang rukano ko tao a miyamumugai, ko da pun so kapakada-ag, go miyakimbonowai. Siran man i mala i Daradat a di so siran a miyamumugai ko oriyen niyan; go miyakimbonowai siran. Na omani isa kirana ini diyandi on o Allah so mapiya. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

11. Antawa aya i Phagotang ko Allah sa otang a mapiya? Ka an Niyan non mathakutakup, go adun a bagiyan niyan a balas a mapiya.

12. Si-i ko Alongan a Mailaingka so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Ba-

وَمَا لِكُمْ لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ
لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخْذَ مِنْكُمْ إِنْ كُنْتمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

هُوَ الَّذِي يُرِئُ عَلَى عَبْدِهِ مَا يَتَّمِّمُ
لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلْمِ إِلَى النُّورِ
وَإِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ لَهُ وَفَرَحِيمٌ ﴿٩﴾

وَمَا لِكُمْ أَلَا تُفْقِدُونَ فِي سَيِّلِ اللَّهِ وَلَهُ مِيرَاثٌ
السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ
أَنْفَقَ مِنْ قِبْلِ الْفَتْحِ وَقَتَلَ أُولَئِكَ
أَعْظَمُ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ
وَقَتْلُوا وَكَلَّا وَعَدَ اللَّهُ الْحَسْنَى وَاللَّهُ يَعْلَمُ
تَعْمَلُونَ حَيْثُ ﴿١٠﴾

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرَضًا حَسَنًا
فَيُضَعِّفُهُ اللَّهُ وَلَهُ أَحْمَرُ كَرِيمٌ ﴿١١﴾

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ سَعَى ثُوْرُهُمْ
بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشِّرَكُمُ الْيَوْمَ جَنَّتُ

bai,- a somisindao so Tihaya iran ko Hadapan niran go si-i ko kawanan niran (Putharo-on kirana:) Tothol rukano a mapiya sa Alongan nai: So manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, kakal kano ron! Guyoto man na sukaniyan so da-ag a lubi a mala!

13. Alongan a Tharo-on o manga Monapik a manga Mama go so manga Monapik a manga Babai ko siran a Miyamaratiyaya: Naya-wa kami niyo, ka angkami makakowa sa Maliwanag ko Tihaya niyo! Adun a Tharo: Kasoi kano ko tali-khodan niyo, na puloloba kano sa Tihaya! Na katagowan so lut iran sa kota a adun a pinto iyan, so solud iyan na madadalumon so Limo, na so liyo niyan na mapapantag suka-niyan o siksa!

14. Tawagun niran siran: Bakami niyo di manga pud? I sumbag iran: Owai; na ogaid na bininasa niyo so manga ginawa niyo, go mithidara-an kano, go mishangka kano, go miyalimpang kano o manga ongaya taman sa miyakaoma so Sogowan o Allah; go miyalimpang kano makapantag ko Allah o palilimpang (a Shaitan).

15. Na sa Alongan na-i na da-a khatarima a pho-on rukano a saliyo o ginawa, o di na pho-on ko siran a Miyamangongkir. Aya darpa iyo na

تَجْرِي مِنْ تَعْنَاهَا الْأَنْهَارُ خَلَدِينَ فِيهَا ذَلِكَ
وَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ١٥

يَوْمَ يَقُولُ الْمُتَّقُونَ وَالْمُتَفَقَّثُ لِلَّذِينَ
أَمْوَأْنَاطُرُ وَنَاقِلِّسُ مِنْ ثُورِكُمْ قِيلَ
أَرْجِعُوا أَوْرَاءَ كُمْ فَالْتَّمَسُوا نُورًا فَضَرِبَ بِنَهْمَ
بِسُورِ اللَّهِ بَابًا بَاطِنَهُ فِيهِ الْرَّحْمَةُ وَظَهِيرَهُ
مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ١٦

يُنَادِيهِمْ أَلَمْ تَكُنْ مَعَكُمْ قَاتُلَوْنَيْ
وَلَنِكَتُكُمْ فَنَنْتُمْ أَنْفُسُكُمْ وَرَبِصَّتُمْ
وَأَرْبَبْتُمْ وَعَرَّقْتُكُمْ أَلَمَّا يُحَقِّ حَاجَةً أَمْرَ
اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغَرُورُ ١٧

فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ قُدْيَهُ وَلَا مِنَ الَّذِينَ
كَفَرُوا مَا وَنَكُمُ الْأَنَارُ هِيَ مَوْلَانَكُمْ وَيَسَّ

so Naraka: Giyoto i patot rukano.
Na miyakaratarata a khabolosan!

16. Ba da makaoma so masa ko siran a Miyamaratiyaya a Kapkambayorantang o manga poso iran ko Tadum ko Allah go so Miyakatoron a bunar, ka an siran ndi khabaloi a lagid o siran a piyamugan ko Kitab gowani, na miyakalayat kirian so masa na tomigas so manga poso iran, go madakul kirian a manga Songklid.

17. Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah i phagoyag ko Lopa ko orian o kapatai niyan! Sabunar a piyakarayag Ami rukano so manga Tanda, ka a niyo sabota.

18. Mata-an! A so manga Barasadka, a manga Mama, go so manga Barasadka, a manga Babai, go piyagotangan nirian so Allah sa otang a mapiya, na Puthakutakupun kirian, go adun a bagiyan nirian a balas a mapiya.

19. Na so Miyamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan, na siran man na siran so Mithotomangkud; go manga saksi si-i ko Kadnan nirian Na adun a bagiyan nirian a balas kirian go Sindao iran. Na so Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka Jahim.

الْمَصِيرُ
﴿١٥﴾

َالَّمَّا يَأْنَى لِلَّذِينَ أَمْنَوْا أَنْ تَخْشَعَ
قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَّلَ مِنَ الْحَقِيقَةِ
وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ مِنْ
قَبْلِ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمْدُ فَفَسَطَ قُلُوبُهُمْ
وَكَثُرُ مِنْهُمْ فَسَقُوتُكَ

أَعْلَمُو أَنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْهَبَتِهَا
قَدْ بَيَّنَ لَكُمُ الْأَيْدِيَتِ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ
﴿١٦﴾

إِنَّ الْمُصَدِّقِينَ وَالْمُصَدَّقَاتِ وَأَقْرَبُوا
اللَّهَ قَرْصًا حَسَنًا يُضْعَفُ لَهُمْ
وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ
﴿١٧﴾

وَالَّذِينَ إِمْنَوْا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَئِكَ هُمُ
الصَّادِقُونَ وَأَشْهَدُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ
أَجْرٌ هُمْ وَبُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَكَذَّبُوا بِيَأْيِنَنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ
﴿١٨﴾

20. Tangkuda niyo a so kaoyagoyag ko doniya na matag katum-bangan, go karimbaran, go kapangangarig, go kambantogan ko lutlut iyo, go kapamagindiga sa kadakul i manga tamok go manga Wata. Lagid o oran, a miyasowat so taribasok o piyakato iyan, oriyan niyan na murorang na Mailaingka sukanian a makabinaning, oriyan niyan na mabaloi a rarag. Na shisi-i ko Akhirat so siksa a sangat, go so Ma-ap a pho-on ko Allah go Kasosowat. Na da ko kaoyagoyag ko doniya inonta na matag sagad a kapipiya a ginawa, a phakalimpang.

21. Pagoradorad kano ko Ma-ap a pho-on ko Kadnan niyo, go so Sorga a aya kablang iyan na lagid o kablang o Langit go so Lopa, a ini thiagar ko siran a Miyamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan: Giyoto man so Kakawasa-an o Allah, a imbugai Niyan noto ko tao a kabaya Iyan: Na so Allah i Khiruk ko Kakawasa-an a lubi a mala.

22. Da-a khisogat a tiyoba ko Lopa, o di na si-i ko manga ginawa niyo a ba di matatago ko Daptar ko da-a Mi rompun Ka-aduna: -Mata-an! A giyoto si-i ko Allah na mal-bod,-

23. Ka-an niyo di mipumboko so miyada rukano, go a niyo di mi-pushonor so inibugai Niyan rukano. Na so Allah na di Niyan khabaya-an so omani takabor, a tangandag,-

أَعْلَمُوا أَنَّا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعْبٌ وَفِنٌْ
وَرِزْنَةٌ وَتَفَانِخٌ بِنَكُوكٍ وَتَكَاثُرٌ فِي
الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمِثْلٍ غَيْرَ أَعْجَبٍ
الْكُفَّارُ بِنَاهُمْ يُهْبِطُونَ هُنَّ مُصْفَرٌ
لَمْ يَكُنْ حُطَمَامًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ
شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ اللَّهِ وَرَضْوَانٌ
وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَنْعَ
الْعَرْوُر

سَابِقُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ
عَرَضُهَا كَعَرَضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَعْدَتْ
لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، ذَلِكَ
فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتَيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

٦١

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي
أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ
أَنْ تَبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
يَسِيرٌ

٦٢

لِكَيْلَاتَأْسُوا عَلَى مَا فَاتَكُمْ
وَلَا نَفَرَ حُوَائِمَاءَ اتَّكَمْ وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٌ

٦٣

24. A siran na manga liligut, go Ipushogo iran ko manga Manosiya so kapuligut. Na sa tao a tomali-khod, na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Kawasa a Puphodin.

25. Sabunsabunar a Siyogo Ami so manga Sogo Ami a rakhus o manga rarayag a karina, go Piyakatoron Ami a babid iran so Kitab go so timbangsan, ka-an mapakatindug o manga Manosiya so kaontol; go Inadun Ami so potao a kadadaluman sa bagur, a mala, go manga gona a ruk o manga Manosiya, go an mapunto o Allah so tao a thabang Rukaniyan go so manga Sogo Iyan si-i ko kisosolun niyan. Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Doma-da-ag.

26. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh go so Ibrahim, go ini sunggai Ami si-i ko manga Moriyatao iran so Kananabi-i go so Kitab. Na adun a pud kiran a komukudug ko ontol; go madakul kiran a manga songklid.

27. Oriyan niyan na piyakiton-dog Ami so manga lakao iran ko manga Sogo Ami; go piya kitondog Ami ko Isa a Wata o Maryam, go inibugai Ami Rukaniyan so Injil, go tiyagowan Ami so manga poso o siran a Miyamangonot Rukaniyan sa ranon, go Limo, go kasibai, a pimbago iran noto, a da Ami kiran Paliyogatun, ogaid na singanin ko

الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ
بِالْبُخْلِ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ
الْعَيْدُ

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا إِلَيْكُمْ بِالْبِيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا
مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ
النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ
بَأَسْمٍ شَدِيدٍ وَمَنَفِعٌ لِلنَّاسِ وَلِعِلَامٍ
الَّلَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرَسُلُهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ
فَوْزٌ عَزِيزٌ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي
دُرِّيَّتِهِمَا الشُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ
فِيمِنْهُمْ مُهَاجِرٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
فَسِقَوْنَ

ثُمَّ قَيَّقْنَا عَلَىٰ إِثْرِهِمْ بِرُسُلِنَا
وَقَيَّقْنَا إِعِيسَى ابْنَ مُرْيَمَ وَمَانِيَّتَهُ
الْأَنْجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الظَّالِمِينَ
أَبْعَوْهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً
أَبْدَعْهُو هَا مَا كَبَّنَهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا
أَبْتَغَاهَا رِضْوَانُ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقًّا

Kasosowat o Allah; na da iran noto palihara a ko titho a kapalihara a on. Na inibugai Ami ko siran a Miyamaratiyaya a pud kirana bala-s kiran; Na madakul kiran a manga songklid.

28. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah, go Paratiyaya-a niyo so Sogo Iyan; kabugangkano Niyan sa takup ko Limo Iyan, go sunggayan kano Niyan sa Sindao a milalakao niyo sukanian go Napiyan kano Niyan: Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on:

29. Ka-an katokawi o Tiyorongan ko Kitab a da-a kapa-ar iran a maito bo ko kakawasa-an o Allah, ka Mata-an! A so Kakawasa-an na si-i sa tangan o Allah, imbugai Niyan noto ko tao a kabaya Iyan. Na so Allah i khiruk ko Kakawasa-an a lubi a mala.

Surah Al-Mujadalah-58

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. Sabunar a miyanug o Allah so Katharo o (Babai a) Puphamawalungka Niyan makapantag ko Karoma niyan, go gi-i phanon ko Allah. Na so Allah na Pukhanug Iyan so gi-i Niyo Kashinumbaga: Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

رِعَايَتْهَا فَأَتَيْنَا الَّذِينَ أَمْنَوْا مِنْهُمْ
أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَنَسِقُونَ ﴿١٨﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ أَمْنَوْا أَنْفَقُوا اللَّهَ
وَأَمْنَوْا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كُلُّهُمْ مِنْ
رَحْمَتِهِ وَبَجْلَعَ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ
وَيُغْفِرُ لَكُمْ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٩﴾

إِلَّا يَعْلَمُ أَهْلُ الْكِتَابِ إِلَّا
يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ وَمَنْ فَضَلَ اللَّهُ وَأَنَّ
الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٠﴾

سُورَةُ الْمُجَادِلَاتِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ أَنَّى يُحَدِّلُكَ فِي زَوْجِهَا
وَنَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمْ
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿١﴾

2. Siran a pud rukano a ipuphanggiring iran ko manga Likod o manga Ina iran so manga Karoma iran, na kuna a ba siran i manga Ina iran: Da-a manga Ina iran inonta so Mimbabawata kiran; na Mata-an! A siran na titho a gi-i siran Tharo sa marshik a Katharo go kabokhag. Na Mata-an! A so Allah na tanto a mala i Ma-ap, a Manapi.

3. Na so ipuphanggiring iran ko manga likod o manga Ina iran so manga Karoma iran, oriyan niyan na ipagundod iran so Miyatharo iran, na Makapumaradika sa isa a Oripun ko da irampun kapakapurorada. Guyoto man na ipuphanguthoma rukano to. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

4. Na tao a di makato-on (sa Mapumaradika iyan), (na Paliyogaton) so kaphowasa sa dowa Olan sa di marintas ko di irampun kapakapurorada. Na tao a di phakabaog, na so kapakakana ko num polo a miskin. Guyoto dun man, ka-a niyo Maparatiyaya so Allah go so Sogo Iyan. Na guyoto man i manga taman o Allah. Na adun a bagiyan o Miyamangongkir a siksa a malipudus.

5. Mata-an! A siran a Sosorangun niran so Allah go so Sogo Iyan, na phakadapanasun siran sa lagid o kiyapakadapanasa ko miya-onan

الَّذِينَ يُظْهِرُونَ مِنْكُمْ مَنْ سَاءَبِهِمْ مَا
هُنَّ أَمْتَهِنُهُمْ إِنَّ أَمْتَهِنَهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ
وَلَدَنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا إِنَّ
الْأَقْوَلُ وَزُورًا وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوا عَفْوُرٌ ﴿٣﴾

وَالَّذِينَ يُظْهِرُونَ مِنْ سَاءَبِهِمْ مَا يَعُودُونَ
لِمَا قَاتَلُوا فَتَحَرَّرَ رَبْقَةٌ مِنْ قَبْلِ أَنْ
يَتَمَآسَّ إِذَا ذَلِكُ تُوعَظُونَ بِهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
عَمَلَوْنَ خَيْرٌ ﴿٤﴾

فَمَنْ لَمْ يَعْدِ فَصِيامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ
مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَآسَّ إِذَا لَمْ يَسْتَطِعْ
فَإِطْعَامُ سِتَّيْنَ مُسْكِنًا ذَلِكَ لِتُؤْمِنُوا
بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَلَكَ حُدُودُ اللَّهِ
وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٥﴾

niran. Na Sabunar a Piyakatoron Ami so manga Ayat a manga rarayag. Na adun a bagiyan o Miya-mangongkir a siksa, a phakahina,-

6. Si-i ko Alongan a kaoyaga kiran o Allah langon, na Panotholun Niyan kiran so pinggolaola iran. Tatanodan noto o Allah, na piyakalipatan niran noto. Na so Allah i saksi ko langowan taman.

7. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa? Da-a khabaloi a bitiyara o tulo a ba di Sukaniyan i ika pat iran, -o di na lima a ba di Sukaniyan i ika num iran, -o di na kakorangan noto, antawa-a makadakul, a ba di Sukaniyan i pud iran apiya anda siran matago, oriyan niyan na Panotholun Niyan kiran so pinggolaola iran, ko Alongan a Qiyamah. Mata-an! A so Allah i Mata-o ko langowan taman.

8. Aiguda a Ka ko siran a ini sapar kiran so kakhokoroya, oriyan niyan na gi-i ran mbalinganan so ini sapar kiran sukaniyan? Go gi-i ran khokoroya-an so dosa, go so rido, go so kasasangka a ko Rasul. Na igira-a miyakaoma siran Ruka na Ipushalam iran Ruka so da ruka oto Salamun o Allah, go gi-i ran Tharo-on si-i ko manga ginawa iran: A ino a di rukutano bo ishiksa o Allah so gi-i tano Tharo-on?

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَيْعَانًا فِي شَهْرٍ بِمَا
عَمِلُوا أَحَقُّهُمُ اللَّهُ وَسُوْهُ وَاللَّهُ عَلَىٰ
كُلِّ شَئْءٍ شَهِيدٌ ﴿٧﴾

أَلَمْ تَرَأَنَ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ بَحْرٍ فَلَذَّةٌ
إِلَّا هُوَ رَاعِيُهُمْ وَلَا حَمْسَةٌ إِلَّا
سَادَ سُهُمْ وَلَا أَدْفَنَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرُ إِلَّا
هُوَ مَعْهُمْ إِنَّمَا كَانُوا إِنْمَاءً لِتَشْهُدُهُمْ بِمَا عَمِلُوا
يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ يَكْلِ شَئْءٍ عَلَيْمٌ ﴿٨﴾

أَلَمْ تَرَأَلِي الَّذِينَ نَهَوْا عَنِ التَّجْوِيْثِ ثُمَّ يَعُودُونَ
لِمَا نَهَوْا عَنْهُ وَيَسْتَجْوِزُنَّ بِالْأَنْشَرِ
وَالْعَدْوَنَ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَإِذَا
جَاءُوكَ حَيْوَكَ بِمَا تَمْكِيْكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ
فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يَعْدِلُنَا اللَّهُ بِمَا نَفَوْلَ
حَسْبُهُمْ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَإِنَّ
الْمَصِيرَ ﴿٩﴾

Kiyatangka-an siran ko Naraka Jannah; A phamakasolud siran non. Na miyakaratarata a khabolosan!

9. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a Pumbibitiyarai kano, na di niyo Pumbibitiyarai so dosa go so rido, go so kasangka a ko Rasul, na aya Mbibitiyarai niyo na so kaphiya-piya, go so kapananggila. Na kalukun niyo so Allah, a so si-i Rukaniyan i Pulimodan rukano.

10. So kakhokoroya (a marata) na si-i bo pho-on ko Shaitan, ka a niyan mapakamboko so Miyamaratiyaya. Na da-a khabinasa niyan kirian a maito bo inonta o sabap ko idin o Allah. Na so bo so Allah is sarigi o Miyamaratiyaya.

11. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a Pitharo rukano, a pulowalowag kano ko manga darpa, na pulowalowag kano, ka lowagangkano o Allah. Na igira-a adun a Mitharo sa oshor kano, na oshor kano; Ka iphoro o Allah so Miyamaratiyaya, a pud rukano, go (iphoro Iyan) so piyamugan ko Kata-o, sa phipira pangkat. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

12. Hai so Miymaratiyaya! Igira-a Ipumbitayarai niyo so Rasul, na ona-an niyo ko da pun so Bitiyara niyo so saduka. Giyoto man i mapiya rukano go lubi a phakasoti. Na

يَأَيُّهَا الَّذِينَ أَمْنَوْا إِذَا تَسْجَدُمْ فَلَا
تَنْنَجُوا بِالْإِثْمِ وَالْعُدُونَ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ
وَنَنْجُوا بِالْإِيمَانِ وَالْقَوْلِ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ
مُخْرَجُونَ

إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَنِ لِيَحْرُبَ الَّذِينَ
أَمْنَوْا وَلَئِنْ يَصَارُهُمْ شَيْئًا إِلَّا يَأْذِنَ
اللَّهُ وَعَلَى اللَّهِ فِلَيْسُوْكِي الْمُؤْمِنُونَ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ أَمْنَوْا إِذَا قِيلَ لَكُمْ
نَفْسَحُوا فِي الْمَجَlisِ فَأَنْجُوا يَسْعَ
اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ أَنْشُرُوا فَأَنْشُرُوا
يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ أَمْنَوْا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ
أُوتُوا الْعِمَرَ رَحْنَتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ عَمَلَوْنَ

حَمْرَ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ أَمْنَوْا إِذَا تَسْجَدُمْ الرَّسُولِ
فَقَدْمُوا يَدِينَ يَدَيْنِ بَخْوَدِكُوكْ صَدَقَةً ذَلِكَ
خَيْرٌ لَكُوكْ وَأَطْهَرٌ فَإِنَّمَا تَحْمِدُوْنَ اللَّهَ

o da-a khato-on niyo na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

13. Ba niyo ini kaluk a kiyona an niyo ko da pun so Bitiyara niyo ko manga saduka? Na gowani a da niyo nggolaola a, go piyakataobat kano o Allah, na Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat, go onoti niyo so Allah a go so Sogo Iyan. Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

14. Bangka da mailai so kinowa iran a manga panarigan so pagtao a kiyararangitan siran o Allah? Di siran rukano pud go di siran kiran pud, go gi-i siran Shapa sa kabokhag, a siran na katawan niran.

15. Pithiyagaran o Allah so bagiyan niran sa siksa a sangat. Mata-an! A siran na miyakaratarata so pinggolaola iran.

16. Pimba-alan niran so manga sapa iran a lindonga, ka-an siran puphaka-alang ko lalan ko Allah, na adun a bagiyan niran a siksa a phakahina.

17. Da dun a milinding kiran o manga tamok iran, go so manga Wata iran ko (siksa o) Allah a maito bo. Siran man i manga tao ko Naraka, siran na ron siran non ndun makakakal!

غَفُورٌ رَّحِيمٌ ١٣

أَشْفَقْتُمْ أَنْ تُقْدِمُوا بَنِيَّ يَدَىٰ بَخْوَنَكُرْ
صَدَقْتُمْ فَإِذَا تَرَكْتُمْ قَعْدَوْلَا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَأَتُوْلَا الرَّزْكَةَ وَأَطْبِعُوا
اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَاللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ١٣

أَلَّا تَرَىٰ الَّذِينَ قَوْلَأُوْلَاقَمَأَغْضَبَ اللَّهَ
عَلَيْهِمْ مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَخْلُقُونَ عَلَىٰ
الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ١٤

أَعَدَ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا سَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ١٥

أَتَخْذُوا أَيْنَهُمْ جَهَنَّمَ فَصَدُّوْلَ وَأَعْنَ سَيْلِ
اللَّهُ فَلَاهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ١٦

لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ
شَيْئًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ١٧

18. Si-i ko Alongan a kaoyaga kiran o Allah langon, na pushapa siran Non sa lagid o di iran Rukano kashapa: Ka aya tarima iran na Mata-an! A siran na si-i ko Shai (a phakabugai sa gona). Ba di Mata-an! A siran na siran na manga bo-khag?

يُوْمَ يَعْنِيهِمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَطْلَبُونَ لَهُ كَمَا يَعْلَمُونَ
لَكُفَّارٌ وَّمُسْكُنُونَ أَسْأَمُهُمْ عَلَى شَيْءٍ إِلَّا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَذَّابُونَ

الْكَذَّابُونَ

19. Minipa-ar siran o Shaitan, na piyakilipatan niyan kiran so Tadum ko Allah: Siran man i tampil ko Shaitan. Ba di Mata-an! A so tampil ko Shaitan na siran i manga logi?

أَسْتَحْوِدُ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنْسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ
أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ إِلَّا إِنَّ حِزْبَ
الشَّيْطَانِ هُمُ الظَّالِمُونَ

الْظَّالِمُونَ

20. Mata-an! A so khisosorang ko Allah a go so Sogo Iyan na siran man i pud ko lubi a manga bababa.

إِنَّ الَّذِينَ يَحَادُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَأُولَئِكَ فِي
الْأَذَلِينَ

الْأَذَلِينَ

21. Ini sorat o Allah: A Mata-an a phakada-ag Ako dun Sakun a go so manga Sogo Akun. Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Domada-ag.

كَتَبَ اللَّهُ لَأَعْلَمُ بِكُلِّ شَيْءٍ إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
اللَّهُ قَوِيٌّ عَزِيزٌ

اللَّهُ قَوِيٌّ عَزِيزٌ

22. Da-a khato-on ka a pagtao a Paparatiyaya-an nirran so Allah a go so Alongan a maori, a ba iran pu-khababaya i so tao a siyorang iyan so Allah a go so Sogo Iyan, apiya pun siran na manga lokus siran, o di na manga Wata iran, o di na manga pagari ran, o di na manga tonganai ran. Siran man na inisorat Iyan ko manga poso iran so Paratiyaya, go ini Bagur Iyan kiran so Limo a phon Rukaniyan; Go phakasoludun Niyan siran ko manga Sorga a pu-phamangondas ko kababa-an niyan

لَا تَحْدُدُهُ مَا يُؤْمِنُ بِهِ إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ يُؤَدِّوْنَ مَنْ حَادَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
وَلَوْ كَانُوا إِيمَانَهُمْ أَبْتَهَهُمْ
أَوْ اخْوَنَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ
كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمْ إِلَيْمَانَ
وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِّنْهُ وَمَدَّ خَلْفَهُ
جَنَّتٌ تَمْرِي مِنْ تَحْنَاهَا الْأَنْهَرُ
خَدِيلَةٌ فِيهَا رَضَى اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا
عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ إِلَّا إِنَّ حِزْبَ

so manga lawasaig, makakakal sir-an non. Miyasowat kiran so Allah, go Miyasowat siran Rukaniyan. Sir-an man i tampil ko Allah; ba di Mata-an! A so tampil ko Allah; na siran i Phamakada-ag?

اللَّهُ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

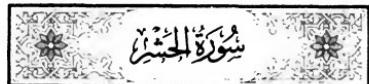
Surah Al-Hashr-59

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa; go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

2. Sukaniyan so piyaka-awa lyan so Miyamangongkir a pud ko Tiyoronan ko Kitab pho-on ko manga darpa iran, si-i ko paganai a kalimod. Da niyo tarima-a o basiran maka-awa: Na aya tarima iran na Mata-an! A siran na kharun siran o manga kota iran pho-on ko (siksa o) Allah, na miyatalingoma siran o (Sogowan o) Allah sa di iran mapipikir, go ini pansir Iyan ko manga poso iran so kaluk, na ingguguba iran ko manga Walai ran so manga lima iran, go so manga lima o Miyamaratiyaya, na kowa-a niyo a thoma, Hai a dun a manga kailai niyan!

3. Na o da kiran Kokomun o Allah so ka-awa, na Matan-an a shiksa-an Niyan siran ko doniya;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَهُوَ أَعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ مِنْ دِيْرِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ
مَا ظَنَنَّهُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُوا أَنَّهُمْ
مَانِعُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَإِنَّهُمْ أَلَّا
مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَدَّ فِي قُلُوبِهِمْ
الرُّغْبَةُ بِخَرْبُونَ يُوَهِّمُهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي
الْمُؤْمِنِينَ فَأَعْتَرُوهُمْ وَإِنَّا
أَلْأَبَصَرِ ﴿٢﴾

وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ
لَعَذَّهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ

go bagiyan niran si-i ko Akhirat so siksa ko Naraka.

4. Giyoto man na sabap ko Mata-an! A siran na siyorang iran so Allah go so Sogo Iyan: Na sa tao a sorangun niyan so Allah, na Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa.

5. Sa dun sa piyata iyo a Qormah o di na giyanatan niyo to a khipakatitindug, ko manga itado niyan, na sabap sa idin o Allah, go a Niyan mapakarondan so manga songklid.

6. Na so piyakitaban o Allah ko Sogo Iyan a pho-on kiran,- na da niyo to kapakipuronda-i sa koda, o di na Oonta: Na ogaid na so Allah na Pakiphangarasiyan Niyan ko manga Sogo Iyan so tao a kabaya Iyan: Na so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

7. So piyakitaban o Allah ko Sogo Iyan a pho-on ko tao ko manga Ingud, na ruk o Allah, go ruk o Rasul, go ruk o manga dadasug o Rasul, go so manga Wata a ilo, go so manga Miskin, go so miyalang sa lalan, ka-an di khabaloi a miputhotogalin ko lut o manga kawasa rukano. Na sa dun sa inibugai rukano o Rasul, na kowa-a niyo sukaniyan, go sa dun sa inisapar Iyan rukano sukaniyan na gunukun niyo. Na kalukun niyo so Allah. Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa.

عَذَابُ النَّارِ

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاءُوا إِلَهًا وَرَسُولًا وَمَنْ
يُشَاقِّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

مَاقَطَعْتُمْ مِنْ لِيْسَةً أَوْ تَرَكْتُمُوهَا
فَإِيمَانُهُمْ عَلَىٰ أَصْوَلِهَا فَإِذَا ذَهَبَ اللَّهُ وَلَيَخْرُجَ
الْفَسِيقُونَ

وَمَا آفَاهُ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا
أَوْجَحْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ حَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ
وَلَذِكْنَ اللَّهُ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

مَا آفَاهُ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرْبَىٰ
فِلَلَهِ وَلِرَسُولِهِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسَكِينُ وَأَبْنَى السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ
دُولَةٌ بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا أَنْتُمْ
الرَّسُولُ فَخُذْهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ
فَإِنَّهُمْ وَأَنْتُمْ أَلَّا تَرَوْا إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
الْعِقَابِ

8. Ruk o Pukhakamurmuran a miyamagoyag, a so piyamogao siran ko manga darpa iran, go so manga tamok iran, a puphuloloba siran sa Gagao a pho-on ko Allah, go Kasosowat, go puthabangan niran so (Agama o) Allah go so Sogo Iyan: Siran man na siran i Mimamata-an;

9. Go so khitatakna ko Ingud, go so Paratiyaya, a miyaona an niran, na pukhababaya-an niran so miyamagoyag kirana, go da-a khato-on niran ko manga rarub iran a si-ig po-on ko ini pamugai kirana, go ini lawan niran ko manga ginawa iran, apiya pun adun a shisi-i kirana a Kamiskin. Na sa tao a ipilak iyan so kaligut o ginawa niyan, na siran man na siran i phamakasulang sa maliwanag;

10. Go so miyamaka-oma ko orian niran, na gi-i ran Tharo-on: Kadnan nami! Napi-i Kamingka, a go so manga pagari ami a so kiyaona an kami ran ko Paratiyaya, go Dingka thagowi so manga poso ami sa si-ig ko siran a Miyamaratiyaya. Kadnan nami! Mata-an! A Suka i Mala i Gagao, a Makalimo-on.

11. Bangka da mailai so siran a Miyamanangin? Gi-i ran Tharo-on ko manga pagari ran a so Miyaman-gongkir a pud ko Tiyorongan ko Kitab: A Ibut o paka-awa a kano na Mata-an a pud kami niyo dun a magawa, go da-a pagonotan nami a

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيْرِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَتَعَفَّنُونَ فَضَلَّاً مَّا
اللَّهُ وَرَضِيَّ عَنْهُمْ وَيَنْصُرُونَ اللَّهُ وَرَسُولَهُ
أُولَئِكَ هُمُ الصَّابِرُونَ ﴿٨﴾

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُونَ الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِ
يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَحِدُّونَ فِي
صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا
وَيُؤْشِرُونَ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْكَانَ بِهِمْ
خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقَ شَعْرَنَسِيهِ
فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١﴾

وَالَّذِينَ جَاءُوْ مِنْ بَعْدِهِمْ
يَقُولُونَ رَبَّنَا أَغْفِرْ لَنَا وَلَا إِخْرَنَا
الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي
قُلُوبِنَا غُلَّا لِلَّذِينَ أَمْنَوْ رَبَّنَا إِنَّكَ
رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٠﴾

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ
لِإِخْرَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ لِئِنْ أَخْرَجْتَهُمْ لَنَخْرُجَنَّ
مَعَكُمْ وَلَا نُطْمِعُ فِي كُلِّ أَهْدَأَ بَدَأُوا إِنَّ

sorang rukano a isa bo sa dayon sa dayon, go o phamonowa kano na Mata-an a tabangan nami sukano dun. Na so Allah na shasaksi-an Niyan a Mata-an! A siran na titho a manga bokhag.

12. Mata-an a o paka-awa a siran na di siran bo pud a magawa, go Mata-an a o pamonowa siran na di iran siran bo thabangan, go Mata-an a apiya tabangan nirian siran na Mata-an a ithalikhod iran bo so manga likod iran, oriyan niyan na di siran katabangan.

13. Mata-an a sukano i lubi a ipukhaluk iran si-i ko manga rarub iran, a di so Allah, giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a di phamanabot.

14. Di siran rukano makipumbo-nowai, sa ba siran matata-ayon, inonta o si-i ko manga Ingud a khikokota-an, o di na si-i ko ka-a lutan sa manga tambak. So gi-i ran kambobono ko lut-lut iran na mitataralo. Arangan Ka kiran na mata-ayon, a so manga poso iran na masasagomparak: Giyoto man na sabap ko Mata-an! A siran na pagtao a di phamanabot.

15. Lagid o siran a miya-onan nirian sa marani, kiyata-a man nirian so karata o olaola iran; go a dun a bagiyan nirian a siksa a malipudus.

فَوَتَّلُمْ لِنَصْرَتِكُمْ وَاللَّهُ يَشْهُدُ إِنَّمَا
لِكَلِّ بَرِّيْنَ

لَيْنَ أَخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَيْنَ
فَوَتَّلُوا لَا يَنْصُرُوهُمْ وَلَيْنَ نَصَرُوهُمْ
لَيْلُكْ الْأَذْبَرَ شَمَّلَ
يُنْصَرُوكَ

لَأَنَّمَا أَشَدُ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنْ
اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَقْهُونَ

لَا يُقْتَلُونَ كُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرْيَةٍ
مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءَ جَدِيرٍ بِأَسْهَمِ بَيْنِهِمْ
شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ
شَتَّى ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ

كَشَّلَ اللَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِبًا ذَاقُوا وَبَالَ
أَمْرِهِمْ وَهُمْ عَذَابُ أَلِيمٍ

16. Ishan o Shaitan gowani a Tharo-on niyan ko Manosiya: A Ongkir ka, na ka giya a Makaong-kir na Pitharo iyan: A Mata-an! A sakun na angiyas Ako ruka; Mata-an! A sakun na i ikhaluk akun so Allah, a Kadnan o manga ka-adun!

17. Na miyabaloi so kha-akiran sa dowa oto a Mata-an! A siran na khatago ko Naraka, a makakakal siran non. Na giyoto man i balas ko manga darowaka.

18. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah; go Pamimikirana o ginawa so mini-onna niyan a ruk o gawi-i a phakasambi. Na kalukun niyo so Allah! Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

19. Na di niyo showa-a so piyakalipatan nirana so Allah, na piyakalipatan Niyan kirana so manga ginawa iran! Siran man na siran so manga songklid!

20. Di magishan so manga tao ko Naraka a go so manga tao ko Sorga. So manga tao ko Sorga na siran i miyamakasulang sa maliwanag.

21. O Initoron Ami angkai a Qur-an ko Palao, na Mailaingka dun sukanian a Makapangalimbaba-an, a manga bubungkag, po-on sa kaluk ko Allah. Na giyoto man so manga ibarat a phagumba-alan

كُثُلَ الشَّيْطَنُ إِذَا قَاتَلَ لِلنَّاسِ
أَكْفَرُهُ فَلَمَّا كَفَرَ قَاتَلَ إِلَيْهِ
مِنْكُمْ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ١٦

فَكَانَ عَذَابَهُمْ أَتَمَّا مَا فِي الْأَنَارِ خَلِدِينَ
فِيهَا وَذَلِكَ جَزْءُ الظَّالِمِينَ ١٧

يَأَيُّهَا الَّذِينَ إِذَا مَأْتُوْنَا أَنْقُواَنَا
وَلَمْ يَنْتَرُنُ فَسْمَاقَدَّمَتْ لِغَدِّ
وَأَنْقُواَنَا إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ١٨

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ سَوَّاَ اللَّهُ فَأَنْسَاهُمْ
أَنْفُسَهُمْ أَوْلَئِكَ هُمُ الْفَسِقُونَ ١٩

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ
الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ
الْفَائِرُونَ ٢٠

لَوْأَنَّرَنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ
خَشِعًا مُصَدِّدًا عَامِنْ خَشِيشَةَ اللَّهِ
وَتَلَكَ الْأَمْثَلُ نَضَرَ مُهَا لِلنَّاسِ

Ami sukaniyan ko manga Manosiya, ka-an siran Makapuphamimikiran.

22. Sukaniyan so Allah, so da a Tohan inonta Sukaniyan; Katawan Niyen so Gaib a go so Mapayag; Sukaniyan so Masalinggagao, a Makalimo-on.

23. Sukaniyan so Allah, so da a Tohan inonta Sukaniyan, a Phapar, a Soti, a Puphamugai sa Kalilintad, a Puphamugai sa Kasasarig, a Masiyap, a Domada-ag, a Mamundug, a diya-itam o Kala. Soti so Allah mawatan ko Ipuphanakoto iran!

24. Sukaniyan so Allah, a Puphangadun, a gi-i Mba-as a gi-i Mbontal; ruk Iyan so manga Ngaran a manga pipiya: Puthasbik Rukaniyan so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so Lopa; go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

Surah Al-Mumtahanah-60

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so ridowai Yakun, go ridowai niyo a manga Panarigan, a i sampai niyo kirian so kapaking-ginawai, a Sabunar a Inongkir iran

لَعَلَّهُمْ يَنفَكِرُونَ ﴿٦﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ الْحِلْمُ
الْغَيْبُ وَالشَّهَدَةُ هُوَ الرَّحْمَنُ
الْرَّحِيمُ ﴿٦﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ
الْقَدُوسُ أَسْلَمُ الْمُؤْمِنِ
الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَارُ
الْمُتَكَبِّرُ سَبَّحَنَ اللَّهُ عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿٦﴾

هُوَ اللَّهُ الْخَلِقُ الْبَارِئُ الْمُصْوِرُ
لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَيِّحُ لَهُ مَا فِي
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿٦﴾

سُورَةُ الْمُمْتَحَنَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَنْجِدُوا عَدُوَّكُمْ
وَعَدُوُّكُمْ أَوْلَيَاءُ نَلْقَوْكُمْ إِنَّهُمْ بِالْمَوْدَةِ
وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِّنَ الْحَقِيقَةِ مُخْتَلِفُونَ

so miyakaoma rukano a bunar, phaka-awa an niran so Rasul a go sukano, ka kagiya a Paparatiyaya-an niyo so Allah, a Kadnan niyo; o sukano sa kiyaliyo niyo na Panganntaman ko lalan Nakun, go kapuloba ko Kasosowat Akun; Puphaguma-an niyo a gi-i niyo kir-an kingginawain, a Sakun na Kata-wangko so piyaguma iyo go so piyayag iyo. Na sa tao a nggolaola rukano saya, na Sabunar a miyapokas ko ontol a lalan.

2. O kadaobi iran, na pumbaloisiran a manga ridowai niyo, go Pu-phapangonotan niran rukano so manga barokan niran, go so manga dila iran ko marata, go miyandin-gandingan niran a o ba kano bo Pagongkir.

3. Di rukano dun phakanggai a gona so manga tonganai niyo, go so manga Wata iyo; si-i ko Alongan a Qiyamah: Na Pakapumbulabulagun kano Niyan. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na phagilain Niyan,

4. Sabunar a adun a bagiyan niyo a ladiyawani a mapiya si-i ko Ibrahim, go so manga pud Iyan, Gowani a Tharo-on niran ko pagtaowiran: A Mata-an! A Sukami na a ngiyas Kami rukano, go so Pushimba-an niyo a salakao ko Allah; Inongkir Ami sukan; go miyapayag ko lut Ami a go so lut iyo so rido go

أَرَسْوُلٌ وَإِنَّا كُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُمْ خَرَجْتُمْ جَهَدًا فِي سَبِيلٍ وَابْتِغَاءَ مَرَضَى فِي شَوَّالٍ إِنَّهُمْ بِالْمُوَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفِيَتُمْ وَمَا أَعْلَمُ بِمَنْ يَفْعَلُهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءُ السَّبِيلُ ١١

إِنْ يَنْقُوْكُمْ يَكُونُوكُمْ أَعْدَاءٌ وَيَنْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيهِمْ وَأَسِنَتُهُمْ بِالْسُّوءِ وَوَدُوا لَوْكَفُرُونَ ١٢

لَنْ تَنْفَعُكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَقْصِلُ يَنْتَكُمْ وَاللَّهُ يُعَلِّمُ مَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ١٣

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أَسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذَا قَالُوا لِقَرْمَهُمْ إِنَّا بَرِئُونَا مِنْكُمْ وَمَا تَقْبِدُونَ مَنْ دُونَ اللَّهِ كَفَرَنَا بِكُرُورٍ وَبِأَيْنَارٍ بِيَنْتَكُمُ الْعَدُوُّ وَالْعَضَّاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ إِلَّا قَوْلُ إِبْرَاهِيمَ لِأَيْهِ لَا سَتَقْرِنَ لَكَ وَمَا أَمْلَكَ لَكَ

so rarangit, sa dayon sa dayon taman sa di niyo Paratiyaya-an so Allah a isa isa Sukaniyan - inonta so Katharo o Ibrahim ki Ama Iyan: Mata-an a ipanguni Yakun suka dun sa Ma-ap, na da-a kapa-ar Akun a Mapumbagiyen ka a phonon ko Allah a maito bo - Kadnan Nami! Suka bo i Siyargan Nami, go si-i Kami Ruka bo Pumbalingan, go si-i Ruka so khabolosan.

5. Kadnan Nami! Di Kamingka mbaloya a Pangangarasiyan o siran a Miyamangongkir, go Ma-api Kamingka, Kadnan Nami! Mata-an! A suka na Suka so Mabagur, a Maonggangun.

6. Sabunsabunar a miyaloi rukano siran a ladiyawan a mapiya, a ruk o tao a aya butad iyan na ika aluk iyan so Allah, a go so Alongan a Maori. Na sa tao a tomalikhod, na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i kawasa a Puphodin:

7. Matatangkud a so Allah na mbalowin Niyan ko lut iyo a go so lut o siran a mini puridowai niyo kiran, so kanggiginawai. Na so Allah na Gaos. Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

8. Da rukano saparun o Allah so siran a da siran rukano Pakimbonowai makapantag ko Agama, go da kano iran bogawa ko manga darpa iyo, ko kaphiyapiya i niyo

مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ وَرَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ
أَنْتَنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿١﴾

رَبَّنَا الْأَعْلَمُ بِمَا فِي أَنفُسِنَا فَتَنَّاهُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَأَعْفَرْنَا
رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لَمْ يَكُنْ
يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرُ وَمَنْ يُنَوِّلْ فَإِنَّ اللَّهَ
هُوَ الْغَنِيُّ الْمُحِيدُ ﴿١﴾

عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ يَتَكُبُّرُونَ إِنَّ الَّذِينَ
عَادُوكُمْ مِّنْهُمْ مُّؤْمِنُوْهُمْ وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ
عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧﴾

لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقْبِلُوكُمْ
فِي الَّذِينَ وَلَمْ يَخْرُجُوكُمْ مِّنْ دِيْرِكُمْ أَنْ
تَبْرُوْهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

kiran, go so Kapaginontolani niyo kiran. Mata-an! A so Allah na pukhababaya-an Niyan so manga o ontol.

9. Aya bo a isasapar rukano o Allah na so siran a Miyakimbonowai siran rukano, makapantag ko Agama, go biyogao kano iran ko manga darpa iyo, go piyamagogopa-an nirana kapaka-awa iyo, o ba niyo siran panarigi. Na sa tao a manarig kiran, na siran man i manga Darowaka.

10. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a miyakaoma rukano so Miyamaratiyaya a manga Babai a miyanogalin, na a madi niyo siran; so Allah na katawan Niyan so Paratiyaya iran: Na o katokawi niyo siran a (titho a) Miyamaratiyaya, na di niyo siran phakakasoya ko manga kapir. Di siran khapakai ko siran (a manga kapir), go di siran khapakai (a manga kapir) ko siran (a Miyamaratiyaya a manga Babai). Na bugan niyo kiran so miyanggassto iran (a Mahar). Na da a dosa niyo ko Kapangaroma-a niyo kiran igira-a minibugai niyo kiran so manga Mahar iran. Na di niyo kakaputi so Kakakaromai ko manga kapir a manga Babai; go sukata niyo so Minibutang iyo; go sukata iran sominibutang iran. Giyoto man i Kokoman o Allah: A Iphukhokom Iyan rukano. Na so Allah na Matao, a Maongangun.

إِنَّمَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ
وَأَخْرَجُوكُم مِّن دِيْرِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰكُمْ
إِخْرَاجَكُمْ أَن تَوْلُوهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ

١٧

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ
مُهَاجِرَاتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَهِنُهُنَّ
فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تُرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُنَّ بِحِلٍّ لَهُنَّ
وَمَا نُوَلِّهُمْ مَا آنفُقُوا وَلَا جُناحَ عَلَيْكُمْ أَن
تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا آتَاهُنِّ مَا نَسْتَعِنُهُنَّ بِأَجْوَهُنَّ وَلَا
تُنْسِكُوهُنَّ بِعِصْمَ الْكَوَافِرِ وَسَنَعْلُو مَا آنفَقُتُمْ
وَلَيَسْتُوْلُوا مَا آنفُقُوا ذَلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ يَعْلَمُ
بِيَنْكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ حِكْمَةً

١٨

11. Na o adun a mada rukano a isa ko manga Karoma niyo a magagao ko manga kapir, na go kano makataban, na bugan niyo ko siran a miyawa so manga Karoma iran so lagid o mini butang iran. Na kalukun niyo so Allah a so Sukaniyan i Paparatiyaya-an niyo.

12. Hai Nabi! Igira-a miyakaoma Ruka so Miyamaratiyaya a manga Babai a makipuphasada siran Ruka sa di iran ishakoto so Allah sa maito bo, go di siran pushina, go di iran bono-on so manga Wata iran, go di siran punggolaola sa kabokhag, a khitumpo iran noto ko lut o manga lima iran a go so manga aih ran, go di ka iran sangka-an ko ontol, na pakiphasada Ka kiran go Pangunin Ka siran sa Ma-ap ko Allah. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

13. Hai so Miyamaratiyaya! Di kano phanarig ko pagtao a kiyaranganitan siran o Allah, a Sabunar a kiyada-an siran sa Panginam ko Akhirat, lagid o Kiyada i sa Panginam ko manga kapir a pud ko manga tao ko manga kobor.

Surah Al-Saff-61

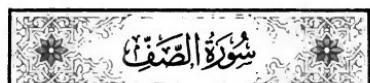
Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga gao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so

وَإِنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ أَزْوَاجِهِمْ إِلَى الْكُفَّارِ
فَعَاقِبَتِمُّهُمْ فَأُولَئِكُمْ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ
مِّثْلًا مَا أَنْفَقُوا وَأَنْقَوْا لِلَّهِ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ
مُؤْمِنُونَ ﴿١﴾

يَأَيُّهَا النَّاسُ إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنُونَ يَبْرُغُونَ
عَلَىٰ أَنْ لَا يُشْرِكُنَّ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يُسْرِقُنَّ
وَلَا يَرْبِّنَّ وَلَا يَقْنَعُنَّ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِنَّ
بِهِمْ تَنِيمٌ يَقْرِئُنَّهُ وَبَيْنَ أَيْدِيهِنَّ
وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِي نَكَفِ فِي
مَعْرُوفٍ فَإِنَّهُمْ وَآسْتَغْفِرُهُنَّ اللَّهُ
إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ إِذَا مَنَّا لَانْتَوْلَأْ قَوْمًا
غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ فَدَبَسَوْمَنَ
الْآخِرَةَ كَمَا يَسَّرَ الْكُفَّارُ مِنْ
أَصْحَابِ الْقُبُوْرِ ﴿٣﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ اللَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

shisi-i ko Lopa: go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

2. Hai so Miyamaratiyaya! Ino niyo gi-i Tharowa so di niyo bo punggolaola-an?

3. Miyakala a rarangit a pho-on ko Allah sa gi-i niyo Katharowa ko di niyo bo punggolaola-an.

4. Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so gi-i siran Makimbonowai si-i ko lalan Rukanianyan a shishinundai; miyaka-ibarat siran ko kambalai a piyakandudu-kuta.

5. Na gowani na Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: Hai pagtao Akun! Ino Ako niyo di-i shiyanta-a, a Sabunar a katawan niyo a Mata-an! A Sakun na Sogo Allah si-i rukano? Na kagiya a sominilai siran, na piyakasilai o Allah so manga poso iran. Na so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga songklid.

6. Na gowani na Pitharo o Isa a Wata o Maryam: Hai manga Moriyatao o Israil! Mata-an! A Sakun na Sogo o Allah si-i rukano, a tomatanto ko miya-onsa an Ko a Taurat, go Phanothol ko Sogo a phakatalingoma ko oriyan Ko, a aya ngaran Niyan na so Ahmad. Na kagiya a Miyoma Niyan kirana so manga rarayag a karina, na Pitharo iran: Giyaya na balik mata a mapayag!

وَهُوَ أَعْلَمُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذْ تَقُولُونَ مَا لَا

تَعْلَمُونَ ﴿٢﴾

كَبُرُ مُفْتَأِعِنَةٍ إِنَّ اللَّهَ أَنَّ تَقُولُوا مَا لَا

تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الظَّاهِرَاتِ يُقْتَلُونَ فِي

سَبِيلِهِ صَفَا كَانُهُمْ بَيْتَنَّ

مَرْضُوصٌ ﴿٤﴾

وَإِذَا قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَقُولُمَا

تُؤَذِّنُنِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ

اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاعُوا أَزَاعَ اللَّهُ

قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهِيئُ لِلنَّاسِ

الْفَسَقَينَ ﴿٥﴾

وَإِذَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ نَبَغَ إِسْرَائِيلَ إِنِّي

رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيَ مِنَ

النَّورَةِ وَمِنْهُ رَسُولٌ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي أَمْمَهُ وَ

أَخْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا

سِحْرٌ مُّنْ

وَمَنْ أَطْلَمُ مِمَّنْ أَفْرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذَبَ وَهُوَ
يُذَعِّي إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي النَّاسَ
الظَّالِمِينَ ٧

7. Na ba adun a tao a makala-wan a darowaka ko tao a ini angkob iyan ko Allah, so kabokhag, a sukanian na puthawagun ko Islam? Na so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga Darowaka.

8. Kabaya iran a iphadung iran ko Sindao o Allah so manga ngari iran: A so Allah na tharotopun Niyan so Sindao Niyan, apiya miyagowad so manga kapir.

9. Sukanian so Somiyogo ko Sogo Iyan a rakhus o Torowan a go so Agama a bunar, ka phakilang-koloban Niyan non so Agama sa Kalangolangowan niyan, apiya miyagowad so manga Pananakoto.

10. Hai so Miyamaratiyaya! Ba ko rukano thoro-on so kandagang a makasabut rukano ko siksa a mal-ipudus?

11. So Kaparatiyaya-a niyo ko Allah go so Sogo Iyan, go so kipangan-gontamanun niyo sa lalan ko Allah, ko manga tamok iyo, go so manga ginawa niyo: Giyoto man i mapiya rukano, o sukano na katawan niyo!

12. Napi Niyan rukano so manga dosa niyo, go pakasoludun kano Niyan ko manga Sorga, a pupha-

يُرِيدُونَ لِتُطْفَلُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَأَلْهَمَهُمْ
نُورِهِ وَأَنُوكِرِهِ الْكُفَّارُونَ ٨

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينَ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الَّذِينَ كُلُّمُهُمْ وَلَوْكِرِهِ الْمُشْرِكُونَ ٩

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَذْلَكُمْ عَلَى تَحْزِيرِ
ثُعِجَّكُمْ فِي عَذَابِ الْآِيمَانِ ١٠

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمُبَهِّدُونَ فِي سَيِّلِ اللَّهِ
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
نَعَمُونَ ١١

يَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبُكُمْ وَيُدْخِلُكُمْ جَنَّاتَ مَهْرِيٍّ مِنْ
نَّعِيمِ الْآَئِمَّةِ وَمُسِكِنَ طِبَّةَ فِي جَنَّاتِ عَذَابٍ

ذَلِكَ الْقَوْزُ الْعَظِيمُ

وَأُخْرَى تُبَحِّبُهَا أَنْصَارٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتَحَ قَرْبَتْ

وَبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ إِذَا مَأْتُوا كُوفُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَاتَلَ
عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيْنَ مِنْ أَنْصَارِهِ
إِلَيْهِ اللَّهُ قَالَ الْحَوَارِيْنَ أَنْهُنَّ أَنْصَارُ اللَّهِ
فَمَنْ مَنَّ طَالِبَةً مِّنْ بَنَتِ إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتْ
طَالِبَةً فَإِنَّا لَدَنَا الَّذِينَ إِذَا مَأْتُوا عَلَى عَدُوِّهِمْ
فَأَصْبَحُوا أَظْهَرِيْنَ

mangodas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, go manga darpa a manga tatanos si-i ko manga Sorga a tatap: Giyoto man so da-ag a mala;

13. Go adun a salakao pun a pukhababaya-an niyo sukanian; tabang a pho-on ko Allah go da-ag a masipug. Na Puphamanotholing-ka sa mapiya so Miyamaratiyaya.

14. Hai so Miyamaratiyaya! Mbaloi kano a manga tabanga o Allah: Ishan o Kiyatharowa o Isa a Wata o Maryam ko manga Hawari-in: A antawa-a i manga tabanga Akun si-i ko Allah? Pitharo o manga Hawari-on: Sukami i manga tabanga o Allah. Na Miyaratiyaya so saba-ad ko manga Moriyatao o Israil, na Miyongkir so saba-ad. Na piyakabagur Ami so Miyamaratiyaya, ko kishosogata-an nirana ko ridowai ran, na miyaloi siran a miyamakada-ag.

Surah Al-Jumu'ah-62

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa, a Phapa-ar, a Soti, a Mabagur, a Maongangun.

سُورَةُ الْجُمُعَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَيِّدُهُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
الْمَلِكُ الْقَدُّوسُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

2. Sukaniyan so Somiyogo ko manga Ommi sa Sogo a pud kiran, a Pukhabatiya Iyan kiran so manga Ayat Iyan, go Puphakasoti kiran go puphakandao kiran ko Kitab a go so Ongangun; a Mata-an a aya butad iran gowani na matatago dun ko karibat a mapayag;

3. Go so manga salakao a pud kiran a da kiran pun raot. Na Sukaniyan so Mabagur, a Maongan-gun.

4. Giyoto man so kakaya-an o Allah, imbugai Niyan ko tao a kabaya Iyan: Na so Allah i Khiruk ko kakaya-an a mala.

5. Aya ropa-an o siran a siyanan ko Taurat, oriyen niyan na da iran nggolalanun sukaniyan, na lagid o ropa-an o Kimar a phagawid sa manga Kitab. Miyakaratarata a ropa-an o pagtao a so piyakambo-khag iran so manga Ayat o Allah: Na so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga darowaka.

6. Tharowangka: Hai manga Yahodi! O ba niyo ini tugo a Mata-an! A sukano i pukhabaya-an o Allah a di ron pud so manga Manosiya, na shinganin na niyo so kapatai, o sukano na Pumamata-an kano!

7. Na di ran ndun noto shinganinun sa dayon sa dayon, sabap ko mini-onan o manga lima iran (a

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأَمَمِ إِنَّ رَسُولًا مِّنْهُمْ
يَشْرُكُوا عَلَيْهِمْ أَيْنَهُ وَرَبِّكَمْ وَرَبِّ عِلْمِهِمْ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ لَفِي
ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٧﴾

وَأَخْرَيْنَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوْهُمْ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٧﴾

ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
دُوَّلُ الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٧﴾

مَثْلُ الَّذِينَ حُمِلُوا الْتُورَةَ ثُمَّ لَمْ
يَحْمِلُوهَا كَمَثْلِ الْحَمَارِ يَحْمِلُ
أَسْفَارًا بَيْسَ مَثْلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِيَقِنَتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهِيدُ الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾

قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنَّ رَعْمَتَهُمْ
أَنَّكُمْ أَوْلَيَاءُ اللَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ
فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧﴾

وَلَا يَنْتَنِنُونَ وَأَيْدِي أَمَانَاتَ أَيْدِيهِمْ
وَاللَّهُ عَلَيْهِ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾

dosa). Na so Allah na katawan Niyan so manga darowaka!

8. Tharowangka: A Mata-an! A so kapatai a so puphalagoyan niyo sukaniyan: Na Mata-an naya! A miputho-on a kano niyan; oriyan niyan na phakandodun kano ko (Allah a) Mata-o ko masolun, a go so mapayag: Na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo!

9. Hai Miyamaratiyaya! Igira-a ini pananawag so Sambayang ko Alongan a Juma-at, na nggaga-angkano somong ko Tadum ko Allah, go awa i niyo so kaphapasa i: Giyoto man i mapiya rukano o sukano na katawi niyo!

10. Na igira-a miyapasad so Sambayang, na pharaparak kano ko Lopa, go niyo mbabanoga so Kakkaya-an o Allah, go Tatadumi niyo so Allah sa madakul, ka angkano makasulang sa maliwanag.

11. Na igira-a miyakailai siran sa dagangan, o di na karimbaran, na shasakoya siran non, go Ganatangka iran ko katitindug Ka (Ya Muhammad). Tharowangka: A so (balas a) shisi-i ko Allah na aya tomo a di so karimbaran, a go so dagangan! Na so Allah i taralbi a mapiya ko puphamugai sa riskhi.

قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفْرُّ بِهِ مِنْهُ
فَإِنَّهُ مُلْكُنِّي كُمْ تَمْرُّ دُونَ إِلَيْهِ عَلَيْهِ
الْعَيْبُ وَالشَّهَدَةُ فَيَسْتَكْمِلُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ
مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ
وَذَرُوا الْأَبْيَعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَلَا تَشْرُوْفِ
الْأَرْضَ وَابْغُوا مِنْ قَضِيلِ اللَّهِ وَإِذَا كُنْتُمْ
اللَّهُ كَثِيرًا عَلَيْكُمْ نُفْلِحُونَ

وَإِذَا رَأَوْا تَجْرِيًّا أَوْفَئُوا النَّصْلَوَةَ إِلَيْهَا
وَتَرَكُوكُمْ قَائِمًا فَلَمْ يَأْتِ مَعَنِّ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهِ
وَمِنَ الْتَّاجِرِيْهِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّزْقِينَ

Surah Al-Munafiqun-63

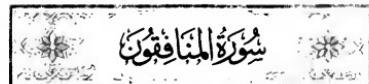
Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Igira-a miyaka-oma ruka (Ya Muhammad) so manga Monapik, na gi-i ran Tharo-on: A shasaksi-an nami a Mata-an! A Suka na titho a Sogo o Allah. Na so Allah na katawan Niyan a Mata-an! A Suka na titho a Sogo Iyan. Na so Allah na Shasaksi-an Niyan a Mata-an! A so manga Monapik na titho a manga bokhag.

2. Biyaloi ran so manga sapa iran a lindonga: Ka-aniran pukha-a langi so lalan ko Allah. Mata-an! A siran na miyakaratarata so pinggolaola iran.

3. Giyoto man na sabap sa Mata-an a siran na Miyaratiyyaya siran, oriyen niyan na Miyongkir siran, na Miyapatri so manga poso iran: Na siran na di siran phakasabot.

4. Na igira-a Miya-ilaingka siran na Pukhasowat Ka o manga lawas iran. Na amai ka Mitharo siran na Puphamakinugun Ka so Katharo iran. Lagid siran o manga kayo a khisasaragun. Arangan nirana ko oman i lalis na itotompa kiran. Siran so manga ridowai, na Iktiyaringka siran. Pimorka-an siran o Allah! Andamanaya i katatalikhod iran!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَكُمُ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشَدِّدُ إِنَّا
لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّا لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ
يَشَهِّدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَذِبُونَ ﴿١﴾

أَخْنَذُو أَيْمَنَهُمْ جَهَنَّمَ فَصَدُّوْعَنْ سِيلِ
اللَّهُمَّ إِنَّمَا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾

ذَلِكَ بِمَا تَهْمِمُهُمْ أَمْنَوْا ثُمَّ كَفَرُوا فَطَبَعَ عَلَى
قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾

وَإِذَا رَأَيْتُهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَادُهُمْ
وَلَمْ يَقُولُوا أَتَسْمَعَ لِغَوْلِهِمْ كَمَا يَوْمَ حَشَبَ
مُسْنَدَةً يَحْسِبُونَ كُلَّ صِيَحَّةٍ عَلَيْهِمْ هُمْ
الْعَدُوُّ فَأَنْذِرْهُمْ فَتَلَاهُمُ اللَّهُ أَنَّ
يُؤْفِكُونَ ﴿٤﴾

5. Na igira-a Pitharo kiran: A songkano si-i, ka-angkano mipangan-guni sa Ma-ap o Rassullolah! Na ipangulungkulung iran so manga Olo iran, go Mailaingka siran a puphamanalikhod, a siran na khianapananakabor.

6. Magishan o ini Panguningka siran sa Ma-ap, antawa -a Dangka siran pangunin sa Ma-ap, ka di siran ndun Puma-apan o Allah. Mata-an! A so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga songklid.

7. Siran so gi-i Tharo: Sa di niyo puphamugi so tao a tampil ko Rassullolah, taman sa di iran bulagun. Na ruk o Allah so manga Kakawasa-an ko manga Langit a go so Lopa; na ogaid na so manga Monapik na di iran sasabotun.

8. Gi-i ran Tharo-on: A ibut o makandod tano sa Madinah, na phaka-awa-an ro-o dun o mabagur so malobai, Na ruk o Allah so Bagur go ruk o Sogo Iyan, go ruk o Miyamaratiyaya; Na ogaid na so manga Monapik na di iran katawan.

9. Hai so Miyamaratiyaya! O ba kano Mabimban o manga tamok iyo a go so manga Wata iyo ko Tadum ko Allah. Na sa tao a nggo-laola ro-o, na siran man na siran i miyangalologi.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرُ لَكُمْ
رَسُولُ اللَّهِ لَوْلَاهُ وَسَهُمْ وَرَأَيْتُهُمْ
يَصْدُونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٦﴾

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَشْتَغَفَرْتَ لَهُمْ أَمْ
لَمْ يَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٧﴾

هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا نُفْقِهُ أَعْلَى مَنْ
عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَقًّا يَنْفَضُوا وَلَهُ
خَرَائِينَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ
الْمُنْفَقِينَ لَا يَقْهَمُونَ ﴿٨﴾

يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ
لَيُخْرِجُنَا الْأَعْزَمُ مِنْهَا الْأَذْلُ وَلَهُ
الْعَرَةُ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنِينَ
وَلَكِنَّ الْمُنْفَقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُنْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ
وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذَكْرِ اللَّهِ
وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ
هُمُ الْخَسِيرُونَ ﴿١٠﴾

وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِي
أَحَدُكُمُ الْعَوْنَى فَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَنْتَ
إِلَيْنِ أَجَلٌ قَرِيبٌ فَأَصَدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ
الظَّالِمِينَ ١١

وَلَنْ يُؤْخِذَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَهُ أَجْلُهَا وَاللَّهُ
خَيْرٌ لِمَا تَعْمَلُونَ ١١

Surah Al-Taghabun-64

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa; ruk Iyan so Bantogan; go Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

2. Sukaniyan so Miyadun rukano; na so saba-ad rukano na kapir, na so saba-ad rukano na Mapaparatiyaya: Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na phagilain Niyan.

3. Inadun Niyan so manga Langit a go so Lopa si-i ko bunar, go Pimbontalan kano Niyan, na Piphiyapiya-an Niyan so manga bontal iyo; go si-i Rukaniyan so khabolosan.

شُورَةُ النَّعَابِنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ١

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَنِئُكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ
مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ١

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ يَحْكُمُ
وَصَوَرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ
الْمَصِيرُ ٢

4. Katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa, go katawan Niyan so i sosolun niyo go so papayagun niyo; na so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

5. Ba rukano da makatalingoma so Totholan ko siran a Miyaman-gongkir gowani? Na kiyata-aman nirana karata o olaola iran. Go adun a bagiyan nirana siksa a Malipudus.

6. Giyoto man, na sabap sa Mata-an naya a miyakatalingoma kiran so manga Sogo kiran rakhush o manga rarayag a karina, na Pitharo iran: A ba so Manosiya i punggonana-o rukutano? Na Inong-kir iran, go tomiyalikhod siran. Na kawasa so Allah. Na so Allah na kaya a Puphodin.

7. Ini tugo o siran a Miyaman-gongkir a di siran ndun khaoyag sharoman. Tharowangka (Ya Muhammad): Owai na, Ibut ko Kad-nan Ko! Ka Mata-an a pagoyagun kano dun, oriyan niyan na Mata-an a Phanotholun rukano dun so ping-golaola niyo. Na giyoto man si-i ko Allah na malbod.

8. Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so Sogo Iyan, go so (Quran a) Sindao a so Initoron Nami. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا
تُشَرُّونَ وَمَا تَعْلَمُونَ وَاللَّهُ عَلَيْهِ بِذَاتِ
الْأَصْدِرِ

الْأَمْرَ يَأْتِكُمْ بِمَا أَلْتَهُنَّ كَفَرُوا مِنْ قَبْلٍ
فَذَاقُوهُ أَوْبَأَلْأَمْرِ هُمْ وَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ

ذَلِكَ يَأْنَتُهُ كَانَتْ تَأْنِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
فَقَالُوا إِبْرَاهِيمُ شَهِيدُنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلُّوا
وَاسْتَعْنُ بِاللهِ وَاللهُ غَنِيٌّ عَنِّيْ حَمِيدٌ

رَعِمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ لَهُمْ شَوَّافُونَ
لَتَبْعَثُنَّنَا مِنَ النَّارِ بِمَا عَمِلْنَا وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
سَيِّرٌ

فَتَامِنُوا بِاللهِ وَرَسُولِهِ وَالثُّورُ الَّذِي أَنْزَلْنَا
وَاللهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَيْرٌ

9. Si-i ko Alongan a kalimoda Niyan rukano ko Alongan a kapulimod;- giyoto man so Alongan (a kapayag) o kalogi. Na sa tao a Paratiyaya-an niyan so Allah go nggalubuk sa mapiya,- na lalasun Niyan non so manga dosa niyan, go pakasoludun Niyan ko manga Sorga a puphamangondas ko kaba-ba-an niyan so manga lawasaig, makakakal siran non-sa dayon sa dayon: Giyoto man i da-ag a mala.

10. Na so Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka, a makakakal siran non: Na miyakaratarata a khabolosan.

11. Da-a minisogat a tiyoba, a ba di sabap sa Idin o Allah: Na sa tao a Maratiyaya ko Allah, na nggonanon Niyan so poso iyan: Na so Allah si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

12. Na onoti niyo so Allah, go onoti niyo so Rasul: Na o talikhod kano, na aya bo a paliyogat ko Sogo Ami na so Kapamakasampai a mapayag.

13. So Allah! Da-a Tohan a inonta Sukaniyan. Na so bo so Allah i sarigi o Miyamaratiyaya.

14. Hai so Miyamaratiyaya! Mata-an! A so saba-ad ko manga Karoma niyo go so manga Wata iyo

يَوْمَ يَجْمِعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ الْغَابَةِ
وَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَلَحًا يُكَفَّرُ عَنْهُ
سَيِّئَاتِهِ وَمَنْ يَذْهَلْ جَهَنَّمَ بِهِرِي مِنْ تَحْمِنَاهَا
الْأَنْهَارُ خَدْلِيلُونَ فِيهَا أَبْدَأَذَلَّكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

١١

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا إِنَّا يَتَنَاهُ
أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْأَنَارِ خَلِيلُونَ فِيهَا
وَيَنْسَ الْمَصِيرُ

١٢

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا يَادِنَ اللَّهَ
وَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ يَهْدَ قَبْرَهُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
شَيْءٌ عَلَيْهِ

١٣

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ
تَوَلَّمُوا فَإِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَغُ
الْمُعْنَى

١٤

اللَّهُ أَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ
فَلَيَسْتَوْكَلُ الْمُؤْمِنُونَ

١٥

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ إِمْنَوْا إِنَّمَا
أَزْوَجُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ عَدُوُّكُمْ

na ridowai niyo, na iktiyari niyo siran. Na o Puma-ap kano, go dapai niyo, go nomapi kano, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

15. So manga tamok iyo go so manga Wata iyo na matag rukano tupung: Na so Allah na ron so balas a mala.

16. Na kalukun niyo so Allah sa sadun sa khagaga niyo, go Puphamakinug kano, go Puphangonganotan kano, go puphamumugai kano sa mapiya a ruk o manga ginawa niyo. Na sa tao a ipilak iyan so kaligut o ginawa niyan, na siran man na siran i phamakada-ag.

17. O pagotangi niyo so Allah sa otang a mapiya, na puthakutakupun Niyan noto rukano, go Napiyan kano Niyan: Na so Allah na Masalamatun, a Matigur,

18. Katawan Niyan so masolun a go so mapayag, a Mabagur, a Maongangun.

Surah Al-Talaq-65

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai Nabi! Igira-a ipushowai niyo so manga Babai, na showai niyo siran si-i ko ida iran, go itonga

فَاحذرُوهُمْ وَإِن تَعْقُوا وَتَصْفَحُوا
وَتَعْقِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ
رَّحِيمٌ

إِنَّمَا أَتَوْلُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فَتَنَةُ اللَّهِ
عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ
١٥

فَانْقُوا اللَّهَ مَا أَسْتَطَعْتُمْ وَاسْمَعُوا
وَأَطِيعُوا وَأَنْقُفُوا خَيْرًا
لِأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقَ شَحَّ
نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ
١٦

إِنْ تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَعِّفُهُ
لَكُمْ وَيُغْنِرُكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ
حَلِيمٌ
١٧

عَلَمُ الْغَيْبِ وَالشَّهِدَةُ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ
١٨

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَطْلَقُوهُنَّ
لِعِدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوْا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ

niyo so ida: Go kalukun niyo so Allah a Kadnan niyo; di niyo siran phaka-awa-a ko manga Walai (a babalingan) niran, go di siran pagawa inonta o makasogok siran sa pakasingai, a mapayag. Na giyoto man i manga taman o Allah: Na sa tao a lomawan ko manga taman o Allah, na Sabunar a miyabinasa niyan a ginawa niyan: Dingka kawan: Na masikun a so Allah na adun a pumbago Niyan ko oriyan noto a khasowa.

2. Na igira-a ipuraot siran ko talik kirin, na balingi niyo siran si-i ko adat a mapiya, o di na mbulagun niyo siran si-i ko adat a mapiya, go pakishaksi-i niyo so dowa a maontol a pud rukano, go pamayandugun niyo so kashaksi a ruk o Allah. Giyoto man na Ipuphanguthoma oto ko tao aya butad iyan na Paratiyaya-an niyan so Allah, a go so Alongan a Maori. Na sa Tao a ikaluk iyan so Allah, na sunggayan Niyan sa milidas iyan ko margin:

3. Go mbugan Niyan sa pagupur a di niyan mapipikir. Na sa tao a somarig ko Allah, na Sukaniyan ndun i Ma-ako ron. Mata-an! A so Allah na Pakapuphamondasun Niyan so Sogowan Niyan. Sabunar a tiyagowan o Allah so langowan taman sa diyangka.

4. Na so mithaman kirin so Haid ko manga Babai rukano, na amai ka

رَبِّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُوْتَهُنَّ
وَلَا يُخْرِجُوكُمْ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ فِتْنَةً
مُّبِينَةً وَتَلَكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ
حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي
لَعَلَّ اللَّهَ يُحِيدُثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا

فِإِذَا لَغَنَ لَجْهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
أَوْ فَارَقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَآشَهُدُوا ذَوَّا
عَدْلٍ مِنْكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ
ذَلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يَؤْمِنُ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَقَبَّلْ
لَهُ مَحْرَجاً

وَرِزْقُهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ
عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسِيبٌ وَإِنَّ اللَّهَ بِلِعْنَةِ أَمْرِهِ
قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا

وَأَنَّى يُبَيِّنَ مِنَ الْمَحِيطِ مِنْ نَسَائِكُمْ إِنَّ

kapaparampangan kano, na aya ida iran na tulo Olan, go (lagid oto so) siran a da pun Makail. Na so manga o Ogat, na aya ida iran na so kim-bawata-an niran ko ikaogat iran. Na sa tao a ikaluk iyan so Allah, na sunggayan Niyan ko okit iyan sa malbod.

5. Giyoto man i Sogowan o Allah, a Initoron Niyan noto si-i rukano: Na sa tao a ikaluk iyan so Allah, na lalasun Niyan non so manga dosa niyan, go pakala-an Niyan ko bagiyan niyan so balas.

6. Pakababalinga niyo siran ko sa dun sa babalingan niyo, si-i ko gaos iyo: Go di niyo siran phakarguni, ka Kaphakasimpitan niyo siran. Na amai ka adun a manga ikaogat iran, na nggastowi niyo siran taman sa mimbawata iran so ikaogat iran: Na amai ka pakasoson niran rukano, na bugan niyo kirian so manga tun-dan kirian; go puphamagodasa i niyo si-i ko butad a mapiya. Na amai ka makaphuruguna kano, na pakasoson rukaniyan o salakao (a Babai);

7. Nggasto so adun a kakawasan niyan ko kakawasa-an niyan: Na sa tao a miyakasimpiton so pagupur iyan, na nggasto ko inibugai ron o Allah. Da-a iphaliyogat o Allah ko ginawa a rowar ko inibugai Niyan non. Mbalowin bo o Allah ko ori-yan o margun so malbod.

أَرْبَيْتُهُ فَعِدْتُهُنَّ ثَلَاثَةً أَشْهُرَ وَالْتِي
لَمْ يَحْصُنْ وَأَوْلَىتِ الْأَعْمَالَ أَجْلَهُنَّ أَنَّ
يَضْعُنَ حَمَلَهُنَّ وَمَنْ يَنْقِذَ اللَّهُ يَجْعَلُ لَهُ
مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَنْقِذَ اللَّهُ
يُكَفِّرُ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعَظِّمُ لَهُ أَجْرًا

أَسْكَنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنُتُمْ مِنْ وُجْدِنِّمْ وَلَا
نُصَارَوْهُنَّ لِصُبْقِوْعَاهِيْهِنَّ وَلَا كُنَّ أَوْلَىتِ
حَمْلٍ فَأَنْقُوْعَاهِيْهِنَّ حَتَّى يَضْعُنَ حَمَلَهُنَّ
فَإِنَّمَا رَضَعُنَ لَكُمْ فَتَأْوِهُنَ أَجْوَرُهُنَ وَاتِّرُوا
يَنْكُمْ بِعُوْرَفٍ وَلَا تَعَسِّرُمْ فَسَرْضُعُهُمْ
أُخْرَى

لِسْفِقْ دُوْسَعَةٍ مِنْ سَعَةِهِ وَمَنْ قُدِّرَ عَلَيْهِ
رِزْقُهُ فَلِسْفِقْ مِمَاءَ أَنَّهُ اللَّهُ لَا يَكْلُفُ اللَّهُ
نَفْسًا إِلَّا مَاءَ أَنَّهَا سَيِّعَجَلُ اللَّهُ بَعْدَ

عُسْرَهُ يُسْرًا

وَكَاتِنٍ مِّنْ قَرِيَّةٍ عَنَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَأَرْسَلَهُ
فَحَاسَبَنَهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبَنَهَا عَذَّابًا

8. Madakul a Phagingud a siyangka iyan so Sogowan o Kad-nan niyan, a go so manga Sogo Iyan, na piyamagitong Ami sukan-yan sa itongan a marugun, go siniksa Ami sukanian sa siksa a pakasingai.

9. Na kiyata-aman niyan so kartata o olaola niyan, go miyaloi so kiya-akiran ko olaola niyan a kalogi.

10. Pithiyagaran siran o Allah sa siksa a sangat; na kalukun niyo so Allah, hai adun a manga sabot iyan - A Miyamaratiyaya!- Sabunar a Piyakatoronan kano o Allah sa Pananadum,

11. Sogo a Puphakabatiya rukano ko manga ayat o Allah, a miyamakaosai,- ka-a Niyan mapaka-awa so Miyamaratiyaya go minggagalubuk sa mangapipiya pho-on ko manga lilibotung sa mawit ko maliwanag. Na sa tao a Paratiyaya-an niyan so Allah go nggalubuk sa mapiya, na pakasoludun Niyan ko manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, makakakal siran non sa dayon sa dayon: Sabunar a piphiyapiya-an o Allah so bagiyan niyan sa pagupur.

12. So Allah so Miyadun ko pito a manga Langit, go so Lopa a lagid

فَذَاقَتْ وَبَالْأَمْرِ هَا وَكَانَ عَنْقِبَةً أَمْرِهَا

أَعَدَ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاتَّقُوا اللَّهَ
يَتَأْوِلُ إِلَى الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا قَدَّرَ اللَّهُ
إِلَيْكُمْ ذَكْرًا

رَسُولًا يَنْهَا عَلَيْكُمْ مَا يَنْهَا اللَّهُ مُبِينٌ
لِّيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ
الظُّلُمَاتِ إِلَى الْوَرْقَدِ وَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ
صَالِحًا يُدْخِلُهُ جَنَّتِ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْآَنْهَارُ خَلِيلِنِ فِيهَا أَبْدَأْتَ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ
رِزْقًا

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ

oto. Puthoron so Sogowan ko pagulutan niran. Ka-an niyo katokawi a Mata-an! A so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan, go Mata-an! A so Allah na Sabunar a Mararangkom Iyan a Kata'o so langowan taman.

Surah Al-Tahrim-66

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai Nabi! Inongka kharama so piyakai Ruka o Allah, a iphulolo-ka Ko manga Kasosowat o manga Karomangka? Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

2. Sabunar a biyaloi rukano o Allah a bitikan so kakhiparat ko manga sapa iyo; na so Allah i panarigan niyo; go Sukaniyan so Mata-o, a Maongangun.

3. Na gowani a pakipagma o Nabi ko saba-ad ko manga Karoma Niyan so miyanggolaola; na kagiya a Pamanotholun Niyan noto go piyayagon o Allah, na tiyanto Niyan so saba-ad na tiyalikhodaniyan so saba-ad Na kagiya a Panotholun Niyan non noto na Pitharo Iyan: A antawa-a i Miyanothol Ruka si-i? Pitharo Iyan: Piyanothol Rakun (o Allah a) Mata-o, a Kaip.

مَثَلُهُنَّ يَنْزَلُ الْأَمْرُ بِهِنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحْاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا

١٦

سُورَةُ التَّهْرِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لَمْ يَحْرُمْ مَا أَحَلَ اللَّهُ لَكَ تَبْغِي
مَرْضَاتٍ أَرْوَاحُكَ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ

قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحْلِمَةً أَتَمْنَكُمْ وَاللَّهُ
مُولَّدُكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

وَإِذَا سَرَّ اللَّهُ إِلَيْهِ بَعْضُ أَرْوَاحِهِ مُحَدِّثًا
فَلَمَانِبَاتٍ بِهِ وَأَظْهَرَ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفًا
بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَانِبَاتٌ هَا يَدِهِ
قَالَتْ مَنْ أَنْبَأَكَ هَذَا قَالَ نَبَّأْنِي الْعَلِيمُ

الْخَيْرُ

4. Amai ka thaobat kano a dowasi-i ko Allah, ka Sabunar a miyakasilai so poso iyo, (na Tharima-an Niyan); na o thabanga i niyo so sorang Rukaniyan, na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i panarigan Niyan, go so Jibril, go so Maontol ko Miyamaratiyaya; go so manga Malaikat ko oriyan noto na tabanga Iyan.

5. Matatangkud a so Kadnan Niyan, na o undai kano Niyan, na phakasambi i Niyan Sukaniyan sa manga Karoma a mapiya a di sukano, a Mimbabayorantang, a Miyamaratiyaya, a Miyamangongono-tan, a manga Barataobat, a manga Barasimba, a manga Barapowasa, a manga bitowanun, go manga Raga.

6. Hai Miyamaratiyaya! Lidasun niyo so manga ginawa niyo go so talok rukano ko Apoi a aya itagon niyan na so manga Manosiya a go so manga Ator, a pakisisiyap ko manga Malaikat a manga babasung, a manga babagur, di ran shangkaan so Allah ko Sogowan Niyankiran, go ing-gogolalan niran so Ipushogo kiran.

7. Hai Miyamangongkir! Di kano dun puphamitowa sa Alongan nai! Ka aya bo a imbalas rukano na so pinggolaola niyo.

إِنْ تُوَبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَّتْ قُلُوبُكُمْ كَمَا وَانْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مُوَلَّهُ وَجَرِيلٌ وَصَلَحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلِئَكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَاهِرٌ

عَسَى رَبُّهُ وَإِنْ طَلَقَكُنَّ أَنْ يُبَدِّلَهُ وَأَزْوَجَا خَيْرًا مِنْكُنَّ مُسْلِمَاتٍ مُؤْمِنَاتٍ قَتَنَتِ تَبَيَّنَتِ عِنْدَنَتِ سَيِّعَتِ شَبَّيَّنَتِ وَأَنْكَارَا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ إِذَا مَأْتُوا فَوْزًا نَفْسَكُمْ وَأَهْلِكُمْ نَارًا وَقُوْدُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَئِكَةٌ غَلَاظٌ شَدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمْرَهُمْ وَيَقْعُلُونَ مَا يُؤْمِرُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْنَيُنَّ رُوْا لِيَوْمٍ إِنَّمَا تُخْرِجُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

8. Hai so Miyamaratiyaya! Thao-bat kano ko Allah sa Kathaobat a toto-o: Matatangkud a so Kadnan niyo na lalasun Niyan rukano so manga dosa niyo, go pakasoludun kano Niyan ko manga Sorga a puhamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, si-i ko Alongan a di phakaito-on o Allah so Nabi a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan. So Sindao iran na lomalangkap ko hadapan niran a go so manga kawan-an niran: Putharo-on niran: A Kadnan nami! Samporna Angka rukami so Sindao ami, go Napi i Kamingka: Mata-an! A Suka i Gaos ko langowan taman.

يَأَيُّهَا الَّذِينَ إِمْنَوْا بِرَبِّهِمْ وَأَتَوْهُ مَوْلَاهُمْ نَصْوَحًا عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّتَ بَخْرِي مِنْ مَخْتَهَا الْأَنَهَرُ يَوْمَ لَا يُخْزَى اللَّهُ أَلَّا تَرَى وَالَّذِينَ إِمْنَوْا مَعَهُ دُورُهُمْ يَسْعَى بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتَيْمَ لَنَا نُورًا وَأَغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

9. Hai Nabi! Purangangka so manga Kapir, a go so manga Mon-apik, go Pakabasungingka siran. Na darpa iran so Naraka Jahannam; A mikharatarata a khabolosan.

يَأَيُّهَا النَّبِيُّ جَهِدَ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلَظُ عَلَيْهِمْ وَمَا وَهُمْ بِهِ جَهَنَّمُ وَبَئْسَ الْمَصِيرُ

10. Mimba-al so Allah sa ibarat, ko siran a Miyamangongkir: So Karoma o Nuh a go so Karoma o Lut: Giya dowa oto na darodopa o dowa Oripun a pud ko manga Oripun Ami, a manga Bilangatao na diyorat iran a dowa oto na da-a minilinding iran sa dowa oto (a Babai) ko (siksa o) Allah a maito bo go Putharo-on: (sa dowa oto a babai) a solud kano ko Naraka a pud o phamakasoludon!

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ كَفَرُوا أَمْرَاتٌ نُوحٌ وَأَمْرَاتٌ لُوطٌ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَلَّيْهِ فَخَانَتَا هُمَا فَمَعْذِلَةُ هُمَا مِنْ اللَّهِ شَيْئًا وَقَبِيلَ آذْخَلَاهُ الْتَّارِمَعَ الْدَّاخِلِينَ

11. Go mimba-al so Allah sa ibarat ko siran a Miyamaratiyaya: So Karoma o Pir-aon, gowani na Pitharo iyan: Kadnan Ko! Pakimbalain na Kongka Si-i ko marani Ruka sa Walai si-i Ko Sorga, go sabuta Kongka pho-on ko Pir-aon, go so galubuk iyan, go sabuta Kongka pho-on ko pagutao a manga darowaka,

12. Go so Maryam a Wata o Imran, a so siniyap iyan a ginawa Niyan; na ini iyop Ami ron so pud ko Inadun Nami a Niyawa; go tiyanto niyan so manga Katharo o Kadnan niyan, go so manga Kitab Iyan, go miyapud ko Puphamangonganotan (ko Allah)

Surah Al-Mulk-67

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. Maporo so (Allah a) shisi-i sa tangan Niyan so Kapa-ar; go Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan,-

2. So Miyadun ko kapatai a go so kaoyag, ka angkano Niyan katus-pungi o antawa-a rukano i mapiya i galubuk: Na Sukaniyan so Domada-ag, a Manapi,-

3. So Miyadun ko pito a manga Langit a miyakaphapangkata: Da-a Khailaingka ko Kiyapangadun o

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ إِمَّا
أَمْرَاتَ فَرَعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ أَبْنَيْ
عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَيَخْفِي مِنْ
فِرَعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَيَخْفِي مِنْ الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ١١

وَمِنْهُمْ أَبْنَتْ عِمَرَنَ الَّتِي أَخْصَنَتْ فَرَجَهَا
فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوْحِنَا وَاصْدَقْتَ
بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتُبِهِ وَكَانَتْ مِنَ
الْمُتَّقِنِينَ ١٢

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بَشَّرَكَ الَّذِي يَبْدِئُ الْمُلْكَ وَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ١٣

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِبَلْوَغِكَ أَنْتَ
أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ١٤

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طَبَاقًا مَّا تَرَى
فِي خَلَقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفْوِيتٍ فَأَنْجِعْ

Masalinggagao a sombang. Na Pharomaningka milai: Ba adun a Khailaingka-on a manga opak?

4. Oriyan niyan na Pharomaningka milai sa makadowa: Ka Makambalingan Ruka so kailai a kalolobayan, a sukaniyan na lalamunun.

5. Na Sabunsabnar a phiphara-san Nami so Langit a marani sa manga bito-on, go biyaloi Ami oto a manga lubad ko manga Shaitan; go pithiyagara Nami siran sa siksa a kadug.

6. Na bagiyan o siran a Miyamangongkir ko Kadnan niran so siksa ko Naraka Jahannam: Na miyakaratarata a Khabolosan!

7. Amai ka Pamoshangun siran non na makanug siran non sa dalug a sukaniyan na phulikabo,

8. Maito bo na makapushisibaya pho-on sa gani. Oman i Phoshangu-nun a salompok na i sha-an siran o khisisiyapon: Ba da-a miyakatalin-goma rukano a Puphamaka-iktiyar?

9. Tharo-on niran: Owai; Sabunar a miyakaoma rukami so Puphamaka-iktiyar, na piyakambokhag ami a go Pitharo ami: Da a Piyakatoron o Allah a maito bo, da ko sukano inonta na matatago ko karibat a mala!

الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ﴿٢﴾

ثُمَّ أَتَيْجَعَ الْبَصَرُ كَرَيْنَ يَنْقَلِبُ إِلَيْكَ الْبَصَرُ
خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ﴿٣﴾

وَلَقَدْ زَيَّنَاهُنَا أَسْمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصْبِرٍ
وَجَعَلْنَاهُنَا جُوْمًا لِلشَّيْطَانِ وَأَعْنَدَنَا لَهُمْ
عَذَابَ السَّعِيرِ ﴿٤﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَرِيشَ
الْمَصِيرُ ﴿٥﴾

إِذَا أَقْرَأْنَا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شِيقًا وَهِيَ
تَفُورُ ﴿٦﴾

تَكَادُ تَمِيزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أَلْقَى فِيهَا فَوْحٌ
سَأَلَهُمْ خَرَنَهَا الْمَرْيَاتُ كُلُّنَّ ذِيرٌ ﴿٧﴾

فَالْوَابَلَنْ قَدْ جَاءَ نَانَذِيرٌ فَكَذَبَنَا وَقُلْنَا مَانَزَلَ
الَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ
كَبِيرٌ ﴿٨﴾

10. Go Tharo-on niran: Opama ka Miyakapamamakinug kami, o di na Miyakapamimikiran kami, na di kami mabaloi a pud ko manga tao ko kadug!

وَقَالُوا لَنَا شَمِعْتُمْ أَوْ تَعْقِلُ مَا كُفَّا فِي أَصْحَابِ
السَّعِيرِ

11. Na mipagikral iran so dosa iran; na kapakawatan ko Limo a bagiyan o manga tao ko kadug!

فَاعْرُوْفُ الْبَيْنَهُمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ
السَّعِيرِ

12. Mata-an! A so ika-aluk iran so Kadnan niran sa masolun, na adun a bagiyan niran a Ma-ap, go balas a mala.

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

13. Na punanain niyo so Katharo iyo o di na pakatanogun niyo sukanian. Mata-an! A Sukaniyan na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

وَأَسِرُّوْفُكُمْ أَوْ اجْهَرُوهُ إِنَّهُ
عَلِمُ بِذَاتِ الصُّدُورِ

14. Ba Niyan ndi katawi so In-adun Niyan? A Sukaniyan so lambas i Kata-o, a Kaip.

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَيْرُ

15. Sukaniyan so biyaloi Niyan rukano so Lopa a phapasiyonot, na lalakao kano ko mbalabala-on, go kangkano ko pagupur o Allah. Na si-i Rukaniyan so kaphangoyag sharoman.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذُلُولًا
فَامْشُوْفُ مِنَّا كِهَا وَكُلُّا مِنْ رِزْقِنِّي وَإِنَّهُ
الشَّوْرُ

16. Ba kano sasarig ko Sukaniyan a shisi-i ko Langit sa di kano Niyan landungun ko Lopa amai ka Sukaniyan na mabirbir?

أَمَّنْتُمْ مَنِ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَضْسِفَ بِكُمْ
الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ

17. Antawa-a ba kano sasarig ko Sukaniyan a shisi-i ko Langit sa di

أَمَّنْتُمْ مَنِ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ

kano Niyan botawanan sa ndo (a maka-a awid sa ator)? Na katokawan niyo bo o antona-a so Kapuphamaka-iktiyar Akun!

حَاصِبًا فَسَعَاهُونَ كَيْفَ نَذِيرٌ ﴿١٧﴾

18. Na Sabunsabunar a piyakambokhag o siran a miya-onan an niran (so manga Rasul), na antona-a i miyambutad o kiya-alina Ko (kir-an)?

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَيَكُفَّرُ كَانَ نَكِيرٌ ﴿١٨﴾

19. Ba iran da mailai so manga Papanok ko kaporowan niran a khikakayat sa papak go ipukhakup iran? Da-a makakakaput kirin inonta so Masaling-gagao. Mata-an! A Sukaniyan si-i ko langowan taman na phagilain Niyan.

أَوْلَئِرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوَقَهُمْ صَنَعَتْ وَيَقِضِّنَ مَا يَمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ أَنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿١٩﴾

20. Ba adun a tao a giyaya so sukaniyan na tantara iyo a phakatabang rukano a salakao ko (Allah a) Masalinggagao? Da ko Miyan mangongkir inonta na matatago ko kalilimpang.

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَّكُوْنَ صُرُكُونَ دُونَ الرَّحْمَنِ إِنَّ الْكُفَّارَ إِلَّا فِي عُرُورٍ ﴿٢٠﴾

21. Ba adun a tao a giyaya so phakabugai rukano sa riskhi, amai ka runun (o Allah) so rishkhi Niyan? Kuna, ka piyakapamutus iyo so katakabor, a go so kaphapalagoi;

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لَجُوْفَ عُتُوقَ وَنَفُورٍ ﴿٢١﴾

22. Ino so tao a puphulalakao a igugupha niyan a Paras iyan aya maka-o ontol, antawa-a so tao a puphulalakao a mbabatang ko lalan a matitho?

أَفَنْ يَمْشِي مُكْبَأً عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَى أَمْ يَمْشِي سَوْنًا عَلَى صَرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾

23. Tharowangka: A Sukaniyan so Miyadun rukano go sominggai rukano ko kanug, a go so manga kailai, go so manga poso. Miyakaito ito a Kapuphanalamat iyo!

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ فِي لَا مَا شَكَرُونَ ﴿٣﴾

24. Tharowangka: A Sukaniyan so miyarumbad rukano ko Lopa, go rongkano pulimoda.

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٤﴾

25. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi o sukano na Mumamata-an kano?

وَقَوْلُونَ مَقَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
صَدِيقِينَ ﴿٥﴾

26. Tharowangka: A so katawiron na si-i bo ko Allah, ka Sakun na matag Puphamaka-iktiyar a mapayag.

قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَّا نَذِيرٌ
مُّبِينٌ ﴿٦﴾

27. Na amai ka mailai ran sukaniany a marani, na makarimung so manga paras o siran a Miyaman-gongkir; na adun a Putharo: Sa giya i so sukano na puphangunin niyo sukaniany.

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةَ سِيَّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ
تَدَعُونَ ﴿٧﴾

28. Tharowangka: A aiguda iyo amai ka binasa-an Ako o Allah a go so manga pud Akun, o di na Ikali-mo Kami Niyan, na antawa-a i makalinding ko Miyamangongkir pho-on ko siksa a malipudus?

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنَّ أَهْلَكَنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعَيْ
أَوْ رَحَمَنَافَمْ يُحِبُّ الْكُفَّارِ مِنْ عَدَابٍ
أَلِيمٍ ﴿٨﴾

29. Tharowangka: A Sukaniyan so Masalinggagao: Piyaratiyaya Mi Sukaniyan, go Sukaniyan mbo i Siyarigan Ami: Na katokawan niyo bo o antawa-a i sukanian i mata-tago ko karibat a mapayag.

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ، أَمَانَابِهِ، وَعَلَيْهِ تَوَكَّلَنا
فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٌ ﴿٩﴾

30. Tharowangka: A aiguda iyo amai ka mabaloi so ig iyo a somun-up, na antawa-a i katalingoma-an kano niyan sa ig a puthoga?

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَا كُنْتُ حَوْرَافِنَ يَأْتِيكُمْ
بِعَلَمٍ مَعِينٍ

Surah Al-Qalam-68

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Nun. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Ibut ko Pansom a go so nganin a Ipush-orat iran,-

2. Sabap ko Limo o Kadnan Ka (Ya Muhammad) na kuna a ba Ka Pumbuthanga.

3. Na Mata-an! A ruk Ka so mala a balas a di Puthaman;

4. Go Mata-an! A Suka na titoh a thatakna ko parangai a mala.

5. Na Khailaingka dun, go khailai ran,

6. O antawa-a Rukano i mariribat.

7. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a somi-nilai pho-on ko lalan niyan: Go Sukaniyan i Mata-o ko Miyaman-gudug ko ontol.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ۚ وَالْفَلَمْ وَمَا يَسْطُرُونَ

ۖ مَا أَنْتَ بِنَعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ

ۖ وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا عَبَرَ مَمْتُونٍ

ۖ وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ

ۖ فَسْبِّحْ رَوْبِرُونَ

ۖ يَا أَيُّهُمْ أَمْفَتُونَ

۶ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ

۷ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهَتَّدِينَ

8. Na Dingka Pagonoti so Miyanaplis.

فَلَا تُطِعْ الْمُكَذِّبِينَ

9. Na kabaya iran a oba Ka bo pulokha: Ka-an siran makalokha.

وَدُولَاتُهُنَّ فِي دُهُونٍ

10. Na Dingka Pagonoti so oman i bali Sapa-an, a Hina,

وَلَا نُطِعْ كُلَّ حَلَافٍ مَّهِينٍ

11. A taliyanta-an, a ilalalakao niyan so Kapamangondor,

هَمَازَ مَشَاءَ بَنَيمِيرْ

12. Phagurun ko mapiya, a malawani, a baradosa,

مَنَاعَ لِلْخَيْرِ مُعْتَدِلَ أَشِيمِيرْ

13. Talibatak, oriyen noto na Wata sa shina.

عُثْلِ بَعْدَ ذَلِكَ زَنِيمِيرْ

14. Kagiya adun a tamok iyan, a go manga Wata.

أَنْ كَانَ ذَامَالِ وَبَنِينَ

15. Igira-a Puphangadi-a non so manga Ayat Ami, na gi-i niyan Tharo-on: A manga iringa a kabokhag o miyanga o ona!

إِذَا تُتَلَّ عَلَيْهِ إِيَّنْتَاقَالِ أَسَطِيرِ

الْأَوَّلِيَّاتِ

16. Tiyapan Ami dun sukanian sa ngirong!

سَنِسِمُهُ عَلَى الْفَرْطُومِ

17. Mata-an! A Sukami na tiniyoba Ami siran lagid o kiyatiyoba Ami ko khimangaruk ko Pamomolan, gowani a shapa siran sa Mata-an a phuragonun nirana ndun sukanian a phangabalaga siran.

إِنَّا بِلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذَا قَسَمْوَا

لِيَصْرُمُهُنَّ مُصْرِمِينَ

18. Go di siran phanabiya;

وَلَا يَسْتَئْنُونَ

19. Na kiyalikopan noto a tiyoba a pho-on ko Kadnan Ka,a siran na khitotorogun siran.

20. Na miyabaloi a lagid o gaga-wi-i a malibotung;

21. Na mithatawaga siran ko kiyapita i kiran:

22. Pangabalaga kano ko Pango-ma-an niyo o sukano na phuragon kano.

23. Na lomiyalakao siran, a siran na ipupunanai ran Tharo:

24. Da dun a makasolud rukano ron sa Alongan nai a miskin;

25. Na komiyabalaga siran, ka andi phakaonot so manga miskin, a khitutugo siran.

26. Na kagiya a mailai ran noto, na Pitharo iran: A Matan-an! A sukutano na titho a Miyangadadag!

27. Kuna, ka sukutano na piapas rukutano!

28. Pitharo o mapiya kiran: Ba ko rukano da Tharowa: Ino kano di Thasbik (ko Allah)?

29. Pitharo iran: Soti so Kadnan tano! Mata-an! A sukutano na mimbaloi tano a manga darowaka!

فَطَافَ عَلَيْهَا طَافٍ مِّنْ رَّيْكَ وَهُنَّ تَائِمُونَ ﴿١٣﴾

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيعِ

فَنَنَادَوْا مُصْبِحِينَ ﴿١٤﴾

أَنْ أَغْدُوا عَلَى حَرَنَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٥﴾

فَانْطَلَقُوا وَهُنَّ يَخْفَنُونَ ﴿١٦﴾

أَنْ لَا يَدْخُلُنَّ الْيَمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينٌ ﴿١٧﴾

وَعَدَوْا عَلَى حَرَدِ قَدِيرِينَ ﴿١٨﴾

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لِلنَّاسِ لَوَّٰنٰنَ ﴿١٩﴾

بَلْ نَحْنُ بَخْرُومُونَ ﴿٢٠﴾

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَمْأَلٌ لَكُلُّنَا لَاتُسْبِحُونَ ﴿٢١﴾

قَالُوا سَبَحْنَ رَبِّنَا إِنَّا كَانَ ظَاهِلِينَ ﴿٢٢﴾

30. Na siyangoran o saba-ad kir-an so saba-ad, a gi-i siran shusundi-ta!

31. Pitharo iran: Hai dowan dow-an tano! Mata-an! A sukutano na mimbaloi tano a manga malawani!

32. Masikun a so Kadnan tano na shambiyen Niyan rukutano sa mapiya a di guyoto: Mata-an! A sukutano na si-i tano dun ko Kad-nan tano Pangangarapan!

33. Guyoto dun man so siksa (ko doniya). Na Mata-an! a so siksa ko Akhirat i lubi a mala; o siran na katawi ran!

34. Mata-an! A bagiyan o Miya-mananggila, si-i ko Kadunan niran so manga Sorga a Pakada randang.

35. Ba Ami mbaloya so Mimba-yorantang a lagid o manga sala?

36. Ino kano wai? Andamanaya i Kipukhokomun niyo (ko bukhog)!

37. Ba adun a Kitab iyo a Kapu-phangadi-an niyo ron,

38. A Mata-an! A khakowa niyo ron so nganin a khapili iyo?

39. Antawa-a ba adun a manga diyandi tano a lomalagadai sa ta-

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَوَّمُونَ ﴿٢٣﴾

فَالْوَيْنَاتِ إِنَّا كَانَ طَغِيْنَ ﴿٢٤﴾

عَسَىٰ رَبُّنَا أَنْ يُبَدِّلَنَا خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا

رَاغِبُونَ ﴿٢٥﴾

كَذَلِكَ الْعَذَابُ وَلِعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ كَافَّاً

يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

إِنَّ الْمُعْقَنِينَ عِنْ دِرَرِهِمْ جَنَّتِ الْعِيْمَ

أَفَنَجِعَ الْمُسْلِمِينَ كَلَّتْ جَرِمِهِنَ ﴿٢٧﴾

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٢٨﴾

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرِسُونَ ﴿٢٩﴾

إِنَّ لَكُمْ فِي هَذِهِ الْأَخِرَةِ وَرَبُّ

أَمْ لَكُمْ أَيْمَنٌ عَيَّنَاهُ بِلَغَةٍ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ

man ko Alongan a Qiyamah: Sa Mata-an! A khakowa niyo so nganin a Ipukhokom iyo?

إِنَّ لِكُلِّ نَاسٍ خَمْرًا

40. Isha-an Ka kiran, o antawa-a kiran i mangangako ro o!

سَلَّمُهُمْ أَبْعَدُهُمْ بِذَلِكَ رَعِيمٌ

41. Antawa-a ba adun a manga sakoto iran? Na pakadarpa-a iran imanga sakoto iran, o siran na Mumamata-an siran!

أَمْ لَهُمْ شَرَكَاءُ فَلَيَأْتُوا بِشَرَكَاهُمْ إِنْ كَانُوا

صَدِيقِينَ

42. so Alongan a Qiyamah na pangosbo so Butad, go so kapakarugun o alayalai niyan, go phakao-maon so Allah a Maporo ko kapaka putatailisa a niyan ko kakhokoma kondolondolonan o manga kaadun, na shawa-aniyan a Pamosoaniyan a mapiya a da-a khaibaratanon ko manga ka-adun a isabo go itawag kiran so Kasojiod, na di iran magaga,-

يَوْمَ يُنَكَّسُّفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَونَ إِلَى السُّجُودِ

فَلَا يَسْتَطِعُونَ

43. Makasusunong so manga kailai ran,- a kakokoloban siran sa kahina-an. Na Sabunar a siran na iputhawag kiran (ko doniya) so Kasojiod a siran na kadadaya-an nir-an.

خَيْشَعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهَقُهُمْ ذَلِكَهُ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَونَ

إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَلِيمُونَ

44. Na botawani Akongka a go so tao a gi-i niyan pakambokhagun angkai a Tothal: Shagintonun Nami siran ndun somiksa sa di iran katawan.

فَذَرْفِي وَمَنْ يَكْذِبُ بِهَذَا الْحَدِيثِ

سَسْتَدِرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ

45. Na Pakadadamain ko siran. Mata-an! A so antangan na Kun na mailot.

وَأَمْلَى لَهُمْ إِنَّ كَيْدَى مَتِينٌ ﴿٤٥﴾

46. Ba Ka kiran puphanguni sa sokai, a siran na minipunud kiran a bayadan?

أَمْ سَنَّهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مُغْرَمٌ مُنْقَلُونَ ﴿٤٦﴾

47. Antawa-a ba shisi-i kiran so Migagaib, na siran i Puphanoraton?

أَمْ عِنْدَهُمْ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤٧﴾

48. Na Phantangka ko Kokoman o Kadnan ka, go o ba Kamabaloi a lagid o (Yunus a) Miyatago ko (tiyan o) suda; gowani a Makapan-gangarapan, a Sukaniyan na kamumunumunan.

فَاصْبِرْ لِعَذَابِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْمُؤْتَمِرِ

إِذَا نَادَى وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾

49. O da raota Sukaniyan o Limo a pho-on ko Kadnan Niyan, na Mata-an a imbowang Ami ko taog, a pagilidan, a Sukaniyan na Kappa-awingan.

لَوْلَا أَنْ تَذَرَّكُمْ فَعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ، لَنِذَّدُ بِالْعَرَاءِ

وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾

50. Na pinili Sukaniyan o Kadnan niyan, na biyaloi Niyan a pud ko manga Bilangatao.

فَأَحْبَبَهُ رَبُّهُ، فَجَعَلَهُ مِنَ الْمُصَلِّحِينَ ﴿٥٠﴾

51. Na Mata-an a maito bo na so Miyamangongkir na khipapus Ka iran ndun sabap ko manga kailai ran ko kiyanuga iran ko Pananadum, go gi-i ran Tharo-on: A Mata-an! A Sukaniyan na titho a Pumbuthangun!

وَإِنْ يَكُنْ لِلنَّاسِ كُفُرًا بِالرِّبِّ لَعُونَكَ بِأَنْصَرَهُ لَمَّا

سَمِعُوا الْذِكْرَ وَقُولُونَ إِنَّهُ مُلَجَّهُونَ ﴿٥١﴾

52. Na da ko Sukaniyan (a Quran) inonta na Pananadum a ruk o manga Ka-adun.

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

Surah Al-Haqqah-69

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. So Phakatangkud^[1]!
2. Antona-a so Phakatangkud?
3. Na antawa-a i miyakandao
Ruka o antona-a so Phakatangkud
(a guyoto so Bangkit)?
4. Piyakambokhag o pagtao a
Samood, a go so pagtao a Ad so
Phakatuktuk!
5. Na so pagtao a Samood, na ini
binasa kirin so lalis a Mitaralo!
6. Na so puman so pagtao a Ad,
na inibinasa kirin so ndo a doma-
dago-os, a Miyakabandubandus;
7. Piyakapangarasi Niyan kirin
sa miyakapito ka gagawi-i, go miya-
kawalo ka kadaondao sa da mapu-
ta, na Khailaingka so pagtao ro-o a
Khipakakukulit, lagid o ba siran
manga itado a Qormah a miyanga
o othang!
8. Na ba adun a Khailaingka
kirin a malalamba?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَاقَةُ

مَا الْحَاقَةُ

وَمَا أَذْرَكَ مَا الْحَاقَةُ

كَذَبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْفَارِعَةِ

فَأَمَاثُومُهُ فَأَهْلِكُوا لِطَاغِيَةً

وَمَا عَادُ فَأَهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرِصِيرٍ

عَيْنَةً

سَحْرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لِيَالٍ وَثَمَنِيَّةَ أَيَّامٍ
حُسُومًا قَرَرَ الْقَوْمُ فِيهَا صَرَعَى كَانُوهُمْ

أَعْجَازُ خَلِيلٍ خَاوِيَّةً

فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَّةٍ

[1] go so Jeburiel

9. Na siyogok o Pir-aon, a go so miya-onan niyan, a go so tao sa Mo'tafikat so dosa;

10. Go siyangka iran so Sogo o Kadnan nirana, na siniksa Iyan siran sa siksa a mailot.

11. Mata-an! A Sukami na kagiya a lomapai so ig na riyoran Nami sukanan ko kapal,

12. ka-an Nami rukanoto mabalo a Pananadum, go adun manug sukanian o tangila a Puphamamakinug.

13. Na amai ka iyopun so Sanggakala sa kaiyop a makaisa,

14. Go Madiyongkat so Lopa a go so manga Palao, na maroput a dowa oto sa karoput a makaisa,

15. Na sa Alongan noto na makatana so phakatana (a giyoto so Bangkit).

16. Go manga o opak so Langit, na Sukaniyan sa Alongan noto na makalumuk,

17. Go so manga Malaikat na si-iko manga bagibir iyan. Na tanggon-gun so Aras o Kadnan Ka ko kaporowan nirana sa Alongan noto o walo (a manga Malaikat);

وَجَاءَهُ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفَكَثُ
بِالْخَاطِئَةِ

فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخْذَهُمْ أَخْذَةً
رَأْيَةً

إِنَّا لَنَا طَغَا الْمَاءُ حَمَنَ كَثُرَ فِي الْمَارِيَةِ

لِنَجْعَلَهَا لَكُنْدِرَةً وَقَعَهَا أَذْنُ وَعِيَةً

فَإِذَا نَفَخْنَا فِي الصُّورِ نَفَخَةً وَحْدَةً

وَحَمَلَتِ الْأَرْضَ وَالْجِبَالَ فَدُكَّانَدَكَةً
وَحْدَةً

فِيَوْمِيْذِ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ

وَأَنْشَقَتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمِيْذِ وَاهِيَةً

وَالْمَلَكُ عَلَى أَنْجَاهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ
فَوَهُمْ يَوْمِيْذِ ثَمَنِيَةً

18. Sa Alongan noto na pakadar-pa-an kano na da-a makapagma rukano a phagma.

يَوْمَ إِذْ تُعَرَّضُونَ لَا تَخْفَنَ مِنْكُمْ خَافِيَةً ﴿١٨﴾

19. Na so mibugai ron so Daptar iyan, si-i ko kawanan niyan, na Tharo-on niyan: A kowa a niyo, na batiya-a niyo so Daptar akun!

فَأَمَّا مَنْ أُولَئِكَ كُنْهُهُ يَمْسِيْنَهُ فَيَقُولُ
هَا قُوْمٌ فَرَءَوْا كِتْبَنَا ﴿١٩﴾

20. Mata-an! A sakun na Miya-tangkud akun a Mata-an! A sakun na khatumo akun so itongan rakun!

إِنِّي ظَنَّنْتُ أَنِّي مُلْكٌ حَسَابِيَّةٌ ﴿٢٠﴾

21. Na sukanian na matago ko kaoyagoyag, a Kasoso-at,

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ ﴿٢١﴾

22. Si-i ko Sorga a maporo,

فِي جَنَّةٍ عَالِيَّةٍ ﴿٢٢﴾

23. So manga Onga on na manga rarani.

فَطُوفُهَا دَارِيَّةٌ ﴿٢٣﴾

24. (Tharo-on kir'an:) Kangkano go inom kano sa kapipiya ginawa, sabap ko mini-ona niyo ko manga Alongan a miya-ipos!

كُلُّوا شَرَبَوْا هَبَيْتَأْيَمَا أَسْلَفْتُمْ فِي

الْآيَامِ الْحَالِيَّةِ ﴿٢٤﴾

25. Na so puman so mibugai ron so Daptar iyan si-i ko diyowang iyan, na Matharo iyan: Hai o ba rakumbo da mibugai so Daptar akun!

وَأَمَّا مَنْ أُولَئِكَ كُنْهُهُ يَشَاءُ اللَّهُ فَيَقُولُ يَنْتَنِي

لَرَأْوَتْ كِتْبَنَا ﴿٢٥﴾

26. Go di yakun katawan o antona-a i itongan rakun!

وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَّةٌ ﴿٢٦﴾

27. Hai o ba bo sukanian na miyabaloi a kapatai dun!

يَلَيْتَهَا كَانَتْ الْفَاضِيَّةَ ﴿٢٧﴾

28. Da-a minilinding rakun o tamok akun!

مَا أَغْفَى عَيْ مَالِيَّةٌ ﴿٢٨﴾

29. Miyada rakun so bagur akun!

٢٩ هَلَكَ عَنِ الْمُسْلِمِينَ

30. (Tharo-on o Allah:) Kowa a niyo na sangkali i niyo sukanian,

٣٠ حَدُّهُ فَعُلُوٌّ

31. Oriyan niyan na so Naraka Jahim na sombo niyo ron;

٣١ مَنْ أَنْجَحَهُمْ صَلَوةُ

32. Oriyan niyan na so rantai a aya karawa iyan na pito polo Hasta, na shokharun niyo ron!

٣٢ ثُرَّفَ سَلِيلَةً ذَرَعَهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا

فَأَسْلَكُوهُ

33. Mata-an! A sukanian na aya butad iyan na di niyan Paparatiyaya-an so Allah a Lubi a Mala,

٣٣ إِنَّمَا كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ

34. Go di niyan i phami-is so kapakakana ko Miskin!

٣٤ وَلَا يَحْضُرُ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ

35. Na da-a bagiyan niyan sa Alongan nai si-i a tonganai a phaka-ompiya-on,

٣٥ فَلَيَسَ الْيَوْمَ هُنَّا حَمِيمٌ

36. Go da-a Pangunungkun niyan a rowar ko sago o tao ko Naraka,

٣٦ وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مُنْغَسِلٌ

37. Da-a phakakan non inonta so manga baradosa.

٣٧ لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا أَخْتَطَفُونَ

38. Na kuna, ka Pushapa-a Ko ko nganin a pukhailai niyo,

٣٨ فَلَا أَقْسِمُ بِمَا تَصْرُونَ

39. A Go so nganin a di niyo pukhailai,

٣٩ وَمَا لَأَنْتُ بِرَؤْسِكَ يَمِيرُ

40. Sa Mata-an! A sukanian (a Qur-an) na tithe a gi-i Matharo o Sogo a Susula-an,

٤٠ إِنَّهُ لِقَوْلُ رَسُولِ كَرِيمٍ

41. Go kuna a ba sukaniyan Katharo o pababayok, miyakaito ito a Kapaparatiyaya niyo!

وَمَا هُوَ بِقَوْلٍ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَا ثُمُّونَ ﴿٤١﴾

42. Go kuna a ba Katharo a Paririmar, miyakaito ito a Kapuphakatadum iyo.

وَلَا يَقُولُ كَاهِنٌ قَلِيلًا مَا ذَكَرُونَ ﴿٤٢﴾

43. Initoron a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

نَزِيلٌ مِّنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾

44. Na opama ka ini angkob Iyan rukami so saba-ad ko manga Katharo,

وَلَوْ نَفَوْلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾

45. Na Mata-an a khakowa Mi Sukaniyan sa nggolalan ko bagur,

لَا خَذَنَافَمْهُ بِالْيَمِينِ ﴿٤٥﴾

46. Oriyan niyan na Mata-an a potolun Ami ron so ogat ko poso:

ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتَنِ ﴿٤٦﴾

47. Na da-a pud rukano a isa bo a mamakalindingon.

فَمَا مِنْكُمْ مَنْ أَحَدٌ عَنْهُ حَاجِزٌ ﴿٤٧﴾

48. Na Mata-an! A titho a Pananadum a ruk o Khipanananggila.

وَإِنَّهُ لِذَكْرٍ لِلْمُنْتَقِيِنَ ﴿٤٨﴾

49. Na Mata-an! A Sukami na katawan Ami dun a Mata-an! A so saba-ad rukano na piyakambokhag iran (so Qur-an).

وَإِنَّا نَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُّكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾

50. Na Mata-an naya! A titho a Kashundit a phakatana ko Miyamangongkir;

وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَفَرِينَ ﴿٥٠﴾

51. Go Mata-an naya! A titho a bunar a matatangkud.

وَإِنَّهُ لَحَنْعٌ لِلْقَيْنِ ﴿٥١﴾

52. Na Phoroporo-on Ka so Ngaran o Kadnan Ka a Lubi a Mala.

فَسَيِّئَ بِاسْمِ رَبِّ الْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾

Surah Al-Ma-arij-70

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Piyanguni o miyanguni a so siksa na makatana,

2. Ko Miyamangongkir, da a phakarunon,

3. Pho-on ko Allah a Khiruk ko Puphangapapanikan.

4. Puphanik so manga Malaikat go so Jibril si-i Rukaniyan, si-i ko Alongan a miyabaloi so diyangka iyan a lima polo nggibo ragon.

5. Na Phantangka sa kaphantang, a maliwanag.

6. Mata-an! A siran na aya kapukhailaya iran non na mawatan,

7. Na aya kapukhailaya Mi ron na marani:

8. Si-i ko Alongan a mbaloи so Langit a lagid o tiyonag a pirak,

9. Go mbaloи so manga Palao a lagid o bombol a marorodot,

10. Go di kaisha-an o mada shug so madashug iyan,

11. A pukhailai ran siran. Ma-pundingandingan o baradosa: A o

سُورَةُ الْمَاجِلَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَأَلَ سَابِيلٌ بِعَدَابٍ وَاقِعٍ ١

لِلْكَفَرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ٢

مِنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ ٣

تَقْرُبُ الْمَلَائِكَةُ وَالْأَرْوَاحُ إِلَيْهِ فِي
يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ هُمْ سِيَّرَةٌ ٤

فَاصْبِرْ صَبْرًا جَيِّلًا ٥

إِذَا هُمْ يَرُونَهُ بَعِيدًا ٦

وَنَرِنَهُ قَرِيبًا ٧

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَلْمَهٌ ٨

وَتَكُونُ الْجَهَالُ كَالْعَهْنِ ٩

وَلَا يَسْتَلِ حَمِيمٌ حَمِيمًا ١٠

يَصْرُوُهُمْ يَوْمُ الْمُجْرِمِ لَوْيَقْتَدِي مِنْ ١١

ba niyambo khirunding ko siksa sa
Alongan noto so manga Wata iyan,

12. Go so Karoma niyan, go so
Pagari niyan,

13. Go so manga Tonganai niyan
a so mithitimo iyan,

14. Go so matatago ko Lopa,
langon, oriyan niyan na sabutun
sukaniyan (o Allah).

15. Di dun noto; ka Mata-an
naya! A kadug,

16. A Phulodas ko kobal ko Olo!

17. Puthawagun niyan so tao a
tomiyalikhod go Mimbarapaling,

18. Go miyanimo na miyamotal
(sa tamok)!

19. Mata-an! A so Manosiya na
Inadun a tithiyakha-an, mala i
inam,

20. Igira-a miyasogat sukaniyan
o marata na di-i Khaminan;

21. Na igira-a miyasogat sukani-
yan o mapiya na Simpunun niyan
(kadi phamumugai);

22. Inonta so manga Barasam-
bayang,

23. A so siran na so Sambayang
iran na tatatapun niram,

عَذَابٍ يَوْمَ يَنْهِي
﴿١﴾

وَصَنِّجَتْهُ وَأَخْيَهُ
﴿٢﴾

وَفَصَلَّيْهَا تَوْيِهٌ
﴿٣﴾

وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَيِّعًا ثُمَّ نُجِيَهُ
﴿٤﴾

كَلَّا إِنَّهَا لَظَنٌ
﴿٥﴾

نَزَاعَةً لِلشَّوَىٰ
﴿٦﴾

تَدْعُوا مَنْ أَذْبَرَ وَتُوَلِّ
﴿٧﴾

وَجْمَعَ فَأَوْعَىٰ
﴿٨﴾

إِنَّ الْإِنْسَنَ حَلَقَ هَلُوعًا
﴿٩﴾

إِذَا مَسَّهُ الشَّرْجُورُ عَا
﴿١٠﴾

وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَوْعًا
﴿١١﴾

إِلَّا الْمُصَلِّينَ
﴿١٢﴾

الَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ
﴿١٣﴾

24. Go siran na adun a matatago ko manga tamok iran a haq a ma-pupunto (a so Zakat),

25. A ruk o puphamanguni, a go so di phamanguni a Karurugunan,

26. Go siran na bubunarun niran so Alongan a kapamalas,

27. Go siran na siran na so siksa o Kadnan niran na ika-aluk iran,-

28. Mata-an! A so Siksa o Kadnan niran na da-a somasarig sa kalupas iyanon,-

29. Go siran na siran na so manga ginawa iran na sisiyapun niran,

30. Inonta si-i ko manga Karoma iran, o di na so miyakhapa-ar o manga tangan niran,- ka Mata-an! A siran na da-a Pa-awing iran non,-

31. Na sa tao a mamagingar sa salakao ro-o na siran man na siran i manga malawani;

32. Go siran na siran na so manga sarig kirana, a go so diyandi kirana sisiyapun niran,

33. Go siran na siran na so kashasaksi-an niran na i Pamamayan-dug iran,

34. Go siran na siran na so Sam-bayang iran na sisiyapun niran.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ بِهِ مَعْلُومُونَ (٢٤)

لِلْسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ (٢٥)

وَالَّذِينَ يَصْدِقُونَ يَوْمَ الْلِّيْلَاتِ (٢٦)

وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُونَ (٢٧)

إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ (٢٨)

وَالَّذِينَ هُرَقُّو جُهُمَ حَيْنَطُونَ (٢٩)

إِلَّا عَلَى أَرْوَاحِهِمْ أَوْ مَا مَلَكُوكُتْ أَيْمَنْهُمْ

فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مُلُومِينَ (٣٠)

فَنَّ أَبَغَنَ وَرَأَهُ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ (٣١)

وَالَّذِينَ هُمْ لَا مُنْتَهِيهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ (٣٢)

وَالَّذِينَ هُمْ شَهَدَتِهِمْ قَائِمُونَ (٣٣)

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَاجِفُونَ (٣٤)

35. Siran man i khatago ko manga Sorga, a Khisusula-an siran.

أُولَئِكَ فِي جَنَّتٍ مَّكْرُوْمَةٍ ﴿٣﴾

فَالِّذِينَ كَفَرُواْ بِكَ مُهَطِّعُونَ ﴿٤﴾

36. Na antona-a so Miyaman-gongkir a mapapantag Ka a khila-langag.

37. Si-i sa kawanan a go sa diyo-wang a khokoliling siran?

عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشَّمَاءِ عَزِيزٍ ﴿٥﴾

38. Ba mai inam o omuni isa kirin a kapakasoluda-on ko Sorga a pakadarandang?

أَيْطَعُمُ كُلُّ أُمَّةٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُدْخِلَ جَنَّةً
غَيْرَهُ ﴿٦﴾

39. Di dun noto! Mata-an! A Sukami na Inadun Ami siran pho-on ko nganin a katawan niran (a Notfa)!

كَلَّا إِنَّا حَقَّنَاهُمْ مَا يَعْلَمُونَ ﴿٧﴾

40. Na kuna, ka Pushapa-a Ko sa Ibut ko Kadunan o manga Subangan, a go so manga Sudupan, ka Mata-an! A Sukami na titho a manga Gaos,

فَلَا أَقِيمُ بَرِّاً شَرِيقًا وَلَا غَرِبًا
لَّقَدِرُونَ ﴿٨﴾

41. Sa kasambi Ami sa mapiya a di siran; go da Rukami i ba Kami ran kaonai.

عَلَىٰ أَنْ تُبَدِّلَ خَيْرَ مَنْتَهٰى
وَمَا لَعَنَّ مَسْتَبُوقِينَ ﴿٩﴾

42. Na Botawaningka siran ko kapuphamurak iran, go mabibimban siran, taman sa matumo iran so Alongan niran a so idi diyandi kirin!

فَذَرُهُمْ يَخْضُوا وَلِيَعْبُوْحَىٰ يَلْقَوْا يَوْمَهُ الَّذِي
يُوعْدُونَ ﴿١٠﴾

43. Alongan a mamakambowat siran pho-on ko manga kober sa manga gaga-an, lagid o ba siran puphamagarabaya ko apasa,

يُوْقَضُونَ ﴿١١﴾
يَوْمَ يَرْجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سَرَاعًا كَانُوهُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ

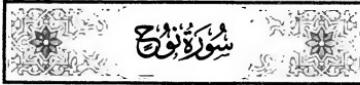
44. A khipakasusunong so manga kailai ran, a kakokoloban siran sa kahina-an. Guyoto man so Alongan a so siran na idi diyandi kiran!

خَشِعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهُقُهُمْ ذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي
كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

Surah Nuh-71

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan: (sa Pitharo-on a:) Pakaiktiyarangka so Pagtaongka ko da kiran pun katalingomai a siksa a Malipudus.

2. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na phamaka-iktiyar rukano a mapayag:

3. Showasowata niyo so Allah, go kalukun niyo Sukaniyan, go Onoti Ako niyo:

4. Ka Napin Niyan rukano so manga dosa niyo, go pakapulagodun kano Niyan sa taman ko ta-alik a miyapunto: Mata-an! A so ta-alik o Allah na igira-a miyakatalingoma na di khisundod; o sukano na katawi niyo.

5. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na diyolon Nakun so pagtao Akun ko kagagawi-i na go so kadaondao:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ أَنَّا نَذِرُ قَوْمَكَ
مِنْ قَبْلٍ أَن يَأْتِيهِمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾

فَالَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ إِنَّمَا هُمْ مُّنْظَرٌ ﴿٢﴾

أَنَّ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَأَنَّقُوهُ وَأَطِيعُونَ ﴿٣﴾

يَغْرِي لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخَرِّجُكُمْ إِلَى
أَجَلٍ مُسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَهُ لَا يُؤَخَّرُ
لَوْكُثُرَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾

فَالَّذِينَ إِذَا دَعَوْتُ قَوْمِي لَيَلَّا وَنَهَارًا ﴿٥﴾

6. Na da-a minipagoman kiran o Panolon Nakun a rowar sa kapalagoi;

7. Go Mata-an! A Sakun na oman Nakun siran Dolonun, ka Anuka siran Kapuma-api, na iyolun niran so manga tindoro iran ko manga tangila iran, go ishalikombong iran so manga nditarun niran, go idadayon niran (so Kaongkir) go Mumaratabat siran sa mala a Kapuratarabat;

8. Oriyan niyan na Mata-an! A Sakun na tiyawag Akun siran sa matanog.

9. Go Mata-an! A Sakun na piyakalangkap Akun kiran, go ini punanai Akun kiran sa tanto a kapunanai,

10. Na Pitharo Akun: A Panguni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo; Mata-an! A Sukaniyan na tatap a Manapi,

11. Ka botawanan Niyan rukano so oran a marugus,

12. Go pakadakulun Niyan rukano so manga tamok a go so manga Wata, go sunggayan kano Niyan sa manga Pamomolan, go sunggayan kano Niyan sa manga lawasaig.

13. Ino kano wai a di niyo i khaluk so Allah sa Sulasula,

فَلَمْ يَرِدْ هُنْدَعَاءِ إِلَّا فِرَارًا ﴿٦﴾

وَإِنِّي كَلَمَادَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَلَهُمْ
جَعَلْتُهُمْ أَصْبِعَهُمْ فِي مَا ذَرَنِهِمْ وَأَسْتَغْشَوْنَا
شَابَهُمْ وَأَصْرَوْا وَأَسْتَكْبَرُوا
أَسْتَكْبَارًا ﴿٧﴾

ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جَهَارًا ﴿٨﴾

ثُمَّ إِنِّي أَعْلَمُهُمْ وَأَسْرَرُ
هُمْ إِسْرَارًا ﴿٩﴾

فَقُلْتُ أَسْتَغْفِرُ رَبِّكُمْ إِنَّهُ كَانَ
غَفَارًا ﴿١٠﴾

يُرِسِّلُ السَّمَاءَ عَيْنَكُمْ مِذْرَارًا ﴿١١﴾

وَيُمَدِّدُكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَيْنَ وَيَجْعَلُ لَكُمْ حَنَنَتٍ
وَيَجْعَلُ لَكُمْ آنْهَرًا ﴿١٢﴾

مَالَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ﴿١٣﴾

14. A Sabunar a Inadun kano Niyan ko pishoson a butad?

وَقَدْ خَلَقْتُكُمْ أَطْوَارًا ﴿١٦﴾

15. Ba niyo da manggudaguda o andamanaya i Kiya-aduna o Allah ko pito a manga Langit a Miyaka-phapangkata,

أَنْتُرُوا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ
طَبَاقًا ﴿١٧﴾

16. Go biyaloi Niyan ro-o so Olan a Sindao, go biyaloi Niyan so Alongan a Palita-an?

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ
سِرَاجًا ﴿١٨﴾

17. Na so Allah na Inadun kano Niyan a pho-on ko Lopa, sa (lagid o) Mangunguto,

وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ بَانًا ﴿١٩﴾

18. Oriyan niyan na Phakakaso-wingkano Niyan ro-o, go phakagu-ma-on kano Niyan sa samporna a kapakagumao.

ثُمَّ يَعِدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ﴿٢٠﴾

19. Na so Allah na biyaloi Niyan rukano so Lopa a makakayat,

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ سَاطِا ﴿٢١﴾

20. Ka angkano puphakaokit ko manga lalanon a manga dadaya.

لِتَسْتَلُكُونَمَا مُبْلَأً فِي جَاهَةٍ ﴿٢٢﴾

21. Pitharo o Nuh: Kadnan Ko! Mata-an! A siran na siyangka Ako iran, ka aya iran inonotan so tao a da-a amini-omanon o tamok iyan, a go so Wata iyan, a rowar sa kalogi;

فَالْجُنُوحُ رَبِّ الْعَصَمَى وَأَتَبْعَاهُ
مَنْ لَمْ يَرِدْهُ مَالَهُ وَوَلَدُهُ إِلَّا خَسَارًا ﴿٢٣﴾

22. Go miyagikmat siran sa ik-mat a mala;

وَمَكْرُوْمَكْرُوكَبَارًا ﴿٢٤﴾

23. Go Pitharo iran: A di niyo ngganati so manga Katohanan niyo: Go di niyo ngganati so (Barahala) Wadda, go so Suwaa, go so Yaghus, go so Yauqa, go so Nasra;

وَقَالُوا لَا نَذِرُنَا إِلَهٌ كُمْ وَلَا نَذِرُنَا وَدًا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَشَّارًا ﴿٢٣﴾

24. Go Sabunar a miyakadadaq siran sa madakul; na da-a Pagomamun Ka ko manga darowaka a rowar ko kadadag.

وَقَدْ أَضْلَلُوا كَثِيرًا وَلَا نَزِدُ الظَّالِمِينَ
إِلَّا ضَلَالًا ﴿٢٤﴾

25. Po-on ko manga kasala-an nirana inulud siran, go piyakaso-lud siran ko Apoi; na da a miyat-on nirana bagiyan nirana salakao ko Allah a mamakatabang.

مَمَّا حَطَّتْ يَدُهُمْ أَغْرِقْنَا فَأُخْلَوْا نَارًا فَلَمْ
يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا ﴿٢٥﴾

26. Na Pitharo o Nuh: Kadnan Ko! Da-a Pulambaangka ko Lopa ko Miyamangongkir a Makapama-gingudon!

وَقَالَ نُوحٌ رَبِّي لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مَنْ
الْكَفَرُ بِنَ دَيَارًا ﴿٢٦﴾

27. Mata-an! A Suka na o adun a lamba-an Ka kiran na madadag iran so manga Oripun Ka, go da-a imbawata iran a rowar sa baradosa a Miyongkir,

إِنَّكَ إِنْ تَذَرْهُمْ يُضْلِلُ أَعْبَادَكَ وَلَا
يَلِدُوا إِلَّا فَاجْرًا كَفَارًا ﴿٢٧﴾

28. Kadnan Ko! Puma-api Yakongka, a go so mbala a lokus Akun, go so tao a somiyolud ko Walai Akun a Mapaparatiyyaya, a go so Miyamaratiyyaya a manga Mama go so Miyamaratiyyaya a manga Babai, go da-a pagomanun Ka ko manga darowaka a rowar ko kabinasa!

رَبِّي أَغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَ وَلِمَنْ دَحَلَ
بَيْتَ مُؤْمِنًا وَلِمُؤْمِنَاتِنَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَلَا نَزِدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا نَبَارًا ﴿٢٨﴾

Surah Al-Jinn-72

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka (Ya Muhammad): A ini ilaham Rakun a Mata-an naya! A adun a Miyamakinug a salompok ko manga Jinn; na Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na Miyakanug kami sa Kapangadi a pakamumusa!

2. Puphakatoro ko ontol, na Piyaratiyaya mi Sukaniyan: Go da dun a Ishakoto ami ko Kadnan nami a isa bo,

3. Go Mata-an naya! A maporo so Kabusaran o Kadnan nami: Da kowa sa Karoma a go Wata;

4. Na Mata-an naya! A adun a di-i Tharo a manga mondo rukami, makapantag ko Allah sa minitaralo a kabokhag,

5. Na Mata-an! A sukami na aya tangkapami ron na da dun a Makatharo a Manosiya a go Jinn makapantag ko Allah sa kabokhag;

6. Na Mata-an naya! A adun a manga Mama ko manga Manosiya a Phulindong siran ko manga Mama ko manga Jinn, na Kiayomanan nirana siran sa kandaroka;

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَوْحَى إِلَيَّ أَنَّهُ أَسْتَمْعُ نَفَرًا مِّنْ أَلْجِنِ
فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا فِرْقَةً أَنَّا عَجَّابًا

يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَأَمْنَاهُهُ وَلَنْ تُشْرِكُ
بِرِّنَا حَدَّا

وَإِنَّهُ تَعْلَمُ جُدُّ رِبِّنَا مَا أَنْخَذَ صَحِّحَةً
وَلَا وَلَدًا

وَإِنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهِنَا عَلَى اللَّهِ
شَطَاطًا

وَأَنَّا نَظَنَنَا أَنَّ لَنَّ نَقُولُ إِلَيْنُوسْ وَالْجِنْ عَلَى
اللَّهِ كَذِبَا

وَإِنَّهُ كَانَ يَرْجَأُ مِنَ الْإِنْسِ يَوْمَ دُونَرِ بَيْالِي
مِنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهْقَانًا

7. Na Mata-an! A siran na aya arangan niran na lagid o arangan niyo a da dun a pagoyagun o Allah ko oriyan o kapatai a isa bo;

وَأَنْهُمْ ظَرُوا كَمَا ظَرَنَا مِنْ أَنَّ لَنْ يَبْعَثَ
اللَّهُ أَحَدًا

8. Na Mata-an! A sukami na miyaka sampai ko langit na miyato-on nami sukanian a miyapuno a Puphamagipat a manga babagur a go manga kadug;

وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلْتَكَّ
حَرَسًا شَدِيدًا وَشَهِيدًا

9. Go Mata-an! A sukami na aya butad ami na Puphakaontod kami ron ko manga Ontoda makapantag ko kapamamakinug (gowani). Na sa phamamakinug imanto na phakato-o non sa kadug a puphamagayan;

وَأَنَا كَانَ قَعْدًا مِنْهَا مَقْعُدًا لِلسَّمْعِ فَمَنْ
يَسْتَعِمْ آذَانَ يَحْدُلُهُ إِنْهَا بَارِصَدًا

10. Na Mata-an! A sukami na di ami katawan o ino marata a piyaka-antap ko tao ko Lopa, antawa-a piyaka-antapan siran o Kadnan nir-an sa Torowan;

وَأَنَا لَأَنْدَرِي أَشْرَارِي بِمَنْ فِي الْأَرْضِ
أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رُشْدًا

11. Go Mata-an! A sukami na adun a pud rukami a manga Bilangatao, go adun a pud rukami a soranga oto: Miyatago kami ko manga okit a mbidabida;

وَأَنَّا مِنَ الْأَصْلَاحِ حُونَ وَمِنَ الدُّونَ ذَلِكَ كُنَّا
طَرَاقَ قَدَّادًا

12. Go Mata-an! A sukami na tiyangkud ami a diyami dun malipos so Allah ko Lopa, go di ami ron ndun milipos i kapalagoi,

وَأَنَّا ظَنَّنَا أَنَّ لَنْ نُعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ
وَلَنْ نُعْجِزَهُ هَرَبًا

13. Go Mata-an! A sukami na kagiya a manug ami so Torowan, na Piyaratiyaya mi Sukanian: Na sa dun sa Maratiyaya ko Kadnan

وَأَنَّا لَمَسْمَعْنَا الْهُدَىٰ مَأْمَنَّا بِهِ فَمَنْ
يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَحْسَأَوْلَا

Niyan na di niyan ikaluk o ba kakorangi, go o ba Ma-a niyaya;

رَهْقَا
ۖ

14. Go Mata-an! A sukami na adun a pud rukami a Mimbabayor-antang, go adun a pud rukami a Miyamanilai. Na sa dun sa Mbayor-antang na siran man i Miyakathibabba komudug sa ontol.

15. Na so puman so Miyamanilai na miyabaloi siran a itagon o Nar-aka Jahannam;

16. (Phitharo o Allah:) Na opama ka Miyontol si ran ko lalan na Mata-an a ododan Ami siran sa ig a madakul,

17. Ka-an Nami kiran noto mitupung. Na sa tao a tomalikhod ko Tadum ko Kadnan Niyan, na pakasoludun Niyan ko siksa a Marugun.

18. Na Mata-an! A so manga Masjid na ruk o Allah na da a Phangangarapani niyo a pud o Allah a isa bo;

19. Na Mata-an naya! A kagiya tomindug so Oripun o Allah a Puphangangarapan Rukaniyan na maito siran bo na khabaloi siran non a Phuliliyawawa.

20. Tharowangka (Ya Muhammad): A aya bo a Phangangarapan Ko na so Kadnan Ko, go da-a Ishakoto Akun non a isa bo.

وَأَنَّا مِنَ الْمُسْلِمُونَ وَمِنَ الْقَسِطُونَ
ۚ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَئِكَ تَحْرُو أَرْشَادًا
۱۶

وَأَنَّا الْقَسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ
ۚ حَطَبًا
۱۷

وَالَّذِي أَسْتَقْمَوْا عَلَى الْطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْتُهُمْ
ۚ مَآءَ عَذَابًا صَدَقَ
۱۸

لِتَفْنِيهِمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِ
ۚ يَسْلُكُهُ عَذَابًا صَدَقَ
۱۹

وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ
ۚ أَحَدًا
۲۰

وَأَنَّهُ لِمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا
ۚ يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا
۲۱

قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوْرَبِي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا
۲۲

21. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na da-a Mipapa-ar Akun rukano a kabinasa, a go Torowan.

قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ صِرَاطًا وَلَا رَشِيدًا

22. Tharowangka: A Mata-an! a Sakun na da dun a makalinding Rakun ko Allah a isa bo, go da dun a khato-on Nakun a salakao Rukaniyan a Khalindongan;

قُلْ إِنِّي لَنْ يُحِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَهِدًا

23. Inonta so Kapamakasampai a pho-on ko Allah a go so manga Pakawit Iyan: Na sa tao a sangka-an niyan so Allah a go so Sogo Iyan na Mata-an a bagiyan niyan so Apoi ko Naraka Jahannam: A makakakal siran non sa dayon sa day-on.

إِلَّا بَلَغَنَّ مِنَ اللَّهِ وَرِسَالَتِهِ وَمَنْ يَعْصِي اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَلِدِينَ فِيهَا أَبَدًا

24. Taman sa amai ka kasandungan niran so idi diyandi kirin, na katokawan niran ndun o antawa-a i malumuk i tabanga go maito i bilangan.

حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضَعَفَ نَاصِرًا وَأَقْلَعَ عَدَدًا

25. Tharowangka: A di Ko katawan o ino marani so idi diyandi rukano, antawa-a balowin sukanian o Kadnan Ko a mathai;

قُلْ إِنِّي أَذْرِي تَأْقِيرًا مَّا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رِئَةً أَمَدًا

26. Katawan Niyan so Migagaib, na da-a phayagan Niyan ko Igagaib Iyan a isa bo,

عَلِمَ الْغَيْبُ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ عِنْدِهِ أَحَدًا

27. Inonta so tao a Miyasowaton a Sogo, na Mata-an naya! A tiyagowan Niyan so kasasangoran Niyan a go so katatalikhodan Niyan sa puphagipat,

إِلَّا مَنِ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْكُنُ مِنْ بَيْنِ يَدِيهِ وَمَنْ خَلْقُهُ رَصَدًا

28. Ka-a Niyan katokawi a Sabunar a minisampai Ran so manga Pakawit o Kadnan Niran; go katawan Niyan so shisi-i kiram, go Maiitong Iyan so bilangan o langowan taman.

Surah Al-Muzzammil-73

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

- 1.** Hai (Nabi a) khakayokos!
- 2.** Tindugun Ka (so Sambayang), ko kagagawi-i, inonta so maito,-
- 3.** Kalo-o kan noto,- o di na Korangingka oto sa maito,
- 4.** O di na Lawaningka sukanian; go Phiyapiya-ingka Matiya so Qur-an sa malanat a Kabatiya.
- 5.** Mata-an! A Sukami na Thoronan Ami Suka sa Katharo a Mapunud.
- 6.** Mata-an! A so Pukha-adun a Amal ko kagagawi-i na giyoto na tanto a Somasagat ko pamikiran, go marayag so Katharo.
- 7.** Mata-an! A si-i ko kadaondao na adun a Tumbanguka a mala:
- 8.** Na Tatadumingka so ngaran o Kadnan Ka, go Tholabos Ka si-i Rukaniyan sa toto-o a Katholabos,-

لِيَعْمَلُ مَا أَنْتَ مُحْكَمًا
أَنَّهُ لَمْ يَأْتِكُ بِمَا تَرَدَّدَتْ رَبِّكُمْ
وَأَحَاطَ بِمَا لَدُّهُمْ وَأَخْصَى كُلَّ شَيْءٍ
عَدَدًا

سُورَةُ الْمُزْمَلٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ

فِي أَيَّلَ الْأَقْلَيَلَ

نَصْفَهُ وَأَنْقُضَ مِنْهُ قِلَّا

أَرْزَدَ عَلَيْهِ وَرَقَلَ الْقُرْمَانَ تَرِيلَ

إِنَّاسَنْلَقَ عَلَيْكَ قَوْلَاقِلَ

إِنَّ نَاسَشَةَ الْأَيَلِ هِيَ أَشَدُّ طَغَانَ وَأَقْوَمُ قِلَّا

إِنَّ لَكَ فِي النَّارِ سَبَعَ حَاطُوبِلَ

وَأَذْكُرْ أَسْمَ رَبِّكَ وَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبَتِيلَ

9. Kadnan o Subangan a go so Sudupan: -da a Tohan inonta Sukanian-na Kowa-angka Sukaniyan a Sasarigan.

10. Go Phantangingka so gi-i ran Tharo-on go Awaingka siran sa ka-a wa a Maliwanag;

11. Go botawani Akongka a go so Miyamanaplis a piyamugan sa Limo, go Pakapulagodangka siran sa maito.

12. Mata-an! A adun a shisi-i Rukami a manga patong, a go ka-dug,

13. Go Pangunungkun a pakabakug, go siksa a Malipudus!

14. Si-i ko Alongan a Linogun so Lopa a go so manga Palao, go mabaloi so manga Palao a puthad a pukha-anas.

15. Mata-an! A Sukami na Siyogo-an Nami sukano sa Sogo, a saksi rukano, lagid o Kiyasogo i Ami ko Pir-aon sa Sogo.

16. Na siyangka o Pir-aon so Sogo; na siniksa Ami sukanian sa siksa a Mailot.

17. Na andamanaya i kapakalidas iyo amai ka Mongkir kano ko Alongan a khabaloi niyan so manga Wata a manga lokus?

رَبُّ الْمَسْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ
وَكِيلًا ﴿١٦﴾

وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا
جَيْلًا ﴿١٧﴾

وَذَرْنِي وَالْكَذَّبِينَ أُولَئِكَ النَّعْمَةُ وَمَهْلَكَهُ
قَلْلًا ﴿١٨﴾

إِنَّ لَدَنَا آنَكَلَاؤْ حَيْمًا ﴿١٩﴾

وَطَعَامًا ذَاعِصَةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٠﴾

يَوْمَ تَرْحُقُ الْأَرْضُ وَالْبَأْلُ وَكَانَتِ الْجَنَّاتُ
كَيْبَامَهِيلًا ﴿٢١﴾

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْنَا رَسُولًا شَهِيدًا عَلَيْكُمْ كَمَا
أَرْسَلْنَا إِلَيْ فَرْعَوْنَ رَسُولًا ﴿٢٢﴾

فَعَصَىٰ فَرْعَوْتُ الرَّسُولَ فَأَخْذَتْهُ أَخْذًا
وَبِيلًا ﴿٢٣﴾

فَكَيْفَ تَثْقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ
الْوَلْدَنَ شَيْئًا ﴿٢٤﴾

18. So Langit na manga Bubung-kag sa sabap Rukaniyan. Miyabaloi so diyandi Rukaniyan a Mapunggolaola.

19. Mata-an! A giyaya na Pananadum: Na sa tao a khabaya na mba-al sa lalan ko Kadnan Niyan.

20. Mata-an! A so kadnan Kana katawan Niyan a Mata-an! a Suka na Puthindug Ka ko korang ko dowa ko tulo bagi ko kagagawi-i, go so kalo-oki ron go so ika tulo ron bagi, go so salompok ko siran a manga pud Ka. Na so Allah na tatakudirun Niyan so gagawi-i, a go so daondao. Katawan Niyan a di niyo to khaitong, na Piyakataobat kano Niyan Na Batiya a niyo so malbod (rukano) ko Qur-an, Katawan Niyan a khabaloi so saba-ad rukano a pukhakasakit, go so manga pud na Puphulalakao siran ko Lopa, a gi-i siran mbabanog ko kakawasa-an o Allah, go so manga pud na gi-i siran Makimbonowai ko lalan ko Allah. Na Batiya-a niyo so malbod don, go Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat; go pagotangi niyo so Allah sa otang a mapiya. Na sa dun sa mipakawit iyo a ruk o manga gina-wa niyo a mapiya na khato-on niyo to si-i ko Allah, giyoto i lubi a mapiya go lubi a mala a balas. Na Panguni kano sa Ma-ap ko Allah. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ فِيهِ، كَانَ وَعْدُهُ

مَفْعُولًا

إِنَّ هَذِهِ مِنْذِكَرَةٍ فَمَنْ شَاءَ أَتَخَذَ
إِلَى رَبِّهِ سَيِّلًا

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَذْنَى مِنْ ثَلَاثِ الْأَيَّلِ
وَنَصَفَهُ وَثُلَثَهُ وَطَابِقَةً مِنْ الَّذِينَ مَعَكَ
وَاللَّهُ يُفَضِّلُ الرَّأْيَ وَالنَّهَارَ عَلَمَ أَنَّ لَنْ تَحْصُوهُ
فَنَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوهُ وَمَا يَتَسَرَّ مِنَ الْقَرْءَاءِ إِنَّ
عِلْمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضٌ وَآخْرُونَ
يَضَرُّونَ فِي الْأَرْضِ يَتَعَنَّوْنَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ
وَآخْرُونَ يُقْتَلُونَ فِي سَيِّلِ اللَّهِ فَاقْرَءُوهَا
مَا يَتَسَرَّ مِنْهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَاتُّو الزَّكَوةَ
وَأَقْرِضُوا اللَّهَ فِرْضًا حَسْنًا مَاقِيدُوا الْفَسِكَ
مِنْ خَيْرٍ تَجْدُوهُ إِنَّ اللَّهَ هُوَ حَرَمٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا
وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

Surah Al-Muddassir-74

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. Hai (Nabi a) khokolob!
2. Pamayandug Ka na go Ka Pamaka-iktiyar!
3. Go so Kadnan Ka na Shula-sula-angka!
4. Go so nditarun Ka na So-tiyangka!
5. Go so Marshik na Pakawata-ningka!
6. Go di Ka Phamumugai sa pantag sa kapulaba!
7. Go makapantag ko Kadnan Ka na Thigur Ka!
8. Na amai ka iyopun so Sangga-kala,
9. Na giyoto man sa Alongan noto i Alongan a marugun,
10. Si-i ko Miyamangongkir, kuna a ba malbod.
11. Botawani Akongka, a go so tao a Inadun Ko a Tawantawan!
12. Go singgayan Ko sa bagiyan niyan a tamok a madakul,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَنْهَا الْمُذَثَّرُ

فَوَالنَّذْرِ

وَرَبِّكَ فَكِيرٌ

وَسَابِكَ فَطَهَرٌ

وَالْجُرْفَاهْجُرُ

وَلَا تَنْتَنْ شَتَّكُرُ

وَلِرِبِّكَ فَاصِرٌ

فَإِذَا نَقَرَ فِي الْأَنَاقُورِ

فَذَلِكَ يَوْمِ يُذْبَحُ عَسِيرٌ

عَلَى الْكُفَّارِ إِنْ يُسِيرُ

ذَرِّيْ وَمَنْ خَلَقَتْ وَحِيدًا

وَجَعَلَتْ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا

13. Go manga Wata a khipaka-mamasa,

وَبِئْنَ شَهْوَادًا ﴿١٣﴾

14. Go Piyakapangondaya Akun non sa samporna a kapangondaya.

وَمَهَدَتْ لَهُ تَهْيَدًا ﴿١٤﴾

15. Oriyan niyan na mai-inam iyan a kaomani Ko ron.

ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ﴿١٥﴾

16. Di dun noto; ka Mata-an! A sukaniyan na miyabalo si-i ko manga Ayat Ami a Somasangka!

كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِأَيِّنَّا عِيْدَا ﴿١٦﴾

17. Ipaliyogat Akun non so Kapanakudug!

سَارِهْقَهُ، صَعُودًا ﴿١٧﴾

18. Mata-an! A sukaniyan na miyamimikiran go mithakdir,-

إِنَّهُ فَكَرَ وَفَدَرَ ﴿١٨﴾

19. Na Pimorka-an, andamanaya i kiyathakdir iyan!

فَقِيلَ كَيْفَ قَدَرَ ﴿١٩﴾

20. Oriyan niyan na Pimorka-an, andamanaya i kiyathakdir iyan!-

ثُمَّ قُلْ كَيْفَ قَدَرَ ﴿٢٠﴾

21. Oriyan niyan na Miyangilailai,

ثُمَّ نَظَرَ ﴿٢١﴾

22. Oriyan niyan na Miyakarimung, go komirus;

ثُمَّ عَسَ وَبَرَ ﴿٢٢﴾

23. Oriyan niyan na Tomiyalikhod go Miyanakabor;

ثُمَّ أَذْبَرَ وَأَسْتَكَبَرَ ﴿٢٣﴾

24. Na Pitharo iyan: A da ko ungkaya inonta na balik mata, a gi-i mithatanana;

فَقَالَ إِنْ هَذَا إِلَّا سِرْرٌ مُّؤْزَرٌ ﴿٢٤﴾

25. Da ko ungkaya inonta na Katharo o Manosiya!

إِنْ هَذَا إِلَّا أَقْوَلُ الْبَشَرِ ﴿٢٥﴾

26. Pakasoludun Ko sukaniyan ko Naraka Sakar!-

سَأْضِلُّهُ سَقَرَ ﴿٢٦﴾

27. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Naraka Sakar? -

وَمَا أَذْرَيْكَ مَاسِقَرَ ﴿٢٧﴾

28. A da-a Pulamba-an niyan, go da-a imbagak iyan!

لَا تُبْقِي وَلَا تُذْرِكَ ﴿٢٨﴾

29. Puthotong ko kobal!

لَوَاحِدَةٌ لِّلْبَشِيرِ ﴿٢٩﴾

30. Katatagowan sa sapolo a go siyao (a Malaikat).

عَلَيْهِ اثْسَعَةَ عَشَرَ ﴿٣٠﴾

31. Na da-a tindo Ami a khitonggo ko Naraka a rowar ko manga Malaikat; go da-a kiyatundo Ami ko itongan niran a rowar sa tupung ko siran a Miyamangongkir; ka-an makatangkud so piyamugan ko Kitab, go an Makapagoman so Miyamaratiyaya sa Paratiyaya, go andi Kapaparampangi so piyamugan ko Kitab a go so Miyamaratiyaya, go an Matharo o siran a kiyatagowan so manga poso iran sa Gudamun a go so Miyamangongkir: A antona-a i piyaka-antapan o Allah sangkai a ibarat? Lagid man noto a kandadaga o Allah ko tao a kabaya Iyan, go Kathoro a Niyen ko tao a kabaya Iyan: Na da-a Mata-o ko manga tantara o kadnan Ka inonta Sukaniyan. Na da-a salakao saya a rowar sa Pananadum a ruk o Manosiya.

وَمَا جَعَلْنَا أَحَبَّ بَلَارِ إِلَّا مَلِئَكَهُ وَمَا جَعَلْنَا
عَدَّتْهُمْ إِلَّا فَتَنَّةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا يَسْتَقِنَّ
الَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ وَزَرَادَ الَّذِينَ أَمْنَى إِيمَانَ
وَلَا يَرَنَّ أَلَّا اللَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلَيَقُولُ
الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْكُفَّارُ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ
بِهِنَّذَا إِمْلَأَ كَذَلِكَ بُطْشًا لِلَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَهُدُى
مَنْ يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودِ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هُوَ إِلَّا
ذِكْرٌ لِلْبَشِيرِ ﴿٣١﴾

32. Di dun: Ibut Ko Olan,

كَلَّا وَلَقَرْبٍ ﴿٣٢﴾

33. Go so Gagawi-i igira-a Khai-pos,

وَلَأَنِيلٍ إِذَا دَبَرَ ﴿٣٣﴾

34. Go so Khapita igira-a Muliwanag,-

وَالصُّبْحَ إِذَا أَسْفَرَ ﴿٢٥﴾

35. Mata-an naya! A titho a isa a mala,

إِنَّهَا لِأَحَدٍ الْكَبِيرِ ﴿٢٦﴾

36. A Ipuphamaka-iktiyar ko Manosiya,-

نَذِيرًا لِلْبَشَرِ ﴿٢٧﴾

37. Si-i ko tao a khabaya rukano Mangonakona, o di na Puphapa-kaori.

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُوْنَ يَنْقَدِمُ أَوْ يَنْأِيَ ﴿٢٨﴾

38. Oman i ginawa na sanda ko Pinggalubuk iyan;

كُلُّ قَنْبِسٍ بِمَا كَبِطَ رَهِينَةً ﴿٢٩﴾

39. Inonta so manga tao ko kawanan,

إِلَّا أَضْحَىَ الْيَتَمِينَ ﴿٣٠﴾

40. Ka si-i ko manga Sorga, gi-i ran Pamagishai iyan,

فِي جَنَّتٍ يَسَّاءَ لُونَ ﴿٣١﴾

41. So manga Baradosa:

عَنِ الْمُتَجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾

42. Ino kano phakasolud ko Naraka Sakar?

مَأْسَأَكَثْرٍ فِي سَقَرَ ﴿٣٣﴾

43. Isumbag iran: Da kami mabaloi a pud ko manga Barasam bayang,

فَأُولَئِنَّكُمْ الْمُصَلَّيْنَ ﴿٣٤﴾

44. Go da kami mabaloi a Puphamugai sa Pangunungkun ko Miskin,

وَلَمْ نَكُنْ نُطْعِمُ الْمَسْكِنَ ﴿٣٥﴾

45. Go miyabaloj kami a Puphamurak, a pud o Puphamamurak,

وَكُنَّا نَحْوُنُ مَعَ الْخَائِضِينَ ﴿٣٦﴾

46. Go miyabaloj kami a gi-i yami pakambokhagun so Alongan a kapamalas,

وَكَانَ كِتَابٌ يُوَمَّرُ الَّذِينَ

47. Taman sa Miyakatalingoma rukami so kapakatangkud (a guyoto so Kapatai).

حَقَّ أَنَّا أَلْيَقْنُ

48. Na di kiran makanggai a gona so Sapa-at o Puphamanapa-at.

فَمَا نَعْلَمُ شَفَاعَةً لِّلشَّفِيعِينَ

49. Na antona-a i mapumbagiyan niran sa katatalikhod iran ko Pananadum?

فَمَا قَاتَمْ عَنِ التَّذَكُّرِ مُغَرِّضِينَ

50. Lagid o ba siran manga kimar a puphamalagoi,

كَانُهُمْ حُمُرٌ مُّسْتَغْرِفُونَ

51. A piyalagoyan niran so Arimao!

فَرَأَتْ مِنْ قَسْوَرَةِ

52. Kuna, ka kabaya o omani isa kiran a kabugan sa manga sorat a makakayat (a pho-on ko Allah)!

بَلْ يُرِيدُ كُلُّ أَمْرٍ يَمْنَهُمْ أَنْ يُؤْقَنَ صُحْفًا
مُّنْشَرَةً

53. Di dun noto. Kuna, ka di iran ikhaluk so Akhirat.

كَلَّا لَمَّا لَأْيَخَافُونَ الْآخِرَةَ

54. Sabunar, a Mata-an! A giya Qur-an naya! Na Pananadum:

كَلَّا إِنَّهُ تَذَكَّرٌ

55. Na sa tao a khabaya na Pananadum niyan noto!

فَمَنْ شَاءَ ذَكَرَهُ

56. Na da-a Phakatadum kiran inonta sa kabaya o Allah: Sukaniyan i patot a ikhaluk, go patot a Phuma-ap.

وَمَا يَذَكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَعْلَمُ
الْقَوْى وَأَعْلَمُ الْعَفْرَةَ

Surah Al-Qiyamah - 75

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Pushapa Ako sa Ibut ko Alon-
gan a Qiyamah;

2. Go Pushapa Ako sa Ibut Ko
Niyawa a Puphanginsoya (ka Pa-
goyagun kano dun).

3. Ba aya tarima-on o Manosiya
na di Ami dun khatimo so manga
tolan niyan?

4. Owai, khagaga Mi a kathaong
Ami pharoman ko manga kumur
iyan!

5. Kuna, ka kabaya o Manosiya
a Kapumbaradosa niyan ko kasa-
sangoran niyan;

6. Iphagisha iyan: O anda i ka-
phakatalingoma o Alongan a Qiya-
mah?

7. Na amai ka maburug so kailai,

8. Go Nggarahana so Olan,

9. Go matimo so Alongan a go so
Olan,-

10. Matharo o Manosiya sa
Alongan noto: A'anda i khapalago-
yan?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أَقِيمُ بِيَوْمِ الْقِيَمَةِ ۝

وَلَا أَقِيمُ بِالنَّفِيسِ الْلَّوَامَةِ ۝

أَيْخَسَبَ الْإِنْسَنُ أَنَّ لَهُجَمَعَ عِظَامَهُ ۝

بَلْ قَدْرِ رِينَ عَلَيْهِ أَنْ شُوَيْ بَنَانَهُ ۝

بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَنُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ۝

يَسْتَلِ أَيَّانَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ ۝

فَإِذَا بَرَقَ الْبَصَرُ ۝

وَخَسَفَ الْقَمَرُ ۝

وَجَعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۝

يَقُولُ الْإِنْسَنُ يَوْمَئِذٍ أَنِّي مَغْرُورٌ ۝

11. Da dun noto! Ka da-a Kha-lindongan!

كَلَّا لَأُوْزَدَ

12. Sobo so Kadnan Ka sa Alon-gan noto i kaputhakna-an.

إِنَّ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ مُّشَفِّرٌ

13. Panotholun ko Manosiya sa Alongan noto so mini-on a niyan a go so mini pakaori niyan.

يُبَشِّرُ إِلَيْهِ الْإِنْسَنُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدِيمٌ وَآخَرٌ

14. Kuna, ka so Manosiya i shak-si ko ginawan niyan,

بِلِّ إِلَيْهِ الْإِنْسَنُ عَلَى نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ

15. Na apiya i inibugai niyan a manga dalina iyan.

وَلَوْ أَقْرَنَى مَعَذِيرَةً

16. Dingka pukhaoga sa sabap rukaniyan (a Qur-an) so dila a Ka makapantag sa Kaphagalokaloking-ka-on.

لَا تَحْرِكْ إِيمَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ

17. Mata-an! A si-i Rukami so katimo iyan, a go so Kapuphangadi iron:

إِنَّ عَلَيْنَا جَمِيعَهُ، وَقُرْءَانَهُ

18. Na igira-a Piyangadi-an Ami Sukaniyan, na Kudugangka so Kiyapangadi iron;

فَإِذَا قَرَأَنَاهُ فَأَلْيَعَ قُرْءَانَهُ

19. Oriyan niyan na Mata-an! A si-i Rukami so Kapakarayagaon.

شَمَّإِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ

20. Sabunar, a kuna, ka Pukhababaya-an niyo so (donya a) matag sagad,

كَلَّا لَيَنْهَا عَالِمَةٌ

21. Go ipumbagak iyo so Akhir-at.

وَنَذِرُونَ الْآخِرَةَ

22. Adun a manga paras sa Alongan noto a Mamakataid,-

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ تَاضِرَةٌ
﴿١﴾

23. A mailai ran so Kadnan nir-an;

إِلَى رِبِّهَا نَانَاظِرَةٌ
﴿٢﴾

24. Go adun a manga paras sa Alongan noto a khipaka-i ibi,

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ
﴿٣﴾

25. Maguguda iran a adun a Punggolaola-an kirana marugun.

تُطْنَبُ أَنْ يُقْعَلَ هَا فَاقِرَةٌ
﴿٤﴾

26. Sabunar a amai ka isampai (so Niyawa) ko manga tolan ko bakurung;

كَلَّا إِذَا لَبَغَتِ الْتَّرَاقِ
﴿٥﴾

27. Na Matharo: A antawa-ai Pamomotar?

وَقِيلَ مِنْ زَاقِ
﴿٦﴾

28. Na Miyatangkud iyan a Mata-an! A sukanian so Kapakapunganata (o Niyawa a go so Badan);

وَطَنَ أَنَّهُ الْفَرَانُ
﴿٧﴾

29. Na milapis so Marugun ko isa a Marugun:

وَالْفَنَتِ الْسَّاقُ بِالسَّاقِ
﴿٨﴾

30. Si-i bo ko Kadnan Ka sa Alongan noto so khandodan!

إِلَى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ السَّاقُ
﴿٩﴾

31. (Sukanian) na da Pangimburan, go da Shambayang!

فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَّى
﴿١٠﴾

32. Na ogaid na Tomiyaplis, go Tomiyalikhod!

وَلِكِنْ كَذَبَ وَتَوَلَّ
﴿١١﴾

33. Oriyan niyan na somiyong ko pagtao niyan a Shasagola!

ثُمَّ ذَهَبَ إِلَى أَهْلِهِ بِتَمْطِينٍ
﴿١٢﴾

34. So kabinasa a ruk ka, na Miyakarani (hai Miyongkir)!

أَوْلَى لَكَ فَاؤَنِي ﴿٧١﴾

35. Oriyan niyan na so kabinasa a ruk ka, na Miyakarani!

ثُمَّ أَوْلَى لَكَ فَاؤَنِي ﴿٧٢﴾

36. Ba aya tarima-on o Manosiya na imbagak sa Kandarainon?

أَيْحَسَبُ إِلَيْنَا نُطْفَةً مِّنْ مَيِّتٍ سُدُّى ﴿٧٣﴾

37. Ba da mabaloi sukaniyan a malumuk a mani a pukhipantos?

أَتَرَيْكُ نُطْفَةً مِّنْ مَيِّتٍ يُمْعَنِي ﴿٧٤﴾

38. Oriyan niyan na mimbaloi a rogo a mimbathik, na Inadun o Allah go Pithaong Iyan sa tarotop;

ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَىٰ ﴿٧٥﴾

39. Na biyaloi Niyan sukaniyan a ngganapa: Mama, a go Babai.

فَعَلَ مِنْهُ الرَّوْجَينَ الَّذِكْرُ وَالْأُنْثَى ﴿٧٦﴾

40. Ba di giyoto i phakagaga sa Kaoyaga Niyan ko Miyamatai?

أَيْسَ ذَلِكَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يُمْعَنِي الْمُؤْنَىٰ ﴿٧٧﴾

Surah Al-Insan - Dahr-76

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. Sabunar a somiyagad ko Manosiya so wakto a pud ko Masa, a da-a maito bo a kiya-aloi niyan.

سُورَةُ الْإِنْسَانِ

2. Mata-an! A Sukami na Inadun Ami so Manosiya a pho-on sa Not-fa a Miyakashaoshao, ka-an Ami katupungi sukaniyan; na biyaloi Ami sukaniyan a Puphakanug, a Puphakailai.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَقَى عَلَى إِلَيْنَ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئاً مَذْكُورًا ﴿١﴾

إِنَّا هَلَقْنَا إِلَيْنَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَابٍ
بَتَّلَيْهِ فَجَعَلْنَاهُ سَيِّعاً بَصِيراً ﴿٢﴾

3. Mata-an! A Sukami na Pinggonanao Ami sukaniyan ko lalan: Na adun a Miyanalamat, na adun a Miyongkir.

إِنَّا هَدَيْنَاكُمْ سَبِيلًا إِمَّا شَاءَ كَرَأَ وَإِمَّا
كَفُورًا

4. Mata-an! A Sukami na pithiyagaran Ami so Miyamangongkir sa manga rantai, go manga patong, go kadug.

إِنَّا أَعْنَدَنَا لِلْكُفَّارِ سَلَسَلًا
وَأَغْلَلَأَوْسَعِيرًا

5. Mata-an! A so Miphipyapiya, na phamakainom siran ko inomun, a adun a saogiyen a Kafur,

إِنَّ الْأَبْرَارَ يُشَرُّبُونَ مِنْ كَأسٍ كَانَ
مِرَاجِهَا كَافُورًا

6. Bowalan a pukhainom sukanian o manga Oripun o Allah, Puphamaka-ondasun niran noto sa sadun sa Phakaondasan niran non.

عَيْنَاهُ شَرَبَ بِهَا عَبَادُ اللَّهِ يُفَجَّرُونَهَا
تَفْجِيرًا

7. Iputhoman niran so Paliyogat, go ika-aluk iran so gawi-i a miyalbaloi so karata-an niyan a langkap (a giyoto so Alongan a Qiyamah);

يُؤْفَونَ بِالنَّذْرِ وَمَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ
مُسْتَطِيرًا

8. Go puphakakun niran sa Pangungkun si-i ko kapukhababaya i rukaniyan so miskin, go so Wata a ilo, go so Bilanggo;

وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حِيمٍ مُسْكِنًا
وَيَتَسَاءَلُونَ أَسِيرًا

9. (Pitharo iran:) Aya bo a Kappuhakakana mi rukano na makapantag ko balas o Allah: Da a singanin nami rukano a balas, o di na Panalamat;

إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا تُرِيدُنَا كُفُورًا
وَلَا شُكُورًا

10. Mata-an! A Sukami na ipukhaluk Ami pho-on ko Kadnan nami so gawi-i a marimung, a mitataralo.

إِنَّا نَحْنُ فِي مِنْ رَبِّنَا بِمَا عَبَثْنَا قَطَرِيرًا

11. Na phakalidasun siran o Allah ko karata angkoto a gawi-i, go mbugan Niyan siran sa kataid, go kapipiya ginawa;

12. Go imbalas Iyan kiran sabap ko Kiyaphantang iran, so Sorga go (Nditarun a) Sotra,

13. Gi- i siran ro-o Shasandasan-dang ko manga Kantir; da-a khagudam iran ro-o a (kayao) o Alongan, go da-a Matunggao;

14. Go Midadayondong kiran so manga along ro-o, go puphamangi-taliyadok so manga Onga on a Pao-notonot,

15. Go iphulibut kiran so manga Pananagowai a pirak, go manga baso a ropa-an a manga Batowintan,-

16. Manga Batowintan a pirak, a diniyangka iran noto sa samporna a diyangka,-

17. Go puphaka-inomun siran ro-o sa inomun a aya saog iyan na Zinjabil;

18. Bowalan ro-o a Pumbuthowan sa Salsabila;

19. Na gi-i siran nggagayanan o manga tatap a manga Kangoda-an; na igira-a Inilaingka siran, na aya tarima-a Ka kiran na manga Montiya a Misasamborak;

فَوْقَهُمْ أَلَّهُ شَرِيكُكُمْ إِلَيْهِ يَوْمَ وَلَقَنُهُمْ نَصْرَةً
وَسُرُورًا ﴿١١﴾

وَجَزَّهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا ﴿١٢﴾

مُتَّكِّئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرْضِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا
وَلَا زَمْهَرِيرًا ﴿١٣﴾

وَدَائِنَةً عَلَيْهِمْ طَلَّالُهَا وَذُلَّلَتْ قُطْوُفُهَا
نَذِيلًا ﴿١٤﴾

وَطَافُ عَلَيْهِمْ بَاعِيَةً مِنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٌ كَانَتْ
قَوَارِيرًا ﴿١٥﴾

قَوَارِيرًا مِنْ فِضَّةٍ قَدَرُوهَا نَقْدِيرًا ﴿١٦﴾

وَيُسْقَونَ فِيهَا كَاسًا كَانَ مِنْ أَجْهَازِنَبِيلًا ﴿١٧﴾

عَيْنَافِهَا سَلَسِيلًا ﴿١٨﴾

وَرَطْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَدَنٌ مَخْلُدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ
حَسِنَتْهُمْ ثُلُثًا مَنْشُورًا ﴿١٩﴾

20. Go igira-a Miya-ilaingka na Ro-ongka khailai so Limo go Kadatu a lubi a mala;

21. Khindiditar siran sa manga nditarun a Sotra a manipis a gadong, go Sotra a makapal; go Phangimowan siran sa manga salunda a Pirak, go phakainomun siran o Kadnan niran sa inomun a Phakasoti:

22. (Putharo-on kiran a;) Mata-an! A giyaya na miyabaloi a balas rukano, go miyabaloi so Amal iyo a Tiyarima.

23. Mata-an! A Sukami na Sukami na Initoron Ami Ruka so Qur-an sa Katoron (a Miyakashosokli);

24. Na thigur Ka makapantag ko Kokoman o Kadnan Ka, go Dingka Pagonoti so pud kiran, a baradosa o di na Miyongkir.

25. Go Tatadumingka so Ngaran o Kadnan Ka ko kapitapita, go so kagabigabi;

26. Go so saba-ad ko kagagawi-i na Pushojiod Ka Rukaniyan; go Phoroporo-on Ka Sukaniyan ko kagagawi-i sa malayat.

27. Mata-an! A siran naya na Pukhababaya-an niran so matag sagad, na ipumbagak iran so kasasan-goran niran a gawi-i a Mapunud.

وَإِذَا رَأَيْتَ شَمَّرَاتَ نَعِيْمًا وَمُلْكَاكِيرًا

عَلَيْهِمْ شَابُ سُنْدِينْ خَضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ
وَحَلْوَ آسَاوَرَ مِنْ فَضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ
شَرَابًا طَهُورًا

إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَرَاءٌ وَكَانَ سَعِيْكُمْ
مَشْكُورًا

إِنَّا نَحْنُ نَرْزَنَا عَلَيْكَ الْفَتْرَةَ إِنَّ نَزْرِيْلَا

فَاصْبِرْ لِحَمْرَرِيْكَ وَلَا تُطْلَعْ مِنْهُمْ إِلَيْكَ
أَوْ كَفُورًا

وَأَذْكُرْ أَسْمَرِيْكَ بُشْكَرَةً وَأَصِيلَا

وَمِنْ أَنْيِلْ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ
لِنَلَّاطِيْلَا

إِنْ هَنْلَاءِ يَحْبُونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذْرُونَ
وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا

28. Sukami na Inadun Ami siran, go Pimbaibaitan Ami so Taong iran. Na amai ka kabaya Ami na somambi Kami sa manga lagid iran sa samporna a kasambi.

29. Mata-an! A giyaya na Pananadum: Na sa tao a khabaya na mba-al sa lalan si-i ko Kadnan Niyan.

30. Na da-a kapa-ar iyo inonta o Miyog so Allah. Mata-an! A so Allah na Tatap a Mata-o, a Maon-gangun.

31. Phakasoludun Niyan so tao a kabaya Iyan si-i ko Limo Iyan. Na so manga darowaka na Pithiyagar-an Niyan siran sa siksa a Malipudus.

Surah Al-Mursalat-77

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Puphamanogo-on, a di-i Makathondotondog,

2. Go so puphamanambur sa mabandus,

3. Go so puphamayapat (ko oran) sa samporna a kapamayapat,

4. Go so gi-i makashusung-gaya sa samporna a kasunggai,

نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَّدْنَا أَسْرَهُمْ
وَإِذَا شَتَابُوكُمْ أَمْلَأْنَا أَمْلَاهُمْ بِتَبَيْلًا ﴿١﴾

إِنَّ هَذِهِ مَذَكُورَةٌ فَمَنْ شَاءَ أَخْذَ إِلَيْهِ
رَبِّهِ سَيِّلًا ﴿٢﴾

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣﴾

يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ
أَعْذَلُهُمْ عِذَابًا أَلِيمًا ﴿٤﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْمَرْسَلَتِ مُرْفَقًا ﴿١﴾

فَالْعَصِيقَتِ عَصِيقًا ﴿٢﴾

وَالثَّشِيرَتِ ثَشِيرًا ﴿٣﴾

فَالْفَرِيقَتِ فَرِيقًا ﴿٤﴾

5. Go so puphamamugai sa Pananadum (a manga Malaikat).-

فَالْمُلْقَيْنَتِ ذِكْرًا ﴿٦﴾

6. Kapamokas sa Kataksilan, o di na Kapamaka-iktiyar,-

عَذْرًا وَنَذْرًا ﴿٧﴾

7. Mata-an! A so diyandi rukano (a Mapunggolaola ko Alongan a Qiyamah) na phakatana dun.

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوْقَعًا ﴿٨﴾

8. Na amai ka so manga Bito-on na mapadung,

فَإِذَا النُّجُومُ طَبَسَتْ ﴿٩﴾

9. Go amai ka so Langit na mabunsad,

وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ﴿١٠﴾

10. Go amai ka so manga Palao na mamangikayambur.

وَإِذَا الْجِبَالُ شَفَتْ ﴿١١﴾

11. Go amai ka so manga Sogo na Limodun ko wakto a Mapupunto,-

وَإِذَا الرُّشْدُ أُفْتَنَ ﴿١٢﴾

12. Antona-a i Alongan a tiyalik?

لَأَنَّ يَوْمًا أُخْلَتْ ﴿١٣﴾

13. Si-i ko Alongan a Kokoman.

يَوْمَ الْفَصْلِ ﴿١٤﴾

14. Na antona-a i miyakandao Ruka o antona-a i Alongan a Kokoman?

وَمَا أَذْرَدَكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ﴿١٥﴾

15. Kabinasa sa Alongan noto, a bagiyan o Piyamakambokhag iran naya!

وَلِلْيَوْمِ يَوْمَ الْحِكْمَةِ بَيْنَ ﴿١٦﴾

16. Ba Ami da binasa-a so miyanga o ona?

الْأَزْمَهْلِكِ الْأَوَّلَيْنَ ﴿١٧﴾

17. Oriyan niyan na iputhondog Ami kiran so miyanga o ori

18. Lagid oto man a ikhidiya Mi ko manga baradosa.

19. Kabinasa sa Alongan noto, a bagiyan o Miyamanaplis!

20. Ba Ami sukano da Aduna a pho-on sa ig a malumuk?

21. Na tiyago Ami oto ko darpa-a Mapapalihara,

22. Taman ko diyangka a katawan,

23. Na Pindidiyangka Ami. Na sayana Kami a mapiya a Mididiyangka!

24. Kabinasa ko Alongan noto, a bagiyan o Miyamanaplis!

25. Ba Ami da baloya so Lopa a maka-a angkos,

26. Ko manga Oyagoyag a go so Miyamatai,

27. Go piyakabukunan Ami oto sa manga Palao a manga poporo, go piyaka-inom Ami sukano sa ig a tabang?

28. Kabinasa sa Alongan noto, a bagiyan o Miyamanaplis!

وَمِنْ نَبِعْهُمْ الْأَخْرَيْنَ (١٧)

كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ (١٨)

وَإِلَيْنَا يُوَمِّدُ لِلْمُكَذِّبِينَ (١٩)

أَلَّا يَخْلُقُوكُمْ مِّنْ مَّا أَوْهَمْتُمْ (٢٠)

فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ (٢١)

إِلَى قَدَرِ مَعْلُومٍ (٢٢)

فَقَدْرَنَا فَنِعْمَ الْقَدِيرُونَ (٢٣)

وَإِلَيْنَا يُوَمِّدُ لِلْمُكَذِّبِينَ (٢٤)

أَلَّا يَخْتَلِلُ الْأَرْضَ كَفَاناً (٢٥)

أَحْيَاءٍ وَأَمْوَاتًا (٢٦)

وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوْسَى شَمِخَتٍ وَأَسْقَنَنَا

مَاءً فَرَانًا (٢٧)

وَإِلَيْنَا يُوَمِّدُ لِلْمُكَذِّبِينَ (٢٨)

29. (Putharo-on kiran:) Songkano ko piyakambokhag iyo sukaniyan!

أَنْطَلِقُوا إِلَىٰ مَا كُنْتُمْ بِهِ تَكَبَّدُونَ ﴿٣﴾

30. Songkano ko Along a tulo sa-i.

أَنْطَلِقُوا إِلَىٰ طَلْيٍ ذِي ثَلَاثَ شَعْبٍ ﴿٤﴾

31. Di khasirongan, go di khirun ko kadug.

لَا ظَلِيلٌ وَلَا يَعْنِي مِنَ الْهَمِ ﴿٥﴾

32. Mata-an naya! A ipuphululubad iyan so manga kotokoto a Apoi a datar o manga torogan.

إِنَّهَا تَرْمِي بِشَكَرٍ كَالْقَصْرِ ﴿٦﴾

33. Lagid o ba oto manga Onta a manga Bibinaning.

كَانَهُمْ بِحَنَّلَتْ مُصْفَرٍ ﴿٧﴾

34. Kabinasa sa Alongan noto, a bagiyan o Miyamanaplis!

وَيَلِّيْوْمَيْدِ لِلْمَكَذِّبِينَ ﴿٨﴾

35. Giyaya so Alongan a di siran Makaputharo,

هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْطَقُونَ ﴿٩﴾

36. Go di kiran iphangonot, ka o ba siran Makapamitowa.

وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فِي عَذَابِ رُونَ ﴿١٠﴾

37. Sangat a siksa sa Alongan noto, a bagiyan o Miyamanaplis!

وَيَلِّيْوْمَيْدِ لِلْمَكَذِّبِينَ ﴿١١﴾

38. Giyaya so Alongan a Kokoman: Linimod Ami sukano a rakhus o miyanga-o ona!

هَذَا يَوْمًا لِلْفَصْلِ جَمِيعَكُمْ وَالْأُولَئِنَ ﴿١٢﴾

39. Na o adun a ikmat iyo, na ikmat Ako niyo!

فَإِنْ كَانَ لَكُوكَيْدِ فَكَيْدُونِ ﴿١٣﴾

40. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Miyamanaplis!

وَيَلِّيْوْمَيْدِ لِلْمَكَذِّبِينَ ﴿١٤﴾

41. Mata-an! A so Miyamanang-gila, na si-i ko khikasisirongan a go manga bowalan,

إِنَّ الْمُنَقِّبِينَ فِي ظَلَالٍ وَعَيْنُونَ ﴿٤١﴾

42. A go manga Onga, a pud ko Pukhababaya-an nirana.

وَفِوْكَهَ مَمَا يَشَهُونَ ﴿٤٢﴾

43. (Putharo-on kiran:) Kangkano, go inom kano sa kapipiya gina-wa sabap ko Pinggolaola niyo (a mapiya).

كُلُّوا وَأَشْرِبُوا هَيْئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

44. Mata-an! A Sukami na lagid oto man a kambalasi Ami ko Miphipiyyapiya.

إِنَّا كَذَلِكَ بَخَرِيَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٤﴾

45. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Miyamanaplis!

وَلَيْلُ يَوْمَئِنْ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٥﴾

46. Kangkano go khariyala kano sa di mathai. Mata-an! A sukano na manga sala.

كُلُّوا وَتَمْنَعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ شَجَرُونَ ﴿٤٦﴾

47. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Miyamanaplis!

وَلَيْلُ يَوْمَئِنْ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٧﴾

48. Na igira-a Pitharo kiran: a (Shambayang kano sa) Pangalimbaba-angkano! Na di siran Phangalimbaba-an.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَرْكَوْا لَا يَرْكَوْنَ ﴿٤٨﴾

49. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Piyakambokhag iran naya!

وَلَيْلُ يَوْمَئِنْ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾

50. Na antona-a i Tothol, ko orian angkai a Qur-an, i Pharatiyyaya-an nirana?

فَإِنَّى حَدِيثٌ بَعْدَهُ لَا يَرْمَنُونَ ﴿٥٠﴾

Surah Al-Naba-78

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Antona-a so gi-i ran Pama-gishai yan?

2. A Tothol a mala,

3. A so siran na di siran non Phagayonayon?

4. Na gunuki ran, ka khatokawan niran-bo!

5. Oriyan niyan, na Sabunar, a katokawan niran-bo!

6. Ba Ami da baloya so Lopa a Miyadumpas?

7. Go so manga Palao a manga pasuk?

8. Go Inadun Ami sukano a Nggaganapa,

9. Go biyaloi Ami so torog iyo a kadukha,

10. Go biyalaoi Ami so gagawi-i Anditarun,

11. Go biyaloi Ami so daondao a Ipuphaningkaoyagun;

12. Go Pimbalayan Ami so kaporowan niyo sa pito a manga bagur (a manga Langit),

سُورَةُ النَّبِيِّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَمَّ يَنْسَأَ لُونَ

عَنِ النَّبِيِّ الْمَظِيرِ

الَّذِي هُنْ فِيهِ مُخْلِفُونَ

كَلَّا سَيَعْلَمُونَ

ثُرَكَلَّا سَيَعْلَمُونَ

أَلَّا يَجْعَلَ الْأَرْضَ مِهَادًا

وَالْجَبَالُ أَوْنَادًا

وَخَلَقْنَا كُلَّ أَوْجَانًا

وَجَعَلْنَا تَوْمَكُ شَبَانًا

وَجَعَلْنَا أَيْلَلَ بَاسَا

وَجَعَلْنَا الْهَارَمَ مَعَاشًا

وَبَيَّنَنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَادَا

13. Go Miyadun Kami sa Palitan a Masindao (a Alongan),

وَجَعَلْنَا إِلَيْهَا جَاهَاجَا

14. Go piyakatoron Ami a photon ko manga gabon so ig a madakul,

وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجَا

15. Ka-an Ami mapakagumao sa sabap rukaniyan so purpuran a go Mangunguto,

لَتُنْخِجَ بِهِ حَبَّانَا

16. A go manga Pamomolan a Milapilapis.

وَجَنَّتِ أَلْفَافًا

17. Mata-an! A so Alongan a Kokoman na miyabaloi a wakto a Kaputhatalabokan,

إِنَّ يَوْمَ الْنَّصْلِ كَانَ مِيقَاتًا

18. Si-i ko Alongan a kaiyopa ko Sanggakala, na Makatalingoma kano a Pishagoromppong,

يَوْمَ يُنْفَحُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا

19. Go kaluka-an so Langit na mabaloi a manga paitao,

وَفَتَحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا

20. Go mikayontong so manga Palao na mabaloi a lopapuk.

وَسُرِّيَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا

21. Mata-an! A so Naraka Jahan-nam na aya butad iyan na mibubukun a ayan,

إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا

22. A khandodan o Miyamangakowala,

لِلطَّغَيْنِ مَأْبَا

23. Matatap siran non sa Tani-tiyasa;

لَيْثِينَ فِيهَا أَحْقَابًا

24. Da-a khata-am iran non a Pakadunggao, go da-a Khainomon,

لَآيْدُ وَقُوَّنَ فِيهَا بَرْدًا وَلَشَرَابًا

25. A rowar ko phulikabo a ig a go dana,

إِلَّا حِمَّا وَغَسَّاقَا ﴿٢٥﴾

26. Balas a Pindait (ko galubuk iran a marata).

جَرَاءَةً وَفَاقًا ﴿٢٦﴾

27. Mata-an! A siran na aya butad iran na di iran ikhaluk so itongan,

إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾

28. Go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami sa tanto a Kapakambokhag.

وَكَذَّبُوا بِيَا يَنِّنَا كَذَّابًا ﴿٢٨﴾

29. Na langowan taman na ini-sorat Ami sukaniyan ko daptar;

وَكُلَّ شَيْءٍ أَخْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٩﴾

30. Na ta-ami niyo, ka da dun a ipagoman Ami rukano a rowar ko siksa.

فَذُوقُوا فَلَمْ تُزِيدُ كُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

31. Mata-an! A adun a bagiyan o Miyamananggila a darpa a Kapakadaya,

إِنَّ لِلْمُتَقِينَ مَفَارِضًا ﴿٣١﴾

32. A manga Pamomolan, a go manga Anggor,

حَدَّابِقَ وَأَعْنَابًا ﴿٣٢﴾

33. Go manga Raga a Murush-arusha,

وَكَوَاعِبَ أَزْرَابَا ﴿٣٣﴾

34. Go tagowai sa inomun a Tuthubira.

وَكَاسَادِهَا فَا ﴿٣٤﴾

35. Da-a khanug iran non a ilang go da-a kabokhag;:-

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كَذَّابًا ﴿٣٥﴾

36. Balas a pho-on ko Kadnan Ka, a Pamumugayan a tarotop,-

جَرَاءَةً مِنْ رِبَكَ عَطَاءَ حِسَابًا ﴿٣٦﴾

37. Kadnan o manga Langit, a go so Lopa, a go so nganin a pagulutan a dowa nan, a Masalinggagao; da-a phakagaga kiran non Mbitiyarai.

38. Si-i ko Alongan a tomindug so Roh a go so manga Malaikat a shasa-a sa-ap, da-a Makaputharo kiran, a rowar sa idinan (o Allah a) Masalinggagao, a go Putharo sa ontol.

39. Giyoto man so Alongan a bunar; na sa dun sa khabaya na mba-al sa darpa a khandodan si-i ko Kadnan Niyan.

40. Mata-an! A Sukami na Piya-ki-iktiyaran Ami rukano so siksa a marani, si-i ko Alongan a kasandungan o tao so Miyanggalubuk o mbala a lima niyan, na Matharo o Miyongkir: Hai o ba a ko bo Mimbaloi a botha

Surah Al-Naziat-79

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko di-i Nggagandur to-mukao (a manga Malaikat),

2. Go so Puphamanonggos sa mananai,

3. Go so Puphamanoron sa maga-an,

رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ
لَا يُنَلِّكُونَ مِنْهُ خَطَابًا ﴿٢٧﴾

يَوْمَ يَقُومُ الْرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفَا
لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ
وَقَالَ صَوَابًا ﴿٢٨﴾

ذَلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَنْ شَاءَ اتَّخِذَ إِلَيْهِ
مَثَابًا ﴿٢٩﴾

إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يُبَطِّلُ
الْأَزْمَاءُ مَا قَدَّمْتُ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُونَ يُنَيِّنُونَ
كُنْتُ تُرَبَّى ﴿٣٠﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّزَعَتْ غَرَقاً ﴿١﴾

وَالنَّشَطَتْ نَشَطاً ﴿٢﴾

وَالسَّبِيلَ حَتَّى سَبَحَا ﴿٣﴾

4. Go so Puphamangonakona mona,

فَالسَّيِّدَقَتِ سَبَقَا

5. Go so gi-i Thatandingan ko Sogowan (ka Pagoyagun kano dun);

فَالْمُدَرَّبَاتِ أَمْرَأَ

6. Si-i ko Alongan a Thambutambug so Phakatambug,

يَوْمَ تَرْجُفُ الْرَّاحِفَةُ

7. A matondog sukaniyan o phakatondog.

تَبَعُهَا الرَّادِفَةُ

8. So manga poso sa Alongan noto na ma-aluk,

قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاحِدَةٌ

9. So manga kailai ron na Makasusunong.

أَبْصَرُهَا خَيْشَعَةٌ

10. Gi-i ran Tharo-on: Ba Mataan! A sukutano na khikasoi tano dun ko asal a butad (a kaoyagoyag)?

يَقُولُونَ إِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ

11. Ati apiya pun mabaloi tano a manga tolan a miyanga rorophod?

أَءَذَا كُنَّا عَظِيمًا لَخَرَةً

12. Pitharo iran: A giyoto man na sa maoto na kapakakasoi a kalogi!

فَالْأُولَانِكَ إِذَا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ

13. Na giyoto na Satiman bo a Lalis,

فَإِنَّمَا هِيَ زَحَرَةٌ وَحِدَةٌ

14. Na sa maoto na siran na matago siran ko liyawao o Lopa (a manga Oyagoyag).

فَإِذَا هُم بِالسَّاهِرَةِ

15. Ino a Miyakatalingoma Ruka so Totholan ko Musa?

هَلْ أَنْتَ حَدِيثُ مُوسَىٰ

16. Gowani a itawag Rukaniyan o Kadnan Niyan si-i ko balintad a Soti a giya Towa:

إِذْ نَادَنَهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمَقْدَسِ طَوَىٰ

17. Songka ko Pir-aon, -Mata-an! A sukanian na Miyangakowala,-

أَذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ لَعْنَىٰ

18. Na Tharowangka: Ino khabaya ka a Masoti ka?

فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَيْنَا أَنْ تَرْجُوٰ

19. Go Manggonanao Akun suka ko Kadnan ka, na Makapananggilaika.

وَاهْدِيْكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَنَخْشَىٰ

20. Na Piyaki-ilai Niyan non so tanda a mala.

فَأَرِنَهُ أَلَيْهَا الْكُبْرَىٰ

21. Na Piyakambokhag iyan go Somiyangka,

فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ

22. Oriyan niyan na Tomiyali-khod a gi-i nggaga-an,

ثُمَّ أَذْبَرَ سَعْيَ

23. Na tominimo sa tao go Piakalangkap iyan,

فَحَسِّرَ فَنَادَىٰ

24. Sa Pitharo iyan: Sakun i Tohan niyo a Maporo.

فَقَالَ أَنَارِيْكُمْ الْأَغْلَىٰ

25. Na ini danugon o Allah so siksa ko Mori, a go so Paganai.

فَأَخْذَهُ اللَّهُ نَكَالًا لِّآخِرَةٍ وَّأَلْوَانَ

26. Mata-an! A adun a matatago saya a titho a Thoma ko tao a Malukun (ko Allah).

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعْبَةً لِّمَنْ يَتَشَبَّهُ

27. Ba sukano i marugun a adunun, antawa-a so Langit? Pimbalai Niyan Sukaniyan:

إِنَّمَا أَشَدُ خَلْقَهُمْ أَمْسَاءَ بَنْتَهَا

28. Ini Poro Iyan so kaporo iyan,
go Pithaong Iyan Phiyapiya,

رَفَعَ سَمْكَهَا نَسَوْنَهَا ﴿٢٨﴾

29. Go Piyakalibotung Iyan so gagawi-i ron, go Piyakaliwanag Iyan so daondao ron;

وَأَغْطَشَ لِيَلَاهَا وَأَخْرَجَ صُنْهَا ﴿٢٩﴾

30. Go so Lopa ko oriyan noto na Kiyayat Iyan,

وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَنَهَا ﴿٣٠﴾

31. Piyakambowat Iyan non so igrukaniyan, a go so manga Pangungunkun non;

أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءً هَامَرَ عَنْهَا ﴿٣١﴾

32. Go so manga Palao na Piyamakabukun Niyan non,

وَأَنْجَبَ الْجِنَّا أَرْسَهَا ﴿٣٢﴾

33. Pagupur rukano a go so manga Ayam miyo.

مِنْعَالَكُوكُولَأَنْعِمَكُوكُ ﴿٣٣﴾

34. Na amai ka Makatalingoma so khaolaola a mala,

فَإِذَا جَاءَتِ الْأَطَامَةُ الْكُبْرَى ﴿٣٤﴾

35. Si-i ko Alongan a Kataduman o Manosiya so Pinggolaola niyan,

يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْأَنْسَنُ مَا سَعَى ﴿٣٥﴾

36. Go payagun so Naraka Jahim ko phakailai ron.

وَبُرِزَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يُرَى ﴿٣٦﴾

37. Na so puman so tao a Miyangakowala,

فَأَمَّا مَنْ طَغَى ﴿٣٧﴾

38. Go miyatomo iyan so kaoyagoyag sa doniya,

وَأَثْرَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾

39. Na Mata-an! A so Naraka Jahim na guyoto i darpa iyan.

فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٣٩﴾

40. Na so puman so miyaluk sa ka Kha-adapa niyan ko Kadnan Niyana, go pininggun niyan a ginawa niyan ko kabaya a ribat.

41. Na Mata-an! A so Sorga na giyoto i darpa iyan.

42. Ipagisha iran Ruka so Bangkit, o andai kaphakadongko iyan?

43. Na Bangka kiran noto Kapakisaboti?

44. Si-i bo ko Kadnan Ka so Khadansalan niyan.

45. Mata-an! A Suka na matag Ka Phamaka-iktiyar ko ma-aluk Rukaniyan.

46. Lagid o ba Mata-an a siran ko Alongan a kasandungi ranon na da-a minitarug iran (ko doniya) a rowar ko kagabi gabi o di na so kapita pita!

Surah Abasa-80

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. Miyakarimung (so Nabi) go tomiyalikhod,

2. Sa Kiyapakatalingoma-on o Bota (a si Abdullah Ibno Ommi Maktoum).

وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ فَنَهَى النَّفْسَ عَنِ
الْهُوَى ﴿٤١﴾

فِي الْجَنَّةِ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٤٢﴾

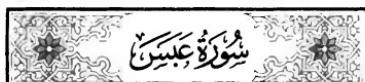
يَسْتَأْلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَهَا ﴿٤٣﴾

فِيمَا أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهِ ﴿٤٤﴾

إِلَيْ رَبِّكَ مُنْتَهَى هَا ﴿٤٥﴾

إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذُرٌ مَنْ يَخْشَى هَا ﴿٤٦﴾

كَانُوكُمْ يَوْمَ بِرْوَنَهَا لَمْ يَلْبِسُوا إِلَّا عَشِيشَةً
أَوْ حَصَنَهَا ﴿٤٧﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بَسْ وَوْلَى ﴿٤٨﴾

أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى ﴿٤٩﴾

3. Na antawa-a i kaphakitokawan niyan Ruka sa masikun a su-kaniyan na Pushoti,

وَمَا يُدْرِكُ لَعْلَهُ مِنْ رَّبِّكَ ﴿٢﴾

4. O di na Phakindao na makanggai ron a gona so undao?

أَوْ يَلْكُرُ فَنْفُعَهُ الْذِكْرُ ﴿٣﴾

5. Na so tao a Mitharambisa,

أَمَّا مِنْ إِسْتَغْنَىٰ ﴿٤﴾

6. Na Suka na Ayangka gi-i Sha-sagipa-an,

فَأَنْتَ لَهُ تَصَدَّىٰ ﴿٥﴾

7. A kuna a ba Ruka khisundit a di niyan Kapushoti.

وَمَا عَلَيْكَ أَلَا يَرَىٰ ﴿٦﴾

8. Na so puman so miyakaoma Ruka a Mananamar,

وَأَمَّا مِنْ جَاءَكَ يَسْعَىٰ ﴿٧﴾

9. A sukanian na Ma-alukun (ko Allah),

وَهُوَ يَخْشَىٰ ﴿٨﴾

10. Na Suka na ikaririmorung Ka.

فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهُّ ﴿٩﴾

11. Dingka oto Pupharomani, Mata-an naya! A Pananadum,

كَلَّا إِنَّهَا نَذْكُرَةٌ ﴿١٠﴾

12. Na sa dun sa khabaya, na Pananadumun niyan.

فَنَّ شَاءَ ذَكْرُهُ ﴿١١﴾

13. Matatago ko manga Kitab a Susula-an,

فِي صُحُفٍ مَّكَرَّةٍ ﴿١٢﴾

14. A ipoporo, a Sosotin,

مَرْفُوعَةً مُطَهَّرَةً ﴿١٣﴾

15. A Minggolalan ko manga lima o manga Panonorat,

بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ﴿١٤﴾

16. A Khisusula-an a Puphaman-gongonotan.

كَرَامَ بُرَرَقَةٍ ﴿١٥﴾

17. Pimorka-an so Manosiya (a Miyongkir)! Sayana a da-a Tadum iyan!

فُلِلَ لِلنَّاسِ مَا كَفَرُوا،
١٧

18. Antona-a Shai i pakapo-on niyan, sa Kiya-aduna-on o Allah.

مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ،
١٨

19. Miyakapo-on sa Notfa Inad-un Niyan go Pindidiyangka Iyan,

مِنْ نُطْفَةٍ خَلَقَهُ، فَقَدَرَهُ
١٩

20. Oriyan niyan na so lalan na libod Iyan non,

ثُمَّ السَّبِيلَ يَسِّرْهُ
٢٠

21. Oriyan niyan na ini sabap Iyan a kiyapatai niyan, na Piyaki-kobor Iyan;

ثُمَّ أَمَانَهُ، فَأَكَبَرَهُ
٢١

22. Oriyan niyan na amai ko kabaya Iyan na Oyagun Niyan mbo.

ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنْشَرَهُ
٢٢

23. Sabunar, a da niyan Nggolalanun so ini Sogo-on (o Allah).

كَلَّا لِمَا يَقْصِنُ مَا أَمَرَهُ
٢٣

24. Na Pamimikirana o Manosiya so Pangunungkun niyan:

فَلَيَنْظُرْ إِلَيْنَاسِنْ إِلَى طَعَامِهِ
٢٤

25. A Mata-an! A Sukami na inodod Ami so ig sa samporna a kaodod,

أَنَّا صَبَّيْنَا الْمَاءَ صَبَّاً
٢٥

26. Oriyan niyan na piyakambabatukad Ami so Lopa sa maroni a kambabatukad,

ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقَّاً
٢٦

27. Na Piyamakathowan Ami su-kaniyan sa Purpuran,

فَأَبْتَثْنَا فِيهَا جَبَّاً
٢٧

28. Go Anggor, go lulutha-an,

وَعَنْبَأْ وَقْبَابَا
٢٨

- 29.** Go Shaiton, go Qormah,
- 30.** Go manga Pamomolan a manga rarabong,
- 31.** Go manga Onga, go manga Paotanotan:
- 32.** Ka-aniyo kanggonai a go so manga Ayam iyo.
- 33.** Na amai ko Makatalingoma so lalais,
- 34.** Si-i ko Alongan a palagoyan o tao so Pagari niyan,
- 35.** Go so Ina iyan, a go so Ama iyan,
- 36.** Go so Karoma niyan, go so manga Wata iyan.
- 37.** Omanisa kiran sa Alongan noto, na adun a butad a Makatutumbangon.
- 38.** Adun a manga Paras sa Alongan noto a khisisigai,
- 39.** Makakakala, a Mabababaya;
- 40.** Go adun a manga paras sa Alongan noto - a masasalapot a lopapuk,
- 41.** A kakokoloban sa malibotung:
- 42.** Siran man na siran so Miya-mangongkir a manga baradosa.

وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا

وَحَدَّابَةَ غُلَبَةٍ

وَفَكِهَةَ وَأَبَاةَ

مَنْعَالَكُمْ وَلَا نَعِمْكُمْ

فَإِذَا جَاءَتِ الْصَّاحَةُ

يَوْمَ يَفْرُثُ الْمُرْءُ مِنْ أَخِيهِ

وَأَتَمِهِ وَأَبِيهِ

وَصَاحِبِهِ وَبَنِيهِ

لِكُلِّ أَمْرٍ يُمْهِمُهُ يَوْمَ يُمْدَدِ شَانٌ يُعْنِيهِ

وُجُوهٌ يَوْمَ يُمْدَدِ مُسْفِرَةٌ

ضَاحِكَةً مُسْتَبِشَرَةً

وَوُجُوهٌ يَوْمَ يُمْدَدِ عَلَيْهَا غَرَةٌ

تَرَهُقَهَا فَرَةٌ

أُولَئِكَ هُمُ الْكُفَّارُ الْفَجُورُ

Surah Al-Takwir-81

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka so Alongan na kowan sa Sindao,

2. Go amai ka so manga Bito-on na manga o olog,

3. Go amai ka so manga Palao na Mamangikayontong,

4. Go amai ka so manga Onta a maogat na indarainon,

5. Go amai ka so manga Bintang na timo-on,

6. Go amai ka so manga Kaldan na Pakakadugun,

7. Go amai ka so manga Niyawa na ito-on ko manga ganap iyan.

8. Go amai ka so Bagowaraga a ini lubung a Oyagoyag na i isha,

9. O antona-a i dosa a sabap a ini bono-on;

10. Go amai ka so manga daptar (a siyoratan ko manga Amal) na kayatun,

11. Go amai ka so Langit na pokasun ko darpa iyan,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا الشَّمْسُ كُوَرَتْ ١

وَإِذَا النُّجُومُ أَنْكَدَرَتْ ٢

وَإِذَا الْجِبَالُ سُرِّقَ ٣

وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَ ٤

وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِّرَتْ ٥

وَإِذَا الْحَارُ سُبِّحَرَتْ ٦

وَإِذَا النُّفُوسُ زُوَّجَتْ ٧

وَإِذَا الْمَوْءُودُ سُلِّيَّتْ ٨

يَا إِذَا ذَبَّ قُنْيَاتْ ٩

وَإِذَا الْحُفَّ شُرِّقَتْ ١٠

وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِّطَتْ ١١

12. Go amai ka so Naraka Jahim na Pakashokhaya-on,

وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ (١٧)

13. Go amai ka so Sorga na ipakarani (ko Miyamananggila),

وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْفَتْ (١٨)

14. Na katokawan o ginawa so Pithiyagar iyan.

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا أَهْضَرَتْ (١٩)

15. Na Pushapa Ako sa Ibut ko (manga Bito-on a) somubang so-mudup,

فَلَا أُقْسِمُ بِالْخَنِّيسِ (٢٠)

16. A Puphamalalagoi a Puphamangigaib,

الْجَوَارِ الْكَنِّيسِ (٢١)

17. Go so gagawi-i igira a phakalibotung,

وَأَيْلَلٍ إِذَا عَسَعَسَ (٢٢)

18. Go so khapita igira-a phakaliwanag.

وَالصُّبْحِ إِذَا نَفَسَ (٢٣)

19. Mata-an! (a giya Qur-an naya) na titho a gi-i Matharo o Sogo a Susula-an,

إِنَّهُ لِقَوْلُ رَسُولِ كَرِيمٍ (٢٤)

20. Mabagur si-i ko khiruk ko Kapa-ar, a adun a Pangkatan Niyan,

ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ (٢٥)

21. Pukhaonotan ro-o, a Kasasan-a-an.

مُطَاعِمٌ أَمِينٌ (٢٦)

22. Na da ko Bolayoka iyo (a Muhammad) iba Pumbuthanga.

وَمَا صَاحِبُكُبْرَى بِمَجْنُونٍ (٢٧)

23. Na Sabunsabunar a miyailai Niyan sukanian (a Jibril) ko sindandan o kailai sa poro a mapayag;

وَلَقَدْ رَأَاهُ الْأَلْفَى الْمُلِئَينَ (٢٨)

24. Go kuna a ba Niyan ini puligut so katawan Niyan ko dama-payag;

25. Go kuna a ba aya Katharo a Shaitan a Puradiyamun:

26. Na anda kano shong?

27. Da-a salakao saya a rowar sa Pananadum a bagiyan o manga Kadun,

28. Si-i ko tao a kabaya Iyan rukano a kapakaontol iyan:

29. Na da-a kapa-ar iyo, inonta sa kabaya o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

Surah Al-Infitar-82

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka so Langit na manga bubungkag,

2. Go amai ka so manga Bito-on na mikayambur,

3. Go amai ka so manga Kaldan na Pakandanona-an,

4. Go amai ka so manga kobor na pamaklidun,

5. Na katokawan o ginawa so piyakaona niyan a go so piyakaori niyan.

وَمَا هُوَ عَلَىٰ لَغْيَتِ بِضَيْنِينِ ﴿٤٦﴾

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَنٍ رَّجِيمٍ ﴿٤٧﴾

فَإِنَّهُمْ لَا يَذَهَّبُونَ ﴿٤٨﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٤٩﴾

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿٥٠﴾

وَمَا قَشَّاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ

الْعَالَمِينَ ﴿٥١﴾

سُورَةُ الْإِنْفِتَارِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا أَلْسَمَهُ أَنْقَطَرَتْ ﴿١﴾

وَإِذَا أَلْكَأَبْ أَنْتَرَتْ ﴿٢﴾

وَإِذَا إِسْحَارٌ فَجَرَتْ ﴿٣﴾

وَإِذَا قُبُوْرٌ بَعَثَرَتْ ﴿٤﴾

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَلَخَرَتْ ﴿٥﴾

6. Hai Manosiya! Antona-a i Miyakalimpang ruka ko Kadnan ka, a Maginawa,

7. So Miyadun Ruka, go Mithaong Ruka phiyapiya, go mis-hokod ruka?

8. Apiya antona-a bontal i kabaya Iyan na Piyakimbontal Iyan Ruka.

9. Sabunar, a kuna, ka o Ongkir-un niyo so Kokoman!

10. A Mata-an! A titho a adun a khisisiyap rukano (a manga Malai-kat),-

11. A Khisusula-an, -a manga Panonorat:

12. A katawan niran so gi-i niyo nggolaola-an.

13. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya, na khatago dun ko Pakadar-andang.

14. Na Mata-an! A so manga baradosa na khatago dun ko Nar-aka Jahim;

15. Phamakasolud siran non ko Alongan a kapamalas,

16. Na di siran non mamaka-awa.

يَا أَيُّهَا أَيُّهَا إِنَّمَا مَغْرِبَةَ كِبِيرَكَ
الْكَبِيرَ

الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّيَكَ فَعَدَّكَ

فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَبُّكَ

كَلَّا بِلَ تُكَذِّبُونَ بِالْدِينِ

وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحِظَاتٌ

كِرَاماً كَسِينَ

يَعْمَلُونَ مَا تَفَعَّلُونَ

إِنَّ الْأَبْرَارَ لِنَعِيمٍ

وَإِنَّ الْفُجَارَ لِنَعِيمٍ

يَصْلُوْهَا يَوْمَ الْدِينِ

وَمَا هُمْ بِغَافِلٍ عَمَّا يَفْعَلُونَ

17. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Alongan a kapamalas?

18. Oriyan niyan, na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Alongan a kapamalas?

19. So Alongan a da-a mapukhapa-ar o isa a ginawa ko isa a ginawa a maito bo: Ka so Kokoman sa Alongan noto, na Ruk o Allah.

Surah Al-Mutaffifin-83

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Sangat a siksa a bagiyan o manga Palilimpang:

2. Siran na igira-a miyakipagasad siran ko manga Manosiya na Puphakitarotop siran,

3. Na igira-a piyagasad niran siran o di na Pithimbangan niran siran na puphangorang siran.

4. Ba di tatangkuda o siranoto a Mata-an! A siran na pagoyagun siran,

5. Si-i ko Alongan a lubi a mala:

6. A so Alongan a kapakatindug o manga Manosiya sa Hadapan o Kadnan o manga ka-adun?

وَمَا أَدْرِيكَ مَا يَوْمُ الْدِينِ ١٧

شَمَّ مَا أَدْرِيكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ١٨

يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ

يَوْمَ مِيزِّ اللَّهِ ١٩

شَوَّرُكُ الْمُطَفَّفِينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَبِإِلَهِ الْمُطَفَّفِينَ ٢٠

الَّذِينَ إِذَا أَكَلُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ٢١

وَإِذَا أَكَلُوهُمْ أَوْ زَوْهُمْ يُخْسِرُونَ ٢٢

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ أَنْتُمْ بَعْدُ مَبْعُوثُونَ ٢٣

لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ٢٤

يَوْمَ يَقُولُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ٢٥

7. Gunuki ran, ka Mata-an! A so Kitab o manga baradosa na khata-go dun ko Sijjin,-

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَارِ لَهُ سَيِّئَاتٌ

8. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Sijjin?-

وَمَا أَذْرَنَكَ مَا سَيِّئَاتٌ

9. Kitab a Sosoratan.

كِتَابٌ مَرْفُوعٌ

10. Sangat a siksa sa Alongan noto a bagiyan o Miyamangongkir!

وَبِإِلٰيْ يَوْمِ الْحِسْنَاتِ

11. Siran na o Ongkirun niran so Alongan a kapamalas.

الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ يَوْمَ الْدِينِ

12. Na da-a Phagongkiron a ro-war ko omani Malawani, a Baradosa!

وَمَا يَكْذِبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدِيْ أَشِيمٍ

13. Igira-a Puphangadi-anon so manga Ayat Ami na gi-i niyan Tharo-on: A manga iringa a manga kabokhag o miyanga o ona!

إِذَا نَلَّ عَلَيْهِمْ إِنْتَنَاقَ الْأَسْطِيرِ الْأَوَّلَيْنِ

14. Sabunar, a kuna, kamitha-ab ko manga poso iran so pinggalubuk iran (a dosa)!

كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

15. Sabunar, a Mata-an! A siran sa Alongan noto na kharunding siran ndun ko Kadnan niran:

كَلَّا لَهُمْ عَنْ زَرِّهِمْ يَوْمٌ لَخَبُورُونَ

16. Oriyan niyan na Mata-an! A siran na makasolud siran ndun ko Naraka Jahim;

ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَائِلُ الْجَحِّمِ

17. Oriyan niyan na Tharo-on (kiran): A giyaya so Inongkir iyo sukanian.

ثُمَّ يَقُولُ هَذَا الَّذِي كُتُبَ عَلَيْهِ مَا كَذَّبُونَ

18. Sabunar, a Mata-an! A so Kitab o Miyamaratiyaya na khata-go dun ko iliyin,-

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عَلَيْنَا^{١٧}

19. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i illiyun?

وَمَا أَدْرِنَاكَ مَا عَلَيْنَا^{١٨}

20. Kitab a Sosoratan,

كِتَابٌ مَرْقُومٌ^{١٩}

21. Shasaksi-an noto o manga rarani (ko Allah).

يَشَهِدُهُ الْمُقْرَبُونَ^{٢٠}

22. Mata-an! A so Miyamaratiyaya na khatago dun ko Pakadar-andang;

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ^{٢١}

23. Si-i ko manga Kantir, a gi-i siran mbabantabantai,

عَلَى الْأَرَأِيكَ يَنْظُرُونَ^{٢٢}

24. Masasarinongka ko manga Paras iran so Sigai o Kadarandang;

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَصْرَةُ الْعَيْمِ^{٢٣}

25. Puphamaka-inomun siran ko Soti a Arak, a paparkatun:

يُسْقَوْنَ مِنْ رَحْيِقٍ مَحْتُومٍ^{٢٤}

26. Aya parkat iyan na kastori na makapantag saya na Pamagarabaya so Puphamagarabaya (ko Kapan-gongonotan ko Allah) -

خَتَمْهُ مِسْكٌ وَفِي ذَلِكَ فَلَيَتَنَافَسِ

الْمُنْفِسُونَ^{٢٥}

27. Go sasaogan noto sa Tasnim:

وَمِنْ أَعْجَمُهُ مِنْ تَسْنِيمٍ^{٢٦}

28. Bowalan, a phaginomun oto o manga rarani (ko Allah).

عَيْنَا يَشْرُبُ بِهَا الْمُقْرَبُونَ^{٢٧}

29. Mata-an! A so manga baradosa na aya butad iran na gi-iran ikhakala so Miyamaratiyaya (si-i sa doniya),

إِنَّ الَّذِينَ أَخْرَجُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ إِمَّا

يَضْحَكُونَ^{٢٨}

30. Go igira-a siyagadan niran siran na gi-i siran khukurata;

وَإِذَا أَمْرُوا بِهِمْ يَنْغَامِرُونَ **٣٠**

31. Go igira-a miyakandod siran ko manga ta-alok kiran, na makan-dod siran a pukhababaya siran;

وَإِذَا نَقْلَبُوهُ إِلَى أَهْلِهِمْ أَنْقَلَبُوا
فَكِيهِنَ **٣١**

32. Go igira- a miya-ilai ran sir-an, na Tharo-on niran: Mata-an! A siran naya na titho a Miyangadada-dag,

وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّهُنْ لَذَّلِكُمْ
لَضَالُّونَ **٣٢**

33. Akuna a ba siran Siyogo a khisisiyap kiran.

وَمَا أَرْسَلْنَا عَنْهُمْ حَفْظِينَ **٣٣**

34. Na sa Alongan naya na siran a Miyamaratiyaya na ikhakala iran so manga kapir:

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ
يَضْحَكُونَ **٣٤**

35. Si-i siran ko manga Kantir a gi-i siran Mbabantabantai.

عَلَى الْأَرْضِ يَنْتَظِرُونَ **٣٥**

36. Ino minibalas ko manga kapir so Pinggolaola iran?

هَلْ ثُبَّ الْكُفَّارُ مَا كَثُرُوا يَعْلَمُونَ **٣٦**

Surah Al-Inshiqaq-84

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

شَوَّرُكُ الْإِنْشَقَاقُ

1. Amai ka so Langit na manga bubunsad,

بِنْ دِنْ اللَّهُ التَّعَزِّيزُ

2. Go mangonot ko Kadnan Niyan, ka Miyapatoton,

إِذَا السَّمَاءُ أَنْشَقَتْ **١**

وَأَذِنْتَ لِرَبِّهَا وَحْدَةً **٢**

3. Go amai ka so Lopa na pa-kaoladun,

وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ ۚ ۲

4. Go iyawa iyan so nganin a madadalumon, na kada-an sa tago,

وَلَقَتْ مَا فِيهَا وَخَلَّتْ ۚ ۱

5. Go mangonot ko Kadnan Niyan, ka miyapatoton!

وَأَذْنَتْ لِرَبِّهَا وَحُفِّتْ ۚ ۲

6. Hai Manosiya! Mata-an! A suka na Pananagontaman sa taman sa kitumo ko Kadnan ka sa samporna a panagontaman, ka mipumbaratumowa-a ka Sukaniyan.

يَأَيُّهَا إِنَّ الْإِنْسَنَ كَانَ حُكْمُهُ إِلَيْ رَبِّهِ كَذَّابًا
فَمُلْقِيَهُ ۖ ۱

7. Na sa dun sa mibugai ron so Daptar iyan si-i ko kawanan niyan,

فَآمَانَ مَنْ أُولَئِكَ كُنْتُهُ بِسَعْيِنِهِ ۗ ۷

8. Na mapamagitong dun sa itongan a malubod,

فَسُوفَ يُحَاسِبُ حِسَابًا سَيِّرًا ۘ ۸

9. Go makandod ko manga tonganai niyan a mabababaya!

وَيَنْقَلِبُ إِلَى أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۖ ۹

10. Na so puman so midawagon so Daptar iyan si-i ko tampar ko likod iyan.

وَآمَانَ مَنْ أُولَئِكَ كُنْتُهُ وَرَاهَ ظَهِيرَهُ ۖ ۱۰

11. Na migoraok iyan ndun so kabinasa,

فَسُوفَ يَدْعُوا بُؤْرًا ۛ ۱۱

12. Go makasolud ko kadug.

وَيَصْلَى سَعِيرًا ۛ ۱۲

13. Mata-an! A sukaniyan na so katatago iyan (sa doniya) ko manga tonganai niyan na mabababaya.

إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ۛ ۱۳

14. Mata-an naya! A aya tangkap iyan non na di dun phakandod (ko Kadnan Niyan).

إِنَّهُ طَنَّ أَنَّ لَنْ يَحُورَ ۛ ۱۴

15. Owai na, Mata-an! A so Kad-nan Niyan na tatap a phagilain Niyan!

بِلَّا إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ﴿١٥﴾

16. Na Pushapa Ako sa Ibut ko Pamorawag a mariga,

فَلَا أَقِسْمٌ بِالشَّفَقِ ﴿١٦﴾

17. A go so gagawi-i, go so nganin a miyatiganus iyan,

وَأَلَيْلٍ وَمَا وَسَقَ ﴿١٧﴾

18. Go so Olan igira-a mimbiring,

وَأَقْمَرٍ إِذَا أَسْقَ ﴿١٨﴾

19. Ka puphakasakat kano dun ko sapangkat pho-on ko sapangkat.

لَتَرْكُنَ طَبَقَ عَنْ طَبَقٍ ﴿١٩﴾

20. Na antona-a i maka-arun kir-an sa di iran Kapharatiyaya,

فَمَا لَمْ يَمْنُونَ ﴿٢٠﴾

21. Go-igira a biyatiya kiran so Qur-an na di siran Phangalimbaba-an?

وَإِذَا فَرِيَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ
لَا يَسْجُدُونَ ﴿٢١﴾

22. Kuna, ka siran a da Pamaratiyaya na gi-i ran Pakambokhagun (so Qur'an).

بِلَّا أَنِّينَ كَفُرُوا إِنْ كَذِبُونَ ﴿٢٢﴾

23. Na so Allah i lubi a Mata-o ko pagu-unusun niran.

وَأَلَّا يَعْلَمُ بِمَا يُعْوِدُونَ ﴿٢٣﴾

24. Na Pamanotholangka kiran so siksa a malipudus,

فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٤﴾

25. Ogaid na so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya: Na adun a bagiyan niran a balas a di khaompas.

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
أَجْرٌ غَيْرُ مَمْوُنٍ ﴿٢٥﴾

Surah Al-Buruj-85

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Langit, a katatagowan sa manga darpa o manga Bito-on,

2. Go so Alongan a di diyandi-in (a so Alongan a Qiyamah),

3. Go so saksi, a go so pushaksi-an;

4. Pimorka-an so khimangaruk ko kakar,

5. A Apoi a tatagowan sa itagon,

6. Gowani a siran na Mo-ontod siran ko obai niyan,

7. A siran na mbabantayan niran so ipukhidiya iran ko Miyamaratiyaya.

8. Na da-a ini kagowad iran kir-an a rowar sa Kapaparatiyaya a iran ko Allah, a Mabagur, a diyaitan o Podi,

9. So Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa. Na so Allah i saksi ko langowan taman.

10. Mata-an! A siran a sominiksa ko Miyamaratiyaya, a manga Mama a go Miyamaratiyaya a manga Babai, oriyan niyan na da siran

سُورَةُ الْبَرْوَجِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّلَامُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ الْبَرْوَجِ

وَالْيَوْمِ الْمَوْعِدِ

وَشَاهِدِيْ وَمَشْهُودِ

فُلِلَ أَخْتَبُ الْأَخْدُودِ

أَنَارَذَاتِ الْوَقْدَنِ

إِذْ هُرَّ عَلَيْهَا أَعْوَادُ

وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودُ

وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ

الْعَزِيزُ لِلْحَمْدِ

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ

عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

إِنَّ الَّذِينَ فَنَتُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ شَمَّ

لَمْ يَرْتَبُوا فَلَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ

Thaobat, na bagiyan niran so siksa ko Naraka Jahannam, go bagiyan niran so siksa a Phakatotong.

الْحَرِيق

11. Mata-an! A so siran a Miamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyan niran a manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig: Guyoto man so da-ag a mala.

إِنَّ الَّذِينَ مَأْمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُنَّ
جَنَّتٌ تَّجْرِي مِنْ قَبْلِهَا الْأَنْهَارُ ذَلِكَ
الْفَوْزُ الْكَبِيرُ

12. Mata-an! A so siksa o Kad-nan Ka na titho a mailot.

إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ

13. Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan i Puphanagipo-on Mangadun, go pupharoman Mangadun;

إِنَّهُ هُوَ بَرِيدٌ وَّيَعِيدُ

14. Go Sukaniyan so Manapi, a Mala i Gagao,

وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ

15. A Khiruk ko Aras, a Susulan,

ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدِ

16. A Inggorolalan Niyan so nganin a Kabaya Iyan.

فَعَالٌ لِمَا يُرِيدُ

17. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko manga tantara,-

هَلْ أَنْتَكَ حَدِيثُ الْجَنُودِ

18. A so Pir-aon a go so pagtao a Samood?-

فَرْعَوْنَ وَثَمُودَ

19. Kuna, ka siran a da Pamariyaya na shisi-i ko Kao ongkir!

بِلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْنِيَّبٍ

20. Na so Allah, na Katatangkalan Niyan so mbalabala kiran!

وَاللَّهُ مِنْ وَرَاءِهِمْ شَهِيدٌ

21. Kuna, ka Sukaniyan so Quran a Susula-an,

بِلْ هُوَ قُرْءَانٌ مَّكْيَدٌ ﴿٢١﴾

22. A madadalum ko lauh Mahfod.

فِي لَوْحٍ مَّخْفُوظٍ ﴿٢٢﴾

Surah Al-Tariq-86

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Ibut ko Langit, a go so Bito-on a Tariq,-

وَالسَّمَاءُ وَالطَّارِقُ ﴿١﴾

2. Na antawa-a i Miyakandao Ruka o antona-a so Bito-on a Tariq? -

وَمَا أَذْرَكَ مَا أَطَّارِقُ ﴿٢﴾

3. So Bito-on a Masindao! -

النَّجْمُ الْأَثَابُ ﴿٣﴾

4. Da-a Baraniyawa a ba da-a somisiyapon.

إِنَّ كُلَّ نَفْسٍ لَا يَعْلَمُ بِمَا حَفِظَ ﴿٤﴾

5. Na nggudaguda-a o Manosiya so kiyapakapo-on o kiya-aduna on!

فَلَيَنْظُرِ إِلَيْهِ الْأَنْسَنُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾

6. Inadun a pho-on ko ig a mini pantos,

خُلِقَ مِنْ شَلَاءَ دَافِقٍ ﴿٦﴾

7. Phuliyko a puphakapo-on ko pagulutan o bukhokong (o Ama) a go so manga gosok (o Ina).

يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالثَّرَابِ ﴿٧﴾

8. Mata-an! A Sukaniyan na matatangkud a Gaos Iyan a kikasowin Niyon non (ko Kaoyagoyag)!

إِنَّهُ عَلَى رَجْهِهِ لَقَادِرٌ ﴿٨﴾

9. Si-i ko Alongan a payagun so Piyamaguma;

يَوْمَ تُبْلَى السَّرَّايرُ ﴿٩﴾

10. Na da-a bagur iyan ro-o, go da-a tabanga iyan.

فَالْمَلَائِكَةُ مُؤْمِنُوْنَ لَا يَأْتِيْنَ بِالْحَسْدِ ۝

11. Ibut ko Kawang, a gi-i khasokasoyan (o Oran),

وَالسَّمَاءُ ذَاتُ الْرَّحْمَةِ ۝

12. Go so Lopa a gi-i mbabatukad,

وَالْأَرْضُ ذَاتُ الصَّنْعِ ۝

13. Ka Mata-an! (A giya Qur-an naya) na titho a Katharo a miyakashunggaya (ko ontol a go so ribat):

إِنَّهُ لِغَوْلٍ فَصَلٌ ۝

14. Go kuna a ba sukaniyan kasandagan.

وَمَا هُوَ بِالْمُهَذِّلِ ۝

15. Mata-an! A siran na Puphangantangan siran sa toto-o a Antangan a marata,

إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ۝

16. Na Puphangantangan Ako sa toto-o a antangan.

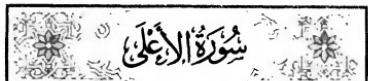
وَأَكِيدُ كَيْدًا ۝

17. Na Pakapulagodangka (Ya Muhammad) so manga Kapir: Pakapulagodangka siran sa di mathai.

فَهُنَّ الْكَفَرِينَ أَنْهَمُهُمْ رُؤْبَنًا ۝

Surah Al-A'la-87

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. Phoroporo-on Ka so Ngaran o Kadnan Ka a Maporo,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَيِّدِ الْأَعْلَىٰ ۝

2. A so Miyangadun, go Mithaong Phiyapiya;

أَنَّهُمْ لَهُمْ خَلَقُوا مُسْوَىً ۝

3. Go Sukaniyan so Mindiyangka na Minggonanao;

وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَىٰ ۝

4. Go Sukaniyan so Piyakagu-mao Niyan so pagupur,

وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمُرْعَى ﴿١﴾

5. Na biyaloi Niyan a rarag a maitum.

فَجَعَلَهُ مُغْنَاهُ أَحَوَى ﴿٢﴾

6. Phakibatiya Ami Ruka (Ya Muhammad) na Dingka khalipatan,

سُقْرِئُكَ فَلَا تَنْسَى ﴿٣﴾

7. Inonta sa kabaya o Allah: Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko Mapapayag a go so Misosolun;

إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْبَهْرَ وَمَا يَعْنَى ﴿٤﴾

8. Go pulubodun Ami Ruka so okit a malbod.

وَيُنِسِّرُكَ لِلْيُسْرَى ﴿٥﴾

9. Na Pamakatadum Ka, amai ka phakanggai a gona so Pananadum.

فَدَّكَرَ إِنْ نَفَعَتِ الْأَكْرَى ﴿٦﴾

10. Phakatadum so tao a ma-alukun (ko Allah);

سَيِّدُكُمْ مَنْ يَخْشَى ﴿٧﴾

11. Na Phakawatanan sukaniyan o marata i okor,

وَيَنْجَبُهَا الْأَسْقَى ﴿٨﴾

12. A so phakasolud ko Apoi a mala;

الَّذِي يَصْلِي أَنَارَ الْكُبُرَى ﴿٩﴾

13. Oriyan niyan na di ro-o phatai go di khaoyag (sa kaoyag a mapiya).

ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى ﴿١٠﴾

14. Sabunar a miyakada-ag so tao a Mishoti,

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَرَكَ ﴿١١﴾

15. Go kiyataduman niyan so Ngaran o Kadnan Niyan, go Mis-hambayang.

وَذَكَرَ أَسْمَرَبَهِ، فَصَلَّى

16. Kuna, ka ilulubi niyo so Kaoyagoyag ko doniya;

بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿١٢﴾

17. A so Akhirat i thomo a go kakal.

وَالآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿١٧﴾

18. Mata-an! A giyaya na titho a matatago ko manga Kitab a miya-on,-

إِنَّهُنَّا لِفِي الصُّحُفِ الْأُولَئِنَ ﴿١٨﴾

19. A manga Kitab o Ibrahim a go so Musa.

صُحُفٌ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ﴿١٩﴾

Surah Al-Ghashiyah-88

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko khikolob?

2. Adun a manga paras, sa Alon-gan noto, a Khipakatitipadung,

3. A Gomagalubuk, a khidodo-kawan,-

4. A phamakasolud ko Apoi a tanto a mayao,-

5. A phuphamaka-inomun ko bowalan a pulikabo.

6. Da-a Pangunungkun niran a rowar ko sorokun,

7. Di ipukhaolit, go di Phakarun sa kaor.

8. Adun a manga paras, sa Alon-gan noto, a Madadarandang,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَنَاكَ حَدِيثُ الْفَنِشِيَّةِ ﴿١﴾

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَلِيلَةٌ ﴿٢﴾

عَالِمَةٌ نَّاصِيَّةٌ ﴿٣﴾

تَصْلَيْ نَارًا حَمِيمَةً ﴿٤﴾

تُشْقَى مِنْ عَيْنٍ إِرْبَيَّةً ﴿٥﴾

لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرَبِعٍ ﴿٦﴾

لَا يُسِينُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ﴿٧﴾

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ ﴿٨﴾

9. Sabap ko galubuk iran na Masosowat siran;

لِسَعْيَهَا رَاضِيَةً ﴿١﴾

10. Si-i ko Sorga a Maporo,

فِي جَنَّةٍ عَالِيَّةٍ ﴿٢﴾

11. Da-a khanug iran non a ilang;

لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَغْيَةً ﴿٣﴾

12. Katatagowan sa manga Bowalan a Puphamanoga;

فِيهَا عَيْنٌ مَجَارِيَّةٌ ﴿٤﴾

13. Katatagowan sa manga kantir a manga poporo,

فِيهَا سُرُورٌ مَزْوَعَةٌ ﴿٥﴾

14. Go manga baso a khi-a adir-un,

وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ﴿٦﴾

15. Go manga olona a khi-a anti-bun,

وَنَارِقٌ مَصْفُوفَةٌ ﴿٧﴾

16. Go manga Paramadali a kхи-kakayatun.

وَزَرَابٌ مَبْثُونَةٌ ﴿٨﴾

17. Ba iran ndi Punggudaguda-a so manga Oonta o andamanaya i kiya-aduna-on?

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْأَبْلِ كَيْفَ

خُلِقَتْ ﴿٩﴾

18. Go so Langit o andamanaya i Kiniporo-onon?

وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿١٠﴾

19. Go so manga Palao o andamanaya i kiyapamakanatindugaon?

وَإِلَى الْجَهَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿١١﴾

20. Go so Lopa o andamanaya i kiyakayataon?

وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿١٢﴾

21. Na Pamaka-inungka Ka, a Suka na matag Puphamaka-inungka.

فَذَكَرَ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكَّرٌ ﴿١٣﴾

22. Kuna a ba siran Ruka pakiphanugulun,

لَسْتَ عَلَيْهِم بِمُصَيْطِرٍ ﴿١١﴾

23. Ogaid na sa dun sa tomali-khod go Mongkir,

إِلَّا مَنْ تَوَلَّ وَكَفَرَ ﴿١٢﴾

24. Na isiksa on o Allah so siksa a mala.

فِي دِيْنِهِ أَلَّا يَعْلَمُ اللَّهُ عَذَابَ الْأَكْبَرِ ﴿١٣﴾

25. Mata-an! A si-i Rukami so khandodan niran;

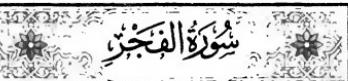
إِنَّ إِلَيْنَا يَأْتِيهِمْ ﴿١٤﴾

26. Oriyan niyan na Mata-an! A si-i Rukami so itongan kiran.

شَمَّ إِنَّ عَيْنَانِ حَسَابُهُمْ ﴿١٥﴾

Surah Al-Fajr-89

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Fajr,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْفَجْرِ ﴿١﴾

2. Go so manga gagawi-i a sha-sapolo,

وَلَيَالِي عَشَرِ ﴿٢﴾

3. Go so ganap a go so gansar,

وَالشَّفَعَ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾

4. Go so gagawi-i igira -a khaipos (ka shiksa-an ndun so manga kapir);

وَاللَّيلِ إِذَا سَرِ ﴿٤﴾

5. Ba saya di matatago so Kashapa ko adun a sabot iyan?

هَلْ فِي ذَلِكَ قُسْمٌ لِّذِي حِمْرٍ ﴿٥﴾

6. Bangka da nggudaguda-a so ini-kidiya o Kadnan Ka ko (pagtao a) Ad,-

أَنْتَ تَرْكِيفٌ فَلَمْ يَعْلَمْ ﴿٦﴾

7. A so Iram, a manga poporo i tindug,

إِرْمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾

8. So da-a Miya-adun a lagid iran ko manga Ingud?

9. Go so (Pagtao a) Samood, a so Miyanonggirub siran ko manga dala-ma ko balintad?

10. Go so Pir-aon a adun a manga lutakan niyan?

11. A siran na Miyamangakowala ko manga Ingud;

12. Go piyakandakul iran ro-o so kapaminasa.

13. Na Piyakatoronan siran o Kadnan Ka sa mbarambarang a mailot a siksa:

14. Mata-an! A so Kadnan Ka na titho a tomitilik.

15. Na so puman so Manosiya, na amai ka tiniyoba sukaniyan o Kadnan Niyan ka bigan Niyan sa Munang, go ini Kalimo Iyan, na Tharo-on niyan: A so Kadnan ko na bigan nako Niyan sa Munang.

16. Na amai ka tiniyoba Iyan, ka Piyakasimpitan Niyan ko pagupur Iyan, na Tharo-on niyan: A so Kadnan ko na Piyakarondan nako Niyan!

17. Sabunar, a kuna, ka di niyo Phoporongan so Wata a ilo!

18. Go di niyo iphami-is so kapakakana ko Miskin!

الَّتِي لَمْ يُخْلِقْ مِثْلَهَا فِي الْأَرْضِ
٨٦

وَثَمُودُ الَّذِينَ جَاءُوا الصَّحْرَ بِالْوَادِ
٨٧

وَفَرْعَوْنَ ذِي الْأَوْنَادِ
٨٨

الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْأَرْضِ
٨٩

فَأَكْثَرُهُؤُفِيَّهَا الْفَسَادَ
٩٠

فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ
٩١

إِنَّ رَبَّكَ لِيَأْمِرُ صَادِقَاتٍ
٩٢

فَأَمَّا إِلَيْنَاهُ إِذَا مَا أَبْتَلَنَا هُوَ رَبُّهُ، فَأَكْرَمَهُ
وَنَعَمَهُ، وَيَقُولُ رَبِّيْ أَكْرَمَنِي
٩٣

وَأَمَّا إِذَا مَا أَبْتَلَنَا هُوَ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ، فَيَقُولُ
رَبِّيْ أَهْنَنِي
٩٤

كَلَّا بَلْ لَا شُكُّرُونَ أَلْيَسْمَ
٩٥

وَلَا تَحْصُونَ عَلَى طَعَامٍ
الْمِسْكِينِ
٩٦

19. Go phagarabun niyo so Panninggalan sa ka-arab a kabosao,

وَتَأْكُلُونَ الْرِّثَاثَ أَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ
١٩

20. Go mababaya kano sa tamok sa kabaya a mitataralo.

وَتُخْبِتونَ الْمَالَ حَبَاجَمًا
٢٠

21. Sabunar, a amai ka roputun so Lopa, a Maropuropot,

كَلَّا إِذَا دَرَكْتَ الْأَرْضَ دَكَّادَكًا
٢١

22. Go Makatalingoma so Kadnan Ka, a go so manga Malaikat a Shishinundai;

وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفَاقَصًا
٢٢

23. Go miyoma sa Alongan noto so Naraka Jahannam, na sa Alongan noto na Phananadum so Manosiya, na aigona-on o Kapanganadum?

وَجَاءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ كَيْرَ
الْأَنْسَنُ وَأَنَّ لَهُ الْذَّكْرُ
٢٣

24. Matharo iyan: Aido, o ba ako bo miyakapamakot sa ruk, o Kaoyagoyag akun!

يَقُولُ يَنْيَتَنِي قَدَّمْتُ لِيَكَانِي
٢٤

25. Na si-i ko Alongan noto, na da-a makapaniksa ko siksa Iyan a isa bo!

فِيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذَّبُ عَذَابَهُ وَهُدُّ
٢٥

26. Go da-a makaphamatong ko kaphamatong Iyan a isa bo.

وَلَا يُؤْنِقُ وَنَاقَةٌ أَحَدٌ
٢٦

27. Hai Niyawa a thatana!

يَتَأْبِيَهَا النَّفْسُ الْمُطَمِّنَةُ
٢٧

28. Ndod ka ko Kadnan ka, a Masosowat, a Makasosowat!

أَرْجِعِي إِلَيْرِيكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَةً
٢٨

29. Na solud ka ko manga Oripun Ko!

فَادْخُلِي فِي عَبْدِي
٢٩

30. Go solud ka ko Sorga Akun!

وَادْخُلِي جَنَّتِي
٣٠

Surah Al-Balad-90

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Pushapa Ako sa Ibut ko un-
gkai a Ingud (a Makkah),-

2. A Suka na Mababaling sang-
kai a Ingud,-

3. Go so Mimba wata a go so
Inimbawata,

4. Ka Sabunsabunar a Inadun
Ami so Manosiya si-i ko karomasa-
yan:

5. Ba niyan tatarima-a sa da dun
a phakapa-aron a isa bo?

6. Gi-i niyan Tharo-on: A miya-
kailang ako sa tamok a madakul!

7. Ba niyan tatarima-a sa da-a
miyakailai ron a isa bo?

8. Ba Ami da sunggai sukanian
sa dowa mata?

9. Go dila go mbala a modol?

10. Go Pinggonanao ami sukanian
ko dowa a lalan?

11. Na ino niyan da Panagonta-
mani so mapigul,-

12. Na antawa-a i miyakandao
Ruka o antona-a so mapigul? -

13. So Kapumaradika sa Oripun,

سُورَةُ الْبَلَدِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أَقِيمُ بِهَذَا الْبَلَدِ

وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ

وَالْوَالِدِ وَمَاؤَلَدِ

لَقَدْ خَلَقْنَا إِلَيْكُمْ إِنْسَانًا فِي كَيْدِ

أَيْخَسَبُوا أَنَّ لَنْ يَقْرَئُ عَلَيْهِ أَحَدٌ

يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَا لَأْلَبَدَ

أَيْخَسَبُوا أَنَّمَا يَرَهُ أَحَدٌ

أَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ

وَلِسَانًا وَشَفَّيْنِ

وَهَدَى نَيْتَهُ النَّاجِدَيْنِ

فَلَا أَقْنَمْتُ الْعَقْبَةَ

وَمَا أَذْرَكَ مَا الْعَقْبَةُ

فَكُّ رَبْقَةٍ

14. O di na so kapakakana si-i ko Alongan a kaor,

أَوْ لِطَعْنَمْ فِي يَوْمِ ذِي مَسْجَبَةٍ
﴿١﴾

15. Ko Wata a ilo a madasug,

يَتَّسِمَّا ذَا مَقْرَبَةٍ
﴿٢﴾

16. O di na so Miskin a Midudukut ko botha;

أُو مِسْكِنَنَا ذَا مَتْرَبَةٍ
﴿٣﴾

17. Oriyan niyan na miyabaloi a pud ko siran a Miyamaratiyaya, a go iniphipi-isa iran so Kaphantang, go iniphipi-isa iran so Kapangalimo.

ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ أَمْنَأُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبَرِ
وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ
﴿٤﴾

18. Na siran man i manga tao ko kawanan.

أُولَئِكَ أَخْبَرْتُمُ الْمُتَّمَنَةَ
﴿٥﴾

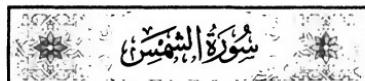
19. Na so siran a Miyamangongkir ko manga Ayat Ami, na siran i manga tao ko diyowang;

وَالَّذِينَ كَفَرُوا ثَابَتَنَا هُمْ أَصْحَبُ
الْمَشْعَمَةِ
﴿٦﴾

20. A kakokoloban siran sa A poi.

عَلَيْهِمْ لَا يَرْجُونَ نَصْدَةً
﴿٧﴾

Surah Al-Shams-91

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Ibut ko Alongan a go so Sindao niyan,

وَآشْتَسِ وَضْحَنَهَا
﴿١﴾

2. Go so Olan igira-a tiyondog iyan,

وَالْقَمَرِ إِذَا لَهَا
﴿٢﴾

3. Go so daondao igira-a piyayag iyan,

وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّهَا
﴿٣﴾

4. Go so gagawi-i igira-a ipukholob iyan,

وَأَنَّى إِذَا يَغْشَهَا
﴿٤﴾

5. Go so Langit, a go so Mimbalai Ron,

وَالسَّمَاءُ وَمَا بَنَيْهَا ﴿٦﴾

6. Go so Lopa a go so Komyayaton,

وَالأَرْضُ وَمَا طَحَّنَهَا ﴿٧﴾

7. Go so ginawa, a go so Mithaongan Phiyapiya:

وَنَفَّسٍ وَمَا سَوَّنَهَا ﴿٨﴾

8. Na ini-ilaham Iyan non so Kapumbaradosa niyan, a go so Kaphangonganotan niyan;-

فَلَمْ يَمْهُمْ بِغُورِهَا وَنَقْوَنَهَا ﴿٩﴾

9. Sabunar a miyakada-ag so tao a Siyoti niyan a ginawa niyan;

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا ﴿١٠﴾

10. Go Sabunar a kiyawiswisan so tao a diyadag iyan a ginawa niyan!

وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّنَهَا ﴿١١﴾

11. Piyakambokhag o (Pagtao a) Samood (so Sogo kir) sabap ko Kiyapangakowala iran;

كَذَّبَتْ ثَمُودٌ بِطَغْوَتِهَا ﴿١٢﴾

12. Gowani a mbakorot so lubi a darowaka kir,

إِذَا نَبَعَتْ أَشْقَانُهَا ﴿١٣﴾

13. Na Pitharo kir o Sogo o Allah: (Botawani niyo) so Onta o Allah, go so kaphaginom iyan!

فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَافَةً لِلَّهِ

وَسُقْنَيْهَا ﴿١٤﴾

14. Na Piyakambokhag iran Sukaniyan, na biyono iran noto, na bininasa siran o Kadnan Nirana sabap ko dosa iran, na Piyakapurarampata Iyan siran,

فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمَّمُهُمْ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذَنْبِهِمْ فَسَوَّنَهَا ﴿١٥﴾

15. Go di Niyan ikhaluk so kiabolosan noto.

وَلَا يَخَافُ عَذَابَهَا ﴿١٦﴾

Surah Al-Lail-92

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko gagawi-i igira-a pukhi-kolob (so kalibotung iyan),

2. Go so daondao igira-a lomini-wanag,

3. Go so Miyadun ko Mama, go so Babai,-

4. Ka Mata-an! A so galubuk iyo na Sabunar a mbidabida.

5. Na so puman so tao a Miya-mumugai a go Miyananggila,

6. Go tiyanto niyan so mapiya,-

7. Na pulubodun Nami ron a (Kaparoliya niyan ko) malbod,

8. Na so puman so tao a Miligut go Mitharambisa,

9. Go Piyakambokhag iyan so mapiya;

10. Na pulubodun Nami ron a (ka-akhir iyan ko) margin.

11. Go di ron phakanggai a gona so tamok iyan amai ka maolog (ko Naraka).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَعْمَلُونَ

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَعْمَلُونَ

وَمَا خَلَقَ الْذَّكْرَ وَالْأُنْثَى

إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَفَقٌ

فَإِمَّا مَنْ أَعْطَيَ وَلَنْقَى

وَصَدَقَ بِالْحُسْنَى

فَسَنُنْسِرُهُ وَلِلْيَسَرِى

وَإِنَّمَّا مَنْ يَخْلُ وَاسْتَغْفِى

وَكَذَبَ بِالْحُسْنَى

فَسَنُنْسِرُهُ وَلِلْعُسَرِى

وَمَا يُعْنِي عَنْهُ مَا لَهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ

12. Mata-an! A si-i Rukami so titho a Torowan,

إِنَّ عَلَيْنَا لِهُدَىٰ
ۖ

13. Go Mata-an! A ruk Ami so khaori, a go so paganai.

وَإِنَّ لَنَا لِآخِرَةٍ وَالْأُولَئِكَ
ۖ

14. Na Piyaki-iktiyaran Ko rukano so Apoi a pukhadug;

فَانذِرْنِي كُمَّا نَارًا تَلَطَّى
ۖ

15. Da-a phakasoludon a rowar ko marata i okor,

لَا يَصِلُنَّهَا إِلَّا أَشْقَىٰ
ۖ

16. A so Tomiyaplis go Tomiyalikhod.

الَّذِي كَذَبَ وَتَوَلََّ
ۖ

17. Na phakawatan non so Miyananggila (sa dosa).

وَسَيُجْنِبُهَا الْأَنْقَاضُ
ۖ

18. A so Puphamumugai ko tamok iyan ka-an Masoti;

الَّذِي يُؤْقَى مَالَهُ دِيَرَزَّىٰ
ۖ

19. Go kuna a ba adun a ruk o isa a tao a shisi-i rukaniyan a Limo ambalasan,

وَمَا إِلَّا حَدَّدَ عِنْدَهُ مِنْ يَعْصَمَةٍ تَحْرِيَ
ۖ

20. Ogaid na singanin ko Kasosowat o Kadnan niyan a Maporo;

إِلَّا ابْنَاءَ وَجَدَرَهُ الْأَعْلَىٰ
ۖ

21. Na matatangkud a Khasowat dun.

وَلَسَوْقٍ بِرَضَىٰ
ۖ

Surah Al-Duha-93

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

سُورَةُ الْذِي هُنَّ عَنْهُ مُنْسَىٰ
ۖ

1. Ibut ko Tunganaik,

وَالْأَصْحَىٰ
ۖ

2. Go so gagawi-i igira-a lomini-botung,

وَأَئِنَّ إِذَا سَجَنَ
ۖ

3. Ka da Kandarainonun o Kadnan Ka (Ya Muhammad) go da Ka Niyan Kararangiti;

مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا فَلَّ

4. Go matatangkud a so khaori na tomo Ruka a di so paganai;

وَلِلآخرةٍ خَيْرٌ لَكَ مِنَ الْأُولَى

5. Go matatangkud a Mbugangka dun o Kadnan Ka na Khasowat Ka.

وَلَسَوْفَ يُعْطِيلَكَ رَبُّكَ فَتَرَضَّحَ

6. Ba Ka Niyan nda mato-on a Wata a ilo na Piyakisiyap Ka Niyan?

أَللّٰهُمَّ يَجِدُكَ يَتِيمًا فَتَأْوَى

7. Go Miyato-ongka Niyan a madadadag na pinggonanao Ka Niyan,

وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَى

8. Go Miyato-on Ka Niyan a miskin, na Bigangka Niyan sa kakawasa-an.

وَوَجَدَكَ عَابِلًا فَأَغْنَى

9. Na so Wata a ilo na Dingka Phangarasi-i;

فَأَمَّا الْيَتِيمُ فَلَا نَهَرَ

10. Go so puphamanguni na Dingka Phurarasunga;

وَأَمَّا السَّابِلُ فَلَا نَهَرَ

11. Go so Limo o Kadnan Ka na Puphamanotholangka!

وَأَمَّا بِنْعَمَةِ رَبِّكَ فَحَدَّثَ

Surah Al-Inshirah-94

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

شُورٰةُ الشَّرْجَحٍ

1. Ba Ami da pakalowaga Ruka so rarub Ka (Ya Muhammad)?

أَلْرَشَحَ لَكَ صَدَرَكَ

2. Go piyokas Ami Ruka so ma-punud Ka?-

3. A so mini-punud ko likod Ka,-

4. Go iniporo Ami Ruka so Ta-dum Ruka?

5. Na Mata-an! A khatondog so margun, a malbod,

6. Mata-an! A khatondog so margun, a malbod.

7. Na igira-a miyakapasad Ka, na ngalubuk Ka puman,

8. Go si-i Ka bo ko Kadnan Ka Puphangangarapan.

Surah Al-Tin-95

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Tin a go so Zayton,

2. Go so Palao a Torsina,

3. Go giyangkai a Ingud a (Mak-ka a) Panarigan,

4. Ka Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya si-i ko lubi a mapiya a bontal,

5. Oriyan niyan na Pakakasowin Ami sukanian ko lubi a mababa ko manga bababa,

وَوَضَعْتَ عَنِّي وَرَزَكَ ﴿١﴾

الَّذِي أَنْقَضَ ظَهَرَكَ ﴿٢﴾

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ﴿٣﴾

فَإِنَّمَا مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٤﴾

إِنَّمَا مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٥﴾

فَإِذَا فَرَغْتَ فَآنَصْبَتْ ﴿٦﴾

وَإِلَى رَبِّكَ فَارْجَعَبْ ﴿٧﴾

سُورَةُ التِّينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالَّذِينَ وَالَّذِينُونَ ﴿١﴾

وَطُورُسِيتِينَ ﴿٢﴾

وَهَذَا الْبَلْدَ الْأَمِينَ ﴿٣﴾

لَقَدْ خَلَقْنَا إِلَّا نَسَنَ فِي الْخَيْرِ تَقْوِيمِ

ثُرَّدَدَتْ أَسْفَلَ سَفَلِينَ ﴿٤﴾

6. Inonta so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya: Ka adun a bagiyan niran a balas a di Puthaman.

7. Na antawa-a i Maphaki ongkir iyan Ruka ko oriyana naya, so Kokoman?

8. Ba di so Allah i lubi a Maontol i Kokoman ko manga Kokoman?

Surah Al-Alaq-96

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. Pangadi Ka: Si-i ko Ngaran o Kadnan Ka a so Miyangadun;

2. Inadun Niyan so manga Manosiya, pho-on ko manga rogo a mimbathik.

3. Pangadi Ka: Ka so Kadnan Ka na lubi a Maginawa,-

4. So Miyangundao ko (kisora-tun ko) Pansom,-

5. Inindao Niyan ko Manosiya so di niyan katawan.

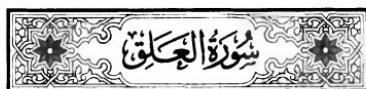
6. Sabunar a Mata-an! A so Manosiya na phangakowala dun,

7. Ko kiya-ilaya niyan sa Miya-katharambis-a.

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مُمْنَونٍ

فَمَا يُكَبِّرُ بَعْدَ الَّذِينَ

أَلَّا إِنَّ اللَّهَ يَأْخُذُ الْحَزِيمَينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَفْرِأَيْسِرِيكَ الَّذِي خَلَقَ

خَلَقَ الْإِنْسَنَ مِنْ عَلِيقٍ

أَفْرِأَوْرِيكَ الْأَكْنَمُ

الَّذِي عَلِمَ بِالْقُلُوبِ

عَلَّمَ الْإِنْسَنَ مَا لَيْعَمَ

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَنَ لَيَطْغِي

أَنَّ رَبَّهُ أَمْسَتَهُ فِي

8. Mata-an! A si-i bo ko Kadnan
Ka i khandodan.

إِنَّ إِلَيْ رَبِّكَ الْرُّجْعَى ﴿٨﴾

9. Aiguda-a Ka ko sukaniyan a
Pushapar,

أَرَيْتَ أَلَّذِي يَنْهَا ﴿٩﴾

10. Ko Oripun (o Allah) igira a
Mishambayang?

عَبْدًا إِذَا صَلَّى ﴿١٠﴾

11. Aiguda-a Ka amai ka Suka-
niyan na shisi-i ko Torowan,

أَرَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَىٰ أَمْدَدٍ ﴿١١﴾

12. O di na ini Sogo Iyan so
Kapananggila?

أَوْ أَمْرٌ بِالْقَوْمِ ﴿١٢﴾

13. Aiguda-a Ka amai ka (so
Puphanapar na) tomiyaplis go to-
miyalikhod?

أَرَيْتَ إِنْ كَذَبَ وَتَوَلَّ ﴿١٣﴾

14. Ba niyan ndi katawi a Mata-
an! A so Allah na phagilain Niyan?

أَتَتَعْلَمُ إِنَّ اللَّهَ يَرَى ﴿١٤﴾

15. Gunuki niyan, ka Mata-an-a
o di niyan gunuki, na gandurun
Ami dun ko tandongan,-

كَلَّا لِمَنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنْتَهَا بِإِيمَانَ صَيْخَةٍ ﴿١٥﴾

16. (Khiruk ko) tandongan, a
bokhag, a baradosa;

نَاصِيَّةٌ كَذِبَةٌ حَاطِشَةٌ ﴿١٦﴾

17. Na tawaga niyan i salingga-
goya iyan!

فَلَيْدُعْ نَادِيْمُ ﴿١٧﴾

18. Ka tawagun Ami so khisi-
siyap ko Naraka!

سَنَعُ أَزْبَانَةَ ﴿١٨﴾

19. Sabunar! A Dingka Pagonoti
sukaniyan, go Sojiad Ka, go pakar-
ani Ka (ko Kadnan Ka).

كَلَّا لَأَنْطِعُهُ وَأَسْجُدُ وَاقْرَبُ ﴿١٩﴾

Surah Al-Qadr-97

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na Initor-
on Ami a Qur-an naya si-i ko Ga-
gawi-i a Susula-an.

2. Na antawa-a i miyakandao
Ruka o antona-a so Gagawi-i a
Susula-an?

3. So Gagawi-i a Susula-an na
thomo a di so sanggibo a Olanolan.

4. Puthoron ro-o so manga Ma-
laikat, a go so Ruh^[1], sabap sa idin
o Kadnan nirana, makapantag ko
oman i Sogowan:

5. Kalilintad Sukaniyan taman
ko kasubang o Fijar!

Surah Al-Bayyinah-98

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Da ko butad o siran a da
Pamaratiyaya a pud ko Tiyorongan
ko Kitab, a go so manga Panana-
koto o ba siran miyamagukar ta-
man sa kiyapakatalingoma kirana
o marayag a karina:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ

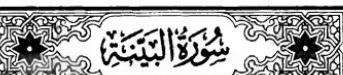
وَمَا أَدْرَنَاكَ مَاتِلَةَ الْقَدْرِ

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ

تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ

مِنْ كُلِّ أَمْرٍ

سَلَامٌ هِيَ حَقٌّ مَطْلَعُ الْعَبْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَمْ يَكُنْ أَذْنِينَ كَفُرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ

وَالْمُشْرِكُونَ مُنْفَكِينَ حَقَّ تَأْلِيمُهُمْ

الْبَيِّنَاتُ

[1] so oras a matatang kud so kakha aduni yan (aso alongan a maori)

2. Sogo a pho-on ko Allah, a Makapuphangadi ko manga Kitab a manga Soti:

رَسُولٌ مِّنَ الَّذِي يَنْهَا مُحَمَّدًا مُطَهَّرًا ﴿٢﴾

3. Khisosoratan noto sa (Kokoman a) ontol.

فِيهَا كُتُبٌ قَيْمَةٌ ﴿٢﴾

4. Na da makashusunggaya so siran a piyamugan ko Kitab inonta ko oriyan o Kiyapakatalingoma kiran o marayag a karina.

وَمَا نَفَرَّقَ اللَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مَنْ

بَعْدِ مَاجَاهَتِهِمُ الْبِيْنَةُ ﴿١﴾

5. A da-a ini Sogo kiran a rowar sa Kapushowasowata iran ko Allah, a Totolabosun niran non, so okit ko Kapaginutao, a Shasalimbotawan siran, a go so Kipamayandugun niran ko Sambayang, go so katonaya iran ko Zakat: Giyoto man i okit a ontol

وَمَا أَمْرُ وَإِلَّا يَعْبُدُوا اللَّهُ مُخْلِصِينَ

لِهِ الَّذِينَ حُنَفَاءُ وَيُقَيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا

الرِّزْكَوْهُ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيمَةِ ﴿٦﴾

6. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya a pud ko Tiyorongan ko Kitab, a go so manga Panakan-koto, na si-i ko Apoi ko Naraka Jahannam makakakal siran non. Siran man i miyakaratarata ko manga Ka-adun.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ

وَالْمُشْرِكُونَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَلَدُوكُنْ فِيهَا

أُولَئِكَ هُمُ شُرُّ الْبَرِيَّةِ ﴿٧﴾

7. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go pinggalubuk iran so manga pipiya, na siran man na siran i miyakapiyapiya ko manga Ka-adun.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

أُولَئِكَ هُمُ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ﴿٨﴾

8. Adun a balas kiran si-i ko Kadnan niran a manga Sorga a tatap, a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig,

جَرَأُوهُمْ عَنْ دِرَرِهِمْ جَنَّتُ عَنْ تَبَرِّي

مِنْ تَحْنِهَا الْأَنْهَرُ خَلَدُوكُنْ فِيهَا أَبْدَأَ رَضِيَ اللَّهُ

makakakal siran non, sa dayon sa dayon. Miyasowat kiran so Allah na Khasowat siran non (mambo). Giyoto man na bagiyan o tao a inikaluk iyan so Kadnan niyan.

عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ
خَشِيَ رَبَّهُ ﴿٨﴾

Surah Al-Zilzal-99

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka ilinog ko Lopa so
ipulinogon,

2. Go pakaliyon o Lopa so khii-
pupunudon,

3. Go Matharo o Manosiya:
A'antona ini?

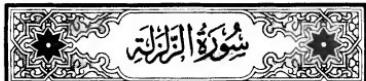
4. Sa Alongan noto na Panootho-
lun niyan so manga Tothol rukani-
yan:

5. Sabap sa Mata-an! A so Kad-
nan Ka na Ipagilaham Iyan non
noto.

6. Sa Alongan noto na mamaka-
liyo so manga Manosiya a mbidabi-
da, ka phaki-ilai kiran so (balas o)
manga galubuk iran.

7. Na sa dun sa nggolaola sa
timbang bo o kolpong a mapiya,
na khailai niyan noto;

8. Go sa dun sa nggolaola sa
timbang bo o susurum a marata,
na khailai niyan noto!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا أَرْزَقْنَا الْأَرْضَ زِلْزَالًا هَا

وَأَخْرَجْنَا الْأَرْضَ أَثْقَالَهَا هَا

وَقَالَ إِلَيْنَا نَسْنَنْ مَا هَا هَا

يَوْمَئِذٍ يُحَدَّثُ أَخْبَارَهَا هَا

بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا هَا

يَوْمَئِذٍ يَصُدُّرُ الْأَنْسَانُ أَشْنَانًا هَا

لَيَرُؤُوا أَعْمَلَهُمْ هَا

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا هَا

يَرَهُ هَا

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا هَا

شَرًّا يَرَهُ هَا

Surah Al-A'diyat-100

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko (manga Koda a) Pu-phulolopat a gi-i makashowara,

2. Go Puphamangapoyan sa ka-lamaging,

3. Go Puphamanibowa ko kha-pita.

4. Go Miyamakakayambur siran ro-o sa bayanuk,

5. Go minilumbak iran noto ko kao-orongan (ko ridowai);

6. Mata-an! A so Manosiya si-i ko makapantag ko Kadnan Niyan na titho a da-a Tadum iyan;

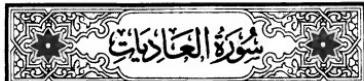
7. Go Mata-an! A sukanian sa makapantag ro-o i titho a saksi;

8. Go Mata-an! A sukanian ma-kapantag ko kabaya ko tamok na tonganai a minitaralo.

9. Ba niyan ndi katawi, -a amai ka pakaliyon so shisi-i ko manga kobor,

10. Go payagun so shisi-i ko manga rarub?-

11. Mata-an! A so Kadnan niran sa Alongan noto i titho a Kaip kiram.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْمَدْيَنَتِ ضَبْحًا ﴿١﴾

فَالْمُورِبَتِ قَدْحًا ﴿٢﴾

فَالْغَيْرَتِ صُبْحًا ﴿٣﴾

فَأَنْزَنَ بِهِ نَقْعًا ﴿٤﴾

فَوْسَطَنَ بِهِ جَمِعًا ﴿٥﴾

إِنَّ الْإِنْسَنَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ﴿٦﴾

وَإِنَّهُ عَلَى ذَلِكَ أَشَدِيدٌ ﴿٧﴾

وَإِنَّهُ لِحَبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ﴿٨﴾

* أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بَعْثَرَ مَا فِي الْقُبُوْرِ ﴿٩﴾

وَحُصِّلَ مَا فِي الصَّدُورِ ﴿١٠﴾

إِنَّ رَبَّهُمْ يَوْمَئِذٍ لَّغَيْرٍ ﴿١١﴾

Surah Al-Qariah-101

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. So Phakatukutuk!
2. Antona-a so phakatukutuk?
3. Na antawa-a i miyakandao
Ruka o antona-a so Phakatukutuk?
4. Alongan a mabaloi so manga
Manosiya a makairing sa manga
Paroparo a Masosolapak,
5. Go mabaloi so manga Palao a
makairing ko bombol a riyodot.
6. Na sa dun sa tao a makapunud
so manga timbang iyan,
7. Na sukaniyan na matago ko
Kaoyagoyag a Makasosowat.
8. Na so puman so tao a Maka-
khan so manga timbang iyan,
9. Na aya darpa iyan na so Nar-
aka Hawiya.
10. Na antawa-a i miyakandao
Ruka o antona oto?
11. Apoi a Miyakayaoyao!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقَارِعَةُ

مَا الْقَارِعَةُ

وَمَا أَدْرَنَاكَ مَا الْقَارِعَةُ

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاسِ

الْبَثُوثُ

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعَهْنِ

الْمَنْفُوشُ

فَأَمَّا مَنْ ثَقَلَتْ مَوَازِينُهُ،

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ،

فَأُمَّهُ هَكَاوِيَةٌ

وَمَا أَدْرَنَاكَ مَاهِيَةً

نَارُ حَامِيَةٌ

Surah Al-Takathur-102

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Miyakatumbang rukano so Kapamagindiga sa kadakul,

2. Taman sa makasongkano ko manga kobor.

3. Na gunuki niyo, ka khatokawan niyo dun!

4. Oriyan niyan na gunuki niyo, ka khatokawan niyo dun!

5. Sabunar, a okatokawi niyo sa Kata-o a matatangkud!

6. Na Mata-an a mailai niyo dun so Naraka Jahim!

7. Oriyan niyan, na Mata-an a mailai niyo dun noto sa kailai a matatangkud!

8. Oriyan niyan, na Mata-an a khi-isha rukano dun sa Alongan noto so manga Limo (rukano)!

Surah Al-Asr-103

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Masa,

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱۰۲ الْتَّكَاثُرُ

۱۰۳ حَتَّىٰ زَدْتُمُ الْمَقَابِرَ

۱۰۴ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ

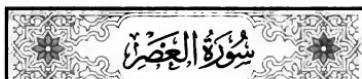
۱۰۵ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ

۱۰۶ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ

۱۰۷ تَرَوُنَ الْجَحِيمَ

۱۰۸ ثُمَّ لَتَرَوْنَهَا عَيْنَ الْيَقِينِ

۱۰۹ ثُمَّ لَتُسْتَلَنُ يَوْمَئِذٍ عَنِ التَّعْيِيرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱۰۱ وَالْعَصْرِ

2. Ka Mata-an! A so manga Manosiya na matatago dun ko kalogi,

3. Inonta so Miyamaratiyaya, go pinggalubuk iran so manga pipiya, go ini pamagosiyata iran so bunar, go ini pamagosiyata iran so kaphantang.

Surah Al-Humazah-104

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. Sangat a siksa, a ruk o omani Talyanta-an, a makasodi,

2. A so Miyanimo sa tamok na miyatamanon magitong,

3. Tatarima-an niyan sa Mata-an! A so tamok iyan na miyabalo niyan sukaniyan a kakal!

4. Gunuki niyan noto, Mata-an a Phoshangun ndun ko makaroput;

5. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so makaroput?

6. So Apoi o Allah, a pakakaka-dugun,

7. So pushokhayao ko manga poso:

8. Mata-an naya! A si-i kirani mikolob,

9. Si-i ko manga pasuk a manga rarawa.

إِنَّ الْإِنْسَنَ لَفِي خُسْرٍ

إِلَّا الَّذِينَ أَمْسَأُوا وَعَمِلُوا الصَّلِحَاتِ
وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّيْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَبِئْلِ لِكُلِّ هُمَرَةٍ لَّمَرَةٍ

الَّذِي جَمَعَ مَا لَوْ عَدَدَهُ

يَخْسِبُ أَنَّ مَا لَهُ أَخْلَدَهُ

كَلَّا لِيُبَدِّلَ فِي الْحُكْمَةِ

وَمَا أَذْرَكَ مَا الْحُكْمَةُ

نَارُ اللَّهِ الْمُوْقَدَةُ

الَّتِي تَطْلُعُ عَلَى الْأَفْعَدَةِ

إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُؤَصَّدَةٌ

فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ

Surah Al-Fil-105

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Bangka da Katokawi so iniki-
diya o Kadnan Ka ko khimangaruk
ko Gadiya?

2. Ba Niyan nda tagowa so An-
tangan niran a marata si-i ko kalo-
gi?

3. Go biyotawanwan Niyan siran
sa manga Papanok a khirurungkap.

4. A Puphangolog kiran sa Ator
a pho-on ko lipao a kiyomba;

5. Na biyaloi Niyan siran a miya-
kairing ko pur a kiyan (a olud)?

Surah Quraish-106

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Makapantag ko kiyasinanad o
manga Quraish,-

2. So kiyasinanad iran ko katho-
togalin ko kapanununggao niyan a
go so kakhakayao niyan,-

3. Na Showasowata iran so Kad-
nan a ungkai a Baitollah,

سُورَةُ الْفَيْلِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْفَتَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ

الْفَيْلِ ﴿١﴾

الَّذِي يَجْعَلُ كَيْدَهُ فِي تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَا يَلِيلَ ﴿٣﴾

تَرْمِيمِهِمْ بِحَجَارٍ مِّنْ سِجِيلٍ ﴿٤﴾

فَعَلَاهُمْ كَعَصْفٍ مَّا كُولٍ ﴿٥﴾

سُورَةُ قُرَيْشٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لِإِلَيْكَ فُرَيْشٌ ﴿١﴾

إِلَيْهِمْ رِحْلَةُ الشِّتَاءِ وَالصَّيفِ ﴿٢﴾

فَلَيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ﴿٣﴾

4. So migai kiran sa Pangunung-kun po-on ko kaor, go miyakasarig kiran pho-on ko kaluk.

الَّذِي أَطْعَمَهُم مِّنْ جُوعٍ وَمَا مَنَّهُمْ
مِّنْ خَوْفٍ ﴿١﴾

Surah Al-Maun-107

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ino kiyatokawan Ka so gi-i niyan pakambokhagun so balas (ko Akhirat)?

2. Na guyoto man so Puphanar omag ko Wata a ilo,

3. Go di niyan iphamintal so kapakakana ko Miskin.

4. Na sangat a siksa a ruk o manga Barasambayang,

5. A so siran na so Sambayang iran na pakalilipatan nirana,

6. So siran na maki-ilailain siran,

7. Go u-urunun nirana so kakha-piya-an!

سُورَةُ الْمَاعُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَرْءَيْتَ الَّذِي يُكَدِّبُ بِاللِّيْلِ ﴿١﴾

فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْبَيْتَةَ ﴿٢﴾

وَلَا يَحْصُنُ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِنِينَ ﴿٣﴾

فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّيْنَ ﴿٤﴾

الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴿٥﴾

الَّذِينَ هُمْ يَرَاءُونَ ﴿٦﴾

وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ﴿٧﴾

Surah Al-Kausar-108

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na inibugai Ami Ruka (Ya Muhammad) so madakul (a Mapiya)

سُورَةُ الْكَوْثَرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ﴿١﴾

2. Na Shambayang Ka makapan-tag ko Kadnan Ka, go Khorbang-ka.

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَخْرُجْ

3. Mata-an! A so Pukhararangit Ruka na sukaniyan i da a tondasiyan.

إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْرَؤُ

Surah Al-Kafirun-109

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-lingga-gao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka (Ya Muhammad): Hai manga Kapir!

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ

2. Kuna a ba Akun di-i Showasowata so gi-i niyo Showasowatun;

لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ

3. Go da rukano i ba niyo di-i Showasowata so gi-i Yakun Showasowatun:

وَلَا أَنْتُ عَبْدِيْدُونَ مَا أَعْبُدُ

4. Go da Rakun i ba Ko Pushwasowata so Pishowasowat iyo,

وَلَا أَنَا عَابِدُ مَا عَبَدْتُمْ

5. Go da rukano i ba niyo Pushwasowata so gi-i Yakun Showasowatun.

وَلَا أَنْتُ عَبْدِيْدُونَ مَا أَعْبُدُ

6. Ruk iyo so okit iyo ko Kapaginutao, na ruk Akun so okit Akun ko Kapaginutao.

لَكُمْ دِيْنُكُمْ وَلِيَ دِيْنِ

Surah Al-Nasr-110

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Igira-a Miyakatalingoma so Tabang o Allah, a go so Daag,

2. Go Mailaingka so manga Manosiya a Puphamanolud ko Agama o Allah, a ndadakudakul,

3. Na Puthasbik Ka a rakhus o Podi ko Kadnan Ka, go Panguni Ka On sa Ma-ap: Mata-an! A Sukaniyan na Tatap a Puphanarima ko Taobat.

Surah Al-Lahab-111

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Miya-ilang so dowa a tangan o Abilahab, go miya-ilang (Sukaniyan)!

2. Da-on makanggai a gona so tamok iyan, a go so miyasokat iyan!

3. Phakasolud dun ko Apoi a Pushokhaya!

4. Go so Karoma niyan a Ma-awid sa itagon,-

5. Kiyatagowan so lig iyan sa tali a phamukul!

شُورَةُ النَّصْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَهُ نَصْرٌ مِّنْهُ وَالْفَتْحُ

وَرَأَيْتَ أَنَّ النَّاسَ يَدْخُلُونَ

فِي دِينِ اللَّهِ أَفَوْجَأَ

فَسَيِّدُنَا مُحَمَّدُ رَبُّكَ وَأَسْتَغْفِرُهُ إِلَيْهِ

كَانَ تَوَابًا

شُورَةُ الْمَسْدِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّعَتْ يَدَاهُ لَهُبٌ وَتَبَّ

مَا أَغْنَى عَنْهُ مَا لَهُ وَمَا

كَسَبَ

سَيَصْلِي نَارًا ذَاتَ لَهُبٍ

وَأَمْرَأَهُ حَمَالَةً الْحَطَبِ

فِي جِيدٍ هَا حَبَلٌ مِّنْ مَسَدٍ

Surah Al-Ikhlas-112

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka: Sukaniyan so
Allah, a isa isa!

2. So Allah a Puphangangaron-
ganan!

3. Da Mbawata, go da Mbawata-
an,

4. Go da-a Miya-adun a saginda
Niyana is a bo.

Surah Al-Falaq-113

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka: A Mulindong
Ako ko Kadnan o khapita,

2. Po-on ko karat-an o nganin a
Inadun Niyana,

3. Go so karata-an o Gagawi-i
igira-a Miyakalibotung,

4. Go so karata-an o Puphaman-
giyop ko manga palot,

5. Go so karata-an o makasi-ig
igira-a miyani-ig.

سُورَةُ الْإِخْلَاصِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ

اللَّهُ الصَّمَدُ

لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ

سُورَةُ الْفَلَقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ

وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي

الْعُقَدِ

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

Surah An-Nas-114

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka: A Mulindong
Ako ko Kadnan o manga Manosiya,
2. A Phapa-ar ko manga Manosiya,
3. A Tohan o manga Manosiya,
4. Po-on ko karata-an o Puphangonsi, a Puphano-o so-ok,-
5. So Puphangonsi ko manga
rarub o manga Manosiya,-
6. A pud ko manga Jinn, a go so
manga Manosiya.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْأَنْوَافِ

مَلَكِ الْأَنْوَافِ

إِلَهِ الْأَنْوَافِ

مِنْ شَرِّ الْوَسَوَاسِ الْخَنَّاسِ

الَّذِي يُوَسِّعُ فِي صُدُورِ

الْأَنْوَافِ

مِنَ الْجِنَّةِ وَالْأَنْوَافِ

﴿فَهُنَّ مِنْ أَسْمَاعِ السَّوْرَةِ وَبِيَارِ الْمَكَ�نِ لَذِكْرُهَا﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

السورة	نقطها	الصفحة			Page	No.	Surah
الفاتحة	١	١	مكية	مكية	١	١	Al-Fatiha
البقرة	٢	٢	سنية	سنية	٢	٢	Al-Baqarah
آل عمران	٣	٧٦	سنية	سنية	٧٦	٤	Ali-Imran
النساء	٤	١٢٠	سنية	سنية	١٢٠	٥	Al-Nisa
السائدة	٥	١٦٤	سنية	سنية	١٦٤	٦	Al-Maidah
الأعراف	٦	١٩٧	مكية	مكية	١٩٧	٧	Al-An'Am
الأنفال	٧	٢٣٥	مكية	مكية	٢٣٥	٨	Al-A'raf
الأنفال	٨	٢٧٩	سنية	سنية	٢٧٩	٩	Al-anfal
التوبه	٩	٢٩٥	سنية	سنية	٢٩٥	١٠	Al-Taubah
يونس	١٠	٣٢٦	مكية	مكية	٣٢٦	١١	Yunus
هود	١١	٣٤٩	مكية	مكية	٣٤٩	١٢	Hud
يوسف	١٢	٣٧٣	مكية	مكية	٣٧٣	١٣	Yusuf
الرعد	١٣	٣٩٦	سنية	سنية	٣٩٦	١٤	Al-Ra'd
إبراهيم	١٤	٤٠٧	مكية	مكية	٤٠٧	١٥	Ibrahim
الحجر	١٥	٤١٨	مكية	مكية	٤١٨	١٦	Al-Hijr
التحل	١٦	٤٢٩	مكية	مكية	٤٢٩	١٧	Al-Nahl
الاسراء	١٧	٤٥٣	مكية	مكية	٤٥٣	١٨	Al-Isra
الكهف	١٨	٤٧٤	مكية	مكية	٤٧٤	١٩	Al-Kahf
مرحيم	١٩	٤٩٥	مكية	مكية	٤٩٥	٢٠	Maryam
طه	٢٠	٥٠٩	مكية	مكية	٥٠٩	٢١	TaHa
الأنبياء	٢١	٥٢٨	مكية	مكية	٥٢٨	٢٢	Al-Anbiya
المتح	٢٢	٥٤٥	سنية	سنية	٥٤٥	٢٣	Al-Hajj
المؤمنون	٢٣	٥٦١	مكية	مكية	٥٦١	٢٤	Al-Mu'minun
الشور	٢٤	٥٧٦	سنية	سنية	٥٧٦		Al-Nur

﴿فَهُنَّا يَسْمَعُونَ سِرْوَرَةً فِي بَيْانِ الْكِتَابِ لِذِكْرِ مِنْهَا﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

السورة	نقطة	الصفحة	نقطة	الصفحة	Page	No.	Surah
الفُرْقَان	٢٥	٥٩٢	٥٩٢	٦٠٣	٥٩٢	٢٥	الْفُرْقَان
الشَّعْرَاءُ	٢٦	٦٠٥	٦٠٥	٦٢٨	٦٠٥	٢٦	الشَّعْرَاءُ
الثَّمَلُ	٢٧	٦٢٨	٦٢٨	٦٤٤	٦٢٨	٢٧	الثَّمَلُ
القصَصُ	٢٨	٦٤٤	٦٤٤	٦٦٢	٦٤٤	٢٨	القصَصُ
الْعَنكَبُوتُ	٢٩	٦٦٢	٦٦٢	٦٧٥	٦٦٢	٣٠	الْعَنكَبُوتُ
الرُّومُ	٣٠	٦٧٥	٦٧٥	٦٨٦	٦٧٥	٣١	الرُّومُ
لَقَمَانُ	٣١	٦٨٦	٦٨٦	٦٩٣	٦٨٦	٣٢	لَقَمَانُ
السَّجَدَةُ	٣٢	٦٩٣	٦٩٣	٦٩٩	٦٩٣	٣٣	السَّجَدَةُ
الْأَحْزَابُ	٣٣	٦٩٩	٦٩٩	٧١٥	٦٩٩	٣٤	الْأَحْزَابُ
سَيِّدَنَا	٣٤	٧١٥	٧١٥	٧٢٦	٧١٥	٣٥	سَيِّدَنَا
فَاطِرُ	٣٥	٧٢٦	٧٢٦	٧٣٦	٧٢٦	٣٦	فَاطِرُ
يَسُ	٣٦	٧٣٦	٧٣٦	٧٤٧	٧٣٦	٣٧	يَسُ
الصَّافَاتُ	٣٧	٧٤٧	٧٤٧	٧٧٥	٧٤٧	٣٨	الصَّافَاتُ
صَ	٣٨	٧٧٥	٧٧٥	٧٩٠	٧٧٥	٣٩	صَ
الرُّمُرُ	٣٩	٧٩٠	٧٩٠	٨٠٦	٧٩٠	٤٠	الرُّمُرُ
غَافُرُ	٤٠	٨٠٦	٨٠٦	٨١٦	٨٠٦	٤١	غَافُرُ
فُضْلَتُ	٤١	٨١٦	٨١٦	٨٢٧	٨١٦	٤٢	فُضْلَتُ
الشُورَىُ	٤٢	٨٢٧	٨٢٧	٨٣٩	٨٢٧	٤٣	الشُورَىُ
الرَّخْرُفُ	٤٣	٨٣٩	٨٣٩	٨٤٥	٨٣٩	٤٤	الرَّخْرُفُ
الدُخَانُ	٤٤	٨٤٥	٨٤٥	٨٥٢	٨٤٥	٤٥	الدُخَانُ
الْمَاجِيَّةُ	٤٥	٨٥٢	٨٥٢	٨٦٠	٨٥٢	٤٦	الْمَاجِيَّةُ
الْأَحْقَافُ	٤٦	٨٦٠	٨٦٠	٨٦٧	٨٦٠	٤٧	الْأَحْقَافُ
مُحَمَّدٌ	٤٧	٨٦٧	٨٦٧				مُحَمَّدٌ
الْفَاتِحَةُ	٤٨						الْفَاتِحَةُ

﴿فَهُنَّ أَنَّسِي السُّورَ فِي يَارِ الْكِتَابِ لِمِنْ هُنَّا﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

السورة	نقطتها	الصفحة			Page	No.	Surah
الْحُجَّرَاتُ	٤٩	٨٧٥	سَيِّئَةٌ	مَادَانِيٌّ	٨٧٥	٤٩	الْحُجَّرَاتُ
قٌ	٥٠	٨٧٩	سَيِّئَةٌ	مَكْكِيٌّ	٨٧٩	٥٠	قٌ
الْذَّارِيَاتُ	٥١	٨٨٥	سَيِّئَةٌ	مَكْكِيٌّ	٨٨٥	٥١	الْذَّارِيَاتُ
الْطَّوْرُ	٥٢	٨٩١	سَيِّئَةٌ	مَكْكِيٌّ	٨٩١	٥٢	الْطَّوْرُ
النَّجْمُ	٥٣	٨٩٦	سَيِّئَةٌ	مَكْكِيٌّ	٨٩٦	٥٣	النَّجْمُ
الْقَمَرُ	٥٤	٩٠٢	سَيِّئَةٌ	مَكْكِيٌّ	٩٠٢	٥٤	الْقَمَرُ
الرَّحْمَنُ	٥٥	٩٠٨	سَيِّئَةٌ	مَادَانِيٌّ	٩٠٨	٥٥	الرَّحْمَنُ
الْوَاقِعَةُ	٥٦	٩١٥	سَيِّئَةٌ	مَكْكِيٌّ	٩١٥	٥٦	الْوَاقِعَةُ
الْحَدِيدُ	٥٧	٩٢٣	سَيِّئَةٌ	مَادَانِيٌّ	٩٢٣	٥٧	الْحَدِيدُ
الْمَحَاكِلَةُ	٥٨	٩٣٠	سَيِّئَةٌ	مَادَانِيٌّ	٩٣٠	٥٨	الْمَحَاكِلَةُ
الْأَخْشَرُ	٥٩	٩٣٦	سَيِّئَةٌ	مَادَانِيٌّ	٩٣٦	٥٩	الْأَخْشَرُ
الْمُتَحَاجَّةُ	٦٠	٩٤١	سَيِّئَةٌ	مَادَانِيٌّ	٩٤١	٦٠	الْمُتَحَاجَّةُ
الصَّافُ	٦١	٩٤٥	سَيِّئَةٌ	مَادَانِيٌّ	٩٤٥	٦١	الصَّافُ
الْجَمِيعَةُ	٦٢	٩٤٨	سَيِّئَةٌ	مَادَانِيٌّ	٩٤٨	٦٢	الْجَمِيعَةُ
الْمُنَافِقُونَ	٦٣	٩٥١	سَيِّئَةٌ	مَادَانِيٌّ	٩٥١	٦٣	الْمُنَافِقُونَ
الْتَّغَابُونُ	٦٤	٩٥٣	سَيِّئَةٌ	مَادَانِيٌّ	٩٥٣	٦٤	الْتَّغَابُونُ
الظَّلَاقُ	٦٥	٩٥٦	سَيِّئَةٌ	مَادَانِيٌّ	٩٥٦	٦٥	الظَّلَاقُ
الثَّرِيمُ	٦٦	٩٦٠	سَيِّئَةٌ	مَادَانِيٌّ	٩٦٠	٦٦	الثَّرِيمُ
الْمُلْكُ	٦٧	٩٦٣	سَيِّئَةٌ	مَكْكِيٌّ	٩٦٣	٦٧	الْمُلْكُ
الْفَلَامُ	٦٨	٩٦٨	سَيِّئَةٌ	مَكْكِيٌّ	٩٦٨	٦٨	الْفَلَامُ
الْحَافَّةُ	٦٩	٩٧٤	سَيِّئَةٌ	مَكْكِيٌّ	٩٧٤	٦٩	الْحَافَّةُ
الْمَعَاجِ	٧٠	٩٧٩	سَيِّئَةٌ	مَكْكِيٌّ	٩٧٩	٧٠	الْمَعَاجِ
شُوَّعٌ	٧١	٩٨٣	سَيِّئَةٌ	مَكْكِيٌّ	٩٨٣	٧١	شُوَّعٌ
الْجَنُّ	٧٢	٩٨٧	سَيِّئَةٌ	مَكْكِيٌّ	٩٨٧	٧٢	الْجَنُّ

﴿فَهُنَّ أَتَمُّ الْسَّوْرَةِ وَبِيَارِ الْكَوْكَبِ الْأَنْجِيلِ مِنْهَا﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

السورة	نقطها	العنفة			Page	No.	Surah
المرثمل	٧٣	٩٩١	مكية	مكية	٩٩١	٧٣	Al-Muzzammil
المذير	٧٤	٩٩٤	مكية	مكية	٩٩٤	٧٤	Al-Muddassir
القيامة	٧٥	٩٩٩	مكية	مكية	٩٩٩	٧٥	Al-Qiyamah
الإنسان	٧٦	١٠٠٢	معنفة	معنفة	١٠٠٢	٧٦	Al-Insan
المرسلات	٧٧	١٠٠٦	مكية	مكية	١٠٠٦	٧٧	Al-Mursalat
التبأ	٧٨	١٠١١	مكية	مكية	١٠١١	٧٨	Al-Naba
السازعات	٧٩	١٠١٤	مكية	مكية	١٠١٤	٧٩	Al-Naziat
عبدس	٨٠	١٠١٨	مكية	مكية	١٠١٨	٨٠	Abasa
التحوير	٨١	١٠٢٢	مكية	مكية	١٠٢٢	٨١	Al-Takwir
الانتظار	٨٢	١٠٢٤	مكية	مكية	١٠٢٤	٨٢	Al-Infitar
الطففين	٨٣	١٠٢٦	مكية	مكية	١٠٢٦	٨٣	Al-Mutaffifin
الاذفاق	٨٤	١٠٢٩	مكية	مكية	١٠٢٩	٨٤	Al-Inshiqaq
البروج	٨٥	١٠٣٢	مكية	مكية	١٠٣٢	٨٥	Al-Buruj
الطارق	٨٦	١٠٣٤	مكية	مكية	١٠٣٤	٨٦	Al-Tariq
الأعلى	٨٧	١٠٣٥	مكية	مكية	١٠٣٥	٨٧	Al-A'la
الغاشية	٨٨	١٠٣٧	مكية	مكية	١٠٣٧	٨٨	Al-Ghashiyah
المجر	٨٩	١٠٣٩	مكية	مكية	١٠٣٩	٨٩	Al-Fajr
البلد	٩٠	١٠٤٢	مكية	مكية	١٠٤٢	٩٠	Al-Balad
الشمس	٩١	١٠٤٣	مكية	مكية	١٠٤٣	٩١	Al-Shams
الليل	٩٢	١٠٤٥	مكية	مكية	١٠٤٥	٩٢	Al-Lail
الضحى	٩٣	١٠٤٦	مكية	مكية	١٠٤٦	٩٣	Al-Duha
الشجر	٩٤	١٠٤٧	مكية	مكية	١٠٤٧	٩٤	Al-Inshirah
الثين	٩٥	١٠٤٨	مكية	مكية	١٠٤٨	٩٥	Al-Tin
المكاف	٩٦	١٠٤٩	مكية	مكية	١٠٤٩	٩٦	Al-Alaq

﴿فَهُنَّ يَسْمَا السَّوْرَ وَيَأْزَلُ الْكَوَافِرَ إِذَا نَزَلَ مِنْهَا﴾

So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.

السورة	نقطها	الصفحة			Page	No.	Surah
القدر	٩٧	١٠٥١	كٰتِهٰ	مٰكِيٰ	١٠٥١	٩٧	Al-Qadr
البيتة	٩٨	١٠٥١	سٰبٰتِهٰ	مٰدٰنِيٰ	١٠٥١	٩٨	Al-Bayyinah
الزلزلة	٩٩	١٠٥٣	سٰبٰتِهٰ	مٰدٰنِيٰ	١٠٥٣	٩٩	Al-Zilzal
العاديات	١٠٠	١٠٥٤	كٰتِهٰ	مٰكِيٰ	١٠٥٤	١٠٠	Al-A'diyat
القارعة	١٠١	١٠٥٥	كٰتِهٰ	مٰكِيٰ	١٠٥٥	١٠١	Al-Qariah
الثكاثر	١٠٢	١٠٥٦	كٰتِهٰ	مٰكِيٰ	١٠٥٦	١٠٢	Al-Takathur
العصر	١٠٣	١٠٥٦	كٰتِهٰ	مٰكِيٰ	١٠٥٦	١٠٣	Al-Asr
المُهَمَّزة	١٠٤	١٠٥٧	كٰتِهٰ	مٰكِيٰ	١٠٥٧	١٠٤	Al-Humazah
الفيل	١٠٥	١٠٥٨	كٰتِهٰ	مٰكِيٰ	١٠٥٨	١٠٥	Al-Fil
قُرْيَشٌ	١٠٦	١٠٥٨	كٰتِهٰ	مٰكِيٰ	١٠٥٨	١٠٦	Quraish
الساعون	١٠٧	١٠٥٩	كٰتِهٰ	مٰكِيٰ	١٠٥٩	١٠٧	Al-Maun
الكَوْثَرُ	١٠٨	١٠٥٩	كٰتِهٰ	مٰكِيٰ	١٠٥٩	١٠٨	Al-Kausar
الكافرون	١٠٩	١٠٦٠	كٰتِهٰ	مٰكِيٰ	١٠٦٠	١٠٩	Al-Kafirun
النصر	١١٠	١٠٦١	سٰبٰتِهٰ	مٰدٰنِيٰ	١٠٦١	١١٠	Al-Nasr
المسد	١١١	١٠٦١	كٰتِهٰ	مٰكِيٰ	١٠٦١	١١١	Al-Lahab
الإخلاص	١١٢	١٠٦٢	كٰتِهٰ	مٰكِيٰ	١٠٦٢	١١٢	Al-Ikhlas
الفَلَاقُ	١١٣	١٠٦٢	كٰتِهٰ	مٰكِيٰ	١٠٦٢	١١٣	Al-Falaq
الناس	١١٤	١٠٦٣	كٰتِهٰ	مٰكِيٰ	١٠٦٣	١١٤	An-Nas

إِنْ وَزَارَةَ الشُّعُونِ الْإِسْلَامِيَّةِ وَالْأَوْقَافِ وَالدُّعَوَاتِ وَالإِرشَادِ

فِي الْمَلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

الشَّرْفَةَ عَلَى مَجَمِعِ الْمَلَكِ فَهَذِهِ

لِطَبَاعَةِ الْمُصْبَحِفِ الشَّرِيفِ فِي الْمَدِينَةِ الْمُسَوَّرَةِ

إِذ يُسَرُّهَا أَنْ يُصَدِّرَ الْمَجَمِعُ هَذِهِ الْطَّبَعَةَ مِنَ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

وَتَرْجِمَةً مَعَانِيهِ إِلَى اللُّغَةِ الإِبْرَاهِيَّةِ الْفَلَبِيبِيَّةِ

نَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ يَنْفَعَ بِهَا النَّاسَ

وَأَنْ يَجْعَلَهَا

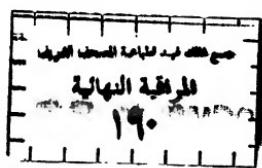
خَالِدًا لِلْأَلْهَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ الْمَلَكِ فَهَذِهِ بَيْنَ الْعِزَّةِ الْمُنْعَوِّدَ

أَخْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُمُودِهِ الْعَظِيمَةِ فِي شَرِيكَاتِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُ التَّوْفِيقِ

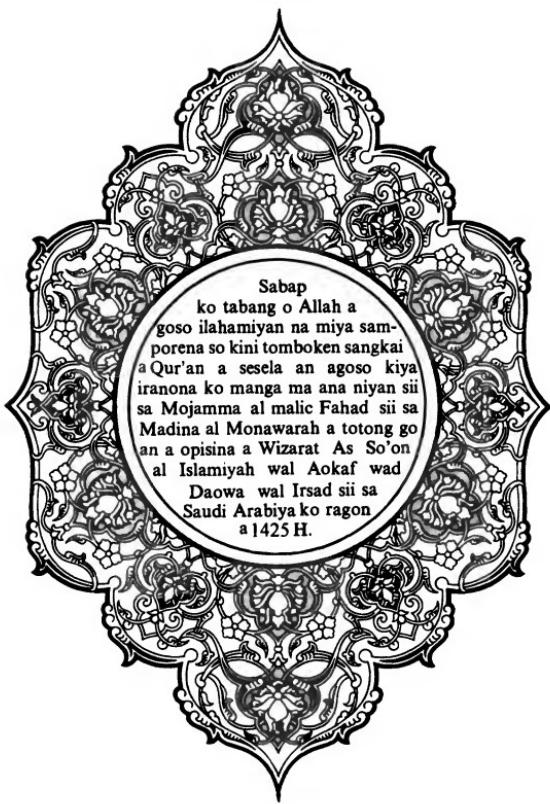
Sabenar a giya opisina a wizarat as so'on al islamiyah wal aokaf
wad daowa wal irsad sii sa Saudi Arabia a aya tomo tong'go sa
Mojamma al Malic Fahad sii sa Madinah al Monawarah na
iphaka piya ginawa niyan so kapakada ya manga a Mojamma
sangkai a salompok ko kini tomboken sii ko Qur'an al Karim
agoso kiya ira nona ko manga ma ana niyan.

Phangni niyan ko ALLAH a kang gona an o ka
dandan o manga Manosiya nagoso kabalasi niyan ki
Al Malic Fahd Bin Abdil Aziz Al'Saud sa mapiya
a balas ko galebak iyan a mala sii ko kape phaka
daya manga ko kitabo ALLAH a sesela'an.
So ALLAH i kirek ko toro'an

حُكْمُ الظَّلَمِ يَحْمُولُهُ
 الْمُجْمَعُ الْمَلَكِيُّ فَهُنَّا دَارِيُّونَ لِلْمَجْمَعِ الْمَلَكِيِّ

ص. ب ٦٢٦ - المدينة المنورة

Sabap
ko tabang o Allah a
goso ilahamiyan na miya sam-
porena so kini tomboken sangkai
a Qur'an a sesela an agoso kiya
iranona ko manga ma ana niyan sii
sa Mojamma al malic Fahad sii sa
Madina al Monawarah a totong go
an a opisina a Wizarat As So'on
al Islamiyah wal Aokaf wad
Daowa wal Irsad sii sa
Saudi Arabia ko ragon
a 1425 H.

So manga kabnar ko kipe tomboken sangkai a -Qur'an al Karim- na
siibo sa tangan a Mojamma al Malic Fahad sa Madina al Mounawarah

P.O. BOX 6262 MADINA

(٤٠٠ / ٣٦٥ (٦) (٠١)

ردمك : ٩ - ٣٤ - ٨٤٧ - ٩٩٦٠

So Qur'an al Karim

ago so Kiya pema
ana iron Ko basa
a iranon
sa pilimpinas.